MANSI,
MARTIN & PETIT

AMPLISSIMA COLLECTIO CONCILIORUM

TOMUS

36 TER

SYNODI OCCIDENTALES ANN. 1610-1719.

MPLISSIMA COLLECTIO CONCILIORUM (Mansi)
volumes in-folio, cartonnés. Prix: 8000 Francs or (argent suisse) ou 4000 Florins, ou 6720 Goldmark
ll. 1600. Administration: H. Welter, Éditeur à Arnhem (Hollande) £ 360.

On peut acheter:

Les 56 vols. décrits sous 1° à 4°, ensemble pour **8000 frs. (or),** ou **4000 florins,** = **1600 Doll.,** ou **360 £,** ou **6720 Goldmark.**

La Collection **sans les tomes 17 bis et 18 bis**, si l'on possède déjà les *Capitularia regum Francorum*, de *Baluzius*, dans une des éditions anciennes (2 volumes fol., 1677, ou 1772, ou 1780). Prix **7500 frs. (or),** ou **3750 florins** pour les **54 volumes,** = **1500 Doll.** ou **338 £.**

Si l'on possède déjà l'ancien Mansi, on n'achètera que les tomes 0, 31bis, 32-35, 36a, 36bis, 36ter, 37-50. Soit 23 vols. **brochés** pour **4000 frs. (or)** ou **2000 florins,** = **800 Doll.** ou **180 £.**

Enfin, **la nouvelle série typographique,** décrite sous le n° 4°, est vendue à part pour **2500 frs. (or)** ou **1250 florins,** = **500 Doll.** ou **113 £.**

Tout le monde peut donc maintenant **soit acquérir une Collection des Conciles complète** qui le dispense de recourir encore à une des collections anciennes, **soit compléter un des anciens recueils** en achetant les suites sous c) ou sous d).

Voici comment se décompose l'ouvrage:

J. D. Mansi, Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio. Flor. et Venet., 1759-1798. (*Va jusqu'à 1439*) = Tomes 1 à 31a, 17bis et 18bis (Baluzius). **En 32 vols.**

Vols. 31bis, 32-35 y furent ajoutés d'abord de 1901-1904. *Ils continuent la Collection jusqu'à 1720.* **Ci autres 5 vols.**

En 1903 fut publié comme tome 0 (zéro): *Introductio, seu Apparatus* (= *Jacobatius*). = **1 vol.**

Mgr. Louis Petit et **l'abbé J. B. Martin** entreprirent la *continuation typographique.* De 1905 à 1924 ont pu paraître ainsi de la *Collectio Conciliorum* **recentiorum** les tomes A (= 36a), B (= 36bis), C (= 36ter), I-XIV (= 37-50), contenant: *Conspectus,* ou table comparée des 5 collections (Mansi, Regia, Labbe et Cossart, Hardouin et Coleti), **additamenta** pour les années 1546-1720, et **continuations,** de 1720-1870 pour les conciles latins, et de 1720-1902 pour la partie orientale et grecque. Le prix de ces 17 volumes typographiques, pris ensemble, est: **2500 frs. (or),** ou **1250 florins** de Hollande, = **500 Doll.** ou **113 £.**

En principe, les volumes ne se vendent pas séparément. Mais si, pour compléter un exemplaire soit du Mansi (édition originale), soit de toute autre collection, un ou plusieurs des tomes 0 et 1 à 35 nous étaient demandés, nous ne pourrions consentir à les fournir, non-reliés, à **125 florins,** = **250 frs. (or),** = **50 Doll.,** = **11 £ 10** chacun, qu'à la condition expresse qu'on achète en **même temps** la série des suites typographiques. Les volumes 36a, 36bis, 36ter, 37-50 sont vendus séparément, (s'il nous en reste,) à **200 frs. (or),** = **100 florins,** = **40 Doll.,** = **9 £** chacun aux **non**-souscripteurs.

Aux premiers souscripteurs inscrits avant 1914, les quatre nouveaux volumes (36ter, 48, 49 et 50), parus en 1923 et en 1924, sont livrés, pris ensemble, pour **600 frs. (or),** = **300 florins,** = **120 Doll.,** = **27 £** brochés. Reliure (3 flor. par tome) et port (3 flor. par tome) en sus.

ARNHEM (Hollande) & LEIPZIG, 1924
SOCIÉTÉ NOUVELLE D'ÉDITION DE LA COLLECTION MANSI (H. WELTER).

Adresser la correspondance exclusivement au nom personnel de l'Administrateur
Mr. H. WELTER, Libraire-Éditeur, à ARNHEM (Hollande).

MANSI,
MARTIN & PETIT

AMPLISSIMA COLLECTIO CONCILIORUM.

État de la Collection au 1er mai 1924.

Vol.	Contenu et Années		
0	Introductio, seu Apparatus ad Ss. Concilia (Jacobatius, Delphinus, Donatus, Mantua-Bonavitus, Fabulottus, Caranza, Petr. de Monte). **Non** publié dans l'**Ancien** Mansi.		
1	Années	1-304	Réimpression en facsimilé des mêmes tomes de l'ancienne édition du Mansi (Tomes I à XXXI) parus à Florence et à Venise de 1757 à 1798.
2	„	305-346	
3	„	347-409	
4	„	410-431	
5	„	431-441	
6	„	441-451	
7	„	451-492	
8	„	492-536	
9	„	536-590	
10	„	590-653	
11	„	653-687	
12	„	687-787	
13	„	787-814	
14	„	814-854	
15	„	855-868	
16	„	869-871	
17A	„	872-884	
18A	„	885-967	
17bis		Baluze	* Voir la note.
18bis	„	560-921	

* Dans l'ancienne édition **Mansi,** les *Capitularia Regum Francorum, de Baluze,* publiés dans nos tomes 17 *bis* et 18 *bis* d'après l'édition de **Chiniac** de 1780, se trouvent en appendice à la fin des tomes 11 à 18, d'après une édition antérieure. Les possesseurs d'une édition ancienne des Capitularia (1677, 1772 ou 1780) ou d'un exemplaire du **Mansi ancien** peuvent donc se dispenser d'acheter nos tomes 17 *bis* et 18 *bis.*

19	Années	967-1070	Réimpression en facsimilé des mêmes tomes de l'ancienne édition de Mansi.
20	„	1070-1109	
21	„	1109-1166	
22	„	1166-1225	
23	„	1225-1268	
24	„	1269-1299	
25	„	1300-1344	
26	„	1344-1409	
27	„	1409-1418	
28	„	1418-1431	
29	„	1431-1434	
30	„	1434-1439	
31A	„	1439	Ici finit l'ancien Mansi.
31bis	Années	1439-1446	Première continuation de l'ancien Mansi, prise dans Coleti XVIII, col. 607-1484, XIX, XX, XXI, et dans Mansi, Suppl. ad Coleti, V-VI.
32	„	1446-1549	
33	„	1549-1565	
34	„	1565-1720	
35	Additions	1414-1720	

36A	Conspectus ou Table sommaire des Tomes 1 à 46, et Supplément (Synodes occidentaux) pour les années	1546-1569	Deuxième continuation de l'Ancien MANSI parue aussi sous le titre spécial suivant: COLLECTIO CONCILIORUM RECENTIORUM ECCLESIAE UNIVERSAE. Tomus praeliminaris A, B, C, et I-XIV.
36bis	Suppl. et Synodes occidentaux de	1569-1609	
36ter	Suppl. et Synodes occidentaux de	1610-1720	
37	1720-1735	(Conc. et Syn. occidentaux et orientaux).	
38	1736-1789	(Conc. et Syn. occidentaux et orientaux).	
39	1790-1845	(Conc. et Syn. occid.);	
	1777-1805	(— — orientaux).	
40	1806-1867	(Syn. orientaux).	
41	1797-1817	(Conc. Nat. Paris. et Concord. entre Pie VII et la France).	
42	1865-1874	(Syn. orientaux).	
43	1846-1850	(Syn. occidentaux).	
44	1850-1853	(Syn. occidentaux).	
45	1860-1884	(Syn. orientaux).	
46	1716-1902	(Synodi Melchitarum).	
47	1854-1859	(Syn. occidentaux).	
48	1860-1867	(Syn. occidentaux).	
49	1869-1870	(Conc. oecum. Vatican. Pars I).	
50	1869-1870	(Conc. oecum. Vatican. Pars II).	

Les tomes 37, 38, 39 contiennent principalement, et les tomes 40, 42, 45 et 46 contiennent exclusivement les Synodes grecs et orientaux. Le tome **39** est plus particulièrement consacré à l'Église serbe en Hongrie, **42** à l'Église roumaine en Hongrie et en Transylvanie, **45** à la Bulgarie (1860-1873) et à la Roumanie (2me conc. de Fogaras), **46** à l'Église melchite en Syrie.

Les prochains volumes à paraître seront les tomes 51, 52 et 53, qui contiendront la suite et fin du Concile oecuménique du Vatican.

SACRORUM

CONCILIORUM

NOVA

ET AMPLISSIMA COLLECTIO.

TOMUS TRIGESIMUS SEXTUS TER

SYNODI OCCIDENTALES, 1610-1719.

Arnemii in Batavia, typis H. Welter.

SACRORUM
CONCILIORUM

NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO

CUIUS

IOANNES DOMINICUS MANSI

ET POST IPSIUS MORTEM FLORENTINUS ET VENETUS EDITORES

AB ANNO 1757 AD ANNUM 1798 PRIORES TRIGINTA UNUM TOMOS EDIDERUNT
NUNC AUTEM CONTINUATA ET DEO FAVENTE ABSOLUTA

CURANTIBUS

Illmo et Rmo D. D. LUDOVICO PETIT

ARCHIEPISCOPO ATHENARUM

E CONGREGATIONE AUGUSTINIANORUM AB ASSUMPTIONE

ET

IOANNE BAPTISTA MARTIN

SACERDOTE, PROFESSORE IN CATHOLICA UNIVERSITATE LUGDUNENSI.

ALMA COLLEGE
2671
LIBRARY
14318
Alma, California

TOMUS TRIGESIMUS SEXTUS TER

SYNODI OCCIDENTALES, 1610-1719.

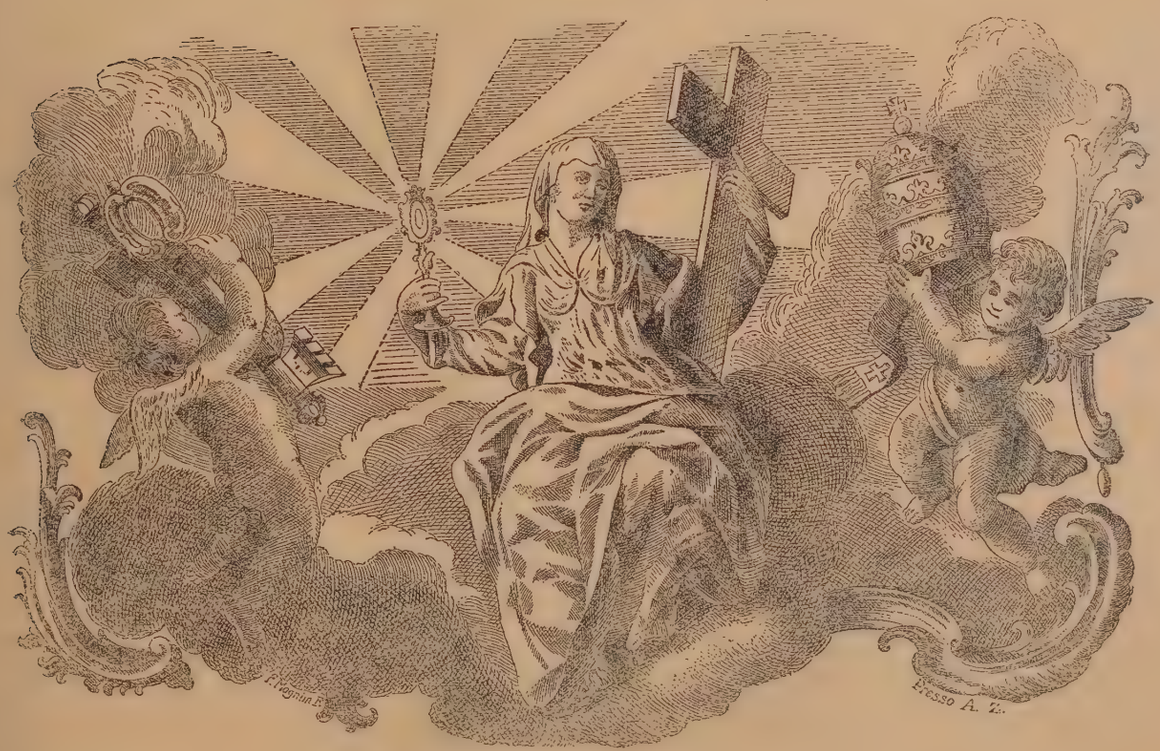

ARNHEM (Pays-Bas) & LEIPZIG

MCMXXIV.

SOCIÉTÉ NOUVELLE D'ÉDITION DE LA COLLECTION MANSI (H. WELTER).

9473

f
BX
825
S3
1911
3013

ABBÉ J.-B. MARTIN

Notice nécrologique sur l'abbé J.-B. Martin.

En parcourant, rue Saint-Jean, n° 30, le logis de l'abbé J.-B. Martin, ces trois ou quatre pièces rayonnées jusqu'au plafond, encombrées de livres, surchargées de notes, où les uniques meubles étaient des tables sur lesquelles il entassait encore des fiches, toujours des livres, nous pensions malgré nous à cette force mystérieuse de la vocation qui, dès le berceau, fait l'artiste, le poète, l'orateur, voire l'archéologue et le bibliographe. Mais ici, dans ce pauvre logis et dans cette humble vie, s'est joué tout un drame de conscience et posé un problème moral qui est d'un intérêt universel. Les moralistes chrétiens, dans une profonde et pénétrante analyse de l'âme humaine, ont signalé parmi ses tendances les plus puissantes et les plus difficiles à vaincre, trois concupiscences: commander, sentir, savoir. La dernière peut-être, pour être intellectuelle, non liée à la matière, a une force, une séduction et une emprise presque irrésistibles.

Or, c'est elle qui emporte l'abbé J.-B. Martin. Sa vie est une espèce de duel entre tous ses instincts de savant, passionné d'abord pour le syriaque et l'hébreu, puis pour les textes, les manuscrits du moyen âge et la bibliographie. Son premier maître, l'abbé Camille Rambaud, veut l'arracher à l'érudition pour le donner tout entier aux œuvres immédiates de charité, d'où lutte en lui-même entre l'archéologue et le prêtre, et enfin le triomphe, ou presque, du mystique dévoré par la soif de s'oublier, de s'humilier, d'aller aux plus déshérités, aux plus indignes, parfois avec d'étranges, pour ne pas dire d'admirables imprudences.

C'est avec cette idée directrice qu'il convient d'aborder cet homme en qui tout était contraste: imagination de flamme, cerveau bouillant, audacieux parfois à effrayer, puis timide le lendemain à surprendre; silencieux, agissant sans rien dire, puis disant tout haut ce qu'il eût été prudent de taire; très fin, très pénétrant, avec des gaucheries et des rudesses de paysan ou plutôt de montagnard. Tout en lui, corps et âme, était pour étonner. Qui eût cru, à voir ce corps massif et plein, ces joues rebondies, cette bonne humeur narquoise et parfois gaillarde, que c'était un ascète terrible qui vivait huit jours d'une soupe réchauffée et d'une salade de pommes de terre ou de carottes pour donner je ne dis pas son superflu, mais son nécessaire à d'autres pauvres qu'il jugeait plus nécessiteux que lui. La même contradiction pour les mêmes causes se retrouve, nous le verrons, dans les vicissitudes d'une carrière qui, brillamment commencée comme chapelain de Fourvière, maître de conférences aux Facultés catholiques, se termina comme prêtre habitué de Saint-Jean, dont le nom était à peine porté sur l'*ordo*.

Jean-Baptiste Martin naquit à Lyon, à la Guillotière, le 21 janvier 1864, dans une famille très modeste originaire du village de Prunières, près de Gap, dans les Hautes-Alpes. Son père était ouvrier tulliste, sa mère avait été institutrice. Le jeune ménage, éprouvé par la longue crise du tulle, la maladie et la mort d'enfants en bas-âge, connut, sinon la misère, du moins de très dures épreuves qui lui furent l'occasion de s'adresser à l'abbé Camille Rambaud, ancien fabricant et fondateur de la Cité de l'Enfant Jésus, dont la famille était elle-même originaire de Sigoyer, près de Gap.

Ces premières relations commencèrent en 1869, à la veille de la guerre, et firent du jeune Jean-Baptiste, de ses deux frères et de sa sœur, des élèves de l'école fondée à la Cité de l'Enfant Jésus par l'abbé C. Rambaud. Dans cette école primaire on enseignait aux enfants du peuple la philosophie de saint Thomas par d'ingénieux procédés, dont le secret est donné dans la *Méthode d'enseignement raisonnée,* publiée en 1869 par l'abbé C. Rambaud, chez Josserand, à Lyon. Le succès de cette initiation par les idées n'est pas douteux. Des milliers d'enfants ont passé par cette école et il en est sorti des hommes droits, intelligents, attachés au devoir et à jamais reconnaissants à leur maître de cette éducation supérieure [1].

Le résultat pour J.-B. Martin, après un séjour de trois ans à l'externat Saint-Joseph pour achever ses études classiques, fut une vocation de prêtre et le désir de devenir le collaborateur de l'abbé C. Rambaud. Le jeune séminariste fut envoyé à Saint-Sulpice. Il eut aux premières leçons d'hébreu et de syriaque, à certain cours de l'École des Hautes Études, un moment de véritable ivresse scientifique. Ce fut, je le tiens de l'abbé C. Rambaud, une fièvre de savoir qui évoqua chez les directeurs de Saint-Sulpice le souvenir d'Ernest Renan. Mot cruel, injuste prévision qui leur fit conseiller de retirer l'abbé Martin de Saint-Sulpice dans les conditions plaisantes que voici. C'était en plein hiver; J.-B. Martin veillait très tard et était très frileux. Pour se protéger contre le froid, il employait une méthode préconisée par le vénérable abbé Paul Du Bourg, son second maître et l'auxiliaire de l'abbé Camille Rambaud. M. l'abbé Du Bourg faisait insérer chaque année, dans les feuilles qu'il connaissait, une note recommandant aux pauvres gens de doubler leurs couvertures en y cousant des journaux. L'abbé Martin suivit ce conseil. Mais il eut, pour son malheur, l'imprudence le choisir l'*Intransigeant,* non certes pour son contenu, mais pour la commodité de son format.

Le premier résultat fut de brouiller à demi l'abbé Martin avec son maître; le second, de l'envoyer à Saint-Louis-des-Français à Rome. Mais Rome, qui lui donnait l'enseignement de saint Thomas, lui offrait avec la Vaticane, ses musées, ses catacombes et ses inscriptions, un nouvel aliment à son universelle curiosité.

Cette première période est marquée par une vocation d'orientaliste contrariée et combattue qui n'a laissé aucun travail écrit. C'est par une erreur du Catalogue de la Bibliothèque de Lyon que lui ont été attribuées deux remarquables études, l'une sur l'*Hexaméron de Jacques d'Édesse* (1888), l'autre sur *les premiers princes croisés et syriens Jacobites de Jérusalem* (1888). Ces travaux sont l'œuvre d'un savant orientaliste bien

[1] Cf. Joseph Buche, *La vie et les œuvres sociales de l'abbé Camille Rambaud de Lyon* (préface d'E. Aynard), Lyon, Cumin et Masson, 1907, I-XXII, 1-332.

connu, l'abbé Pierre Martin, professeur à l'École supérieure de théologie de Paris.

La vérité est que l'abbé J.-B. Martin, après s'être assimilé avec une prodigieuse rapidité l'hébreu et surtout le syriaque, peu encouragé, peu compris, et de plus troublé par des scrupules religieux, ferma ses grammaires orientales et se donna tout entier, il le croyait du moins, à son ministère paroissial, dans la commune de Thel, près de Thizy, où il venait d'être nommé vicaire, et plus tard dans un faubourg de Lyon, à Notre-Dame des Anges, dans le quartier de la Vitriolerie.

C'est ici que commence la deuxième période de sa vie. L'humble vicaire de paroisse ne tarda guère à être repris par le démon de la bibliographie, qui le ramène d'ailleurs à des sujets plus voisins. Ainsi, en 1897, alors qu'il était revenu à la Cité depuis un an ou deux, rappelé par la cécité de l'abbé C. Rambaud et la santé défaillante de l'abbé Paul Du Bourg, il publie une *Bibliographie d'Archéologie et d'Hagiographie,* Lyon, Vitte, 1897. Sa voie est définitivement trouvée. Il sera simplement un bon ouvrier qui travaille pour d'autres. Son rôle se bornera à fouiller les bibliothèques pour en extraire des documents, comme d'autres tirent de la carrière des blocs de pierre dont l'architecte construira son édifice. Il se réservera le travail de l'érudit, dont d'autres auront le bénéfice, et, s'ils sont artistes ou écrivains, la gloire. De plus, en sa qualité de prêtre, le champ qu'il défrichera sera surtout celui de l'histoire de l'Église. Ce caractère n'apparaît nulle part mieux que dans une conférence donnée, en 1898, aux Facultés catholiques : *Une manifestation théologique de l'Église de Lyon : l'adoptianisme et les archevêques Leidrat et Agobard.* Après avoir brièvement et nettement défini l'hérésie, il s'attache et s'attarde à accumuler les matériaux pour d'autres travailleurs, ses futurs élèves, car il est sur le point d'être attaché aux Facultés catholiques. A peine y est-il entré comme maître de conférences qu'il crée, à la sollicitation de Monseigneur Dadolle, le *Bulletin historique du diocèse de Lyon,* dont le premier numéro paraît en janvier-février 1900. L'année suivante, la rédaction est transportée place de Fourvière, dans la maison des chapelains, où, dès 1902, réside l'abbé J.-B. Martin, nommé lui-même chapelain. Ce que fut cette longue collaboration au *Bulletin,* je laisse le soin de l'écrire à ceux qui sont de la maison. Je sais seulement que son rôle fut d'encourager tous les travailleurs, de prendre pour soi la peine, de s'oublier toujours, car il n'était pas homme à tomber dans le travers si bien dépeint par La Fontaine dans sa fable: „la Mouche et le Coche."

Membre de la Société littéraire de Lyon, il communique à ses confrères, en 1896, la préface et le plan de ce qui sera, neuf ans plus tard, en 1905, sa thèse de doctorat d'Université sur les *Conciles et Bullaires du diocèse de Lyon des origines à la réunion du Lyonnais à la France* [1]. C'est un énorme travail de sept cent vingt-neuf pages, où toutes les pages sont bourrées de documents, tous de première main, avec vérification sur les manuscrits ou les éditions originales. En même temps, des travaux de détail préparent la publication, en 1908, chez Lardanchet, de deux volumes luxueusement édités avec de nombreuses gravures: *Histoire des églises et des chapelles de Lyon.* Les collaborateurs en étaient des savants, des artistes et des érudits très connus : MM. Armand Caillat, Bégule, Beyssac, Dr Birot, Bleton, Cox, Desvernay, Dissard, Benoît d'Entrevaux, Léon Galle, Giraud, Antoine Grand, Le Nail, Sainte-Marie Perrin, Poidebard, Vanel. La préface, si haute d'idées et d'une forme ferme et noble, était l'œuvre de Monseigneur Dadolle et de M. le chanoine Vanel.

[1] Cf. Communication de M. Chardiny, président de la Société littéraire, *Revue de Lyon* décembre 1922.

Mais c'est ici que se trouve l'origine de la catastrophe qui devait frapper l'abbé J.-B. Martin. M. Léon Galle, l'auteur d'une notice sur une église disparue, Notre-Dame de la Platière, rappelait et critiquait, en termes un peu vifs, une légende pieuse qui plaçait à Notre-Dame de la Platière une dévotion à Notre-Dame de Lorette remontant à 1295. L'abbé J.-B. Martin, l'éditeur du volume, fut tenu pour responsable des affirmations de M. Léon Galle et violemment dénoncé. Au même moment, presque, il commettait deux imprudences personnelles qui ne nous surprennent guère. Repris par un ardent désir de se donner et de sanctifier des travaux de bibliographie qui lui semblaient profanes, son premier tort fut de recevoir dans la maison des chapelains de Fourvière des pauvres terribles, qui eussent été les clients naturels de saint Léonard et de M. le chanoine Rousset, et qui jetèrent, on le devine, un compréhensible effroi dans la maison paisible des chapelains; le deuxième fut de prêter, par bonté de cœur et sans autorisation de ses supérieurs, appui et conseil à d'anciennes religieuses, d'ailleurs très dévouées et âmes très bonnes, qui s'étaient séparées de leur ordre au moment où des idées de réforme agitaient toutes les maisons d'éducation. Il y a, dans une Église comme dans un État, des lois générales, une nécessité d'administration et de discipline dont sont seuls juges ceux qui ont l'autorité légitime et les responsabilités du pouvoir. C'est Bossuet évêque qui poursuit la condamnation à Rome de son ancien disciple et ami Fénelon. Ici, en 1912, dans une cause bien moins importante, c'est l'abbé J.-B. Martin qui se trouve privé de sa fonction de chapelain de Fourvière et de sa chaire aux Facultés catholiques. Une dénonciation calomnieuse, contre laquelle il eut le grand tort de ne pas se défendre, aggrava encore sa disgrâce.

Très simplement, mais très humblement, l'abbé vit dans ces coups répétés la main de la Providence qui lui donnait du temps pour ses travaux de bibliographe et ses œuvres de charité. Une note trouvée dans ses papiers énumère quelques-uns des points où s'exerça son activité religieuse, celle de quelques dames et de quelques laïques dévoués groupés autour de lui. A l'exemple de Gerson, pour sanctifier la fin de sa vie, il fonde des catéchismes populaires du jeudi et du dimanche aux Charpennes, dans le quartier du Tonkin, à Saint-Vincent de Paul, à Monplaisir-la-Plaine, à Saint-Genis-les-Ollières, à la Saulaie d'Oullins, à Charlieu dans la Loire. La guerre lui offre l'occasion d'aider M. le curé de Miramas, près de Marseille, dans la fondation d'une École d'agriculture très estimée dans le diocèse. La guerre encore fait d'une maison établie à l'Arbresle un abri pour cent orphelins. L'Académie de Lyon, sur un rapport de M. le bâtonnier Garraud, décernait un prix de la fondation Chazière à cette maison de l'Arbresle si chrétiennement et si cordialement dévouée à ces pauvres petits. Poussé par le même élan de charité, l'abbé J.-B. Martin, à la prière de Monseigneur de Llobet, évêque de Gap, va passer les hivers de 1916-1917 dans les paroisses les plus froides et les plus déshéritées des Hautes-Alpes pour y faire des catéchismes et préparer les enfants à la première communion. On sait aussi avec quel cœur il prêche des retraites aux pauvres de l'Asile de nuit de Marseille et, dans la même ville, encourage, console et convertit les cancéreux.

Mais au milieu de ce zèle apostolique, il n'oublie pas les travaux entrepris. Pour Lyon, il accumule des monceaux de notes, plus de trois cent mille fiches, et publie en 1922 le premier volume de sa *Bibliographie lyonnaise,* couronnée par l'Académie de Lyon, qui efface, malgré quelques faiblesses inévitables, tous les travaux antérieurs et donne l'idée d'un prodigieux monument

qui semble dépasser les forces d'un seul homme. Son premier volume, à lui seul, renferme, dans ses trois cent cinquante-trois pages, sept mille neuf cent quatre-vingt-trois noms avec les indications de presque toutes les sources imprimées et manuscrites connues!

Pour l'Église universelle, il continue la réédition, la correction et le complément des trente-et-un volumes in-folio de la *Conciliorum amplissima collectio* de J. D. Mansi, évêque de Lucques (1759-98). En 1900, H. Welter, éditeur à Paris, donne une réimpression de Mansi, puis, à partir de 1905, l'abbé J.-B. Martin entreprend de pousser la collection des Conciles jusqu'à nos jours, avec la collaboration de Monseigneur Petit, archevêque d'Athènes, pour le concile du Vatican et les textes orientaux. Quatorze nouveaux volumes ont été publiés de 1905 à 1923, en outre des trois volumes de corrections et d'additions, et il y a sur la table de l'abbé J.-B. Martin les éléments de plusieurs autres volumes. Le vendredi 3 novembre, trois jours avant sa mort, il corrigeait encore les épreuves du présent volume. L'abbé J.-B. Martin est mort, le 6 novembre 1922, à Saint-Camille de l'Industrie, où il avait été transporté quelques jours auparavant par une personne amie, malgré sa résistance opiniâtre. Déjà souffrant, il s'était lassé à l'excès et avait pris froid en transportant à l'Académie de Lyon les livres légués par M. le docteur Drivon, médecin honoraire des hôpitaux et membre de l'Académie. Il mit une semaine à mourir d'une pneumonie du sommet, heureux de se trouver dans la chambre de l'abbé C. Rambaud, d'avoir les soins dévoués de sa sœur Clotilde et les consolations et les encouragements de M. Bacheré, curé de Saint-Camille. M. le chanoine Deguerry, le vénérable curé de la Primatiale, assisté de M. le chanoine Giraud, présida aux obsèques, aussi simples que touchantes par l'émotion recueillie et les larmes des obligés et des amis.

Sa Sainteté Pie XI en apprenant, il y a quelques semaines, la mort de l'abbé J.-B. Martin, avec la bonté et la générosité de son grand cœur, exprima son émotion et dit à Son Éminence le cardinal Maurin qu'il connaissait bien le continuateur de Mansi, qu'il lui avait souvent écrit et lisait ses lettres avec plaisir, qu'il priait pour lui. Sa Sainteté, alors qu'il était préfet de l'Ambrosienne, en 1912, et plus tard de la Vaticane, avait eu l'occasion de remarquer l'abbé Martin, de causer avec lui, d'encourager ses recherches et d'apprécier l'homme, le prêtre et le savant. Des lettres témoignent du prix que le cardinal A. Ratti accordait à la continuation, au complément et à l'achèvement des Conciles. Le futur pape s'en entretenait, en 1916, avec Monseigneur Petit, archevêque d'Athènes, s'inquiétait du zèle ardent qui écartait un peu l'abbé J.-B. Martin de ses recherches savantes utiles à l'Église tout entière et faisait des vœux pour que la paix lui permît d'achever l'œuvre si bien commencée. L'Académie de Lyon, qui avait nommé l'abbé J.-B. Martin son sous-bibliothécaire avec la pensée, je crois, de se l'attacher plus étroitement, gardera précieusement les textes et les notes des Conciles dans l'espoir que l'Église de Lyon lui donnera quelque jour un héritier et un continuateur.

En achevant cette notice très brève et très incomplète, il nous semble que le problème moral posé est implicitement résolu. L'abbé J.-B. Martin fut à la fois un prêtre et un savant. Si, à certaines heures, la passion du bibliographe semblait l'emporter sur le prêtre, il y avait d'admirables retours de charité et d'humilité. N'est-ce pas l'occasion de rappeler ces belles paroles, citées par l'abbé J.-B. Martin, et que M. le chanoine Ulysse Chevalier adressait en 1903 à ses amis qui fêtaient son jubilé: „A la fin de mon répertoire j'ai écrit *laus Deo;* en achevant le supplément, *laus iterum Deo;* enfin la seconde partie du répertoire portera: *laus semper Deo* [1].“ C'est le mot que nous redirons à notre tour devant tant de science, tant d'œuvres et une si profonde humilité et soumission à la volonté de „Celui qui règne dans les Cieux“.

Brignais (Rhône). Joseph Buche,
Agrégé de l'Université,
Professeur au Lycée du Parc à Lyon.

BIBLIOGRAPHIE PROVISOIRE.

Le Bréviaire médité. Lyon, Vitte, 1892; in-32.
Bibliographie d'archéologie et d'hagiographie. Lyon, Vitte, 1897; in-8°.
Inventaire des manuscrits des bibliothèques privées de la région lyonnaise. Paris, Bouillon, 1898-1902; in-8°, 3 fascicules.
Notes sur quelques ouvrages lyonnais rares ou inconnus. Imprimerie Nationale, 1898.
Une manifestation théologique de l'église de Lyon, l'adoptianisme et les évêques Leidrat et Agobard. Lyon, Vitte, 1898; in-8°.
Incunables des bibliothèques privées. Paris, Techener, 1898-1909; in-8°, 5 fascicules.
Bibliographie de Leidrade (fête du chanoine Guitton à Saint-Jean), 1899.
Mélanges d'archéologie et d'histoire lyonnaise. Lyon, Vitte, 1900; 5 fascicules.
La paroisse Saint-Pothin. Lyon, Vitte, 1900; in-8°.
Catalogue de l'exposition de l'art et du culte de la Sainte-Vierge. Petit séminaire de Saint-Jean (5-8 sept.). Lyon, Vitte, 1900; in-16°.
L'épiscopat de saint François de Sales. Rome, 1901; in-4°.
La chapelle de la Visitation Sainte-Marie de Bellecour. Lyon, Vitte, 1902; in-8°.
Catalogue de l'exposition de l'art et du culte de la Sainte-Vierge à l'occasion du congrès marial, 18-21 août 1902. Fribourg, imp. Saint-Paul, 1902; in-16°.
Le culte de Marie dans la ville et le diocèse de Lyon. Marseille, Moullot, mai 1902.
La Vierge prêtre. Congrès marial de Fribourg. Lyon, Paquet, 1902; in-8°.
Katalog der Ausstellung von marianischer Kunst ... Freiburg, 1902; in-16°.
Le chapitre primatial de Lyon. Lyon, Paquet, 1903; in-16°.
M. le chanoine Ulysse Chevalier. Lyon, Vitte, 1903; in-16°.
La chapelle de la Visitation de Bellecour. Lyon, Vitte, 1903; in-8°.
L'église de Lyon, des origines au quartorzième siècle. Lyon, Vitte, 1904; in-8°.
Conciles et Bullaires de Lyon des origines à la réunion du Lyonnais à la France (thèse). Lyon, Vitte, 1905.
Conciliorum amplissima collectio de J. D. Mansi, continuation, supplément et correction, éd. Welter. (Programme — prospectus.) Lyon, Vitte, s. d. (1905); in-4°.
Le monastère du Verbe incarné de Lyon. Lyon, Vitte, 1900; in-8°.
Histoire des églises et chapelles de Lyon. Lyon, Lardanchet, 1908-1909; in-4°, 2 vol.
Bibliographie liturgique de la France. L'abbaye de Cluny. Mâcon, Protat, 1910; in-8°.
Bibliographie liturgique de la France. Les Chartreux. Ligugé (Vienne). Aubin, 1913; in-8°.
Bibliographie lyonnaise, t. I. Protat, Mâcon, 1922.

En collaboration avec le docteur J. Birot:

Notice sur la collection de livres d'heures conservés au trésor de la Primatiale de Lyon. Imprimerie Nationale, 1903.
Le Missel de la Sainte-Chapelle de Paris conservé au trésor de la primatiale de Lyon. Paris, E. Leroux, 1915; in-8°.

[1] Cf. J.-B. Martin, *Une carrière scientifique: M. le Chanoine Ulysse Chevalier,* 1903.

AD LECTOREM.

L'intention des Éditeurs était de réunir dans ce tome 36ter les synodes occidentaux de 1610 à 1719. Malheureusement l'abbé Martin est mort avant d'avoir pu terminer le volume.

C'est pourquoi nous avons dû arrêter le volume, provisoirement, à l'an 1702, nous bornant à publier succinctement les années 1703 à 1719 dans les pages complémentaires que les souscripteurs trouveront à la fin du présent tome.

Dans la table topographique les synodes des années 1703 à 1719 ont été insérés à leur date respective, car le Conspectus (tome 36A, pars secunda, pages 284-288 et 337-338) en a donné la liste non définitive dès l'année 1911. De même nous avons compris dans la table quelques synodes des années 1610 à 1702 que le **Conspectus** indiquait bien en 1911 déjà, mais dont nous avons constaté l'absence dans le présent volume. Nous n'avons pas le moyen de nous assurer si l'abbé Martin les a éliminés à bon escient — ce qui est le cas p. ex. pour les synodes grecs qui ne devaient point trouver place dans ce volume, — ou si ses investigations lui ont permis de leur assigner une autre date.

L'addition du nom moderne au nom latin des évêchés est une innovation qui nous a paru présenter quelque utilité pour la consultation des tables par les laïques, e. a. par les libraires.

Une table chronologique nous a paru, cette fois-ci, superflue, tout le volume étant presqu'exclusivement composé de notices bibliographiques classées par années et par dates. On pourra d'ailleurs consulter à ce sujet notre tome 36A, qui a donné par anticipation la table chronologique rudimentaire des années 1610 à 1719 aux pages 250 à 288 et 337-38 de la pars IIa.

In animo habebant Editores colligere in hunc tomum 36ter synodos occidentales ab anno 1610 ad annum 1719. Sed, proh dolor! rev. dominus Martin e vivis sublatus est antequam huic volumini finem imponere potuit.

Qua de causa hoc volumen interim ad annum 1702 interrumpere debuimus, nos continentes in edendo fasciculo complementario succincte complectente synodos ab anno 1703 ad annum 1719, quem subscriptores ad finem huius tomi invenient.

In tabula topographica synodi annorum 1703 ad 1719 insertae inveniuntur, in quantum scilicet Conspectus (tom. 36A, parte secunda, pag. 284-288 et 337-338) elenchum non definitivum iam anno 1911 dederat. Item addidimus huic elencho quasdam synodos annorum 1610 ad 1702, quae in **Conspectu** quidem iam anno 1911 indicabantur, sed quas in hoc volumine non inveniri repperimus. Discernere porro non potuimus utrum rev. dominus Martin consulto eas eliminaverit — quod quidem accidit v. gr. de quibusdam synodis graecis quae in hoc tomo locum invenire non debebant — an potius investigationibus suis inductus sit ut in aliud eas tempus remitteret.

Additio nominis moderni ad nomen latinum innovatio quidem est, quae aliquid utilitatis afferre videbatur illis praesertim qui latini sermonis ignari tabulas consultare debebunt, uti sunt ipsi librarii.

Tabula chronologica heic superflua nobis visa est, cum integrum fere volumen componatur notis bibliographicis, per annos et data ordinatis. Consuli de caetero potest tomus noster 36A, in quo elementa tabulae chronologicae annorum 1610-1719 per quandam anticipationem iam inveniuntur pag. 250-288 et 337-38 partis IIae.

INDEX GEOGRAPHICUS.

Quae litteris, ut aiunt, inclinatis inter uncos expressa sunt, nominis formam hodie vigentem indicant; quae vero eodem charactere impressa passim intermissa sunt, praeeunte signo =, iis sive editorum vel pontificum vitae sive praecipuae conciliorum editiones recensentur.

Abellinensis in Italia (*Avellino*), 1654: col. 331.

Abrincensis in Gallia (*Avranches*), 1633: col. 209. — 1643: col. 255. — 1646: col. 275. — 1647: col. 279. — [? 1676: Conspectus (= Mansi, tom. 36[A]), p. 275. —] 1682: col. 493. — 1693: col. 651. — 1695: col. 659. — 1696: col. 665. — 1697: col. 673. — 1698: col. 701.

Abulana in Hispania (*Avila*), 1617: col. 55.

Acquensis in Italia: vide Aquensis.

Adiacensis I in Corsica (*Ajaccio*), 1617: col. 55. — II, 1618: col. 61. — 1673: col. 433. — 1719: col. 894.

Adriensis I in Italia (*Adria*), 1627: col. 133. — 1657: col. 347.

Aeduensis vel Augustodunensis in Gallia (*Autun*), 1705: col. 885. — 1706: col. 885. — 1707: col. 886. — 1712: col. 890. — 1713: col. 890. — 1714: col. 891. — 1716: col. 892.

Aemoniensis: vide Civitatis Novae.

Aeserniensis I in Italia (*Isernia*), [? 1693: Conspectus p. 280.

Aesina in Italia (*Iesi*), 1658: col. 355. — 1678: col. 469. — 1683: col. 495. — 1695: col. 659. — 1708 [et 1709 ?]: col. 887-888 et Conspectus p. 286.

Agathensis in Gallia (*Agde*), [? 1658-79: Consp. p. 268. — II, 1659-80: Consp. p. 269.

Agathensis III in Italia (*Sant'Agata de' Goti*), 1681: col. 483. — [? 1706 vel 23: col. 885 et Consp. p. 285.

Agennensis in Gallia (*Agen*), 1666: col. 397. — 1667: col. 401. — 1668: col. 407. — 1673: col. 433. — 1708: col. 887.

Agerensis in Hispania (*Monasterium Sancti Petri Agerensis*), 1612: col. 13. — 1623: col. 95. — 1626: col. 127. — 1628: col. 143. — 1629: col. 151. — 1639: col. 231. — 1644: col. 261. — 1648: col. 299.

Agram: vide Zagrabiensis.

Agriensis in Hungaria (*Erlau, Eger*), 1635: col. 215.

Agrigentina in Sicilia (*Girgenti*), 1610: col. 3. — 1630: col. 157. — 1655: col. 339. — 1703: col. 883.

= *Aguirre: vide Saënz de Aguirre, Coll. Conc. Hispaniae:* col. 507.

Alatrina in Italia (*Alatri*), 1689: col. 525.

Albae Iuliensis in Transsylvania (*Fogaras*), 1696: col. 881 et Consp. p. 282. — 1698: col. 701. — 1699: col. 709. — 1699: col. 841. — 1700: col. 59-68. — 1701: col. 871. — 1701: col. 882. — 1702: col. 882. — 1707: col. 886. — 1711, in autumno: col. 889. — 1713: vide Valachorum: col. 891.

Albanensis in Italia (*Albano*), 1687: col. 513.

Albaniae et Serviae concilium nationale, 1703: vide Mansi, tom. 35, col. 1375-1436.

Albarracinensis in Hispania (*Albarracin*), 1690: col. 533.

Albensis in Italia (*Alba Pompeia*), 1626: col. 125. — 1645: col. 269. — 1646: col. 275. — 1649: col. 303. — 1652: col. 317. — 1658: col. 351. — 1669: col. 441. — 1673: col. 435. — 1681: col. 483. — 1702: col. 875. — 1706: col. 885.

Albiensis in Gallia (*Albi*), 1679: col. 471. — 1695: col. 661. — 1699: col. 881. — XVIII° saeculo: col. 882.

Albinganensis in Italia (*Albenga*), 1613: col. 29. — 1618: col. 65. — 1623: col. 101. — 1629: col. 151. — [? 1671: Consp. p. 271. — 1696: col. 667. — [? 1698: Consp. p. 282.

Alcalae Regalis in Hispania (*Alcalá de Henares*): vide Complutensis.

Aleriensis in Corsica insula (*Aleria*), [? 1611-42: Consp. p. 251. — 1652: col. 319. — 1653: col. 323.

Alessiensis in Albania, [? 1601-21: Consp. p. 247.

Aletensis in Gallia (*Alet*), 1640: col. 237. — 1647: col. 285. — 1659: col. 361. — 1668: col. 407. — 1670: col. 417. — 1674: col. 443.

= *Alexander papa VII,* 1655-67: col. 335.

= *Alexander papa VIII,* 1689-91: col. 525.

Alexandrina in Italia (*Alessandria della Paglia*), 1613: col. 25. — 1617: col. 57. — [? 1642: Consp. p. 262. — [? 1652: Consp. p. 266. — [? 1667: Consp. p. 271. — 1684: col. 501. — 1702: col. 882 et Consp. p. 284. — 1711: col. 889. — [? 1713: col. 881.

Almeriensis in Hispania (*Almeria*), [? 1634-37: Consp. p. 260.

Amalphitana in Italia (*Amalfi*), 1639: col. 231.

Ambianensis in Gallia (*Amiens*), 1641: col. 247. — 1655: col. 341. — 1655: col. 341. — 1661: col. 375. — 1662: col. 379. — 1674: col. 441. — 1677: col. 461. — 1678: col. 467. — 1682: col. 493. — 1693: col. 653. — 1696: col. 665. — 1697: col. 675. — 1698: col. 701. — 1699: col. 845. — 1708: col. 887. — 1709: col. 888. — 1710: col. 888. — 1711: col. 889. — 1713: col. 891. — 1714: col. 891. — 1715: col. 892. — 1716: col. 893. — [? 1717: col. 893.

= *America hispana: vide Saënz de Aguirre.*

Ameriensis in Italia (*Amelia*), [? 1679-85: Consp. p. 276.

Ampuriensis in Sardinia (*Ampurias,* vel *Castelsardo*), 1695: col. 661.

Anagnina in Italia (*Anagni*), 1645: col. 273. — 1685: col. 501. — 1713: col. 890.

Anconitana in Italia (*Ancona*), [? 1674: Consp. p. 274. — 1708: col. 887. — [? 1710-26: Consp. p. 287.

Andegavensis in Gallia (*Angers*), 1610: col. 3. — 1612: col. 17. — 1613: col. 25 et 29. — 1614: col. 33. — 1615: col. 43. — 1617: col. 55. — 1622: col. 93. — 1634: col. 211. — 1637: col. 221. — 1651: col. 311. — 1652: col. 317. — 1653: col. 325. — 1654: col. 331. — 1655: col. 339. — 1656: col. 345. — 1657: col. 347. — 1658: col. 355. — 1659: col. 361. — 1660: col. 365. — 1661: col. 373. — 1663: col. 383. — 1664: col. 387. — 1665: col. 391. — 1666: col. 397. — 1667: col. 401. — 1668: col. 407. — 1669: col. 411. — 1670: col. 419. — 1671: col. 421. — 1672: col. 427. — 1673: col. 437. — 1674: col. 443. — 1675: col. 453. 1676: col. 457. — 1677: col. 461. — 1678: col. 465. — 1679: col. 473. — 1680: col. 479. — 1702: col. 877. — 1703: col. 883.

Angeli: vide Sancti Angeli de' Lombardis, et S.-A. in Vado.

Anglonensis et Tursiensis in Italia (*Anglona* e *Tursi*), 1667-1702: col. 882.

Aniciensis in Gallia (*Le Puy-en-Velay*), 1654: col. 329. — 1666: col. 397.
Antverpiensis in Belgio (*Anvers*), 1610: col. 1. — 1612: col. 19. — 1613: col. 27. — 1614: col. 35. — 1615: col. 41. — 1616: col. 47. — 1617: col. 55. — 1618: col. 59. — 1619: col. 73. — 1620: col. 79. — 1621: col. 87. — 1622: col. 95. — 1624: col. 107. — 1627: col. 135. — 1628: col. 143. — 1630: col. 157. — 1631: col. 195. — 1632: col. 199. — 1633: col. 207. — 1634: col. 211. — 1635: col. 215. — 1639: col. 229. — 1640: col. 237. — 1641: col. 245. — 1642: col. 251. — 1643: col. 257. — 1644: col. 263. — 1646: col. 275. — 1647: col. 285. — 1648: col. 301. — 1649: col. 303. — 1650: col. 307. — 1651: col. 311. — 1653: col. 327. — 1658: col. 351. — 1680: col. 477. — 1701: col. 873.
Ap(p)amiensis in Gallia (*Pamiers*), 1672: col. 429. — [? 1702: Consp. p. 284.
Aprutina vel Theramensis in Italia (*Teramo*), [? 1681: Consp. p. 277.
Aptensis in Gallia (*Apt*), 1697: col. 669.
Aquaependensis vel Aquapendentis in Italia (*Acquapendente*), 1660: col. 363. — 1666: col. 397.
Aquensis in Gallia (*Aix*), 1612 (Concil. Aquense): col. 13. — 1639: col. 231. — 1672: col. 427. — [? 1686: Consp. p. 278. — 1694: col. 657. — [? 1700: Consp. p. 283. — 1702: col. 873.
Aquensis in Italia (*Acqui*), 1624: col. 105. — 1655: col. 339. — 1657: col. 351. — 1679: col. 475. — 1699: col. 707.
Aquileiensis-Utinensis I in Italia (*Udine*), 1627: col. 131. — 1660: col. 367. — 1703: col. 883.
Arbensis in Istria (*Arba*), 1643: col. 259. — Inter annos 1700-13: I: col. 884. — II: col. 884. — III: col. 885. — IV: col. 886. — V: col. 887. — VI: col. 887. — VII: col. 888. — VIII: col. 889. — IX: col. 889. — X: col. 890.
Arborensis in Sardinia (*Oristano*), 1712: col. 890.
Arelatensis in Gallia (*Arles*), 1699: col. 881.
Arequipensis in Peruvia (*Arequipa*), 1634: col. 211. — 1684: col. 501.
Aretina in Italia (*Arezzo*), 1698: col. 699. — 1709: col. 887.
Argentea in Bolivia (*La Plata*), 1626-30: col. 153.
Argentinensis sive Argentoratensis in Alsatia (*Strasbourg*), 1610: col. 5. — [? 1685: Consp. p. 278. — 1687: col. 513.
Ariminensis in Italia (*Rimini*), 1624: col. 109. — 1630: col. 155. — 1639: col. 229. — 1654: col. 331. — 1660: col. 367. — 1674: col. 449. — [? 1679: Consp. p. 276. — 1696: col. 667. — 1711: col. 889.
Asculana-Piceni in Italia (*Ascoli-Piceno*), 1626: col. 129. — 1649: col. 303. — 1677: col. 461. — 1688: col. 521. — 1718: col. 893.
Assisiensis in Italia (*Assisi*), 1656: col. 347. — 1671: col. 421. — 1686: col. 509. — 1689: col. 525.
Astensis in Italia (*Asti*), 1627: col. 131. — 1628: col. 143. — 1660: col. 369. — 1670: col. 415. — 1699: col. 707.
Atrebatensis in Gallia (*Arras*), 1675: col. 453. — 1678: col. 467. — 1681: col. 483. — 1684: col. 499. — 1686: col. 507. — 1687: col. 515. — 1695: col. 663.
Audomarensis vel Audomaropolitana in Gallia (*Saint-Omer*), 1640: col. 235. — 1699: col. 882. — 1700: col. 882. — 1702: col. 882. — 1703: col. 883.
Augusta Vindelicorum in Germania (*Augsburg*), 1610: col. 3. — 1693: col. 545.
= *Augustiniani: Bullarium erem. S. Augusti:* vide *Empoli.*
Augustodunensis: vide Aeduensis (*Autun*).
Aurelianensis in Gallia (*Orléans*), [? 1614: Consp. p. 252. — 1642: col. 249. — 1644: col. 261. — 1664: col. 387.
Auriensis in Hispania (*Orense*), 1619: col. 69. — [? 1622: Consp. p. 255.
Autissiodorensis in Gallia (*Auxerre*), 1634: col. 213. — 1642: col. 249. — 1674: col. 443. — 1678: col. 469. — 1683: col. 495. — 1695: col. 661.
Auxerensis et Chersensis in Istria (*Ossero, Absor*), 1660: col. 363. — [? 1666: Consp. p. 271. — [? 1673-1719: col. 894.
Auximana in Italia (*Osimo*), 1661: col. 373. — 1677: col. 461. — 1690: col. 529. — 1696: col. 667.
Auximana vel Lauretana: vide Lauretana, 1639: Consp. p. 261.
Auxitana in Gallia (*Auch*), [? I—VI, inter annos 1629-62: Consp. p. 258, 259, 260. — 1698: col. 705. — 1699: col. 881.
Avellinensis: vide Abellinensis (*Avellino*).
Avenionensis in Gallia (*Avignon*), 1613: col. 23. — 1660: col. 367. — 1668: col. 403. — 1668: col. 405. — 1712: col. 890. — 1712: col. 890.
Aversana in Italia (*Aversa*), 1619: col. 71. — 1702: col. 877.
Ayacucho in Peruvia: vide Guamanga.
Badajoz in Hispania: vide Pacensis.
Bahia: vide Sancti Salvatoris in Brasilia.
= *Bail (Ludovicus). Summa conciliorum omnium, 2 vol. folio, Patavii, 1701.*
Baiocensis in Gallia (*Bayeux*), 1656: col. 345. — 1662: col. 377. — 1666: col. 399.
Balneoregiensis in Italia (*Bagnorea*), 1615: col. 45. — 1629: col. 151. — 1632: col. 201. — 1633: col. 209. — 1634: col. 213. — 1639: col. 231. — 1646: col. 277. — 1679: col. 475. — 1703: col. 883. — 1710: col. 888. — 1718: 894.
= *Baluzius (Stephanus). Concilia Galliae Narbonensis,* 1668: col. 407.
= —. *Nova collectio conciliorum, seu Suppl. ad Coll. Labbei,* 1683: col. 497.
Barbastrensis in Hispania (*Barbastro*), 1617: col. 51. — 1623: col. 97. — 1626: col. 129. — 1627: col. 135. — 1646: col. 269. — 1646: col. 277. — 1648: col. 287. — 1656: col. 347. — 1674: col. 445. — 1681: col. 491. — 1700: col. 869. — 1715: col. 892.
Barcinonensis in Hispania (*Barcelona*), 1669: col. 413. — [? 1673: Consp. p. 274. — 1712: col. 889.
Bar(i)ensis in Italia (*Bari*), 1624: col. 103. — 1658: col. 355.
= *Belgium: Synodicum Belgicum*: vide *Van de Velde,* 1613-1801: col. 27.
Bellicensis in Gallia (*Belley*), 1631: col. 197.
Bel(lo)vacensis in Gallia (*Beauvais*), 1646: col. 279. — [? 1653: Consp. p. 266. — 1699: col. 841.
Bellunensis in Italia (*Belluno*), 1629: col. 147. — 1703: col. 883.
Beneventana in Italia (*Benevento*), Syn. 1646: col. 277. — Concilium, 1656: col. 345. — Synodus I, 1686: col. 507. — II, 1687: col. 515. — III, 1688: col. 521. — IV, 1689: col. 525. — V, 1690: col. 529. — VI, 1691: col. 537. — VII, 1692: col. 543. — Concilium prov. I, 1693: col. 545. — Synodus VIII, 1693: col. 653. — IX, 1694: col. 657. — X, 1695: col. 663. — XI, 1696: col. 669. — XII, 1697: col. 673. — Concilium prov. II, 1698: col. 679. — Synodus XIII, 1698: col. 701. — XIV, 1699: col. 841. — XV, 1700: col. 857. — XVI, 1701: col. 871. — XVII, 1702: col. 875. — XVIII, 1703: col. 883. — XIX, 1704: col. 884. — XX, 1705: col. 884. — XXI, 1706: col. 885. — XXII, 1707: col. 886. — XXIII, 1708: col. 887. — XXIV, 1709: col. 888. — XXV, 1710, col. 888. — XXVI, 1711: col. 889. — XXVII, 1712:

col. 890. — XXVIII, 1713: col. 891. — XXIX, 1714: col. 891. — XXX, 1715: col. 892. — XXXI, 1716: col. 892. — XXXII, 1717: col. 893. — XXXIII, 1718: col. 894. — XXXIV, 1719, col. 894.

Benigni: vide Sancti Benigni Fructuariensis (*Abazia*).

Bergomensis in Italia (*Bergamo*), 1613: col. 25. — 1628: col. 139. — 1636: col. 219. — 1648: col. 299. — 1653: col. 325. — 1660: col. 367. — [? 1661: Consp. p. 269. — 1668: col. 405. — 1679: col. 473. — 1687: col. 513.

Bethlehemitana (*Bethléem*), 1672: col. 425. — Vide Hierosolymitana, 1709 et 1714.

= *Binius. Collectio conciliorum,* 1618: col. 65.

Bisacciarum vel Bisaciense in Italia (*Bisaccia*), 1651: col. 313.

Bisuntina in Gallia (*Besançon*), 1611: col. 7. — 1614: col. 39. — 1615: col. 45. — 1618: col. 67. — 1621: col. 87. — 1627: col. 135. — 1630: col. 155 et 157. — 1631: col. 197. — 1632: col. 201. — 1633: col. 209. — 1640: col. 237. — 1641: col. 247. — [? 1643 et 1644: Consp. p. 338. — [? 1645: Consp. p. 264. — 1646: col. 279. — 1647: col. 287. — 1648, Concilium prov.: col. 287. — 1648, Synodus: col. 297. — 1650: col. 309. — 1651: col. 313. — 1652: col. 321. — 1653: col. 327. — 1655: col. 343. — 1656: col. 347. — 1657: col. 351. — 1658: col. 357. — 1659: col. 361. — 1660: col. 369. — 1661: col. 375. — 1663: col. 385. — 1664: col. 387. — 1665: col. 395. — 1666: col. 399. — 1669: col. 413. — 1670: col. 419. — 1671: col. 423. — 1673: col. 441. — 1674: col. 449. — 1675: col. 455. — 1676: col. 459. — 1677: col. 463. — 1678: col. 469. — 1679: col. 475. — 1680: col. 481. — 1691: col. 535. — 1699, 1700, 1701, 1702, 1704 et 1705: Consp. p. 283, 284 et 285. — 1707: col. 886.

Biterrensis in Gallia (*Béziers*), 1675: col. 451.

Bituntina in Italia (*Bitonto*), 1682: col. 491.

Biturgiensis: vide Burgi Sancti Sepulchri.

Bituricensis in Gallia (*Bourges*), 1645: col. 273. — 1666: col. 395. — [? 1699: Consp. p. 283.

Bobiensis VI in Italia (*Bobbio*), 1621: col 83. — VII, 1625: col. 117. — VIII, 1633: col. 205. — IX, 1653: col 323. — X, 1655: col. 335. — 1664: col. 385. — 1674: col 447. — 1684: col. 499.

= *Bochel (Laurentius). Gallicanae ecclesiae decreta,* 1621: col. 87.

Bononiensis I in Gallia (*Boulogne-s.-M.*), 1628-29: col. 147. — [? 1675-81 (Plures synodi dioecesanae): Consp. p. 275. — 1700: col. 869.

Bononiensis in Italia (*Bologna*), 1620: col. 77. — 1623: col. 95. — 1623: col. 97. — 1634: col. 211. — 1654: col. 331. — 1698: col. 699.

Bosnensis: vide Diakovarensis.

Brabantiae archidiaconatus statuta in ecclesia Leodiensi in Belgio edita, 1690: col. 531.

Brac(h)arensis in Lusitana (*Braga*), 1639: col. 675.

Brestensis-Kiovensis: vide Ruthenorum Synodus, 1626: col. 129.

Briocensis in Gallia (*Saint-Brieuc*), 1624: col. 111.

Britanniae (Magnae) Collectio conciliorum, cura H. Spelman, 1639-64: col. 233.

Brixiensis in Italia (*Brescia*), 1614: col. 35. — 1621: col. 85. — 1685: col. 501. — 1689 (circa): col. 527.

Brixinensis in Italia (*Brixen*), 1710: col. 888.

Brugensis in Belgio, 1693: col. 651.

Brugnatensis in Italia (*Brugnato*), 1625: col. 123. — 1643: col. 255. — 1675: col. 449. — Inter annos 1697-1720: col. 894.

Brundusina in Italia (*Brindisi*), I, inter annos 1605-13: col. 23. — II, inter annos 1606-14: col. 31. — III, 1615: col. 41. — IV, 1616: col. 49. — V, 1617: col. 53. — VI, 1618: col. 57. — VII, 1619: col. 73. — VIII, 1621: col. 85. — IX, 1622: col. 91.

Bruxellis celebrata: vide Mechliniensis, 1645: Consp. p. 263.

= *Bullarium ord. erem. S. Augustini, ed. L. Empoli,* 1628: col. 145.

= *Bullarium Casinense, ed. C. Margarino,* 1650-70: col. 309.

= *Bullarium Romanum, ed. L. Cherubino,* 1617-72: col. 57. — 1638-59: col. 227. — 1655-73: col. 343. — 1692-97: col. 543.

= *Bullarium Romanum Compendium, a Flavio Cherubino,* 1623: col. 101.

Burdigalensis in Gallia (*Bordeaux*), 1611: col. 5. — 1612: col. 11. — 1613: col. 23. — 1614: col. 33. — 1615: col. 41. — 1615: col. 41. — 1619: col. 73. — 1621: col. 87. — 1622: col. 93. — 1623: col. 95. — 1623: col. 99. — 1624: col. 103. — 1624: Concilium prov., col. 107. — 1627: col. 131. — 1632: col. 201. — 1633: col. 205. — 1636: col. 217. — 1638: col. 225. — 1639: col. 231. — [? 1684: Consp. p. 277. — 1686: col. 509. — 1699: col. 881. — 1703: col. 883. — 1704: col. 884.

Burgi Sancti Domnini in Italia (*Borgo-San-Donnino*), sive Fidentia, 1615: col. 43. — 1624: col. 105. — 1663: col. 383. — 1678: col. 469. — 1697: col. 671. — [? 1713: col. 891.

Burgi Sancti Sepulchri vel Burgensis in Italia (*Borgo-San-Sepolcro*), vel Biturgiensis, 1641: col. 245. — 1713: col. 891.

Buscoducensis in Batavia: vide Silva Ducis.

Cabil(l)onensis in Gallia (*Chalon-sur-Saône*), 1699: col. 713. — 1700: col. 869.

Cadomensis in Gallia (*Caen*), Syn. Abbatiae Sancti Stephani, 1694: col. 655.

Cadurcensis in Gallia (*Cahors*), 1638: col. 225. — 1673: col. 441. — 1685: col. 501.

Caesaraugustana in Hispania (*Zaragoza*), 1656: col. 343. — 1697: col. 675.

Caesenatensis in Italia (*Cesena*), 1638: col. 227. — 1693: col. 651. — 1708: col. 887.

Caiacensis in Italia (*Cajazzo*), [? 1679: Consp. p. 276.

Calaguritana in Hispania (*Calahorra*), 1620: col. 77. — 1698: col. 677.

Calaritana in Sardinia (*Cagliari*), 1628: col. 145. — 1646: col. 279. — 1651: col. 311. — 1715: col. 892.

Calliensis in Italia (*Cagli*), 1708: col. 887.

Cameracensis in Gallia (*Cambrai*), 1617: col. 55. — 1631, Concil. prov.: col. 161-96. — 1661, Congreg. decanorum: col. 373. — 1664, Congreg. decan.: col. 387. — [? 1686: Consp. p. 278. — 1699, Congreg. episcop. prov.: col. 882.

Camerinensis in Italia (*Camerino*), 1630: col. 155. — 1672: col. 429.

Campiniae maioris archidiaconatus decanorum in ecclesia Leodiensi in Belgio, 1698: col. 677.

Canariensis (*de Gran Canaria, Islas Canarias*), 1629: col. 147. — [? 1631, vel 1705: fiche Martin n° 320.

Canton: Congregatio missionarium habita Cantoni in Sinis, [? 1669: Consp. p. 338.

Cantuariensis in Anglia (*Canterbury*), 1664: col. 387.

Capo d'Istria: vide Iustinopolitana.

Caputaquensis in Italia (*Capaccio*), 1617: col. 55. — 1629: col. 149. — 1649: col. 305.

Carcassonensis in Gallia (*Carcassonne*), 1662: col. 379. — 1713: col. 890.

Carnutensis in Gallia (*Chartres*), 1630: col. 157. — 1660: col. 363 et 369. — 1693: col. 655. — 1697: col. 675. — 1705: col. 885. — 1707: col. 886.

Carpensis in Italia (*Carpi*), 1679: col. 473.

Carpentoratensis in Gallia (*Carpentras*), 1697: col. 673.
Cartuti: vide S. Thomae Carturti.
Casalensis in Italia (*Casale*), 1622: col. 89. — 1658: col. 357.
Casinensis in Italia (*Montecassino*), 1626: col. 125. — 1650-70 (Bullarium): col. 309. — 1652: col. 315. — 1696: col. 665. — 1700: col. 867. — 1705: col. 884. — 1715: col. 892.
Cassanensis in Italia (*Cassano*), [? 1682: Consp. p. 277.
Castellanetensis III in Italia (*Castellaneta*), 1646: col. 277. — 1674: col. 447.
Castrensis in Gallia (*Castres*), 1697: col. 669. — 1699: col. 841. — 1706: col. 885.
Castrensis in Italia: vide Hydruntina, 1656: col. 345.
Catalaunensis in Gallia (*Châlons-s.-Marne*), [? 1641: Consp. p. 262. — 1646: col. 275. — 1657: col. 349. — 1662: col. 379. — [? 1663: Consp. p. 270. — 1665: col. 393. — 1671: col. 421. — [? 1681: Consp. p. 277. — 1684: col. 499. — [? 1687: Consp. p. 278. — 1692: col. 543. — [? 1693: Consp. p. 280.
Catan(i)ensis in Sicilia (*Catania*), 1622: col. 91. — 1623: col. 101. — 1668: col. 405.
Cavalicensis in Gallia (*Cavaillon*), 1680: col. 481.
Cavensis (Monasterii SS. Trinitatis) in Italia (*Cava dei Terreni*), 1628: col. 145.
Celsonensis in Hispania (*Solsona*), 1629: col. 153. — 1631-33: col. 203. — 1632-34: col. 209. — 1640: col. 241. — 1641: col. 247. — 1642: col. 255. — 1665: col. 395. — [? 1664-84: Consp. p. 270, 271 et 272. — 1686: col. 511.
Cenetensis in Italia (*Ceneda*), 1642: col. 253. — 1695: col. 663.
Cenomanensis in Gallia (*Le Mans*), 1620: col. 77. — 1640: col. 237. — 1644: col. 265. — 1650: col. 307. — 1654: col. 331. — 1672: col. 429. — 1677: col. 461. — 1680: col. 479.
Cephaludiensis in Italia (*Cefalù*), 1618: col. 59. — 1627: col. 131. — 1635: col. 215. — 1641: col. 245. — 1693: col. 653. — 1706: col. 885.
Cerviensis in Italia (*Cervia*), 1634: col. 209. — 1670: col. 419.
Chaldaeorum synodus in civitate *Amed*, 1616: col. 45.
Chelmensis in Polonia (*Chelm*), 1624: col. 105. — 1694: col. 657. — 1717: col. 893.
Chersensis in Istria: vide Auxerensis.
= *Cherubinus (Flavio). Bullarii Romani compendium*, 1623-24: col. 101 et 111.
= *Cherubinus (L). Bullarium Romanum*, 1617-72, 1638-59, 1655-73, 1692-97: col. 57, 97, 227, 343, 543.
Chiap(p)ensis, sive de *Chiapas* in Mexico, 1692: col. 543.
Chiem Baong (Synodus apud — —) in regnis Cochinchinae et Chiampae, 1672: Consp. p. 273.
Chiemensis in Germania (*Chiemsee*), 1709: col. 888. — 1713: col. 890.
Chieti: vide Teatina.
Chiprovatz: vide Sophiensis.
Civitatis Castellanae in Italia (*Città Castellana*), 1626: col. 125.
Civitatis Castelli in Italia (*Città di Castello*), [? 1674: Consp. p. 274. — 1679: col. 475. — 1699: col. 841.
Civitatis Novae, sive Aemoniensis in Italia (*Cittanova* in Calabria), 1644: col. 261. — 1674: col. 449. — 1691: col. 537.
Civiplebana sive Civitatis Plebis in Italia (*Città della Pieve*), 1654: col. 329. — 1669: col. 411.
Claromontensis in Gallia (*Clermont-Ferrand*), 1620: col. 79. — 1647: col. 285. — 1652: col. 319. — 1653: col. 325.
= *Clemens papa IX*, 1667-69: col. 401.
= *Clemens papa X*, 1670-76: col. 415.
= *Clemens papa XI*, 1700-01: col. 867.
Clodiensis in Italia (*Chioggia*), 1616: col. 49. — 1648: col. 297. — 1662: col. 377.
Clusensis abbatiae (*Clusi*): vide Sancti Michaelis de Clusa.
Clusina in Italia (*Chiusi*), 1684: col. 501. — 1688: col. 523.
Coloniensis in Germania (*Köln a. Rh.*), 1612: col. 11 et 15. — 1627: col. 131. — 1651: col. 313. — 1660: col. 369. — 1662: col. 377.
de Comayagua in Honduras, I, inter annos 1628-44: col. 261. — II, inter annos 1629-45: col. 267.
Comensis II in Italia, (*Como*), 1618: col. 59 et 67. — 1632 (recte 1633): col. 203. — 1633: col. 207. — 1672: col. 427. — 1686: col. 507.
Comminges: vide Convenensis.
Complutensis in Hispania (*Alcalà de Henares*), [? 1626: Consp. p. 257.
Compsana in Italia (*Conza*), 1647: col. 285.
Conchensis in Hispania (*Cuenca*), 1626: col. 127.
= *Conciliorum Collectio, a Binio edita, 9 voll. fol.*, 1618: col. 65.
= — —, *(Regia), 37 voll. folio*, 1644: 265.
= — —, *a Labbeo et Cossartio edita, 17 t. in 18 voll. folio*, 1671-72: col. 423.
= — — —, *Supplementum, editore S. Baluzio*, 1683: col. 497.
= — —, *a J. Harduino edita, 12 voll. folio*, 1714-15: vide Mansi, tom. 36[A], pars III: Index concilior. alphabeticus.
= — —, *a Coleti edita, 23 t. in 25 voll. fol.*, 1728-35: vide Mansi, tom. 36[A], pars III: Index concilior. alphabeticus.
= *Conciliorum Galliae antiqua collectio, editore Sirmondo*, 1629: col. 149 et 153.
= — *Galliae collectio, editore P. Delalande*, 1666: col. 399.
= — — —, *op. et stud. L. Odespun*, 1645-46: col. 41, 273, 279.
= — *Galliae Narbonensis collectio:* vide Baluzius, col. 407.
Concordiensis in Italia (*Concordia*), 1697: col. 671.
Condomiensis in Gallia (*Condom*), 1663: col. 381.
Consentina in Italia (*Cosenza*), 1707: col. 888.
Constantiensis in Gallia (*Coutances*), 1637: col. 221. — 1676: col. 457.
Constantinopolitana, 1611: Consp. p. 251. — 1622: Consp. p. 255. — 1635: Consp. p. 260. — 1638: Consp. p. 261 (vide Hardouin, XI, 225). — 1641: col. 247. — 1642: col. 249. — 1643: col. 255. — 1644: Consp. p. 263. — 1655: Consp. p. 267. — 1656: Consp. p. 267. — 1658: Consp. p. 268. — 1668: Consp. p. 271. — 1670: Consp. p. 272. — 1671: Consp. p. 272. — 1672: col. 425. — 1686: Consp. p. 278. — 1688, 1689 et 1691: Consp. p. 279. — 1691: Consp. p. 280. — 1695: Consp. p. 281. — 1702: col. 882. — 1705: col. 884. — 1718: col. 894.
Convenensis in Gallia sive Convenarum conventus cel. in civitate S[ti] Gaudentii (St-Bertrand de Comminges, St-Gaudens), 1642: col. 247. — 1703 (Statuta): col. 883.
Conventus cleri gallicani: vide Gallicani cleri conventus.
Conversanensis in Italia (*Conversano*), 1660: col. 369.
Corbeiensis abbatiae in Gallia (*Corbie*), 1697: col. 675.
Cordubensis in Hispania (*Córdoba*), 1648: col. 301. 1662: col. 377.

Corisopitensis in Gallia (*Quimper*), 1656: col. 343. — 1710: col. 888.
Cortonensis in Italia (*Cortona*), 1615: col. 45. — 1624: col. 105. — 1632: col. 199. — 1634: col. 211. — 1666: col. 395. — 1675: col. 451. — 1697: col. 673.
Cracoviensis in Polonia (*Kraków*), 1612: col. 13. — 1621: col. 87. — 1643: col. 259. — 1711: col. 889.
Crasnostaviae: vide Chelmensis.
Cremensis in Italia (*Crema*), 1619: col. 71. — 1626: col. 127. — 1650: col. 305. — 1688: col. 521.
Cremonensis in Italia (*Cremona*), 1635: col. 215. — 1679: col. 473. — 1694: col. 655.
Crotonensis in Italia (*Cotrone*), 1693: col. 653. [Recte Cortonensis?]
Cubensis: vide Sancti Iacobi.
Culmensis in Polonia (*Culm*), 1641: col. 245.
Cusentina in Italia (*Cosenza*), 1678: [? Consp. p. 275.
Cyprensis: vide Leucosiensis.
Damascensis in Oriente (*Damas*), [? 1659: Consp. p. 268.
= *Delalande (P.). Conciliorum antiquorum Galliae, a Iac. Sirmondo editorum, Supplementa.. In-fol.* 1666: col. 399.
Derthusiensis in Hispania (*Tortosa*), 1615: col. 45. — 1637: col. 223. — 1666: col. 399. — 1682: col. 493. — 1687: col. 513. — 1696: col. 669.
Dertonensis in Italia (*Tortona*), 1614: col. 37. — 1623: col. 97. — 1645: col. 271. — 1652: col. 315. — 1659: col. 359. — 1673: col. 439. — 1687: col. 513. — 1699: col. 709. — 1715: col. 892.
Diakovensis in Slavonia (*Diakovo*), 1706: col. 885. — 1709: col. 888.
Diensis in Gallia (*Die*), 1678: col. 467. — 1687: col. 513. — [? 1693: Consp. p. 280. — 1697: col. 673. — 1706: col. 885.
Diniensis in Gallia (*Digne*), 1680: col. 479.
Dominicopolensis: vide Sancti Dominici.
Dordracena in Batavia (*Dordrecht*), 1618-19: col. 61.
Dublinensis in Hibernia (*Dublin*), 1614: col. 37. — 1670: col. 419. — 1671: col. 423. — Concilium prov. I, circa 1683-90: col. 527. — II, 1684-91: col. 535. — III, 1685-92: col. 539.
Dumiensis sive Mindoniensis in Hispania (*Mondoñedo*), 1617: col. 53. — 1620: col. 81. — 1621: col. 87. — 1633: col. 209. — 1636: col. 219. — 1654: col. 333. — 1679: col. 477. — 1686: col. 511.
Eborensis in Lusitania (*Evora*), ante 1622: col. 89. — 1677 (Concil. prov.): col. 463.
Ebrodunensis in Gallia (*Embrun*), 1699 (Assemblée provinciale): col. 881.
Ebroicensis in Gallia (*Évreux*), 1644: col. 267. — 1664: col. 387.
Egitanensis in Lusitania (*Guarda*), 1614: col. 35. — 1634: col. 211. — 1674: col. 449. — 1686: col. 509.
Eistettensis in Germania (*Eichstaedt*), 1700: col. 882. — 1713: col. 891.
Elnensis in Gallia (*Perpignan*), circa 1689: col. 527.
Elvarum: vide Helvana.
Emeritae Novae in Yucatan (*Merida*), 1716: col. 893.
= *Empoli (L.). Bullarium ord. erem. S. Augustini.* 1628: col. 145.
Eporediensis in Italia (*Ivrea*), 1618: col. 67. — 1622: col. 95. — 1646: col. 273 et 279. — 1672: col. 427.
Ermland: vide Varmiensis.
Eugubina in Italia (*Gubbio*), 1632: col. 199. — 1638: col. 225. — 1655: col. 339. — 1659: col. 361. — 1661: col. 373. — 1663: col. 383. — 1668: col. 407.
Faliscodunensis in Italia (*Montefiascone*), 1622: col. 93. — 1692: col. 541. — [? 1693: Consp. p. 280. — [? 1696: col. 281.
Fanensis in Italia (*Fano*), 1692: col. 541. — 1702: col. 877.
B. M. Farfensis et Sancti Salvatoris in Italia (*La Badia di Farfa, Fara Sabina*), 1628: col. 143. — 1685: col. 503.
Faro in Lusitania: vide Pharaonensis.
Faventina in Italia (*Faënza*), 1615: col. 43. — 1620: col. 79. — 1629: col. 147. — 1647: col. 283. — 1649: col. 303. — 1651: col. 311. — 1654: col. 331. — 1657: col. 351. — 1660: col. 365. — 1663: col. 385. — 1668: col. 405. — 1674: col. 447. — 1694: col. 657.
S. Fede: vide Sanctae Fidei.
Ferentina in Italia (*Ferentino*), 1683: col. 495.
Feretrana in Italia (*Montefeltro*), 1642: col. 253.
Ferrariensis in Italia (*Ferrara*), 1612: col. 19. — 1637: col. 223. — 1711: col. 889.
Fesulana in Italia (*Fiesole*), 1612: col. 19. — 1622: col. 95. — 1634: col. 213. — 1636: col. 219. — 1648: col. 299. — 1664: col. 387. — 1674: col. 441. — 1690: col. 531.
Fidentiana: vide Burgi Sancti Domnini.
Firmana in Italia (*Fermo*), 1628: col. 141. — 1650: col. 309. — 1660: col. 365. — 1678: col. 467. — 1716: col. 892.
S. Florentii: vide Sancti Florentii Veteris.
Florentina in Italia (*Firenze*), [? 1610: Consp. p. 250. — 1619: col. 69. — 1623: col. 97. — 1627: col. 133. — 1629: col. 149. — 1637: col. 221. — 1645: col. 269. — 1656: col. 343. — 1663: col. 383. — 1666: col. 397. — 1669: col. 411. — 1674: col. 447. — 1678: col. 467. — 1681. col. 483. — 1691: col. 537. — 1699: col. 841. — 1710: col. 888.
Fogaras: vide Albae-Iuliae.
Ad Fontem Comitis (*Fontenay-le-Comte*), Conventum cleri Franciae, 1628: col. 139.
Ad Fontem Bliaudi (*Fontainebleau*), Conventum cleri Gallicani, 1646: col. 269.
Foroiuliensis in Gallia (*Fréjus*), 1716: col. 892.
Foroliviensis in Italia (*Forlì*), circa 1635-38: col. 223. — 1639: col. 229. — 1675: col. 451. — [? 1692: Consp. p. 280.
Forosemproniensis in Italia (*Fossombrone*), 1629: col. 149. — 1660-77: col. 369.
Fossanensis in Italia (*Fossano*), 1642: col. 253. — 1663: col. 381. — [? 1669: Consp. p. 272.
Franciae cleri conventus: vide Gallicani cleri conventus.
Frascati: vide Tusculana.
Fréjus: vide Foroiuliensis.
Fructuariensis: vide Sancti Benigni.
Fuldensis in Germania (*Fulda*), 1617: col. 57. — 1619: col. 75.
Fulginatensis in Italia (*Foligno*), 1703: col. 883.
Funchalensis in insula Madera (*Funchal*), 1680: col. 479.
Galeata: vide Sancti Hilarii de Galeata abbatiae.
= *Galliae conciliorum collectio:* vide *Delalande,* col. 399.
= *Galliae Narbonensis concilia:* vide *Baluzius,* col. 407.
= *Galliae concilia antiqua:* vide *Sirmondus,* col. 149 et 153.
= *Galliae concilia novissima:* vide *Odespun,* col. 41, 273 et 279.
= *Gallicanae ecclesiae decreta:* vide *Bochel,* col. 87-90.
Gallicani cleri conventus: 1610: col. 5. — 1614-15: col. 37. — 1615: col. 41. — 1617: col. 53. — 1619: col. 71. — 1621: col. 85. — 1625-26: col. 117. —

1628: col. 139. — 1631: col. 159. — 1635: col. 213. — 1639: col. 229. — 1641: col. 243. — [? 1643: Consp. p. 263. — 1645-46: col. 269. — [? 1647, 1648 et 1649: Consp. p. 264-65. — 1650-51: col. 307. — 1655-57: col. 341. — [? 1658 et 1659: Consp. p. 268. — 1660-61: col. 365. — [? 1662 et 1664: Consp. p. 270. — 1665-66: col. 393. — 1670: col. 417. — [? 1672: Consp. p. 273. — 1675: col. 453. — [? 1677 et 1678: Consp. p. 275. — 1680: col. 477. — 1681: col. 481. — 1681-82: col. 483. (Confer. Coll. Lacensis I, 793-846, II, 835-36.) — [? 1684: Consp. p. 277. — 1685: col. 503. — [? 1686: Consp. p. 278. — 1688: col. 523. — [? 1689: Consp. p. 279. — 1690: col. 529. — 1693-94: col. 653. — 1695: col. 661. [? 1696 et 1697: Consp. p. 281 et 282. — [? 1699: Consp. p. 283. — 1700: col. 855. — 1701: col. 871. — 1702: col. 875. — [? 1703: Consp. p. 285. — 1705: col. 884. — 1707: col. 886. — 1710: col. 888. — 1711: col. 889. — 1712: col. 890. — 1713-14: col. 891. — 1715: col. 892. — 1716: col. 893. — 1719: col. 894.

Gallipolensis in Italia (*Gallipoli*), 1661: col. 371.

S. Gallus: vide Sancti Galli.

Gandavensis in Belgio (*Gent, Gand*), 1613: col. 27-30. — 1614: col. 35. — 1615: col. 41. — 1616: col. 47. — 1617: col. 53. — 1618: col. 59. — 1619: col. 71. — 1620: col. 79. — 1621: col. 85. — 1625: col. 123. — 1626: col. 129. — 1629: col. 151. — 1630: col. 157. — 1632: col. 197. — [? 1642: Consp. p. 262. — 1650: col. 307. — 1653: col. 327. — 1654: col. 331. — 1655: col. 341. — 1660: col. 367. — 1661: col. 375. — 1663: col. 385.

Gap: vide Vapincensis

S. Gaudentii: vide Sancti Gaudentii.

Gebennensis, = Genevensis, in Helvetia (*Genève*), 1668: col. 409. — 1672: col. 431. — [? 1683 et 1684: Consp. p. 277. — 1695: col. 663.

Geldoniensis in dioec. Namurcensi in Belgio, 1612: col. 15.

Genuensis sive Ianuensis in Italia (*Genova*), 1619: col. 69. — 1643: col. 255. — 1683: col. 495. — [? 1685-94: Consp. p. 278.

Gerundensis in Hispania (*Gerona*), 1691: col. 537. — 1717 (Conc. Tarraconense, Gerundae habitum): col. 893.

Giasii (col. 237), recte: Iassiensis.

Giennensis in Hispania (*Jaén*), 1626: col. 129. — 1662: col. 379.

Glandevensis in Gallia (*Glandèves*), 1636: col. 219. — 1656: col. 345.

Gnesnensis in Polonia (*Gnesen*), 1612: col. 19. — 1620: col. 81. — 1621: col. 83. — 1628: col. 141. — 1634: col. 213. — 1643: col. 257 et 259.

= *Collectio conciliorum Gnesnensium:* col. 159.

Gran Canaria: vide Canariensis.

Grassensis in Gallia (*Grasse*), 1644: col. 267. — [? 1648: Consp. p. 265. — [? 1656: Consp. p. 267. — [? 1660: Consp. p. 269. — [? 1683: Consp. p. 277. — 1702: col. 873.

Gratianopolitana in Gallia (*Grenoble*), [? 1672: Consp. p. 273. — 1676: col. 457. — [? 1678: Consp. p. 275. — 1687: col. 511. — [? 1690: Consp. p. 279. — 1691: col. 539.

Gravinensis in Italia (*Gravina*), 1693: col. 545.

= *Gregorius papa XV,* 9 febr. 1621 - 8 iulii 1623: col. 81.

Grossetana in Italia (*Grosseto*), 1692: col. 541. — 1705: col. 884.

Guamangensis in Peruvia (*Guamanga*), 1623-36: col. 217. — 1672: col. 431.

Guarda: vide Egitianensis.

Gutstadiensis: vide Varmiensis.

Györ-Raab: vide Iauriensis.

Hannoviae in ecclesia Leodiensi in Belgio, 1702: col. 875.

= *Hardouin*: vide *Conciliorum collectio.*

= *Haroldus (F.). Lima limata (= Concilia Limensis provinciae). In-folio,* 1673: col. 441.

Hasbaniae, in ecclesia Leodiensi in Belgio, [? 1612: Consp. p. 337. — [? 1658: Consp. p. 268.

Heilsbergensis: vide Varmiensis.

Helvana, sive Elvarum in Lusitania (*Elvas*), 1633: col. 205

Hieraciensis in Italia (*Gerace*), 1651: col. 311.

Hierosolymitana: vide Bethlehemitana, 1672: col. 425. — 1709: col. 888. — 1714: col. 891.

S. Hilarii: vide Sancti Hilarii.

Hildesheimensis in Germania (*Hildesheim*), 1633: col. 203. — 1652: col. 315.

= *Hispaniae conciliorum collectio, auctore fr. Iosepho Saënz de Aguirre,* 1686, 1693-94, 1753-55: col. 507.

Hortana in Italia (*Orte*), 1626: col. 127. — 1646: col. 277. — 1715: col. 892.

Huesca: vide Oscensis.

Hungariae cleri conventus, Tyrnaviae habitus, adversus declarat. cleri gallicani, 1682: vide Coll. Lacensis I, col. 835-36. — 1686: col. 509.

Hydruntina in Italia (*Otranto*), 1641: col. 245. — 1656: vide Castrensis, col. 345.

Iacensis in Hispania (*Jaca*), 1633: col. 205. — 1662: col. 379. — 1676: col. 459. — 1683: col. 497.

S. Iacobi: vide Sancti Iacobi de Chile.

Ianoviensis: vide Luceoriensis in Polonia.

Ianuensis: vide Genuensis.

Iaszoviensis in Hungaria, [? 1635: Consp. p. 260.

Iassiensis in Moldavia (*Jassy*), 1640: col. 237.

Iauriensis in Hungaria (*Györ, Raab*), 1679: col. 477.

Ilciensis vel Montis Alcini in Italia (*Montalcino*), 1613: col. 31. — 1618: col. 67. — 1638: col. 227. — 1675: col. 455.

Ilerdensis in Hispania (*Lerida*), 1616: col. 49. — 1646: col. 275. — 1674: col. 445. — 1691: col. 539. — 1714: col. 891.

Imolensis in Italia (*Imola*), 1614: col. 33. — 1622: col. 91. — 1628: col. 141. — 1638: col. 227. — 1659: col. 359. — 1693: col. 545. — 1718: col. 894.

= *Innocentius papa X,* 15 sept. 1644 - 7 ian. 1655: col. 263.

= *Innocentius papa XI,* 21 sept. 1676 - 12 aug. 1689: col. 457.

= *Innocentius papa XII,* 12 iulii 1691 - 27 sept. 1700: col. 535.

Interramnensis in Italia (*Terni*), [? 1641: Consp. p. 262.

Iporigiensis (col. 273), recte: Eporediensis.

Iprensis in Belgio (*Ypres, Ypren*), [? 1610: Consp. p. 251. — 1629: col. 149. — 1630: col. 157. — 1631: col. 195.

Isclana in Italia (*Ischia*), 1716: col. 892.

Ivrea: vide Eporediensis.

Iustinopolitana in Italia (*Capo d'Istria*), [? 1648: Consp. p. 265. — 1690: col. 529.

Iuthiae, urbe regia Siami, 1665: col. 338 (confer. Siamensis).

Iuvenacensis in Italia (*Giovinazzo*), 1639: col. 231.

Kiovensis-Brestensis: vide Ruthenorum, 1626, col. 129. — [? 1640: Consp. p. 261.

Kobryn: vide Ruthenorum, 1626: col. 129.

Kovno: vide Samogitiensis.

= *Labbe (P.) et G. Cossart. Conciliorum collectio. 17 tom. in 18 voll. folio,* 1671-72: col. 423.

= — — *Supplementum, auctore Baluzio. In-folio,* 1683: col. 497.

La Paz in Bolivia: vide Pacensis.
La Plata: vide Argenteensis.
Laudensis in Italia (*Lodi*), 1619: col. 71. — 1637: col. 223. — 1657: col. 349. — 1689: col. 523.
Laudunensis in Gallia (*Laon*), 1667: col. 401. — 1696: col. 667. — 1697: col. 671. — 1699: col. 711 et 882. — 1703: col. 883.
Lauretana in Italia (*Loreto*), 1626: col. 125. — [? 1639: Consp. p. 261.
Lausanensis in Helvetia (*Lausanne*), 1612: col. 21. — 1665: col. 393.
Lavaur: vide Vauriensis.
Legionensis in Hispania (*León*), 1618: col. 67. — 1620: col. 81. — 1630: col. 159. — 1636: col. 219. — 1638: col. 227. — 1639: col. 231. — 1643: col. 259. — 1647: col. 287. — 1671: col. 421. — 1672: col. 427.
Lemovicensis in Gallia (*Limoges*), 1619: col. 73. — 1673: col. 433. — 1678: col. 465 et 467. — 1682: mentio col. 433, anno 1673. — 1683: col. 497. — 1684, 1685 et 1687: mentio col. 433, anno 1673. — 1698: col. 677. — [? 1699: mentio ms. abbé Martin. — 1700: col. 853. — 1709: col. 887. — 1711: col. 899.
Leodiensis in Belgio (*Liège*), 1613: col. 29. — 1618: col. 59. — 1712: col. 890. — 1716: col. 892.
—: vide Brabantiae, Campiniae Maioris, Hannoviae, et Hasbaniae.
Leonensis in Gallia (*Saint-Pol de Léon*), 1629: col. 151.
Leopoliensis in Polonia (*Lemberg*), [? 1634-45: Consp. p. 260.
Lerida: vide Ilerdensis.
Lesina: vide Pharensis.
Leucosiensis in insula Cypro, [? 1668: Consp. p. 271.
Lexoviensis in Gallia (*Lisieux*), 1615: col. 45. — 1642: col. 249. — 1649: col. 303. — 1651: col. 313. — 1686: col. 507. — 1696: col. 669.
Limana vel Limensis in Peruvia (*Lima*), 1613: col. 31. — 1636: col. 217.
= *Lima limata conciliis, editore F. Haroldo. Infolio.* 1673: col. 441.
= *Limanae provinciae concilia, editore F. A. de Montalvo. In-4.* 1684: col. 501.
Lingonensis in Gallia (*Langres*). 1616: col. 47. — 1621: col. 85. — 1628: col. 141. — 1629: col. 151. — 1652: col. 321. — 1657: col. 351. — 1679: col. 473.
Lissabonensis (= Ulyssiponensis) in Lusitania (*Lisbôa*), 1640: col. 235.
Livonensis et Vendensis in Polonia, celebrata Rigae, 1611: col. 5.
Lodovensis sive Lutevensis in Gallia (*Lodève*), 1693: col. 655.
Lovicii celebrata: vide Gnesnensis, 1628: col. 141.
Lucana sive Lucensis in Italia (*Lucca*), 1625: col. 125. — 1646: col. 279. — 1653: col. 323. — 1661: col. 373. — 1678: col. 469. — 1681: col. 481. — 1700: col. 853. — 1701: col. 873.
Lucensis in Hispania (*Lugo*), 1630: col. 155. — 1669: col. 409.
Luceoriensis in Polonia (*Lučk* et *Zytomir*), 1619: col. 75. — 1621: col. 89. — [? 1641: Consp. p. 262. — 1684: col. 499.
Lucionensis in Gallia (*Luçon*), 1628: col. 143. — [? 1674: Consp. p. 274. — 1684: col. 499.
Lugdunensis in Gallia (*Lyon*), 1614: col. 31. — 1621: col. 85. — 1631: col. 161. — 1657: col. 347. — 1663: col. 381. — 1670: col. 421. — 1687: col. 515. — 1699: col. 881. — 1705: col. 884.
Lunensis et Sarzanensis in Italia (*Luni-Sarzana*), 1616: col. 49. — 1642: col. 249. — [? 1662: Consp. p. 270. — 1674: col. 441. — 1702: col. 875. — 1717: col. 893.
Lutevensis: vide Lodovensis.
Lyciensis in Italia (*Lecce*), 1663: col. 383.
Maceratensis in Italia (*Macerata*), 1651: col. 313. — 1663: col. 385. — 1687: col. 515.
Macloviensis in Gallia (*Saint-Malo*), 1612: col. 17. — 1620: col. 79. — 1640: col. 241. — 1647: col. 287. — 1661: col. 375. — 1706-12 et 1716, 1719: vide mentio col. 19 (anno 1612).
Maioricensis in Hispania (*Mallorca*), [? 1608-23: Consp. p. 250. — 1636: col. 219. — [? 1645-53: Consp. p. 264. — 1659: col. 361. — 1691 vel 1692: col. 539.
Maioris Campiniae in ecclesia Leodiensis, 1698: col. 677. — 1699: col. 707. — 1700: col. 882. — 1701: col. 882.
Malaciensis vel Malacitana in Hispania (*Malaga*), 1671: col. 423. — [? 1674: Consp. p. 274.
Malleacensis in Gallia (*Maillezais*), 1623: col. 99. 1635: col. 213.
Manfredonia in Italia: vide Sipontina.
Mantuana in Italia (*Mantova*), 1610: col. 1. — 1616: col. 47. — 1631: col. 195. — 1645: col. 271. — 1648: col. 301. — 1668: col. 409. — 1679: col. 475.
Margarinus (C.). Bullarium Casinense, 1650-70: col. 309.
Marianensis in Italia (*Santa Maria della Bastia*), 1657: col. 347.
Maronitarum synodus in monasterio S. Ioannis de Herach, [? 1644: Consp. p. 338.
Marsicensis in Italia (*Marsico Nuovo*), 1643: col. 259.
Marsorum vel Marsensis in Italia (*Marsi*), 1612 col. 15. — 1653: col. 323. — 1673: col. 437. — 1686: col. 505.
Massalubrensis in Italia (*Massa Lubrese*), 1627: col. 137.
Massiliensis in Gallia (*Marseille*), [? 1644-68, 1668-79, 1673, 1684-1708: Consp. p. 262, 272, 274 et 278. — 1698: col. 677. — 1699: col. 851. — 1712: col. 890.
Matisconensis in Gallia (*Mâcon*), 1659: col. 361. — 1668: col. 403.
Mazariensis in Italia (*Mazzara del Vallo*), 1641: col. 241. — 1698: col. 699.
Mechliniensis in Belgio (*Malines, Mechelen*), 1610: col. 3. — 1611: col. 7. — 1612: col. 15. — 1613: col. 27. — 1614: col. 35. — 1615: col. 41. — 1616: col. 47. — 1617: col. 53 et 55. — 1618: col. 59. — 1619: col. 71. — 1620: col. 79. — 1621: col. 85. — 1622: col. 91. — 1623: col. 99. — 1624: col. 107 et 109. — 1625: col. 123. — 1626: col. 129. — 1627: col. 135 et 137. — 1628: col. 143. — 1629: col. 149. — 1630: col. 155 et 157. — 1631: col. 195. — 1633: col. 207. — [? 1645: Consp. p. 263. — 1652: col. 319. — 1654: col. 331. — 1663: col. 383. — 1665: col. 389. — 1680: col. 481. — 1683: col. 495. — 1691: col. 535. — 1692: col. 541. — 1697: col. 669. — 1698: col. 707. — 1718: col. 894.
Mediolanensis in Italia (*Milano*), 1611: col. 7. — 1613: col. 31. — 1614: col. 39. — 1616: col. 51. — 1617: col. 57. — 1619: col. 75. — 1622: col. 91. — 1627: col. 137. — 1636: col. 217. — 1640: col. 235. — 1650: col. 307. — 1658: col. 357. — 1669: col. 413.
Mediolani Sanctonum: vide Santonensis in Gallia.
Melchitarum synodi, 1716-1902: vide Tomus 46.
Meldensis in Gallia (*Meaux*), 1654: col. 331. — 1668: col. 407. — 1669: col. 411. — 1674: col. 447. — 1675: col. 455. — 1688: col. 521. — 1691: col. 537. — 1698: col. 701.
Melitensis insulae, vel Melivetana (*Malta*), 1625: col. 117. — 1646: col. 275. — [? ante 1664 (I),

*

1665 (II), 1666 (III), 1667 (IV): Consp. p. 270-71. — 1668 (V): col. 407. — 1680: col. 479. — 1703: col. 883.

Melphiensis in Italia (*Melfi*), 1624: col. 109. — 1635: col. 217. — 1660: col. 369.

Messanénsis in Italia (*Messina*), 1681: col. 483.

Metensis in Lotharingia (*Metz*), 1610: col. 1. — 1616: col. 51. — [? 1628: Consp. p. 337. — 1629: col. 149. — 1633: col. 205. — 1666: col. 399. — 1671: col. 425. — 1679: col. 477. — [? 1697: Consp. p. 282. — 1699: col. 839. — [? 1714: Consp. p. 287.

S. Michaelis: vide Sancti Michaelis de Clusa.

Midensis in Hibernia (*Meath*), 1686: col. 511.

Miletensis in Italia (*Mileto*), 1692: col. 541. — 1698: col. 699. — 1705: col. 884. — 1712: col. 890.

Mindensis in Germania (*Minden*), 1632: col. 201. — 1633: col. 203.

Mindoniensis in Hispania: vide Dumiensis.

Miniatensis: vide Sancti Miniati.

Mirapincensis in Gallia (*Mirepoix*), 1692: col. 541.

Moguntina in Germania (*Mainz*), 1669: col. 411. — 1698: col. 881.

Monasteriensis in Germania (*Münster i.W.*), 1652: col. 321. — 1655: col. 341. — 1659: col. 359. — 1662: col. 375. — 1665: col. 389. — 1667: col. 399 et 403. — 1668: col. 403 et 407. — 1669: col. 409 et 413. — 1670: col. 419. — 1671: col. 421. — 1672: col. 427 et 429. — 1673: col. 433. — 1674: col. 447. — 1675: col. 451 et 455. — 1676: col. 455 et 459. — 1677: col. 459 et 461. — 1678: col. 465 et 467. — 1680: col. 481. — [? 1681: Consp. p. 276, 277. — [? 1682, martio: Consp. p. 277. — 1682, oct.: col. 493. — 1688: col. 521. — 1689: col. 523. — [? 1690: Consp. p. 279. — 1691: col. 537. — [? 1692: Consp. p. 280. — 1693: col. 545. — 1694: col. 655 et 657. — [? 1700, 1702, 1703, 1707, 1708, 1711, 1712, 1714, 1716 et 1718: mentio in Consp. p. 283-88.

Mondoñedo: vide Dumiensis.

Monregalensis, sive Montis Regalis in Pedemontio (*Mondovì*), 1634: col. 209. — 1635: col. 217. — 1636: col. 221. — 1639: col. 233. — 1643: col. 259. — 1646: col. 279. — 1651: col. 315. — 1654: col. 333.

Monregalensis, sive Montis Regalis in Sicilia (*Monreale*), 1622: col. 93. — 1638: col. 223. — 1652: col. 317. — [? inter annos 1604-25, 1605-26, 1606-27, 1607-28 et 1608-29: mentio in Consp. p. 248-50.

Montalcino: vide Ilcinensis.

Montearagón in Hispania, 1636: col. 219.

Montis Alcini: vide Ilcinensis.

Montis Alti in Italia (*Montalto*), 1630: col. 157. — [? 1641: Consp. p. 262. — 1668: col. 409. — 1676: col. 457.

Montis Cassini: vide Cassinense.

Montis Falisci et Montis Flasconis: vide Faliscodunensis.

Montis-Pessulani sive Monspeliensis in Gallia (*Montpellier*), 1658: col. 353. — 1676: col. 459. — 1700: col. 853.

Montis Politiani in Italia (*Montepulciano*), 1642: col. 251. — 1649: col. 303.

Montis Virginis in Italia (*Montevergine*), 1647: col. 287.

Mosquensis in Russia, [? 1666: Consp. p. 271.

Moûtiers: vide Tarantasiensis.

Murana in Italia (*Muro Lucano*), 1645: col. 273.

Mutinensis in Italia (*Modena*), 1612: col. 13. — 1615: col. 41. — 1617: col. 53. — 1624: col. 105. — 1631: col. 195. — 1632: col. 201. — 1637: col. 221. — 1647: col. 281. — 1659: col. 361. — 1675: col. 453. — 1687: col. 515.

Namurcensis in Belgio (*Namur*), 1612: col. 15. — 1625: col. 117. — 1626: col. 125. — 1627: col. 131. — 1639: col. 229. — 1659: col. 359. — 1698: col. 677. — 1699: col. 707. — 1700: col. 853. — 1719: col. 894.

Nannetensis in Gallia (*Nantes*), 1642: col. 249. — 1682: col. 493.

Narbonensis in Gallia (*Narbonne*), 1641: col. 247. — 1667: col. 403. — 1671: col. 423. — 1699: col. 881. — 1706: col. 885.

Narbonensis Galliae concilia: vide *Baluzius.*

Narniensis in Italia (*Narni*), 1625: col. 111. — 1665: col. 391.

Naulensis in Pedemontio (*Noli*), 1692: col. 541.

Neapolitana in Italia (*Napoli*), 1611: col. 7. — 1612: col. 21. — 1619: col. 75. — 1622: col. 95. — 1623: col. 101. — 1627: col. 137. — 1629: col. 151. — 1632: col. 201. — 1642: col. 251. — 1644: col. 261. — 1646: col. 275. — 1649: col. 303. — 1652: col. 315. — 1658: col. 353. — 1662: col. 379. — 1669: col. 415. — 1672: col. 431. — 1676: col. 459. — 1680: col. 481. — 1692: col. 543. — 1694: col. 657. — 1699: col. 713. — [? 1700, Concil. prov.: Consp. p. 283.

Nebiensis in Italia (*Nebbio*), 1614: col. 37.

Nemausensis in Gallia (*Nimes*), 1627: col. 137. — 1670: col. 415. — 1692: col. 543. — 1693: col. 655. — 1694: col. 659. — 1695: col. 663. — 1696: col. 669. — 1697: col. 675. — 1698: col. 707. — 1699: col. 851. — 1700: col. 869. — 1701: col. 873. — 1702: col. 877. — 1703-13: mentio col. 137 et 543 cum annos 1627 et 1692.

Nemethiensis: vide Szathmariensis.

Nensciati: vide Sappensis.

Neogranatense (Concilium provinciale —) in America meridionali (*Santa Fé de Bogota*), 1624-25: col. 103.

Nepesina in Italia (*Nepi*), [? 1672: Consp. p. 273. (Vide Sutrina.)

Neritonensis in Italia (*Nardò*), 1619: col. 75. — 1652-54: col. 329. — 1674: col. 449. — [? 1680: Consp. p. 276.

Niciensis in Gallia (*Nice*), 1615: col. 39. — 1617: col. 53. — 1619: col. 69. — 1667: col. 401. — 1674: col. 443. — 1699: col. 709.

Nissae celebrata: vide Vratislaviensis.

Nivernensis in Gallia (*Nevers*), 1669: col. 415. — 1679: col. 471.

Nolana in Italia (*Nola*), [? 1688: Consp. p. 279. — 1697: col. 673.

Nonantulana in Italia (*Abbazia di San Silvestro de Nonantola*), 1658: col. 353. — 1688: col. 519. — 1690: col. 533.

Novariensis in Italia (*Novara*), 1660: col. 369. — 1674: col. 443. — 1707: col. 886.

Noviodunensis vel Noviomensis in Gallia (*Noyon*), 1673: col. 439. — 1680: col. 479. — 1690: col. 531. — 1691: col. 537. — 1693: col. 701.

Novogrodeciensis: vide Ruthenorum.

Nucerina in Italia (*Nocera*), [? inter annos 1607-20 et 1609-22: Consp. p. 250. — 1678: col. 467. — 1689: col. 525. — 1695: col. 663.

Odespun, recte *Odespung de La Meschinière (Lud.). Concilia novissima Galliae,* 1645-46: col. 41, 273 et 279.

Oleronensis in Gallia (*Oléron*), 1686: col. 511. — 1706: col. 886.

Oppidensis in Italia (*Oppido Mamertina*), 1699: col. 851.

Orbis Novi: vide *Saënz de Aguirre.*

Oriolensis, seu Oriolana in Hispania (*Orihuela*), [? 1661: Consp. p. 269. — [? 1662: Consp. p. 270. — 1663: col. 381.

Oristano: vide Arborensis.

Oscensis in Hispania (*Huesca*), 1617: col. 57. — 1641: col. 247. — 1645: col. 273. — 1671: col. 423. — 1687: col. 517. — 1692: col. 543. — 1716: col. 892.
Osmensis: vide Oxomensis.
Osnabrugensis in Germania (*Osnabrück*), 1625: col. 111. — 1628: col. 139. — 1629: col. 147. — 1630: col. 155. — 1650: col. 309. — 1651: col. 311 et 313. — 1652: col. 315 et 321. — 1653: col. 323 et 327.
Ostiensis in Italia (*Ostia*), 1673: col. 437. — 1698: col. 705.
Otranto: vide Castrensis, et Hydruntina.
Ovetensis in Hispania (*Oviedo*), 1628: col. 145. — 1631: col. 197. — 1633: col. 207. — 1634: col. 213. — 1635: col. 217. — 1636: col. 221. — 1637: col. 223. — 1638: col. 227. — 1639: col. 233. — 1640: col. 241. — 1641: col. 247. — 1642: col. 253. — 1643: col. 261. — 1644: col. 267. — 1645: col. 273. — 1646: col. 279. — 1649: col. 305. — 1650: col. 309. — 1651: col. 315. — 1652: col. 321. — 1654: col. 333. — 1655: col. 343. — 1658: col. 359. — 1659: col. 363. — 1674: col. 449. — 1677: col. 463. — 1698: col. 707.
Oxomensis in Hispania (*Osma*), 1610: col. 5. — 1647: col. 281 et 287.
Pacensis in Hispania (*Badajoz*), 1630: col. 159. — [? 1648: Consp. p. 248. — 1671: col. 421.
Pacensis in Bolivia (*Nuestra Señora de la Paz*), 1638: col. 227.
Pactensis in Sicilia (*Patti*), 1687: col. 515.
Paderbornensis in Germania (*Paderborn*), 1644: col. 261. — 1688: col. 519.
Palentina in Hispania (*Palencia*), [? 1607-16: Consp. p. 247. — 1621: col. 89. — 1678: col. 469.
Pamiers: vide Appamiensis.
Panamensis in America (*Panama*), 1620: col. 81.
Panormitana in Sicilia (*Palermo*), 1615: col. 43. — 1622: col. 89. — 1633: col. 207. — 1652: col. 317 et 321. — 1679: col. 473.
Papiensis in Italia (*Pavia*), 1612: col. 11. — 1652: col. 321.
Parisiensis in Gallia (*Paris*), 1612: col. 11. — 1620: col. 77. — 1640: col. 233. — 1673: col. 437. — 1674: col. 445. — 1697: col. 673. — 1699: col. 881. — Vide Conventus cleri gallicani, [? 1649: Consp. p. 265. — 1655-57: col. 341. — 1660-61: col. 365. — 1682: col. 277. — 1713-14: col. 891.
Parmensis in Italia (*Parma*), 1621: col. 87. — 1659: col. 361. — 1674: col. 443. — 1691: col. 535.
Patavina in Italia (*Padova*), 1624: col. 103 et 111. — 1647: col. 285. — 1683: col. 497.
Paz: vide *La Paz* et *Pacensis.*
Perpignan: vide Elnensis.
Perusina in Italia (*Perugia*), 1615: col. 43. — 1632: col. 199.
Petricoviense (Concilium provinciale —): vide Gnesnensis, 1621: col. 83. — 1628: col. 141.
Petrocoricensis in Gallia (*Perigueux*), 1649: col. 303. — 1649: col. 305.
Pharaonensis in Lusitania (*Faro*), 1673: col. 433. — [? 1674: Consp. p. 274. — 1719: col. 894.
Pharensis in Dalmatia (*Lesina*), [? inter annos 1581 -1633: Consp. p. 239.
Pictaviensis in Gallia (*Poitiers*), 1694: col. 657. — 1712: col. 890. — (Vide Conventus cleri gallicani, 1628: col. 139.)
Pineroliensis in Italia (*Pinerolo*), 1669: col. 413.
Pisana in Italia (*Pisa*), 1615: col. 43. — 1616: col. 51. — 1624: col. 109. — 1639: col. 229. — 1650: col. 311. — 1659: col. 363. — 1666: col. 397. — 1678: col. 465. — 1707: col. 887. — 1717: col. 893.
Pisaurensis in Italia (*Pesaro*), 1660: col. 365. — [? 1680: Consp. p. 276. — 1696: col. 665. — 1716: col. 892.
Pisciensis in Italia (*Pescia*), 1627: col. 133. — 1694: col. 655. — 1717: col. 893.
Pistoriensis in Italia (*Pistoia*), 1625: col. 123. — 1641: col. 243. — 1648: col. 301. — 1669: col. 411. — 1680: col. 479. — 1682: col. 493. — 1685: col. 503. — 1687: col. 513. — 1694: col. 659. — 1707: col. 886.
Placentina in Italia (*Piacenza*), 1610: col. 3. — 1622: col. 93. — 1632: col. 197. — 1646: col. 277. — 1677: col. 459. — 1687: col. 513. — 1696: col. 665.
Plocensis in Polonia (*Płock*), 1632: col. 201. — 1643: col. 257. — 1698: col. 701.
Policastrensis in Italia (*Policastro*), [? inter annos 1610-29: Consp. p. 251. — 1632: col. 199. — 1638: col. 225. — [? 1655: Consp. p. 267. — [? 1674: Consp. p. 274.
Politiana: vide Montis Politiani.
= *Pommeraye (F.). Concilia provinciae Rothomagensis. In-4,* 1677: col. 463.
= *Pontifices:* 1601-1621, *Paulus V:* vide Mansi, t. 36bis.
1621-1623, *Gregorius XV:* col. 81.
1623-1644, *Urbanus VIII:* col. 97.
1644-1655, *Innocentius X:* col. 263.
1655-1667, *Alexander VII:* col. 335.
1667-1669, *Clemens IX:* col. 401.
1670-1676, *Clemens X:* col. 415.
1676-1689, *Innocentius XI:* col. 457.
1689-1691, *Alexander VIII:* col. 525.
1691-1700, *Innocentius XII:* col. 535.
1700-1721, *Clemens XI:* col. 867.
Pontiopolitana: vide Sancti Pontii Tomeriarum.
Pontisaram (ad) (*Pontoise*): vide Gallicani cleri conventus, 1660-61: col. 365.
Portalegrensis in Lusitania (*Porto Alegre*), 1632: col. 203. — 1714: col. 891.
Portorico (de) in America (*Porto Rico*), 1624: col. 111. — 1645: col. 269.
Portuensis in Lusitania (*O' Porto*), [? 1630: Consp. p. 258. — 1687: col. 517.
Posnaniensis in Polonia (*Posen*), 1621: col. 89. — 1642: col. 251. — 1689: col. 525.
Posoniensis in Hungaria (*Pozsony*), 1628, 1629 et 1630: Conventus habitus Posoniae: vide Strigoniensis, col. 147, 151 et 159.
Praenestina in Italia (*Palestrina*), circa 1654: col. 335.
Pratensis in Italia (*Prato*), 1662: col. 379.
Premisliensis in Polonia (*Przemyśl*), 1621: col. 83. — 1641: col. 243. — 1692: col. 543.
Quebecensis in Canada (*Québec*), 1690: col. 531. — 1694: col. 655. — 1698: col. 677. — 1700: col. 867. — [? 1703: scheda abbé Martin nº 209.
Quimper: vide Corisopitensis.
Quinquecclesiensis in Hungaria (*Pecs, Fünfkirchen*), 1690: col. 881. — 1714: col. 891. — (Vide Zagrabiensis, 1690: col. 535.)
Ratisbonensis in Germania (*Regensburg*), 1650: col. 307.
Ravennatensis in Italia (*Ravenna*), 1613: col. 29. — 1617: col. 57. — 1627: col. 133. — 1640: col. 241. — 1651: col. 313. — 1660: col. 371. — 1680: col. 481. — 1701: col. 871.
Reatina in Italia (*Rieti*), 1645: col. 271. — 1678: col. 467. — 1716: col. 892.
= *Regia collectio conciliorum. 37 voll. folio,* 1644: col. 265.
Regiensis in Italia (*Reggio Emilia*), 1613: col. 23. —

1614: col. 33. — 1627: col. 131. — [? 1647: Consp. p. 264. — 1665: col. 393. — 1674: col. 443. — [? 1675: Consp. p. 274. — [? 1689: Consp. p. 279. — 1697: col. 671.

Regiensis in Gallia (*Riez*), 1635: col. 213. — 1675: col. 453.

Remensis in Gallia (*Reims*), 1647: col. 285. — 1669: col. 411. — 1699: col. 881.

Rigensis (*Riga*): vide Vendensis.

Ripana in Italia (*Ripatransone*), 1642: col. 253. — 1648: col. 303. — 1689: col. 523. — 1699: col. 853. — [? 1700: Consp. p. 283.

Rivensis in Gallia (*Rieux*), 1624: col. 107.

Romani cleri statuta, 1701: col. 873.

Rothomagensis in Gallia (*Rouen*), 1613: col. 31. — 1616: col. 47. — 1629: col. 151. — 1631: col. 197. — 1632: col. 199 et 201. — 1638: col. 225. — 1639: col. 231. — 1640: col. 237. — 1641: col. 245 et 247. — 1642: col. 251 et 253. — 1643: col. 259. — 1644: col. 263 et 265. — 1645: col. 273. — 1646: col. 277. — 1647: col. 285. — 1650: col. 309. — 1651: col. 315. — 1652: col. 319. — 1653: col. 327. — 1660: col. 363. — 1661: col. 373. — [? 1663: Consp. p. 270. — 1665: col. 391 et 395. — 1691: col. 537. — 1695: col. 665. — 1699: col. 882.

= *Rothomagensis provinciae concilia, editore F. Pommeraye. In-4,* 1677: col. 463.

Rupellensis in Gallia (*La Rochelle*), 1650: col. 307. — 1656: col. 345. — 1710: col. 889.

Ruremundensis in Batavia (*Roermond*), 1652: col. 319.

Russia (Concilium in —), 1640: col. 241. — (Vide Mosquensis, 1666: Consp. p. 271.)

Ruthenensis in Gallia (*Rodez*), 1674: col. 449.

Ruthenorum synodi: 1626: col. 129. — [? 1629: Consp. p. 337. — [? 1648: Consp. p. 265. — [? 1684: Consp. p. 277. — [? 1686: Consp. p. 278. — 1710: col. 889. — 1712: col. 890 et 927.

Sabinensis in Italia (*Sabina*), 1632: col. 201.

= *Saënz de Aguirre (fr. Ios.). Collectio conciliorum omnium Hispaniae et Novi Orbis,* 1686, 1693-94 et 1753-55: col. 507.

Sagiensis in Gallia (*Séez*), 1612-14: col. 31. — 1653: col. 327. — 1674: col. 449. — [? inter annos 1682-94: Consp. p. 277. — 1695: col. 659. — [? 1698: Consp. p. 282. — 1699: col. 853. — 1700: col. 869. — 1701: col. 873. — 1702: col. 877. — 1703-09 (mentio in Gams, p. 626): col. 883-88.

Salernitana in Italia (*Salerno*), 1615: col. 39. — 1653: col. 325. — 1661: col. 371.

Salisburgensis in Austria (*Salzburg*), 1616: col. 49.

Salmanticensis in Hispania (*Salamanca*), 1654: col. 329.

Salutiarum in Italia (*Saluzzo*), 1624: col. 105. — 1632: col. 203. — [? 1643-47: Consp. p. 263. — 1648: col. 287. — 1665: col. 389. — 1671: col. 425. — 1673: col. 435. — 1679: col. 475. — 1701: col. 871.

S. Salvatoris: vide Sancti Salvatoris.

Samogitiensis in Polonia (*Kovno*), 1636: col. 221. — 1639: col. 229. — 1643: col. 257. — 1647: col. 285.

Sanctae Agathae: vide Agathensis.

Sanctae Fidei in America: vide Neogranatense.

Sanctae Severinae in Italia (*Santa Severina*), 1668: col. 407.

Sancti Angeli de Lombardis in Italia (*Sant'Angelo de' Lombardi*), 1623: col. 99. — 1651: col. 313.

Sancti Angeli in Vado, sive Vadensis et Urbaniensis in Italia (*Sant'Angelo in Vado*), [? 1689: Consp. p. 279. — 1693: col. 281. — 1718: col. 894.

Sancti Benigni Fructuariensis abbatiae in Italia (*San Benigno di Fruttuaria*), 1622: col. 93. — 1703: col. 883.

Sancti Dominici in America (*San Domingo*), 1625-29: col. 147. — 1683: col. 497.

Sancti Florentii Veteris abbatiae in Gallia (*Saint-Florent le Vieil, près Saumur*), 1644: col. 263.

Sancti Galli (territorii) in Helvetia: 1690: col. 529.

Sancti Gaudentii in Gallia: vide Convenensis.

Sancti Germani in Ledia (*St-Germain-en-Laye*): vide Conventus cleri gallicani, 1678, 1680 et 1684: col. 275, 276 et 277, [? et 1703: Consp. p. 285.

Sancti Hilarii de Galeata abbatiae in Italia (*Sant' Ilario di Galeata*), 1616: col. 49.

Sancti Iacobi de Chile (*Santiago*), 1628: col. 145. — 1670: col. 421. — 1688: col. 517.

Sancti Iacobi de Cuba (*Santiago*), 1684: col. 501.

Sancti Michaelis de Clusa in Sabaudia abbatiae (*Saint-Michel de Cluses, Hte-Savoie*), 1622: col. 93. — 1624: col. 109. — 1699: col. 713.

Sancti Miniati in Italia (*San Miniato*), 1638: col. 225. — 1650: col. 309. — 1685: col. 505. — 1690: col. 531. — 1700: col. 867. — 1707: col. 886. — [? 1710: Consp. p. 286.

Sancti Pontii Thomeriarum in Gallia (*St-Pons de Thomières*), [? 1696: Consp. p. 281. — 1715: col. 892.

Sancti Salvatoris in Brasilia (*Bahía*), 1707: col. 913.

Sancti Salvatoris in Italia: vide Farfensis.

Sancti Severi in Italia (*San Severo*), 1681: col. 483.

Sancti Silvestri: vide Nonantula.

Sancti Stephani: vide Cadomensis.

Sancti Thomae Caturti habitus (Conventus christianorum — — —), [? 1704: Consp. p. 285.

Sanctissimae Trinitatis Miletensis: vide Miletensis, 1698 et 1712.

Sanctissimae Trinitatis Cavensis: vide Cavensis.

San(c)tonensis, vel Mediolanum Santonum in Gallia (*Saintes*), 1618: col. 67. — 1635: col. 217. — 1651: col. 311.

Sardensis et Sappensis in Albania (*Sappa*), 1644-47: col. 279.

Sarnensis in Italia (*Sarno*), 1690: col. 533.

Sarsinatensis in Italia (*Sarsina*), 1708: col. 887.

Sarzanensis: vide Lunensis.

Sassari: vide Turritana.

Savonensis in Italia (*Savona*), 1621: col. 87. — 1627: col. 137. — 1667: col. 401. — 1680: col. 477. — 1699: col. 851.

Scodrensis in Albania (*Scutari*), 1678: col. 469. — 1682: col. 493.

Sebenicensis in Dalmatia (*Sebenico*), 1611: col. 7. — 1614: col. 39. — 1618: col. 69. — 1623: col. 101. — 1626: col. 129. — 1637: col. 223. — 1687: col. 517.

Sedunensis in Helvetia (*Sitten, Sion*), 1626: col. 127.

Segobiensis in Hispania (*Segovia*), 1648: col. 301. — [? 1664-71: Consp. p. 270.

Segobricensis in Hispania (*Segorbe, Castellón de la Plana*), 1611: col. 7. — 1644: col. 263. — 1668: col. 403.

Seguntina in Hispania (*Sigüenza*), 1655: col. 339.

Senecensis in Gallia (*Senez*), 1664: col. 385. — 1678: col. 469.

Senegalliensis in Italia (*Sinigaglia*), 1627: col. 133.

Senonensis in Gallia (*Sens*), 1612: col. 11. — 1644: col. 263. — 1650: col. 311. — 1658: col. 357. — 1673: col. 435. — 1678: col. 471. — 1692: col. 543. — 1699: col. 882.

Severi: vide Sancti Severi.

Severina: vide Sanctae Severinae.

Siamensis Orientalis in Asia (*Siam*), I, inter annos 1662-78: col. 463. — II, 1663-79: col. 471. — III, 1674-96: col. 665. — (Vide Juthiae.)

Signina in Italia (*Segni*), 1710: col. 888.

Silvae Ducis, vel Buscoducensis in Batavia (*'s-Hertogenbosch*), 1612: col. 17.
Silvanectensis in Gallia (*Senlis*), 1620: col. 79. — 1638: col. 227.
Sᶜᵀᴵ Silvestri abbatiae: vide Nonantula.
Sinaiticorum patrum conventus cum Dositheo, [? 1671: Consp. p. 273.
Sipontina in Italia (*Siponto*), 1678: col. 465. — [? 1679: Consp. p. 276.
= *Sirmondi (Iac.). Conciliorum Galliae editio,* 1629: col. 153.
= — — — — *Supplementum, editore P. de la Lande,* 1666: col. 399.
Sirmiensis: vide Diacovensis.
Sistaricensis in Gallia (*Sisteron*), 1683: col. 499. — 1684: col. 501. — 1685: col. 505. — 1686: col. 511. — 1687: col. 517. — 1688: col. 523. — 1689: col. 527. — 1690: col. 533. — 1691: col. 539. — 1692: col. 545. — 1693: col. 655. — 1694: col. 659. — 1695: col. 665. — 1696: col. 669. — 1697: col. 675. — 1698: col. 707. — 1699: col. 853. — 1700: col. 869. — 1701: col. 873. — 1702: col. 877. — 1703: col. 883. — 1704: col. 884. — 1705: col. 885. — 1706: col. 886. — 1707: col. 886. — 1708: col. 887. — 1709: col. 888. — 1710: col. 889. — 1711: col. 889.
Soanensis vel Suanum in Italia (*Sovana*), 1626: col. 127. — 1690: col. 529. — 1693: col. 649. — 1696: col. 665. — 1703: col. 883. — 1706: col. 885.
Sobcviensis: vide Wladislaviensis, 1622: col. 91.
Solsonensis: vide Celsonensis.
Sophiensis in Bulgaria, [? 1641: Consp. p. 262.
Sorana in Italia (*Sora*), 1611: col. 7. — 1713: col. 891. — 1714: col. 891.
Spalatensis in Dalmatia (*Spalato*), 1688: col. 519.
= *Spelman (Henr.). Collectio conciliorum Magnae Britanniae, 2 vol. in-fol.*, 1639-64: col. 233.
Spirensis in Germania (*Speier*), 1610: col. 1. — 1612: col. 19. — 1615: col. 39 et 45. — 1616: col. 49. — 1617: col. 53. — 1654: col. 331. — 1656: col. 347. — 1657: col. 351. — 1659: col. 361. — 1660: col. 367. — 1661: col. 375. — 1662: col. 379. — 1663: col. 385. — 1664: col. 387. — 1665: col. 395. — 1667: col. 403. — 1668: col. 407. — 1669: col. 413. — 1670: col. 419. — 1672: col. 431. — 1673: col. 439. — 1674: col. 447. — 1675: col. 453. — 1676: col. 459. — 1677: col. 463. — 1678: col. 469. — 1679: col. 475. — 1680: col. 481. — 1683: col. 497. — 1684: col. 501. — 1685: col. 505. — 1686: col. 507. — 1687: col. 515.
Spoletana in Italia (*Spoleto*), [? 1673: Consp. p. 274. — 1706: col. 885.
Squillacensis in Italia (*Squillace*), 1674: col. 441.
Stagnensis, seu Zachlumensis in Dalmatia (*Stagno*), 1713: col. 891.
Strigoniensis in Hungaria (*Esztergom, Gran*), 1611 (Tyrnaviae celebrata): col. 7. — 1628: col. 147. — 1629: col. 151. — 1630: col. 159. — 1631: col. 197. — 1632: col. 203. — 1633: col. 209. — 1638: col. 227. — 1658: col. 359. — 1673: col. 441. — 1677: col. 463.
Suanum: vide Soanensis.
Sublacensis in Italia (*Abbazia di Subiaco*), 1674: col. 445.
Suessionensis in Gallia (*Soissons*), 1610: col. 5. — 1626: col. 129. — 1629: col. 153. — 1642: col. 255. — 1654: col. 333. — 1656: col. 347. — 1658: col. 353. — 1673: col. 435. — 1700: col. 857. — 1701: col. 873. — 1716: col. 892. — 1717: col. 893. — 1718: col. 893. — 1719: col. 894.
Sulmonensis: vide Valvensis.
Surrentina in Italia (*Sorrento*), 1627: col. 135. — 1654: col. 333.
Sutrina in Italia (*Sutri*), 1671: col. 421. — [? 1674: Consp. p. 274.
Syracusana in Sicilia (*Siracusa*), 1632: col. 203. — 1651: col. 313.
Szathmariensis-Nemethiensis in Hungaria (*Szatmár-Németi*), [? 1610: Consp. p. 250.
Tarantasiensis in Gallia (*Tarantaise*), 1697: col. 675.
Tarbiensis in Gallia (*Tarbes*), 1705: col. 885.
Tarentina in Italia (*Taranto*), 1614: col. 33. — 1642: col. 255.
Tarraconense in Hispania (*Tarragona*), 1630: col. 155. — 1685: col. 881. — 1691: col. 881. — 1699: col. 845. — 1704: col. 884. — 1712: col. 889. — 1717: col. 893.
Tarvisina in Italia (*Treviso*), 1619: col. 75. — [? 1630: Consp. p. 259. — 1642: col. 249. — 1661: col. 375. — 1670: col. 419. — 1690: col. 531.
Taurinensis in Italia (*Torino*), 1610: col. 1. — 1614: col. 35. — 1624: col. 103. — 1633: col. 205. — 1647: col. 281. — 1670: col. 419.
Teanensis in Italia (*Teano*), 1690: col. 527.
Tegucigalpa: vide Comayagua.
Teramo: vide Aprutinensis.
Terni: vide Interamnensis.
Terracinensis in Italia (*Terracina*), 1640: col. 241.
Terulensis in Hispania (*Teruel*), 1612: col. 21. — 1627: col. 137.
Theatina in Italia (*Chieti*), 1616: col. 51. — 1635: col. 217. — 1661: col. 375.
S. Thomae: vide Sancti Thomae.
Thoruniensis in Polonia (*Thorn*), 1645: col. 271.
Tiburtina in Italia (*Tivoli*), 1636: col. 219. — 1658: col. 355. — 1682: 491.
Toletana in Hispania (*Toledo*), 1620: col. 81. — 1658: col. 353. — 1682: col. 491.
Tolonensis in Gallia (*Toulon*), 1704: col. 884.
Tolosana in Gallia (*Toulouse*), 1613: col. 25 et 29. — 1614: col. 37. — 1615: col. 39 et 43. — 1616: col. 47 et 49. — 1617: col. 55. — 1618: col. 59 et 61. — 1619: col. 69 et 73. — 1620: col. 77 et 81. — 1623: col. 97. — 1631: col. 161. — 1640: col. 235. — 1644: col. 261. — 1659: col. 359. — [? 1663: Consp. p. 270. — 1667: col. 401. — 1676: col. 457. — 1677: col. 459. — 1699: col. 882.
Torcellana in Italia (*Torcello*), 1628: col. 143. — 1648: col. 299. — 1676: col. 457. — 1700: col. 853.
Tornacensis in Belgio (*Tournai*), [? 1634: Consp. p. 338. — 1641: col. 243. — 1642: col. 249. — 1643: col. 257. — 1648: col. 301. — 1649: col. 303. — 1660: col. 363. — 1661: col. 371. — 1663: col. 383. — 1664: col. 385. — 1665: col. 391. — 1673: col. 437. — 1677: col. 461. — 1678: col. 465. — 1679: col. 471. — 1680: col. 477. — 1681: col. 483. — 1683: col. 495. — 1688: col. 519. — [? 1700: Consp. p. 283. — [? 1701: Consp. p. 284.
Tortosa: vide Dertusensis.
Trecensis in Gallia (*Troyes*), 1640: col. 237. — 1647: col. 281. — 1652: col. 319. — 1668: col. 405. — 1670: col. 417. — 1680: col. 477. — 1688: col. 519. — 1706: col. 885.
Trecorensis in Gallia (*Tréguier*), 1626: col. 129.
Trevirensis in Germania (*Trier*), 1622: col. 95. — 1678: col. 463.
Trinitatis (S. et SS.): vide Cavensis; et Miletensis.
Triventina in Italia (*Trivento*), [? 1686: Consp. p. 278.
Trivicana, vel Trevicensis in Italia (*Trevico*), 1703: col. 883.
Tropiensis in Italia (*Tropea*), 1618: col. 57. — 1637: col. 223. — 1702: col. 877.

Tudensis in Hispania (*Tuy*), 1627: col. 139. — 1632: col. 203. — 1665: col. 395.
Tudertina in Italia (*Todi*), 1662: col. 377. — 1668: col. 405. — 1678: col. 465.
Tullensis in Gallia (*Toul*), 1658: col. 355. — 1659: col. 359. — 1660: col. 363. — 1661: col. 371. — 1665: col. 389. — 1669: col. 411. — 1670: col. 415. — 1671: col. 425. — 1678: col. 465. — 1686: col. 505. — 1687: col. 511. — 1689: col. 527. — 1690: col. 535. — 1699: col. 707. — 1700: col. 853. — 1701: col. 869. — 1702: col. 877. — 1703: col. 883. — 1704: col. 884. — 1705: col. 884. — 1706: col. 885. — 1707: col. 886. — 1708: col. 887. — 1709: col. 887. — 1710: col. 888. — 1711: col. 889.
Tunchinensis in Extremo Oriente (*Tonkin*), [? 1670: Consp. p. 272.
Turonensis in Gallia (*Tours*), 1647: col. 283. — 1674: col. 447. — 1676: col. 457. — 1697: col. 675. — 1699: col. 881.
Turritana in Sardinia (*Sassari*), 1625: col. 123. — 1633: col. 207. — 1694: col. 659.
Tusculana in Italia (*Frascati*), 1669: col. 413. — 1688: col. 519. — 1703: col. 883.
Tutelensis in Gallia (*Tulle*), 1691: col. 535.
Tuy: vide Tudensis.
Tyrnaviensis: vide Strigoniensis; et Hungariae cleri conventus.
Ucetiensis, vel Ucetina in Gallia (*Uzès*), 1654: col. 333.
Ultraiectinum (Conciliabulum —) in Batavia (*Utrecht*), 1612: col. 15.
Ulysipponensis: vide Lisbonensis.
Umbriaticensis in Italia (*Umbriatico*), 1654: col. 335. — 1713: col. 891.
Uniejoviae: vide Gnesnensis.
Urbaniensis et Vadensis in Italia: vide Sancti Angeli in Vado.
= *Urbanus papa VIII,* 6 aug. 1623 - 29 iulii 1644: col. 97.
Urbevetana in Italia (*Orvieto*), 1627: col. 135. — 1639: col. 229. — 1643: col. 257. — 1647: col. 281. — 1666: col. 397. — [? 1673: Consp. p. 273. — 1679: col. 473. — 1713: col. 891.
Urbinatensis in Italia (*Urbino*), 1648: col. 299.
Urgellitana, sive Urgellensis in Hispania (*Urgel*), 1610: col. 5. — 1616: col. 51. — 1622: col. 95. — 1627: col. 139. — 1665: col. 395. — 1670: col. 421. — [? 1671-81: Consp. p. 273. — 1683: col. 499. — [? 1689-93 et 1690-94: Consp. p. 279. — 1696: col. 669.
Uritana (*Oria*), 1641: col. 243.
Utinensis: vide Aquileiensis.
Vadensis: vide Urbaniensis.
Valachorum synodus, 1701: vide Albae Iuliae. — 1711: col. 889. — 1713: col. 891.
Valentina in Gallia (*Valence*), 1668: col. 403. — 1678: col. 469.
Valentina in Hispania (*Valencia*), 1631: col. 159. — 1658: col. 355. — 1687: col. 517.
Vallisoletana in Hispania (*Valladolid*), 1634: col. 213.
Valvensis et Sulmonensis in Italia (*Valva* et *Sulmona*), 1629: col. 153. — 1715: col. 892.
= *Van de Velde. Synodicum Belgicum,* 1613-1801: col. 27.
Vapincensis in Gallia (*Gap*), 1620: col. 77. — 1672: col. 431. — 1712: col. 890.
Varmiensis in Polonia (*Ermland*), 1610: col. 3. — 1623: col. 97 et 105.
Varsaviensis in Polonia (*Warszawa*), 1634 (concil. Gnesnensis, celebr. in V.): col. 213. — 1643 (concil. Varsaviense): col. 259.
Vasionensis in Gallia (*Vaison*), 1672: col. 427.
Vaurensis in Gallia (*Lavaur*), 1672: col. 429. — 1675: col. 455. — 1679: col. 471. — [? 1687-1712: Consp. p. 279.
Venafrana in Italia (*Venafro*), 1634: col. 211.
Venciensis in Gallia (*Vence*), 1659: col. 363. — 1703: col. 883. (Vide Grassensis et Venciensis.)
Vendensis in Polonia (*Wenden in Livonia*), celebrata Rigae: 1611: col. 5.
Venetensis in Gallia (*Vannes*), 1642: col. 255. — 1648: col. 299. — 1693: col. 653.
Venetiarum, vel Veneta in Italia (*Venezia*), 1612: col. 21. — 1632: col. 201. — 1653: col. 325. — 1667: col. 399. — 1686: col. 505. — 1714: col. 891.
Ventimiliensis in Italia (*Ventimiglia*), 1683: col. 497.
Venusina in Italia (*Venosa*), 1614: col. 33.
Vercellensis in Italia (*Vercelli*), 1666: col. 395. — 1670: col. 417. — 1673: col. 433. — 1677: col. 459. — 1700: col. 855.
Verdensis in Germania (*Werden*), 1630: col. 155.
Veronensis in Italia (*Verona*), 1629: col. 153. — 1633: col. 205. — 1636: col. 217. — 1655: col. 335. — 1665: col. 393.
Verulana in Italia (*Veroli*), 1626 et 1628: col. 139. — 1665: col. 391. — 1695: col. 663. — [? 1696: Consp. p. 281.
Vestana in Italia (*Viesti*), 1699: col. 882.
Vicensis in Hispania (*Vich*), 1618: col. 69. — 1628: col. 147.
Vicentina in Italia (*Vicenza*), 1611: col. 7. — 1623: col. 99. — 1647: col. 279. — 1689: col. 525.
Viennensis in Gallia, sive Vienna Allobrogum (*Vienne*), 1636: col. 221. — 1664: col. 387. — 1665: col. 391. — 1699: col. 882. — 1702: col. 875. — 1706: col. 886. — 1708: col. 887. — 1710: col. 889. — 1711: col. 889. — 1712: col. 890.
Viglevanensis in Italia (*Vigevano*), 1653: col. 327.
Virdunensis in Gallia (*Verdun*), 1616: col. 47. — 1678: col. 471. — 1682: col. 495. — 1684: col. 501. — 1685: col. 505. — 1687: col. 517. — 1694: col. 659. — 1696: col. 669. — 1700: col. 869. — 1703: col. 883. — 1707: col. 886. — 1708: col. 887. — 1710: col. 889. — 1718: col. 894.
Visensis in Lusitania (*Viseu*), 1617: col. 57. — [? 1681: Consp. p. 277.
Viterbiensis in Italia (*Viterbo*), 1614: col. 31. — 1624: col. 101. — [? 1635: Consp. p. 260. — 1639: col. 231. — 1645: col. 269. — 1649: col. 305. — 1653: col. 327. — 1656: col. 345. — 1659: col. 359. — 1662: col. 377. — 1666: col. 395. — [? 1693: Consp. p. 281. — 1694: col. 657.
Vivariensis in Gallia (*Viviers*), 1627: col. 133. — 1643: col. 259. — 1653: col. 327. — 1660: col. 371. — 1672: col. 429. — 1675: col. 455. — 1679: col. 471. — 1699: col. 711.
Volaterrana in Italia (*Volterra*), 1624: col. 107. — 1657: col. 351. — 1674: col. 447. — 1684: col. 499. — 1690: col. 527.
Vratislaviensis in Germania (*Breslau*), 1653 (celebr. Nissae): col. 325.
Wilnensis in Polonia (*Wilna*), [? inter annos 1601-12, 1602-13: Consp. p. 247. — 1633: col. 209. — 1685: col. 505. — 1717: col. 893.
Wladislawiensis in Polonia (*Włocławek*), 1620: col. 79. — 1622: col. 91. — 1634: col. 211. — 1641: col. 243.
Xanctonensis: vide San(c)tonensis.
Zagrabiensis in Croatia (*Agram*), 1669: col. 415. — [? 1673 et 1677: memoratur in Peterffy (Mansi, 36ter, col. 11), p. 396-98. — 1688: col. 523. — 1690: col. 535.
Zaragoza: vide Caesaraugustana.

SACRORUM
CONCILIORUM
NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO.

TOMUS TRIGESIMUS SEXTUS TER.

1610 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS I.

Synodus dioecesana Metensis I in Lotharingia, A celebrata die 21 aprilis 1610, sub Anna de Perusse d'Escars, episcopo Metensi.

Exstant constitutiones synodales in operibus quibus tituli:

1) Synodus Metensis I. Metis, ex typographia Abr. Fabert, (1610). — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1769), *(titulus* Mansi, XXXVIbis, 412 D), VIII, 947-76.

1610 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS V.

Synodus dioecesana Taurinensis V in Italia, celebrata die 28 aprilis 1610, sub Carolo Broglia, archiepiscopo Taurinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtioni fatte nella sinodo di Torino qvinta, celebrata dall' illustriss. & reuerendiss. monsignor Carlo Broglia, arciuescouo di Torino, l' anno mille sei cento dieci, li 28 d' aprile. *[Pag. 23, alter titulus:]* Constitvtioni fatte nella sinodo Turinese sesta, celebrata dall' illustriss. & reuerendiss. monsignor Carlo Broglia, arciuescouo di Torino, l' anno mille sei cento quattordici, li 27 d' agosto.

Sine loco nec anno (1614), in-4^0, a pag. 17 ad p. 28. — Torino, Bibl. naz.

Paginatio sequitur paginationem synodi impressae anno 1609.

1610 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, cele- B brata die 4 maii 1610, sub Eberhardo de Dienheim, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 415-6.

1610 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata die 6 maii 1610, sub Marco Fideli Gonzaga, episcopo Mantuano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Illustriss^{mi} ac rever^{mi} d. d. f. Francisci Gonzagae, Dei et apost. sedis gratia episcopi Mantvani, constitvtiones synodales eivsdemqve litterae pastorales ac alia salubria instituta & Mantvanae ciui- C tatis status, ac sanctorum reliquiae in eadem asseruatae, et alia plura quae indice subsequenti continentur. *[Insigne.]* Mantvae, ex officina Aurelij & Ludouici Osannae fratrum, ducalium impressorum, M. DC. X.

In-4^0, 4 f.-467 p. — Milano, Ambrosiana.

P. 9-56 et 88-9, decreta synodi dioecesanae celebratae die 6 maii 1610.

P. 71-2, decreta synodi dioecesanae celebratae diebus 8 et 9 februarii 1594.

P. 73 et 93, mentio synodi dioecesanae celebratae diebus 23 et 24 septembris 1577, sub Marco Gonzaga, episcopo Mantuano.

P. 73-80, statuta synodi dioecesanae celebratae diebus 18 et 19 aprilis 1595.

P. 88, decreta synodi dioecesanae celebratae die 19 aprilis 1600.

P. 198-207: „Santi et beati di Mantova."

P. 208-30: „Reliquie de' santi che sono nella chiesa catedrale di Mantova" [et aliarum ecclesiarum].

P. 231-4: „Vita di s. Celestino papa."

P. 234-9: „Vita di s. Anselmo, vescovo di Lucca."

P. 240-3: „Catalogo de' vescovi di Mantova."

P. 245-82: „Trattato delli tre voti da frate Francesco Gonzaga, vescovo di Mantova."

P. 283-412: „Considerationi spirituali di frate Francesco Gonzaga, vescovo di Mantova."

P. 413-39: „Constituzioni della compagnia de' poveri di Mantova, eretta da monsig. illustriss. et reverendiss. fra Francesco Gonzaga, vescovo di Mantova."

P. 441-56: „Sommaria relatione della chiesa et vescovato e diocesi di Mantova [e nomi delle chiese]."

1610 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA ANTVERPIENSIS.

Synodus dioecesana Antverpiensis in Belgio, celebrata die 11 maii 1610, sub Ioanne Le Mire, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Antverpiensis, mense maio anni M. DC. X celebratae, praesidente

in ea r^mo in Christo patre et domino Ioanne Miraeo, episcopo Antverpiensi. Antverpiae, ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum, M. DC. X. *[In fine:]* Antverpiae, ex officina Plantiniana, apud viduam & filios Io. Moreti, M. DC. X.

[Titulus II:] Joannis Miraei, episcopi Antuerpiensis, Oratio ad clerum habita in synodo dioecesana, Antuerpiae, M. DC. X.

In-8°, 154 p.-1 f.-8 f. (oratio). — Firenze, Bibl. naz.; Gand, université; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 5633; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Alessandrina.

P. 4, indicitur synodus celebranda ad diem 11 maii 1610.

2) Decreta synodi Antverpiensis. Antverpiae, typis Plantinianis Moreti, 1680. — Ipse non vidi.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1769, *titulus* Mansi XXXVIbis, 412 D), VIII, 977-1016.

1610 augusti 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 3 augusti 1610, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus* Mansi XXXVIbis, 411 C), II, 266-9, ex copia authentica collata cum codice rever. domini de Meens.

1610 octobris 5. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA II.

Synodus dioecesana Placentina II in Italia, celebrata die 5 octobris 1610, sub Claudio Rangoni, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae et promulgatae in dioecesana synodo Placentina, per ill^mvm et reveredissmvm dd. Clavdivm Rangonvm, Dei & apostolicae sedis gratia episcopvm Placentinvm & comitem, secundo habita anno 1610, die 5 octobris, sedente sanctiss. domino nostro Pavlo V, pontifice opt. maximo. *[Insigne.]* Placentiae, apud Joannem Bazachium, MDCXIII.

In-4°, 6 f.-255 p. — Paris, Bibl. nat. B 2162.

P. 113-255, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1610, circa octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum s. Lucae, id est circa diem 18 octobris 1610, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680), p. 345-6.

1610 octobri. — SYNODUS DIOECESANA AUGUSTANA.

Synodus dioecesana Augustana in Germania, celebrata mense octobri 1610, sub Henrico von Knoeringen, episcopo Augustano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodalia dioecesis Avgvstanae, praesidente r^mo et ill^mo principe ac domino d. Henrico, episcopo Avgvstano, Avgvstae, anno Domini M. D. CX, mense octobri promvlgata. Dilingae, apud Ioannem Mayer.

Sine anno (1612), in-4°, 5 f.-150 p., cum fronte insculpta. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2308; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Decreta synodalia dioecesis Augustanae, praesidente Henrico, episcopo Augustano, Augustae Vindelicorum, anno 1610 mense octob. promulgata. Augustae Vindelicorum, 1693.

In-4°. — Ipse non vidi.

3) Decreta synodalia dioeces. Avgvst., praesidente r^mo et ill^mo principe ac domino d. Henrico, episcopo Augustano, Augustae Vindel., anno Dominj M. D. CX, mense octob. promulgata. Avgvstae Vindel. recusa, typis Ios. Ant. Labhart, p. m. viduae, reverendiss. ac sereniss. princip. et episc. August. typographae, 1776.

In-4°, 4 f.-150 p.-12 f., cum fronte insculpta. — Paris, Bibl. nat. B 3364.

4) Lünig, *Spicil. eccles.,* contin. II, p. 381-433.

5) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771), IX, 23-91.

1610 novembris 17-9. — SYNODUS DIOECESANA VARMIENSIS-HEILSBERGENSIS.

Synodus dioecesana Varmiensis in Polonia, celebrata Heilsbergae, diebus 17, 18 et 19 novembris 1610, sub Simone Rudnicki, episcopo Varmiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus Varmiensis, celebrata Heilsbergae. Brunsbergae, apud Georgium Schönfels, 1615.

In-4°. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771), IX, 92-155.

De hac synodo confer etiam sequens testimonium:

3) „1610, synodus dioecesana Varmiensis, sub Simone Rudnicki, Heilsbergae, diebus 17, 18 et 19 novembris celebrata. Haec synodus multa transtulit ex pastorali Maciejoviana." [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus* Mansi XXXVIbis, 955 C, n. 2), I, 4.

1610. — SYNODUS DIOECESANA AGRIGENTINA.

Synodus dioecesana Agrigentina in Italia, celebrata anno 1610, sub Vincentio Boninconstro, episcopo Agrigentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones dioecesanae synodi Agrigentinae. Panormi, Io. Antonii de Franciscis, 1610, in-4°. Cf. Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.,* (1721), II, 430.

1610. — SYNODUS DIOECESANA ARGENTORATENSIS.

Synodus dioecesana Argentoratensis in Germania, A celebrata anno 1610, sub Leopoldo von Oesterreich, episcopo Argentoratensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771), IX, 155.

1610. — CONVENTUS GALLICANI CLERI.

Conventus Gallicani cleri, habitus anno 1610.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès verbal de l'assemblée du clergé pour l'audition des comptes de François de Castille, receveur général du clergé, tenue à Paris, en 1610. Grenoble, ville, codex ms. 1875, saeculi XVIII, 174 p. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 599.

2) Procès-verbaux des assemblées du clergé, durant les années 1600, 1602, 1605, 1610 et 1619. Orléans, ville, codex ms. 874, saeculi XVIII, 360/242 millim., 379 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* XII, 314.

1610. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS OSMENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Osmensis in Hispania, B edita anno 1610, sub Henrico Henriquez, episcopo Osmensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constituciones sinodales del obispado de Osma, dadas y publicadas por el ilustrisimo y reverendissimo prelado Sr. dr. d. José Maria Garcia-Escudero y Ubago, en el sínodo díocesano celebrado en los días 12, 13 y 14 de septiembre de 1906 Logroño, imprenta moderna, 1907.

In-8°, XXXXVII p. (acta) - 189 p. (constitutiones) - 3 f. (index). — Roma, Vaticana.

P. 8, mentio statutorum synodalium editorum: anno 1584, sub Sebastiano Perez; anno 1610, sub Henrico Henriquez; anno 1647, sub Antonio Valdés, episcopis Oxomiensibus.

1610. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS SUESSIONENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Suessionensis, edita anno 1610, sub Hieronymo Hennequin, episcopo Suessionensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Ordonnances synodales du diocèse de Soissons, publiées au synode tenu le 17 mai 1673, par monseigneur Charles de Bourbon, et au synode tenu le 27 mai 1700 par monseigneur Fabio Brulat de Sillery, imprimées de nouveau par ordre de monseigneur Jean-Joseph Languet de Gergy, puis par ordre de monseigneur François de Fitz-James, évêque de Soissons; nouvelle édition, faite par ordre de monseigneur Henry-Joseph Claude de Bourdeilles, avec les avis donnés aux petits synodes par messeigneurs Jean-Joseph Languet de Gergy, C Charles-François le Febvre de Laubrière et François de Fitz-James. A Soissons, chez Ponce Courtois, imprimeur de monseigneur l'évêque; Pierre Nicolas Waroquier, associé au privilège de mondit seigneur évêque, MDCCLXIX.

In-12°, 370 p. — Paris, Bibl. nat. B 40490; Paris, Sainte-Geneviève.

Passim, mentio statutorum editorum anno 1610.

1610. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA I.

Synodus dioecesana Urgellitana I in Hispania, celebrata anno 1610, sub Bernardo de Salvá, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 97.

1611 februarii 28 - martii 4. — SYNODUS DIOECESANA VENDENSIS ET LIVONIAE.

Synodus dioecesana Vendensis et Livoniae in D Polonia, celebrata Rigae, a die 28 februarii ad diem 4 martii 1610, sub Ottone Schenking, episcopo Vendensi et Livoniae.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Vendensis et Livoniae, celebrata Rigae, per illustrissimum & reuerendissimum in Christo patrem ac d. d. Ottonem Schenking, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Venden. Liuoniaeque, & absoluta die 4 martij millesimo sexcentesimo vndecimo, adstante reuerendissimo domino Ioanne Maria Belletto, i. v. d., Vercellen., prothonotario apostolico, necnon eiusdem ecclesiae visitatore apostolico. *[Insigne.]* Vilnae, M. DC. XI, et Arimini, per Ioannem Symbenium, M. DC. XIV.

(Titulus II partis:) Relatio (?) visitationis apostolicae sanctae ecclesiae Venden. et Livoniae, constitvtiones editae a reuerendissimo domino Ioanne Maria Belletto, i. v. d., Vercellen., prothonotario apostolico, necnon eiusdem ecclesiae visitatore apostolico, et impressae iussu illustrissimi & reuerendissimi in Christo patris & d. d. Ottonis Schenking, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Venden. Liuoniaeque & supradictam apostolicam visitationem promouentis. *[Insigne.]* Vilnae, anno M. DC. XI, et Arimini, apud Ioannem Symbenium, M. DC. XIV.

In-4°, 2 partes, 18 fsn. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2347.

F. 14-6, synodus Vendensis. F. 17, relatio visitationis Livoniae.

De hac synodo confer etiam sequens testimonium:

2) „1611, constitutiones Livoniae, a reverendo d. Ioanne Maria Belleto, eius ecclesiae visitatore apostolico, editae, et in synodo dioecesana Vendensi et Livoniae Rigae celebrata per episcopum Ottonem Schenking, publicatae ultima februar. eiusdem, ut supra, anni. — [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus* Mansi XXXVIbis, 955 C, n. 2), I, 4.

1611 aprilis 18-9. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata diebus 18 et 19 aprilis 1611, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Ordonnances, (1621, *titulus* Mansi, XXXVIbis, 961 A).

Haec synodus promulgata est die 26 aprilis in civitate vulgo dicta Blaye.

1611 augusti 1. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, celebrata die 1 augusti 1611, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi. A

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829), II, 269-70, ex codice domini Coriache.

1611 septembris 1-2. — SYNODUS DIOECESANA VICENTINA.

Synodus dioecesana Vicentina in Italia, celebrata diebus 1 et 2 septembris 1611, sub Dionysio Delphino, episcopo Vicentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta promulgata in synodo dioecesana celebrata sub ill^mo & r^mo d. d. Dionysio Delphino, episcopo Vicentino, duce, comite & marchione, anno a natiuitate Domini MDCXI kal. & quarto non. septemb. *[Insigne.]* Vincentiae, apud Franciscum Grossum, MDCXI.

In-8°, 15 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2246.

1611 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA SORANA.

Synodus dioecesana Sorana in Italia, celebrata die 20 octobris 1611, sub Hieronymo Ioannellio, episcopo Sorano. B

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in dioecesana synodo Sorana, a perillustri. & r^mo domino Hieronymo Ioannellio, ivrisconsvlto Romano et olim in patrio gymnasio iuris caesarei primario professore, nunc uero episcopo Sorano. Superiorvm permissv, Romae, apud Iacobum Mascardum, MDCXIV.

In-4°, 4 f.-150 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2192; Piacenza, civica; Roma, Alessandrina; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 3, haec synodus celebrata est die 20 octobris 1611.

1611 novembri. — SYNODUS DIOECESANA SEGOBRIENSIS.

Synodus dioecesana Segobriensis (Segorbe) in Hispania, celebrata mense novembri 1611, sub Petro Ginés de Casanova, episcopo Segobriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Segorbe, en sinodo de 1611, por el obispo D. Pedro Ginés de Casanava. Valencia, ap. Garris, 1613. — La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 377.

2) De hac synodo confer etiam: Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 69.

1611. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1611, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino. C

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles*, (1846, *titulus* Mansi XXXVIbis, 959 A), I, 332.

1611. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1611, sub Frederico Borromaeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem Frederici, archiepiscopi Mediolanensis et cardinalis Borromaei dictum in synodo habita anno 1611; exstat in opere:

Frederico Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali*, (1632), I, 196-221.

1611. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1611, sub Octavio Aquaviva, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Primo sinodo, (1883, *titulus* Mansi XXXVIbis, 909 C), p. XIX.

1611. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis (Sebenico) in Dalmatia, celebrata anno 1611, sub Vincentio Arrigoni, episcopo Sibinicensi. D

De hac synodo confer: Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 419.

1611. — CONCILIUM PROVINCIAE STRIGONIENSIS CELEBRATUM TYRNAVIAE.

Concilium provinciae Strigoniensis celebratum Tyrnaviae in Hungaria, celebratum anno 1611, sub Francisco Forgach de Ghimes, archiepiscopo Strigoniensi.

Bibliographia:

1) Decreta synodi provincialis anno 1611 Tyrnaviae celebratae per a.-ep. Franc. Forgach de Ghimes, rituali Strigoniensi nunc primum annexa, iussu et author. Georgii Szelepchény a.-ep. Strigon.

Sine loco nec anno (1667), in-4°, 14 f. — Ipse non vidi.

2) Sacra concilia ecclesiae Romano-catholicae, in regno Hungariae celebrata, ab anno Christi MXVI usque ad annum MDCCXV; accedunt regum Hungariae et sedis apostolicae legatorum constitutiones ecclesiasticae; ex mss. potissimum eruit, collegit, illustravit p. Carolus Péterffy, a societate Jesu. Pars prima, in qua concilia & constitutiones ab anno Christi MXVI usque ad annum MDXLIV prodeunt. Viennae Austriae, typis Kaliwodianis, anno M.DCC.XLII; prostant Posonii, ad Michaelem Kochberger, bibliop.

(Part II:) ... ab anno Christi MXVI usque ad annum MDCCXXXIV..., pars secunda ... ab anno Christi MDCLVII usque ad annum MDCCXXXIV.

Prodeunt Posonii, typis haeredum Royenianorum, anno M.DCC.XLII; prostant ibidem apud Michaëlem Kochberger, bibliopolam.

In-folio, 2 vol., 13 f. - 337 p., 9 f. - 487 p. — Paris, Bibl. nat. B 388.

Sequitur enumeratio documentorum in hoc opere contentorum:

P. 1-10: „Constitutiones ecclesiasticae seu decreta sub s. Stephano, rege Hungariae, et Sebastiano, archiepiscopo Strigoniensi editae, circa ann. Christi MXVI.“

P. 10-3: „Constitutiones ecclesiasticae, sub Andrea I, Hungariae rege et Neaemia, archiepiscopo Strigoniensi, editae circa annum MXLVIII.“

P. 13-39: „Synodus sub Ladislao, Hungariae rege, Seraphino, archiepiscopo Strigoniensi, habita Szabolchii, anno MXCII.“

P. 39-51: „Constitutiones ecclesiasticae sub Colomano, Hungariae rege, & Seraphino, archiepiscopo Strigoniensi, editae anno MCIII.“

P. 51-2: „Synodus sub Colomano, rege Hungariae, Laurentio, archiepiscopo Strigoniensi, celebrata Strigonii anno MCXI.“

P. 52-62: „Synodus sub iisdem, ibidem anno MCXIV.“

P. 62-81: „Synodus sub Stephano III, Hungariae rege et Luca Banffi, archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigonii anno MCLXIX.“

P. 81-6: „Synodi Vacienses, sub Emerico, Hungariae rege, Job, archiepiscopo Strigoniensi & Boleslao, episcopo Vaciensi, habitae, ab anno MCXCIII ad annum MCCXIV.“

P. 86-7: „Synodus sub Bela IV, Hungariae rege & Benedicto, archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigonii, anno MCCLVI.“

P. 87-90: „Constitutiones ecclesiasticae pro Hungaria, Guidonis, sanctae Romanae ecclesiae cardinalis et apostolicae sedis legati, sub Bela IV, Hungariae rege, et Philippo, archiepiscopo Strigoniensi, editae Viennae Austriae, anno MCCLXVII.“

P. 90-126: „Synodus sub Ladislao IV, Hungariae rege, et Lodomerio, archiepiscopo Strigoniensi, indicta a Philippo, Firmano episcopo, apostolicae sedis legato, Budae anno MCCLXXIX.“

P. 126-9: „Synodus sub Andrea III, Hungariae rege, et Lodomerio, archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigon. anno MCCXCII.“

P. 129-36: „Synodus sub iisdem, ibidem anno MCCXCIV.“

P. 136-44: „Synodus sub Carolo I, Hungariae rege, et Thoma, archiepiscopo Strigoniensi, indicta a F. Gentile, sanctae Romanae ecclesiae crdinal. *(sic)*, apostolicae sedis legato, Posonii, anno MCCCIX.“

P. 144-61: „Constitutiones ecclesiasticae ab eodem F. Gentile, sanctae Romanae ecclesiae cardinale, sub eodem Carolo I, Hungariae rege, et Thoma, archiepiscopo Strigoniensi, editae, partim Posonii, partim Budae, anno MCCCVIII usque ad annum MCCCXI.“

P. 161-2: „Synodus sub Carolo I, Hungariae rege, et Thoma, archiepiscopo Strigoniensi, habita in Udvard, anno MCCCXI.“

P. 162-70: „Synodi Zagrabienses dioecesanae, sub Carolo I, Hungariae rege, Thoma, archiepiscopo Strigoniensi et S. Augustino, episcopo Zagrabien., habitae ab anno MCCCVIII.“

P. 170-1: „Synodus sub Ludovico I, Hungariae rege, et Nicolao Monoslo, archiepisc. Strigoniensi, habita Strigonii anno MCCCLIII.“

P. 171-2; Synodus sub iisdem, ibidem anno MCCCLIX.“

P. 172-4: „Synodus sub Maria, Hungariae regina, et Demetrio, archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigonii anno MCCCLXXXII.“

P. 174-9: „Synodus sub Sigismundo, Hungariae rege, et Iohanne, archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigonii anno MCCCXC.“

P. 179-81: „Synodus sub Iohanne de Hunyad, regni Hungariae gubernatore, et Dionysio, sanctae Romae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, habita Strigonii anno MCCCXLIX.“

P. 181-99: „Synodus sub Mathia I, Hungariae rege, et Dionysio, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, et Ioanne Stock, praeposito Scepusiensi, habita Leuchoviae, anno MCCCCLX.“

P. 199-220: „Synodus sub Ulladislao II, Hungariae rege, et Hippolyto, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, celebrata Strigonii circa annum MCCCCXCIII.“

P. 220-44: „Synodus sub Ludovico II, Hungariae rege, Thoma Bakaco, archiepiscopo Strigoniensi et Petro Beryszlo, episcopo Vesprimiensi, celebrata anno MDXV.“

P. 244-84: „Synodus sub Ulladislao II, Hungariae rege, et Hippolyto Estensi, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, et Antonio electo, episcopo Nitriensi, habita Nitriae anno MCCCCXCIV, edita et aucta ex ms. a Paulo Abstemio (alias Bornemisza), episcopo Transylvanensi eelecto in commendam episcopatus Nitriensis, anno MDLX.“

P. 284-8: „Synodus sub Ferdinando I, Hungariae rege, Paulo de Varda, archi-episcopo Strigoniensi, et Stanislao Varallaeo, episcopo Quinque-Ecclesiensi ac praeposito Scepusiensi, habita Scepusii anno MDXLV.“

P. 288-90, mantissa.

P. 290-8: „Sententiae episcoporum Hungariae, in congregatione Avenionensi, super quaestione: Utrum asserere Christum et apostolos aliquid habuisse commune sit hereticum?“

P. 298-337: „Paraenesis Petri Illicini ad proceres et nobiles ac cives regni Hungariae.“

Parte II, p. 1-34: „Acta et decreta varia, synodum Nicolai Olahi archiepiscopi praecedentia.“

P. 34-9: „Consultatio episcoporum de celebranda synodo.“

P. 39-130: „Synodus sub Ferdinando I, Hungariae rege et Nicolao Olaho, archiepiscopo Strigoniensi, habita Tyrnaviae anno MDLX.“

P. 130-46: „Synodus sub iisdem, MDLXI.“

P. 146-50: „Synodus sub iisdem, MDLXII.“

P. 150-84: „Synodus sub iisdem, MDLXIV.“

P. 184-87: „Synodus sub Maximiliano II, Hungariae rege, et Nicolao Olaho, ibidem, anno MDLXVI.“

P. 187-90: „Chronicon Nicolai Olahi, breviario, anno MDLVIII, iussu eiusdem ante synodum edito, appositum.“

P. 190-219: „Synodus sub Matthia II, Hungariae rege, et Francisco Forgach, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, habita Tyrnaviae anno MDCXI.“

P. 219-32: „Conventus ecclesiasticus sub Ferdinando II, Hungariae rege, et Petro Pázmàny, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, habitus Posonii anno MDCXXVIII.“

P. 232-97: „Synodus sub iisdem, anno MDCXXIX.“

P. 297-313: „Synodus sub iisdem, MDCXXX.“

P. 313-19: „Synodus dioecesana sub iisdem, anno MDCXXX“ *(sic, forte* MDCXXXI).

P. 319-22: „Synodus sub iisdem indicta sed prorogata anno MDCXXXII.“

P. 322-34: „Synodus sub iisdem, Tyrnaviae anno MDCXXXIII.“

P. 334-46: „Synodus sub iisdem et Emerico Lósy, episcopo Agriensi, celebrata Jaszoviae anno MDCXXXV.“

P. 346-76: „Synodus sub Ferdinando III, et Emerico Lósy, archiepiscopo Strigoniensi, habita Tyrnaviae, anno MDCXXXVIII.“

P. 376-86: „Synodus sub Ferdinando III, et Georgio Lippai, archiepiscopo Strigoniensi, habita Tyrnaviae, anno MDCXLVIII.“

P. 386-93: „Synodus sub iisdem dioecesana, anno MDCLVIII.“

P. 393-5: „Synodus sub Leopoldo I, Hungariae rege, Georgio Szelepcsényi, archiepiscopo Strigoniense, Martino Borkovich, episcopo Zagrabiensi, habita Zagrabiae, MDCLXIX.“

P. 395-6: „Synodus sub iisdem, ibidem, anno MDCLXXIII.“

P. 396-7: „Synodus sub Georgio Szeleposényi, ibidem, anno MDCLXXVII.“

P. 397-8: „Synodus Jaurinensis, sub Leopoldo I, Hungariae rege, Georgio Szelepcsényi, archiepiscopo Strigoniensi, et Georgio Szécsényi, episcopo Iaurinensi, habita Iaurini, vel alibi in dioecesi anno MDCLXXIX.“

P. 398-403: „Synodus sub Leopoldo I, Hungariae rege, et Martino Borkovich, episcopo Zagrabiensi, Zagrabiae, anno MDCLXXXVIII.“

P. 403-9: „Synodus sub Leopoldo Caesare et Iosepho, Hungariae rege, Georgio Szecsényi, archiepiscopo Strigoniensi, et Ignatio Alexandro Mikulich, episcopo Zagrabiensi, habita Zagrabiae, anno MDCLXXXX.“

P. 409-12: „Synodus sub Iosepho I, Hungariae rege, Leopoldo Kollonics, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, et Georgio Patatich, episcopo Bosnensi, habita Diacovae, anno MDCCVI.“

P. 412-23: „Synodus sub Carolo III, Hungariae rege, christiano augusto, Saxoniae duce, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi et Francisco Wilhelmo a Neselrode, episcopo Quinque-Ecclesiensi, habita Quinque Ecclesiis, anno MDCCXIV.“

P. 423: „Congregatio ante synodum habita sub Carolo VI caesare III, Hungariae rege, et celsissimo sacri Romani imperii principe Emerico II, archiepiscopo Strigoniensi e comitibus Eszterhàzy de Galantha, Tyrnaviae, anno MDCCXXXIV.“

P. 423-5: „Tria supplementa.“

P. 425-7, mantissa, orationes episcoporum Hungariae ad patres ss. concilii Tridentinis habita.

P. 427-37: „Diploma Ferdinandi II, Hungariae regis, de testamentis praelatorum regni Hungariae, anno MDCXX.“

P. 435-8: „Examen promovendorum ad parochias et sacros ordines.“

P. 438: „Conventus ecclesiasticus adversus declarationem quatuor propositionum ecclesiae Gallicanae, anno MDCLXXXVI.“

P. 437-41: „Diploma Ferdinandi II, Hungariae regis, de redimendis et non oppignorandis bonis ecclesiasticis Hungariae, anno MDCCXXVII.“

P. 441-3: „Protestatio et contradictio venerabilis cleri regni Hungariae, in commissione Pestiensi, anne MDCCXXI.“

P. 443-87: Petri Illicini sermones X, in synodo Strigoniensi MDLX, de rectae fidei cognoscendae regula, compositi Tyrnaviae.“

1612 martii 9-13. — CONCILIUM PROVINCIAE SENONENSIS CELEBRATUM PARISIIS.

Concilium provinciae Senonensis in Gallia, celebratum Parisiis, a die 9 ad diem 13 martii 1612, sub Iacobo Davy du Perron, archiepiscopo Senonensi.

Bibliographia:

1 et 2) Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *titulus* Mansi XXXVI[bis], 262 A, n. 3 et 802 C, n. 5), p. 623.

3) Coleti, *Concil.,* (1728), XXI, 1535-6.

4) Mansi, *Concil.,* (1902), XXXIV, 1535-6.

1612 martii 13. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, celebrata die 13 martii 1612, sub Ferdinando von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Lünig, *Spicil. eccles.,* contin. II, p. 186.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus* Mansi XXXVIbis, 412 D), IX, 155-63.

1612 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 23 aprilis 1612, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus* Mansi XXXVI[bis], 959 A), I, 349.

1612 maii 1. — SYNODUS DIOECESANA PAPIENSIS.

Synodus dioecesana Papiensis in Italia, celebrata die 1 maii 1612, sub Ioanne Baptista Bilio, episcopo Papiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones in synodo Papiensi, sub illustrissimo et reuerendiss. cardinali d. Hippolyto Rubeo, tunc episcopo Papiensi, editae et publicatae anno M.D.LXVI, cum additionibus & nouis constitutionibus factis in synodo dioecesana anno currenti M.D.CXII celebrata per illustriss. & reuerendiss. d. d. Io. Baptistam Bilivm, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Papien. & comitem &c. Ticini, M.D.CXII, ex typographia Petri Bartoli, impressoris episcopalis.

In-4°, 12 f.-276 p.-4 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 1345 et 2144; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Alessandrina.

Fol. 2, secunda synodus celebrata est die 1 maii 1612.

1612 maii 3. — SYNODUS DIOECESANA CRACOVIENSIS II.

Synodus dioecesana Cracoviensis II in Polonia, A celebrata die 3 maii 1612, sub Petro Tylicki, episcopo Cracoviensi.

De hac synodo confer sequens testimonium:

„1612, synodus dioecesana Cracoviensis altera, sub Petro Tylicki, die 3 maji in ecclesia collegiata Omnium Sanctorum.“ [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus* Mansi XXXVIbis, 955 C, n. 2), I, 4.

1612 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 15 maii 1612, sub episcopo Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones sinodales veteres et novae abbatiatvs nvnc archipresbyteratvs Ageren., recolectae *(sic)* ex synodis dioecesanis de 1285 vsque ad synodum celebratam per illustrem admodumque reuerendum Ioannem Fort, die 15 iulij 1648. *[Insigne.]* Anno 1648 cum licentia. Barcinone, ex typis Antonij Lacaualleria.

B In-4^0, 7 f.-172 p. — Paris, Bibl. nat. B 2331.

Fol. 7: „Nos Laurentius, miseratione divina et apostolicae sedis gratia episcopus Nicopolitanus & perpetuus administrator abbaciatus Agerensis, nullius dioecesis, ... synodum ... quinto idus februarii dicto anno M.D.XVIII. in ecclesia nostri monasterii sancti Petri Agerensis ... celebravimus.“

In opere mentio habetur sequentium synodorum:

I. die 15 ianuarii 1285, sub Petro, abbate Agerensi.

II. die 13 novembris 1333, sub Hugone I, abbate Agerensi.

III. die 5 aprilis 1339, sub Francisco I, abbate Agerensi.

IV. die 14 iunii 1409, sub Vincentino, abbate Agerensi.

V. die 9 februarii 1518.

VI. die 29 aprilis 1579, sub Hieronymo a Cardona, archipresbytero Agerensi.

VII. die 12 iulii 1605, sub Antonio Puiguert, archipresbytero Agerensi.

VIII. die 15 maii 1612, sub Hieronymo Roure, archipresbytero Agerensi.

B IX. die 24 aprilis 1623, sub Andraea Puiol, archipresbyter Agerensi.

X. die 15 maii 1626, sub Hieronymo, archipresbytero Agerensi.

XI. die 5 novembris 1628, sub Andraea Puiol, archipresbytero Agerensi.

XII. die 26 novembris 1629, sub Andraea Puiol, archipresbytero Agerensi.

XIII. die 8 octobris 1639, sub Francisco Broquetes, archipresbytero Agerensi.

XIV. die 2 maii 1644, sub Ioanne Fort, archipresbytero Agerensi.

XV. die 15 iulii 1648, sub Ioanne Fort, archipresbytero Agerensi.

1612 maii 23. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, cele- C brata die 23 maii 1612, sub Peregrino Bertacchi, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta per illust. & reuerendiss. domini d. Pellegrini Bertacchii, Dei & apostolica sedis gratia Mutinen. episcopi, in dioecesana synodo habita de anno M.DC.XII die xxiij maij edita ac promulgata, quibus inserta sunt etiam decreta nonnullorum reuerendissimorum episcoporum Mutinae, in varijs dioecesanis synodis publicata, nunc demum iussu & auctoritate eiusdem d. episcopi collecta, & ad vsum ac beneficium clericorum eiusdem ciuitatis & dioecesis in vnum codicem congregata. *[Insigne.]* Mvtinae, M.DC.XII, apud Iulianum Cassianum, typographum episcopalem. Taxatae in solidos xxij.

In-8^0, 4 f.-269 p.-35 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5506; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, D civica.

Fol. 1: „Et cum ea praesertim invenimus quae d. Ioan. Dominicus Sigbaldus, illustriss. cardinalis Rangonii vicarius generalis, illustriss. cardinalis Moronus, reverendissimi episcopi vicedominus, tam nova statuendo, quam statuta per provincialem quandam Ravennatensem synodum, omnibus in Mutinensi dioecesi in virtute sanctae obedientiae observanda praecipiendo, Sillingardus, Pellicciarius, praecessores *(sic)* nostri decreverunt, haec ipsa colligi curavimus.“

2) Constitvtiones et decreta perillust. & reverendiss. domini d. Pellegrini Bertacchii, Dei & apostolicae sedis gratia Mutinen. episcopi, in dioecesana synodo habita de anno M.DC.XII, die xxiij maij, edita ac promulgata; quibus inserta sunt etiam decreta nonnullorum reuerendissimorum episcoporum Mutinae, in varijs dioecesanis synodis publicata, nunc demum iussu & auctoritate eiusdem d. episcopi collecta, & ad vsum ac beneficium clericorum eiusdem ciuitatis & dioecesis in vnum codicem congregata. *[Insigne.]* Mvtinae, M.DC.XIII, apud Iulianum Cassianum, typographum episcopalem.

In-12^0, 3 f.-297 p.-46 f. (catalogus poenarum et D index). — Bologna, università.

Fol. 2: „In illud potissimum animum intendimus, ut ea omnia praedecessorum nostrorum quae reperire possemus synodalia decreta, quae variis in libellis continerentur, suis disposita materiis, unico volumine complecteremur. Et cum ea praesertim invenimus [etc. ut supra n. 1].

1612 maii 24. — CONCILIUM PROVINCIALE AQUENSE.

Concilium provinciale Aquense in Gallia, celebratum die 24 maii 1612, sub Paulo Hurault l'Hospital, archiepiscopo Aquensi.

Bibliographia:

1 et 2) Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *titulus* Mansi XXXVIbis, 262 A, n. 3 et 802 C, n. 5), p. 624, (tantum fragmenta).

3) Coleti, *Concil.,* (1728), XXI, 1535-8.

4) Mansi, *Concil.,* (1902), XXXIV, 1535-8.

5) Dubreuil, *Bibl. de Provence* (Aix, bibl. Méjanes, codex ms. 371?) mentionem facit huius concilii, ait Marbot, *Liturgie aixoise,* p. 116, nota.

1612 iunii 4. — CONGREGATIO GELDONIENSIS IN DIOECESI NAMURCENSI.

Congregatio Geldoniensis decanorum in Gallica Brabantia, dioecesi Namurcensi, in Belgio, celebrata die 4 iunii 1612, sub Francisco Buisseret, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta facta in capitulari congregatione concilii Geldoniensis in Gallica Brabantia, die quarta mensis iunii, anno millesimo sexcentesimo duodecimo.

Sine loco nec anno, in-4°, 10 fsn. — Gand, université.

2) Constitutiones, (1639, *titulus* Mansi XXXVIbis, 949 A, n. 2).

P. 157-77, statuta edita in capitulari congregatione concilii Geldoniensis in Gallica Brabantia, die 4 mensis iunii anni 1612, sub Francisco Buisseret, episcopo Namurcensi.

3) Decreta, (1720, *titulus* Mansi XXXVIbis, 3 B, n. 2).

P. 137-56: „Decreta facta per reverendissimum dominum Franciscum Buisseret, episcopum Namurcensem, in capitulari congregatione concilii Geldoniensis in Gallica Brabantia, eodem reverendissimo domino praesente nec non reverendis dominis archidiacono et archipresbytero ecclesiae cathedralis et decanis aliorum conciliorum [ecclesiarum], cum sibi adiunctis pastoribus ab eorum concilio deputatis, die quarta mensis iunii anno millesimo sexcentesimo duodecimo."

4) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus* Mansi XXXVI[bis], 412 D), IX, 164-70.

1612 iunii 10. — SYNODUS DIOECESANA MARSICANA.

Synodus dioecesana Marsicana in Italia, celebrata die 10 iunii 1612, sub Bartholomaeo Perretti, episcopo Marsicano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

„Synodus dioecesana Marsicana, per reverendum d. Bartholomaeum Perretti, episcopum Marsicanum, decreto edito et promulgato indicta et promulgata *(sic)* hoc anno 1612, die 10 mensis iunii, Deo adiuvante, in ecclesia cathedrali de more.

Codex ms. autographus in Bibliotheca regia Neapolitana."

Hic titulus citatur in opere: Synodus Marsicana, diei 10 septembris 1815, edita anno 1817, p. 6.

1612 augusti 7. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis, celebrata die 7 augusti 1612, sub Matthia Hovios, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus* Mansi XXXVI[bis], 411 C), II, 270, ex originali.

1612 augusti 24. — CONCILIABULUM ULTRAIECTINUM.

Conciliabulum provinciae Ultraiectinae in Batavia.

Bibliographia:

Synodus provincialis dioecesis Vltraiectinae, celebrata a nobilibus et potentibus dominis statibus eiusdem prouinciae, 24 aug. anno 1612. Vltraiecti, ex idiomate belgico in latinum versa, ac breuibus illustrata notis, a r. d. P. Cutsemio. Hagiopoli, anno 1614.

In-8°, 125 p.-1 f. — Gand, université; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 5652; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Angelica; Roma, Vallicelliana; Roma, Vittorio Emanuele.

F. 3-5, dicatio P. a Cudtsem ad Georgium ab Austria, apud Lovanienses Sancti Petri praepositum et universitatis cancellarium, sub data: Coloniae Ubiorum, 12 iunii 1613.

F. 6, monitum in quo notatur Cudtsem accepisse ab Antonio, Vigiliarum episcopo, sedis apostolicae ad partes Rheni et Germaniae inferioris, cum potestate legati a latere nuncio, libellum cui titulus: „Christianae ecclesiarum ordinationes ciuitatis, oppidorum et diaecesis Vltraiectinae, conclusae Vltraiecti, die 24 augusti anno 1612, et editae a nobilibus ac potentibus dominis statibus eiusdem prouinciae", qui libellus continebat synodum provincialem ex idiomate belgico in latinum privato usui vertendum. Notae P. a Cutsem sunt polemicae et refutatoriae adversus constitutiones huius synodi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus* Mansi XXXVI[bis], 412 D), IX, 171-2 (summarie tantum).

1612 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, celebrata die 2 octobris 1612, sub Ferdinando von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Coloniensis, svb reverendissimo et serenissimo principe & domino d. Ernesto, archiepiscopo & principe electore Coloniensi &c., praesidente serenissimo et reuerendissimo principe ac domino d. Ferdinando, eiusdem ecclesiae coadiutore & administratore, vtriusque Bauariae ducibus, anno post Christvm natvm millesimo quingesimo *(sic)* nonagesimo octauo, 2 octob., celebrata.

(Pag. 21 titulus secundus:) Colon. svb Ferdinando archiep. synodvs dioecesana, svb serenissimo et reverendissimo domino d. Ferdinando, archiepiscopo Coloniensi & principe electore &c., celebrata anno millesimo sexcentesimo duodecimo, die secunda octobris, praesidentibus reuerendissimo in Christo patre domino Theodoro, episcopo Cyrenensi, reuerendissimae s[ae] seren[tis] in pontificalibus vicario &c., nec non illustri & admodum reuerendo domino d. Ioanne Gerhardo, comite in Manderscheidt & Blanckenheim, domino in Keill-Daun & Bettingen, metropolitanarum Coloniensis & Argentinensis ecclesiarum respectiue decano & canonico &c., commissarijs ad hoc specialiter deputatis ...

Sine loco nec anno, in-folio, 35 p., 2 col. — Paris, Bibl. nat. B 1268.

P. 1, nota manuscripta in margine: „Extat haec synodus tomo XX farraginum Gelenianorum, a p. 985 ad 991, demum a p. 991 ad 1000, paulo mutatis verbis, et alicubi amplius, alibi arctius."

P. 1-20, synodus diocesana celebrata die 2 octobris 1598.

P. 21-35, synodus dioecesana celebrata die 2 octobris 1612.

2) Lünig, *Spicil. eccles.,* contin. II, p. 193.

3) Concilia Germaniae, quorum collectionem celsissimi principis Joannis Mauritii, glor^mae^ mem. archi-episcopi Pragensis, sumptu, Cl. Joann. Fridericus Schannat primum coepit, p. Josephus Hartzheim soc. Jesu p. m. continuavit, et prelo dedit, p. Hermannus Scholl, ejusd. societ. p. m. ex Hartzhemianis collectis evolvit, auxit ac notis illustravit; tomus IX, laudati celsissimi principis munificentia ad normam aliorum exactus, digestus, editus a p. Aegidio Neissen, ejusd. soc. sacerdote, complectitur concilia ab anno MDCX ad MDCLXII. Coloniae Augustae Agrippinensium, typo viduae Joann. Wilhelmi Krakamp, et haeredum Christiani Simonis, bibliopolarum, anno MDCCLXXI, cum permissu superiorum.

In-folio, 2 f.-XXVI-1079 p. — Lyon, abbé Martin; Paris, Bibl. nat.

T. IX, p. 172-80, syn. Coloniensis celebrata die 2 octobris 1612.

1612 octobris 9-10. — SYNODUS DIOECESANA SILVAEDUCENSIS VEL BUSCODUCENSIS.

Synodus dioecesana Silvaeducensis vel Buscoducensis in Batavia, celebrata diebus 9 et 10 octobris 1612, sub Gisberto Masio, episcopo Silvaeducensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodi II dioecesanae Silvaeducenses, denuo in lucem editae jussu et cura Martini Stejartii, s. t. doct. & profess., ejusdem dioecesis vicarii generalis apostolici, qui & addidit directorium, epistolam exegeticam, instructiones confessariorum ac concionatorum & alia. Lovanii, typis Petri de Vadder, prope colleg. Leod., cum app. & privil. regis.

(Titulus partis II:) Statuta primae synodi dioecesanae Buscoducensis anno Domini 1571, mensis vero maii die 8 & duobus sequent. celebratae, praesidente in ea reverendissimo in Christo patre ac domino d. Laurentio Metsio, II episcopo Buscoducensi. Lovanii, typis Petri de Vadder, prope coll. Leod., cum privilegio regis.

(Titulus partis III:) Epistola Martini Stejartii, s. t. d. & prof. Lov., vicarii generalis apostolici Silvae-ducensis, cum exegesi in utramque synodum praecedentem.

Sine anno, in-8°, 3 partes, 7 f.-133 p.-29 f., 133 p.-2 f., 26 f. — Roma, Angelica.

Secunda synodus celebrata est die 9 octobris 1612.

2) Statuta synodi dioecesanae Buscoducensis anno Domini 1612, mensis octobris die 9 & 10 celebratae. Coloniae, Joannes Kinckius, 1613.

In-8°, 11 f.-121 p.-1 f. — Gand, université; Roma, Vaticana. — Ipse non vidi.

3) Synodus Buscoducensis II. Lovanii, typis Petri de Vadder, 1692. — Ipse non vidi.

4) Synodi duae dioecesanae Buscoducenses, denuo in lucem editae. Lovanii, Egidius Denique, 1703.

In-8°, 7 f.-226-52 p. (quibus inest epistola Martini Stejartii, vicarii generalis apostolici Sylvaeducensis, cum exegesi in utramque synodum praecedentem). — Gand, université. — Ipse non vidi.

5) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17A, n. 3), IX, 197-240.

1612, circa octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum s. Lucae, id est circa diem 18 octobris, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers. A Angers, et se vend à Paris, chez Antoine Dezallier, rue Saint-Jacques, à la Couronne d'or, M.D.C.LXXX, avec privilege dv roy.

In-4°, 4 f.-778-160 p. — Auch, ville; Autun, séminaire; Chambéry, séminaire; Carpentras, ville; Grenoble, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2264; Paris, Sainte-Geneviève; Strasbourg, séminaire; Toulouse, ville.

P. 346, synodus celebrata anno 1612.

1612 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA MACLOVIENSIS.

Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia, celebrata in ecclesia parochiali vulgo dicta Sancti Maclovii de Dinan, die 25 octobris 1612, sub Guillelmo Le Gouverneur, episcopo Macloviensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts synodavx pour le diocese de Sainct-Malo, par reuerendissime pere en Diev monseigneur messire Gvillavme le Govvernevr, euesque de Sainct Malo, conseiller du roy en son conseil d'estat. Seconde édition, reueuë & augmentée de plusieurs parties requises, mesme d'vne table des matières traittées tant en marge qu'au texte. Auec le conseil de son venerable chapitre. *[Insigne.]* A S. Malo, par Pierre Marcigay, imprimeur & libraire de mondict-seigneur, M.DC.XIX, auec priuilege du roy.

In-8°, 1118 p.-42 f. (index). — Besançon, archevêché; Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 24462; Paris, Saint-Sulpice; Toulouse, ville.

P. 1110-1: „Nous avons signé de nostre propre main ces présens nos statuts leuz et publiez, selon la premiere edition, en nostre synode de S. Luc solennellement celebré dans l'église paroissiale de S. Malo de Dinan, le ieudy 25 jour d'octobre 1612, & en suitte par toutes les paroisses de nostre diocese, & du depuis exhibez & representez selon cette seconde edition au synode de Pentecoste par nous tenu dans nostre eglise cathedrale de S. Malo, le ieudy 11 de iuin 1620."

2) Statvts synodavx povr le diocèse de Sainct Malo, par reuerendissime père en Diev monseigneur messire Gvillavme le Govvernevr, euesque de Sainct Malo, conseiller du roy en son conseil d'estat. Seconde edition, reneuë & augmentée de plusieurs parties requises, mesme d'vne table des matieres traittées tant en marge qu'au texte. *[Insigne.]* A S. Malo, par Pierre Marcigay, imprimeur & libraire de mondict-seigneur, M.DC.XX.

In-8°, 1118 p.-41 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5569; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

3) Ordonnances synodales du diocèse de S. Malo, renouvellées et confirmées dans le synode de l'année 1769, par illustrissime & révérendissime père en Dieu monseigneur Antoine-Joseph des Laurents, évêque & seigneur de S. Malo. *[Insigne.]* A Saint-Malo, chez Julien Valais, libraire & imprimeur de

monseigneur l'évêque, M.DCC.LXIX, cum privilegio regis.

In-12°, 6 f. - X - 395 p. - 3 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice.

Passim fit mentio synodorum dioecesanarum celebratarum annis 1350, 1402, 1434, 1452, 1460, 1501, 1522, 1525, 1531, 1612, 1620, 1640, 1647, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1716, 1741, 1742, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1768, 1769 octobrls 11.

4) Ordonnances synodales du diocése de S. Malo, renouvellées et confirmées dans le synode de l'année 1782 par illustrissime & révérendissime pere en Dieu monseigneur Antoine-Joseph des Laurents, évêque & comte de S. Malo. Seconde édition. *[Insigne.]* A Saint-Malo, chez Julien Valais, libraire & imprimeur de monseigneur l'évêque, M.DCC.LXXXII, avec privilege du roi.

In-8°, 4 f. (series episcoporum Sancti Maclovii) - 448 p. - 4 f. (index, privil.). — La Gravière (Calvados), abbé Danguy.

P. 10, haec synodus celebrata est die 11 octobris 1769.

In opere mentio habetur sequentium synodorum: P. 18, anno 1350. P. 18, anno 1402. P. 193, anno 1426. P. 94, anno 1434. P. 98, anno 1452. P. 18, anno 1460. P. 95, anno 1501. P. 94, anno 1522. P. 18, anno 1525. P. 18, anno 1531. P. 22, anno 1612. P. 22, anno 1620. P. 219, anno 1640. P. 99, anno 1647. P. 242, anno 1661. P. 62, anno 1706. P. 95, anno 1707. P. 61, anno 1708. P. 40, anno 1709, sept. 24. P. 140, anno 1710. P. 61, anno 1711. P. 61, anno 1712. P. 96, anno 1716. P. 19, anno 1741. P. 72, anno 1742. P. 100, anno 1744. P. 101, anno 1745. P. 157, anno 1746. P. 19, anno 1747. P. 93, anno 1748. P. 19, anno 1749. P. 321, anno 1750. P. 93, anno 1751. P. 61, anno 1752. P. 107, anno 1753. P. 65, anno 1754. P. 35, anno 1755. P. 243, anno 1757. P. 20, anno 1758. P. 97, anno 1759. P. 75, anno 1760. P. 109, anno 1762. P. 73, anno 1763. P. 20, anno 1764. P. 62, anno 1765. P. 159, anno 1766. P. 93, anno 1767. P. 19, anno 1768. P. 217, anno 1772. P. 322, anno 1774. P. 135, anno 1777. P. 211, anno 1778. P. 280, anno 1779. P. 111, anno 1780. P. 135, anno 1782.

1612 novembris 7. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, celebrata die 7 novembris 1612, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus infra col.* 27), III, 190-2, ex Registro actorum episcopatus Antverpiensis, C. fol. 27.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodi Mechlinienses (1854, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 980 B).

In-12°, 232 p. — Gand, université; Orléans, séminaire; St. Gallen, Stiftsbibliothek.

P. 9, mentio synodorum Mechliniensis anni 1609 et Gandavensis 1613. P. 14, mentio synodi habitae die 21 aprilis 1790 a Ioanne Henrico Frankenberg, archiepiscopo Mechliniensi, et synodorum Antverpiensium celebratarum annis 1612, 1658 et 1779.

1612 novembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 13 novembris 1612, sub Philippo Christophoro de Soetern, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 419-20.

1612. — SYNODUS DIOECESANA FERRARIENSIS.

Synodus dioecesana Ferrariensis in Italia, celebrata anno 1612, sub Ioanne Baptista Leni, cardinali episcopo Ferrariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodi Ferrariensis constitutiones & decreta, ab ill^{mo} ac r^{mo} domino d. Ioanne Baptista, s. R. e. tit. S. Sixti, presbytero cardinali Lenio et sanctae Ferrariensis ecclesiae episcopo, edita anno Domini M.DC.XII. Ferrariae, apud Victorium Baldinum, typographum episcopalem.

Sine anno, (1612), in-8°, 8 f. - 360 p. - 11 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5487; Piacenza, civica; Roma, Vittorio Emanuele.

1612. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata Florentiae, anno 1612, sub Bartholomaeo Lanfredini, episcopo Fesulano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae, habitae Florentiae, in parochiali ecclesia S. Mariae in Campo, Fesul. dioec., pridie idus maij anno MDCLXIV, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Roberto Strozzio, episcopo Fesvl. et com. Tvrichii. *[Insigne.]* Florentiae, ex typographia sub signo Stellae, MDCLXIV, super. permissu.

In-8°, 36 p. — Paris, Bibl. nat. B 2056.

P. 30: „[Statuta] edita tam per illustrissimos d. d. Franciscum Cattanei a Diacceto, anno 1585, Bartholomaeum Lanfredini, anno 1612, Thomam Ximenes, anno 1622, et Laurentium Robbia, anno 1636, antistites praedecessores nostros, in eorum respective synodis, quam per novissimam nostram anni 1648, promulgata, ut illibata firmaque perpetuo maneant, libenter approbationis nostrae munimine roboramus."

1612. — SYNODUS DIOECESANA GNESNENSIS.

Synodus dioecesana Gnesnensis in Polonia, celebrata Lovicii, anno 1612, sub Alberto Baranowski, archiepiscopo Gnesnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decretales summorum pontificum pro regno Poloniae et constitutiones synodorum provincialium et dioecesanarum regni ejusdem ad summam collectae cum annotationibus, declarationibus, ad-

monitionibus et additionibus ex historia, jure ecclesiastico universali et jure civili regni, curantibus plerisque sacerdotibus Posnaniensibus editae. Tomus I, complectens librum I decretalium. Editio innovata. Posnaniae, sumptibus Jaroslai Leitgeber, M.DCCC.LXXXIII; Varsoviae, Gebethner & Wolff.

In-4°, 1 f.-IV-361 p.-9 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 3530.

Opus redactum a Chodynski et Likowski.

T. I, p. 4: „1612, synodus dioecesana Gnesnensis, sub Alberto Baranowski, Lovicii."

1612. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS LAUSANNENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Lausannensis in Helvetia, edita anno 1612, sub Ioanne de Versoix, episcopo Lausannensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et constitutiones synodales ecclesiae et episcopatus Lausannensis. Friburgi, 1612.

In-4°. — Berne, ville. — Ipse non vidi.

1612. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1612, sub Octavio Aquaviva, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Primo sinodo diocesano celebrato dall' illustrissimo e reverendissimo d. Guglielmo Sanfelice, dell' ordine di S. Benedetto, arcivescovo e patrizio Napolitano, nel dì 4, 5, 6 et 7 giugno 1882, recato in volgare dal sac. Luigi Fabiani, professore nel liceo arcivescovile di Napoli. *[Insigne.]* Napoli, tipografia dell' accademia reale delle scienze, diretta da Michele de Rubertis, 1883.

In-8°, XXXI-335 p. — Firenze, Bibl. naz.

P. XVII-III: „Quelle che meritano un po' più propriamente il nome di sinodo, sono le costituzioni diocesane di Giovanni Orsini, eletto arcivescovo di Napoli nel 1328. Dovette farle, secondo il Chioccarelli, nei primi tempi del suo episcopato, ed è probabile che dopo due anni le pubblicasse col consiglio del capitolo. Queste costituzioni regolarono, per buoni 235 anni, le cose della chiesa Napolitana: l'arcivescovo medesimo le leggeva ogni anno in duomo. Nel 1440, furono pubblicate, la seconda volta, dall' arcivescovo Gaspare de Diano e la terza da Francesco Carafa nel 1542, dopo essere state confermate da un altro Carafa, col nome di Alessandro, che resse la nostra chiesa dal dicembre del 1484."

P. XVIII: „Il primo [sinodo] fu tenuto dal cardinale Alfonso Carafa, il 1565 ... Convocò in Napoli il sinodo diocesano, e l' aperse la domenica del 4 febbraio dell' anno suddetto, due anni dopo da che era finito il Tridentino, con solenne processione e con una concione recitata dal celebre p. Alfonso Salmerone, Spagnuolo. A questo sinodo presero parte i più famosi teologi e canonisti di allora, tra i quali Francesco Lombardo, uno degli assistenti al concilio Tridentino, e poi canonico della nostra metropolitana, e sei giureconsulti laici, a capo dei quali Scipione Bucino, assai rinomato. Durò il sinodo otto giorni, e vi si stabilirono molte cose, delle quali si può leggere un sunto nello Sparono: *„Memorie istoriche per illustrare gli atti della Napolitana chiesa,* lib. III, cap. 1."

P. XIX: „Da questo punto, troviamo molti altri sinodi celebrati in Napoli a diversi intervalli. Eccone l'elenco: sinodo di Mario Carafa (1567), di Annibale di Capua (1595), tre sinodi del cardinale Ottavio Acquaviva (1607, 1611, 1612), tre del cardinale Decio Carafa (1619, 1622, 1623), tre del cardinale Francesco Buoncompagno (1627, 1629, 1632), sette del cardinale Ascanio Filomarino (dal 1642 al 1662), quattro del cardinale Innico Caracciolo (1669, 1672, 1676, 1680), uno di Giacomo cardinale Cantelmi. L'ultimo, prima del presente, fu quello del cardinal Francesco Pignatelli (1725)."

1612. — SYNODUS DIOECESANA TERULENSIS.

Synodus dioecesana Terulensis in Hispania, celebrata anno 1612, sub Martino Terrer, episcopo Terulensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones synodales del obispado de Tervel, copiladas, hechas y ordenadas por su señoria don Fernando de Valdes y Llano, obispo de Teruel, del consejo de su magestad, en la synodo qve celebro en sv palacio episcopal de la dicha ciudad, en el mes de octubre del anno 1627. *[Insigne.]* Con licencia. En Çaragoça, por Pedro Cabarte, impressor del reyno de Aragon, anno 1628.

In-folio, 12 f.-352 p.-12 f. (index). — Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 2: „No se celebrò synodo sino fue el del señor don Iayme Ximeno, nuestro predecessor, el año 1588, porque aunque lo hizieron los señores obispos don Andres Santos y don Martin Terrer, nuestros predecessores, no se imprimieron."

De anno synodi confer:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 79: Andreas Santos, episcopus Terulensis, ecclesiam gubernavit a mense decembri 1578 ad iulium 1579; Martinus Terrer, item episcopus, synodum dioecesanam celebravit anno 1612.

1612. — SYNODUS DIOECESANA VENETA.

Synodus dioecesana Veneta in Italia, celebrata anno 1612, sub Laurentio Prioli, patriarcha Veneto.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana ab illustriss. et reverendiss. d. d. Bonifacio a Ponte, ordinis S. Benedicti, congregationis Camaldulensis, episcopo Justinopolitano, et comite Antignani &c., habita, in sua cathedrali Justinopolitana ecclesia, diebus XX, XXI, XXII julii anno MDCCLXXIX. Venetiis, MDCCLXXX, apud Simonem Occhi, typographum episcopalem, superiorum permissu.

In-4°, CXCI p. — Paris, Bibl. nat. B 3426; Roma, Propaganda; Roma, Vittorio Emanuele.

P. CLXXIII: „Laurentium Priolum, Venetum patriarcham, primam suam synodum anno MDCXII celebraturum ..."

1605-1613. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA I.

Synodus dioecesana Brundusina I in Italia, celebrata inter annos 1605 et 1613, sub Ioanne Falces de Sancto Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ecclesiae metropolitanae Brundvsinae, primae et secundae synodi in vnam et aliarum septem diuersarum cum examine ordinandorum exacto totiusque missae explicatione & resolutione dubiorum circa officium diuinum & instructione informationis capiendae, tam in ciuilibus quam in criminalibus & pro ordinandis. Additae sunt etiam coerimoniae pro habitu et professione monacharum S. Benedicti et S. Clarae et pro celebranda canonica electione abbatissae, forma etiam pro addiscenda doctrina christiana; cum indice capitulorum & verborum; auctore d. Ioanne a S. Stephano et Falces, ex regno Aragoniae, ordinis Sancti Hieronymi Hispaniarum & monasterii Sancti Michaelis regum (regni?) Valentiae professo, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Brundusino & regio consiliario. Ad serenissimum & illustrissimum d. d. Fernandvm ab Avstria, Hispaniarum infanti & s. R. e. cardinali, archiep. Toletano. Romae, ex typographia Alphonsi Ciacconi, MDCXXIII. Svperiorvm permissv.

In-4°, 16 f.-309 p. — Paris, Bibl. nat.

P. 1-158, synodus prima et secunda insimul habentur anno non indicato, sed annis 1605-1613 et 1606-1614.

P. 159-64, tertia synodus celebrata est die 10 septembris 1615.

P. 165-73, quarta, celebrata est dominica tertia octobris 1615 (sic, corrige 1616, id est die 16 octobris 1616.

P. 174-81, quinta, celebrata est die 9 aprilis 1617.

P. 182-8, sexta, habita est die dominica in Albis, die 22 aprilis 1618.

P. 189-204, septima, celebrata est die 8 septembris 1619.

P. 205-17, octava, habita est die 2 maii 1621.

P. 218-27, nona, celebrata fuit die 10 aprilis 1622.

1613 aprilis 16-7. — SYNODUS DIOECESANA AVENIONENSIS.

Synodus dioecesana Avenionensis in Gallia, celebrata diebus 16 et 17 aprilis 1613, sub Francisco Stephano Dolci, archiepiscopo Avenionensi.

Exstant constitutiones synodales in operibus quibus tituli:

1) Avignon, ville, codex ms. 1939. saeculi XIX, fol. 387-402, ex editione *Bramereau* anni 1613.

2) Synodvs Avenionensis anni millesimi sexcentesimi decimi tertii. Avenione, ex typographia I. Bramereav, ex superiorum permissu, M.D.CXIII.

In-4°, 2 f.-27 p. — Avignon, ville.

F. 2, haec synodus celebrata est die 16 aprilis 1613.

1613 aprilis 17-8. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae in Italia, celebrata diebus 17 et 18 aprilis 1613, sub Claudio Rangono, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones et decreta synodalia diuersis temporibus ab illustriss. & reuerendiss. d.d. Co. Clavdio Ragono *(sic)*, episcopo Regii & principe, condita, et in vnum hac secunda editione congesta, anno Domini M.D.CXIV, die XVIII maij. *[Insigne.]* Regii, apud Flaminium & Flauium Bartholos, 1614, iussu curiae episcopalis.

In-4°, 4 f. (praefatio, index)-127 p.-10 f. (index). — Modena, Estense.

P. 1-94: „Constitutiones primae synodi dioecesanae quam habuit illustrissimus et reverendissimus d. d. Co. Claudius Rangonus, episcopus Regii et princeps, anno Domini M.D.XCV, die XX iunii."

P. 107-27: „Constitutiones tertiae dioecesanae synodi, quam habuit illustrissimus et reverendissimus dominus dominus Co. Claudius Rangonus, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Regiensis et princeps, die XVII et XVIII mensis aprilis anni MDCXIII, Paulo V pontifice maximo."

1613 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata in civitate vulgo dicta Blaye, die 23 aprilis 1613, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Ordonnances et constitvtions synodales, decrets et reglements donnez av dioceze de Bovrdeavs, pvis l'an MDC jusques à present, en diuerses années & occurences, par monseigneur l'illvstrissime et reuerendissime cardinal de Sovrdis, archeuesque de Bourdeaus, et primat d'Aquitaine, redigez en diuers tiltres, par commandement de mondit seigneur. A Bovrdeavs, par Iac. Millanges, imprimeur ordinaire du roy, & Cl. Mongirovd, marchand libraire, 1621.

In-8°, 287 p. - 8 f. (index). — Carpentras, ville; Le Mans, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Enumeratio synodorum in opere contentorum: 1603 aprilis 15; 1608 aprilis 22; 1609 maii 5-6; 1611 aprilis 18-9; 1621 octobris 21; 1622 octobris 25; 1623 octobris 24; 1627 aprilis 20; 1633 aprilis 12; 1636 aprilis 8.

2) Ordonnances et constitutions synodales, decrets et reglemens donnez au dioceze de Bourdeaux par feu de bonne memoire monseigneur le cardinal de Sovrdis, reueus, confirmés & augmentés par tres-illustre & tres-reuerend pere en Dieu messire Henry Descovbleav de Sovrdis, archeuesque de Bourdeaux & primat d'Aquitaine, redigez en diuers tiltres par commandement de mondit seigneur. *[Insigne.]* A Bovrdeavx, par Pierre de la Court, imprimeur de mondit seigneur, M.DC.XXXIX, auec priuilege du roy.

In-8°, 4 f. - 447 p. - 4 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Eadem enumeratio synodorum ac in praecedenti editione.

1613 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 23 aprilis 1613, sede archiepiscopali vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae, nvnc primvm in vnvm congestum, & a quam plurimis, quibus antea scatebat, mendis expurgatum, scholiisque ac notis illustratum, opera ac studio Simonis de Peyronet, doctoris theologi, et rectoris ecclesia *(sic)* parochialis B. Mariae nuncupatae de Tauro, necnon iudicis metropolitani, in archiepiscopatu et provincia Tolosana vices-gerentis. Tom. I. Tolosae, ex typographia viduae Arnaldi Colomerij, regis clerique typographi, M.DC.LXIX.

(Tomus II:) Recveil des ordonnances synodales et avtres faites en diuers temps par nosseigneurs les illustrissimes & reuerendissimes archeuesques de Tolose, ou messieurs les vicaires generaux, suiuant l'ordre du temps qu'elles ont été données; ensemble plusieurs déclarations de nos roys & arrests des cours souueraines de ce royaume, touchant les privileges de l'eglise & droits des curés; le tout enrichy des remarques & obseruations seruant de preuues ausdites ordonnances, tirées des saints canons, bulles des papes, ordonnances de nos roys &c., par M. Simon de Peyronet, prestre, docteur en théologie, recteur de l'église paroissielle Nostre Dame du Taur, et lieutenant en la cour métropolitaine de l'archeveshé et province de Tolose. Tome II. A Tolose, de l'imprimerie de la veuve Ar. Colomiez, imprimeur ordinaire du roy & du clergé, M.DC.LXIX.

Plures insuper insunt peculiares tituli, scilicet:

(P. 415, *titulus:)* Concilivm provinciale Tolosanvm, qvod illvstrissimvs et reverendiss. Franciscvs de Ioyosa, s. R. e. tituli Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio presbyter cardinalis, habuit anno Domini 1590. Postremo huic editioni accesserunt scholia et notae d. Sirmondi de Peyronet. Tolosae, apud Arnaldvm Colomerivm, regis et academiae Tolosanae typographum, M.DC.LXVI.

(P. 1075, *titulus:)* Diverses instrvctions données en divers temps, par nosseignevrs les archeuesques de Tolose. A Tolose, chez la vefve Arnavd Colomiez, imprimeur du roy & de l'vniversité, près l'eglise Nostre-Dame du Taur, M.DC.LXVI.

(P. 1315, *titulus:)* Ordonnances synodales de monseignevr d'Anglvre de Bovrlemont, archevesque de Tolose; avec quelques autres ordonnances, tant dudit seigneur archevesque que de ses predecesseurs, ou de messieurs leurs vicaires generaux qui auoient esté cy-deuant ômises; ensemble quelques declarations de nos roys, & arrests des cours souveraines de ce royaume, touchant les privileges de l'eglise & droits des curez. A Tolose, de l'imprimerie de la veuve Arn. Colomiez, imprimeur du roy & du clergé, 1668.

In-8°, 2 tomes, 2 f. - 606 p. - 80 f. (notae), 2 f. a. pag. 607 ad 1516 - 1 f. (errata). — Paris, Bibl. nat. B 5615; Paris, Sainte-Geneviève; Toulouse, ville.

T. II, p. 705-11, syn. dioec. Tolosana anno 1613.

1613 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA ALEXANDRINA I.

Synodus dioecesana Alexandrina I in Italia, celebrata die 7 maii 1613, sub Erasmo Paravicino, episcopo Alexandrino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta condita in dioecesanis synodis habitis de anno M.DC.XIII & M.DC.XVII, svb illvstrissimo et reverendissimo d. d. Erasmo Paravicino, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Alexandriae comite & nuntio apostolico apud sereniss. regem Boemiae. *[Insigne.]* Alexandriae, apud Dionysium Mottum & Ioannem Sotum, M.DC.XVII.

In-4°, 21 p. — Milano, Ambrosiana.

P. 5-13, decreta synodi celebratae die 7 maii 1613. P. 15-7, decreta synodi anni 1617.

1613 maii 21-3. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS I.

Synodus dioecesana Bergomensis I in Italia, celebrata a die 21 ad diem 23 maii 1613, sub Ioanne Emo, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana prima ab Ioanne Emo, episcopo Bergomi, celebrata anno MDCXIII. *[Insigne.]* Bergomi, typis Comini Venturae, 1615.

In-4°, 26 fcn. - 4 fsn. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 1993.

Fol. 26, haec synodus celebrata est a die 21 ad diem 23 maii 1613, in cathedrali ecclesia Bergomensi.

2) Acta synodalia Bergomensis ecclesiae, ab ill^{mis} & rr^{mis} d. d. Cornelio, Milano, Emo, Priulo, Grimano episcopis, condita, in vnum volumen ex antiquis codicibus redacta ad commodiorem vsum ecclesiasticorum. *[Insigne.]* Bergomi, apud filios Marci Antonij Rubei, M.DC.LXI.

In-8°, 2 f. - 335 p. — Milano, Ambrosiana.

P. 143-69, synodus dioecesana Bergomensis I, celebrata die 21 maii 1613.

3) Acta synodalia Bergomen. ecclesiae, ab ill^{mis} et rev^{mis} d. d. Cornelio, Milano, Emo Priolo, Justiniano & e^{mo} card. Petro Priolo, episcopis Berg., condita, in unum volumen redacta & multiplici indice locupletata ad commodiorem usum ecclesiasticorum, jubente ill^{mo} ac rev^{mo} d. d. Antonio Reddetti, episcopo Bergomen. com., etc. *[Insigne.]* Bergomi, M.D.CC.XXXVII, apud fratres Rubeos, impress. pub. priv.; superiorum permissu.

In-4°, 348 p. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica.

P. 119-42, synodus Bergomensis I, celebrata die 21 maii 1613.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Bergomensis ecclesiae synodus XXXIII, a reverendissimo domino Jacobo Maria Radini Tedeschi, episcopo, habita. *[Insigne.]* Bergomi, an. MCMX, typis Secomandi, episcopalis impressoris.

In-8°, 255 - CCXLVII p. (appendices), cum effigie et mappis. — Pisa, arcivescovato.

P. CIX-X, mentio synodi celebratae (die 21) maii 1613.

1613, circa maii 26. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 26 maii 1613, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680), ... *(titulus supra col.* 17), p. 346-7.

1613 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 6 augusti 1613, sub Henrico Francisco Van der Burch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Nova et absoluta collectio synodorum tam provincialium quam dioecesanarum archiepiscopatus Mechliniensis. Accedunt illuc spectantia rei ecclesiasticae monumenta pleraque inedita; omnia diligenter recognita ac in sectiones quinque distributa, summo labore primum collegit et illustravit Joannes-Franciscus Van de Velde, in acad. quondam Lov. s. t. d. regens ac professor caesareo-regius, nunc vero jubente ac promovente celsissimo ac reverendissimo principe Francisco Antonio de Méan, archiepiscopo Mechliniensi, recollegit, supplevit et illustravit Petrus-Franciscus-Xaverius de Ram, ejusdem archidioec. presbyter et archivarius. Pars prima. Mechliniae, typis P.-J. Hanicq, typogr. celsiss. dom. princ. de Méan, archiep. Mechl., 1828.

(Frontis titulus:) Synodicon Belgicum, sive acta omnium ecclesiarum Belgii, a celebrato concilio Tridentino usque ad concordatum 1801. Episcopatus Mechliniensis.

(T. II:) Nova ... Pars secunda ... 1829.

(T. III:) Nova et absoluta collectio synodorum episcopatus Antverpiensis, accedunt illuc spectantia rei ecclesiasticae monumenta, pleraque inedita; omnia diligenter recognita, et in tres sectiones distributa collegit, illustravit, edidit Petrus Franciscus Xaverius de Ram, s. theol. et ss. can. doctor, praelatus, protonotarius apost. ad inst. part., rector magn. universitatis cath. in oppido Lovaniensi. Lovanii, excudebant Vanlithout et socii, universitatis typographi, 1858.

(Titulus frontis tomi III:) Synodicon ... Episcopatus Antverpiensis.

(T. IV:) Nova et absoluta collectio synodorum episcopatus Gandavensis, accedunt illuc spectantia rei ecclesiasticae, pleraque inedita, omnia diligenter recognita et in tres sectiones distributa; collegit, illustravit, edidit Petrus-Franciscus-Xaverius de Ram, s. theol. et ss. can. doct., eccl., metrop. Mechl. can. hon., ord. Leopold. eq., acad. reg. Brux. lit. et scient. sodalis, rector universitatis catholicae in oppido Lovaniensi. Mechliniae, excudebat P. J. Hanicq, em. d. cardinalis archiepiscopi Mechliniensis typographus, 1839.

(Titulus frontis tomi IV:) Synodicon Belgicum, sive acta omnium ecclesiarum Belgii, a celebrato concilio Tridentino usque ad concordatum anni 1801. Episcopatus Gandavensis. Tomus quartus.

In-4°, 4 vol., XXXV - 659 p., VI - 555 p., CXXII - 674 p., X - 615 p. — Fribourg, cantonale; Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 3430; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Propaganda.

T. IV, p. 111-2, congregatio Gandavensis die 6 augusti 1613, ex actis episcopatus Gandavensis.

1613 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 6 augusti 1613, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 271, ex originali.

1613 augusti 27-8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita diebus 27 et 28 augusti 1613, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 192-4, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis, fol. 81-3.

1613 septembris 10-1. — SYNODUS DIOECESANA GANDAVENSIS.

Synodus dioecesana Gandavensis in Belgio, celebrata diebus 10 et 11 septembris 1613, sub Henrico Francisco Van der Burch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinata per r. p. Henricum Fr. Van den Burch, episc. Gandavensem. Incipit: „Cum decretis novissimorum.“ Bruxelles, Bibl. royale, codex ms. 4875, saeculi XVIII. — Cf. (Marchal), *Cat. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), I, 98, n. 4875.

2) Decreta et statuta synodi dioecesanae Gandavensis, die decima septembris anni millesimi sexcentesimi decimi tertii inchoatae, ... praesidente in ea r^mo^ in Christo patre ac domino d. Henrico Francisco vander Burcht, episcopo Gandavensi, jussu ill^mi^ et rev^mi^ d. Philippi Erardi Vander Noot reimpressa. Gand, P. de Goesin.

Sine anno, in-8°, 4 f. - 72 p. — Gand, université.

3) Decreta et statvta synodi dioecesanae Gandavensis, die decima septembris anni millesimi sexcentesimi decimi-tertij inchoatae, & die vndecima eiusdem mensis & anni absolutae, praesidente in ea r^mo^ in Christo patre ac domino d. Henrico Francisco Vander Bvrch, episcopo Gandauensi. *[Insigne.]* Gandavi, ex officina Gualteri Manilij, typogr. iurati, ad signum albae Columbae, 1614.

In-8°, 4 f. - 119 p. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 5639; Paris, Sainte-Geneviève.

4) Synodus Gandavensis anni 1613. Gandavi, 1653. — Editio citata apud Ram, *Nova collectio synod.*, (1839), IV, 70. — Ipse non vidi.

5) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17), IX, 240-63.

6) Statuta synodalia ecclesiae Cameracensis, in duas partes divisa, quarum prima synodos dioecesanas, secunda provinciales complectitur, jussu serenissimi & illustrissimi principis Ferdinandi Maximiliani Mereadoci de Rohan, archiepiscopi ducis Cameracensis, sacri Romani imperii principis, comitis Cameracensii, illustrissimae ecclesiae Argentinensis majoris praepositi &c., typis denuo mandata. *[Insigne.]* Cameraci, ex typis Samuelis Berthoud, typographi serenissimi & illustr. principis d. d. archiepiscopi, M. DCC. LXXXI.

(Partis II titulus:) Statutorum synodalium ecclesiae Cameracensis pars secunda, in qua continentur concilia provinciae Cameracensis, annis M. D. LXV, M. D. LXXXVI & M. DC. XXXI celebrata. Ex typographia Samuelis Berthoud, M. DCC. LXXXI.

In-4°, 2 partes, 4 f. (praefatio) - viij p. (index) - 1 f. - 313 p., 357 p. — Reims, archevêché; Roma, Maristes.

Parte I, p. 1-210, synodus dioecesana Cameracensis, celebrata (p. 8 et 33) a die 1 ad diem 6 octobris 1550.

P. 211-42, synodus Cameracensis celebrata mense octobri 1567.

P. 243-86, synodus Cameracensis, celebrata die 6 octobris 1604.

P. 287-93, synodus Cameracensis, celebrata die 2 octobris 1617. Inter statuta citatur, p. 287, synodus dioecesana Gandavensis, anni 1613.

P. 294-307, congregatio decanorum dioecesis Cameracensis, habita Cameraci, die 1 octobris 1661.

P. 308-12, congregatio decanorum dioecesis Cameracensis, habita Cameraci, die 1 octobris 1664.

P. 313-4, synodus dioecesis Cameracensis, celebrata Valencennis, dominica tertia quadragesimae (die 6 martii) anno 1575 novo stylo, cuius sola exstat convocationis epistola.

Parte II, p. 1-132, concilium provinciale Cameracense, celebratum (p. 25 et 40) a die 24 iunii ad diem 25 iulii 1565.

P. 133-262, concilium provinciae Cameracensis, celebratum Montis Hannoniae (p. 212), a die ?, ad diem 23 octobris 1586.

P. 263-330, concilium provinciale Cameracense, celebratum (p. 264) die 18 maii 1631.

Parte I, mentio sequentium synodorum Cameracensium:

P. 141, anno 1289. P. 141, anno 1300. P. 124, anno 1307. P. 77, anno 1308. P. 113, anno 1309, sede vacante. P. 90, anno 1310. P. 75, anno 1311. P. 69, anno 1312. P. 124, anno 1314. P. 129, anno 1315. P. 106, anno 1316 syn. I. P. 106, anno 1316 syn. II. P. 82, anno 1317. P. 97, anno 1319. P. 92, anno 1320. P. 74, anno 1321. P. 106, anno 1323. P. 96, anno 1324, sede vacante. P. 74, anno 1325. P. 88, anno 1330. P. 81, anno 1333. P. 69, anno 1334. P. 100, anno 1335. P. 133, anno 1336. P. 88, anno 1343. P. 91, anno 1345. P. 156, anno 1359. P. 158, anno 1481.

7) Ram, *Nova collectio synod.*, (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 70-108, ex editione originali collata cum codice ms.

1613 octobris 23. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 23 octobris 1613, sede archiepiscopali vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 712-3.

1613 octobris 24. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die 24 octobris 1613, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680), ... *(titulus supra col.* 17), p. 347-50.

1613 novembris 20. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS III.

Synodus dioecesana Ravennatensis III in Italia, celebrata die 20 novembris 1613, sub Petro Aldobrandini, archiepiscopo Ravennatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta dioecesanae synodi Ravennat. tertiae, ab illustrissimo & reuerendissimo domino Petro Aldobrandino, tt. s. Mariae Transtiberim s. R. e. presbitero cardinale & camerario, sanctaeque Rauennatis ecclesiae archiepisc., celebratae anno 1613 die XX nouembris. *[Insigne.]* Ravennae, apud impress. archiep., MDCXIV, superiorum permissu.

In-4°, 4 p. (praefatio statutorum) - 6 p. (oratio synodalis) - 30 p. — Paris, Bibl. nat. B 2173; Vercelli, Eusebiana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana quam, sub faustissimis auspiciis sanctissimi in Christo patris Pii papae sexti, celebravit Antonius Codronchi, archiepiscopus Ravennas, in ecclesia metropolitana, XIII, XII, XI kal. sext. anno MDCCXC. *[Insigne.]* Ravennae, MDCCXCI, ex typographia archiepiscopali. *[In fine:]* Ravennae, MDCCXCI, apud fratres Fava.

In-folio, 3 f. - XXXVIII - 459 p., 2 fig. — Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 3384.

Passim: Petrus VIII Aldobrandinus, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, synodos dioecesanas celebravit die 3 maii 1607, 1 octobris 1609, 20 novembris 1613 et anno 1617.

1613. — SYNODUS DIOECESANA ALBINGANENSIS.

Synodus dioecesana Albinganensis in Italia, celebrata anno 1613, sub Dominico Marini, episcopo Albinganensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana Albinganensis, ab excellentissimo ac reverendissimo d. d. Philippo Allegro, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Albinganensi, ss. d. n. Leonis papae XIII praelato domestico ac pontificio solio assistente, habita in cathedrali ecclesia, diebus XVI, XVII, XVIII septembris anno Domini MCMII. *[Insigne.]* Albingauni *(sic),* ex typ. vid. Craviotto, 1903.

In-8°, 213 p. - 1 f. — Andora (Italia), canonici regolari.

P. 5: „Tres tantum sunt synodi quarum in hac antiqua dioecesi memoria extet et exemplar, nempe quae congregatae fuerunt a clarissimis episcopis f. r. Vincentio Landinelli, anno 1613, a f. r. Georgio Spinola, anno 1696, ultima a f. r. Carmelio Cordiviola, anno 1824."

Nota. Cum V. Landinelli sedem Albinganensem tenuerit ab anno 1616 ad 1624, error est sive in anno 1613 sive in nomine Landinelli.

1613. — STATUTA DIOECESIS LEODIENSIS.

Statuta dioecesis Leodiensis in Belgio, edita anno 1613, sub Ferdinando von Bayern, episcopo Leodiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Instrvctio et decreta generalia, pro pastoribvs civitatis et dioecesis Leodiensis, facta per ill^{mum} & r^{mum} d. d. Antonivm Albergatvm, episcopum Vigiliarum & nuntium apostolicum, &c., in visitatione apostolica anno M.DC.XIII. Leodii, in officina Gvilielmi Hovii, sub signo Paradisi terrestris, M.DC.XIV, cum gratia & privilegio suae celsitudinis.

In-4°, 64 p. — Paris, Bibl. nat. B 2327.

1613. — SYNODUS DIOECESANA LIMANA.

Synodus dioecesana Limana in Peruvio, celebrata anno 1613, sub Bartholomaeo Lobo Guerrero, archiepiscopo Limano.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 153.

1613. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1613, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem Frederici, archiepiscopi Mediolanensis et cardinalis Borromaei, dictum in synodo habita anno 1613. Exstat in opere:

Federico Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 222-55.

1613. — SYNODUS DIOECESANA DE MONTE ALCINO.

Synodus dioecesana de Monte Alcino in Italia, celebrata anno 1613, sub Mario Cossa, episcopo de Monte Alcino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Costitvzioni sinodali della chiesa di Mont' Alcino, promulgate da più vescoui, fino dall' anno 1613, 1618, 1638, 1675 & altri, adesso raccolte e date alle stampe per maggior commodo & vtilità del clero e popolo in quest' anno 1692. *[Insigne.]* In Siena, nella stamperia del Pubblico, 1693, con licenza de' superiori.

In-4°, 68 p. - 2 f. (index). — Siena, civica.

Harum synodorum decreta permixte habentur.

1613. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS ROTHOMAGENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Rothomagensis in Gallia, edita anno 1613, sub Francisco de Joyeuse, archiepiscopo Rothomagensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Instrvctions pour les cvrez dv diocèse de Roüen, recueillies tant des statuts synodaux & ordonnances de monseigneur l'illustrissime cardinal de Ioyeuse, que du concile prouincial & autres saincts conciles. *[Insigne.]* A Paris, chez Charles Chappellain, ruë des Carmes, au college des Lombards, M.DC.XIII.

In-8°, 15 p. — Paris, Bibl. nat. B 5570.

1606-1614. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA II.

Synodus dioecesana Brundusina II in Italia, celebrata inter annos 1606 et 1614, sub Ioanne Falces de Sancto Stephano, episcopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623), . . . *(titulus supra col.* 23), p. 1-158.

1612-1614. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, celebrata inter annos 1612 et 1614, sub Iacobo Suarez, ordinis Minorum et episcopo Sagiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotomagensis provinciae,* (1717), II, 438.

1614 ianuarii 15-7. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS.

Synodus dioecesana Viterbiensis in Italia, celebrata diebus 15, 16 et 17 ianuarii 1614, sub Tiberio Muti Domicelli, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decrtea *(sic)* edita a Tiberio Mvto Domicello, Romano, episcopo Viterbien. et Tuscanen., in dioecesana synodo celebrata Viterbij die 15, 16 et 17 ianuarij M.DC.XIIII. Viterbii, apud Hieronymum Discipulum.

Sine anno, (1614), in-4°, 4 f. - 165 p. - 1 f. (errata). — Paris, Bibl. nat. B 2252; Roma, Alessandrina; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Constitvtiones editae in dioecesana synodo habita Viterbii, ab eminentiss. & reuerendiss. d. card. Brancacio, episcopo Viterbien. et Tvscanen., die XXV septembris MDCXXXIX. *[Insigne.]* Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impressorem episcopalem.

Sine anno, (1639), in-4°, 4 f. - 180 p. - 1 f. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2254; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana.

P. 178, Tiberius cardinalis Mutus, episcopus Viterbiensis, synodum dioecesanam celebravit diebus 15, 16 et 17 ianuarii 1614 et diebus 18 et 19 ianuarii 1624.

3) Constitvtiones editae ab illustriss. & reverendiss. d. d. Adriano Sermatthaejo, patritio Assisien., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Viterbien. & Tuscanen., sanctiss. d. n. praelato domestico, soliique pontificii assistente, in dioecesana synodo habita in ecclesia cathedrali Viterbiensi, diebus IX, X, XI mensis novembris anno Dom. MDCCXXIV; accesserunt acta synodi, chronologia episcoporum Viterbien. ac Tuscanen., nec non variae appendices. Viterbii, ex typographia episcopali haeredum Iulii de Iuliis, superiorum permissu.

Sine anno, (1724), in-4°, 8 f. - 264 p. — Paris, Bibl. nat. B 3379.

P. 243: „Tiberius Mutus, episcopus Viterbiensis, synodum illius [dioecesis] anno 1614, die 15 ianuarii, cum duabus sequentibus celebravit."

1614 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA LUGDUNENSIS.

Synodus dioecesana Lugdunensis in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1614, sub Dionysio Simone de Marquemont, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Advertissement de monseignevr le reverendissime archevesque comte de Lyon, primat des Gaules, au clergé de son diocese, touchant la promotion aux ordres & prouisions des cures & autres

benefices, publié au synode de Lyon, le 16 auril 1614. *[Insigne.]* A Lyon, chez Pierre Rigavd, ruë Merciere, au coing de rue Ferrandiere, à la Fortune, M.DC.XXI, avec permission.

In-8°, 15 p. — Lyon, ville.

2) Ordonnances et instrvctions avx cvrez dv diocese de Lyon, faictes par monseigneur le reuerendissime archeuesque, comte de Lyon, & publiées au synode tenu le 16 auril 1614. *[Cetera ut supra,* n. 1.]

In-8°, 15 p. — Lyon, ville.

3) Ordonnance povr la residence des cvrez dv diocese de Lyon, faicte par monseigneur le reuerendissime archeuesque comte de Lyon, au synode tenu le mercredy 16 auril 1614. *[Cetera ut supra,* n. 1.]

In-8°, 8 p. — Lyon, ville.

4) Ordonnance tovchant les cas reservez, faicte par monseigneur le reuerendissime archeuesque comte de Lyon, au synode tenu le mercredy 16 auril 1614. *[Cetera ut supra,* n. 1.]

In-8°, 8 p. — Lyon, ville.

5) Ordonnance tovchant les prebendes et commissions des messes, et aussi touchant ceux qui detiennent des biens ou titres appartenans aux eglises & prebendes, faicte par monseigneur le reuerendissime archeuesque, comte de Lyon, au synode tenu le mercredy 16 auril 1614. *[Cetera ut supra,* n. 1.]

In-8°, 13 p. — Lyon, ville.

1614 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis, celebrata, in civitate vulgo dicta Blaye, die 22 aprilis 1614, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1-2) Ordonnances, (1621 et 1639), ... *(tituli supra col.* 23-4), passim.

1614 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA TARENTINA.

Synodus dioecesana Tarentina in Italia, celebrata die 11 maii 1614, sub Bonifacio de Gaëta, episcopo Tarentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones in dioecesana synodo Tarentina ab illustrissimo ac reuerendissimo d. d. Bonifacio, card. Caetano, archiepiscopo Tarentino, editae ac promvlgatae, accessere nonnulla pontificum, canonum ac Tridentini concilij decreta, in commune commodum vulgari lingua edita. Romae, ex typographia Iacobi Mascardi, M.DC.XV. Svperiorvm permissv.

In-4°, 8 f.-160 p. — Paris, Bibl. nat. B 2200; Roma, Alessandrina.

P. 9, haec synodus celebrata est die 11 maii 1614.

1614 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA VENUSINA.

Synodus dioecesana Venusina in Italia, celebrata die 11 maii 1614, sub Andrea Perbenedetto, episcopo Venusino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus dioecesana ecclesiae Venvsinae, ab admodum illust. & reuerendiss. domino d. Andrea Perbenedicto, de civitate Camerini, Dei & apostol. sedis gratia episcopo Venusino, habita anno Domini M.DC.XIIII sedente Paulo V pont. opt. max. Neapoli, apud Lazarum Scorigium, 1615.

In-4°, 816 p.-8 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat.; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Alessandrina; Roma, Vallicelliana.

P. 20, haec synodus celebrata est die 11 maii 1614.

2) Synodus dioecesana Venusina, celebrata anno 1614. Neapoli, Deuchius, 1620.

In-4°. — Piacenza, civica. — Ipse non vidi.

1614 maii 18. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae in Italia, celebrata die 18 maii 1614, sub Claudio Rangoni, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones et decreta synodalia diuersis temporibus ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Co. Clavdio Ragono *(sic),* episcopo Regii & principe, condita, et in vnum hac secunda editione congesta, anno Domini M.D.CXIV, die XVIII maij. *[Insigne.]* Regii, apud Flaminium & Flauium Bartholos, 1614, iussu curiae episcopalis.

In-4°, 4 f. (praefatio, index) - 127 p.-10 f. (index).

P. 1-94, synodus celebrata die 20 iunii 1595.

P. 95-105, synodus celebrata die 17 iulii 1597.

1614 maii 22. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die iovis post festum Pentecostes, id est 22 maii 1614, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 350-1.

1614 maii 22. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS.

Synodus dioecesana Imolensis in Italia, celebrata die 22 maii 1614, sub Rudolpho Paleotti, episcopo Imolensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Episcopale della città e diocese d'Imola, nel qvale si contengono qvasi tutti gli ordini, che fin hora il molto illustre e reuerendissimo monsignore Ridolfo Paleotti, vescouo di detta città, ha pvblicato, e dato al svo diletto clero e popolo, per il buon gouerno dell'anime, raccolti da Alessandro Paganino, segretario. *[Insigne.]* In Bologna, per Vittorio Benacci, M.DC.XVI, con licenza de superiori.

In-4°, 6 f.-344 p. — Paris, Bibl. nat. B 2077.

P. 4: „Ordo eorum quae acta et lecta fuerunt in dioecesana synodo Imolae celebrata die 22 maii anno 1614."

1614 iunii 29. — SYNODUS DIOECESANA EGITANENSIS (GUARDA).

Synodus dioecesana Egitanensis (Guarda) in Lusitania, celebrata die 29 iunii 1614, sub Alphonso Furtado de Mendonça, episcopo Egitanensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitviçones *(sic)* synodaes do bispado da Gvarda, impressas por mandado do ill^mo^ e reverend^mo^ sen^or^ dom Francisco de Castro, bispo da Gvarda e do conselhio de sva magestade. Em Lisboa, com licença, por Pedro Crasbeeck, impressor del rey, anno M.DC.XXI.

In-folio, 4 fsn.-297 fcn.-14 fsn. — Paris, Sainte-Geneviève.

Fsn. 3: „Havendo o senhor bispo dom Pedro de Meneses, no synodo que celebrou em 12 de mayo de mil & quinhentos annos, ordenado as constituiçoẽs ... O senhor bispo dom Nuno de Noronha, que Deos tem, movido, como he de crer, da mesma causa, celebrou synodo diocesano em 21 de setembro de 1597 annos, dia do apostolo S. Mattheus, & ordenou novas constituiçoẽs. ... O senhor dom Afonso Furtado de Mendonça ... ordenou & fez de novo estas constituiçoẽs, & convocando synodo diocesano para 29 de iunho de 1614 annos ...“

Fsn. 3, hae constitutiones editae sunt forte extra synodum sub data sequenti: „Dada na cidade da Guarda, aos 20 dias do mes de novembro anno 1621.“

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 101.

1614 augusti 5. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 5 augusti 1614, sub Henrico Francisco Vander Burch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Gandavi, typis Gualteri Manilii, 1614, in-12°, 8 p. — Ipse non vidi.

2) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 112.

1614 augusti 5. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 5 augusti 1614, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 272, ex originali.

1614 augusti 26. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 26 augusti 1614, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 195-9, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C. fol. 96-101.

1614 augusti 27. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS VI.

Synodus dioecesana Taurinensis VI in Italia, celebrata die 27 augusti 1614, sub Carolo Broglia, archiepiscopo Taurinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtioni fatte nella sinodo di Torino qvinta, celebrata dall' illustriss. & reuerendiss. monsignor Carlo Broglia, arciuescouo di Torino, l' anno mille sei cento dieci, li 28 d' aprile.

(Pag. 23, alter titulus:) Constitvtioni fatte nella sinodo Turinese sesta, celebrata dall' illustriss. & reuerendiss. monsignor Carlo Broglia, arciuescouo di Torino, l' anno mille sei cento quattordici, li 27 d' agosto.

Sine loco nec anno (1614), in-4°, a pag. 17 ad pag. 28. — Torino, Bibl. naz.

Paginatio sequitur paginationem synodi impressae anno 1609.

1614 septembris 27. — SYNODUS DIOECESANA BRIXIENSIS.

Synodus dioecesana Brixiensis in Italia, celebrata die 27 septembris 1614, sub Marino Zorzi, episcopo Brixiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones ad vsvm cleri Brixiani, veteres simul & nouae, qvas illvstrissimvs et reverendissimvs d.d. Marinvs Georgivs, Brixiae episcopvs, in synodis a se habitis renouavit & condidit; prioribus edictis addita sunt complura alia ad mores & disciplinam ecclesiasticam spectantia. *[Insigne.]* Brixiae, apud Bartholomaeum Fontanam, 1614.

In-8°, 2 f.-194 p.-13 f. (index). — Milano, Ambrosiana.

2) Constitvtiones ad vsvm cleri Brixiani, veteres simvl et novae, quas illustriss. & reuerendiss. dd. Marinvs Georgivs, Brixiae episcopvs, in synodis a se habitis renovauit & condidit, cvm eivsdem decretis et edictis, quibus denuo addita sunt complura ad mores & ecclesiasticam disciplinam spectantia, tum ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Marino Io. Georgio, tum demum ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Bartholomaeo Gradonico, Brixiae episcopo, duce, marchione, comite, ac ss. d. n. praelato domestico & assistente &c., in synodo a se habita die 9, 10, 11 maij 1685. *[Insigne.]* Brixiae, apud Ricciardos, impress. episcopal. Tassato soldi cinquanta sei.

In-4°, 4 p. (praefatio)-231 *(mendose* 131) p.-10 f. (index). — Genova, urbana.

P. 135-40, decreta promulgata in synodo dioecesana, habita Brixiae, ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Marino Georgio, episcopo Brixiensi, die 13 maii 1621.

P. 141, decretum sacrae congregationis cardinalium concilii Tridentini interpretum, promulgatum in synodo [Brixiensi], una cum suprascriptis decretis die XXVII septembris MDCXIV.

P. 141-231, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1614 octobris 21. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 21 octobris 1614, sede archiepiscopali vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 719.

1614 octobris 14 - 1615 martii 24. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani habitus Parisiis a die 14 octobris 1614 ad diem 24 martii 1615.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès-verbal contenant les propositions, délibérations, etc., prises en la chambre ecclésiastique des états généraux du royaume de France . . ., ès mois d'octobre, novembre, décembre 1614, janvier, février, et mars 1615, recueilli par Pierre de Behety, 1615.

In-folio. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Collection des procès-verbaux des assemblées générales du clergé de France depuis l'année 1560 jusqu'à présent, rédigés par ordre de matières et réduits à ce qu'ils ont d'essentiel, ouvrage composé sous la direction de M. l'évêque de Mâcon, autorisé par les assemblées de 1762 & 1765 & imprimé par ordre du clergé. Tome premier. *[Insigne.]* A Paris, de l'imprimerie de Guillaume Desprez, imprimeur ordinaire du roi & du clergé de France, rue Saint-Jacques, M.DCC.LXVII, avec privilège du roi.

. . . Tome second . . . M. DCC. LXVIII . . .

. . . Tome troisième . . . M.DCC.LXIX . . .

. . . Tome quatrième . . . M. DCC. LXX . . .

. . . Tome cinquième . . . M.DCC.LXXII . . .

(T. VI:) . . . matières, ouvrage entrepris sous la direction . . . 1762, 1765, 1770, 1772 & imprimé . . . tome sixième . . . M.DCC.LXXIV . . .

(T. VII ut VI, his exceptis:) . . . Tome septième . . . M.DCC.LXXV . . .

(T. VIII ut VI, his exceptis:) . . . 1772, 1775 & imprimé . . . tome VIIIe, première partie qui comprend les assemblées de 1747, 1748, 1750, 1755, 1758 & 1760. *[Insigne.]* . . . M.DCC.LXXVIII . . . . . Tome VIIIe, seconde partie, qui comprend les assemblées de 1762, 1765, 1770, 1772 & 1775 . . . M.DCC.LXXVIII . . .

In-folio, 8 t./9 vol., 2 f. - xliij p. (procès-verbaux) - 814 p. - 1 f. - 196 p. (pièces justificatives) - lxiv p. (supplément, états généraux de Blois, 1576), 2 f. - xlviij p. (procès-verbaux, tables) - 858 p. - 1 f. - 189 p., 2 f. - xxiv - 758 p. - 1 f. - 95 p., 2 f. - viij p. (dicatio) - xxxviij p. - 1081 p. - 1 f. - 217 p., 2 f. - IV p. (praefatio) - xxviij - 694 - 324 p., 2 f. - iv p. - xlviij - 1784 - 772 col. - 1 f. (errata), 2 f. - lij - 2124 col. - 1 f. - 522 col., 2 f. - 144 col. (assemblées de prélats) - 1008 - 334 col., 2 f. - xxxij col. (analyse des procès-verbaux) - a col. 1009 ad col. 2636 - 1 f. - a col. 329 ad col. 812. — Bernay (Eure), séminaire; Vaison, cathédrale.

T. II, p. 54-232, et append., p. 15-24, conventus cleri Gallicani, Parisiis, a die 14 octobris 1614 ad diem 24 martii 1615.

1614 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA DERTHONENSIS I.

Synodus dioecesana Derthonensis I in Italia, celebrata die 25 octobris 1614, sub Cosimo Dossero, episcopo Derthonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta edita et promvlgata in synodo dioecesana Derthonensi prima, qvam reverendissimvs don Cosmvs, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Derthonae & comes, &c., habuit anno M.DC.XIV mense octobri. Derthonae, apud Nicolaum Violam, impressorem episcopalem, M.D.CXV.

In-8°, 4 f. - 175 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève; Torino, Bibl. naz.

P. 175, haec synodus dioecesana celebrata est die 25 octobris 1614.

P. 53-175, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta edita et promvlgata in synodo dioecesana s. Derton. ecclesiae, qvam illvstriss. et reverendiss. d. d. Carolvs Septala, Dei et apostolicae sedis gratia eiusdem ecclesiae episcopus, marchio & comes &c., anno MDCLIX habvit, XXII, XXIII et XXIV aprilis, vna cvm edictis servandis et pvblicandis, ex speciali decreto synodali in vnum collectis, additis quibusdam summorum pontificum constitutionibus & alijs tabellis ad synodales sanctiones accommodatis, cum distincta episcoporum Dertonensium tabella, singulorum vitam per compendium complectente. *[Insigne.]* Dertonae, typis filiorvm q^d^ Elisei Violae.

Sine anno (1659), in-8°, 8 f. - 311 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 12-3, 27, 54 et 64, citantur decreta synodorum dioecesanarum celebratarum annis 1595, 1614, 1623, 1646 et 1652.

P. 145 titulus: „Editti generali di varie materie da pvblicarsi ordinatamente fra l'anno et alcvni altri de qvali se fatta mentione di sopra nelli decreti." *[Insigne.]*

P. 145-311, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 281-311, catalogus episcoporum Dertonensium.

1614 octobri. — SYNODUS DIOECESANA DUBLINENSIS.

Synodus dioecesana Dublinensis in Hibernia, celebrata mense octobri 1614, sub Eugenio Matthews, archiepiscopo Dublinensi.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1614 decembris 4. — SYNODUS DIOECESANA NEBIENSIS I.

Synodus dioecesana Nebiensis I in Italia, celebrata die 4 decembris 1614, sub Iuliano Castagnola, episcopo Nebiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtioni et decreti fatti et pvblicati nella prima sinodo Nebiense, l'anno M.D.C.XIIII, dal molto illustre & reuerendiss. monsignor Givliano Castagnola, pêr la Dio gratia & della s. sede apo-

stolica vescovo di Nebbio. In Pisa, appresso Giouanni Fontani, MDCXV, con licenza de' superiori.

In-4°, 193 p. — Paris, Bibl. nat. B 2131.

P. 161, haec synodus dioecesana celebrata est in ecclesia B. Mariae de Conceptione, die 4 decembris 1614.

P. 172-93, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1614. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1614, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Dictionnaire universel et complet des conciles tant généraux que particuliers, des principaux synodes diocésains et des autres assemblées ecclésiastiques les plus remarquables, composé sur les grandes collections de conciles les plus estimées, et à l'aide des travaux de d. Ceillier, du p. Richard, des auteurs de l'histoire de l'église gallicane et des autres histoires de l'église les plus célèbres, soit anciennes soit modernes, soit françaises soit étrangères; rédigé par M. l'abbé P. [Peltier], prêtre du diocèse de Paris; publié par M. l'abbé Migne, éditeur des cours complets sur chaque branche de la science religieuse. Tome premier (second). 2 vol. Prix 14 francs. Chez l'éditeur, aux ateliers catholiques du petit Montrouge, barrière d'Enfer de Paris, 1846 (t. II, 1847).

(Titulus collectionis:) Encyclopédie théologique publiée par l'abbe Migne, tome XIII (XIV).

In-4°, 2 vol., 1332, 1424 col. — Lyon, abbé Martin; Paris, Bibl. nat.

T. I, p. 330, synodus dioecesana Bisuntina anno 1614.

1614. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1614, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem dictum ab isto archiepiscopo; exstat in opere cui titulus:

Federico Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 256-95.

1614. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis in Dalmatia, celebrata anno 1614, sub Vincentio Arrigoni, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 419.

1615 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 5 maii 1615, sede archiepiscopali vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 721-6.

1615 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS.

Synodus dioecesana Niciensis in Gallia, celebrata die 6 maii 1615, sub Francisco Risino, episcopo Niciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synod. dioeces. Nicien., a perillust. & reuerendiss. d. f. Francisco Martinengo, episcopo Nicien., loci Drappi comite, consil. magnoque eleemosinario sereniss. d. domini ducis Sabaudiae &c., ex pluribus compillatae *(sic)* & auctae, ordine alphabetico pro faciliori methodo digestae, titulis, capitulis & numeris distinctae, allegationibusque locupletatae, in quibus exquisitiores obseruationes pro regimine dioecesis & praxi visitationis, foeliciter reperiuntur; accessere duo indices luculentissimi. *[Insigne.]* Niciae, MDCXX, apvd Franciscvm Castellvm.

In-8° maiori, 11 f. (index) - 586 p. *(mendose* 576) - 2 f. (errata). — Bologna, università; Nice, ville; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 5 et 576, haec synodus convocata est celebranda ad dies 24 et 25 aprilis 1602. P. 5-574, constitutiones huius synodi.

P. 575 *(mendose* 555), decreta synodorum celebratarum diebus 6 maii 1615, 12 aprilis 1617 et 17 aprilis 1619.

1615 maii 10-3. — CONCILIUM PROVINCIALE SALERNITANUM.

Concilium provinciale Salernitanum in Italia, celebratum a die 10 ad diem 13 maii 1615, sub Lucio Sanseverino, archiepiscopo Salernitano.

Bibliographia:

Synodvs provincialis Salernitana, a Lvcio Sanseverino, archiepiscopo, cum consilio & assensu coepiscoporvm, inchoata VI idus, completa vero iij idus maij anno Domini M. DC. XV. *[Insigne.]* Romae, ex typographia camerae apostolicae, M. DC. XVIII.

In-4°, 81 p. - 3 f. — Paris, Bibl. nat. B 2181.

1615 maii 12. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 12 maii 1615, sub Philippo Christophoro de Soetern, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 421-2.

1615 maii 15 - augusti 14. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani habitus Parisiis, a die 15 maii ad diem 14 augusti 1615.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Grenoble, ville, codex ms. 1876, saeculi XVIII, 373/250 millim., 232 f. — Cf. *Catalogue des mss. des départements,* VII, 599.

2) Résolutions de MM. de l'assemblée du clergé, tenue à Paris le 7 juillet 1615, pour la réception du concile de Trente.

In-8°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

3) Concilia novissima Galliae, post concilivm Tridentinvm celebrata, in editionibvs regia Parisiensi & Coloniensibus omissa, qvae nvnc in vnvm prodevnt, additis eorum actis quampluribus ex mmsc. codd., opera & studio Lvdovici Odespvn, presbyteri Turonensis. *[Insigne.]* Parisiis, apud Dionysivm Bechet, via Iacobaea, sub scuto Solari, M.DC.XLV, cum priuilegio regis christianissimi.

In-folio, 8 f. (dicatio, praefatio, index) - 759 p. - 9 f. (index). — Roma, Vaticana.

P. 625-32, conventus cleri Gallicani anni 1615.

4) Concilia novissima Galliae, a tempore concilii Tridentini celebrata *(ut supra, his exceptis:)* ... M.DCXLVI ...

In-folio, 8 f. - 759 p. - 10 f. (index). — Aix, ville; Amiens, ville; Avignon, séminaire; Avignon, ville; Autun, séminaire; Bourges, ville; Carpentras, ville; Douai, ville; Grenoble, séminaire; Lucca, governativa; Lucca, Grande-Chartreuse; Lyon, séminaire; Lyon, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 456; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Saint-Louis-des-Français; Roma, Vaticana.

P. 625-32, conventus cleri Gallicani anni 1615.

5) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37), t. II, p. 233-96, et append., p. 25-9.

1615 maii 21. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata die 21 maii 1615, sub Peregrino Bertacchi, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in diaecesana synodo Mvtinen. habita de anno 1615, 1617, 1624, ab illustrissimo & reuerendissimo praesule domino d. Peregrino Bertacchio, Mutinae episcopo, condita & promulgata. *[Insigne.]* Mvtinae, M.D.C.XXIV, apud Iulianum Cassianum, typographum episcopalem.

In-8°, 25 p. - 1 f. (index). — Paris, Ste-Geneviève.

P. 4, 17 et 22, haec statuta edita sunt in synodis dioecesanis celebratis diebus 21 maii 1615, 7 iunii 1617 et 19 maii 1624.

1615 iunii 29. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 29 iunii 1615, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 349.

1615 augusti 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 4 augusti 1615, sub Henrico Francisco Vander Burch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Gandavi, apud Gualterum Manilium, 1615.

In-12°, 6 p. — Ipse non vidi.

2) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 114-6, nota 3, ex editione collata cum mss.

1615 augusti 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 4 augusti 1615, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 273-4, ex originali.

1615 augusti 25. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 25 augusti 1615, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 200-8, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C. fol. 106-10.

1615 augusti 28. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 28 augusti 1615, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 349.

1615 septembris 10. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA III.

Synodus dioecesana Brundusina III in Italia, celebrata die 10 septembris 1615, sub Ioanne Falces de Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 159-64.

1615 octobris 4-6. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA I.

Synodus dioecesana Panormitana I in Sicilia, celebrata diebus 4, 5 et 6 octobris 1615, sub Ioannettino Doria, archiepiscopo Panormitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana celebrata ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Ioannettino Doria, s. R. e. cardinale & archiepiscopo Panormitano, anno Domini M.DC.XV. Panormi, typis Angeli Orlandi & Decij Cyrilli, anno M.DC.XV.

In-4°, 2 f.-187 p.-10 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2140; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Propaganda.

P. 187: „Acta sunt haec Panormi, in ecclesia cathedrali, triduana synodo dioecesana, die 4, 5 et 6 mensis octobris anno 1615."

2) Appendix ad praecedentem synodvm dioecesanam constitvtionvm aliqvot editarvm in secunda synodo celebrata Panormi, ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Ioannettino Doria, tit. S. Adriani s. R. e. cardinale, & archiepiscopo Panormit., die 21 ianuar. M.DC.XXII. *[Insigne.]* Panormi, typis Angeli Orlandi, 1622.

In-4°, 32 p. — Paris, Bibl. nat. B 2141.

P. 4: „Septimus agitur annus cum, post plene visitatam universam dioecesim, synodum dioecesanam hoc ipso in loco indiximus et celebravimus."

3) Constitutiones dioecesanae synodi, e^mo et r^mo d^no Alexandro card. Lualdi, archiepiscopo Panormitano, habitae. *[Insigne.]* Panormi, ex typographia pontificia, MCMX.

In-8°, VIII p. (praefatio) - 1 f. - 226 p. — Pisa, arcivescovato.

P. III: „Satis constat, ex Tridentini concilii temporibus ad nostram usque aetatem, in Panormitana archidioecesi, novem celebratas esse synodos, quarum ... quinta anno 1615, Iannettino Doria, cardinali archiepiscopo ..."

1615 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA BURGI-SANCTI-DOMNINI SIVE FIDENTINA II.

Synodus dioecesana Burgi-Sancti-Domnini sive Fidentina II in Italia, celebrata die 15 octobris 1615, sub Ioanne Linato, episcopo Burgi-Sancti-Domnini.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones a perillvstri et reverendiss^mo dd. Ioanne Linato, Dei & apostolicae sedis gratia ciuitatis Burgi Sancti Donnini episcopo, latae in dioecesana synodo secundo habita anno 1615, die 15 octobris, sedente sanctiss. d. n. Paulo quinto, pont. opt. max. *[Insigne.]* Parmae, apud Antaeum Viothum, MDCXVI, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-70 p. — Parma, Palatina.

P. 54-70, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodus dioecesana, quam ill^mus et r^mus d. d. Leonidas Mapelli, Fidentinorum episcopus, habuit diebus XX, XXI, XXII septembris anno MCMX. *[Insigne.]* Burgi S. Domnini, typis L. Verderi et soc., MCMX.

In-8°, 335 p. - 2 f. — Pisa, arcivescovato.

P. 336, series synodorum dioecesis Fidentinae, celebratarum diebus 14 octobris 1608 et 15 octobris 1615, sub Ioanne Linato episcopo, editarum Parmae apud A. Viotti; etc.

1615 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA.

Synodus dioecesana Faventina in Italia, celebrata die 15 octobris 1615, sub Herminio Valenti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae synodi Faventinae, ab illustrissimo et reuerendissimo domino domino Herminio, tituli S. Mariae Transpontinae, s. R. e. presbytero cardinali de Valentibvs nuncupato, Dei & apostolicae sedis gratia Fauentinae ecclesiae episcopo, celebratae anno M.DC.XV, die 15 mensis octobris. Faventiae, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XV.

In-4°, 4 f.-175 p.-7 f. (index, errata). — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2049; Roma, Vittorio Emanuele.

1615 circa octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum s. Lucae, id est circa diem 18 octobris 1615, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680, *titulus supra col.* 17, n. 1).

P. 351-69, statuta synodi Andegavensis anni 1615, circa festum sancti Lucae (18 octobris).

2) Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 124.

1615 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 20 octobris 1615.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 727-9.

1615 novembris 10-2. — SYNODUS DIOECESANA PERUSINA.

Synodus dioecesana Perusina in Italia, celebrata diebus 10, 11 et 12 novembris 1615, sub Napoleone Comitoli, episcopo Perusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Quae in Perusina synodo habita diebus X, XI et XII mensis nouembris 1615 decreta fuerunt.

Sine loco nec anno (1615), in-4°, 2 fsn. — Roma, Vittorio Emanuele.

1615 novembris 11-2. — SYNODUS DIOECESANA PISANA.

Synodus dioecesana Pisana in Italia, celebrata diebus 11 et 12 novembris 1615, sub Francisco Bonciani, archiepiscopo Pisano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Pisana, qvam Franciscvs Boncianvs, archiepiscopvs Pisanvs, insularum Cor-

sicae & Sardiniae primas & in eis legatus natus, habuit anno a Christi incarnatione 1616. *[Insigne.]* Pisis, apud Ioannem Fontanum, 1616, superiorum permissu.

In-4°, 67 p.-1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2153.

P. 67, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 11 et 12 novembris, „anno 1615 stylo Romanae curiae et Florentino, more autem Pisano 1616."

1615 novembris 17. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 17 novembris 1615, sub Philippo Christophoro de Soetern, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 422-4.

1615. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1615, sub Laelio Ruini, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus dioecesana, quam illustrissimus ac reverendissimus dominus Cajetanus Brinciotti, Dei et apost. sedis gratia episcopus Balneoregiensis et patricius, sanctissimi domini nostri praelatus domesticus ac pontificio solio assistens, in ecclesia cathedrali civitatis Balneoregii, regnante sanctissimo d. n. Pio papa IX, habuit diebus s. Pentecostes, 27, 28, 29 maji anno MDCCCLX. Viterbii, prelis episc. Speraindeo Pompei, 1862.

In-8°, XXXX-599 p. — Roma, libr. Bocca.

P. VII: „Eorum actuum (synodalium) regesta octo super decem nostra servat cancellaria. Pertinent praedictae synodi ad episcopos Umbertum Locati Placentinum anno 1573; Carolum Trotti Ferrariensem anno 1599; Lelium Ruina Bononiensem anno 1615; Carolum Bovio Bononiensem annis 1629, 1632, 1633, 1634; Petrum Paulum Febei Urbevetanum, annis 1639, 1646 quo anno inscribitur haec in dioecesana synodo VI; Vincentium Candiotti Vadensem anno 1679; Uldericum Nardi Aretinum anno 1703; Honuphrium Elisei Fulginatensem annis 1710, 1718; Honuphrium Pini Auximanum anno 1745. Usque ad annum 1679 celebratae fuerunt in antiqua cathedrali S. Donati, deinceps in nova cathedrali SS. Donati, Nicolai, Bonaventurae."

1615. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1615, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1615. — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dioecesana Cortonensis in Italia, celebrata anno 1615, sub Philippo Bardi, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia Cortonensia, ab anno 1604 vsque ad annum 1615, Philippo Bardo ex comitibvs Vernii, episcopo Cortonensi. *[Insigne.]* Florentiae, apud Cosmum Iunctam, 1615, superiorum permissu.

In-4°, 40 p. — Pisa, università.

P. 3: „In synodo quam de praesenti anno MDCXV habuimus . . ."

1615. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS (TORTOSA).

Synodus dioecesana Dertusensis (Tortosa) in Hispania, celebrata anno 1615, sub Alphonso Marquez de Prado, episcopo Dertusensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtionvm synodalivm Dertvsen. partes qvinqve, compilatae, in ordinem redactae & editae sub Alphonso Marquez de Prado, episcopo Dertusen. regioque consiliario; ex synodis celebratis per Ioannem Izquierdo, episcopum Dertusen., anno MDLXXV, & per ipsum Alphonsum Marquez de Prado anno MDCXV. *[Insigne.]* Valentiae, apud Petrum Patricium Mey, iuxta templum diui Martini, MDCXVI.

In-4°, 8 f.-135-115 p. (appendix)-1 f. — Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

Statuta utriusque synodi permixte habentur.

De his statutis confer etiam opus cui titulus:

2) La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 378.

1615. — SYNODUS DIOECESANA LEXOVIENSIS.

Synodus dioecesana Lexoviensis in Gallia, celebrata anno 1615, sub Francisco Rouxel de Médavy, episcopo Lexoviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statvts synodavx de nosseignevrs François Rouxel de Medauy, Philippes Cospean et Leonor de Matignon, evesqves et comtes de Lisievx, imprimez par le commandement de mondit seigneur de Matignon, à present sceant. A Caen, chez Pierre Poisson, M.DC.LII.

In-12°, 67 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 5564.

P. 3-14: „Ordonnances synodales de monseigneur François Rouxel de Medauy, euesque & comte de Lisieux, leus et publiez au synode de l'année 1615."

1616 martii 1-26. — SYNODUS CHALDAEORUM.

Synodus Chaldaeorum, celebrata in civitate Amed, a die 1 ad diem 26 martii 1616, sub Elia patriarcha Babylonis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodalia Chaldaeorvm, videlicet epistola synodica Eliae patriarchae Babylonis & archiepiscoporvm eius obedientiae ad sanctissimvm d. n. d. Pavlvm papam V. Sermo Timothei, archiepiscopi

Amed, de recta fide, ab eisdem in synodo recognitus & receptus. Carmina in lavdem s. d. n. a Gabriele, archiepiscoporum seniore, occasione synodi composita. Preces Chaldaeis consvetae, ex qvibvs patet eorum in summum pontificem sanctamque apostolicam sedem constans cultus & veneratio. Romae, ex typographia Bartholomaei Zannetti, M.DC.XVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f. - 86 p. — Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Alessandrina; Roma, Saint-Louis-des-Français; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.

P. 1-3, synodus celebrata est in civitate Amed, a die 1 ad diem 26 martii 1616; acta vero versa sunt ex lingua chaldaica in latinam ab Isaac Sciadrense, Maronita, in sacra theologia magistro, collegii eiusdem nationis alumno.

1616 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS I.

Synodus dioecesana Virdunensis I in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1616, sub Carolo de Lorraine, episcopo Virdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta primae synodi diocesanae Virdunensis, ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Carolo a Lotharingia, episcopo & comite Virdunensi, s. R. i. principe, Virduni habitae, anno Domini M.DC.XVI die 12 aprilis. *[Insigne.]* Virdvni, apud Ioannem Wapy, dicti illustrissimi & reuerendissimi principis typographi.

Sine anno (1616), in-4° minori, 31 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 5625.

1616 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata die 16 aprilis 1616, sub Francisco Gonzaga, episcopo Mantuano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Orioli, *Mantova,* (1892, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 999 A), p. 70 et 147-58.

1616 aprilis 19. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 19 aprilis 1616, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 729-35.

1616 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1616, sub Sebastiano Zamet, episcopo Lingonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuta synodalia dioecesis Lingonensis, in synodo Lingonensi die 27 aprilis 1616 edita. — Ipse non vidi.

2) Ordonnances du synode de 1621, p. 17-30.

3) Statuts, (1629), p. 6-25.

Cf. Marcel, *Livres liturgiques de Langres,* (1892), p. 175-6; *Bulletin hist. litt. et art religieux du diocèse de Dijon,* (1900), p. 172.

1616 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 17 maii 1616, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances faites par monseignevr l'archevesqve de Roüen, primat de Normandie, au synode d'esté, tenu le mardy dix-septième de may 1616, pour estre obseruées & gardées par les ecclesiastiques de son diocèse. *[Insigne.]* A Roven, chez Romain de Beavvais, près le grand portail Nostre Dame, 1616. *[In fine:]* De l'imprimerie de Cardin Hamillon, acheué ce 17 iour de may 1616.

In-8°, 48 p. — Paris, Bibl. nat. B 5570.

1616 augusti 2. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita Gandavi, die 2 augusti 1616, sub Henrico Francisco Vander Burch, episcopo Gandavensi.

In ista congregatione nihil scripto mandatum fuit.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 114, nota 3.

1616 augusti 2. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 2 augusti 1616, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant statuta in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 274-5, ex copia authentica collata cum aliis codicibus.

1616 augusti 30. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 30 augusti 1616, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 208-10, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 135-7.

1616 septembris 17. — SYNODUS DIOECESANA LUNENSIS-SARZANENSIS III.

Synodus dioecesana Lunensis-Sarzanensis III in Italia, celebrata die 17 septembris 1616, sub Ioanne Baptista Salvaggo, episcopo Lunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1618 - 19, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 361 D, n. 2).

Part. III, p. 36, tertia synodus dioecesana celebrata est in ecclesia Sanctae Mariae Terrae Spediae, Lunensis-Sarzanensis dioecesis, die 17 septembris 1616.

1616 septembris 28. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI HILARII DE GALEATA.

Synodus abbatiae Sancti Hilarii de Galeata in Italia, celebrata die 28 septembris 1616.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi abbatiae S. Hilarii de Galeata et annexorvm, nvllivs dioec., provinciae Ravennatensis, celebratae ab illustrissimo & reuerendissimo d. Petro cardinale Aldobrandino, tituli S. Mariae Transtyberim, s. R. e. camerario, sanctae Rauennatis *(sic)* ecclesiae archiepiscopo, ac praedictae abbatiae perpetuo commendatario, anno M. DC. XVI, die xxviij septembris, praesidente in ea, nomine illustrissimi cardin. abbatis, perillustri ac reuerendissimo d. Caesare Bartobello, episcopo Foroliuiensi; accesserunt tabulae, bullarum quarumdam summae & nonnullae instructiones ad faciliorem synodi exequutionem. *[Insigne.]* Romae, typis Iacobi Mascardi, M. DC. XVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f. (indictio, index) - 106 p. - 6 f. (index).— Genova, urbana.

1616 octobris 7. — STATUTA DIOECESIS SALISBURGENSIS.

Statuta dioecesis Salisburgensis in Germania, edita die 7 octobris 1616, sub Marco Littico von Hohenems, archiepiscopo Salisburgensi.

Exstant haec statuta in operibus quibus tituli:

1) Statuta visitationis dioecesis Salisburgi, 1616. In-8°. — Strasbourg, université.

2) Concilia Salisburgensia, provincialia ac dioecesana, jam inde ab hierarchae huius origine, quoad codices suppetebant, ad nostram usque aetatem celebrata, adjectis quoque temporum posteriorum recessibus ac conventis inter archiepiscopos et vicinos principes, rerum ecclesiasticarum causa, initis. Recensuit, digessit ac pluribus anecdotis auxit, temporum, archiepiscoporum, Romanorum pontificum atque principum serie, charta Theodosiana & hierographica, criticisque animadversionibus illustravit, atque de ortu hierarchiae huius, progressu, libertatibus et finibus praefatus est Florianus Dalham, presbyter e Scholis piis, ss. theologiae doctor, archiepiscopalis Salisburgensis consiliarius ecclesiasticus & bibliothecae praefectus, anno aerae vulgaris MDCCLXXXVIII. Augustae apud Vindelicos, sumptibus Mathaei Rieger p. m. filiorum.

In-folio, XLII-688 p.-1 f. (errata). — Lyon, abbé Martin; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Casanatense.

P. 601-16, statuta dioecesis Salisburgensis, edita die 7 octobris 1616.

1616 octobris 16. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA IV.

Synodus dioecesana Brundusina IV in Italia, celebrata die 16 octobris 1616, sub Ioanne Falces de Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 165 - 73.

1616 octobris 19 - 21. — SYNODUS DIOECESANA CLODIENSIS II.

Synodus dioecesana Clodiensis II in Italia, celebrata diebus 19, 20 et 21 octobris 1616, sub Petro Paulo Milotti, episcopo Clodiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Clodiensis, ab illustr. & reuerendissimo d. d. Petro Pavlo Milotti, Vicentino, episcopo Clodiensi, anno sui episcopatus secundo ineunte, habita in ecclesia cathedrali Clodiensi, diebus XIX, XX, XXJ mensis octobris MDCXVI. Svperiorvm permissv. *[Insigne.]* Venetiis, M. DC. XVII, apud Antonium Pinellum.

In-8°, 28 p. — Paris, Bibl. nat. B 2028.

1616 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 25 octobris 1616, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 735 - 9.

1616 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 15 novembris 1616, sub Philippo Christophoro de Soetern, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 426 - 8.

1616. — SYNODUS DIOECESANA ILERDENSIS (LERIDA) II.

Synodus dioecesana Ilerdensis (Lerida) II in Hispania, celebrata anno 1616, sub Francisco Virgilio, episcopo Ilerdensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales Illerdenses, editae in dvabvs synodis a reuerendissimo domino Francisco Virgilio episcopo habitis, qvibvs in fine volvminis fverunt annexa nonnulla monitoria & alia, officium parochorum & regimen animarum concernentia. *[Insigne.]* Illerdae, apud Ludouicum Manescal, anno M. DC. XVIII.

In-4°, 7 f. - 181 p. — Paris, Mazarine.

Fol. 2, synodus dioecesana II, celebrata est anno 1616.

P. 81-160, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 161-70, taxa curiae.

P. 171-8, catalogus episcoporum Illerdensium.

Synodum dioecesanam I celebravit Franciscus Virgilius anno 1616, ait Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 44.

1616. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata anno 1616, sub Henrico de Bourbon-Verneuil, episcopo Metensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Codex selectorum canonum ecclesiae Metensis, quos observari mandavit illustrissimus ac reverendissimus dd. Henricus Carolus du Cambout de Coislin, episcopus Metensis, sacri Romani imperii princeps, regi a consiliis & primus ejus eleemosinarius, in synodo Metis congregata, die mercurii 1 julii ann. 1699. *[Insigne.]* Metis, apud Bricium Antoine, regis christianissimi & illustrissimi domini d. episcopi Metensis typographum, in platea Militari, sub signo sanctae Crucis, M.DC.XCIX.

In-8°, 3 f.-110 p.-2 f. (index). — Nancy, ville; Paris, Bibl. nat. B 5575.

In hoc libello mentio habetur statutorum vel synodorum annorum 1588, 1604, 1616, 1629, 1633, 1666, 1671 et 1679.

1616. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1616, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem dictum ab hoc praesule; exstat in opere cui titulus:

Federico Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 296-339.

1616. — SYNODUS DIOECESANA PISANA.

Synodus dioecesana Pisana in Italia, celebrata anno 1616, sub Francisco Bonciani, archiepiscopo Pisano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta ecclesiae Pisanae, in synodis dioecesanis ab illustriss. ac reverendiss. domino d. Francisco Frosini, Pistoriense, s. R. i. comite, archiepiscopo Pisano, insularum Corsicae ac Sardiniae primate, et in eis legato nato, habitis, in majori templo primatiali Pisarum, annis reparatae salutis stylo Pisano 1708, 1717, 1726; editio altera. Pisis, MDCCCXVIII, typis Raynerii Prosperi, archiep. almaeque universit. impress., superiorum permissu.

In-4°, VIII p. (praefatio, indictio synodi) - 8 p. (additiones) - 256 p. — Pisa, seminario; Pisa, arcivescovato.

P. 1-101, synodus Pisana I, celebrata diebus 6, 7 et 8 iulii 1707 stylo Florentino, vel 1708 more Pisano.

P. 102-28, synodus Pisana II, celebrata diebus 30 et 31 iulii 1716 stylo Florentino, vel 1717 more Pisano.

P. 129-50, synodus Pisana III, celebrata die 31 iulii 1725 stylo Florentino, vel 1726 more Pisano.

P. 151-253, appendix documentorum ad has synodos attinentium.

Citantur in notis synodi dioecesanae Pisanae sequentes: P. 1, annis 1616, 1625, 1650 et 1678; p. 13, anno 1659.

1616. — SYNODUS DIOECESANA TEATINA (CHIETI).

Synodus dioecesana Teatina (Chieti) in Italia, celebrata anno 1616, sub Paulo Tolosa, archiepiscopo Teatino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana ab ill.mo ac rev.mo domino Roccho Cocchia, ordinis Capuccinorum, archiepiscopo Teatino, ecclesiaeque cathedralis Vasten. administratore, anno Domini MDCCCXCIV celebrata. *[Insigne.]* Teate, typis archiepiscopalibus Justini Ricci.

Sine anno (1894), in-8°, 313 p. — Roma, Assomptionnistes.

P. 13-32, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, a die 22 ad diem 25 iulii 1894.

P. 183-309, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 6: „Synodis dioecesanis operam dedere archiepiscopi: Paulus Tolosa, 1616; Antonius cardinalis Sanctacrucius, 1635: Nicolaus cardinalis Radulovicius, 1661; et Franciscus Xaverius Bassi, 1815.“

1616. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA II.

Synodus dioecesana Urgellitana II in Hispania, celebrata anno 1616, sub Bernardo de Salvá, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1617 aprilis 9. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 9 aprilis 1617, sub Hieronymo Baptista de Lanuza, episcopo Barbastrensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitvciones sinodales del obispado de Barbastro, mandadas pvblicar por don Iñigo Royo, arçobispo obispo de Barbastro, del consejo de sv magestad, en la sinodo qve celebro en su palacio episcopal, en los dias quinze, y diez y seis de mayo del año de 1674. Impressas en Zaragoça, por los herederos de Pedro Lanaja y Lamarca, impressores del reyno de Aragon y de la vniversidad.

Sine anno, in-4°, 4 f. - 295 p. — Paris, Bibl. nat. B 2332.

Fol. 3: „Catalogo de los obispos que han governado la santa iglesia de Barbastro, e del tiempo en que celebraron sus sinodos diocesanas ... 5. El señor don Geronimo Bautista de la Nuza, presidiò en quinto lugar, tomò possession el primer dia de deziember del año 1616, y a nueve de abril de 1617 celebrò su sinodo."

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 12.

1617 aprilis 9. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA V.

Synodus dioecesana Brundusina V in Italia, celebrata die 9 aprilis 1617, sub Ioanne Falces de Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 174-81.

1617 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS.

Synodus dioecesana Niciensis in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1617, sub Francisco Risino, episcopo Niciensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1620, *titulus supra col.* 39), p. 555.

1617 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 16 aprilis 1617, sub Philippo Christophoro de Soetern, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 428-30.

1617 maii 19. — SYNODUS DIOECESANA DUMIENSIS (MONDOÑEDO).

Synodus dioecesana Dumiensis (Mondoñedo) in Hispania, celebrata die 19 maii 1617, sub Petro Fernandez Zorrilla, episcopo Dumiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones synodales del obispado de Mondoñedo, nvevamente hechas imprimir, y mandadas guardar por don Pedro Fernandez Zorrilla, obispo y senor de Mondoñedo, capellan de su magestad, y de su consejo &c., en la synodo que se celebrò el año de 1617; van ? al principio las qve se hallaron de don Ysidro Caxa de la Xara, y a la postre las declaraciones a las que lleuan esta senal con las añadidas en quaderno a parte. *[Insigne.]* En Madrid, por Iuan Sanchez, M.DC.XVIII.

(Pars II:) Constitvciones synodales con algvnas declaraciones a las qve se hallaron de don Ysidro Caxa de la Xara, hechas y ordenadas por don Pedro Fernandez Zorrilla, obispo y señor de Mondoñedo, capellan de su magestad, y de su consejo &c., admitidas y aprouadas por el cabildo y clero, en la synodo que se celebrò el año de 1617. *[Insigne.]* En Madrid, por Iuan Sanchez impressor, año 1618.

In-folio, 2 partes, 8 fsn.-230 p.-6 fsn. (index), 6 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 409.

Fol. 4 anteriori, haec synodus celebrata est die 19 maii 1617.

1617 maio-iulii 15. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, a mense maio ad diem 15 iulii 1617.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Assemblées du clergé tenues en 1617, 1619 et 1621. Orléans, ville, codex ms. 879, saeculi XVIII, 370/235 mill., 423 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements*, XII, 315.

2) Remontrance du clergé de France, faite au roi, le 18 juillet, par révérendissime père en Dieu messire Philippe Cospéan, évesque d'Ayre, assisté de messeigneurs les illustrissimes cardinaux de Sourdis et de Guise, et de messeigneurs les révérendissimes archevesques et évesques et autres députez de l'assemblée générale du clergé tenue à Paris l'an 1617.

Sine loco nec anno, in-8°, 25 p. — Paris, Bibl. nat., Z Thoisy 472 (3).

3) Remontrance ... Paris, J. Richer, 1617.

In-8°, 25 p. — Paris, Bibl. nat., Ld^5 135.

4) Remontrance ... Paris, J. Richer, 1617.

In-8°, 25 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5 135 A. — Editio diversa a praecedenti.

5) Remontrance ... Lyon, F. Yvrat.

Sine anno, in-8°, 15 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5 135 B.

6) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37, n. 3), t. II, p. 297-321, et append. p. 30-3.

1617 iunii 7. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata die 7 iunii 1617, sub Peregrino Bertacchi, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1624, *titulus supra col.* 41).

1617 augusti 8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 8 augusti 1617, sub Iacobo Boonen, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.*, (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 116-7, ex actis episcopatus Gandavensis.

1617 augusti 8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 8 augusti 1617, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 275-6, ex originali.

1617 augusti 29. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 29 augusti 1617, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 210-3, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C. fol. 124-7.

1617 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA CAMERACENSIS.

Synodus dioecesana Cameracensis in Gallia, celebrata die 2 octobris 1617, sub Francisco Vander Burch, archiepiscopo Cameracensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinata ab illustrissimo ac reverendissimo domino d. Francisco Vander Burg, archiepiscopo ac duce Cameracensi, in synodo dioecesana, II oct. MDCXVII.

Sine loco nec anno, in-8°.

Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Editio impressa Parisiis, apud Marcum Bordelet, 1739. — Ipse non vidi.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17), IX, 283-5.

4) Statuta, (1781, *titulus supra col.* 28, n. 6). P. 287-93, synodus Cameracensis, celebrata die 2 octobris 1617.

1617 octobris 9-12. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita, praeside Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi, a die 9 ad diem 12 octobris 1617.

Aderant Ioannes Malderus, episcopus Antverpiensis, Antonius de Henin, episcopus Iprensis, Nicolaus Zoesius, episcopus Sylvaeducensis, Iacobus Boonen, episcopus Gandavensis et Antonius Triest, episcopus designatus Brugensis.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 446-5, ex minuta archivii archiepiscopatus Mechliniensis.

1617 circa octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum sancti Lucae, id est circa diem 18 octobris 1617, sub Guillelmo Fouquet de La Varenne, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 371-406.

1617 octobris 24. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 24 octobris 1617, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 740-5.

1617 novembris 1-4. — SYNODUS DIOECESANA CAPUTAQUENSIS.

Synodus dioecesana Caputaquensis in Italia, celebrata diebus 1, 2, 3 et 4 novembris 1617, sub Petro de Matta et Haro, episcopo Caputaquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones et decreta edita a don Petro de Matta & Haro, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Caputaqueñ., in dioecesana synodo celebrata die prima, 2, 3 & 4 mensis nouemb. 1617, in parrochiali ecclesia S. Petri, principis apostolorum, terrae Salae Vallis Diani, Caputaqueñ. dioec. *[Insigne.]* Viterbii, ex typographia Discipulorum, M.DC.XIX, de superiorum licentia.

In-4°, 112 p.-2 f. — Paris, Bibl. nat. B 2014.

De hoc synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodvs diocesana Capvtaquensis, sub Thoma Carafa, episcopo, celebrata Laurini, anno 1649, die 12, 13 & 14 decembris. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Ludouici Grignani, anno iubilei MDCL, superiorum permissu.

In-4°, 272 p.-5 f. (index). — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 269: „Petrus de Matta, [episcopus Caputaquensis], in anno 1617 synodum coegit, in qua opulento apparatu, sed compendiaria methodo, quae opportuna videbantur collegit typisque dedit."

1617. — SYNODUS DIOECESANA ABULANA (AVILA).

Synodus dioecesana Abulana (Avila) in Hispania, celebrata anno 1617, sub Francisco Gamarra, episcopo Abulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Avila, 1617, por el obispo d. Francisco Gamarra. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 374.

1617. — SYNODUS DIOECESANA ADIACENSIS I.

Synodus dioecesana Adiacensis I in Corsica, celebrata anno 1617, sub Fabiano Giustiniani, episcopo Adiacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutioni ecclesiastiche, parte raccolte dalle leggi diuine e canoniche, e parte fatte dal reuerendissimo monsignor Fabiano Giustiniano, vescovo d'Aiaccio, et dall'istesso publicate nella sua prima & seconda sinodo diocesana, l'anno del Signore 1617 e 1618, per il buon gouerno del clero e popolo della sua diocesi. In Viterbo, nella stampa di Pietro & Agostino Discepoli, con licenza de' superiori, 1620.

In-8°, 320 p.-11 f. — Paris, Bibl. nat. B 5470.

P. 305, secunda synodus celebrata est die 14 septembris 1618, in cathedrali ecclesia Adiacensi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Statuts diocésains ou constitutions synodales, promulguées le 27 juillet 1885, par l'illme et r^me^ monseigneur Paul Matthieu de la Foata, évêque d'Ajaccio, prélat de la maison de notre saint père le pape, assistant au trône pontifical, comte Romain. *[Insigne.]* Bastia, imprimerie et librairie Ve Eugène Ollagnier, 1889.

In-8° maiori, XXXI p. (praefatio, oratio synodalis) - 792 p. — Marseille, séminaire; Pisa, arcivescovato.

P. 740, Fabianus Iustinianus Philippinus, episcopus Adiacensis, celebravit synodum annis 1617 et 1618, opus impressum Viterbii anno 1620.

1617. — SYNODUS DIOECESANA ALEXANDRINA.

Synodus dioecesana Alexandrina in Italia, celebrata anno 1617, sub Erasmo Paravicini, episcopo Alexandrino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta (1617, *titulus supra col.* 25), p. 15-7.

1617-72. — BULLARIUM ROMANUM EDITORE L. CHERUBINO.

Laertii Chervbini, *Bullarivm,* (1617-72, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 855 B, n. 5).

In hoc opere, sequentes continentur constitutiones:

T. III, p. 1-171, Clemens VIII anno 1592. P. 173-331, Paulus V an. 1605.

Append. ad t. III, p. 19-20, Innocentius VIII an. 1484. P. 21-3, Leo X an. 1513. P. 23-5, Hadrianus VI an. 1522. P. 26, Paulus III an. 1534. P. 26-8, Iulius III an. 1550. P. 28-30, Pius V an. 1566. P. 30-6, Gregorius XIII an. 1572. P. 36-42, Sixtus V an. 1585. P. 43-6, Clemens VIII an. 1592. P. 46-70, Paulus V an. 1605.

T. IV, p. 1-43, Paulus IV an. 1555. P. 45-176, Gregorius XV an. 1621. P. 177-448, Urbanus VIII an. 1623.

T. V, Urbanus VIII an. 1623, Innocentius X an. 1644, Alexander VII an. 1655.

T. VI, Alexander VII an. 1655, Clemens IX an. 1667, Clemens X an. 1670.

1617. — SYNODUS FULDENSIS.

Synodus Fuldensis in Germania, celebrata anno 1617, sub Ioanne Frederico a Swalbach, abbate Fuldensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Schannat, *Hist. Fuldensis,* part. III, p. 278.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 304, nota.

1617. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1617, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem dictum ab hoc praesule; exstat in opere cui titulus:

Federico Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 340-98.

1617. — SYNODUS DIOECESANA OSCENSIS (HUESCA).

Synodus dioecesana Oscensis (Huesca) in Hispania, celebrata anno 1617, sub Ioanne Mauritio de Salazar, episcopo Oscensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constituciones sinodales de Huesca, 1617, por el obispo d. Juan Salazar. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 375.

1617. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata anno 1617, sub Petro Aldobrandini, archiepiscopo Ravennatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1791, *titulus supra col.* 30, n. 2).

1617. — CONSTITUTIONES SYNODALES DIOECESIS VISENSIS.

Constitutiones synodales dioecesis Visensis (Viseu) in Lusitania, editae anno 1617, sub Ioanne Manoel, episcopo Visensi.

De his constitutionibus confer: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 111.

1618 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA VI.

Synodus dioecesana Brundusina VI in Italia, celebrata die 22 aprilis 1618, sub Ioanne Falces de Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 182-8.

1618 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA TROPEENSIS.

Synodus dioecesana Tropeensis in Italia, celebrata die 22 aprilis 1618, sub Fabricio Carraciolo Pisquiti, episcopo Tropeensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi Tropeensis, edita per illvstriss. et reverendiss. dominum Fabritium Caracciolum, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Tropeensem; accedit index materiarum & alius index alpha-

beticus copiosissimus, siue compendium totius operis accurate elaboratum. *[Insigne.]* Messanae, ex typographia Petri Breae, anno Dom. 1619, svperiorvm permissv.

In-4° minori, 144 p.-11 f. (index). — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 7, haec synodus dioecesana celebrata est die 22 aprilis 1618.

1618 aprilis 24-6. — SYNODUS DIOECESANA LEODIENSIS.

Synodus dioecesana Leodiensis in Belgio, celebrata diebus 24, 25 et 26 aprilis 1618, sub Ferdinando von Bayern, episcopo Leodiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Leodiensis, in ecclesia cathedrali Leodij, anno Domini 1618, celebratae, praesidente serenissimo & reuerendissimo principe ac domino d. Ferdinando, archiepiscopo & electore Coloniensi, episcopo ac principe Leodiensi, vtriusque Bauariae duce &c. *[Insigne.]* Leodii, ex officina Christiani Ovwerx, typog. s. c. jurati, e regione palatij, 1618, cvm gratia et privilegio s. c. — Paris, Bibl. nat. B 2501.

P. 51, haec synodus dioecesana celebrata est a die 24 ad diem 26 aprilis 1618.

2) Lünig, *Spicil. eccles.*, contin. II, p. 770.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 2), IX, 286-302.

1618 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 8 maii 1618, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 745-50.

1618 maii 16-8. — SYNODUS DIOECESANA COMENSIS II.

Synodus dioecesana Comensis II in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 maii 1618, sub Philippo Archinti, episcopo Comensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Comen. V, a Lazaro Carafino, episcopo et comite, inchoata die XVIII, completa vero xx septembris anno Domini M.DC.XXXIII. *[Insigne.]* Comi, ex typographia Amantij Frouae, M.DC.XXXIIII. *[In fine:]* Comi, ex typographia Amantij Frouae, M.DC.XXIIII *(sic pro:* M.DC.XXXIIII).

In-4°, 4 f.- 169 p.- 1 f. (errata). — Milano, Ambrosiana; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 7, mentio synodi habitae diebus 16, 17 et 18 maii 1618, sub Philippo Archinti.

2) Acta synodi Comensis, quam, sub auspiciis b. M. virginis immaculatae, illustrissimus ac reverendissimus d. d. Theodorus ex comitibus Valfré de Bonzo, episcopus Comensis, diebus XIII, XIV, XV mensis septembris anni MCMIV, in cathedrali ecclesia celebravit. *[Insigne.]* Comi, MCMV, ex typis Unione tipografica, Rodulphi doct. Ferrari et soc.

In-8°, 367 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 120, n. 83: „Philippus Archintus, Mediolanensis, [episcopus Comensis], dioecesanam synodum alteram anno 1618 celebravit; interfuit concilio Aquileiensi sub Francisco patriarca, cui etiam subscripsit, ac in tertia dioecesana synodo, primo ab ipsomet celebrata, publicavit . . .“

1618 augusti 5. — SYNODUS DIOECESANA CEPHALAEDITANA.

Synodus dioecesana Cephalaeditana in Italia, celebrata die 5 augusti 1618, sub Martino Mira, episcopo Cephalaeditano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales dioecesanae, celebratae ab illvstrissimo et reverendissimo domino don Martino Mira, episcopo Cephaloeditano, anno Domini M.DC.XVIII, die V mensis augusti. *[Insigne.]* Panormi, sumptibus Angeli Orlandi, ex typographia Gaspari Cyrilli, M.DC.XIX.

In-4°, 1 f.- 123 p.- 1 f. — Milano, Ambrosiana; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2023.

1618 augusti 7. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita Gandavi, in domo episcopali, die 7 augusti 1618, a Iacobo Boonen, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 117-20, ex actis episcopatus Gandavensis collatis cum copia authentica archivii decanatus Wasiae.

1618 augusti 7. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 7 augusti 1618, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 277-8, ex copia authentica collata cum aliis codicibus.

1618 augusti 28. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 28 augusti 1618, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 214-5, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C. fol. 137-8.

1618 septembris 14. — SYNODUS DIOECESANA ADIACENSIS II.

Synodus dioecesana Adiacensis II in Corsica, celebrata die 14 septembris 1618, sub Fabiano Giustiniani, episcopo Adiacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitutioni, (1620, *titulus supra col.* 55).

1618 octobris 23. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 23 octobris 1618, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 750-3.

1618 novembris 13 - 1619 maii 9. — SYNODUS DORDRACENA.

Synodus nationalis ecclesiarum reformatarum in foederato Belgio, habita in civitate Dordrecht, a die 13 novembris 1618 ad diem 9 maii 1619, sessionibus numero 154.

Cum in plurimis conciliis et synodis huius temporis mentio et refutatio inveniatur materiarum in synodo Dordracena tractatarum, visum est utile plenam eiusdem synodi bibliographiam hic recensere. — Nota I.-B. Martin.

Bibliographia:

1) Acta synodi nationalis breviter conscripta a Theodoro Heyngio, seniori (ecclesiae Amstelodamensis), ad eandem synodum deputato. Dordraci, annis 1618 et 1619.

Utrecht, Universit., codex ms. 457, saeculi XVII, in-folio, 388 p. — Cf. Tiele, *Catalogus codicum mss. universitatis Rheno-Trajectinae,* (1887), p. 149.

2) Handelinge des Synodi Nationalen van Dordrecht, nadat de nytheemsche Theologi verlaeten waeren.

Utrecht, Universit., codex ms. 1049, saeculi XVII, in-folio, 21 p. — Cf. Tiele, op. cit., p. 257.

3) Acta et scripta synodalia Dordracena ministrorvm Remonstrantivm in foederato Belgio. *[Insigne.]* Herder-Wiici, ex officina typographi synodalis; prostant Francofurti in bibliopolio Caspari Dietzelij.

(Pars II:) Scripta Remonstrantivm dogmatica, qvibvs proposvervnt, explicarunt & defenderunt sententiam suam super quinque de praedestinatione eique annexis capitibus, exhibita illvstrivm ordd. generalivm nobilissimis delegatis ad synodvm Dordracenam.

(Pars III:) Articvlvs tertivs et qvartvs de gratia Dei in conversione hominis.

Sine anno, in-4°, 3 partes, 8 f. - 211 p., 1 f. - 370 p., 1 f. - 349 p. — Paris, Mazarine.

4) Iudicium synodi nationalis reformatarum ecclesiarum Belgicarum, habitae Dordrechti, anno 1618 & 1619, cui etiam interfuerunt plurimi insignes theologi reformatarum ecclesiarum Magnae Britanniae, Palatinatus electoralis, Hassiae, Helvetiae, Correspondentiae Wedderavicae, Genevensis, Bremensis & Emdanae, de quinque doctrinae capitibus in ecclesijs Belgicis controversis, promulgatum VI maij M.DC.XIX, cum privilegio.

Sine loco nec anno (1619), in-4°, 2 f. - 36 p. — Milano, Bibl. naz.

5) Ivgement dv synode national des églises réformées dv Pays-Bas, tenu à Dordrecht, l'an 1618 & 1619, auquel aussi se sont trouvez les theologiens des eglises réformees de la Grande Bretagne, du Palatinat electoral, de Hessen, Suisse, Correspondance de Wedderau, Geneue, Breme & d'Emden; tovchant les cinq articles debatus és eglises du Pays-Bas, publié le VI de may 1619. A Qvevilly, par Iean Berthelin.

Sine anno, in-8°, 94 p. - 1 f. — Paris, Bibl. nat. B 10428.

(In fine:) „Iouxte la copie imprimée a Dordrecht, par Pierre Verhaghen, Isac Canin, Ioris Vvaters, Iean Brevvout, François Borsaler, Nicolas Vincent, Zacharie Iochums, François Boels, 1619."

6) Idem opus. Genève, par Paul Marceau. Sine anno, in-8°. — Ipse non vidi.

7) Tractatus synodicus ad synodum Dordracenam, in quo de synodorum sive conciliorum institutione, usu, causis, firmitate, authoritate et praerogativa, authore Laurentio Beyerlinck. Antverpiae, apud G. a Tongris, 1619.

In-8°, 154 p. — Aix, ville; London, British Museum; Paris, Bibl. nat. D 25993.

8) Noordeel der Synodi nationalis der gereformeedde kercken van Dordrecht, indeniare 1618 ende 1619. Tot Dordrecht, ghedruckt by Pieter Verhagen, 1619.

In-4°. — Douai, ville. — Ipse non vidi.

9) Acta et scripta synodalia Dordracena ministrorvm Remonstrantivm in foederato Belgio. „2. Corinth. 13, 8: Non possumus quidquam adversus veritatem, sed pro veritate." *[Insigne.]* Herder-Wiici, ex officina typographi synodalis, anno M.DC.XX.

(Pars II:) Sententia Remonstrantivm, quam in conscientia sua verbo Dei consentaneam esse arbitrati sunt hactenus, & etiamnum arbitrantur, circa primum de praedestinationis decreto articulum haec est.

(Pars III:) Articvlvs tertivs et qvartvs, de gratia Dei in conversione hominis; scripta Remonstrantivm dogmatica, quibus proposuerunt, explicarunt & defenderunt sententiam suam super quinque de praedestinatione eique annexis capitibus, exhibita illustrium ordd. generalium nobilissimis delegatis ad synodvm Dordracenam.

In-4°, 3 partes, 8 f. - 211 p., 370 p., 2 f. - 349 p. — Bologna, università; Douai, ville; Genève, ville; Le Mans, ville; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana.

10) Acta synodi nationalis, in nomine Domini nostri Iesv Christi, authoritate illvstr. et praepotentvm dd. ordinvm generalivm foederati Belgii provinciarvm Dordrechti habitae, anno MDCXVIII et MDCXIX; accedunt plenissima de quinque articulis theologorum iudicia. Dordrechti, typis Isaaci Ioannidis Canini & sociorum, M.D.CXX, cum privilegio illustr. ordd. generalium.

(Pars secunda:) Ivdicia theologorvm exterorvm de quinque controversis Remonstrantium articulis, synodo Dordrechtanae exhibita, anno MDCXIX.

(Pars tertia:) Ivdicia theologorvm provincialivm, de quinque controversis Remonstrantium articulis, synodo Dordrechtanae exhibita, anno MDCXIX.

In-folio, 3 partes, 20 f. - 352 p. - 276 - 323 p. - 2 f. — Basel, Universität; Chartres, ville; Douai, ville; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat. B 495.

11) Acta synodi nationalis, authoritate ordinum generalium foederati Belgii provinciarum Dordrechti habitae, anno 1618 et 1619. Hanoviae, imp. Eglenolphi Emmelii, 1620.

In-4°. — Douai, ville. — Ipse non vidi.

12) Idem opus. Herderwici, typ. synodali, 1620.

In-4°. — Paris, Arsenal; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana. — Ipse non vidi.

13) Acta synodi nationalis in nomine Domini nostri Iesv Christi, auctoritate illvstr. et praepotentvm dd. ordinvm generalivm foederati Belgii provinciarvm Dordrechti habitae, anno MDCXVIII et MDCXIX. Accedunt plenissima de quinque articulis theologorum judicia. Lvgdvni Batavorvm, typis Isaaci Elzeviri, academiae typographi, societatis Dordrechtanae sumptibus, M.D.CXX, cum privilegio ill. ord. generalium.

In-folio, 2 partes, 20 f.-360-252 p. — Basel, Universität; Berne, ville; Carpentras, ville; Firenze, Bibl. naz.; Gand, université; Genève, ville; Lyon, ville; Modena, Estense; Nîmes, ville; Paris, Bibl. nat. B 389 et 493; Paris, Sainte-Geneviève; Paris, Sorbonne; Parma, Palatina; Roma, Vittorio Emanuele.

Pars I continet acta synodi, pars II iudicia theologorum.

14) Hugo (H.) S.J. — De vera fide capessenda ad neoevangel. synodum Dordrac. libri apologet. III, adv. Balth. Meisner et Henr. Brand, pro consultatione Leon. Lessii. Antverpiae, Plantin., 1620, in-8°. — Cf. Backer, *Bibl. Jésuit.*, II, 202, n. 4.

15) Ivdicivm synodi nationalis Reformatarvm ecclesiarvm Belgicarvm, habitae Dordrechti, anno 1618 & 1619, cui etiam interfuerunt plurimi insignes theologi Reformatarum ecclesiarum Magnae Britanniae, Palatinatus electoralis, Hassiae, Helvetiae, Correspondentiae Wedderavicae, Geneuensis, Bremensis & Emdanae, de quinque doctrinae capitibus in ecclesiis Belgicis controuersis. Cui nouissime additus est canon synodi nationalis Gallicarum ecclesiarum, Alesti in Cebennatibus congregatae 7 id. octobris 1620, cum formula iuramenti ibidem praestiti super approbatione canonum synodi Dordracenae. Nemausi, apud Iohan. Vagvenar, ciuitatis & academiae typographum, 1620.

In-4°, 4 f.-70 p. — Lyon, ville.

P. 51-9, subscriptiones synodi Dordracenae.

P. 62-70, cum titulo speciali: Canon synodi Alestensis.

P. 66-70, subscriptiones synodi Alestensis.

16) Ivgement dv synode national des églises réformées des Pays-Bas, tenu à Dordrecht l'an 1618 & 1619, auquel aussi se sont trouuez les théologiens des églises réformées de la Grande Bretagne, du Palatinat electoral, de Hessen, Suisse, Correspondance de Vvédderau, Geneue, Breme & d'Emden, tovchant les cinq articles debatus és eglises du Pays-Bas, auquel est adiousté le canon des eglises reformées de France, conclu & aresté au synode national tenu à Alez és Ceuennes, le 6 d'octobre 1620, auec le serment d'approbation. A Nismes, par Iean Vagvenar, imprimeur & libraire de la ville & de l'académie, 1620.

In-4°, 79 p. — Lyon, ville.

Est gallica versio operis praecedentis. P. 63-70, subscriptiones synodi Dordracenae. P. 71-9, canon synodi Alestensis. P. 75-9, subscriptiones synodi Alestensis.

18) Ioannis Malderi, episcopi Antverpiensis, s. th. quondam Louanij professoris, anti-synodica, sive animadversiones in decreta conventus Dordraceni, quam vocant synodvm nationalem, de quinque doctrinae capitibus inter Remonstrantes & Contraremonstrantes controuersis. *[Insigne.]* Antverpiae, ex officina Plantiniana, apud Balthasarem Moretum & viduam Ioannis Moreti & Io. Meursium, M.DC.XX.

In-8°, 8 f. (praefatio, index)-309 p.-13 f. (index). — Gand, université; Genova, università; Roma, Vaticana.

19) Jugement du synode de Dordrecht. Amsterdam, 1621.

In-4°. — Paris, Arsenal. — Ipse non vidi.

20) Actes du synode de Dordrecht. Leyde, 1622.

In-4°. — Genève, ville. — Ipse non vidi.

21) Actes du synode national tenu à Dordrecht l'an MDCXIIX & XIX. Ensemble les jugemens tant des théologiens estrangers que des ceux des provinces unies des Païs Bas, sur les poincts de doctrine y debattus et controverss *(sic)*, mis en françois par Richard Iean de Neree. ministre de la parole de Dieu, avec des tables et indices des noms et des matieres generales qui y sont contenues. A Leyden, chez Isaac Elsevir, imprimeur juré de l'académie, aux despens de la compagnie de ceux de Dordrecht, l'an MDCXXIV.

Second volume des actes du sinode *(sic)* national tenu à Dordrecht, contenant les iugemens des théologiens estrangers sur les cinq articles debatus par les Remonstrans. A Leyden, chés Isaac Elsevir, imprimeur juré de l'académie, aux despens de la compagnie de ceux de Dordrecht, l'an MDCXXII.

In-4°, 3 tomi, 34 f.-618 p., 4 f.-332 p., 4 f.-356 p.-1 f. (errata). — Gand, université; Lyon, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana.

22) Amesius (G.)-Anti synodalia vel animadv. in dogmatica illa quae Remonstrantes in synodo Dordr. exhibuerunt. Amst. 1633.

In-12°. — Ipse non vidi.

23) Enchiridion candidatorum s. ministerii, quo possint tam ad conciones sacras ,quam ad ecclesiasticam gubernationem formari. Ex decreto facult. theol. in acad. Groning.-Omlandica. Groningae, Nicolai, 1645.

In-8°. Continet canones synodi Dordracenae.

24) Articvli confessionis Basileensis, de quorum ὀρθοδοξίᾳ & veritate s. s. scripturae consentanea, Deo gratiose fauente, in schola theologica academiae Basileensis, praesidibvs alternatim s. s. theologiae doctoribus & professoribus ordinariis tribus, Theodoro Zvingero, v. t. profess., facult. theol. p. t. decano, Sebastiano Beckio, n. t. profess., eiusdemque facultat. seniore, Iohanne Bvxtorfio, locor. commun. & controuersiar. theolog. iuxtaque linguae sanct. profess., placida συζητήσει conferetur, dispvtationibvs hebdomadariis. „Corde creditur ad iustitiam, ore autem fit confessio ad salutem. Rom. c. 10. v. 10.“ Basileae, excudebat Georgivs Deckervs, academiae typographus, an. 1647.

In-4°, 2 partes, 64 p.-4 f.-232 p. — Lyon, ville.

Part. II, p. 21-54: „Ivdicivm synodi nationalis reformatarvm ecclesiarvm Belgicarvm, habitae Dordrechti, anno 1618 & 1619, cvi plvrimi insignes theologi reformatarum ecclesiarum interfuerunt, de quinque doctrinae capitibus in ecclesiis Belgicis controuersis, ex actis eius synodi sessione CXXXIX, XXV aprilis, die iouis ante meridiem.“

25) Anglia plurimis modis Lutheranizans, sive de contemtu concilii Dordraceni in Anglia, schediasma theologicum propositum a Severino Lintrupio, prof. publico in regia academia Hafniensi. Juxta exemplar Hafniense recusum ab Andrea Hebero, 1710.

In-4°, 20 fsn. — Milano, Bibl. naz.

26) Hales, Historia concilii Dordraceni. Hamburgi, 1754.

In-8°. — Genève, ville. — Ipse non vidi.

27) Beyträge zur Kenntniss der Geschichte der Synode von Dordrecht, aus Doktor Wolfgang Meyer's und Antistes Johann Jakob Breitinger's Papieren gezogen von Mathias Graf. Basel, J. G. Neukirch, 1825.

In-8°, XII-211 p., cum fig. — Paris, Bibl. nat. M 26866.

28) Histoire du synode de Dordrecht, considéré sous ses rapports religieux et politiques de 1609 à 1619, par N. Châtelain. Genève et Paris, 1841.

In-8°. — Genève, ville.

29) Le synode de Dordrecht, 1618-1619, étude historique; par Hugo Blind, licencié es sciences sociales. Genève, imprimerie Charles Schuchardt, 1884.

In-8°, 114 p. — Paris, Bibl. nat. 8° Θ Gen. th. 13.

1618 decembris 3-5. — SYNODUS DIOECESANA ALBINGANENSIS I.

Synodus dioecesana Albinganensis I in Italia, celebrata diebus 3, 4 et 5 decembris 1618, sub Vincentio Landinelli, episcopo Albinganensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta condita in prima dioecesana synodo svb perill. et reverendiss. d. d. Vincentio Landinello, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Albinganensi, vniversalem Dei ecclesiam agente s. d. n. Pavlo V, pont. max. *[Insigne.]* Papiae, apud Io. Baptistam Rubeum, 1620, svpremorvm avthoritate.

In-8° maiori, 12 f. - 568 p. - 14 f. (index et catalogus episcoporum), cum figuris. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica; Paris, Bibl. nat.; Torino, Bibl. naz.

Fol. 6, p. 1, 241, 375 et 466, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 3, 4 et 5 decembris 1618. P. 479-568, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

Fol. 2-4 dicatio: „Scipioni Burghesio, sanctae Romanae ecclesiae tituli Sancti Chrysogoni presbytero cardinali, Vincentius Landinellus, episcopus Albinganen." Sub data: Albingae, 1 maii 1620.

1618. — COLLECTIO CONCILIORUM A BINIO EDITA.

Collectio conciliorum a Severino Binio data, triplicem usurpavit editionem, annis scilicet 1606, 1618 et 1636. Quas huc simul colligere consultius visum fuit, licet prima pro tempore ad nostrum tomum XXXVIbis pertinuerit.

1) *(Titulus insculptus:)* Concilia generalia et provincialia, qvotqvot reperiri potvervnt, item epistolae decretales et Romanor. pontific. vitae, omnia stvdio et indvstria r. d. Severini Binii, ss. theol^{ae} licen^{ti} recognita, aucta, notis illustrata et historica methodo disposita. Coloniae Agrippinae, apud Ioan. Gymnic. et Anton. Hierat, anno M.DC.VI, cum gratia et priuileg. s. caesar. maiestatis.

(T. II:) Concilia generalia et provincialia qvaecvnqve reperiri potvervnt, item epistolae decretales et Romanor. pontif. vitae, omnia stvdio et indvstria rever. d. Severini Binii, ss. theologiae licentiati & b. Mariae virginis ad Gradus Coloniae canonici, ex manuscriptis aliisque emendatioribus codicibus aucta eorundemque collatione recognita, notis vtilissimis illustrata, historica methodo disposita & in tomos quatuor distributa. Tomvs secvndvs, qvo qvid contineatvr, vide, lector, pagina sequenti; additi svnt indices dvo, vnvs rervm et verborvm, alter locorvm s. scriptvrae fvse explicatorum. Permissv svperiorvm. *[Insigne.]* Coloniae Agrippinae, apud Ioannem Gymnicum & Antonium Hierat, anno M.DC.VI, cum gratia & priuilegio sacr. caesar. maiestat.

(T. III-IV, ut t. II, his exceptis:)

... Tomvs tertivs ...

... Tomi tertij pars altera. Additi sunt ...

... Tomvs qvartvs ...

In-folio, 4 tomi / 5 vol., 3 f. - 12 p. (index) - 1019 p. - 14 f. (index), 6 f. (index) - 1208 p. - 9 f. (index), 5 f. (index) - 815 p. - 8 f. (index), 1 f. - a pag. 819 ad pag. 1680 - 12 f. (index), 1110 p. - 6 f. (index). — Amiens, ville; Chambéry, séminaire; Lucca, Grande Chartreuse; Lyon, ville; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 439; Roma, Alessandrina; Roma, Vittorio Emanuele; Strasbourg, séminaire.

T. I, f. 2, dicatio: „Sanctissimo ac beatissimo patri et d. n. Pavlo qvinto, pontifici maximo, Severinvs Binivs, b. M. virg. ad Gradus Colon. canonicus, sempiternam foelicitatem ... [Datum] Coloniae, anno M.DC.VI, ipso natali deip. virginis Mariae."

T. I, f. 3, altera dicatio: „Caesari Baronio Sorano.

2) *[Titulus frontis:]* Concilia generalia et provincialia graeca et latina, qvotqvot reperiri potvervnt, item epistolae decretales et romanor. pontific. vitae, omnia stvdio et indvstria r. d. Severini Binii, s.s. theol. doctor., metrop. eccles. Colon. canonici presbyteri c., recognita, aucta, notis nunc secundo illustrata & historica methodo disposita, ad s. d. n. Paulum papam V. Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonij Hierati, anno M.DC.XVIII, cum gratia & priuileg. s. caesar. maiestatis.

(Titulus:) Concilia generalia et provincialia, graeca et latina, qvaeqvnqve reperiri potvervnt, item epistolae decretales et Romanor. pontific. vitae, omnia stvdio et indvstria rever. d. Severini Binii, ss. theologiae doctoris & professoris, metrop. eccles. Colon. canonici & presbyteri c., ex manuscriptis aliisque emendatioribus codicibus nunc secundo aucta, eorundemque collatione recognita, notis vtilissimis illustrata, historica methodo disposita, & in tomos quatuor distributa, ad s. d. n. Paulum papam V. Tomvs primvs, in dvas partes divisvs, additi svnt indices dvo, vnvs rervm, verborvm et pontificvm, epistolarum decretalium & conciliorum, ordine alphabetico dispositorum, alter locorum sacrae scripturae fuse explicatorum. Permissv svperiorvm. *[Insigne.]* Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonij Hierati, sub signo Gryphi, anno M.DC.XVIII, cum gratia & priuilegio sacr. caesar. maiestat.

(Vol. II:) ... distributa. Tomi I pars II. *[Insigne.]* Coloniae Agrippinae, sumptibus Ioannis Gymnici, sub Monocerote, anno ...

(Vol. III:) ... distributa, tomvs secvndvs, in dvas partes distinctvs, qvo qvid contineatvr, vide lector pagina sequenti. *[Insigne.]* Coloniae ... *(ut vol. II).*

(Vol. IV:) ... Tomi secvndi pars II. *[Insigne.]* Coloniae ... *(ut vol. II).*

(Vol. V:) ... distributa. Tomvs tertivs, in dvas partes divisvs, qvarvm haec prior dvabvs sectionibvs distingvitvr. Qvo qvid ... *(ut vol. II).*

(Vol. VI:) ... distributa. Tomi tertii partis primae sectio posterior. *[Insigne.]* Coloniae ... *(ut vol. II).*

(Vol. VII:) ... distributa. Tomi tertii pars II. *[Insigne.]* Coloniae ... *(ut vol. II).*

(Vol. VIII:) ... distributa. Tomvs qvartvs, in dvas partes divisvs. Qvo qvid ... *(ut vol. II).*

(Vol. IX:) ... distributa. Tomi qvarti pars II. *[Insigne.]* Coloniae ... *(ut vol. II).*

In-folio, 4 t. / 9 vol., 8 f.-10 p.-1 f.-795 p., 1 f.-584 p., 4 f.-782 p., 1 f.-563 p., 6 f. (index)-722 p., 1 f.-831 p. *(mendose* 381), 1 f.-1010 p., 752 p., 1 f.-591 p.-229 p. (index), 2 col. — Avignon, séminaire; Bologna, università; Coutances, ville; Genova, seminario; Genova, università; Grenoble, séminaire; Lyon, ville; Nimes, ville; Paris, Bibl. nat. B 440; Roma, Angelica; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, Bibl. naz.

3) Concilia generalia et provincialia, graeca et latina, quae reperiri potuerunt omnia, item epistolae decretales & Romanorum pontificum vitae, opera et stvdio r. d. Severini Binii, s. theol. doctoris & profess. metropol. eccles. Coloniensis canonici & presbyteri c., ex manuscr. codicibus inter se collatis aucta & recognita, notis illustrata & historica methodo disposita, opvs nvnc primvm in Gallia diligentivs quam antea & accuratius editum, ab eius collectore denuo recognitum & in tomos novem distributum, indicibus item suis locupletatum, vno rerum, verborum & pontificum, epist. decretalium & conciliorum ordine alphabetico dispositum, altero locorum sacrae scripturae. Tomvs primvs (-nonvs). *[Insigne.]* Lvtetiae Parisiorvm, sumptibus Caroli Morelli, typographi regij, M.DC.XXXVI, cvm privilegio regis.

Titulo tomi septimi adduntur verba: Tomvs septimvs, in dvas partes divisvs.

In-folio, 9 vol., 14 f. (praefatio, dicatio, approb., index)-982 p., 4 f.-810 p., 8 p. (conc. Chalced.)-868 p., 2 f.-838 p., 2 f.-871 p., 2 f.-1061 p., 4 f.-1196 p., 1062 p., 2 f.-720-274 p. (indices). — Amiens, ville; Blois, séminaire; Lyon, Jésuites; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 529.

1618. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1618, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1618. — STATUTA VISITATIONIS DIOECESIS COMENSIS.

Statuta visitationis dioecesis Comensis in Italia, factae a Ioanne Francisco Bonomo, episcopo Vercellensi [1572-87], serius edita anno 1618.

Exstant statuta in opere cui titulus:

I. Francisci Bonhomii, Dei et apostolicae sedis gratia episcopi Vercellarum, et visitatoris apostolici in civitatibus & diaecesibus Comi & Nouariae a s. d. n. Gregorio pp. XIII constitvti, decreta generalia in visitatione Comensi edita; adjunctis item summorum pontificum sanctionibus, & Tridentini concilij decretis, quae certis anni diebus, enunciari euulgarique debent; necnon reverendiss. d. episc. Comen. edictis. Comi, apud Balthassar. e *(sic)* Melch. fratres de Arcionibus, impressores episcopales, M.D.C.XVIII, superiorum permissu.

In-8°, 4 f.-240-31-48 p. — Avignon, ville; Milano, Ambrosiana; Novara, seminario; Paris, Bibl. nat.

Haec decreta promulgata sunt extra synodum. Pars secunda et tertia continent appendicem documentorum.

1618. — SYNODUS DIOECESANA EPOREDIENSIS.

Synodus dioecesana Eporediensis (Ivrea) in Italia, celebrata anno 1618, sub Iosepho de Ceva, episcopo Eporediensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus dioecesana, quam David ex comitibus Riccardi, episcopus Eporediensis, habuit, in ecclesia cathedrali, diebus IV, V, VI septembris MDCCCLXXXIII. Eporediae, typis A. Tomatis, MDCCCLXXXIII.

In-8°, XLVIII-184 p. — Roma, libr. Bocca.

P. XVIII, mentio synodorum celebratarum a Dominico Iosepho Ceva, episcopo Eporediensi, annis 1618 et 1622.

1618. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1618, sub Ioanne Llano de Valdes, episcopo Legionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales del obispado de Leon, hechas por el illvstrissimo señor don Bartolome Santos de Rissoba, obispo de dicho obispado, y recopiladas por el mismo las de svs predecessores. Año 1651, con licencia, en Alcala, por Maria Fernandez.

In-8°, 8 f.-250 p., 1 fig. — Madrid, Bibl. nacional; Paris, Mazarine; Paris, Sorbonne.

Hae constitutiones editae sunt in synodo dioecesana celebrata anno 1636, sub Santos de Rissoba, episcopo, atque impressae sub Ioanne Pozzo, item episcopo Legionensi.

Passim mentio habetur synodorum celebratarum annis 1319, 1357, 1604, 1608, 1618, 1620, 1630, 1636, 1638, 1639, 1643 et 1647.

1618. — SYNODUS DIOECESANA MONTIS ALCINI.

Synodus dioecesana Montis Alcini (Montalcino) in Italia, celebrata anno 1618, sub Mario Cossa, episcopo Montis Alcini.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Costitvzioni, (1693, *titulus supra col.* 31).

1618. — SYNODUS DIOECESANA SANCTONENSIS.

Synodus dioecesana Sanctonensis in Gallia, celebrata anno 1618, sub Michaele Raoul, episcopo Sanctonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Reglemens povr le diocese de Saintes, leuz & publiez au synode d'après pasques, tenu le ieudy

vingt septiesme du mois d'avril 1651. *[Insigne.]* A Saintes, chez Iean Bichon, imprimeur ordinaire du roy, 1651.

In-8°, 32 p. — Paris, Bibl. nat. B 18442.

Haec synodus dioecesana celebrata est sub Ludovico de Bassompierre, episcopo Sanctonensi.

P. 4, mentio statutorum synodalium editorum annis 1618 et 1635.

1618. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis (Sebenico) in Dalmatia, celebrata anno 1618, sub Vincentio Arrigoni, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 419.

1618. — SYNODUS DIOECESANA VICENSIS.

Synodus dioecesana Vicensis (Vich) in Hispania, celebrata anno 1618, sub Andrea de San Jerónimo, episcopo Vicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constituciones sinodales de Vich, 1618, por el obispo d. Fr. Andrés de San Jerónimo. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 378.

1619 februarii 16. — SYNODUS DIOECESANA GENUENSIS I.

Synodus dioecesana Genuensis I in Italia, celebrata die 16 februarii 1619, sub Dominico Marino, archiepiscopo Genuensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Prima dioecesana synodvs Genvensis, habita die XVI febrvarii MDCXIX, ab illustriss. et reverendiss. d. Dominico de Marinis, archiepiscopo Genvensi. *[Insigne.]* Romae, apud Iacobum Mascardum, MDCXIX, svperiorvm permissv.

In-4°, 53 p. - 1 f. (index, errata). — Genova, civica; Genova, Fransoniana; Genova, università; Genova, urbana.

2) Synodi dioecesanae et provinciales, editae atque ineditae, s. Genuensis ecclesiae; accedunt acta et decreta visitationis Francisci Bossii, episcopi Novariensis, ann. MDLXXXII, monumentis anekdotis illustrata. Genuae, ex typographia archiepiscopali, 1833.

In-4°, 912 p. - 1 f. — Genova, università.

P. 648-97: „Prima dioecesana synodus Genuensis, habita die XVI februarii MDCXIX, sub Dominico de Marinis, archiepiscopo Genuensi."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Synodus dioecesana Ianuensis, ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Eduardo Pulciano, archiepiscopo Ianuensi, habita in templo metropolitano, diebus XVI, XVII, XVIII novembris an. MCMIX. *[Figura.]* Genuae, ex typographia archiepiscopali, 1909.

In-8°, 493 p. — Pisa, arcivescovato.

P. 440-1: „Elenco dei sinodi diocesani Genovesi", inter quas mentio synodi celebratae die 16 februarii 1619.

1619 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1619, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 762-4.

1619 aprilis 17. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS.

Synodus dioecesana Niciensis in Gallia, celebrata die 17 aprilis 1619, sub Francisco Risino, episcopo Niciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1620, *titulus supra col.* 39).

P. 575 *(mendose* 555), decreta synodi celebratae die 17 aprilis 1619.

1619 aprilis 17-9. — SYNODUS DIOECESANA AURIENSIS.

Synodus dioecesana Auriensis (Orense) in Hispania, celebrata diebus 17, 18 et 19 aprilis 1619, sub Petro Ruiz de Valdivieso, episcopo Auriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones sinodales del obispado de Orense, copiladas, hechas y promvlgadas por su s. illustris. don Pedro Rvyz de Valdiviesso, arçobispo obispo de Orense, del consejo de su magestad, en el primero sinodo qve celebrò en su catedral. Con licencia del conseio, en Madrid, por la viuda de Alonso Martin de Balbao, año 1622.

In-8° maiori, 6 fsn. - 150 fcn. - 6 fsn. (index). — Lyon, ville.

Fsn. 2, synodus celebrabitur die 17 aprilis 1619. F. 150, finis synodi die 19 aprilis.

De hac synodo confer etiam:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 54.

1619 maii 14-5. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata diebus 14 et 15 maii 1619, sub Alexandro Martio de Medici, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Florentinae, habita *(sic)* in metropolitana ecclesia die XIIII et XV mensis maii MDCXIX. Florentiae, apud Bartholomaeum Sermartellium et fratres, MDCXIX.

In-4°, 136 p. - 12 f. — Paris, Bibl. nat. B 2063; Pisa, università; Roma, Assomptionnistes; Roma, Vaticana; Siena, civica.

1619 maio. — SYNODUS DIOECESANA LAUDENSIS III.

Synodus dioecesana Laudensis III in Italia, celebrata mense maio 1619, sub Michelangelo Seghizzi, episcopo Laudensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta edita et promvlgata in synodo dioecesana Laudensi tertia, quam habuit primo perillustris. & reuerendiss. f. Michael Angelvs Seghitivs, Dei & apostolicae sedis gratia episcopus Lauden. & comes, anno M.DC.XIX mense maio, adiectis ad calcem edictis, catalogo s. s. & episcoporum Laud. et descriptione ecclesiastica ciuitatis & dioecesis. *[Insigne.]* Lavdae, typis Pauli Bertoetti, permissu superiorum. *[In fine:]* Lavdae, ex typographia Pauli Bertoetti, M.DC.XIX.

In-4°, 4 f.-154 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 55-154, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium. P. 95-108, catalogus episcoporum Laudensium.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodus Laudensis septima, quam illustrissimus & reverendissimus d. d. Joseph Gallarati, Dei et apostolicae sedis gratia, episcopus Laudensis et comes, solio pontificio assistens, abbas commendatarius S. Marthae loci Fregnani Cremonensis, nec non praepositus S. Victorini Terrae Cotii Vercellensis, celebrabat feriis secunda, tertia et quarta dominicam III post Pentecosten immediate sequentibus, scilicet 9, 10, 11 mensis junii anni 1755; nonnullis additis constitutionibus apostolicis, et sac. congregationum declarationibus, quibus decreta confirmantur. Mediolani, MDCCLVI, ex typographia Petri Antonii Frigerii, superiorum permissu.

In-4°, 10 f.-299 p.-1 f. — Bologna, università; Milano, Ambrosiana; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 286: „Frater Michael Angelus Seghitius, ordinis Praedicatorum, [episcopus Laudensis], synodum habuit", anno non indicato sed 1619.

3) Synodus dioecesana Laudensis nona, ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Joanne Baptista Rota, Dei et apostolicae sedis gratia, sanctae Laudensis ecclesiae episcopus, celebrata diebus 28, 29, 30 septembris anno 1896. Laudae, ex typographia episcop. Quirico et Camagni.

Sine anno, in-8°, LXXVII-239 p. — Milano, seminario; Roma, Vittorio Emanuele.

P. VIII, mentio synodi habitae sub fr. Michelangelo Seghizzi, episcopo Laudensi.

1619 iunii 10. — SYNODUS DIOECESANA AVERSANA.

Synodus dioecesana Aversana in Italia, celebrata die 10 iunii 1619, sub Carolo Carafa, episcopo Aversano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones dioecesanae synodi ab ill^mo & r^mo dño d. Carolo Carafa, Dei & apostolicae sedis gratia Auersanae ecclesiae episcopo, celebratae IV idus iunij MDCXIX. Olmuz in Morauia, anno MDCXXI, superiorum permissum *(sic)*.

In-4°, 2 f.-121 p.-15 f. (appendix documentorum et index). — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 1982.

1619 iunii 10-iulii 19. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Blesis a die 10 iunii ad diem 19 iulii 1619.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé, tenue à Blois, en 1619. — Grenoble, ville, codex ms. 1877, saeculi XVII, 373/245 millim., 90 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 599.

2) Procès-verbaux des assemblées du clergé, durant les années 1600, 1602, 1605, 1610 et 1619. — Orléans, ville, codex ms. 874, saeculi XVIII, 360/242 millim., 379 f. — Cf. *Catal. cit.,* XII, 314.

3) Assemblées *(titulus supra col.* 53, n. 1).

4) Procès-verbaux *(titulus supra col.* 6A, n. 2).

5) Collection (1767-78, *titulus supra col.* 37, n. 2), t. II, p. 322-48 et append. p. 34.

1619 iunii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA CREMENSIS.

Synodus dioecesana Cremensis in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1619, sub Petro Emo, episcopo Cremensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodvs dioecesana a Petro Emo, Cremae episcopo, celebrata anno M.DC.XIX. *[Insigne.]* Brixiae, ex typographia Io. Pauli Bizardi.

Sine anno (1619), in-8°, 24 p. — Milano, Ambrosiana.

P. 22: „Data, acta et promulgata Cremae, in cathedrali templo, dum synodus celebraretur, die 20 iunii 1619 inchoata, et completa 22 eiusdem."

1619 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 6 augusti 1619, sub Iacobo Boonen, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 120-2, ex actis episcopatus Gandavensis.

1619 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 6 augusti 1619, sub Matthia Hovio, archiepiscopo Mechliniensi.

De hac congregatione confer opus cui titulus: Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 279, ex originali.

1619 augusti 27. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 27 augusti 1619, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 215-7, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 144-6).

1619 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA VII.

Synodus dioecesana Brundusina VII in Italia, celebrata die 8 septembris 1619, sub Ioanne Falces de Sancto Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 189-204.

1619 octobris 22. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 22 octobris 1619, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Ordonnances et constitvtions synodales, decrets et reglements donnez av dioceze de Bovrdeavs, pvis l'an M.DC jusques à present, en diuerses années & occurences, par monseignevr l'illvstrissime & reuerendissime cardinal de Sovrdis, archeuesque de Bourdeaus, & primat d'Aquitaine, redigez en diuers tiltres, par commandement de mondit seigneur. A Bovrdeavs, par Iac. Millanges, imprimeur ordinaire du roy, & Cl. Mongirovd, marchant libraire, 1621.

In-8°, 287 p.-8 f. (index). — Carpentras, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Marseille, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Passim citantur constitutiones synodi anni 1619.

1619 octobris 22. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 22 octobris 1619, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 765-8.

1619 octobri. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata mense octobri 1619, sub Raymundo de La Marthonie, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts et reglements dv diocese de Limoges, publiez au synode d'après la Sainct Luc en l'année mille six cens dix & neuf. Seconde edition, reueuë, augmentée & confirmée par reuerendiss. père en Dieu messire François de la Fayette, euesque dudict Limoges; à laquelle sont adioustez les reglements des paroisses pour l'ordre du seruice diuin, administration des sacrements, droicts des curez & prestres d'icelles. *[Insigne.]* A Limoges, par A. Barbov, deuant Sainct Michel, M.DC.XXIX.

(Pars II:) Statvts et règlements des églises paroissiales de Sainct Pierre du Queyroir & de Sainct Michel des Lions de la ville de Limoges, pour l'ordre du diuin seruice & administration des saincts sacrements, ausquels se conformeront les autres églises paroissiales du diocèse de Limoges, horsmis ce qui sera de l'vsage propre & particulier desdictes paroisses, faicts & dressez de l'authorité de reuerendissime père en Dieu messire François de la Fayette, euesque de Limoges, conseiller du roy en ses conseils d'estat & premier aumosnier de la royne. A Limoges, par Antoine Barbov, à la ruë de la Ferrerie, deuant S. Michel, M.DC.XXIX.

In-12°, 2 partes, 12 f.-336 p., 5 f.-81 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5563; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Ordonnances synodales du diocèse de Limoges, revues & confirmées par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Loüis de Lascaris d'Urfé, eveque de Limoges. *[Insigne.]* A Limoges par Jean Chapoulaud, imprimeur & marchand libraire, vis à vis les pp. Jésuites, à s. Jean Baptiste, M.DC.LXXXIII.

In-12°, 3 partes, 6 f.-158 p., 1 f.-26 p., 1 f.-19 p.-4 f. (index).— Autun, séminaire; Le Mans, ville; Marseille, ville; Nevers, évêché; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Pars I continet synodum celebratam anno 1619; pars II synodum celebratam die 13 aprilis 1673; pars III (pag. 1-7) synodum celebratam die 21 aprilis 1678; et (pag. 9-19) synodum celebratam die 20 octobris 1678.

3) Ordonnances synodales du diocese de Limoges, revûës & imprimées de nouveau par l'ordre de monseigneur l'illustrissime et reverendissime François de Carbonnel de Canisy, evéque de Limoges. *[Insigne.]* A Limoges, chez Pierre Barbou, imprimeur de monseigneur l'evéque, proche S. Michel, 1703, avec privilége dv roy.

In-12°, 6 f.-259 p.-4 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice; Roma, Vaticana.

(P. 1, titulus secundus:) Statuts et reglemens synodaux du diocese de Limoges, publiez en l'an 1619, par monseigneur Raymond de la Marthonie, revûs, corrigez & confirmez par monseigneur François de la Fayette en 1629, et par monseigneur Louis de Lascaris d'Urfé en 1683, revûs & imprimez de nouveau par l'ordre de monseigneur François de Carbonnel de Canisy, evêque de Limoges.

P. 3-160, statuta edita in synodo celebrata anno 1619 a Raymundo de La Marthonie, episcopo Lemovicensi.

4) Statuts du diocèse de Limoges, renouvellés et publiés par monseigneur Prosper de Tournefort, en 1838. Limoges, chez Barbou, imprimeur libraire, 1838.

In-12°, 344 p. — Paris, Saint-Sulpice.

P. 306, hae constitutiones datae sunt anno 1836, in congregatione cleri celebrata quasi in forma synodi. In exemplari bibliothecae S. Sulpitii, habetur haec nota manu scripta: „Ces statuts du diocèse de Limoges ne peuvent être considérés que comme un projet de statuts, attendu qu'ils ont été

publiés sans l'approbation de l'ordinaire et que l'édition en a été supprimée immédiatement après la publication, par les soins de Mgr Prosper de Tournefort."

P. 9, mentio statutorum synodalium dioecesis Lemovicensis, editorum ab episcopis huius ecclesiae, scilicet a Raymundo de La Marthonie, anno 1619, a Francisco de La Fayette, anno 1629, a Ludovico Lascaris d'Urfé, anno 1683, denique a Francisco de Carbonnel de Canisy, anno 1703.

1619. — STATUTA ABBATIAE FULDENSIS.

Statuta abbatiae Fuldensis in Germania, edita anno 1619, ab Antonio Albergato, episcopo Vigiliarum et sanctae sedis in Germania nuntio, et ab Ioanne Frederico a Schwalbach, abbate Fuldensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Coloniae Agrippinae, in officina Kinchiana, 1619. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 304-25.

1619. — SYNODUS DIOECESANA LUCEORIENSIS.

Synodus dioecesana Luceoriensis (Luck) in Polonia, celebrata anno 1619, sub Henrico Firley, episcopo Luceoriensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1641, synodus dioecesana Luceoriensis, sub Andrea Gembicki, Janoviae habita. In hac synodo sermonem suum ad clerum illustrissimus sic incepit: Non mediocriter consternatus sum, fratres dilectissimi, ubi primum inaudivi, synodum per viginti duos fere annos in hac Luceoriensi dioecesi non fuisse celebratam."

1619. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS.

Synodus dioecesana Mediolanensis in Italia, celebrata anno 1619, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

De hac synodo confer sermonem dictum ab hoc praesule; exstat in opere cui titulus:

Fed. Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 399-465.

1619. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1619, sub Decio Carafa, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus dioecesana ab illustrissimo ac reverendissimo domino Gulielmo Sanfelicio, o. S. B., archiepiscopo et patritio Neapolitano, celebrata diebus IV, V, VI, VII iunii MDCCCLXXXII. Neapoli, ex typographia archiepiscopali, MDCCCLXXXII.

In-8°, 2 partes, LIII - 200 - 63 p. — Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

Pars II continet documenta ad hanc synodum attinentia.

Pag. X: „Ubi Tridentinum de synodis decretum vulgatum est, ab anno MDLXV, plurimae ac frequentissimae synodi in hac Neapolitana dioecesi haberi coeptae sunt. Centum enim et sexaginta ferme annos, nimirum usque ad annum MDCCXXVI quinque supra viginti synodi celebratae sunt."

Passim, mentio synodorum celebratarum annis 1328, 1440, post 1484, 1542, a die 4 ad diem 12 februarii 1565, 1567, 1595, 1607, 1611, 1612, 1619, 1622, 1623, 1627, 1629, 1632, 1642, inter annos 1643-57, 1644-58, 1645-59, 1646-60, 1647-61, 1662, 1669, 1672, 1676, 1680, inter annos 1691-1702, 1725.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1619. — SYNODUS DIOECESANA NERITONENSIS I.

Synodus dioecesana Neritonensis (Nardo) I in Italia, celebrata anno 1619, sub Hieronymo de Franchi, episcopo Neritonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Anacephaleosis constitvtionvm synodalium cathedralis ecclesiae Neritonen., abb. Petro Antonio ab Alexandro, s. th. & v. i. d., prothonotario *(sic)* apostolico, eiusdem cathedralis primo atque iterum illustriss. & reuerendiss. d. Thomae Brancatij, olim Abellinen. & Frequentinen., nunc episcopi Neritonen. vicario generali, authore digesta. *[Insigne.]* Lycii, apud Petrum Michaelem, 1674, superiorum permissu.

In-12°, 278 p. - 5 f. (index, errata). — Roma, Vaticana.

P. 19, mentio synodi I sub Hieronymo de Franchis, episcopo, anno 1619.

1619. — SYNODUS DIOECESANA TARVISINA.

Synodus dioecesana Tarvisina in Italia, celebrata anno 1619, sub Francisco Giustiniani, episcopo Tarvisino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones Francisci Ivstiniani, episcopi Tarvisini, in synodo dioecesana promvlgatae. *[Insigne.]* Tarvisii, apud Angelum Righettinum, M.DC.XX.

In-8°, 102 fcn.-1 fsn. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2204; Roma, Vaticana.

Fol. 1, imprimatur sub data: 16 octobris 1619. Synodus celebrata est forsan hoc ipso anno.

Fol. 3: „Inhaerentes maxime illis decretis quae olim ab integerrimis ac de republica christiana optime meritis Francisco cardinali Cornelio [1577-95] et Aloysio archiepiscopo Molino [1596-604], antecessoribus nostris, sancte et salubriter promulgata reperiuntur ..."

1620 ianuarii 1. — STATUTA DIOECESIS PARISIENSIS.

Statuta dioecesis Parisiensis in Gallia, edita die 1 ianuarii 1620, sub Henrico de Gondi, episcopo Parisiensi.

De his statutis confer opera quibus tituli:

1) Règlemens faicts de l'avthorité de monseigneur l'illustrissime & reuerendissime cardinal de Retz, euesque de Paris, contenans l'explication de quelques articles des statuts synodaux de son diocèse. *[Insigne.]* A Paris, chez François Ivlliot, imprimeur ordinaire de mondit seigneur cardinal, ruë du Paon, au Soleil d'or, près la porte Sainct Victor, M.DC.XX, auec priuilege du roy.

In-4°, 20 p. — Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 20, haec statuta edita sunt extra synodum, decreto dato Parisiis, die 1 ianuarii 1620.

2) Synodicon ecclesiae Parisiensis, autoritate illustrissimi ac reverendissimi d. d. Francisci de Harlay, Parisiensis archiepiscopi, ducis ac paris Franciae, anno 1674 editum, nunc denuo recognitum; accedunt synodus anni 1697 ac decreta seu ordinationes circa disciplinam ecclesiasticam a sequentibus praesulibus ad hanc usque diem promulgatae; jussu illustrissimi ac reverendissimi d. d. Christophori de Beaumont, Parisiensis archiepiscopi, ducis Sancti-Clodoaldi, paris Franciae, regii ordinis sancti Spiritus commendatoris, Sorbonae provisoris &c. *[Insigne.]* Parisiis, apud Cl. Simon, serenissimorum principum Condaei, ducis Borbonii necnon illustrissimi d. d. archiepiscopi typographum, via Mathurinorum, M.DCC.LXXVII.

In-4°, XXIV-438 p.-1 f.-120 p. — Paris, Bibl. nat. B 2297; Paris, Mazarine; Paris, Saint-Sulpice.

P. 246-69, statuta edita ab [Henrico de Gondy], cardinale de Retz, episcopo Parisiensi, extra synodum, sub data die 1 ianuarii 1620.

3) Actes de l'église de Paris touchant la discipline et l'administration, publiés par l'ordre de monseigneur Marie-Dominique-Auguste Sibour, archevêque de Paris. Imprimerie de J.-P. Migne, aux ateliers catholiques du Petit-Montrouge, 1854.

In-8° maiori, X-628 p. — Paris, Bibl. nat. B 2398; Paris, Saint-Sulpice.

Omnia documenta versa sunt gallice. Hoc opus continet fragmenta seu quaedam statuta conciliorum vel synodorum quorum enumeratio habetur apud Mansi, XXXVI[A], 44*-6*.

P. 148-58: „Règlements [Henrici de Gondi] contenant l'explication de quelques articles des statuts synodaux de son diocèse."

1620 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 5 maii 1620, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 768-71.

1620 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis (Le Mans) in Gallia, celebrata die 6 maii 1620, sub Carolo de Beaumanoir de Lavardin, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Advertissemens, statuts et ordonnances aux curez et autres ecclésiastiques du diocèse du Mans, leuz et publiez au synode du dict diocèse tenu le mercredi sixiesme de may l'an mil six cents vingt. Au Mans, par Gervais Olivier, MDCXX.

In-4°, 32 p. — Le Mans, évêché. — Mihi communicavit d. Deshayes, vicarius generalis Cenomanensis.

1620 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA VAPINCENSIS.

Synodus dioecesana Vapincensis in Gallia, celebrata 6 maii 1620, sub Carolo Salomon du Serre, episcopo Vapincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

L'edifice épiscopal basti svr les sept colomnes des sacremens de l'église, contenant les ordonnances synodales que messire Charles Salomon du Serre, éuesque, comte & seigneur de Gap & de Charance, a faict, & veut qu'on obserue en sa diocèse. „Sapientia aedificauit sibi domum, excidit columnas septem. Prouerb. 9." A Lyon, par Ionas Gautherin, à la place de Confort, près le Puis, 1620.

In-8°, 121 p.-3 f., cum fig. — Avignon, ville.

P. 122, haec synodus celebrata est die 6 maii 1620.

1620 maii 17-augusti 15. — SYNODUS DIOECESANA CALAGURITANA.

Synodus dioecesana Calaguritana in Hispania, celebrata a die 17 maii ad diem 15 augusti 1620, sub Petro Gonzalez de Castillo, episcopo Calaguritano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Titulus manu scriptus:) Constituciones synodales del sinodo diocesano, en la iglesia colegial de Santa Maria la Redonda de la ciudad de Logroño, celebrado por don Pedro Gonsalez de Castillo, obispo de Calahorra y la Calçada, a diez y siete dias del mes de mayo de 1620. *[In fine:]* Madrid, por la viuda de Alonso Martin, año de 1621.

In-4° maiori, 8 fsn. (approbatio, convocatio)-195 fcn.-11 fsn. (index). — Roma, Vaticana.

Fol. 195, haec synodus celebrata est a die 17 maii ad diem 15 augusti 1620.

De hac synodo confer etiam:

2) La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 374.

1620 iunii 11. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS.

Synodus dioecesana Bononiensis in Italia, celebrata die 11 iunii 1620, sub Alexandro Ludovisi, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Rinovatione di alcvni ordini, altre volte pvblicati di commissione dell' illvstrissimo & reverendissimo sig. cardinale Lvdovisio, arciuescouo di Bologna & principe, fatta nella sinodo diocesana celebrata alli 11 di giugno *(sic)* MDCXX. *[Insigne.]* In Bologna, per Vittorio Benacci, stampatore archiepiscopale, MDCXX.

In-8°, 16 p. — Roma, Casanatense.

1620 iunii 11. — SYNODUS DIOECESANA CLAROMONTANA.

Synodus dioecesana Claromontana in Gallia, celebrata die 11 iunii 1620, sub Ioachino d'Estaing, episcopo Claromontano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Canons synodavx statvez par reverend père en Diev messire Ioachim Destaing, euesque de Clairmont, povr le reglement de son dioceze, son le ieudi vnziesme iuin mil six cents vingt. *[Insigne.]* A Clairmont, par Bertrand Dvrand, imprimeur du roy, avec permission de mondict seigneur l'euesque.

In-8°, 175 p. — Paris, Bibl. nat. B 5417.

Hi canones editi sunt in synodo dioecesana celebrata die 11 iunii 1620.

De hac synodo confer etiam:

2) Synode diocésain célébré au grand séminaire de Montferrand, en l'an 1880, par monseigneur l'évêque de Clermont. Actes du synode, statuts diocésains. *[Insigne.]* Clermont-Ferrand, typographie Ferdinand Thibaud, libraire, rue Saint-Genès, 8-10, 1880.

In-8°, 128 p. — Orléans, séminaire.

P. 8, mentio synodi celebratae anno 1620.

1620 iunii 11. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA.

Synodus dioecesana Faventina in Italia, celebrata die 11 iunii 1620, sub Iulio Monterenzio, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae synodi Faventinae, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Ivlio Monterentio, Dei & apostolicae sedis gratia Fauentinae ecclesiae episcopo, celebratae anno M.DC.XX, die XI mensis iunij. *[Insigne.]* Faventiae, M.DC.XX. *[In fine:]* Ab eodem Georgio Zarafaglio, impressore episcopali.

In-4°, 2 f.-33 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2049.

1620 iunii 11. — SYNODUS DIOECESANA MACLOVIENSIS.

Synodus dioecesana Macloviensis (Saint-Malo) in Gallia, celebrata die 11 iunii 1620, sub Guillelmo Le Gouverneur, episcopo Macloviensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1 et 2) Statvts, (1619 et 1620, *tituli supra col.* 17-8, n. 1 et 2), p. 1110-1.

3) Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 18, n. 3), passim.

4) Ordonnances, (1782, *titulus supra col.* 19, n. 4), p. 22.

1620 iunii 11. — SYNODUS DIOECESANA VLADISLAVIENSIS.

Synodus dioecesana Vladislaviensis in Polonia, celebrata die 11 iunii 1620, sub Paulo Wolucki, episcopo Vladislaviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1620, synodus dioecesana Vladislaviensis, Pauli Wolucki, die 11 iunii, Vladislaviae, celebrata; nondum typis mandata."

1620 augusti 4. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 4 augusti 1620, sub Iacobo Boonen, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Additiones ad ordinata a r^mo^ domino d. Antonio Triest, episcopo Gandavensi, in congregatione decanorum episcopatus Gandavensis impressae anno 1620 et 1630, publicatae in congregatione anni 1632, januarii 13 et 14. Apud Manilium.

Sine loco nec anno (1632), in-8°. — Paris, Sainte-Geneviève.

2) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 27), IV, 122-4, ex actis episcopatus Gandavensis.

1620 augusti 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 4 augusti 1620, sub Petro Van den Wiele, vicario capitulari Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 280-1, ex originali.

1620 augusti 27. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 27 augusti 1620, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 218-9, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 152-3 et alio registro D, fol. 149-50.

1620 octobris 1. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS SILVANECTENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Silvanectensis (Senlis) in Gallia, edita die 1 octobris 1620, sub Francisco de La Rochefoucauld, episcopo Silvanectensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta synodalia dioecesis Sylvanectensis. *[Insigne.]* Parisiis, apud Antonivm Stephanvm, typographum regium, via Iacobaea, M.DC.XXI.

In-8°, 55 p. — Paris, Bibl. nat. B 5696; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3: „Statuta synodalia dioecesis Sylvanectensis, 1 die octobris 1620. Franciscus tituli Sancti Calixti, s. R. e. presbyter cardinalis de la Rochefoucault, Dei et s. sedis apostolicae gratia Sylvanectensis episcopus ..."

P. 5-15, statuta latine. P. 17-32, eadem gallice.

1620 octobris 13-5. — SYNODUS DIOECESANA GNESNENSIS.

Synodus dioecesana Gnesnensis in Polonia, celebrata Lovicii, diebus 13, 14 et 15 octobris 1620, sub Laurentio Gembicki, archiepiscopo Gnesnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1620, synodus dioecesana Gnesnensis, sub Laurentio Gembicki, habita Lovicii, diebus 13, 14 et 15 octobris.“

1620 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 20 octobris 1620, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 771-5.

1620 octobris 29 - novembris 3. — SYNODUS DIOECESANA TOLETANA.

Synodus dioecesana Toletana in Hispania, celebrata a die 29 octobris ad diem 3 novembris 1620, sub Ferdinando, cardinale, administratore perpetuo archiepiscopatus Toletani.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones sinodales del s^no^ señor don Fernando, cardenal infante, administrador perpetuo del arçobispado de Toledo, primado de las Españas, chançiller mayor de Castilla, presidiendo en la synodo, por su alteza, el doctor Aluaro de Villegas, canonigo magistral, su coadministrador. En Madrid, por Bernardino de Guzman, año 1622.

In-folio, 20 fsn. - 108 fcn. - 14 fsn. (index), cum fronte insculpta. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 423; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 9, 14 et 15, haec synodus dioecesana celebrata est, quatuor sessionibus, diebus 29, 30, 31 octobris et 3 novembris 1620.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Ss. pp. Toletanorum, quotquot extant, opera, nunc primum simul edita, ad codices mss. recognita, nonnullis notis illustrata, atque in duos tomos distributa; tomus primus, Montani, s. Eugenii III et s. Ildephonsi, Toletanae ecclesiae praesulum, opuscula, epistolas fragmentaque complectens; opera, auctoritate et expensis excellentissimi domini Francisci de Lorenzana, archiepiscopi Toletani, Hispaniarum primatis. Matriti, MDCCLXXXII, apud Ioachimum Ibarra, s. c. r. m. et dignitatis archiep. Tolet. typogr., regio permissu.

(T. II:) Tomus secundus, sancti Iuliani, Toletani antistitis, et sancti Eulogii, Cordubensis martyris, electi archiepiscopi Toletani, opuscula, epistolas fragmentaque complectens ... M.DCCLXXXV ...

(T. III:) Pp. Toletanorum, quotquot extant, opera; tomus tertius, Roderici Ximenii de Rada, Toletanae ecclesiae praesulis, opera praecipua complectens; opera, auctoritate et expensis eminentissimi domini Francisci cardinalis de Lorenzana, archiepiscopi Toletani, Hispaniarum primatis. Matriti, MDCCXCIII, apud viduam Ioachimi Ibarra, dignitatis archiep. Tolet. typogr., regio permissu.

In-folio, 3 vol., 2 f. - xl - 451 p., 2 f. - xxij - 642 p., 2 f. - xxvj p. - 1 f. - 509 p. — Lyon, ville.

T. III, p. 344: „Anno 1620, serenissimus infans Hispaniarum cardinalis Ferdinandus synodum dioecesanam congregavit, et eius nomine praefuit doctor Alvartus de Villegas, coadministrator in spiritualibus.“

1620. — SYNODUS DIOECESANA DUMIENSIS.

Synodus dioecesana Dumiensis (Mondoñedo) in Hispania, celebrata anno 1620, sub fratre Raphaele Diaz de Cabrera, episcopo Dumiensi.

Mihi communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1620 — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1620, sub Ioanne Llano de Valdes, episcopo Legionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67).

1620. — SYNODUS DIOECESANA PANAMENSIS.

Synodus dioecesana Panamensis in America centrali, celebrata anno 1620, sub Francisco de Camara, episcopo Panamensi.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 158.

1621 februarii 9 - 1623 iulii 8. — GREGORIUS PAPA XV.

Gregorius XV (Alexander Ludovisi), natus Bononiae die 9 ianuarii 1554, electus papa die 9 februarii 1621, coronatus die 15, mortuus die 8 iulii 1623.

Gregorii XV constitutiones exstant in operibus quibus tituli:

1) Bullarium (1617-72, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 855 B, n. 5), IV, 45-176.

2) Bullarium Romanum, (1638), III, 274-332.

3) Magnvm bvllarivm, (1655-73, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 857 C, n. 10), III, 372-451, IV, 316-8.

4) Magnum bullarium (1692-7, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 858 C, n. 11), III, 372-451, IV, 302-4.

5) Magnum bullarium, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 859 D, n. 13), III, 418-507.

6) Magnum bullarium, seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 860 C, n. 14), IV, 180-4.

7) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 1-24, VII, 262-6 et 454.

8) Vecchi, *Collectio,* (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 D, n. 16), passim t. I.

9) Cocquelines, *Bullarum,* (1739-62, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 97 C), t. V, part. IV, p. 311-424, et t. V, part. V, p. 1-116.

10) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 954 D, n. 14), p. 17-24.

11) Bullarium Vaticanum, (1742-52), III, 228-31.

12) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 995 A, n. 17), I, 26-44.

13) Bullarum (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 863 A, n. 18), XII, 483-824.

1621 martii 3. — SYNODUS DIOECESANA PREMISLIENSIS.

Synodus dioecesana Premisliensis in Polonia, celebrata die 3 martii 1621, sub Ioanne Wężyk, episcopo Premisliensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1621, synodus dioecesana Premisliensis, sub Joan. Wężyk, die 3 martii, in ecclesia cathedrali habita."

1621 aprilis 26 - maii 1. — CONCILIUM PROVINCIALE GNESNENSE-PETRICOVIENSE.

Concilium provinciae Gnesnensis, celebratum Petricoviae in Polonia, a die 26 aprilis ad diem 1 maii 1621, sub Laurentio Gembicki, archiepiscopo Gnesnensi.

Bibliographia:

1) Synodvs provincialis Gnesnensis provinciae, svb ill[mo] & rnd[mo] domino d. Lavrentio Gembicki, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate primoque principe, Petricouiae, anno Dñi millesimo sexcentesimo vigesimo primo, die vigesima sexta mensis aprilis celebrata, Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, s. r. m. typographi, anno Domini M. DC. XXIIII.

In-4°, 35 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2345.

Fol. 4, hoc provinciale concilium celebratum est a die 26 aprilis ad diem 1 maii 1621.

2) Constitvtiones synodorvm metropolitanae eccl. Gnesnensis provincialivm, authoritate synodi prouincialis Gembicianae per deputatos recognitae, jussu vero & opera ill[mi] ac rnd[mi] domini d. Ioannis Wezyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopi Gnesnen., l. n. r. p. p. editae. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, s. r. m. typographi, anno Domini M. DC. XXX.

In-4°, 14 f. - 417 p. - 12 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2345.

Sequuntur alii tituli cuiusque partis impressae annis 1607, 1621, 1628 et 1634.

3) *(Titulus partis I:)* Constitutiones synodorum metropolitanae ecclesiae Gnesnensis provincialium, authoritate synodi provincialis Gembicianae, per deputatos recognitae, jussu vero & opera illustrissimi & reverendissimi domini d. Joannis Wezyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopi Gnesnensis, l. n. r. p. p. editae. Cracoviae, in typographia collegii majoris vniver. Cracovien. reimpressae, anno Domini 1761.

(Pars II:) Concilium provinciale regni Poloniae, quod, Paulo V pontifice, Bernardus Maciejowski, s. R. e. presb. cardinalis tit. S. Joannis ante Portam Latinam, archiepiscopus Gnesnensis, legatus natus & regni Poloniae primas primusque princeps, habuit, Petricoviae, anno Domini M. DC. VII. Cracoviae, in offic. Andreae Petricovii, s. r. m. typographi, anno Domini 1630.

(Pars III:) Synodus provincialis Gnesnensis provinciae, sub illustrissimo & reverendissimo domino d. Laurentio Gembicki, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate primoque principe, Petricoviae, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo primo, die vigesima sexta mensis aprilis, celebrata. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii, s. r. m. typographi, anno Domini M. DC. XXIV.

(Pars IV:) Synodus provincialis sub illustrissimo & reverendissimo domino d. Joanne Wezyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate & primo principe, Varsaviae, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo quarto, die decima tertia mensis novembris, celebrata. Cracoviae, in officina Andreae Petricovij, s. r. m. typographi, anno Domini M. DC. XXXVI.

(Pars V:) Synodus provincialis Gnesnensis provinciae, sub illustrissimo & reverendissimo domino d. Mathia Lubienski, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate & primo principe, Varsaviae, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio, die octava mensis novembris, celebrata. Ibidem, in officina Petri Elert, s. r. m. typographi, anno D. 1646.

In-4°, 5 partes, 4 f. - 416 p. - 11 f. (index), 11 fsn., 35 fsn., 21 fsn., 63 fsn. — Roma, Propaganda.

4) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 1: „Synodus provincialis sub Laurentio Gembicki, Petricoviae, diebus a 26 aprilis *(sic)* ad primum majum, anno 1621 celebrata, et a Gregorio XV, anno eodem 1621 approbata ... Constitutiones synodorum metropolitanae ecclesiae Gnesnensis provincialium, authoritate synodi provincialis Gembicianae, anno 1621, per deputatos recognitae, jussu vero et opera illustrissimi et reverendissimi d. d. Ioannis Wezyk, archiepiscopi Gnesnensis, l. n. r. p. p., editae Cracoviae anno 1630, et ibidem reimpressae anno 1761."

1621 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS VI.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia huius sedis numero VI, celebrata die 28 aprilis 1621, sub Francisco Maria Abbiati, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Bobiensis XVI, quam illustrissimus et reverendissimus d. d. Gaspar Lancellottus Biragus, Dei & apostolicae sanctae sedis gratia episcopus Bobiensis et comes, celebrabat anno Domini MDCCLVII, diebus IV, V & VI mensis maji, in sua cathedrali ecclesia, sanctissimo domino nostro Benedicto XIV pontifice maximo feliciter regnante. *[Insigne.]* Mediolani, MDCCLVIII, in regia curia, superiorum facultate.

In-4°, 8 f. - 127 p. — Milano, Ambrosiana.

Fol. 5: „1621, vigesima octava mensis aprilis, Franciscus Maria Abbiati, Mediolanensis, episcopus Bobiensis et comes, antea abbas Mortariae canonicorum regularium, sextam peregit synodum, cuius acta et sanctiones manuscriptae et ineditae asservantur, ut supra, in episcopali archivio; 1625, de-

cimasexta aprilis, antedictus episcopus Abbiati septimam Bobiensem synodum celebravit, quae manuscripta nec dum impressa, extat ut supra."

2) Synodus dioecesana Bobiensis, ab ill^mo ac rev^mo d. d. Ioanne Baptista Porrati, episcopo Bobiensi et comite, praelato domestico ss. d. n. Leonis pp. XIII, assistente solio pontificio, habita in cathedrali ecclesia, diebus XVII, XVIII, XIX octobris anno Domini MDCCCXCIX. Genuae, ex typographia archiepiscopali, 1900.

In-8° maiori, XVI-318 p. — Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. X: „1621 aprilis 28, Franciscus Maria Abbiati, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], sextam peregit synodum [dioecesanam], cuius sanctiones extant manuscriptae."

1621 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata die 28 aprilis 1621, sub Sebastiano Zamet, episcopo Lingonensi.

Exstant statuta in opere cui titulus:

1) Ordonnances du synode tenu à Langres, le mercredy vingt huictiesme jour du mois d'avril, mil six cens vingt et un, par reverendissime père en Dieu, messire Sébastien Zamet, evesque-duc de Langres, pair de France. *[Insigne.]* A Langres, par Iehan Chauvetet, imprimeur et libraire, demeurant en la rue Amblert-Payen, 1621. Par ordonnance de mondict seigneur.

Langres, séminaire. — Ipse non vidi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Marcel, *Livres liturgiques de Langres,* (1892), p. 176, n. 30.

1621 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA LUGDUNENSIS.

Synodus dioecesana Lugdunensis in Gallia, celebrata die 28 aprilis 1621, sub Dionysio Simone de Marquemont, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnance tovchant la pvblication dv decret du s. concile de Trente, contre les mariages clandestins, faict par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime archeuesque comte de Lyon, primat de France, au synode tenu le mercredy 28 auril 1621. *[Insigne.]* A Lyon, chez Pierre Rigavd, ruë Merciere, au coing de ruë Ferrandiere, à la Fortune, M.DC.XXI, avec permission.

In-8°, 12 p. — Lyon, ville.

1621 maii 2. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA VIII.

Synodus dioecesana Brundusina VIII in Italia, celebrata die 2 maii 1621, sub Ioanne Falces de Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1623, *titulus supra col.* 23), p. 205-17.

1621 maii 13. — SYNODUS DIOECESANA BRIXIENSIS.

Synodus dioecesana Brixiensis in Italia, celebrata die 13 maii 1621, sub Marino Zorzi, episcopo Brixiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (circa 1685, *titulus supra col.* 35, n. 2), p. 135-40.

1621 maii 17-octobris 7. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, a die 17 maii ad diem 7 octobris 1621.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès verbal de l'assemblée du clergé de France pour l'audition des comptes et autres affaires du clergé, 1621.

Grenoble, ville, codex ms. 1878, saeculi XVII, 373/245 millim., 149 f. — Cf. *Catalogue des mss. des départements,* VII, 600.

2) Assemblées, *(titulus supra col.* 53, n. 1).

3) La remonstrance du clergé de France, faicte au roy par messire Pierre Cornulier, évesque de Rennes, avec le contract faict et passé le 2 octobre 1621, entre le roy et ledict clergé assemblé par permission de sa majesté à Bourdeaux, et l'édict pour la création des offices de receveurs et controoleurs particuliers et provinciaux des décimes, avec les gages et droicts d'iceux, 1622.

S. l., in-8°, 79 p. — Paris, Bibl. nat., rés. Z, Thoisy 470.

4) Remonstrance du clergé de France, faicte au roy par messire Pierre Cornulier, évesque de Rennes, assisté de messeigneurs les illustrissimes et révérendissimes cardinaux de Retz et de La Valette, et de messeigneurs les archevesques, évesques et autres députés dudict clergé. Bordeaux, 1622.

In-8°, 32 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5 138.

5) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37, n. 2), t. II, p. 349-84, et append., p. 35-42.

1621 augusti 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 3 augusti 1621, sub Iacobo Boonen, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 124-5, ex actis episcopatus Gandavensis.

1621 augusti 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 3 augusti 1621, sub Petro Van den Wiele, vicario capitulari Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 281-2, ex originali.

1621 septembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SAVONENSIS VI.

Synodus dioecesana Savonensis VI in Italia, celebrata die 13 septembris 1621, sub Petro Francisco Costa, episcopo Savonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in dioecesanis synodis sex condita, ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. Petro Francisco Costa, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Sauonen., nunc apud sereniss. d. d. Carolvm Emanvelem, Sabaudiae ducem, apostolico nuntio; adiecta est, civsdem ivssv, ea qvam reuerendissimus d. Io. Baptista Centurionius, eius praedecessor, habuerat. *[Insigne.]* Tavrini, apud Aloysium Pizzamilium, typographum ducalem, 1623.

In-4°, 260 p.-4 f. (index). — Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 2186; Savona, civica.

P. 167-218: „Constitutiones et decreta quae Petrus Franciscus Costa, in dioecesana quam habuit sexta synodo, condidit, anno 1621, die 13 mensis septembris."

1621 octobris 20. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 20 octobris 1621, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, ***Nova collectio synod.,*** (1858, *titulus supra col.* 27), III, 219-21, ex registro episcopatus Antverpiensis C, fol. 157-8.

1621 octobris 21. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 21 octobris 1621, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances et constitvtions synodales, decrets et reglements donnez av dioceze de Bovrdeavs, pvis l'an M.DC jusques à present, en diuerses années & occurences, par monseignevr l'illvstrissime & reuerendissime cardinal de Sovrdis, archeuesque de Bourdeaus & primat d'Aquitaine, redigez en diuers tiltres, par commandement de mondit seigneur. A Bovrdeavs, par Iac. Millanges, imprimeur ordinaire du roy, & Cl. Mongirovd, marchant libraire, 1621.

In-8°, 287 p.-8 f. (index). — Carpentras, ville; Le Mans, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Enumeratio synodorum in opere contentorum: 1603 aprilis 15; 1608 aprilis 22; 1609 maii 5-6; 1611 aprilis 18-9; 1621 octobris 21.

2) Ordonnances, (1639, *titulus supra col.* 24, n. 2), passim.

1621 novembri. — SYNODUS DIOECESANA PARMENSIS.

Synodus dioecesana Parmensis in Italia, celebrata mense novembri 1621, sub Pompeio Cornazzano, episcopo Parmensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia in Parmensi synodo anno M.DC.XXI mense nouembris, ab illustriss. et reuerendiss. d. d. Pompeio Cornazzano, episcopo Parmae et comite, edita. Parmae, M.DC.XXII, ex typographia Anthaei Viothi, superiorum iussu.

In-4°, 4 f.-168 p. — Piacenza, civica; Roma, Alessandrina.

1621. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1621, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, ***Dictionnaire des conciles,*** (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1621. — SYNODUS DIOECESANA CRACOVIENSIS.

Synodus dioecesana Cracoviensis in Polonia, celebrata anno 1621, sub Martino Szyszkowski, episcopo Cracoviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], ***Decretales pro regno Poloniae,*** (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1621, reformationes generales ad clerum et populum dioecesis Cracoviensis, in synodo promulgatae a Martino Szyszkowski. De his novissima Cracoviensis Lubieńsciana haec habet: Ne acta agamus, omnes beneficiatos ad constitutiones illustrissimorum antecedaneorum nostrorum praecipue illustrissimi olim Martini Szyszkowski, praedecessoris nostri, remittimus, ipsosque ad observantiam omnium sanctionum sub onere conscientiae obligamus."

1621. — SYNODUS DIOECESANA DUMIENSIS.

Synodus dioecesana Dumiensis (Mondoñedo) in Hispania, celebrata anno 1621, sub fratre Raphaele Diaz de Cabrera, episcopo Dumiensi.

Mihi communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1621. — GALLICANAE ECCLESIAE DECRETA EDITA A BOCHEL.

Gallicanae ecclesiae decreta, edita a Laurentio Bochel, sub hoc titulo:

1) Decretorvm, (1609, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 983 D).

2) Decretorvm ecclesiae Gallicanae, ex conciliis eivsdem oecumenicis, statutis synodalibus, patriarchicis, prouincialibus ac dioecesanis, regijs constitutionibus, senatus consultis, episcoporum Galliae scriptis, alijsque cum veterum tum recentiorum monimentis, collectorum, libri VIII, Lavrentii Bo-

chelli, in suprema Parisiensi curia aduocati, opera. *[Insigne: L. Gaultier incidit, 1626.]* Parisiis, apud Nicolavm Bvon, via Iacobaea, sub signo Sancti Claudij & Hominis Siluestris, M.DC.XXI, cvm privilegio regis.

In-folio, 23 f. (dicatio, praefatio, index)-1384 p.-16 f. (index). — Marseille, ville.

3) Decretorum ... *(ut in editione n. 1, his exceptis:)* Parisiis, ex officina Niuelliana, sumptibus Sebastiani Cramoisy, via Iacobaea, sub Ciconijs, M.DC.XXI, cvm privilegio regis.

In-folio, 24 f.-1384 p.-16 f. (index). — Lyon, ville.

1621. — SYNODUS DIOECESANA LUCEORIENSIS.

Synodus dioecesana Luceoriensis (Luck et Zytomir) in Polonia, celebrata anno 1621, sub Andrea Lipski, episcopo Luceoriensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1621, synodus dioecesana Luceoriensis, sub Andrea Lipski."

1621. — SYNODUS DIOECESANA PALENTINA.

Synodus dioecesana Palentina in Hispania, celebrata anno 1621, sub Iosepho Gonzalez, episcopo Palentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Palencia, 1621, por el obispo d. Fr. José Gonzalez. Valladolid, ap. Laso, 1624.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 376.

2) Cf. etiam: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 61.

1621. — SYNODUS DIOECESANA POSNANIENSIS.

Synodus dioecesana Posnaniensis in Polonia, celebrata anno 1621.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1621, synodus dioecesana Posnaniensis, praesidente Ioanne Gniński, suffraganeo. Discussioni dati (sunt) articuli pro futura synodo provinciali."

ante 1622. — SYNODUS DIOECESANA EBORENSIS.

Synodus dioecesana Eborensis in Lusitania, celebrata ante annum 1622 sub Iosepho de Mello, archiepiscopo Eborensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvyções do arcebispado de Evora, originalmente feitas por mandado do illustrissimo & reuerendissimo senhor dom Ioaõ de Mello, arcebispo do dito arcebispado, anno M.D.LX.V, e ora impressas ovtra vez por mandado do illustrissimo & reuerendissimo senhor dom Ioseph de Mello, arcebispo de Euora. *[Insigne.]* En Madrid, por Tomas Iunti, impressor del rey n. señor, año M.DC.XXII.

In-folio, 8 fsn.-90 fcn. — Paris, Bibl. nat. B 400.

Fol. 90: „Foraõ acabadas de imprimir estas constituyções & declarações dellas & determinações despois tomadas no synodo diocesano, em a villa de Madrid, corte de sua magestade, na empressa real, de ordem do illustrissimo & reuerendissimo senhor dom Ioseph de Mello, arcebispo de Euora, a 30 de nouembro de 1622 annos."

Data synodi posterioris non indicatur, sed refertur ad annum 1622 impressionis huius operis, vel paulo ante.

1622 ianuarii 21. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA II.

Synodus dioecesana Panormitana in Sicilia, numero II huius episcopi et numero VI huius dioecesis, celebrata die 21 ianuarii 1622, sub Ioannetino Doria, archiepiscopo Panormitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana tertia, celebrata ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Ioannettino Doria, s. R. e. presbyt. cardinale & archiepiscopo Panormitano, anno Domini M.DC.XXXIII. Panormi, sumptibus Angeli Orlandi, 1634, apud Decium Cyrillum.

In-4°, 231 p.-11 f. (index). — Bourges, ville; Genova, università; Genova, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2142; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 2, mentio primae synodi celebratae in ecclesia cathedrali Panormitana, anno non indicato, et secundae synodi habitae (die 21 ianuarii) 1622.

2) Constitutiones, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 3).

P. III: „Satis constat ex Tridentini concilii temporibus ad nostram usque aetatem, in Panormitana archidioecesi novem celebratas esse synodos, quarum ... quinta anno 1615, Ioannettino Doria, cardinali-archiepiscopo; sexta anno 1622 et septima anno 1633, sub eodem cardinali ..."

1622 aprilis 6. — SYNODUS DIOECESANA CASALENSIS II.

Synodus dioecesana Casalensis II in Italia, celebrata die 6 aprilis 1622, sub Scipione Pasquale, episcopo Casalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Promptvarivm ecclesiasticvm Casalensis dioecesis, in partes septem distributum, qvarvm prima continet secundae dioecesanae synhodi constitutiones, & concilij prouincialis septimi decreta, quibus censurarum paena adiecta est; altera, apostolicas item constitutiones seu bullas aliquot; tertia, selectas censuras quarum absolutio pontifici vel episcopis est reseruata, praeterea quaedam de iudicijs; quarta, indulgentias & prouincialium conciliorum decreta, quotannis statutis quibusdam diebus promulganda; quinta, edicta varia; sexta, literas pastorales aliquot & fidei rudimenta; sep-

tima, monita nonnulla. *[Insigne.]* Casali, apud Pantaleonem Goffinm *(sic)*, impress. ducalem & episcopalem, M.DCXXII.

(P. 1, titulus posterior:) Constitvtiones Scipionis Pascalii, episcopi Casalensis et comitis &c., promulgatae in secunda dioecesana synodo, Christi domini anno M.DCXXII, viij idus aprilis. *[Insigne.]* Casali, apud Pantaleonem Goffium, impressorem ducalem & episcopalem, M.DCXXII.

In-8°, 4 f.-297 p. — Novara, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2016; Torino, seminario; Roma, Vaticana.

P. 5-12, synodus Casalensis celebrata die 6 aprilis 1622.

P. 13-30, excerpta ex concilio provinciali (Mediolanensi) VII (anno 1609, cf. Mansi, XXXVIbis, 983).

1622 aprilis 10. — SYNODUS DIOECESANA BRUNDUSINA IX.

Synodus dioecesana Brundusina IX in Italia, celebrata die 10 aprilis 1622, sub Ioanne Falces a Sancto-Stephano, archiepiscopo Brundusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones (1623, *titulus supra col.* 23), p. 218-27.

De hac synodo confer etiam:

2) Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 384.

1622 aprilis 12-3. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS.

Synodus dioecesana Imolensis in Italia, celebrata diebus 12 et 13 aprilis 1622, sub Ferdinando Millini, episcopo Imolensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Imolensis, svb illvstriss. et reverendiss. d. d. Ferdinando Millino, episcopo et comite, anno MDCXXII, die xij & xiij aprilis, adiecto in fine catalogo episcoporum Imolensis ecclesiae, de quibus memoria extat. *[Insigne.]* Faventiae, typis Georgij Zarafallij, MDCXXII, svperiorvm permissv.

In-4°, 3 f.-34 p. — Paris, Bibl. nat. B 2078.

2) Decreta primae synodi dioecesanae, ab eminentissimo, reuerendissimo d. d. Ioanne Stephano, tit. S. Agathae s. R. e. diacono card. Donghio, episcopo Imolae, comite &c., celebratae in cathedrali ecclesia, die 29 & 30 aprilis 1659. *[Insigne.]* Imolae, apud Hiacyntum *(sic)* Massensem, impressorem episcopalem, M.DCLIX.

In-4°, 2 partes, 4 f.-16-84 p. — Paris, Bibl. nat. B 2079; Paris, Sainte-Geneviève.

Parte I, pag. 1: „Arridet enim magis quae a praedecessoribus nostris Musotto, Paleotto, Millino, per synodales actiones et a Fabio Chisio, s. R. e. cardinali nunc autem sanctissimo domino nostro Alexandro septimo, per edicta sancte constituta sunt, confirmare."

Parte II, pag. 21: „Decreta synodorum trium dioecesanarum illustrissimi et reverendissimi Ferdinandi Millini, episcopi Imolensis, edita anno 1622, [die 15 maii] 1628 et 1638."

1622 aprilis 15. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXX.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXX in Italia, celebrata die 15 aprilis 1622, sub Frederico Borromaeo, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Institvtio decanorvm in singulis plebibus dioecesis Mediolanensis, in trigesima dioecesana synodo sancita, nunc denuo impressa, iussu eminentiss. & reuerendiss. d. d. Caesario, tit. S. Mariae Transpontinae s. R. e. presb. card. Montij & s. Mediol. eccl. archiepisc. *[Insigne.]* Mediolani, typus *(sic)* archiepisc., 1636.

In-8°, 1 f.-a p. 147 ad p. 160-7 f. — Paris, Bibl. nat. B 5501.

P. 160: „Datum Mediolani, ex synodali sessione, die decimaquinta mensis aprilis anni 1622."

1622 aprilis 26-8. — SYNODUS DIOECESANA CATANENSIS.

Synodus dioecesana Catanensis in Sicilia, celebrata diebus 26, 27 et 28 aprilis 1622, sub Ioanne Torres de Osorio, episcopo Catanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Deest titulus. P. 1:) „Don Ioannes de Torres Ossorio, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Catanensis, comes Mascalarvm regiusque consiliarius, vniverso clero svo, salvtem in Domino."

P. 224: „Acta Catanae, in ecclesia cathedrali, die 26, 27 & 28 aprilis, 5 indictionis 1622. Lavs Deo. Imprimatur, don Franciscus Rodriguez, vicarius generalis; imprimatur de Blaschis p.

In-8°, 224 p.-8 f. (index). — Paris, Sainte-Geneviève.

1622 aprilis 26 — SYNODUS DIOECESANA VLADISLAVIENSIS-SOBCVIENSIS.

Synodus dioecesana Vladislaviensis, celebrata Sobcviae in Polonia, die 26 aprilis 1622, sub Paulo Wolucki, episcopo Vladislaviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4: „1622, synodus dioecesana Vladislaviensis, Pauli Wolucki, Sobcviae, pro Pomeriana, celebrata die 26 aprilis. In ms."

1622 augusti 2. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 2 augusti 1622, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 282-4, ex copia authentica collata cum aliis codicibus.

1622 septembris 12. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI BENIGNI FRUCTUARIENSIS.

Synodus abbatiae Sancti Benigni Fructuariensis in Italia, celebrata in abbatia Sancti Michaelis de Clusa, die 12 septembris 1622, sub Mauritio de Sabaudia, cardinali et abbate Sancti Benigni Fructuariensis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta synodi abbatiae S. Benigni Frvctvarien. & annexorum, nullius dioecesis, prouinciae Taurinen., celebratae a reverendiss. d. Io. Maria Belletto, i. v. d., prothonotario apostolico, ac serenissimi domini principis Mavritii, tituli S. Eustachij s. R. e. diaconi cardinalis de Sabaudia nuncupati, atque praedictae abbatiae abbatis & perpetui commendatarij, auditore generali, & ab eodem sereniss. d. abbate & commendatario ad hoc specialiter delegato, anno Domini MDCXXII, die duodecima septembris. *[Insigne.]* Tavrini, apud Aloysium Pizzamilium, typographum ducalem, 1622.

In-4°, 4 f.-71 p. — Paris, Bibl. nat. B 2071; Torino, seminario.

Fol. 2, haec synodus celebrata est in abbatia S. Michaelis de Clusa. P. 54-71, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Inclytae abatiae *(sic)* S. Michaelis de Clusa, nullius dioecesis, s. sedi apostolicae immediate subiectae, et capitis ordinis S. Benedicti, synodus altera, mandato eminentiss. ac reverendiss. d. d. Caroli Alberti, s. R. e. cardinalis Cavalchini, episcopi Ostiensis et Veliternen., s. collegii decani, ss. d. n. Clementis XIII pro-datarii et praefatae abatiae abatis, ab illustrissimo ac reverendissimo d. Francisco Ferrerio, vicario generali, habita Javeni, in aede maiore, die XII septembris MDCCLXVII. Augustae Taurinorum, excudebat Jacobus Joseph Avondus, impressor abatialis.

Sine anno (1767), in-8°, 183 p. — Nice, ville; Torino, seminario.

P. 6: „Nos etiam hortatur ab serenissimo abate Mauritio a Sabaudia olim inita ratio, qui cum synodo habita anno 1622, 12 septembris, et in lucem prolata, alteram anni 1624 eiusdem mensis coniunxit, ad huius abatiae decus atque utilitatem amplificandam.“

1622 septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis in Sicilia, celebrata die 12 septembris 1622, sub Hieronymo de Veniero e Leyva, archiepiscopo Monregalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana celebrata ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Hieronymo de Veniero & Leyua, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo & abbate metropolitanae ecclesiae ciuitatis Montis Regalis, eiusdemque ciuitatis & status domino temporali, habitus Sancti Iacobi de Spata, regio consiliario, die xij mensis septembris M.DC.XXII. *[Insigne.]* In Monte Regali, apud Angelum Orlandi, 1623, superiorum permissu.

In-4°, 2 f.-149 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2117; Paris, Mazarine.

1622, circa octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum sancti Lucae, id est circa diem 18 octobris 1622, sub Carolo Miron, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17, n. 1), p. 407-10).

1622 octobris 19-21. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA I.

Synodus dioecesana Placentina I in Italia, celebrata diebus 19, 20 et 21 octobris 1622, sub Ioanne Linato, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae et promvlgatae in synodo dioecesana Placentina, qvam illustriss. & reverendiss. dd. Ioannes Linatvs, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopvs Placentiae et comes, habvit anno Domini MDCXXII, die xix & duobus sequentibus mensis octobris, sedente s. d. n. Gregorio XV, pontifice opt. max. *[Insigne.]* Placentiae, cvm privilegio, apud Iacobum Ardizzonum, cameralem typographum, 1623.

In-4°, 4 f.-142 p. — Parma, Palatina.

F. 2: „Habuimus primam nostram synodum dioecesanam.“

P. 95-142, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1622 octobris 20-2. — SYNODUS DIOECESANA MONTISFLASCONIS.

Synodus dioecesana Montisflasconis in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 septembris 1622, sub Laudivio Zacchia, episcopo Montisflasconis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones illvstrissimi et reverendiss. d. d. Lavdivii Zacchiae, episcopi Montisflasconis et Corneti, edita in synodo dioecesana habita in eccl. cathedr. Montisfalisci, coram d. vicario generali, die 20, 21 & 22 octobris MDCXXII. Viterbii, ex typographia Augustini Discipuli, 1623, de svperiorvm licentia.

In-8°, 4 f.-136 p. — Paris, Bibl. nat. B 2115; Paris, Mazarine; Roma, Propaganda.

1622 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 25 octobris 1622, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decrets synodavx faits et donnez par monscigneur l'illustrissime & reuerendissime cardinal de Sourdis, archeuesque de Bourdeaus & & *(sic)* primat d'Aquitaine, en son synode tenu à Bourdeaus, le 25 octobre 1622.

Sine loco nec anno (1622), in-8°, 4 fsn. — Paris, Sainte-Geneviève.

2) Ordonnances, (1639, *titulus supra col.* 24, n. 2), passim.

1622. — CONGREGATIO EPISCOPORUM ANTVERPIAE.

Congregatio episcoporum habita Antverpiae in Belgio, anno 1622.

De hac congregatione confer opus sequens:

Acta in congregatione episcoporum Antverpiae, anno 1622. Incipit. „Conclusum est Romae", anno 1626. — Bruxelles, bibl. royale, codex ms. 6508. Cf. (Marchal), *Catal. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), II, 131, n. 6508.

1622. — SYNODUS DIOECESANA EPOREDIENSIS.

Synodus dioecesana Eporediensis (Ivrea) in Italia, celebrata anno 1622, sub Iosepho de Ceva, episcopo Eporediensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1883, *titulus supra col.* 67).

P. XVIII, synodi habitae sunt a Dominico Iosepho Ceva, [episcopo Eporediensi], annis 1618 et 1622.

1622. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata anno 1622, sub Thoma Ximenes, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae, habitae Florentiae, in parochiali ecclesia S. Mariae in Campo, Fesul. dioec., pridie idus maij anno MDCLXIV, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Roberto Strozzio, episcopo Fesvl. et com. Tvrichii. *[Insigne.]* Florentiae, ex typographia sub signo Stellae, MDCLXIV, sùper. permissu.

In-8°, 36 p. — Paris, Bibl. nat. B 2056.

P. 30: „[Statuta] edita tam per illustrissimos d. d. Franciscum Cattanei a Diacceto, anno 1585, Bartholomaeum Lanfredini, anno 1612, Thomam Ximenes, anno 1622, et Laurentium Robbia, anno 1636, antistites praedecessores nostros, in eorum respective synodis, quam per novissimam nostram anni 1648, promulgata, ut illibata firmaque perpetuo maneant, libenter approbationis nostrae munimine roboramus."

1622. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1622, sub Decio Carafa, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75, n. 1), passim.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1622. — STATUTA DIOECESIS TREVIRENSIS.

Statuta dioecesis Trevirensis in Germania, edita anno 1622, sub Lothario von Metternich, archiepiscopo Trevirensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editionem excudebat Augustae Trevirorum, Aegidius Immendorff, 1622. — Ipse non vidi.

2) Reiffenberg, *Historia soc. Iesu provinciae Rheni inferioris.* Coloniae Agrippinae, 1764, in mantissa diplom. — Ipse non vidi.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 325-35.

1622. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1622, sub Ludovico Diaz Aux de Armendariz, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1623 martii 9. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS BONONIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Bononiensis in Italia, celebrata die 9 martii 1623, sub Ludovico Ludovisi, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordini dati nella prima congregatione archipresbiterale di Bologna del presente anno 1623. *[Insigne.]* In Bologna, per Vittorio Benacci, stampatore archiepiscopale.

In-4°, 4 fsn. — Roma, Casanatense.

Fol. 1, congregatio convocata ad 9 martii 1623.

1623 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1623, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 349.

1623 aprilis 24. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 24 aprilis 1623, sub Andraea Puiol, archipresbytero Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1648, *titulus supra col.* 13 A).

In opere habetur mentio synodi die 24 aprilis 1623, sub Andrea Puiol, archipresbytero Agerensi.

1623 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 29 aprilis 1623, sub Petro Paulaza, episcopo Barbastrensi.

De hoc synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitvciones, (circa 1674, *titulus supra col.* 51, n. 1).

F. 3: „El señor don Pedro Paulaza fue el sexto prelado; tomò possession en 19 de noviembre de 1622, y tuvo sinodo el año siguiente de 1623 en 29 de abril."

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 12, ubi synodi dies indicatur 26 aprilis.

1623 maii 2. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 2 maii 1623, sub Ludovico de Nogaret, archiepiscopo Tolosano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 780-2.

1623 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 17 maii 1623, sub Alexandro Marzio de Medici, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Florentinae, habita *(sic)* in metropolitana ecclesia die XVII mensis maij MDCXXIII. Florentiae, apud Bartholomaeum Sermartellium et fratres, MDCXXIII, superiorum permissu.

In-4°, 15 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

2) Synodus dioecesana Florentina ann. 1623. Florentiae, 1624, in-4°. — Roma, libr. Bocca. — Ipse non vidi.

1623 (vel 1624) maii 17. — SYNODUS DIOECESANA VARMIENSIS-GUTSTADIENSIS.

Synodus dioecesana Varmiensis, celebrata Gutstadii in Polonia, die 17 maii 1623 (vel 1624), sub principe Ioanne Alberto von Polen, administratore episcopatus Varmiensis.

De hac synodo confer opera quibus tituli, in priori sub anno 1624 in posteriori sub anno 1623:

1) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 336-7.

Schannat hanc notulam habet: „Meminit de hac synodo Christophorus Ioannes Szembekius, episcopus Warmiensis, cap. XVI constitutionum synodalium, anno 1726, die 14 et seqq. mensis iulii promulgatarum his verbis: ‚Quamobrem insistendo statuto serenissimi et reverendissimi principis Poloniarum, Ioannis Alberti, praedecessoris nostri, in ultima synodo Guttstadii in collegiata, anno 1624, die 17 maii condito.' Ipsa porro synodi decreta nobiscum hucusque nemo communicavit."

2) Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 4-5: „1623, synodus dioecesana Varmiensis, sub serenissimo principe Ioanne Alberto, Poloniae et Sueciae infante, episcopatus Varmiensis administratore. Praesedit ei, nomine ipsius, Michael Dzialyński, ecclesiae cathedralis Varmiensis canonicus et coadministrator. [Celebrata die 17 maii, Gutstadii.]"

1623 maii 30. — SYNODUS DIOECESANA DERTHONENSIS I.

Synodus dioecesana Derthonensis I in Italia, celebrata die 30 maii 1623, sub Paulo Aretio, episcopo Derthonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones synodales editae in prima dioecesana synodo, habita per admodvm illvstrem & reuerendiss. d. Paulvm Aresivm, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Derthonensem & comitem &c., die XXX maij anni M.DC.XXIII, vna cum alijs decretis, edictis & ordinibus contentis tam in synodis reuerendissimi Maphaei Gambarae, quam reuerendissimi Cosmi Dossenae, praedecessorum, ex speciali decreto eiusdem synodi in vnum recollectis. *[Insigne.]* Derthonae, apud Nicolaum Violam, M.DC.XXIII.

In-8°, 4 f.-319 p. — Bologna, università; Lyon, ville; Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève; Siena, civica; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, civica.

M. Gambara fuit episcopus annis 1592-612, C. Dossena autem annis 1612-20.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta, (circa 1659, *titulus supra col.* 37, n. 2), p. 27.

1623 iunii 8. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS.

Synodus dioecesana Bononiensis in Italia, celebrata die 8 iunii 1623, sub Ludovico Ludovisi, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordini publicati nella sinodo dioecesana di Bologna, fatta à gli 8 di guigno *(sic)* 1623. *[Insigne.]* In Bologna, per Vittorio Benacci, stampator archiepiscopale.

In-8°, 2 fsn. — Roma, Casanatense.

1623 augusti 6 - 1644 iulii 29. — URBANUS VIII.

Urbanus VIII (Maffeo Barberini), natus Florentiae, electus papa die 6 augusti 1623, coronatus die 29 septembris, mortuus die 29 iulii 1644.

Vita et constitutiones Urbani VIII habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium, (1617-72, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 855 B, n. 5), IV, 177-448, V, 1-444.

2) Bullarium Romanum, (1638), t. IV integro cum suo supplemento.

3) Magnvm bvllarivm, (1655-73, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 857 C, n. 10), IV, 1-236, 318-22, V, 1-167.

4) Magnum bullarium, (1692-7, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 858 C, n. 11), IV, 1-236 et 304-8; et tomo V integro.

5) Bullarium, (1724, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 859 C, n. 12), p. 196 sqq.

6) Bullarium, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 C, n. 15), p. 96-102.

7) Magnum bullarium, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 859 D, n. 13), IV, 1-187, et append. p. 1-52.

8) Magnum bullarium, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 860 C, n. 14), IV, 184-97.

9) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 25-143, VII, 266-302, 454-8, VIII, 491-3.

10) Vecchi, *Collectio,* (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 D, n. 16), passim t. I, II et IV.

11) Cocquellines, *Bullarum,* (1739-62, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 97 C), t. V, part. V, p. 117-425; t. VI, part. I, p. 1-414; t. VI, part. II, p. 1-425.

12) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 954 D, n. 14), p. 25-56.

13) Bullarium Vaticanum, (1742-52), III, 232-59, et append. p. 40-5.

14) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 995 A, n. 17), I, 44-123.

15) Bullarum, (1857-65), *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 863 A, n. 18), XIII, 1-679, XIV, 1-751, XV, 1-328.

1623 augusti 22-5. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita Mechliniae, praeside Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, a die 22 ad diem 25 augusti 1623, praesentibus Antonio de Henin, episcopo Iprensi, Antonio Triest, episcopo Gandavensi et Dionysio Christophori, episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1818, *titulus supra col.* 27), I, 458-65, ex copia authentica.

1623 septembris 2. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-ANGELI LONGOBARDORUM.

Synodus dioecesana Sancti-Angeli Longobardorum in Italia, celebrata die 2 septembris 1623, sub Hercule Rangoni, episcopo Sancti-Angeli.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in dioecesana synodo S. Angeli Lombardorvm, celebrata in cathedrali ecclesia, die ij septembris M.DC.XXIII, in festiuitate sancti Antonini, martyris, ecclesiae patroni, a perill^{ri} et rever^{mo} d. Hercvle Rangono, Mvtinensi, praedictae ecclesiae & Bisacciarvm episcopo. *[Insigne.]* Romae, ex typographia cam. apost., 1624, de licentia svperiorvm.

In-4° minori, 213 p.-2 f. (index). — Roma, Vaticana.

P. 167-209, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1623 septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA MALLEACENSIS.

Synodus dioecesana Malleacensis in Gallia, celebrata die 12 septembris 1623, sub Henrico d'Escoubleau, episcopo Malleacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et decrets synodavlx du diocèze de Maillezais, faicts et donnez par r. p. en Dieu messire Henry Descoubleau, euesque & seigneur de Maillezais, en son synode y tenu le 12 septembre 1623, auec le catalogue des festes, les cas reseruez & le prosne, le tout imprimé par commandement de mondit seigneur. A Fontenay le Comte, chez Pierre Petit-Ian, imprimeur & libraire, M.DC.XXIII.

In-8°, 4 fsn.-62 fcn. — Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 5568; Paris, Sainte-Geneviève.

1623 septembris 26. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 26 septembris 1623, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 284-7, ex copia authentica collata cum aliis codicibus.

1623 octobris 2-3. — SYNODUS DIOECESANA VICENTINA.

Synodus dioecesana Vicentina in Italia, celebrata diebus 2 et 3 octobris 1623, sub Dionysio Dolfin, episcopo Vicentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta promulgata in synodo diaecesana celebrata sub illustriss. & reuerendiss. d. d. Dionysio Delphino, episcopo Vicentino duce, comite & marchione, a nativitate Domini MDCXXIII, pontificatus vero sanctiss. d. d. Vrbani papae octaui anno primo, sexto & quinto nonas octobris. *[Insigne.]* Vicentiae, apud Franciscum Grossum, impressorem episc., M.DC.XXIV.

In-4°, 170 p.-14 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2247.

P. 131-70, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1623 octobris 24. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 24 octobris 1623, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decrets synodaux faicts et donnez par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime cardinal de Sourdis, archeuesque de Bourdeaus & primat d'Aquitaine, en son synode tenu le 24 octobre 1623.

Sine loco nec anno (1623), in-8°, 4 fsn. — Paris, Sainte-Geneviève.

1623. — SYNODUS DIOECESANA ALBINGANENSIS I.

Synodus dioecesana Albinganensis I in Italia, celebrata anno 1623, sub Vincentio Landinelli, episcopo Albinganensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta condita in prima dioecesana synodo, svb perill. et reverendiss. d. d. Vincentio Landinello, felic. record. s. Albinganen. ecclesiae episcopo, anno Domini MDCXXIII, qvae in prima dioecesana svb perill. et reverendiss. d. d. Petro Francisco Costa, episcopo Albinganensi, confirmata fuere MDCXXIX, VIII kal. decembris. Lodani, apvd Ioannem Thomam Rvbevm, M.DCXXXIV, svperiorvm permissv.

(P. 134, secundus titulus:) Constitvtiones et decreta qvae svb perill. et reverendiss. d. d. Petro Francisco Costa, s. Albinganen. ecclesiae episcopo, in prima dioecesana *(sic)* sinodo *(sic)* celebrata promvlgata fvere MDCXXIX, VIII kal. decembris. *[Insigne.]* In Lodano, apvd Ioannem Thomam Rvbevm, MDCXXXIV, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-204 p.-17 f. (index). — Genova, civica.

P. 3 et 203, mendose dicitur synodus ad diem XIV et XV novembris 1629 *(corrige* XXIV, XXV); ultima sessio habita est die 26 novembris. P. 5-131 synodus anni 1623 *(mendose impressum* 1622). P. 135-204, synodus anni 1629. F. 13-6, catalogus episcoporum Albinganensis ecclesiae.

1623. — BULLARII ROMANI COMPENDIUM A FLAVIO CHERUBINO.

Flavii Chervbini, *Compendivm bvllarii,* (1623, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 856 C, n. 6).

In-folio, 3 vol., 6 f. (dicatio Ludovico Ludovisio, archiepiscopo Bononiensi, index)-143 p., 2 f.-148 p., 2 f.-67 p.-123 p. (appendix). — Genova, università; Paris, Bibl. nat. E 139; Roma, Vaticana.

1623. — SYNODUS DIOECESANA CATANENSIS.

Synodus dioecesana Catanensis in Sicilia, celebrata anno 1623, sub Ioanne Torres de Osorio, episcopo Catanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta in principe dioecesana synodo, quam illustrissimus & reuerendissimus dominus dominus fr. d. Michael Angelus Bonadies, episcopus Catanensis, comes Mascalarum, regius consiliarius, almi studij cancellarius & ex generalis totius ord. S. Francisci, celebravit Catanae, die 11, 12 & 13 maij 1668, praesulatus sui anno tertio, ad cultum diuinum promouendum, & mores praesertim ecclesiasticorum reformandos, iuxta sacrosanctam concilij Tridentini, summorum pontificum & nouissimam sacrarum congregationum normam. *[Insigne.]* Catanae, in palatio episcop. apud Iosephum Bisagni, 1668. Imp. v. i. d. d. Fidericus Perremutus vic. gen. & ex parte spect. de Daynotto f. p. m. r. c.

In-4°, 2 f.-428 p.-15 f. — Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 2021; Roma, Vaticana.

Fol. anteriori 2: „Dioecesanam synodum, quadraginta quinque annorum votis expeditam, convocare . . .“

1623. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1623, sub Decio Carafa, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75, n. 1), passim.

Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. 19.

1623. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis (Sebenico) in Dalmatia, celebrata anno 1623, sub Vincentio Arrigoni, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 419.

1624 ianuarii 18-9. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS II.

Synodus dioecesana Viterbiensis in Italia, numero II huius episcopi, V vero huius sedis, celebrata diebus 18 et 19 ianuarii 1624, sub Tiberio Muti Domicelli, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui tituli:

1) Constitvtiones et decreta edita ab illustriss. & reuerendiss. d. Tiberio, tit. S. Priscae s. R. e. presbytero card. Muto, Dei & apost. sedis gratia episc. Viterbiensi & Tuscanensi, in eius secunda dioecesana synodo habita Viterbij, diebus xviij et xix ianuarij anno Domini M.DC.XXIV. Viterbii, svperiorvm permissv, M.DC.XXIV, ex typographia Augustini Discipuli.

In-4° minori, 4 f.-34 p.-17 f. (index). — Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 2253; Roma, Alessandrina; Roma, Vittorio Emanuele.

Fsn. 2: „Secundam dioecesanam synodum, quintam in ordine ad alias quae extant praedecessorum nostrorum, duximus indicendam.“

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Constitvtiones, (circa 1639, *titulus supra col.* 31, n. 2), p. 178.

3) Constitvtiones editae ab illustriss. & reverendiss. d. d. Adriano Sermatthaejo, patritio Assisien., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Viterbien. & Tuscanen., sanctiss. d. n. praelato domestico, soliique pontificii assistente, in dioecesana synodo habita in ecclesia cathedrali Viterbiensi, diebus IX, X, XI mensis novembris anno Dom. MDCCXXIV; accesserunt acta synodi, chronologia episcoporum Viterbien. ac Tuscanen., nec non variae appendices. Viterbii, ex typographia episcopali haeredum Julii de Juliis, superiorum permissu.

Sine anno, in-4°, 8 f.-264 p. — Paris, Bibl. nat. B 3379.

P. 243: „Tiberius Mutus, episcopus Viterbiensis, alteram eius [dioecesis] universalem synodum egit diebus 18 et 19 ianuarii 1624.“

1624 februarii 13. — SYNODUS DIOECESANA BARENSIS.

Synodus dioecesana Barensis in Italia, celebrata die 13 februarii 1624, sub Ascanio Gesualdi, archiepiscopo Barensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Barensis, sub illustriss. ac reuerendiss. d. Ascanio Gesvaldo, patriarcha Constantinop., eiusdemq. ecclesiae & Canusinae sedis archiepiscopo, habita. Romae, apud Iacobum Mascardum, MDCXXV, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-53 p.-1 f.-19 p. (appendix documentorum). — Paris, Bibl. nat. B 1985; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 1, haec synodus celebrata est die 13 februarii 1624.

1624 aprilis 13-1625 maii 24. — CONCILIUM PROVINCIALE NEOGRANATENSE.

Concilium provinciale Neogranatense (Santa Fé de Bogota) in America meridionali, celebrata a die 13 aprilis 1624 ad diem 24 maii 1625, sub Ferdinando Arias de Ugarte, episcopo Neogranatensi.

Bibliographia:

(Titulus utraque lingua latina et hispanica redactus, habetur duabus columnis, una iuxta alteram:) Acta et decreta synodi provincialis Neogranatensis primae, inchoatae die vigesima nona mensis junii anni millesimi octingentesimi sexagesimi octavi, pontificatus ssmi in Christo patris ac domini nostri Pii divina providentia papae IX anno vigesimo tertio, et die VIII septembris ejusdem anni conclusae, praesidente in ea rmo et illmo in Christo patre ac domino Vincentio Arbeláez, archiepiscopo Sanctae Fidei de Bogotá. Sanctae Fidei de Bogotá, ex typographia metropolitana, MDCCCXIX.

Actas y decretos del concilio primeros provincial Neo-Granadino, instolado el dia 29 de junio de 1868, vigésimo tercio del pontificado de nuestro santísimo padre y señor en Cristo Pio por la divina providencia papa IX, y terminado el dia 8 de setiembre del mismo año; habiéndolo presidido el illmo y rmo padre en Cristo, señor doctor Vicente Arbeláez, arzobispo de Santa Fé de Bogotá. Bogotá, imprenta metropolitana, 1869.

In-8°, 222-III p. — Roma, séminaire français.

P. 6: „Anno 1624, Ferdinandus Arias de Ugarte (convocavit) concilium, inchoatum idibus aprilis, VIII kal. iunii anni sequentis vidit absolutum. Anno 1774, Augustinus Camacho, kalendis iunii operi manum admovit; e vivis abreptus instituta non absolvit."

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 140.

1624 aprilis 17-8. — SYNODUS DIOECESANA PATAVINA VII.

Synodus dioecesana Patavina VII in Italia, celebrata diebus 17 et 18 aprilis 1624, sub Marco Cornaro, episcopo Patavino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones et decreta illustris. & reverendiss. d. d. Marci Cornelii, Patavini episcopi, comitisque Saccensis, in septima dioecesana synodo promulgata, die 17 & 18 aprilis 1624. *[Insigne.]* Patavii, typis Pasquati, imp. episc., superiorum permissu.

Sine anno (1624), in-8°, 4 f.-213 p. — Bologna, università; Lucca, governativa; Marseille, ville; Milano, Ambrosiana; Paris, Mazarine; Piacenza, civica.

P. 166-213, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1624 aprilis 23 et 30. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata Burdigalae et renovata in civitate dicta Blaye, diebus 23 et 30 aprilis 1624, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et reglements synodaux, faicts & donnez par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime cardinal de Sovrdis, archeuesque de Bourdeaus & primat d'Aquitaine, ès synodes tenus à Bourdeaus & Blaye, les 23 & dernier auril 1624. *[Insigne.]* A Bovrdeavs, par Pierre de la Covrt, imprimeur de mondit seigneur, 1627.

In-4°, 15 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 1-9, synodus dioecesana celebrata Burdigalae, die 23 aprilis 1624. P. 9-10, eadem synodus celebrata in civitate vulgo dicta Blaye, die 30 eiusdem mensis.

P. 11-5: „Ordonnances et reglements synodaux faicts et donnez par monseigneur l'illustrissime et reuerendissime cardinal de Sourdis, archevesque de Bourdeaus et primat d'Aquitaine, en son synode tenu à Bourdeaus, le 20 iour d'avril 1627."

1624 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS I.

Synodus dioecesana Taurinensis I in Italia, celebrata die 23 aprilis 1624, sub Philiberto Miliet, archiepiscopo Taurinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtioni della prima sinodo diocesana di Torino, celebrata dall'illustrmo & reuermo monsig. Filiberto Millieto, arcivescovo, con alcuni decreti apostolici aggiunti in fine, per commodità di quelli che non hanno i libri ne' quali sono contenuti. *[Insigne.]* In Torino, per Vbertino Meruli, stampator' archiepiscopale, 1625.

In-4°, 2 f.-135 p. — Torino, Bibl. naz.

P. 4, haec synodus convocata est celebranda ad diem 23 aprilis 1624.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones editae ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Laurentio Gastaldi, e Taurinensi theologorum collegio, Dei et apostolicae sedis gratia archiepiscopo Taurinensi, praelato domestico ss. Pii pp. IX, et solio pontif. assistente, in sua prima synodo dioecesana. Augustae Taurinorum, ex typographia pontif. et archiepiscop. eq. Petri Marietti, MDCCCLXXIII.

In-8°, 250 p. — Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

Haec synodus celebrata est diebus 25, 26 et 27 iunii 1873.

P. 13, mentio synodi celebratae anno 1624.

1624 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA VARMIENSIS-GUSTADIENSIS.

Vide supra 1623 maii 17.

1624 maii 19. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata die 19 maii 1624, sub Peregrino Bertacchi, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1624, *titulus supra col.* 41).

1624 maii 20. — SYNODUS DIOECESANA BURGI-SANCTI-DOMNINI I.

Synodus dioecesana Burgi-Sancti-Domnini sive Fidentina I in Italia, celebrata die 20 maii 1624, sub Alphonso Pozzi, episcopo Burgi-Sancti-Domnini.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs diaecesana Bvrgensis, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. comite Alphonso Pvteo, Dei & apostol. sedis gratia ciuit. Burgi S. Domnini episcopo, primo habita anno M.DC.XXIIII, die XX maij s. d. n. Vrbano papa VIII foeliciter regnante. *[Insigne.]* Placentiae, apud Iacobum Ardizzonum, impressorem cameralem, superiorum permissu, 1624.

In-4°, 4 f.-179 p. — Paris, Bibl. nat. B 2007: Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

2) Synodus, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 2).

P. 336, mentio synodi die 20 maii 1624, sub Alphonso Pozzi, episcopo Fidentino, sive Burgi-Sancti-Domnini.

1624 maii 30-1 — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dieocesana Cortonensis in Italia, celebrata diebus 30 et 31 maii 1624, sub Cosimo Minerbetto, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Cortonensis, sub illustrissimo & reuerendissimo Cosmo Minerbetto, episcopo, celebrata die XXX & XXXI mensis mai 1624. *[Insigne.]* Florentiae, apud Bartholomaeum & Marcum Sermartellios, 1624, superiorum permissu.

In-4°, 2 f.-48 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2037; Pisa, università.

1624 iunii 17-8. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS.

Synodus dioecesana Aquensis in Italia, celebrata diebus 17 et 18 iunii 1624, sub Gregorio Petrocha, episcopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodalia dioecesis Aqvensis de anno M.DC.XXIV, sub perillustri & reuerendiss. p. & d. d. Gregorio Petrocha, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Aquen. & comite &c. *[Insigne.]* Dertonae, apud Petrum Io. Calenzanum, 1624, superiorum permissu.

In-8° maiori, 63 p. — Roma, Vaticana.

P. 6, haec synodus indicitur celebranda diebus 17 et 18 iunii 1624.

1624 iunii 18. — SYNODUS DIOECESANA CHELMENSIS-CRASNOTAVIENSIS.

Synodus dioecesana Chelmensis in Polonia, celebrata Crasnostaviae, die 18 iunii 1624, sub Matthia Lubienski, episcopo Chelmensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Vita venerabilis servi Dei Mathiae Lubienski, canonici regularis Sancti Sepulchri, postea episcopi Chelmensis, tandem Posnaniensis, mox Vladislaviensis & Pomeraniae, ad extremum archi-episcopi Gnesnensis, legati nati, regni Poloniae & magni ducatus Lithvaniae primatis, primique principis ... authore Floriano Buydecki, Polono, sacrae theogiae doctore, prothonotario apostolico, canonico metropolitano & praeposito Sancti Joannis Gnesnensi, ordinis canonicorum Sancti Sepulchri custode generali, conscripta anno Domini 1752. Calissii, typis s. r. m. collegii Caliss. soc. Jesu.

In-folio, 8 f. (dicatio, praefatio) - 265 p. - 4 f. (index). — Roma, Casanatense.

P. 102-3: „Anno 1624, die 18 iunii [episcopus Chelmensis] suae dioecesis clero Crasnostaviam synodum inchoavit, typis Zamoyscianis evulgavit..“

2) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1624, synodus dioecesana Chelmensis, sub Mathia Lubieński, Crasnostaviae habita.“

1624 iunii 26. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS.

Synodus dioecesana Salutiensis in Italia, celebrata die 26 iunii 1624, sub Octavio Viale, episcopo Salutiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Decreta synodalia dioecesis Salutiarum, ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Carolo Joseph Morotio, Dei & apostolicae sedis gratia ejusdem civitatis episcopo, eidemque sanctae sedi immediate subiecto, in prima sua dioecesana synodo celebrata anno 1701, approbata & confirmata, nunc vero de ejusdem mandato in unum collecta & impressa, additis in fine nonnullis aliis decretis in eadem synodo ab ipso editis. *[Insigne.]* Cunei, MDCCXXIII, typis Joannis Antonii Benentini, impressoris civitatis.

(P. 171, *secundus titulus:)* Decreta primae synodi diaecesanae, habitae ab illvstrissimo & reverendissimo d. d. Carolo Joseph Morotio, episcopo Salutiarum, diebus 18, 19 & 20 mensis maii anno 1701. *[Insigne.]* Cunei, M.DCC.XXIII, typis Joannis Antonii Benentini, impress. illustriss. civitatis.

In-4°, 3 f.-178 p.-3 f. (index). — Torino, Bibl naz.; Torino, seminario.

P. 168: „Octavius Vialus, [episcopus Salutiensis], sub anno 1624, die 26 iunii, synodica Antonii Pichot decreta confirmans, ad supplementum eiusdem Pichot decretorum nonnulla per 40 capita cumulavit, et in hoc totam synodum resolutam declaravit.“

2) Constitutiones synodales editae ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Alphonso Buglioni a Monale, Dei et sanctae sedis apostolicae gratia Salutiarum episcopo et comite, priore perpetuo commendatario SS. Petri et Columbani ac domino Pagni, in sua prima synodo dioecesana, indicta die 11 aprilis, ac die 16, 17 et 18 junii 1885, in ecclesia cathedrali rite habita. *[Insigne.]* Salutiis, ex typ. frat. Lobetti-Bodoni, MDCCCLXXXV.

In-8° maiori, 294 p. - 1 f. (errata). — Roma, Vaticana.

P. 288: „Octavius Vialius, Taurinensis, [episcopus Salutiarum], 26 iunii 1624 synodum habuit."

1624 iulii 5-6. — SYNODUS DIOECESANA RIVENSIS.

Synodus dioecesana Rivensis (Rieux) in Gallia, celebrata diebus 5 et 6 iulii 1624, sub Ioanne Ludovico de Bertier, episcopo Rivensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodavx dv diocèse de Rievx, faits & publiés par messire Iean Lovys de Bertier, euesque de Rieux, conseiller du roy en ses conseils & en sa cour de parlement de Tolose, tenant son synode le 5 & 6 iuillet 1624. *[Insigne.]* A Tolose, par Raimond Colomiez, 1624.

In-4°, 6 f. - 88 p. — Paris, Arsenal.

Fol. 2, mentio statutorum editorum a Francisco Dubourg, episcopo Rivensi, inter annos 1538 et 1564.

1624 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 6 augusti 1624, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 287-8, ex minuta originali collata cum aliis codicibus.

1624 augusti 29. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 29 augusti 1624, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 221-2, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 168-9.

1624 septembris 9. — SYNODUS DIOECESANA VOLATERRANA.

Synodus dioecesana Volaterrana in Italia, celebrata die 9 septembris 1624, sub Bernardo Inghirami, episcopo Volaterrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Volaterranae, quam habuit Bernardvs Inghiramivs, episcopvs Volaterranvs, sacri Romani imperij princeps in Etruria & comes palatinus &c., anno a Christi incarnatione M.DC.XXIIII, die IX septembris, ad commodum cleri Volaterrani edita. *[Insigne.]* Senis, apud Aemilium Bonettum, M.DC.XXV, superiorum permissu.

In-4°, 111 p. — Siena, civica.

1624 septembris 30. — CONCILIUM PROVINCIALE BURDIGALENSE.

Concilium provinciale Burdigalense, celebratum die 30 septembris 1624, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Bibliographia:

1) Acta concilii provincialis Bvrdigalensis, ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. cardinali de Sovrdis, archiepiscopo Burdigalensi, Aquitaniae primate, & reuerendissimis d. d. comprouincialibus episcopis habiti, anno Domini M.DC.XXIV, Bvrdigalae. *[Insigne.]* Lvtetiae Parisiorvm, apud Antonivm Stephanvm, typographum regium, via Iacobaea, ad insigne Oliuae Rob. Stephani. M.DC.XXV, cvm privilegio regis.

In-4° minori, 248 p. — Avignon, ville; Grenoble, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat.; Paris, Saint-Sulpice.

P. 236-48, nomina eorum qui interfuerunt concilio.

2) Remarqves svr qvelqves décrets dv concile provincial de Bourdeaux, tenu par monseigneur l'illustrissime cardinal de Sovrdis, au mois d'octobre 1624, tovchant les messes parochiales, les confessions à son propre curé à la feste de pasques & les exemptions des religieux. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estienne, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estienne, M.DC.XXV, auec priuilège de sa majesté.

In-4°, 24 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3, auctoris nomen: Lilio.

3 et 4) Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *tituli supra col.* 41 et 42, n. 3 et 4), p. 629-98.

5) Decreta conciliorum provincialium annis M.D.LXXXIII & M.DC.XXIV, Burdigalae celebratorum, a s. sede apostolica approbata, illustrissimi ac reverendissimi d. d. Francisci-Eliae Devoyer de Paulmy d'Argenson, archiepiscopi Burdigalensis, Aquitaniae primatis, jussu typis iterato mandata. *[Insigne.]* Burdigalae, typis N. & J. de la Court, typog. illust. ac reverend. archiepiscopi, M.DCC.XXIII, cum privilegio regis.

In-8°, 2 partes, 6 f. - 147 p. (concilium anni 1583) - 164 p. (concilium anni 1626, sed corrige 1624). — Besançon, archevêché; Paris, Bibl. nat B 5542; Paris, Saint-Sulpice.

6) Coleti, *Concil.,* (1728), XXI, 1539-628.

7) Concilia provincialia Burdigalae celebrata, annis 1582 et 1624; editio novissima, cui accedit index alphabeticus rerum. Lucione, apud Ferru, dd. episcopi Lucion. typographum, 1850.

In-18°, 5 f. - 340 p. — Besançon, archevêché; Lyon, séminaire; Nevers, évêché.

P. 1-136, concilium Burdigalense, anno 1582.

P. 137-328, concilium Burdigalense, anno 1624.

8) Decreta concilii provincialis Burdigalae habiti, ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Francisco, miseratione divina s. R. e. tituli S. Praxedis presbytero cardinali de Sourdis, archiepiscopo

Burdigalensi, Aquitaniae primate, anno Domini MDCXXIV mense septembri, cum correctionibus s. congregationis concilii nondum editis; accedunt notae ejusdem cardinalis in easdem correctiones caeteraque documenta huc spectantia. *[Insigne.]* Burdigalae, venit apud Ch. Lefebvre, bibliopolam, via vulgo dicta allées de Tourny, M.DCCC.LXXVII. *[In fine.]* Bordeaux, impr. G. Gounouilhou, rue Guiraude, 11.

In-4°, 2 f.-124 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 3356.

F. 1: „Extrait des Archives historiques de la Gironde, tome XVII, p. 377."

Hic dantur acta prout a sancta sede approbata fuerunt. Huius concilii exstant editiones supra citatae, sed textus earum editionum valde differt a praesenti et nunquam a sede apostolica approbatus fuit.

9) Mansi, *Concil.*, (1902), XXXIV, 1539-628.

1624 septembri. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI MICHAELIS DE CLUSA.

Synodus abbatiae Sancti Michaelis de Clusa in Italia, celebrata mense septembri 1624, sub Mauritio a Sabaudia, cardinali et abbate Sancti Michaelis de Clusa.

De hac synodo confer opus cui titulus: Inclytae, (1767, *titulus supra)*, p. 6.

1624 octobris 15-6. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita Bruxellis praeside Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, a die 4 ad diem 16 octobris 1624, assistentibus Iacobo a Castro, episcopo Ruraemundensi, Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi, Antonio de Henin, episcopo Iprensi, Nicolao Zoës, episcopo Sylvaeducensi, et Dionysio Christophori, episcopo Brugensi.

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 465-84, ex originali.

1624 novembris 4-7. — SYNODUS DIOECESANA MELPHIENSIS.

Synodus dioecesana Melphiensis in Italia, celebrata diebus 4, 6 et 7 novembris 1624, sub Lazaro Caraffini, episcopo Melphiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae a Lazaro Carafino, Cremonensi, episcopo Melphiensi & Rapollensi comite &c., in synodo celebrata pridie non., viij & vij idus nouemb. anno Domini MDCXXIV. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Alphonsi Ciacconi, 1625, superiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-62 p.-1 f. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2108.

Fol. 2: „Urget saluberrimum illud Tridentini concilii decretum, ut dioecesanam synodum celebremus, praesertim cum a viginti sex annis in ecclesia nostra non fuerit convocata."

P. 44-54, catalogus episcoporum Melphiensium.

P. 51: „Gaspar Cincius, Romanus, [episcopus Melphiensis, 1574-90], habita synodo dioecesana, ecclesias resignavit Sixto V summo pontifice."

P. 52: „Placidus de Marra, Neapolitanus, [episcopus Melphiensis], ecclesias sibi commissas visitavit, et 1598, 11 novembris, in cathedrali Melphiensi synodum habuit dioecesanam."

1624 novembris 5-6. — SYNODUS DIOECESANA PISANA.

Synodus dioecesana Pisana in Italia, celebrata diebus 5 et 6 novembris 1624, sub Iuliano de Medici, archiepiscopo Pisano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Pisana, qvam olim Franciscvs Boncianvs, archiepiscopus, habuit, nvnc vero provt res et tempvs postulare videbantur, auctam plerisque locis & alicubi immutatam, confirmauit in sua synodo Ivlianvs Medices, archiepiscopvs Pisanvs, insularum Corsicae & Sardiniae, primas & in eis legatus natus, dominicae incarnationis anno M.DC.XXV. *[Insigne.]* Pisis, apud Leonardvm Zeffivm, 1626, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-84 p.-2 f. (index). — Firenze, Bibl. naz.; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 2154; Paris, Mazarine; Roma, Vaticana.

P. 84, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 5 et 6 novembris „anno 1624 stylo Romanae curiae et Florentino, more autem Pisano 1625".

1624 novembris 7-8. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS.

Synodus dioecesana Ariminensis, in Italia, celebrata diebus 7 et 8 novembris 1624, sub Cypriano Pavoni, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Ariminensis primae, ab illvstriss. et reverendiss. d. Cypriano Pavonio, eccl. Ariminen. episcopo, celebratae anno Domini M.DC.XXIIII, die VII & VIII nouembris; quibus accesserunt decreta dioecesana in sex synodis, olim a reuerendissimis episcopis Castellio & Salicinio diuersis temporibus promulgata, sex voluminibus distincta, & marginalibus annotationibus aucta, ad faciliorem intelligentiam & executionem, locupletissimo indice rerum omnium, quae in toto hoc volumine continentur adiecto. Arimini, per Ioannem Symbenium.

Sine anno, (1624), in-4°, 2 f.-236 p.-20 f. (index)-2 f.-60 p. (sommarii di bolle, e decreti del sac. conc. Trid. e sinodali, con editti et altri ordini da pvblicarsi nelle parochiali della città e diocese di Rimini). — Bologna, università; Paris, Bibl. nat. B 1978; Roma, Propaganda.

Tituli sex synodorum anteriorum:

P. 69-136: „Decreta dioecesanae synodi primae Ariminensis, a reuerendiss. patre d. Ioan. Baptista Castellio, Dei et apostolicae sedis gratia Arimini episcopo, habitae anno Domini 1577, sept. id. maij. Arimini, per Ioannem Symbenium, anno 1625." [Mansi, XXXVIbis, 623.]

P. 137-50: „Decreta dioecesanae synodi secvndae Ariminensis, a reuerendissimo patre d. Ioann. Baptista Castellio, Dei et apostolicae sedis gratia Arimini episcopo, habitae anno Domini M.D.LXXVIII, xiij kal. iulij. Arimini, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XXV." [Mansi, XXXVIbis, 787.]

P. 151-76: „Decreta dioecesanae synodi tertiae Ariminensis, a reuerendissimo patre d. Ioann. Baptista Castellio, Dei et apostolicae sedis gratia Arimini episcopo, habitae anno Domini M.D.LXXX, xvj kal. iulij. Arimini, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XXV." [Mansi, XXXVIbis, 797.]

P. 177-97: „Decreta dioecesanae synodi primae Ariminensis, quam perillustris & reuerendissimus d. d. Iulius Caesar Salicinus, Dei et apostolicae sedis gratia Arimini episcopo, habuit anno Domini M.D.XCIII, die x iunij. Arimini, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XXV." [Mansi, XXXVIbis, 379.]

P. 199-214: „Decreta dioecesanae synodi secvndae Ariminensis, a perillustri ac reuerendissimo d. d. Iulio Caesare Salicino, episcopo Arimini, habitae anno Domini M.D.XCVI, sexto kal. iunij. Arimini, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XXV." [Mansi, XXXVIbis, 401.]

P. 215-36: „Tertia dioecesana synodus Ariminensis, habita a reverendiss. d. d. Ivlio Caesare Salicino, Arimini episcopo, anno Domini M.DC.II, septimo idus maij. Arimini, apud Ioannem Symbenium, M.DC.XXV." [Mansi, XXXVIbis, 937.]

1624. — STATUTA DIOECESIS BRIOCENSIS.

Statuta dioecesis Briocensis in Gallia, edita anno 1624, sub Andrea Le Porc de La Porte de Vesins, episcopo Briocensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts du diocèse de Saint Brieuc, imprimez par l'ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Pierre Guillaume de la Vieuxville, evêque & seigneur de S. Brieuc. *[Insigne.]* A Rennes, chez Pierre André Garnier, imprimeur libraire, au palais, à la Bible d'or, M.D.CC.XXIII, avec privilege du roy.

In-8°, 6 f.-326 p.-1 f. (index). — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5548; Paris, Saint-Sulpice.

Fol. 5, haec statuta edita sunt, extra synodum, die 5 maii 1723.

Fol. 3, mentio statutorum editorum anno 1606.

Fol. 3: „Il y a près d'un siècle (anno 1624) que ces statuts n'ont été imprimés, à peine en arrivant dans le diocèse, en avons-nous pu recouvrer un exemplaire."

1624. — BULLARIUM ROMANUM EDITORE F. CHERUBINO.

Bullarii Romani compendium, editum a Flavio Cherubino.

Titulus exstat apud Mansi, XXXVIbis, 856 D, n. 7.

1624. — SYNODUS DIOECESANA PATAVINA VII.

Synodus dioecesana Patavina VII in Italia, celebrata anno 1624, sub Marco Cornaro, episcopo Patavino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones et decreta illustriss. et reverendiss. d. d. Marci Cornelii, episcopi Patavini &c., in sua septima dioecesana synodo promulgata anno MDCXXIV, nunc demum confirmata et edita jussu ill^{mi} et rev^{mi} d. d. Nicolai Antonii Justiniani, episcopi Patavini &c., paucis adjectis et mutatis. *[Insigne.]* Typis seminarii Patavini, 1793, superiorum permissu.

In-8°, 264 p. — Roma, Vaticana.

P. 208-64, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 235, mentio synodi Fulginatensis celebratae anno 1725.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana Patavina, ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Ioseph Callegari, episcopo Patavino, habita anno MDCCCXC. *[Insigne.]* Patavii, typis seminarii episcopalis, MDCCCXCI.

In-8° maiori, VIII-292 p. — Roma, Vaticana.

P. 3, „Longum praeteriit tempus, ex quo b. Gregorius Barbadicus, antecessor noster, postremam synodum habuit anno 1683. Et quamvis Nicolaus Antonius Iustinianus, anno 1792, rursum ediderit constitutiones synodales, a Marco Cornelio iam promulgatas [anno 1624], et ab eodem Barbadico duabus synodis confirmatas . . ."

1624. — SYNODUS DIOECESANA PORTORICIENSIS.

Synodus dioecesana Portoriciensis in America centrali, celebrata anno 1624, sub Bernardo de Valbuena, episcopo Portoriciensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 162.

1625 ianuarii 7-8. — SYNODUS DIOECESANA NARNIENSIS.

Synodus dioecesana Narniensis in Italia, celebrata diebus 7 et 8 ianuarii 1625, sub Ioanne de Benetti, episcopo Narniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones sancitae in synodo Narniensi, qvam r^{mus} d. Iohannes Baptista Tvscvs d. Bonectis, Regiensis, illivs ecclesiae episcopus, habuit anno Domini M.DC.XXV. Interamnae, apud Thomam Guerrerium, superiorum permissu, 1625.

In-4°, 227 p.-32 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2124; Roma, Propaganda.

P. 192, synodus habita est diebus 7 et 8 ianuarii 1625.

1625 martii 4. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS.

Synodus dioecesana Osnabrugensis in Germania, celebrata die 4 martii 1625, sub Itelio Friderico de Zolleren, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs maior Osnabrvgensis, id est decreta et constitvtiones in synodo promulgatae, praesidente rever^{mo} et ill^{mo} principe ac d. d. Francisco Gvilelmo, s. Osnabrugensis ecclesiae episcopo, XXVIII mens. mart. M.DC.XXVIII; accessere ex mandato ill^{mae} s. c. synodus Zollerana et statuta prouincialia Colon^{sia}, ad maiorem cleri commoditatem. Ex typographaeo episcopali Osnabrvgensi.

Sine anno, in-4°, 4 partes, 182 - 36 - 296 - 1 f. - 33 p. — München, k. Bibliothek (part. 1, 2, 4); Paris, Bibl. nat. B 2888; Paris, Saint-Sulpice.

(Part. I, p. 20:) Acta gestaqve cvm coeremoniis servatis in synodo maiori Osnabrugensi, XXVIII martij anno M.DC.XXVIII, praesidente reuerendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, Dei et apostolicae sedis gratia, episcopo ecclesiae Osnabrugensis, praeposito Ratisbonensi, comite de Wartenberg, domino in Waldt &c.

(Titulus partis II:) Decreta synodi dioecesanae Osnabrvgensis, habitae an. 1625, feria 3 post dom. Oculi, quae erat 4 martij, sub illustrissimo & reuerendissimo principe ac domino d. Itelio Friderico, s. Rom. ecclesiae cardinale de Zolleren, episcopo Osnabrugen. &c. Osnabrvgi, M.DC.XXVIII.

(Titulus partis IV:) Synodus Osnabrugensis, svb reverendissimo et illvstrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrugensi, celebrata anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo nono, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat vigesima mensis martij; praesidentibus in nomine altememoratae celsitudinis suae, admodvm reverendis, praenobilibus & doctissimo, *(sic)* dominis Sixto a Liauckema & Theodoro Morrien, cathedralis ecclesiae Osnabrugensis praeposito & decano & Alberto Lucenio, protonotario apostolico & reuerendissimae ac illustrissimae celsitudinis suae in spiritualibus vicario generali &c.

(Part. IV, p. 13, titulus:) Synodus Osnabrugensis, celebrata anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat quinta mensis martij, praesidente reverendissimo et illvstrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrugensi ac Verdensi, &c., praeposito Ratisbonensi, comite de Wartenbergh & domino in Waldt &c. .

2) Acta synodalia Osnabrvgensis ecclesiae, ab anno Christi MDCXXVIII. Coloniae Agrippinae, apud Iodocum Kalcovivm, anno MDCLIII.

In-folio, 2 f. - 348 p. - 6 f. (index), 2 col. — Göttingen, Universität; München, k. Bibliothek; Paris, Bibl. nat. B 390; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 63-178: Sanctae metropolitanae Coloniensis ecclesiae statvta provincialia, ab anno Christi MCCXXV usque ad annum MDXXXVI, a diversis archiepiscopis edita & in conciliis provincialibus recepta.

P. 65-7: „Concilivm habitvm in Alemania, sub Conrado, cardinale Portvensi, legato apostolico ad inclytam nationem Alemaniae ... Acta sunt haec anno Domini 1225, quarto idus decembris."

P. 68-72: „Statvta d. Conradi, archiepiscopi Coloniensis, in ejus concilio provinciali edita, anno Domini MCCLX. ... Datum Coloniae, quarto idus martii, anno Domini 1260."

P. 73-5: „Eivsdem d. Conradi, archiepiscopi [Coloniensis], statvta de monachis, & eorum conversatione & vita ... Datum & pronunciatum quarto idus martii, anno Domini 1260."

P. 76-84: „Statvta concilii provincialis Henrici, s. Coloniensis ecclesiae archiepiscopi, s. imperii per Italiam archicancellarii, edita per eum anno MCCCX ... Actum, pronunciatum & datum in palatio nostro Coloniensi, praesentibus venerabilibus patribus Guidone Trajectensis, Engilberto Osnabrugensis, Godefrido Mindensis ecclesiarum episcopis, nec non nunciis solemnibus venerabilis Theobaldi, Leodiensis episcopi & capituli Monasteriensis, sede ipsa vacante; ac praelatis & clero nostrae civitatis & dioecesis Coloniensis, in dicto concilio solemniter congregatis, in crastino dominicae Invocavit, nec non feria tertia & quarta sequentibus, [diebus 1, 2 et 3 mensis martii], concilio ipso durante, anno Domini MCCCX [novo stylo MCCCXI]."

P. 84-98: „Concilium provinciale eiusdem d. Henrici, s. Coloniensis ecclesiae archiepiscopi, habitum anno Domini MCCCXXII; dioecesana d. Engelberti statuta, hoc in concilio facta sunt provincialia ... Acta sunt haec in concilio nostro provinciali, Coloniae celebrato, sub anno a nativitate Domini 1322, ultima die mensis octobris."

P. 85-96: „Capitvla sev rvbricae statvtorvm ecclesiae Coloniensis, editorum a bonae memoriae d. Engilberto, archiepiscopo Coloniensi; quae facta provincialia per d. Henricvm, archiepiscopum Coloniensem ... Datum anno Domini 1366, sexto idus maji."

P. 98-101: „Insinvatio mandati apostolici, de vita, habitu & honestate clericorum & monachorum, facta per Wilhelmvm, archiepiscopum Coloniensem &c., d. Johanni, episcopo Osnabrvgensi, tanquam suffraganeo suo, anno MCCCLX, die 3 mensis octobris ... Sancta synodo per nos, in praesentia priorum ac praelatorum & caeterarum ecclesiasticarum personarum, earundem nostrarvm civitatis & dioecesis [Coloniensis], ad ipsam synodum congregatarum, apud ecclesiam nostram Coloniensem, his diebus more solito celebrata ..."

P. 183-6: „Synodus dioecesana Osnabrvgensis prima, habita anno MDLXX, feria tertia post dominicam Oculi [die 28 mensis februarii], svb illustrissimo & reverendissimo principe ac domino d. Ioanne, Osnabrvgensis, Monasteriensis ac Paderbornensis ecclesiarvm episcopo, comite de Hoya."

P. 187-92: „Synodus dioecesana Osnabrvgensis altera, habita anno MDLXXI, feria tertia post dominicam Oculi [die 20 mensis martii], svb illustrissimo & reverendissimo principe ac domino d. Ioanne, Osnabrvgensis, Monasteriensis et Paderbornensis ecclesiarvm episcopo, comite de Hoya, vbi promulgatur ss. concilium Tridentinum."

P. 193-204: „Decreta synodi dioecesanae Osnabrvgensis, habitae anno MDCXXV, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat quarta martii, svb illustrissimo & reverendissimo principe ac domino d. Itelio Friderico, s. Rom. ecclesiae cardinale de Zolleren, episcopo Osnabrugensi."

P. 205-10: „Synodvs Osnabrvgensis, svb illustrissimo & reverendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrvgensi, celebrata, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo nono, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat vigesima mensis martii; praesidentibus in eadem, nomine altememoratae celsitudinis suae, admodum reverendis, praenobilibus & doctissimo *(sic)* dominis Sixto a Liavkema et Theodoro Morrien, cathedralis ecclesiae Osnabrugensis praeposito & decano et Alberto Lvccenio, protonotario apostolico & reverendissimae ac illustrissimae celsitudinis suae in spiritualibus vicario generali."

P. 211-8: „Synodvs Osnabrvgensis, celebrata anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat quinta mensis martii; praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrvgensi ac Verdensi, praeposito Ratisbonensi, comite de Wartenberg & domino in Wald &c.

P. 219-24: „Synodvs dioecesana ecclesiae Verdensis, praesidente illustrissimo ac reverendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Verdensi, Osnabrvgensi et Mindensi, comite de Wartenberg et domino in Wald, celebrata VIII maji MDCXXX."

P. 225-56: „Synodvs dioecesana ecclesiae Mindensis, praesidente illustrissimo ac reverendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Mindensi, Osnabrvgensi et Verdensi, comite de Wartenberg et domino in Wald, celebrata anno MDCXXXII, die XV octobris."

P. 257-62: „Synodvs dioecesana Hildesimensis ecclesiae, praesidente commissario, illustrissimo & reuerendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrvgensi, Mindensi et Verdensi, habita anno MDCXXXIII, die XXV ianuarii."

P. 263-74: „Aliae synodi, per illustrissimum ac reverendissimum principem ac dominum d. Franciscvm Gvilielmvm, episcopvm Osnabrvgensem, Mindensem et Verdensem, vti praepositvm et archidiaconvm Bonnensis ecclesiae, celebratae ab anno Christi MDCXXIX."

P. 264: „Cum, anno Christi MDCXXIX, mense februario, obiisset dominus Ioannes Cholinus, s. theologiae doctor, presbyter, canonicus metropolitanae Coloniensis nec non Leodiensis, & archidiaconus Hannoniae, huius etiam ecclesiae [Bonnensis] praepositus; eidem in ea successit immediate, vti assumptus & datus coadiutor a sede apostolica, cum spe successionis, iuxta bullam Vrbani VIII, octavo idus augusti MDCXXIII, illustrissimus ac reverendissimus princeps ac dominus Franciscus Guilielmus, episcopus Osnabrugensis, praepositus cathedralis Ratisbonensis, Oethingensis & Monacensis, canonicus etiam cathedralis Frisingensis, comes de Wartenberg, &c. Qui semper hucusque supradictas diligenter celebravit synodos annuales."

P. 273: „Celebrata fuit per suam illustrissimam celsitudinem [Franciscum Guilielmum, episcopum Osnabrugensem] anno MDCXXXIII, die XII mensis martii, Mindae, altera synodus minus solemnis & consueta; in qua, praeter orationem synodalem, aliasque preces pias, solum paucis inculcata fuit observantia statutorum, praecedenti synodo decretorum & promulgatorum ... Per officiatos & ministros suos, nec non capitula sua cathedralia, singulis annis bis, feria tertia post festum s. Remigii episcopi & confessoris, congregationes synodales conventusque cleri secundum statuta synodalia illustrissimae suae celsitudinis, de annis MDCXXVIII & MDCXXXIII, quamvis non tam solemnes, celebrati sunt."

P. 275-90: „Synodvs dioecesana Ratisbonensis ecclesiae, praesidente illustrissimo & reverendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Ratisbonensi, Osnabrvgensi, Mindensi et Verdensi, comite de Wartenberg et Schawmbvrg, domino in Wald & Hachenbvrg, celebrata quinta die iulii MDCL."

P. 290-6: „Synodvs Osnabrvgensis qvarta, praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo ecclesiae Osnabrvgensis, nec non Ratisbonensis, Mindensis ac Verdensis, s. R. i. principe, comite de Wartenberg & Schaumburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata Ibvrgi, XII decembris MDCL."

P. 297-314: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis qvinta, praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo ecclesiae Osnabrvgensis, nec non Ratisbonensis, Mindensis ac Verdensis, comite de Wartenberg & Schaumburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata anno Domini MDCLI, feria III post dominicam Oculi, quae fuit dies XIV martii."

P. 315-21: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis sexta, praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo ecclesiae Osnabrvgensis, nec non Ratisbonensis, Mindensis ac Verdensis, comite de Wartenberg & Schawmburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata anno Domini MDCLI, feria tertia post festum s. Remigii, quae fuit dies XI octobris."

P. 322-3: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis septima, praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino, d. Francisco Gvilielmo, episcopo ecclesiae Osnabrvgensis, nec non Ratisbonensis, Mindensis ac Verdensis, comite de Wartenberg & Schawmburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata anno MDCLII, feria tertia post dominicam Oculi quae erat V martii."

P. 324-9: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis octava, praesidente reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo ecclesiae Osnabrvgensis, nec non Ratisbonensis, Mindensis ac Verdensis, comite de Wartenberg & Schawmburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata anno MDCLII, die I octobris, quae erat feria tertia post dominicam XIX Pentecostes, ipso dedicationis cathedralis ecclesiae Osnabrugensis festo."

P. 330-6: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis nona, sub reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrvgensi, Ratisbonensi, Mindensi ac Verdensi, Romani imperii principe, comite de Wartenberg & Schawmburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata Osnabrvgi, anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo tertio, feria tertia post dominicam Oculi, quae erat dies decima octava mensis martii, praesidentibvs, nomine altememoratae illustrissimae suae celsitudinis, admodum reverendis, praenobilibus & doctissimo *(sic)* dominis Joanne a Leeradt et Joanne Wilhelmo a Winckelhavsen, cathedralis ecclesiae Osnabrugensis praeposito & decano, nec non Joanne Bischopinck, i. v. l., curiae ecclesiasticae Osnabrugensis officiali, & insignis collegiatae ecclesiae ad S. Ioannem ibidem canonico."

P. 337-48: „Dioecesana synodvs Osnabrvgensis decima, sub reverendissimo & illustrissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Osnabrvgensi, Ratisbonensi, Mindensi ac Verdensi, s. Romani imperii principe, comite de Wartenberg & Schauwmburg, domino in Wald & Hachenburg, celebrata Osnabrvgi, anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo tertio, feria tertia post Remigii, quae erat dies septima mensis octobris; praesidentibvs, nomine altememoratae illustrissimae suae celsitudinis, admodum reverendis, praenobilibus & doctissimo *(sic)* dominis Joanne a Leeradt et Joanne Ottone a Dorgelo, cathedralis ecclesiae Osnabrvgensis respective praeposito, subseniore, capellano episcopali illustrissimae suae celsitudinis in Schledehausen, nec non Joanne Bischopinck, i. v. l., curiae ecclesiasticae Osnabrugensis officiali & insignis collegiatae ecclesiae ad S. Ioannem ibidem canonico."

3) Acta synodalia Osnabrugensis ecclesiae ab anno Christi MDCXXVIII. Coloniae Agrippinae, apud Iodocum Kalcovium, anno MDCLIII.

In-folio, 8 f. - 422 p. - 58 p. (appendix). — Göttingen, Universität. — Ipse non vidi.

4) Lünig, *Spicil. eccles.,* contin. II, p. 597.

5) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 345-60.

1625 martii 25-6. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS NAMURCENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Namurcensis in Belgio, celebrata diebus 25 et 26 martii 1625, sub Ioanne Dauvin, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Ordinata per r. d. d. J. Dauvin, episcopum Namurcensem, in congregatione synodali habita die 26 martii 1625. Namurci, F. Vivien, 1625.

In-4°, 31 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Decreta et statuta synodalia Namurcensia, hac secunda editione renovata, simulque in unum redacta. — Namurci, F. Vivien, 1625.

In-4°. — Gand, université. — Ipse non vidi.

3) Decreta synodi dioecesanae Namvrcensis, habitae in cappella episcopali, die septima iunij anni M.DC.XXXIX, praesidente perillustri & reuerendissimo domino domino Engelberto Desbois, episcopo Namurcensi. *[Insigne.]* Namurci, excudebat Ioannes van Milst, typog. jurat., 1639, cum licentia & permissione suae gratiae reuerendissimae.

In-4°, 320 p.-2 f. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 2502; Paris, Saint-Sulpice.

P. 129-48, synodus dioecesana Namurcensis, celebrata diebus 25 et 26 martii 1625.

4) Decreta et statuta omnium synodorum dioecesanarum Namurcensium, cum actis congregationum episcopi moderni selectis usque ad hunc annum MDCCXX; item concilium provinciale Cameracense, in oppido Montis Hannoniae habitum, anno Domini 1586, cum edicto regio de hujus concilii decretis observandis; editio nova, de jussu & mandato ill^mi ac rd^mi domini Ferdinandi, comitis de Berlo, episcopi Namurcensis &c. Namurci, ex typographia Caroli Gerardi Albert, sub signo typographiae, 1720.

(Partis II titulus:) Concilium provinciale Cameracense, in oppido Montis Hannoniae habitum, anno Domini MDLXXXVI, praesidentibus illustrissimis et reverendissimis in Christo patribus et dominis Jo. Francisco Bonhomio, episcopo et comite Verallensi, nuncioque apostolico cum potestate legati de latere, ac Ludovico de Berlaymont, archiepiscopo et duce Cameracensi, sac. Ro. imp. principe &c.; adjunctae sunt aliquot constitutiones pontificiae & edictum regium de hujus concilii decretis observandis; additum est etiam concilium provinciale primum Cameracense, quod in hoc illius frequens fiat mentio. Juxta exemplar impressum Montibus Hannoniae, excudebat Carolus Michael, typograpus *(sic)* juratus, M.D.LXXXVII, cum privilegio regiae majestatis.

In-4°, 2 partes, 4 f.-421 p.-1 f., 4 f.-cxxxjx p. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 2500.

P. 157-80: „Ordinata per reverendissimum dominum Ioannem Dauvin, episcopum Namurcensem, in congregatione synodali habita die [25 et die] 26 martii 1625."

5) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 337-44.

1625 aprilis 6. — SYNODUS DIOECESANA MELIVETANA.

Synodus dioecesana Melitensis vel Melivetana (Malta), celebrata die 6 aprilis 1625, sub Baltassare Cagliares, episcopo Melivetano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones in dioecesana synodo Melivetana editae, anno 1625, ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. d. Balthassare Cagliaresio, episcopo Meliuetano & regio consiliario. *[Insigne.]* Messanae, apud Ioannem Franciscum Biancum, MDCXXV, svperiorvm permissv.

In-4°, 48 p. — Roma, Casanatense.

P. 48, synodus celebrata est die 6 aprilis 1625.

1625 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS VII.

Synodus dioecesana Bobiensis VII in Italia, celebrata die 16 aprilis 1625, sub Francisco Maria Abbiati, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus, (1758, *titulus supra col.* 83, n. 1), fol. 5.

2) Synodus, (1900, *titulus supra col.* 85, n. 2).

P. X: „1625 aprilis 16, sub eodem episcopo Abbiati septima synodus [dioecesana] peracta fuit, cuius manuscripta nec dum impressa extant."

1625 maii 25-1626 februarii 22. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, a die 25 maii 1625 ad diem 22 februarii 1626.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé, tenue à Paris, au couvent des Augustins, en 1625. — Grenoble, ville, codex ms. 1879, saeculi XVII, 370/287 millim., 633 f. — Cf. *Catalogue des mss. des départements,* VII, 600.

2) Recueil de pièces concernant l'assemblée générale du clergé de France, tenue au couvent des Grands-Augustins, en 1625. — Grenoble, ville, codex ms. 1880, saeculi XVII, 250/192 millim., 716 f. — Cf. ibid., VII, 600.

3) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé, tenue à Paris, au couvent des Augustins, en 1625-6. — Grenoble, ville, codex ms. 1881, saeculi XVIII, 360/235 millim., 533 p. — Cf. ibid., VII, 600.

4) Avis de l'assemblée du clergé, tenue à Paris, en 1625, au sujet des Jésuites, et dressé par [Léonor, cardinal d'Etampes], évêque de Chartres. — Grenoble, ville, codex ms. 1882, saeculi XVIII, 370/240 millim., f. 2-140. — Cf. ibid., VII, 601.

5) Assemblées tenues en 1625, 1626 et en 1628. — Orléans, ville, codex ms. 880, saeculi XVIII, 370/250 millim., 192 p. — Cf. ibid., XII, 315.

6) Suite du procès-verbal de l'assemblée du clergé, tenue en 1626, non imprimée. — Orléans, ville, codex ms. 881, saeculi XVIII, 240/190 millim., p. 449-623. — Cf. ibid., XII, 315.

7) Procès-verbal des assemblées tenues au couvent des Augustins, à Paris en 1625, à Fontenay et à Poitiers en 1628. — Orléans, ville, codices mss. 882-884, saeculi XVIII, 370/245 millim., 365, 305, 372, 179 f. — Cf. ibid., XII, 315.

8) Supplément ou critique de l'assemblée du clergé de France tenue en l'année 1625, par M. [Léonor d'Estampes], évêque de Chartres. — Grenoble, ville, codex ms. 995, saeculi XVIII, 372/264 millim., 271 f. — Cf. ibid., VII, 301.

9) Arrest donné par le roy, povr la conservation de l'avthorité des assemblées du clergé. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic),* imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXV.

In-8°, 4 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est die 28 iunii 1625.

10) Declaration de l'assemblée generale dv clergé de France et avtres archeuesques & euesques estants en la ville de Paris extraordinairement appellez, svr l'attentat commis par maistre Estienne Louytre, contre monsieur l'euesque de Leon, son eglise cathedrale & autres de son diocese. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estienne, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estienne, M. DC. XXV.

In-4°, 23 p. — Chartres, ville; Le Mans, ville.

P. 18, sub data: Parisiis, 12 iunii 1625.

Declaratio adversus Stephanum Louytre, decanum Nannetensem, qui excommunicavit Renatum de Rieux de Sourdeac, episcopum Sancti-Pauli de Leon.

11) Lettre de l'assemblée generale dv clergé de France av pape Urbain VIII, sur la désirée beatification de feu monsieur de Sales, euesque de Geneue, traduict du latin de monsieur l'euesque de Chartres, par le sieur Pelletier. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M. DC. XXV, auec privilege de sa majesté.

In-8°, 8 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Versio epistolae infra sub n. 13.

12) Lettres patentes dv roy, povr les immunitez, franchises & exemptions des ecclesiastiques seculiers & reguliers de ce royaume, de iuin 1624 & du 6 d'aoust 1625, auec les arrests d'enregistrements du grand conseil. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estienne, M. DC. XXV, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 28 p. - 1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hae litterae editae sunt ad petitionem cleri gallicani.

13) Totivs cleri gallicani, Lvtetiae congregati, ad sanctissimvm d. d. nostrum Urbanvm VIII pont. maximvm, epistola de reuer. in Christo p. Francisco de Sales, Gebennensi episcopo, inter beatos collocando. *[Insigne.]* Lvtetiae Parisiorvm, apud Antonivm Stephanvm, typographum regium, via Iacobaea, ad insigne Oliuae Rob. Stephani, M. DC. XXV.

In-8°, 8 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

P. 8, epistola data „Lutetiae, cleri generalis comitiis, anno M. DC. XXV".

14) Arrests de la covr de parlement, portans defenses à toutes personnes de s'assembler, escrire, imprimer ny publier aucune autre declaration du clergé de France que celle de l'assemblée du treisiesme décembre dernier, auec injonction à tous les archeuesques & euesques eux retirer dans quinzaine dans leurs diocèses pour y resider, à peine d'y estre contraints par saisie de leur temporel. *[Insigne.]* A Paris, chez C. Morel & P. Mettayer, imprimeurs ordinaires du roy, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 16 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3-9, 9-13, 14-5, tria decreta parlamenti, data diebus 21 ianuarii, 18 februarii et 3 martii 1626.

15) Arrest dv conseil d'estat déschargeant les ecclesiastiques de toutes contrainctes & poursuites, pour les foy, hommages, adueus & denombrements des terres mouuantes de sa majesté, et faisants *(sic)* partie des fondations de leurs bénéfices, du 30 septembre 1625. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roi, ruë Sainct-Iacques, à l'Oliuier de Robert Estienne, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 7 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est ad petitionem cleri gallicani.

16) Arrest dv conseil d'estat, portant exemption aux ecclesiastiques de payer les tailles & impositions pour leurs biens patrimoniaux & acquests. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 10 p. - 1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est, ad petitionem deputatorum cleri gallicani, die 2 octobris 1625.

17) Arrest dv conseil d'estat, pour contraindre les receueurs & controlleurs, tant prouinciaux que diocesains, de financer pour leurs offices, iusques au denier quatorze, auec défenses ausdits receueurs de prendre aucunes taxations des dernieres impositions de 1621 & 1625. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 14 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est die 31 decembris 1625, ad petitionem cleri.

18) Contract faict et passé entre le clergé de France, et maistre Philippes d'Agvesseav, seigneur de Lormaison, conseiller du roy en son conseil d'estat, et receueur general dudit clergé, le 16 décembre 1625, touchant l'imposition de cent-cinquante mil liures pour la creation des triannaux *(sic)* prouinciaux, et augmentation de gages aux diocesains. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 28 p. - 1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

P. 14, hic contractus habitus est die 16 decembris 1625.

P. 17-28, alius contractus habitus inter regem et clerum gallicanum, die 11 februarii 1626, in quo regi dantur 1745500 librae.

19) Contract faict et passé le 27 aoust 1625, entre le clergé de France, & les receueurs generaux prouinciaux anciens des decimes, pour la continuation en l'exercice de leurs charges, auec l'arrest de ratification dudit contract. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 19 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

20) Contract faict et passé, le quatorzième feurier 1626, entre le clergé de France, assemblé par permission du roy en la ville de Paris, et maistre Philippes d'Agvesseav, seigneur de Lormaison, conseiller du roy en son conseil d'estat, pour la recepte generale des decimes dudit clergé. *[Insigne.]* A Paris, chez Antoine Estienne, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, [à] l'Oliuier de Rob. Estienne, M. DC. XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 23 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

21) Edict dv roy, portant creation des offices de receueurs & controolleurs generaux, prouinciaux, triennaux des décimes, et augmentation de gages aux receueurs & controolleurs diocésains, vérifié en parlement, le 6 iour de mars 1626. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 15 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est, consentiente conventu cleri gallicani, mense decembri 1625.

22) Edict dv roy, portant exemption aux euesques, leurs grands vicaires, officiaux & autres iuges ecclesiastiques, de respondre aux assignations qui leur seront données sur les appellations comme d'abus, interjettées de leurs jugements. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 7 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hoc edictum datum est, ad petitionem conventus cleri gallicani, a Ludovico XIII, mense octobri 1625.

23) Lettres patentes du roy, confirmant l'establissement tant general que particulier, des bureaux & chambres ecclesiastiques, en may 1626. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 11 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hae litterae editae sunt ad petitionem cleri gallicani.

24) Lettres patentes dv roy, portant continuation aux ecclesiastiques de rachepter, pendant cinq années, les biens de leurs benefices qui ont esté cy-deuant vendus & alienez, auec reglement pour les meliorations, adressées au parlement. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene *(sic)*, imprimeur ordinaire du roy, ruë sainct Iacques, à l'Oliuier de Robert Estiene, M.DC.XXVI, auec privilege de sa majesté.

In-8°, 7 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hae litterae datae sunt Parisiis, die 31 decembris 1625.

25) Lettres patentes dv roy, portant exemption aux ecclesiastiques, de proceder pour raison du possessoire, & autres biens annexez aux benefices, par deuant les iuges de la religion pretendüe reformée. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, rüe S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 7 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hae litterae datae sunt Parisiis, die 2 ianuarii 1626, ad petitionem cleri gallicani.

26) Lettres patentes dv roy, pour faire ioüir les ecclesiastiques, de tous les édicts, ordonnances, lettres patentes & déclarations accordées en leur faueur, tant par sa majesté que par ses predecesseurs, auec pouuoir aux parties, en cas que les parlements y contreuiennent, de se pouruoir au conseil. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, rue S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 6 p.- 1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Hae litterae datae sunt Parisiis, die 31 decembris 1625, ad petitionem cleri gallicani.

27) Qvittance, portant entière décharge av clergé de France de tovtes les prétentions des heritiers du sieur Pierre le Clerc, moyennant le payement de soixante mille liures, à eux fait par le dit clergé. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilège de sa majesté.

In-8°, 14 p.- 1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

28) Raisons pour le desavev fait par les evesqves de ce roiavme d'vn livret pvblié avec ce titre: Jugement des cardinaux, archeuesques, euesques et autres qui se sont trouvés en l'assemblée generale du clergé du roiaume, sur quelques libelles diffamatoires sans les noms des auteurs, contre les schismatiques de ce temps, par François, cardinal de La Rochefovcavt, grand aumosnier de France. Av roy Lovis XIII, roy tres chrétien de France & de Nauarre. A Paris. M.DC.XXVI.

In-4° minori, 8 f.- 418 p.- 1 f. (errata). — Lyon, missionnaires diocésains.

29) Règlement povr la conuocation & tenuë des assemblées du clergé, faict en l'assemblée generale dudit clergé, à Paris, ès années milcents *(sic)* vingt-cinq vingt-six. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estiene, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 27 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

Absque data.

30) Relation des agents generavx dv clergé de France à messeigneurs les archeuesques & euesques de ce royaume, sur tout ce qui s'est fait & passé en la derniere assemblée generale du clergé, tenuë à Paris es années 1625 & 1626, auec les contracts, reglements, edicts, declarations, lettres patentes, arrests, départements faits & obtenus de nouueau pour le soulagement des ecclésiastiques. *[Insigne.]* A Paris, par Antoine Estienne, imprimeur ordinaire du roy, ruë S. Iacques, à l'Oliuier de Rob. Estiene, M.DC.XXVI, auec priuilege de sa majesté.

In-8°, 64 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

31) *(Titulus initii:)* Remonstrance av roy, contre les dvels, prononcée à Fontainebleau, au nom de l'assemblée generale du clergé de France, le 19 iuin 1625, par reuerendissime pere en Dieu, messire Roland Hebert, archeuesque de Bourges, patriarche & primat d'Aquitaine.

Sine loco nec anno (1625, deest titulus), in-8°, 24 p. — Lyon, missionnaires diocésains; Roma, Saint-Louis des Français.

32) Déclaration de l'assemblée générale du clergé de France pour ce qui est à observer sous la conduite de MM. les évesques, par les réguliers et autres exempts, faite en l'assemblée générale dudit clergé en l'année 1625, confirmée en celle de 1635 et renouvellée en celle de 1645. Paris, A. Vitré, 1645.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

33 et 34) Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *tituli supra col.* 41-2, n. 3-4), p. 699-717.

35) Ordinationes vniversi cleri gallicani circa regvlares, conditae primvm in comitiis generalibvs ann. M.DC.XXV, renovatae & promulgatae in comitiis ann. 1645, cum commentariis Francisci Hallier, doctoris theologi & professoris olim regij apud Sorbonam ac deinceps episcopi Cabellicensis,

editae in lucem jussu cleri gallicani, opera Ioan. Gerbais, doctoris ac socij Sorbonici. *[Figura.]* Parisiis, excudebat Antonius Vitré, regis & cleri gallicani typographus, M.DC.LXV, cum priuilegio regis.

In-4°, 6 f. - 520 p. — Le Mans, ville; Roma, Vittorio Emanuele.

36) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37, n. 2), t. II, p. 385-582, et append., p. 43-135.

1625 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 6 augusti 1625, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 289-90, ex codice domini Coriache, collato cum aliis codicibus.

1625 septembris 3-8. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita Ipris, praeside Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, a die 3 ad diem 8 septembris 1625, assistentibus (Iacobo a Castro), episcopo Ruraemundensi, (Antonio de Henin), episcopo Iprensi, (Antonio Triest), episcopo Gandavensi, et (Dionysio Christophoro), episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 484-8, ex copia authentica.

1625 septembris 10. — SYNODUS DIOECESANA BRUGNATENSIS.

Synodus dioecesana Brugnatensis in Italia, celebrata die 10 septembris 1625, sub Ioanne Vincentio Spinola, episcopo Brugnatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodi dioecesanae ab illustriss. et reverendiss. Joanne Baptista De-Dece habitae anno MDCLXXV confirmatio, celebrata ab illustriss. et reverendiss. d. d. Dominico Tatis, abbate congregationis Benedictino-Olivetanae, episcopo Brugnatensi et comite &c., anno MDCCLXII, die XXIII mensis maii, ss. d. n. Clemente papa XIII. *[Insigne.]* Genuae, ex typographia Gexiniana, in via vulgo Scurreria.

Sine anno, (1762), in-4°, 372 p. - 1 f. — Genova, università; Parma, Palatina.

P. 364: „Fr. Ioannes Vincentius Spinula, Genuensis, ex dominis Campi, ordinis heremitarum s. Augustini, [episcopus Brugnatensis], synodum convocavit, illamque explevit anno 1625, die 10 septembris."

1625 octobris 20-2. — SYNODUS DIOECESANA TURRITANA.

Synodus dioecesana Turritana in Sardinia, celebrata Saceris, diebus 20, 21 et 22 octobris 1625, sub Iacobo Passamar, archiepiscopo Turritano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones & decreta synodalia edita et promvlgata in dioecesana synodo Turritana, quam illustrissimus et reuerendissimus dominus don Iacobvs Passamar, Dei et apostolicae sedis gratia archiepisc. Turritanus et Unionum, primas Sardiniae & Corsicae *[haec quatuor ultima verba fuerunt rasa]*, abbas S. Mariae de Paludibus, prior sanctiss. Trinit., vexillarius suae sanctitatis, ac de cons. catholici & potentiss. domini nostri Hispaniarum regis Philippi IIII, more maiorum celebrauit, in oratorio Sanctae Crucis praesentis ciuitatis Saceris, xiij, xij et xj kalendas nouembris, anno M.DC.XXV. Saceri, ex typographia nob. a. d. d. Franc. Scano de Castelui, domini scrib. loc. gen. & gub. cap. Sac. & log., apud Bartholomaeum Gobettum, M.DC.XXV, de licentia ordinarij.

In-4°, 12 f. - 138 p. - 3 f., cum fig. — Paris, Bibl. nat. B 2220; Roma, Vaticana; Roma, Vallicelliana.

1625 octobris 23. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 23 octobris 1625, sub Alexandro Caccia, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia dioecesana sub Pistorien. episcopis Lactantio de Lactantiis, anno D. MDLXXXVI, et Alexandro Caccia, M.DCIV et 1625, in vnum collecta, et in hac postrema synodo, die 23 octobris 1625 innouata & confirmata. *[Insigne.]* Pistorii, M.DC.XXVII, apud Petrum Antonium Fortunatum, sup. permissu.

In-8°, 4 f. - 88 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana; Siena, civica.

Harum trium dioecesanarum synodorum decreta permixte habentur.

1625 novembris 18. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 18 novembris 1625, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Ordinationes synodales domini Ant. Triest, episcopi Gandavensis, anno 1625. Incipit: „Etsi novissimo concilio." — Bruxelles, Bibl. royale codex ms. 4871, anno 1625. — Cf. (Marchal), *Catal. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), I, 98, n. 4871.

2) *(Titutus initii:)* Ordinata a r^mo^ domino episcopo Gandavensi, in congregatione decanorum XVIII nouemb. M.DC.XXV. *[In fine:]* Gandavi, ex officina Gualteri Manilij, typogr. iurati, ad signum albae Columbae, 1626.

In-8°, 40 p. — Paris, Bibl. nat. B 5639.

3) Ram, *Nova collectio synod.*, (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 126-36, ex editione collata cum ms.

1625 novembris 25-7. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS I.

Synodus dioecesana Lucensis I in Italia, celebrata diebus 25, 26 et 27 novembris 1625, sub Alexandro Guidiccioni, archiepiscopo Lucensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi quam illustriss. & reuerendiss. d. Alexander Gvidic., Lvcensis episcopvs et imperialis comes, primam habuit anno Domini M.DC.XXV. Lvcae, apud Octauianum Guidobonum, M.DC.XXVIII.

In-4°, 4 f.-31 p. — Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 2088.

P. 1, haec synodus celebrata est a diebus 25, 26 et 27 novembris 1625.

1626 ianuarii 8. — SYNODUS DIOECESANA LAURETANA.

Synodus dioecesana Lauretana in Italia, celebrata die 8 ianuarii 1626, sub Iulio Roma, episcopo Lauretano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs Lavretana, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Cardinali Roma, episcopo Lavretano et Recinetensi, celebrata die viii ian. MDCXXVI. Maceratae, apud Iulianum Carbonum, 1626.

In-4°, 184 p.-4 f. (index). — Bologna, università; Lucca, governativa; Piacenza, civica; Paris, Bibl. nat. B 2084; Roma, Angelica; Roma, Vallicelliana.

1626 ianuarii 18-20. — SYNODUS DIOECESANA CIVITATIS CASTELLANAE I.

Synodus dioecesana Civitatis Castellanae I in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 ianuarii 1626, sub Angelo Gozzadini, episcopo Civitatis Castellanae.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in prima dioecesana synodo civitatis Castellanae, ab Angelo Gozadino, i. v. d., olim archiepiscopo Naxien. & Parien., nunc vero Dei & apostolicae sedis gratia Ciuitatis Castellanae & Hortanae ad inuicem canonice perpetuo vnitarum episcopo, celebrata die 18, 19 et 20 mensis ianuarij anno Domini 1626. Roncilioni, apud Franciscum Mercurium, M.DC.XXVII, svperiorvm permissv.

(Partis II titulus:) Seqvvntur edicta in synodo dioecesana prima Ciuitatis Castellanae anno 1626 edita, nec non formularium super expeditionibus collationum ordinum, beneficiorum, causarum matrimonialium, criminalium et diuersorum negotiorum, pro faciliori notariorum, cancellariorum et aliorum intelligentia; cum taxa ciuili et criminali. *[Figura.]* Roncilione, apud Franciscum Mercurium, MDCXXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 2 partes, 13 f.-155 p., 111 p.-4 f. (index, errata). — Bologna, università; Paris, Bibl. nat. B 2076; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1626 martii 21-2. — SYNODUS DIOECESANA CASINENSIS.

Synodus dioecesana Casinensis in Italia, celebrata diebus 21 et 22 martii 1626, sub Simplicio Caffarelli, abbate Casinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Titulus insculptus:) Synodvs Casinensis. Romae, apud Ludouicum Grignanum. *(Titulus:)* Constitutiones reuerendissimi in Christo patris & domini d. Simplicii Cafarelli, sacri monasterii Casinensis abbatis, et eiusdem dioecesis ac iurisdictionis ordinarii, in synodo dioecesana promulgatae, an. D. MDCXXVI, Vrb. VIII pont. max.

S. l. n. a. (1626), in-4°, 8 f. (indictio, oratio synodalis)-246 p.-5 f. (acta synodi, index). — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 5479; Siena, civica.

P. 1, haec synodus celebrata est diebus 21 et 22 martii 1626.

1626 aprilis 8. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata die 8 aprilis 1626, sub Ioanne Dauvin, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta, (1639, *titulus supra col.* 117, n. 3). P. 125-7, synodus dioecesana celebrata die 8 aprilis 1626, sub Ioanne Dauvin, episcopo Namurcensi.

2) Decreta et statuta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4).

P. 181-4: „Statuta per reverendissimum dominum d. Ioannem Dauvin, episcopum Namurcensem, in congregatione synodali habita die octava aprilis anni 1626, decretis et ordinatis in synodo praeteriti anni adiicienda."

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 403-4.

1626 aprilis 21-3. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS I.

Synodus dioecesana Albensis I in Italia, celebrata diebus 21, 22 et 23 aprilis 1626, sub Ludovico Gonzaga, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones primae dioecesanae synodi habitae ab illvstrissimo ac reverendissimo d. d. Lvdovico Gonzaga, Albae episcopo, anno M.DC.XXVI. Astae, ex typographia Francisci Antonij de Zangrandis, M.DC.XXVII.

In-4°, 123 p.-1 f. (errata). — Alba, bibl. vescovile; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.

P. 112, haec synodus celebrata est diebus 21, 22 et 23 aprilis 1626. P. 113-20, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1626 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA SUANENSIS.

Synodus dioecesana Suanensis in Italia, celebrata die 21 aprilis 1626, sub Scipione Tancredi, episcopo Suanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones Svanenses, in synodo sancitae, Scipione Tancredo episcopo, anno Domini M.DC.XXVI. *[Insigne.]* Svperiorvm permissv, Senis, ex typographia Herculis de Goris, 1627.

In-4°, 3 f.-96 p. — Paris, Bibl. nat. B 2194; Siena, civica.

P. 1, haec synodus celebrata est die 21 aprilis 1626.

P. 59-96, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1626 aprilis 25-7. — SYNODUS DIOECESANA SEDUNENSIS.

Synodus dioecesana Sedunensis in Helvetia, celebrata diebus 25, 26 et 27 aprilis 1626, sub Hildebrando Jost, episcopo Sedunensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta synodalia dioecesis Sedvnensis, in ecclesia cathedrali Seduni edita & promulgata, die 25 april. anno Christi M.DC.XXVI, praesidente reverendissimo in Christo patre atqve illvstrissimo principe ac domino domino Hiltebrando Iodoco, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Sedunensi, Vallesiae comite ac praefecto & s. R. i. princ. Fribvrgi Helvetiorvm, apud Wilhelmum Darbellay, 163. *[Data rasa est, forte 1635.]*

In-8° minori, 7 f.-207 p. — Fribourg (Suisse), séminaire.

P. 180, haec synodus clausa est die 27 aprilis 1626.

2) Constitutiones et decreta synodalia dioecesis Sedunensis, editae anno 1626. Friburgi Helvetiorum, 1662.

In-4°. — Fribourg, cantonale. — Ipse non vidi.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 361-402.

4) Dioecesis Sedunensis decreta synodalia anni MDCXXVI, XXV aprilis, instructio practica pro neo-confessariis; editio nova, mendis purgata et notis necessariis locupletata, auctoritate et studio reverendissimi et illustrissimi domini Adriani Jardinier, episcopi Sedunensis. Ratisbonae, typis Friderici Pustet, s. sedis apost. typographi, MDCCCLXXXIII.

In-16°, VIII-239 p. — Fribourg (Suisse), séminaire.

P. 1-112, synodus anni 1626.

P. 113-239, instructio pro confessariis.

1626 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 15 maii 1626, sub Hieronymo, archipresbytero Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1648, *titulus supra col.* 13 A).

In opere mentio habetur synodi celebratae die 15 maii 1626.

1626 maii 26. — SYNODUS DIOECESANA CONCHENSIS.

Synodus dioecesana Conchensis (Cuenca) in Hispania, celebrata die 26 maii 1626, sub Henrico Pimentel, episcopo Conchensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales hechas y promulgadas en la synodo diocesana que se celebro en la ciudad y obispado de Cuenca, por el señor don Enrique Pimentel, obispo del dicho obispado, año de 1626. Impreso en Cvenca, per Domingo del Aiglesia.

Sine anno, in-folio, 25 f.-592 p.-14 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 398.

F. 23, haec synodus dioecesana celebrata est die 26 maii 1626.

Fol. 3: „Estas constituciones synodales se ordenaron, aviendo visto las que en este obispado hizieron los illustrissimos señores obispos de Cuenca, nuestros predecessores de buena memoria, don Diego Ramirez de Villescusa año 1531, don fray Bernardo de Fresneda año 1571, don Gaspar de Quiroga año 1574, don Iuan Fernandez Badillo año 1592, y don Andres Pacheco año 1602.“

1626 maii 31-iunii 2. — SYNODUS DIOECESANA HORTANA I.

Synodus dioecesana Hortana I in Italia, celebrata a die 31 maii ad diem 2 iunii 1626, sub Angelo Gozzadini, episcopo Hortano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in prima dioecesana synodo civitatis Hortanae, ab Angelo Gozadino, i. v. d., olim archiepiscopo Naxien. & Parien., nunc vero Dei & apostolicae sedis gratia ciuitatis Hortanae & Castellanae ad inuicem canonice perpetuo vnitarum episcopo, celebrata die vltima maij, 1 & 2 mensis iunij anno Domini 1626. Roncilioni, apud Franciscum Mercurium, M.DC.XXVII, svperiorvm permissv.

(Pars II:) Seqvvntvr edicta in synodo dioecesana prima ciuitatis Hortanae, anno 1626 edita, nec non formularium super expeditionibus collationum ordinum, beneficiorum, causarum matrimonialium, criminalium & diuersorum negotiorum, pro faciliori notariorum, cancellariorum & aliorum intelligentia, cum taxa ciuili & criminali. *[Figura.]* Roncilioni, apud Franciscum Mercurium, M.DC.XXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 2 partes, 12 f.-155 p.-1 f., 111 p.-4 f., cum fig. — Bologna, università; Roma, Vallicelliana.

1626 maio. — SYNODUS DIOECESANA CREMENSIS.

Synodus dioecesana Cremensis in Italia, celebrata mense maio 1626, sub Petro Emo, episcopo Cremensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Petro Emo, episcopo Cremen., edita in synodo dioecesana, quam habuit mense maij M.DC.XXVI. *[Insigne.]* Brixiae, apud Io. Baptistam Bozzolam, superiorum permissu.

Sine anno (1626), in-8°, 8 fsn., signat. A. — Milano, Ambrosiana.

1626 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA TRECORENSIS.

Synodus dioecesana Trecorensis (Tréguier) in Gallia, celebrata die 4 iunii 1626, sub Guidone Champion, episcopo Trecorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Réglements et ordonnances pour le clergé du diocèze de Tréguier, y publiés et reçus au sinode de la Pentecôte, le 4e juin 1626. Morlaix, impr. de Georges Alliene, 1626.

In-8°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1626 iulii 12. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 12 iulii 1626, sub Alfonso de Requesens y Fenollet, episcopo Barbastrensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (circa 1674, *titulus supra col.* 51, n. 1).

Fol. 3: „El señor don Alonso Requesens entrò en el septimo lugar, tomò possession en 27 de deziembre de 1625, y celebrò sinodo en 12 de iulio del siguiente año.“

1626 augusti 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 4 augusti 1626, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 290-1, ex originali.

1626 novembris 19-21. — SYNODUS DIOECESANA ASCULANA.

Synodus dioecesana Asculana in Italia, celebrata diebus 19, 20 et 21 novembris 1626, sub Sigismundo Donati, episcopo Asculano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodus Asculana, 1626. Romae, Facciotti, 1626.

In-4°. — Paris, Arsenal; Piacenza, civica. — Ipse non vidi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Asculanae ecclesiae in Piceno synodus dioecesana, ab illustrissimo ac reverendissimo domino Bartholomaeo Ortolani, episcopo et principe Asculano, habita in cathedrali basilica, diebus XXVIII, XXIX, XXX octobris an. MCMIII. *[Insigne.]* Asculi-Piceni, ex typo-lytographia *(sic)* Cesari, 1903.

In-8°, 536 p.-2 f. — Roma, Vaticana.

P. 432, mentio synodi celebratae diebus 19, 20 et 21 novembris 1626.

1626. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita anno 1626, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

De hac congregatione confer opus cui titulus:

Additiones ad ordinata a r^mo^ domino d. Antonio Triest, episcopo Gandavensi, in diuersis congregationibus decanorum eiusdem episcopatus Gandauensis impressa annis 1626 & 1630, conceptae & publicatae in simili congregatione, anno 1632 mensis ianuarij diebus 13 & 14. *[Insigne.]* Gandavi, ex officina Seruasij Manilij, ad signum albae Columbae, 1632.

In-8°, 51 f. — Gand, université; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana.

1626. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS GIENNENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Giennensis (Jaën) in Hispania, edita anno 1626, sub Balthasaro Moscovo y Sandoval, episcopo Giennensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Jaen, 1626, por el obispo D. Baltasar Moscoso. Baeza, ap. Cuesta, 1626.

In-folio. — Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 376.

1626. — SYNODUS KIOVENSIS-BRESTENSIS.

Synodus Ruthenorum Kiovensis in Polonia, celebrata in Kobryn, anno 1626, sub Iosepho Velamin. Rutski, metropolita Kiovensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 362.

1626. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis (Sebenico) in Dalmatia, celebrata anno 1626, sub Vincentio Arrigoni, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 419.

1626. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata anno 1626, sub Simone Legras, episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 5 C).

P. 2: „Ces statuts synodaux de monseigneur de Sillery, qu'on imprime de nouveau, parce que les exemplaires manquent, ont été recueilles et tirés par monseigneur de Bourbon des anciens statuts, règlements et ordonnances qui furent faites et publiées par nosseigneurs les évêques de Soissons, Simon de Buci en l'année 1403, Symphorien Bullioud en l'année 1532, Charles de Rouci en l'année 1561, Jérôme Hennequin en l'année 1610, Simon Legras dans les synodes de 1626, 1629, 1642, 1654 et 1656.“

1627 martii 30-1. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata diebus 30 et 31 martii 1627, sub Ioanne Dauvin, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta, (1639, *titulus supra col.* 117, n. 3).

P. 117-21, synodus dioecesana celebrata die 30 martii 1627, sub Ioanne Dauvin, episcopo Namurcensi.

2) Decreta et statuta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4).

P. 185-91: „Constitutiones seu ordinationes factae et decretae per reverendissimum d. Ioannem Dauvin, episcopum Namurcensem, in synodo dioecesana Namurci habita et celebrata die [trigesima et] trigesima prima martii anni millesimi sexcentesimi vigesimi septimi."

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 404-6 (errore: 21 martii).

1627 aprilis 19. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, celebrata die 19 aprilis 1627, sub Ferdinando von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Coloniensis, habita anno millesimo sexcentesimo vigesimo septimo, decimo nono aprilis, svb rever^mo^ et ser^mo^ principe ac domino domino Ferdinando, archiepiscopo & principe electore Coloniensi &c. *[Insigne.]* Coloniae Agrippinae, apud Petrvm Cholinvm, archiep. typog., anno M.DC.XXVII.

In-folio, 17 p., 2 col. — Paris, Bibl. nat. B 1269.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 406-12.

1627 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 20 aprilis 1627, sub Francisco d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1639, *titulus supra col.* 24, n. 2), passim.

1627 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA CEPHALUDENSIS.

Synodus dioecesana Cephaludensis in Italia, celebrata die 20 aprilis 1627, sub Stephano de Muniera, episcopo Cephaludensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia dioecesis Cephalvdensis, edita ab illustrissimo & reuerendissimo domino fr. d. Stephano Mvniera, episcopo Cephalvdensi, in synodo dioecesana habita in eivs ecclesia cathedrali, in dominica secunda post pascha resurrectionis domini nostri Jesu Christi, anno 1627. *[Insigne.]* Messanae, excudebat Petrus Brea, anno Dom. 1627.

In-4°, 3 f.-73 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 68, haec synodus celebrata est die 20 aprilis 1627.

1627 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA ASTENSIS I.

Synodus dioecesana Astensis I in Italia, celebrata die 22 aprilis 1627, sub Octavio Broglia, episcopo Astensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones primae dioecesanae synodi, habitae ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. Octavio Brolia, episc. Asten., anno M.DC.XXVII; cum duabus & viginti tabulis locupletibus ecclesiasticam disciplinam rectamque sacramentorum administrationem oculis propemodum subijcientibus *(sic)*. *[Insigne.]* Astae, ex typographia Francisci Antonij de Zangrandis, impress. episc., M.DC.XXVII.

In-4°, 119 p. — Torino, Bibl. naz.; Vercelli, Agnesiana.

P. 11, haec synodus celebrata est die 22 aprilis 1627. P. 41, indictio futurae synodi ad feriam V post primam dominicam octobris [id est ad diem 5 octobris] 1628. P. 60-119, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1627 aprilis 25-6. — SYNODUS DIOECESANA AQUILEIENSIS-UTINENSIS I.

Synodus dioecesana Aquileiensis I in Italia, celebrata Utini, diebus 25 et 26 aprilis 1627, sub Antonio Grimani, patriarcha Aquileiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones synodales illustrissimi & reuerendissimi d. d. Antonii Grimani, patriarchae Aqvileiae &c., publicatae in prima dioecesana synodo habita Vtini, in ecclesia patriarchali S. Antonij, die 25, 26 aprilis M.DC.XXVII. *[Insigne.]* Vtini, apud Petrum Lorium, M.DC.XXVII.

In-4°, 168 p.-2 f. — Paris, Bibl. nat. B 2261.

P. 40-68, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitvtiones primae synodi dioecesanae, ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Ioanne Delphino, patriarcha Aquileiensi &c., celebratae Vtini, in ecclesia collegiata insigni S. Mariae, diebus 8, 9 & 10 mensis iunij anno Domini 1660, indictione XIII, pontificatvs s. d. n. d. Alexandri diuina prouidentia papae septimi anno sexto. *[Insigne.]* Vtini, MDCLX, apud Nicolaum Schirattum.

In-8°, 4 f.-89 p. — Paris, Bibl. nat. B. 23715.

Fol. 3: „Tandem, post annum tertium supra trigesimum, synodum dioecesanam eamque frequentissimam, Deo favente coactam, videmus."

1627 aprilis 26-8. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS I.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae I in Italia, celebrata diebus 26, 27 et 28 aprilis 1627, sub Paulo Coccapane, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana qvam illustrissimus & reuerendissimus d. Co. Pavlvs Coccapanvs, Dei &

apostolicae sedis gratia episcopus Regij & princeps, primum celebrauit anno Domini MDCXXVII, die XXVI aprilis, sub felicissimis auspicijs sanctiss. d. n. Vrbani papae VIII, et Caesaris, Estensis, Regij, Mutinae &c. ducis serenissimi. *[Insigne.]* Parmae, apud haeredes Anthaei Viothi, MDCXXVII, svperiorvm consensv.

In-4°, 4 f.-260 p.-1 f. — Modena, Estense; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 171, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 26, 27 et 28 aprilis 1627.

P. 173-241, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1627 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata die 28 aprilis 1627, sub Ludovico Francisco de la Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* II, 205:

„Synode du 28 avril 1627, sous Mgr de Suze, où fut supprimé le synode du temps paschal, pour ne conserver que celui d'automne."

1627 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS I.

Synodus dioecesana Ravennatensis I in Italia, celebrata die 4 maii 1627, sub Ludovico Capponi, archiepiscopo Ravenatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Ravennatis primae, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Aloysio Capponio, tit. S. Petri ad Vincula s. R. e. presbytero cardinali, sanctaeque Rauennatis ecclesiae archiep., celebratae anno M.DC.XXVII die IV maij; accesserunt tabulae, bullarum quarundam summae & instructiones nonnullae ad faciliorem synodi exequutionem. *[Insigne.]* Ravennae, M.DC.XXVII, typis Petri de Paulis & Io. Baptistae Ioannelli, impress. cam. & archiepisc., habita superiorum facultate.

In-4°, 10 f. (index)-191 p. — Paris, Bibl. nat. B 2174.

P. 151-91, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus (1791, *titulus supra col.* 30, n. 2).

Passim in opere hae notae habentur: „Aloysius Capponius, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 4 maii] 1627, alteram anno 1640."

1627 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA SENOGALLIENSIS.

Synodus dioecesana Senogalliensis in Italia, celebrata die 4 maii 1627, sub Antonio Barberini, episcopo Senogalliensi.

Exstant constitutiones synodales in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta synodalia ab ill^mo^ et reu^mo^ domino fr. Antonio Barberino, sanctae Romanae ecclesiae tit. S. Honvfrii, presbytero cardinale & apostolicae sedis gratia episcopo Senogalliense et comite, in dioecesano synodo habita in cathedrali ecclesia Sancti Paulini, in ipso die festo eiusdem sancti, quarto nonis maij anni M.DC.XXVII. Romae, ex typographia reu. cam. apost., M.DC.XXVII.

In-4°, 176 p. — Avignon, ville; Paris, Bibl. nat. B 2189 et 2491; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

2) Constitutiones synodales ab illustrissimo et reverendissimo domino domino Bartholomaeo Castelli, patritio Romano et Interamnensi, episcopo Senogalliae et comite, editae in cathedrali ecclesia, diebus IV, V et VI maji 1727, regnante Benedicto XIII pontifice optimo maximo. Senogalliae, MDCCXXVIII, typis Stephani Calvani, impressoris episcopalis.

In-4°, XVI-128-CVI-XIV p. — Roma, libr. Bocca.

P. XI: „Ut synodalia reviviscant, renoventur decreta ab eximia pietate cardinalis fratris Antonii Barberini, nostri praedecessoris, centum abhinc annis promulgata."

1627 maii 18. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 18 maii 1627, sub Alexandro Martio de Medici, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Florentinae, stabilita in metropolitana ecclesia, die XVIII mensis maij 1627. Florentiae, ex typographia Sermartelliana, 1627, superiorum permissu.

In-4°, 40 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2064; Roma, Assomptionistes.

1627 maii 31 - iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA ADRIENSIS I.

Synodus dioecesana Adriensis I in Italia, celebrata Rhodigii, diebus 31 maii et 1 iunii 1627, sub Hubertino Papafava, episcopo Adriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta illustrissimi & reuerendissimi d. d. Vbertini Papafava, episcopi Adrien., in prima dioecesana synodo Rhodigij celebrata, die trigesima prima maij & prima iunij M.DC.XXVII promulgata. *[Insigne.]* Rhodigij, M.DC.XXVIII, apud Danielem Bixuccium, episcop. impress., vtriusque fori permissu.

In-8°, 174 p. — Paris, Bibl. nat. B 2175.

P. 147-74, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1627 maii 31 - iunii 1. — SYNODUS PRAEPOSITURAE PISCIENSIS.

Synodus praepositurae Pisciensis (Pescia) in Italia, celebrata diebus 31 maii et 1 iunii 1627, sub Stephano Cicchio, praeposito Pisciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et constitvtiones synodales ecclesiae praepositurae Pisciensis, habitae ab adm. illustri

& reuerendissimo domino Stephano Cicchio, eivsdem ecclesiae praeposito et loci ordinario, pridie calendis et calendis ipsis iunii M.DC.XXVII. *[Insigne.]* Pistorii, M.D.C.XXVIII, excudebat Petrus Antonius Fortunatus, superiorum permissu.

In-4°, 2 partes, 8 p. (indictio) - 264 - 84 p. - 4 f. (index). — Lucca, governativa.

1627 maio. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata mense maio 1627, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statvta seu decreta emanata ac pvblicata in synodis dioecesanis habitis sub illustrissimo ac reverendissimo domino d. Ferdinando de Longvy dicto de Rye, archiepiscopo Bisuntino, s. R. imperij principe meritissimo, ab anno 1627 vsque ad ipsius obitum qui accidit vigesima mensis augusti 1636, vicario ipsius generali existente admodum reuerendo, nobili ac clarissimo domino d. Iacobo Blauirio, presbitero *(sic)*, artium & vtriusque iuris doctore, prothonotario apostolico, comite palatino et insignis ecclesiae metropolitanae Bisuntinae canonico, & domino praebendario de Vy, Dampierre & Bussieres &c., M.DC.XLV. *(Haec ultima data videtur manu addita.)*

S. l. n. typ., in-8°, 27 p. — Besançon, ville.

P. 3-5, statutum publicatum in synodo maii M.DC.XXVII.

P. 6-15, statuta seu promulgationes factae in synodo vernali die 14 maii 1630.

P. 15, statutum de archidiaconis.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) (Peltier), *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1627 iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata die 9 iunii 1627, sub Petro Paulo Crescenti, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones editae ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. Iosepho della Corgna, episcopo Vrbevetano, in dioecesana synodo celebrata in ecclesia sua cathedrali Vrbeuetana, diebus 20, 21 22 mensis octobris 1666. *[Insigne.]* Urbeveteri, typis Palmerij Iannotti, MDCLXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-251 p.-1 f.-32 p. (catalogus episcoporum). — Paris, Bibl. nat. B 2258.

Fol. 4: „Confirmatis utilioribus decretis ex synodis a praedecessoribus nostris celebratis, praesertim a recolendae memoriae sanctae Romanae ecclesiae cardinalibus Simoncello, Crescentio et Polo.“

1627 iulii 17. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 17 iulii 1627, sub Alfonso de Requesens y Fennollet, episcopo Barbastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones synodales del obispado de Barbastro, promulgadas en el synodo del 17 de julio de 1627, por fr. Alonso de Requesens y Fenollet; juntamente con las de sus predecesores fr. Jeronumo de Lanuza y D. Pedro Apaolaza. — Cf. *España sagrada,* t. XLVIII, p. 62. — In dicto opere mentio habetur synodorum celebratarum annis 1575 et 1597.

De hac synodo confer etiam:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 12.

1627 augusti 2. — SYNODUS DIOECESANA SURRENTINA.

Synodus dioecesana Surrentina in Italia, celebrata die 2 augusti 1627, sub Ioanne Antonio Angrisani, archiepiscopo Surrentino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus dioecesana, quam illustrissimus et reverendissimus dominus Joseph Giustiniani, archiepiscopus Surrentinus, celebravit diebus VI, VII et VIII mensis iunii anni MDCCCLXXXXVII. *[Insigne.]* Neapoli, ex tipographia *(sic)* And. et Salv. Festa, 1897.

In-8° maiori, 287 p., cum effigie. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 241-83, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 281-3, catalogus episcoporum Surrentinorum.

P. 283: „Ioannes Ant. Angrisani, archiepiscopus Surrentinus, [1612-41], synodum dioecesanam habuit, die 2 augusti 1627.“

1627 augusti 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archypresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 3 augusti 1627, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 291-3, ex minuta originali collata cum aliis codicibus.

1627 augusti 31. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 31 augusti 1627, sub Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 223-4, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis E, fol. 88-9.

1627 (?) septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA MASSA-LUBRENSIS I.

Synodus dioecesana Massa-Lubrensis I in Italia, celebrata die 12 septembris 1627 (?), sub Mauritio Centini, episcopo Massa-Lubrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta primae dioecesanae synodi, in hac Lubrensi ecclesia celebratae ab illustrissimo & reuerendiss. dño domino Mavritio Centino, eiusdem ecclesiae Massensis episcopo. Neapoli, ex typographia Octauij Beltrani, M.DC.XXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 23 p. — Paris, Bibl. nat. B 2085.

P. 17, indicitur haec synodus ad diem 29 septembris anno non indicato (1627?).

1627 septembris 21. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita Gandavi, die 21 septembris 1627, praesidente Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Antonio Triest, episcopo Gandavensi, Dionysio Christophori, et Georgio Chamberlayne, electo Iprensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 489-91, ex copia authentica.

1627 octobris 12-5. — SYNODUS DIOECESANA SAVONENSIS.

Synodus dioecesana Savonensis in Italia, celebrata a die 12 ad diem 15 octobris 1627, sub Francisco Maria Spinola, episcopo Savonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in dioecesana synodo condita, ab illustrissimo & reuerendissimo dd. Francisco Maria Spinvla, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Sauonensi. *[Insigne.]* Finarii, typis Io. Thomae Rvbei, MDCXXXI.

In-4°, 96 p.-2 f. — Genova, civica; Paris, Bibl. nat. B 2187.

P. 11 et 68, haec synodus celebrata est a die 12 ad diem 15 octobris 1627.

1627 octobri. — SYNODUS DIOECESANA TERULANA.

Synodus dioecesana Terulana in Hispania, celebrata mense octobri 1627, sub Ferdinando de Valdès y Llano, episcopo Terulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones, (1628, *titulus supra col.* 21, n. 1).

1627. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXI.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXI in Italia, celebrata anno 1627, sub Frederico Borromeo, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Mediolanensis trigesimaprima, ab illustriss^mo^ & reuerendiss^mo^ d. d. Federico s. R. e. card. Borromaeo, ac s. Med. eccl. archiep., habita anno M.DC.XXVII. Cvm privilegio. *[Insigne.]* Mediolani, apud haer. q. Pacifici Pontij & Ioan. Baptistam Piccaleum, impressores archiepiscopales, M.DC.XXIX.

(P. 171, titulus secundus:) Decreta in synodo diaec. Mediol. XXII edita, cum instructionibus ad funera ducenda & alia officia mortuis praestanda, ex actis eiusdem Mediol. ecclesiae desumptis. Cvm privilegio. *[Insigne.]* Mediolani, apud impressores archiepiscopales, MD.C.XXIX.

In-8°, 4 f.-244 p. — Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 5502; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica.

De hac synodo confer etiam sermonem Frederici, archiepiscopi Mediolanensis et cardinalis Borromaei, dictum in synodo habita anno 1627; exstat in opere:

2) Fred. Borromeo, *I sacri ragionamenti sinodali,* (1632), I, 466-93.

1627. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1627, sub Francisco Buoncompagni, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Neapol^nae^, celebratae ab illustrissimo & reverendissimo d. d. Francisco, S. Evstachii s. R. e. diacono cardin. Boncompagno, archiepiscop. Neapolit., anno Domini M.DC.XXVII, Vrbano VIII pont. max. *[Insigne.]* Romae, superiorum permissu, M.D.C.XXVII.

Sine typ., in-4°, 4 fsn. — Roma, Vaticana.

Fol. 4, mentio synodi celebratae anno 1622.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75).

3) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21).

1627. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1627, sub Claudio de Saint-Bonnet de Thoiras, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta et statuta synodi, Nemausi habitae anno MDCCCLXIII, ab ill. ac rr. Claudio-Henrico-Augustino Plantier, episcopo Nemausensi. *[Insigne.]* Nemausi, typis Soustelle, dd. episcopi typographi, 1865.

(P. I, titulus alter:) „Instruction pastorale de monseigneur l'évêque de Nîmes sur la sagesse de la discipline de l'église et mandement portant publication des statuts arrêtés et promulgués dans le synode de 1863."

In-8°, LII-131 p. — Paris, Bibl. nat. B 20787.

Passim: Claudius II de Saint-Bonnet de Thoiras, episcopus Nemausensis, celebravit synodum anno 1627.

1627. — SYNODUS DIOECESANA TUDENSIS.

Synodus dioecesana Tudensis (Tuy) in Hispania, celebrata anno 1627, sub Petro de Herrera, episcopo Tudensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constituciones synodales de Tuy, en sínodo de 1627, por el obispo D. Pedro de Herrera, 1627.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 378.

Continet insuper constitutiones episcoporum Didaci de Muras, Didaci Avellaneda, Didaci de Torquemada, Bartolomaei Molino.

1627. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1627, sub Antonio Perez, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

1) Constitvciones synodales del obispado de Vrgel, para los parochos y clerigos, por el mvy illvstre y reuerendissimo señor don fr. Antonio Perez, obispo de Vrgel, y del consejo de su magestad. *[Insigne.]* Con licencia, en Barcelona, por Pedro Lacavalleria, en la calle de Arlet, junto la libreria, año 1632.

In-8°, 2 f.-270 p.-5 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2340; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 5: „Los quatro ultimos antecessores mios, que fueron el señor don Hugo de Moncada, el señor don Andres Capilla, y el señor don Bernardo Salba, y el señor don Luys de Aux de Armendaris, en las synodos que celebraron ... A cuya causa, en la segunda synodo que yo celebrè en Balaguer, el año passado de 1630, me pidio instantissimamente todo el clero, que assi las constituciones sobredichas, como las demas, que se avian determinado en la synodo, que yo celebrè en nuestra santa iglesia de Urgel, el año de 1627, y las que se acordaron en la synodo de Balaguer, se imprimiessen."

1626-1628. — SYNODUS DIOECESANA VERULANA.

Synodus dioecesana Verulana in Italia, celebrata inter annos 1626 exeuntem et 1628 initum, sub Baglione Corradori, episcopo Verulano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima dioecesana synodus Verulana, ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Fortunato Maurizj episcopo, in cathedrali ecclesia, habita diebus 28, 29, 30 junii anno MDCCCLXIII. *[Insigne.]* Velitris, ex typographia Aloysii Cella.

Sine anno (1863), in-8° maiori, XIV p. (indictio) - 1 f.-190 p.-72 p. (appendix) - 1 f. (errata).

Parte II, p. 68-70, episcoporum Verulanorum series.

P. 68, Balio Caratori, Fanensis, episcopus Verulanus, [1626-8], dioecesanam synodum habuit.

1628 ianuarii 25-iunii 24. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus primo Pictavis, die 25 ianuarii 1628, dein Fontanis (Fontenay), a die 23 aprilis ad diem 24 iunii 1628.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé, tenue à Poitiers, en 1628.

Grenoble, ville, codex ms. 1883, saeculi XVIII, 362/228 millim., 217 f. — Cf. *Catalogue des mss. des départements*, VII, 601.

2) „1628. Estat et département fait en l'assemblée générale du clergé tenue par permission du roy en la ville de Fontenay-le-Conte."

Orléans, ville, codex ms. 389, fol. 544-66.

3) Assemblées, (*titulus supra col.* 118, n. 5).

4) Procès-verbal, (*titulus supra col.* 118, n. 7).

5) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37), n. 3), t. II, p. 583-642, et append., p. 136-40.

1628 martii 28. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS.

Synodus dioecesana Osnabrugensis in Germania, celebrata die 28 martii 1628, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs maior, (sine anno, *titulus supra col.* 111, n. 1), part. I, pag. 20.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 413-92.

1628 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS I.

Synodus dioecesana Bergomensis in Italia, numero I huius episcopi et numero XXV huius sedis, celebrata die 4 maii 1628, sub Augustino Priuli, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta in synodo prima diaecesana, celebrata sub illustriss. & reuerendiss. d. d. Avgvstino Priolo, episcopo Bergomi, anno a natiuitate Domini MDCXXVIII, die 4 mensis maij. *[Insigne.]* Bergomi, apud Petrum Venturam, eodem anno 1628. Pro impraessione venduntur praetio solid. triginta.

In-4°, 16-240 p.-2 f. — Genova, seminario; Paris, Bibl. nat. B 1995.

2) Acta, (1661, *titulus supra col.* 25, n. 2).

P. 171-279, synodus dioecesana Bergomensis I, celebrata die 4 maii 1628, sub Augustino Priolo, episcopo Bergomensi.

3) Acta synodalia, (1737, *titulus supra col.* 25, n. 3).

P. 143-221, synodus dioecesana Bergomensis I, celebrata die 4 maii 1628, sub Augustino Priolo, episcopo Bergomensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

4) Bergomensis ecclesiae, (1910, *titulus supra col.* 26, n. 4), p. CIX-X.

1628 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata die 7 maii 1628, sub Sebastiano Zamet, episcopo Lingonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statutz et ordonnances faittes en diverses assemblées synodales tenues par reverendissime pere en Dieu, messire Sebastien, evesque duc de Langres, pair de France. *[Insigne.]* A Langres par Iehan Chauvetet, imprimeur et libraire, demeurant en la rue Amlbert Payen, par ordonnance de mon dict seigneur.

Sine anno, (1629), in-8°, 104 p. — Dijon, ville; Langres, abbé Marcel.

P. 48-61, statuta synodi celebratae diebus 7 maii et 2 augusti 1628.

De hac synodo confer etiam:

2) Marcel, *Livres liturgiques de Langres,* (1892), p. 176, n. 30.

1628 maii 10. — SYNODUS DIOECESANA GNESNENSIS-LOVICIENSIS.

Synodus dioecesana Gnesnensis in Polonia, celebrata Lovicii, die 10 maii 1628, sub Ioanne Wężyk, archiepiscopo Gnesnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1628, synodus dioecesana Gnesnensis, Ioannis Wężik, Lovicii, die 10 maii habita."

1628 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS.

Synodus dioecesana Imolensis in Italia, celebrata die 15 maii 1628, sub Ferdinando Millini, episcopo Imolensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Imolen., sub illustriss. & reuerendiss. d. d. Ferdinando Millino, episcopo & comite, anno Domini 1628, die 15 maij. *[Insigne.]* Bononiae, apud Clementem Ferronium, 1628, superiorum permissu.

In-4°, 11 p. — Paris, Bibl. nat. B 2078.

2) Decreta primae synodi dioecesanae, ab eminentissimo, reuerendissimo d. d. Ioanne Stephano, tit. S. Agathae s. R. e. diacono card. Donghio, episcopo Imolae comite &c., celebratae in cathedrali ecclesia, die 29 & 30 aprilis 1659. *[Insigne.]* Imolae, apud Hiacyntum *(sic)* Massensem, impressorem episcopalem, M.DCLIX.

In-4°, 2 partes, 4 f.-16-84 p. — Paris, Bibl. nat. B 2079; Paris, Sainte-Geneviève.

Parte II, p. 21: „Decreta synodorum dioecesanarum illustrissimi et reverendissimi Ferdinandi Millini, episcopi Imolensis, edita 1622 [15 maii], 1628 et 1638."

1628 maii 22-8. — CONCILIUM PROVINCIAE GNESNENSIS, CELEBRATUM PETRICOVIAE.

Concilium provinciae Gnesnensis in Polonia, celebratum Petricoviae, a die 22 ad diem 28 maii 1628, sub Ioanne Wężyk, archiepiscopo Gnesnensi.

Bibliographia:

1) Synodvs provincialis Gnesnensis provinciae, svb ill^mo & rnd^mo domino d. Ioanne Wężyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate primoque principe, Petricoviae, anno Dñi millesimo sexcentesimo vigesimo octauo, die vigesima secunda mensis maij, celebrata. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, s. r. m. typographi, anno Domini M.DC.XXIX.

In-4°, 63 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2345.

Fol. 7, hoc concilium celebratum est a die 22 ad diem 26 maii 1628.

2) Constitvtiones, (1630, *titulus supra col.* 83, n. 2).

Ex titulis earum, unaquaeque pars huius operis impressa est annis 1607, 1621, 1628 et 1634.

3) Synodvs dioecesana Cvlmensis & Pomesaniae, ab illustrissimo et reverendissimo dño d. Gasparo a Dzialyn Dzialinski, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Cvlmensi et Pomesaniae, Lubaviae in ecclesia parochiali, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo primo, die XII mensis junij & sequen. celebrata.

Sine loco nec anno (1641), in-4°, 72 fsn. cum signat. A-S. — Roma, Propaganda.

F. 15: „Constitutionem Gregorii papae XV de conservatoribus, in synodo provinciali Petricoviensi anno 1628, mense maij die 22 publicatam, in Varsaviensi, anno 1634, mensis novembris die 13 reassumptam, publicamus."

4) Constitutiones, (1761, *titulus supra col.* 83, n. 3).

(Pars IV:) Synodus provincialis Gnesnensis provinciae, sub illustrissimo & reverendissimo domino d. Joanne Wezyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate primoque principe, Petricoviae, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo octavo, die vigesima secunda mensis maij celebrata. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii, s. r. m. typographi, anno Domini M.DC.XXIX.

5) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 348.

6) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 1: „Synodus provincialis sub Ioanne Wężyk, Petricoviae, die 28 maii anno 1628 celebrata, et ab Urbano VIII, anno 1629 approbata."

1628 iunii 5-6. — SYNODUS DIOECESANA FIRMANA I.

Synodus dioecesana Firmana I in Italia, celebrata diebus 5 et 6 iunii 1628, sub Ioanne Baptista Rinuccini, archiepiscopo Firmano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta synodi secvndae dioec. Firmanae, sub illustrissimo & reuerendissimo domino d. Io. Baptista Rinvccino, archiepiscopo et principe Firmano, diebus 15 & 16 nouembris celebratae, & ad commodiorem vsum dioec. in hanc formam impressa. *[Insigne.]* Firmi, apud Andream de Montibus, anno sancto 1650.

In-8°, 20 p. — Paris, Bibl. nat. B 2058.

P. 5: „Cunctas synodos a nostris praedecessoribus habitas confirmamus, et praesertim recol. mem.

Alexandro Strozzio et Petro Dino, reverendissimis patribus, quorum synodales constitutiones, quae abrogatae, vel suspensae, vel revocatae non sunt per alias posteriores synodos maxime per nostram quam celebravimus anno a partu Virginis 1628, die quinta et sexta iunii, innovamus."

1628 iunii 20. — STATUTA DIOECESIS LUCIONENSIS.

Statuta dioecesis Lucionensis in Gallia, edita die 20 iunii 1628, sub Aimerico de Bragelongne, episcopo Lucionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales pour le dioceze de Luçon, par reuerend pere en Dieu messire Emery de Bragelongne, euesque & baron de Luçon, auec la forme de faire le prosne, le cathechisme & les cas reseruez. A Fontenay, chez Pierre Petit-Ian, imprimeur & libraire, M.DC.XXIX.

In-4° minori, 131 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 67, in fine casuum reservatorum, data (extra synodum): „Luçon, 20 juin 1628."

1628 iulii 3-5. — SYNODUS DIOECESANA TORCELLANA.

Synodus dioecesana Torcellana in Italia, celebrata diebus 3, 4 et 5 iulii 1628, sub Marco Zeno, episcopo Torcellano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs Torcellana, scilicet constitvtiones et decreta ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Marco Zeno, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Torcellano, in dioecesano conuentu edita, diebus 3, 4 & 5 iulij anno Domini 1628, sanctiss. d. n. Vrbano VIII pontifice maximo. *[Insigne.]* Mavriani, MDCXXVIII, ex typographia Baretiana, superiorum consensu.

In-4°, 12 f.-68 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2212.

Fol. 7, synodus indicitur habenda in parochiali et collegiata ecclesia S. Donati de Muriano.

1628 augusti 8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 8 augusti 1628, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 293, ex codice domini Coriache archidiaconi.

1628 augusti 29. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 29 augusti 1628, sub Ioanne Maldero, episcopo Antverpiensi.

De hac congregatione, cuius acta desiderantur, confer opus cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 185.

1628 septembris 5-10. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habitus Antverpiae, a die 5 ad diem 10 septembris 1628, praesidente Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Iacobo a Castro, episcopo Ruraemundensi, Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi, Antonio Triest, episcopo Gandavensi, Dionysio Christophori, episcopo Brugensi, Michaele Ophove, episcopo Sylvaeducensi, et Georgio Chamberlayne, electo Iprensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 491-502, ex copia authentica.

1628 octobris 5. — SYNODUS DIOECESANA ASTENSIS II.

Synodus dioecesana Astensis II in Italia, indicta ad diem 5 octobris 1628, sub Octavio Broglia, episcopo Astensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1627, *titulus supra col.* 131).

P. 41, indictio futurae synodi ad feriam V post primam dominicam octobris [id est ad diem 5 octobris] 1628.

1628 octobris 9. — SYNODUS ABBATIARUM BEATAE MARIAE FARFENSIS ET SANCTI SALVATORIS.

Synodus abbatiarum Beatae Mariae Farfensis et Sancti Salvatoris in Italia, celebrata die 9 octobris 1628, sub cardinale Francisco Barberini, abbate commendatario.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales insignivm abbatiarvm B. Mariae Farfen. & S. Saluatoris Maioris simul vnitarum, nullius dioecesis, editae in synodo quam habuit illustriss. et reverendiss. d. d. Franciscvs, S. Agathae s. R. e. diaconus cardinalis Barberinus, praedictarum abbatiarum commendatarius, anno Dom. M.DC.XXVIII, die IX mensis octobris. Romae, ex typographia reu. camerae apost.

Sine anno, (1628), in-8°, 89 p.-6 f. — Avignon, ville; Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 5511; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana; Roma, Vallicelliana; Roma, Vittorio Emanuele.

1628 novembris 5. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 5 novembris 1628, sub Andrea Puiol, archipresbytero Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1648, *titulus supra col.* 13 A).

In opere fit mentio synodi celebratae die 5 novembris 1628.

1628 decembris 17-8. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERII CAVENSIS.

Synodus dioecesana monasterii Cavensis in Italia, celebrata diebus 17 et 18 decembris 1628, sub Angelo a Fundis, abbate Cavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana sacri monasterii Cavensis, celebrata per reuerendissimum in Christo patrem & dominum d. Angelvm a Fvndis, eivsdem sacri monasterii abbatem, eivsq. dioecesis ac ivrisdictionis ordinarivm, anno Domini MDCXXVIII. Neapoli, apud Dominicum Maccaranum, 1629, svperiorvm permissv.

In-4°, 178 p.-2 f. (index). — Genova, seminario; Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 3358; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Vallicelliana; Siena, civica.

Pag. 7, 57 et 137, haec synodus celebrata est diebus 17 et 18 decembris 1628.

1628. — BULLARIUM ORDINIS EREMITARUM S. AUGUSTINI, EDITORE L. EMPOLI.

Bvllarivm ordinis eremitarvm S. Avgvstini, in qvo plvres constitvtiones apostolicae ab originalibus & transumptis authenticis, ab Innocentio tertio vsque ad Vrbanum octauum, ad eundem ordinem spectantes, collectae sunt a rev. p. magistro fr. Lavrentio Empoli, s. Rom. inquisitionis qualificatore, & in Romana curia pro secunda vice-procuratore generale, apposito catalogo priorum, capitulorum & procuratorum generalium, assistentium ac sacrarij apostolici sacristarum. Ad illvstriss. et reverendiss. d. d. Antonivm Barberinvm, s. R. e. card. S. Honvphrii. *[Insigne.]* Romae, ex typographia reu. cam. apostolicae, M.DC.XXVIII, svperiorvm avctoritate.

In-folio, 8 f. (dicatio, index) - 406 p. - 9 f. (index). — Roma, Vaticana.

Enumeratio constitutionum apostolicarum huius editionis:

P. 1-33, Alexander IV. P. 39-41, Alexander VI. P. 41-2, Benedictus XI. P. 42-53, Bonifatius VIII. P. 53-60, Bonifatius IX. P. 61-4, Clemens IV. P. 64-5, Clemens VI. P. 65-74, Clemens VII. P. 74-99, Clemens VIII. P. 99-103, Caelestinus V. P. 104-11, Calixtus III. P. 111-22, Eugenius IV. P. 122-7, Gregorius IX. P. 127, Gregorius X. P. 127-9, Gregorius XI. P. 129-30, Gregorius XII. P. 130-9, Gregorius XIII. P. 139-54, Gregorius XV. P. 154-62, Honorius IV. P. 163-4, Innocentius III. P. 164-85, Innocentius IV. P. 185-9, Innocentius VI. P. 189-94, Innocentius VIII. P. 194-202, Ioannes XXII. P. 202-14, Iulius II. P. 214-28, Iulius III. P. 228-48, Leo X. P. 249-59, Martinus V. P. 259-71, Nicolaus IV. P. 271-6, Paulus II. P. 276-87, Paulus III. P. 287-307, Paulus V. P. 307-9, Pius II. P. 309-10, Pius IV. P. 311-7, Pius V. P. 318-63, Sixtus IV. P. 363-6, Sixtus V. P. 366-73, Urbanus IV. P. 373-4, Urbanus VI. P. 374-87, Urbanus VIII.

1628. — SYNODUS DIOECESANA CALARITANA.

Synodus dioecesana Calaritana (Cagliari) in Sardinia, celebrata anno 1628, sub Ambrosio Machin, archiepiscopo Calaritano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones synodales del arzobispado de Caller, hechas y ordenadas por el illustrissimo y reuerendissimo señor don Bernardo de la Cabra, arçobispo de Caller, primado de Cerdeña y Corcega &c., en la synodo que celebrò en su santa yglesia metropolitana y primacial, à los 18 de henero del año M.DC.LI. *[Insigne.]* En Caller, en la emprenta del doct. d. Antonio Galcerin, por Gregorio Gobetti, M.DC.LII, con licensia del ordinario.

In-4°, 8 f.-371 p.-17 f. (index). — Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 395; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 10, haec synodus celebrata est diebus 18, 19, 21, 23, 24 et 25 ianuarii 1651.

P. 370: „La synodo que celebrò la buena memoria de d. fr. Ambrosio Machin, el año 1628, la confirmamos."

F. 4, mentio synodi celebratae anno 1646.

1628. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1628, sub Ioanne de Perea y Gudiel, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo diocesano de Oviedo, celebrado el 1, 2 y 3 de sietembre de 1886, por el excmo. y rmo. Sr. dr. d. fr. Ramón Martínez Vigil, de la orden de Predicadores, obispo de Oviedo etc., etc. *[Insigne.]* Oviedo, librería religiosa del palacio episcopal, 1887.

In-8°, 4 f. (praefatio) - 395 p. — Oviedo, universidad; Roma, Vaticana.

P. 227-380, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 3: „El Sr. Aponte y Quinones celabro sínodos en 1586, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593."

P. 3: „El Sr. Alvarez de Caldas [episcopus Ovetensis], celebrò un sínodo [anno 1608]."

P. 4: „El Sr. Pereda y Gudel, [episcopus Ovetensis], celebrò sínodo en 1628 y 1631."

P. 4: „El Sr. Carrillo de Aldrete, [episcopus Ovetensis], al tomar posesión del obispado en la Septuagésima de 1633, hizo en el mismo templo la indicción del sínodo para el inmediato mayo, celebrándolo ademas, en 1634, 1635 y 1636."

P. 4: „En 1637, 1638, 1639, 1640 y 1641, celebrò sínodo el Sr. d. Antonio de Valdés, [episcopus Ovetensis]."

P. 4: „Los sínodos, autorízados cum su firma [a Caballero y Paredes episcopo Ovetensi], llevan las fechas de 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1654, 1655, 1658, 1659."

P. 4, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum annis 1674, sub Salizanes; 1677, sub San Martin; 1698, sub Reluz, episcopis Ovetensibus.

P. 4: „El Sr. González Pisador, [episcopus Ovetensis], cierra ese glorioso ciclo, con su monumental sínodo de 1769."

1628. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-IACOBI IN CHILE.

Synodus dioecesana Sancti-Iacobi (Santiago) in Chile, celebrata anno 1628, sub Francisco de Salcedo, episcopo Sancti-Iacobi in Chile.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 143.

1628. — CONVENTUS ECCLESIASTICUS DIOECESIS STRIGONIENSIS.

Conventus ecclesiasticus dioecesis Strigoniensis, habitus Posonii in Hungaria, anno 1628, sub Petro Pázmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7 D, n. 2).

T. II, p. 219-32: „Conventus ecclesiasticus sub Ferdinando II, Hungariae rege, et Petro Pázmàny, sanctae Romanae ecclesiae cardinale archiepiscopo Strigoniensi, habitus Posonii, anno MDCXXVIII."

1628. — SYNODUS DIOECESANA VICENSIS.

Synodus dioecesana Vicensis (Vich) in Hispania, celebrata anno 1628, sub Petro Magarola, episcopo Vicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales Vicenses, collectae, auctae & in ordinem redactae svb Petro a Magarola, Vicensi episcopo & regio consiliario, anno a Christo nato 1628. *[Insigne.]* Barcinone, ex typographia Hieronymi Margarit, anno Christi M.DC.XXVIII.

In-8°, XX fcn.-121 fcn.-9 fsn. — Palma de Mallorca; Paris, Bibl. nat. B 2248.

Fol. iiij-xiiij, catalogus episcoporum Vicensium.

P. 56-121, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1625-1629. — CONCILIUM PROVINCIALE SANCTI-DOMINICI.

Concilium provinciale Sancti-Dominici (San Domingo) in America, celebratum inter annos 1625 et 1629, sub Petro de Oviedo, archiepiscopo Sancti-Dominici.

Bibliographia:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 148.

1628-1629. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS I.

Synodus dioecesana Bononiensis I (Boulogne) in Gallia, celebrata anno 1628 vel 1629, sub Victore Le Bouthillier, episcopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Règlements et ordonnances faictes par monseignevr le reverendissime evesque de Bovlogne. A S. Omer, de l'imprimerie de la vefue Charles Boscart, au nom de Iesvs, 1630.

In-4° minori, 35 fsn., cum signat. A-I. — Paris, Bibl. nat. B 5545.

Hae constitutiones datae sunt extra synodum, a Victore Le Bouthillier episcopo.

Fol. 2: „Ayant eu des preuves et des tesmoignages particuliers de la bonté de Dieu dans la pratique des ordonnances cy devant publiées en notre premier synode," id est anno 1628 vel 1629.

1629 martii 20. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS.

Synodus dioecesana Osnabrugensis in Germania, celebrata die 20 martii 1629, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs maior, (sine anno, *titulus supra col.* 111, n. 1), part. IV.

2) Acta synodalia, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 205-10.

3) Acta synodalia, (1653, *titulus supra col.* 116, n. 3).

4) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 504-10.

1629 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA.

Synodus dioecesana Faventina in Italia, celebrata die 26 aprilis 1629, sub Francisco Cennini de Salamandri, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodi dioecesanae ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Francisco, titvli S. Marcelli s. R. e. card. presbytero, Dei & apostolicae sedis gratia Fauentinae ecclesiae episcopo, celebratae, decreta, anno Domini MDCXXIX, die XXVI aprilis. Faventiae, ex typographia Georgij Zarafallij, MDCXXX.

In-4°, 4 f.-43 p.-2 f. — Roma, Vittorio Emanuele.

1629 aprilis 27-8. — SYNODUS DIOECESANA BELLUNENSIS I.

Synodus dioecesana Bullunensis I in Italia, celebrata diebus 27 et 28 aprilis 1629, sub Ioanne Dolfin, episcopo Bellunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta Ioannis Delphini, episcopi et comitis Bellvnen., in prima dioecesana synodo promulgata, die 27 & 28 aprilis 1629. *[Insigne.]* Bellvni, typis Castilionaeis, apud Franciscum Viecerum, M.DC.XXIX.

In-4°, 216 p. — Paris, Bibl. nat. B 1987.

P. 155-216, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1629 aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA DE GRAN CANARIA.

Synodus dioecesana de Gran Canaria, celebrata die 30 aprilis 1629, sub Christoforo Camara y Murga, episcopo Canariensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvciones synodales del obispado de la gran Canaria y sv santa iglesia, con sv primera fvndacion y translacion, vidas sumarias de sus obispos y breue relacion de todas siete islas, compvestas y ordenadas por el doctor don Christoual de la Camara y Murga, magistral de tres iglesias Badajoz, Murcia y la santa de Toledo, primada de las Españas y obispo del dicho obispado. Dirigidas a la catholica magestad del rey don Felipe IIII, nuestro señor monarca y emperador de las Españas. *[Insigne.]* En Madrid, por Ivan Gonçalez, año de M.DC.XXXI.

In-4°, 3 fsn.-360 fcn.-12 fsn. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2341.

Fsn. 4, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata die 30 aprilis 1629.

2) Constituciones sinodales del obispado de Canaria, su primera fundacion y translacion; vidas de sus obispos y breve relacion de las islas. Matriti, 1634.

In-4°. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 375.

3) Alia editio, impressa Matriti, apud Peralta, 1705.

In-4°. — Cf. La Fuente, l. c.

1629 maii 10. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 10 maii 1629, sub Alexandro Martio de Medici, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, die X mensis maij 1629. Florentiae, ex typographia Sermartelliana, 1629, superiorum permissu.

In-4°, 23 p. — Firenze, Bibl. naz.

1629 iulii 4. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata die 4 iulii 1629, sub Henrico de Bourbon Verneuille, episcopo Metensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta synodi dioecesanae Metensis, a reuerendissimo d. Martino Mevrisse, sacrae theologiae Parisiensis doctore, episcopo Madauren., suffraganeo ac vicario generali episcopatus Metensis, & a reuerendo admodum d. Edmvndo Lancelotto Tiraqvello, sacrae theologiae & vtrivsque iuris doctore, abbate sancti Georgij Meten. alias beatae Mariae de Ponte-Frigido, necnon eiusdem episcopatus vicario generali, habitae anno Domini 1629. *[Insigne.]* Metis, apud Clavdivm Felix, typographum reuerendissimi episcopi.

Sine anno (1629), in-8° minori, 21 p. — Paris, Bibl. nat. B 22066.

P. 16: „Acta, lecta et publicata in synodo dioecesana Metensi, celebrata die quarta iulii anno Domini 1629."

P. 5, mentio statutorum editorum ab Anna de Perusse des Cars de Givry, cardinale et episcopo Metensi, [inter annos 1608 et 1612].

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Codex selectorum, (1699, *titulus supra col.* 51), passim.

1629 augusti 7. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 7 augusti 1629, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 294-5, ex codice domini Coriache, archidiaconi.

1629 septembris 25. — SYNODUS DIOECESANA FOROSEMPRONIENSIS.

Synodus dioecesana Forosemproniensis (Fossombrone) in Italia, celebrata die 25 septembris 1629, sub Benedicto Landi, episcopo Forosemproniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia ab illvstriss. & reverendiss. d. Benedicto Lando, Forosemproniensi episcopo, in dioecesana synodo habita die 25 sept. 1629. *[Insigne.]* Vrbini, apud Aloysium de Ghisonis, impressorem archiepiscopalem, 1629.

In-4°, 69 p. — Paris, Bibl. nat. B 2070.

1629 septembris 30 - octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA CAPUTAQUENSIS.

Synodus dioecesana Caputaquensis in Italia, celebrata diebus 30 septembris, 1 et 2 octobris 1629, sub Francisco Maria Brancaccio, episcopo Caputaquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana a Francisco Maria Brancatio, episcopo Capvtaqven., celebrata a Christi nativitate anno 1629. *[Insigne.]* Romae, apud Iacobum Mascardum, MDCXXX, svperiorvm permissv.

In-4°, 202 p. - 1 f. - 116 p. (appendix). — Paris, Bibl. nat. B 2015; Piacenza, civica.

P. 7, 17 et 53, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 30 septembris, 1 et 2 octobris 1629.

Part. II, p. 113-6, catalogus episcoporum Caputaquensium.

1629 octobris 2-3 — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS IPRENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Iprensis in Belgio, habita diebus 2 et 3 octobris 1629, sub Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta in synodis episcopatvs Yprensis, et decreta per rev^mos^ dominos episcopos eivsdem reimpressa. Antverpiae, ex officina Plantiniana Balthasaris Moreti, M.DC.LXXIII.

In-8°, 4 f. - 424 p. — Gand, université; Paris, Mazarine.

P. 279-361: „Statuta et ordinata a reverendissimo domino Georgio, episcopo Yprensi, in congregatione decanorum suae dioecesis, habita Ypris, secunda et tertia octobris M.DC.XXIX."

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 493-503.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Statuta dioecesis Brugensis, diligenter recognita, emendata et denuo edita jussu illustrissimi ac reverendissimi domini Joannis-Baptistae Malou, episcopi Brugensis XIX. *[Insigne.]* Brugis, typis Vanhee-Wante, episc. Brugen. typogr., 1854.

In-12°, XXIV-198 p. — Nevers, évêché; Roma, Vittorio Emanuele.

P. IV-VIII, mentio synodi Yprensis celebratae die 4 novembris 1609.

P. IV-VIII, mentio sequentium synodorum: die 13 februarii 1571, synodus dioecesana, sub Re-

migio Driutio, episcopo Brugensi; die 16 iunii 1693, congregatio decanorum dioecesis Brugensis, sub Gulielmo de Bassery, episcopo Brugensi; die 30 decembris 1765, eadem congregatio sub Ioanne Roberto Caimo, episcopo Brugensi; die 21 maii 1577, synodus dioecesana Yprensis, sub Martino Rithovio, episcopo Yprensi; die 4 novembris 1609, synodus eiusdem dioecesis, sub Carolo Masio, episcopo Yprensi; die 2 octobris 1629, synodus eiusdem dioecesis, sub Georgio Chamberlain, episcopo Yprensi; denique anno 1838, statuta dioecesis Brugensis, sub Francisco Renato Boussen, episcopo Brugensi.

1629 octobris 9-10. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita diebus 9 et 10 octobris 1629, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinata dioecesana d^ni^ Ant. Triest, episcopi Gandavensis, anno 1629. Incipit: „Etsi novissimo concilio,“ 1626-1632.

Bruxelles, Bibl. royale, codex ms. 4872. — Cf. [Marchal,] *Cat. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), I, 98, n. 4872.

2) Ordinata a r^mo^ domino episcopo Gandavensi, in congregatione archipresbyterorvm, quae habita fuit Gandaui, 9 & 10 octobris anno Domini M.DC.XXIX. *[Insigne.]* Gandavi, e typographeio Ioannis Kerckovii, M.DC.XXX.

In-8°, 94 p. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 5640; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana.

3) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 27), IV, 136-50, ex editione.

1629 novembris 24-6. — SYNODUS DIOECESANA ALBINGANENSIS I.

Synodus dioecesana Albinganensis I in Italia, celebrata diebus 24, 25 et 26 novembris 1629, sub Petro Francisco Costa, episcopo Albinganensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1634, *titulus supra col.* 101).

1629 novembris 26. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 26 novembris 1629, sub Andrea Puiol, archipresbytero Agerensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones, (1648, *titulus supra col.* 13 A).

In opere fit mentio synodi celebratae die 26 novembris 1629.

1629. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1629, sub Carolo Bovi, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1862, *titulus supra col.* 45), p. VII.

1629. — SYNODUS DIOECESANA LEONENSIS.

Synodus dioecesana Leonensis (Saint-Pol de Léon) in Gallia, celebrata anno 1629, sub Renato de Rieux de Sourdeac, episcopo Leonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales illvstrissimi ac reverendissimi d. d. Renati de Rievx, episcopi Leonensis, promvlgatae Pavlipoli in Leonia, annis 1629 & 1630. Parisiis, apud Michaelem Soly, via Iacobaea, sub signo Phoenicis, M.DC.XXX.

In-8°, 1 f.-5-200 p. — Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 5562; Paris, Sainte-Geneviève.

1629. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS LINGONENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Lingonensis in Gallia, edita anno 1629, sub Sebastiano Zamet, episcopo Lingonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statutz (1629, *supra col.* 141, n. 1). — Ipse non vidi.

1629. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1629, sub Francisco Buoncompagni, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75).

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21).

1629. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata Posonii, anno 1629, sub Petro Pázmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7 D, n. 2), p. 232-97.

1629. — STATUTA DIOECESIS ROTHOMAGENSIS.

Statuta dioecesis Rothomagensis in Gallia, edita anno 1629, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta Rothomagensis ecclesiae, pars prima. *[Insigne.]* Parisiis, apud Antonivm Stephanvm, typographum regium, via Iacobaea ad insigne Oliuae Rob. Steph., M.DC.XXIX.

In-4° minori, 55 p. — Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

1629. — CONCILIA GALLIAE, EDITORE SIRMONDO.

Concilia antiqva Galliae, tres in tomos ordine digesta, cum epistolis pontificum, principum constitutionibus & aliis gallicanae rei ecclesiasticae monimentis, quorum plurima vel integra vel magna ex parte nunc primum in lucem exeunt, opera & studio Iacobi Sirmondi, societatis Iesv presbyteri. Tomvs I (II, III). *[Insigne.]* Lvtetiae Parisiorvm, sumptibus Sebastiani Cramoisy, via Iacobaea, sub Ciconiis, M. DC. XXIX, cvm privilegio regis.

In-folio, 3 vol., 16 f.-623 p.-27 f. (index), 8 f. (dicatio, index)-688 p.-14 f. (index), 4 f.-691 p.-16 f. (index). — Aix, ville; Amiens, ville; Bologna, università; Bourges, ville; Douai, ville; Fribourg (Suisse), cantonale; Lyon, ville; Marseille, ville; Metz, séminaire; Milano, Ambrosiana; Paris, Arsenal; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, Bibl. naz.

Tomus I dicatur regi Ludovico XIII; tomus II Armando Ioanni cardinali de Richelieu.

1629. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS.

Synodus dioecesana Solsonensis in Hispania, celebrata anno 1629, sub Michaele Santos de San Pedro, episcopo Solsonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constituciones sinodales de Solsona, en sínodo de 1629, por el obispo D. Miguel Santos y San Pedro, presidente del consejo de Castilla. Barcelona, ap. Libreros, 1630.

In-4°. — Ipse non vidi. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 377.

2) Constitutiones synodales dioecesis Coelsonensis, ab illustrissimo d. d. Michaële Santos de San Pedro, episcopo Coelsonensi, & pro rege totius Catalaniae principatus supremique consilii Castellae praeside, sancitae in synodo dioecesana anno 1629, ab ejusque successoribus et denuo ab ill^mo^ et revmo. d. d. fr. Iosepho de Mezquia, ex-generali totius regalis ac militaris ordinis beatissimae virginis Mariae de Mercede Redemptionis captivorum, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopo Coelsonensi, regioque consiliario &c., in dioecesana synodo confirmata, & adjectis quibusdam veterum constitutionum intelligentiae haud parum utilibus, aliis autem expunctis, praevio perillustris capituli Coelsonensis consilio, ejusdem illustrissimi & reverendissimi domini jussu in lucem editae. Deiparae semper virgini, in primo suae animationis instanti absque originali labe conceptae, dicantur & consecrantur, per manus sancti Raymundi Nonnati hujus dioecesis patroni. Cervariae in Lacetanis, typ. academ., apud Iosephum Barber et soc., anno 1751.

In-4°, 376 p.-1 f. — Bibl. del Escorial.

P. 220: „Constitutiones aliquae summorum pontificum, de quibus supra in variis capitibus seu constitutionibus fit mentio."

P. 307: „Documentos y avisos espirituales del ilmo y reverendisimo Sr. D. fr. José de Mezquia."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1629 — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata anno 1629, sub Simone Le Gras, episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 5 C et 130 D), p. 2.

1629. — SYNODUS DIOECESANA VALVENSIS ET SULMONENSIS I.

Synodus dioecesana Valvensis et Sulmonensis I in Italia, celebrata anno 1629, sub Francisco Cavalieri, episcopo Valvensi et Sulmonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs illustrissimi ac reuerendiss. d. d. Francisci Cavalerii, episc. Valven. et Svlmonen., primo habita in ecclesia cathed. Sancti Pamphilii, ann. 1629, sub pontificatu sanctiss. d. n. Vrbani papae VIII. *[Insigne.]* Theate, ex typographia Octauij Tertiani & Barthol. Paues., 1633, svperiorvm permissv.

In-4° minori, 1 f.-116 p. — Roma, Vaticana.

1629. — SYNODUS DIOECESANA VERONENSIS.

Synodus dioecesana Veronensis in Italia, celebrata anno 1629, sub Alberto Valier, episcopo Veronensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et edicta quaecunque ill^mus^ & reu^mus^ d. d. Marcvs Ivstinianvs, episcopvs Veron. et comes etc., tum antistitum praedecessorum suorum confirmauit, tum duabus suis dioecesanis synodis, prima die 15 mensis aprilis 1633, altera die 6 maij 1636 celebratis, promulgauit, & alia etiam extra dictas synodos sancita; omnia in vnum collecta & typis tradita iussu eiusdem illustriss. & reuerendiss. d. d. episcopi. *[Insigne.]* Veronae, ex typographia Bartholomaei Merli, MDCXXXVI.

In-8°, 14 fsn., cum signat. A-B. — Paris, Bibl. nat. B 2241.

Fol. 2-4: „Decreta synodi dioecesanae sub Alberto Valerio, episcopo praedecessore, anno 1629 promulgata."

Fol. 4-10, constitutiones editae in synodo dioecesana celebrata die 15 aprilis 1633.

Fol. 10-4, constitutiones editae in synodo dioecesana celebrata die 6 maii 1636.

Fol. 15-25, cum signat. C, postea addita sunt, et continent decreta quaedam promulgata ab anno 1641 ad 1648.

1626-30. — SYNODUS DIOECESANA ARGENTEENSIS (LA PLATA).

Synodus dioecesana Argenteensis (La Plata in Bolivia), celebrata inter annos 1626 et 1630, sub Ferdinando Arias de Ugarte, episcopo Argenteensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 160.

1630 martii 5. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS.

Synodus dioecesana Osnabrugensis in Germania, celebrata die 5 martii 1630, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta synodalia, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 211-8.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 510-9.

1630 martii 16. — CONCILIUM PROVINCIALE TARRACONENSE.

Concilium provinciale Tarraconense in Hispania, celebratum die 16 martii 1630, sub Ioanne de Guzman, archiepiscopo Tarraconensi.

Bibliographia:

Constitutio edita in sacro concilio provinciali Tarraconensi, sub Ioanne de Guzman archiepiscopo, publicata et observari mandata, sessione XVII, die sabbati 16 martii anno 1630 celebrata.

Perpignan, ville, codex ms. 70, fol. 89-92. — Cf. *Catalogue des mss. des départements,* XIII, 106.

1630 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA VERDENSIS.

Synodus dioecesana Verdensis in Germania, celebrata die 8 maii 1630, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi et Verdensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta synodalia, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 219-24.

1630 maii 13-5. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS.

Synodus dioecesana Lucensis (Lugo) in Hispania, celebrata diebus 13, 14 et 15 maii 1630, sub Didaco de Vela, episcopo Lucensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones sinodales del obispado de Lugo, hechas por el señor don Diego Vela, siendo obispo del. Con licencia, en Madrid, por Iuan Gonçalez, año de M.DC.XXXII.

In-folio, 13 fsn.-142 fcn. — Lyon, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 130, dictae constitutiones ordinatae sunt in synodo habita in Lugo, diebus 13, 14 et 15 maii 1630.

1630 maii 14-6. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS I.

Synodus dioecesana Ariminensis I in Italia, celebrata diebus 14, 15 et 16 maii 1630, sub Angelo Cesi, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi Ariminensis primae, ab illustrissimo & reuerendiss. d. Angelo Caesio, eiusdem ciuitatis episcopo, celebratae XIX, XVIII & XVII kal. iun. M.D.C.XXX. Arimini, per Io. Symbenium.

Sine anno (1680), in-4°, 44 p.-3 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 1978; Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Roma, Vittorio Emanuele.

1630 maii 14. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata die 14 maii 1630, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta, (1645, *titulus supra col.* 135), p. 6-15.

1630 iunii 12. — SYNODUS DIOECESANA CAMERINENSIS.

Synodus dioecesana Camerinensis in Italia, celebrata die 12 iunii 1630, sub Aemilio Altieri, episcopo Camerinensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta edita et promvlgata in synodo dioecesana Camerinensi, habita in ecclesia cathedrali, ab illvstriss. et reverendiss. d. Aemilio de Alteriis, Romano, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Camerinensi, die 12 mensis iunij M.DC.XXX. Maceratae, apud Io. Baptistam Bonomum, 1631, cum licentia dd. superiorum.

In-8°, 273 p.-5 f. — Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vaticana.

2) Constitvtiones synodales a s^mo^ d. n. Clemente X, anno MDCXXX, tunc ecclesiam Camerinensem moderante, in comitijs synodalibus editae, nouis appendicibus et declarationibus ab emin^mo^ card. Francisco actae in synodali conventv habito VIII, VII, VI kalendas octobris MDCLXXII. Romae, ex typographia reu.cam.apost., MDCLXXIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-293 p. — Paris, Bibl. nat. B 1178; Paris, Saint-Sulpice; Reims, archevêché; Roma, Casanatense.

1630 iunii 18. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habitus Brugis, die 18 iunii 1630, praesidente Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Antonio Triest, episcopo Gandavensi, Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi, et Servatio Quinker, episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1828, *titulus supra col.* 27), I, 502-3, ex minuta, ipsius archiepiscopi Mechliniensis manu conscripta.

1630 augusti 6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 6 augusti 1630, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 296-7, ex copia authentica collata cum aliis codicibus.

1630 augusti 20-5. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habitus Bruxellis, a die 20 ad diem 25 augusti 1630, praesidente Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Iacobo a Castro, episcopo Ruraemundensi, Antonio Triest, episcopo Gandavensi, Michaele Ophove, episcopo Sylvaeducensi, Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi, et Servatio Quincker, episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 504-10, ex originali.

1630 augusti 27-8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita diebus 27 et 28 augusti 1630, sub Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinationes dioecesis Antverpiensis, editae a Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi. Antverpiae, apud Gerardum Wolschatt, 1630.

In-12°, 16 p. — Editio citata apud Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 185.

2) Decreta et statuta tam in synodis provincialibus archiepiscopatus Mechliniensis, quam in synodis episcopatus Antverpiensis, edita. Antverpiae, ex officina Plantiniana apud viduam et haeredes B. Moreti, 1680.

In-8°, 4 f.-512 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

P. 417-26, statuta dioecesis Antverpiensis, edita die 27 augusti 1630.

3) Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858), III, 225-31, ex editione originali collata cum ms.

4) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 520-3.

1630 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA MONTIS ALTI.

Synodus dioecesana Montis Alti in Italia, celebrata die 8 septembris 1630, sub Paulo Orsini, episcopo Montis Alti.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in dioecesana synodo Montis Alti, anno M.DC.XXX, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. F. Pavlo Vrsino, episcopo Montis Alti. *[Insigne]* Ascvli, M.D.C.XXX, apvd Maphaevm Salvionvm, svperiorvm permissv. *[In fine:]* Constitutiones synodales anno 1630, die vero 8 septembris. *[Insigne.]* Ascvli, M.D.C.XXX, typis Maphaei Salvioni.

In-8°, 2 f.-37 p.-2 f. — Roma, Vallicelliana.

1630 octobris 2-3. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS IPRENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Iprensis in Belgio, celebrata diebus 2 et 3 octobris 1630, sub Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (1673, *titulus supra col.* 149, n. 1), p. 319-61.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1771), *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 523-32.

1630 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA AGRIGENTINA.

Synodus dioecesana Agrigentina in Sicilia, celebrata die 3 octobris 1630, sub Francisco Trahina, episcopo Agrigentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Illvstriss. et reverendiss. dom. d. Francisci Trahina, Dei et apostolicae sedis gratia episcopi Agrigentini, constitvtiones dioecesanae synodales. *[Insigne.]* Panormi, apud Decium Cyrillum, 1632. Impr. de Dominicis pro v. g., impr. de Blas. p.

In-4° minori, 2 f.-172 p.-8 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 1958; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 160, haec synodus dioecesana celebrata est die 3 octobris 1630.

1630. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1630, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1630. — SYNODUS DIOECESANA CARNOTENSIS.

Synodus dioecesana Carnotensis in Gallia, celebrata anno 1630, sub Leonore d'Etampes, episcopo Carnotensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuta dioecesis Carnotensis. *[Insigne.]* Carnuti, apud Jacobum Roux, illustrissimi ac reverend. domini d. Carnotensis episcopi atque cleri typographum, via antiquarum Pellium, juxta magnum Laniarium, sub signo Spiritus sancti, M.D.CCXLII, jussu domini d. Carnotensis episcopi, cvm privilegio regis.

In-12°, 4 f.-255 p.-12 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 17143; Paris, Saint-Sulpice; Toulouse, ville.

Inter plura, habentur statuta edita in synodo celebrata anno 1630.

1630. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita anno 1630, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

De hac congregatione confer opus cui titulus:

Additiones, (circa 1632, *titulus supra col.* 79, n. 1).

1630. — COLLECTIO CONCILIORUM GNESNENSIUM.

Collectio conciliorum provinciae Gnesnensis, celebratarum diversis temporibus.

Bibliographia:

1) Constitvtiones synodorvm metropolitanae eccl. Gnesnensis provincialivm, authoritate synodi prouincialis Gembicianae, per deputatos recognitae, jussu vero & opera ill^mi^ ac rnd^mi^ domini d. Ioannis Wezyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopi Gnesnen. l. n. r. p. p., editae. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, s. r. m. typographi, anno Domini M.DC.XXX.

In-4°, 14 f.-417 p.-12 f. (index). — Lyon, abbé Martin; Paris, Bibl. nat. B 2345.

Sequuntur alii tituli cuiusque partis impressae annis 1607, 1621, 1628.

2) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae*, (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. III: „Postrema denique collectio [canonum conciliorum provincialium Gnesnensium] qua opus Christophori Zórawski, a nobis publici iuris faciendum, imprimis innititur, cura et auctoritate archiepiscopi primatis Ioannis Wężyk, sub titulo: *Constitutiones synodorum metropolitanae ecclesiae Gnesnensis provincialium*, anno 1630, Cracoviae, in quinque libris edita est. Huic collectioni, in altero tomo, constitutiones synodorum provincialium Petricoviensium ex annis 1607, 1621 et 1628, epistola pastoralis Bernardi Maciejowski, archiepiscopi primatis, s. e. R. cardinalis a sacra congregatione concilii approbata, et constitutiones ultimarum synodorum provincialium Varsaviensium ex annis 1634 et 1643, quarum prior, praesidente primate Ioanne Wężyk, altera praesidente primate Mathia Lubieński, celebrata fuit, adiici solent."

1630. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1630, sub Gregorio de Pedrosa, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67).

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 42.

1630. — SYNODUS DIOECESANA PACENSIS.

Synodus dioecesana Pacensis (Badajoz) in Hispania, celebrata anno 1630, sub Ioanne Roco de Campofrio, episcopo Pacensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones promvlgadas por el ilvstr^mo^ y rever^mo^ señor d. fr. Francisco de Roys y Mendoza, catedratico que fue de visperas de theologia de Salamanca, prior electo del sacro convento de Calatraua, de la iunta real de la Conception, predicador de su magestad, obispo de Badajoz, electo arzobispo de Granada, vicario general del real exercito de Estremadura, del consejo de su magestad &c., en la santa synodo qve celebro dominica de sexagesima, primero de febrero de 1671 años. *[Insigne.]* Con licencia, en Madrid, por Ioseph Fernandez de Buendia, año 1673.

In-folio, 4 f.-286 p.-1 f. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 393.

P. 17, haec synodus celebrata est a die 1 ad diem 5 februarii 1671.

P. 20: „Los synodos de esta diocesi, que se siguen en estas constituciones, fuera de otras que se han visto y examinado, son las de los señores don Alonso Manrique impresso año de 1501, don Diego Gomez de la Madriz, manuscripto, año de 1582, don fr. Iuan Roco de Campofrio, manuscripto, año de 1630, don fray Angel Manrique, manuscripto, año de 1648."

1630. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata Posonii, anno 1630, sub Petro Pázmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia*, (1742, *titulus supra col.* 7 D, n. 2), p. 297-313.

1631 februarii 10. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, die 10 februarii 1631.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Epistre des archevêques et des évêques des assemblées du clergé. Paris, Vitray, 1631, in-4°. — Torino, Bibl. naz. — Ipse non vidi.

2 et 3) Odespun, *Concilia Galliae*, (1645 et 1646, *tituli supra col.* 41-2, n. 3-4).

P. 718-27, epistola archiepiscoporum & episcoporum Parisiis tunc agentium, ad archiepiscopos et episcopos regni Galliae, super animadversione duorum libellorum, sub data: 10 februarii 1631.

1631 februarii 24. — SYNODUS DIOECESANA VALENTINA.

Synodus dioecesana Valentina in Hispania, celebrata die 24 februarii 1631, sub Isidoro de Alliaga, archiepiscopo Valentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Valentiae celebrata, praeside illvstrissimo ac reuerendissimo d. d. f. Isidoro Aliaga, archiepiscopo Valentino, anno M.DC.xxxj. *[Insigne.]* Eiusdem illustrissimi & reuerendissimi d. d. archiepiscopi iussu typis mandata. Valentiae, apud viduam Ioannis Chrysostomi Garriz, anno Dñi 1631.

In-8°, 2 partes, 1 f.-185 p.-5 f. (index), 233 p.-3 f. (index). — Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 5449.

Parte I, p. 185, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 24 februarii 1631.

Parte II, regulae et consilia ad aedificandas ecclesias.

1631 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 6 maii 1631, sub Carolo de Montchal, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 809-11.

1631 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA LUGDUNENSIS.

Synodus dioecesana Lugdunensis in Gallia, celebrata die 7 maii 1631, sub Alphonso Ludovico du Plessis de Richelieu, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts et ordonnances de monseigneur l'eminentissime cardinal, archeuesque de Lion, publiées au synode par luy tenu en son palais archiepiscopal, le 7 may mil six cents trente-vn. *[Blason.]* Lyon, par Iaqves Rovssin, imprimeur ordinaire du clergé, MDC.XXXI.

In-8°, 14 p. — Lyon, ville.

1631 maii 18. — CONCILIUM PROVINCIALE CAMERACENSE.

Concilium provinciale Cameracense in Gallia, celebratum die 18 maii 1631. sub Francisco Vander Burch, archiepiscopo Cameracensi.

Bibliographia:

1) Cérémonial du synode célébré à Cambrai, le 18 mai 1631. — Cambrai, ville, codex ms. 140, saeculi XVIII, 163/102 millim., f. 45. — Cf. *Catalogue des mss. des départements*, XVII, 36.

2) „Decreta et statuta synodi provincialis Cameracensis, habitae Cameraci anno Domini 1631, mense maio. Copia signata ab Arnoldo Dupaix, notario apostolico Cameracensi, sub data 3 iulii 1646.“ — Cambrai ville, codex ms. 672, saeculi XVII, 310/200 millim., 47 f. — Cf. Catal. cit. XVII, 225.

3) Statutorum synodalium ecclesiae Cameracensis pars prima, in qua continentur synodi dioecesanae Cameracenses ab anno M.D.L ad annum M.DC.LXIV. *[Insigne.]* Parisiis, apud Marcum Bordelet, bibliopolam, via San-Jacobaea, C M.DCC.XXXIX. *[Pars II:]* Statutorum synodalium ecclesiae Cameracensis pars secunda, in qua B continentur concilia provinciae Cameracensis, annis MDLXV, MDLXXXVI & MDCXXXI celebrata. Ex typographia Gisseyana, M.DCC.XXXIX.

In-4°, 2 partes, 4 f.-viij-314 p., 330 p.-3 f. (index). — Caen, ville; Douai, ville; Paris, Bibl. nat. B 3406; Paris, Saint-Sulpice.

Parte II, p. 263-330, concilium anni 1631.

4) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 537-70.

5) Statuta, (1781, *titulus supra col.* 28, n. 6), II, 263-330.

6) Statuta synodalia archidioeceseos Cameracensis, ab illustrissimo ac reverendissimo dd. Renato Francisco Régnier, archiepiscopo Cameracensi, typis tertio mandata. *[Insigne.]* Cameraci, ex typis Deligne et Lenglet, typographorum ill. ac rev. dd. archiepiscopi Cameracensis, 1895.

In-12°, 275 p. — Nice, séminaire.

P. 185, mentio synodi celebratae anno 1631.

INDICTIO CONCILII.

Celebrationem synodi provincialis, ob plures causas ex consilio bonorum virorum dilatam, aliquibus earum modo cessantibus, haud diutius differendam iudicamus. Itaque super ea, eiusque loco et tempore, cum revmis dominis fratribus nostris comprovincialibus, ac venerabilibus dominis in Christo plurimum nobis delectis praeposito, decano et capitulo ecclesiae nostrae metropolitanae, nec non vicariis nostris communicatione habita, de eorumdem consilio, provincialem synodum convocandam, in hac civitate Cameracensi celebrandam, et dominica Cantate, quae est quarta post Pascha, seu 18 die mensis maii currentis anni, sub horam octavam matutinam inchoandam duximus. Utque omnibus, qui de iure vel consuetudine interesse debent, nota sit huius concilii celebratio, et D nemini aut ignorantiam praetendere, aut se contemptum dicere liceat, universis et singulis, qui sua quomodolibet interesse putaverint, etiam exemptis et nullius forte dioecesis intra limites nostrae provinciae existentibus, per hoc edictum valvis nostrae metropolitanae, omniumque cathedralium, et aliarum insignium ecclesiarum nostrae provinciae affigendum, provincialis concilii futuram celebrationem significamus et denunciamus, cum comminatione poenarum a sacris canonibus adversus non comparentes et contumaces statutarum, nec non intimatione quod, absentium contumacia non obstante, ad dictae synodi provincialis celebrationem procedemus et procedi faciemus, prout iuris fuerit et rationis. Porro si qui iusto impedimento detenti (de quo fidem facient competentem) personaliter comparere non valuerint, per legitimos procuratores suos cum plena potestate constituendos, absentiam suam supplere debebunt, si excusati haberi voluerint. In quorum fidem hoc edictum confici, ac per secretarium nostrum subscribi, ac nostri sigilli impressione muniri iussimus.

Datum Cameraci, anno Domini 1631, mensis ianuarii die 8.

De mandato illmi ac revmi domini archiepiscopi praefati

Locus † sigilli. Foulon, secretarius.

DECRETA ET STATUTA.

Titulus I.

De fidei professione, ac his, quae ad eiusdem fidei integritatem conservandam pertinent.

1. Cum fides sit symbolum, quo catholici ab aliis distinguuntur, sacra synodus provincialis Cameracensis ab ea principium ducens, in nomine sanctae et individuae Trinitatis, Patris et Filii, et Spiritus sancti, statuit ac decernit, ut, iuxta formulam a Pio IV sanctae memoriae praescriptam, fidei professionem faciant omnes ludimagistri et ludimagistrae, atque etiam hypodidascali, non solum in oppidis, sed etiam in pagis ac locis quibusque aliis. Fiet autem ea in manibus scholastici, ubi is est, alibi coram archipresbytero seu decano christianitatis.

2. Abbates et quicumque alii superiores regulares a suorum etiam monasteriorum professoribus regularibus sive saecularibus, professionem fidei ad praescriptum eiusdem constitutionis Pii IV

sanctae memoriae excipiant, antequam eos ad docendum admittant; exigantque ab iis, qui iam docent, si necdum illam praestiterint.

3. Decretum sancti concilii Tridentini [1], ut provisi de beneficiis coram episcopo, eiusve canonicatibus et dignitatibus in ecclesiis cathedralibus, non solum coram episcopo eiusve vicario, sed etiam in capitulo fidei professionem faciant, si forte alicubi observari desierit, in usum revocetur; sciantque omnes provisi, quod sine eiusmodi fidei professione non faciunt fructus suos, nec illis possessio suffragabitur. Eamdem fidei professionem facient provisi de canonicatu et dignitate in quacumque ecclesia collegiata.

4. Presbyteri saeculares ad praedicandum vel confessiones audiendum idonei iudicati, facient fidei professionem in manibus eorum, a quibus examinati fuerint, qui et de ea facta et de idoneitate, iisdem literis testabuntur.

5. Regulares ad concionandum, vel confessiones fidelium excipiendum admitti volentes, praestabunt fidei professionem, quilibet in manibus sui superioris, et is in literis praesentationis, eas illam fecisse ordinario testabitur.

6. Pastor quilibet a singulis ad suam parochiam commigrantibus, intra quindenam a die scientiae, fidei professionem exiget, si sufficiens testimonium suae fidei et conversationis a pastore loci suae ultimae residentiae non attulerint, et ipse eorum vitam et fidem aliunde cognitam non habuerit. Et si quis eam facere recusaverit, ordinario denuncietur.

7. Custodes quoque ecclesiarum parochialium et obstetrices, fidei professionem emittent, singuli coram suo pastore.

8. Nullus quoque medicus vel chirurgus ad medicinam vel artem chirurgicam exercendam admittatur, nisi facta prius fidei professione in manibus episcopi, seu ab eo deputandi, quam et intra semestre facient, qui iam admissi sunt.

9. Typographi, bibliopolae et librarii, intra sex menses, ac deinde singulis annis renovabunt fidei professionem, et iuramentum de non invehendis, nec distrahendis, nec compingendis libris prohibitis, habeantque propterea singuli catalogum librorum prohibitorum, et scire curent, si qui de novo prohibeantur.

10. Idem nec alios libros impriment, quam qui ab ordinario vel a censore ab eodem ordinario approbato examinati et approbati fuerint, nec alios venales exponent, aut secreto distribuent, nisi quorum catalogus ab ordinario, vel ut supra approbato censore sit visus et approbatus, sub poenis pro qualitate et circumstantiis facti infligendis.

11. Nemo praeter typographos, bibliopolas et librarios iuratos, ullos libros, cantilenas, rhythmos, aut similia typis committat, aut venalia exponat.

12. Regula quarta indicis librorum prohibitorum salubriter statuit, ut nemini, absque legitima licentia episcopi vel inquisitoris, sacra biblia lingua vulgari legere seu habere liceat, et aliter ea legere seu habere praesumens, peccatorum absolutionem percipere non possit, nisi prius bibliis ordinario redditis; utque hoc statutum exactius observetur, pastores et alii concionatores crebro insinuent.

13. Si quis contra fidem aliquid fecerit, aut verba haeretica protulerit, librosque aut scripta prohibita penes se habuerit, pastor id resciens non dissimulet, sed quidquid cognoverit, fideliter cum omnibus circumstantiis ad ordinarium eiusve vicarium referat. Idemque fiat, si quis diebus prohibitis carnes comederit.

14. Si quis verba scripturae sacrae ad scurrilia, fabulosa, vana, adulationes, detractiones, superstitiones, sortes aut libellos famosos usurparit, tanquam temerator et violator verbi Dei, iuris et arbitrii poenis coerceatur [1].

15. Libri domorum mortuarum [2] non ante distrahantur, quam approbato censore, vel alio ad id ab ordinario deputato visitati et vendi permissi fuerint. Et visitatio ista gratis fiat.

16. Ludi theatrales in lingua vulgari, actionesque mimorum et histrionum non ante exhibebuntur, quam ordinarius vel ab eo deputatus, facta visitatione, nihil in iis esse, quod sanae fidei adversetur, aut bonis moribus officiat, in scriptis declararit.

17. Personis laicis de fide catholica publice vel privatim disputare, sub poena excommunicationis prohibitum esse [3], pastores aliique concionatores subinde populo inculcent.

Titulus II.

De doctrina et praedicatione verbi Dei.

1. Quicumque parochiales vel alias curam animarum habentes ecclesias quocumque modo obtinent, memores decreti sacri concilii Tridentini [4], per se vel alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem dominicis et festis solemnibus, plebes sibi commissas, pro sua et earum capacitate, pascant salutaribus verbis, docentes, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, annunciandoque eis cum brevitate et facilitate sermonis vitia quae eos declinare, et virtutes quas sectari oporteat, ut poenam aeternam evadere et coelestem gloriam consequi valeant. Et quicumque id praestare neglexerint, etiam exempti et regulares, sine conniventia debite puniantur, et ad officium implendum pro arbitrio episcopi compellantur.

2. Meminerint quoque iidem, et alii ad quos spectat, mandati praetacti [5] concilii, ut dominicis et aliis festivis diebus, pueros fidei rudimenta, et obedientiam erga Deum et parentes diligenter doceant seu doceri curent; et negligentes etiam per censuras suo muneri satisfacere cogantur.

3. Monet haec sacra synodus verbi concilii Tridentini [6] omnem populum, qui intra limites provinciae continetur, teneri unumquemque parochiae suae interesse, ubi commode id fieri potest, ad audiendum verbum Dei.

4. Ubi viget consuetudo, eo tempore, quo missa parochialis et officium vesperarum in ecclesia parochiali celebratur, in ecclesiis regularium praedicatio non fiat, praeterquam in festo patroni et alia simili solemnitate.

5. Pastores et alii praedicatores verbi Dei, in explicatione evangelii vel epistolae, per totam provinciam sequentur usum Romanum, etiamsi alius sit usus ecclesiae alicuius particularis quoad missam.

6. Parochi neminem omnino vel regularem vel saecularem sacerdotem in ecclesiis suis concionari permittant, qui de admissione sua et licentia ordinarii loci in scriptis non praedocuerit.

7. Nullus quoque saecularis vel regularis, etiam in ecclesiis sui ordinis, contradicente episcopo, praedicare praesumat, prout decrevit sacrum con-

[1] Sess. XXIV, c. 12, *de ref.*

[1] Conc. Trid., sess. IV, in fine.
[2] Reg. X indicis libr. prohibit.
[3] C. 2, § Inhibemus quoque, de haeret. in VI.
[4] Sess. V, c. 2, *de ref.*
[5] Sess. XXIV, c. 4, *de ref.*
[6] Ibid.

cilium [1], et constitutio sacrae memoriae Gregorii XV.

8. Praedicatores neminem nominatim aut tacite illum designantes, insectentur, nec in ordinem ullum, statum aut vitae genus ab ecclesia receptum invehantur, neque etiam praelatos aut civiles magistratus cum auditorum offensione asperius obiurgent.

9. Si, quod absit, praedicator errores aut scandala disseminaverit in populum, etiamsi in monasterio sui vel alterius ordinis praedicet, episcopus ei praedicationem interdicat [2]. Et si quis eiusmodi interdictionem contempserit, secundum canonicas sanctiones puniatur.

10. Nemo extraneus paupertatis nomine e suggestu commendetur, nisi testimonium in scriptis ab ordinario attulerit.

11. Dum habetur concio, nec solemnes nec privatae missae celebrentur in ea ecclesia, sed nec per ipsam ecclesiam quisquam pauper mendicare permittatur, nec horae canonicae decantentur, nec cantores, vicarii aut canonici eas incipere audeant ante concionem finitam. Quod si concionator prolixior aequo fuerit, modeste per aliquem moneatur, non autem hoc praetextu in sua concione turbetur [3].

12. Clerici, cantores, capellani et canonici concionibus frequenter intersint, ut ipsorum exemplo laici ad verbum Dei frequentius audiendum incitentur [4].

13. Decani christianitatis referant episcopis, aut eorum vicariis, si quos deprehenderint pastores, vel ob imperitiam, vel ob negligentiam a praedicatione verbi Dei abstinentes, et longe magis, si quos noverint, qui suis praedicationibus magis destruant quam aedificent [5].

14. Eadem hora, qua concionem habebit episcopus, nullibi in toto oppido alia concio habeatur [6].

Titulus III.

De missa et aliis divinis officiis, ac locis sacris.

1. Omnia, quae ad sanctissimum missae sacrificium celebrandum pertinent, munditia et puritate commendentur. Ideoque graviter puniantur quicumque sacerdotes corporalibus, purificatoriis, mappis et indumentis sacris uti sordidis et laceris, sive in visitationibus, sive alias reperti fuerint [7].

2. Ne alibi, quam in locis Deo dicatis, et ab episcopis visitatis et designatis missae sacrificium fiat, Tridentini concilii decretis inhaerendo, omnino prohibet haec synodus; nisi quis forsan speciale privilegium apostolicum ad hoc habeat, quo etiam uti nequeat, sive saecularis sive regularis sit, quin prius illud loci ordinario, aut ab eo deputatis ostenderit, sub poena suspensionis ad tres menses [8].

3. Interdicit vero quibusvis sacerdotibus, ne quidquam in officio missae, maxime in canone, etiam praetextu pietatis intermiscere, aut novas caeremonias inducere praesumant; ipsumque canonem secreto pronuncient [9].

4. Mandat insuper synodus, ut si quis temulentia vel alio notorio crimine scandalum dederit, et nihilominus celebraverit, aut in officio diaconatus vel subdiaconatus celebranti inserviverit, officiali aut promotori severe castigandus denuncietur. Qui vero alius sacerdos id sciverit, nec denunciaverit, arbitraria poena corrigatur [1].

5. Horam praescriptam singulis parochis per statutum ipsius concilii provincialis ad celebrandum missam parochialem, nempe a festo Paschae usque ad festum Remigii circa horam octavam; a festo vero Remigii usque ad Pascha circa horam nonam, ut obvietur querelis multorum, uniformiter et exacte per totam provinciam (quacumque in contrarium allegatione non obstante), haec synodus mandat observari, sub poena suspensionis a divinis, ipsis parochis contravenientibus infligenda [2].

6. Organorum usum in missis atque divinis officiis sic servari statuit sacra synodus, ut concilio Tridentino mandatum est: id est, ne modulatione lascivas cantiones imitentur, neque illa musica in ecclesiis admittatur, quae choreis potius quam choro congruat [3].

7. In choro cum psallitur, canonici omnes, qui in choro fuerint, et sacellani psallant; nec sint in sedibus suis otiosi; nec putent se functos officio si vicaria tantum opera cultum divinum celebrari curent; modo tamen psallere per valetudinem queant, nec aliis impediti iustis de causis fuerint. Colloquia vero nulla permittantur, sed omnes divino cultui intendant [4].

8. Deambulationes in templis, divini officii praesertim tempore, omnino tollantur, et transgressores puniantur poenis in constitutione sanctae memoriae Pii V expressis, et insuper canonicis pereat eius diei totum emolumentum distributionis ordinariae, capellanis vero et vicariis arbitraria poena infligatur. Correcti si pergant, contumacesque se praebeant, uti inobedientes puniantur superioris arbitrio [5].

9. In ecclesiis sive cathedralibus, sive collegiatis non constituantur vicarii, qui canonicas, quas vocant, horas in choro canant; nisi aut sacerdotes, aut in sacris ordinibus constituti, aut saltem lectores ordinati, atque hi, quantum fieri potest, sint caelibes, quorum mores vitaque probata fuerit. Nec permittantur in choro psallere, nisi vestitu et habitu corporis, ministros se esse Dei et ecclesiae demonstrent [6].

10. In omnibus ecclesiis cathedralibus et collegiatis, distributiones fiant exacte iuxta decreta concilii Tridentini, curentque episcopi, ne ab iis in quoquam recedatur.

11. Hortatur praesens synodus, ut in omnibus ecclesiis saecularibus totius provinciae recipiatur usus Romanus, etiamsi illum cathedralis ecclesia non receperit, non obstante contrario statuto synodi praecedentis [7].

12. Quaecumque ecclesiae collegiatae et aliae maiores proprium usum habent, et tanto tempore habuerunt, ut, iuxta bullam sanctae memoriae Pii V, eum retinere possint: si eum retinere desiderent, intra triennium proximum omnia officia sua, etiam prosas seu sequentias, debite ab incertis et apocryphis purgari ac corrigi curabunt, repurgata episcopo vel superiori exhibebunt, et sic repurgata ad sedem apostolicam transmittant pro confirmatione. Et nisi id fecerint, mandat iis haec synodus ut, veteri usu relicto, Romanum recipiant intra annum proximum, sub poena interdicti ipso facto incurrenda.

[1] Sess. XXIV, c. 4, *de ref.*
[2] Conc. Trid., sess. V, c. 2, *de ref.*
[3] Conc. prov. II, tit. II, cap. 7.
[4] Ibid., cap. 8.
[5] Ibid., cap. 6.
[6] Ibid., cap. 9.
[7] Conc. prov. II, tit. III, cap. 4.
[8] Ibid., cap. 5.
[9] Ibid., cap. 7.

[1] Ibid., cap. 8.
[2] Ibid., cap. 10.
[3] Conc. prov. I, tit. VI, cap. 4 et 3.
[4] Ibid., cap. 7 et 9.
[5] Ibid., cap. 9.
[6] Ibid., cap. 15.
[7] Conc. prov. 1586, tit. III, cap. 1.

13. Quaecumque ecclesiae usum Romanum receperunt aut recipient, propria officia sanctorum suorum, quae cum officio Romano servare voluerint, repurgari, ad formam usus Romani, ut supra, accommodari ac debite approbari a sede apostolica curabunt. Et quamdiu id non fecerint, iis omissis, facient officium iuxta rubricas breviarii Romani.

14. Unumquemque episcopum hortatur haec synodus, ut in ecclesiis provinciae recipiatur rituale Romanum sanctae memoriae Pauli V.

15. Nullus peregrinus et ignotus sacerdos, sive saecularis sive regularis, sine sui ordinarii literis ab episcopo loci recognitis et approbatis, ad divina celebranda et sacramenta administranda admittatur[1].

16. Consuetudinem abigendi per strepitum eos qui chorum tardius ingrediuntur, corruptelam esse, et sine scandalo tolerari non posse declarat, ideoque et aboleri mandat synodus. Quare si alicubi corruptela ista necdum sit abrogata, capitulum istius ecclesiae mox abrogari curet, puniatque pro modo scandali eiusmodi strepitum in posterum excitantes.

17. Officia divina, etiam quae pro fidelibus defunctis persolvuntur et parvum officium beatae Mariae non cursim et perfunctorie, sed diligenter, distincte et accurate peragantur.

18. Onera missarum beneficiis suis incumbentia plene ac debite non explentes, hoc ipso (etiamsi in loco privilegiato resederint), a fructibus beneficiorum suorum suspendantur et suspensi maneant, donec debite docuerint de impleto onere missarum, ob cuius omissionem suspensi fuerant.

19. Dum missae sacrificium celebratur, crux in altari adsit, et duae semper candelae cereae in eo aut circa illud ardeant. Nec celebrans vel ei ministrans, pileum, biretum, chirothecas, claves aut aliquid simile in altari ponat. Illi quoque, quibus sacri canones annulum gestare permittunt, dum missae sacrificium celebrant, eumdem deponant, praelatis exceptis.

20. Nemo celebret primitias, antequam ordinarius seu ab illo deputatus, eum in caeremoniis rite obeundis satis instructum noverit et probarit.

21. Sciat quilibet sacerdos se pluribus stipendiis unica missa in conscientia satisfacere non posse.

22. Audiendae missae rationem populum parochus doceat, quo ex propitiatorio illo sacrificio uberiorem is fructum capere possit. Et frequenter ex iis, quae in missa leguntur, aliquid exponat iuxta mandatum concilii Tridentini[2], quod et ait magnam in ea contineri populi fidelis eruditionem.

23. Omnes graviter ac modeste in processionibus procedant, colloquiisque exclusis, psalmis, hymnis aliisque sacris precibus operam dent, nec ordinem suum quis mutet, non magis in processionibus quae septimana sancta instituuntur, quam in aliis.

24. Ubi tam longi sunt processionum circuitus, ut occasionem praebeant in itinere bibendi, vel reliquiae aut imagines seu effigies sanctorum commode a peditibus circumferri nequeant, vel populi devotio languescat; ita illi contrahantur et abbrevientur, ut omnis scandali et irreverentiae tollatur occasio et viarum longitudine devotio non tepescat.

25. Ubicumque coemeteria necdum sufficienter clausa sunt, sine mora, muris, fossis aut sepibus ita concludantur, ut equis, vaccis, porcis aliisque similibus animalibus nullus pateat accessus. Nec in iis unquam tripudietur, nihilque permittatur, quod loci religioni et decentiae repugnet.

26. In campanili ecclesiae columbae non alantur, nec ullae puellae aut aliae foeminae ad pulsandas campanas illud conscendant, ne praetextu quidem festi alicuius sanctae.

27. Campanas et tintinnabula ad harmoniam pulsantes, eiusmodi modulatione non profanas cantiones, at potius hymnos et cantica ecclesiae exprimant.

28. Exorta aeris tempestate, campanae pulsentur, tum ad tempestatem illam vi divina, quae ex solemni prece sacraque benedictione illis inest, depellendam; tum ut fideles ad orandum et Dei misericordiam piis orationibus implorandam excitentur.

29. Mendici ad valvas ecclesiae consistant, nec intra illam eleemosynas petere permittantur; nullaeque in ea deambulationes unquam fiant.

30. Capellae collapsae vel semidirutae, quae in aliquibus huius provinciae locis visuntur, sumptibus eorum, ad quos de iure vel consuetudine pertinet, debite restaurentur. Si quae autem ob inopiam restaurari nequeant, ordinarius loci, iuxta decretum concilii Tridentini[1], tanquam sedis apostolicae delegatus, prius omnino dirutas in profanos usus non sordidos, erecta tamen ibi cruce, convertat, et beneficia in iis fundata in alias ecclesias transferat, servata eiusdem oecumenici concilii forma.

31. Cum iure statutum sit, ne supellex profana in ecclesias admittatur, nisi propter hostiles incursus, aut incendia repentina, seu alias necessitates urgentes, ad eas oporteat habere refugium: et, necessitate cessante, res in loca pristina reportari debeant: hoc ipsum in usum revocetur, et exacte ubique servetur.

32. Clerici coniugati pluvialibus non induantur, nec in processione, nedum chorum et cantum dirigant.

33. Nulli adultero, fornicatori aut blasphemo notorio, cum sacerdotibus vel aliis ecclesiae ministris, in ecclesia psallere, aut alia divina officia canere permittatur.

34. Conventicula puellarum et adolescentium, quae usurpato nomine confraternitatum Sancti Nicolai et Sanctae Catharinae in variis locis instituuntur, ob graves excessus et scandala etiam in ecclesia data, haec synodus improbat et abroganda iudicat.

Titulus IV.

De superstitione et exorcismis.

1. Pastores et alii concionatores in eas superstitiones particulariter invehantur, quas sciunt eo in loco a pluribus committi. Et generaliter populum doceant, superstitiosum esse expectare quemcumque effectum a quacumque re, quem res illa nec ex sua natura, nec ex institutione divina, nec ex ordinatione vel approbatione ecclesiae producere potest; praedictaque congruis et aptis exemplis explicare in particulari conabuntur.

2. Non modo sortilegi, incantatores et dantes alta nomina, vel ignotos caracteres, quique super futuris eventibus aliisque secretis rebus responsa dant, sed illi etiam qui tales consulunt, altisque nominibus utuntur, secundum sacros canones et apostolicas constitutiones debite puniantur.

3. Sine licentia ordinarii in scriptis praeobtenta, nemo exorcizare praesumat, et quicumque

[1] Conc. Trid., sess. XXIII, c. 16, in fine, *de ref.*, et sess. XXII, de observ. in celeb. miss.

[2] Sess. XXII, *de sacrific. miss.*, cap. 8.

[1] Sess. XXI, cap. 7, *de ref.*

eiusmodi licentiam obtinuit, in eius muneris functione, graviter, pie ac religiose in primis se gerat, quaestumque fugiat et ab omni curiosa percunctatione abstineat, nec aliis exorcismis utatur, quam quos ordinarius approbarit.

4. Immundum spiritum nimis loquacem tacere iubeat, eiusque nugas, risus et criminationes cohibeat; ac praesentes moneat, ne haec curent aut credant, sed daemonem mendacii patrem esse meminerint.

5. Nemo mulieri energumenae aut maleficiatae exorcismum adhibeat, nisi in praesentia duarum saltem personarum probatae vitae.

6. Exorcizaturus se oratione et ieiunio praeparare studeat, et conscientia ab omni culpa pura et munda, magna cum humilitate ac fide ad id munus obeundum accedat, ipsosque energumenos adhortetur, ut omnis anteactae vitae peccata diligenti conscientiae discussione confiteantur.

7. Quilibet exorcista eorum, quibus exorcismum adhibet, actiones caute consideret, videatque an non subsit aliqua fictio, praesertim, si exorcizandus sit pauper. Medicum etiam, si expedire censuerit, consulat, adhibeatque, ut is iudicet, an quod agitur, non fiat vi morbi vel atrae bilis.

8. Observet etiam, ad quae verba daemones magis contremiscant, et ea saepius repetat [1].

9. Sanctissima eucharistia super caput obsessi, vel aliter eius corpori non admoveatur, ob irreverentiae periculum [2].

Titulus V.

De festis et ieiuniis.

1. Pastores singuli qualibet die dominica, sub concione vel summo sacro, dies festos et ieiunia ea septimana occurrentia populo denuncient, iidemque et alii concionatores obligationem servandi festa, saepe ac serio inculcent, nihilque omittant, quod ad deterrendum populum a scelere violationis eorum facere possit.

2. Meminerint exempti, etiam regulares, dies festos, quos in dioecesi sua servandos episcopus praeceperit, a se quoque servari debere.

3. Ad tollendos abusus, quibus in hunc usque diem praecedentium conciliorum decreta mederi non potuerunt, ut videlicet impedirentur deambulationes, lusus, spectacula ludicra, exercitia sagittariorum, balistariorum, gladiatorum et similium, piscationes et potationes, aliaque opera profana, dominicis et aliis festis diebus, tempore divini officii, maxime vesperarum et concionis: decernit sacra synodus, ut in singulis ecclesiis parochialibus singularum urbium totius provinciae, vesperae canantur eadem hora et semper post prandium extra quadragesimam; et ante finem earum praedicta prohibeantur, immo exitus e portis urbium, huiusmodi exercitiorum causa, tam vesperarum quam missae parochialis et concionis tempore, omnino impediantur [3].

4. De salute opilionum, bubulcorum ac similium sollicita, haec synodus mandat pastoribus, ut cum parentibus aut heris eorum desuper agant, curentque, quantum fieri potest, iuxta directionem pastoris, tantum temporis concedi, quo rem divinam audiant et catechesi intersint, pecoribus eorum interim domi reclusis, vel aliis ipsorum loco pascentibus.

5. Festa in populo servanda, si in talem dominicam inciderint, ut transferri debeant: ea translatio fiet tantum quoad officium in ecclesia praestandum, et nullo modo quoad solemnitatem et venerationem in populo: excepto festo Annunciationis beatae Mariae, quod incidens in aliquam dominicam quadragesimae, praeterquam Palmarum, celebrabitur feria secunda proxime subsequente, etiam a populo feriandum iuxta devotam et antiquam consuetudinem. Si vero inciderit in dominicam Palmarum, vel inter eam et dominicam in Albis occurrerit, celebrabitur feria secunda post dominicam in Albis tam a populo quam a clero, et alias iuxta ritum Romanum.

6. Festo Purificationis beatae Mariae incidente in dominicam Septuagesimae, Sexagesimae, aut Quinquagesimae, in ecclesiis beatissimae virgini non dedicatis officium transferetur in diem sequentem; benedictio tamen candelarum et processio fient ipsa dominica, contrario statuto vel consuetudine non obstante.

7. Festum incidens in diem Cinerum, transferetur in diem proxime sequentem.

8. Festum sancti Marci, si in hebdomada Paschae, vel dominica Quasimodo evenerit, transferetur in sequentem feriam post Quasimodo festo solemni non impeditam, una cum processione et abstinentia a carnibus per totum diem et ieiunio usque ad prandium, ubi ea est consuetudo. Si vero in aliam dominicam inciderit, festum servabitur ipsa die dominica, sed processio, abstinentia a carnibus per totum diem et ieiunium usque ad prandium, servabuntur die sequenti, iuxta consuetudinem receptam.

9. Totis tribus Rogationum diebus, festum Ascensionis Domini praecedentibus, abstinendum est a carnibus; ieiunium vero servabitur usque ad prandium, ubi ea est consuetudo.

10. Si in diem Ascensionis Domini aliud festum inciderit, illud transferetur in diem proxime sequentem quoad officium; sed non celebrabitur a populo, nisi fuerit festum patroni loci, vel dedicationis ecclesiae.

11. Festum Nativitatis sancti Ioannis Baptistae incidens in festivitatem Corporis Christi, transferetur in diem sequentem, celebrandum etiam a populo ex devotione, iuxta consuetudinem. At ieiunium servabitur feria quarta praecedente, quemadmodum et tunc quando postridie Corporis Christi, festum sancti Ioannis evenire continget.

12. Quando dies commemorationis omnium fidelium defunctorum incidet in dominicam, transferetur in feriam secundam proximam, etiam in iis locis, ubi aliter fieri consuevit.

13. Festo Nativitatis Domini in feriam sextam incidente, carnes comedere omnibus licitum est, qui voto vel professione non impediuntur [1].

14. Esum ovorum et carnium tempore vetito aegrotantibus permittere nemo praesumat, qui ad hoc specialem consensum ordinarii non habuerit.

15. In quadragesima, cibi vetiti ad aegrotantium usum in foro aut alio loco publico venales non exponantur. Nec alii eos domi vendant, quam quibus episcopus seu ab eo deputatus, id permiserit. Ii quoque neque omnibus, neque omne carnis genus passim divendant, sed iis solum qui scriptam ab episcopo eiusve deputato facultatem habuerint, illudque dumtaxat quod usui sit aegrotantibus.

16. Illi quoque quibus, ob iustam causam, usus ciborum vetitorum in quadragesima permittitur, publice iis non utantur.

17. Omnibus omnino diebus, qui vel ecclesiae praecepto vel consuetudine coluntur, in parochiali

[1] Rituale Rom. Pauli V.
[2] Ibidem.
[3] Conc. prov. II, tit. IV, cap. 1.

[1] C. ult. extra. *De observ. ieiun.*

ecclesia, hora secunda, parochus vesperarum officium peragat.

18. Moneatur populus, ut frequenter ad suas parochias saltem dominicis et maioribus festis accedat [1], et regulares ad hoc ipsum plebem in suis concionibus et catechismis adhortentur.

Titulus VI.

De imaginibus et reliquiis sanctorum et miraculis.

1. Pastores ac caeteri docendi munus curamque sustinentes, de sacrarum reliquiarum honore et legitimo imaginum usu fideles diligenter instruant, iuxta mandatum concilii Tridentini [2], docentes inter alia imaginibus Christi, deiparae Virginis, et aliorum sanctorum debitum honorem et venerationem impertiendam; non quod credatur inesse aliqua in iis divinitas vel virtus, propter quam sunt colendae, vel quod ab iis aliquid sit petendum, vel quod fiducia in imaginibus sit figenda: sed quoniam honos qui eis exhibetur, refertur ad prototypa quae illae repraesentant, ita ut per imagines, quas osculamur et coram quibus caput aperimus et procumbimus, Christum adoremus, et sanctos quorum illae similitudinem gerunt, veneremur.

2. Sanctorum reliquiae non modo in decentibus capsulis asserventur, sed eaedem capsulae sint debite obseratae, et in loco honesto, extra tabernaculum sanctissimi sacramenti, custodiantur. Nec per alios in processionibus deferantur, quam per clericos in sacris constitutos. et sacris vestibus ornatos, quantum fieri poterit.

3. Nullae novae reliquiae publicae venerationi exponantur, etiam in ecclesia quomodolibet exempta, nullaque nova miracula publicentur, nisi episcopo, iuxta decretum concilii Tridentini [3], recognoscente et approbante, et servata forma decreti sacrae congregationis rituum novissime editi.

4. Si quae sacrae tabulae aut imagines nimia vetustate, carie, situ aut sordibus pene deletae aut mutilatae, tam indecenti aspectu sint, ut contemptum potius quam venerationem excitent, eae pie religioseque restaurentur, aut, si id fieri nequeat, ab ecclesiis tollantur [4].

5. In nulla ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ulla insolita imago ponatur, nisi ab episcopo approbata fuerit, qui et cavebit ne quid pingatur aut sculpatur, quod veritati scripturarum, traditionum aut ecclesiasticarum historiarum adversetur, ne, cuius lectio prohibetur, eius imago populo proponatur. Caveatur quoque, ut procaci venustate imagines non pingantur nec ornentur [5].

6. Nihil ad ornatum supplicationum proponatur, quod oculos spectantium offendat.

7. Concionatores saepe et acriter, in lascivas, et ob nuditatem vel aliter obscoenas picturas et imagines invehantur. Et nemo ecclesiastici ordinis in suis aedibus aut hortis tales habeat, sub poena arbitraria.

8. Quia naturaliter fieri potest, ut proles viva edatur, quae tamen ad tempus aliquod, nulla externa vitae animalis prodat indicia, adeo ut mortua videri possit, quae nondum est talis: et nihilominus nonnulli pro miraculo habeant motus ab infante eiusmodi postea editos, quasi ad vitam revocatus esset: mandat haec synodus, ne quis campanarum pulsu vel quovis alio modo, id pro miraculo publicet, nisi prius ab ordinario loci fuerit approbatum.

Titulus VII.

De sacramentis in genere.

1. Sacramenta sanctissimae eucharistiae et extremae unctionis administraturi, superpelliceo et stola sint induti. Idem servetur in sacramento baptismi extra casum necessitatis, et in sacramento poenitentiae. Quod pariter statuitur in parocho vel presbytero, qui celebrationi matrimonii intererit, et in concionatoribus.

2. Pastores ad administranda sacramenta vocati, officio suo fungi non tardent, graviter alioqui puniendi: gravissime vero, si quem ipsorum negligentia sine baptismo, confessione, sacro viatico aut extrema unctione ex hac vita migrare contigerit [1].

3. Sacrum concilium Tridentinum [2] pie constituit, ut episcopi, etiam tanquam sedis apostolicae legati, ecclesiarum rectoribus tot sacerdotes adiungant, quot et ad sacramenta parochianis administranda, et ad cultum divinum satis esse possint. Ideo haec synodus mandat, ut in iisdem ecclesiis capellanias obtinentes, quos ex originali vel authentica fundationis copia ad personalem residentiam et ad pastori in praedictis cooperandum obligari constet, huic obligationi satisfaciant. Verum, quia vix ulla eiusmodi fundationis copia, multoque minus ipsum originale haberi potest, rogat haec eadem synodus patronos aliarum capellaniarum in iisdem ecclesiis fundatarum, quarum scilicet fundationes vel non reperiuntur, vel possessorem ad personalem residentiam non obligant, ut onus personalis residentiae, et pastori in sacramentis administrandis, divinisque officiis obeundis subserviendi, iisdem capellaniis annecti, utque capellanis residentibus non desit unde vivant, plures eiusmodi capellanias debite uniri permittant. Et, ubi hoc fieri aut obtineri non poterit, pastores bene dotati, et numerosum populum habentes, tot sacerdotes suo sibi sumptu adiungere compellantur, quot ad sacramenta parochianis administranda, et ad divinum cultum satis esse possint.

4. Quodvis sacramentum administraturus, magna cum religione id praestet, ac singula verba, praesertim quae ad formam pertinent, tractim ac distincte pronunciet.

5. Simul atque pastor aliquem e suis parochianis de haeresi non temere suspectum aegrotare cognoverit, eum accedere non differet, etiam non vocatus; agetque cum eo candide et aperte, indicando suspicionem haereseos qua laborat; et discrete proponet, quae ad resipiscentiam et contritionem excitandam facere iudicabit; exigetque ab eo fidei professionem; et ad piam sacramentorum susceptionem inducere conabitur. Et si ita monitus, debitam fidei professionem emittere ac sacramenta suscipere pertinaciter recusaverit, eidem morienti ecclesiastica denegabitur sepultura; ita tamen ut ordinarius ante consulatur, si res tantam moram patiatur.

6. Archipresbyteri seu decani christianitatis quotannis ab ordinario suo sanctum chrisma et sacra olea tempestive petent, et per honestum clericum in sacris constitutum in mundis vasculis, iisque argenteis vel stanneis, non autem testaceis aut vitreis, ad locum residentiae suae ferri curabunt. Et mox pastores singuli ab archipresbytero suo, vel ex ea ecclesia unde consueverunt, per se

[1] Conc. Trid., sess. XXII, in decreto *De observ. et evitand. in celebr. miss.*, Clem. VIII, anno 1591.

[2] Sess. XXV, in decreto *De invoc. et vener.* et *reliq. ss. et sac. imaginibus.*

[3] Conc. Trid., ubi supra.

[4] Syn. Cameracen. 1617, cap. 21.

[5] Conc. Trid., ubi supra.

[1] Syn. Cameracen. 1617, cap. 7.

[2] Sess. XXI, c. 4, *de ref.*

vel alium sacerdotem, aut saltem diaconum vel subdiaconum, in similibus vasculis sanctum chrisma et sacra olea reverenter ad ecclesiam suam deferent.

7. Sanctum chrisma et sacra olea fideliter a parochis et aliis custodiantur, et nemo ea sub praetextu medicinae, vel maleficii tollendi, alicui tradere praesumat[1]. Claves quoque armarii, in quo ea custodiuntur, sicut et tabernaculi sanctissimi sacramenti et fontis baptismalis, pastor ipse diligenter asservet, nec alteri non sacerdoti eas committat.

8. Episcopi sanctum chrisma et sacra olea in tanta quantitate consecrent, ut iis oleum non consecratum nunquam vel raro admisceri debeat. Et si quando necessum fuerit admisceri, guttatim hoc fiat; quantitasque eius, quod una vel pluribus vicibus infundetur, semper minor sit prima quantitate olei consecrati.

Titulus VIII.

De sacramento baptismi.

1. Fons baptismalis honesto semper operculo tegatur, ne quid sordium in eum possit incidere, seraque insuper muniatur, et dum novae aquae consecrandae sunt, veteres in piscinam infundantur.

2. Si alicubi aquas sacri fontis corrumpi, vel marmoreum eius vas gelu vel aliter findi, atque ita aquas effluere contigerit: parochus, non expectato sabbato sancto vel vigilia Pentecostes, novas aquas quam citissime consecret, iuxta formam in manuali dioecesano vel rituali Romano[2] praescriptam; et vas plumbo prius obduci, vel novum comparari curet.

3. Etsi iam olim certum ac definitum sit, baptismum ab haereticis collatum esse validum, quando nimirum, iuxta ritum sanctae Romanae ecclesiae baptizant: si tamen, praemonito episcopo, et factis diligentiis, adfuerit dubium, an huiusmodi ritu sacrae Romanae ecclesiae servato baptismus sit collatus, iterum sub conditione baptizetur.

4. Nemo extra ecclesiam parochialem, ubi sacri fontes sunt, baptizare audeat, nisi in necessitate aut principum liberos[3].

5. In necessitate domi baptizato caeremonias, quae tunc defuerunt, postea in ecclesia pastor adhibeat. Et si alius domi ad baptismum, alius in ecclesia ad catechismum exorcismumque adhibitus sit patrinus, utriusque nomen in librum baptizatorum ita referatur: „Susceptor in baptismo N. . . . susceptor in catechismo et exorcismo N. . . .“ qui tamen nullam cognationem spiritualem contrahit, sed is tantum, qui susceptor fuit in baptismo.

6. Qui per procuratorem infantem e sacro fonte suscipit, cognationem spiritualem contrahit, et non procurator: eoque casu uterque libro baptizatorum inscribatur hoc modo: N. . . . nomine N. . . .

7. Monachi, etsi abbatiali fulgeant dignitate, de baptismo aliquem suscipere compatresque aut commatres habere sacris canonibus[4] prohibentur. Quare nec per procuratorem eiusmodi cognationem contrahere ipsis licet.

8. Meminerint pastores sibi non licere sine exorcismo et alia solemnitate debita aliquem baptizare extra casum necessitatis: utpote, si infans peste laboret, aut eo nomine suspectus sit, quia ex matre pestifero morbo laborante natus sit.

9. Ubicumque pastores duas habent ecclesias, unam scilicet principalem et alteram secundariam, quae vulgo succursus vocatur, ne infantem, dum ex loco succursus ad ecclesiam principalem, quae saepe longe distat, baptizandus defertur, in itinere mori contingat: permittit haec synodus, ut in ecclesiis succursuum, de consensu pastoris, sine praeiudicio ecclesiae principalis, sacri fontes erigantur.

10. Nulla deinceps ad obstetricandi officium admittatur, quam et materiam et formam baptismi probe nosse pastori non praeconstiterit. Et quoad eas, quae iam sunt admissae, pastor easdem desuper examinet, ac ignorantes debite instruat; curetque pueros baptizandos intra diem tertium sibi denunciari.

11. Rogetur obstetrix, dum ad ecclesiam infans baptizandus defertur, an eum baptizarit. Si affirmet, rogetur quam materiam et cui corporis parti adhibuerit, an ipsa formam pronunciarit et quo modo. Si post haec, obstetricis conditione, respondi modo et aliis circumstantiis consideratis, nullum sit sacerdoti morale dubium, quin baptismus rite sit collatus, abstinens a baptismo, solemnitates dumtaxat suppleat; si vero in baptismi substantia erratum fuisse deprehenderit, absolute infantem baptizet. Si aliquod ei de valore baptismi morale dubium vel haesitatio superfuerit, sub conditione baptismum conferat.

12. Caveat baptizans[1], ne aqua capiti infantis infusa in fontem recidat; sed aliquo vase recepta in baptisterii sacrarium effundatur, ut pericula contagii et morborum vitentur.

13. Parochus, ob id quod puer baptizandus sit illegitimus, vel ex parentibus pauperibus et exteris casu illic natus, nullusque pro eius alimentatione fideiussor se offerat, ipsum baptizare non recuset, nec differat: etiamsi magistratus loci, vel alii quicumque ob praedictas vel alias causas puerum baptizari prohibeant.

14. Baptizans ipse, manu propria, nomina et cognomina uniuscuiusque baptizati, illiusque patris et matris, susceptoris et susceptricis, registro inscribat, sub forma sequenti:

„Tali *die,* talis *mensis,* talis *anni, per me infrascriptum baptizatus* vel *baptizata est,* N. *filius* vel *filia* N. N. et N. N. (exprimendo nomen et cognomen utriusque parentis). *Susceptor fuit* N. N. *Susceptrix* N. N.“

Et hoc registrum quotannis visitatori exhibeatur. Quando tamen infans non est legitimus, et de altero parente tantum publice constat, illius tantum nomen et cognomen scribatur. Porro, si de neutro parente publice constiterit, ita scribatur:

„*Baptizavi infantem, cuius parentes ignorantur, natum* tali *die,* talis *mensis,* talis *anni. Susceptor fuit* N. N. etc.,“ ut hac ratione omnis infamiae vitetur occasio, prout ordinat rituale Romanum Pauli V.

15. Si expositus sit infans, exprimatur quo die, ubi et a quo repertus, et quot dierum verisimiliter sit; et baptizetur sub conditione, si ignoratur fuisse baptizatum[2].

Titulus IX.

De sacramento confirmationis.

1. Episcopis hoc sacramentum administraturis, non tantum illic ubi illud conferent, at in locis quoque vicinis eiusdem dioecesis, hoc ipsum tempestive publicetur.

2. Episcopi sacramentum confirmationis administraturi, aliquot ante diebus curent per parochos populum de sequentibus diligenter moneri: in primis, de dignitate, vi et effectibus huius sacra-

[1] Pontific. Rom.
[2] Rituale Pauli V.
[3] Clement. unic. de baptismo.
[4] Dist. IV, can. 103 et 104, de consec.

[1] Rituale Rom.
[2] Rituale Rom. Pauli V.

menti; de confessione praemittenda ab iis qui erunt confirmandi, si ad discretionis annos pervenerint; de prohibita eiusdem sacramenti iteratione sub poena sacrilegii, eo quod imprimat characterem; denique de patrinis aut matrinis necessariis non minus quam in baptismo, ut proinde singuli puerorum ab aliquo praesentandi adducantur, mares quidem quoad fieri poterit a viris et puellae a mulieribus, quorum etiam officium parochus declaret, nempe quod eorum puerorum, quos susceperint, tanquam filiorum spiritualium curam gerere, eosque prima fidei rudimenta docere debeant, si ea ignorent. Qui quidem susceptores ipsi antea sint sacro chrismate confirmati, maiores quoque natu iis quos praesentant aut suscipiunt, cum minor maiori monendo aut corrigendo, patris vice esse non possit. Moneantur etiam de conferendis mundis linteis iustae longitudinis, ut fronti et capiti circumcingi possint [1].

3. Qui in baptismo patrinus esse prohibetur, nec in confirmatione esse potest.

4. Dubitantes, an hoc sacramentum aliquando susceperint, causas dubitandi episcopo exponant, ut sub conditione confirmentur, si is ita fieri debere iudicaverit.

Titulus X.

De sacramento poenitentiae.

1. Statuit sacra synodus Tridentina [2] nullum presbyterum, etiam regularem, posse confessiones saecularium, etiam sacerdotum, audire, nisi aut parochiale beneficium, aut ab episcopo idoneus iudicatus, eiusdem approbationem obtineat, privilegiis et consuetudine quacumque immemoriali non obstantibus. Itaque eiusmodi beneficium vel approbationem non habentes, confessiones saecularium, etiam sacerdotum, excipere non praesumant, extra mortis articulum.

2. Pius V constitutionem Innocentii III de qua in c. *Cum infirmitas* ✠ *De poenitentia et remiss.* innovando statuit ac decrevit, sub excommunicationis et aliis gravissimis poenis, ut medici ad infirmos in lecto iacentes vocati, ipsos ante omnia moneant de confessione peccatorum facienda, et inobedientes tertio die ulterius non visitent. Cumque hoc ipsum exacte servari salus animarum deposcat, quatenus opus sit, imploretur etiam brachium regis catholici, ut ab omnibus et singulis medicis praesentibus et futuris iuramentum praestari iubeat, quo id facturos se promittant, et contravenientes debite puniantur.

3. Ad audiendas confessiones debite admissus, aliorum confessiones excipere non praesumat, quam in quos ordinariam vel delegatam habet iurisdictionem. Et is, qui non absolute, sed pro certo loco tantum admissus est, sciat se alibi, etiam cum consensu pastoris, confessiones excipere non posse.

4. Ubi necdum erecta sunt confessionalia, quae confessarium a poenitente asserculo cancellato, ac poenitentem a sequentibus alio asserculo disiungant, fiant intra quatuor menses post publicationem statutorum huius synodi, expensis fabricarum, eademque in loco patenti et aperto constituantur. Et nemo deinde absque licentia ordinarii extra eiusmodi confessionalia, foeminarum confessiones audire praesumat, nisi in casu necessitatis, ita ut ab aliis conspici, non autem audiri possit, sub poena arbitraria.

5. Confessarius foeminarum aegrotantium confessiones non audiat, ostio cubiculi, ubi illae decumbunt, penitus clauso.

6. Dum tenebrae sunt, nemo, nisi adhibito lumine, foeminarum confessiones excipiat.

7. Confessarius sedens confessiones excipiat, quacumque etiam dignitate poenitentes fulgeant, et non nisi cooperto capite, sacramentalis absolutionis sententiam ferat.

8. Prudentes sint confessarii in examinando poenitentes, praesertim circa vitia carnis, ne indiscretis interrogationibus eos doceant peccata quae ignorant, vel aliter scandalizent.

9. Habens facultatem absolvendi a reservatis, prudenter ea utatur, exponendo poenitenti gravitatem peccatorum; sciatque se super irregularitatibus dispensare, aut a censuris et votis reservatis absolvere non posse, nisi id specialiter fuerit concessum.

10. Quilibet confessarii, secundum praescriptum concilii Tridentini [1], quantum spiritus et prudentia suggesserit, convenientes satisfactiones iniungant, habeantque prae oculis, ut satisfactio quam imponunt, non sit tantum ad novae vitae custodiam et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad praeteritorum peccatorum vindictam et castigationem.

11. Occasiones propinquas peccandi mortaliter vitare nolentibus, beneficium absolutionis non impendatur.

12. Neminem vero obligent pastores aliive confessarii, ut perpetuo sibi soli et non alteri confiteatur. Si quis id fecerit, gravissime puniatur. Et si hoc statutum non ignorarit, ipso facto ab audiendis confessionibus sit suspensus, sive saecularis sive regularis is fuerit, etiam exemptus, et eiusmodi obligationem, etiam iuramento vel voto firmatam, tanquam irrationabilem et indiscretam haec synodus irritam esse declarat, et, quatenus opus est, irritat.

13. Sigillum confessionis strictissime servandum esse, nemo ignorat. Illud ipsum ad ea se extendit, quae occasione eorum, quae in confessione detecta sunt, post datam absolutionem a confessariis interrogati poenitentes vel repetunt vel fusius enarrant. Ideo et ea non minus, quam alia in confessione dicta, secreta sunt habenda.

14. Nullus saecularis vel regularis sacerdos praesumat usurpare formam verborum absolutionis sacramentalis, dum infirmo confert indulgentias, nisi tum etiam confessionem eius exceperit, et simul velit a peccatis absolvere.

15. Episcopus ab audiendis confessionibus suspendat aut omnino amoveat confessarios, etiam regulares iam approbatos, quos pro suae conscientiae religione viderit graviter offendere, et in eo munere non ita sincere et cum aedificatione se gerere, quemadmodum et tanti ministerii sanctitas postulat, et animarum salus deposcit.

Titulus XI.

De sacramento eucharistiae.

1. Sciat unusquisque fidelis, qui ad annos discretionis pervenit, quandocumque a pastore idoneus iudicabitur, se, saltem in Paschate, (quod iuxta declarationem Eugenii IV dominicam Palmarum et sequentes dies usque ad dominicam in Albis inclusive comprehendit), in sua ecclesia parochiali communicare debere, nec satisfacere ecclesiae praecepto alibi communicando. Si qui vero a parochia eo tempore abfuerint, domum reversi, intra quindenam, vel in ecclesia sua parochiali communicent, vel alibi se id praestitisse doceant. Neutrum facientes et quicumque alii praecepto ecclesiae de communione paschali non satisfacientes, postquam

[1] Conc. prov. II, tit. VII, cap. 1.

[2] Sess. XXIII, cap. 15, *de ref.*

[1] Sess. XIV, c. *De satisf. necess. et fructib.*

a pastore moniti fuerint, episcopo, eiusve vicario denuncientur, ut, secundum praescriptum canonis: *Omnis utriusque sexus,* ⋈ *De poenitentia et remiss.* in exemplum aliorum debite puniantur.

2. Parochi paulo ante tempus paschale parochianos diligenter instruant, non modo quali praeparatione ad sacramentum poenitentiae, verum etiam quanta reverentia et humilitate ad tremendum eucharistiae sacramentum accedere debeant, quantaque illis supplicia sint parata, qui indigne suscipiunt.

3. Curent parochi, ut mendici et vagi tempore paschali in sua parochia agentes communicent, eosque antea de requisitis ad dignam confessionem et communionem particulariter instruant.

4. Praeceptis ecclesiae de annua confessione et communione paschali non satisfacientes, eleemosynis mensae pauperum gaudere non merentur. Quare et satagant pastores, ut illis pro aliqua parte, prima vice, et si se non emendarint, in totum deinde priventur, in exemplum aliorum.

5. Pastor sacram eucharistiam aegrotanti administraturus, praemoneat, ut eius cubiculum prius purgetur, mensaque mundo linteo, cruce, luminaribus et vasculo aquae benedictae instructa praeparetur, in qua pyxis cum sanctissimo sacramento collocetur.

6. Pastores, eorumque vicarii, venerabilis Corporis Christi sacramentum ad aegrotos deferentes, superpelliceo vel alba et stola sint induti; et clericus superpelliceo vestitus, lumen et campanulam sonantem praeferat, etiam quando frequentius eidem aegroto in eodem morbo administraretur. Insuper, ubicumque commode fieri poterit, sub honesto baldachino deferatur: omnibusque et singulis illud deferentibus, nec non iis, qui pro illo habendo contribuent, quilibet episcopus in sua dioecesi quadraginta dierum indulgentias in Domino largitur. Nullusque omnino regularis vel saecularis sacerdos, etiam exemptus, illud occulte ad aegrotum deferre praesumat, nisi forte episcopus ob iustam causam aliud permiserit.

7. Quando parochus, dum per aspera et difficilia loca illi gradiendum est, unam dumtaxat sacram hostiam ad aegrotum defert; inane vasculum, occulte, silente campanula et sine lumine, exutus stola et superpelliceo, ad ecclesiam referet; iis qui comitati fuerint praemonitis, unam dumtaxat sacram hostiam ad aegrotum delatam fuisse.

8. Cum quis sacerdoti sanctissimi Corporis Domini sacramentum ferenti obviam fit, flexis genibus tamdiu in adoratione permanebit, quoad ille cum sacramento transierit, et ad id debite praestandum, si equo vel curru vehatur, ex eo descendet.

9. Ultimo supplicio afficiendis, pridie vel saltem quinque aut sex horis ante mortem, sanctissima eucharistia administretur, si ad eam recipiendam debite fuerint dispositi.

10. Peste affecto, statim ut confessus fuerit, etiam non ieiuno sanctissima eucharistia pro viatico, et sacramentum extremae unctionis administrentur.

11. Populo, postquam sanctam eucharistiam sumpserit, vinum pro ablutione e calice consecrato ne praebeatur.

12. Satagant pastores, ut vascula et pyxides sanctissimi sacramenti ubique sint ex argento.

13. Tabernaculum sanctissimae eucharistiae tale sit, ut ipsa commode ex eo depromi possit, nihilque praeter eam in eodem conservetur.

14. Curent parochi, ut ante tabernaculum sanctissimae eucharistiae continuo, tam de nocte quam de die, lumen ardeat; et ubi facultates ecclesiae sumptum istum ferre non possunt, excitetur devotio parochianorum ad liberaliter contribuendum, aut ex communi aerario, aut per particulares collectas. Et si alicubi nec hac quidem ratione continuum lumen haberi possit, recurratur ad episcopum, qui pro sua prudentia iudicabit quomodo subveniendum. Hac ratione pro caeteris quoque diebus paulatim, per pia legata et fundationes, sufficiens oleum habendum sperari debet, maxime si pastores serio ad id allaborent.

15. Singulis septimanis aut circiter, et, si humiditas loci requirat, etiam saepius, species sacramentales renoventur.

16. Advigilent pastores, ut hostiae tam maiores pro celebrantibus quam minores pro communicantibus, sint delicatae, honesteque rescissae ac recenter coctae, dum emuntur, utque conserventur in pyxidibus nullo malo odore infectis et nunquam ultra mensem.

17. Ut occurratur defectibus, qui contingere possunt circa panem qui in sanctam eucharistiam est consecrandus, per ordinarios seu ab illis substitutos, in singulis suarum dioecesium civitatibus ac oppidis deputetur aliquis, qui dictum panem ex optimo et purissimo tritico, ac ea quae illi praescribetur forma, exactissime conficiat, exacto prius iuramento de officio fideliter praestando; neque liceat cuiquam parocho vel sacerdoti, ab alio quam sic deputato, sibi panem ad missam celebrandam comparare, nisi forte ab aliquo monasterio ei subministretur.

18. Magna solicitudine ubique provideatur, ut vinum, in tremendo sacrificio in sanguinem Domini transubstantiandum, semper sit purum, et nullo modo acidum aut coeptum corrumpi. Et cum re ipsa saepe compertum sit vendi hydromel, siceram vel liquorem mixtum ex utroque, aut similem, pro vino Hispanico vel alio: nemo deinceps huiusmodi vino aut liquore ad celebrandum utatur, nisi certitudinem habeat ipsum esse verum et purum vinum.

19. Ubi toties publicae processiones cum sanctissimo sacramento instituuntur, ut nimia frequentia minuat reverentiam, episcopi debitam moderationem adhibeant.

20. Nemo concionetur vel sermonem habeat ante sanctissimum sacramentum publice expositum, capite cooperto.

21. Albae, amictus, mappae altarium et alia benedicta, cum profanis linteis non laventur, et dum corporalia et purificatoria mundantur, primae lotionis aqua in piscinam proiiciatur.

Titulus XII.

De sacramento ordinis.

1. In primis, testimonia vitae et probitatis morumque adferri debent a singulis ordinandis: quae signata sint a decanis christianitatis, ac deinceps ab eisdem decanis clausa et obsignata mittantur, sub poena reiectionis eorumdem, et non admissionis ipsorum ordinandorum. Si quis autem sine literis illis venerit, is non admittatur, immo ne quidem examinetur[1].

2. Proclamationes promovendorum ad singulos ordines fiant iuxta decretum concilii Tridentini, et qui de his, sive saeculares sive regulares, fidem non fecerint in examine, reiiciantur[2].

3. Saeculares ad minores ordines promovendi, eiusmodi testimonia adferant a parocho et magistro scholae quam frequentant; maioribus ordinibus insigniendi, si in ecclesia cathedrali vel

[1] Conc. prov. II, tit. XL, cap. 1.

[2] Ibid., cap. 2.

collegiata resideant, a capitulo; si in collegio vel paedagogio aliquo degant, ab illius praeside; alioquin a proprio parocho; et si theologiae vel philosophiae dent operam, etiam a professore praetacta testimonia habere debeant.

4. Religiosi, etiam ordinum mendicantium, a superiore suo aetatis ac vitae morumque probitatis testimonia in scriptis adferant, doceantque de ordinibus susceptis per literas a secretario episcopi expeditas, et sigillo eiusdem episcopi communitas, antequam ad altiorem ordinem admittantur. Insuper ad subdiaconatum promovendi, declarent se libere et sine ulla coactione professionem fecisse aut ratam habuisse, illudque in registro ordinatorum annotetur.

5. Episcopi subditos suos, non aliter quam iam probatos et examinatos, ad alium episcopum ordinandos dimittent, iuxta decretum sacri concilii Tridentini [1].

6. Virtute literarum dimissorialium, clerico alterius dioecesis maiores vel minores ordines collaturus, sciat se cum eo super interstitiis temporum dispensare non posse.

7. Tituli patrimoniales et beneficiales sint sufficientes ad victum, iudicio episcopi, ideoque ad minimum, centum florenorum. Et qui canonicam institutionem et pacificam possessionem beneficii non obtinet, eius titulo non ordinetur.

Forma vero iuramenti, quod praestare tenebuntur ii, qui patrimoniali titulo ad ordines promovebuntur, sit haec:

„Ego N. . . . iuro, quod in acquisitione honorum meorum patrimonialium, ad quorum titulum sum promovendus ad sacros ordines, nulla fraus aut dolus intercessit, quodque illa possideo, neque in posterum directe aut indirecte alienabo, nisi fuerit mihi de beneficio ecclesiastico aeque sufficienti provisum; quo casu ipsum non faciam sine consensu mei episcopi, in literis ipsius alienationis specialiter exprimendo. Beneficium autem, quod in dicti tituli mei locum successerit, sine simili consensu non resignabo. Ita me Deus adiuvet, et haec sancta Dei evangelia.“ Et alias ad praescriptum sacri concilii Tridentini [2].

8. Ordinandus titulo patrimoniali, iuramentum a synodo praecedenti, hoc titulo cap. 4 praescriptum, de verbo ad vêrbum praestabit, nec antea literae approbationis tituli expedientur: quae et testabuntur praestitum fuisse. Simile iuramentum, mutatis mutandis, praestabunt ordinandi titulo beneficiali.

9. Subdiaconatum suscepturi, vitae rationem, cui se illum suscipiendo sancte obstringunt, diligentius perpendant. Utque omnis anteactae vitae peccatorum accuratam confessionem praemittant; et diaconi ad sacerdotii gradum accessuri, paulo ante in loco semoto, ab omnibus curis et occupationibus liberi, exercitia spiritualia obeant, utrosque haec synodus hortatur in Domino.

10. Ne quis forte a susceptione ordinis sacerdotii ab episcopo reiectus, ad confusionem apud suos evitandam, ministerium sacerdotale, quod non accepit, sacrilega temeritate usurpare attentet: mandat haec synodus, ut celebratio primitiarum nemini permittatur, antequam superiori ecclesiastico saeculari vel regulari loci, ubi quis eas celebrare intendit, literas suscepti sacerdotii exhibuerit.

Titulus XIII.

De sponsalibus et matrimonio.

1. Etsi sponsalia de futuro a concilio Tridentino sint intacta, ea tamen ad diversa inconvenientia evitanda inter alienos parochianos coram se contrahi parochus non permittat, sub poena arbitraria, nisi de ordinarii vel proprii parochi consensu fidem fecerint.

2. In taberna quoque sponsalia contrahere volentibus parochus non assistat, et nullis unquam potu captis.

3. Satagant pastores, ut matrimonium contrahere volentes, si non sint confirmati, curent se confirmari antequam illud contrahant; sciantque orationem dominicam, salutationem angelicam, symbolum apostolorum praeceptaque decalogi et ecclesiae.

4. Parochi sponsos et sponsas hortentur ut, antequam contrahant matrimonium, peccata sua diligenter confiteantur, et sacramentum eucharistiae pie sumant; utque ante sacerdotalem benedictionem in eadem domo non habitent [1].

5. Decretum concilii Tridentini [2], irritans et annullans matrimonia, quae aliter quam praesente proprio alterius contrahentium parocho, vel alio sacerdote de eiusdem parochi vel ordinarii licentia, et duobus vel tribus testibus contrahuntur, in omnibus et singulis ecclesiis parochialibus totius provinciae intra proximum semestre denuo publicetur; omnesque decani christianitatis et alii visitatores, in prima visitatione tempus illud subsequente, serio ubique inquirent, num id praestitum sit, et in actis visitationis singularum ecclesiarum expresse annotabunt, an huic mandato satisfactum sit, necne.

6. Matrimoniis vagorum et qui certam sedem non habent, non possunt parochi interesse, ad praescriptum sacri concilii Tridentini [3].

7. Si parochus sponsam vel sponsum non libere sed coacte ad matrimonium procedere adverterit, nec ipse eos matrimonio iungat, nec alteri ad hoc vices suas committat, sub poena suspensionis ab officio et beneficio.

8. Matrimonii denunciationes a parochis fiant, cum vir et mulier eorumve parentes, vel ii qui puellae curam habent, id postularint.

9. Proclamationes matrimoniorum tribus continuis dominicis vel aliis festivis diebus licite fiunt, iuxta decretum concilii Tridentini [4].

10. Quo die de matrimonio contrahendo denunciatio ultima facta est, eo ipso die illud non celebretur, nisi is novissimus dies sit ante quadragesimae aut adventus initium.

11. Si quando dispensatio super bannis seu denunciationibus matrimonialibus impetretur; ea, sicut et reliquae omnes dispensationes ostendantur [5], priusquam executioni mandetur. Et qui aliter eam exequi praesumpserit, debite puniatur.

12. Ex omissione proclamationum, quas concilium Tridentinum matrimonii celebrationi praemittendas saluberrime praescribit, gravia incommoda enasci pronum est: propterea statuit haec synodus, ut raro et non nisi ex iusta et legitima causa, in iis dispensetur.

13. Quia matrimonia inconsulta et praecipiti iuventutis fervore inita, infelices sortiri solent exitus, stricte praecipitur omnibus, praecipue autem universitatum et similium locorum parochis, ut si huiusmodi matrimonia praeter parentum voluntatem contrahi conspexerint, non statim intersint, sed consulto prius ordinario; qui scandalis et malis, quae inde forsan provenire possent, occurret.

---

[1] Sess. XXIII, c. 3, *de ref.*
[2] Conc. prov. II, tit. X, cap. 4.

[1] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 1, *de ref. matrim.*
[2] Ibidem.
[3] Ibidem, cap. 7.
[4] Ibidem, cap. 1.
[5] Ibidem, sess. XXII, cap. 5, *de ref.*

14. Cum ex longa coniugis absentia non resultet certitudo de eius obitu, et mors non praesumatur sed probanda sit: ad secundas nuptias convolare desiderans, matrimonio non iungatur, nisi probato prius legitime obitu coniugis.

15. Non sunt ferendae in quibusdam locis depravato morum usu introductae corruptelae, ut a nubentibus, praesertim viduis ad secundas nuptias convolantibus, vel ex aliena parochia uxorem ducentibus, pecunia extorqueatur. Ideoque episcopi eas, et quascumque alias a christianae pietatis institutis et matrimonii quod celebratur sanctitate alienas, extirpari et funditus tolli curent, etiam invocato, si necesse fuerit, auxilio brachii saecularis.

16. In ecclesia parochiali tantum, et mane seu ante prandium, matrimonium celebretur, nisi episcopus aliud permiserit.

17. Quilibet pastorum impedimenta matrimonii exacte nosse et in memoria habere studeat, et subinde in concionibus ea populo declaret.

18. Impedimento aliquo denunciato, etsi postea a denunciante fuerit revocatum, vel matrimonio desponsorum oppositione aliqua facta, parochus ad ulteriores proclamationes non procedet, et multo minus ad matrimonii solemnizationem, antequam re ad ordinarium eiusve officialem delata, sibi hoc permitti cognoverit.

19. Registrum matrimonio iunctorum non per clericum, sed per pastorem eiusve vicarium conscribetur, sub forma sequenti:

„Pastor huius ecclesiae, vel N. N. (exprimendo nomen et cognomen sacerdotis) de expressa licentia episcopi, vel pastoris, tali die talis mensis talis anni, matrimonio iunxit N. N. et N. N. (exprimendo nomen et cognomen sponsi et sponsae), parochianos huius parochiae (et si alter fuerit alterius parochiae, id quoque scribetur, et parochia nominabitur) praesentibus N. N. et N. N. (exprimendo nomina et cognomina testium).“

20. Omnes et singuli decani christianitatis et alii visitatores, quotannis in visitatione singularum ecclesiarum parochialium, librum matrimonio iunctorum examinent, videantque an nomina et cognomina eorum et testium, diemque ac locum contracti matrimonii contineat; et si quem errorem adverterint, debite corrigi curent.

Titulus XIV.

De sacramento extremae unctionis.

1. Pastores non modo subditos suos subinde e suggestu moneant susceptionem huius sacramenti non esse ad extremum differendam, sed insuper aegrotos diligenter visitent, etiam non vocati, satagantque ut sensibus et usu rationis adhuc integris, illud sibi administrari petant, atque ita uberiorem eius fructum percipiant.

2. Pastores subinde populum doceant, huius sacramenti susceptione non imminui spem convalescendi, nec adimi potestatem testamento vel aliter de bonis temporalibus disponendi. Et si forte alicubi statuto vel usu introductum sit contrarium, declarat haec synodus eiusmodi statutum non esse rationi et aequitati consonum, nec obligatorium, talemque consuetudinem, etiam immemorialem, pro corruptela habendam esse, utpote causam, cur tam salutaris sacramenti susceptio a plurimis ad extremum vitae spiritum differatur, iique interim effectus sacramenti non percipiant et non pauci sine eo moriantur.

Titulus XV.

De funeribus, sepulturis et exequiis.

1. Usurarium manifestum, etsi per testamentum usuras restitui mandaverit, nemo tamen ad ecclesiasticam sepulturam admittat, nisi actualiter et prout facultates tulerint, usuras restituerit, vel de iis restituendis idonee caverit, iuxta constitutionem Gregorii X[1], sub poena canonum.

2. Eos etiam, qui in duello mortui sunt, quosque insuper novissima synodus secundum canonicas sanctiones ecclesiastica sepultura privandos esse[2] declaravit, nemo in loco sacro sepelire audeat, sub poenis canonum, constitutionis Clementis VIII et aliis arbitrariis.

3. Extra duellum occisorum et in loco sacro sepultorum exequiae non differantur; et ubi contraria est consuetudo, eam ut irrationabilem et irreligiosam haec synodus detestatur.

4. Infantes sine baptismo decedentes, non sepeliantur in loco sacro, nec in parentum vel aliorum privatorum hortis, sed communis aliquis locus iuxta coemeterium eorum sepulturae deputetur.

5. Infantes post baptismum defuncti, non nisi praesente pastore, aut alio sacerdote de ipsius licentia, et cum hymnis ac caeremoniis ab ecclesia praescriptis, sepeliantur.

6. Cum pie speretur corpora in fide catholica defunctorum ad gloriam resuscitanda, aequum est ut christiana et honesta sepultura non careant; et si adeo pauperes illi obierint, ut quo ea procuretur, in bonis non reliquerint, eapropter eiusmodi pauperum sepultura sine missa, duobus cereis ardentibus, et pulsu unius ex minoribus campanis non peragatur, sumptusque ille a mensis pauperum feratur.

7. Parochus, intra cuius parochiae fines aliquis alienae parochiae occisus est, eius corpus libere alio transferri nullo praetextu prohibeat; nihilque ea de causa accipiat, nisi translatio ista cum funere fieret, quo casu liberum ei sit uti iure suo.

8. Cerei, funalia intortitiave in funere ne extinguantur, nisi sacro officio, etiam sepulturae, absoluto et expleto.

9. Dum in funere aut exequiis defunctorum concio habetur, referat ea ad humanam miseriam fidelium oculis proponendam, omnesque ad vigilandum cohortandos. Abstineatur vero ab immodicis et adulatoriis laudibus, nihilque dicatur, nisi quod certum sit et auditores aedificet.

10. Etsi iura funeralia per totam provinciam nequeant esse uniformia, quod ea, multis in locis, sint magna pars congruae portionis pastorum, alibi vero absque iis honeste pastoribus sit provisum: curent tamen decani christianitatis et alii visitatores, ut eadem et quaevis alia iura pastoralia sint certa in singulis parochiis, agendo desuper cum pastore et magistratu uniuscuiusque loci, ac illis quos res tangit; et si alicubi communi consensu illa determinari non potuerint, id ipsum ad episcopum referatur, ut ipse suam auctoritatem interponat, etiam invocato, si opus fuerit, brachio saeculari.

11. Nemo, ex ulla ecclesia aut coemeterio mortui corpus perpetuae sepulturae traditum, exhumare vel asportare audeat[3], sine permissione episcopi in scriptis praeobtenta.

Titulus XVI.

De oblationibus, decimis et portione canonica.

1. Decretum concilii Tridentini[4] contra subtrahentes et non solventes decimas, quod huic capiti de verbo ad verbum subiungetur, saepe concionatores populo inculcent; et singulis annis paulo

[1] Cap. *Quamquam*, de usur. in VI.
[2] Conc. Trid., sess. XXV, cap. 19, *de ref.*
[3] Rituale Rom.
[4] Sess. XXV, cap. 12, *de ref.*

ante messem omnes parochi e suggestu publicare non omittant: „Non sunt ferendi, qui variis artibus decimas“ etc.

2. Cum in multis locis pastores, quibus olim de portione canonica tolerabiliter provisum fuit, ob malitiam temporum et rerum omnium caritatem, sufficientem modo vivendi competentiam non habeant, nec bovi trituranti os claudi debeat, aequum est, ut iis omnibus debite provideatur. Ideoque mandat haec synodus, ut omnes qui ad portionem canonicam parochis assignandam tenentur. per unionem beneficiorum faciendam per episcopum, ad praescriptum sacri concilii Tridentini [1], iisdem provideant, infra quatuor menses a die publicationis decretorum huius concilii. Quod si id fieri non possit, episcopi seu eorum vicarii aut officiales, summarie, ea forma quae hoc titulo, capite 7, praescribitur, procedentes, quod ipsis parochis deesse compererint ad summam inferius taxatam, per modum provisionis, super qua appellatio executionem non suspendet, adiudicabunt.

3. Pro sufficienti pastorum sustentatione, curabit episcopus, si per beneficiorum unionem, non tamen regularium, id fieri non possit, ut primitiarum vel decimarum assignatione, aut per parochianorum symbola ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro eorum necessitate decenter sufficiat.

4. Taxa sit in pagis ducentorum ut minimum florenorum et non maior ducentis et quinquaginta; in urbibus autem, non minor ducentis quinquaginta, et non maior trecentis florenis. Porro in aestimatione valoris bonorum cuiusque pastoratus, tam in pagis quam in urbibus, habebitur ratio eorum accidentium, quae, tribus aut quatuor communibus annis simul computatis, aliqualiter ad suum valorem in singulos annos reduci possunt. Per hoc tamen ecclesiis parochialibus melius dotatis, nihil a patronis aut quibusvis aliis detrahi posse, haec synodus declarat.

5. Nulla nova gazophylacia, vulgo *des tronques*, in ecclesia ponantur sine licentia ordinarii loci.

6. Puellae pro ornatu altarium, vel alia quacumque re, eleemosynas in ecclesia non petant.

7. Episcopi, seu eorumdem vicarii aut officiales summarie et de plano, sine strepitu et figura iudicii, audita nuda petitione parochorum, ac eorum, quorum interest, responsione, et facta desuper summaria informatione, quod ipsis parochis deesse compererint ad summam superius taxatam, per modum provisionis, super qua appellatio executionem non suspendat, adiudicabunt. Dicta autem parochorum petitio continere debebit veram et certam, seu particularem bonorum ipsis ratione suae ecclesiae parochialis competentium et onerum annexorum (quae deduci debebunt) proprio iuramento firmatam declarationem; in qua, si ipsi parochi aliquid scienter suppressisse deprehendantur, et causa cadant et graviter arbitrio ordinarii puniantur. Decimarum tamen assignationes ita fiant, ut onerum uniuscuiusque aequa ratio habeatur [2].

Titulus XVII.

De recta bonorum ecclesiasticorum administratione.

1. In eo quod decernitur de alienationibus bonorum ecclesiasticorum, quae sine decreto et causae cognitione factae sunt, revidendis et irritandis, de omnibus et singulis, quae in commissionibus apostolicis ad decretum alienationis interponendum praescribuntur, exacte servandis, de non faciendis elocationibus ultra tempus legitimum, de bonis ecclesiarum parochialium, capellaniarum et piorum locorum, non nisi praemissis proclamationibus et publice elocandis, de piis fundationibus ad alios etiam pios usus per administratores non convertendis, et de concilii Tridentini decretis quoad hospitalia et alia pia loca executioni mandandis, stricte praecipit praesens synodus observari statuta et decreta ecclesiastica.

2. Decretum concilii Tridentini [1] contra occupatores quorumcumque bonorum et iurium ecclesiasticorum, subinde populo per parochos et alios concionatores inculcetur, eumque in finem de verbo ad verbum hic subiungitur: „Si quem clericorum vel laicorum,“ etc.

3. Possessores quorumcumque beneficiorum literas fundationum eorumdem, archipresbyteris, vel aliis quorum visitationi ipsa beneficia subsunt, intra trimestre post publicationem praesentis synodi exhibebunt, et copiam authenticam relinquent, vel, si eas se habere negent, iuramento se desuper expurgabunt.

4. Rectores quarumcumque ecclesiarum parochialium, personatusque et capellanias obtinentes, intra semestre a publicatione huius synodi, decano christianitatis vel alteri visitatori, tradant plenam et perfectam declarationem omnium et singulorum bonorum ac fructuum ad sua beneficia spectantium, a se subsignatam et iuramento firmatam, cum debita designatione quantitatis terminorum et hypothecarum, nec non censuum, reddituum et quorumcumque onerum, quibus bona illa gravantur. Deinceps quoque collationem similium beneficiorum accepturi, hoc ipsum intra annum praestabunt, et se praestituros iurabunt, antequam possessionem accipiant; quod si qui praestare neglexerint, bona eorum arrestentur, etiam invocato auxilio brachii saecularis, si necessum fuerit.

5. Ne bona beneficialia, ob reditus et census, quibus ea gravantur, non solutos, in controversiam cum damno ecclesiae trahi contingat, quilibet beneficiatus omnia onera bonis sui beneficii incumbentia se persolvisse, tempore visitationis, per apochas vel aliter sufficienter docebit, sub poena arbitraria.

6. Ubi nulla vel imperfecta sunt registra bonorum fabricarum, mensarum pauperum aliarumque piarum fundationum, ea intra annum debite fiant aut perficiantur, cum debita designatione quantitatis et limitum quoad terras arabiles, prata, vicaria et similia, nec non hypothecarum quoad census et reditus. Ubi quoque eiusmodi registra nunc sunt, sed a quindecim annis renovata non fuerunt, intra annum proximum, et deinde singulis quindecim annis, debite renoventur.

7. Computus fabricarum, mensarum pauperum, omniumque piorum locorum, singulis annis vel saltem bienniis debite reddantur, et ad hoc certi dies ubique constituantur. Episcopus quoque vel quem is deputaverit, illos auditurus, examinatis praecedentibus computibus, videat num eorum conclusiones debite purgatae, seu reliqua eorum plene soluta sint, utque omnia debite administrentur diligenter advigilet.

8. Quia iniuria temporum multa interciderunt munimenta bonorum ecclesiasticorum, mandat haec synodus universis beneficiatis huius provinciae, ut singuli conficiant sibi manuale, in quo sibi factas solutiones bonorum sui beneficii debite annotent, illudque et visitatori quotannis exhibeatur, et successoribus gratis relinquatur.

[1] Sess. XXIV, cap. 13, *de ref.*

[2] Conc. prov. II, tit. XIV, cap. 6.

[1] Sess. XXII, c. 11, *de ref.*

9. Elocationes bonorum ecclesiasticorum anticipatis solutionibus non fiant. Et si fieri contigerit, nullatenus in praeiudicium successorum validae intelligantur, quocumque indulto vel privilegio non obstante, ut decrevit concilium Tridentinum [1].

10. Census et reditus caponum, anserum, quorumcumque granorum, olei, halecum, cerae et similes, qui beneficiis, fabricis ecclesiarum, mensis pauperum, hospitalibus et quibuscumque aliis piis locis debentur, non in certa semper et eadem quantitate pecuniae solvi permittantur.

11. Munimenta bonorum fabricarum, ecclesiarum parochialium et mensarum pauperum, sub tribus distinctis clavibus conserventur, et una earum sit penes pastorem.

12. In qualibet ecclesia parochiali et capella, fiat inventarium omnium ornamentorum et utensilium eiusdem ecclesiae et sacelli, subsignandum ab eo cui illorum custodia committitur, qui et idoneam cautionem praestabit de illis fideliter custodiendis, dum requiretur. Et quandocumque aliquid novi ornamenti vel supellectilis accedet, id ipsum inventario ascribetur.

13. Visitatores ecclesiarum parochialium visitabunt etiam quotannis domos pastorales et capellaniarum, et quando eas reparatione indigere advertent, mox eam fieri iubebunt, et non obedientes episcopo, vel alteri ad quem spectat, denunciabunt, ut ad debitas reparationes compellantur, et pro praeterita negligentia puniantur. Et si, vivente pastore, qui fructus per aliquod tempus considerabile perceperit, eiusmodi reparatio facta non fuerit; ad eam haeredes urgeantur, et decanus christianitatis tamdiu bona defuncti sub arresto teneat, donec dicta reparatio integre facta fuerit.

14. Hospitalia pro peregrinis erecta, aleatoribus, histrionibus, aliisque id generis hominibus non pateant, et in iis mares cum foeminis, etiam praetextu matrimonii, versari ne permittantur.

15. In distribuendis eleemosynis mensarum pauperum, omnis humanus affectus seponatur, nec iis gaudeant, nisi qui vere sunt pauperes, neque tamen solius paupertatis, sed morum etiam et vitae probitatis ratio habeatur. Quo in genere, inter caetera de illis investigetur, an doctrinae christianae scholas frequentent, aut ad eas liberos suos mittant, an fidei prima rudimenta teneant, et an religiose ac pie vivant.

16. Executores ultimarum voluntatum, pia legata a testatore relicta solvere negligentes, a pastore loci desuper serio moneantur. Ita moniti, et intra annum non satisfacientes, episcopo eiusve vicario denuncientur; qui eos etiam per censuras compellet.

Titulus XVIII.

De vita, habitu et honestate clericorum.

1. Quaecumque in sacris canonibus et concilio Tridentino de vitandis comessationibus, ebrietate, tabernis, lusu alearum, choreis et fideiussionibus cum renunciatione privilegii clericalis, de servanda frugalitate, modestia et castitate, de tonsura ordini et gradui congrua et semper conspicua habenda, de poenis non legentium horas canonicas et de similibus, salubriter statuta sunt, ea omnia haec synodus servari praecipit, additque ea quae sequuntur.

2. Quoniam mundana curiositas quotidianas adinvenit levitates, omnis ille habitus quibuslibet ecclesiasticis personis interdictus sit, a quo episcopus abstinendum mandarit. Et qui ab episcopo moniti, etiam per edictum publicum, honestum habitum clericalem non gestaverint, per suspensionem ab ordinibus, officio et beneficio, ac fructibus et redditibus, ac proventibus ipsorum beneficiorum, nec non si semel correpti iterum in hoc deliquerint, etiam per privationem officiorum et beneficiorum, per suos ordinarios coerceantur [1].

3. Meminerint sacerdotes dignitatis suae, et ad ea officia se non abiiciant, quae illam imminuere et contemptum apud saeculares parere possint.

4. Clerici beneficiati, vel in sacris constituti, decimas, terras, prata et similia quaestus faciendi gratia non conducant, neve ullam negotiationem saecularem exerceant, nec in profanis negotiis officium tabellionis et procuratoris faciant, sub poena arbitraria.

5. Meminerint clerici se non ad inertiam et ignaviam, sed ad spiritualis et ecclesiasticae militiae labores vocatos esse; ideoque non in rerum saecularium colloquiis profanisque actionibus, sed in ecclesiis frequentandis, divinis officiis obeundis, divinarum literarum studiis, rerum coelestium meditationibus et sanctis piisque officiis tempus traducant.

6. Quilibet clerici beneficiati, quamdiu in sacris non fuerint, in quatuor saltem maioribus festivitatibus anni sacram eucharistiam reverenter sumant, salva consuetudine earum ecclesiarum, ubi frequentior communio esse solet.

7. Sacerdotes saltem dominicis et festis solemnibus missam celebrent [2].

8. Nemo in sacris constitutus barbam gestet alatam. Insuper quilibet sacerdos superius labrum ita semper rescissum habeat, ut sanguinem Christi sumpturo non sit impedimento [3].

9. Nullus clericus pila palmaria, globis, clava aut similiter ludat in loco publico, sub poena arbitraria.

10. Ab omni venatione, quae cum armis aut non sine strepitu fit, clericus abstineat.

11. Cum neces et cruciamenta, ad quae improbi homines condemnati sunt, multitudini spectanda proponuntur, nulli ecclesiastici ordinis viri iis intersint, nisi eorum pia opera consolandique officium usui futurum illis sit qui ad supplicium ducuntur.

12. Sciat unusquisque, cui de beneficio ad vitam honeste sustentandam est provisum, se licite alterum beneficium etiam simplex habere non posse [4] sine legitima dispensatione.

13. Sciat clericus beneficiatus, vel in sacris constitutus, sibi non licere coram iudice laico testimonium dicere, sine ecclesiastici superioris sui [5] licentia, et in casibus a iure permissis.

14. Concubinarii, si qui fuerint, quod Deus avertat, vel suspectam cum mulieribus consuetudinem habentes, iuxta decreta concilii Tridentini [6] et alias canonicas sanctiones, debite puniantur. Et huiusmodi mulieres, si monitae ab ordinario, se ab eorum consuetudine non separaverint, extra oppidum vel dioecesim, invocato etiam, si opus fuerit, brachio saeculari, eiiciantur.

15. Quanto magis clericos decet mansuetudo et spiritus lenitatis, tanto gravius scandalum patitur populus, si eos viderit ad verbera venire. Eapropter quilibet ab omni percussione abstineat, sub poena gravis et exemplaris correctionis. Et si percussio in tabernis, vel cultro aut aliis maioribus armis

[1] Sess. XXV, c. 2, *de ref.*

[1] Conc. Trid., sess. XIV, cap. 6, *de ref.*
[2] Conc. Trid., sess. XXIII, cap. 14, *de ref.*
[3] Syn. Camerac. 1617, cap. 5.
[4] Conc. Trid., sess. XXIV, c. 17, *de ref.*
[5] C. *Quamquam*, et ibi gloss. penult. 14, q. 2.
[6] Sess. XXV, c. 14, *de ref.*

facta fuerit, mox percussorem carceribus mancipari, recidivum a divinis suspendi, ac incorrigibilem beneficio privari mandat haec synodus [1].

16. Dici non potest, quam simoniae labes in dignitatum omniumque beneficiorum, tam saecularium quam regularium, provisione et acquisitione, sacris canonibus damnata sit, quam incurri facilis, difficilis reparari. Omnes igitur, qui negotium provisionis beneficiorum, sive in sua, sive in aliorum causa tractant, monet atque obtestatur haec synodus, ut omne pactum iure non permissum, etiam implicitum ac tectum, quo illudi potest hominibus non Deo, summa solicitudine caveant. Quod si aliqui tam tetram labem contraxisse deprehendantur, in eos iudices ecclesiastici poenas a iure statutas absque dissimulatione exequantur.

17. Nullus pastor aliquem eremitam intra limites suae parochiae admittet, seu habitare vel agere patietur, etiam ad modicum tempus, nisi ei constiterit de praevia admissione et consensu episcopi. Et si quis extraneus eremita, vel gestans habitum eremiticum scandalum dederit, mox eum, invocato etiam, quatenus opus sit, brachio saeculari, debite puniri, et scandalum impediri curabit.

Titulus XIX.

De episcopis et sede vacante.

1. Meminerint episcopi se ad labores et solicitudines pro Dei gloria vocatos esse, et non ea quae mundi sunt, sed salutem animarum et coelestem patriam cogitantes, factis ipsis ac vitae actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam praedicandi genus, se muneri suo conformes ostendant, moresque suos ita componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modestiae, continentiae, et quae nos tantopere commendat Deo, sanctae humilitatis exempla petere possint [2].

2. Quae in sacris canonibus et in concilio Tridentino de visitatione ac reliquo episcopali officio continentur, quilibet episcopus diligenter legat et exequi conetur.

3. Episcopus, quantum per occupationes episcopales licebit, praesens adsit in examine ordinandorum, et ad ecclesias parochiales promovendorum, eorumque qui ad confessiones audiendas aut concionandum admitti volent.

4. Cum excommunicationes illae, quae, monitionibus praemissis ad finem revelationis, aut pro depertitis seu subtractis rebus ferri solent, a nemine prorsus praeterquam ab episcopo decerni possint iuxta praescriptum concilii Tridentini [3], is merito literas earum non concedat, ubi probabiliter negligi aut contemni dubitet.

5. Capitulum, sede vacante, sequetur constitutionem concilii Tridentini [4].

6. Sicut non licet capitulo, sede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licentiam aut literas dimissorias ad ordines, etiam minores, alicui, qui beneficii ecclesiastici recepti sive recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere [5], sub poena interdicti: ita quoque illud sibi non licere meminerint, quicumque in iurisdictione episcopi loco capituli, sede vacante, succedunt [6].

Titulus XX.

De capitulis et canonicis.

1. Sciant canonici ea, quae superius de vita et honestate clericorum statuta sunt, ad se quoque pertinere.

2. Si quae in sacris canonibus et concilio Tridentino specialiter de capitulis et canonicis constituta sunt, non satis serventur, praesens synodus debite servari mandat.

3. Diebus festis, capitula seu congregationes capitulares non habeantur, nisi ob urgentem causam.

4. Decretum sacri concilii Tridentini [1] de tempore, ultra quod in ecclesiis cathedralibus et collegiatis abesse non liceat, exacte ubique servetur.

Titulus XXI.

De archipresbyteris seu decanis christianitatis, pastoribus et custodibus.

1. Archidiaconi, ubi ius visitationis habent, decani christianitatis, et alii pro consuetudine et more cuiuscumque dioecesis, officium visitatorum exercentes, singuli ecclesias parochiales, capellas et hospitalia, aliaque pia loca districtus sui, quotannis diligenter visitent, actaque visitationis nitide descripta et a se subsignata, intra tempus ab ordinario praescriptum vel praescribendum, ad ipsum ipsiusve vicarium generalem transmittent.

2. Inter caetera, dum visitant, serio inquirant, an pastores debite concionentur et catechizent; an ipsi ac reliqui sacerdotes et ministri ecclesiae sint bonae vitae; an omnes, ad quas tenentur, missas debite exonerent; an bona fabricarum et pauperum bene et fideliter administrentur.

3. Curent quoque sibi quotannis a beneficiatis omnibus exhiberi apochas de censibus et aliis oneribus, quibus bona beneficiorum gravantur, debite persolutis; videantque, an domus pastorales et capellaniarum sint sartae tectae.

4. Pastore et quocumque alio beneficiato ex hac vita emigrante, decanus christianitatis, cui is suberat, domum defuncti mox adibit, omniaque munimenta, chartas et manualia, ecclesiam, mensam pauperum et beneficia concernentia ad se recipiet, nisi alteri ecclesiastico per immemorialem consuetudinem sit ius quaesitum; ac deinde, quae ad fabricam et mensam pauperum spectant, ceteris earum munimentis adiungi curabit. Literas vero originales beneficia tangentes, caeteraque huiusmodi ordinario transmittet exceptis manualibus, quae successori defuncti in beneficio tradet.

5. Semper et ubique ecclesiae parochiales conferantur secundum praescriptum concilii Tridentini [2]. Et examinatores, ut ibidem mandatur, iurent omnes ad sancta Dei evangelia se, quacumque humana affectione postposita, fideliter munus executuros; caveantque ne quidquam prorsus occasione huius examinis accipiant, alioquin poenas incurrant ad praescriptum eiusdem sacri concilii Tridentini.

6. Admissus ad pastoratum, ultra professionem fidei et solitum cuiusque dioecesis iuramentum, faciet quoque illud quod sequitur, antequam cura animarum vel possessio ei detur.

„Ego N. . . . iuro et promitto obedientiam, reverentiam et honorem summo pontifici Romano, et reverendissimo domino episcopo N. . . . eorumque successoribus. Item iuro et promitto ecclesiae meae parochiali de N. . . . fideliter deservire, secundum oneris illi annexi exigentiam, et in ea personaliter residere. Bona pastoratus vel ecclesiae meae non alienabo, et indebite alienata, quantum in me erit, recuperare studebo. Specificationem omnium fructuum pastoratus mei cum debita designatione quantitatis, hypothecarum, limitum et terminorum, simul et onerum, intra annum decano christianitatis vel alteri visitatori tradam.“

---

[1] Vide syn. 1617, c. 4.
[2] Conc. Trid., sess. V, c. 1, *de ref.*
[3] Sess. XXV, cap. 3, *de ref.*
[4] Sess. XXIV, cap. 16, *de ref.*
[5] Sess. VII, cap. 10, *de ref.*
[6] Sess. XXIII, cap. 10, *de ref.*

[1] Sess. XXIV, cap. 12, *de ref.*
[2] Sess. XXIV, cap. 18, *de ref.*

7. Quilibet pastores sibi comparent statuta huius synodi, simulatque impressa fuerint, habeantque concilium Tridentinum; eaque omnia, cum adscriptione proprii nominis et cognominis in prima pagina, singuli decano christianitatis vel alteri visitatori quotannis exhibebunt; et saepe diligenterque legent, et quae passim in iisdem ponuntur, officium pastorale concernentia, quam diligentissime exequentur.

8. Nullum quoque sacerdotem in ecclesia sua confessiones excipere permittent, vel in officiis pastoralibus obeundis sibi adiungent, ne quidem ad brevissimum tempus, qui se ab episcopo loci approbatum esse in scriptis non praedocuerit.

9. Rectores ecclesiarum parochialium, quibus aliquod beneficium est unitum, quotannis in visitatione declarabunt onus missarum, ad quod ratione illius obligantur, et an illi satisfecerint.

10. Parochis non idoneis ad munus suum obeundum, coadiutores aut vicarios episcopi deputent, cum assignatione partis fructuum; aut aliter pro sua discretione provideant, iuxta decretum concilii Tridentini [1].

11. Pastores succursum habentes, serio de ratione cogitent eum in ecclesiam parochialem erigendi; et si quam invenerint, episcopo proponant, eique pro virili cooperentur, ut res effectum sortiatur.

12. Parochi, etsi domum parochialem non habeant, intra fines tamen parochiae resideant. Si vero de aedibus parochialibus illis provisum sit, eas et nullas alias inhabitent sine episcopi expressa licentia.

13. Ubi parochiales ecclesiae partem habent sui populi extra moenia urbium vel oppidorum, et pastor nocturno tempore illis hominibus sacramenta administrare non potest: curet episcopus eorum necessitatibus debite provideri, aut per unionem istius partis ad commodiorem parochiam, aut per novae parochiae erectionem, aut alio quovis meliori modo, iuxta dispositionem sacrorum canonum.

14. Archipresbyteri quotannis in actis visitationum annotabunt, qui sint possessores capellaniarum, ubi degant, an onera debite impleant; et si non, ubi bona sint sita.

15. Capitula pastorum singula eo die, quem episcopus praefixerit, celebrentur. Et ita quidem, ut ea non ad comessandum, sed ad tractandum de rebus seriis indicta esse, omnes intelligant.

16. Officium custodis nemo exercere incipiet, antequam se tonsuratum, cantus Gregoriani peritum, probatae vitae, et alias sufficienter idoneum apud ordinarium suum praedocuerit.

17. Custodes quarumcumque ecclesiarum parochialium, et ab iis dependentium, promittent se pastori, in iis quae officii sui sunt, obedituros, et in officio divino, etiam diebus ferialibus, nec non in administratione sacramentorum superpelliceo semper usuros.

18. Iidem, dum requirentur, dabunt idoneam cautionem pro his, quae ipsorum curae committentur. Et tabernarii vel cauponis officium, seu aliud a clericali professione alienum non exercebunt, nec criminalibus se immiscebunt.

19. Quando sacerdotes bonae vitae et ad docendum iuventutem idonei haberi possunt, illi potius, quam alii clerici, ad officia custodum assumantur.

Titulus XXII.

De regularibus et monialibus.

1. Quae sacrum concilium Tridentinum et sacri canones salubriter de regularibus et monialibus constituerunt, amplectens praesens synodus, nonnulla ex iis, ut exactius observentur, inculcanda, et paucula adiicienda duxit.

2. Si in aliquibus monasteriis, decreto sacri concilii Tridentini [1] de lectione sacrae scripturae habenda, non satisfiat, abbates ad id per episcopum loci, ut sedis apostolicae delegatum, opportunis remediis compellantur, ad praescriptum concilii Tridentini.

3. Abbates et alii superiores regulares, tanquam duces proprii gregis, in frequentatione divinorum officiorum, ac ceteris omnibus exemplo suis studeant praelucere; compotationes, lusus taxillorum et chartarum strictissime prohibeant, nec unquam permittant, missarumque et alias fundationes debite expleri curent.

4. Licet vestis religiosum non faciat, plurimum tamen ad virtutis atque in primis modestiae ac humilitatis, quam religiosi specialiter profitentur, argumentum augmentumque conducit. Proinde regularium superiores, vestes cultumque corporis, saeculi vanitatem redolentes, subditis non permittant; illasque virtutes, quas ab iis exigunt, in seipsis, tanquam in speculo spectandas, illorum oculis obiiciant; fastumque et apparatum saecularem ita fugiant, ut appareat eos cum dignitate mundi contemptum, quem professi sunt, et cum auctoritate modestiam et humilitatem religiosam retinere.

5. Synodus iniungit ordinariis, ne permittant praelatos beneficia pastoralia, quae regularibus conferri solent [2], mensis suis applicare, aut pensiones novas eis imponere, aut veteres augere, nisi ad praescriptum sacri concilii Tridentini [3].

6. In omnibus et singulis monasteriis utriusque sexus, regula et statuta saepe ante professionem novitiis legantur et explicentur; iisque formandis tales praeficiantur, a quibus in contemptu mundi, pietate, humilitate, obedientia, charitate, ceterisque virtutibus ac disciplina regulari quam optime institui valeant.

7. Cum monachos capellanis saecularibus deservire, et ea de causa extra monasterium degere non conveniat, id ipsum prohibet haec synodus.

8. Quoad religiosas, etiam ex fundatione servientes aegrotis, cuiuscumque ordinis sint, servetur breve sanctissimi domini nostri.

9. In conventuali religiosorum et monialium mensa, lectio sacra, quantum res patitur, nunquam omittatur.

10. Nullus religiosus vel monialis literas vel ab aliquo recipiat et aperiat, vel ad aliquem scribat et mittat, sine scitu et consensu superioris vel ab eo deputati, cui et liberum erit eas legere, quandocumque volet.

11. Si alicubi officialibus monasteriorum aliqua iura et emolumenta adhuc concedantur, superiores id stricte prohibeant et impediant.

12. Religiosi non pastores pro missis celebratis vel celebrandis quidquam pro eleemosyna non recipiant, sine speciali permissione sui superioris. Et superiores quorumcumque monasteriorum, quae non sunt ordinum mendicantium, non facile eam concedant.

13. Nemini quoque pro cibo vel potu aut vestimentis pecunia assignetur; sed victus omnis et vestitus, et quidquid necessarium fuerit, decenter, quantum facultates domus ferent, ac benigne singulis administretur.

14. Sicut cogentes aliquam ad ingressum monasterii, vel susceptionem habitus aut profes-

[1] Sess. XXI, cap. 6, *de ref.*

[1] Sess. V, cap. 1, *de ref.*

[2] Clem. unc., de suppl. negl. praelat.

[3] Sess. VII, cap. 7, *de ref.*

sionem, et auxilium praebentes, anathemati subiiciuntur, ita et illi sciant se subiici, qui sanctam virginum vel aliarum mulierum voluntatem voti emittendi quoquo modo sine iuxta causa impediunt[1].

15. Confessarii et quicumque superiores monialium septa clausurae non ingrediantur, nisi sacramenta aegrotis administrandi, moribundas consolandi, aut alia necessaria causa, sub poenis contra ingredientes a iure decretis. Illosque et alios quoscumque ex necessitate claustrum ingredientes et intra septa illius agentes, duae ex senioribus monialibus assidue comitentur[2].

16. Episcopi, vel ab iis deputati virginum Deo dicandarum voluntatem ante susceptionem habitus, et rursus ante professionem diligenter explorent, conformiter decreto sacri concilii Tridentini[3]; et ita quidem, ut nemo, quae rogantur, et quae puella respondet, audire possit; eaque omnia ab examinatore scribantur, et ab examinata subsignetur.

17. Capilli novitiarum non nisi in professione vel paulo ante resecentur; et in earum aut novitiorum vestitione nulli sumptus fiant.

18. Confessarius extraordinarius ab episcopo et aliis superioribus bis aut ter in anno monialibus offeratur[4], qui omnium confessiones audire debeat.

19. Moniales clausuram professae, etiam exemptae et ordinis mendicantium, ad aliud monasterium se non transferant, sine consensu episcopi loci in scriptis praeobtento, ultra licentiam superioris regularis, in vim facultatis obtinendae a sede apostolica.

20. Ne nimia religiosorum mendicantium utriusque sexus multitudine monasteria graventur, cum magno civitatum et oppidorum, in quibus existunt, onere: curent episcopi omni meliori modo, quo poterunt, ut in iis certus numerus constituatur, ac in posterum conservetur, et quidem non maior, quam qui ex redditibus propriis monasteriorum, si quos habeant, et ex consuetis eleemosynis commode possit sustentari, sub poenis contra ipsos superiores regulares contentis in decretis sacrae congregationis concilii, de celebratione missarum, de anno 1625 editis.

21. Insuper, cuilibet monasterio monialium non mendicantium, certum numerum episcopus praefigat, etiam exemptarum, superiore monasterii interveniente, nec numerus ille unquam excedatur.

22. Ac ne in immensum dotatio huiusmodi novorum monasteriorum sese extendat, quilibet episcopus in monasteriis sibi subiectis, iuxta qualitatem locorum, personarum ac aliarum circumstantiarum, certam summam annuam pro dote sufficiente iis praescribet, quam in posterum nullatenus excedent.

23. Quae in hac synodo, concilio Tridentino et in sacris canonibus, de fidei professione, de verbi Dei praedicatione, de officio divino ac recte bonorum ecclesiasticorum administratione statuta sunt, ea omnia, quatenus regulares concernunt, ab iis diligenter serventur.

24. Eremitae non religiosi habitum religionis non ferant.

Titulus XXIII.

De scholis et seminariis.

1. Ubicumque scholae quotidianae aut dominicales adhuc requirentur, agant decani christianitatis, etiam invocato, quatenus opus sit, brachio saeculari, ut ea mox erigantur, simulque rationem ineant ludimagistris de annuis stipendiis providendi.

2. Satagatur ubique, ut viri masculos, foeminae puellas dumtaxat doceant. Et si in aliquibus pagis id obtineri forte non possit, saltem locis et interstitiis masculi a puellis separentur.

3. Nemo libros praelegat, qui aliquid non sanae fidei continent, vel quod bonis moribus officiat, sed tantum quos ordinarius approbarit.

4. Instent pastores apud magistratus et alios auctoritatem habentes, ut pauperes per subtractionem eleemosynarum, alios aliis poenis, liberos aliosque domesticos suos ad scholas dominicales, ad lectionem catechisticam mittere compellant; eoque tempore, quo iuventus docetur et catechizatur, a publicis choreis, lusibus et aliis recreationibus abstineatur.

5. Singulis semestribus, scholae singulae visitentur a scholasticis capitulorum, quae illis subsunt; caeterae a decanis christianitatis, vel aliis ab episcopo ad id deputatis, iisve quibus ius visitandi competit.

6. In scholis dominicalibus non tantum doceantur pueri et puellae legere et scribere, verum etiam et quidem praecipue orationem dominicam, salutationem angelicam, symbolum fidei, praecepta decalogi et ecclesiae, modumque confitendi; et qui grandiores sunt, rationem insuper parandi se ad communionem.

7. Ludimagistri et ludimagistrae scholarum linguae vernaculae, iuventutem suam statis diebus ad catechesim deducant, et sub ea in officio contineant.

8. Singuli in sua ad seminarium assumptione, declarabunt se habere animum ad statum ecclesiasticum; et insuper promittent se, cum idonei invenientur, officium ab episcopo iniungendum in ecclesia Dei obituros, aut refusuros expensas quibus illud affecerint; a quibus tamen liberabuntur qui religionem aliquam ingredientur et cum quibus episcopus, ob aliam iustam causam, dispensandum iudicabit.

9. Alumni seminariorum et aliorum collegiorum sacrae theologiae operam dantes, cantum quoque gregorianum diligenter addiscant.

Titulus XXIV.

De foro, iurisdictione et immunitate ecclesiasticis.

1. Statuit penultima synodus provincialis, ut omnes officiales episcoporum, aut alii ab episcopis deputandi ad metropolitanam ecclesiam convenirent, atque cum eius ecclesiae officiali, quoad rationem iurisdictionis exercendae, statuta curiarum, salaria et stipendia ministrorum ac practicorum earum, caeteraque eiusmodi, communem formam et regulam conciperent, quae metropolitani et suffraganeorum auctoritate stabilita, ab omnibus deinde per totam provinciam servarentur. Sed quia, ob varias turbationes, quae mox toti patriae supervenerunt, id executioni mandatum non fuit, mandat praesens synodus intra semestre proximum executioni mandari.

2. Caetera a concilio Tridentino et sacris canonibus de iurisdictione ecclesiastica et appellationibus, easque concernentibus, decreta et statuta ab omnibus observentur. Et si quae alicubi a iudicibus saecularibus impedimenta iniiciantur, ad ea tollenda monitionibus et censuris agatur, atque etiam invocato, quatenus opus sit, brachio saeculari.

3. Singuli episcopi in proxima sua synodo dioecesana, designabunt aliquot personas, quae qualitates habeant iuxta constitutionem Bonifacii VIII quae incipit *Statutum,* et alioquin ad id aptas, quibus, praeter ordinarios locorum, causae eccle-

[1] Conc. Trid., sess. XXV, cap. 18, de reg. et mon.
[2] Const. Greg. XIII, *Dubiis, quae emergunt.*
[3] Sess. XXV, cap. 17, de reg. et mon.
[4] Conc. Trid., sess. XXV, cap. 10, de reg. et mon.

siasticae ac spirituales, et ad forum ecclesiasticum pertinentes in partibus delegandae committantur, earumque nomina et cognomina et qualitates ad sanctam sedem transmittent [1].

4. Iudices omnes ecclesiastici, cuiuscumque dignitatis existant, in causis iudicialibus (quandocumque executio realis aut personalis, in qualibet parte iudicii, propria auctoritate ab ipsis fieri poterit), abstineant se, tam in procedendo quam definiendo, a censuris ecclesiasticis [2].

5. Regulares, quibus ex privilegio ius competit conservatores eligendi, ad quos in iudicium vocentur, quos semel delegerint ex iudicibus in synodo dioecesana deputatis, iuxta constitutionem Gregorii XV non mutent; eorumque praeterea nomina intra mensem episcopo dioecesano significent. Alioquin ad episcopale forum in ius illos vocare liceat.

6. Episcopus, etiam tanquam delegatus sedis apostolicae, notarios, de quorum sufficientia dubitandi causam habet, debite examinet, iisque non idoneis repertis, aut quomodocumque in officio delinquentibus, officii in negotiis, litibus et causis ecclesiasticis ac spiritualibus, exercendi usum perpetuo aut ad tempus prohibeat [3].

7. Advocati et procuratores ad causas, in foro episcopi non admittantur, priusquam iureiurando se obstrinxerint, se nullam causam suscepturos aut prosecuturos, quam a iustitia et aequitate alienam existimaverint.

8. Etsi ab indebita incarceratione appellari possit, et appellationi deferri debeat, carceratus tamen per iudicem appellationis non relaxetur, nisi causa cognita.

9. Similiter, etsi a definitiva in causis visitationis et correctionis appellari possit, appellatio tamen executionem non suspendit. Ideoque iudex, ad quem inhibere non praesumat, praeterquam in casibus a iure permissis, inter quos censendus est si visitator citata parte et adhibita causae cognitione iudicialiter processerit [4].

10. A sententia definitiva contra verum contumacem prolata, appellatio non recipiatur; nec inhibitio aut alia quaevis provisio concedatur, quamdiu appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit, ad praescriptum sacrorum canonum.

11. Pastores coram officiali ecclesiastico citati, personaliter comparere non tenebuntur, nisi ob delicti enormitatem vel aliam iustam causam, ipse officialis disertis verbis id mandet.

Titulus XXV.

De synodo provinciali et dioecesana.

1. Statuta huius synodi nemo publicet, antequam a sancta sede apostolica, iuxta bullam Sixti V quae incipit: *Immensa,* approbata fuerint.

2. Literis confirmationis decretorum concilii provincialis a sua sanctitate obtentis, ea mox imprimantur, impressaque a singulis episcopis, in synodo dioecesana intra sex menses celebranda, promulgentur.

3. Statuta a sacris canonibus et concilio Tridentino, ut ad synodum vocati personaliter compareant, nisi legitima causa impediantur, ut tunc virum ecclesiasticum procuratorem constituant cum pleno mandato; ut nemo sine iusta causa, et licentia in scriptis obtenta et debite registrata, a synodo recedat; utque ea durante solemnis processio instituatur, pro hic repetitis habeantur.

4. Deinceps singulis trienniis provincialis, et quotannis dioecesana synodus celebretur, iuxta decretum concilii Tridentini [1].

5. Synodo dioecesanae universi et singuli intersint, quicumque canonum iure, vel ecclesiasticis sanctionibus, vel Tridentino decreto, vel consuetudine aliave ratione interesse debent.

Ego Franciscus, archiepiscopus Cameracensis, his decretis consentiens subscripsi.

Ego Maximilianus, episcopus Tornacensis, his decretis consentiens subscripsi.

Ego Paulus, episcopus Atrebatensis, his decretis consentiens subscripsi.

Ego Engelbertus, episcopus Namurcensis, his decretis consentiens subscripsi.

Ego Christophorus Morlet, ecclesiae cathedralis Audomarensis sede vacante vicarius generalis a capitulo deputatus, eiusdem ecclesiae decanus, his decretis consentiens subscripsi.

Nos infrascripti notarii apostolici, ecclesiae metropolitanae Cameracensis canonici presbyteri, ipsiusque synodi provincialis secretarii, praememorata decreta et statuta synodalia, aliena manu fideliter scripta, et cum originalibus collata et concordata, in fidem omnium et singulorum in eisdem contentorum, subscriptionibus nostris consuetis signavimus.

Foulon, secretarius.
I. Polman, secretarius.

Breve apostolicum

Super confirmatione concilii provincialis Cameracensis.

URBANUS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Speculatores domus Israel, quae est ecclesiae Dei viventis, ineffabili eius providentia constituti, inter multiplices gravissimasque apostolicae servitutis curas, in eam peculiari studio iugiter incumbimus, ut felici ecclesiarum quarumlibet statui ad maiorem Dei gloriam et spiritualem Christi fidelium aedificationem, pastorali praesulum solicitudine consulatur, et personae ecclesiasticae, quae in sortem Domini vocatae et supra candelabrum positae sunt, tanquam lucernae ardentes, flamma charitatis aliarumque virtutum splendore luceant in domo Dei, illique serviant in sanctitate et iustitia coram ipso. Unde illa, quae propterea per ipsarum ecclesiarum praesules, matura consultatione adhibita, in synodis provincialibus statuta et decreta sunt, ut perpetua roboris validitate subsistant, et ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observentur, apostolicae confirmationis patrocinio libenter communimus, prout conspicimus in Domino, salubriter expedire. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Andreas Cruesen, canonicus et scholasticus ecclesiae Cameracensis, ac venerabilium fratrum Francisci archiepiscopi Cameracensis, nec non episcoporum comprovincialium suorum procurator, quod in synodo provinciali per ipsos archiepiscopum et episcopos comprovinciales suos nuper celebrata, nonnulla decreta confecta, et a venerabilibus fratribus nostris sacrae Romanae ecclesiae cardinalibus sacri concilii Tridentini interpretibus examinata, recognita, emendata atque approbata fuerunt. Quare dictus Andreas, archiepiscopi et episcoporum comprovincialium suorum nominibus, humiliter supplicari fecit, ut pro maiori eorumdem decretorum firmitate et observantia illa apostolica auctoritate approbare et confirmare de benignitate

[1] Conc. Trid., sess. XXV, c. 10, *de ref.*
[2] Sess. XXV, c. 3, *de ref.*
[3] Sess. XXII, c. 10, *de ref.*
[4] Sess. XIII, c. 1, et sess. XXIV, c. 10, *de ref.*

[1] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 2, *de ref.*

apostolica dignaremur. Nos igitur egregiam Francisci archiepiscopi et episcoporum comprovincialium praefatorum pietatem, singularemque domus Dei et catholicae religionis, nec non gregem sibi commissum verbo et exemplo pascendi zelum summopere commendantes, et communi eorumdem decretorum in illa provincia observationi, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula decreta in synodo huiusmodi confecta, et ab eisdem cardinalibus examinata, recognita, emendata atque approbata, ut praefertur, apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecimus, eaque ab omnibus et singulis personis ecclesiasticis tam saecularibus quam cuiusvis ordinis, congregationis et instituti regularis, cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existentibus, caeterisque, ad quos quomodolibet spectat, et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari praecipimus et mandamus; cum expressa tamen declaratione, ut in his, in quibus agitur de regularibus a iurisdictione archiepiscopi seu episcoporum exemptis, ac de rebus ad eosdem pertinentibus, per huiusmodi synodalia decreta nullum intelligatur illatum praeiudicium eorum privilegiis; sed illa, quatenus alias non fuerit eis legitima auctoritate derogatum, in suo robore permaneant; volentes nihilominus, ut regulares ipsius provinciae teneantur exhibere archiepiscopo seu episcopis respective, in quorum dioecesibus morantur, seu sita sunt eorum monasteria, omnia sua privilegia in corpore iuris non clausa. Quocirca Francisco archiepiscopo et episcopis praefatis per praesentes committimus, ut synodalia decreta huiusmodi, sicut praefertur, examinata, recognita, emendata atque approbata, in suis dioecesibus publicent, et publicari, illaque ab omnibus et singulis, ad quos spectat, et in futurum quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari faciant, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis; decernentes irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Non obstantibus, quatenus opus sit, quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumcumque ecclesiarum, ordinum, congregationum et institutorum in dicta provincia existentium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis: quibus omnibus et singulis eorum, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, die 12 aprilis 1631, pontificatus nostri anno IX.

Sic signatum: M. A. Maraldus.

Eratque hoc breve apostolicum in pergameno sive charta membranea descriptum, et munitum annulo piscatoris in rubra cera.

1631 augusti 5. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 5 augusti 1631, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 297-8, ex codice rev. domini de Meens collato cum aliis codicibus.

1631 augusti 19-23. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habita Bruxellis, praesidente Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi, a die 19 ad diem 23 augusti 1631, assistentibus Antonio Triest, episcopo Gandavensi, Michaele Ophove, episcopo Sylvaeducensi, et Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 511-21, ex copia authentica.

1631 augusti 23. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata die 23 augusti 1631, sub Vincentio Agnello Soardi, episcopo Mantuano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Orioli, *Mantova*, (1892, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 999 A), p. 70.

1631 augusti 26. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 26 augusti 1631, sub Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 231, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 184.

1631 octobris 7-8. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS IPRENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Iprensis in Belgio, habita diebus 7 et 8 octobris 1631, sub Georgio Chamberlain, episcopo Iprensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (1673, *titulus supra col.* 149, n. 1), p. 363-410.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 532-6.

1631 novembris 5-6. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata diebus 5 et 6 novembris 1631, sub Alexandro Rangono, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in dioecesana synodo Mvtinae, habita anno 1631, die 5 & 6 nouembris, iterum ab illustrissimo & reuerendissimo praesule d. d. Alexandro Rangono, Mutinae episcopo, promulgata anno M.DC.XXXII, mense nouembri. *[Insigne.]* Mutinae, ex typographia Iuliani Cassiani, impressoris episc., superiorum permissu, 1632.

In-4°, 126 p.-2 f. — Modena, Estense.

1631 novembris 6. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 6 novembris 1631, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta synodalia dioecesis Rothomagensis, religiosissimi archipraesulis Francisci II, Normaniae primatis, iussu collecta & edita. *[Iusigne.]* Rothomagi, ex typis archiepiscopalibus.

Sine anno, in-8°, 1 f.-27 p. — Paris, Bibl. nat. B 17150.

P. 1-6, statuta synodi celebratae die 6 novembris 1631.

2) Francisci II, archiepiscopi Rothomagensis, Normaniae primatis, statvta synodalia, eius iussu collecta & edita; accessit series archiepiscoporum Rothomagensium. *[Insigne.]* Rothomagi, typis archiepiscopalibvs, apud Lavrentivm Mavrry, typographum, M.DC.XLVII.

In-8°, 1 f.-37-22 p. (catalogus archiepiscoporum Rothomagensium). — Paris, Bibl. nat. B 5570; Paris, Mazarine.

P. 1-6, synodi celebratae die 6 novembris 1631, canones septem.

3) Francisci II, archiepiscopi Rothomagensis, Normaniae primatis, statvta synodalia; Francisci III, eiusdem sedis ac provinciae archiepiscopi et primatis, ivssv itervm edita ac promvlgata Rothomagi, in synodo autumnali anno D. M.DC.LIII; accessit series archiepiscoporum Rothomagensium. *[Insigne.]* Rothomagi, typis archiepiscopalibvs, apud Lavrentivm Mavrry, typographum M.DC.LIII.

In-4°, 68 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 45-68, catalogus archiepiscoporum Rothomagensium.

P. 9-14, decreta synodi autumnalis anni 1631.

4) Francisci II, archiepiscopi Rothomagensis, Normaniae primatis, statvta synodalia; Francisci III, eivsdem sedis ac provinciae archiepiscopi et primatis, ivssv itervm edita ac promvlgata Rothomagi, in synodo autumnali, anno D. M.DC.LIII; accessit series archiepiscoporum Rothomagensium. Nova editio amplificata. *[Insigne.]* Rothomagi, apud L. Mavrry, in vico nouo S. Laudi, ad insigne typographiae Luparae, prope palatium, M.DC.LXVI.

In-8°, 75 p. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5603.

P. 53-75, catalogus archiepiscoporum Rothomagensium.

P. 9-14, decreta synodi autumnalis anni 1631.

1631. — SYNODUS DIOECESANA BELLICENSIS.

Synodus dioecesana Bellicensis in Gallia, celebrata anno 1631, sub Ioanne de Passelaigue, episcopo Bellicensi.

Exstant constitutiones manuscriptae, in civitate dicta Bourg, archives de l'Ain, fonds d'Ambronay.

1631. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1631, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1631. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1631, sub Ioanne de Perea y Gudiel, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1631. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata anno 1631, sub Petro Pázmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 313-9.

1632 ianuarii 13-4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita diebus 13 et 14 ianuarii 1632, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Gandavi, apud Servasium Manilium, 1632.

In-12°. — Opus citatum apud Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 151.

2) Additiones, (1632, *titulus supra col.* 129).

3) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839), IV, 151-70, ex editione.

1632 maii 3-5. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA.

Synodus dioecesana Placentina in Italia, celebrata diebus 3, 4 et 5 maii 1632, sub Alexandro Scappi, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta condita & promulgata in synodo dioecesana Placentina, quam illustrissimus ac reuerendissimus dominus d. Alexander Scappivs, Dei & apostol. sedis gratia episc. Placentiae & comes, habuit anno Domini M.DC.XXXII, die tertia maij & duobus sequentibus, sedente s. d. n.

Vrbano VIII, pontifice optimo maximo. *[Insigne.]* Placentiae, apud Hieronymum Bazachium, M.DC.XXXIV.

In-4°, 4 f.-312 p.-1 f. — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2163; Parma, Palatina.

P. 157-308, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 308-12, catalogus episcoporum Placentinorum.

1632 maii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA POLYCASTRENSIS.

Synodus dioecesana Polycastrensis in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1632, sub Urbano Felicio, episcopo Polycastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Polycastrensis, ab Vrbano, Feliceo, eivsdem ecclesiae episcopo, celebrata anno M.DC.XXXII. Romae, typis Vaticanis, M.D.CXXXII, svperiorvm permissv.

In-8°, 203 p.-10 f. (index). — Paris, Bibl. nat. rés. B 2166; Paris, Sainte-Geneviève.

Haec synodus celebrata est diebus 20, 21 et 22 maii 1632.

P. 6: „Decretis Philippi episcopi cardinalis Spinelli [1582-1605] et Ioannis Antonii Sanctonii [1610-29], antistitis [Polycastrensis], illisque latine redditis, subscribere placuit."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta et constitvtiones dioecesanae synodi Polycastrensis, per rever^mvm Petrvm Magri, Rossanensem, episcopum Polycastrensem, dominum in temporalibus terrae Turris Vrsaiae & Castri Rogerij, in archipresbyterali ecclesia receptiua Sancti Nicolai Terrae Lauriae celebratae, in faesto *(sic)* sanctorvm principum apostolorum, tertio kalendas iulij anno salutis M.DC.XXXVIII. *[Insigne.]* Romae, typis Francisci Zannetti, M.DC.XXXVIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 135 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2167.

P. 8: „Quamvis non parvvm laboraverit ... bonae memoriae Vrbanus Feliceus Aquilanus, episcopus predecessor noster, in synodo quam habuit sub vigesima maii anno salutis humanae 1632, in recolligendis omnibus statutis, ordinatis et dispersis, per eminentissimum Philippum Spinellum foelicis recordationis, tunc temporis Polycastrensem antistitem zelantissimum; nec non per bonae memoriae Ioannem Ant. Sanctraium, Tarentinum, praesulem omni virtute et pietate refertum, ex quibus nunc mutando, corrigendo et modo nova statuendo, svam synodum dioecesanam ordinavit ..."

1632 maii 24-6. — SYNODUS DIOECESANA PERUSINA.

Synodus dioecesana Perusina in Italia, celebrata diebus 24, 25 et 26 maii 1632, sub Cosimo de Torres, episcopo Perusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia eminentissimi et reverendissimi domini d. Cosmi, s. R. e. card. de Torres, Pervsiae episcopi, in synodo dioecesana promulgata anno M.DC.XXXII. *[Insigne.]* Pervsiae, ex typographia episcopali, apud Angelum Bartolum, M.DC.XXXII.

In-4°, 375 p. — Paris, Bibl. nat. B 2152.

P. 5, 8 et 16, haec synodus celebrata est diebus 24, 25 et 26 maii 1632.

P. 169-362, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1632 maii 25. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 25 maii 1632, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (sine anno, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 6-11.

2) Francisci, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 6-11.

3) Francisci, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 14-8.

4) Francisci, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 15-9.

1632 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata die 4 iunii 1632, sub Ulderico Carpegna, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita ab eminentissimo et reverendissimo d.Vlderico, tit. S. Anastasiae presbytero card. Carpineo, & apostolicae sedis gratia episcopo Eugubino, in synodis celebratis diebus IV iunij M.DCXXXII et XIV maij M.DC.XXXVIII. Pervsiae, M.DC.XXXVIII, ex typographia episcopali Angeli Bartoli, superiorum permissu.

In-4°, 3 f.-112 p. — Roma, libr. Bocca.

Duarum illarum synodorum constitutiones non sunt ab invicem distinctae in textu.

1632 iunii 25. — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dioecesana Cortonensis in Italia, celebrata die 25 iunii 1632, sub Laurentio della Robbia, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales editae ab illustriss. & reuerendiss. dom. dom. Laurentio Robbia, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Cortonensi, die XXV iunij M.DC.XXXII. *[Insigne.]* Arretii, apud Herculem de Goris, 1632, superiorum permissu.

In-4°, 4 f. (praefatio, index)-78 p.-1 f. (errata). — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 2, hae constitutiones editae sunt in synodo dioecesana.

1632 augusti 31. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 31 augusti 1632, sub Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta edita Antverpiae anno 1632, in-8° vel in-12°, 4 p. — Editio citata in opere sequenti, III, 186 et 232.

2) Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 232-3, ex editione anni 1632.

1632 iulio - septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iulium et septembrem 1632, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Francisci II, (1666, *titulus supra col.* 198), p. 15 - 9.

1632 septembris 23 - 4. — SYNODUS DIOECESANA SABINA.

Synodus dioecesana Sabina in Italia, celebrata diebus 23 et 24 septembris 1632, sub Scipione Borghese, cardinali episcopo Sabino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta quae in prima dioeces. synodo, eminentiss. & reuerendiss. cardinalis Bvrghesivs, summus poenitentiarius, episcopus Sabiñ. tanquam vtiliora ac dioec. magis accommodata promulgari mandauit, VIII kal. octobris, eiusdem autem synodi die ij. *[Insigne.]* Romae, ex typographia reu. cam. apost., 1632, svperiorvm permissv.

In-8°, 74 p. — Paris, Bibl. nat. B 5511; Paris, Sainte-Geneviève.

1632 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA MINDENSIS.

Synodus dioecesana Mindensis in Germania, celebrata die 15 octobris 1632, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi et Mindensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2).

P. 225 - 56: „Synodus dioecesana ecclesiae Mindensis, praesidente illustrissimo ac reverendissimo principe ac domino d. Francisco Gvilielmo, episcopo Mindensi, Osnabrugensi et Verdensi, comite de Wartenberg et domino in Wald, celebrata anno MDCXXXII, die XV octobris."

1632 octobris 31. — STATUTA DIOECESIS BURDIGALENSIS.

Statuta dioecesis Burdigalensis in Gallia, edita die 31 octobris 1632, sub Henrico d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de tres-illvstre & tres-reuerend pere en Dieu, messire Henry de Sourdis, archeuesque de Bourdeaus & primat d'Aquitaine, pour l'exacte obseruation des reglements donnez au diocèse de Bourdeaus, par feu de bonne mémoire monseigneur l'eminentissime & reuerendissime cardinal de Sourdis, son predecesseur, archeuesque de Bourdeaus. *[Insigne.]* A Bourdeaux, par Pierre de la Covrt, imprimeur de mondit seigneur, 1632.

In-4°, 15 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 15, haec decreta edita sunt extra synodum dioecesanam, sub data: Burdigalae die 31 octobris 1632.

1632 novembri. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata mense novembri 1632, sub Alexandro Rangono, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1632, *titulus supra col.* 197).

1632 decembris 8. — STATUTA DIOECESIS VENETAE.

Statuta dioecesis Venetae in Italia, edita die 8 decembris 1632, sub Federico Cornaro, patriarcha Veneto.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Instrvttioni et ordini dell' eminentissimo e reuerendiss. sig. cardinale Federico Cornaro, patriarca di Venetia e primate di Dalmatia, per la visita che douera fare sua eminenza nella città e diocesi. Con licenza de' svperiori. *[Insigne.]* In Venetia, MDCXXXII, nella stamparia Pinelli.

In-4°, 12 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2228.

1632. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1632, sub Carolo Bovi, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1862, *titulus supra col.* 45), p. VII.

1632. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1632, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 332.

1632. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1632, sub Francisco Buoncompagni, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75).

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21).

1632. — SYNODUS DIOECESANA PLOCENSIS.

Synodus dioecesana Plocensis in Polonia, celebrata anno 1632, sub Stanislao Lubieński, episcopo Plocensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1632, synodus dioecesana Plocensis, sub Stanislao Lubieński, Plociae habita."

1632. — STATUTA DIOECESIS PORTALEGRENSIS.

Statuta dioecesis Portalegrensis in Lusitania, edita anno 1632, sub Lopez de Siqueira Pereira, episcopo Portalegrensi.

De his statutis confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 108.

1632. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS.

Synodus dioecesana Salutiensis in Italia, celebrata anno 1632, sub Iacobino Marengo, episcopo Salutiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Constitutiones, (1885, *titulus supra col.* 107, n. 2).
P. 288: „Iacobinus Marencus, Monregalensis, synodum habuit 1632.“

1632. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata anno 1632, sub Petro Pázmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Peterffy, *Sacra,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 319-22.

1632. — SYNODUS DIOECESANA SYRACUSANA.

Synodus dioecesana Syracusana in Sicilia, celebrata anno 1632, sub Fabricio Antinori, archiepiscopo Syracusano.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 954.

1632. — SYNODUS DIOECESANA DE TUY.

Synodus dioecesana de Tuy in Hispania, celebrata anno 1632, sub Didaco de Vela, episcopo de Tuy.

Huius synodi constitutiones impressae sunt anno 1632.
Mecum communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1632 circa. — SYNODUS DIOECESANA COMENSIS.

Synodus dioecesana Comensis in Italia, celebrata circa annum 1632, sub Lazaro Caraffini, episcopo Comensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Synodvs dioecesana Comen. VI, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Io. Ambrosio Tvrriano, vtriusque signat. referendario, prothonotario apostolico, metrop. eccl. Mediol. cimyliarca, nec non ad augustiss. Margaritam Austriacam, Leopoldo I imperatori nuptam, Mediolano transeuntem, Alex. vij pont. max. nuncio extraordinario, comite &c. & episcopo Comen., habita anno 1672 de mense septembris diebus 13, 14, 15. Comi, ex typographia Pauli Antonij Caprani, impressoris episcopalis, M.DC.LXXIV.

In-8° maiori, 180 p. — Milano, Ambrosiana; Novara, seminario; Parma, Palatina; Piacenza, civica; St. Gallen, Stiftsbibliothek.

P. 9: „In ista dioecesi [Comensi], concilii [Tridentini] decretum de synodo dioecesana quotannis celebranda per quadraginta fere annos [ergo ab anno circiter 1632] fuisse neglectum.“

1631-1633. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS I.

Synodus dioecesana Solsonensis I in Hispania, celebrata inter annos 1631 et 1633, sub Petro de Puigmari et Funes, episcopo Solsonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1633 ianuarii 25. — SYNODUS DIOECESANA HILDESIMENSIS.

Synodus dioecesana Hildesimensis in Germania, celebrata die 25 ianuarii 1633, sub Ferdinando von Bayern, archiepiscopo Coloniensi et episcopo Hildesimensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2).

P. 257-62: „Synodus dioecesana Hildesimensis ecclesiae, praesidente commissario, illustrissimo et reverendissimo principe ac domino d. Francisco Guilielmo, episcopo Osnabrugensi, Mindensi et Verdensi, habita anno 1633, die 25 ianuarii.“

1633 martii 12. — SYNODUS DIOECESANA MINDENSIS.

Synodus dioecesana Mindensis in Germania, celebrata die 12 martii 1633 et bis quolibet anno sequenti, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi et Mindensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2).

P. 273: „Celebrata fuit per suam illustrissimam celsitudinem [Franciscum Guilielmum, episcopum Osnabrugensem], anno 1633, die XII mensis martii, Mindae, altera synodus minus solemnis et consueta; in qua, praeter orationem synodalem, aliasque preces pias, solum paucis inculcata fuit observantia statutorum, praecedenti synodo decretorum et promulgatorum. ... Per officiatos et ministros suos, nec non capitula sua cathedralia, singulis annis bis, feria tertia post festum s. Remigii episcopi et confessoris, congregationes synodales conventusque cleri secundum statuta synodalia illustrissimae suae celsitudinis, de annis 1628 et 1633, quamvis non tam solemnes, celebrati sunt.“

1633 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1633, sub Henrico d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Ordonnances et reglemens synodavx dv dioceze de Bovrdeavx, publiez au synode tenu le 12 auril 1633, en l'église metropolitaine, par M^rs^ les vicaires generaux, recogneus, approuuez & augmentez par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime archeuesque de Bourdeaux & primat d'Aquitaine, le 27 octobre audit an 1633. *[Insigne.]* A Bovrdeavs, par Pierre de la Covrt, imprimeur de mondit seigneur, 1633.

In-8°, 23 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus: Ordonnances, (1633, *titulus supra col.* 24, n. 2).

1633 aprilis 12-3. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS I.

Synodus dioecesana Taurinensis I in Italia, celebrata diebus 12 et 13 aprilis 1633, sub Antonio Provana, archiepiscopo Taurinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Taurinensis prima, ab ill^mo^ & reu^mo^ d. d. Antonio Provana, archiepiscopo Taurinens. habita, anno Domini 1633 mense aprili, sanctissimo d. nostro Vrbano papa VIII, pont. max., serenissimo Victorio Amedeo Sabavdiae dvce, regnantibus. Tavrini, apud hh. Io. Dominici Tarini, 1633.

In-12°, 215 p. (mendose 21). — Torino, Bibl. naz.

P. 34 et 43, haec synodus celebrata est diebus 12 et 13 aprilis 1633.

P. 105-212, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones, (1873, *titulus supra col.* 104).

P. 13, mentio synodi celebratae anno 1633.

1633 aprilis 15. — SYNODUS DIOECESANA VERONENSIS.

Synodus dioecesana Veronensis in Italia, celebrata die 15 aprilis 1633, sub Marco Giustiniani, episcopo Veronensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1636, *titulus supra col.* 153), p. 2-10.

1633 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS.

Synodus dioecesana Bobiensis, celebrata die 20 aprilis 1633, sub Francisco Maria Abbiati, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus (1758, *titulus supra col.* 83, n. 1).

Fol. 5: „1633, vigesima mensis aprilis, octava pariter synodus a praefato praesule Francisco Maria Abbiati peracta manuscripta et inedita asservantur in archivio episcopali."

2) Synodus (1899, *titulus supra col.* 85, n. 2).

P. X: „1633 aprilis 20, octava pariter synodus [dioecesana], a praefato praesule Abbiati celebrata fuit eiusque acta inedita asservantur."

1633 maii 8-11. — SYNODUS DIOECESANA HELVANA.

Synodus dioecesana Helvana (Elvas) in Lusitania, celebrata a die 8 ad diem 11 maii 1633, sub Sebastiano de Matos de Noronha, episcopo Helvano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Primeiras constitvçones sinodaes do bispado d'Elvas, feitas & ordenadas pello illustrissimo & reuer^mo^ senhor dom Sebastiaõ de Matos de Noronha, quinto bispo d'Eluas & do cons^o^ de sua mag^de^.

(Fsn. 4 titulus:) Synodo dioecesana celebrada na sancta seeda cidade de Elvas em o segvndo domingo de maio, que se contarano oito dias do ditto mez do anno de mil & seiscentos & trinta & tres.

(Partis II titulus:) Relação do bispado de Elvas, com hvm memorial dos senhores bispos que o gouernaraõ, composta pelo dovtor Antonio Gonçalues de Nouais, conego penitenciario na sè da mesma cidade & escrivaõ da camera do bispado. *[Insigne.]* Em Lisboa, com as licenças necessarias. por Lourenço Craesbeeck, impressor del rey, anno Dñi M.DC.XXXV.

In-folio, 2 partes, 12 fsn.-215 fcn.-35 fcn. — Paris, Bibl. nat. B 399.

De hac synodo confer etiam:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 98.

1633 maii 10-2. — SYNODUS DIOECESANA DE JACCA.

Synodus dioecesana de Jacca in Hispania, celebrata diebus 10, 11 et 12 maii 1633, sub Vincentio Domec, episcopo de Jacca.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones sinodales hechas por don Vincencio Domec, obispo de Iaca, del consejo de su magestad, &c. *[Insigne.]* Con licencia. En Huesca, por Pedro Bluson impresor, M.DC.XXXIIII.

In-4°, 6 fsn.-152 fcn. — Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 139, haec synodus celebrata est diebus 10, 11 et 12 maii 1633.

1633 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS II.

Synodus dioecesana Metensis II in Lotharingia, celebrata die 11 maii 1633, sub Henrico de Bourbon-Verneuille, episcopo Metensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statvta synodi dioecesanae Metensis secvndae, a reverendissimo patre Martino Mevrisse, theologo Parisiensi, Dei et sanctae sedis apostolicae gratia episcopo Madavrensi, svffraganeo et administratore generali in spiritualibus episcopatus Metensis, habitae Metis die vndecima maij anno Domini 1633. *[Insigne.]* Publicata Metis.

Sine loco nec anno, (1633), in-8°, 4 f.-145 p. — Paris, Bibl. nat. B 24811; Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Codex, (1699, *titulus supra col.* 51).

1633 maio. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata mense maio 1633, sub Ioanne de Perea y Gudiel, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1633 iunii 15 - iulii 8. — CONCILIUM PROVINCIAE TURRITANAE.

Concilium provinciae Turritanae in Sardinia, celebratum Sassari, a die 15 iunii ad diem 8 iulii 1633, sub Didaco Iacobo de Passamar, archiepiscopo Turritano.

Bibliographia:

Decreta concilii provincialis Tvrritani, ab illvstrᵐᵒ et reverᵐᵒ d. d. Iacobo de Passamar, archiepiscopo metropolitano Turritano & Vnionum necnon Sardiniae & Corsicae primate, ac sanctae Romanae ecclesiae vexillario, & de consilio suae maiestatis Sassari celebrati, anno Domini 1633, ac a sanctissimo domino nostro Vrbano VIII confirmati, Romae, die xxj septembris anno Domini 1641. Svperiorvm permissv, Sassari, ex typographia nob. d. Margar. Scan. de Cast., apud Ioannem Gauinum Seque *(sic)*.

Sine anno (1641), in-4°, 2 f. - 148 p. — Torino, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

P. 4 et 148, hoc concilium celebratum est a die 15 iunii ad diem 8 iulii 1633.

2) Constitutiones et decreta in synodo dioecesana Turritana quam illᵐᵘˢ ac revᵐᵘˢ dominus d. Didacus Marongio Delrio, professor emeritus juris canonici in hac Sassaritana universitate, Dei et apostolicae sedis gratia, archiepiscopus Turritanus, primas Sardiniae et Corsicae, episcopus Plovacensis ac Sorrensis, abbas S. Mariae de Paludibus, prior SS. Trinitatis de Sacargia, vexillarius s. Romanae ccclesiae, etc. etc. etc., habuit in oratorio ven. seminarii Tridentini, diebus 1, 2, 3 et 4 septembris anni 1877, trigesimi secundi gloriosi pontificatus Pii papae IX. Saceri, ex typographia J. Dessi, MDCCCLXXVII.

In-8°, 248 p. — Roma, Assumptionistes; Roma, Vaticana; St. Gallen, Stiftsbibliothek.

P. 242: „Didacus vel Iacobus Passamar, [archiepiscopus Turritanus], anno 1633, concilium provinciale celebravit anno 1641 editum."

1633 augusti 2. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis, habita die 2 augusti 1633, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 298, ex codice Gerardi Dominici de Azevedo.

1633 augusti 30. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 30 augusti 1633, a Ioanne Malder, episcopo Antverpiensi.

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 233-47, ex ms. coaevo.

1633 septembris 18-20. — SYNODUS DIOECESANA COMENSIS V.

Synodus dioecesana Comensis V in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 septembris 1633, sub Lazaro Caraffino, episcopo Comensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Comen.V, a Lazaro Carafino, episcopo et comite, inchoata die XVIII, completa vero XX septembris anno Domini M.D.C.XXXIII. *[Insigne.]* Comi, ex typographia Amantij Frouae, M.DC.XXXIIII.

In-4°, 5 f. - 169 p. - 1 f. (errata), cum fig. — Genova, università; Milano, Ambrosiana; Parma, Palatina; Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

P. 89-106: „Cardinalibus concilii Tridentini interpretibus, de statu ecclesiae Comensis, Lazari Carafini episcopi pro XVI triennio relatio": inseruntur nomina monasteriorum, hospitalium et beneficiorum totius dioecesis.

P. 107-9: „Cathalogus sanctorum et beatorum, quorum corpora in civitate et dioecesi Comensi requiescunt."

P. 110-21: „Dyptica episcoporum Comensium tabula, successionis ordine exarata."

P. 116, n. 60: „Bonifatius e Mutina, [episcopus Comensis] ... synodum habuit dioecesanam" inter annos 1340 et 1351.

P. 119-20, n. 81: „Io. Antonius Vulpius, [episcopus Comensis], primam [diebus 16, 17 et 18 maii 1565, cf. Mansi, *Concil.*, XXXVIA, * 77] et secundam synodum dioecesanam [diebus 3, 4 et 5 septembris 1579, cf. Mansi, *Concil.*, XXXVIB, 151-2] celebravit."

P. 120, n. 83: „Philippus Archintus, [episcopus Comensis], ... interfuit concilio Aquileiensi sub Francisco patriarcha, cui etiam subscripsit, ac in tertia dioecesana synodo, primo ab ipsomet celebrata, publicavit [inter annos 1595 et 1617] ... Dioecesanam synodum alteram anno 1618 celebravit."

P. 122-7: „Imperatorum ac regum quae extant privilegia Cumanae ecclesiae concessa" ab anno 721 ad 1311.

P. 128-69, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus: 2) Acta, (1905, *titulus supra col.* 60, n. 2).

P. 7, mentio synodi celebratae anno 1633.

1633 decembris 20. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA III.

Synodus dioecesana Panormitana in Sicilia, numero III huius archiepiscopi, et VII huius sedis, celebrata die 20 decembris 1633, sub Ioannettino Doria, archiepiscopo Panormitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs, (1634, *titulus supra col.* 89, n. 1).

P. 231, synodus tertia celebrata est „Panormi in ecclesia cathedrali, die 20 decembris anni 1633."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus: 2) Constitutiones, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 3). P. III: „Satis constat, ex Tridentini concilii temporibus ad nostram usque aetatem, in Panormitana archidioecesi, novem celebratas esse synodos quarum septima [incidit] anno 1633."

1633. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata anno 1633, sub Francisco de Péricard, episcopo Abrincensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 506.

1633. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1633, sub Carolo Bovi, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Prima synodus, (1862, *titulus supra col.* 45, p. VII.

1633. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1633, sub Ferdinando de Rye, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 331.

1633. — SYNODUS DIOECESANA MINDONIENSIS.

Synodus dioecesana Mindoniensis in Hispania, celebrata anno 1633, sub Francisco de Villefañe, episcopo Mindoniensi.

Mihi communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1633. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata Tyrnaviae, anno 1633, sub Petro Pásmàny, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 322-34.

1633. — SYNODUS DIOECESANA VILNENSIS.

Synodus dioecesana Vilnensis in Polonia, celebrata anno 1633, sub Abrahamo Woyna, episcopo Vilnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1633 synodus dioecesana Vilnensis, sub Abrahamo Woyna. Eidem inserta sunt etiam ea, quae tribus synodis dioecesanis, tempore Benedicti Woyna, episcopi Vilnensis, celebratis [annis 1600-11, 1601-12, 1602-13], sunt constituta et ab eodem Benedicto in unum, anno 1613, collecta ac vulgata, ut patet ex litteris eius ad clerum dioecesanum in hac materia datis, et insertis collectioni Abrahamianae, factae per Matthaeum Pogrecki et editae anno 1633."

1632-1634. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS II.

Synodus dioecesana Solsonensis II in Hispania, celebrata inter annos 1632 et 1634, sub Petro de Puigmari et Funes, episcopo Solsonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1634 februarii 21. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS I.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) I in Italia, celebrata die 21 februarii 1634, sub Carolo Antonio Ripa, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta varia synodalia et visitationum apostolicarum in vnum collecta, & sub suis quaeque titulis digesta, in secunda synodo dioocesana, a reuerendissimo d. Ioanne Antonio Castrucio, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Montisregalis, habita, iterum cum nonnullis decretis in eadem synodo editis, promulgata; additis praeterea, ad extremum, quibusdam constitutionibus apostolicis, edictis & alijs valde vtilibus; nunc vero iussu illustrissimi & reuerendissimi d. d. Mauritij Solari, comitis Moretae, eiusdem ciuitatis episcopi, denuo impressa; additis alijs decretis synodalibus positis in fine. *[Insigne.]* Monteregali, adud *(sic)* Ioannem Gislandum & Io. Franciscum Rubeum, 1654.

In-8° maiori, 6 f.-239 p.-4 f. — Paris, Bibl. nat. B 2116; Roma, Vaticana.

Fol. posteriori 1: „Decreta primae synodi dioecesanae habitae ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Carolo Antonio Ripa, episcopo Montisregalis et comite, die 21 februarii 1634."

1634 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA CERVIENSIS I.

Synodus dioecesana Cerviensis I in Italia, celebrata die 11 maii 1634, sub Ioanne Francisco Guidi-Bagno, cardinali episcopo Cerviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreti della seconda sinodo diocesana di Cervia, celebrata dall' eminentiss^mo^ e reuerendiss^mo^ sig^re^ cardinale di Bagno, vescovo di detta città, il giorno vndecimo di maggio M.D.C.XXXIIII. *[Insigne.]* In Ferrara, M.D.C.XXXIIII, apresso Gioseffo Gironi, stampator' episcopale.

In-4°, 65 p. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2026.

P. 4: „Per ridurvi a memoria alcuni decreti sinodali gia fatti della bona memoria di mons. vescovo Santa Croce nostro predecessore [annis 1576-1582], la cui sinodo solo si trova in questa diocese publicata."

1634 maii 16. — SYNODUS DIOECESANA VLADISLAVIENSIS.

Synodus dioecesana Vladislaviensis in Polonia, celebrata die 16 maii 1634, sub Mathia Lubieński, episcopo Vladislaviensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Buydecki, *Vita,* (1752, *titulus supra col.* 105, n. 1).

2) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1634 synodus dioecesana Vladislaviensis, sub Mathia Lubieński in ecclesia cathedrali Vladislaviae, die 16 maji habita."

1634 circa iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 4 iunii 1634, sub Claudio de Rueil, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17, n. 1), p. 411.

1634 iunii 8. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS I.

Synodus dioecesana Bononiensis I in Italia, celebrata die 8 iunii 1634, sub Hieronymo Colonna, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima synodvs dioecesana ab eminentiss. ac rever^mo^ d. d. Hieronymo Colvmna, S. Agnetis in Agone, diacono card., basilicae Lateranen. archipresb., Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Bononiense et principe, habita in metrop. eccl. VI id. iunij M. DC. XXXIV. *[Insigne.]* Bononiae, typis heredis Victorij Benatij, impressoris archiepiscopalis, M. DC. XXXIIII.

In-4°, 135 p. - 30 f. — Bologna, università; Genova, università; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 1999; Paris, Saint-Sulpice; Parma, Palatina; Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1634 augusti 17. — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dioecesana Cortonensis in Italia, celebrata die 17 augusti 1634, sub Laurentio della Robbia, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones synodales editae ab illustriss. & reuerendiss. dom. dom. Laurentio Robbia, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Cortonensi, die XVII augusti M. DC. XXXIV. *[Insigne.]* Arretii, apud Herculem de Goris, 1634, superiorum permissu.

In-4°, 64 p. — Paris, Bibl. nat. B 2037; Pisa, università.

2) Constitvtiones synodales editae ab illustrissimo & reuerendissimo dom. dom. Lavrentio Robbia, Dei & apostolicae sedis gratia Cortonae episcopo, die XVII augusti M. DC. XXXIV, additae & confirmatae ab illvstriss. et reverendiss. dom. dom. Philippo Galilaeo, eiusdem ciuitatis episcopo, die 4 maii 1666 & die 13 martii 1675. *[Insigne.]* Senis, ex typographia Publici, 1676, superiorum permissu.

In-4°, 4 f. (oratio synodalis, index) - 6 p. — Firenze, Bibl. naz.

1634 augusti 23. — SYNODUS DIOECESANA AREQUIPENSIS.

Synodus dioecesana Aerequipensis in Peruvio, celebrata die 23 augusti 1634, sub Petro de Villagomez Vivanco, episcopo Arequipensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 139.

1634 augusti 29. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERVIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 29 augusti 1634, praesidente Auberto Miraeo, vicario capitulari Antverpiensi, sede vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 247-8, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 201.

1634 septembris 21. — SYNODUS DIOECESANA VENAFRANA I.

Synodus dioecesana Venafrana I in Italia, celebrata die 21 septembris 1634, sub Vincentio Martinelli, episcopo Venafrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Fr. Vincentii Martinelli, Romani, ord. Praed., s. t. d., episcopi Venafrani, diocesana synodvs, habita Venafri, die XXI septembris anno Domini 1634, in ecclesia cathedrali, sub faelicissimis auspicijs sanctiss. Assumptionis b. Virginis ac sanctorum martirum Nicandri & Marciani, eiusdem ciuitatis patronorum. *[Insigne.]* Romae, ex typographia reu. cam. apost., M. DC. XXXV, superiorum permissu.

In-4°, 1 f. - 113 p. - 1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2224; Paris, Sainte-Geneviève; Pisa, seminario.

Fol. 3, haec synodus dicitur dioecesana prima. P. 82-113, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1634 septembris 30. — SYNODUS DIOECESANA EGITANENSIS.

Synodus dioecesana Egitanensis (Guarda) in Lusitania, celebrata die 30 septembris 1634, sub Lope de Siquieira Pereyra, episcopo Egitanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 101.

1634 novembris 13-5. — CONCILIUM PROVINCIAE GNESNENSIS.

Concilium provinciae Gnesnensis in Polonia, celebratum Varsaviae, diebus 13, 14 et 15 novembris 1634, sub Ioanne Vężyk, archiepiscopo Gnesnensi.

Bibliographia:

1) Synodvs provincialis svb ill^mo & rnd^mo domino d. Ioanne Wężyk, Dei & apostolicae sedis gratia archiepiscopo Gnesnensi, legato nato, regni Poloniae primate & primo principe, Warsawiae, anno Dñi millesimo sexcentesimo trigesimo quarto, die decima tertia mensis nouembris celebrata. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, s. r. m. typographi, anno Domini M.DC.XXXVI.

In-4°, 32 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2345.

Fol. 5, hoc concilium celebratum est diebus 13, 14 et 15 novembris 1634.

2) Synodus (sine anno, *titulus supra col.* 1628).

Fsn. 15: „Constitutionem Gregorii papae XV, de conservatoribus in synodis provinciali Petricoviensi anno 1628, mense maii die 22 publicatam, in Varsaviensi, anno 1634, mensis novembris die 13, reassumptam, publicamus."

3) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 1: „Synodus provincialis sub eodem Ioanne Vężyk, Varsaviae, die 13 novembris anno 1634 celebrata, et itidem ab Urbano VIII anno 1653 approbata."

1634. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata anno 1634, sub Dominico Seguier, episcopo Autissiodorensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Bertrandi dv Chesne, presbyteri, de sacerdotvm concordia, oratio habita in synodo Autissiodorensi, an. 1634. Parisiis, apud Petrvm de Bresche, in via S. Stephani a Graecis, ad insigne S. Ioseph, M.DC.XXXXVI, cum permissione.

In-4°, 4 f.-42 p.-2 f. — Paris, Mazarine.

Fol. anter. 2, haec oratio dicatur Philippo de Montmorency, abbati de Launoy.

1634. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1634, sub Carolo Bovi, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1860, *titulus supra col.* 45), p. VII.

1634. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata Florentiae, anno 1634, sub Thoma Cimenès, episcopo Fesulano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1664, *titulus supra col.* 19), p. 30.

1634. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1634, sub Ioanne de Perea y Gudiel, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1886, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1634. — SYNODUS DIOECESANA VALLISOLETANA.

Synodus dioecesana Vallisoletana in Hispania, celebrata anno 1634, sub Gregorio de Pedrosa, episcopo Vallisoletano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Valladolid, en sínodo de 1634, por el obispo D. Fr. Gregorio de Pedrosa. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 378.

1635 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS.

Synodus dioecesana Regiensis (Riez) in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1635, sub Ludovico Doni d'Attichy, episcopo Regiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Officia propria sanctorvm sanctae Regiensis ecclesiae, a reuerendissimo in Christo patre domino Lvdovico Donio d'Attichy, episcopo Regiensi ac domino, ad formam breuiarij Romani nunc primum redacta atque in lucem edita. *[Insigne.]* Aqvis-Sextiis, typis Ioannis Roize, regiae vniversitatis typographi, in platea pp. Praedicatorum, 1635.

In-4°, 8 f. (mandatum, calendarium)-84 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 2-6, ordinatio huius episcopi sub data „Riez, au synode de Paques, 12 avril 1635."

1635 maii 23. — SYNODUS DIOECESANA MALLEACENSIS.

Synodus dioecesana Malleacensis in Gallia, celebrata in civitate dicta Fontenay, die 23 maii 1635, sub Henrico de Béthune, episcopo Malleacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales faites par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime euesque & seigneur de Maillezais, publiées en son synode tenu à Fontenay le Comte, le 23 may 1635. A Fontenay, par Pierre Petit-Ian, imprimeur, 1635.

In-12°, 10 p. — Marseille, ville.

1635 maii 25-1636 aprilis 27. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, a die 25 maii 1635 ad diem 27 aprilis 1636.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Advis de l'assemblée générale du clergé de France tenue à Paris, l'an 1635, sur les mariages des princes du sang. — Chartres, ville, codex ms.

609, saeculi XVII, f. 127-8. — Cf. *Catalogue des mss. des départements,* XI, 266.

2) Journal de l'assemblée générale du clergé de France, convoquée à Paris, par permission du roy au 25e jour de mai 1635, composé par le sieur de Saint-Josse, ancien agent et secrétaire de ladite assemblée. — Grenoble, ville, codex ms. 1884, saeculi XVIII, 365/225 millim., 2 vol., 645-562 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 601.

3) Procès-verbal de l'assemblée de 1635 avec la critique ou supplément de ce procès-verbal, et une table des matières. — Orléans, ville, codices mss. 885-886, saeculi XVIII, 370/245 millim., 708 p. — Cf. *Catal.* cit., XII, 315.

4) Journal de l'assemblée du clergé tenue en 1635 par de Saint-Josse, ancien agent du clergé. — Orléans, ville, codices mss. 887-888, saeculi XVIII, 370/245 millim., 2 vol., 564 et 455 f. — Cf. *Catal.* cit., XII, 315.

5) Cahier des remontrances du clergé de France, présenté au roy par l'assemblée générale tenue à Paris ès années 1635 et 1636, etc.

Sine loco nec anno, in-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

6) Procez verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Paris, au convent des Augustins, en l'année mil six cens trente-cinq. Les sieurs de Bertet et Moreau, secrétaires. Paris, A. Vitray, 1635.

In-folio, 626 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld^5 170.

7) Alia editio. Paris, A. Vitray, 1635.

In-folio, 634 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5 170 A.

8) Recveil des édicts, declarations, lettres patentes et arrests du conseil d'estat & priué du roy, obtenus pour les affaires du clergé de France, durant l'agence & à la poursuitte des sieurs abbé de Paimpont & prieur de Movstiers. *[Insigne.]* A Paris, chez Antoine Vitray, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, auec privilège du roy, 1635.

In-8°, 14 f.-814 p. — Lyon, missionnaires diocésains.

F. 2-5, epistola data: „Paris, 10 novembre 1635... De Sariac, de Bertet, anciens agens."

9) Missae pontificales, vna cvm officio ad ritvs sacrorvm ordinvm, ivxta vsvm sacroanctae Romanae ecclesiae, vno contextu ordineque digesto ex missali Romano Vrbani papae octaui auctoritate recognito & ex pontificali Clementis octaui excerpto, omnibvs in melivs dispositis & solemnioribus priuatisque missis accomodatis, ex mandato illvstrissimorvm ac reverendissimorum dd. episcoporum ecclesiae gallicanae, Parisijs congregatorum anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo quinto. *[Figura.]* Parisiis, apud societatem typographicam librorum officij ecclesiastici iussu regis constitutae, M.DC.XXXVII, cum privilegio regis christianissimi.

In-folio, 2 f.-288 p., 2 col., r. et n., cum musica. — Carcassonne, séminaire; Toulouse, séminaire.

10) Missae pontificales *(ut in editione praecedenti, his exceptis:)* ... Urbani papae VIII ... Clementis VIII ... accomodatis, additis quoque forma confirmationis & ordinum uni tantum conferendorum & officio feriae V in coena Domini cum sua missa pontificali, ex mandato ... Parisiis, apud Mauritium Villery, prope pontem Sancti Michaelis, ad ripam pp. Augustiniensium, ad insigne sancti Christiani, M. DCC, cum privilegio & approbatione. *[In fine:]* Typis L. Sevestre, via San-Jacobaea, 1701.

In-folio, 2 f.-345 p., 2 col., r. et n., cum musica. — Nevers, séminaire; Toulouse, séminaire.

10) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 27, n. 2), t. II, p. 643-858, et append., p. 141-89.

1635 augusti 28. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 28 augusti 1635, sub Gaspare Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 248-9, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 1.

1635 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA CEPHALAEDITANA.

Synodus dioecesana Cephalaeditana, celebrata die 8 septembris 1635, sub Octavio Branciforti, episcopo Cephalaeditano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illvstriss. ac reverendiss. dom. don Octavio Brancifortio, episcopo Cephalaeditano, editae anno Domini MDC.XXXV. *[Insigne.]* Panormi, apud Decium Cyrillum, MDC.XXXVI. Impr. Vincentius Dominic. v. g., impr. de Blas. p.

In-4°, 4 f.-128-2 f. — Lucca, governativa: Paris, Bibl. nat. rés. B 2024.

Fol. 3, haec synodus indicitur ad diem 8 septembris (1635).

1635. — SYNODUS DIOECESANA AGRIENSIS.

Synodus dioecesana Agriensis in Hungaria, celebrata Joszoviae, anno 1635, sub Emerico Lósy, episcopo Agriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 334-46.

1635. — SYNODUS DIOECESANA CREMONENSIS.

Synodus dioecesana Cremonensis in Italia, celebrata anno 1635, sub Petro Campora, episcopo Cremonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Cremonensis, ab eminentiss. & reverendiss. d. d. Petro s. R. e. card. Camporeo, ac s. Cremonen. eccl. episcopo, habita anno M.DC.XXXV. *[Insigne.]* Cremonae, apud Marcum Antonium Belpierum, M. DC. XXXVI.

In-4°, 12 f. (index)-176 p. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica.

P. 54-176, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1635. — SYNODUS DIOECESANA MELPHIENSIS.

Synodus dioecesana Melphiensis in Italia, celebrata anno 1635, sub Deodato Scalia, episcopo Melphiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Melphiensis ac Rapollensis ecclesiarvm synodales constitvtiones, in qvibvs praecipua ad catholicam fidem, ad cleri mores, ad animarum regimen caeteraque ad ecclesiasticam disciplinam spectantia disponuntur, a r^mo^ f. Deodato Scalia, praesule, et temporalivm castrorvm Salsulae & Gaudiani comite ac domino, celebrata anno M DC XXXV; accessit breuis relatio de statu earundem eccles. ad eminentiss. & reuerendiss. card. sacri concilij interpretes; opvs Deiparae virgini cathedralis Melphien. titulari ac tutelari dicatum. Venetiis, apud Andream Baba, M DC XXX VIII.

In-4°, 8 f. - 269 p. - 9 f. (catalogus episcoporum Melphiensium) - 2 f. — Paris, Bibl. nat. B 2109; Roma, Vaticana.

P. 238-69, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1635. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS II.

Synodus dioecesana Monregalensis II (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1635, sub Carolo Antonio Ripa, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1654, *titulus supra col.* 209).

Folio posteriori 3: „Decreta synodalia habita in secunda synodo Montisregalis, ab illustrissimo et reverendiss. d. d. Carolo Antonio Ripa, episcopo dictae civitatis, anno 1635."

1635. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1635, sub Martino Carrillo de Alderete, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1886, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1635. — SYNODUS DIOECESANA TEATINA.

Synodus dioecesana Teatina (Chieti) in Italia, celebrata anno 1635, sub Antonio Santacroce, archiepiscopo Teatino.

De hac synodus confer opus cui titulus:

Synodus (sine anno, *titulus supra col.* 51), p. 6.

1635. — SYNODUS DIOECESANA XANCTONENSIS.

Synodus dioecesana Xanctonensis in Gallia, celebrata anno 1635, sub Iacobo Raoul, episcopo Xanctonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus (1651 apr. 27, *titulus supra*).

1623-1636. — SYNODUS DIOECESANA DE GUAMANGA.

Synodus dioecesana de Guamanga in Peruvio, celebrata inter annos 1623 et 1636, sub Francisco Verdugo, episcopo de Guamanga.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 150.

1636 ianuarii 1. — SYNODUS DIOECESANA LIMENSIS.

Synodus dioecesana Limensis in Peruvio, celebrata die 1 ianuarii 1636, sub Ferdinando Aria de Ugarte, archiepiscopo Limensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 153.

1636 aprilis 8. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 8 aprilis 1636, sub Henrico d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1639, *titulus supra col.* 24, n. 2), passim.

1636 aprilis 9. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXII.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXII, celebrata die 9 aprilis 1636, sub Caesare Monti, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXII, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Caesare s. R. e. card. Montis ac s. Mediol. ecclesiae archiepiscopo, habita anno MDCXXXVI, cvm privilegio. Mediolani, ex typographia archiepiscopali, 1636.

In-8°, 4 f. - 529 p. — Genova, seminario; Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 5501; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Saint-Gallen, Stiftsbibliothek; Vercelli, civica.

1636 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA VERONENSIS.

Synodus dioecesana Veronensis in Italia, celebrata die 6 maii 1636, sub Marco Giustiniani, episcopo Veronensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1636, *titulus supra col.* 153).

1636 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS I.

Synodus dioecesana Bergomensis in Italia, numero I huius episcopi et XXVI huius sedis, celebrata die 4 iunii 1636, sub Aloysio Grimani, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana prima, ab illustriss. ac reuerendiss. d. d. Aloysio Grimano, Bergomi episcopo &c. &c., celebrata anno M.DC.XXXVI, die IV iunij. *[Insigne.]* Bergomi, typis M. Antonij Rubei, eod. an. 1636.

In-8° minori, 79 p. — Milano, Ambrosiana.

2) Acta, (1661, *titulus supra col.* 25, n. 2).

P. 280-316, synodus dioecesana Bergomensis I, celebrata die 4 iunii 1636, sub Aloysio Grimano, episcopo Bergomensi.

3) Acta, (1737, *titulus supra col.* 25, n. 3).

P. 222-53, synodus Bergomensis I, die 4 iunii 1636, sub Aloysio Grimano, episcopo Bergomensi.

4) Bergomensis ecclesiae, (1910, *titulus supra col.* 26, n. 4).

P. CIX-X, mentio synodi XXVI celebratae die 4 iunii 1636.

1636 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata die 4 iunii 1636, sub Laurentio della Robbia, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illvstriss. et reverendiss. dom. dom. Lavrentio Robbia, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Fesulano & comite Turichij, editae Florentiae, in ecclesia Sanctae Mariae in Campo, Fesulanae dioecesis, die IV iunij M.DC.XXXVI. *[Insigne.]* Florentiae, ex typographia Amadoris de Massis & Landi de Landis, 1636, superiorum permissu.

In-4°, 39 p. — Firenze, Bibl. naz.

1636 septembris 7-14. — SYNODUS DIOECESANA MAIORICENSIS.

Synodus dioecesana Maioricensis in Hispania, celebrata a die 7 ad diem 14 septembris 1636, sub fratre Ioanne a Santander, episcopo Maioricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Maioricensis, celebrata anno M.DC.XXXVI, praeside illvstrissimo ac reverendissimo domino don fratre Ioanne a Santander, episcopo Maioricensi. *[Insigne.]* Mandato superiorum. Ex officina Emmanuelis Rodriguez & Ioannis Piza, anno M.DC.XXXVI.

In-4°, 8 fsn.-155 fcn.-14 fsn. (index) - 9 p. — Paris, Bibl. nat. B 2336; Paris, Sainte-Geneviève.

Folsn. anteriori 4-6, haec synodus celebrata est a die 7 ad diem 14 septembris 1636.

Folsn. anteriori 2: „Intermissa fuit, per nimis longum tempus, synodus dioecesana ... regimine videlicet illustrissimi domini d. fratris Simonis Bauça, bonae memoriae antecessoris nostri", inter annos 1608 et 1623.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodalivm constitvtionvm episcopatvs sive dioecesis Maioricensis, per illvstrissimvm et reuerendissimvm dominum d. Didacum Escolano, Dei & apostolicae sedis gratia eiusdem dioecesis episcopum, in dioecesana synodo apvd cathedralem ecclesiam celebrata, conditarum & promulgatarum, anno salutis sexcentesimo quinquagesimo nono supra millesimum. Matriti, ex typographia Dominici Garcia Morras, anno 1660.

In-4°, 8 f.-745 p.-50 f. (index). — Paris, Mazarine.

F. 4: „Quare ab illustrissimo domino d. fratre Ioanne a Santander, anno 1636, 23 ab hoc, ultima invenitur celebrata synodus."

1636 decembris 18. — SYNODUS DIOECESANA TIBURTINA.

Synodus dioecesana Tiburtina in Italia, celebrata die 18 decembris 1636, sub Iulio Roma, cardinali episcopo Tiburtino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs Tiburtina, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. cardinali Roma, episcopo Tibvrtino, celebrata die 18 decembris M.DC.XXXVI. *[Insigne.]* Romae, ex officina Iacobi Facciotti, M.DC.XXXVII, superiorum permissu.

In-4°, 58 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2209.

1636. — SYNODUS DIOECESANA GLANDAVENSIS.

Synodus dioecesana Glandavensis in Gallia, celebrata anno 1636, sub Renato Le Clerc, episcopo Glandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutions synodales du diocèse du Glandèves. Aix, Roize, 1636, in-12°. — Opus citatum apud Marbot, *Liturgie Aixoise,* (1888), p. 180.

1636. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1636, sub Bartholomaeo Santos de Risoba, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67), passim.

1636. — SYNODUS DIOECESANA MINDONIENSIS.

Synodus dioecesana Mindoniensis in Hispania, celebrata anno 1636, sub Antonio de Valdes, episcopo Mindoniensi.

Mecum communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1636. — SYNDDUS DIOECESANA DE MONTEARAGON.

Synodus dioecesana de Montearagon in Hispania, celebrata anno 1636.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Montearagon, 1636, por el abad D. Jaime Jimenez de Ayerbe. No se llegaron á imprimir. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 376.

1636. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1636, sub Carolo Antonio Ripa, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Decreta, (1654, *titulus supra col.* 209).

1636. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1636, sub Martino Carrillo de Alderete, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:
1) Sínodo, (1886, *titulus supra col.* 145), p. 4.
2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 59.

1636. — SYNODUS DIOECESANA SAMOGITIENSIS.

Synodus dioecesana Samogitiensis in Polonia, celebrata in civitate Miedniki, anno 1636, sub Georgio Tyszkiewicz, episcopo Samogitiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1636, synodus dioecesana Samogitiensis, sub Georgio Tyszkiewicz, in Miedniki habita."

1636. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS VIENNENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Viennensis in Gallia, edita anno 1636, sub Petro de Villars, archiepiscopo Viennensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Ordonnances synodales de l'archevesché de Vienne. *[Insigne.]* A Vienne, par Aymé Pansard, imprimeur de ladite ville, joignant la porte du pont du Rosne, M.DC.XXXVI.

In-8°, 63 p. — Aix, ville.

P. 3-5, mandatum Petri de Villars, archiepiscopi Viennensis, absque data nec indicatione synodi.

1637 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA CONSTANTIENSIS.

Synodus dioecesana Constantiensis (Coutances) in Gallia, celebrata die 21 aprilis 1637, sub Leonorio de Goujon de Matignon, episcopo Constantiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:
1) Concilia Rotomagensis provinciae, accedunt dioecesanae synodi, pontificum epistolae, regia pro Normanniae clero diplomata, necnon alia ecclesiasticae disciplinae monumenta, ex illis non pauca hactenus inedita; quae prius edita fuerant ad manuscriptos codices recognita et emendata sunt, collata quaedam cum autographis, disposita omnia juxta chronologiae ordinem, et observationibus, ubi convenit, illustrata; prodeunt in lucem opera et studio domini Guillelmi Bessin, presbyteri et monachi Benedictini, e congregatione Sancti Mauri. Rotomagi, apud Franciscum Vaultier, in vico Judaeorum, MDCCXVII, cum privilegio regis et superiorum permissu.

In-folio, 4 f.-viij-267-632-70 p. (index)-1 f. (addenda). — Besançon, archevêché; Bologna, università; Bourges, ville; Coutances, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lucca, Grande-Chartreuse; Lyon, abbé Martin; Lyon, ville; Metz, séminaire; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 374; Paris, Mazarine; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Parte II, p. 575, synodus Constantiensis.

2) Statuts et reglements faits par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime Leonor de Matignon, evêque de Coûtances, au synode de son diocese tenu le 21 jour d'avril 1637, ronouvelés & augmentés par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Charles François de Lomenie de Brienne, evêque de Coûtances, en son synode tenu le 19 may 1676. Derniere edition. A Coûtances, chez Jean de la Roque, marchand libraire, M.DCC.XVIII, avec permission. *[In fine:]* A Caen, de l'imprimerie de Pierre-François Doublet.

In-12°, 4 f.-137 p. — Paris, Saint-Sulpice.

1637 circa maii 31. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 31 maii 1637, sub Claudio de Rueil, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17, n. 1), p. 411-3.

1637 iunii 16. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 16 iunii 1637, sub Petro Nicolini, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Decreta synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, die XVI mensis iunij anno 1637. Florentiae, ex typographia Sermatelliana, 1637, superiorum permissu.

In-8°, 51 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2065; Roma, Vaticana.

1637 octobris 12-4. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS II.

Synodus dioecesana Mutinensis II in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 octobris 1637, sub Alexandro Rangono, episcopo Mutinensi.

Exstant constitvtiones in opere cui titulus:
Constitvtiones et decreta in secunda dioecesana synodo Mutinense, anno 1637, die 12, 13 et 14 mense octobri, ab illustrissimo & reuerendissimo praesule d.d. com. Alexandro Rangono, Mutinae episcopo, promulgata. Mutinae, ex typographia Iuliani Cassiani, impressoris episcopalis, superiorum permissu, 1637.

In-8°, 228 p. — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2123; Parma, Palatina; Roma, Propaganda.

1637. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS (TORTOSA).

Synodus dioecesana Dertusensis (Tortosa) in Hispania, celebrata anno 1637, sub Iustino Antolinez de Burgos, episcopo Dertusensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones synodales dioecesis Dertvsen., in vnvm collectae, compilatae & editae svb illvstrissimo et reverendissimo d. d. fr. Severo Thoma Avther, Dei & sanctae apostolicae sedis gratia episcopo Dertusen., regioque conciliario *(sic)*, ex synodis celebratis per illustrissimos dominos don Iustinum Antolinez de Burgos, anno 1637, don fr. Iosephum Fageda, anno 1666 & 1682, et per ipsummet d. fr. Severum Thomam Auther, annis 1687 & 1696. *[Insigne.]* Barcin., ex typogr. Joannis Jolis, M.DC.XCVII.

In-4°, 12 f. (index) - 163 p. — Roma, Vaticana.

1637. — SYNODUS DIOECESANA FERRARIENSIS.

Synodus dioecesana Ferrariensis in Italia, celebrata anno 1637, sub Laurentio Magalotti, episcopo Ferrariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodi Ferrariensis constitvtiones et decreta, sub eminentissimo & reuerendissimo domino d. Lavrentio, tit. ss. Ioannis et Pavli, s. R. e. presbyt. card. Magalotto, s. Ferrarien. ecclesiae episcopo, anni M.DC.XXXVII, iussu eminentissimi et reverendissim idomini d. Francisci Mariae, eivsdem titvli s. R. e. presbyteri card. Machiavelli eiusdemque ecclesiae episcopi, in lucem editae. Ferrariae, M.DC.XXXXIV, apud Iosephvm Gironvm, typographum episcopalem.

In-4°, 6 f.-184 p. — Bologna, università; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2054; Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana.

1637. — SYNODUS DIOECESANA LAUDENSIS.

Synodus dioecesana Laudensis in Italia, celebrata anno 1637, sub Clemente Gera, episcopo Laudensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta synodalia Lavden. eccl^ae^, iussu ill^mi^ ac rever^mi^ d. d. Clementis Gerae, Dei et apostolicae sedis gratia episcopi Lavden. et com., promulgata anno MDCXXXVII, Vrbano VIII pont. max., quibus accessere summaria publicandorum a parochis nec non pontificiae nonnullae constitutiones, et decreta. Lavdae, typis Caroli Calderini. *[Titulus II partis:]* Sommario delle lettere apostoliche, decreti de sacri concilij Tridentino e prouinciali, & altri editti da publicarsi al popolo fra l'anno da rr. parochi ne' giorni festiui. *[Insigne.]* In Lodi, per Carlo Calderino, 1639.

In-4°, 2 partes, 1 f.-139 p.-56 p.-2 f. (errata), cum fronte insculpta. — Milano, Ambrosiana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (circa 1896, *titulus supra col.* 72), p. VIII.

1637. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1637, sub Antonio de Valdés, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1637. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis in Dalmatia, celebrata anno 1637, sub Aloysio Marcello, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 419.

1637. — SYNODUS DIOECESANA TROPEIENSIS.

Synodus dioecesana Tropeiensis in Italia, celebrata anno 1637, sub Ambrosio Cordua, episcopo Tropeiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi Tropeiensis. Romae, Lud. Grignani, 1637, in-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1719), II, 497.

1635—1638. — SYNODUS DIOECESANA FOROLIVIENSIS I.

Synodus dioecesana Foroliviensis I in Italia, celebrata inter annos 1635, sub Iacobo Teodoli, episcopo Foroliviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones et decreta synodalia ab illustrissimo & reuerendissimo d. domino Iacobo, archiepiscopo Theodolo, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Forolivii, emanata ac promulgata in synodo ab eodem celebrata, anno Dño M.DC.XXXIX, tertio nonas maij. *[Insigne.]* Forolivii, ex typographia Cimattiorum impressorum episc., 1639.

In-4°, 125 p. — Paris, Bibl. nat. B. 2069.

Fol. 2: „Peracta synodo, divinus & cultus augeretur, dioecesis nostrae visitationem nobis proposuimus, quam superiori anno quam celerrime debita cum diligentia foeliciter absoluimus novissimam hanc synodum habuimus...

Cum hic episcopus initium fecerit anno 1635, synodus prior locum habuit inter annos 1635 et 1638.

P. 115-23, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1638 aprilis 18. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Monreale) in Sicilia, celebrata die 18 aprilis 1638, sub Cosma de Torres, archiepiscopo Monregalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia eminentiss. et reverendiss. d. d. Cosmi, s. R. e. cardinalis de Torres, Montis Re-

galis archiepiscopi & abbatis, promulgata in synodo dioecesana anno M.DC.XXXVIII; accesserunt nonnullae bullarum & Trid. conc. decretorum summae, nonnullae etiam instructiones, admonitiones ac formulae, in commune bonum, vulgari lingua editae. *[Insigne.]* Monteregali, apud Ioannem Baptistam Maringum, M.DC.XXXVIII.

In-4°, 6 f.- 240 p.- 8 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2118; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Vallicelliana.

Fol. 3, haec synodus celebrata est die 18 aprilis 1638.

P. 89-240, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1638 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA BURDIGALENSIS.

Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia, celebrata die 20 aprilis 1638, sub Henrico d'Escoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 354.

1638 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA CADURCENSIS.

Synodus dioecesana Cadurcensis in Gallia, celebrata die 21 aprilis 1638, sub Alano de Solminihac, episcopo Cadurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts et reglements dv diocese de Cahors, publiez av synode tenv le vingt-vniesme d'auril, l'an mil six cens XXXVIII, par monseignevr l'illvstrissime & reuerendissime Alain de Solminiac, euesque, baron et comte de Cahors. *[Insigne.]* A Cahors, par Iean Dalvy, imprimeur & libraire de mondit seigneur l'euesque de Cahors, à l'enseigne du nom de Iesvs, 1639.

In-8° minori, 3 f.- 188 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

2) Statvts et reglemens dv diocèse de Cahors, dressez par monseigneur l'illust. & reuer. euesque dudit lieu, lesquels sont très vtils & necessaires à tous curez, vicaires, prestres & tous autres ecclesiastiques pour parfaitement sçavoir & s'acquiter de leur charge comme estant vn abbregé des actes de s. Charles Borromée & du sainct et sacré concile de Trente. A Paris, chez Denis Moreav, ruë s. Iacques, à la Salemandre, M.DC.XL, auec privilege & approbat.

In-16°, 12 f.- 396 p.- 2 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Editio secunda statutorum editorum anno 1639 ab Alano de Salminihac, episcopo Cadurcensi. Data synodi non indicatur, sed eadem est, scilicet die 21 aprilis 1638.

3) Statvts et reglemens dv diocese de Caors, publiez au synode tenu le XXI d'auril M.D.CXXXVIII par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime messire Alain de Solminihac, euesque, baron & comte de Caors. Cinquiesme edition, à laquelle ont este adjoustées les ordonnances publiees aux synodes depuis tenus par mondit seigneur. *[Insigne.]* A Tolose, par Arn. Colomiez, imprimeur ordinaire du roy & de l'vniuersité, 1652.

In-12°, 200 p.- 1 f. — Le Mans, ville; Toulouse, ville.

4) Statvts et reglemens dv diocese de Caors publiés par feu monseigneur Alain de Solminihac de sainte memoire, evéque, baron & comte de Caors, en 1638 & synodes suivans, renouvellés, augmentés & publiés en 1673 & synodes precedans par monseigneur Nicolas de Sevin, evéque, baron & comte dudit Caors. *[Insigne.]* A Caors, par Iean Bonnet, imprimeur & libraire ordinaire du roy, 1674, avec permission & privilege du roy.

In-12°, 13 f. (praefatio) - 362 p. — Toulouse, ville

1638 maii 14. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata die 14 maii 1638, sub Ulderico Carpegna, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1638, *titulus supra col.* 199).

1638 iunii 29. — SYNODUS DIOECESANA POLYCASTRENSIS.

Synodus dioecesana Polycastrensis in Italia, celebrata die 29 iunii 1638, sub Petro Magri, episcopo Polycastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1638, *titulus supra col.* 199, n. 2).

1638 septembris 1. — SYNODUS DIOECESANA SAN-MINIATENSIS.

Synodus dioecesana San-Miniatensis in Italia, celebrata die 1 septembris 1638, sub Alexandro Strozza, episcopo San-Miniatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illvstriss. et reverendiss. dom. d. Alexandro de Strozzis, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Sancti Miniatis, editae in ecclesia cathedrali, kal. septembris M.DC.XXXVIII. *[Insigne.]* Florentiae, ex typographia Amatoris de Massis & Laurentij de Landis, 1638, superiorum permissu.

In-4°, 80 p.- 1 f. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2111.

1638 novembris 4. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 4 novembris 1638, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 11-3.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 11-2.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 19-20.

1638 novembris 7-13. — SYNODUS DIOECESANA DE LA PAZ.

Synodus dioecesana Beatae Mariae de la Paz in Peruvio, celebrata a die 7 ad diem 13 novembris 1638, sub Feliciano de Vega, episcopo de la Paz.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales del obispado de la civdad de nuestra señora de la Paz, en el Perv, hechas y ordenadas por el ilvstrissimo y reuerendissimo señor dotor d. Feliciano de Vega, obispo de la dicha ciudad de la Paz, electo arçobispo de Mexico, del consejo de su magestad, y pvblicadas en la synodo diocesana que su señoria ilustrissima celebrò en aquella ciudad, en el año del Señor de 1638. *[Insigne.]* Con licencia, impresso en Lima, por Geronymo de Contreras, año de 1639.

In-folio, 4 f.-77 p.-4 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 411; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 3, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata a die 7 ad diem 13 novembris 1638.

1638-59. — BULLARIUM ROMANUM EDITORE L. CHERUBINO.

Bullarium Romanum, editore L. Cherubino, sub hoc titulo:

Tomi I-IV desunt:

(T. V:) Appendix novissima ad bvllarivm Romanvm, complectens constitvtiones Vrbani VIII, postremas Innocentii X, omnes Alexandri VII qvae hvcvsqve emanarunt. *[Insigne.]* Viterbii, typis Hieronymi Diotalleuij, impressoris publici, M.DC.LIX, svperiorvm licentia.

In-folio, 146 p. — Nice, ville; Roma, collegio Germanico; Roma, S. Anselmo.

Contenta in opere:

T. I, p. 445-53, vita et constitutiones Alexandri VI. P. 353, Pii III. P. 353-94, Iulii II. P. 394-459, Leonis X. P. 459-66, Hadriani VI. P. 466-508, Clementis VII. P. 508-66, Pauli III. P. 566-86, Iulii III. P. 586, vita Marcelli II. P. 586-604, constitutiones Pauli IV.

T. II, p. 1-133, Pii IV. P. 133-272, Pii V. P. 273-369, Gregorii XIII. P. 369-525, Sixti V. P. 525-46, Gregorii XIV. P. 546-8, Innocentii IX.

T. III, p. 1-126, Clementis VIII. P. 126, Leonis XI. P. 127-274, Pauli V. P. 274-332, Gregorii XV.

T. IV integro cum supplemento, Urbani VIII.

T. V, p. 5-30, Urbani VIII. P. 31-88, Innocentii X. P. 89-142, Alexandri VIII.

1638. — SYNODUS DIOECESANA CAESENATENSIS.

Synodus dioecesana Caesenatensis in Italia, celebrata anno 1638, sub Petro Bonaventura, episcopo Caesenatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Petri Bonaventvrae, episcopi Cesenae. *[Insigne.]* Romae, apud Andream Phaeum, 1638, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-160 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2010; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 2: „Quas ... in synodo promulgavimus constitutiones, eas nunc typis impressas vobis damus."

1638. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS.

Synodus dioecesana Imolensis in Italia, celebrata anno 1638, sub Ferdinando Millini, episcopo Imolensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1659, *titulus supra col.* 141, n. 2), parte II, p. 21.

1638. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1638, sub Bartholomaeo Santos de Risoba, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67), passim.

1638. — SYNODUS DIOECESANA MONTIS ALCINI.

Synodus dioecesana Montis Alcini in Italia, anno 1638, sub Scipione Tancredi, episcopo Montis Alcini.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Costitvzioni, (1693, *titulus supra col.* 31).

1638. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1638, sub Antonio de Valdés, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1638. — STATUTA DIOECESIS SILVANECTENSIS.

Statuta dioecesis Silvanectensis in Gallia, edita sub Francisco de La Rochefoucauld (1610-1622) et reedita anno 1638, sub Nicolao Sanguin, utroque episcopo Silvanectensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Avertissemens povr les r. cvrez du diocèse de Senlis, dressez par l'autorité de monseigneur le cardinal de la Rochefoucault, euesque dudit Senlis. Seconde édition, reueuë & augmentée. A Paris, chez Edme Martin, ruë S. Iaques, au Soleil d'or, M.DC.XXXVIII.

In-12°, 56 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

1638. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata Tyrnaviae, anno 1638, sub Emerico Lósy, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 346-76.

1639 ianuarii 16-8. — SYNODUS DIOECESANA SAMOGITIENSIS.

Synodus dipecesana Samogitiensis in Polonia, celebrata Miedniki, diebus 16, 17 et 18 ianuarii 1639, sub Georgio Tyszkiewicz, episcopo Samogitiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1639, synodus dioecesana Samogitiensis, sub Georgio Tyszkiewicz, diebus 16, 17, 18 ianuarii, in Miedniki, celebrata."

1639 februarii 9. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus die 9 februarii 1639.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *tituli supra col.* 41-2, n. 3-4).

P. 727-9, epistola cardinalium, archiepiscoporum et episcoporum Parisiis tunc agentium, ad cardinales et episcopos per Gallias, de damnandis duobus voluminibus quibus praefixi sunt hi tituli, uni „Traité des droicts et libertez de l'église gallicane," alteri „Preuves des libertez de l'eglise gallicane", sub data: 9 februarii 1639.

1639 aprilis 5-6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita diebus 5 et 6 aprilis 1639, sub Gaspare Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 249, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 7.

1639 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA FOROLIVIENSIS II.

Synodus dioecesana Foroliviensis II in Italia, celebrata die 5 maii 1639, sub Iacobo Teodoli, episcopo Foroliviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1639, *titulus supra col.* 223).

1639 iunii 6-8. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS II.

Synodus dioecesana Ariminensis II in Italia, celebrata diebus 6, 7 et 8 iunii 1639, sub Angelo Cesi, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi Ariminensis secvndae, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Angelo Caesio, eiusdem ciuitatis episcopo, celebratae VIII, VII, VI idus iunij M.DC.XXXIX. Arimini, per Io. Symbenium.

Sine anno, (1639), in-4°, 28 p.-2 f. — Paris, Bibl. nat. B 1978; Piacenza, civica.

1639 iunii 6. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata die 6 iunii 1639, sub Petro Paulo Crescenti, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1667, *titulus supra col.* 135).

1639 iunii 7. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata die 7 iunii 1639, sub Engelberto Desbois, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta synodi dioecesanae Namvrcensis, habitae in cappella episcopali, die septima iunij anni M.DC.XXXIX, praesidente perillustri & reuerendissimo domino domino Engelberto Desbois, episcopo Namurcensi. *[Insigne.]* Namurci, excudebat Ioannes van Milst, typog. jurat., 1639, cum licentia & permissione suae gratiae reuerendissimae.

In-4°, 320 p.-2 f. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 2502; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 117-21, synodus dioecesana celebrata die 30 martii 1627, sub Ioanne Dawin, episcopo Namurcensi.

P. 125-7, synodus dioecesana celebrata die 8 aprilis 1626, sub Ioanne Dawin, episcopo Namurcensi.

P. 129-48, synodus dioecesana celebrata diebus 25 et 26 martii 1625, sub Ioanne Dawin, episcopo Namurcensi.

P. 157-77, statuta edita in capitulari congregatione concilii Geldoniensis in Gallica Brabantia, die 4 iunii 1612, sub Francisco Buisseret, episcopo Namurcensi.

P. 179-277, synodus dioecesana celebrata a die 17 ad diem 20 octobris 1604, sub Francisco Buisseret, episcopo Namurcensi.

P. 279-320, synodus dioecesana celebrata a die 9 ad diem 12 iulii 1570 sub Antonio Havet, episcopo Namurcensi.

2) Decreta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4).

P. 193-292: „Decreta synodi dioecesanae Namurcensis anni M.DC.XXXIX."

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 571-602.

1639 iunii 20-1. — SYNODUS DIOECESANA PISANA I.

Synodus dioecesana Pisana I in Italia, celebrata diebus 20 et 21 iunii 1639, sub Scipione Pannocchieschi, archiepiscopo Pisano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana primvm habita ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Scipione ex comitibus Ilcij, archiepiscopo Pisano, insularum Corsicae & Sardiniae primate & in eis legato nato, domi-

nicae incarnationis anno M.DC.XXXIX. *[Insigne.]* Pisis, apud Franciscum delle Dote, M.DC.XXXX, superiorum permissu.

In-4°, 99 p. — Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 2155; Siena, civica.

P. 96, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 20 et 21 iunii „anno 1639 stylo Romanae curiae et Florentino, 1640 more Pisarum".

1639 iunio - septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iunium et septembrem, anno 1639, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 13-4.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 13-4.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 20-1.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 21-3.

1639 septembris 25. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS.

Synodus dioecesana Viterbiensis in Italia, celebrata die 25 septembris 1639, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in dioecesana synodo habita Viterbii, ab eminentiss. & reuerendiss. d. card. Brancacio, episcopo Viterbien. et Tvscanen., die XXV septembris MDCXXXIX. *[Insigne.]* Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impressorem episcopalem.

Sine anno, (1639), in-4°, 4 f.-180 p.-1 f. — Firenze, Bibl. naz.; Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 2254; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana.

P. 175, Sebastianus Gualterius, episcopus Viterbiensis, synodum dioecesanam celebravit anno 1564 et 1573.

P. 176, Carolus Montilius Casalensis, episcopus Viterbiensis, synodum dioecesanum celebravit die 12 martii 1584.

P. 178, Tiberius cardinalis Mutus, episcopus Viterbiensis, synodos dioecesanas celebravit diebus 15, 16 et 17 ianuarii 1614 et diebus 18 et 19 ianuarii 1624.

1639 octobris 8. — SYNODUS AGERENSIS.

Synodus Agerensis in Hispania, celebrata die 8 octobris 1639, sub Francisco Broquetes, archipresbytero Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1648, *titulus supra col.* 13), passim.

1639 octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA AMALPHITANA.

Synodus dioecesana Amalphitana in Italia, celebrata die 18 octobris 1639, sub Angelo Pico, archiepiscopo Amalphitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Amalphitanae habitae in metropolitana ecclesia S. Andreae apostoli eiusdem ciuitatis, in die s. Lucae 18 octobris 1639, per illvst^{mvm} et rever^{mvm} d. Angelvm Picvm archiepiscopvm. Romae, ex typographia Vitalis Mascardi, M.DC.XL, svperiorvm permissv.

In-4°, 10 f.-218 p. — Carpentras, ville; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 1968; Paris, Sainte-Geneviève.

1639. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS.

Synodus dioecesana Aquensis in Gallia, celebrata anno 1639, sub Ludovico Bretel, archiepiscopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales. Aix, David, 1639.

In-12°. — Opus citatum apud Marbot, *Liturgie Aixoise,* (1899), p. 117.

1639. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1639, sub Petro Paulo Febei, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1862, *titulus supra col.* 45), p. VII.

1639. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS BURDIGALENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Burdigalensis in Gallia, edita anno 1639, sub Henrico Descoubleau de Sourdis, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1639, *titulus supra col.* 24, n. 2).

1639. — SYNODUS DIOECESANA IUVENACENSIS.

Synodus dioecesana Iuvenacensis in Italia, celebrata anno 1639, sub Carolo Maranta, episcopo Iuvenacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesanae synodi Ivvenacen. constitvtiones, per illustriss. & reuerendiss. dominum v. i. d. Carolvm Marantam, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Iuuenacen., comitem palatinum, regium consiliarium, sancti officij sanctissimae generalis & vniuersalis inquisitionis de Vrbe contra haereticam prauitatem in hoc Neapolitano regno, sanctiss. d. n. Vrbani diuina prouidentia papae VIII mandato, ordinarium consultorem, anno M.DC.XXXIX primo editae. Neapoli, typis Iacobi Gaffari, M.DC.XXXIX, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-172 p. — Paris, Bibl. nat. B 2081.

P. 118-43, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1639. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1639, sub Bartholomaeo Santos de Risoba, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67), passim.

1639. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1639, sub Carolo Antonio Ripa, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta (1654, *titulus supra col.* 209).

Folio posteriori 4: „In synodo habita coram eodem illustrissimo domino, anno 1639 ...“

1639. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1639, sub Antonio de Valdés, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1639-64. — COLLECTIO CONCILIORUM MAGNAE BRITANNIAE, CURA H. SPELMAN.

Concilia, decreta, leges, constitvtiones in re ecclesiarum orbis Britannici, videlicet Pambritannica, Pananglica, Scotica, Hibernica, Cambrica, Mannica, provincialia, dioecesana, ab initio christianae ibidem religionis ad nostram usque aetatem, uti reperiuntur in eorundem actis, canonibus ecclesiasticis, regnorum constitutionibus, senatus consultis, principum rescriptis, libris impressis & antiquis mss., in regum etiam priscorum diplomatibus, chartis, schedis & monumentis veteribus studiose congesta, opera & scrutinio Henrici Spelman, eq. aur.; tribus distincta tomis, quorum primus hic tomus ea continet quae a primis Christi seculis usque ad introitum Normannorum, id est an. Dom. 1066, habita sunt & celebrata. Londini, excudebat Richardus Badger, serenissimi principis Walliae typographus, impensis Ph. Stephani & Ch. Meredith, sub aureo Leone, in coemeterio Paulino, M.D.C.XXXIX.

(Tomi II titulus:) Concilia, decreta, leges, constitutiones in re ecclesiarum orbis Britannici, videlicet Pan-Anglica, Scotica, Hibernica, provincialia, dioecesana, ab introitu Normannorum an. Dom. MLXVI ad exutum papam sive ad an. Dom. MDXXXI; accesserunt etiam alia ad rem ecclesiasticam spectantia uti reperiuntur in eorundem actis, canonibus ecclesiasticis, principum rescriptis, libris impressis, antiquis manuscriptis, chartis, schedis & monumentis veteribus, studiose congesta opera & scrutinio Henrici Spelmanni, equitis aurati. Londini, apud Aliciam Warren, anno Domini MDCLXIV.

In-folio, 2 vol., 13 f. - 637 p. - 12 f. (index), 9 f. - 747 p. - 14 f. (index). — Basel, Universität; Bourges, ville; Carpentras, ville; Grenoble, université; Le Mans, ville; Lyon, ville; Orléans, ville; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Casanatense; Torino, Bibl. naz.; Toulouse, ville; Troyes, ville.

T. I, f. 2-5, dicatio: „Dei vicario, ecclesiae nutricio, fidei defensori, Carolo, Dei gratia, Magnae Britanniae, Franciae et Hiberniae regi etc., magno, pio, augustissimo ... Henricus Spelman.“

T. II, f. 2-3, dicatio: „Reverendissimo in Christo patri ac domino, d. Gilberto Sheldono, providentia divina Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliae primati et metropolitano, sacrae maiestatis regiae a secretioribus consiliis etc.... Datum, XVIII cal. iulii M.DCLXIV. Carolus Spelman Henrici.“

1640 martii 28. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE PARISIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Parisiensis, habitus die 28 martii 1640, praeside Ioanne Francisco de Gondy, archiepiscopo Parisiensi.

Hic conventus mendose ab Odespun concilium vocatur.

Bibliographia:

Odespun, *Concilia Galliae,* (1645 et 1646, *tituli supra col.* 41-2, n. 3-4).

P. 729-30, concilium primum provinciae Parisiensis, sub illustrissimo ac reverendissimo Ioanne Francisco de Gondy, primo archiepiscopo Parisiensi, celebratum anno Domini M.DC.XL, adversus libellum inscriptum „Optati Galli, De cavendo schismate“ &c., cui censurae subscripserunt archiepiscopi et episcopi Parisijs agentes.

CONCILIUM PRIMUM PROVINCIAE PARISIENSIS,

sub illustrissimo Ioanne Francisco de Gondy, primo archiepiscopo Parisiensi, tempore Urbani VIII et Ludovici XIII celebratum, anno 1640, adversus libellum inscriptum: Optati Galli de cavendo schismate, etc.

Uniuersis Christi fidelibus nostrae curae ac regimini commissis, archiepiscopus et episcopi Parisiensis provinciae, salutem in Christo Iesu domino nostro.

Cum nuper emissus in publicum, et per hanc Parisiorum urbem sparsus fuerit libellus quidam hoc titulo: *„Optati Galli de cavendo schismate: ad illustrissimos ecclesiae Gallicanae primates, archiepiscopos, episcopos, liber paroeneticus,* M.DC.XL,“ quo in libello nefarius ac seditiosus auctor non modo id spectat ut, assumpto sibi magni quondam schismatum oppugnatoris eversorisque sancti Optati Afri Milevitani nomine, et hac honesta tituli specie, simplicium et innocentium corda seducat; sed etiam falsis et iniquis dissimulationibus conatur regi christianissimo et eius ministris ac consiliariis, nec non ecclesiae Gallicanae praesulibus, atque adeo Galliis omnibus ignominiam conciliare; et sub ficta quadam schismatis suspicione civium animos a reverentia et obedientia christianissimo regi debita latenter ac fraudulenter avocare: nos Ioannes Franciscus Ioannes de Gondy, Dei et sanctae sedis apostolicae gratia primus archiepiscopus Parisiensis, Leonorius Destampes, episcopus Carnotensis, Nicolaus de Nets, Aurelianensis episcopus, et Dominicus Seguier, Meldensis episcopus, provincialiter congregati in archiepiscopali palatio Lutetiae Parisiorum, duximus huic tam exitiali malo, quantum in nobis esset, quantumque fieri pro concessi nobis a Deo muneris authoritatisque ratione, mature occurrendum esse, ne tam horrendum et virus execrandum aliquos ex iis quos curae et sollicitudini nostrae commisit Deus, occuparet. Quare pestiferum et infamem librum a nobis perlectum et diligenter examinatum damnavimus damnamusque, tanquam falsum, scandalosum, contumeliosum, pacis publicae perturbativum, regi christianissimo eiusque ministris ac consiliariis odium conciliantem, praesulibus iniuriosum, sub falso et per summam improbilitatem conficto schismate, cuius per Dei gratiam ne umbra quidem apud nos ulla est, Gallos a legitima obedientia et subiectione avocantem,

atque ad factiones, rebelliones, seditiones excitantem, subditisque nostris tam scelerati et perniciosi libri lectione et possessione interdiximus et interdicimus; et quotquot legerint aut retinuerint censuris eos ac poenis ecclesiasticis obnoxios decrevimus et decernimus.

Actum Lutetiae Parisiorum, in nostra congregatione provinciali, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo, die mercurii vigesima octava mensis martii.

Signatum:

I. Franciscus, p. archiepiscopus Parisiensis.
Leonorius Destampes, episcopus Carnotensis.
Nicolaus, episcopus Aurelianensis.
Dominicus Seguier, episcopus Meldensis.

De mandato eorumdem illustrissimorum et revm̃orum dominorum archiepiscopi et episcoporum provinciae Parisiensis. C. Baudouin.

Approbatio eiusdem censurae, ab illustrissimis et revm̃is archiepiscopis et episcopis lata, qui tunc temporis res ecclesiasticas Parisiis tractabant.

Nos infrascripti archiepiscopi et episcopi, pro rebus ecclesiae Parisiis agentes, superiori censurae ab illustrissimis et revm̃is archiepiscopo et episcopis Parisiensis provinciae confectae, visae et examinatae subscripsimus, anno et die praedictis.

Signatum:

Andreas Fremiot, antiquus archiepiscopus Bituricensis.
Cl. de Rebé, archiepiscopus Narbonensis.
Victor, coadiutor Turonensis.
C. de Noailles, episcopus Sancti-Flori.
Iacobus, episcopus Sagiensis.
Henricus, episcopus Apamiarum.
Gaspardus, episcopus Albiensis.
Ludovicus, episcopus Mirapicensis.
I. Loberon, episcopus Valentinensis et Diensis.
Iacobus, episcopus Santoniensis.
Ludovicus de Martignon, Constantiensis episcopus.
Ioannes, episcopus Boloniensis.
Gabriel de Beauvais, episcopus Nannetensis.
Franciscus, episcopus Augustopolitanus, coadiutor Trecensis.
Robertus, episcopus Leonensis.
Petrus, episcopus Antisiodorensis.

1640 aprilis 19. — SYNODUS DIOECESANA AUDOMARENSIS.

Synodus dioecesana Audomarensis in Gallia, celebrata die 19 aprilis 1640, sub Christophoro de France, episcopo Audomarensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta synodi dioecesanae Avdomarensis, anno 1583 Audomaropoli celebratae, renouata, aucta & publicata die decima nona mensis aprilis anni Domini 1640, praesidente reuerendissimo in Christo patre ac domino d. Christophoro de France, episcopo Audomarensi. *[Insigne.]* Avdomari, typis viduae Caroli Boscardi, sub signo nominis Iesv, 1640.

In-4°, 4 f. - 153 p. - 1 f. — Paris, Arsenal; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 2, addita sunt decreta synodorum dioecesanarum quae post annum 1583 celebratae sunt.

1640 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1640, sub Carolo de Montchal, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm*, (1669, *titulus supra col.* 25), II, 891-9.

1640 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXIII.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXIII in Italia, celebrata circa diem 11 maii 1640, sub Caesare Monti, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta condita in synodo dioecesana Mediolanen. trigesima tertia, qvam eminentiss. & reuerendiss. d. d. Caesar, s. R. e. presbyter cardinalis Montius, archiep. Mediolanen., habuit anno M.DC.XXXX. *[Insigne.]* Mediolani, apud impressores archiep., M. DC. XXXXI.

In-8°, 24 p. — Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 5501; Paris, Saint-Sulpice.

P. 23: „Datum Mediolani, die undecima maii 1640.“ Forte haec est data conclusionis synodi.

2) Haymonis Corii Mediolanensis, cler. reg. Barnabitae congregationis Sancti Pauli, epitome decretorum omnium conciliorum prouincialium et dioecesanorum s. Mediolanensis ecclesiae, per titulos ordine alphabetico digesta, ivssv eminentiss. ac reuerendiss. s. R. e. cardinalis d. d. Caesaris Montii, Mediol. archiep., nunc primum in lucem edita. *[Insigne.]* Mediolani, apud Dionysium Gariboldum, ad instantiam Io. Baptistae Cerri & Caroli Ferranti, cvm privilegio, M. DC. XXXX.

In-4°, 10 f. - 420 p. - 1 f. (tabella). — Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2105.

1640 maii 30. — SYNODUS DIOECESANA ULYSIPPONENSIS.

Synodus dioecesana Ulysipponensis in Lusitania, celebrata die 30 maii 1640, sub Roderico da Cunha, archiepiscopo Ulysipponensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvicões synodaes do arcebispado de Lisboa, novamente feitas no synodo diocesano que celebrou na se metropolitana de Lisboa o illustrissimo & reuerendissimo senhor d. Rodrigo da Cunha, arcebispo da mesma cidade, do conselho d'estado de s. magestade, em os 30 dias de mayo do anno de 1640; concordadas como sagrado concilio Tridentino, & como dereito canonico, & comas constituicões antigas, & extrauagantes primeiras & segundas deste arcebispado. *[Insigne.]* Acabadas de imprimir, e pvblicadas por mandado dos muito reuerendos senhores deaõ & cabido da sancta sede Lisboa, sede vacante, no anno de 1656; em Lisboa, com todas as licenças necessarias, na officina de Paulo Craesbeeck. Taixado em oitocentos reis em papel.

In-folio, 1 f. - 629 p. *(mendose* 626). — Paris, Bibl. nat. B 406.

1640 iunii 7. — STATUTA DIOECESIS TRECENSIS.

Statuta dioecesis Trecensis in Gallia, edita die 7 iunii 1640, sub Renato de Breslay, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decrets et ordonnances faites par monseignevr l'evesque de Troyes, povr estre leves et pvbliées par les cvrez et recteurs des églises parroissiales de son diocese en leur prosne, ainsi qu'elles sont cottées par chacun dimanche de l'année, ensemble le formvlaire du prosne dressé à l'vsage du diocese de Troyes, imprimé par le commandement de mondit seigneur l'illustrissime & reuerendissime euesque de Troyes. *[Insigne.]* A Troyes, chez Iean Iacqvard, imprimeur de mondit seigneur, rue de la Corderie, sur le troisiesme pont, 1640.

In-4°, 12 f.-268 p.-2 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice; Troyes, ville.

Statuta haec data sunt extra synodum.

Fol. 3-4: „Mandement de monseigeur l'évêque de Troyes", sub data: 7 iunii 1640.

1640 augusti 28. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 28 augusti 1640, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 249-50, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis C, fol. 12.

1640 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1640, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 15-8.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 14-7.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 22-5.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 23-6.

1640. — SYNODUS DIOECESANA ALETENSIS.

Synodus dioecesana Aletensis in Gallia, celebrata anno 1640, sub Nicolao Pavillon, episcopo Aletensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances povr le diocèse d'Allet, faites ès synodes depuis l'année mil six-cens quarante, jusques à mil six-cens quarante-sept. A Avignon, chez Iean Piot, imprimeur du Saint Office, demeurant à la place de Saint Didier, M.DC.LV, auec permission des superieurs.

In-8°, 92 p. — Lyon, ville.

2) Statvts synodavx dv diocèse d'Alet, faits depuis l'année 1640 jusqu'en 1670, renouvelez et publiez dans le synode tenu à Alet les 20 & 21 may 1670. A Tolose, par Raymond Bosc, M.DC.LXX.

In-4°, 6 f.-109 p. — Amiens, ville; Avignon, ville; Paris, Bibl. nat. B 5518; Paris, Saint-Sulpice.

3) Statuts synodaux du diocèse d'Alet faits depuis l'année 1640 jusqu'en 1674, renouvellez & publiez dans le synode tenu à Alet les 20 & 21 may 1670 et encore dans le synode tenu les 17 & 18 avril 1674. A Paris, en la boutique de Charles Savreux, chez Guillaume Desprez, au pied de la tour de Nostre-Dame, du costé de l'archevesché, M.DC.LXXV, avec privilège du roi.

In-12°, 8 f.-176 p. — Carcassonne, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Narbonne, ville; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5519; Paris, Saint-Sulpice; Toulouse, ville; Troyes, ville.

Initio, epistola Nicolai [Pavillon], episcopi Aletensis, in qua mentio habetur statutorum anno 1659 editorum.

1640. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1640, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Peltier, *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1640. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata anno 1640, sub Emmerico Marco de La Ferté, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances faictes au synode de l'an 1640 par monsieur l'évêque du Mans. Au Mans, par Hiérôme Olivier, 1640.

In-4° minori, 8 p. — Le Mans, évêché. — Mecum communicavit r. d. Deshays, vicarius generalis, Cenomani.

1640. — SYNODUS GIASII.

Synodus Giasii in Moldavia, celebrata anno 1640.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta orientalis ecclesiae contra Lvtheri haeresim, monumentis, notis ac dissertationibus illustrata, opera ac stvdio d. Emanvelis a Schelstrate, sac. theol. doct., bibliothecae Vaticani praefecti, basilicae principis apostolorum de Vrbe canonici, vna cvm epistola Christophori Ranzovii adversus Lutheranorum errores. Pars prima (secvnda). Romae, MDCCXXXIX, typis Josephi Collini, svperiorvm facvltate.

In-folio, 2 partes, XX-530 p., 1 f.-XXXIV p.-p. 531 ad 982-4 f. (index). — Roma, Casanatense.

Contenta in opere:

P. 113-34, anno 1406 *(sic),* excerpta ex operibus Simeonis, Thessalonicensis archiepiscopi, ad quaestiones cum Lutheranis controversas spectantia, graece et latine.

P. 134-9, anno 1571, ex Claudii cardinalis Guisani duodecim quaestionibus et Graecorum schismaticorum ad eas responsis sex capita, ex interpretatione Ioannis Leunclavii, latine.

P. 140, anno 1574, acta et scripta Hieremiae, patriarchae Constantinopolitani, contra theologos Tubingenses, Wirtembergensis in Germania dioecesis, et Lutheri sequaces.

P. 141-5, anno 1574, prima Hieremiae patriarchae ad Tubingenses theologos epistola, de oratione quadam, boni pastoris et regni coelorum mentionem faciente, graece et latine.

P. 146-7, die 16 novembris 1575, secunda Hieremiae epistola, qua responsionem ad confessionem Augustanam promittit, graece et latine.

P. 147-9, mense maio 1576, tertia Hieremiae epistola, quacum responsum ad confessionem Augustanam transmittit, graece et latine.

P. 151-172, die 15 maii 1576, ex primo Hieremiae responso excerpta, ad articulos controversos, graece et latine.

P. 172-3, mense maio 1578, Heremiae epistola ad Tubingenses de eorum scripto ad responsum I, promittentes secundum responsum, graece et latine.

P. 174, mense maio 1578, altera epistola ad Iacobum Heebrandum, graece et latine.

P. 174-5, mense maio 1578, tertia epistola ad Martinum Crusium, graece et latine.

P. 176-234, mense maio 1579, ex responso secundo Hieremiae ad Tubingenses, graece et latine, excerpta.

P. 234-6, mense septembri 1578, Metrophanis, patriarchae Constantinopolitani, successoris Hieremiae depulsi, epistola ad Gregorium XIII de sua depulsione, ex manuscripto Vaticano autographo, latine reddita.

P. 236-8, die 24 februarii 1580, epistola Theodosii Zygomalae, protonotarii ecclesiae Constantinopolitani, ad Martinum Crusium, de extrusione Hieremiae et restitutione Metrophanis, secundum Lutheranorum responsum expectantis, graece et latine.

P. 239-40, mense maio 1581, epistola Hieremiae de varia sua fortuna et tertio ad Tubingenses responso, graece et latine.

P. 240-9, die 6 iunii 1581, tertium Hieremiae responsum graece et latine.

P. 249-52, mense augusto 1582, eiusdem Hieremiae epistola ad Gregorium XIII, latine, ex authographo in Vaticana bibliotheca asservato.

P. 253, anno 1600, Gabrielis Severi Philadelphiensis, m. vicarii et exarchi patriarchalis, opusculum de septem sacramentis; testimonia de Gabriele.

P. 254-5, anno 1600, eiusdem Gabrielis praefatio ad clericos Laconiae et alios, graece et latine, nunc primum.

P. 256-352, anno 1600, opus ipsum, graece et latine, interprete Richardo Simeone.

P. 353-61, anno 1619, Christophori Angeli, veri Graeci, tractatus de hodierno statu graecae ecclesiae, unde varia excerpuntur de statutis ab ecclesia ieiunii diebus, de ordinatione sacerdotum, de confessione omnium peccatorum mortalium, satisfactione et votis monachorum, graece ex editione Cantabrigiensi in Anglia, et latine ex versione Georgii Fhelavii, ministri Dantzickani.

P. 363-4, testimonia Nectarii, patriarchae Hierosolymitani, et Dosithei, eius praedecessoris, una cum synodo totius Palestinae, de probatis ab orientali ecclesia, Gregorii hieramonachi et Georgii Coresii Chii operibus contra haereticos editis, graece et latine.

P. 362-90, anno 1635, Gregorii hieromonachi excerpta varia ad controversias cum Lutheranis facientia, ex synopsi eius Venetiis, anno 1635, graece dumtaxat edita, nunc vero latine reddita, ubi de traditione, remissione peccatorum per claves ecclesiae, intercessione sanctorum, cultu imaginum, festorum observatione, praeceptis ecclesiae, septem sacramentis, de transubstantiatione in eucharistia, de sacris ordinibus eorumque numero, de satisfactione, de infallibilitate ecclesiae, de liberatione animarum ex purgatorio, vel, ut loquuntur Graeci, ex poenis inferni per sacrificia et preces viventium, de invocatione sanctorum de praedestimatione ad poenam ex praevisis demeritis, salvo libero hominis arbitrio, contra haereticos ex professo tractata, graece et latine.

P. 365, Georgii Chii Coresii censura de sinopsi fidei, per Gregorium hieromonachum edita, graece et latine.

P. 391-2, anno 1636, testimonia domini Panagiotae et Nectarii, patriarchae Hierosolymitani, de Meletii Syrigi prolixa haereticorum refutatione.

P. 393-401, annis 1638-40, Meletii Syrigi compendium refutationis dogmatum Cyrilli Lucaris, ex qua testimonia de transubstantiatione, graece et latine.

P. 401-2, anno 1640, conventus trium episcoporum Russiae, sub Petro Mogila, Cobiensi metropolita, ex relatione Nectarii, patriarchae Hierosolymitani, ubi actum est de conscribenda confessione, ut vocatur, orthodoxa orientalis ecclesiae, graece et latine.

P. 403-5, anno 1640, synodus habita Giasii in Moldavia, ex duplici relatione Nectarii, patriarchae Hierosolymitani, pro correctione confessionis orthodoxae, graece et latine.

P. 406-8, anno 1641, conventus Constantinopolitanus, sub Parthenio patriarcha, pro verbo transubstantiationis retinendo in confessione orthodoxa, contra Corydalum, gallice et latine, ex relatione legati regis christianissimi apud Portam Ottomannam.

P. 408-10, die 11 martii 1643, synodus quatuor patriarcharum orientalium, Constantinopoli habita, sub eodem Parthenio, pro confirmatione confessionis orthodoxae, graece quidem edita ante ipsam confessionem, sed nunc primum edita graece et latine.

P. 412-4, testimonia recentiorum Graecorum, de probata ab orientalibus confessione, quam vocant orthodoxam.

P. 414-628, anno 1642, ex orthodoxa confessione orientalis ecclesiae, capita fere omnia cum Lutheranis et Calvinistis controversa, graece ex editione rarissima statuum Hollandiae, cuius exemplaria ad orientem transmissa sunt et domino Panagitae dono data, latine vero nunc primum reddita, et cum occidente universo ad clariorem de fide Graecorum notitiam communicata.

P. 629-33, die 20 novembris 1662, Nectarii, patriarchae Hierosolymitani, epistola encyclica de admittenda praedicta orientalis ecclesiae confessione, ut vocatur, orthodoxa, graece et latine.

P. 634-7, in urbe Adrianopoli, die 20 decembris 1671, domini Panagiotae, magni Turcarum imperatoris interpretis, epistola ad oratorem regis christianissimi, contra Lutheri et novatores Calvini sequaces, enumerans opera Graecorum eorumdem erroribus opposita, ex tomo 3 Perpetuitatis fidei, latine.

P. 637-9, mense iulio 1672, Dionisii, patriarchae Constantinopolitani, de nova editione confessionis orthodoxae fidei admittenda, epistola encyclica, ex

editione Perpetuitatis fidei, ut supra, gallice et latine.

P. 641-50, anno 1672, Marci Doni Cretensis epistola ad Claudium, ministrum haereticum, de transubstantiatione in eucharistia, latine.

P. 651-2, anno 1672, ex praefatione synodi Hierosolymitanae, sub Dositheo, Hierosolymitano patriarcha, excerpta, contra Lutheranos nominatim facientia, graece ex editione Parisiensi, latine vero ex versione Francisci Combefis hactenus non edita.

P. 653-61, anno 1684, attestatio Symeonis, archiepiscopi Durrachii, de omnibus ferme articulis cum Lutheranis controversis, in quibus orientalis ecclesia etiam schismatica cum Romana consonat, graeco-latina, ex autographo apud auctorem servato.

P. 661, confirmatio supradictae attestationis per Danielem, archiepiscopum Varnensem et Paronaxiae.

P. 662, mense iunio 1684, item firmatio Raphaelis, metropolitae Ancyrae, attestantis de praecipuis totius orientis provinciis, quas peragravit.

P. 663-8, ἀνακεφαλαίωσις, ex allatis huc usque Graecorum operibus, pro religione catholica contra Lutheranos.

1640. — SYNODUS DIOECESANA MACLOVIENSIS.

Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia, celebrata anno 1640, sub Achillaeo de Harlay de Sancy, episcopo Macloviensi.

De hac synodo confer epera quibus tituli:

1) Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 18, n. 3), passim.

2) Ordonnances, (1782, *titulus supra col.* 19, n. 4), p. 219.

1640. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1640, sub Antonio de Valdés, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1640. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata anno 1640, sub Aloysio Capponi, archiepiscopo Ravennatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1791, *titulus supra col.* 30, n. 2), passim.

Passim: „Aloysius Capponius, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 4 maii 1627], alteram anno 1640.“

1640. — CONCILIUM IN RUSSIA.

Concilium celebratum in Russia, anno 1640, a tribus episcopis.

De hoc concilio confer opus cui titulus:

Schelstrate, *Acta,* (1739, *titulus supra col.* 237), p. 401-2.

1640. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS.

Synodus dioecesana Solsonensis in Hispania, celebrata anno 1640, sub Petro de Santiago, episcopo Solsonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Solsona, 1640, 1641, 1642, por el obispo D. fr. Pedro de Santiago. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 377.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1640. — SYNODUS DIOECESANA TERRACINENSIS.

Synodus dioecesana Terracinensis in Italia, celebrata anno 1640, sub Caesare Ventimilia, episcopo Terracinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana, quam sub felicissimis auspiciis sanctissimi in Christo patris et d. n. d. Pii papae sexti, illustrissimus et reverendissimus dominus Benedictus Pucilli, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Tarracinensis, Privernensis et Setinus, ejusdem sanctissimi domini nostri praelatus domesticus ac pontificio solio assistens, in ecclesia cathedrali Tarracinae, coegit, die Pentecostes XXX maii et duobus sequentibus diebus, anno bissextili MDCCLXXXXIV *(sic pro* MDCCLXXXIV). Romae, MDCCLXXXV, ex typographia Salomoniana, superiorum facultate.

In-4°, XXIV-466 p. — Paris, Bibl. nat. B 3374; Roma, Vaticana.

P. XI: „Diaecesanam synodum, ab annis iam viginti non coactam, indicimus.“

P. XV: „Anno 1640 synodum Terracinae celebravit Caesar Ventimilia, episcopus [Terracinensis]. Anno 1764 synodum Priverni, [in dioecesi Terracinensi], coegit episcopus [Terracinensis] Odardi.“

1641 ianuarii 13-6. — SYNODUS DIOECESANA MAZARIENSIS.

Synodus dioecesana Mazariensis in Italia, celebrata a die 13 ad diem 16 ianuarii 1641, sub Ioanne Dominico Spinola, episcopo Mazariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Mazariensis ecclesiae synodvs, ab eminent^mo^ et reverend^mo^ domino d. Ioanne Dominico Spinola, s. R. e. presb. card. titvli Sanctae Caeciliae nuncupato, et eivsdem dioecesis episcopo, congregata anno Domini M.DC.XLI. *[Insigne.]* Panormi, apud Petrum Coppulam, M.DC.XLI. Impr. abbas Gelosus, v. g.; impr. de Denti, praes.

In-4°, 312 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2101; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 288, haec statuta edita sunt in synodo celebrata a die 13 ad diem 16 ianuarii 1641.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Decreta synodalia Mazariensis ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. dom. d. Ioanne Dominico Spinola, s. R. e. presbyt. card. edita, ab illustriss. et reverendiss. dom. d. Bartholomaeo Castelli, episcopo Mazariensi, confirmata, addictionibus & variationibus aucta ann. Dom. MDCXCVIII. *[Insigne.]* Drepani, in aedibus ill. senat., per Bartholom. de Franco, 1699, superiorum licentia.

In-4°, 4 f. - 372 p. - 20 f. (index). — Milano, Ambrosiana.

P. 361, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata diebus 15 et 16 iunii 1698.

P. 352, mentio synodi celebratae die 16 ianuarii, sub Spinola, episcopo, anno non indicato sed 1641.

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 949 (mendose ad annum 1640).

1641 februarii 7. — SYNODUS DIOECESANA URITANA.

Synodus dioecesana Uritana (Oria) in Italia, celebrata die 7 februarii 1641, sub Marco Antonio Parisio, episcopo Uritano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana ecclesiae Vritanae, a reuerendissimo domino d. Marco Antonio Parisio, civitatis Sqvillacensis, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Vritano, Philippi IV, Hispaniarvm regis cathol., capellano & regio consiliario, habita anno Domini MDCXLI, sedente Vrbano octavo pontifice optimo maximo. Neapoli, ex regia typographia Egidij Longhi, MDCXLVI, superiorum permissu.

In-4°, 96 p. - 4 f. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 7, haec synodus dioecesana celebrata est die 7 aprilis 1641.

1641 februarii 15 - augusti 22. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus in civitate dicta Mantes, a die 15 februarii ad diem 22 augusti 1641.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé, tenue a Mantes-sur-Seine, en 1641. — Grenoble, ville, codex ms. 1885, saeculi XVIII, 370/240 millim., 411 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 601.

2) Journal de l'assemblée générale du clergé de France tenue à Mantes, en 1641, par monsieur de Bonchal, archevêque de Toulouse, l'un des présidents de cette assemblée. — Lisieux, ville, codex ms. 3, saeculi XVII, 365/230 millim., 488 f. — Cf. *ibid.,* X, 260.

3) Assemblée du clergé tenue à Mantes en 1641. — Orléans, ville, codex ms. 889, saeculi XVIII, 370/245 millim., 323 f. — Cf. *ibid.,* XII, 316.

4) Procès-verbal de l'assemblée tenue à Mantes-sur-Seine, en 1641. Contract fait et passé entre le roy et le clergé de l'assemblée en la ville de Mantes, le 14e jour d'aoust 1641; 22 f. — Orléans, ville, codex ms. 890, saeculi XVIII, 330/220 millim. — Cf. *ibid.,* XII, 316.

5) Harangue en forme de remonstrance faicte au roy, par messire Pierre Scarron, évêque et prince de Grenoble. Paris, Ant. Vitray, 1641.

In-4° minori, 28 p. — Le Mans, ville; Orléans, ville. — Ipse non vidi.

6) Collection, (1767-78, *titulus supra col.* 37, n. 2), t. III, p. 1-110 et append. p. 1-20.

1641 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 16 aprilis 1641, sub Maximiano Villain, episcopo Tornacensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodvs dioecesana Tornacensis, celebrata per r^mum^ dominum Maximilianum Villani a Gandavo, episcopum Tornacensem, die 21 aprilis 1643. Tornaci, ex officina Adriani Qvinqve, sub signo ss. Petri & Pauli, M.DC.XLIII.

In-8°, 158 - 35 p. (instructio contra superstitiones). — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 17152 et 17293; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3-4, memorantur synodi dioecesanae celebratae die 16 aprilis 1641 et [feria tertia post dominicam de Misericordia, id est die 6 maii] 1642.

1641 maii 13-5. — SYNODUS DIOECESANA PREMISLIENSIS.

Synodus dioecesana Premisliensis in Polonia, celebrata diebus 13, 14 et 15 maii 1641, sub Petro Gembicki, episcopo Premisliensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1641, synodus dioecesana Premisliensis, sub Petro Gembicki, diebus 13, 14 et 15 maji celebrata, Premisliae."

1641 maii 14. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 14 maii 1641, sub Alexandro Caccia, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Additiones et declarationes ad decreta synodalia dioecesana, habitae in hac postrema synodo caelebrata die 14 maij 1641, praesidente illustrissimo & reuerendissimo domino Alessandro Caccia, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Pistoriense. *[Insigne.]* Pistorii, M.DC.XXXXI, apud Petrum Antonium Fortunatum, superiorum permissu.

In-8°, 34 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

1641 iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA VLADISLAVIENSIS II.

Synodus dioecesana Vladislaviensis II in Polonia, celebrata die 9 iunii 1641, sub Matthia Lubieński, episcopo Vladislaviensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Buydecki, *Vita,* (1752, *titulus supra col.* 105, n. 1).

Passim: „[Synodum celebravit infra dominicam] quartam post Pascha, quae fuit dies decima sexta maii, alteram vero anno Domini 1641, die nona mensis iunii ... Hanc utramque dioecesanam synodum piissimi praedecessoris Mathiae, typis Varsaviensibus reimpressit, anno Domini 1711, Constantinus Felicianus Szaniawski, episcopus protunc Vladislaviensis."

2) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I. p. 2: „Synodus dioecesana Vladislaviensis, sub Mathia Lubieński, Vladislaviae, die 9 iunii, anno 1641 celebrata."

1641 iunii 12. — SYNODUS DIOECESANA CULMENSIS.

Synodus dioecesana Culmensis in Polonia, celebrata die 12 iunii 1641, sub Gasparo a Dzialyn Dzialinski, episcopo Culmensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Cvlmensis & Pomesaniae, ab illustrissimo et reverendissimo dño d. Gasparo a Dzialyn Dzialinski, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Cvlmensi et Pomesaniae, Lubaviae in ecclesia parochiali, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo primo, die XII mensis junij & sequen. celebrata.

Sine loco nec anno (1641), in-4°, 72 fsn. cum signat. A-S. — Roma, Propaganda.

Fol. 5: „Constitutiones praedecessorum nostrorum praelo committendas esse statuimus, praecipientes omnibus ut praefatas constitutiones, archipresbyteris vero ut, praeter dioecesanas sanctiones provinciales quinque libris contentas et alias in eodem volumine (etiam Varsaviensi proxime celebrata) compactas nuper ex decreto synodi Petrykoviensis cura Ioannis Wężyk, archiepiscopi Gnesnensis editas, inter alia domestica necessaria habeant."

Fol. 71: „Synodum dioecesanam typis Gedanensibus excussam publicamus."

Fol. 15: „Constitutionem Gregorii papae XV de conservatoribus in synodis provinciali Petricoviensi anno 1628, mense maii die 22 publicatam, in Varsaviensi, anno 1634, mensis novembris die 13 reassumptam, publicamus."

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 602-19.

De haec synodo confer etiam opus cui titulus:

3) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae*, (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1641, synodus dioecesana Culmensis, sub Gasparo Dzialyński. Ad hanc synodum, Lubaviae habitam, convocati tantum erant domini capitulares, omnes archipresbyteri et ex unoquoque archipresbyteratu unus parochus, propter penuriam vicariorum parochialium."

1641 augusti 27. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 27 augusti 1641, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 250, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 13).

1641 iunio - septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivali, id est inter menses iunium et septembrem 1641, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 18-21.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 18-20.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 25-7.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 26-9.

1641 octobris 3-4. — SYNODUS DIOECESANA BURGENSIS.

Synodus dioecesana Burgensis (Borgo San Sepolcro) in Italia, diebus 3 et 4 octobris 1641, sub Dionysio Bussotti, episcopo Burgensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs Bvrgensis. Florentiae, typis Philippi Papinij e *(sic)* Francisci Sabatinij, svperiorvm permissv. *(Fol.* 2, *alter titulus insculptus:)* Dioecesana synodvs civitatis S. Sepvlchri, a f. Dionysio episcopo habita, MDCXLI. In spiritu lenitatis.

Sine anno (1641), in-4°, 6 f.-126 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Sainte-Geneviève; Pisa, seminario; Pisa, università; Roma, Vaticana; Siena, civica.

Fol. 3 et p. 119, haec synodus dioecesana celebrata est a Dionysio Bussotto, ex ordine Servorum B. Mariae virginis assumpto, Burgensi episcopo, diebus 3 et 4 septembris 1641.

1641 octobris 18-20. — SYNODUS DIOECESANA HYDRUNTINA.

Synodus dioecesana Hydruntina in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 octobris 1641, sub Caietano Cosso, archiepiscopo Hydruntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Frontis titulus:) Acta dioecesanae Hydrvntinae synodi, svb Caietano Cosso, archiepiscopo, anno a nativitate Domini M.DC.XLI. Lycii, apud Petrum Michaelem, M.DC.XLII, superiorum permissu.

In-4°, 5 f.-158 p.-3 f. — Roma, Propaganda.

Fol. 1 posteriori, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 18, 19 et 20 octobris 1641.

1641 novembris 19-21. — SYNODUS DIOECESANA CEPHALUDENSIS.

Synodus dioecesana Cephaludensis in Sicilia, celebrata diebus 19, 20 et 21 novembris 1641, sub Petro Corsetto, episcopo Cephaludensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales editae ab illustriss. & reuerendissimo d. Petro Corsetto, episcopo Cephae-

lvdi, in peruigilio Praesentationis b. semper virginis Mariae, anno Domini M.DC.XXXXI. *[Insigne.]* Panormi, apud Petrum Coppulam, M.DC.XLII. Imp. abbas Gelosus, v. g.; imp. de Denti, p.

In-4°, 14 f.-88 p. — Paris, Bibl. nat. B 2025.

Fol. 2-14, orationes tres ad synodum.

P. 88, haec synodus celebrata est diebus 19, 20 et 21 novembris 1641.

1641 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1641, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 21-3.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 20-2.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 28-30.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 29-31.

1641. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata anno 1641, sub Francisco Lefebvre de Caumartin, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuta ecclesiae Ambianensis, in synodo anni 1641, per Franciscum, episcopum Ambianensem, promulgata.

Sine loco nec typ. nec anno, in-8°. — Amiens, ville. — Ipse non vidi.

1641. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1641, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 331.

1641. — SYNODUS CONSTANTINOPOLITANA.

Synodus Constantinopolitana, anno 1641, sub Parthenio, patriarcha Constantinopolitano.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Schelstrate, *Acta,* (1739, *titulus supra col.* 237), p. 406-8.

1641. — STATUTA DIOECESIS NARBONENSIS.

Statuta dioecesis Narbonensis in Gallia, edita anno 1641, sub Claudio de Rébé, archiepiscopo Narbonensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Statuts synodaux du diocese de Narbonne, publiez au synode tenu le XVI et XVII juin M.DCC.VI, par monseigneur l'illustrissime et reverendissime pere en Dieu Charles le Goux de la Berchere, archevesque et primat de Narbonne. *[Insigne.]* A Narbonne, chez G. Besse, imprimeur du roy, de monseigneur l'archevesque, des etats generaux de Languedoc & de la ville.

Sine anno, (1706), in-8°, 2 partes, 192-CLXXVI p. (abregé des mystéres, pour estre enseigné dans le diocese de Narbonne) - 3 f. (index, privilegium). — Carcassonne, séminaire; Carcassonne, ville; Marseille, ville; Narbonne, ville.

P. 22, mentio statutorum editorum annis 1641 et 1671.

1641. — SYNODUS DIOECESANA OSCENSIS.

Synodus dioecesana Oscensis (Huesca) in Hispania, celebrata anno 1641, sub Stephano Esmir, episcopo Oscensi.

Constitutiones sinodales de Huesca, en sínodo de 1641, por el obispo D. Estéban Esmir. Huesca, ap. Larumbe. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 375.

1641. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1641, sub Antonio de Valdés, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1641. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS.

Synodus dioecesana Solsonensis in Hispania, celebrata anno 1641, sub Petro de Santiago, episcopo Solsonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones, *(titulus supra col.* 241).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1642 aprilis 16-8. — SYNODUS DIOECESANA CONVENNARUM.

Synodus dioecesana Convennarum (Saint-Bertrand de Comminges) in Gallia, celebrata diebus 16, 17 et 18 aprilis 1642, sub Hugone de Labatut, episcopo Convennarum.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et statvts synodavx du diocèse de Comenge, par illvstrissime & reuerendissime pere en Dieu messire Hvgves de Labatvt, euesque de

Comenge. *[Insigne.]* A Tolose, par I. Bovde, imprimeur ordinaire du roy, à l'enseigne S. Jean, prés le collége de Foix, 1642.

In-12°, 16 f. - 285 p. — Paris, Bibl. nat. B 2025; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 8, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata in ecclesia collegiata Sancti Gaudentii (Saint-Gaudens), diebus 16, 17 et 18 aprilis 1642.

1642 maii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA LUNENSIS ET SARZANENSIS.

Synodus dioecesana Lunensis et Sarzanensis in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 maii 1642, sub Prospero Spinola, episcopo Lunensi et Sarzanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab ill^mo^ et rever^mo^ d. d. Prospero Spinvla, Lunensi-Sarzanensi episcopo et comite, editae & promulgatae in ecclesia baptismali Sancti Andreae, ob impedimentum cathedralis, die IV maij M.DC.XLII. *[Insigne.]* Massae, M.DC.XLII, typis Francisci delle Dote, superior. permissu.

In-8°, 22 f. - 291 - 8 - 105 p. (appendix). — Firenze, Bibl. naz.; Genova, civica; Genova, università; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2092; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

Fol. 3, haec synodus dioecesana celebrata est Sarzanae, diebus 4, 5 et 6 maii 1642.

1642 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata die 6 maii 1642, sub Petro de Broc, episcopo Autissiodorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts synodaux du diocèse d'Auxerre, du 6 mai 1642.

In-8°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1642 maii 6. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 6 maii 1642, sub Maximiliano Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs, (1643, *titulus supra col.* 243, p. 3-4.

1642 maio. — SYNODUS CONSTANTINOPOLITANA.

Synodus Constantinopolitana, celebrata adversus Calvinistarum errores, mense maio 1642, sub Parthenio, patriarcha Constantinopolitano.

Bibliographia:

1) Coleti, *Concil.*, (1728), XXI, 1629-40.
2) Mansi, *Concil.*, (1902), XXXIV, 1629-40.

1642 iunii 2. — SYNODUS DIOECESANA AURELIANENSIS.

Synodus dioecesana Aurelianensis in Gallia, celebrata die 2 iunii 1642, sub Nicolao de Netz, episcopo Aurelianensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ritvale Avrelianense, avthoritate r. in Christo p. & d. d. Nicolai de Netz, Avrelianensis episcopi, editum, auctum & recognitum. *[Insigne.]* Avreliae, typis Mariae Paris, in vico Burgundiae, prope ecclesiam Sancti Liphardi, M.DC.XLII, cum priuilegio regis.

In-4°, 19 f. (mandatum, index, calendarium, catechismus) - 392 p. (mendose 390) - clxxxiv p., cum musica. — Bayeux, chapitre; Besançon, archevêché.

Initio operis, mandatum supradicti episcopi, datum Aurelianis, in synodo, die 2 iunii 1642.

1642 iunii 3-5. — SYNODUS DIOECESANA TARVISINA.

Synodus dioecesana Tarvisina in Italia, celebrata diebus 3, 4 et 5 iunii 1642, sub Marco Morosini, episcopo Tarvisino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones illvstrissimi et reverendiss. d. d. Marci Mavroceni, episcopi Tarvisini, promulgatae in synodo prima, die III, IV, V iunij M.DC.XXXXII. *[Insigne.]* Tarvisii, M.DC.XLII, apud Hieronymum Righettinum, superiorum permissu.

In-4°, 98 p. - 1 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2205; Roma, Vaticana.

1642 iunii 12. — SYNODUS DIOECESANA NANNETENSIS.

Synodus dioecesana Nannetensis in Gallia, celebrata die 12 iunii 1642, sub Gabriele de Beauvau de Rivarennes, episcopo Nannetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decrets et statvts synodavx dv diocèse de Nantes, faits et dressez par messire Gabriel de Beavvav, euesque dudit lieu, conformément aux décisions des saints concils *(sic)* & constitutions canoniques, & publiés en son synode dans son palais episcopal le 12 iuin 1642, lesquels sont tresvtiles à tous recteurs & ecclesiastiques pour apprendre parfaitement leur charge & à faire dignement leur deuoir en la profession à laquelle Dieu les a appellez. *[Insigne.]* A Nantes, chez la veuue Pierre Doriov, imprimeur du roy & de l'vniversité, 1642, auec permission.

In-8°, 277 p. — Paris, Bibl. nat. B 18079; Paris, Sainte-Geneviève.

1642 iunio. — SYNODUS DIOECESANA LEXOVIENSIS.

Synodus dioecesana Lexoviensis in Gallia, celebrata mense iunio 1642, sub Philippo Cospean, episcopo Lexoviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodavx de nosseignevrs François Rouxel de Medauy, Philippes Cospean et Leonor

de Matignon, evesqves et comtes de Lisievx, imprimez par le commandement de mondit seigneur de Matignon, à present sceant. A Caen, chez Pierre Poisson, M.DC.LII.

In-12°, 67 p.-1 f. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5564.

P. 3-14: „Ordonnances synodales de monseigneur François Rouxel de Medavy, evesque & comte de Lisieux, leus et publiez au synode de l'année 1615."

P. 15-21: „Ordonnance publiée [extra synodum] dans le diocèse, touchant les résidences des curez, du premier de fevrier 1640, par commandement de messire Philippes Cospean, evesque et comte de Lisieux."

P. 22-6: „Autres ordonnances synodales dudit seigneur, publiées au synode de iuin 1642, outre celles dudit seigneur Medavy, cy-dessus mentionnées, et confirmées par ledit seigneur Cospean."

P. 31-9: „Constitutions synodales de monseigneur l'evesque et comte de Lisieux, publiées en son synode le 27 may 1649."

P. 40-3: „Constitutions synodales de monseigneur Leonor de Matignon, evesque et comte de Lisieux, publiées en son synode de l'année 1651."

P. 52-67, series episcoporum Lexoviensium.

1642 augusti 19. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA I.

Synodus dioecesana Neapolitana I in Italia, celebrata die 19 augusti 1642, sub Ascanio Philomarini, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones in synodis dioecesanis ab eminentiss. & reuerendiss. domino Ascanio s. R. e. cardinali Philomarino, archiepiscopo Neapolitano, celebratis, ab anno 1642 vsque ad annum 1662, & nuper in vnum collectae, editae & publicatae. Romae, ex typographia reuer. cam. apostolicae, M.DC.LXII.

In-4°, 26 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2085.

In opere, habentur constitutiones sequentium synodorum: F. 2-4, die 19 augusti 1642. F. 4-8, die 8 maii 1644. F. 8-11, die 4 maii 1646. F. 11-6, die 7 maii 1649. F. 16-8, die 14 aprilis 1652. F. 18, die 14 aprilis 1658. F. 19-26, die 18 iunii *(mendose:* maii) 1662.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

3) Primo synodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1642 augusti 26. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 26 augusti 1642, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.* (1858, *titulus supra col.* 27), t. III, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 15.

1642 iunio-septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iunium et septembrem 1642, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 24.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 23.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 30-1.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 32.

5) Concilia Rotomagensis provinciae; accedunt dioecesanae synodi, pontificum epistolae, regia pro Normaniae clero diplomata, necnon alia ecclesiasticae disciplinae monumenta, ex illis non pauca hactenus inedita; quae prius edita fuerant, ad manuscriptos codices recognita et emendata sunt, collata quaedam cum autographis, disposita omnia iuxta chronologiae ordinem, et observationibus, ubi convenit, illustrata; prodeunt in lucem opera et studio domini Guillelmi Bessin, presbyteri et monachi Benedictini, e congregatione Sancti Mauri. Rotomagi, apud Franciscum Vaultier, in vico Iudaeorum, MDCCXVII, cum privilegio regis et superiorum permissu.

In-folio, 4 f.-viij-267-632-70 p. (index)-1 f. (addenda). — Blois, ville; Bourges, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lucca, Grande-Chartreuse; Lyon, abbé Martin; Lyon, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 374; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Toulouse, ville.

Parte II, p. 139, syn. Rothomagensis, tempore aestivo 1642.

1642 septembris 8-9. — SYNODUS DIOECESANA POLITIANA.

Synodus dioecesana Politiana (Monte Pulciano) in Italia, celebrata diebus 8 et 9 septembris 1642, sub Talento Talenti, episcopo Politiano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia ecclesiae Politianae, edita & promulgata Politiani, ab illustrissimo & reuerendissimo dom. Talento Talento, episc^po^, in synodo habita die VIII & IX septemb. 1642, et confirmata in alia synodo habita sub die 4 oct. 1649. *[Insigne.]* Senis, apud Bonettos, typis publicis, 1650, superiorum permissu.

In-4°, 64 p. — Firenze, Bibl. naz.

1642 septembris 9. — SYNODUS DIOECESANA POSNANIENSIS.

Synodus dioecesana Posnaniensis in Polonia, celebrata die 9 septembris 1642, sub Andrea Szoldrski, episcopo Posnaniensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 355.

2) Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1642, synodus dioecesana Posnaniensis, sub Andrea Szoldrski, Posnaniae, die 9 septembris celebrata."

1642 septembris 11-3. — SYNODUS DIOECESANA CENETENSIS.

Synodus dioecesana Cenetensis in Italia, celebrata diebus 11, 12 et 13 septembris 1642, sub Sebastiano Pisani, episcopo Cenetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia Cenetensia, in synodo dioecesana promvlgata, diebvs XI, XII, XIII septembris M.DC.LXII, Sebastiano Pisano episcopo. *[Insigne.]* Patavii, typis Cribellianis, sup. permissu.

Sine anno (1642), in-4°, 4 f. - 126 p. - 1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2022.

In titulo mendose legitur M.DC.LXII, corrigendum est M.DC.XLII.

1642 octobris 26-7. — SYNODUS DIOECESANA RIPANA.

Synodus dioecesana Ripana (Ripatransone) in Italia, celebrata diebus 26 et 27 octobris 1642, sub Nicolao Orsini d'Apiro, episcopo Ripano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana eccl. Ripanae, celebrata per reuerendiss. in Christo patrem et dominvm Nicolavm Vrsinvm, Dei & apostolicae sedis gratia episcopvm Ripanvm, atque eiusdem sedis delegatum, anno 1642. Maceratae, apud Iulianum Carhonum, 1642, auctoritate d. d. superiorum.

In-8°, 303 p. — Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana.

P. 302: „In tribus sessionibus in eadem sacra synodo habitis, prima videlicet die 26 de mane, secunda eodem die post vesperas decantatas, tertia vero die 27 octobris de mane anno 1642."

1642 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1642, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1631, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 25-6.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 24-5.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 31-2, [Mansi, *Concil.*, XLVII, 595].

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 33-4.

4) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251), II, 139.

1642. — STATUTA DIOECESIS FERETRANAE.

Statuta dioecesis Feretranae (Montefeltre) in Italia, edita anno 1642, sub Gondisalvo Durante, episcopo Feretrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones Feretranae, a Io. Franc. Sormano, Petro Cartholario et Consalvo Dvranto, episcopis Feretranis, in dioecesanis synodis editae, vna cum decretis a Felice Tyranno, archiepiscopo olim Vrbin., in conc. prou. factis, ad commodiorem vsum apte congestae, cum citationib. apostolicarum sanctionum, concil. Trid. & sacrorum canonum. *[Insigne.]* Arimini, per Symbenum Symbenium, MDCXLII, superiorum auctoritate.

[Partis II titulus:] Constitvtiones apostolicae ad commodiorem decretorum synodalium executionem et faciliorem publicationem populo de eisdem faciendam vulgari etiam idiomate summarie positae. *[Figura.]* Arimini, per Symbenum Symbenium, 1642.

In-4°, 2 partes, 486 p. - 3 f. (index, errata) - 76 p. — Roma, Vaticana.

Citantur infrascriptae synodi dioecesanae Feretranae:

P. 76, synodus I sub Petro Cartholario, episcopo, inter annos 1601 et 1605. P. 195, synodus II, sub eodem, inter annos 1602 et 1606.

P. 194, syn. I, sub Consalvo Duranto, episcopo, inter annos 1607 et 1636. P. 244, synodus II, sub eodem, inter annos 1608 et 1637. P. 102, synodus III, sub eodem, inter annos 1609 et 1638. P. 122, synodus IV, sub eodem, inter annos 1610 et 1639. P. 79, synodus V, sub eodem, inter annos 1611 et 1640. P. 123, synodus VI, sub eodem, inter annos 1612 et 1641. P. 165, synodus VII, sub eodem, inter annos 1613 et 1642.

1642. — SYNODUS DIOECESANA FOSSANENSIS.

Synodus dioecesana Fossanensis in Italia, celebrata anno 1642, sub Frederico Sandri-Trotti, episcopo Fossanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodalia decreta sub suis quaequae titulis disposita, ab illustris. & reuerendiss. d. d. Federico Sandrio Trotto, ciuitatis Fossani episc. & comite, publicata in synodo dioeces. habita anno 1642, & ad ea, quae alias recolendae memoriae reuerendiss. d. Camillus Daddeus, primus eiusdem ciuitatis episcopus, sub ijsdem titulis in sua prima synodo promulgauit, adiecta. Cum ordine diuini officij, iuxta morem ecclesiarum praedictae ciuitatis & dioecesis perpetuo & alijs adnotationibus ad clericorum institutionem; additis in fine quibusdam constitutionibus & decretis apostolicis, simul cum serie censurarum a iure, nec non edictis alias promulgatis. *[Insigne.]* Augvstae Tavrinorvm, M.DC.XXXXII, ex typographia H. H. Ioannis Dominici Tarini, superiorum permissu.

In-8°, 12 f. - 188 p. - 6 f. (index). — Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

„Camillus Daddaeus gubernavit ecclesiam Fossanensem ab anno 1592 ad 1600; synodum celebravit anno 1595." Cf. Mansi XXXVIbis, 399 et 1015.

1642. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1642, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1642. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS.

Synodus dioecesana Solsonensis in Hispania, celebrata anno 1642, sub Petro de Santiago, episcopo Solsonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones. *(titulus supra col.* 241, n. 1).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1642. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata anno 1642. sub Simone Le Gras, episcopo Suessionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 5 C et 129 D), p. 2.

1642. — SYNODUS DIOECESANA TARENTINA.

Synodus dioecesana Tarentina in Italia, celebrata anno 1642, sub Thoma Caraccioli, archiepiscopo Tarentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et statvta synodalia, per illvstrissᵐᵘᵐ et reverendissᵐᵘᵐ dominvm Thomam Caracciolvm, clericvm regvlarem, archiepiscopvm Tarentinvm, in dioecesana synodo habita et promvlgata anno Domini M.DC.XXXXII. *[Insigne.]* Lycii, apud Petrum Michaelem et Nicolaum Franciscum Rubeum, M.DC.XXXXV, superiorum permissu.

In-4°, 5 f.-191 p., cum fronte insculpta. — Paris, Bibl. nat. B 2201.

1642. — STATUTA DIOECESIS VENETENSIS.

Statuta dioecesis Venetensis (Vannes) in Gallia, celebrata anno 1642, sub Sebastiano de Rosmadec, episcopo Venetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Extraict des ordonnances et reglemens des covrs de visite de monseigneur l'illvstrissime & reuerendissime messire Sébastien de Rosmadec, euesque de Vennes, conseiller du roy en ses conseils d'estat & priué. *[Insigne.]* A Vennes, par Ioseph Moricet, imprimeur & libraire, M.DC.XLII.

In-8°, 39 p. — Paris, Bibl. nat. B 5624.

Synodi dioecesanae, in qua forte haec decreta edita sunt, data non indicatur.

1643 martii 11. — SYNODUS CONSTANTINOPOLITANA.

Synodus Constantinopolitana de confessione orthodoxa, celebrata die 11 martii 1643, praeside Parthenio, patriarcha Constantinopolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Decretum synodale super Calvinianis dogmatibus, quae in epistola, Cyrilli nomine ante annos aliquot edita, falso Graecorum et Orientalium consensu recepta ferebantur. Parisiis, 1643.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. D 22154.

2) Schelstrate, *Acta,* (1739, *titulus supra col.* 237), p. 404-10.

1643 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1643, sub Carolo Vialart, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concil. Rotom.,* (1717, *titulus supra col.* 251), II, 307-10.

1643 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA BRUGNATENSIS.

Synodus dioecesana Brugnatensis in Italia, celebrata die 21 aprilis 1643, sub Francisco Durazzo, episcopo Brugnatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtioni et decreti fatti e publicati nella sinodo diocesana Brvgnatense, celebrata dall' illustrissimo e reuerendiss. monsignor Francesco Dvrazzo, per gratia di Dio e della sancta sede apostolica vescouo di Brugnato e conte, nel luoco *(sic)* di Sestri Orientale, l' anno 1643 alli 21 d' aprile. *[Insigne.]* In Roma, nella stamparia *(sic)* della reu. cam. apost., 1644, con licenza de' superiori.

In-4°, 90 p. — Genova, civica; Genova, università; Genova, urbana; Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodi, (circa 1762, *titulus supra col.* 123).

P. 365: „Franciscus Duratius, Ioannis Baptistae reipublicae Genuensis ducis filius, et cardinalis Duratii nepos, [episcopus Brugnatensis], . . . synodum dioecesanam coegit, in qua non pauca ad eiusdem ecclesiae nitorem constituit, sub 21 aprilis 1643."

3) Synodus dioecesana Lunensis-Sarzanensis et Brugnatensis, quam habuit in ecclesia cathedrali Sarzanensi, fr. Hyacinthus Rossi, ordinis Praedicatorum, sacrae theologiae magister, episcopus Lunen.-Sarzanensis ac Brugnatensis et comes, diebus XIV, XV, XVI septembris anno MDCCCLXXXVII. Bononiae, ex officina pont. Mareggianiana, MDCCCLXXXVII.

In-4°, 259 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 255: „Franciscus Duratius, episcopus Brugnatensis, synodum dioecesanam congregavit, die 21 aprilis 1643."

1643 aprilis 21-3. — SYNODUS DIOECESANA GENUENSIS SIVE IANUENSIS.

Synodus dioecesana Genuensis sive Ianuensis in Italia, celebrata diebus 21, 22 et 23 aprilis 1643, sub Stephano Durazzo, archiepiscopo Genuensis.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Ianvensis, ab emᵐᵒ et revᵐᵒ d. d. Stephano, s. R. e. presbyt. cardinali

Dvratio, Ianvensi archiepiscopo, celebrata anno Domini M.DC.XLIII, die XXI aprilis & duobus sequentibus. *[Insigne.]* Romae, ex typopraphia reu. camerae apostolicae, M.DC.XXXXIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 102 p.-1 f. (errata). — Genova, civica; Genova, Franzoniana; Genova, università; Marseille, ville; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2075; Piacenza, civica; Roma, Vallicelliana; Torino, Bibl. naz.

2) Synodi, (1833, *titulus supra col.* 69, n. 2).

P. 698-788: „Synodus dioecesana Genuensis, celebrata anno Domini MDCXLIII, die XXI aprilis et duobus sequentibus", sub Stephano Duratio, archiepiscopo.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Synodus, (1909, *titulus supra col.* 70).

P. 440-1: „Elenco dei sinodi dioecesane Genovesi", inter quas synodus celebrata diebus 21, 22 et 23 aprilis 1643.

1643 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 21 aprilis 1643, sub Maximiliano Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs, (1643, *titulus supra col.* 243).

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 619-38.

1643 maii 19. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata die 19 maii 1643, sub Petro Paulo Crescenti, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones synodales editae et promulgatae ab illustrissimo et reverendissimo Onuphrio e marchionibus Elisei, patritio Fulginate atque Urbevetano, Dei et apostolicae sedis gratia sanctae Urbevetanae ecclesiae episcopo, et ss. d. n. d. Benedicti papae XIII praelato domestico et pontificii solii episcopo assistenti, barone Castrorum Georgei, Meanae et Villae Pugliani, ex omnibus superioribus synodis manuscriptis ac editis in quatuor synodis dioecesanis confirmatis, collectae; summorum pontificum, sacrorum conciliorum et canonum decretis vallatae sacrae scripturae sanctorumque patrum testimoniis adornatae. Montefalisco, MDCCXXX, typis seminarii, superiorum permissu. *(Titulus II partis:)* Tesoro o appendice sinodale, nel quale si contengono bolle pontifizie, canoni, decreti, sommarii, editi, formole ed istruzzioni, citate nel presente sinodo. In Montefiascone, MDCCXXIX, nella stamperia del seminario, con licenza de' superiori.

In-8° maiori, 2 partes, XXX p.-1 f.-352 p., 420 p.-1 f. (errata). — Lucca, governativa; Marseille, ville; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

Passim, mentio synodi celebratae die 19 maii 1643.

1643 iulii 9. — SYNODUS DIOECESANA GNESNENSIS.

Synodus dioecesana Gnesnensis in Polonia, celebrata Uniejoviae, die 9 iulii 1643, sub Matthia Lubieński, archiepiscopo Gnesnensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Buydecki, *Vita,* (1752, *titulus supra col.* 105, n. 1).

P. 134, Mathias, archiepiscopus Gnesnensis „synodum archidioecesanam indixit Uniejoviam, civitatem archiepiscopalem, ad 7 idus iulii anno 1643."

2) [Chodinski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1643, synodus dioecesana Gnesnensis sub Mathia Lubieński, Uniejoviae habita."

1643 augusti 28. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 28 augusti 1643, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinationes dioecesanae Antverpienses, recollectae et auctae, ac mandato perillustris ac reverendissimi domini Gasparis Nemii, episcopi Antverpiensis, promulgatae. Antverpiae, typis Plantinianis, 1643.

In-12°, 60 p. — Opus citatum apud Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 186.

2) Decreta et statuta Mechliniens., (Antverp. 1680), p. 429-76. — Opus citatum apud Van de Velde, l. c., III, 186.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 638-51.

4) Van de Velde, l. c., III, 251-68, ex editione originali collata cum codice ms. coaevo.

1643 septembris 21-3. — SYNODUS DIOECESANA SAMOGITIENSIS.

Synodus dioecesana Samogitiensis in Polonia, celebrata in civitate Olsiadis, diebus 21, 22 et 23 septembris 1643, sub Georgio Tyszkiewicz, episcopo Samogitiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1643, synodus dioecesana Samogitiensis, sub Georgio Tyszkiewicz, Olsiadis, diebus 21, 22 et 23 septembris celebrata."

1643 septembris 22-4. — SYNODUS DIOECESANA PLOCENSIS.

Synodus dioecesana Plocensis in Polonia, celebrata diebus 22, 23 et 24 septembris 1643, sub Carolo Ferdinando de Polonia, episcopo Plocensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1643, synodus Plocensis, sub serenissimo principe Carolo Ferdinando, Plociae, 22 septembris et duabus sequentibus habita. Praesidebat pro eo Simon Koludzki, praepositus Gnesnensis, scholasticus Vladislaviensis, custos Plocensis, canonicus Cracoviensis, s. r. m. secretarius."

1643 septembris 23. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata die 23 septembris 1643, sub Ludovico Francisco de La Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* II, 227: „Synode du 23 septembre 1643, sous Mgr de Suze, où furent promulgués les règlements pour ses prêtres.“

1643 septembris 27-8. — SYNODUS DIOECESANA MARSICENSIS.

Synodus dioecesana Marsicensis in Italia, celebrata diebus 27 et 28 septembris 1643, sub Iosepho Ciantes, episcopo Marsicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in dioecesana synodo civitatis Marsici, a fr. Ioseph Ciantes, Romano, ordinis Praedicatorvm, s. t. m., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Marsicensi, celebrata die 27 et 28 mensis sept. anno Domini 1643. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Manelphi Manelphij, 1644, svperiorvm permissv.

In-8°, 6 f.-112 p. — Paris, Bibl. nat. B 2098.

P. 107-11, catalogus episcoporum Marsicensium.

1643 octobris 11-3. — SYNODUS DIOECESANA CRACOVIENSIS.

Synodus dioecesana Cracoviensis in Polonia, celebrata diebus 11, 12 et 13 octobris 1643, sub Petro Gembicki, episcopo Cracoviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodinski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 5: „1643, synodus dioecesana Cracoviensis, sub Petro Gembicki, in ecclesia archipresbyterali Cracoviae, diebus 11, 12 et 13 octobris celebrata.“

1643 novembris 8. — CONCILIUM VARSAVIENSE PROVINCIAE GNESNENSIS.

Concilium provinciae Gnesnensis in Polonia, celebratum Varsaviae, die 8 novembris 1643, sub Matthia Lubieński, archiepiscopo Gnesnensi.

Bibliographia:

1) Acta conventvs Thorvniensis, celebrati anno 1645 mens. septembr., octobr., nouembr., pro ineunda ratione componendorum dissidiorum in religione per regnum Poloniae, impressa authoritate & mandato sacrae regiae maiestatis ad exemplum & fidem regij protocolli, cum gratia & priuilegio eiusdem s. r. m. speciali. Varsaviae, in officina Petri Elert, s. r. m. typographi, anno Domini 1646.

In-4°, 130 fsn. — Orléans, ville; Paris, Mazarine; Roma, Casanatense; Roma, Vittorio Emanuele.

Fol. 24, hic conventus habitus est 35 sessionibus, a die 29 augusti ad diem 18 novembris 1645, sub Georgio Tyszkiewicz, episcopo Mednicensi seu Samogitiae, decreto synodi provincialis Varsaviae celebratae die 11 novembris 1643.

Fol. 21 et 27-28, nomina theologorum catholicorum, theologorum reformatorum et theologorum Augustanae confessionis.

2) Buydecki, *Vita,* (1752, *titulus supra col.* 105, n. 3).

P. 134: „Mathias [archiepiscopus Gnesnensis], provincialis synodae *(sic)* agitabat consilia, quam anno eodem (1643), pro die 8 mensis novembris indixit Varsaviae, cum episcopi ad illud nationale concilium frequenter convenerant, decreta promulgavit quae postea Varsaviae, anno 1646 typo impressit.“

De hoc concilio confer etiam p. 158-9.

3) Constitutiones synodorum, (1761, *titulus supra col.* 83, n. 3), parte V.

4) [Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 1: „Synodus provincialis sub Mathia Lubieński, Varsaviae, die 8 novembris et seq. anno 1643, celebrata, et ab Innocentio X, anno 1645, approbata.“

1643 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta, (circa 1643, *titulus supra col.* 197, n. 1), p. 26-7.

2) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 25-6.

3) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 32-3.

4) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 34-5.

5) Bessin, *Concil. Rotom.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 140.

1643. — SYNODUS DIOECESANA ARBENSIS.

Synodus dioecesana Arbensis in Istria, celebrata anno 1643, sub Petro Gaudenzi, episcopo Arbensi.

De hoc synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 395.

1643. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1643, sub Bartholomaeo Santos de Risoba, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67), passim.

1643. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1643, sub Mauritio Solaro, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1654, *titulus supra col.* 209).

Fol. posteriori 4: „In synodo habita coram

illustrissimo ac reuerendissimo predecessore, anno 1636, fuit decretum ...“

„In synodo habita coram eodem illustrissimo domino, anno 1639.“

„In synodo habita anno 1643 coram illustrissimo ac reuerendiss. patre, & d. d. Mauritio Solaro, de Moreta, episcopo, comite, &c.“

„In synodo habita anno 1646.“

„In synodo habita anno 1651.“

1643. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1643, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1628-1644. — SYNODUS DIOECESANA DE COMAYAGUA I.

Synodus dioecesana de Comayagua I (Honduras) in America centrali, celebrata inter annos 1628 et 1644, sub Ludovico de Cañizales, episcopo de Comayagua.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 152.

1644 martii 8. — SYNODUS DIOECESANA PADERBORNENSIS.

Synodus dioecesana Paderbornensis in Germania, celebrata die 8 martii 1644, sub Ferdinando von Bayern, episcopo Paderbornensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Paderbornae, typis Huberianis, 1644. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 652-70.

1644 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1644, sub Carolo de Montchal, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 947-9.

1644 maii 2. — SYNODUS DIOECESANA AGERENSIS.

Synodus dioecesana Agerensis in Hispania, celebrata die 2 maii 1644, sub Ioanne Fort, archipresbytero Agerensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1648, *titulus supra col.* 13), passim.

1644 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA II.

Synodus dioecesana Neapolitana II in Italia, celebrata die 8 maii 1644, sub Ascanio Philamarini, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta et decreta secundae synodi dioecesanae Neapolitanae, habitae ab eminentiss. et reverendiss. d. Ascanio cardinali Philamarino, archiepiscopo Neapolitano, anno 1644. Romae, ex typographia reu. camerae apostolicae, M.DC.XLIV.

In-4°, 16 fsn., signat. A-D. — Lucca, governativa.

Fol. 2, haec synodus celebrata est die 8 maii 1644.

2) Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251, n. 1), f. 4-8.

1644 maii 10. — SYNODUS DIOECESANA AURELIANENSIS.

Synodus dioecesana Aurelianensis in Gallia, celebrata die 10 maii 1644, sub Nicolao Denetz, episcopo Aurelianensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Breviarivm Avrelianense, ad formam sacrosancti Tridentini, quantum fieri potuit, restitutum, et reverendissimi in Christo patris ac domini d. Nicolai Denetz, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia Aurelianensis episcopi, authoritate editum; pars hiemalis? (aestivalis). Avreliae, typis Mariae Paris, in vico Burgundiae, prope ecclesiam Sancti Liphardi, M.DC.XLIV, cum priuilegio regis.

In-8°, 2 vol., *(deest pars hiemalis);* 87 p. (mandatum, calendarium, rubricae) - 624 - cxxxxv p., 2 col. — Orléans, séminaire; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 4, mandatum huius episcopi, sub data: Aureliae, in synodo nostra generali, die 10 maii 1644.

1644 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA CIVITATIS NOVAE SIVE AEMONIENSIS.

Synodus dioecesana Civitatis Novae sive Aemoniensis in Italia, celebrata die 17 maii 1644, sub Iacobo Philippo Tomasini, episcopo Civitatis Novae.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Sinodo diocesana di Città Nova, celebrata adì 17 maggio 1644, nella chiesa catedrale da monsignor Giacomo Filippo Tomasini, vescouo e conte di S. Lorenzo in Daila. *[Insigne.]* In Vdine, appresso Nicolo Schiratti.

Sine anno, (1644), in-8°, 69 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 5481.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana Aemoniensis, habita in ecclesia cathedrali Deo in honorem ss. martyrum Maximi et Pelagii dedicata, diebus 27, 28, 29 augusti anni 1780, sub illustrissimo et reverendissimo d. d. fr. Joanne Dominico Stratico, ex ordine Praedicatorum, sacrae theologiae magistro Florentinae ac Senensis universitatum theologo, Dei & sanctae apostolicae sedis gratia episcopo Aemoniensi, et comite S. Laurentii in Dayla &c. *[Insigne.]* Patavii, typis seminarii, MDCCLXXXI, superiorum permissu.

In-4°, 104 p. — Siena, civica.

P. 5: „Hoc [id est synodi convocatio] utiliter a praedecessoribus nostris Iacobo Philippo Tommassini,

anno 1644, Iacobo Bruti, anno 1674, Nicolao Gabrielli, anno 1691, et Victorio Mazzocca, ex ordine pariter Praedicatorum assumpto, anno 1730 praestitum; nulla enim superest aliarum in hac ecclesia synodorum recordatio."

1644 iunio. — SYNODUS DIOECESANA SEGOBRIENSIS.

Synodus dioecesana Segobriensis (Segorbe) in Hispania, celebrata mense iunio 1644, sub Didaco Serrano, episcopo Segobriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Segorbe, en sínodo de 1644, por el obispo D. Fr. Diego Serrano. Valencia, ap. Nogués, 1645.

In-8°. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 377.

De hac synodo confer etiam:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 69.

1644 augusti 30. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 30 augusti 1644, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 268-9, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G., fol. 23 v°).

1644 iunio-septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iunium et septembrem 1644, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 26-7.

2) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 33-4.

3) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 35-6.

4) Bessin, *Concil. Rotom.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 140.

1644 septembris 5. — STATUTA SYNODALIA ABBATIAE SANCTI FLORENTII VETERIS.

Statuta synodalia abbatiae Sancti Florentii Veteris in Gallia, edita die 5 septembris 1644, sub Carolo Bouvard, abbate commendatario.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodavx publiez & receus le 5 septembre 1644, à S. Florent le Vieil.

Sine loco nec anno, (1644), in-4°, 13 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 3173.

P. 1: „Charles Bouvard, prestre, abbé commandataire de l'abbaye de Sainct Florent, de nulle diocèse, dépendant immédiatement du sainct siège apostolique et cour Romaine . . ."

1644 septembris 6. — SYNODUS DIOECESANA SENONENSIS.

Synodus dioecesana Senonensis in Gallia, celebrata die 6 septembris 1644, sub Octavio de S. Lary de Bellegarde, archiepiscopo Senonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Admonition de monseignevr l'illvstrissime et reverendissime Octave de Bellegarde, archevesque de Sens, primat des Gavles & de Germanie, aux curez de son diocese, au synode tenu par luy, à Sens, le sixième septembre mil six cens quarante-quatre. A Sens, de l'imprimerie de Nicolas Iacqvard, imprimeur de monseigneur l'illustrissime et reuerendissime archeuesque de Sens.

Sine anno, (1644), in-8°, 88 p. — Paris, Mazarine; Troyes, ville.

2) Admonition de monseignevr l'illvstrissime et reverendissime Octave de Bellegarde, archevesqve de Sens, primat des Gavles & de Germanie, avx cvrez de son diocèse, au synode tenu par luy, à Sens, le 6 septembre 1644, touchant l'vsage des sacremens de penitence & d'eucharistie, auec deux ordonnances du concile de Trente & les canons poenitentiaux de sainct Charles. A Roven, chez Lovis dv Mesnil le jeune, ruë aux Iuifs, à l'image de sainct Loüis.

Sine anno, (1644), in-8°, 88 p. — Paris, Bibl. nat. D 25621; Paris, Saint-Sulpice; Troyes, ville.

1644 septembris 15-1655 ianuarii 7. — INNOCENTIUS PAPA X.

Innocentius X (Ioannes-Baptista Camillus Panfili), natus Romae die 7 maii 1574, electus papa die 15 septembris 1644, coronatus die 29, mortuus die 7 ianuarii 1655.

Innocentii X vita et constitutiones exstant in operibus quibus tituli:

1) Bullarium, ed. L. Cherubini, (1617-72, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 855 B, n. 5), V, 445-535.

2) Magnvm bvllarivm, (1655-73, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 857 C, n. 10), IV, 237-302, 322, et V, 167-92.

3) *(T. I deest. T. II:)* Magnvm bvllarivm Romanvm a Pio qvarto vsqve ad Innocentivm IX, opvs absolvtissimvm Laertii Chervbini, praestantissimi iurisconsulti Romani, & a d. Angelo Cherubino Cassinensi, nouissime vero a rr. pp. Angelo a Lantusca & Ioanne Paulo a Roma, ordinis Minorum S. Francisci strictioris obseruantiae, quinti tomi editione illustratum & auctum, editio novissima, quinque tomis distributa, vitis & iconibus aeneis omnium pontificum decorata, in qua non solum constitutiones omnes s. d. n. Vrbani VIII, quotquot reperiri potuerunt, ordine temporis insertae, appendicesque duae suis locis restitutae, verum & s. d. n. Innocentii X, Alexandri VII, Clementis IX & Clementis X constitutiones vsque ad hanc diem emanatae, sunt superadditae, suis rubricis & scholiis conuenientibus, summariisque marginalibus exornatae, ac tandem vberioribus quam antea indicibus locupletatae. Tomvs secvndvs. *[Insigne.]* Lvgdvni, sumpt. Lavrentii Arnavd & Petri Borde, M.DC.LXXIII, cvm privilegio regis.

(T. III:) Magnvm bvllarivm Romanvm, a Cle-

mente VIII vsque ad Gregorium XV... tomvs tertivs...

(T. IV:) Magnvm bvllarivm Romanvm, ss. pontificum Vrbani VIII & Innocentii X constitutiones complectens, opvs... tomvs qvartvs, cui ad calcem adiecta est appendix nonnullarum constitutionum circa ordinem B. Mariae de Mercede Redemptionis Captiuorum. Lvgdvni...

(T. V:) Magnvm bvllarivm Romanvm, ab Vrbano VIII vsqve ad s. d. n. Clementem X, opus absolvtissimvm a rr. pp. Angelo a Lantvsca et Ioanne Pavlo a Roma, ordinis Minorum Sancti Francisci strictioris obseruantiae, collectum, plurimis auctum Vrbani VIII & Innocentii X nouissimeque Alexandri VII & Clementis IX & X pontificum constitutionibus quae in praecedentibus editionibus desiderabantur; tomvs qvintvs, rubricis, summariis, scholiis & indice quadruplici exornatus, nvnc primvm in Gallia excvsvs. *[Figura.]* Lvgdvni, sumptibus Lavr. Arnavd et Petri Borde, M.DC.LXXIII, cvm privilegio regis.

In-folio, 5 vol., deest I, 2 f.-728 p., 2 f.-451 p., 2 f.-308 p.-28 f. (indices)-126 p. (index materiarum), 18 f. (index)-570 p.-21 f. (index). — Le Puy, séminaire; Montpellier, séminaire; Genova, università.

T. IV, p. 237-88, Innocentii X constitutiones.

4) Magnum bullarium, (1692-7, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 858 C, n. 11), IV, 237-88 et 308, et V, 167-92.

5) Bullarium, (1724, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 859 C, n. 12), p. 244 sqq.

6) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 861 C, n. 15), p. 103-6.

7) Magnum bullarium seu continuatio, (1727, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 860 C, n. 14), IV, 197-9.

8) Ripoll, *Bullarium*, (1729-40), VI, 144-77, VII, 302-10 et 458-82.

9) Bullarum, ed. Cocquelines, (1739-62, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 97 C), tom. VI, part. III, p. 1-288.

10) Collectionis bullarum sacrosanctae basilicae Vaticanae tomus primus, a sancto Leone magno ad Innocentium VI productus, notis auctus & illustratus; accedit dissertatio de abbatia Sancti Salvatoris ad Montem Magellae. *[Insigne.]* Romae, excudit Jo. Maria Salvioni, typographus pontificius Vaticanus, in archigymnasio Sapientiae, M.DCC.XLVII, superiorum facultate.

(T. II:) Collectionis bullarum, brevium aliorumque diplomatum sanctae basilicae Vaticanae tomus secundus, ab Urbano V ad Paulum III productus, notis auctus & illustratus. Romae, M.DCCL...

(T. III, ut II, his exceptis:) ... tomus tertius, a Julio III ad Benedictum XIV productus, notis auctus et illustratus; accedunt in fine voluminis addenda & corrigenda, ac universi operis index locupletissimus. Romae, M.DCCLII...

In-folio, 3 vol., xxiii p. (dicatio Benedicto XIV, index)-366-LIII p. (dissertatio), VIII p. (dicatio)-XXVI-454 p.-1 f., X p.-1 f.-XXIII-372-106 p. (appendix)-1 f. — Montpellier, séminaire; Roma, Propaganda.

T. III, p. 260-5, constitutiones Innocentii X.

11) Bullarum, ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 863 A, n. 18), XV, 329-781.

1644 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1644, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 28-9.

2) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 35-6.

3) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 37-8.

4) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 140-1.

1644. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata anno 1644, sub Emmerico Marco de La Ferté, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances faictes et publiées au synode de l'an 1644.

Sine loco nec anno, (1644), in-4°, 4 p. — Le Mans, évêché. — Mecum communicavit r. d. Deshayes, vicarius generalis, Cenomani.

1644. — CONCILIORUM COLLECTIO REGIA.

(Frontis titulus:) Conciliorvm omnivm generalivm et provincialivm collectio regia. Parisiis, anno MDCXLIIII, e typographia regia. J. Stella in.; Petrus Daret sculp.

(Titulus operis:) Conciliorvm tomvs primvs, ab anno XXXIV ad annum CCCXIII. *[Insigne.]* Parisiis, e typographia regia, M.DC.XLIV.

.... Tomvs secvndvs, ab anno CCCXIV ad annum CCCXLVI...

.... Tomvs tertivs, ab anno CCCXLVII ad annum CCCCI....

.... Tomvs qvartvs, ab anno CCCCII ad annum CCCCXXX.

.... Tomvs qvintvs, Ephesini concilii generalis pars I et II, sub Caelestino papa I, anno CCCCXXXI...

.... Tomvs sextvs, Ephesini concilii generalis pars III, sub Caelestino papa I, anno CCCCXXXI...

.... Tomvs septimvs, ab anno CCCCXXXII ad annum CCCCLI...

.... Tomvs octavvs, concilivm Calchedonense generale vsqve ad actionem VIII, sub Leone papa I, anno CCCCLI...

.... Tomvs nonvs, ab anno CCCCLI ad annum CCCCLXXV...

.... Tomvs decimvs, ab anno CCCCLXXXIII ad annum DXX...

.... Tomvs vndecimvs, ab anno DXXIII ad annum DL.

.... Tomvs dvodecimvs, ab anno DLIII ad ad annum DLXXVII...

.... Tomvs decimvs tertivs, ab anno DLXXVII ad annum DXC...

.... Tomvs decimvs qvartvs, ab anno DXC ad annum DCXLVIII...

.... Tomvs decimvs qvintvs, ab anno DCXLIV ad annum DCLXXVI ...

.... Tomvs decimvs sextvs, ab anno DCLXXVIII ad annum DCLXXXII ...

.... Tomvs decimvs septimvs, ab anno DCLXXXIII ad annum DCCLXXI ...

.... Tomvs decimvs octavvs, ab anno DCCLXXII ad annum DCCLXXXVII ...

.... Tomvs decimvs nonvs, synodvs Nicaena II generalis, sub Hadriano papa I, anno DCCLXXXVII ...

.... Tomvs vigesimvs, ab anno DCCLXXXVII ad annum DCCCXVI ...

.... Tomvs vigesimvs primvs, ab anno DCCCXVII ad annum DCCCLV ...

.... Tomvs vigesimvs secvndvs, ab anno DCCCLV ad annum DCCCLXVII ...

.... Tomvs vigesimvs tertivs, ab anno DCCCLXVII ad annum DCCCLXXI.

.... Tomvs vigesimvs qvartvs, ab anno DCCCLXXII ad annum DCCCCIX ...

.... Tomvs vigesimvs qvintvs, ab anno DCCCCX ad annum MLXXIII ...

.... Tomvs vigesimvs sextvs, ab anno MLXXIII ad annum MCXVI ...

.... Tomvs vigesimvs septimvs, ab anno MCXVIII ad annum MCLXXIX.

.... Tomvs vigesimvs octavvs, ab anno MCLXXXI ad annum MCCCXIV.

.... Tomvs vigesimvs nonvs, ab anno MCCCXVI ad annum MCCCCXXIII ...

.... Tomvs trigesimvs, concilivm Basileense, sub Eugenio papa IV, ab anno MCCCCXXXI ad annum MCCCCXLII ...

.... Tomvs trigesimvs primvs, continens orationes qvatvor in concilio Basileensi recitatas ...

.... Tomvs trigesimvs secvndvs, concilivm Florentinvm generale, sub Eugenio papa IV, annis MCCCCXXXVIII & MCCCCXXXIX ...

.... Tomvs trigesimvs tertivs, ab anno MCCCCXXXVIII ad annum MCCCCXL ...

.... Tomvs trigesimvs qvartvs, ab anno MCCCCXLVII ad annum MDXXVII ...

.... Tomvs trigesimvs qvintvs, ab anno MDXXXIV ad annum MDLV ...

.... Tomvs trigesimvs sextvs, ab anno MDLX ad annum MDCXXIII ...

.... Tomvs trigesimvs septimvs, continens indices qvatvor: I conciliorvm, II pontificvm, III decretorvm, IV miscellaneorvm ...

In-folio, 37 vol., 16 f. (dicatio, praefatio) - 5 f. (index) - 708 p., 2 f. - 706 p., 3 f. - 598 p., 3 f. - 676 p., 1 f. - 791 p., 1 f. - 472 p., 2 f. - 327 p., 1 f. - 682 p., 2 f. - 551 p., 4 f. - 660 p., 3 f. - 663 p., 2 f. - 715 p., 8 f. - 756 p., 4 f. - 674 p., 2 f. - 551 p., 2 f. - 730 p., 4 f. - 679 p., 2 f. - 702 p., 1 f. - 684 p., 2 f. - 647 p., 3 f. - 711 p., 3 f. - 899 p., 2 f. - 788 p., 6 f. - 788 p., 6 f. - 697 p., 6 f. - 923 p., 4 f. - 761 p., 4 f. - 825 p., 2 f. - 739 p., 4 f. - 909 p., 2 f. - 642 p., 2 f. - 845 p., 2 f. - 740 p., 2 f. - 680 p., 2 f. - 671 p., 2 f. - 876 p., 232 - 72 p. — Amiens, ville; Berne, ville; Bourges, ville; Genova, università; London, British Museum; Lyon, Facultés catholiques; Lyon, ville; Metz, séminaire; Milano, Ambrosiana; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, Bibl. naz.

1644. — SYNODUS DIOECESANA EBROICENSIS.

Synodus dioecesana Ebroicensis in Gallia, celebrata anno 1644, sub Francisco de Péricard, episcopo Ebroicensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts et réglements du diocèse d'Evreux, revus dans le synode de 1644. Evreux, 1644.

In-8°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 399-410.

1644. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS GRASSENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Grassensis in Gallia, edita anno 1644, sub Antonio Godeau, episcopo Grassensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances et instrvctions synodales, par Antoine Godeav, euesque de Grasse & de Vance. *[Insigne.]* Paris, chez la veuue Iean Camvsat et Pierre le Petit, ruë Saint Iacques, à la Toyson d'or, M. DC. XXXXIIII, avec privilège dv roy.

In-8°, 1 f. - 37 p. - 5 f. (index) - 711 p. — Grenoble, ville; Le Mans, ville; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 5, in indice: „Achevé d'imprimer pour la première fois le dix-neufiesme aoust 1644."

2) Ordonnances et instrvctions synodales par Antoine Godeav, euesque de Grasse et de Vence. Qvatriesme edition. A Lyon, chez Iean Gregoire, ruë Merciere, à l'enseigne de la Renommée, M. DC. LXVI, auec approbation & permission.

In-12°, 18 f. - 444 p. — Avignon, ville; Lyon, Fourvière; Lyon, ville; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 5557 et 5622; Paris, Sainte-Geneviève.

F. 2: „Discours fait au synode tenu à Grasse sur la publication des instructions et ordonnances synodales."

F. 16: „Privilège du 15 mai 1644 à Denise de Courbes, veuve de feu Jean Camusat, libraire à Paris, d'imprimer les ordonnances. Achevé d'imprimé le 19 aoust 1644."

1644. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1644, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1629-1645. — SYNODUS DIOECESANA DE COMAYAGUA II.

Synodus dioecesana de Comayagua II (Honduras in America centrali), celebrata inter annos 1629 et 1645, sub Ludovico de Cañizales, episcopo de Comayagua.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 152.

1645 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS II.

Synodus dioecesana Viterbiensis II in Italia, celebrata die 23 aprilis 1645, sub Francisco Maria Brancacio, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in dioecesana synodo secvnda, habita Viterbii, ab eminentiss. et reuerendiss. d. card. Brancacio, episcopo Viterbiensi et Tvscanensi, die XXIII aprilis M.DC.XXXXV. Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impressorem episcopalem.

Sine anno, (1645), in-4°, 3 f.-48 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2255; Roma, Propaganda.

1645 aprilis 30 - maii 6. — SYNODUS DIOECESANA PORTORICIENSIS.

Synodus dioecesana Portoriciensis in America centrali, celebrata a die 30 aprilis ad diem 6 maii 1645, sub Damiano Lopez de Haro, episcopo Portoriciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones synodales hechas por el ilvstrissimo y reuerendissimo señor don fray Damian Lopez de Haro, obispo de la ciudad de San Iuan de Puerto-Rico, islas de Barlouento, prouincia de Cumana y demas anexos a ella. *[Insigne.]* Impressas con licencia, en Madrid, por Catalina de Barrio y Angvlo, anno de 1647. *[In fine:]* En Madrid, por Catalina de Barrio y Angulo, año de 1646.

In-folio, 3 fsn. - 128 fcn. — Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 4 et p. 126, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata a die 30 aprilis ad diem 6 maii 1645. Praesens synodus prima est quae in hac insula habita sit.

De hac synodo confer etiam:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 162.

1645 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 8 maii 1645, sub Didaco Chueca, episcopo Barbastrensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitvciones, (circa 1674, *titulus supra col.* 51, n. 1).

F. 3: „El señor don Diego Chueca, entrò a presidir en 16 de deziembre del año de 1643, tuvò sinodo en 8 de mayo de 1645, y recopilò todas las constituciones sinodales de sus predecessores."

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 12.

1645 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS.

Synodus dioecesana Albensis in Italia, celebrata die 15 maii 1645, sub Paulo Brizio de Bra, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodales constitvtiones sanctae Albensis ecclesiae, anni MDCXLV. Tavrini, MDCXLVI, ex typographia Francisci Ferrusini, superiorum permissu.

In-4°, 134 p.-3 f. (index). — Alba, vescovato; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 1962; Torino, Bibl. naz.

P. 19, haec synodus celebrata est die 15 maii 1645.

P. 134, indicitur futura synodus dioecesana ad diem 20 maii 1646.

1645 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 17 maii 1645, sub Petro Nicolini, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et acta synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, XVII mensis maij anni M.DC.XLV. Florentiae, ex typographia archiepiscopali, superiorum permissu.

Sine anno, (1645), in-4°, 160 p. - 1 f. (errata). — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2066; Pisa, università; Roma, Vaticana; Siena, civica.

1645 maii 26 - 1646 iulii 28. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Parisiis, a die 26 maii 1645 ad diem 28 iulii 1646.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Département fait et arrêté en l'assemblée générale du clergé de France tenu par permission du roy en la ville de Paris, ès années 1645 et 1646, de la somme de 3,000,000 de livres imposées par le clergé de France. — Grenoble, ville, codex ms. 1907, saeculi XVII, 372/242 millim., 121 et 507 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 605.

2) Assemblée du clergé tenue en 1645. — Orléans, ville, codex ms. 878, saeculi XVIII, f. 26-35. Cf. ibid. XII, 314.

3) Procès verbaux des assemblées générales du clergé de France, en 1645, 1646, 1695 et 1715. — Périgueux, ville, codex ms. 25, saeculi XVIII, f. 123-70. — Cf. ibid. IX, 140.

4) Déclaration (1645, *titulus supra col.* 122, n. 32).

5) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, en l'année 1645, (et janvier-juillet 1646). Paris, A. Vitré, 1645.

In-folio. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

6) Actes, titres et mémoires concernant les affaires du clergé de France, recueillis, mis en ordre et impr. par commandement de l'assemblée générale, tenue à Paris ès années 1645 et 1646. Paris, Ant. Vitré, 1646 [auctore Odespun de La Meschinière].

In-folio, 3 vol. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld^5 8; Roma, Vittorio Emanuele.

7) Déclaration de monsieur l'évesque de l'Avaur [Carolo Francisco d'Abra de Raconis], touchant une lettre supposée par luy escrite à n. s. père le pape et présentée a messeigneurs de l'assemblée du clergé de France, avec la véritable lettre qu'il luy a envoyée et la responce très-favorable ... qu'il pleu à sa sainteté de luy envoyer. Paris, L. Boulanger, 1646.

In-4°. — Paris, Bibl. nat. D 490 et 9464.

8) Remonstrance du clergé de France, faite au roy à Fontainebleau le 30 juillet 1646, la reyne régente mère de sa majesté présente, par illu-

strissime et reverendissime Jean Fr. Paul de Gondy, assisté de monseigneur le cardinal Mazarin. Paris, Ant. Vitré, 1646.

In-4°, 24 p. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

9) Ordinationes vniversi cleri (1665, *titulus supra col.* 122, n. 35).

10) Actes, titres et mémoires concernant les affaires de France contenant ce qui a été fait depuis l'assemblée générale du clergé tenue à Paris années 1645 et 1646, avec ce qui s'est aussi fait ou obtenu pendant l'assemblée générale tenue en l'an 1650 et 1651. Paris, 1752.

In-4°. — Ipse non vidi.

11) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2), cui addenda sunt ea quae sequuntur:

(T. IX, sive index:) Précis par ordre alphabétique ou table raisonnée des matières contenues dans la nouvelle collection des procès-verbaux des assemblées générales et particulières du clergé de France, avec une indication des articles portés dans cette table générale, ouvrage autorisé par les assemblées de 1770, 1772, 1775 & imprimé par ordre du clergé. *[Insigne.]* A Paris, de l'imprimerie de Guillaume Desprez, imprimeur ordinaire du roi & du clergé de France, rue Saint-Jacques, MDCC.LXXX, avec privilège du roi.

In-folio, 2 f.-xxv p. (index)-2324 col. — Carcassonne, séminaire.

T. III, p. 111-435 et append. p. 21-41, conventus anni 1645.

1645 augusti 29-novembris 18. — CONVENTUS THORUNIENSIS.

Conventus Thoruniensis in Polonia, habitus a die 29 augusti ad diem 18 novembris 1645.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta conventus, (1646, *titulus supra col.* 259).

2) Articuli, (1647, *titulus supra col.* 64, n. 24). Parte II, p. 62-4: „Generalis confessio doctrinae ecclesiarum reformatarum in regno Poloniae, mag. ducatu Lithuaniae, annexisque regni provinciis, proposita in conventu Thoruniensi, anno 1645."

De hoc conventu confer etiam opus cui titulus:

3) Jacobi (F.), Das liebreiche Religionsgespräch zu Thorn, 1645. Gotha, 1895. — Ipse non vidi.

1645 septembris 4. — SYNODUS DIOECESANA DERTONENSIS.

Synodus dioecesana Dertonensis in Italia, celebrata die 4 septembris 1645 vel melius 1646, sub Francisco Fossati, episcopo Dertonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta edita & promulgata in dioecesana synodo s. Dertonen. ecclesiae, quam illustriss. & reuerendiss. d. d. d. *(sic)* Io. Franciscvs Fossatvs, sanctae sedis apostolicae gratia dictae ecclesiae episcopus & comes &c., habuit anno a partu Deiparae M.DC.XXXXVI *(sic)*, additis in calce eorundem, quibusdam summ. pont. constitutionibus, declarationibus sac. congreg. nonnullisque alijs ordinibus, & edictis ad synodales sanctiones accommodatis. *[Insigne.]* Dertonae, apud Elisaeum Violam, M.DC.XXXXVI.

In-8° maiori, 5 f.-233 p.-3 f. — Genova, civica; Milano, Ambrosiana; Roma, Propaganda; Torino, Bibl. naz.

P. 105-233, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 231: „Nomina et cognomina ac dignitates iudicum et examinatorum synodalium ecclesiae Dertonensium, publicatorum in synodo dioecesana, quam habuit illustriss. et reverendiss. d. Ioannes Franciscus Fossatus, dictae ecclesiae episcopus, die 4 septembris 1645 *(sic)*, anno eius episcopatus primo."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta, (circa 1659, *titulus supra col.* 37, n. 2).

P. 54, mentio synodi (forte celebratae die 4 septembris 1645 et) impressae anno 1646.

1645 septembris 24-5. — SYNODUS DIOECESANA REATINA.

Synodus dioecesana Reatina in Italia, celebrata diebus 24 et 25 septembris 1645, sub Georgio Bologneto, episcopo Reatino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales editae & promulgatae in dioecesana synodo Reatina, ab illvstriss. et reverendiss. d. Georgio Bologneto, episcopo Reatino, diebus 24 & 25 septembris 645 *(sic pro* 1645*)*; accessere nonnulla pontificum, canonum ac Tridentini concilij decreta & instructiones diuersae in commune commodum vulgari lingua edita. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Manelphi Manelphij, 1647, svperiorvm permissv.

In-8° maiori, 6 f. (praefatio, indictio, index)-206 p. — Roma, Vaticana.

P. 153-206, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1645 novembris 21-3 — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata diebus 21, 22 et 23 novembris 1645, sede vacante.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Dott. Orioli D[n] Paolo, agg. al collegio theol. Fiorentino insignito nella bas. di S. Andrea, Mantova. Mantova sinodi constituzioni. *(Epigraphe.)* Mantova, tipografia Aldo Manuzio, 1892.

In-8°, VIII-221 p.-1 f. — Roma, Vaticana.

P. 70 et 71-87, mentio synodi sub Ioanne de' Sordi Cacciafronte, di Cremona, episcopo Mantuano, annis 1174-5.

P. 70 et 87-112, mentio constitutionum editarum anno 1263, sub Martino de Parma, episcopo Mantuano.

P. 70 et 113-28, mentio constitutionum editarum anno 1553, sub Hercule Gonzaga, episcopo Mantuano.

P. 70 et 128-32, mentio constitutionum impressarum anno 1564, Mantuae, apud Iacobum Roffinellum, sub Frederico Gonzaga, episcopo Mantuano.

P. 70 et 133-8, mentio constitutionum editarum die 20 martii 1568, sub Gregorio Boldrino, ordinis Praedicatorum, episcopo Mantuano.

P. 70 et 139-44, mentio synodi celebratae die 26 septembris 1577, sub Marco Fideli Gonzaga, episcopo Mantuano.

P. 70 et 144-7, mentio synodorum celebratarum diebus 11 februarii 1585, 12 februarii 1588 et

19 aprilis 1591, sub Alexandro Andreasi de Mantua episcopo Mantuano.

P. 70 et 147-58, mentio synodorum celebratarum diebus et annis 8-9 februarii 1594 et 18-9 aprilis 1595, 27-8 aprilis 1598, 19 aprilis 1600, 1604, 1607, 10 maii 1610, 16 aprilis 1616, omnium sub Francisco Gonzaga, episcopo Mantuano.

1645 septembri - decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1645, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 29-31.

2) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 36-7.

3) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 38-40.

4) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 141.

1645. — SYNODUS DIOECESANA ANAGNINA.

Synodus dioecesana Anagnina in Italia, celebrata anno 1645, sub Sebastiano Gentile, episcopo Anagnino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta ecclesiae Anagninae, edita & promulgata in synodo dioecesana, anno Domini M.DC.XXXXV, a reverendissimo d. Sebastiano Gentile Fvlginatensi, eiusdem ecclesiae Dei & apostolicae sedis gratia episcopo. *[Insigne.]* Fvlginiae, apud Augustinum Alterium, 1645, dd. superiorum permissu.

In-4° minori, 64 p. — Roma, Vaticana.

P. 50-64, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1645. — STATUTA DIOECESIS BITURICENSIS.

Statuta dioecesis Bituricensis in Gallia, edita anno 1645, sub Petro de Hardivilliers, archiepiscopo Bituricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'archevêché de Bourges de 1645.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1645. — GALLIAE CONCILIA NOVISSIMA, EDITORE L. ODESPUN.

1) Concilia novissima Galliae, (1645, *titulus supra col.* 41, n. 3).

2) Concilia novissima Galliae, (1646, *titulus supra col.* 42, n. 4).

1645. — SYNODUS DIOECESANA MURANA.

Synodus dioecesana Murana in Italia, convocata anno 1645, sub Ioanne Carolo Coppola, episcopo Murano, sed non celebrata.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima dioecesana synodus Murana, ab illustriss. et reverendiss. patre et domino Dominico Antonio Manfredo, episcopo, ss. d. n. Benedicti pp. XIII praesule domestico pontificioque solio assistenti, celebrata Muri, in cathedrali basilica, diebus 1, 2 et 3 maji MDCCXXVIII, praesulatus anno IV. Beneventi, ex typographia archiep., 1728, sup. licentia.

In-4°, 13 f.-453 p.-15 f. (index). — Roma, libr. Bocca.

Fol. 13: „Ioh. Carolus Coppola Gallipolitanus, [episcopus Muranus], synodum iam indixit anno 1645, ast vota eius, struente diabolo insidias, in cassum abiere. Porro Franciscus Maria Annonus, patricius Mediolanensis, alias synodo cogendae curas incumbit, anno 1668, sed humani generis hostis clavum in ea variis fallaciis imponi adeo protendit, ut finem minime viderit. Angelus denique Acernus Guardiensis Lucanus, praedecessor noster, synodum anno 1722, coepit aedificare, sed universae carnis viam ingressus non potuit consummare."

1645. — SYNODUS DIOECESANA OSCENSIS.

Synodus dioecesana Oscensis in Hispania, celebrata anno 1645, sub Stephano de Esmir, episcopo Oscensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Huesca, 1645, por el obispo D. Fernando Sada y Azcona. Huesca, ap. Larumbe.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 375.

1645. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1645, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1646 aprilis 18. — SYNODUS DIOECESANA IPPOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Ipporegiensis in Italia, celebrata die 18 aprilis 1646, sub Octavio Asinario, episcopo Ipporegiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Ipporegiensis, ab illvstriss. & reverendiss. d. d. Octavio Asinario, Dei & sanctae apostolicae sedis gratia episcopo Ipporegiensi & comite, habita in cathedrali ecclesia, die 18 aprilis

MDCXLVI. *[Insigne.]* Tavrini, apud Ioannem Sinibaldvm, typographum episcopalem Ipporegien., MDCLI, cum licentia superiorum.

In-4°, 212 p.-8 f. (index). — Chambéry, séminaire; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, civica; Vercelli, Eusebiana.

P. 101-212, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Constitutiones synodales dioecesis Ipporegiensis, ab illustrissimis & reverendissimis dominis d. Octavio Asinario et fr. Hyacinto Truchio, vigilantissimis episcopis, duobus olim separatis libris contentae, vnico nunc hoc libro complexae, additis in fine nonnullis perutilibus quae supervenerunt, cum indice universali satis commodo, clero & populo ejusdem dioecesis utilissimae & necessariae, cura & diligentia illustriss. & reverendis. domini Joannis Aloysij Rambaudi, ex dominis Romani, canonici archidiaconi & vicarij generalis capitularis civitatis ejusdem & dioecesis. Augustae Taurinorum, MDCCXXI, ex typographia Joannis Jacobi Ghringhelli, impressoris regij, collegij Sabaudiae societatis Jesu, superiorum permissu. *[Titulus partis II:]* Fr. Hyacinthus Truchius, episcopus Ipporeggiae. *[Insigne.]* *[Titulus partis III:]* Additamentum. Joannes Aloysius Rambaudus, ex dominis Romani, j. u. d., prothonotarius apostolicus, canonicus & archidiaconus ecclesiae cathedralis Ipporegien. & eiusdem civitatis ac dioecesis, sede episcopali vacante, vicarius generalis & capitularis . . .

In-4°, 3 partes, 5 f.-155 p., 1 f.-243 p., xxij p. — Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario; Vercelli, Eusebiana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Prima synodus, (1883, *titulus supra col.* 67), p. XVIII.

1646 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA MELIVETANA.

Synodus dioecesana Melivetana, sive Melitensis (Malta), celebrata die 22 aprilis 1646, sub Michaele Ioanne Balaguer Cammarasa, episcopo Melivetano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta Melivetanae synodi, actae in cathedrali Melitensi, die vigesima secunda aprilis, dominica tertia post Pascha, anno ab incarnatione Domini M.DC.XLVI, ab illustriss. ac reuerendiss. domino f. d. Michaele Ioanne Balagver Cammarasa, episcopo Melitensi, ac regio consiliario. *[Insigne.]* Romae, typis Manelphi Manelphij, MDCXLVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-92 p.-2 f. — Roma, Casanatense.

1646 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata die 19 augusti 1646, sub Ascanio Philamarini, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251), f. 8-11.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

3) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1646 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 15 maii 1646, sub Rogerio d'Aumont, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), p. 311-4.

1646 maii 20. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS.

Synodus dioecesana Albensis in Italia, celebrata die 20 maii 1646, sub Paulo Brizio de Bra, episcopo Albensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1645 maii 15, *titulus supra col.* 269).

1646 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA ILERDENSIS.

Synodus dioecesana Ilerdensis in Hispania, celebrata die 29 maii 1646, sub Petro de Santiago, episcopo Ilerdensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 44.

1646 augusti 28. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis, habita die 28 augusti 1646, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 269, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 34.

1646 augusti 29. — SYNODUS DIOECESANA CATHALAUNENSIS.

Synodus dioecesana Cathalaunensis in Gallia, celebrata die 29 augusti 1646, sub Felice Vialart, episcopo Cathalaunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances, mandemens et lettres pastorales de Mgr l'évêque et comte de Chaalons pour le rétablissement de la discipline ecclésiastique, etc. Chaalons, Jacq. Seneuze, 1663.

In-12°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

F. 5, mentio synodi celebratae die 29 augusti 1646.

1646 septembris 16. — SYNODUS DIOECESANA CASTELLANETENSIS III.

Synodus dioecesana Castellanetensis III (Città Castellana) in Italia, celebrata die 16 septembris 1646, sub Angelo Gozadino, episcopo Castellanetensi et Hortano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in tertia dioecesana synodo Civitatiscastellanae, ab Angelo Gozadino, i. v. d., olim archiepiscopo Naxiensi et Parien., nunc vero Dei et apostolicae sedis gratia Ciuitatiscastellanae et Hortanae ad inuicem canonice perpetuo unitarum episcopo, celebrata die decimasexta mensis septembris anno Domini 1646. Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impressorem publicum, superiorum licentia.

Sine anno, (1646), in-4°, 4 f.-85 p. — Roma, Propaganda.

Fol. 2: „Synodus tertia, in civitate Castellana celebrata die 16 septembris et deinde in Hortana ultima eiusdem.“

1646 septembris 30. — SYNODUS DIOECESANA HORTANA III.

Synodus dioecesana Hortana III in Italia, celebrata Hortae, die 30 septembris 1646, sub Angelo Gozadino, episcopo Hortano et Castellanetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in tertia dioecesana synodo civitatis Hortanae; ab Angelo Gozadino, i. v. d., olim archiepiscopo Naxiensi & Pariensi, nunc vero Dei & apostolicae sedis gratia ciuitatis Hortanae & Castellanae, ad inuicem canonice perpetuo vnitarum, episcopo, celebrata die vltima mensis septembris anno Domini 1646. Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impressorem publicum, superiorum licentia.

In-4°, 85 p. — Roma, Casanatense; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1646 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA IV.

Synodus dioecesana Beneventana IV in Italia, celebrata die 25 octobris 1646, sub Ioanne Baptista Foppa, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones synodales editae & promulgatae in dioecesana synodo Beneuentana, ab illustriss. et reverendiss. d. Ioanne Baptista Foppa, archiepiscopo Beneventano, die 25 octobris 1646. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Manelphi Manelphij, MDCXLVIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-136 p. — Paris, Bibl. nat. B 1990; Roma, Valliceliana.

Fol. 2: „Habita iam a nobis quarta dioecesana synodo.“

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Prima dioecesana synodvs S. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCLXXXVI. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M.DC.LXXXVI, superiorum permissu.

In-4°, 83 p. — Paris, Bibl. nat. ancien B 1151.

P. 3, mentio provincialis synodi Beneventanae, habitae sub Hugone, archiepiscopo, anno 1374.

P. 4: „Dioecesanam synodum editam die 25 octobris anno 1646 et Romae typis datam anno 1648 a praedecessore nostro Ioanne Baptista archiepiscopo Foppa, confirmamus.“

1646 novembris 8-10. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA II.

Synodus dioecesana Placentina II in Italia, celebrata diebus 8, 9 et 10 novembris 1646, sub Alexandro Scappio, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Placentiae, ab illvstriss. et reverendiss. dd. Alexandro Scappio, s. eccles. Placent. episcopo et com., secvndo habita, die octaua nouemb. & duobus sequentib. anni MDCXLVI, sedente s. d. n. Innocentio X p. o. m. *[Insigne.]* Placentiae, typis Io. Bazachij, impress. camer., 1648.

In-4° minori, xxxjx-279 p. — Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2164; Parma, Palatina; Roma, Vaticana.

P. 197-276, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1646 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1646, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 31-3.

2) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 38-40.

3) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 40-2.

4) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 141-2.

1646. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1646, sub Petro Paulo Febei, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1862, *titulus supra col.* 45), p. VII.

1646. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata anno 1646, sub Didaco Chueca, episcopo Barbastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Barbastro, en sínodo de 1646, per l' obispo D. Diego Chueca. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 374.

1646. — STATUTA DIOECESIS BELVACENSIS.

Statuta dioecesis Belvacensis in Gallia, edita anno 1646, sub Augustino Potier, episcopo Belvacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodavx de messire Avgvstin Potier, evesqve et comte de Beavvais, pair de France, povr estre observez dans son diocese. A Paris, chez Antoine Vitré, imprimeur ordinaire du roy, de la reyne régente mere de sa majesté, & du clergé de France, M.DC.XLVI.

In-8°, 47 - 16 p. - 2 f. — Avignon, ville; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève.

Haec statuta edita sunt extra synodum.

1646. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1646, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire des conciles*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1646. — SYNODUS DIOECESANA CALARITANA.

Synodus dioecesana Calaritana in Sardinia, celebrata anno 1646, sub Bernardo de la Cabra, archiepiscopo Calaritano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1652, *titulus supra col.* 145), f. 4.

1646. — SYNODUS DIOECESANA EPOREDIENSIS.

Synodus dioecesana Eporediensis (Ivrea) in Italia, celebrata anno 1646, sub Octaviano Asinari, episcopo Eporediensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1883, *titulus supra col.* 67).

P. XVIII, mentio synodi habitae sub Octavio Asinario, anno 1646.

1646. — GALLIAE CONCILIA NOVISSIMA, EDITORE L. ODESPUN.

Concilia (*titulus supra col.* 42, n. 4).

1646. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS.

Synodus dioecesana Lucensis in Italia, celebrata anno 1646, sub Baptista Raynoldo, episcopo Lucensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs ab ill^mo^ et reverend^mo^ d. d. Io. Baptista Raynoldo, episc. Lvc. et comite imperiali, habita anno M.DC.XLVI. *[Figura.]* Lvcae, apud Balthassarem de Iudicibus, 1646.

In-4°, 7 f. - 130 p. - 2 f. — Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Parma, Palatina.

Fol. 2 - 3, dicatio: Eminen^mo^ et reveren^mo^ d. d. Caesari card. Montio, s. Mediol. ecclesiae archiep., Io. Bapt., episc. Lucanus, perennem felicitatem ... Lucae, die 24 decemb. 1646."

P. 49 - 128, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1646. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1646, sub Mauritio Solaro, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1654, *titulus supra col.* 209).

Folio posteriori 4: „In synodo habita 1646 ..."

1646. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1646, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1644 - 1647. — SYNODUS DIOECESANA SARDENSIS ET SAPPATENSIS.

Synodus dioecesana Sardensis et Sappatensis (Sappa) in Albania, celebrata inter annos 1644 et 1647, sub Georgio, episcopo Sardensi et Sappatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 416.

1647 maii 2. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 2 maii 1647, sub Rogerio d'Aumont, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concil. Rotomag.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 315 - 8.

1647 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA VICENTINA.

Synodus dioecesana Vicentina in Italia, celebrata die 8 maii 1647, sub Marco Antonio Bragadeni, episcopo Vicentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta em^mi^ & reu^mi^ d. d. Marci Antonii, tituli S. Marci s. R. e. praesbyteri cardinalis Bragadeni, Dei gratia & ex dispensatione apostolica episcopi Vicentini, ducis, marchionis &

comitis, de anno 1647, in synodo diaecesana promulgatae. *[Insigne.]* Ac iussu eiusdem emin^mi^ editae, atque impressae Vicentiae, apud haeredes Francisci Grossi, impressor. episcopal. Taxatae simul cum pagina casuum reseruatorum, in marculis quadraginta sex.

In-4°, 64 p.-3 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2249.

P. 64, haec synodus dioecesana celebrata est die 8 maii 1647.

1647 maii 12-4. — SYNODUS DIOECESANA OSMIENSIS.

Synodus dioecesana Osmiensis in Hispania, celebrata diebus 12, 13 et 14 maii 1647, sub Antonio Valdés, episcopo Osmiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Sínodo diocesano que su Sria ilm̃a y rvm̃a D. Antonio Valdés, obispo de Osma, celebrò en doce, trece, y catorce del mes de mayo de 1647. Impreso en Valladolid, por Bartolome de Portoles.

Sine anno, (1647), in-4°, 24 fnc. — Osma, catedral. — Ipse non vidi.

1647 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS I.

Synodus dioecesana Taurinensis I in Italia, celebrata die 15 maii 1647, sub Iulio Caesare Bergera, archiepiscopo Taurinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodus prima dioecesana Tavrinensis, habita in ecclesia metropolitana, ab illustriss. ac reuerendiss. dom. Ivlio Caesare Bergera, archiepiscopo Taurinensi, die 15 maij 1647, regente Christiana Francisca, Sabaudiae ducissa, regiae celsitudinis Caroli Emanvelis, Sabaudiae ducis, matre. *[Insigne.]* Tavrini, apud Io. Sinibaldvm, typograph. archiepiscopalem, M.DC.XLVII, cvm licentia svperiorvm.

In-4°, 223 p.-3 f. (index). — Firenze, Bibl. naz.; Modena, Estense; Milano, Ambrosiana; Nice, ville; Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones, (1873, *titulus supra col.* 103), p. 13.

1647 maii 21-3. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata diebus 21, 22 et 23 maii 1647, sub Fausto Paulo, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita ab eminentiss. & reuerendiss. d. Favsto, tit. S. Chrysogoni presb. cardinali Polo, Dei & apostol. sedis gratia episcopo Vrbeuetano, in synodo celebrata die XXI maij MDC.XXXXVII. Romae, typis Francisci Alberti Tani, MDCL, svperiorvm permissv.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. B 2257; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Propaganda; Roma, università; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

1647 maii 25. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata die 25 maii 1647, sub Roberto Fontana, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Mvtinensis, ab illustriss. & reuerendiss. dd. com. Roberto Fontana, episcopo Mvtinae, habita, anno M.DC.XXXXVII. *[Insigne.]* Mvtinae, ex typographia Iuliani Cassiani, impress. episcopalis.

(Partis II titulus:) Tasse della cancellaria episcopale di Modona, fatte d' ordine dell' illustriss. e reuerendiss. sig. conte Roberto Fontana, vescouo di Modona. *[Insigne.]* In Modona, per Giulian Cassiani, stampatore episcopale, 1647.

In-8°, 2 partes, 4 f.-203 p. *(mendose* 103), 22 p. — Bologna, università; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2123.

P. 187, haec synodus celebrata est die 25 maii 1647.

1647 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata anno 1647, sub Francisco Malier du Houssay, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statvts et reglemens pour le dioceze de Troyes, imprimez par l'ordre de monseigneur François Bovthillier, evesque de Troyes & publiés dans les synodes du quatrieme juin mil six cens quatre vingt & premier juin mil six cens quatre vingt huit. *[Insigne.]* A Troyes, chez Jean Oudot, en la rue du Temple, à la bonne Conduite, et chez Jacqves Oudot, ruë N. Dame, au Chapon d'or couronné.

Sine anno, (1688), in-4°, 1 f.-90 p. — Paris, Bibl. nat. B 2298 et 3024.

P. 1: „Les statuts ... publiez dans le synode tenu par nostre predecesseur, en 1647, et confirmez dans celuy de 1652, et ceux qui ont été publiez dans celuy de 1668."

P. 2-15: „Statuts et reglemens publiés au synode general tenu à Troyes par messire François Malier, le 3 septembre 1652."

P. 17-28, statuta edita in synodo celebrata die 15 maii 1668.

P. 29-36, statuta edita in synodo celebrata die 4 iunii 1680.

P. 37-51, statuta edita in synodo celebrata die 1 iunii 1688.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Les synodes du diocèse de Troyes, par M. l'abbé Ch. Lalore, professeur au grand séminaire de Troyes. Troyes, imprimerie et lithographie E. Caffé, rue du Temple, 27, 1867.

In-8°, 19 p. — Troyes, ville.

Mentio sequentium synodorum: P. 11, feria III post Ascensionem [die 13 maii] 1374. P. 11, feria III post Ascensionem [die 16 maii] 1399. P. 12, die 1 iulii 1427. P. 7, anno 1496. P. 13, statuta anno 1501. P. 14, anno 1529. P. 14, anno 1580. P. 15, die 9 maii 1584. P. 15, die 1 septembris 1598. P. 16, diebus 4 iunii 1647, 3 septembris 1652, 15 maii 1668, 20 maii 1670, 4 iunii 1680, 1 iunii 1688, 18 maii 1706. P. 17, die 17 iunii 1722.

1647 iunii 6. — SYNODUS DIOECESANA TURONENSIS.

Synodus dioecesana Turonensis in Gallia, celebrata die 6 iunii 1647, sub Victore Le Bouthillier, archiepiscopo Turonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Antiqvi casvs reservati in dioecesi Tvronensi, ab illustriss. & reuerendiss. in Christo patre d. d. Victore le Bovthillier, Turonensium archiepiscopo, recogniti, castigati nouoque decreto firmati in synodo dioecesana, die VI mensis iunij anno M.DC.XL.VII, cum breui & accurata ipsorum elucidatione, eius authoritate edita & typis mandata. *[Insigne.]* Tvroni, apud Iacobvm Poinsot, typographum regium, in maiore vico, sub signo nominis Iesvs, M.DC.XL.VIII, cvm privilegio regis.

In-4°, 8 f. - 107 p. - 2 f. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 2306.

1647 iulii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA I.

Synodus dioecesana Faventina I in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iulii 1647, sub Carolo Rossetto, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones primae synodi dioecesanae ab eminentiss. et reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto, titvli S. Caesarei s. R. e. praesbytero cardinali, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Faventino, celebratae in cath. eccl., 4, 3 & prid. nonas iulij MDCXLVII.

Sine loco nec anno, in-4°, 228 p.? — Roma, libr. Bocca.

2) Constitvtiones primae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo Rossetto, tit. S. Caesarei s. R. e. presbyt. cardin., Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Faventino, celebratae in cath. eccl., 4, 3 & prid. nonas iulii MDCXLVII. Bononiae, typis Iacobi Montij, superiorum permissu.

Sine anno, in-4°, 228 p. - 1 f. (errata). — Bologna, università; Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2050; Roma, Propaganda; Siena, civica.

3) Constitvtiones dioecesanae, quotquot in nouem synodis sancitae sunt ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo, tit. s. Lavrentii in Lvcina s. R. e. presbyt. card. Rossetto, miseratione divina episcopo Faventino, editae & promulgatae in cathedrali ecclesia civitatis Faventiae. *[Insigne.]* Faventiae, M.DC.LXXVI, ex typographia Iosephi Zaraphallij, impressoris episcopalis.

(*Sequuntur peculiares tituli cuiusque partis, scilicet:*)

Constitvtiones primae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reverendiss. d. d. Carolo Rossetto, tit. S. Caesarei s. R. e. praesbytero cardinali, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Faventino, celebratae in cath. eccl., 4, 3 & prid. nonas iulij MDCXLVII.

Constitvtiones secvndae synodi dioecesanae, ab eminentissimo & reuerendissimo d. d. Carolo Rossetto, titvli Sancti Caesarei sanctae Romanae ecclesiae praesbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, nonis octobris MDCXLIX. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones tertiae synodi dioecesanae, ab eminentissimo & reuerendissimo d. d. Carolo Rossetto, titvli Sancti Caesarei sanctae Romanae ecclesiae praesbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, kalendis iunij MDCLI. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones qvartae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto, titvli S. Sylvestri in capite sanctae Romanae ecclesiae praesbitero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, die decima quinta & decima sexta octobris MDCLIV. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones qvintae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto titvli S. Sylvestri in Capite sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, die decima octaua & decima nona octobris MDCLVII. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones sextae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto, titvli Sancti Caesarei sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, die 13 & 14 maij 1660. *[Insigne.]* Faventiae, typis Iosephi Zarafallij, episcopalis typographi, M.DC.LXXVI.

Constitvtiones septimae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto, titvli S. Sylvestri in Capite sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, die decima octaua & decima nona octobris MDCLXIII. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones octavae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Carolo Rossetto, titvli S. Sylvestri in Capite, sanctae Romanae ecclesiae presbitero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedrali ecclesia, die decima septima & decima octaua maij MDCLXVIII. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Constitvtiones nonae synodi dioecesanae, ab eminentissimo & reuerendissimo d. d. Carolo Rossetto, titvli S. Lavrentii in Lvcina sanctae Romanae ecclesiae praesbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cath. eccl., 18, 19, 20 octob. MDCLXXIV. *[Insigne.]* Faventiae, ex typographia Iosephi Zarafallij, MDCLXXVI.

Corollaria bvllarvm, sacrarvm congregationvm decretorvm, litterarvm, edictorvm aliarvmqve rervm ad praxim spectantivm, quae veluti auctarium sunt eorum quae, varijs in locis, in hac synodo indicata sunt; cvm appendice canonvm poenitentialivm, diuersorumque miscellaneorum collectaneis valde proficuis. *[Insigne.]* Faventiae, MDCLXXV, ex typographia Iosephi Zarafaglij, superiorum permissu.

In-folio, 10 partes, 3 f. - 102 p. - 5 f., 1 f. - 41 p., 83 p. - 1 f., 24 p., 48 p., 17 p., 109 p. (in medio desunt folia), 27 p., 1 f. - cccxxj p. - 1 f. (synodus nona et corollaria). — Paris, Bibl. nat. B 363; Piacenza, civica.

1647 iulii 14-6. — SYNODUS DIOECESANA SAMOGITIENSIS.

Synodus dioecesana Samogitiensis in Polonia, celebrata Miedniki, diebus 14, 15 et 16 iulii 1647, sub Georgio Tyszkiewicz, episcopo Samogitiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 6: 1647, synodus dioecesana Samogitiensis, sub Georgio Tyszkiewicz, in Miedniki, diebus 14, 15 et 16 iulii celebrata."

1647 augusti 20-2. — SYNODUS DIOECESANA PATAVINA.

Synodus dioecesana Patavina in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 augusti 1647, sub Georgio Cornelio, episcopo Patavino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta illustrissimi & reuerendissimi d. d. Georgii Cornelii, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Patavini, comitisque Saccensis, in sua prima dioecesana synodo celebrata anno 1647, diebus 20, 21 & 22 mensis augusti promulgata, ab alijs constitutionibus olim bon. mem. illustriss. & reuerendiss. Marci Cornelij, praedecessoris & consanguinei d. s. illustriss. & reuerendiss., qvamplvrimis adiectis et mvtatis, potissimum collecta. *[Insigne.]* Patavii, typis Pauli Frambotti, impress. episc., superiorum permissu, MDCLX.

In-4°, 4 f. - 161 p. - 1 f. (index). — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2150.

1647 augusti 27. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 27 augusti 1647, Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 269-70, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 42.

1647 augusti 31. — STATUTA DIOECESIS REMENSIS.

Statuta dioecesis Remensis in Gallia, edita die 31 augusti 1647, sub Leonor Destampes de Valançay, archiepiscopo Remensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et reglemens qve monseignevr l'illvstrissime & reuerendissime Leonor Destampes de Valançay, archeueque duc de Reims, premier pair de France, légat né du s. siege apostolique, primat des Gaules Belgiques, & conseiller du roy en tous ses conseils, veut être gardez & obseruez en tout son diocese. A Reims, chez François Bernard, imprimeur & libraire juré du roy & de mondit seigneur, ruë S. Etienne, au Griffon d'or, M.DC.XLVIII, auec priuilege du roy.

In-8°, 56 p. — Paris, Bibl. nat. B 5595.

P. 55, haec statuta edita sunt extra synodum sub data: Remis, 31 augusti 1647.

1647 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA COMPSANA.

Synodus dioecesana Compsana in Italia, celebrata die 8 septembris 1647, sub Hercule de Rangonibus, archiepiscopo Compsano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Compsanae, in maiori ecclesia terrae Capitis Sileris, eivsdem dioecesis, celebratae, die octaua septembris MDCXLVII, in festiuitate natiuitatis beatiss. virg. Mariae, ab illvstriss. ac rev^mo^ domino Hercvle de Rangonibvs, archiepiscopo Compsano &c. *[Insigne.]* Romae, typis Ludouici Grignani, MDCXLIX, superiorum permissu.

In-4°, 179 p. — Paris, Bibl. nat. B 2034.

1647 septembri. — SYNODUS DIOECESANA CLAROMONTENSIS.

Synodus dioecesana Claromontensis in Gallia, celebrata mense septembri 1647, sub Ioachimo d'Estaing, episcopo Claromontensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocèse de Clermont, renouuellez & augmentez par messire Ioachim d'Estaing, euesque de Clermont, publiez & distribuez au synodo de septembre 1647; avec vn recveil des privileges du clergé, droicts & prérogatiues des curez ou vicaires perpetuels & un traitté de la validité & nullité des mariages & degrez de consanguinité & affinité. *[Insigne.]* A Clermont, par Iean Barbier, imprimeur & libraire, demeurant proche l'église cathedrale, auec permission de mondit seigneur l'euesque.

Sine anno, (1647), in-8°, 245 p. - 1 f. (index). — Paris, Sainte-Geneviève.

1647 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1647, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1647, *titulus supra col.* 197, n. 2), p. 34-7.

2) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 40-3.

3) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 43-6.

4) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 142-3.

1647. — SYNODUS DIOECESANA ALETENSIS.

Synodus dioecesana Aletensis in Gallia, celebrata anno 1647, sub Nicolao Pavillon, episcopo Aletensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances, (1655, *titulus supra col.* 237, n. 1).

2) Statvts, (1670, *titulus supra col.* 237, n. 2).

3) Statvts, (1675, *titulus supra col.* 238, n. 3).

1647. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1647, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1647. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata anno 1647, sub Sebastiano Zamet, episcopo Legionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvciones, (1651, *titulus supra col.* 67), passim.

1647. — SYNODUS DIOECESANA MACLOVIENSIS.

Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia, celebrata anno 1647, sub Ferdinando de Neuville, episcopo Macloviensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 18, n. 3), passim.

2) Ordonnances, (1782, *titulus supra col.* 19, n. 4), p. 99.

1647. — SYNODUS DIOECESANA MONTIS VIRGINIS.

Synodus dioecesana Montis Virginis in Italia, celebrata anno 1647, sub Urbano de Martino, episcopo Montis Virginis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales dioecesis Montis Virginis, nullo medio apostolicae sedii subiectae, editae ab adm. ill. & reuerendissimo domino don Vrbano de Martino a Paterno, s. t. p., abbate generali congregationis Montis Virginis ordinis Sancti Benedicti, & ordinario in dicta dioecesi et domino in temporalibus super vasallos in terris Mercuriani, Hospitalecti in casalibus Feudi M. V., in casali S. Guilielmi alijsque locis nullius dioecesis, et anno Domini MDCXLVII, in generali congressu omnium archipresbyterorum, abbatum, parrochorum & rectorum, coram toto clero & populo, solemniter publicatae, in maiori ecclesia Sancti Petri Terrae Mercuriani. *[Insigne.]* Neap., apud Honophrium Sauium, typographum curiae Montis Virginis de Monte.

Sine anno, (1647), in-4°, 6 f.-120 p. — Paris, Bibl. nat. B 2121.

1647. — SYNODUS DIOECESANA OSMENSIS.

Synodus dioecesana Osmensis in Hispania, celebrata anno 1647, sub Antonio Valdés, episcopo Osmensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constituciones, (1907, *titulus supra col.* 5), p. 8.

1648 maii 11. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 11 maii 1648, sub Michaele de Escartin, episcopo Barbastrensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Constitvciones, (circa 1674, *titulus supra col.* 51, n. 1).

Fol. 3: „El señor don Miguel de Escartin, dezimo obispo, tomò possession en 31 de agosto del año de 1647, y celebrò sinodo en 11 de mayo de 1648.“

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 12.

1648 maii 12-3. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS II.

Synodus dioecesana Salutiensis II in Italia, celebrata diebus 12 et 13 maii 1648, sub Francisco Agostino Della Chiesa, episcopo Salutiensi.

Exstant constitutiones in operc cui titulus:

1) Decreti sinodali di monsignor illustrissimo & reuerendiss. Francesco Agostino Della Chiesa, per gratia di Dio & della s. sede apostolica vescouo di Saluzzo, & alla detta s. sede immediatamente sottoposto, fatti & publicati nella sua seconda sinodo diocesana, li 12 di maggio M.DC.XLVIII. In Mondovi, per Giouanni Gislandi e Gio. Francesco Rossi, 1648, con licenza de superiori.

In-4°, 106 p. - 2 f. — Paris, Bibl. nat. B 2055 et 2184.

P. 91, haec synodus celebrata est diebus 12 et 13 maii 1648.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta, (1723, *titulus supra col.* 105, n. 1).

P. 168: „Franciscus Augustinus ab Ecclesia, [episcopus Salutiensis], unam alteramque synodum coegit ac celebravit. Prima abiit ab hominum et archivii episcopalis memoria; secunda, quae, ne sermone italico elucubrata ab aliis discreparet, consulto latine hic loquitur, et evulgata fuit sub anno 1648 die 12 maii.“

1648 mai 19. — CONCILIUM PROVINCIALE BISUNTINUM.

Concilium provinciale Bisuntinum in Gallia, celebratum die 19 maii 1648, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

Bibliographia:

1) Lünig, *Spicil. eccles.,* contin. III, p. 931-8.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 670-9.

*CONSTITUTIO SYNODALIS.**

Quia exigit a nobis debita sanctae sedi apostolicae obedientia, ut cum ea, qua par est, sedulitate et diligentia, doctrinas ab ea, velut caeterarum ecclesiarum matre, damnatas, damnamus et nos, vel sic maiorum vestigiis inhaerentes, quorum mentibus ab ipsis fidei incunabulis alte impressa versus eamdem, nedum in maximis, quin et in minimis fuit reverentia. Hinc emanatam a felicis recordationis Urbano VIII summo pontifice constitutionem quae incipit: *In eminenti ecclesia,* et qua Cornelii Iansenii liber, cui titulus: *Augustinus*, legi, aut etiam a non legentibus servari districte prohibetur propter damnatas in opere eiusmodi opiniones, apostolicis praedicti Urbani papae VIII quemadmodum et promulgatis a ssmo domino nostro Innocentio papa X ea de re decretis parere cupientes in omnibus, venerabundi admittimus, et usque adeo stricte servari mandamus, ut in posterum, quod nobis placuerit, nullus omnino ad curam animarum admittatur, nisi qui post solemnem concilii Tridentini fidei professionem, formulam hic adiectam, vicario nostro generali attente legerit et iuraverit.

Ego N. profiteor me obedientem sanctae Romanae ecclesiae et ssmo domino nostro Innocentio X pontifici Romano, eiusque successoribus, atque adeo me acceptaturum, prout de facto accepto debita submissione, constitutionem felicis recordationis Urbani VIII editam anno XIX sui pontificatus, incarnationis Domini 1641, pridie nonas martii, quae incipit: *In eminenti ecclesia* etc., in qua damnatur et prohibetur liber Cornelii Iansenii, cui titulus: *Augustinus;* quam constitutionem ego integre accepto, et cum ea in omnibus sentio et consentio, ac promitto me, quantum in me fuerit, curaturum, ut praefatam constitutionem omnes et singuli acceptent, et in omnibus cum eadem sentiant et consentiant. Ita spondeo, voveo, ac iuro, ego idem N. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia.

Item prohibemus lectionem piorum in speciem librorum N. de frequenti communione; et N. abbatis, variorum opusculorum authoris. Quorum quidem mense octobri superioris anni adiecta poena arbitraria lectionem per dioecesim interdixeramus [1].

Notae adversus hunc de frequenti communione librum.

Vix dici potest, quam gravis animorum incitatio studiorumque commotio fuerit, ubi anno 1643 in lucem prodiit. Scissi sunt enim in varias partes nedum popularium ac laicorum, sed etiam sacerdotum ac pastorum animi, cum nihil praeter rumores doctrinarum in circulis, in conviviis, in concionibus audirentur. Et alii frequentis communionis iugulum peti putarent. Alii attritioni vim ademptam, iustitiae cum sacramento reducendae, quererentur: Alii absolutionem sacerdotis in formam et conditionem nudi ministerii detrudi, alii ad satisfactionem canonicam omnia referri. Alii causarentur, quod nihil retineretur de prisca severitate poenarum canonicarum praeter abstinentiam eucharistiae. Alii, quod ex mente huius scriptoris, ordo partium poenitentiae pro communi lege servandus hic sit: 1. Confessio et petitio poenitentiae; 2. Impositio poenitentiae per excommunicationem poenitentis; 3. Effectio poenitentiae, quae sanat et iustificat poenitentem; 4. Absolutio seu restitutio in communionem. Hinc vero, cum in poenitentiae sacramento principatus absolutioni debeatur ad eluendam peccati maculam, hoc illi imperium scriptor detraxit, atque in satisfactionis iura transtulit, in quo aiebant, sedes est et cubile totius novitatis, hoc centrum unde ducuntur exordia, progressiones sumuntur, in quo extrema clauduntur. Hic denique locus non est sicut membrum quoddam in corpore, sed tamquam sanguis per omnes illius partes diffusus.

Habes paucis verbis praecipuas causas commotionis adversus hunc librum, de quo varia fuerunt hominum et adhuc extant iudicia. Quod si nihil aliud intenderet, ut aiunt quidam eius patroni, quam quod praemitterentur absolutioni sacramentali, ex prudenti consilio, quaedam opera poenalia ad molliendum cor peccatoris, quis hoc vituperaret, cum sanum sit consilium, virtutem ipsam poenitentiae prius exercere, quam sacramentum poenitentiae suscipere? Sed aliud verba scriptoris illius, quicumque sit, indicant, ut ex lectione manifestum erit cuilibet cordato. Quaecunque vero fuerit illius mens, profuit nonnullis ad vitam in melius commutandam librum legisse; meticulosos quoque aliquot confessarios firmavit, ut cum maiori authoritate, erga poenitentes se haberent; quae vero aliunde detrimenta emanarunt, dixerunt plures. Accuratius autem scripsit contra illum librum author anonymus cuiusdam analysis, quae Flexiae edita est anno 1649; sicut et in aliam assertionem eiusdem libri in praefatione, unum et eumdem primatum divo Paulo ac divo Petro tribuentem, scripsit docte inter caeteros Antoninus Diana, cuius tractatus extat inter resolutiones eius morales, ad calcem tomi IX.

Idem pontifex officium Conceptionis beatae virginis ab universo suae dioecesis clero celebrari cum octava instituit.

Mandatum illmi et revmi archiepiscopi Parisiensis Ioannis Francisci Gondii pro publicatione et observatione constitutionis pontificiae Innocentii X post damnatas quinque propositiones, de quibus postulaverant episcopi Galliae, ut perspicuam et certam de unaquaque sententiam ferret, de quibus in Gallia disputatio periculosior et contentio ardentior erat. Variis autem locis et temporibus scripserant antistites supra octoginta, magnum, si coiissent, facturi concilium, quare eius postulationis non consignatur dies et consul. Quorum postulationibus cum post longam accurati examinis indaginem satisfecisset Innocentius X, constitutionemque in Galliam misisset, primus, ut caeteris praeiret exemplo, eam publicari et observari hortatur, et iubet hoc mandato illmus archiepiscopus, signato die 15 iulii 1653, in conventu Capucinorum ad Pontisaram: in quo multa praefatur de authoritate unius pastoris in ecclesia, ad quem semper graviores de fide contentiones et causae delatae sunt, ut per ipsum terminarentur. Cuius traditionis veritas adeo constans est in ecclesia catholica, ut tempus deficiat, si omnia ad illud institutum spectantia sigillatim persequi velimus. Encomium illius mandati luculentissimum edidit Ludovicus Cellotius, societatis Iesu [1]. „Quid enim melius aut uberius, inquit, dicerent Landericus et Marcellus, si modo viverent in terris? Quid ipse Dionysius cum sublimi sua hierarchia grandius scriberet pro stabilienda in Parisiensium animis Romanae sedis authoritate etc.," quae apud ipsum videri poterunt a studiosis, cum non nisi summa rerum fastigia pro ratione summae hic sequamur.

Mandatum seu ordinatio dominorum vicariorum generalium eminentissimi cardinalis Retzii, archi-

* Non video cur Hartzheim hanc synodum vocaverit *provincialem;* eadem forte est ac synodus dioecesana celebrata die 26 maii 1648, de qua infra col. 297. — *Nota I.-B. Martin.*

[1] Ad calcem tomi V, *De ente supernaturali.*

[1] *Appendix miscellanea ad historiam Gotteschalchi,* cap. 5.

episcopi Parisiensis, pro subscriptione duarum constitutionum summorum pontificum Innocentii X et Alexandri VII, prout in formula per clerum Gallicanum 17, 1657 *(sic)* edita, continetur. Ultima die octobris anno 1661.

Censurae plures apologiae casuistarum.

Anno 1657 plures conduntur et evulgantur censurae contra librum praenotatum: *„Apologie pour les casuistes contre les calomnies des Jansénistes"* etc. cuius author innominatus vocabat se doctorem in iure canonico.

Aliquot huiusmodi censurae per episcopos aut eorum vicarios, fervente Iansenismi controversia, fabricatae, ad notitiam nostram venerunt, de quibus malim exspectare aliorum iudicium, ac potissimum summi pontificis, qui causam istam theologorum moralium ad se evocaverat, et per nominatos a sua sanctitate examinari praeceperat, unde tandem emanavit quadraginta quinque propositionum, ad minus ut scandalosarum, damnatio ac prohibitio in duabus constitutionibus supra relatis, inter eas quae sunt Alexandri VII, qui hac via finem imposuit gravissimae isti contentioni, sic in fune contentioso res inter utramque partem librans, ut, omnibus debite expensis, difficile sit post istam pugnam uni parti gloriam integri triumphi tribuere. Quale enim pondus est iudicii inferiorum iudicum, cum lis ad superiorem iudicem devoluta est, nec omni ex parte confirmat, quae per inferiores iudicata fuerant?

Conferri possunt a studiosis inter se ista omnia. Una ex his censuris, quae plura capita istius apologiae ferit gravibus notis, est dominorum vicariorum generalium eminentissimi cardinalis Retzii, archiepiscopi Parisiensis, edita Parisiis, apud Carolum Savreux, anno 1658, expostulantibus et conquerentibus contra hunc librum urbis et suburbiorum curionibus quam plurimis, si non omnibus, quorum nomina ibidem indicantur.

Alia est censura per revm̃um ac illm̃um comitem et baronem ac episcopum Cadurcensem, Alanum de Solminiach, virum austerioris vitae et divi Caroli Borromaei imitatorem, qui aliquot capita illius libri expresse damnat, nempe circa simoniam, occasiones proximas peccati, circa usuram, homicidium, calumniam et delectationes sensuum. Non intendendo alia probare. Edita est censura Cadurci, anno 1659.

Alia etiam censura a me lecta est, per dominum illm̃um ac revm̃um patriarcham archiepiscopum Bituricensem, Aquitaniarum primatem, Annam de Levi de Vantadour, requirente eius promotore, ac magnam seriem casuum ex illa apologia, tum ex dictatis cuiusdam professoris theologiae moralis offerente ut iudicium ferret. Censura edita est Biturigis anno 1659, ac nescio cuius industria factum est, ut ad calcem huius censurae alligaretur responsio domini episcopi Mirapicensis de Levi, fratris nempe archiepiscopi praefati, ad episcopum a quo invitabatur ad similem censuram conficiendam, qua illi significat, se quamvis magnifaciat illos antistites talium censurarum authores, per tria tamen deterreri, ne censuram suam aliis adiungat: 1. Est, quod cum haec causa sit ex maioribus, in qua agitur de damnatione et antiquorum et modernorum theologorum, et de statuenda regula bonorum morum, quae media sunt necessaria ad sanctificandos fideles, ad pontificem pertineat. 2. Est, quod certior factus fuerit ex parte nuntii apostolici, papam de ista controversia iudicium sibi assumpsisse, ac commissarios designasse ad libri istius discussionem, proinde expectandam esse ipsius sententiam. 3. Est, quod assertiones istius libri, quae per censuras impetuntur, habeant insignes patronos in quibusdam: divum Thomam angelicum doctorem, cardinales Hostiensem et de Lugo, episcopos Antonium Florentinum, Malderum Antverpiensem, insuper Dominicum Soto a confessionibus Carolo V imperatori, incomparabilem Navarrum, Sylvestrum sacri palatii magistrum, theologos Parisienses maiorem Duvalium, Gamachaeum et plures alios bonae notae scriptores.

Significat quoque se tres defectus in quibusdam censuris antea evulgatis deprehendisse. 1. Quod inter errores recenseant attritionem ex solo metu poenarum inferni et excludentem peccandi voluntatem sufficere cum sacramento poenitentiae ad remissionem peccati; item, quod confessor possit absolvere poenitentem, quem praevidet adhuc lapsurum in idem peccatum. Quae non iudicat censuram mereri. 2. Est, quod affigantur authori aliquae propositiones, quas potius improbat, ut, quod sola intentionis directione res pessimae innocenter fieri possint. Quod excuset, quod accipiatur aut detur pro pecunia beneficium, modo non sit intentio aequare utrumque. Author expresse asserit cum tali intentione, quam ius canonicum prohibet, tutam non esse conscientiam. 3. Est, quod quaedam propositiones authoris istius referantur sine modificationibus et conditionibus, quos adiungit. Vel ipsa sanctitas et innocentia hoc pacto rea et flagitiosa appareat. Sic notatur author de hoc dicto, quod unus author contra plures possit reddere opinionem probabilem; et tacetur, quod dixerit in illo casu, in quo unus author rationes satis validas ad stabiliendam suam sententiam et rationes adversariorum diluendas profert. Talibus reflexionibus adhibitis, sese excusat a promulganda censura, quam a quibuscumque episcopis poterant, emendicabant quidam, ut se consolarentur de iis, quae acta erant in librum Yprensis episcopi, quamvis non omnium par fuerit intentio. Estque haec responsio epistolaris scripta Mazarettae, 15 ianuarii 1659, ut exinde appareat qualis coniuratio et quae digladiatio tunc fuerit, etiam fratre in fratrem diviso.

Epicheia est virtus, sed periculosa, ut diximus[1]: unde cum moralis pure casuistica ex epicheia coalescat, facile obnoxia est reprehensioni plurium, qui literae toti inhaerent, quam faventem habent, cum intentio legislatoris in raro accidentibus lateat. Quare non consulerem cuiquam tentare hanc scientiam ita abstractam a theologia scholastica et canonica tradere, nonnisi casus infrequentiores, et de quibus silent leges, ventilando; quod tamen illius moralis peculiare est obiectum, ut est scientia ab aliis separata.

Sed non est praesentis instituti ad particulares istas contentiones descendere. Scripsi de iis, antequam orirentur in libro de triplici examine, ubi sine illa fellea amaritudine quorundam, quos non ratio sed affectio in transversum egit, sensum meum aperui de huiusmodi quaestionibus. Ex illis quadraginta quinque propositionibus, quas ad sedandam hanc litem Alexander VII uti scandalosas damnat et prohibet, nullam in isto opere deprehendo hactenus; et si vel unica ex ipsis inserta esset, quod absit, me hortante delenda est in proxima sexta editione: cum fixum sit inhaerere decretis sanctae sedis apostolicae. Quod testatum facere hic volui contra calumniatores quorumcumque librorum theologiae moralis. Hoc uno subiuncto monito, quod valde verendum est, ne

[1] *Theol. affect.*, II, tract. 5.

qui tantum avent requiem animarum vastare, et conscientias aliorum perturbare, quaesitis undequaque praetextibus, ipsi quandoque in conscientia sua perturbentur, dum eadem mensura, qua circa alios mensi fuerint, remetietur illis: sicut concionabatur tunc temporis magnae virtutis et eloquentiae praedicator Ioseph a Morlaia. Manendum ergo in rebus iudicatis contra utramque partem contendentium. Ut omne agens agendo repetitur, non mirum videri debet, si qui in suborientem haeresim debito fervore egerunt pro ratione temporis, aliquid etiam repassi sint, quam graviora passi sunt Athanasius ab Arianis, Cyrillus a Nestorianis, Flavianus ab Eutychianis, et per omnia saecula, qui errantes in orbitam reducere voluerunt. Id totum providentiae divinae deputo, ut purior massa supersit ecclesiae, dum ex varia occasione omnium defectus corriguntur, antequam veniat dies Domini, in quo abscondita tenebrarum illuminabuntur. Faxit Deus, ut in illo omnes sancti et correcti appareamus.

Illm̃us et revm̃us dominus Iacobus Lescot, episcopus Carnotensis, antea regius theologiae professor in Sorbona, accepto certo nuntio, anno 1661, unam ex dioecesis suae urbibus Medurtam (Mantes) Iansenianis infici dogmatibus per praedicationem curionis eiusdem urbis, illuc se contulit, ac curionem cum primo graviter increpuisset, decrevit iussitque ut publice pro concione retractaret, quae male docuerat de iis dogmatibus: cui concioni ipse interesse voluit, et post concionem iisdem dogmatibus addictos, ea palam retractare compulit.

Et revera tales sunt propositiones illae, ut non sit moraliter possibile zelosum et suarum ovium salutis studiosum antistitem silere aut dissimulare, cum ab aliquo publice proponuntur, maxime in cathedra. Nam ut de quinque famosioribus dicam, quas ad tres facile reduxeris, primam de mandatorum impossibilitate ex defectu gratiae sufficientis, secundam de libero arbitrio necessitate adacto ad eligendum, etiam de morte Christi pro solis electis, si toleretur ab episcopis talium praedicatio, quo pacto et qua aequitate peccatorem increpabo de transgressione mandatorum, si sint impossibilia? Quomodo ad bene deliberandum et eligendum, quod melius excitabo, si necessitate haec fiant? quomodo ad compunctionem, si numquam ipsi peccatores gratiae ac Spiritui sancto restiterint? sed quam frigide praedicabitur de morte Christi, si non sit pro communi omnium salute? Pater Veronus in illo libello[1] variis censurarum notis afficiens doctrinam illam Iansenii, in caeteris 88 vocat illam extinctivam, aut saltem valde imminutivam devotionis fidelium erga omnia mysteria Christi, quae toto anno celebrat ecclesia; nam 1. quis, inquit Augustinus[2], ex multitudine fidelium quamdiu in hac mortalitate vivitur, in numero praedestinatorum se esse praesumat? Ergo si Christus pro aeterna salute et liberatione solorum praedestinatorum crucifixus et mortuus est, quis ex multitudine fidelium praesumat Christum pro salute sua aeterna et liberatione natum, ieiunasse, crucifixum? etc. Quis praesumat, quod magis pro sua liberatione, quam pro daemonis etc. Cuique erit dicendum, id occultari opus est, id secretum esse. Horret animus haec vel effari. 2. Sed quam frigescente devotione celebrabuntur a christianis haec mysteria toto anno, si haec principia Ianseniana insideant animo: Non magis pro mea liberatione, quam pro daemonis etc.? 3. Ergo dicet quivis, qui ex doctrina divi Augustini se in numero praedestinatorum esse non praesumit: non magis haec mysteria celebrabo quam daemon, nec magis teneor. Quae verba mihi non satis probantur, quia tot perfectiones in Christo meo suspicio, ut si de me nunquam cogitasset, nec de mea salute, illum tamen ob immensam eius excellentiam, pulchritudinem, maiestatem, gloriam in omni aeternitate colere, diligere, venerari ac glorificare vellem. Etiam si occiderit me, dicebat Iob[1], in ipso sperabo; quod quidam vertunt ex textu Hebraeo: post ipsum aestuabo, hoc est: amoris eius flamma totus inardebo. Sed pergit idem author, habita ratione imbecillitatis plurimorum ex mortalibus, qui hoc sublimi motivo non percelluntur, tamque duro sunt animo, ut melius norint erga Deum dilectionem rependere, quam generose impendere. Qua ergo certitudine nobis celebrantibus missam, aut ei astantibus, cum symbolum recitatur, procumbimus omnes in genua, et dicit quisque *Crucifixus etiam pro nobis,* si pro salute solum aeterna praedestinatorum, non aliorum, mortuus est? 4. Sed et concionatores omnes pro rostris christianis et ecclesia tot chiliadas et myriadas deceperit, cum in frequentissimis auditoriis tota urbe Lutetiae, verbi gratia, die veneris sacra praedicamus Christum pro myriadibus et auditoriis integris crucifixum, cum certum sit multos ex illis non esse praedestinatos, ex Augustino fusissime saepe, sed praesertim in illud psalmi XXXIX *Multiplicati sunt super capillos capitis mei.* Haec et plura ibidem ille concionatorio stylo et nimis forsan fellea amaritudine: qui libellus etsi notatus sit ab amplissimo rectore universitatis Parisiensis, quod de illo minus reverenter quaedam scripsisset, non tamen propter doctrinam notatus est, de qua iudicare facultatis est theologicae.

Sed quia in ore duorum aut trium stat omne verbum, iuvat addere quae sequuntur ex Michaele Paludano, doctore Lovaniensi[2], cuius labori et industriae in examinando opere revm̃i Yprensis plura accepta referimus. „Illa enim, inquit, libri doctrina, quae habet Christum non magis pro eorum, qui non salvantur, quam pro diaboli salute esse mortuum, extinguit unum de praecipuis incentivis, quibus frigida hominum corda in Dei amorem solemus accendere, dum iis proponimus tantum illum, quo Deus Pater eos dilexit, amorem, ut Filium suum unigenitum daret, etc. Illum itidem Christi erga eos amorem, quo pro eorum vita se ipsum tradidit in mortem, ut eos, quos antea pigebat Deum amare, iam saltem pudeat non redamare: ad eos cum Augustino[3] exclamantes: „Toto vobis figatur in corde, qui pro vobis fixus est in cruce, etc.;“ nam, quemadmodum si aliquem hoc modo alloquerer: ama Deum, qui te absoluta electione ab aeterno ad salutem praedestinavit: frigeret hortatio, quia nimis incerta est praedestinatio. Ita quandoquidem, in illa Iansenii sententia, tam incerti dubiique sumus illius Dei et Christi erga nos amoris, aeque frigida erit hortatio ad illum redamandum? Et sic dum Iansenius in una doctrinae suae parte vult cavere, ne accendatur elatio, per alteram facit ut frigescat ad charitatem hortatio. Quod si parum est, addo, quod maius est, dum ibi satagit, ut crescat humilitas, hic agit, ut tepescat charitas: non satis attendens ad illa Augustini verba: „Superflua est solicitudo, ne, ubi fervet charitas, desit humilitas[4]. Ex quibus omnibus concludit, in

[1] *De beneficio crucis.*
[2] Lib. *De correptione et gratia,* c. 13.

[1] Iob. XIII.
[2] *Apologia,* parte I, cap. 26.
[3] Lib. *De sancta virginitate,* cap. 35.
[4] *Ibid.,* cap. 51.

agro huius libri simul cum tritico crevisse zizania, nec librum esse divinum, ut buccinant Ianseniani, et habere mala mixta bonis, et bona mixta malis. Sed nec ita idiotae sumus, ut veram humilitatem in agro istius libri germinare arbitremur; ut enim crescere possit humilitas ex ista cogitatione, quod gratia Dei omne bonum in nobis operetur, nec quidquam nostris viribus tribuere debeamus, attamen alia cogitatio, quam liber iste ingenerat centies, quod peccata committuntur defectu gratiae, quae non datur omnibus, de qua, ubi datur, victoriam reportat de omni tentatione, ut cui nunquam in statu naturae corruptae resistatur, ista inquam cogitatio, quam adversa est verae humilitati, quae peccatores decet, satis dici non potest. Vera enim humilitas peccatoris est se reum et criminosum coram Deo, angelis et hominibus agnoscere, ad modum humilis publicani, qui percutiendo pectus suum dicebat: „Deus, propitius esto mihi peccatori;“ velle, ut omnes istud agnoscant, velle quoque propter hoc ignominiose ab omnibus tractari. At quotus quisque est ista doctrina huius libri informatus, qui apud se ratiocinando non se putet, dum peccat, innocentem, nec ullas poenas sibi iure irrogari posse, ob delicta quae commisisse fingitur ob transgressionem mandati impossibilis, deficiente sibi gratia, qua possibilia fierent? Haec certe persuasio ineffabile est, quantam nutriat superbiam in reprobis omnibus, qui ea imbuti fuerint. Quae culpa mea, dicet ille, cui gratia defuit, propter quem ne gutta quidem sanguinis Christi effusa est? Inde oritur in ipsis rebellio adversus iudicium Christi ipsos damnantis. Ni mutent hanc sententiam, per totam aeternitatem erigent se, nunquam humiliabuntur sub potenti manu Dei. Excusabunt se et Deum accusabunt, qui impotentes supplicio afficiat. Perpendant hoc pii viri, nec putent ibi inesse humilitatem, ubi tot sparsa sunt semina superbiae.

Item ordinatio domini illm̃i archiepiscopi Parisiensis Harduini de Perefixe, ad subscribendum formulae fidei, editae ad executionem constitutionum Innocentii X et Alexandri VII, Parisiis, die 7 iunii anno 1664. In hoc mandato refertur magna submissio reverendi Cornelii Iansenii ad summum pontificem Romanum, quam vivens testatus est in libro suo prooemiali cap. 29, his verbis: „Mihi constitutum est eandem, quam ab infantia secutus sum, sensuum meorum ad extremum usque spiritum ducem sequi Romanam ecclesiam, et beatissimi Petri in Romana sede successorem. Super illam petram aedificatam ecclesiam scio; quicumque cum ipso non colligit, spargit; apud quem solum incorrupta patrum servatur haereditas. Quicquid ab ipsa Petri cathedra, in cuius communione a teneris vixi et porro vivere et mori fixum est, ab isto principis apostolorum successore, ab isto Christi vicario, ab isto ecclesiae universae capite, moderatore, pontifice praescriptum fuerit, hoc teneo, quicquid improbatum, improbo, damnatum, damno, anathematizatum, anathematizo.“ Quin etiam moriens idem testatus est in testamento, ut supra narratum est. Quare ex charitate credere convenit, propter errores in ipsius libro deprehensos Deum non intrasse cum ipso in iudicium, cum e contra discipuli in manifestae damnationis periculo forent, si persisterent in defensione talis doctrinae, quam dici potest ipsum Iansenium damnasse per tam humilem et adeo christianam dispositionem, iuxta Vincentium Lirinensem[1]: „O rerum mira conversio! Authores eiusdem opinionis catholici, consectatores vero iudicantur haeretici; absolvuntur magistri, condemnantur discipuli; conscriptores librorum regni filii erunt, assertores vero gehenna suscipiet.“ Declarat insuper in eodem mandato, quod etsi in formula fidei, quam iubet subscribi ab omnibus tam ecclesiasticis viris, religiosis et monialibus, primariis collegiorum et magistris scholarum, quaedam sint iuris, quaedam facti: attamen illa solum, quae sunt iuris, exigere fidem divinam, illa vero, quae facti sunt, non exigere aliam fidem, quam humanam et ecclesiasticam. Quod ideo additum est ad tollendam omnem exceptionem subscribendi sub eo praetextu, quod res facti fidem divinam non requirunt. Verum enim est, res facti fidem divinam non exigere, sed tamen non impedire fidem divinam circa dogmata iuris, quibus connexae sunt.

Quod scite admodum explicat doctor Almainus[1]: „Dico, inquit, quod ista non est de fide theologica, hoc est revelatum, demonstrando istam: Deus est trinus et unus. Non licet tamen dubitare, quia esset processus in infinitum in propositionibus de fide: et ideo ad generandum actum fidei oportet de necessitate habere unum actum saltem, qui non est de fide theologica, sed topica circa saltem assumptum minoris, hoc est revelatum.“ Ubi videre est, Almainum simul coniungere actum fidei divinae et humanae. Nihil ergo novum et absonum molitus illm̃us archiepiscopus, et vanum est, quicquid contra illius mandatum hac in parte obiectum est in quibusdam libellis magis contemptu quam responsione dignis; si a peritis theologis recenseantur, non ab imperitis laicis et mulierculis.

Caeterum indiculum locorum Iansenii, in quibus has propositiones docuit, dedimus in libro de triplici examine, et dici potest omnes tractatus libri ipsius ad has propositiones adstruendas spectare: ut mirum sit quosdam id voluisse in dubium revocare.

Ordinatio domini archiepiscopi Parisiensis, illm̃i Harduini de Perefixe, qua post missam ab Alexandro VII formulam fidei ab omnibus ecclesiasticis subscribendam ad improbandas quinque propositiones ex libro revm̃i Yprensis episcopi Cornelii Iansenii excerptas, et submittendum se constitutionibus Innocentii X et eiusdem Alexandri VII de quibus supra dictum est. Iubet omnes ecclesiasticos suae dioecesis, regularesque quosvis, exemptos et non exemptos, aut nullius dioecesis se dicentes, nec non moniales, primariosque collegiorum, ac scholarum praefectos eidem formulae intra tres menses a publicatione subscribere, sub poena iuris contra inobedientes. Et quamvis, paucis admodum exceptis, ab omnibus iam satisfactum fuisse censeri potuisset per subscriptionem praecedentem formulae fidei de eadem re a duabus constitutionibus cleri Gallicani emanatae: quia tamen putabant quidam cleri eiusdem authoritatem tantam non esse, cui teneretur penitus se submittere, et ad servandam fidei uniformitatem inter omnes fideles, ac ut omnes honoremus Deum, ut loquitur apostolus, uno ore et corde, iubet per totam dioecesim, ut huic formulae subscribatur, credendo fide divina, ea quae sunt iuris et dogmatum, ac cum sincera animi submissione acquiescendo iis quae sunt facti, quod nempe sit ipsa Iansenii doctrina, quae in his propositionibus damnatur, cum aliter et alia mente subscribere, vere illudere esset constitutiones sanctae sedis et episcoporum. Parisiis, die 13 maii anno 1665.

Notandum eandem esse formulam episcoporum et sedis apostolicae, hoc excepto, quod in hac

[1] *Lib. adversus haereses.*

[1] *In III Sent.*, dist. XXV, q. 11.

ultima nulla fiat mentio doctrinae divi Augustini a Iansenio non bene intellectae, sicut fiebat in formula episcoporum. Intellexerunt enim episcopi Iansenium Yprensem a mente divi Augustini aberrasse, et illm̃us Lexoviensis episcopus Philippus Cospeanus, concionandi laude tota Gallia clarissimus, et in Augustini lectione optime versatus, dixisse fertur, lecto eius libro: non est Augustinus, sed pestilentissimus Augustini corruptor, nimirum quia suo artificio Augustinum torquet, et patronum facit falsorum dogmatum Lutheri et Calvini ab ecclesia damnatorum, ut est apud Antonium Moraines [1]. Abstinere autem voluit pontifex ab ista clausula, ad tollendam quorumdam remoram ad subscribendum: tum quia non erat necessaria, nec tantum vult tribui scriptis suis divus Augustinus; maxime vero, quia id non fuit Romae examinatum, nihil autem inseritur sine praevio examine in constitutionibus pontificiis. Porro christiani omnes tenentur profiteri unam tantum fidem christianam catholicam, et uni subesse ecclesiae scilicet Romanae, unumque solum vicarium Christi generalem in mundo, videlicet Romanum pontificem supra se spiritualem habere pastorem: et qui nolunt eidem ecclesiae Romanae et vicario Christi spirituali se subiicere humiliter, seu propter pertinaciam, cupiditatem, superbiam, aut propter aliud ad mundum pertinens, indigni sunt post mortem veniam et misericordiam a Deo obtinere. Hoc norunt, qui in catholicae ecclesiae dogmatibus instructi sunt. Hinc est, quod similia decreta episcoporum per omnem Galliam extiterunt, quibus tandem paruerunt omnes, exceptis forsan paucis induratis, quorum pervicaciam potius visum cum silentio dissimulare, quam cum strepitu frangere.

Constitutio secunda Harduini de Perefixe, archiepiscopi Parisiensis, qua damnatur traductio novi testamenti, Montibus in Hannonia edita, quae constitutio data est Parisiis 20 aprilis 1668, et per parochias urbis in pronais missarum solemnium lecta et publicata, continetque rationes praecipuas, ob quas dicta translatio prohibita fuit, cum prior constitutio contra eandem traductionem, simplicem eius inhibitionem contineret. Unde fautores ipsius ansam arripuerunt eam magis defendendi, quasi nihil esset in ipsa reprehensioni obnoxium, sed ex sola authoritate et beneplacito illam illm̃us archiepiscopus prohibuisset, quin etiam cantilenam ludicram in vulgus quidam sparserunt in ludibrium authoritatis archiepiscopalis. Sic nullum non lapidem movet Sathan ad promulgandum errorem quaqua via, et pro vero ac legitimo Christi testamento aliud falsum et corruptum introducendi.

Sunt autem hae rationes damnationis:

1. Quod haec traductio, Montibus edita, conformis non sit vulgatae latinae textui, quam solam authenticam declarat concilium Tridentinum, ut nemo illam reiicere sub quovis praetextu audeat vel praesumat. Magis autem conformis est graeco textui: ut priori iure inscriberetur versio novi testamenti in gallicam linguam iuxta textum graecum cum discriminibus a vulgata, quam prout illam inscripserunt, secundum editionem vulgatam cum discriminibus a graeco textu; quamvis in locis valde multis authores illius traductionis nec vulgatae nec graecae editionis textui adhaereant.

2. Quod haec traductio in pluribus locis alias versiones ab ecclesia improbatas, ac praecipue Gebennensem versionem imitetur, etiam ubi de aliquo controversiarum puncto agitur, in quo contrarium defendunt catholici contra haereticos.

3. Quod authores illius traductionis multa mutarunt addendo, aut subtrahendo, aut transponendo et sensum pervertendo pro libito.

4. Contra receptam ecclesiae antiquam consuetudinem, quod in textu divisum esse debuit, adunarunt; et quod adunatum esse debebat, diviserunt, non habita ratione punctorum ac virgularum. Quod gravioris est momenti, cum de dogmatibus et veritatibus catholicis agitur.

5. In ipsum textum aliena a textu induxerunt. exemplum ministrorum Gebennensium imitantes, qui etiam suas proprias explicationes et paraphrases, quae, quamvis saepe minori charactere editae sint, ut puta italico, id tamen non est de usu ecclesiae, nec vacat periculo, quin tempore futuro, eodem charactere cum ipso textu proprio, sine ullo discrimine editioni reddantur. addiderunt.

6. Summaria et titulos capitum immutarunt, ipsa capita aliter disponendo, prout ipsis libuit.

7. Ultra haec omnia, et ea, quae facultas theologica Parisiensis in editione, quae cum nomine Renati Benedicti in lucem prodierat, observaverat, plures in ea interpretationes inveniuntur, quae favent erroribus Iansenismi ad ipsos renovandos; quin et plures expressionum modi a sensu scripturae alieni, quibus ad hoc tenditur, ut fides imminuatur et debilitetur probatio plurium maioris momenti veritatum religionis. Denique vidimus et examinavimus, ait illm̃us, praefationem, quae multas propositiones continet, sensui ecclesiae contrarias, quarum aliquae ad hoc spectant, ut credatur, non solum licitum esse quibuslibet, etiam rudioribus, scripturas sacras legere, sed absolute necessarium: quod facultas Parisiensis expresse damnavit in censuris suis contra Renatum Benedictum ac Erasmum, 17 decembris anno 1527, tamquam doctrinam perversam et consentientem erroribus Waldensium, Albigensium et aliorum.

His momentis prohibet sub poena excommunicationis ipso facto, ne imprimatur aut evulgetur et divendatur, et ne permittatur aut consulatur lectio a parochis, vicariis, confessariis, aut directoribus. Caeterum pro legentibus ac retinentibus ipsam traductionem poena excommunicationis videtur tantum comminatoria, hoc est, sub poena peccati mortalis, quod observare non inutile pro regimine animarum.

[1] Dist. XII, sect. 4 *Anti-Iansenii.*

1648 maii 26. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata die 26 maii 1648, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

[Insigne.] Statvta synodalia ab illvstrissimo ac reuerendissimo domino d. Clavdio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino, s. R. i. principe, edita, & in ecclesia metropolitana Bisuntina S. Ioannis euangelistae ritu solenni promulgata, in synodo maij, die 26, anno Domini 1648.

Sine loco nec anno, (1648), in-8°, 35 p. — Besançon, ville.

1648 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA CLODIENSIS I.

Synodus dioecesana Clodiensis I in Italia, celebrata diebus 4, 5, 6 iunii 1648, sub Francisco Grassi, episcopo Clodiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Clodiensis, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Francisco Grasso, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Clodiense, prius indicta pro infra scriptis diebus, postea habita in ecclesia Sancti Iacobi, loco cathedralis, iou., ven. & sab. 4, 5, 6 iunij an. Dominico M.DC.XLVIII, pontificatus autem sanctissimi d. n. d. Innocentii p. p. X an. IV, suique episcopatus VIII, indictione I. *[Insigne.]* Venetiis, apud Valuasensem, M.DC.LXIV, vtriusque fori permissu.

In-4°, 4 f.-183 p. — Paris, Bibl. nat. B 2029.

Fol. 3, haec synodus est prima huius episcopi.

1648 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA VENETENSIS.

Synodus dioecesana Venetensis (Vannes) in Gallia, celebrata die 4 iunii 1648, sub Sebastiano de Rosmadec, episcopo Venetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et statvts de monseignevr l'euesque de Vennes, publiées au synode tenu à Vennes, le quatrieme iour de iuin 1648.

Sine loco nec anno, (1648), in-8°, a pag. 40 ad pag. 52. — Paris, Bibl. nat. B 5624.

Paginatio sequitur paginationem operis cui titulus: Extraict, *(supra col.* 255).

1648 iunii 8. — SYNODUS DIOECESANA URBINATENSIS I.

Synodus dioecesana Urbinatensis I in Italia, celebrata die 8 iunii 1648, sub Ascanio Maffei, episcopo Urbinatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Vrbinatensis, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Ascanio Maffeio Romano, archiepiscopo, celebrata die VIII iunij MDCXXXXVIII, sedente s. d. n. Innocentio papa X, pontifice optimo maximo. *[Insigne.]* Vrbini, typis Bartholomaei Mazzantini, impressoris archiepiscopalis, 1649.

In-4°, 10 f.-245 p.-2 f. (index). — Genova, urbana; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2260.

Fol. 4, haec synodus est prima celebrata ab hoc episcopo.

1648 iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata die 9 iunii 1648, sub Roberto Strozza, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta edita in synodo Faesvlana, habita Florentiae, in ecclesia parochiali S. Mariae in Campo, Faesulanae dioecesis, die 9 iunij 1648, per illustrissimum & reuerendissimum d. d. Robertvm Strozza, episcopvm. *[Insigne.]* Florentiae, ad Scalas abbatiae, MDCXXXXIIX, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-68 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2055.

2) Decreta edita in synodo Fesvlana, habita Florentiae, in ecclesia parochiali S. Mariae in Campo, Fesulanae dioecesis, die 9 iunij 1648, per illustrissimum & reuerendissimum d. d. Robertvm Strozza, episcopum. *[Insigne.]* Florentiae, ex typographia sub signo Stellae, MDCLXIV, superiorum permissu.

In-8°, 52 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2056.

3) Decreta (1664, *titulus supra col.* 19), p. 30.

1648 iunii 15. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS II.

Synodus dioecesana Bergomensis II in Italia, celebrata die 15 iunii 1648, sub Aloysio Grimani, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana secvnda, ab illustriss. ac reuerendiss. d. d. Aloysio Grimano, Bergomi episcopo & comite &c., xvij kal. iulij anno 1648 celebrata. *[Insigne.]* Bergomi, typis Marci Antonij Rubei, eod. an. 1648.

In-8° minori, 24 p., cum figura. — Milano, Ambrosiana.

2) Acta, (1661, *titulus supra col.* 25, n. 2), p. 317-25.

3) Acta, (1737, *titulus supra col.* 25, n. 3), p. 254-61.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Bergomensis, (1910, *titulus supra col.* 26, n. 4), p. CIX-X.

1648 iulii 15. — SYNODUS AGERENSIS.

Synodus Agerensis in Hispania, celebrata die 15 iulii 1648, sub Ioanne Fort, archipresbytero Agerensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1648, *titulus supra col.* 13).

1648 augusti 17-9. — SYNODUS DIOECESANA TORCELLANA.

Synodus dioecesana Torcellana in Italia, celebrata diebus 17, 18 et 19 augusti 1648, sub Marco Antonio Martinengo, episcopo Torcellano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana, a Marco Antonio comite Martinengo, episcopo Tvrcellarvm, celebrata anno post Christi natiuitatem M.DC.XLVIII. *[Insigne.]* Patavii, typis Pauli Frambotti, bibliopolae, superiorum permissu, 1649.

In-4°, 115 p.-1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2217.

P. 11, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 17, 18 et 19 augusti 1648, in ecclesia Sancti Donati de Muriano.

2) Constitvtioni dell' illustriss. e reuerendiss. monsign. Antonio Grimani, già vescouo di Torcello, per la retta disciplina monacale, publicate l'anno 1592 & confermate dall illustriss. e reuerendiss. monsign. conte Marc'Antonio Martinengo, per gratia di Dio e della santa sede apostolica vescouo di Torcello, nel sinodo diocesano l'anno 1648, nuouamente di sua commissione ristampate, con aggiunta d'alcuni de suoi decreti fatti in varij tempi e per diuerse occasioni, a buona direttione de monasterij, et con le module di licenze & mandati circa l'introdur in clausura, & altre occorrenze per seruitio vniuersale delle monache e funtioni nelle loro chiese, formati & praticati dal medemo monsignor

illustriss. & reuerendiss. vescouo Martinengo. *[Insigne.]* In Venetia, 1666, appresso Capo Francesco Bodio, con licenza de' superiori.

In-4°, 8 f.-247 p. — Paris, Bibl. nat. B 2214; Roma, Vallicelliana.

3) Synodi dioecesanae a Marco Antonio comite Martinengo, episcopo Tvrcellarvm, celebratae anno post Christi natiuitatem M.DC.XLVIII, secvnda editio. Patavii, typis haeredum Pauli Frambotti, 1666, superiorum permissu.

In-4° minori, 109 p.-1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2218; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

P. 5, indicitur synodus habenda Muriani, in ecclesia Sancti Donati, diebus 17, 18 et 19 augusti 1648.

1648 augusti 26. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, celebrata die 26 augusti 1648, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 270, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 44 v°.

1648 septembris 21-6. — SYNODUS DIOECESANA SEGOBIENSIS.

Synodus dioecesana Segobiensis (Segovia) in Hispania, celebrata a die 21 ad diem 26 septembris 1648, sub Francisco de Araujo, episcopo Segobiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Sinodo diocesana qve celebrò el ilvstrissimo y reverendissimo señor don fray Francisco de Araujo, obispo de Segouia, del consejo de su magestad, año de 1648. Con licencia, en Madrid, por Gregorio Rodriguez, año de 1649.

In-folio, 10 f.-236 p. — Bibl. Escorial; Paris, Bibl. nat. B 415; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 7-10, haec synodus dioecesana celebrata est a festo s. Matthaei, id est a die 21 ad diem 26 septembris [non vero octobris] 1648.

Fol. 5: „La ultima (sínodo) fue la que celebrò el señor d. Andres de Cabrera y Bobadilla, de buena memoria, el año de mil quinientos y ochenta y seis."

1648 septembris 22. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 22 septembris 1648, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Summa statutorum synodalium Tornacensium. Insulis, 1726. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 679-82.

1648 octobris 5. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 5 octobris 1648, sub Alexandro Caccia, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Additiones et declarationes ad decreta synodalia dioecesana, habitae in hac postrema synodo caelebrata die 5 octobris 1648, praesidente illustrissimo & reuerendissimo domino Alessandro Caccia, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Pistoriense. *[Insigne.]* Pistorii, M.DC.XXXXVIII, apud Petrum Antonium Fortunatum, superiorum permissu.

In-8°, 39 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

1648 octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA CORDUBENSIS.

Synodus dioecesana Cordubensis in Hispania, celebrata die 18 octobris 1648, sub Dominico Pimentel, episcopo Cordubensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 29.

1648 novembris 4. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA I.

Synodus dioecesana Mantuana I in Italia, celebrata die 4 novembris 1648, sub Massaeo Vitali, episcopo Mantuano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones et decreta promulgata in synodo habita svb illustriss. & reuerendiss. d. d. fr. Massaeo Vitali, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Mantuano, sacrique Romani imperij principe, a. D. M.DC.XLVIII, mense nouemb. caden., Innocentio X svm. pontifice; cum constitutionibus & decretis pontificijs ad parochorum commodum, necnon cum quibuscumque ab eisdem parochis per annum euulgandis. Veronae, apud Franciscum de Rubeis, superiorum permissu.

(Titulus secundus:) Oratio sinodic *(sic)* habita a m. ill. & m. r. d. Ioan. Maria Serino, i. v. d. prothonot. apostol., examinatore, iudice synodali, & priore parochialis ecclesiae S.Bartholomaei Quistelli, in celebratione & initio synodi dioecesanae illustrissimi & reuerendissimi fr. Massaei Vitalis. Dei & sedis apostolicae gratia episcopi Mantuae, ac sac. Rom. imp. principis. Veronae, apud Franciscum de Rubeis, superiorum permissu.

(Titulus tertius:) Oratio a r. p. Petro Paulo de Roma, Minoris obser., in Di. Francisci Mantvae caenobio collegij generalis lectore, habita quarta die synodi primae, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. fr. Massaeo Vitali, episcopo Mantuano, sacrique Romani imperij principe, sub Innocentio X pontifice maximo, an. M.DCXLVIII, mense nouemb. caden., Mantuae solemniter celebratae. Veronae, apud Franciscum de Rubeis.

Sine anno, (1648), in-4° minori, 2 partes, 12-7 p. (oratio ab Serino) - 179 p.-4 f., 12 p. (oratio Petri Pauli) - 132 p. — Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2096; Piacenza, civica.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Orioli, *Mantova,* (1892, *titulus supra col.* 271), p. 70 et 163-7.

1648 novembris 16. — SYNODUS DIOECESANA RIPANA II.

Synodus dioecesana Ripana II (Ripatransone) in Italia, celebrata forte die 16 novembris 1648, sub Nicolao Ursino, episcopo Ripano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana secvnda eccles. Ripanae, celebrata per illustriss. et reuerendiss. d. Nicolavm Vrsinvm, episcopvm Ripanvm, anno M. DC. XXXXVIII. Maceratae, apud Augustinum Griseum, 1649, cum licentia dd. sup.

In-8°, 40 p. — Roma, libr. Bocca.

P. 40: „Datum Ripae, ex palatio episcopali, 16 novembris 1648." Haec est forte data synodi.

1649 aprilis 13-5. — SYNODUS DIOECESANA PETROCORENSIS I.

Synodus dioecesana Petrocorensis I in Gallia, celebrata diebus 13, 14 et 15 aprilis 1649, sub Philiberto de Brandon, episcopo Petrocorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'évesque de Perigveux, faictes en son premier synode tenv le 13, 14 & 15 d'auril dans son eglise cathedrale. *[Insigne.]* A Perigvevx, par P. Dalvy, imprimeur & marchand libraire ordinaire du roy & du clergé, 1949 (*corrige* 1649).

In-8°, 104 p. — Paris, Bibl. nat. B 21408.

1649 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 21 aprilis 1649, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771), *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 692-6.

1649 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata die 7 maii 1649, sub Ascanio Filamarino, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251).

1649 maii 27. — SYNODUS DIOECESANA LEXOVIENSIS.

Synodus dioecesana Lexoviensis in Gallia, celebrata die 27 maii 1649, sub Leonore Gouyon de Matignon, episcopo Lexoviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts (1652, *titulus supra col.* 45).

P. 31-9: „Constitutions synodales de monseigneur l'evêque et comte de Lisieux publiées en son synode, le 27 may 1649".

1649 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS.

Synodus dioecesana Albensis II in Italia, celebrata die 29 maii 1649, sub Paulo Britio, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta et constitvtiones secvndae sinodi dioecesanae, habitae in cathedrali Albensi, coram illustris. & reuerendiss. d. d. f. Pavlo Britio, Albae episcopo et comite, die 29 maij 1649. Carmagnoliae, apud Bernardinum Columnam, M. DC. XLIX, superiorum permissu.

In-4°, 60 p. — Alba, Vescovato; Paris, Sainte-Geneviève; Torino, Bibl. naz.

1649 augusti 25. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habitadie 25 augusti 1649, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 271, ex registro actorum episcopatus Antverpiensis G, fol. 50.

1649 octobris 4. — SYNODUS DIOECESANA POLITIANA.

Synodus dioecesana Politiana (Monte Pulciano) in Italia, celebrata die 4 octobris 1649, sub Talento Talenti, episcopo Politiano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1650, *titulus supra col.* 251).

1649 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA II.

Synodus dioecesana Faventina II in Italia, celebrata die 7 octobris 1649, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones secundae synodi dioecesanae, ab eminentiss. & reuer. d. d. Carolo Rossetto, tituli S. Caesarei s. R. e. presbyt. card. Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Fauentino, celebratae in cathed. ecclesia, nonis octobris MDCXLIX. Faventiae, apud Georgium Zarafallium, MDCXXXXIX.

In-4°, 14 p. — Paris, Bibl. nat. B 2050; Roma, Propaganda.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 3), parte II.

1649 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA ASCULANA.

Synodus dioecesana Asculana Piceni in Italia, celebrata die 25 octobris 1649, sub Iulio Gabrielli, episcopo Asculano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) *(Deest titulus. Titulus initii:)* Constitvtiones synodales dioecesis Ascvlanae promvlgatae in prima (secunda, tertia) sessione, die XXV (XXVI, XXVII) octobris M. DC. XXXXIX.

(Partis II titulus:) Episcoporvm ecclesiae Ascvlanae catalogvs.

(Partis III titulus:) Edicta, decreta, tabellae et ordinationes illvstrissimi et reverendissimi d. episcopi Sigismundi Donati, quae fuerunt confirmatae in promulgatione constitutionum synodalium sub eminentiss. et reverendiss. d. d. Ivlio s. R. e. card. Gabriellio, episcopo & principe Asculano, eiusdemque successori, atque ideo, pro vt iacent, iterum ad maiorem commoditatem typis mandatae, & supradictae synodo iunctae vna cum aliquibus constitutionibus apostolicis. *[Insigne.]* Ascvli, M.DC.XXXXIX, typis Marci Saluioni, impress. episc.

In-4°, 3 partes, 8 ? f. (dicatio, oratio) - 64 - 30 p. (catalogus episcoporum) - 1 f. (errata) - 56 p. (appendix). — Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

Parte I, p. 37, mentio synodi celebratae anno 1626, sub Sigismundo Donato, episcopo Asculano.

Parte II, p. 26: „Petrus Camaianus Aretinus, [episcopus Asculanus, 1566-79], synodalia promulgavit decreta.“

P. 27-8: „Hieronymus Bernerius, Corrigiensis ex Insubria, ordinis Praedicatorum, [episcopus Asculanus, 1586-1611], synodales constitutiones promulgavit.“

2) Constitvtiones synodales ab illvstrissimo et reverendiss. d. d. Philippo Montio, episcopo et principe Ascvlano, in sua prima dioecesana synodo anno Domini 1677, partim recens editae & promulgatae, partim ex veteribus synodis praedecessorum suorum Hieronymi Bernerij & Iulij Gabriellij, s. R. e. cardd., et Sigismundi Donati episcopi, confirmatae. *[Insigne.]* Ascvli, M.DC.LXXVIII, typis impressorum episcopalium & s. officij.

In-4°, 4 f. - 392 p. — Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 2, mentio synodi dioecesanae celebratae anno 1649, sub Iulio Gabrielli, cardinali episcopo Asculano.

3) Asculanae ecclesiae synodus, (1903, *titulus supra col.* 130, n. 2), p. 432.

1649 novembris 4. — SYNODUS DIOECESANA PETROCORENSIS II.

Synodus dioecesana Petrocorensis II in Gallia, celebrata die 4 novembris 1649, sub Philiberto de Brandon, episcopo Petrocorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseignevr de Perigvevx, faictes av second synode, le IV de novembre 1649.

Sine loco nec anno, (1649), in-8°, 15 p. — Paris, Bibl. nat. B 21408.

Exstat post statuta edita in synodo celebrata die 13 aprilis 1649 *(supra col.* 303).

1649 novembris 21. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS.

Synodus dioecesana Viterbiensis in Italia, celebrata die 21 novembris 1649, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in dioecesana synodo habita Viterbii, ab eminentiss. & reuerendiss. d. card. Brancatio, episcopo Viterbien. et Tvscanen., die XXI nouembris M.DC.XXXXIX. *[Insigne.]* Viterbii, apud Marianum Diotalleuium, impress. publ., M.DC.L.

In-4°, 4 f. (indictio) - 44 p. — Firenze, Bibl. naz.

1649 decembris 12-4. — SYNODUS DIOECESANA CAPUTAQUENSIS.

Synodus dioecesana Caputaquensis in Italia, celebrata in civitate Laurini, diebus 12, 13 et 14 decembris 1649, sub Thoma Carafa, episcopo Caputaquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Capvtaquensis, sub Thoma Carafa, episcopo, celebrata Laurini, anno 1649, die 12, 13 & 14 decembris. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Ludouici Grignani, anno iubilei MDCL, superiorum permissu.

In-4°, 272 p. - 5 f. (index). — Grenoble, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 269: „Hinc effectum est, ut perpaucae constitutiones synodales dioecesanae habeantur et hae tantummodo reperiantur, nimirum: Pauli Emilii Veralli, viri omnigena scientiarum cognitione urbi et orbi notissimi, exigua quaedam synodalia materno idiomate conscripta; Sylvii Galassi, vicarii apostolici, constitutiones manuscriptae de anno 1583; Lelii Morelli, episcopi, synodus in anno 1593, utilia quidem continens decreta, sed quoniam praelo excusa non fuit, idcirco apud ipsummet conditorem consenuit, et cum ipso quasi consepulta in oblivionem devenit. Postmodum vero beatae memoriae dominus Petrus de Matta, in anno 1617 synodum coegit, in qua opulento apparatu, sed compendiaria methodo, quae opportuna videbantur collegit typisque dedit.“

1649. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1649, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1650 ianuarii 3-5. — SYNODUS DIOECESANA CREMENSIS I.

Synodus dioecesana Cremensis I in Italia, celebrata diebus 3, 4 et 5 ianuarii 1650, sub Alberto Badoër, episcopo Cremensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana s^ae^ Cremensis I ecclesiae, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Alberto Badvario, eivsdem eccl. episcopo &c., primo habita die iij ianuarij & duobus subsequentibus, anni MDCL, svb Innocentio X, p. o. m. Mediolani, MDCLXX, ex typographia Francisci Vigoni, superiorum permissu.

In-4°, 2 f. - 36 - 120 p. — Paris, Bibl. nat. B 2041.

1650 maii 18. — SYNODUS DIOECESANA RUPELLENSIS I.

Synodus dioecesana Rupellensis I in Gallia, celebrata die 18 maii 1650, sub Iacobo Raoul, episcopo Rupellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances pour le dioceze de la Rchelle *(sic)*, pvbliees ez divers synodes tenus à la Rochelle & au Bas-Poictou, depuis l'année 1650 jusques à 1658, par monseignevr le premier evesque du diocese de la Rochelle. *[Insigne.]* A Fontenay, chez P. Blanchet, imp. & libraire, 1658.

In-8°, 1 f.-254 p. — Grenoble, ville.

P. 2, mentio primae synodi celebratae Rupellae, die 18 maii 1650. P. 13 et 78, mentio synodi celebratae diebus 8 et 10 maii 1656.

1650 maii 20? — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXIV.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXIV in Italia, celebrata forte die 20 maii 1650, sub Caesare Monti, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Mediolanensis XXXIV, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Caesare s. R. e. card. Montio, ac s. Mediol. ecclesiae archiepiscopo, habita anno M.DC.L. *[Insigne.]* Mediolani, M.DC.L, apud impressores archiep.

In-8°, 3 f.-73 p. — Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 5501; Paris, Saint-Sulpice.

P. 62: „Datum Mediolani, XIII calen. iunii M.DC.L.“ Estne data synodi vel promulgationis?

1650 maii 25-1651 aprilis 13. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus a die 25 maii 1650 ad diem 13 aprilis 1651.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Extrait du procès verbal de l'assemblée du clergé 1650. — Grenoble, ville, codex ms. 1352, saeculi XVII, f. 185-9. — Cf. *Catal. des mss. des départements*, VII, 401.

2) Assemblée du clergé de 1650. — Orléans, ville, codex ms. 878, saeculi XVIII, f. 102-41. — Cf. *ibid.*, XII, 315.

3) Requeste de Mre Alphonse d'Elbène, évesque d'Alby, à nos seigneurs de l'assemblée générale du clergé, 1650. — Orléans, ville, codex ms. 890, saeculi XVIII, in fine 6 f. — Cf. *ibid.*, XII, 316.

4) Actes, *(titulus supra col.* 271, n. 10).

5) *(Titulus initii:)* Lettre de l'assemblée generale du clergé de France envoyée par son ordre aux evesques dans toutes les provinces, sur le diferent de feü monsieur l'illustrissime & reverendissime Loüis Henry de Gondrin, d'heureuse memoire, archevesque de Sens, avec les Iesuites de son diocese. Extraite du procés verbal de l'assemblée generale du clergé tenuë à Paris en l'année 1650. Sine loco nec anno, (1650), in-4°, 8 p. — Chartres, ville.

P. 6, sub data: Parisiis, 18 augusti 1650.

6) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France en l'année 1650 (et janvier à avril 1651). Paris, A. Vitré, 1650, in-folio. — Ipse non vidi.

7) Remonstrance du clergé de France, faite au roy, la reyne régente sa mère présente, par r. p. en Dieu messire Gillebert de Choyseul Du Plessy-Praslain, assisté de messeigneurs les archevêques, évêques et députez de l'assemblée générale. Paris, A. Vitré, 1651.

In-4°, 22 p. — Paris, Bibl. nat. b^37^, 1790.

8) Discours fait en l'assemblée dernière du clergé sur le sujet d'un établissement proposé pour instruire et former des prédicateurs, par le sieur de Cambolas. Paris, Seb. Feugé, 1651.

In-12°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

9) Actes, (1752, *titulus supra col.* 271, n. 10).

10) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. III, p. 436-758, et append. p. 42-93.

1650 iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata die 1 iunii 1650, sub Philiberto Emanuele de Beaumanoir de Lavardin, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et révérendissime evesque du Mans, faictes au synode tenu le 1er juin 1650.

In-4° minori, 8 p. — Le Mans, évêché. — Mecum communicavit r. d. Desayes, vicarius generalis, Cenomani.

1650 iulii 5. — SYNODUS DIOECESANA RATISBONENSIS.

Synodus dioecesana Ratisbonensis in Germania, celebrata die 5 iulii 1650, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Ratisbonensi et Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 275-90.

1650 augusti 30. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 30 augusti 1650, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 271-2, ex actorum episcopatus Antverpiensis registro G, fol. 59-60.

1650 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA GANDAVENSIS.

Synodus dioecesana Gandavensis in Belgio, celebrata die 3 octobris 1650, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta et ordinata dioecesis Gandavensis, archipresbyteros, pastores aliosque curam animarum habentes concernentia, per rev^mum^ d. Antonivm Triest, episcopum Gandavensem, in congregatione vicariatus & archipresbytetorum *(sic)* dioecesis suae, anno 1650, revisa, limitata & iterum

edita. *[Insigne.]* Gandavi, ex officina Baldvini Manilii, sub signo albae Columbae, anno 1651.

In-8°, 7 f.-152 p.-1 f. — Gand, université; Paris, Bibl. nat. B 5641; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Vaticana.

P. 101-52, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Decreta et ordinata dioecesis Gandavensis, archipresbyteros, pastores aliosque curam animarum habentes concernentia, per rev^mum^ d. Antonium Triest, episcopum Gandavensem, in congregatione vicariatus et archipresbyterorum dioecesis suae, anno 1650, revisa, limitata, cum resolutionibus anni 1653; jam denuo jussu ill^mi^ ac rev^mi^ d. Philippi Erardi vander Noot, decimi tertii Gandavensis episcopi, edita, adjectis nonnullis recentioribus decretis. Gandavi, typis Petri de Goesin.

Sine anno, (circa 1717), in-8°, 4 f.-184 p. — Gand, université.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 696-727.

4) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 181-234, ex editione collata cum duobus mss.

1650 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA MINIATENSIS.

Synodus dioecesana Miniatensis (San Miniato) in Italia, celebrata die 25 octobris 1650, sub Angelo Pichi, episcopo Miniatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Miniatensis, habitae in cathedrali ecclesia Sanctorvm Genesii e *(sic)* Mariae eiusdem ciuitatis, octauo kal. nouembris, in die festiuitatis s. Miniatis, per illvstrissimo *(sic)* et reuerendiss. d. dom. Angelvm Picvm, archiep. Amalphitanvm, episc. S. Miniatis, anno Domini MDCL. *[Insigne.]* Florentiae, ad Scalas abbatiae, permissu, 1651.

In-4°, 3 f. (indictio)-8 p. (oratio synodalis)-1 f. (index)-177 p.-1 f. (errata). — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

1650 novembris 8. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 8 novembris 1650, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 46-8.

2) Bessin, *Concil. Rotom.* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 144.

1650 novembris 15-6. — SYNODUS DIOECESANA FIRMANA II.

Synodus dioecesana Firmana II in Italia, celebrata diebus 15 et 16 novembris 1650, sub Baptista Rinuccini, archiepiscopo Firmano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1650, *titulus supra col.* 141), p. 5.

1650 decembris 12. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS IV.

Synodus dioecesana Osnabrugensis IV in Germania, celebrata Iburgi, die 12 decembris 1650, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 290-6.

1650. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1650, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 339.

1650-1670. — BULLARIUM CASINENSE EDITORE C. MARGARINO.

Bvllarivm Casinense, (1650-70, *titulus apud* Mansi, t. XXXVIbis, col. 857 A, n. 9).

Haec collectio continet constitutiones sequentium summorum pontificum, ab anno 1492:

Tom. I, p. 101-8, 360, et t. II, p. 407-28, Alexander VI.

I, 109-11, 360-3, II, 433-9, Iulius II.

I, 111-36, 363-6, II, 439-50, Leo X.

I, 139-41, Hadrianus VI.

I, 141-52, 366-71, 374-7, II, 450-5, Clemens VII.

I, 152-72, 371-3, II, 456-9, 624-7, Paulus III.

I, 172-4, 373-4, Iulius III.

I, 174-6, Marcellus II.

I, 176-84, II, 627-32, Paulus IV.

I, 184-95, II, 632-3, Pius IV.

I, 195-223, 374-91, II, 474-84, 633-9, Pius V.

I, 223-45, 391-9, II, 484-95, Gregorius XIII.

I, 245-56, 399-407, II, 496-510, 640-3, Sixtus V.

I, 257-60, 407-15, Gregorius XIV.

I, 261-74, 416-17, II, 512-24, 643-6, Clemens VIII.

I, 276-300, 417-25, II, 526-33, 646-7, Paulus V.

I, 300-4, 425-7, II, 540, 649-52, Gregorius XV.

I, 307-36, 427-31, II, 540-55, 652-8, Urbanus VIII.

I, 336-40, II, 561-73, Innocentius X.

T. II, p. 595-616, 665-6, Alexander VII.

II, 617-21, Clemens IX.

II, 669-72, Clemens X.

1650. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1650, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1650. — SYNODUS DIOECESANA PISANA.

Synodus dioecesana Pisana in Italia, celebrata anno 1650, sub Scipione Pannocchieschi, archiepiscopo Pisano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta ecclesiae Pisanae, (1818, *titulus supra col.* 51), p. 1.

1650. — SYNODUS DIOECESANA SENONENSIS.

Synodus dioecesana Senonensis in Gallia, celebrata anno 1650, sub Ludovico Henrico de Pardaillan de Gondrin, archiepiscopo Senonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 630.

1651 ianuarii 18-25. — SYNODUS DIOECESANA CALARITANA.

Synodus dioecesana Calaritana in Sardinia, celebrata a die 18 ad diem 25 ianuarii 1651, sub Bernardo de la Cabra, archiepiscopo Calaritano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones, (1652, *titulus supra col.* 145).

1651 martii 14. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS V.

Synodus dioecesana Osnabrugensis V in Germania, celebrata die 14 martii 1651, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 297-314.

1651 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA HIERACENSIS.

Synodus dioecesana Hieracensis in Italia, celebrata die 23 aprilis 1651, sub Michaele Angelo Vincentini, episcopo Hieracensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Vincentio Vincentino, v. i. d., patritio Reatino, Dei & apost. sed. gratia episcopo Hieracen., celebrata in cathedrali ecclesia, IX kal. maij MDCLI. *[Insigne.]* Messanae, typis haeredum Petri Breae, 1651, superiorum permissu.

In-4°, 4 f. (indictio synodi)-178? p. (opus mancum in fine) — Grenoble, ville.

P. 6, mentio synodi celebratae die 11 maii 1593, sub Vincentio Bonardo, episcopo Hieracensi, cuius decreta impressa fuerunt Romae, apud Nicolaum Mutinum, anno 1598.

1651 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA SANCTONENSIS.

Synodus dioecesana Sanctonensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1651, sub Ludovico de Bassompierre, episcopo Sanctonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Reglemens povr le diocese de Saintes, leuz & publiez au synode d'après Pasques, tenu le ieudy vingt septiesme du mois d'avril 1651. *[Insigne.]* A Saintes, chez Iean Bichon, imprimeur ordinaire du roy, 1651.

In-8°, 32 p. — Paris, Bibl. nat. B 18442.

Haec synodus dioecesana celebrata est sub Ludovico de Bassompierre, episcopo Sanctonensi.

P. 4, mentio statutorum synodalium editorum annis 1618 et 1635.

1651 iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die 1 iunii 1651, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtion synodale dv diocese d'Angers. *[Insigne.]* A Angers, chez Pierre Avril, imprimeur ordinaire du roy & de monseigneur l'illustrissime & reuerendissime euesque d'Angers, M.DC.LI.

In-4°, 18 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 1711.

P. 18, hae constitutiones editae sunt ab Henrico, episcopo Andegavensi, in synodo celebrata die 1 iunii 1651.

2) Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 456-77 et 496.

1651 iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA III.

Synodus dioecesana Faventina III in Italia, celebrata die 1 iunii 1651, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones tertiae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo Rossetto, tit. s. Caesarei s. R. e. presbyt. cardjn., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Faventino, celebratae in cathed. ecclesia, kalendis iunii MDCLI. Bononiae, typis Iacobi Montij, superiorum permissu. Sine anno, (1651), in-4°, 8 f.-116 p.-2 f. (errata). — Bologna, università; Firenze, Bibl. naz.; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2050; Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Siena, civica.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 3), parte III.

1651 augusti 29. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, celebrata die 29 augusti 1651, sub Casparo Nemio, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 272-3, ex actorum episcopatus Antverpiensis registro G, fol. 68.

1651 septembris 2. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-ANGELI LOMBARDORUM.

Synodus dioecesana Sancti-Angeli Lombardorum in Italia, celebrata die 2 septembris 1651, sub Ignatio Ciantes, episcopo Sancti-Angeli Lombardorum et Bisacciarum.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita et promvlgata in dioecesana synodo Sancti Angeli Lombardorum, in ecclesia cathedrali, die 2 septembris 1651, ab illustriss. & reuerendiss. d. fr. Ignatio Ciantes Romano, sacr. theol. magist., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo ciuitatis praedictae & Bisacciarum. *[Insigne.]* Romae, typis Dominici Manelphij, 1652, superiorum permissu.

In-4°, 3 f.-96 p. — Paris, Bibl. nat. B 1970.

P. 60-96, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1651 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA BISACCIARUM.

Synodus dioecesana Bisacciarum in Italia, celebrata die 8 septembris 1651, sub Ignatio Ciantes, episcopo Bisacciarum et Sancti-Angeli Lombardorum.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita et promvlgata in dioecesana synodo Bisacciarum, in ecclesia cathedrali, die 8 septembris 1651, ab illustriss. & reuerendiss. d. fr. Ignatio Ciantes Romano, sacr. theol. mag., Dei & apostol. sedis gratia episcopo ciuitat. praedictae & S. Angeli Lombardorum. *[Insigne.]* Romae, typis Dominici Manelphij, 1652, superiorum permissu.

In-4° minori, 3 f. (praefatio, index) - 96 p. — Roma, Vaticana.

P. 60-96, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1651 septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA MACERATENSIS.

Synodus dioecesana Maceratensis in Italia, celebrata die 12 septembris 1651, sub Papirio Silvestri, episcopo Maceratensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Maceratensis, habita anno Domini 1651. Maceratae, ex typographia Augustini Grisei, MDCLI, impressoris episcopalis.

In-4°, 3 f.-110 p. — Avignon, ville; Firenze, Bibl. naz.; Montpellier, ville; Paris, Bibl. nat. B 2094; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

Fol. 2 et p. 81, haec synodus habita est a Papirio de Silvestris, episcopo Maceratensi, die 12 septembris 1651.

1651 septembris 24-6. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, celebrata diebus 24, 25 et 26 septembris 1651, sub Maximiliano Henrico von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 728-80.

1651 octobris 4. — SYNODUS DIOECESANA SYRACUSANA I.

Synodus dioecesana Syracusana I in Sicilia, celebrata die 4 octobris 1651, sub Ioanne Antonio Capoblanco, episcopo Syracusano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Syracvsana prima, ab ill^mo^ et rever^mo^ d. Ioanne Antonio Capiblanco, v. i. d., Dei et apost. sedis gratia episcopo Syracvsano regioque consiliario, celebrata sub die quarto octobris 1651, praesulatus sui anno tertio, pontificatus sanctissimi domini nostri Innocentij papae X anno octauo. *[Insigne.]* Catanae, in aedibus illvstrissimi senatvs, apud Vincentium Petronium, 1651, superiorum permissu.

In-4°, 1 f.-340 p.-23 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2197; Torino, Bibl. naz.

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 954.

1651 octobris 11. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS VI.

Synodus dioecesana Osnabrugensis VI in Germania, celebrata die 11 octobris 1651, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 315-21.

1651 octobris 17. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata die 17 octobris 1651, sub Luca Torrigiani Florentino, archiepiscopo Ravennatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1791, *titulus supra col.* 30, n. 2).

Passim haec nota habetur: „Lucas Torreggianus Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanum synodum celebravit anno 1651, et alteram anno 1660.“

1651. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1651, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1651. — SYNODUS DIOECESANA LEXOVIENSIS.

Synodus dioecesana Lexoviensis in Gallia, celebrata anno 1651, sub Leonore Gouyon de Matignon, episcopo Lexoviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statvts synodavx de nosseignevrs François Rouxel de Medauy, Philippes Cospean et Leonor de Matignon, evesqves et comtes de Lisievx, imprimez par le commandement de mondit seigneur de Matignon, à present sceant. A Caen, chez Pierre Poisson, M.DC.LII.

In-12°, 67 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 5564.

P. 3-14: „Ordonnances synodales de monseigneur François Rouxel de Medavy, euesque et comte de Lisieux, leus et publiez au synode de l'année 1615.“

P. 15-21: „Ordonnance publiée [extra synodum] dans le diocese, touchant les résidences des curez, du premier de fevrier 1640, par commandement de messire Philippes Cospean, evesque et comte de Lisieux.“

P. 22-6: „Autres ordonnances synodales dudit seigneur, publiées au synode de iuin 1642, outre celles dudit seigneur Medavy cy-dessus mentionnées, et confirmées par ledit seigneur Cospean.“

P. 31-9: „Constitutions synodales de monseigneur l'evesque et comte de Lisieux, publiées en son synode, le 27 may 1649.“

P. 40-3: „Constitutions synodales de monseigneur Leonor de Matignon, evesque et comte de Lisieux, publiées en son synode de l'année 1651.

P. 52-67, series episcoporum Lexoviensium.

1651. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Mondovi) in Italia, celebrata anno 1651, sub Mauritio Solaro, episcopo Monregalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Decreta, (1654, *titulus supra col.* 209).

Folio posteriori 4: „In synodo habita anno 1651 ...“

1651. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1651, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1651? — CONCILIUM PROVINCIALE ROTHOMAGENSE.

Concilium provinciale Rothomagense in Gallia, celebratum forte anno 1651, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Bibliographia:

Apparatvs ad provinciale concilium, a Francisco, Rothomagensivm primate, ad confoederandam disciplinam vniuersitati fratrum oblatus, vt cvm apostolo idipsvm dicamus omnes & non sint in nobis schismata. Parisiis, excudebat Antonius Vitré, M.DC.LI.

In-4°, 38 p. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 1711 et rés. B 3063.

Continet canones 20. — Non indicatur autem de quonam concilio provinciali mentio fiat.

1652 martii 5. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS VII.

Synodus dioecesana Osnabrugensis VII in Germania, celebrata die 5 martii 1652, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 322-3.

1652 aprilis 14. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata die 14 aprilis 1652, sub Ascanio Filamarini, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251), f. 16-8.

1652 aprilis 16-8. — SYNODUS DIOECESANA DERTONENSIS II.

Synodus dioecesana Dertonensis II (Tortona) in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 aprilis 1652, sub Ioanne Francisco Fossati, episcopo Dertonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Dertonae, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. d. *(sic)* Io. Francisco Fossato, s. ecclesiae Dertonen. episc. et comite, secvndo habita, die decima sexta aprilis & duobus sequentibus anni MDCLII, sedente s. d. n. Innocentio X p. o. m. *[Insigne.]* Dertonae, apud Elisaeum Violam, M.DC.LII.

In-8°, 8 f.-107 p.-2 f.-164 p. (appendix documentorum). — Genova, università; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2047; Torino, Bibl. naz.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Decreta, (circa 1659, *titulus supra col.* 37, n. 2), p. 64.

1652 aprilis 22-3. — SYNODUS DIOECESANA HILDESHEIMENSIS.

Synodus dioecesana Hildesheimensis in Germania, celebrata diebus 22 et 23 aprilis 1652, sub Maximiliano Henrico von Bayern, episcopo Hildesheimensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Indictio, acta et decreta sacrae synodi diocesanae Hildesheimensis, praesidente ... Maximiliano Henrico, episcopo ac principe Hildesheimensi ac Leodiensi, celebratae XXII & XXIII aprilis a. D. MDCLII. Hildesheimii, typis Hermanni Krameri, anno MDCLII.

In-folio, desunt numeri paginarum. — Göttingen, Universität. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 793-811.

1652 aprilis 25-6. — SYNODUS DIOECESANA CASINENSIS.

Synodus dioecesana Casinensis in Italia, celebrata diebus 25 et 26 aprilis 1652, sub Dominico Quesada, dicto a Neapoli, abbate Casinensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta reuerendissimi in Christo patris & domini d. Dominici a Neapoli, sacri monasterij montis Cassinen. abbatis, et eiusdem dioecesis ac iurisdictionis ordinarii, edita in dioecesana synodo, sacrarum congregationum rescriptis vallata, anno Domini M. DC. LII, Innocentio X pont. max. Romae, ex typographia Francisci Caballi, 1654, svperiorvm permissv. *(In fronte insculpta inest titulus:)* Sinodus Casinensis.

In-8° maiori, 4 f. - 196 p. - 11 f. (index). — Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 2017; Paris, Sainte-Geneviève; Siena, civica.

P. 4, 57 et 141, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 25 et 26 novembris 1652.

2) Decreta reverendissimi in Christo patris et domini d. Dominici a Neapoli, sac. monasterii montis Casinen. abbatis, et ejusdem dioecesis ac jurisdictionis ordinarii, edita in dioecesana synodo, sacrarum congregationum rescriptis vallata, anno Domini M. DC. LII, Innocentio X pont. max.; editio altera. Beneventi, ex typografia *(sic)* Nicolai Pignatello, 1736, superiorum permissu.

In-4°, 2 f. (index) - 264 p. — Roma, S. Anselmo.

P. 4, 57 et 141, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, die 25 novembris 1652, in cathedrali ecclesia, et die 26 mane et meridie, in ecclesia collegiata Sancti Germani.

P. 197-200, decreta facta in sancta synodo habita die 1 octobris 1696, in sacro monte Cassini, ab illustrissimo et reverendissimo patre domino Severino a Neapoli, abbate monasterii Cassinensis, eiusque dioecesis et iurisdictionis ordinario.

P. 201-4: „Hippolytus a Neapoli, abbas sacri monasterii montis Cassini, eiusque dioecesis et iurisdictionis ordinarius etc. Decreta edita in sessione synodali, kalend. octobris 1700."

P. 204-6: „Hippolytus a Neapoli, praesidens gener. congr. Cassinensis, abbas sacri monasterii montis Cassini, eiusque dioecesis et iurisdictionis ordinarius etc. Decreta edita in sancta synodo, kalend. octobris 1705."

P. 207-8: „Decreta edita in sessione synodali habita kalendis octobris 1715, ab illustrissimo et reverendissimo domino p. d. Gregorio Galisio, abbate sacri monasterii montis Cassini et eius iurisdictionis et dioecesis ordinario."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Synodus dioecesana Casinensis, ab illustrissimo et reverendissimo patre d. Josepho Frisari, abbate sacri monasterii montis Casini, ejusque dioecesis ac jurisdictionis ordinario sanctae sedi immediate subjecto, celebrata in cathedrali ecclesia montis Casini et in insigni collegiata ecclesia S. Germani, diebus XVIII, XIX et XX mensis maji anno Domini MDCCCXLV. *[Insigne.]* Typis abbatiae montis Casini, 1847.

In-8°, 114 p. - 1 f. — Besançon, archevêché; Lucca, governativa.

P. 6, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum sub episcopis infrascriptis:

Dominico Quesada, diebus 25, 26 et 27 novembris 1652; Severino Pepe, die 1 octobris 1696; Hippolyto Penna, die 1 octobris 1700 et anno 1705; Gregorio Galisio, die 1 octobris 1715; Archangelo Brancacio, die 1 octobris 1723; Aloysio Bovio, die 1 octobris 1825.

1652 aprilis 28-30. — SYNODUS DIOECESANA MONREGALENSIS.

Synodus dioecesana Monregalensis (Monreale) in Sicilia, celebrata diebus 28, 29 et 30 aprilis 1652, sub Francisco Peretti Montalto, archiepiscopo Monregalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta synodalia dioecesis Montis Regalis, ex synodo promvlgata anno M. DC. LII, eminentiss. et reverendiss. domino d. Francisco Peretto, titvli Sancti Hieronymi Illyricorvm presbytero cardinali Montalto, archiepiscopo & abbate ecclesiae Montis Regalis, eiusdemque ciuitatis vniuersique statvs domino. Monte Regali, ex typogr. Petri de Isola, impress. camer., 1653. Impr. abbas Gelosus, v. g.; impr. r. d. Petrus de Greg., p.

In-4°, 4 f. - 182 p. - 19 f. (index). — Bourges, ville; Firenze, Bibl. naz.; Milano, Ambrosiana; Nice, ville; Paris, Bibl. nat. B 2119; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Assomptionistes; Roma, Vaticana.

P. 178-9, haec synodus celebrata est diebus 28, 29 et 30 aprilis 1652.

1652, circa maii 19. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 19 maii 1652, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 478-89.

1652 iunii 29 - iulii 1. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA VIII.

Synodus dioecesana Panormitana in Sicilia, numero VIII huius sedis, celebrata diebus 29 et 30 iunii et 1 iulii 1652, sub Martino de Leon y Cardenas, archiepiscopo Panormitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae synodi fr. d. Martini de Leon et Cardenas, archiepiscopi Panormitani, ss. d. n. p. episcopi assistentis, catholicae maiestatis consiliarii, et a latere & status in regno Neapolis & in hoc Siciliae olim praesidis & gener. capit. ab eadem designati, celebratae anno Domini M. DC. LII. *[Insigne.]* Panormi, ex typograph. Petri Isola, impress. cameral., 1653.

In-4°, 4 f. - 381 p. - 8 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2143; Paris, Mazarine.

P. 381, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 29 et 30 iunii et 1 iulii 1652.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

Constitutiones, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 3, *et infra col.* 321), p. 111.

1652 iunio. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS III.

Synodus dioecesana Albensis III in Italia, celebrata mense iunio 1652, sub Paulo Brizio de Bra, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Albensis tertia, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. f. Pavlo Britio, s. Albensis ecclesiae episcopo, in nobili Curtismillij, oppido habita, die *(vacat)* iunij anni 1652, sedente s. d. n. Innocentio X p. o. m. *[Insigne.]* Carmagnoliae, apud Bernardinum Columnam, superiorum permissu.

Sine anno, (1652), in-4°, 1 f. - 7 - 63 p. — Alba, vescovato; Paris, Sainte-Geneviève; Torino, Bibl. naz.

1652 augusti 27. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita die 27 augusti 1652, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 299-303, ex originali.

1652 iunio-septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iunium et septembrem 1652, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3), p. 44-5.

2) Francisci II statvta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 48-50.

3) Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 144-5.

1652 septembris 1-3. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata diebus 1, 2 et 3 septembris 1652, sub Francisco Malier du Houssay, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts, (circa 1688, *titulus supra col.* 281, n. 1), p. 2-15.

2) Statuts synodaux, ordonnances et reglemens pour le diocêse de Troyes, imprimés par l'ordre de monseigneur Denys François Bouthillier de Chavigny, évêque de Troyes. *[Insigne.]* A Troyes, chez Charles Briden & Jaque Oudot, imprimeurs de monseigneur l'évêque & du clergé, M.DCC.VI, avec privilège du roi.

In-4°, XI-206 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 5620; Troyes, séminaire; Troyes, ville.

P. 1-23, statuta edita a Francisco Malier, episcopo Trecensi, in synodo dioecesana celebrata die 1 septembris 1652.

P. 24-30, statuta edita ab eodem, in synodo celebrata die 15 maii 1668.

P. 30-51, statuta edita a Francisco Bouthillier, episcopo Trecensi, in synodo celebrata die 4 iunii 1680.

P. 57-79, statuta edita ab eodem, in synodo celebrata die 1 iunii 1688.

P. 99-137, statuta edita a Dionysio de Chavigny, episcopo Trecensi, in synodo celebrata die 18 maii 1706.

3) Statuts synodaux, ordonnances et reglemens pour le diocêse de Troyes, imprimés par l'ordre de messire Jacques Benigne Bossuet, évêque de Troyes. *[Insigne.]* A Troyes, chez Pierre Michelin, imprimeur-libraire de monseigneur l'evêque, vis-à-vis l'hôtel de ville, M.DCC.XXIX, avec privilége du roy.

In-8°, maiori, XII p. (mandatum, index)-305 p. — Troyes, séminaire; Troyes, ville.

P. 1-24, statuta edita in synodo celebrata die 3 septembris 1652, sub Francisco Malier episcopo.

P. 25-30, statuta edita in synodo celebrata die 15 maii 1668, sub eodem.

P. 31-58, statuta edita in synodo celebrata die 4 iunii 1680, sub Francisco Bouthillier.

P. 59-80, statuta edita in synodo celebrata die 1 iunii 1688, sub eodem.

P. 98-134, statuta edita in synodo celebrata die 18 maii 1706, sub Dionysio Francisco Bouthillier de Chavigny.

P. 135-72, statuta edita in synodo celebrata die 17 iunii 1722, sub Iacobo Benigno Bossuet.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Lalore, *Les synodes,* (1867, *titulus supra col.* 282, n. 2), p. 16.

1652 septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA CLAROMONTENSIS.

Synodus dioecesana Claromontensis in Gallia, celebrata die 12 septembris 1652, sub Ludovico d'Estaing, episcopo Claromontensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Canons synodavx dv diocèse de Clermont, reueus, corrigés & augmentés par révérend père en Diev messire Lovis d'Estaing, éuesque dudit Clermont, ausquels sont adjoûtées les ordonnances renduës par mondit-seigneur, pour le règlement de son diocèse, depuis sa promotion à l'épiscopat. A Clermont, de l'imprimerie de Nicolas Iacqvard, impr. ordinaire du roy, de monseigneur l'éuesque & du clergé de Clermont, M.DC.LIII, auec priuilege & permission de mondit seign. éuesque.

In-8°, 296 p.-4 f. — Autun, séminaire; Avignon, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 261-75: „Ordonnance de monseigneur l'evesque de Clermont, publiée en son synode, le 12 septembre 1652."

P. 276-85: „Ordonnance de monseigneur l'evesque de Clermont, publiée en son synode, le 5e iour de iuin 1653."

1652 septembris 23. — SYNODUS DIOECESANA RURAEMUNDENSIS.

Synodus dioecesana Ruraemundensis in Batavia, celebrata die 23 septembris 1652, sub Andrea Cruesen, episcopo Ruraemundensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 780-6.

1652 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA ALERIENSIS.

Synodus dioecesana Aleriensis in Italia, celebrata in civitate dicta Campoloro, die 26 septembris 1652, sub Michaele Giustiniani, vicario apostolico Aleriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Costitvtioni Givstiniane, ecclesiastiche, instrvttive e precettive, fatte dall'abbate Michele Givstiniani, patritio Genovese, de' signori di Scio, dottor dell' vna e dell' altra legge, vicario apostolico d'Aleria, e publicate ne' suoi sinodi diocesani, celebrati in Campoloro, à XXVI di settembre del M.DC.LII & à XXVII di gennaio del M.DC.LIII, con due

indici, vno delle cose notabili, l'altro de' vescoui della diocesi. In Avellino, per gli heredi di Camillo Cauallo, M.DC.LVII, con licenza de' svperiori.

In-4°, 12 f.-496 p.-24 f. (index). — Paris, Bibl. nat. ancien B 1122.

1652 octobris 1. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS VIII.

Synodus dioecesana Osnabrugensis VIII in Germania, celebrata die 1 octobris 1652, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 324-9.

1652 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 15 octobris 1652, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 786-92.

1652. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1652, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:
[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 331.

1652. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata anno 1652, sub Sebastiano Zamet, episcopo Lingonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Bulletin hist. litt. et art religieux du diocèse de Dijon, (1900), p. 172.

1652. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1652, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1652. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA VIII.

Synodus dioecesana Panormitana in Sicilia, numero VIII huius sedis, celebrata anno 1652, sub Martino de Leon y Cardenas, archiepiscopo Panormitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Constitutiones, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 3).

P. 111: „Satis constat, ex Tridentini concilii temporibus ad nostram usque aetatem, in Panormitana archidioecesi, novem celebratas esse synodos, quarum prima incidit anno 1555? Petro Tagliavia cardinali archiepiscopo; altera anno 1560, Francisco Orusco archiepiscopo; tertia anno 1564, Octaviano Precone archiepiscopo; quarta anno 1586, Caesare Marullo archiepiscopo; quinta anno 1615, Iannettino Doria cardinali archiepiscopo; sexta anno 1622 et septima anno 1633, sub eodem cardinali; octava anno 1652, Martino de Leon et Cardenas archiepiscopo; nona et ultima anno 1679, Iacobo de Palafox et Cardona archiepiscopo."

De hac synodo vide melius supra col. 317.

1652. — STATUTA DIOECESIS PAPIENSIS.

Statuta dioecesis Papiensis in Italia, impressa anno 1652, sub Francisco Billi, episcopo Papiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Sanctae Ticinensis ecclesiae constitutiones & decreta, ante annum Mccccciii, per nonnullos sanctissimos dictae ecclesiae antistites aedita *(sic)*, sed temporis iniuria obliuione sepulta, illustrissimi & reuerendissimi d. d. comitis Francisci Bilii, dictae ecclesiae episcopi, sedi apostolicae immediate subiecti, diligenti studio conquisita, nunc denuo in lucem fideliter aedita iuxta originale, quod reperit[ur] in eiusdem episcopali archiuio. *[Insigne.]* Et denuo impressa Papiae, per Carolum Porrum, impressorem curiae episcopalis, anni *(sic)* M.DC.LII.

In-4°, 4 f.-78 p. — Milano, Ambrosiana.

Hic tomus continet novam impressionem antiquae editionis statutorum dioecesis Papiensis, iuxta hanc notam, fol. 4: „Impressa Papie, per Leonardum de Gerllis, M.cccc.lxxxxvii, die v iulii, tempore reuerendi decretorum doctoris domini Bertholomei de Brunatiis, vicarii curie episcopalis Papiensis, nec non & vicecancelarii *(sic)* dignissimi huius florentissimi gimnasii *(sic)* Ticinensis, domino Iohanne de Mediis Barbis, ciue ac canonico Papiensi, auctore."

P. 1-17, statuta Guidonis Langaschi, episcopi Papiensis, 1296-1310 circa.

P. 17: „Constitutiones domini patriarchae. In sacristia maioris ecclesie Papien., in capitulo ipsius ecclesie ibidem congregato et collecto, de mandato venerabilium virorum dominorum Bonifacii de Frascarolo, archidiachoni *(sic)* [et] Zonfredi de Castana, Modoeciensis canonici, vicariorum generalium reverendi in Christo patris domini fratris Ysnardi, Dei gratia sancte Anthiocen. ecclesie patriarche, administratoris in spiritualibus et temporalibus ecclesie Papien., ac domini Egidii de Georgiis, vicarii generalis domini Mascharmi de Tachonibus, prepositi Papien.; in quo quidem capitulo erant infrascripti canonici *(sic)* dicte maioris ecclesie Papien., videlicet: dicto domino Bonifacio archidiachono, domino Egidio de Georgiis, vicario dicti domini prepositi, domino Girardo archipresbitero, domino Musso de Salerna cantore, Bellono Povermo, Sutino de Overgnacha, Bergondio Tarto & Guideto Zazio, predicti domini canonici nomine et auctoritate dictorum vicariorum et ipsi[us] domini vicarii auctoritate eis commissa a prefato domino patriarcha administratore, infra-

scriptas constitutiones et statuta faciunt, edunt et constituunt, addicentes aliis statutis synodalibus olim editis *(sic)* a bone memorie quondam domino Guidone, episcopo Papien.; predictas constitutiones et statuta synodalia dicti condam domini Guidonis, olim Papien. episcopi, taliter confirmantes que per ipsas infrascriptas constitut. hodie conditis nullum preiudicium generetur. Sed omnia instrumenta, statuta et constitut. in sua permaneant firmitate. Acta et declarata et divulgata infrascripta [statuta] et suscrip. per Gradum Sancti Stephani, maioris ecclesie Papien., in mane, in generali synodo cleri Papien., die mercurii sextodecimo februarii, in capite ieiunii, sub anno D^ni^ M.ccc.xvii, xv indictione." Ergo, pag. 17-23, confirmantur in synodo dioecesana constitutiones Guidonis, episcopi Papiensis, et decreta Isnardi, Anthiocensis patriarchae, administratoris ecclesiae Papiensis.

P. 17-23, statuta Isnardi [Tacconi], episcopi Papiensis, edita in synodo celebrata die 16 februarii 1317 [novo stylo 1318].

P. 23-37, constitutiones Ioannis episcopi Papiensis, [Ioannis Beccaria, 1320-3, vel Ioannis Fulgesi, 1329-42].

P. 61-5, statuta Guillelmi, [Centuaria], episcopi Papiensis, lecta in synodo dioecesana, 9 novembris 1390.

P. 69-70, statuta eiusdem, promulgata die 1 octobris 1393.

P. 70-1, statuta Petri [Grassi], episcopi Papiensis, promulgata die 1 martii 1403.

P. 72-3, statuta eiusdem, die 8 iunii 1403.

P. 73-4, statuta eiusdem, die 13 iunii 1403.

P. 74-6, statuta eiusdem, die 2 martii 1403.

P. 77, statuta eiusdem, die 3 martii 1403.

P. 78, statuta eiusdem, die 22 septembris 1403.

1653 ianuarii 27. — SYNODUS DIOECESANA ALERIENSIS.

Synodus dioecesana Aleriensis in Italia, celebrata in civitate dicta Campoloro, die 27 ianuarii 1653.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Costitvtioni, (1657, *titulus supra col.* 319).

1653 martii 18. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS IX.

Synodus dioecesana Osnabrugensis IX in Germania, celebrata die 18 martii 1653, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 330-6.

1653 aprilis 1-2. — SYNODUS DIOECESANA MARSORUM (MARSI).

Synodus dioecesana Marsorum (Marsi) in Italia, celebrata in civitate Pissinae, diebus 1 et 2 aprilis 1653, sub Ascanio de Gaspari, episcopo Marsorum.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones synodales et Marsicanae editae ab illustr. et rever. d. Ascanio de Gasperis, Marsorum episcopo, diebus 1 et 2 mensis aprilis anni 1653, Piscinae *(sic)*. Romae, ex typographia Francisci Monetae, 1654.

Hic titulus citatur in editione sequenti, p. 6.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus Marsicana, ab illustriss. ac rev. domino d. Jo. Camillo Rossi, Marsorum episcopo, ss. d. n. Pii pp. VII praelato domestico et pontif. solio assist., eidemque s. sedi immediate subjecto, celebrata diebus 10, 11 et 12 mensis septembris an. MDCCCXV, in ecclesia cathedrali S. Mariae Gratiarum civitatis Pissinae. Neapoli, MDCCCXVII, typis Porcelli, superiorum permissu.

In-4°, XI p. (praefatio)-262 p. — Roma, Vaticana.

P. 223-50, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 225-42, concordata inter Pium VII et Ferdinandum I, regem utriusque Siciliae, sub data: Terracinae, 16 februarii 1618 *(corrige* 1818).

P. 6, mentio sequentium synodorum Marsicanarum: die 10 iunii 1612, servatur manuscripta; diebus 1 et 2 aprilis 1653, impressa Romae, apud Monetam, 1654; die 25 iulii 1673, impressa Romae, apud Tinassium, 1673; p. 7, die 25 aprilis 1686, impressa Romae, 1715.

1653 aprilis 10. — SYNODUS DIOECESANA LUCANA I.

Synodus dioecesana Lucana I in Italia, celebrata die 10 aprilis 1653, sub Petro Rota, archiepiscopo Lucano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Petri Rotae, episcopi Lvcani, et comitis imperialis, prima synodus dioecesana, habita IV idus aprilis M.DC.LIII. *[Insigne.]* Lvcae, apud Pierium & Pacium, M.DC.LIII, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-57 p.-3 f. — Lucca, governativa.

1653 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS IX.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia, numero IX huius sedis, celebrata die 20 aprilis 1653, sub Alexandro Porro, episcopo Bobiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Bobiensis, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Alexandro Porro, Dei & apostolicae sedis gratia s. Bobiensis ecclesiae episcopo & comite &c., habita in cathedrali ecclesia, XII cal. maii MDCLIII. Mediolani, ex typographia Ludouici Montiae, ad plateam Mercatorum, superiorum permissu. *[In fine:]* Mediolani, ex typographia Ludouici Montiae, ad plateam Mercatorum, MDCLIII.

In-8°, 4 f.-125 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodus (1758, *titulus supra col.* 83, n. 1).

F. 5: „1653, vigesima aprilis, Alexander Porrus, Mediolanensis, episcopus Bobiensis & comes, antea clericus Theatinus, nonam peregit synodum, quae prima extat typis impressa, Mediolani per Ludovicum Montiam."

3) Synodus dioecesana Bobiensis, ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Antonio Gianelli, episcopo Bobiensi et comite, celebrata die 23, 24 et 25 sep-

tembris 1840. *[Insigne.]* Clavari, ex provinciali typographia Argiroffo.

Sine anno, (1840), in 4°, 2 f. - XV - 327 p. — Genova, università; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 23745.

P. ii: „Sexdecim omnino synodi ecclesiae Bobiensis numerantur, quarum hae typis commissae fuere; quae scilicet ab Alexandro Porro, die 20 aprilis 1653; quae a fr. Carolo Cornaccioli, 11 maii 1729; quae a fr. Iosepho Ludovico de Anduxar, kalendis maii 1740; quae ab eodem Anduxar, 6 maii 1742, et quae a Gaspare Lancellotto Birago, 4 maii 1757."

P. 141 - 322, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

4) Synodus, (1900, *titulus supra col.* 85, n. 2).

P. X: „1653 aprilis 20, Alexander Porro, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], nonam peregit synodum [dioecesanam], quae prima extat typis impressa, Mediolani per Ludovicum Montiam."

1653 maii 1. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS.

Synodus dioecesana Bergomensis in Italia, celebrata die 1 maii 1653, sub Ludovico Grimani, episcopo Bergomensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Monita synodalia ab ill^mo et rev^mo d. d. Daniele Justiniano, Bergomi episcopo, co. &c., promulgata anno M.DCLXVIII, die 15 maii, universo clero Bergomensi. Bergomi. M.DCCXXIX, ex typographia Joannis Santini, superiorum permissu. *[Titulus partis II:]* Synodus dioecesana Bergom. secunda, ab illustriss. et reverendiss. d. d. Daniele Justiniano, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Bergom., comite &c., habita anno M.DCLXXIX, die 5 junii. Bergomi, M.DCCXXIX, ex typographia Joannis Santini, superiorum permissu.

In-8°, 2 partes, 20 - 34 p. — Milano, Ambrosiana.

Parte II, p. 18 - 34, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

Passim ,mentio synodi celebratae die 1 maii 1653.

1653 maii 26 - 8. — SYNODUS DIOECESANA SALERNITANA.

Synodus dioecesana Salernitana in Italia, celebrata diebus 26, 27 et 28 maii 1653, sub Fabricio Savelli, archiepiscopo Salernitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Salernitana, ab eminentiss. & reuerendiss. dño dom. Fabritio, tit. S. Avgvstini s. R. e. presbyt. cardinali Sabello, archiepiscopo Salernitano, celebrata anno Domini M.DC.LIII. *[Insigne.]* Neapoli, typis Francisci Sauij, typ. cur. arch., 1654, superiorum licentia.

In-4°, 4 f. - 146 p. - 11 f. (index et casus reservati). — Paris, Bibl. nat. B. 2182; Paris, Sainte - Geneviève.

P. 1, 7 et 70, haec synodus dioecesana celebrata est, tribus sessionibus, diebus 26, 27 et 28 maii 1653.

1653 maii 26 - 8. — SYNODUS DIOECESANA VRATISLAVIENSIS.

Synodus dioecesana Vratislaviensis in Germania, celebrata Nissae, in ecclesia collegiata Sancti Iacobi, diebus 26, 27 et 28 maii 1653, sub Carolo Ferdinando von Polen und Schweden, episcopo Vratislaviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuta synodalia dioecesana sanctae ecclesiae Vratislaviensis, edidit M. de Montbach, Dr. ss. theologiae et iuris utriusque. Secunda editio. Vratislaviae, anno Domini MDCCCLV.

In-8°, VI-352 p. — Roma, Casanatense.

Contenta in hoc opere, vide apud Mansi, t. XLVII, col. 419 - 20.

P. 237 - 306, synodus celebrata die 26 maii 1653.

1653 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die 5 iunii 1653, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 491 - 6.

1653 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA CLAROMONTENSIS.

Synodus dioecesana Claromontensis in Gallia, celebrata die 5 iunii 1653, sub Ludovico d'Estaing, episcopo Claromontensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Canons, (1653, *titulus supra col.* 319), p. 276 - 85.

1653 iunii 17 - 9. — SYNODUS DIOECESANA VENETA.

Synodus dioecesana Veneta in Italia, celebrata diebus 17, 18 et 19 iunii 1653, sub Ioanne Francisco Morosini, patriarcha Veneto.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs diaecesana Veneta, ab ill^mo & r^mo in Christo patre & d. d. Io. Francisco Mavroceno, m. D. patriarcha Venetiarum Dalmatiaeque primate &c., celebrata diebus 17, 18 & 19 mensis iunij MDCLIII; accesservnt decreta generalia visitationis eius patriarchalis, cum alijs decretis & instructionibus pro visitatoribus, concionatoribus & missae caeremonijs. *[Insigne.]* Venetiis, MDCLIV, ex typographia Pinelliana, svperiorvm permissv et privilegio.

In-4°, 64 p. - 2 f. — Paris, Bibl. nat. B 2229; Roma, Vaticana.

P. 30 - 64, appendix documentorum, visitatio etc.

2) Synodvs diaecesana Veneta, ab illustriss. & reuerendiss. in Christo patre & d. d. Io. Francisco Mavroceno, miseratione diuina patriarcha Venetiarum Dalmatiaeque primate &c., celebrata diebus 17, 18 & 19 mensis iunij 1653; accesservnt decreta generalia visitationis eius patriarchalis, cum alijs decretis & instructionibus pro visitatoribus, concionatoribus & missae caeremonijs. *[Insigne].* Venetiis, M.DC.LXVIII, ex typographia Pinelliana, superiorum permissu & priuilegio.

In-8°, 72 p. — Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 2230; Roma, Vaticana.

1653 iunii 18. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata die 18 iunii 1653, sub Ludovico Francisco de la Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armorial des évêques de Viviers,* (Lyon, 1891).

T. II, p. 233: „Synode du 18 juin 1653, (sous Mgr de Suze), dans lequel fut annoncée la fondation d'un grand séminaire à Viviers sous la direction des prêtres de Saint-Sulpice."

1653 septembris 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 3 septembris 1653, sub Francisco Dingens, vicario generali Antverpiensi, sede vacante.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1858, *titulus supra col.* 27), III, 273-4, ex actorum episcopatus Antverpiensis registro G, fol. 110.

1653 septembris 16. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, celebrata die 16 septembris 1653, sub Francisco Rouxel de Médavy, episcopo Sagiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts et ordonnances faictes par tres-reuerend pere en Diev messire François Rovxel de Médavy, evesque de Sais, publiées & receuës au synode par luy tenu en ladite ville, le mardy saixiéme de septembre mil six cens cinquante-trois, de l'aduis & consentement de son venerable chapitre. A Alençon, chez Robert Meverel, imprimeur du roy & de monseigneur l'illustrissime & reverendissime evesque, M.DC.LIII.

In-8°, 32 p. — Chartres, ville.

2) Bessin, *Concilia Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 439-45.

1653 septembris 21. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS IV.

Synodus dioecesana Viterbiensis IV in Italia, celebrata die 21 septembris 1653, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae ab eminentiss. & reuerendiss. d. card. Brancatio, episcopo Viterbien. et Tuscanen., evvlgatae in aede cathedrali Viterbien. d. Lavrentio sacra, in quarto synodali conuentu, habito die 21 septembris M.D.C.LIII. *[Insigne.]* Viterbii, apud Diotalleuium, impressorem publicum, MDC.L.III.

In-4°, 2 f. (index) - 84 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Propaganda.

P. 25-83, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1653 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA OSNABRUGENSIS X.

Synodus dioecesana Osnabrugensis X in Germania, celebrata die 7 octobris 1653, sub Francisco Guillelmo von Wartenberg, episcopo Osnabrugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta, (1653, *titulus supra col.* 113, n. 2), p. 337-48.

1653 octobris 21. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, celebrata die 21 octobris 1653, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Editio impressa Gandavi, typis Balduini Manilii, 1653.

In-12°, 11 p. — Citatur apud Ram, IV, 234, nota 1.

2) Decreta, (circa 1717, *titulus supra col.* 309, n. 2).

3) Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 234-9, ex editione collata cum ms. authentico.

1653 septembri-decembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore autumnali, id est inter menses septembrem et decembrem 1653, sub Francisco de Harlay de Champallon, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Francisci II statvta, (1653, *titulus supra col.* 197, n. 3).

1653. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1653, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1653. — SYNODUS DIOECESANA VIGLEVANENSIS.

Synodus dioecesana Viglevanensis in Italia, celebrata anno 1653, sub Gabriele Adarcio de Santander, episcopo Viglevanensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Viglevanensis, ab illustriss. & reverendiss. d. d. Joseph Maria Francisco Scarampi, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Viglevanensi, abbate S. Mariae Aquaelongae, s. r. m. eleemosynario, Lemidae comite &c. &c. &c., habita anno a Chr. nat. 1768, dieb. 13, 14, 15 junii, et jussu ejusdem edita. *[Insigne.]* Taurini, ex typographia Mairesse, superiorum facultate.

Sine anno, (1768), in-8° minori, 110 p.-1 f. (errata). — Milano, Ambrosiana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 5: „Nulla est, post antistitem Gabrielem Adarzum, hoc est ab anno 1653, apud nos synodus celebrata."

2) Synodus dioecesana Viglevanensis, quam illustrissimus et reverendissimus d. d. Joannes Franciscus Toppia, episcopus Viglevanensis, habuit diebus 14, 15 et 16 septembris anni MDCCCXXIII. *[Insigne.]* Ex typographia Viglevanensi.

Sine anno, (1823), in-8°, 461 p. — Parma, Palatina; Piacenza, civica; Pisa, arcivescovato; Vercelli, Eusebiana.

P. VIII: „... Dioecesana videlicet per annorum memoriam fere excedentium seriem apud nos, pro aggregatis vero paroeciis, a duobus et ultra saeculis intermissa synodus..."

P. 331-454, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 426: „Mauritius Petra Papiensis, [episcopus Viglevanensis], dioecesanam synodum coegit anno 1572."

P. 426: „Alexander Casali Bononiensis, [episcopus Viglevanensis], synodum habuit eodem anno [1578]."

P. 426: „Bernardinus Bricennius, [episcopus Viglevanensis], synodum coegit anno 1587."

P. 426: „Marsilius Landriani Mediolanensis, [episcopus Viglevanensis], synodum habuit anno 1608."

P. 427: „Ven. Petrus Georgius Odescalchi, [episcopus Viglevanensis, 1610-20], tres habuit synodos."

P. 427: „Gabriel Adarzo De-Santander Hispanus, [episcopus Viglevanensis], synodum coegit anno 1657", *(sed corrige* 1653).

P. 430: „Ioseph Franciscus Maria Scarampi, a Pruneto, [episcopus Viglevanensis], synodum habuit anno 1768."

1652-54. — SYNODUS DIOECESANA NERITONENSIS.

Synodus dioecesana Neritonensis in Italia, celebrata inter annos 1652 et 1654, sub Calanio de Ciaja, episcopo Neritonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Anocephaleosis, (1674, *titulus supra col.* 75), passim.

1654 aprilis 12-6. — SYNODUS DIOECESANA SALMANTICENSIS.

Synodus dioecesana Salmanticensis in Hispania, celebrata a die 12 ad diem 16 aprilis 1654, sub Petro Carillo de Acuña, episcopo Salmanticensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones synodales del obispado de Salamanca, copiladas, hechas y promulgadas por el illustrissimo señor d. Pedro Carrillo de Acuña, obispo de Salamanca, y electo arzobispo de Santiago, del consejo de su magestad, en la synodo que se celebrò, en su iglesia cathedral de la dicha ciudad, el mes de abril de 1654. *[Insigne.]* En Salamanca, por Diego de Cossio, impressor de la real vniuersidad, año de 1656.

In-4°, 6 f.-315 p. — Paris, Bibl. nat. B 414; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 8 et 11, haec synodus dioecesana celebrata est a die 12 ad diem 16 aprilis 1654.

Fol. 6: „Estas constituciones synodales se ordenaron aviendo visto las que en este obispado hizieron los señores obispos de Salamanca, nuestros predecessores de buena memoria, don Diego Deza año 1497, don Pedro Gonzalez de Mendoza año 1560, don Geronimo Manrique año 1583, d. Pedro Iunco de Possada año de 1598, d. Luis Fernandez de Cordova año de 1604."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 68.

1654 aprilis 13-5. — SYNODUS DIOECESANA CIVIPLEBANA III.

Synodus dioecesana Civiplebana III in Italia, celebrata diebus 13, 14 et 15 aprilis 1654, sub Reginaldo Lucarini, episcopo Civiplebano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae tertiae synodi, quam in civitate Plebis, fr. Reginaldvs Lvcarinvs, ex ordinis *(sic)* Praedicatorum, quinctus Ciuiplebanae ecclesiae episcopus, habuit mense aprili, feriis II, III & IV post dominicam in Albis anno MDCLIV. Pervsiae, MDCLV, ex typographia episcopali, apud haeredes Angeli Bartoli & Angelum Laurentium, superiorum permissu.

In-4°, 161 p. — Roma, Propaganda.

1654 aprilis 14. — STATUTA DIOECESIS ANICIENSIS.

Statuta dioecesis Aniciensis in Gallia, edita die 14 aprilis 1654, sub Henrico de Cauchon de Maupas du Tour, episcopo Aniciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Les ordonnances dv dioceze dv Pvy, faictes & publiées l'année mil six cens cinquante-quatre. *[Insigne.]* Av Pvy, par André Delagarde, imprimeur de monseigneur & de la ville, 1658.

In-8°, 80 p. — Aix, ville.

Absque indicatione synodi.

De his statutis confer etiam opus cui titulus:

2) Statuts et ordonnances du diocèse du Puy, imprimés par ordre de monseigneur Louis Siffrein-Joseph de Salamon, évêque de Saint-Flour, administrateur général apostolique du diocèse du Puy. *[Insigne.]* Au Puy, de l'imprimerie de J.-B. La Combe, impr. du roi, de la préfecture et de Mgr l'évêque, 1821.

In-8°, 1 f.-74 p.-2 f. (index). — Lyon, missionnaires diocésains; Paris, Saint-Sulpice.

P. 1-71, „Extrait des ordonnances et statuts du diocèse du Puy, faits et publiés par Mgr l'illustrissime et révérendissime Armand de Béthune, évêque et seigneur du Puy, comte de Velay, l'an 1666." Hae constitutiones editae sunt extra synodum dioecesanam sub data: Anicii, die 15 octobris 1666.

P. 70, ordinatio Henrici de Maupas du Tour, episcopi Aniciensis, super observatione priscarum constitutionum, sub data: Anicii, die 14 aprilis 1654.

1654 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata die 29 aprilis 1654, sub Philiberto Emmanuele de Beaumanoir de Lavardin, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime evesque du Mans, faictes au synode tenu le 29 avril 1654. Au Mans, chez Hiérôme Olivier, 1654.

In-4° minori, 20 vel 30 p. — Le Mans, évêché; Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1654 maii 18-20. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS I.

Synodus dioecesana Ariminensis I in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 maii 1654, sub Frederico Sforzza, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodi Ariminensis primae constitvtiones, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Federico Sfortia, tit. SS. Viti & Modesti s. R. e. diacono cardinali, miseratione diuina S. Ariminen. eccl. episcopo, celebratae in cathed. eccl., decimo quinto, decimo quarto & decimo tertio kal. iunij anno Domini M. DC. LIIII. Arimini. per Symbenum Symbenium.

Sine anno, (1654), in-4°, 5 f.-121 p.-1 f. — Avignon, ville; Modena, Estense; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

1654, maii 24 circa. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 24 maii 1654, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 517-36.

1654 maii 28. — SYNODUS DIOECESANA AVELLINENSIS.

Synodus dioecesana Avellinensis in Italia, celebrata die 28 maii 1654, sub Laurentio Pollicini, episcopo Avellinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 243.

1654 septembris 1. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita Bruxellis, die 1 septembris 1654, sub Iacobo Boonen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 303-7, ex originali.

1654 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS I.

Synodus dioecesana Bononiensis I in Italia, celebrata die 15 octobris 1654, sub Hieronymo Buoncompagni, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima synodvs dioecesana ab illustriss. & reuerendiss. domino d. Hieronymo Boncompagnon, archiepiscopo Bononiae, & sacri Romani imperij principe, celebrata idibvs octobris anno Domini M. DC. LIIII. *[Insigne.]* Bononiae, typis haeredis Victorij Benatij, impressoris archiepiscopalis.

Sine anno, (1654), in-4°, 152 p. — Bologna, università; Paris, Bibl. nat. B 2000; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica.

P. 38-148, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1654 octobris 15-6. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA IV.

Synodus dioecesana Faventina IV in Italia, celebrata diebus 15 et 16 octobris 1654, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283), parte IV.

1654 novembris 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 4 novembris 1654, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 240-2, ex ms. originali.

1654 novembris 18. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 18 novembris 1654, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 433-4.

1654. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata anno 1654, sub Dominico Seguier, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts synodavx povr le diocese de Meavx; par monseignevr l'illustrissime & reuerendissime Dominiqve Segvier, evesqve de Meavx, conseiller dv roy ordinaire en tous ses conseils & premier aumosnier de sa majesté. *[Insigne].* A Paris, chez Antoine Vitré, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, M. DC. LIIII.

In-8°, 3 partes, 30-18 p. (de la vénération du

s. sacrement de l'autel) - 3 p. (prosne). — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5573; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Statuts sinodaux et ordonnances pour le diocese de Meaux, par le commandement de monseigneur l'illustrissime & reverendissime Dominique de Ligny, évêque de Meaux, conseiller du roy en ses conseils. *[Insigne].* A Paris, de l'imprimerie de Robert J. B. de la Caille, imprimeur de monseigneur l'évêque de Meaux, & marchand libraire, ruë Saint Jacques, aux trois Cailles, M.DC.LXXV.

In-4°, 96 p. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 3172; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 9: „Il n'a été fait qu'une édition des statuts synodaux dont il ne reste, à présent, que peu d'exemplaires."

P. 9-28: „Statuts sinodaux de monseigneur Dominique Seguier, évêque de Meaux, conseiller du roi ordinaire en tous ses conseils, et premier aumônier de sa majesté, confirmez par monseigneur Dominique de Ligny, évêque de Meaux."

P. 29: „Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime messire Dominique de Ligny, évêque de Meaux, conseiller du roy en ses conseils, publiées en divers sinodes."

P. 31-6: „Statuts publiés au sinode de Meaux, le 27 septembre 1668."

P. 37-42: „Statuts publiés au sinode, le 4 septembre 1669."

P. 62-70: „Statuts donnés au synode du 6 septembre de 1674."

1654. — SYNODUS DIOECESANA MINDONIENSIS.

Synodus dioecesana Mindoniensis in Hispania, celebrata anno 1654, sub Francisco de Torres y Grijalva, episcopo Mindoniensi.

Mecum communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

1654. — STATUTA DIOECESIS MONREGALENSIS.

Statuta dioecesis Monregalensis (Mondovi) in Italia, edita anno 1654, sub Mauritio Solaro, episcopo Monregalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta varia synodalia et visitationum apostolicarum in vnum collecta, & sub suis quaeque titulis digesta, in secunda synodo dioecesana, a reuerendissimo d. Ioanne Antonio Castrucio, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Montisregalis, habita, iterum cum nonnullis decretis in eadem synodo editis, promulgata; additis praeterea, ad extremum, quibusdam constitutionibus apostolicis, edictis & alijs valde vtilibus; nunc vero iussu illustrissimi & reuerendissimi d. d. Mauritij Solari, comitis Moretae, eiusdem ciuitatis episcopi, denuo impressa; additis alijs decretis synodalibus positis in fine. *[Insigne.]* Monteregali, adud *(sic)* Ioannem Gislandum & Io. Franciscum Rubeum, 1654.

In-8° maiori, 6 f. - 239 p. - 4 f. — Paris, Bibl. nat. B 2116; Roma, Vaticana.

Folio posteriori 1: „Decreta primae synodi dioecesanae, habitae a d. d. Carolo Antonio Ripa, episcopo Montisregalis et comite, die 21 februarii 1634."

Folio posteriori 3: „Decreta synodalia habita in secunda synodo Montisregalis, d. d. Carolo Antonio Ripa, episcopo dictae civitatis, anno 1635."

Folio posteriori 4: „In synodo habita coram illmo ac revmo praedecessore, anno 1636, fuit decretum . . ."

Folio posteriori 4: „In synodo habita coram eodem illmo domino, anno 1639."

Folio posteriori 4: „In synodo habita anno 1643, coram patre et d. d. Mauritio Solaro de Moreta, episcopo comite etc."

Folio posteriori 4: „In synodo habita anno 1646."

Folio posteriori 4: „In synodo habita anno 1651."

1654. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1654, sub Bernardo Caballerro y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1654. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata anno 1654, sub Simone le Gras, episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 5 C et 129 D).
Passim, mentio synodi celebratae anno 1654.

1654. — SYNODUS DIOECESANA SURRENTINA.

Synodus dioecesana Surrentina in Italia, celebrata anno 1654, sub Antonio del Pezzo, archiepiscopo Surrentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Surrentinae, ab illvstriss. et reverendiss. dño d. Antonio de Pezzo, archiepiscopo Surrentino, celebratae anno Domini M.DC.LIV, Innocentio X pontifice maximo. *[Insigne.]* Neapoli, typis Francisci Sauij, typographi curiae archiepiscopalis, 1654.

In-4°, 62 p. - 1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2195.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:
2) Prima synodus, (1897, *titulus supra col.* 135).

P. 283: „Antonius del Pezzo, [archiepiscopus Surrentinus], synodum dioecesanam habuit anno 1654."

1654. — STATUTA DIOECESIS UCETIENSIS.

Statuta dioecesis Ucetiensis in Gallia, edita anno 1654, sub Nicolao de Grille, episcopo Ucetiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales povr le diocése d'Vzés, avec le prône & autres formulaires necessaires pour l'administration des sacrements, par monseigneur l'euesque & comte d'Vzés. *[Insigne.]* A Montpellier, par Daniel Pech, imprimeur du roy & de la ville, M.DC.LIV.

In-4° minori, 149 p. — Lyon, ville.

P. 84-149, appendix documentorum ad haec statuta attinentium.

1654. — SYNODUS DIOECESANA UMBRIATICENSIS.

Synodus dioecesana Umbriaticensis in Italia, celebrata anno 1654, sub Thoma Tomasoni, episcopo Umbriaticensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decretorvm apostolicae sedis, conciliorum, sacrarum congregationum & patrum avrea catena, quae sub vna synodo dum noua praecepta ecclesiae Vmbriaticensi praescribit, antiquis sanctionibus noua decernit, studio fr. Thomae Tomassoni, episcopi Vmbriaticensis ac terrae Sancti Nicolai baronis, ex ordine Praedicatorum assumpti, olim in Romano Mineruae collegio theol. cathedratici. Romae, ex typographia Ignacij de Lazzeris, MDCLIV, svperiorvm permissv.

In-4° minori, 8 f. (dicatio cardinali Io. de Lugo, index) - 198 p. - 1 f. (errata). — Roma, Vaticana.

P. 197-8, catalogus parochorum approbantium decreta synodi cuius data non indicatur.

1654 circa. — SYNODUS DIOECESANA PRAENESTINA.

Synodus dioecesana Praenestina (Palestrina) in Italia, celebrata circa annum 1654, sub Alphonso de la Cueva Albuquerque, cardinali episcopo Praenestino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones synodales editae et promulgatae sub eminentissimo et reverendissimo domino d. Thoma, divina providentia episcopo Praenestino, s. R. e. cardinali Rufo, s. Ferrariensis ecclesiae apostolicae sedi immediate subiectae episcopo, ac ejusdem civitatis et ducatus a latere legato, in dioecesana synodo habita Praeneste, die vigesima quinta augusti, ac die undecima septembris anno 1729, praesidente in ea illustrissimo ac reverendissimo domino d. Francisco Maria Loyerio, episcopo Umbriaticen. &c. Praeneste, typis Barberinis, per Jo. Dom. Mascium.

Sine anno, (1729), in-4°, 2 f. - XXVIII p. (praefatio, convocatio, oratio synodalis, acta synodi) - 154 p. - 1 f. (errata). — Marseille, ville; Roma, Vaticana.

P. XXI-IV, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 25 augusti, 11 septembris mane et 11 septembris vespere 1729.

P. III: „Dioecesanam synodum, a septuaginta quinque annis minime celebratam, convocari decrevimus."

1655 aprilis 7 - 1667 maii 22. — ALEXANDER PAPA VII.

Alexander VII (Fabio Chigi), natus Senis die 13 februarii 1599, electus papa die 7 aprilis 1655, coronatus die 18, mortuus die 22 maii 1667.

Alexandri VII vita et constitutiones habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium, (1617 - 72, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 855 B, n. 5), VI, 1-252.

2) Magnvm bvllarivm, (1655 - 73, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 857 C, n. 10), V, 193-426.

3) Magnvm bvllarivm, (1673, *titulus supra col.* 263, n. 3), t. IV, p. 288 sqq.

4) Bullarium, (1724, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 859 C, n. 12), p. 255 sqq.

5) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 861 C, n. 15), p. 106-7.

6) Magnum bullarium seu continuatio, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 860 C, n. 14), IV, 199-202.

7) Ripoll, *Bullarium*, (1729 - 40), VI, 178 - 226, VII, 310-22 et 483.

8) Vecchi, *Collectio*, (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 861 D, n. 18), passim t. I.

9) Cocquelines, *Bullarum*, (1739-62, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 97 C), t. VI, parte IV, p. 1-295; t. VI, parte V, p. 1-363; t. VI, parte VI, p. 1-161.

10) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 954 D, n. 14), p. 63-71.

11) Magnum bullarium, (Luxemburgi, 1742), VI, 1-234, et append. p. 1-2.

12) Collectionis bullarum Vatic., (1747 - 52, *titulus supra col.* 266, n. 10), III, 266-73, et append. p. 45 - 8.

13) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 995 A, n. 17), I, 131-44 et 313 - 5.

14) Bullarium, ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 863 A, n. 18), XVI, 1-784 et XVII, 1-511.

1655 aprilis 7. — SYNODUS DIOECESANA VERONENSIS I.

Synodus dioecesana Veronensis I in Italia, celebrata die 7 aprilis 1655, sub Sebastiano Pisani, episcopo Veronensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta per illustriss. & reuerendiss. d. d. Sebastianvm Pisanvm, episcopum Veronae & com. &c., promvlgata in prima eius generali synodo celebrata die 7 aprilis 1655. *[Insigne.]* Veronae, typis Io. Bapt. & fratrum Merulorum, impressorum episcopalium.

Sine anno, (1655), in-4°, 16 fsn., cum signat. A-B. — Paris, Bibl. nat. B 2242.

1655 aprilis 8. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS X.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia, numero X huius sedis, celebrata die 8 aprilis 1655, sub Alexandro Porro, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Bobiensis XVI, quam illustrissimus et reverendissimus d. d. Gaspar Lancellottus Biragus, Dei & apostolicae sanctae sedis gratia episcopus Bobiensis et comes, celebrabat anno Domini MDCCLVII, diebus IV, V et VI mensis maji, in sua cathedrali ecclesia, sanctissimo domino nostro Benedicto XIV, pontifice maximo, feliciter regnante. *[Insigne.]* Mediolani, MDCCLVIII, in regia curia, superiorum facultate.

In-4°, 8 f. - 127 p. — Milano, Ambrosiana.

Fol. 5: „Series ac notitia conventuum synodalium cleri Bobiensis, a praedecessoribus episcopis peractorum, prout ex antiquis episcopalis archivii monumentis apparet.

Fol. 5: „1228, undecima mensis maji, convocatio cleri totius dioecesis Bobiensis, facta ex ordine venerabilis in Christo patris et domini domini Oberti de Rocca Placentini, episcopi Bobiensis et comitis, in qua lecta et promulgata fuerunt quaedam capitula et decreta condita in concilio provinciali habito per reverendissimum archiepiscopum Genuensem, cum eiusdem suffraganeis, prout constat

ex publico instrumento in membrana recepto per A Merlum, notarium comitum Lumelli, et Albertum de Ysapo, Bobiensem notarium, in tabulario episcopali extantem. Nec deinde reperiuntur coacti alii synodales conventus, nisi subsequentes videlicet:

Fol. 5: „1565, mense iunii, prima formalis synodus indicta et peracta fuit de mandato Francisci Abondii cardinalis Castillionaei, Bobiensis episcopi et comitis, qui anno 1562, 24 novembris, Tridentino concilio usque ad finem interfuit. Alium item cleri conventum synodalem habuisse dignoscitur, attamen non indicatur annus, nec minime reperitur quid in utroque conventu actum decretumque fuerit, sed nuda prorsus mentio in vetustis codicibus recensetur.

Fol. 5: „1574, septima mensis martii, secunda synodus indicta et expleta fuit per Eugenium Camutium de Lugano, episcopum Bobiensem et comitem, cuius acta, decreta et sanctiones manu- B scriptae in episcopali archivio exstant, sed hucusque ineditae.“

Fol. 5: „1603, secunda mensis iunii, Camillus Aulari Alexandrinus, Bobiensis episcopus et comes, antea Modoetiae archipraesbyter, tertiam peregit synodum, cuius acta et decreta manuscripta nondum impressa, in episcopali archivio asservantur.“

Fol. 5: „1606, undecima mensis aprilis, ab eodem episcopo Camillo Aulari peracta fuit quarta synodus Bobiensis cleri, quae pariter manuscripta et inedita exstat in episcopali archivio.“

Fol. 5: „1609, vigesimaprima octobris, Marcus Antonius Bellinus, Novariensis, episcopus Bobiensis & comes, antea canonicus ordinarius metropolitanae Mediolani & cancellarius archiepiscopalis, quintam explevit synodum, cuius nonnulla tantummodo acta manuscripta et inedita existunt in episcopali tabulario.“ C

Fol. 5: „1621, vigesima octava mensis aprilis, Franciscus Maria Abbiati Mediolanensis, episcopus Bobiensis et comes, antea abbas Mortariae canonicorum regularium, sextam peregit synodum, cuius acta et sanctiones manuscriptae et ineditae asservantur, ut supra, in episcopali archivio.“

Fol. 5: „1625, decimasexta aprilis, antedictus episcopus Abbiati septimam Bobiensem synodum celebravit, quae manuscripta nec dum impressa, exstat ut supra.“

Fol. 5: „1633, vigesima mensis aprilis, octava pariter synodus a praefato praesule Francisco Maria Abbiati peracta fuit, eiusque acta et decreta manuscripta et inedita asservantur in archivio episcopali.“

Fol. 5: „1653, vigesima aprilis, Alexander Porrus, Mediolanensis, episcopus Bobiensis et comes, antea clericus Theatinus, nonam peregit synodum, quae prima extat typis impressa, Mediolani, per D Ludovicum Montiam.“

Fol. 5: „1655, octava aprilis, praefatus episcopus Alexander Porrus, decimam synodum similiter celebravit, quae manuscripta et inedita servatur in archivio episcopali.“

Fol. 5: „Extat etiam notitia coactum fuisse alium cleri conventum anno 1664, die vigesimasexta aprilis, cuius nil aliud in episcopali archivio superest, nisi schedula aliquorum officialium in eo deputatorum cuiusque coactio nonnisi sub regimine mox subsequentis episcopi referri deberet omnino.“

Fol. 5: „1674, tertia mensis septembris, undecimam synodum explevit Bartholomaeus Capra, Mediolanensis patritius, episcopus Bobiensis et comes, antea consistorialis advocatus in alma urbe, et metropolitanae ecclesiae Mediolani archipraesbyter, extant in episcopali archivio acta et decreta hujus synodi manuscripta et inedita.“

Fol. 5: „1684, nona mensis aprilis, a praelaudato Bobiensi episcopo, Bartholomaeo Capra, peracta fuit etiam duodecima synodus, quae manuscripta et nondum edita in episcopali tabulario asservatur.“

Fol. 5: „1729, 11 maji, Carolus Cornaccioli, celebravit XIII synodum.“

Fol. 5: „1740, prima mensis maii... synodus XIV.“

Fol. 5: „1742, sexta mensis maii... synodus XV.“

Fol. 5: „1757, quarta mensis maji, hanc decimamsextam Bobiensem synodum, juvante Deo, Gaspar Lancellottus Biragus, patritius Mediolanensis, episcopus Bobiensis et comes, antea canonicus ordinarius ecclesiae metropolitanae, ex comitibus Trium Vallium, feliciter celebravit, ac typis Mediolani imprimendam curavit anno 1758.“

2) Synodus dioecesana Bobiensis, ab ill^mo ac rev^mo d. d. Ioanne Baptista Porrati, episcopo Bo- B biensi et comite, praelato domestico ss. d. n. Leonis pp. XIII, assistente solio pontificio, habita in cathedrali ecclesia, diebus XVII, XVIII, XIX octobris anno Domini MDCCCXCIX. Genuae, ex typographia archiepiscopali, 1900.

In-8° maiori, XVI-318 p. — Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. IX-XI, series conventuum synodalium Bobiensium, scilicet:

P. IX, 1288 maii 11, synodus „per Obertum Rocca, Plac., [episcopum Bobiensem], in qua promulgata fuerunt quaedam decreta condita in concilio provinciali Genuensi sub archiepiscopo Othone ab Alexandria.“

P. IX, 1565 mense iunio, dioecesana synodus celebrata per Franciscum Abundii Castiglioni, Mediolanensem, cardinalem episcopum Bobiensem.

P. IX: „Alia synodus ab eodem sed anno in- C cognito,“ id est inter annos 1566 et 1568.

P. IX: 1574 martii 7, „secunda synodus indicta et expleta fuit per episcopum [Bobiensem] Eugenium Camuzzi de Lugano, cuius acta exstant inedita.“

P. X, 1603 iunii 2 „episcopus [Bobiensis] Camillus Aulari, Alexandrinus, tertiam peregit synodum, cuius acta asservantur manuscripta.“

P. X, „1606 aprilis 11, ab eodem episcopo [Camillo] Aulari peracta fuit quarta synodus quae pariter extat inedita.“

P. X: „1609 octobris 24, Marcus Antonius Bellini, Novariensis, [episcopus Bobiensis], et in antea s. Caroli Borromaei cancellarius, quintam explevit synodum [dioecesanam], cuius nonnulla tantummodo acta inedita existunt.“

P. X: „1621 aprilis 28, Franciscus Maria Abbiati, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], sextam D peregit synodum [dioecesanam], cuius sanctiones extant manuscriptae.“

P. X: „1625 aprilis 16, sub eodem episcopo Abbiati, septima synodus [dioecesana] peracta fuit, cujus manuscripta, nec dum impressa, extant.“

P. X: „1633 aprilis 20, octava pariter synodus [dioecesana] a praefato praesule Abbiati celebrata fuit eiusque acta inedita asservantur.“

P. X: „1653 aprilis 20, Alexander Porro, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], nonam peregit synodum [dioecesanam], quae prima extat typis impressa Mediolani per Ludovicum Montiam.“

P. X: „1655 aprilis 8, praefatus episcopus Porro decimam synodum [dioecesanam] similiter celebravit quae extat inedita.“

P. X: „1664 aprilis 26, undecimam synodum peregit episcopus [Bobiensis] Bartholomaeus Capra, Mediolanensis, eiusque acta inedita asservantur in archivio episcopali Bobiensi.“

P. X: „1674 septembris 3, duodecimam synodum explevit idem episcopus Bartholomaeus Capra, Mediolanensis; extant huius synodi decreta manuscripta inedita."

P. X: „1684 aprilis 9, a praelaudato episcopo Capra, peracta fuit etiam decima tertia synodus [dioecesana], quae pariter nondum edita asservatur."

P. X: „1729 maii 11, Carolus Cornaccioli, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], ex-generalis ordinis Carmelitarum excalceatorum, decimam quartam celebravit synodum [dioecesanam], quae typis Petri Antonii Frigerii extat impressa Mediolani."

P. XI: „1740 maii 1, ab episcopo [Bobiensi] Ludovico de Anduxar, Novocomensi, ordinis Praedicatorum, celebrata fuit decima quinta synodus [dioecesana], typis Jacopatii impressa, Placentiae."

P. XI: „1742 maii 6, antedictus episcopus Anduxar peregit decimam sextam synodum [dioecesanam], pariter impressam Placentiae, typis Jacopatii."

P. XI: „1757 maii 4, synodum [dioecesanam] decimam septimam celebravit Lancellotus Birago, Mediolanensis, [episcopus Bobiensis], quae extat impressa Mediolani, typis regiae curiae."

P. XI: „1840 septembris 23, 24, 25, Antonius Maria Gianelli, Genuensis, [episcopus Bobiensis], decimam octavam synodum [dioecesanam] peregit, typis Argoriffo Clavari impressam."

P. XI: „1844 augusti 29, 30, 31, decimam nonam quoque synodum [dioecesanam] praelaudatus Antonius Gianelli, rite celebravit; verum huius synodi sanctiones et decreta quae minime typis impressa fuerunt, non prostant in archivio episcopali Bobiensi."

1655, circa maii 16. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 16 maii 1655, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 568-86.

1655 maii 19-20. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata diebus 19 et 20 maii 1655, sub Alexandro Sperelli, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones et decreta edita ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Alexandro Sperello Assisiensi, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Eugvbino, et de collegio episcoporum summo pontifici assistentium, jn synodis celebratis diebus ixx & xx maij 1655, xiiij & xv iunij 1659, xv iunij 1661, ij iulij 1663, xij & xiij septembris 1668. Evgvbij, apud Campionum & Mattiolum, jmpressor. epis., 1697, svperiorum permissu.

In-4°, 3 f.-51 p. — Roma, libr. Bocca.

Decreta harum synodorum permixte habentur.

1655 iunii 6-7. — SYNODUS DIOECESANA AGRIGENTINA.

Synodus dioecesana Agrigentina in Italia, celebrata diebus 6 et 7 iunii 1655, sub Ferdinando Sanchez de Cuellar, episcopo Agrigentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae synodi illvstrissimi et reverendissimi domini fratris Ferdinandi Sanchez de Cvellar, ordinis eremit. Sancti Avgvstini, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Agrigentini, catholicae maiestatis concionatoris, serenissimi principis don Ioannis ab Austria confessarij, regijque consiliarij &c., celebratae anno Domini M.DC.LV. Panormi, typis Nicolai Bua, an. M.DC.LV, de superiorum licentia.

In-4°, 222 p. — Paris, Bibl. nat. B 1959.

P. 221, haec synodus celebrata est diebus 6 et 7 iunii 1655.

1655 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS I.

Synodus dioecesana Aquensis I (Acqui) in Italia, celebrata die 26 septembris 1655, sub Ioanne Ambrosio Bicuto, episcopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Aqvensis, celebrata sub ill.^{mo} & r.^{mo} d. episcopo Io. Ambrosio Bicvto, de anno M.DC.LV, die xxvj septembris, cum decretis ad salubre regimen cleri & populi pertinentibus quotannis publicandis, itemqve alia synodvs celebrata die xxvij nouembris 1657; adiecto duplici indice, altero decretorum & capitum vtrivsque synodi, altero alphabetico notabilium omnium in eis contentorum. *[Insigne.]* Genvae, ex typographia Petri Ioannis Calenzani, 1659, svperiorvm permissv.

In-8°, 239 p.-3 f. (errata). — Genova, università; Piacenza, civica; Torino, Bibl. naz.

P. 3-73, decreta prioris synodi. P. 177-216, decreta posterioris synodi. P. 75-176, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1655 septembri. — SYNODUS DIOECESANA SEGONTIENSIS.

Synodus dioecesana Segontiensis in Hispania, celebrata mense septembri 1655, sub Bartholomaeo Santos de Risoba, episcopo Segontiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones sinodales del obispado de Sigvenza, hechas por el illvstrissimo y rever.^{mo} señor d. Bartholome Santos de Risoba, obispo y señor de Siguença, y recopiladas por el mismo las de sus predecessores; mandaronse imprimir por el illvstrissimo señor d. Antonio de Lvna Henriqvez, obispo y señor de Siguença, del consejo de su magestad. *[Insigne.]* Con licencia. En Alcala, por fr. Diego Garcia, año de 1660. *(In fine, ante appendicem:)* En la villa de Alcala de Henares, en la oficina de el doctor Angel, año de 1659.

In-folio, 16 f.-166 p.-1 f.-43 p. (appendix). — Madrid, Bibl. nac.; Paris, Bibl. nat. B 419; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 164-5, haec synodus dioecesana celebrata est mense septembri 1655.

1655 octobris 12. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 12 octobris 1655, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 811-40.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

Acta et statuta synodi dioecesanae Monasteriensis, quam illustrissimus ac reverendissimus dominus Hermannus, episcopus Monasteriensis, ss. d. n. Leonis pp. XIII praelatus domesticus et pontificio solio assistens, anno Domini MDCCCXCVII habuit. *[Insigne.]* Monasterii Guestfalorum, ex officina societatis typographicae Guestf., MDCCCXCVIII.

In-8°, 60-223 p. — Roma, collegio Germanico.

P. 5, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum annis 1655 et 1846, haec est ultima.

1655 octobris 19. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, celebrata die 19 octobris 1655, sub Antonio Triest, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 242-5, ex copia descripta per d. Van de Velde, s. theologiae doctoris, ex originali quod erat in tabulario decanatus Wasiae.

1655 octobris 20-1. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata diebus 20 et 21 octobris 1655, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta synodalia, ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Francisco Favre, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia Ambianensi episcopo, promulgata in synodo generali, die mensis octobris vigesimaprima, anno Domini millesimo sexcentesimo quinquagesimoquinto.

Sine loco nec anno, (1655), in-8°, 7 f., cum numeris 10 ad 211 (corrige 23). Titulus supra citatus habetur, p. 17. — Amiens, ville; Paris, Mazarine.

2) Actes de l'église d'Amiens, (1848), I, 280-98.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Statuts synodaux du diocèse d'Amiens. *[Insigne.]* A Amiens, chez Louis-Charles Caron, imprimeur de monseigneur l'évêque, vis-à-vis Saint Martin, M.DCC.LXXV, avec privilège du roi.

In-8°, 65 p. — Paris, Saint-Sulpice.

P. 44: „Lus et publiés au synode général, tenu dans l'église cathédrale d'Amiens, le troisième jour d'octobre 1696, et encore publiés au synode tenu le deux d'octobre 1697."

P. 45-6, statutum editum in synodo dioecesana celebrata die 4 octobris 1713.

P. 47-51, statuta edita in synodo dioecesana celebrata die 2 octobris 1715.

P. 47, mentio statutorum Ambianensis dioecesis editorum annis 1655 et 1662.

1655 octobris 25-1657 maii 23. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani habitus a die 25 octobris 1655 ad diem 23 maii 1657.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Histoire de l'assemblée générale du clergé de France commencée le 25 octob. 1655 et clos *(sic)* le 23 mai 1657 [auctore Roberto Francisco d'Aigreville]. — Grenoble, ville, codex ms. 996, saeculi XVIII, 357/236 millim., 2 vol., 402, 534 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 301.

2) Delibération de l'assemblée du clergé au sujet d'une protestation de plusieurs prélats, 1657. — Grenoble, ville, codex ms. 1895, saeculi XVIII, f. 12. — Cf. *Catal.* cit., VII, 603.

3) Histoire de l'assemblée générale du clergé commencée à Paris, le 25 octobre 1655 et close le 23 may 1657. — Orléans, ville, codices mss. 891-893, saeculi XVIII, 360/240 millim., 3 vol., 319, 349, 374 f. — Cf. *Catal.* cit., XII, 316.

4) Bref du pape aux évêques de l'assemblée du clergé de 1656. — Périgueux, ville, codex ms. 24, saeculi XVII, f. 347-53. — Cf. *Catal.* cit., IX, 138.

5) Assemblée du clergé de France de 1657, discussion touchant la préséance. — Sens, ville, codex ms. 212, saeculi XVII, 291/208 millim. — Cf. *Catal.* cit., VI, 188.

6) Harangue de M. l'abbé de Sainte-Héleine, député de la province de Rouen, prononcée dans l'assemblée du clergé, le 9 novembre 1655, contre la démarche de l'évêque de Coutances, qui avait donné les saints ordres à Paris.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

7) Lettre circulaire de l'assemblée générale du clergé, au sujet des Capucins de Sens, 1655.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

8) Lettre du roy à MM. de l'assemblée générale du clergé de France, touchant le procédé de M. le cardinal de Retz en la révocation du grand vicaire de l'archevesché de Paris. Paris, les imprimeurs du roi, 1656.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

9) Remonstrance du clergé de France faite au roy, par Mgr l'illustrissime et révérendissime François de Bosquet, évesque de Montpellier, assisté de messeigneurs les archevesque de Bourges, évesques de Vannes, de Sisteron, d'Aire, de Sées, de Riez et de Valence et d'autres députés. Paris, A. Vitré, 1656.

In-4°, 26 p. — Paris, Bibl. nat. Ld.^{5} 228.

10) Remonstrance du clergé de France, faite au roy, la reyne sa mère présente, par Louis H. de Gondrin, archevêque de Sens assisté de Mgr le cardinal Mazarin, etc. Paris, Ant. Vitré, 1656.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

11) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. IV, p. 1-456 et append. p. 1-144.

1655 novembris 17. — SYNODUS AMBIANENSIS.

Synodus Ambianensis in Gallia, celebrata Ambiani, die 17 novembris 1655, a capitulo ecclesiae Ambianensis, pro parochis ipsi subiectis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes de l'église d'Amiens, (1848), I, 296-8.

1655. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1655, sub Carolo Emmanuele de Gorrevod, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1655-73. — BULLARIUM ROMANUM EDITORE L. CHERUBINO.

Magnvm bvllarivm, (1655-73, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 857 C, n. 10).

In hoc opere insunt vita et constitutiones sequentium summorum pontificum, ab anno 1500:

T. I, p. 465-76, vita et constitutiones Alexandri VI. P. 476, Pii III. P. 476-534, Iulii II. P. 534-626 et t. IV, p. 310-2, Leonis X. P. 626-35, Hadriani VI. P. 635-94 et t. IV, p. 312-3, Clementis VII. P. 694-778, Pauli III. P. 778-806, Iulii III. P. 806, Marcelli II. P. 806-32, Pauli IV.

T. II, p. 1-176, Pii IV. P. 176-361, Pii V. P. 361-490, Gregorii XIII. P. 490-699 et t. IV, p. 313-5, Sixti V. P. 699, Urbani VII. P. 699-726, Gregorii XIV. P. 726-8, Innocentii IX.

T. III, p. 1-170, Clementis VIII. P. 171, Leonis XI. P. 171 et t. IV, p. 315-6, Pauli V. P. 372-451 et t. IV, p. 316-8, Gregorii XV.

T. IV, p. 1-236 et 318-20, Urbani VIII. P. 237-302 et 322, Innocentii X.

T. V, p. 1-167, Urbani VIII. P. 167-92, Innocentii X. P. 193-426, Alexandri VII. P. 426-77, Clementis IX. P. 477-570, Clementis X.

1655. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1655, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1656 martii 5 - aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA CAESARAUGUSTANA.

Synodus dioecesana Caesaraugustana in Hispania, celebrata a die 5 martii ad diem 30 aprilis 1656, sub Ioanne Cebrian, archiepiscopo Caesaraugustano.

1) Constitvciones sinodales del arçobispado de Zaragoza, hechas por el ilvstrissimo y ex[mo] señor don fray Iuan Cebrian, arçobispo de Zaragoça, del consejo de estado de su magestad, en su villa de Valderrobles, a 30 d'abril del año 1656. En Çaragoza, por Diego Dormer.

Sine anno, (1656), in-folio, 15 fsn. - 182 fcn. - 22 fsn. (index). — Paris, Bibl. nat. B 427; Paris, Sainte-Geneviève.

Fsn. anteriori 6-10, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 5, 6, 16 et 26 martii et diebus 12, 21, 28, 29 et 30 aprilis 1656.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitvciones synodales del arzobispado de Zaragoza, hechas y ordenadas por el excel[mo] señor d. Antonio Ybañes de la Riva Herrera, arçobispo de Zaragoça, del consejo de sv magestad, y presidente que fue de Castilla, y virrey y capitan general del reyno de Aragon &c., en la synodo que celebrò en su santa iglesia metropolitana el dia 20 de octubre del año 1697. En Zaragoza, por Pasqval Bveno, impressor de su excelencia y del reyno de Aragon, año 1698.

(In pagina ante titulum, frons insculpta habet:) Constitvciones sinodales de el arçobispado de Zaragoça, hechas por el excelentiss.[mo] señor d. Antonio Ybañes de la Riva Herrera, arçobispo de Zaragoça, de el consejo de su magestad, y presidente que fue de Castilla, y virrey y capitan general de el reyno de Aragon &c., en la ciudad de Zaragoça, à 20 de octubre del año de 1697.

In-4°, 24 f. - 578 p. - 25 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 428.

Fol. anter. 3-6, catalogus episcoporum Caesaraugustanorum.

Fol. anter. 14-20, haec synodus dioecesana celebrata est a die 20 ad diem 27 octobris 1697.

Fol. 23: „Ha mas de quarenta años, que se celebrò la ultima synodo de este arçobispado, por el ilustrissimo y excelentissimo señor don fr. Juan Cebrian, nuestro predecessor."

1656 aprilis 4. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 4 aprilis 1656, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, pridie nonas aprilis anno 1656, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Francisco Nerlio, archiepiscopo. Florentiae, typis Francisci Honofrij, typographi archiepiscopalis, 1656, superiorum permissu.

In-8°, 96 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2067; Pisa, seminario; Roma, Vaticana; Siena, civica.

1656 aprilis 8. — STATUTA DIOECESIS CORISOPITENSIS.

Statuta dioecesis Corisopitensis (Quimper) in Gallia, edita die 8 aprilis 1656, sub Renato du Louet, episcopo Corisopitensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta synodalia dioecesis Corisopitensis sev Cornubiensis, authoritate illustrissimi ac reuerendissimi domini Renati dv Lovet, dictae dioecesis Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopi & comitis, de consilio venerabilis capituli insignis ecclesiae cathedralis Corisopitensis, in lucem edita. Corisopiti, ex typographia Ioannis Hardovyn, huius dioecesis typographi, M.DC.LVII.

In-8°, 133-37 p. (parvum caeremoniale). — Orléans, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Haec statuta edita sunt, forsan extra synodum, decreto dato die 8 aprilis 1656.

1656 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA CASTRENSIS I.

Synodus dioecesana Castrensis I in Italia, celebrata die 23 aprilis 1656, sub Annibale Syllano, episcopo Castrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in prima dioecesana synodo Castren. in prouincia Hydruntina, ab illustrissimo & reuerendissimo domino Annibale Syllano, patricio Cotronen., episcopo Castren. & barone Miggiani, in ecclesia cathedrali ciuitatis. *[Insigne.]* Venetiis, MDCLVI, apud Turrinum, superiorum permissu.

In-4°, 1 f.-156 p.-2 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2020.

P. 2, haec synodus indicitur ad diem 23 aprilis 1656.

P. 98-151, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1656 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA BAIOCENSIS.

Synodus dioecesana Baiocensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1656, sub Francisco Servien, episcopo Baiocensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 245-9.

1656 aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS V.

Synodus dioecesana Viterbiensis V in Italia, celebrata die 30 aprilis 1656, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae ab eminentissimo & reuerendiss. d. Francisco Maria card. Brancatio, episcopo Viterbiensi & Tuscanensi, in quinta & sexta synodo celebratis in ecclesia cathedrali Viterbiensi. *[Insigne.]* Viterbii, apud Diotalleuium, MDCLX.

In-4°, 38 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Propaganda.

P. 5-19, decreta quintae synodi, celebratae die 30 aprilis 1656.

P. 21-38, decreta sextae synodi, celebratae die 27 aprilis 1659.

1656 aprili. — CONCILIUM BENEVENTANUM.

Concilium Beneventanum in Italia, celebratum mense aprili 1656, sub Ioanne Baptista Foppa, archiepiscopo Beneventano.

Bibliographia:

1) Synodicon s. Beneventanensis ecclesiae, continens concilia XIX, svmmorvm pontificvm sex, archiepiscoporvm tredecim, collecta, summariis, notisque adaucta claro distinctoque indice locupletata, cura, labore et studio fr. Vincentii Mariae, ordinis Praedicatorum, cardinalis Vrsini, archiepiscopi. *[Insigne.]* Beneventi, ex typographia archiepiscopali, anno Domini MDCXCV.

In-4°, 6 f.-718 p.-30 f. (index). — Avignon, ville; Firenze, Bibl. naz.; Genova, università; Le Mans, ville; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 358; Paris, Mazarine; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Propaganda; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 465-604, concilium Beneventanum anni 1656.

2) Synodicon s. Beneventanensis ecclesiae, continens concilia XXI, summorum pontificum sex, archiepiscoporum quindecim, collecta, summariis notisque adaucta, claro distinctoque indice locupletata, cura, labore et studio fr. Vincentii Mariae, ordinis Praedicatorum, cardinalis Ursini, archiepiscopi, nvnc Benedicti XIII pontificis maximi; editio secunda, duobus conciliis cumulatior quam prima. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Rochi Bernabò, anno Domini MDCCXXIV, sumptibus Francisci Gjannini, suae sanctitatis bibliopolae, svperiorvm permissv.

In-folio, 8 f.-620 p.-18 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 359; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, Bibl. naz.

P. 397-513, concilium Beneventanum anni 1656.

1656 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA GLANDAVENSIS.

Synodus dioecesana Glandavensis in Gallia, celebrata die 4 maii 1656, sub Ioanne Dominico Ithier, episcopo Glandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtions synodales povr le dioceze de Glandevez, faites et publiées au synode tenu dans le palais épiscopal de la Seds, par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime Mre. Fr. Iean-Dominiqve, euesque & seigneur de Glandeuez, conseiller du roy en ses conseils, aumosnier & predicateur ordinaire de la reine, le 4 may 1656. A Aix, chez Iean Roize, imprimeur de l'vniuersité, à la place des Prescheurs.

Sine anno, (1656), in-8°, 2 f.-131 p. — Aix, ville; Avignon, ville; Marseille, ville.

1656 maii 8-10. — SYNODUS DIOECESANA RUPELLENSIS.

Synodus dioecesana Rupellensis in Gallia, celebrata diebus 8, 9 et 10 maii 1656, sub Iacobo Raoul, episcopo Rupellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1658, *titulus supra col.* 307), p. 13 et 78.

1656, circa iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 4 iunii 1656, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 600-2.

1656 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 20 octobris 1656, sub Didaco Antonio Francés de Urritigoyti, episcopo Barbastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Barbastro, 1656, por el obispo D. Diego Antonio Francés. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 374.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Constitvciones, (circa 1674, *titulus supra col.* 51, n. 1).

Fol. 3: „N. 11, el señor don Diego Antonio Frances de Urritigoyti, undezimo prelado, tomò possession en *(vacat)* de iunio de 1656, y tuvo sínodo en veinte de octubre del mismo año."

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 12.

1656 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 14 novembris 1656, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 435-6.

1656 novembri. — SYNODUS DIOECESANA ASSISIENSIS.

Synodus dioecesana Assisiensis in Italia, celebrata mense novembri 1656, sub Paulo Aemilio Rondinini, episcopo Assisiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordinationes editae in synodo Assisiensi, celebrata sub emin^{mo} et rev^{mo} d. d. Pavlo Aemilio, tit. S. Mariae in Cosmedin s. R. e. diacono card. Rondinino, eivsdem civitatis episcopo, anno Domini MDCLVI. Romae, typis Mascardi, MDCLVIII, superiorvm permissv.

In-4°, 4 f. - 101 p. — Avignon, ville.

P. 82, haec synodus celebrata est mense novembri 1656.

1656. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1656, sub Carolo Emmanuele de Gorrevod, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1656. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata anno 1656.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 5 et 129 D), p. 2.

1657 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA LUGDUNENSIS.

Synodus dioecesana Lugdunensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1657, sub Camillo de Neuville de Villeroy, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts et reglemens generavx faits au synode tenu à Lyon, le 27 d'auril 1657. *[Insigne.]* A Lyon, chez Iean-Aymé Candy, imprimeur ordinaire du roy & du clergé, M.DC.LVII.

In-8°, 18 p. — Lyon, ville.

1657 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA MARIANENSIS I.

Synodus dioecesana Marianensis I in Italia, celebrata die 15 maii 1657, sub Carolo Fabritio Giustiniani, episcopo Marianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvzioni et decreti sinodali fatti & publicati nel primo sinodo diocesano l'anno 1657, adi 15 maggio, dall' illustriss. & reuerendiss. monsig. Carlo Fabrizio Givstiniani, vescovo di Mariana et Accia, nella chiesa di Santa Maria della Bastia, sostituita in cathedrale di Mariana. *[Insigne.]* In Livorno, appresso Gio. Vinc. Bonfigli, con lic. de' sup., 1665.

In-4°, 4 f. - 285 p. - 1 f. — Genova, civica; Paris, Bibl. nat. B 2097.

P. 273-82, catalogus episcoporum Marianensium.

1657 maii 24-5. — SYNODUS DIOECESANA ADRIENSIS I.

Synodus dioecesana Adriensis I in Italia, celebrata diebus 24 et 25 maii 1657, sub Bonifacio Agliardi, episcopo Adriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana prima, ab illustriss. ac reuerendiss. d. d. com. Bonifacio Alliardo, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Adriensi, celebrata Adriae, in ecclesia cathedrali, anno M.DC.LVII, die 24 maij. *[Insigne.]* Venetiis, M.DC.LXIV, apud Laurentium Pradoctum, superiorum permissu.

In-8°, 4 f. - 143 p. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 5468.

P. 143, haec statuta edita sunt in synodo celebrata diebus 24 et 25 maii 1657.

1657 maii 24. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die 24 maii 1657, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances de M. l'évêque d'Angers, publiées en son synode, le 24 mai 1657.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 602-14.

1657 augusti 29. — SYNODUS DIOECESANA CATALAUNENSIS.

Synodus dioecesana Catalaunensis in Gallia, celebrata die 29 augusti 1657, sub Felice Vialart, episcopo Catalaunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, ordonnances, mandemens, reglemens et lettres pastorales, imprimez par ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Louis-Ant^ne^ de Noailles, évêque comte de Chaalons, pair de France. *[Insigne.]* A Chaalons, par Jacques Seneuze, imprimeur & libraire de mondit-seigneur & du clergé, sur le pont de Nau, au Lion, M.DC.XCIII, avec privilège dv roi et arrets de son conseil.

In-4°, 4 f. - 404 - viij p. - 14 f. (index). — Bayeux, chapitre; Grenoble, ville; Lyon, archevêché; Metz, séminaire; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat.; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché.

P. 1-14: „Statuts faits par Félix Vialart, évêque de Chaalons ... Lu au synode le 29 aoust 1657.“ Continet 28 statuta.

P. 36-50: „Reglemens faits en l'assemblée des archidiacres, doyens et promoteurs ruraux, tenuë les 7 et 8 novembre 1662, ... en notre séminaire épiscopal.“ Continet 24 constitutiones.

P. 50-3: „Reglemens faits dans l'assemblée des archidiacres, doïens et promoteurs ruraux, tenue le 23 septembre 1665, ... à notre séminaire de Chaalons.“

P. 55-64: „Ordonnances synodales publiées dans le synode tenu le deuxième de septembre 1671.“ Continet 9 statuta.

P. 65-126: „Mandemens faits par Félix Vialart, évêque de Chaalons ... confirmés au synode du 29 août 1657 et en celui du 2 septembre 1671.“

P. 299-322: „Statuts publiés dans le premier synode tenu par [Louis Antoine de Noailles], évêque de Chaalons, à Chaalons le quatorzième juin 1684. ... Leu et publié dans nos synodes des 14 juin 1684 et 24 septembre 1692.“

1657 septembris 24. — SYNODUS DIOECESANA LAUDENSIS V.

Synodus dioecesana Laudensis V in Italia, celebrata die 24 septembris 1657, sub Petro Vidoni, episcopo Laudensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Lavdensis qvinta, celebrata anno 1657, iussu illustriss. ac reuerendiss. d. d. Petri Vidoni, Dei et apost. sedis gratia episc. Laud. et com. &c., sanctiss. d. n. Alexandri divina providentia pp. VII praelati domestici & assistentis, ad serenissimum Io. Casimirvm, Poloniae & Suetiae regem potentissimum totumque Poloniae regnum & mag. ducatum Lituaniae, cum facultatibus legati de latere, nvncii apostolici, praeside specialiter deputato perillustri & adm. r. d. Cosmo Maiochio Gvsmerio, i. v. d., apostol. prot., can. eccl. cath. Laudae, ac eiusdem illustriss. d. episcopi vic. gen. *[Insigne.]* Lavdae, typis Caroli Pitti, superiorum permissu.

Sine anno, (1659), in-4°, 5 f. - 148 p. - 2 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica.

In fronte adest duplex titulus similis.

P. 2, haec synodus indicitur celebranda ad diem 24 septembris 1657.

P. 97-118: „Decreta generalia condita a perill. et rev. d. d. Francisco Bossio, episcopo Novariensi et comite etc., visitatore apostolico civitatis dioecesisque Laudensis, Gregorio XIII pont. max., anno M.D.LXXXIIII. Laudae, apud Carolum Pittum, M.DC.LIX.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodus Laudensis septima, quam illustrissimus & reverendissimus d. d. Joseph Gallarati, Dei et apostolicae sedis gratia, episcopus Laudensis et comes, solio pontificio assistens, abbas commendatarius S. Marthae loci Fregnani Cremonensis, nec non praepositus S. Victorini Terrae Cotii Vercellensis, celebrabat feriis secunda, tertia et quarta dominicam III post Pentecosten immediate sequentibus, scilicet 9, 10, 11 mensis junii anni 1755: nonnullis additis constitutionibus apostolicis, et sacr. congregationum declarationibus, quibus decreta confirmantur. Mediolani, MDCCLVI, ex typographia Petri Antonii Frigerii, superiorum permissu.

In-4°, 10 f. - 299 p. - 1 f. — Bologna, università; Milano, Ambrosiana; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 262: Erimpertus, episcopus Laudensis, interfuit anno 828, concilio Mantuano. (Cf. Hippolitus Donesmundus, *Hist. eccl. Mantuae,* part. I, lib. 3.)

P. 275: „Fr. Raymundus Summaripa Laudensis, ordinis Praedic., (episcopus Laudensis), interfuit concilio provinciali Mediolanensi anni 1293. (Ex Besutio.)“

P. 276: „Aegidius ab Aqua, Laudensis, (episcopus Laudensis) concilio provinciali Mediolanensi anno 1311 die 5 iulii Bergomi coacto praesens [fuit]. Acta dicti concilii Cremonae impressa.“

P. 277: „Paulus ex Cadamustorum domo, Laudensis [episcopus Laudensis], synodum dioecesanam habuit pro tuendis ecclesiae suae iuribus anno 1364, cuius fragmenta extant in archivio episcopali.“

P. 284: „Ludovicus Taberna, Mediolanensis, [episcopus Laudensis], dioecesana synodo anno 1591 habita, res ecclesiasticas constituit.“

P. 286: „Frater Michael Angelus Seghitius, ordinis Praedicatorum, [episcopus Laudensis], synodum habuit“ anno non indicato sed 1619.

P. 287: „Clemens Gera, Novariensis, [episcopus Laudensis], synodum coegit“ anno non indicato sed 1637.

P. 288: „Petrus Vidonus, Cremonensis, [episcopus Laudensis], synodum congregavit“ anno non indicato sed 1657.

P. 290: „Bartholomaeus Menattus, [episcopus Laudensis], synodalem actionem anno 1689 mense martio peregit.“

3) Synodus dioecesana Laudensis nona, ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Joanne Baptista Rota, Dei et apostolicae sedis gratia, sanctae Laudensis ecclesiae episcopus, celebrata diebus 28, 29, 30 septembris anno 1896. Laudae, ex typographia episcop. Quirico et Camagni.

Sine anno, (1896), in-8°, LXXVII - 239 p. — Milano, seminario; Roma, Vittorio Emanuele.

P. VIII, mentio synodorum habitarum praeteritis temporibus: „La nostra diocesi dal primo sinodo 1574, radunato dal vescovo Antonio Scarampe, poco dopo il s. concilio di Trento, al quale dopo tre soli anni 1577, tennero dietro i decreti generali diocesani di Gerolamo Federici, vescovo di Lodi e nunzio apostolico presso il duca di Savoia, coi successivi sinodi diocesani raccolti per la sollecitudine de' suoi pastori Lodovico Taverna 1591, fr. Michelangelo Seghizzi 1619, Clemente Gera 1637, cardinale Pietro Vidoni 1657, nunzio apostolico presso il re di Polonia, Bartholomeo Menati 1689 et Giuseppe Gallarati 1755 . . .“

1657 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA VOLATERRANA.

Synodus dioecesana Volaterrana in Italia, celebrata die 2 octobris 1657, sub Horatio d'Albizi, episcopo Volaterrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Volaterranae, habitae ab illvstriss. & reverendiss. d. Horatio de Albizis, episcopo Volaterrarvm, s. R. i. principe & comite &c., die II mensis octobris anni MDCLVII. Senis, apud Bonettos, typis publicis, MDCLIX, superiorum permissu.

In-4°, 178 p., cum fig. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa.

1657 octobris 18-9. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA V.

Synodus dioecesana Faventina V in Italia, celebrata diebus 18 et 19 octobris 1657, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones qvintae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. dd. Carolo Rossetto, tit. S. Sylvestri in Capite s. R. e. presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedr. eccl., die 18 & 19 octobris anni 1657. *[Insigne.]* Faventiae, typis Georgij Zarafallij, 1658.

In-4°, 25 p. (oratio synodalis) - 93 p. — Parma, Palatina; Siena, civica.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 2), parte V.

1657 novembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 13 novembris 1657, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 436-8.

1657 novembris 27. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS II.

Synodus dioecesana Aquensis II (Acqui) in Italia, celebrata die 27 novembris 1657, sub Ioanne Ambrosio Bicuto, episcopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs, (1659, *titulus supra col.* 339).

1657. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1657, sub Claudio d'Achey, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1657. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata anno 1657, sub Ludovico Barbier de la Rivière, episcopo Lingonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Marcel, *Livres liturgiques de Langres,* (1892), p. 188, n. 34:

„En 1657, Mgr Louis Barbier de La Rivière, évêque de Langres, tint dans cette ville un synode, dont l'abbé Mathieu *(Manuscrits* conservés au grand séminaire de Langres, III, 353-8) a donné les statuts. Il affirme (Abregé chronologique de l'histoire des évêques de Langres, 2e édit. Langres, Laurent fils, 1844, p. 221) que ces statuts ont été imprimés; on n'en connaît pas actuellement d'exemplaire."

1658 februarii 19. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS IV.

Synodus dioecesana Albensis IV in Italia, celebrata die 19 februarii 1658, sub Paulo Brizio de Bra, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs qvarta historialis sanctae Albensis ecclesiae, in qva ivra omnivm ecclesiarvm et redditus beneficiorum in lucem mandantur, ad futuram rei memoriam, habita in cathedrali, tempore solemnis translationis sanctorum tutellarium & sacrarum reliquiarum in festo S. Frontiniani, martyris, totius dioecesis protectoris, die 19 februarij anni 1658, svb illvstrissmo et reverendissmo dd. Pavlo Britio, episcopo Alben. et comite, sedente sanctissimo d. n. d. papa Alexandro VII, p. o. m. *[Insigne.]* Carmagnoliae, typis Bernardini Columnae, 1658.

(Titulus partis II:) Il metroposcopo sacro, panegirico di f. Francesco Maria Ferragatta, maestro Agostiniano, in lode di s. Frontiniano, martire, prottetore della città d'Alba, detto alla stessa & alli signori delle città confederate, nel giorno della sua festa, li 19 de febraro, per la solenne translatione del medemo, e de sancti Alessandro e Cassiano, Evfredo e Theobaldo, comprotettori, et in occasione della sinodo quarta celebrata dall' illustrissimo e reuerendissimo monsignor Paolo Britio, vescouo d'Alba e conte. In Carmagnola, MDC.LIX, per Bernardino Colonna, con licenza de' superiori.

In-4°, 2 partes, 2 f.-235 p.-69 fsn. — Alba, vescovato; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.

1658 martii 20. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, habita die 20 martii 1658, sub Mario Ambrosio Capello, episcopo Antverpiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodi Mechlinienses novissimae, seu collectio eorum quae in viginti congregationibus archipresbyterorum egit ac decrevit eminentissimus ac reverendissimus dominus Engelbertus cardinalis Stezcka, archiepiscopus Mechliniensis; accedunt

nonnulla alia ad disciplinam dioecesis spectantia. Mechliniae, P. J. Hanicq, summi pontificis, s. congregationis de Propaganda fide et archiep. Mechl. typographus, MDCCCLIV.

In-8°, 232 p. — Gand, université; Orléans, séminaire; St. Gallen, Stiftsbibliothek.

P. 9, mentio synodorum Mechliniensis anni 1609 et Gandavensis 1613. P. 14, mentio synodi habitae die 21 aprilis 1790 a Ioanne Henrico Frankenberg, archiepiscopo Mechliniensi, et synodorum Antverpiensium celebratarum annis 1612, 1658 et 1779.

2) Van de Velde et de Ram, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 187.

1658 aprilis 14. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata die 14 aprilis 1658, sub Ascanio Filamarino, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251), fol. 18.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

3) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1658 maii 7-8. — SYNODUS DIOECESANA NONANTULANA.

Synodus dioecesana Nonantulana in Italia, celebrata diebus 7 et 8 maii 1658, sub Antonio Barberini, abbate Sancti Silvestri de Nonantula.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et practicabilia decreta synodi dioecesanae avgvstae abbatiae S. Silvestri de Nonantvla, nullo medio s. sedi subiectae, ivssv eminentiss. et reverendiss. d. d. card. Antonii Barberini, episcopi Tvscvlanen., s. R. e. camerarij, magni Franciae elemosinarij, & eiusdem abbatiae abbatis & perpetui commendatarij, a Caesare de Panimollis in spiritualibus & temporalibus vicario generali, celebratae in cath. eccl. S. Siluestri, die 7 & 8 maij 1658. *[Insigne.]* Bononiae, typis haeredis Victorij Benatij, 1658, impressoris abbatialis, superiorum permissu.

In-4°, 287 p. — Bologna, università; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2133; Roma, Vaticana.

1658 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA MONSPELIENSIS I.

Synodus dioecesana Monspeliensis I in Gallia, celebrata die 8 maii 1658, sub Francisco Bosquet, episcopo Monspeliensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Reglemens ecclesiastiqves de monseignevr l'illustrissime et reverendissime Charles de Pradel, evesqve de Montpellier, pvbliez av synode diocesain tenu par mondit seigneur, le 29 d'octobre 1676. A Montpellier, par Daniel Pech, imprimeur du roy, de monseigneur l'evesque & de la dite ville, M.DC.LXXVI.

In-4°, 31 p., cum insigni. — Grenoble, ville.

P. 31, mentio synodi I, celebratae die 8 maii 1658, sub Francisco Bosquet, episcopo Montispessulani.

2) Statuts et ordonnances synodales du diocèse de Montpellier, imprimées par ordre de monseigneur Charles Joachim Colbert, évêque de Montpellier. A Montpellier, chez la veuve d'Honoré Pech, imprimeur ordinaire du roy, de nosseigneurs des états, de monseigneur l'évêque, du clergé, de l'université & de la ville, M.DCC.XXV.

In-4°, XXXII-112 p.-2 f. (index). — Avignon, ville.

P. III-XXX: „Règlemens ecclésiastiques de monseigneur l'illustrissime et réverendissime Charles de Pradel, évêque de Montpellier, publiez au synode diocésain tenu par mondit seigneur, le 29 d'octobre 1676."

P. XXXI: „Conformément aux ordonnances de François Bosquet, renduës en son premier synode tenu le huit de may mil six cens cinquante-huit."

P. 1-29: „Statuts et règlements ecclésiastiques publiez au synode du diocèse de Montpellier, tenu par monseigneur Charles Joachim Colbert, évêque de Montpellier, le 17 mars 1700, et confirmez dans celui du 15 mai 1725."

1658 maii 8-10. — SYNODUS DIOECESANA TOLETANA.

Synodus dioecesana Toletana in Hispania, celebrata diebus 8, 9 et 10 maii 1658, sub Balthasare de Moscoso y Sandoval, archiepiscopo Toletano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales del emin^{mo} y rever^{mo} señor don Baltasar de Moscoso y Sandoval, cardenal de la santa iglesia de Roma del titvlo de Santa Crvz en Iervsalen, arzobispo de Toledo, primado de las Españas, chanciller mayor de Castilla, del consejo de estado de sv magestad &c. Con privilegio, en Toledo, por Francisco Calvo, impressor del rey n. s., año M.DC.LX.

In-folio, 32 f. - 247 p. - 16 f. (index). — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 424; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 18, 24, 25 et 32, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 8, 9 et 10 maii 1658.

Fol. 6: „Estas constituciones synodales ordenamos, aviendose visto las que en este arçobispado hizieron los arçobispos nuestros predecessores, don Alonso Carrillo, don fray Francisco Ximenez de Cisneros, don Gaspard de Quiroga, el serenissimo señor archiduque Alberto, el governador don Tellez Giron, don Bernardo de Roxas y Sandoval, y el serenissimo señor cardenal infante."

1658 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata die 5 iunii 1658, sub Carolo de Bourbon, episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodavx d'illvstrissime et reverendissime messire Charles de Bovrbon, evesqve de Soissons, conseiller dv roy ordinaire en tous ses conseils, povr le reglement de son diocese. *[Insigne.]* A

Paris, de l'imprimerie d'Antoine Vitré, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, M.DC.LVIII.

In-4°, 22 p. — Paris, Mazarine.

P. 22, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 5 iunii 1658.

P. 21: „Nous renouvelons et confirmons les anciens statuts et autres règlements faits par nos prédecesseurs Simon de Bucy [qui synodos celebravit annis 1381 et 1403, cf. Gams, *Series episc.*, p. 633], Symphorian de Bulliou [1528-34], Charles de Rouci [1557-85], Hierosme Hannequin [1585-619], et feu messire Simon le Gras [1624-56]."

1658 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS I.

Synodus dioecesana Tullensis I in Gallia, celebrata die 5 iunii 1658, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvta synodi dioecesanae Tullensis, ab illustrissimo & reuerendissimo in Christo patre & domino d. Andrea dv Savssay, episcopo & comite Tullensi, s. R. i. p., Tulli, die quinta mensis iunij, anno Domini M.DC.LVIII celebratae. *[Insigne.]* Tvlli Levcorvm, apud Gerardvm Perin, illustrissimi & reuerendissimi d. episcopi Tullensis typographum iuratum, M.DC.LVIII, auec priuilege.

In-8°, 64 p. — Paris, Bibl. nat. B 5621 et 17150; Paris, Mazarine; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Statvta synodalia dioecesis Tvllensis, ab illvstrissimo et reverendissimo in Christo patre & domino d. Andrea dv Savssay, episcopo & comite Tullensi &c., christianissimi domini nostri regis ab omnibus consiliis, Tulli celebrata. *[Insigne.]* Tvlli Levcorvm, apud I. Lavrentivm & I. Fr. Lavrent., typographos regios & episcopales, M.DC.LXXI.

In-12°, 139 p. — Besançon, ville.

P. 5-76: „Statuta primae synodi dioecesanae Tullensis, ab Andrea du Saussay, episcopo et comite Tullensi, Tulli, die 5 iunii 1658, celebratae."

P. 76-106: „Ordonnances de Mgr [A. du Saussay] évêque et conte *(sic)* de Toul, faites et publiées en synode diocésain de l'évêché de Toul, tenu audit Toul, le 15 avril 1665."

P. 101-2, statuta synodi dioecesanae Tullensis celebratae die 7 maii 1659.

P. 102-4, statuta synodi dioecesanae Tullensis celebratae die 7 aprilis 1660.

P. 104-6, statuta synodi dioecesanae Tullensis celebratae die 27 aprilis 1661.

P. 106-17: „Ordonnances faites au synode diocésain de l'évêché de Toul, célébré par Mgr A. du Saussay, évêque conte *(sic)* de Toul, le 8 mai 1669."

P. 118-39: „Ordonnances faites au synode diocésain de l'évêché de Toul, célébré par Mgr André du Saussay, évêque et conte *(sic)* de Toul, le 16 avril 1670."

1658, circa iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 9 iunii 1658, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 614-8.

1658 iunii 13. — SYNODUS DIOECESANA TIBURTINA.

Synodus dioecesana Tiburtina in Italia, celebrata die 13 iunii 1658, sub Marcello de Santa Croce, cardinali episcopo Tiburtino.

Exstant constitvtiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Tibvrtinae, ab emin^mo^ et rev^mo^ domino d. Marcello, tit. S. Stephani in Coelio monte s. R. e. presbytero card. Santa Crucio, episcopo Tibvrtino, celebratae anno Domini MDCLVIII die XIII iunij. Romae, typis Mascardi, MDCLVIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 6 f.-126 p. — Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 2210; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Alessandrina; Roma, Vaticana.

1658 ante iulium. — CONSTITUTIONES DIOECESIS VALENTINAE.

Constitutiones dioecesis Valentinae in Hispania, editae ante mensem iulium 1658, sub Petro de Urbina, episcopo Valentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Valencia, 1658, por el obispo D. Fr. Pedro Urbina. Valencia, ap. Nogués, 1658.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 378.

1658 iulii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA AESINA.

Synodus dioecesana Aesina in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iulii 1658, sub Alderano Cybo, episcopo Aesino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordinationes et decreta in synodo Aesina, IV V et VI ivlii M.DC.LVIII celebrata, eminentissimo et reverendissimo domino Alderano, titvli S. Pvdentianae s. R. e. presbytero cardinali Cybo, episcopo. Anionae, apud Franciscum Seraphinum, M.DC.LXV, dd. svperiorvm permissv.

In-4°, 333 p., cum fig. — Roma, Propaganda.

1658 augusti 18. — SYNODUS DIOECESANA BARIENSIS III.

Synodus dioecesana Bariensis III in Italia, celebrata die 18 augusti 1658, sub Didaco Sersale, archiepiscopo Bariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Tertia diaecesana synodvs Bariensis, habita ab illustriss. ac reuerendiss. domino Didaco Sersali, eiusdem ecclesiae & Canusinae sedis archiepiscopo & summi pontificis assistente, die dominica 18 augusti 1658; adiecta sunt nonnulla pontificum decreta, casuum reseruatorum breuis explicatio, instructio pro confessarijs, breue ordinandorum ad maiores & minores ordines examen, & aliqua in

commune commodum vulgari lingua edita, quorum indicem versa pagina indicabit. *[Insigne.]* Macerate, apud Augustinum Grisei, 1659, superiorum permissu.

In-4°, 8 f.-259 p. — Paris, Bibl. nat. B 1986; Roma, Vaticana.

P. 79-259, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1658 septembris 4. — SYNODUS DIOECESANA SENONENSIS.

Synodus dioecesana Senonensis in Gallia, celebrata die 4 septembris 1658, sub Ludovico Henrico de Pardaillan de Gondrin, archiepiscopo Senonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Recveil des statvts synodavx du diocese de Sens, pvbliez dans le synode general tenu à Sens, par monseignevr l'illvstriss. et reverendiss. Lovis Henry de Gondrin, archeuesque de Sens, primat des Gaules & de Germanie, le 4 iour de septembre 1658. A Sens, chez Lovis Prvssvrot, imprimeur de mondit seigneur l'archeuesque, deuant le palais archiepiscopal, au Nom de Iesvs, M.DC.LIX.

In-4°, 8 f.-84 p. — Paris, Bibl. nat. B 21403; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Recveil des statvts synodavx dv diocèse de Sens, pvbliez dans le synode general tenu à Sens, le 4 iour de septembre 1658, par monseigneur l'illvstriss. et reverendiss. Lovis Henry de Gondrin, archeuesque de Sens, primat des Gaules & de Germanie. Seconde édition. A Sens, chez Lovis Prvssvrot, imprimeur de mondit seigneur, deuant le palais archiepiscopal, au Nom de Iesvs, M.DC.LXV.

In-12°; 8 f.-92 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5607; Paris, Sainte-Geneviève.

3) Recueil des statuts synodaux du diocèse de Sens, publiez dans le synode général tenu à Sens le 4 jour de septembre 1658, par monseigneur l'illustrissime et reverendiss. Louis-Henry de Gondrin, archevêque de Sens, primat des Gaules & de la Germanie. Troisième édition. A Sens, chez Loüis Prussurot, imprimeur de mondit seigneur, deuant le palais archiepiscopal, au Nom de Jésus, M.DC.LXX.

In-8°, 8 f.-91 p. — Paris, Bibl. nat. B 5608.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Recueil des statuts synodaux du diocèse de Sens, revvs, avgmentés et pvbliés dans le synode general tenu à Sens le 24 de septembre 1692, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Hardoüin Fortin de la Hoguette, archevêque de Sens, primat des Gaules & de Germanie. *[Insigne.]* A Sens, chez Claude Auguste Prussurot & Laurent Raveneau, imprimeurs de mondit seigneur, du clergé & de la ville, au Nom de Jésus, M.DC.XCIII.

In-8°, 8 f.-64-31 p. (prosne). — Grenoble, ville; Marseille, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 5609 et 16674; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Sens, musée diocésain; Sens, ville.

Fol. 2, mentio statutorum editorum a Ludovico Henrico de Gondrin, archiepiscopo Senonensi, in synodo celebrata die 4 septembris 1658.

1658 decembris 9. — SYNODUS DIOECESANA CASALENSIS.

Synodus dioecesana Casalensis in Italia, celebrata die 9 decembris 1658, sub Hieronymo Francisco Miroglio, episcopo Casalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Specvlvm ecclesiasticvm dioecesis Casalensis, propositvm ab illvstrissimo et reverendissimo d. d. Hieronymo Francisco Mirolio, episcopo Casalen. & comite &c., in synodo dioecesana habita Casali, anno M.DC.LVIII. *[Insigne.]* Casali, apud Franciscum Martam, impressorem ducalem & episcopalem, superiorum permissu.

(Fol. 5, secundus titulus:) Constitvtiones et scita synodalia nuper firmata in comitijs dioecesanis, svb illvstr^mo^ et reverend^mo^ dd. Hieronymo Francisco Mirolio, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Casalensi & comite &c., celebratis anno Domini M.DC.LVIII, V id. dec., Alexandro VII svmmo pontifice, adiectis constitutionibus & decretis pontificijs, distributisque diebus, quibus singula euulganda erunt a parochis, cum proemiolis promulgationi eorumdem accommodatis, quibus parochi pro suo quique commodo vti poterunt ad altius eorum obseruantiam existimationemque populis imprimendam. Casali, apud Franciscum Martam, superiorum permissu.

Sine anno, (1658), in-4°, 16 f.-142 p. — Novara, seminario; Torino, Bibl. naz.

P. 99-142, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1658. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1658, sub Carolo Emmanuele de Gorrevod, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1658. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXV.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXV in Italia, celebrata anno 1658, sub Alphonso Litta, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Mediolanensis XXXV, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Alphonso Litta, Dei & apostolicae sedis gratia s. Mediolanensis eccl. archiep. &c., habita anno M.DC.LVIII. *[Insigne.]* Mediolani, apud impressores archiepiscopales.

(P. 75, secundus titulus:) Monita execvtionis decretorum prouincialium & dioecesanorum ex sinodo *(sic)* dioecesana Mediolanensi vndecima, iussu illustriss. & reuerendiss. d. d. Alphonsi Littae, s. M. ecclesiae archiep., huic synodo 35, ad promptiorem eorundem vsum, adiecta. *[Insigne.]* Mediolani, apud impressores archiepiscopales.

(P. 177, tertius titulus:) Ragionamento primo synodale, fatto da monsignore Vitaliano Oldrado, oblato, canonico ordinario, theologo della metropolitana, e consultore del sant' officio di Milano. In Milano, nella stampa archiepiscopale.

(P. 191, quartus titulus:) Ragionamento fatto dal m. reu. sig. Carlo Francesco Ceresolo, oblato, preuosto di Verdello, nel secondo giorno della sinodo trigesimaquinta, celebrata l' anno M.DC.LVIII, nella metropolitana di Milano. In Milano, nella stampa archiepiscopale.

Sine anno, (1658), in-8°, 2 f.-218 p. — Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 5504; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina.

1658. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1658, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1658. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata anno 1658, sub Georgio Lippay de Zombor, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), p. 386-93.

1659 martii 27. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 27 martii 1659, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 841-4.

1659 aprilis 22-4. — SYNODUS DIOECESANA DERTONENSIS.

Synodus dioecesana Dertonensis in Italia, celebrata diebus 22, 23 et 24 aprilis 1659, sub Carolo Septala, episcopo Dertonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Decreta, (circa 1659, *titulus supra col.* 37, n. 2).

1659 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS VI.

Synodus dioecesana Viterbiensis VI in Italia, celebrata die 27 aprilis 1659, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitvtiones, (1660, *titulus supra col.* 345).

1659 aprilis 29-30. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS I.

Synodus dioecesana Imolensis I in Italia, celebrata diebus 29 et 30 aprilis 1659, sub Ioanne Stephano Donghi, episcopo Imolensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta primae synodi dioecesanae, ab eminentissimo, reuerendissimo d. d. Ioanne Stephano, tit. S. Agathae s. R. e. diacono card. Donghio, episcopo Imolae, comite &c., celebratae in cathedrali ecclesia, die 29 & 30 aprilis 1659. *[Insigne.]* Imolae, apud Hiacyntum *(sic)* Massensem, impressorem episcopalem, M.DCLIX.

In-4°, 2 partes, 4 f.-16-84 p. — Paris, Bibl. nat. B 2079; Paris, Sainte-Geneviève.

Parte I, p. 1: „Arridet enim magis quae a praedecessoribus nostris Musotto, Paleotto, Millino, per synodales actiones et a Fabio Chisio, s. R. e. cardinali nunc autem sanctissimo domino nostro Alexandro septimo, per edicta sancte constituta sunt, confirmare."

Parte II, p. 1-20: „Decreta edita in synodo dioecesana Imolensi reverendissimi domini Alexandri Musotti, die 22 augusti 1584."

P. 21: „Decreta synodorum trium dioecesanarum illustrissimi et reverendissimi Ferdinandi Millini, episcopi Imolensis, edita anno 1622, [die 15 maii] 1628 et 1638."

P. 45-58, catalogus episcoporum Imolensium.

P. 55: „Alexander Musottus, episcopus Imolensis, 1580-607, salutaribus editis decretis, dioecesanam synodum bis celebravit," id est die 22 augusti 1584, et inter annos 1585 et 1607.

P. 57: „Ferdinandus Millinus, episcopus Imolensis, 1619-44, tres synodos celebravit," scilicet anno 1622, die 15 maii 1628 et anno 1638.

1659 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 29 aprilis 1659, sub Petro de Marca, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 1035-8.

1659 maii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata diebus 4, 5 et 6 maii 1659, sub Ioanne Whachtendonck, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta et statuta synodi dioecesanae Namvrcensis, die qvarta maii anno M.DC.LIX, in ecclesia cathedrali S^ti^ Albani tractari inchoatae, & die sexta ejusdem mensis & anni a meridie absolutae, praesidente in ea per-illustri ac rev^mo^ in Christo patre ac domino d. Joanne a Whachtendonck, episcopo Namurcensi. Brvxellae, typis Huberti Anthonij Velpij, typog. reg., sub Aquila aurea, juxta palatium, M.DC.LX.

In-4°, 4 f.-109 p.-2 f. — Le Mans, ville; Lyon, séminaire; Paris, Bibl. nat. B 2329; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché; Roma, Vaticana; Toulouse, ville; Troyes, ville.

2) Decreta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4).

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 844-73.

1659 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 7 maii 1659, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statvta, (1658, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 101-2.

1659, circa iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pontecostes, id est circa diem 1 iunii 1659, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 627-31.

1659 iunii 2. — SYNODUS DIOECESANA MAIORICENSIS.

Synodus dioecesana Maioricensis in Hispania, celebrata die 2 iunii 1659, sub Didaco de Escolano, episcopo Maioricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Synodalivm constitvtionvm episcopatvs sive dioecesis Maioricensis, per illvstrissimvm et reuerendissimvm dominum d. Didacum de Escolano, Dei & apostolicae sedis gratia eiusdem dioecesis episcopum, in dioecesana synodo apvd cathedralem ecclesiam celebrata, conditarum & promulgatarum, anno salutis sexcentesimo quinquagesimo nono supra millesimum. Matriti, ex typographia Dominici Garcia Morras, anno 1660.

In-4°, 8 f.-745 p.-50 f. (index). — Paris, Mazarine.

Fol. 7, haec synodus indicitur ad diem 2 iunii 1659.

Fol. 3: „Thomas a Rocamora, praedecessor noster piae recordationis et bonae memoriae, post visitationem suam sanctis institutis, legibus et mandatis praelo excusis."

Fol. 4: „Quare ab illustrissimo domino d. fratre Ioanne a Santander, anno 1636 (23 ab hoc) ultima invenitur celebrata" synodus.

1659 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS I.

Synodus dioecesana Mutinensis I in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iunii 1659, sub Hectore Molza, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitvtiones in prima dioecesana synodo decretae die 4, 5, 6 iunij 1659, ab illustris^mo^ et reuerendiss^mo^ d. d. Co. Hectore Molza, episcopo Mvtinen. Mvtinae, ex typographia Andreae Cassiani, 1660, impressoris episcopalis.

(Titulus partis II:) Tasse della cancellaria episcopale di Modana, fatte d' ordine d' illustriss. e reuerendiss. sig. Ettore Molza, vescouo di Modana. In Modana, per Andrea Cassiani, stampatore episcopale, 1660.

In-8°, 2 partes, 171 - 22 p. — Bologna, università; Modena, Estense; Roma, Propaganda.

1659 iunii 5-7. — SYNODUS DIOECESANA PARMENSIS.

Synodus dioecesana Parmensis in Italia, celebrata diebus 5, 6 et 7 iunii 1659, sub Carolo Nembrini, episcopo Parmensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitvtiones synodales, ab illvstriss^mo^ et reverendiss^mo^ d. Carolo Nembrino, episcopo Parmae et comite, promvlgata in synodo dioecesana Parmensi, anno 1659, die 5, 6, 7 mense iunij. *[Insigne.]* Parmae, typis Erasmi de Viothis, impressoris episcopalis, 1660.

In-4°, 6 f.-212 p. — Bologna, università; Lucca, governativa; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

1659 iunii 14-5. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata diebus 14 et 15 iunii 1659, sub Alexandro Sperelli, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitutiones, (1697, *titulus supra col.* 339).

1659 novembris 18. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 18 novembris 1659, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 438-9.

1659. — STATUTA DIOECESIS ALETENSIS.

Statuta dioecesis Aletensis in Gallia, edita anno 1659, sub Nicolas Pavillon, episcopo Aletensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Statuts, (1675, *titulus supra col.* 238, n. 3).

1659. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1659.

De hac synodo confer opus cui titulus: [Peltier], *Dictionnaire*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1659. — STATUTA DIOECESIS MATISCONENSIS.

Statuta dioecesis Matisconensis in Gallia, edita anno 1659, sub Ioanne de Lingendes, episcopo Matisconensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Ordonnances synodales, de monseig. l'illust. & reuerend. pere en Diev messire Iean de Lingendes, euesque de Mascon. *[Insigne.]* A Mascon, chez Simon Bonard, imprimeur de la ville & de monseigneur l'evesque, 1659.

In-12°, 3 f. (praefatio) - 104 p. — Grenoble, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 2, statuta edita absque mentione synodi.

1659. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1659, sub Bernardo Caballero y Paredes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1659. — SYNODUS DIOECESANA PISANA.

Synodus dioecesana Pisana in Italia, celebrata anno 1659, sub Scipione Pannocchieschi, archiepiscopo Pisano.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Acta, (1818, *titulus supra col.* 51), p. 13.

1659. — SYNODUS DIOECESANA VENCIENSIS.

Synodus dioecesana Venciensis in Gallia, celebrata anno 1659, sub Antonio Godeau, episcopo Venciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Ordonnance de monseigneur l'évêque de Vence [Antoine Godeau], aux prieurs, vicaires, curés et confesseurs de son diocèse, en publiant, dans son synode de l'année 1659, les instructions de saint Charles Borromée, cardinal et archevêque de Milan, laquelle ordonnance porte la censure d'un livre intitulé: „Apologie pour les casuistes ....", 6 mai 1659.

Paris, Bibl. nat. — Ipse non vidi.

1660 post februarium. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE ROTHOMAGENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Rothomagensis in Gallia, habitus in civitate Pontisarae (Pontoise), post mensem februarium 1660, praeside Francisco de Harlay de Champallon, archiepiscopo Rothomagensi.

De hoc conventu confer opus cui titulus:
Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 148-9, continet epistolam gallice scriptam a Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi, pro conventu episcoporum huius provinciae Pontisarae (Pontoise) habituro; haec epistola datur Parisiis, die 20 februarii 1660.

1660 martii 10. — STATUTA DIOECESIS CARNOTENSIS.

Statuta dioecesis Carnotensis in Gallia, edita die 10 martii 1660, sub Ferdinando de Neuville, episcopo Carnotensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Reglements de monseignevr illvstrissime et reverendissime evesque de Chartres, pour estre gardez & obseruez dans tout son diocese. *[Insigne.]* A Chartres, chez Clavde Peigné l'aisné, marchand libraire & imprimeur ordinaire de mondit seigneur, demeurant pres la grande Boucherie, M.DC.LXIX.

In-4°, 16 p. — Chartres, ville.

P. 3 et 16, haec statuta edita sunt sub data: Carnuti, 10 martii 1660 (*sic, forte legendum* 1669), a Ferdinando de Neuville, episcopo Carnotensi.

1660 aprilis 7. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 7 aprilis 1660, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statvta, (1671, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 102-4.

1660 aprilis 11-3. — SYNODUS DIOECESANA AUXERENSIS ET CHERSENSIS I.

Synodus dioecesana Auxerensis (Ossero) et Chersensis I in Dalmatia, celebrata diebus 11, 12 et 13 aprilis 1660, sub Ioanne de Rubeis, episcopo Auxerensi et Chersensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Decreti sinodali della diocesi di Ossero e Cherso, publicati nella prima sinodo di monsig. illvstriss. e reverendiss. vescovo Giovanni de Rossi, celebrata il di 11, 12 e 13 aprile 1660, dedicati all'eminentiss. e reverendiss. sig. cardinal d'Elci. In Venetia, MDCLX, appresso Andrea Giuliani, con licenza de svperiori.

In-4°, 69 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2138.

1660 aprilis 13. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS TORNACENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Tornacensis in Belgio, habita die 13 aprilis 1660, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:
1) Acta in congregatione quae vulgariter nuncupatur synodus & haberi solet quolibet anno Tornaci, sicut et hoc anno 1660, martis, 13 aprilis, eadem feria tertia. Tornaci, vidua A. Quinque, 1660.

In-8° minori, 47 p. — Gand, université.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 876-81.

1660 maii 9-10. — SYNODUS DIOECESANA AQUAEPENDENTIS.

Synodus dioecesana Aquaependentis in Italia, celebrata diebus 9 et 10 maii 1660, sub Nicolao Leti, episcopo Aquaependenti.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Constitvtiones et decreta ex dioecesana synodo Aqvapenden., Nicolao Laeto episcopo, die 9 & 10 maij 1660 promulgata, quibus accesserunt marginales allegationes plurimae, aut concordantes, aut ma-

terias, ad praescriptum veterum & recentiorum sanctionum & maxime s. s. congregationum decretorum & s. rotae R. decisionum, fuse tractantes. Romae, typis Ignatij de Lazaris, M.DC.LXV, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-130 p.-5 f. (index). — Carpentras, ville; Genova, università; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 1971; Roma, Propaganda.

1660 maii 13-4. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA VI.

Synodus dioecesana Faventina VI in Italia, celebrata diebus 13 et 14 maii 1660, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones sextae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo Rossetto, tituli S. Sylvestri in capite s. R. e. presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedr. eccl., die 13 & 14 maij anni 1660. *[Insigne.]* Faventiae, typis Georgij Zarafallij, 1660.

In-4°, 58 p.-3 f. (index). — Parma, Palatina.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 3), parte VI.

1660, circa maii 16. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 16 maii 1660, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 632-7.

1660 maii 25 - 1661 iunii 22. — CONVENTUS GALLICANI CLERI.

Conventus Gallicani cleri, habitus primo in civitate Pontisarae (Pontoise), deinde Parisiis, a die 25 maii 1660 ad diem 22 iunii 1661.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Assemblée du clergé de 1661. — Orléans, ville, codex ms. 878, saeculi XVIII, fol. 169-72. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* XII, 315.

2) Epistola ad illustris. et reverendis. utriusque ordinis ecclesiae gallicanae patres, ad comitia generalia anni MDCLX Parisiis congregatos, in qua fit discussio privilegii illius quo quibusdam monasteriis facultas, per quemcumque voluerint episcopum, ordines sacros recipiendi, concessa est. Parisiis, 1660.

Amiens, ville. — Ipse non vidi.

3) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, commencée à Pontoise et continuée à Paris, ès années 1660 et 1661. Paris, A. Vitré, 1660.

In-folio. — Ipse non vidi.

4) Remonstrances faites à l'assemblée générale du clergé de France, sur diverses entreprises contre l'authorité épiscopale et les libertez de l'église. Paris, 1660.

Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

5) Difficultez proposées à l'assemblée générale du clergé de France qui se tient à Paris, en cette présente année 1661, sur ses délibérations touchant le formulaire [auctore Antonio Arnauld et Nicole, 6 maii 1661].

Sine loco nec anno, in-4°. — Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. Ld.[4] 292.

6) Ordonnance de M. M. les vicaires généraux de monseigneur l'éminentissime card. de Retz, archevêque de Paris, contre la délibération de l'assemblée du clergé, touchant la traduction du messel en françois. Paris, Ch. Savreux, 1661.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

7) Relation des délibérations du clergé de France sur les constitutions des papes Innocent X et Alexandre VII, avec différentes piéces y relatives. Paris, par Ant. Vitré, 1661.

In-4°. — Douai, ville. — Ipse non vidi.

8) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. IV, p. 457-811, et append. p. 145-74.

1660 iunii 6-8. — SYNODUS DIOECESANA FIRMANA.

Synodus dioecesana Firmana in Italia, celebrata diebus 6, 7 et 8 iunii 1660, sub Carolo Gualterio, archiepiscopo Firmano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodi Firmanae provincialis svb illustrissimo et reverendissimo d. Sigismvndo Zanettino, et dioecesana svb eminentissimo et reverendissimo d. Carolo card. Gvalterio, archiepiscopis ac principibvs Firmanis. Firmi, apud Andream de Montibus, 1662, dd. superiorum permissu.

In-4°, 6 f. (dicatio) -192 p.-1 f. (errata). — Orvieto, civica; Roma, Vaticana.

P. 1-20, concilium provinciale Firmanum celebratum anno 1590.

P. 21-148, synodus dioecesana celebrata diebus 6, 7 et 8 iunii 1660.

P. 149-89, appendix ad synodum.

2) Synodi Firmanae provincialis vna, svb illvstrissimo et reverendissimo d. Sigismvndo Zanettino, et dioecesanae dvae, prima svb eminentissimo et reverendissimo d. Carolo cardinali Gvalterio, secvnda svb illvstrissimo et reverendissimo d. Iannotto Gvalterio, archiepiscopis et principibus Firmanis. Firmi, M.DC.LXXX, apud Ioannem Franciscum Bolis & fratres, dd. sup. permissu.

In-4°, 5 f.-291 p., cum fig. — Roma, Propaganda.

1660 iunii 7-8. — SYNODUS DIOECESANA PISAURENSIS I.

Synodus dioecesana Pisaurensis I in Italia, celebrata diebus 7 et 8 iunii 1660, sub Ioanne Lucido Palumbara, episcopo Pisaurensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana prima, ab illvstrissimo ac reverendiss. dd. Ioanne Lvcido Palvmbara, Romano, Pisauren. episcopo, celebrata anno M.DC.LX. Pisauri, apud Ioannem Paulum de Gottis, M.DC.LX.

In-4°, 4 f.-136 p. — Paris, Bibl. nat. B 3365; Roma, Vaticana.

P. 1, haec synodus celebrata est diebus 7 et 8 iunii 1660.

1660 iunii 8. — SYNODUS DIOECESANA AVENIONENSIS.

Synodus dioecesana Avenionensis in Gallia, celebrata die 8 iunii 1660, sub Dominico Marini, archiepiscopo Avenionensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta dioecesanae synodi Avenionensis, ab illvstrissimo et reverendissimo d. d. Dominico de Marinis, archiepiscopo Avenionensi et sanctissimi domini nostri papae assistente, celebratae sexto idus iunij anno M.D.C.LX. *[Insigne.]* Avenione, ex typographia Georgii Bramereav, sanctissimi domini nostri, vrbis & vniuersitatis typographi, ex superiorum permissu, M.D.C.LX.

In-4°, 2 f.-24 p. — Genova, urbana.

2) Decreta dioecesanae synodi Avenionensis, ab illvstrissimo et reverendissimo d. d. Dominico de Marinis, archiepiscopo Avenionensi, et sanctissimi domini nostri papae assistente, celebratae sexto idus iunij anno M.D.C.LX; quae quidem iterum sancita promulgataque sunt cum nonnullis additionibus in altera synodo ab eodem ill^mo ac r^mo domino celebrata, XVI kal. iunij anno M.DC.LXVIII. Avenione, ex typographia Michaelis Chastel, sanctitatis suae typographi, cum superiorum permissu, 1668.

In-folio minori, 32 p. — Aix, ville; Avignon, ville.

1660 iunii 8-10. — SYNODUS DIOECESANA AQUILEIENSIS.

Synodus dioecesana Aquileiensis in Italia, celebrata in civitate Utini, diebus 8, 9 et 10 iunii 1660, sub Ioanne Dolfin, patriarcha Aquileiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1660, *titulus supra col.* 132, n. 2).

1660 septembris 1. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS XXVIII.

Synodus dioecesana Bergomensis XXVIII in Italia, celebrata die 1 septembris 1660, sub Gregorio Barbadigo, episcopo Bergomensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Bergomensis ecclesiae synodus XXXIII, a reverendissimo domino Jacobo Maria Radini Tedeschi, episcopo, habita. *[Insigne.]* Bergomi, an. MCMX, typis Secomandi, episcopalis impressoris.

In-8°, 255-CCXLVII p. (appendices), cum effigie et mappis. — Pisa, arcivescovato.

P. 3, haec synodus celebrata est diebus 26, 27 et 28 aprilis 1910.

P. CVII-IX, chronologia episcoporum Bergomensium.

P. CIX-X, enumeratio synodorum huius dioecesis, scilicet:

Syn. I, anno 897.
Syn. II, anno 1000.
Syn. III, anno 1081.
Syn. IV, anno 1143 vel 1144.
Syn. V, anno 1187.
Syn. VI, anno 1285.
Syn. VII, anno 1295.
Syn. VIII, anno 1297.
Syn. IX, anno 1304.
Syn. X, anno 1451.
Syn. XI, anno 1453.
Syn. XII, anno 1454.
Syn. XIII, die 4 septembris 1564.
Syn. XIV, anno 1568.
Syn. XV, die 3 septembris 1574.
Syn. XVI, inter annos 1577 et 1588, manuscripta.
Syn. XVII, inter annos 1578 et 1589, manuscripta.
Syn. XVIII, inter annos 1579 et 1590, manuscripta.
Syn. XIX, inter annos 1580 et 1591, manuscripta.
Syn. XX, inter annos 1581 et 1592, manuscripta.
Syn. XXI, inter annos 1592 et 1610, sub Milani episcopo.
Syn. XXII, inter annos 1593 et 1611, sub eodem.
Syn. XXIII, die 4 septembris 1603.
Syn. XXIV, mense maio 1613.
Syn. XXV, mense maio 1628.
Syn. XXVI, die 4 iunii 1636.
Syn. XXVII, die 13 iunii 1648.
Syn. XXVIII, die 1 septembris 1660.
Syn. XXIX, die 15 maii 1668.
Syn. XXX, die 5 iunii 1679.
Syn. XXXI, die 28 aprilis 1687.
Syn. XXXII, die 4 septembris 1724.
Syn. XXXIII, diebus 26, 27 et 28 aprilis 1910.

1660 octobris 4-6. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS I.

Synodus dioecesana Ariminensis I in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 octobris 1660, sub Marco Gallio, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae synodi Ariminensis primae, sub illustriss. & reuerendiss. d. d. Honorato de Honoratis, primo episcopo Vrbaniae et Sancti Angeli, ivssv ill^mi & rev^mi d. domini Marci Gallii, Dei et s. sedis apost. gratia episcopi Arimini, atque ss. d. n. Alexandri diuina prou. pp. VII ad Tractum Rhenanum citerioresque Germaniae partes nuncij, celebratae in cathedrali ecclesia S. Columbae, quarto, tertio, pridie non. octob. anno D.M.DC.LX. Arimini, ex typographia Symbeni Symbenij, 1662.

In-4°, 48 p.-1 f. (index). — Roma, Propaganda.

1660 novembris 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, habita die 4 novembris 1660, sub Carolo Vanden Bosch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.*, (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 245-9, ex ms. originali.

1660 novembris 16. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 16 novembris 1660, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 439-41.

1660 decembris 13. — SYNODUS DIOECESANA ASTENSIS I.

Synodus dioecesana Astensis I in Italia, celebrata die 13 decembris 1660, sub Paulo Vincentio Roëro, episcopo Astensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones primae synodi dioecesanae, habitae ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. D. Pavlo Vincentio Rotario, episcopo Astensi, anno M.DC.LX. *[Insigne.]* Astae, apud Victorium de Zangrandis, M.DC.LX.

In-4°, 105 p. — Torino, Bibl. naz.

P. 9, haec synodus celebrata est die 13 decembris 1660.

1660 decembris 27. — SYNODUS DIOECESANA CONVERSANENSIS I.

Synodus dioecesana Conversanensis I in Italia, celebrata die 27 decembris 1660, sub Iosepho Palermo, episcopo Conversanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima synodvs dioecesana, ab illustriss. & reuerendiss. d. Iosepho Palermo, episc. Conuersanensi, coacta sub die 27 mensis decembris anni 1660. *[Insigne.]* Romae, typis reu. cam. apost., 1661, superiorum permissu.

In-8°, 166 p. — Paris, Bibl. nat. B 5511.

P. 138-66, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1660. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1660, sub Ioanne Iacobo Fauche, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1660. — SYNODUS DIOECESANA CARNOTENSIS.

Synodus dioecesana Carnotensis in Gallia, celebrata anno 1660, sub Ferdinando de Neuville, episcopo Carnotensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuta dioecesis Carnotensis. *[Insigne.]* Carnuti, apud Jacobum Roux, illustrissimi ac reverend. domini d. Carnotensis episcopi atque cleri typographum, via antiquarum Pellium, juxta magnum Laniarium, sub signo Spiritus sancti, M.D.CCXLII; jussu domini d. Carnotensis episcopi, cvm privilegio regis.

In-12°, 4 f.-255 p.-12 f. (index). — Bayeux, chapitre; Chartres, ville; Paris, Bibl. nat. B 17143; Paris, Saint-Sulpice; Toulouse, ville.

Passim, mentio habetur synodorum vel statutorum annorum 1489, 1526, 1538, 1550, 1555, 1564, 1575, 1587, 1630, 1660, 1693, 1697, 1705, 1707.

1660. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, celebrata anno 1660, sub Maximiliano Henrico von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

De hac synodo confer:

Mansi, *Concil.,* (1913), XLVIII, 47 B.

1660. — SYNODUS DIOECESANA FOROSEMPRONIENSIS.

Synodus dioecesana Forosemproniensis in Italia, celebrata anno 1660, sub Ioanne Baptista Zeccadoro, episcopo Forosemproniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones et decreta ab illustrissimo & reuerendiss. domino Ioanne Baptista Zeccadoro, episcopo Forosemproniensi, in synodis dioecesanis hactenus celebratis promulgata. Bononiae, typis Iacobi Montij, 1660, superiorum permissu.

In-4°, 218 p., cum fronte insculpta. — Marseille, ville; Milano, Ambrosiana.

Exemplar forte mancum, quia, p. 218 inest clamat. 44 sine ullo textu insequenti.

Synodorum data non indicatur.

P. 165-218, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Decreta ab illustriss. & reuerendiss. domino Ioanne Baptista Zeccadoro, episcopo Forosemproniensi, in synodis dioecesanis ab anno 1660 vsque ad annum 1677 promulgata.

Sine loco nec anno, (1677), in-4°, 8 p. — Milano, Ambrosiana.

1660. — SYNODUS DIOECESANA MELPHITANA.

Synodus dioecesana Melphitana in Italia, celebrata anno 1660, sub Aloysio Branciforte, episcopo Melphitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab ill^mo^ et rev^mo^ domino s. t. et v. i. d. Aloysio Brancifortio, episcopo Melphitano et Rapollitano, aeditae M.DC.LX. *[Insigne.]* Melphiae, in episcopali palatio, ex typographia haeredum Laurentii Valerij, M.DC.LXI, svperiorvm permissv.

In-4°, 75 p. — Roma, Vaticana.

1660. — SYNODUS DIOECESANA NOVARIENSIS.

Synodus dioecesana Novariensis in Italia, celebrata anno 1660, sub Iulio Maria Odescalchi, episcopo Novariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia ecclesiae Novariensis, in exortu pacis, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Ivlio Maria edita, episcopatus sui anno IV. *[Insigne.]* Novariae, M.DC.LX, apud impressorem episcopalem.

[Titulus partis II:] Pontificvm constitvtiones ac declarationes, episcoporvm edicta quorum fit mentio in decretis synodalibvs anni MDCLX.

In-4°, 2 partes, 6 f.-196 p.-24 f. — Genova, università; Marseille, ville; Milano, Ambrosiana; Novara, civica; Novara, seminario; Parma, Palatina.

1660. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata anno 1660, sub Luca Torrigiani, archiepiscopo Ravennatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana quam, sub faustissimis auspiciis sanctissimi in Christo patris Pii papae sexti, celebravit Antonius Codronchi, archiepiscopus Ravennas, in ecclesia metropolitana, XIII, XII, XI kal. sext. anno MDCCXC. *[Insigne.]* Ravennae, MDCCXCI, ex typographia archiepiscopali. *[In fine:]* Ravennae, MDCCXCI, apud fratres Fava.

In-folio, 3 f.-XXXVIII-459 p., cum fig. — Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 3384; Roma, Vaticana.

Passim hae notae habentur:

Iulius Feltrius de Ruvere, Urbinas, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit anno 1567, provincialem anno 1569 et alteram dioecesanam anno 1571.

Christophorus Boncompagni, Bononiensis, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 5 maii] 1580; provincialem anno 1582; alteram dioecesanam anno 1583; tertiam [die 25 iunii] 1593 et quartam anno 1599.

Petrus VIII Aldobrandinus, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 3 maii] 1607, [die 17 octobris] 1609, [die 20 novembris] 1613 et anno 1617.

Aloysius Capponius, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 4 maii] 1627, alteram anno 1640.

Lucas Torreggianus, Florentinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit anno 1651 et alteram anno 1660.

Fabius Guinisius, Nucerinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit anno 1680.

Raymundus Ferrettus, Anconitanus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 5 iunii] 1701 [mendose: 1702].

Hieronymus Crispus, Ferrariensis, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit anno 1724.

Ferdinandus Romualdus Guicciolus, Ravennas, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit anno 1749.

Antonius I Cantonius, Faventinus, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 20 iulii] 1774.

Antonius II Codronchius, Forocorneliensis, archiepiscopus Ravennatensis, dioecesanam synodum celebravit [die 20 iulii] 1790.

1660. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata anno 1660, sub Ludovico Francisco de La Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* (1891), t. II, p. 238: „Synode de 1660, (sous Mgr de Suze), dans lequel on porta plainte contre les prétentions des protestants, auxquels le roi défendit de prêcher dans la ville de Privas.“

1661 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1661, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta, (1671, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 104-6.

1661 maii 3. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS TORNACENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Tornacensis in Belgio, habita die 3 maii 1661, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitutiones factae in congregatione quae vulgariter nuncupatur synodus etc. . . . sicuti & hoc anno 1661, martis, 3 maii, eadem feria 3. Tornaci, vidua A. Quinque, 1641 *(sed corrigendum* 1661).

In-8° minori, 35 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 882-6.

1661 maii 8-9. — SYNODUS DIOECESANA SALERNITANA.

Synodus dioecesana Salernitana in Italia, celebrata diebus 8 et 9 maii 1661, sub Ioanne de Torres, archiepiscopo Salernitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in dioecesana synodo Salernitana edita, anno Domini M.DC.LXI, sub diebus VIII & IX mensis maij, ab illustrissimo & reuerendissimo domino Ioanne de Torres, archiepiscopo. *[Insigne.]* Neapoli, typis Io. Francisci Pacij, M.DC.LXII, svperiorvm licentia.

In-4°, 34 f. (indictio, orationes) - 77 p. - 1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 2183; Paris, Sainte-Geneviève.

1661 maii 16-8. — SYNODUS DIOECESANA GALLIPOLENSIS.

Synodus dioecesana Gallipolensis in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 maii 1661, sub Ioanne Montoya de Cardona, episcopo Gallipolensi.

Synodvs dioecesana Gallipolensis, celebrata Gallipoli a. D. MDCLXI, ab illustriss. & reuerendiss. dño d. Ioanne Montoya de Cardona, episcopo Gallipolitano, regiae catholicae maiestatis a latere status consiliario. *[Insigne.]* Neapoli, ex regia typographia Aegidii Longhi, MDCLXII, svperiorvm permissu.

In-4°, 4 f. - 207 p. — Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 2070 et 2072; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 1, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 16, 17 et 18 maii 1661.

1661 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA AUXIMANA.

Synodus dioecesana Auximana in Italia, celebrata die 17 maii 1661, sub Antonio Bichi, episcopo Auximano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Titulus manuscriptus:) Constitutiones et decreta edita in synodo Auximana, XVI kal. jun. anno a partu Virginis MDCLXI, ab eminentissimo et rmo dño Antonio, tit. S. Augustini s. R. e. presb. card. Bichio, episc. Auximano, sedente Alexandro VII, pont. opt. max. Maceratae, ex typographia haered. Augustini Grisei et Josephi Piccini, impressorum episc., MDLXI *(corrige* MDCLXI), dd. superiorum permissu.

In-4°, 178 p. - 1 f. (errata). — Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Propaganda.

1661 maii 30-iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS I.

Synodus dioecesana Lucensis I in Italia, celebrata diebus 30 et 31 maii et 1 iunii 1661, sub Hieronymo Bonvisi, episcopo Lucensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Lvcana synodvs, sub eminentissimo d. cardli Bonvisio, episcopo Lvcano & comite, prima celebrata die 30, 31 maij & prima iunij M. DC. LXI. Lucae, apud Franciscum Marescand., M. DC. LXI, de superiorum licentia.

In-4°, 126 p. — Lucca, governativa; Roma, Propaganda.

2) Lvcana synodvs sub eminentissimo domino cardli Bonvisio, episcopo Lvcano & comite, prima celebrata, die 30 & 31 maij & prima iunij anni M. DC. LXI. *[Insigne.]* Lvcae, apud Hiacynthum Pacium, MDCLXI, de superiorum consensu.

In-4°, 1 f. - 126 p. - 1 f. — Lucca, governativa; Novara, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2086; Parma, Palatina.

1661, circa iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 5 iunii 1661, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 640-3.

1661 iunii 15. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata die 15 iunii 1661, sub Alexandro Sperelli, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones, (1697, *titulus supra col.* 339).

1661 iunio-septembri. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata tempore aestivo, id est inter menses iunium et septembrem 1661, sub Francisco de Harlay de Champallon, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotomag.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 149-51.

1661 octobris 1. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS CAMERACENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Cameracensis in Gallia, habita die 1 octobris 1661, sub Casparo Nemio (Dubois), archiepiscopo Cameracensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinata ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Gaspare Nemio, archiepiscopo et duce Cameracensi, in congregatione decanorum christianitatis, Cameraci, kalendis octobris anno MDCLXI. — Gand, université d'état. — Ipse non vidi.

2) Statutorum synodalium ecclesiae Cameracensis pars prima, in qua continentur synodi dioecesanae Cameracenses ab anno M. D. L ad annum M. DC. LXIV. *[Insigne.]* Parisiis, apud Marcum Bordelet, bibliopolam, via San-Jacobaea, M. DCC. XXXIX. *[Titulus partis II:]* Statutorum synodalium ecclesiae Cameracensis pars secunda, in qua continentur concilia provinciae Cameracensis, annis MDLXV, MDLXXXVI & MDCXXXI celebrata. Ex typographia Gisseyana, M. DCC. XXXIX.

In-4°, 2 partes, 4 f. - viij - 314 p., 330 p. - 3 f. (index). — Caen, ville; Douai, ville; Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 3406; Paris, Saint-Sulpice; Parma, Palatina; Roma, Vaticana.

Parte I, p. 1-65, synodus dioecesana celebrata a die 1 ad diem 8 octobris 1550, [Mansi, *Concil.*, XXXVIA, *col.* 15*].

P. 66-164, antiqua statuta synodalia; in his mentio fit synodorum celebratarum annis sequentibus: 1289, 1300, 1308, 1309 sede vacante, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316 I, 1316 II, 1317, 1319, 1320, 1321, 1323, 1324 sede vacante, 1325, 1330, 1333, 1334, 1335, 1336, 1343, 1345, 1359, 1481, mense octobri 1567, in quadragesima 1575, die 6 octobris 1604, die 2 octobris 1617; congregatio decanorum die 1 octobris 1661; congregatio decanorum die 1 octobris 1664; concilium provinciale die 24 iunii 1565.

P. 165-210, formula reformationis per Carolum V imperatorem, anno 1548, statibus ecclesiasticis in comitiis Augustanis proposita, et ab iisdem accepta, atque publicata in synodo celebrata die 1 octobris 1550.

P. 211-42, synodus dioecesana habita mense octobri 1567, sub Maximiliano a Bergis, archiepiscopo Cameracensi.

P. 243-86, synodus dioecesana celebrata die 6 octobris 1604, sub Guillelmo a Bergis, archiepiscopo Cameracensi.

P. 287-93, synodus dioecesana celebrata die 2 octobris 1617, sub Francisco Vanderburch, archiepiscopo Cameracensi.

P. 294-307, congregatio decanorum celebrata die 1 octobris 1661, sub Gaspare Nemio, archiepiscopo Cameracensi.

P. 308-12, congregatio decanorum habita die 1 octobris 1664, sub eodem archiepiscopo.

P. 313-4, indictio synodi dioecesanae anni 1575, dominica tertia quadragesimae [die 6 martii], in civitate Valencennarum, a Ludovico de Berlaymont, archiepiscopo Cameracensi. Acta desiderantur.

Parte II, p. 3-132, concilium provinciale Cameracense I, celebratum a die 24 iunii ad diem 25 iulii 1565.

P. 133-262, concilium provinciale Cameracense II, celebratum anno 1585.

P. 263-330, concilium provinciale Cameracense III, celebratum anno 1631.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 887-95.

4) Statuta, (1781, *titulus supra col.* 28, n. 6), parte I, p. 294-307.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

5) Statuta synodalia archidioeceseos Cameracensis, ab illustrissimo ac reverendissimo dd. Renato Francisco Régnier, archiepiscopo Cameracensi, typis tertio mandata. *[Insigne.]* Cameraci, ex typis Deligne et Lenglet, typographorum ill. ac rev. dd. archiepiscopi Cameracensis, 1895.

In-12°, 275 p. — Nice, séminaire.

P. 7, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 1 septembris 1852, et (p. 5) impressa anno 1855.

P. 209-21, statutorum pars altera, ordinata et decreta in synodo dioecesana 6ae septembris 1872, quae statuta, ut dicitur p. 5, impressa fuerunt anno 1872.

P. 224-51, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 12, mentio statutorum synodalium Cameracensium editorum anno 1739. P. 26, mentio synodi Cameracensis anni 1550. P. 30, mentio statutorum dioecesis Nanceiensis, editorum anno 1856. P. 132, mentio statutorum Cameracensium, editorum anno 1834. P. 176, mentio synodi Cameracensis anni 1604. P. 185, mentio synodorum Cameracensium editorum annis 1604 et 1631. P. 210, mentio synodi Cameracensis anni 1661.

1661 octobris 19. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 19 octobris 1661, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes de l'église d'Amiens, (1848), I, 313-9.

1661 novembris 4. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, celebrata die 4 novembris 1661, sub Carolo vanden Bosch, episcopo Gandavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.,* (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 249-52, ex ms. originali.

1661 novembris 8-10. — SYNODUS DIOECESANA TARVISINA I.

Synodus dioecesana Tarvisina I in Italia, celebrata diebus 8, 9 et 10 novembris 1661, sub Ioanne Antonio Lupi, episcopo Tarvisino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones illustrissmi & reuerendissmi d. d. Ioannis Antonii Lvpi, episcopi Tarvisini, promvlgatae in synodo prima diebus 8, 9 & 10 nouembris 1661. *[Insigne.]* Tarvisii, M.DC.LXII, apud Franciscum Righettinum, superiorum permissu.

In-4° minori, 103 p. — Roma, Vaticana.

1661 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 15 novembris 1661, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 441-2.

1661. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1661, sub Ioanne Iacobo Fauche, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 333.

1661. — SYNODUS DIOECESANA MACLOVIENSIS.

Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia, celebrata anno 1661, sub Francisco de Ville-Montée, episcopo Macloviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances, (1782, *titulus supra col.* 19, n. 4), p. 242.

1661. — SYNODUS DIOECESANA TEATINA.

Synodus dioecesana Teatina (Chieti) in Italia, celebrata anno 1661, sub Nicolao Radulovich, episcopo Teatino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Theatina, ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. Nicolao Radvlovico, archiepiscopo et comite Theatino, celebrata anno Domini MDCLXI. Romae, typis Francisci Monetae, MDCLXIV, superiorum permissu.

In-4°, 2 f.-152 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (circa 1894, *titulus supra col.* 51), p. 6.

1662 martii 17-21. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata a die 17 ad diem 21 martii 1662, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 896-8.

1662 martii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA COLONIENSIS.

Synodus dioecesana Coloniensis in Germania, diebus 20, 21 et 22 martii 1662, sub Maximiliano Henrico von Bayern, archiepiscopo Coloniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Decreta et statvta tripartita dioecesanae synodi Coloniensis. Coloniae Agrippinae, apud Ioannem Antonium Kinchium, anno MDCLXI.

In-folio, 1 f.-380 p., cum fronte insculpta. — Paris, Bibl. nat. B 1232.

Pag. ante titulum, nota manuscripta: „Synodus dioecesana Coloniensis serenissimo ac reverendissimo domino d. Maximiliano Henrico, utriusque Bavariae duce, sanctae Coloniensis ecclesiae archiepiscopo, sacri Romani imperii principe electore etc., diebus 20, 21 et 22 martii anni 1662 celebrata, cuius decreta per reverendissimum et illustrissimum dominum Georgium Paulum Stravium, episcopum Joppensem, in pontificalibus et spiritualibus Coloniae vicarium generalem, ordinata, ac typis Ioannis Antonii Kinchii, anno 1661 edita; atque post obitum illustrissimi d. auctoris, 7 febr. 1661 subsecutum, in dicta synodo promulgata, postea typis Ioannis Busaei, anno 1667, in contractiore forma denuo impressa atque vulgata sunt."

2) Decreta et statuta dioecesanae synodi Coloniensis. Coloniae Agrippinae, apud Ioannem Busaeum, bibliopolam sub Monacerote, a° MDCLXVII.

In-folio, 24 f.-210 p.-8 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 1233; Paris, Sainte-Geneviève; Speyer, Priesterseminar.

Fol. 2 et 3, statuta edita in synodo dioecesana celebrata a Maximiliano Henrico, archiepiscopo Coloniensi, die 20 martii 1662.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1771, *titulus supra col.* 17, n. 3), IX, 899-1079.

1662 aprilis 27-8. — SYNODUS DIOECESANA CLODIENSIS II.

Synodus dioecesana Clodiensis II (Chioggia) in Italia, celebrata diebus 27 et 28 aprilis 1662, sub Francisco Grassi, episcopo Clodiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta illustriss. & reuerendiss. d. d. Francisci Grassi, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Clodiensis, in secunda sua dioecesana synodo promulgata, prius indicta pro infrascriptis diebus, postea habita in ecclesia cathedrali Clodiensi, iou. & ven., 27 & 28 aprilis an. Domini M.DC.LXII, pontificatus autem sanctissimi d. n. d. Alexandri pp. VII an. VIII, suique episcopatus XXIII, indictione XV. *[Insigne.]* Venetiis, apud Valuasensem, M.DC.LXIV, vtriusque fori permissu.

In-4°, 1 f.-40 p.-7 f. — Paris, Bibl. nat. B 2023.

1662 aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS VII.

Synodus dioecesana Viterbiensis VII in Italia, celebrata die 30 aprilis 1662, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae ab eminentiss. & reuerendiss. d. Francisco Maria card. Brancatio, episcopo Viterbiensi & Tuscanensi, in septima & octaua synodo celebratis in ecclesia cathedrali Viterbiensi. *[Insigne.]* Viterbii, apud Diotalleuium, MDCLXVI.

In-4°, 23 p. — Roma, Propaganda.

P. 5 et 13, synodus Viterbiensis VII celebrata est die 30 aprilis 1662; synodus VIII die 9 maii 1666.

1662 maii 22-4. — SYNODUS DIOECESANA TUDERTINA.

Synodus dioecesana Tudertina in Italia, celebrata diebus 22, 23 et 24 maii 1662, sub Petro Maria Bichi, episcopo Tudertino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana habita per illustriss. & reuerendiss. dominum d. Petrvm Mariam Bichivm, Senensem, episcopvm Tvdertinvm, ann. sal. MDCLXII, XI, X, IX kal. ivn. Tvderti, apud Augustinum Faustinum, super. permissu, M.DC.LXII.

In-4°, 5 f.-247 p. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa; Siena, civica.

1662 maii 24. — SYNODUS DIOECESANA BAIOCENSIS.

Synodus dioecesana Baiocensis in Gallia, celebrata die 24 maii 1662, sub Francisco de Nesmond, episcopo Baiocensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux de M. l'évêque de Bayeux, du 24 mai 1662.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Bessin, *Concil. Rotomag.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 250-6.

1662 iunii 18-22. — SYNODUS DIOECESANA CORDUBENSIS.

Synodus dioecesana Cordubensis in Hispania, celebrata a die 18 ad diem 22 iunii 1662, sub Francisco Alarcon y Covarrubias, episcopo Cordubensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvciones synodales del obispado de Cordoba, hechas y ordenadas por su señoria illvstrissima el señor obispo don Francisco de Alarcon, del consejo de sv magestad, en la synodo qve celebro en sv palacio episcopal, en el mes de ivnio de 1662. *[Insigne.]* Con licencia, en Madrid, por Diego Diaz de la Carrera, impressor del reyno, año M.DC.LXVII.

In-folio, 26 fsn.-157 fcn. — Paris, Bibl. nat. B 397; Paris, Sainte-Geneviève.

Fsn. 8, 16, 17, 19, 21 et 23, haec synodus dioecesana celebrata est, octo sessionibus, diebus 19, 20, 21 et 22 iunii 1662.

Fol. 128-52, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 29.

1662 iunii 18. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata die 18 iunii 1662, sub Ascanio Filamarini, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones, (1662, *titulus supra col.* 251), f. 19-26.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), p. XIX.

3) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), passim.

1662 octobris 4-5. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata diebus 4 et 5 octobris 1662, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts synodavx du diocèse d'Amiens. *[Insigne.]* Amiens, chez la vefue Hubault, imprimeuse ordinaire de monseigneur l'illustrissime & reuerendissime euesque d'Amiens, M. D. C. LXII, auec permission.

In-4°, 52 p. — Amiens, ville; Paris, Bibl. nat. B 5520; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3: „Statuts publiez au synode general d'Amiens, le cinquiesme iour d'octobre 1662, par illustrissime et reverendissime père en Dieu monseigneur François Faure, par la grâce de Dieu et du s. siège apostolique evesque d'Amiens."

2) Statuts synodaux du diocèse d'Amiens. *[Insigne.]* A Amiens, chez la vefve de Robert Hubault, ruë du Beau-Puits, proche S. Martin, M. DC. LXXXIII, avec privilège du roy.

In-8°, 32 p. — Paris, Bibl. nat. B 5521; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 1: „Statuts publiez au synode général d'Amiens, le cinquième jour d'octobre 1662, par l'illustrissime et révérendissime père en Dieu monseigneur François Faure, par la grâce de Dieu et du s. siège apostolique évêque d'Amiens."

3) Actes de l'église d'Amiens, (1848), I, 325-56.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Statuts, (1775, *titulus supra col.* 342, n. 3), p. 47.

1662 novembris 7-8. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS CATALAUNENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Catalaunensis in Gallia, habita diebus 7 et 8 novembris 1662, sub Felice Vialar, episcopo Catalaunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus Statuts, (1693, *titulus supra col.* 349), p. 36-50.

1662 novembris 9. — SYNODUS DIOECESANA PRATENSIS.

Synodus dioecesana Pratensis in Italia, celebrata die 9 novembris 1662, sub Francisco Rinuccini, episcopo Pratensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Pratensis, ann. M.DC.LXII celebrata, praesidente in ea illustrissimo & reuerendissimo domino d. Francisco Rinvccinio, episcopo Pistorien. & Praten. *[Insigne.]* Pistorii, M.DC.LXII, apud Petrum Antonium Fortunatum, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-99 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2169; Roma, Vaticana.

P. 1, haec synodus celebrata est die 9 novembris 1662.

1662 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 14 novembris 1662, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 443-4.

1662. — SYNODUS DIOECESANA CARCASSONENSIS.

Synodus dioecesana Carcassonensis in Gallia, celebrata anno 1662, sub Ludovico de Nogaret de la Vallette d'Epernon, episcopo Carcassonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et constitvtions synodales, décrets et règlemens donnez au diocèse de Carcassonne par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime messire Lovis de Nogaret de la Vallette, euesque de Carcassonne, en l'année 1662. A Carcassonne, par S. Daspe, imprimeur de monseigneur l'illustrissime et reuerendissime éuesque de Carcassonne.

Sine anno, (1662), in-4° minori, 118 p. — Carpentras, ville.

P. 117: „Faict et publié dans nôtre synode diocésain, tenu en nôtre cité ce *(vacat)* iour du mois de *(vacat)* mil six cens soixante-deux."

1662. — SYNODUS DIOECESANA GIENNENSIS.

Synodus dioecesana Giennensis (Jaen) in Hispania, cclebrata anno 1662, sub Ferdinando de Andrade y Castro, episcopo Giennensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 39.

1662. — SYNODUS DIOECESANA JACENSIS.

Synodus dioecesana Jacensis in Hispania, celebrata anno 1662, sub Bartolomaeo de Foncalda, episcopo Jacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones sinodales de Jaca, 1662, por el obispo D. Fr. Bartolomé de Foncalda. Huesca, ap. Larumbe, 1663.

In-4°. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 375..

1663 martii 1. — STATUTA DIOECESIS LUGDUNENSIS.

Statuta dioecesis Lugdunensis in Gallia, edita die 1 martii 1663, sub Camillo de Neuville de Villeroy, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Reglemens et ordonnances faites par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime archeuesque & comte de Lyon, primat de France, commandeur des ordres du roy & son lieutenant general au gouuernement de Lyon, pays de Lyonnois, Forests & Beaujollois. *[Insigne.]* A Lyon, chez Antoine Ivllieron, imprimeur ordinaire du clergé, ruë Raisin, pres la place de Confort, aux deux Viperes, M. DC. LXIII, auec priuilege de monseigneur l'archeuesque.

In-8°, 34 p. — Lyon, ville.

Haec statuta edita sunt, extra synodum, sub data: Lugduni, die 1 martii 1663.

1663 aprilis 8-10. — SYNODUS DIOECESANA FOSSANENSIS I.

Synodus dioecesana Fossanensis I in Italia, celebrata diebus 8, 9 et 10 aprilis 1663, sub Clemente Ascanio Sandri-Trotti, episcopo Fossanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Sanctiones in synodo ab illvstrissimo et reverendiss. patre d. d. Clemente Trotto, episcopo Fossani et comite, ac perpetvo commendatario S. Petri de Vasco, primum habita, trium dierum sessione, 8, 9, 10 aprilis 1663, vniverso ciuitatis & dioecesis adstanti clero, editae & promulgatae, eaedemque multiplici simul, scituque dignae eruditionis marginalibus interiectionibus locupletatae, quibus synodales similes illustrissimorum & reuerendissimorum praecessorum *(sic)* Camilli Dadei et Federici Trotti accedunt constitutiones, apostolicis plerisque superaditis *(sic)* etiam sanctionibus & sacrarum s. R. e. cardinalium ad rem facientibus decisionibus. Cvnei, typis Bartholomaei Strabellae, M. DC. LXIV, superiorum permissu.

In-4°, 7 f. - 340 p., cum fronte insculpta. — Genova, urbana; Parma, Palatina; Torino, seminario; Vercelli, civica.

P. 181-321, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus Fossanensis, illustrissimi ac reverendissimi domini d. Caroli Josephi Morotii, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Fossanensis & comitis, VIII, VII & VI kal. septembris an. MDCCLXXVIII. *[Insigne.]* Monte-Regali, typis Petri Francisci filiorumque Derubeis, impress. illustr. civitatis.

In-8°, 23 - 215 p. - 4 f. (index). — Novara, seminario; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 148-207, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium. P. 208-15, catalogus episcoporum Fossanensium.

P. 212: „Clemens Ascanius Sandrius Trottus, [episcopus Fossanensis], dioecesanam synodum congregavit an. 1663, eiusque sanctiones imprimuntur Cunei an. 1664."

P. 213-4: „Ioannes Baptista Pensa, [episcopus Fossanensis], synodum celebrat anno 1748, cuius constitutiones typis impressae fuere Cunei anno 1751."

1663 aprilis 10. — SYNODUS DIOECESANA CONDOMIENSIS.

Synodus dioecesana Condomiensis in Gallia, celebrata die 10 aprilis 1663, sub Carolo Ludovico de Lorraine, episcopo Condomiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts du diocèse de Condom, publiez dans le synode général tenu à Condom, par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime Charles Lovis de Lorraine, euesque & seigneur de Condom, le 10 avril 1663. A Agen, par Iean Gayav, imprimeur du roy & du clergé, à l'enseigne du Nom de Iesvs, M. DC. LXIII.

In-4° minori, 4 f. - 184 p. — Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

1663 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA ORIOLANA III.

Synodus dioecesana Oriolana III in Hispania, celebrata die 29 aprilis 1663, sub Acacio de Velasco, episcopo Oriolano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodo Oriolana tercera, celebrada en la civdad de Orihvela, en 29 del mes de abril año 1663, governando la iglesia vniversal nvestro ss. padre Alexandro VII, año 8 de su pontificado, reynando en España nuestro catolico y invictissimo rey y señor don Felipe, en Aragon tercero y quarto en Castilla, y en entrambos orbes el Grande, por el mvy ilvstre y reverendissimo señor don fray Acacio, march. de Velasco, obispo de Orihuela, del consejo de su magestad &c. Pone se en primer lugar vna breve declaracion de la dotrina christiana, para que segun ella los curas y retores de nuestro obispado la enseñen a sus feligresses. *[Insigne.]* Con licencia, en Valencia, por Geronimo Vilagrasa, impressor de la ciudad, en la calle de las Barcas, año 1663.

(Titulus partis II:) Synodo Oriolana tercera, celebrada en la civdad de Orihuela, en 29 del mes de abril año 1663, por el mvy il-lvstre y reverendissimo señor don fray Acacio, march. de Velasco, obispo de Orihuela, del consejo de su magestad &c. *[Insigne.]* En Valencia, por Geronimo Vilagrasa, impressor de la ciudad, en la calle de las Barcas, año 1663.

In-8°, 2 partes, 194 p. - 2 f. (index) - 4 f. - 102 p. - 5 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5646.

In prima parte habetur catechismus, in secunda autem synodus.

2) Synodo Oriolana tercera, celebrado en la ciudad de Orihuela, en 29 del mes de abril año 1663, gobernando la iglesia universal n. ss. p. Alexandro VII, año VIII de su pontificado, reinando en España nuestro catolico y invictisimo rey y señor D. Felipe en Aragon III y IV en Castilla, y en entrambos orbes el Grande; por el muy ilustre y reverendissimo señor D. fray Acacio, march. de Velasco, obispo de Orihuela, del consejo de su magestad &c. Editio secunda, con super. permiso. En Murcia, por la viuda de Felipe Teruel.

Sine anno, in-8°, 136 - 7 p. (index). — Bibl. del Escorial.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 55.

1663 maii 10. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS TORNACENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Tornacensis in Belgio, celebrata die 10 maii 1663, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta congregationis synodalis ... anno 1663 ... die decima maii. Tornaci, vidua A. Quinque, 1663.

In-8° minori, 24 p. — Gand, université.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775), X, 1-5.

1663, circa maii 13. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 13 maii 1663, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 644-54.

1663 maii 20. — SYNODUS DIOECESANA LYCIENSIS II.

Synodus dioecesana Lyciensis II (Lecce) in Italia, celebrata die 20 maii 1663, sub Aloysio Pappacoda, episcopo Lyciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Secvndvs synodvs dioecesana, ab Aloysio Pappacoda, episcopo Lyciensi, celebrata a Christi nativitate anno 1663, 20 maij. Romae, apud success. Mascardi, MDCLXIX, svperiorvm permissv.

In-4°, 2 partes, 10 f.-200-353 p. (appendix)-3 f. (errata). — Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1663 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA BURGENSIS I.

Synodus dioecesana Burgensis I (Burgo San-Donnino) in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iunii 1663, sub Alexandro Pallavicini, episcopo Burgensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs diaecesana Bvrgensis, ab illvst^mo^ et rever^mo^ d. d. marchione Alexandro Pallavicino, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo ciuitatis Burgi S. Donnini, primo habita anno M.D.C.L.XIII, diebus 4, 5 & 6 iunij, sanctis. d. n. Alexandro VII, pontifice maximo, feliciter sedente. *[Insigne.]* Parmae, ex typographia haeredum Erasmi de Viothis, impressorum episcopalium Burgi S. Donnini, 1663.

In-8°, 551 p. — Paris, Bibl. nat. B 2008; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana, quam ill^mus^ et r^mus^ d. d. Leonidas Mapelli, Fidentinorum episcopus, habuit diebus XX, XXI, XXII septembris anno MCMX. *[Insigne.]* Burgi S. Domnini, typis L. Verderi et soc., MCMX.

In-8°, 335 p.-2 f. — Pisa, arcivescovato; Roma, Vaticana.

P. 231-335, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 334-5, catalogus episcoporum ecclesiae Fidentinae. P. 336, series synodorum dioecesis Fidentinae, scilicet:

Die 14 octobris 1608, synodus sub Ioanne Linati episcopo, edita Parmae, apud E. Viotti.

Die 15 octobris 1615, synodus sub eodem, edita apud eumdem.

Die 20 maii 1624, synodus sub Alphonso Pozzi episcopo, edita Placentiae, typis Iac. Ardizzoni.

Diebus 4, 5 et 6 iunii 1663, synodus sub Alexandro Pallavicini, edita Parmae, typis haered. Viotti.

Die 5 decembris 1678, synodus sub Caietano Garimberti episcopo, servatur manuscripta.

Diebus 20, 21 et 22 maii 1697, synodus sub Nicolao Caranza episcopo, edita Burgi-Sancti-Domnini, typis Io. Rossetti.

Anno 1713, synodus sub Adriano Sermattei episcopo, servatur manuscripta.

Diebus 27, 28 et 29 aprilis 1728, synodus sub Gerardo Zandemaria episcopo, edita Parmae, typis P. Monti.

Diebus 5, 6 et 7 iunii 1883, synodus sub Vincentio Manicardi episcopo, edita Mutinae, typis Immaculatae Conceptionis.

1663 iulii 2. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata die 2 iulii 1663, sub Alexandro Sperelli, episcopo Eugubino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1697, *titulus supra col.* 339).

1663 septembris 25-6. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita diebus 25 et 26 septembris 1663, sub Andrea Cruesen, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Resoluta Mechliniae in congregatione archipraesbit., anno 1663. Incipit: „De baptismo.“ — Bruxelles, Bibl. royale, codex ms. 10284, saeculi XVIII, cum effigiebus. — Cf. (Marchal), *Catal. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), I, 206, n. 10284.

2) Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1829, *titulus supra col.* 27), II, 307-21, ex originali.

1663 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 26 septembris 1663, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia VI kal. octobr. MDCLXIII. Florentiae, ex officina Francisci Honophrij, typographi archiepiscopalis, 1663, superiorum permissu.

In-8°, 64 p. — Firenze, Bibl. naz.; Genova, urbana; Roma, Vaticana.

Haec synodus celebrata est sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

1663 octobris 18-9. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA VII.

Synodus dioecesana Faventina VII in Italia, celebrata diebus 18 et 19 octobris 1663, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones septimae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo Rossetto, tituli S. Sylvestri in capite s. R. e. presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedr. eccl., die 18 & 19 octobris anni 1663. *[Insigne.]* Faventiae, typis Iosephi Zarafallij, 1663.

In-4°, 3 partes, 52 p. (constitutiones synodi) - 132 p. (catalogo dei oblighi di messe della diocese) - 40 p. (aggiunte degl' oblighi dei legati pii). — Siena, civica.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 2), parte VII.

1663 novembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 13 novembris 1663, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 444-5.

1663. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1663, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1663. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS GANDAVENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Gandavensis in Belgio, celebrata anno 1663, sub Carolo vanden Bosch, episcopo Gandavensi.

Constitutiones deperditae sunt.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ram, *Nova collectio synod.*, (1839, *titulus supra col.* 28), IV, 249, nota 2.

1663. — SYNODUS DIOECESANA MACERATENSIS.

Synodus dioecesana Maceratensis in Italia, celebrata anno 1663, sub Francisco Cino, episcopo Maceratensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae in synodo habita ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Francisco Cino, episcopo Maceratae et Tolen., anno Domini M. DC. LXIII, atque olim in synodis praedecessorum, eiusdem iussu simul collectae & in summam redactae. Maceratae, ex typographia haeredum Augustini Grisei & Iosephi Piccini, impressorum episcopalium, M. DC. LXIII, d. d. svperiorvm permissv.

In-4°, 46 p. — Paris, Bibl. nat. B 2095.

1664 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia, celebrata die 26 aprilis 1664, sub Bartholomaeo Capra, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus, (1758, *titulus supra col.* 335, n. 1), f. 5.

2) Synodus, (1899, *titulus supra col.* 338, n. 2), p. X.

1664 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA SENECENSIS.

Synodus dioecesana Senecensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1664, sub Ludovico du Chaine, episcopo Senecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et constitvtions synodales pour le dioceze de Senez, faites par monseig. l'illustriss. & reuerendiss. sire Lovys dv Chaine, conseiller du roy en ses conseils, euesque & seigneur temporel de Senez & de Saint Martin. *[Insigne.]* A Aix, chez Iean Baptiste & Estienne Roize, imprimeurs du roy & de l'vniversité, M. DC. LXIV.

In-8°, 138 p. - 1 f. (index). — Marseille, ville.

P. 83, hae constitutiones editae sunt in synodo dioecesana celebrata in ecclesia Senecensi, die 27 aprilis 1664.

P. 85-138, appendix documentorum, de pronao, exorcismis etc.

1664 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 29 aprilis 1664, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Concilia Germaniae, quorum collectionem celsissimo principe Joanne Mauritio, glor^mae^ mem. archiepiscopo Pragensi, authore et auspice, cl. Joannes Fridericus Schannat primum coepit, P. Josephus Hartzheim, soc. Jesu p. m., continuavit et prelo dedit, p. Hermannus Scholl, ejusd. societ. p. m., ex Hartzhemianis collectis evolvit, auxit ac notis illustravit. Tomus X, quem aliorum ad normam exegit, digessit, edidit Aegidius Neissen, presbyter ejusdem olim societatis Jesu; complectitur concilia ab anno MDCLXII ad MDCCXLVII. Coloniae Augustae Agrippinensium, typo viduae Joann. Wilhelmi Krakamp et haeredum Christiani Simonis, bibliopolarum, anno MDCCLXXV, cum permissu superiorum.

In-folio, 2 f. - XL p. (index, series Romanorum pontificum et imperatorum) - 836 p.

P. 9-11, synodus Tornacensis, die 29 aprilis 1664.

1664 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA VIENNENSIS.

Synodus dioecesana Viennensis in Gallia, celebrata die 7 maii 1664, sub Henrico de Villars, archiepiscopo Viennensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'archevesché de Vienne. *[Insigne].* A Lyon, chez Iean Girin & Fr. Comba, en ruë Merciere, à l'enseigne de la Prudence, M. DC. LXIV.

In-8°, 16 p. — Aix, ville.

P. 3, mandatum Henrici de Villars, archiepiscopi Viennensis.

P. 16: „Toutes lesquelles susdites ordonnances, nous les avons fait en plain *(sic)* synode, le 7 de may 1664."

1664 maii 14. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata die 14 maii 1664, sub Roberto Strozzi, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1664, *titulus supra col.* 19).

1664 maii 27. — SYNODUS DIOECESANA AURELIANENSIS.

Synodus dioecesana Aurelianensis in Gallia, celebrata die 27 maii 1664, sub Alphonso Delbene, episcopo Aurelianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Codex statvtorvm synodalivm dioecesis Avrelianensis, avthoritate r. in Christo patris ac d. d. Alphonsi Del Bene, Dei & s. sedis apostolicae gratia Aurelianensis episcopi, collectorum, editorum & publicatorum Aureliae, die 27 maij 1664, in synodo generali. *[Insigne].* Avreliae, apud Clavdivm & Iacobvm Borde, reuerend. d. d. Aurelian. episcopi, capituli & cleri Aurelian. typographi, in claustro S. Crucis, M. DC. LXIV.

In-4°, 14 f. - 645 p. — Aix, ville; Avranches, ville; Bayeux, chapitre; Bourges, ville; Chartres, ville; Grenoble, ville; Lyon, missionnaires diocésains; Marseille, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2294; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

1664 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA EBROICENSIS.

Synodus dioecesana Ebroicensis in Gallia, celebrata die 29 maii 1664, sub Henrico de Maupas du Tour, episcopo Ebroicensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts et ordonnances povr le diocèse d'Evrevx, par monseignevr l'illvstrissime et reverendissime Henry de Mavpas dv Tovr, evesque d'Evrevx, en svite dv synode tenu par mondit seigneur, le 29 may mil six cens soixante-quatre. *[Insigne.]* A Evrevx, chez Iacqves Rossignol, M. DC. LXV.

In-8°, 91 p. - 2 f. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5543 et 19858; Paris, Saint-Sulpice.

2) Bessin, *Concil. Rotomag.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 411-24.

1664, circa iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 1 iunii 1664, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 654-9.

1664 octobris 1. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS CAMERACENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Cameracensis in Gallia, habita die 1 octobris 1664, sub Casparo Nemio, episcopo Cameracensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinata ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Gaspare Nemio, archiepiscopo et duce Cameracensi, in congregatione decanorum christianitatis, Cameraci, kalendis octobris anno 1664. — Gand, université d'état. — Ipse non vidi.

2) Statutorum, (1739, *titulus supra col.* 373, n. 2), p. 308-12.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 13-6.

4) Statuta, (1781, *titulus supra col.* 28, n. 6), parte I, p. 308-12.

1664 novembris 18. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 18 novembris 1664, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 448-50.

1664. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1664, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1664. — STATUTA PROVINCIAE CANTUARIENSIS.

Statuta provinciae Cantuariensis in Anglia, edita anno 1664.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Provinciale vetus provinciae Cantuariensis, cum selectioribus Lindwodi annotationibus, revisa omnia & cum veteribus comparata, per Ro. Sharrock, lld. novi coll. soc. Oxoniae, excudebat Hen. Hall, academiae typographus, impensis Ri. Davis, anno Domini 1664.

In-12°, 42 f.-514 p. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5663 et 5664; Troyes, ville.

F. 2-5 dicatio: „Reverendissimo in Christo patri et domino d. Gilberto Sheldon, Dei providentia archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliae primati et metropolitano, et augustissimo principi Carolo II, magnae Brit., Franciae et Hiberniae regi, e secretioribus consiliis ... Ro. Sharrock."

Infrascriptorum episcoporum dantur constitutiones sed permixte, scilicet:

Constitutiones Stephani Langton, archiepiscopi Cantuariensis, latae in concilio Oxoniensi, 1222.

Constitutiones Richardi Wetherslied, archiepiscopi, qui consecratus est anno 1229 et duos tantum sedit annos.

Constitutiones Edmundi, archiepiscopi, qui consecratus est anno Domini 1234, 8 annis sedit.

Constitutiones Bonifacii, archiepiscopi Cantuariensis, latae anno Domini 1260.

Constitutiones Iohannis Peccham, apud Rading latae, anno Domini 1279.

Constitutiones eiusdem, apud Lambeth latae, an. Domini 1281.

Constitutiones Roberti Winchelsey, archiepiscopi Cantuariensis, latae anno 1305.

Constitutiones Walteri Raynold, archiepiscopi, in duobus conciliis Oxoniensibus, 1322.

Constitutiones Symonis Mepham, archiepiscopi Cantuariensis latae anno 1328.

Constitutiones Iohannis Stratford, archiepiscopi Cantuariensis, editae anno 1343.

Constitutiones eiusdem extravagantes.

Constitutiones Symonis Islepe, archiepiscopi Cantuariensis, latae anno 1362.

Constitutio Simonis Langham, archiepiscopi Cantuariensis, anno 1367.

Constitutiones Symonis Sudbury, latae anno 1378.

Constitutiones Thomae Arundell, in concilio Oxoniensi, anno 1408.

Constitutiones Henrici Chycheley, archiepiscopi Cantuariensis, latae anno 1415.

1665 ianuarii 4. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, habitus Bruxellis, die 4 ianuarii 1665, praesidente Andrea Cruesen, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Carolo vanden Bosch, episcopo Gandavensi, Mario Ambrosio Capello, episcopo Antverpiensi, Eugenio Alberto d'Allamont, episcopo Ruraemundensi, Roberto de Haynim, episcopo Brugensi et Martino Prats, episcopo Iprensi.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 559, ex originali.

1665 martii 17. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata 17 martii 1665, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 16-8.

1665 aprilis 15. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 15 aprilis 1665, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta, (1671, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 76-106.

1665 aprilis 19-21. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS I.

Synodus dioecesana Salutiensis I in Italia, celebrata diebus 19, 20 et 21 aprilis 1665, sub Carolo Piscina, episcopo Salutiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Leges synodicae latae in comitiis primo habitis ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Carolo Piscina, equite magnae crucis, domino Pagni, & Salutiarum episcopo, in ecclesia cathedrali, diebus 19, 20, 21 aprilis 1665. *[Insigne.]* Cvnei, ex typographia Petri Guigua, 1666, dd. superiorum permissu.

In-4°, 203 p. — Nice, ville; Torino, seminario.

P. 169-94, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Decreta synodalia diaecesis Salutiarum, ab illustrissimo et reverendissimo d. d. Carolo Joseph Morotio, Dei & apostolicae sedis gratia ejusdem civitatis episcopo, eidemque sanctae sedi immediate subjecto, in prima sua dioecesana synodo celebrata anno 1701, approbata & confirmata, nunc vero de ejusdem mandato in unum collecta & impressa, additis in fine nonnullis aliis decretis in eadem synodo ab ipso editis. *[Insigne.]* Cunei, MDCCXXIII, typis Joannis Antonii Benentini, impressoris civitatis.

[P. 171, secundus titulus:] Decreta primae synodi diaecesanae, habitae ab illvstrissimo & reverendissimo d. d. Carolo Joseph Morotio, episcopo Salutiarum, diebus 18, 19 & 20 mensis maii anno 1701. *[Insigne.]* Cunei, M.DCC.XXIII, typis Johannis Antonii Benentini, impress. illustriss. civitatis.

In-4°, 3 f.-178 p.-3 f. (index). — Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 167: „Iulianus Tornabonus, [episcopus Salutiensis] ... qui primus ad pastoralia obeunda munera Salutiis personaliter adfuit, primam synodum celebravit, sub die 4 augusti anno 1516."

P. 168: „Antonius Pichot, [episcopus Salutiensis] ... qui synodum suam habuit sub die 9 maii anno 1585, editas in ea sanctiones in publicum instrumentum redegit, ac typis mandari iussit."

P. 168: „Octavius Vialus, [episcopus Salutiensis], ... sub anno 1624, die 26 iunii, synodica Antonii Pichot decreta confirmans, ad supplementum eiusdem Pichot decretorum nonnulla per 40 capita cumulavit, et in hoc totam synodum resolutam declaravit."

P. 168: „Franciscus Augustinus ab Ecclesia, [episcopus Salutiensis], unam alteramque synodum coegit ac celebravit. Prima [celebrata inter annos 1643 et 1647], abiit ab hominum et archivii episcopalis memoria; secunda, quae, ne sermone italico elucubrata ab aliis discreparet, consulto latine hic loquitur, et evulgata fuit sub anno 1648 die 12 maii."

P. 168: „Carolus Piscina, [episcopus Salutiensis], die 21 aprilis 1666 *[corrigendum est* 1665] synodum unam convocavit, et in publicum ac authenticum instrumentum redegit."

P. 168-9: „Nicolaus Lepori tres synodos congregavit et integravit. De prima [celebrata anno 1671, ut habetur in editione anni 1885, infra n. 3], nulla habetur memoriae ratio; secunda contigit anno 1673 die 17 maii; tertiam deinde cumulavit sub anno 1679 die 26 septembris."

3) Constitutiones synodales editae ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Alphonso Buglioni a Monale, Dei et sanctae sedis apostolicae gratia Salutiarum episcopo et comite, priore perpetuo commendatario SS. Petri et Columbani ac domino Pagni, in sua prima synodo dioecesana, indicta die 11 aprilis, ac die 16, 17 et 18 iunii 1885 in ecclesia cathedrali rite habita. *[Insigne.]* Salutiis, ex typ. frat. Lobetti-Bodoni, MDCCCLXXXV.

In-8° maiori, 294 p.-1 f. (errata). — Roma, Vaticana.

P. 249-89, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 6: „Post annos 135, synodus dioecesana in hac cathedrali ecclesia celebratur."

P. 249-89, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 287-9: „Series Salutiarum episcoporum. Iulius papa II sedem hanc episcopalem erexit anno 1511, postulante Salutiarum marchionissa Margarita de Fuxo."

P. 288: „Antonius Pichot, Gallus, ordinis S. Benedicti, (episcopus Salutiarum), synodum habuit, 9 maii 1585."

P. 288: „Octavius Vialius, Taurinensis, (episcopus Salutiarum), 26 iunii 1624 synodum habuit."

P. 288: „Iacobinus Marencus, Monregalensis, (episcopus Salutiarum), synodum habuit, 1632."

P. 288: „Franciscus Augustinus ab Ecclesia, ex comitibus Cervignasci, Salutiensis, [episcopus Salutiensis], unam alteramque synodum celebravit," scilicet, ut habetur in editione anni 1723, supra n. 2, inter annos 1643 et 1647, ac die 12 maii 1648.

P. 288: „Carolus Piscina, Salutiensis, (episcopus Salutiensis), synodum die 21 aprilis 1666 *[corrigendum* 1665] congregavit."

P. 288: „Nicolaus Lepori, ex oppido Pici, Aquinatis dioecesis, ordinis Praedicatorum, (episcopus Salutiensis), primam synodum congregavit 1671, secundam 1673 die 17 maii, tertiam 1679 die 26 septembris."

P. 288: „Carolus Iosephus Morotius, Monregalensis, ex ordine Cisterciensi S. Bernardi, (episcopus Salutiensis), synodum habuit 1707 unam, alteramque 1724."

P. 289: „Ioseph Philippus Purpuratus, ex marchionibus Alpeasci, (episcopus Salutiensis), synodum habuit 1750, diebus 9, 10 et 11 iunii."

1665 aprilis 19. — SYNODUS DIOECESANA VERULANA.

Synodus dioecesana Verulana in Italia, celebrata die 19 aprilis 1665, sub Francisco Angeluccio, episcopo Verulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Vervlanae, ab illvstriss. et reverendiss. d. Francisco Angelvccio, episcopo, celebratae. *[Insigne.]* Velitris, apud Petrum Gulielmum Cafassium, MDCLXVI, svperiorvm permissv.

In-4°, 164 p. — Genova, urbana; Parma, Palatina.

P. 3, haec synodus indicitur celebranda ad diem 19 aprilis 1665.

1665 aprilis 21. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS TORNACENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Tornacensis in Belgio, habita die 21 aprilis 1665, sub Francisco Villain, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta congregationis synodalis, anno 1665, feria 3, quae erat dies aprilis XXI. Tornaci, vidua A. Quinque, 1665.

In-8° minori, 22 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 18-21.

1665 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA VIENNENSIS.

Synodus dioecesana Viennensis in Gallia, celebrata die 22 aprilis 1665, sub Henrico de Villars, archiepiscopo Viennensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'archevesché de Vienne, de l'année 1665. *[Insigne.]* A Lyon, chez Philibert Valançol, maistre imprimeur, à la place Confort.

Sine anno (1665), in-8°, 14 p. — Aix, ville.

P. 14: „Fait et publié en plain *(sic)* synode, tenu par nous à Vienne, le 22e jour du mois d'avril 1665. Signé: Henry, archevesque de Vienne."

1665 maii 19. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 19 maii 1665, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotomag.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 151-2.

1665, circa maii 24. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 24 maii 1665, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 660-4.

1665 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA NARNIENSIS.

Synodus dioecesana Narniensis in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iunii 1655, sub Raymundo Castello, episcopo Narniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi ab illvstrissmo et reverendissmo domino comite Ray-

mvndo Castello, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Narniensi, celebratae mense ivnii anno Domino *(sic)* MDCLXV. Narniae, in palatio episcopali, typis Bernardini Arnazzini, svperiorvm permissv, M.DC.LXV.

In-4°, 200 p.-18 f. (index, errata). — Carpentras, ville; Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 2125; Roma, Assomptionistes.

P. 199, haec synodus celebrata est diebus 4, 5 et 6 iunii 1665.

1665 iunii 6-1666 maii 14. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus primo in civitate Pontisarae (Pontoise) deinde Parisiis, a die 6 iunii 1665 ad diem 14 maii 1666.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Assemblée du clergé de 1665. — Orléans, ville, codex ms. 878, saeculi XVIII, f. 215-23. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* XII, 315.

2) Réglemens concernans le gouvernement des personnes régulières. Déclaration de l'assemblée générale du clergé de France, avril 1666. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

3) Remonstrance du clergé de France faite au roy, par Mgr Jacques Adhémar de Monteil-de-Grignan, évêque et comte d'Uzès, assisté de messeigneurs les archevêques, évêques et autres députés de l'assemblée générale. Paris, Ant. Vitré, 1665.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

4) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, commencée à Pontoise et continuée à Paris, ès années 1665 et 1666. Paris, A. Vitré, 1666.

In-folio. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

5) Remonstrance du clergé de France, faite au roy à Saint-Germain-en-Laye, le 17 avril 1666, par Mgr Daniel de Cosnac, évêque et comte de Valence, assisté de messeigneurs les archevêques, évêques et autres députez de l'assemblée générale à Paris, ès années 1665 et 1666. Paris, Ant. Vitré, 1666.

In-4°. — Le Mans, ville; Paris. Bibl. nat. Z Thoisy 273, fol. 105, et 293, fol. 112.

6) Remontrance du clergé de France, faite au roy par Mgr François Favre, évêque d'Amiens, assisté de messeigneurs les archevêques et autres députés de l'assemblée générale. Paris, Ant. Vitré, 1666.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

7) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. IV, p. 812-1081, et append. p. 175-215.

1665 iunii 15-7. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS AEMILIAE I.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae I in Italia, celebrata diebus 15, 16 et 17 iunii 1665, sub Ioanne Augustino Marliano, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Ioanne Avgvstino Marliano, patritio Genvensi, Dei & s. sedis apostolicae gratia episcopo Regii & principe, primum habita in sua cathedrali ecclesia, anno Domini MDCLXV, die XV, XVI, XVII iunij. *[Insigne.]* Regii, MDCLXV, ex typographia Prosperi Vedrotti.

In-4°, 5 f. (indictio, oratio synodalis, index)-136 p.-1 f. — Modena, Estense; Piacenza, civica.

P. 128-36, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1665 septembris 3. — SYNODUS DIOECESANA VERONENSIS.

Synodus dioecesana Veronensis in Italia, celebrata die 3 septembris 1665, sub Sebastiano Pisani, episcopo Veronensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Seqvvntvr alia decreta edita & publicata in synodo dioecesana per illustriss. & reuerendiss. d. d. Sebastianvm Pisani, die tertia septembris 1665.

Sine loco nec anno, (1665), in-4°, 4 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2242.

Haec decreta compacta sunt cum statutis datis in synodo celebrata die 7 aprilis 1655, sed impressio est posterior.

1665 septembris 4. — SYNODUS DIOECESANA LAUSANNENSIS.

Synodus dioecesana Lausannensis in Helvetia, celebrata die 4 septembris 1665, sub Ioanne Baptista de Strambino, episcopo Lausannensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et constitvtiones synodales ecclesiae et episcopatvs Lavsannensis, per diuersos praesules editae, et recenter per illvstrissimvm et reverendissimvm in Christo patrem et dominvm dominvm f. Ioannem Baptistam de Strambino, ex comitibvs Sancti Martini, Dei et apostolicae sedis gratia episcopum & comitem Lausannensem sacrique r. i. principem, nec non maioris ss. Mauritij & Lazari crucis equitem, confirmatae & approbatae, anno a Virgineo partu M.DC.LXV, 4 7^{bris}. Cum licentia superiorum, Fribvrgi Helvetiorvm, ex typis Davidis Irrbisch.

Sine anno, (1665), in-4°, 1 f.-235 p., cum fig. — Berne, ville; Besançon, archevêché; Fribourg (Suisse), cantonale; Roma, Maristes; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, Eusebiana.

P. 148-63: „Catalogus episcoporum ecclesiae Lausannensis, ex variis monumentis collectus."

P. 164-82: „Descriptio ecclesiarum catholicarum totius ecclesiae Lausannensis."

P. 182-4: „Instrumentum consecrationis ecclesiae cathedralis Lausannensis, die 5 octobris 1271.

1665 septembris 23. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS CATALAUNENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Catalaunensis in Gallia, habita die 23 septembris 1665, sub Felice Vialar, episcopo Catalaunensi.

Exstant consitutiones in opere cui titulus:

Statuts, ordonnances, mandemens, reglemens, et lettres pastorales, imprimez par ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Louis-Ant^{ne} de Noailles, évêque comte de Chaalons, pair de France. A Chaalons, par Jacques Seneuze, imprimeur & libraire de mondit seigneur & du clergé, sur le pont de Nau, au Lion, M.DC.XCIII, avec privilège dv roi et arrets de son conseil.

In-4°, 4 f.-404 p.-14 f. (index). — Bibliothecas *vide supra col.* 349.

P. 50-3, congregatio decanorum dioecesis Catalaunensis, die 23 septembris 1665.

1665 octobris 30. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 30 octobris 1665, sub Francisco de Harlay, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Francisci II statuta, (1666, *titulus supra col.* 198, n. 4), p. 50-1.

2) Bessin, *Concilia Rotomag.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 152.

1665 novembris 17. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 17 novembris 1665, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 450-2.

1665. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1665, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1665. — STATUTA DIOECESIS SOLSONENSIS.

Statuta dioecesis Solsonensis in Hispania, edita anno 1665, sub Ludovico de Pons et de Squerrer, episcopo Solsonensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 75.

1665. — STATUTA DIOECESIS TUDENSIS.

Statuta dioecesis Tudensis (Tuy) in Hispania, edita anno 1665, sub Ioanne de Villamar, episcopo Tudensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Tuy, 1665, por el obispo D. Fr. Juan de Villamar. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 378.

1665. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1665, sub Melchiore Palau, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1666, circa aprilem. — SYNODUS DIOECESANA BITURICENSIS.

Synodus dioecesana Bituricensis in Gallia, celebrata circa Pascha, id est circa mensem aprilem 1666, sub Ioanne de Montpezat de Carbon, archiepiscopo Bituricensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ritvel de Bovrges, fait par fev monseignevr l'illustrissime & reuerendissime messire Anne de Levy de Vantadovr, patriarche archeuêque de Bourges, primat des Aquitaines, publié par illustr^me^ & reuerend^me^ monseigneur messire Iean de Montpezat de Carbon, p. arch. de Bourges, p. des Aquitaines; tome premier (second). *[Duo insignia.]* A Bovrges, chez Iean Tovbeav, imprimeur libraire de monseigneur l'archeuêque, M.DC.LXVI, avec privilege.

In-4°, 2 vol., 37 f. (mandatum, calendarium, index) - 722 p., 4 f. (index) - 512 p. — Amiens, ville; Autun, séminaire; Bayeux, chapitre; Bourges, séminaire; Grenoble, ville; London, British Museum; Lyon, ville; Lyon, archevêché; Marseille, ville; Metz, ville; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat. B 1705; Paris, Saint-Sulpice; Viviers, séminaire.

Fol. 3-11, mandatum prioris archiepiscopi, sub data: Biturigibus, die 25 maii 1660.

Fol. 2, mandatum posterioris archiepiscopi, sub data: Biturigibus, in synodo paschali, anno 1666.

1666 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dioecesana Cortonensis in Italia, celebrata die 4 maii 1666, sub Philippo Galilei, episcopo Cortonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 212, n. 2).

1666 maii 9. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS VIII.

Synodus dioecesana Viterbiensis VIII in Italia, celebrata die 9 maii 1666, sub Francisco Maria Brancacci, episcopo Viterbiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1666, *titulus supra col.* 377).

1666 maii 10-2. — SYNODUS DIOECESANA VERCELLENSIS I.

Synodus dioecesana Vercellensis I in Italia, celebrata diebus 10, 11 et 12 maii 1666, sub Michaele Angelo Broglia, episcopo Vercellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs diaecesana prima, ab illustrissimo & reuerendissimo domino dño Michaele Angelo Brolia, episcopo Vercellen. & comite &c., habita die decima, vndecima & duodecima mensis maij anno 1666; decretis synodalibus additae sunt constitutiones aliquot pontificiae, non solum parochis sed

& confessarijs omnibus omnino vtiles, imo & necessariae. *[Insigne.]* Vercellis, apud Nicolaum Hyacinthum Martam, 1666.

In-4°, 157 p.-1 f. — Genova, università; Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2235; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, civica; Vercelli, Eusebiana.

P. 105-57, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1666 maii 11-2. — SYNODUS DIOECESANA PISANA I.

Synodus dioecesana Pisana I in Italia, celebrata diebus 11 et 12 maii 1666, sub Francisco Ilcio, archiepiscopo Pisano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana primvm habita ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Francisco ex comitibus Ilcij, archiepiscopo Pisano, insularum Corsicae & Sardiniae primate & in eis legato nato, anno salutis MDCLXVI. *[Insigne.]* Pisis, typis Ioannis Ferretti, impressoris archiepis., 1666, superiorum permissu.

In-8°, 63 p. (mendose 64). — Pisa, università; Torino, Bibl. naz.

P. 61, haec synodus celebrata est diebus 11 et 12 maii 1666.

1666 maii 12. — SYNODUS DIOECESANA AGINNENSIS.

Synodus dioecesana Aginnensis in Gallia, celebrata die 12 maii 1666, sub Claudio Joly, episcopo Aginnensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts et reglemens synodavx dv diocèse d'Agen, leüs et publiez depuis l'année 1666, renouvelez et confirmez dans le synode tenu à Agen les 11 et 12 du mois d'avril 1673. A Agen, par Antoine Bru, imprimeur et marchand libraire ordinaire du roy & de monseigneur l'évêque & c. d'Agen & du collège. 1673.

In-12°, 8 f.-182 p.-4 f. — Aix, ville; Amiens, ville; Besançon, ville; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 5516 et 17155; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Angelica.

P. 174, mentio synodorum habitarum diebus 12 maii 1666, 20 aprilis 1667, et 12 iunii 1668.

In fine exemplaris bibliothecae Lugdunensis addita sunt quatuor folia manuscripta in quibus continetur appellatio adversus haec statuta ex parte capituli Aginnensis et aliorum.

1666 maii 23. — SYNODUS DIOECESANA AQUAPENDENSIS II.

Synodus dioecesana Aquapendensis II in Italia, celebrata die 23 maii 1666, sub Nicolao Leti, episcopo Aquapendensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones secvndae dioecesanae synodi Aqvapenden., Nicolao Laeto episcopo, editae die 23 maij 1666; quibus accesserunt marginales allegationes, vt in prima in quibus adnotantur etiam nonnulla decreta in causis Aquapenden. emanata. Romae, typis Ignatii de Lazaris, M.DC.LXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 23 p.-3 f. (index). — Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 1972; Roma, Propaganda.

1666, circa iunii 13. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 13 iunii 1666, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 664-7.

1666 septembris 23. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 23 septembris 1666, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, ix kalend. octob. MDCLXVI. *[Insigne.]* Florentiae, ex officina Francisci Honuphrij, typographi archiepiscopalis, 1666, superiorum permissu.

In-4°, 76 p. — Firenze, Bibl. naz.

1666 octobris 15. — STATUTA DIOECESIS ANICIENSIS.

Statuta dioecesis Aniciensis (Le Puy) in Gallia, edita die 15 octobris 1666, sub Armando de Béthune, episcopo Aniciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1826, *titulus supra col.* 329, n. 2), p. 1-71.

1666 octobris 20-2. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 octobris 1666, sub Iosepho della Corgna, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones editae ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. Iosepho della Corgna, episcopo Vrbevetano, in dioecesana synodo celebrata in ecclesia sua cathedrali Vrbeuetana, diebus 20, 21, 22 mensis octobris 1666. *[Insigne.]* Vrbeveteri, typis Palmerij Iannotti, MDCLXVII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-251 p.-1 f.-32 p. (catalogus episcoporum). — Firenze, Bibl. naz.; Orvieto, civica; Orvieto, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2258; Pisa, seminario; Roma, Vaticana.

F. 4: „Confirmatis utilioribus decretis ex synodis a praedecessoribus nostris celebratis, et praesertim a recolendae memoriae sanctae Romanae

ecclesiae cardinalibus Simoncello, Crescentio et Polo."

Hae synodi celebratae sunt anno 1592, die 6 iunii 1639, die 19 maii 1643 et die 21 maii 1647.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones (1729, *titulus supra col.* 257), passim.

1666. — STATUTA DIOECESIS BAIONNENSIS.

Statuta dioecesis Baionnensis in Gallia, edita anno 1666, sub Ioanne d'Olce, episcopo Baionnensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Statuts synodaux du diocèse de Bayonne, publiés dans les synodes diocesains tenus les 24, 23, 29, 21, 12 septembre des années 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, par monseigneur l'illustrissime et révérendissime François-Antoine Jauffret, évêque de Bayonne. *[Insigne.]* Bayonne, imprimerie L. Lasserre, imprimeur-libraire de monseigneur l'évêque, rue Gambetta, 20, 1898.

In-8°, XI-167 p. — Paris, Bibl. nat. B 40685.

P. VI-VII, memorantur vetustiora statuta vel synodi, scilicet: statuta edita a [Paulo Theresia Davide] d'Astros, episcopo Baionnensi, in synodo dioecesana celebrata die 15 septembris 1829; statuta edita a [Guillelmo d'Arches], episcopo Baionnensi, in synodo dioecesana habita die 12 martii 1749; statuta edita a [Ioanne] d'Olce, episcopo Baionnensi, anno 1666; statuta edita anno 1533, quae quidem de novo impressa sunt anno 1896; synodus dioecesana celebranda anno 1888, epistola convocatoria missa est, sed synodus non potuit haberi; statuta Lascurrensis dioecesis, edita anno 1552 ab Iacobo de Foix, episcopo Lascurrensi; statuta dioecesis Oleronensis promulgata anno 1706 a Francisco Carolo de Salettes, episcopo Oleronensi *[sed apud* Gams, *Series episcop.,* p. 591, hic episcopus mortuus est anno 1704; ergo melius sub Iosepho de Revol, eius successore]; denique statuta Oleronensis dioecesis edita, anno 1745, a Francisco de Revol, episcopo Oleronensi.

P. 113-58, appendix documentorum ad has synodos attinentium.

1666. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1666, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1666. — CONCILIORUM GALLIAE COLLECTIO, EDITORE P. DELALANDE.

Conciliorvm antiqvorvm Galliae a Iac. Sirmondo, s. I., editorvm svpplementa, nvnc prodevnt opera & studio Petri Delalande, Ricomagensis, in Arverna Lemane, thesaurarii ecclesiae regalis Sancti Frambaldi Silvanectensis. Lvtetiae Parisiorvm, apud societatem typographicam librorum officii ecclesiastici, jussu regis constitutam, M.DC.LXVI, cvm privilegio regis et approbatione cleri Gallicani.

In-folio, 8 f. (dicatio, index) - 398 p. - 1 f. — Aix, ville; Amiens, ville; Bologna, università; Douai, ville; Genova, università; Lyon, ville; Marseille, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 454; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.

Fol. 5, approbatio a conventu cleri Gallicani, sub data 20 novembris 1665.

1666. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS.

Synodus dioecesana Dertusensis in Hispania, celebrata anno 1666, sub Iosepho Fageda, episcopo Dertusensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1697, *titulus supra col.* 223).

1666. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata anno 1666, sub Guillelmo Egon von Fuerstenberg, episcopo Metensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Codex, (1699, *titulus supra col.* 51), passim.

1667 martii 21. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 21 martii 1667, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 23-5.

1667 aprilis 18-20. — SYNODUS DIOECESANA VENETA II.

Synodus dioecesana Veneta II in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 aprilis 1667, sub Francisco Mauroceno, patriarcha Veneto.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs diaecesana Veneta secvnda, ab illustriss. & reuerendiss. in Christo patre & d. d. Io. Francisco Mavroceno, miseratione diuina patriarcha Venetiarum Dalmatiaeque primate &c., celebrata diebus 18, 19 & 20 mensis aprilis 1667; accesservnt constitvtio Pij papae V de medicis & seriesopinionum damnatarum a sacra suprema congregatione sanctissimae inquisitionis almae Vrbis, sub diebus 24 septembris 1665 & 18 martij 1666. *[Insigne.]* Venetiis, M.DC.LXVIII, ex typographia Pinelliana, superiorum permissu & priuilegio.

In-8°, 67 p. — Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B. 2230; Roma, Vaticana.

P. 56, futura synodus indicitur ad annum 1668, mense et die non indicatis.

1667 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA AGINNENSIS.

Synodus dioecesana Aginnensis in Gallia, celebrata die 20 aprilis 1667, sub Claudio Joly, episcopo Aginnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1673, *titulus supra col.* 397), p. 174.

1667 aprilis 24-6. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS.

Synodus dioecesana Niciensis in Gallia, celebrata diebus 24, 25 et 26 aprilis 1667, sub Didaco Della Chiesa, episcopo Niciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Niciensis, ab illustriss.^{mo} & reu.^{mo} d.^{no} d. Didaco ab Ecclesia, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Niciensi, comite Drappi, celebratae anno Domini 1667, diebus 24, 25, 26 aprilis. *[Insigne.]* Cvnei, typis Petri Guigua, 1668, d. d. super. permissu.

In-4°, 146 p. — Nice, ville; Torino, Bibl. naz.

P. 73-144, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1667 aprilis 24. — SYNODUS DIOECESANA SAVONENSIS I.

Synodus dioecesana Savonensis I in Italia, celebrata die 24 aprilis 1667, sub Stephano Spinula, episcopo Savonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

(Titulus frontis:) Synodi dioecesanae prima et secvnda, habitae ab illustriss. & reuerendis. d. Stephano Spinvla, episcopo Sauonen.

(Titulus operis:) Decreta synodalia primae synodi dioecesanae, qvam habvit anno MDCLXVII, die XXIV aprilis, illustrissimus & reuerendissimus d. Stephanus Spinula, Dei & apostolicae sedis gratia episcopus Sauonen. Cvnei, M.DC.LXXX, typis Bartholomaei Strabellae, dd. super. permiss.

(P. 21, titulus secundus:) Decreta synodalia secvndae synodi dioecesanae, qvam habvit anno MDCLXXX, die V maij, illustrissimus & reuerendissimus d. Stephanus Spinula, Dei & apostolicae sedis gratia episcopus Sauonensis; additis propositionibus ab Alexandro pp. VII & a sanctiss. domino nostro Innocentio pp. XI damnatis, vna cum casibus nobis reseruatis, & compendio bullae coenae Domini, MDCLXXX.

In-4°, 52 p. — Carpentras, ville.

1667 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 26 aprilis 1667, sub Carolo d'Anglure de Bourlemont, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peyronet, *Ivs sacrvm ecclesiae Tolosanae,* (1669, *titulus supra col.* 25), II, 1317-28.

1667, circa maii 29. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 29 maii 1667, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 667-80.

1667 iunii 20-1669 decembris 9. — CLEMENS PAPA IX.

Clemens papa IX (Iulius Rospigliosi), natus Pistorii anno 1600, electus papa die 20 iunii 1667, coronatus die 26, mortuus die 9 decembris 1669.

Clementis IX vita et constitutiones habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium, (sine anno, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 953 C, n. 1), parte II, p. 28-32.

2) Bullarium, (1617-72, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 855 B, n. 5), VI, 253-312.

3) Magnvm bvllarivm (1655-73, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 857 C, n. 10), V, 426-77.

4) Magnum bullarium, (1692-7, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 858 C, n. 11), V, 426-77.

5) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 860 C, n. 14), IV, 202-4.

6) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 227-60, VII, 322-30 et 483-4.

7) Vecchi, *Collectio,* (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 D, n. 16), t. I passim.

8) Bullarum, ed. Cocquelines, (1739-62, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 97 C), tom. VI, parte VI, p. 162-369.

9) Magnum bullarium Romanum, (Luxemburgi, 1742), VI, 234-88 et append. p. 3-5.

10) Collectionis bullarum Vatic., (1747-52, *titulus supra col.* 266, n. 10), III, 274.

11) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 995 A, n. 17), I, 151-74.

12) Bullarum, ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 863 A, n. 18), XVII, 512-839.

1667 septembris 15. — SYNODUS DIOECESANA LAUDUNENSIS.

Synodus dioecesana Laudunensis in Gallia, celebrata die 15 septembris 1667, sub Caesare d'Estrées, episcopo Laudunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Manuale Laudunense, auctoritate illustrissimi et reverendissimi d. d. Caesaris d'Estrées, episcopi ducis Laudunensis, editum, ac jussu illustrissimi et reverendissimi d. d. Ludovici-Hectoris-Honorati-Maximi de Sabran, e comitibus Forcalquerii, episcopi ducis Laudunensis, secundi Franciae paris, augustissimae reginae magni eleemosynarii &c., typis denuo mandatum; pars prima (secunda). *[Insigne.]* Lauduni, apud Augustinum-Petrum Courtois, illustrissimi d. d. episcopi ducis Laudunensis typographum, ad Plateam, M.DCC.LXXXII, cum privilegio regis.

In-4°, 2 partes, 10 f. (mandatum, calendarium) - 288 p. - 1 f. (index), 278 - xxv p. (canones poeniten-

tiales) - 2 f. — Besançon, archevêché; Paris, Bibl. nat. B 1771.

Initio, mandatum Caesaris d'Estrées, episcopi Laudunensis, sub data: Lauduni, die 1 aprilis 1671. P. iij: „Extrait des statuts synodaux faits par monseigneur l'évêque et duc de Laon, en son synode tenu le 15 septembre 1667."

1667 octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 18 octobris 1667, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 25-6.

1667 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA NARBONENSIS.

Synodus dioecesana Narbonensis in Gallia, celebrata die 20 octobris 1667, sub Francisco Fouquet, archiepiscopo Narbonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances pvbliées av synode dv diocèse de Narbonne, le vingtième d'octobre mil six cens soixante-sept, avec les advis de saint Charles Borromée aux confesseurs. A Narbonne, par Gvillavme Besse, imprimeur de monseigneur l'illustrissime & révérendissime archevêque & primat & du clergé, 1667.

In-8°, 3 f.-84 p. — Autun, séminaire; Carpentras, ville; Grenoble, ville; Narbonne, ville; Paris, Bibl. nat. B 5577; Toulouse, ville.

1667 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 15 novembris 1667, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 452-4.

1668 februarii 10. — STATUTA DIOECESIS VALENTINAE.

Statuta dioecesis Valentinae in Gallia, edita die 10 februarii 1668, sub Daniele de Cosnac, episcopo Valentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de monseignevr l'illustrissime & reuerendissime euesque & comte de Valence & Die, prince de Soyon, premier aumosnier de monseigneur le duc d'Orléans. *[Insigne.]* A Valence, chez Pierre Verdier, imprimeur du roy, de monseign. l'euesque & comte de Valence & Die & de l'vniuersité, 1668.

In-8°, 26 p. — Aix, ville.

P. 17, hae constitutiones editae sunt sub data: „A Valence, dans nostre palais episcopal, ce 10 fevrier 1668, Daniel de Cosnac, evesque et comte de Valence et de Die."

1668 martii 13. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 13 martii 1668, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 26-7.

1668 aprilis 11. — STATUTA DIOECESIS MATISCONENSIS.

Statuta dioecesis Matisconensis in Gallia, edita die 11 aprilis 1668, sub Michaele Colbert de Saint-Pouanges, episcopo Matisconensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de monseignevr l'illvstrissime et reverendissime messire Michel Colbert, eveqve de Mascon. *[Insigne.]* A Mascon, chez Simon Bonard, imprimeur de monseigneur l'euêque & de la ville, M.DC.LXVIII.

In-4°, 2 f.-22 p.-1 f. — Paris, Sainte-Geneviève.

F. 1 posteriori, haec statuta edita sunt, extra synodum dioecesanam, sub data: Matiscone, 11 aprilis 1668.

1668 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA SEGOBRIENSIS.

Synodus dioecesana Segobriensis (Segorbe) in Hispania, celebrata die 12 aprilis 1668, sub Anastasio Vivés de Rocamora, episcopo Segobriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) *(Frons insculpta:)* Constitvciones sinodales del obispado de Segorbe, hechas por el ilustr.^{mo} y r.^{mo} S^{or} d. fr. Anastasio Vives de Rocamora, obispo de la s^{ta} iglesia catedral de Segorbe, del consejo de su mag^{d} &^{a}, en la sinodo que celebrò, en dicha ciudad, en 12 dias de abril de 1668. *(In fine:)* En Valencia, por Geronimo Vilagrasa, impressor del santo tribunal de la inquisicion y de la ciudad, año 1669.

In-4°, 8 f.-520 p. — Paris, Bibl. nat. B 2337; Roma, Vaticana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 69.

1668 aprilis 16-7. — SYNODUS DIOECESANA AVENIONENSIS.

Synodus dioecesana Avenionensis in Gallia, celebrata diebus 16 et 17 aprilis 1668, sub Dominico Marini, archiepiscopo Avenionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Avignon, chapitre, codex ms. pergamen., fol. 452-6.

2) Avignon, ville, codex ms. 1939, saeculi XIX, fol. 404-7.

Forte eadem synodus ac 1668 maii 17.

1668 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA TUDERTINA II.

Synodus dioecesana Tudertina II in Italia, celebrata die 16 aprilis 1668, sub Petro Maria Bichi, episcopo Tudertino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta secvndae synodi Tvdertinae, celebratae per ill.^{mvm} et rev.^{mvm} d. Petrvm Mariam Bichivm, episcopvm, a die XVI aprilis MDCLXVIII. *[Insigne.]* Tvderti, apud Faustinum, superiorum permissu, MDCLXVIII.

In-4°, 2 f. - 19 p. — Lucca, governativa.

1668 maii 11-3. — SYNODUS DIOECESANA CATANENSIS.

Synodus dioecesana Catanensis in Sicilia, celebrata diebus 11, 12 et 13 maii 1668, sub Michaele Angelo Benadies, episcopo Catanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta, (1668, *titulus supra col.* 101).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Prima synodus ab illmo. et revmo. domino u. i. doctore Xaverio Gerbino, iam episcopo Platiensi, nunc Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Calatahieronensi, pro sua dioecesi celebrata, anno MDCCCXCV, diebus XIII, XIV et XV septembris, sub auspiciis S. Iacobi mai. ap., protectoris principalis civitatis et dioecesis, in cathedrali Calatahieronen. templo, pontificatus ssmi. domini nostri Leonis XIII anno duodevicesimo, praedicti illmi. ac revmi. domini anno nono. *[Insigne.]* Calatahierone, typis Andreae Giustiniani, 1895.

In-8° maiori, XXXI p. (acta) - 295 p. — Roma, Vaticana.

P. 253-91, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. IV, mentio synodorum celebratarum annis 1668, sub Bonadie, episcopo Catanensi, et 1727, sub Marino, episcopo Syracusano.

1668 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS I.

Synodus dioecesana Bergomensis I in Italia, celebrata die 15 maii 1668, sub Daniele Giustiniani, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Monita, (1729, *titulus supra col.* 325).

2) Acta synodalia Bergomen. ecclesiae, ab ill.^{mis} et rev.^{mis} d. d. Cornelio, Milano, Emo, Priolo, Justiniano & e.^{mo} card. Petro Priolo, episcopis Berg., condita, in unum volumen redacta & multiplici indice locupletata, ad commodiorem usum ecclesiasticorum, jubente ill.^{mo} ac rev.^{mo} d. d. Antonio Reddetti, episcopo Bergomen. com. etc. *[Insigne.]* Bergomi, M.D.CC.XXXVII, apud fratres Rubeos, impress. pub. priv., superiorum permissu.

In-4°, 348 p. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica.

P. 26-42, synodus Bergomensis I, celebrata diebus 4 et 5 septembris 1564, sub Frederico Cornelio, episcopo Bergomensi.

P. 43-60, synodus Bergomensis II, celebrata die 5 (alias 10) maii 1568, sub eodem.

P. 61-101, synodus Bergomensis III, celebrata die 15 [p. 61, mendose: 25] septembris 1574, sub eodem.

P. 102-18, synodus Bergomensis III, celebrata die 4 septembris 1603, sub Ioanne Baptista Milano, episcopo Bergomensi.

P. 119-42, synodus Bergomensis I, celebrata die 21 maii 1613, sub Ioanne Emo, episcopo Bergomensi.

P. 143-221, synodus Bergomensis I, celebrata die 4 maii 1628, sub Augustino Priolo, episcopo Bergomensi.

P. 222-53, synodus Bergomensis I, celebrata die 4 iunii 1636, sub Aloysio Grimano, episcopo Bergomensi.

P. 254-61, synodus Bergomensis II, celebrata die 15 iunii 1648, sub eodem.

P. 262-72, synodus Bergomensis I, celebrata die 15 maii 1668, sub Daniele Iustiniano, episcopo Bergomensi.

P. 273-80, synodus Bergomensis II, celebrata die 5 iunii 1679, sub eodem.

P. 281-8, synodus Bergomensis III, celebrata die 28 aprilis 1687, sub eodem.

P. 289-307, statuta synodi Bergomensis II, celebrata diebus 4, 5 et 6 septembris 1724.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Bergomensis ecclesiae, (1910, *titulus supra col.* 367), p. CIX-X.

1668 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata die 15 maii 1668, sub Francisco Malier du Houssay, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts, (circa 1688, *titulus supra col.* 281, n. 1), p. 17-28.

2) Statuts, (1706, *titulus supra col.* 319, n. 2), p. 24-30.

3) Statuts, (1729, *titulus supra col.* 320, n. 3), p. 25-30.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Lalore, *Les synodes,* (1867, *titulus supra col.* 282, n. 2), p. 16.

1668 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA AVENIONENSIS.

Synodus dioecesana Avenionensis in Gallia, celebrata die 17 maii 1668, sub Dominico Marini, archiepiscopo Avenionensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Decreta, (1668, *titulus supra col.* 368, n. 2).

2) Gallia christiana, I, 838.

3) [Peltier], *Dictionnaire des conciles,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 253.

Forte eadem synodus ac 1668 aprilis 16-7.

1668 maii 17-8. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA VIII.

Synodus dioecesana Faventina VIII in Italia, celebrata diebus 17 et 18 maii 1668, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtiones octavae synodi dioecesanae, ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Carolo Rossetto,

tituli S. Sylvestri in Capite s. R. e. presbytero cardinali, miseratione diuina episcopo Faventino, celebratae in cathedr. eccl., dieb. 17 & 18 maij 1668. *[Insigne.]* Faventiae, typis Iosephi Zarafallij, 1668.

In-4°, 66 p.-2 f. — Modena, Estense; Siena, civica.

2) Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 3), parte VIII.

1668, circa maii 20. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 20 maii 1668, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 680-95.

1668 maio. — SYNODUS DIOECESANA MELIVETANO.

Synodus dioeeesana Melivetano sive Melitensis (Malta), celebrata mense maio 1668, sub Luca Bono, episcopo Melivetano.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 948.

1668 iunii 12. — SYNODUS DIOECESANA AGINNENSIS.

Synodus dioecesana Aginnensis in Gallia, celebrata die 12 iunii 1668, sub Claudio Joly, episcopo Aginnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Statuts, (1673, *titulus supra col.* 397), p. 174.

1668 septembris 12-3. — SYNODUS DIOECESANA EUGUBINA.

Synodus dioecesana Eugubina in Italia, celebrata diebus 12 et 13 septembris 1668, sub Alexandro Sperelli, episcopo Eugubino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitutiones, (1697, *titulus supra col.* 339).

1668 septembris 18. — SYNODUS DIOECESANA ALETENSIS.

Synodus dioecesana Aletensis in Gallia, celebrata die 18 septembris 1668, sub Nicolao Pavillon, episcopo Aletensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Relation de ce qui s'est passé au synode d'Aleth, touchant le formulaire, le 18 septembre 1668. — *Incipit:* „Le mardi 18 septembre 1668. — Bruxelles, bibl. royale, codex ms. 7288, saeculi XVII. — Cf. [Marchal], *Catal. des mss. de la bibl. royale des ducs de Bourgogne,* (1842), I, 146 et II, 276, n. 7288.

1668 septembris 27. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 27 septembris 1668, sub Dominico de Ligny, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1675, *titulus supra col.* 333, n. 2), p. 31-6.

1668 octobris 16. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 16 octobris 1668, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 28-30.

1668 octobris 28-31. — SYNODUS DIOECESANA DE SANCTA SEVERINA.

Synodus dioecesana de Sancta Severina in Italia, celebrata diebus 28, 29, 30 et 31 octobris 1668, sub Francisco Falabello, archiepiscopo de Sancta Severina.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Sanctae Severinae, ab illustriss. et reverendiss. d. Francisco Falabello, patritio Lacvnigren., cive Romano, archiepiscopo, celebrata anno Domini M.DC.LXVIII, die XXVIII octobris. Romae, ex typographia reu. cam. apost., M.DC.LXIX, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-166 p.-1 f. — Carpentras, ville; Paris, Bibl. nat. B 2190.

Haec synodus celebrata est, quatuor sessionibus, diebus 28, 29, 30 et 31 octobris 1668.

1668 novembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 13 novembris 1668, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 454-5.

1668. — CONCILIA GALLIAE NARBONENSIS, EDITORE S. BALUZE.

Concilia Galliae Narbonensis, Stephanvs Balvzivs, Tutelensis, in unum collegit, nunc primum edidit, notisque illustravit. Parisiis, apud F. Muguet, regis ac illustriss. archiepiscopi Parisiensis typographum, via Citharae, ad insigne adorationis trium Regum, MDCLXVIII, cvm permissv.

In-8°, 8 f.-428-192 p. — Aix, ville, Amiens, ville; Avignon, séminaire; Carcassonne, ville; Grenoble, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Milano, Bibl. naz.; Narbonne, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 5657 et rés. B 5658 et 5659; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Saint-Louis des Français; Toulouse, ville; Troyes, ville.

1668. — STATUTA DIOECESIS GEBENNENSIS.

Statuta dioecesis Gebennensis in Helvetia, edita anno 1668, sub Ioanne d'Aranthon d'Alex, episcopo Gebennensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtions et instrvctions synodales de s. François de Sales, évêque & prince de Genève, mises en ordre et augmentées par monseigneur Iean d'Aranton d'Alex, son successeur dans le même évêché. A Annessy, par Iacqves Clerc, imprimeur ordinaire du clergé, M.DC.LXVIII.

In-8°, 12 f.-343 p. — Annecy, séminaire; Autun, séminaire; Besançon, archevêché; Chambéry, ville; Grenoble, séminaire; Lyon, ville; Marseille, ville; Nice, ville; Paris, Bibl. nat. B 19642; Torino, Bibl. naz.; Troyes, ville.

2) Additions des principales constitvtions et exhortations qui ont esté faites dans les synodes du diocèse de Geneve depuis l'année 1668, jusques à l'année 1684, imprimées par ordre de monseigneur Iean d'Aranton d'Alex, evesque et prince de Geneve. A Annecy, par Iacques le Cler, imprimeur ordinaire du clergé, M.DC.LXXXIII.

(Pars II:) Reglement des missions pastorales établies dans le diocèse de Geneve, par monseigneur Iean d'Aranton d'Alex, evêque & prince de Genève. A Annecy, par Iaqves le Cler, M.DC.LXXXIII.

(Pars III:) La société des bons et veritables amys, établie dans le diocèse de Geneve à l'honneur de la très sainte société de nôtre seigneur Iesvs-Christ, de la sacrée vierge & du glorieux saint Ioseph.

(Pars IV:) Table des cas auxquels les confesseurs doivent refuser ou differer l'absolution, tirée des conciles, des ss. pères, des instructions de s. Charles, des avertissemens de s. François de Sales aux confesseurs, des ordonnances de l'éminentissime cardinal Grimaldy, archevêque d'Aix, et des constitutions synodales du diocèse de Genève; dressée pour l'usage des confesseurs du même diocèse de Genève.

In-8°, 4 partes, 48, 44, 11, 14 p. — Chambéry, séminaire; Lyon, ville; Roma, Maristes.

Cf. etiam infra ad annum 1672.

1668. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata anno 1668, sub Masseo Vitali, episcopo Mantuano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Illvstriss.^{mi} et reveren.^{mi} d. d. Io. Lvcidi Cattanei, Dei et apost. sedis gratia episcopi Mantvani, s. R. i. principis, marchionis Morani et Ponzani, constitvtiones synodales, publicatae in prima synodo diaecesana, diebus 26, 27 septembris, anno MDCLXXIX, quibus additae sunt propositiones omnes morales damnatae a sum. pontif. Alexandro VII fel. mem. et Innocencio *(sic)* XI. Mantvae, apud Osanas, impressores ducales, anno Domini 1680.

In-4°, 3 f.-136 p.-1 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 135: „Decretum in praecedenti synodo anni 1668 factum."

1668. — SYNODUS DIOECESANA MONTISALTI.

Synodus dioecesana Montisalti in Italia, celebrata anno 1668, sub Caesare Lancelotti, episcopo Montisalti.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones synodales editae et promvlgatae ab illvstriss. ac reverendiss. d. domino Ascanio Paganello, episcopo Montisalti, in sua prima synodo habita in noua cathedrali ecclesia, diebus 6, 7 et 8 septembris 1676. Maceratae, ex typographia Iacobi Philippi Pannelli, 1676, dd. superiorum permissu.

In-4°, 2 f.-206 p. (mendose 106)-4 f. (index). — Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 2112; Paris, Saint-Sulpice; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

Fol. 2: „Praedecessoris nostri cum in moderanda dioecesi, tum in synodalibus constitutionibus sanciendis, quas anno M.DC.LXVIII coactae synodo proposuerat, nulla quamvis desideranda fuerit diligentia, tamen cum ille, vivere desinens, decreta typis inedita vobis exhibere non valuerit..."

1669 februario. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS.

Synodus dioecesana Lucensis (Lugo) in Hispania, celebrata mense februario 1669, sub Mathia de Moratinos Santos, episcopo Lucensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constituciones synodales del obispado de Lugo, copiladas, hechas y promulgadas por el ilustrisimo señor don Matias de Moratinos Santos, obispo y señor de Lugo y electo de Astorga, del consejo de s. m., en la synodo que se celebró en su iglesia catedral de la dicha ciudad, en el mes de febrero de mil y seiscientos y sesenta y nueve años. Con provision real, en Madrid, por Ioseph Fernandez de Buendia, año de 1675. — Ipse non vidi.

2) Constituciones ... *(ut n. 1)*. Reimpresas en Santiago, por don Ignacio Aguayo, impresor de la intendencia y rentas, año de 1803.

In-folio minori, 311 p. — Astorga, seminario. — Ipse non vidi.

3) Cf. La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 376.

1669 aprilis 2. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 2 aprilis 1669, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 31-2.

1669 aprilis 29-30. — SYNODUS DIOECESANA CIVIPLEBANA IX.

Synodus dioecesana Civiplebana IX in Italia, celebrata diebus 29 et 30 aprilis 1669, sub Reginaldo Lucarini, episcopo Civiplebano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones dioecesanae nonae synodi, qvam in Civitate Plebis habuit illustriss. & reuerendiss. d. d. f. Reginaldvs Lvcarinvs, episcopvs Civiplebanvs, ex ordine fratrum Praedicatorum assumptus, ferijs secunda et tertia post dominicam in Albis, anno 1669, episcopatus vigesimoseptimo. Pervsiae, ex typographia episcopali, apud Ioannem Laurentium.

Sine anno, (1669), in-4°, 240 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Propaganda.

1669 aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA REMENSIS.

Synodus dioecesana Remensis in Gallia, celebrata die 30 aprilis 1669, sub Antonio Barberini, archiepiscopo Remensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et instructions du synode tenu à Reims, le 30 avril 1669, imprimées par le commandement de monseig. l'éminentissime cardinal archevêque duc de Reims. A Reims, chez Jean Multeau, imprimeur ordinaire du roy & de son éminence, ruë Saint Estienne, à l'imprimerie royale, M. DC. LXIX, avec privilège.

In-4°, 16 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5596 et 21 415; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, ville.

P. 3, haec synodus celebrata est sub Antonio Barberini, episcopo Palestrino et archiepiscopo Remensi.

1669 maii 3. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS I.

Synodus dioecesana Albensis I in Italia, celebrata die 3 maii 1669, sub Victore Nicolino Della Chiesa, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia dioecesis Albensis, edita ab illustriss. et reverendissimo d. d. Victorio ab Ecclesia, episcopo Albensi et comite, et publicata in eiusdem prima synodo, habita tertio nonas maii 1669. Salutiis, M. DC. LXIX, typis Nicolai Valaurii, dd. superiorum permissu.

In-8°, 100 p. — Alba, vescovato. — Ipse non vidi.

1669 maii 8. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 8 maii 1669, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta, (1671, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 106-17.

1669, circa iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 9 iunii 1669, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 695-8.

1669 septembris 4. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 4 septembris 1669, sub Dominico de Ligny, episcopo Meldensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1675, *titulus supra col.* 333, n. 2), p. 37-42.

1669 septembris 18. — STATUTA DIOECESIS MOGUNTINAE.

Statuta dioecesis Moguntinae in Germania, edita die 18 septembris 1669, sub Ioanne Philippo von Schoenborn, archiepiscopo Moguntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ernewerte Kirchen-Ordnung vornach sich in denen Ertz und Stiffter Mayntz, Würtzburg vnnds Wormbs *(sic)*, vnd so weit sich deren Ordinariaten erstrecken die Pfarrhern vnd Seelsorger auch weltliche Beambten, Diener vnd Vnterthanen, so viel die einen jeden betrifft hinführo zu richten. *[Insigne.]* Gedruckt in der fürstl. Haupt-Stadt Würtzburg, bey Hiob Hertzen, Anno MDCLXX.

In-folio minori, 20 fsn., cum tabella. — Roma, Vaticana.

Fol. 2 et 20, haec statuta edita sunt cura Ioannis Philippi, archiepiscopi Moguntini, episcopi Herbipolensis (Würtzburg) et Wormaciensis, sub data: Moguntiae, 18 septembris 1669.

1669 septembris 25. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 25 septembris 1669, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia, vij kalend. octob. MDCLXIX. *[Insigne.]* Florentiae, ex officina Francisci Honuphrij, typographi archiepiscopalis, 1669, superiorum permissu.

In-4°, 36 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

1669 octobris 1. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 1 octobris 1669, sub Francisco Rinuccini, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Additiones et declarationes ad decreta synodalia diaecesana, habitae in hac postrema synodo cele-

brata die prima octobris 1669, praesidente illustrissimo & reuerendissimo domino Francisco Rinuccinio, Dei & apostolicae sedis graia *(sic)* episcopo Pistoriensi & Pratensi. *[Insigne.]* Pistorii, M. DC. LXIX, apud heredes Petri Antonij Fortunati, superiorum permissu.

In-4°, 19 p. — Firenze, Bibl. naz.

1669 octobris 6. — SYNODUS DIOECESANA TUSCULANA.

Synodus dioecesana Tusculana in Italia, celebrata die 6 octobris 1669, sub Francisco Maria Brancati, episcopo Tusculano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs Tvscvlana, celebrata ab eminentiss. & reuerendiss. domino Francisco Maria card. Brancatio, episcopo, in ecclesia cathedrali S. Petri, principis apostolorum, die 6 octobris 1669. *[Insigne.]* Viterbii, M. DC. LXIX, apud Petrum Martinellum, superiorum permissu.

In-4°, 30 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

P. 17-30, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodvs Tvscvlana, celebrata ab eminentissimo et reuerendissimo domino Iacobo card. Fransono, episcopo, in ecclesia cathedrali S. Petri, principis apostolorum, die 10 maij 1688, seu appendix ad antiquam synodum eminentissimi et reuerendissimi domini cardinalis Brancatii. Romae, typis reuerendae camerae apostolicae, 1690, svperiorvm permissv.

In-4°, 72 p. — Paris, Bibl. nat. B 2221; Roma, Casanatense.

P. 1: „Synodi cardinalis Brancatii, celebratae die 6 octobris 1669, statuta miscentur cum statutis synodi celebratae die 10 maii 1688."

1669 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 15 octobris 1669, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 32-3.

1669 octobris 21-2. — SYNODUS PINEROLIENSIS.

Synodus Pineroliensis in Italia, celebrata diebus 21 et 22 octobris 1669.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta synodi abbatialis, in ecclesia cathedrali inclyti monasterii Beatae Mariae civitatis Pinerolii, nullius dioecesis, prouinc. Taurin. & sanctae sedi apostolicae immediate subiecti, die vigesima prima mensis octobris anno a partu Virginis millesimo sexcentesimo sexagesimo nono celebratae. *[Insigne.]* Vercellis, apud Nicolaum Hyacinthum Martam, impress. episc., 1670.

In-4°, 1 f.-39 p. — Torino, Bibl. naz.

P. 37, haec synodus celebrata est diebus 21 et 22 octobris 1669.

1669 novembris 12. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 12 novembris 1669, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 455-6.

1669 novembris 19-21. — SYNODUS DIOECESANA BARCINONENSIS.

Synodus dioecesana Barcinonensis in Hispania, celebrata diebus 19, 20 et 21 novembris 1669, sub Ildephonso a Sotomayor, archiepiscopo Barcinonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales diaec. Barcinonen., in vnum collectae, renovatae & auctae svb illvstr.^{mo} et reverend.^{mo} domino d. fr. Ildephonso a Sotomayor, archiepiscopo episcopo Barcinonen., regio consiliario &c., variis allegationibvs exornatae, ab illvstri et admodvm reverendo Ioanne Baptista Vila, d. doct., sanctae ecclesiae Barcinonen. canonico, et praedicti illustrissimi domini in spirit. et temp. vic. gen. et off., qvibvs accessit omnivm Barcinonis adamantvm episcopalis corona. Barcinone, ex typographia Antonii Lacavalleria, in via Bibliothecaria, anno M. DC. LXXIII.

In-folio, 5 f.-451 p.-2 f. — Lyon, ville.

Fol. 6, epistola qua convocatur synodus ad diem 19 novembris 1669.

P. 4-12, nomina assistentium.

P. 45, ultima sessio die 21 novembris.

1669. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1669, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1669. — SYNODUS DIOECESANA MEDIOLANENSIS XXXVI.

Synodus dioecesana Mediolanensis XXXVI in Italia, celebrata anno 1669, sub Alphonso Litta, archiepiscopo Mediolanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Mediolanensis XXXVI, ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Alphonso, miseratione diuina tit. S. Crucis in Hierusalem s. R. e. presb. card. Litta, s. Mediolanensis eccl. archiepisc. &c., habita anno M. DC. LXIX. *[Insigne.]* Mediolani, apud impressores archiepiscopales.

(P. 75, titulus II:) Appendix nonnvllarvm constitvtionvm ac decretorvm apostolicorvm, ivssv eminentiss. & reuerendiss. d. d. Alphonsi, tit. S. Crucis in Hyerusalem s. R. e. presb. cardinalis Littae, s. Mediolanen. eccl. archiepiscopi, ad faciliorem vsvm huic synod. 36 adiecta, additis quibusdam

alijs scitu necessarijs. Mediolani, apud impressores archiep., M.DC.LXIX.

(Sequuntur orationes tres, cum titulo et paginis peculiaribus, scilicet:) Ragionamento primo synodale fatto da monsignore Carlo Francesco Ceva, oblato, dottore di sacra theologia e d' ambi due le leggi, protonot. apostolico, canonico ordinario della metropolitana, visitatore della terza regione, e già vicario generale della curia archiepiscopale. In Milano, nella stampa archiepiscopale.

Ragionamento fatto dal molto reuerendo signor Giacomo Saita, oblato, dottore di sacra teologia, canonico dell' insigne basilica di S. Ambrogio maggiore, et visitatore della sesta regione, nel secondo giorno della sinodo trigesima sesta, celebrata l' anno M.DC.LXIX, nella metropolitana di Milano. In Milano, nella stampa archiepiscopale.

Ragionamento fatto dal molto reuerendo signor Gerolamo Bizozero, preosto e vicario foraneo di Seueso, nel terzo giorno della sinodo trigesima sesta, celebrata l' anno M.DC.LXIX, nella metropolitana di Milano. In Milano, nella stampa archiepiscopale.

Sine anno, (1669), in-8°, 4 partes, 6 f. - 199 - 20 p. (oratio synodalis Caroli Francisci Ceva) - 15 p. (oratio synodalis Hieronymi Bizozero) - 17 p. (oratio synodalis Iacobi Saita). — London, British Museum; Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Paris, Bibl. nat. B 5505; Paris, Saint-Sulpice; Piacenza, civica.

P. 75-199, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1669. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1669, sub Innico Caraccioli, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1669. — SYNODUS DIOECESANA NIVERNENSIS.

Synodus dioecesana Nivernensis in Gallia, celebrata anno 1669, sub Eduardo Vallot, episcopo Nivernensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuta sinodalia dioecesis Nivernensis, edita et publicata in variis synodis dioecesanis. Niverni, ex typographia viduae Le Febvre, 1777.

In-12°, 68 p. — Nevers, séminaire.

Exstant statuta edita in synodis celebratis annis 1669, 1722, 1734, 1735, 1736, 1753, 1754 et 1756.

1669. — SYNODUS DIOECESANA ZAGRABIENSIS.

Synodus dioecesana Zagrabiensis in Hungaria, celebrata anno 1669, sub Martino Vinkovich, episcopo Zagrabiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 393-5.

1670 aprilis 14. — SYNODUS DIOECESANA ASTENSIS I.

Synodus dioecesana Astensis I in Italia, celebrata die 14 aprilis 1670, sub Marco Antonio Tomati, episcopo Astensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Directorivm dioecesanvm asceticvm, paranaeticvm et praeceptivvm, qvod illustriss. & reuerendiss. d. d. Marcvs Antonivs Thomatvs, vtriusque signaturae ss. d. n. pp. referend., Dei & apost. sedis gratia episcopus Astensis & comes &c., vniuerso clero suaeque dioecesis populo, in prima synodo obseruandum proposuit; accedit breuis & enucleata Astensis tam temporalis quam spiritualis descriptio. *[Insigne.]* Astae, M.DC.LXX, apud Zangrandum, typographum episcopalem.

In-folio, 166 p. - 2 f. (index). — Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 35, haec synodus celebrata est die 14 aprilis 1670.

P. 117-66, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 141-66, catalogus episcoporum Astensium.

1670 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1670, sub Antemio Dionysio Cohon, episcopo Nemausensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Recveil des ordonnances synodales dv diocese de Nismes, publiées dans le synode general tenu le 16 auril 1670, par monseigneur illustrissime & reverendissime messire Antime Denis Cohon, evesque de Nismes. *[Insigne.]* A Nismes, chez Iean Plasses, marchant libraire.

Sine anno, (1670), in-8°, 3 f. - 170 p. — Grenoble, ville; Nîmes, ville.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodus Nemausensis, ab illustrissimo ac reverendissimo Claudio Francisco Maria Petit-Benoît de Chaffoy, episcopo Nemausensi, habita 21, 22 et 23 septembris 1835. Nemausi, apud C. Durand-Belle, rr.^{mi} episcopi typographum.

Sine anno, (1835), in-8°, 142 p. — Avignon, séminaire; Avignon, ville; Besançon, archevêché; Paris, Saint-Sulpice.

3) Acta, (1865, *titulus supra col.* 137).

Passim: „Antonius Dionysius Cohon, episcopus Nemausensis, celebravit synodum dioecesanam anno 1670."

1670 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1670, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta, (1671, *titulus supra col.* 355, n. 2), p. 118-39.

1670 aprilis 29 - 1676 iulii 22. — CLEMENS PAPA X.

Clemens papa X (Aemilius Altieri), natus Romae, electus papa die 29 aprilis 1670, coronatus die 11 maii, mortuus die 22 iulii 1676.

Clementis X vita et constitutiones habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium, (1617-72, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 855 B, n. 5), VI, 313-420.

2) Magnvm bvllarivm, (1655-73, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 857 C, n. 10), V, 477-570.

2[bis]) Magnvm bvllarivm, (1673, *titulus supra col.* 263, n. 3), V, 477-570.

3) Magnum bullarium, (1692-7, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 858 C, n. 11), V, 477-570.

4) Bullarium S. Joannis de Deo, (1724, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 859 C, n. 12), p. 279 sqq.

5) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 861 C, n. 15), p. 108-9.

6) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 860 C, n. 14), IV, 204-12, et XI, 1-189.

7) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 261-333, VII, 330-40 et 484-8.

8) *(Desunt tomi I-VI. Tomi VII titulus:)* Bullarium Romanum, seu nova et accuratissima collectio apostolicarum constitutionum, ex autographis quae in secretiori Vaticano aliisque sedis apostolicae scriniis asservantur, cum rubricis, summariis, scholiis & indice quadruplici; tomus septimus, complectens constitutiones a Clemente X editas. *[Insigne.]* Romae, MDCCXXXIII, typis & expensis Hieronymi Mainardi, in platea Montis Citatorii, superiorum facultate, cum privilegio sanctissimi.

... Tomus octavus, complectens constitutiones ab Innocentio XI editas, ... MDCCXXXIV ...

... Tomus nonus, complectens constitutiones ab Alexandro VIII & Innocentio XII editas, ... MDCCXXXIV ...

... Tomus decimus, pars prima, complectens constitutiones Clementis XI ab anno I usque ad XIII, seu ab anno MDCC ad novembrem MDCCXIII editas, ... MDCCXXXV ...

... Tomus undecimus, pars altera *(sic, non existunt tomi X pars altera et tomi XI pars I),* complectens constitutiones Clementis XI ab anno XIII usque ad XXI, Innocentii XIII & Benedicti XIII anno I editas, ... MDCCXXXVI ...

... Tomus duodecimus, complectens constitutiones Benedicti XIII, ... MDCCXXXVI ...

... Tomus decimustertius, complectens constitutiones Clementis XII ab anno I usque ad IV, ... MDCCXXXVIII ...

... Tomus decimusquartus, complectens constitutiones Clementis XII ab anno V ad X, ... MDCCXLIV ...

In-folio, 8 vol., 8 f.-404 p., 6 f.-571 p., 6 f.-576 p., 6 f.-368 p.-1 f., 6 f.-444 p., 8 f.-442 p., 7 f.-442 p., 6 f.-456 p., cum figuris. — Lucca, Grande Chartreuse.

T. VII, p. 1-104, constitutiones Clementis X.

10) Cocquelines, *Bullarum,* (1739-62, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 97 C).

11) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 954 D, n. 14), p. 92-108.

12) Magnum bullarium, (Luxemburgi, 1742), VI, 288-384, et append. p. 6-48.

13) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 995 A, n. 17), I, 175-226.

14) Bullarum, ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVI[bis], 863 A, n. 18), XVIII, 1-685.

1670 maii 20-1. — SYNODUS DIOECESANA ALETENSIS.

Synodus dioecesana Aletensis in Gallia, celebrata diebus 20 et 21 maii 1670, sub Nicolao Pavillon, episcopo Aletensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts, (1670, *titulus supra col.* 237, n. 2).

2) Statuts, (1675, *titulus supra col.* 238, n. 3).

1670 maii 20. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata die 20 maii 1670, sub Francisco Malier du Houssay, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Réglement des droicts & retributions des curés & autres prestres de la ville & diocése de Troyes, publié au synode tenu le 20 may 1670. *[In fine:]* A Troyes, de l'imprimerie de François Jacqvard, imprimeur ordinaire de mondit seigneur évêque, avec privilége.

Sine anno, (1670), in-folio, plano, 1 fsn. — Troyes, ville.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Lalore, *Les synodes,* (1867, *titulus supra col.* 282, n. 2), p. 16.

1670 maii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA VERCELLENSIS II.

Synodus dioecesana Vercellensis II in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1670, sub Michaele Angelo Broglia, episcopo Vercellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana secvnda, quam illustrissimus & reuerendissimus d. d. Michael Angelvs Brolia, episcopvs Vercellensis comes &c., Vercellis habuit XIII, XII, XI cal. iunias 1670, episcopatus sui anno septimo et ineunte pontificatu s. d. n. Clementis papae X. *[Insigne.]* Vercellis, typis Nicolai Hyacinthi Martae, impress. episc., 1670.

In-4°, 129 p. — Novara, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2236; Paris, Sainte-Geneviève; Torino, Bibl. naz.

1670 maii 25 - novembris 20. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus Pontisarae (Pontoise), a die 25 maii ad diem 20 novembris 1670.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Délibération de l'assemblé du clergé de 1670 sur le don gratuit. — Périgueux, ville, codex ms. 24, saeculi XVII, f. 372-87. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* IX, 139.

2) Contract fait et passé entre le roy et le clergé de France assemblé par permission de sa majesté en la ville de Pontoise, pour le don de la somme de 2 200 000 livres accordé à sa dite majesté le 13 novembre 1670.

Sine loco nec anno, in-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

3) Procès verbal de l'assemblée generale du clergé de France tenue à Pontoise en l'année 1670. Paris, A. Vitré, 1671.

In-folio. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

4) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2, et 272, n. 11), t. V, p. 1-166, et append. p. 1-104.

1670, circa maii 25. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 25 maii 1670, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 707-15.

1670 maii 28. — SYNODUS DIOECESANA TAURINENSIS I.

Synodus dioecesana Taurinensis I in Italia, celebrata die 28 maii 1670, sub Michaele Beyamo, archiepiscopo Taurinensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs prima dioecesana Tavrinensis, habita in ecclesia metropolitana, ab illustriss. & reuerendissimo dom. Michaele Beyamo, archiepiscopo Taurinensi, die 28 maij 1670. *[Insigne.]* Tavrini, M.DC.LXX, apud Io. Sinibaldvm, typograph. archiepiscopalem, cvm licentia svperiorvm, ad instantiam Francisci Boschi.

In-4°, 153 p.-3 f. (index). — Lucca, governativa; Nice, ville; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario; Vercelli, Eusebiana.

P. 144-5, catalogus episcoporum Taurinensium.

2) Synodvs dioecesana Taurinensis, habita in ecclesia metropolitana ab illustrissimo & reverendissimo domino Michaele Beyamo, archiepisc. Taurinensi, die xxviij maij MDCLXX. Secunda editio. *[Insigne.]* Taurini, MDCLXX, reimpressa anno MDCCXIX, et in hac reimpressione addita sunt in fine aliqua perutilia; ex thypographia *(sic)* Joannis Jacobi Ghringhelli, impressoris regij collegij Sabaudiae Societatis Jesu, cum licentia superiorum.

In-4°, 2 partes, 1 f.-158 p., liv p. (constitutiones, decreta et alia in hac reimpressione addita)-1 f. — Genova, civica; Nice, ville; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Constitutiones, (1873, *titulus supra col.* 103, n. 2), p. 13.

1670 augusto. — SYNODUS DIOECESANA DUBLINENSIS.

Synodus dioecesana Dublinensis in Hibernia, celebrata mense augusto 1670, sub Petro Talbot, episcopo Dublinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1670 septembris 16-8. — SYNODUS DIOECESANA TARVISINA I.

Synodus dioecesana Tarvisina I in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 septembris 1670, sub Bartholomaeo Gradenici, episcopo Tarvisino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones illvstrissimi et reverendissimi d. d. Bartholomaei Gradenici, episcopi Tarvisini, promvlgatae in synodo prima, diebus 16, 17, 18 septembris M.DC.LXX. *[Insigne.]* Tarvisii, apud Franciscum Righettinum, svperiorvm permissv.

Sine anno, (1670), in 8° maiori, 96 p. — Paris, Bibl. nat. B 2206; Roma, Vaticana.

1670 octobris 14. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 14 octobris 1670, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 33.

1670 novembris 18. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 18 novembris 1670, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 457-8.

1670. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina, celebrata anno 1670, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 333.

1670. — SYNODUS DIOECESANA CERVIENSIS.

Synodus dioecesana Cerviensis in Italia, celebrata anno 1670, sub Ioanne Francisco Riccamonti, episcopo Cerviensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana Cerviensis, habita in templo cathedrali, ab illustrissimo ac reverendissimo domino d. Innocentio de comitibus Castracane de Antelminellis, patritio Urbinate et Calliense, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Cerviensi, diebus XXIV, XXV et XXVI mensis maii anni MDCCCXXXVI. *[Insigne.]* Arimini, typis Marsoner et Grandi.

Sine anno, (1836), in-4°, 223 p. — Roma, Propaganda.

P. 7: „Ricamonti anno 1670 [ultimam] synodum confecit."

1670. — STATUTA DIOECESIS LUGDUNENSIS.

Statuta dioecesis Lugdunensis in Gallia, edita anno 1670, sub Camillo de Neuville, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Nouveaux règlemens et statuts pour le diocese de Lyon, faits par monseigneur l'archevesque. Lyon, Antoine Jullieron, 1670.

In-8°. — Lyon, ville.

1670. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI IACOBI IN CHILE.

Synodus dioecesana Sancti Iacobi in Chile, celebrata anno 1670, sub Didaco de Humanzoro, episcopo Sancti Iacobi in Chile.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 143.

1670. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1670, sub Melchiore Palau, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1671 februarii 1-5. — SYNODUS DIOECESANA PACENSIS.

Synodus dioecesana Pacensis (Badajoz) in Hispania, celebrata a die 1 ad diem 5 februarii 1671, sub Francisco de Roys y Mendoza, episcopo Pacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitvciones, (1673, *titulus supra col.* 159).

1671 martii 10. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 10 martii 1671, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 34.

1671 maii 12. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata die 12 maii 1671, sub Ioanne de Toledo, episcopo Legionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones anadidas a las synodales del obispado de Leon, por el illvstrissimo señor don fray Ioan de Toledo, obispo de dicho obispado, del consejo de su magestad y su predicador &c. *[Insigne.]* Con licencia, en Leon, en la imprenta de Agustin Ruyz de Valdiuielso, año de 1672.

In-4°, 10 fsn. - 90 fcn. - 4 fsn. — Paris, Mazarine.

Fol. 1 finis, haec synodus dioecesana celebrata est die 12 maii 1671.

1671, circa maii 17. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 17 maii 1671, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 715-7.

1671 septembris 2. — SYNODUS DIOECESANA CATALAUNENSIS.

Synodus dioecesana Catalaunensis in Gallia, celebrata die 2 septembris 1671, sub Felice Vialart, episcopo Catalaunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1693, *titulus supra col.* 349), p. 65-126.

1671 septembris 20-1. — SYNODUS DIOECESANA SUTRINA.

Synodus dioecesana Sutrina in Italia, celebrata diebus 20 et 21 septembris 1671, sub Iulio Spinola, episcopo Sutrino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab eminentissimo & reuerendissimo domino domino Ivlio, tit. S. Martini in Montibvs s. R. e. presbytero cardinali Spinola, miseratione divina Svtrino et Nepesino episcopo, editae & promulgatae in cathedrali ecclesia civitatis Svtrii, die 20 & 21 septembris M.DC.LXXI. *[Insigne.]* Roncilione, typis Aegidij Tosellij, impressoris episcopalis, 1671, svperiorvm permissv.

In-4°, 11 f. (index) - 327 p. — Genova, università; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 2196; Roma, Vallicelliana.

P. 101-316, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1671 octobris 13. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 13 octobris 1671, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 35-6.

1671 novembris 16-8. — SYNODUS DIOECESANA ASSISIENSIS.

Synodus dioecesana Assisiensis in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 novembris 1671, sub Ludovico Iustiniano de Fulgineo, episcopo Assisiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constitvtiones et decreta synodalia, edita ab

illv.mo et rev.mo d. f. Lvdovico Ivstiniano de Fvlgineo, ordinis Seruorum b. M. v., Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Assisiensi, celebrata XVI, XV, XIV kal. decembris MDCLXXI. Assisii, ex typographia episcopali, apud Stephanum Leonardum, 1672, svperiorvm permissv.

In-4°, 170 p. - 1 f. — Roma, Angelica.

1671 novembris 21-6. — SYNODUS DIOECESANA MALACENSIS.

Synodus dioecesana Malacensis in Hispania, celebrata a die 21 ad diem 26 novembris 1671, sub Alphonso de Santo Thomas, episcopo Malacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales del obispado de Malaga, hechas y ordenadas por el ill.mo y rev.mo señor d. fr. Alonso de Santo Thomas, obispo de Malaga, del consejo de su magestad &c., en la synodo que celebrò en su s. iglesia cathedral, el dia 21 de noviembre de 1671. Con licencia, en Sevilla, por la uiuda de Nicolás Rodriguez, año de 1674.

In-folio, 6 f. - 643 p. - 59 f., cum fronte insculpta. — Paris, Bibl. nat. B 408; Silos, monast. Santo Domingo.

P. 1: „En el transcurso de noventa y nueve años, que han passado desde la ultima synodo desta dioecesis, que celebrò el ilustrissimo señor don Francisco Blanco, obispo," id est die 11 novembris 1572.

P. 22-44, haec synodus dioecesana celebrata est, 11 sessionibus, a die 21 ad diem 26 novembris 1671.

P. 617-43, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1671 novembris 24. — SYNODUS DIOECESANA NARBONENSIS.

Synodus dioecesana Narbonensis in Gallia, celebrata die 24 novembris 1671, sub Francisco Fouquet, archiepiscopo Narbonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Ordonnances de monseigneur l'archevêque et primat de Narbonne, requises & publiées au synode diocesain tenu par Mr. Me. Iean Dagen, son vicaire général, le 24 novembre 1671. A Narbonne, par Gvillavme Besse, imprimeur de mondit seigneur & de son clergé.

In-8° minori, 7 f. - 111 p. - 1 f. — Narbonne, ville; Paris, Bibl. nat. B 5578; Paris, Sainte-Geneviève.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Statuts, (circa 1706, *titulus supra col.* 247), p. 22.

3) Ordonnances de monseigneur l'eveque et seigneur de Beziers, publiées en son synode diocesain tenu le 21 mars 1675, avec les avis de St. Charles Borromée aux confesseurs. *[Insigne.]* A Béziers, chez la veuve d'Etienne Barbut, M. DCC. XXXVIII.

In-12°, 2 partes, 9 f. (praefatio, festa, index) - 101 p., 1 f. - 70 p. (monita s. Caroli) - 1 f. (index). — Montpellier, séminaire; Montpellier, ville.

F. 4, mentio synodi Narbonensis celebratae anno 1671.

1671. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1671, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 330.

1671. — SYNODUS DIOECESANA DUBLINENSIS.

Synodus dioecesana Dublinensis in Hibernia, celebrata anno 1671, sub Petro Talbot, episcopo Dublinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1671. — STATUTA DIOECESIS OSCENSIS.

Statuta dioecesis Oscensis (Huesca) in Hispania, edita anno 1671, sub Bartholomaeo de Foncalda, episcopo Oscensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Huesca, 1671, por el obispo D. Fr. Bartholomé de Foncalda. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 375.

1671-1672. — CONCILIORUM COLLECTIO, EDITORIBUS P. LABBE ET G. COSSART.

Sacrosancta concilia ad regiam editionem exacta, quae nunc quarta parte prodit auctior; studio Philip. Labbei & Gabr. Cossartii, soc. Jesu presbyterorum. Tomvs primvs, ab initiis aerae christianae ad annum CCCXXIV. Lutetiae Parisiorum, impensis societatis typographicae librorum ecclesiasticorum jussu regis constitutae, M. DC. LXXI, cvm privilegio regis christianissimi.

... Tomvs secvndvs, ab anno CCCXXV ad annum CCCCXXX ...

... Tomvs tertivs, ab anno CCCCXXXI ad annum CCCCL ...

... Tomvs qvartvs, ab anno CCCCLI ad annum DXXXV ...

... Tomvs qvintvs, ab anno DXXXVI ad annum DCXLVIII ...

... Tomvs sextvs, ab anno DCXLIX ad annum DCCLXXXVII ...

... Tomvs septimvs, ab anno DCCLXXXVII ad annum DCCCXLVII ...

... Tomus octavus, ab anno DCCCXLVII ad annum DCCCLXXI ...

... Tomus nonus, ab anno DCCCLXXII ad annum MLXXIII ...

... Tomus decimus, ab anno MLXXIII ad annum M. C. XCVII ...

... Tomi XI pars I, ab anno M. C. XCVIII ad annum M. CC. LXXXIV ...

... Tomi XI pars II, ab anno M. CC. LXXXV ad annum M. CCCC. XIII ...

... Tomus duodecimvs, ab anno M. CCCC. XIV ad annum M. CCCC. XXXVIII ...

... Tomus decimustertius, ab anno M.CCCC.XXXVIII ad annum MDXII ... constitutae M.DC.LXXII ...

... Tomus decimusquartus, ab anno M.DXII ad annum M.DXLV quo inchoatum est concilium Tridentinum, absolutum ann. M.DLXIII ...

... Tomus decimusquintus, ab anno M.DL ad annum M.DCLXIV ...

(Tomi XVI, titulus prior:) Sacrosancta ... presbyterorum. *[Insigne.]* Lutetiae ... M.DC.LXXII ...

(Tomi XVI, titulus posterior:) Ad sacrosancta concilia a Philippo Labbeo et Gabriele Cossartio, soc. Jesu presbyteris, edita, apparatus, quo quae continentur sequens syllabus indicat. Lutetiae ...

(Tomi XVII, sive apparatus secundi titulus:) ... apparatus alter quo ...

In-folio, 17 tom. / 18 vol., 4 f. - 1572 col., 4 f. - 1832 col., 4 f. - 1508 col., 4 f. - 1830 col., 4 f. - 1856 col., 4 f. - 1892 col., 4 f. - 1874 col. - 1 f., 4 f. - 1958 col., 6 f. - 1274 col., 6 f. - 1856 col. - 1 f., *(tom. XI part. I:)* 4 f. - 1236 col., *(part. II:)* 3 f. - a col. 1237 ad col. 2540, 4 f. - 1864 col., 4 f. - 1808 col., 4 f. - 1970 col., 4 f. - 1728 col.; *(apparatus prior:)* 12 f. (dicatio, index) - 24 p. (praefationes) - 82 fsn. (conciliorum synopsis) - 145 p. (index geographicus) - 21 tabulae - 366 col. (index episcoporum) - 764 col. (index generalis); *(apparatus alter:)* 10 f. - 560 p. - 10 f. (index) - clviij p.

Aix, ville; Amiens, ville; Autun, séminaire; Blois, ville; Bologna, università; Bourges, ville; Grenoble, ville; Heidelberg, Universität; Lucca, Grande Chartreuse; Lyon, ville; Montpellier, ville; Milano, Ambrosiana; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat. B 443 et rés. B 444; Pisa, università; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Toulouse, ville.

1671. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata anno 1671, sub Georgio d'Aubusson de La Feuillade, episcopo Metensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Codex, (1699, *titulus supra col.* 51).

1671. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS I.

Synodus dioecesana Salutiensis I in Italia, celebrata anno 1671, sub Nicolao Lepori, episcopo Salutiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Constitutiones, (1885, *titulus supra col.* 391, n. 3), p. 288.

1671. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata anno 1671, sub Andrea du Saussay, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuta synodalia dioecesis Tullensis, ab illustrissimo et reverendissimo d. Andrea du Saussay. — Tulli Leucorum, apud J. Laurent et J. Fr. Laurent, 1671.

In-12° minori. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1672 ianuario. — SYNODUS CONSTANTINOPOLITANA.

Synodus Constantinopolitana, in qua conficitur responsio Dionysii, patriarchae Cpolitani, super Calvinistarum erroribus praesertim de reali praesentia.

Bibliographia:

1) [Harduin], *Concil.,* (1715), XI, 273.

2) Coleti, *Concil.,* (1728), XXI, 1777-90.

3) Monumenta fidei ecclesiae orientalis, edidit E. J. Kimmel, 1850.

In-8°, 2 partes. — London, British Museum. Pars II continet synodum Cpolitanam anni 1672.

4) Mansi, *Concil.,* (1902), XXXIV, 1777-90.

1672 martii 16. — SYNODUS BETHLEHEMITICA SIVE HIEROSOLYMITANA.

Synodus dioecesana Bethlehemitica sive Hierosolymitana, celebrata die 16 martii 1672, sub Dositheo, patriarcha Hierosolymorum.

Bibliographia:

1) Synodus Bethlehemitica adversus calvinistas haereticos, orientalem ecclesiam de Deo rebusque divinis haeretice cum ipsis sentire mentientes, pro reali potissimum praesentia, anno M.DC.LXXII, sub patriarcha Jerosolymorum Dositheo celebrata, interprete domno M. F., e congregatione Sancti Mauri, ordinis Sancti Benedicti. Parisiis, apud viduam Edmundi Martini, via Jacobaea, sub aureo Sole & sacrificio Abelis, M.DC.LXXVI, cvm privilegio regis christianissimi.

In-8°, 9 f. - 397 p. — Avranches, ville; Douai, ville; Evreux, ville; Firenze, Bibl. naz.; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Orléans, ville; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Casanatense; Roma, Propaganda.

Acta dantur graece et latine.

P. 344, synodus celebrata est die 16 martii 1672.

P. 344-59, subscriptiones.

2) Synodus Jerosolymitana adversus calvinistas haereticos, orientalem ecclesiam de Deo rebusque divinis haeretice, vt sentiunt ipsi, sentire mentientes, pro reali potissimum praesentia anno M.DC.LXXII, sub patriarcha Jerosolymorum Dositheo celebrata, interprete domno M. F., e congregatione Sancti Mauri, ordinis Sancti Benedicti. Editio secunda, ab interprete emendata. Parisiis, apud viduam Edmundi Martini, via Jacobaea, sub aureo Sole & sacrificio Abelis, M.DC.LXXVIII, cvm privilegio regis christianissimi.

In-8°, 9 f. - 397 p. — Amiens, ville; Chartres, ville; Genova, università; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Montpellier, ville; Orléans, ville; Paris, Arsenal; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.

3) Concilium Hierosolymitanum, cum exercitationibus Samuelis Schelguigii. Lipsiae, 1678. — Ipse non vidi.

4) [Harduin], *Concil.,* (1715), XI, 179.

5) Coleti, *Concil.,* (1728), XXI, 1651-778.

6) Schelstrate, *Acta,* (1739, *titulus supra col.* 237), p. 651-2.

7) Mansi, *Concil.,* (1902), XXXIV, 1651 - 778.

1672 martii 29. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 29 martii 1672, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 36-7.

1672 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA EPOREDIENSIS II.

Synodus dioecesana Eporediensis II in Italia, celebrata die 27 aprilis 1672, sub Hyacintho Trucchi, episcopo Eporediensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Novae constitvtiones synodales editae in secunda dioecesana synodo Ipporeggiensi, celebrata sub illustrissimo & reuerendissimo d. d. fr. Hyacintho Trvchio, ordinis Praedicatorum, Dei & s. sedis apostolicae gratia episcopo Ipporeggiensi & comite &c., in cathedrali ecclesia, die 27 aprilis 1672, sedente s. d. n. d. Clemente diuina prouidentia papa X, et regnante regia celsitudine serenissimi Caroli Emanvelis II, ducis Sabaudiae, regis Cypri &c. Tavrini, typis H. H. Caroli Ianelli, 1673, ad instant. Io. Baptistae Agilij, superiorum permissu.

In-4°, 268 p. — Avignon, ville; Nice, ville; Parma, Palatina; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Prima synodus dioecesana, quam David ex comitibus Riccardi, episcopus Eporediensis, habuit, in ecclesia cathedrali, diebus IV, V, VI septembris MDCCCLXXXIII. Eporediae, typis A. Tomatis, MDCCCLXXXIII.

In-8°, XLVIII-184 p. — Roma, bibliop. Bocca.

P. III: „Postrema synodo anno 1753 ab episcopo Michaele Victorio De-Villa celebrata."

P. XVIII: „Ab episcopis Oggerio I anno 1047, Alberto Gonzaga anno 1315 ac sequentibus, et Petro de La-Zambra anno 1368, synodi habitae sunt. Singulariter memoriae digna videntur cleri comitia congregata et constitutiones in his conditae atque typis impressae, ab episcopis Caesare Ferrerio, annis 1584, 88, 89, 90, 92 et 1601, 2, 5; Dominico Iosepho Ceva, annis 1618 et 1622; Octavio Asinario, anno 1646; Hyacintho Trucchi, anno 1672; Silvio Dominico De-Nicola, anno 1728; Michaele Vittorio De-Villa, anno 1753."

1672 maii 4. — STATUTA DIOECESIS AQUENSIS.

Statuta dioecesis Aquensis in Gallia, edita die 4 maii 1672, sub Hieronymo Grimaldi, archiepiscopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Les ordonnances synodales povr le diocèse d'Aix, les cas reservez à n. s. père le pape, et à monseigneur l'archevêque avec la formule du prône, ensemble les instructions de s. Charles aux confesseurs, et le mandement de monseigneur l'éminentissime cardinal Grimaldi, archevêque d'Aix, pour ceux de son diocèse. A Aix, par Charles David, imprimeur du roy, du clergé & de la ville, 1672.

(Titulus partis II:) Instrvctions de saint Charles Borromée, cardinal du titre de Sainte Praxède, archevêque de Milan, aux confesseurs de son diocèse. A Aix, par Charles David, imprimeur du roy, du clergé & de la ville, M.DC.LXXII, avec permission.

In-4°, 2 partes, 2 f.-66-116 p. — Annecy, séminaire; Avignon, ville; Grenoble, ville; Marseille, ville; Marseille, séminaire; Paris, Bibl. nat. B 3114.

Haec statuta promulgata fuerunt extra synodum.

1672 maii 4-5. — SYNODUS DIOECESANA VASIONENSIS.

Synodus dioecesana Vasionensis in Gallia, celebrata diebus 4 et 5 maii 1672, sub Ludovico Alphonso de Suarès, episcopo Vasionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Vasionensis, ab illvstr. et reverend. d. d. Lvdovico Alphonso de Svares, episcopo Vasionensi, celebratae anno M.DC.LXXII. *[Insigne.]* Avenione, ex typographia Michaelis Chastel, sanctitatis suae typographi, cum superiorum permissu, 1672.

In-4°, 68 *(mendose* 64) p. — Marseille, ville.

P. 6, haec synodus celebrata est anno 1672, feria IV et V post dominicam dictam *Pastor bonus,* (id est diebus 4 et 5 maii).

1672 maii 12. — SYNODUS DIOECESANA LEGIONENSIS.

Synodus dioecesana Legionensis in Hispania, celebrata die 12 maii 1672, sub Ioanne de Toledo, episcopo Legionensi.

Huius synodi constitutiones impressae sunt Legione, anno 1672, cum aliis.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 42.

1672, circa iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 5 iunii 1672, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 717-20.

1672 septembris 13-5. — SYNODUS DIOECESANA COMENSIS.

Synodus dioecesana Comensis in Italia, celebrata diebus 13, 14 et 15 septembris 1672, sub Ambrosio Turriano, episcopo Comensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs, (1674, *titulus supra col.* 203).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Acta synodi Comensis, quam, sub auspiciis b. M. virginis immaculatae, illustrissimus ac reverendissimus d. d. Theodorus ex comitibus Valfrè de Bonzo, episcopus Comensis, diebus XIII, XIV,

XV mensis septembris anni MCMIV, in cathedrali ecclesia celebravit. *[Insigne.]* Comi, MCMV, ex typis Unione tipografica, Rodulphi doct. Ferrari et soc.

In-8°, 367 p. — Roma, Assomptionnistes; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 7, mentio habetur synodorum celebratarum: diebus 16, 17 et 18 septembris 1565 sub Ioanne Antonio Volpi, episcopo Comensi; 3, 4 et 5 aprilis 1579 sub eodem; anno 1598 sub Philippo Archinti; diebus 16, 17 et 18 maii 1618 sub eodem; 18, 19 et 20 septembris 1633 sub Lazaro Carafino; 13, 14 et 15 septembris 1672 sub Ambrosio Torriani; 10, 11 et 12 septembris 1686 sub cardinali Carolo Ciceri.

1672 septembris 15. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata die 15 septembris 1672, sub Ludovico de la Vergne de Montenard de Tressan, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et révérendissime evesque du Mans, faictes et publiées au synode tenu le 15 septembre mil six cens soixante douze. Au Mans, par Hiérôme Olivier, 1672.

In-4°, 28 p. — Le Mans, évêché; Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Ordonnances de Mgr. l'illust. et rev. évesque du Mans faites et publiées aux synodes tenus les 15, 17 et 25 de septembre, es années 1672, 1677 et 1680, suivies des instructions de S. Charles Borromée aux confesseurs. Au Mans, Olivier.

Sine anno, (1680). — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Ordonnances synodales du diocèse du Mans, imprimées par ordre de monseigneur l'illustrissime & révérendissime Charles Louis de Froullay, évêque du Mans. *[Insigne.]* A Paris, chez J. B. Coignard & les frères Guérin, imprimeurs libraires de monseigneur l'évêque du Mans & du clergé du diocèse, M.DCC.XLVII, avec approbation & privilège du roi.

In-12°, 200 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 20820; Paris, Saint-Sulpice.

P. 4, mentio statutorum editorum anno 1672.

P. 47 et 54, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum die 29 septembris 1677, et die 25 septembris 1680, a Ludovico de Lavergne de Montenard de Tressan, episcopo Cenomanensi.

P. 56-200, appendix documentorum ad has synodos attinentium.

1672 septembris 23. — SYNODUS DIOECESANA VAURIENSIS.

Synodus dioecesana Vauriensis in Gallia, celebrata die 23 septembris 1672, sub Michaele Amelot, episcopo Vauriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts synodaux de messire Michel Amelot, evesqve de Lavaur, conseiller du roy en tous ses conseils & d'honneur dans tous les parlemens du royaume, pour estre observés dans son diocese. *[Insigne.]* A Lavavr, chez Iean Ivllia, marchand libraire de monseigneur l'evesque & du college.

Sine anno, (1672), in-4°, 58 p. — Toulouse, séminaire.

P. 39, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 23 septembris 1672.

1672 septembris 24-6. — SYNODUS DIOECESANA CAMERINENSIS.

Synodus dioecesana Camerinensis in Italia, celebrata diebus 24, 25 et 26 septembris 1672, sub Iacobo Franzoni, episcopo Camerinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitvtiones, (1673, *titulus supra col.* 156, n. 2).

1672 octobris 11. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 11 octobris 1672, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 37-8.

1672 octobris 18-9. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata diebus 18 et 19 octobris 1672, sub Ludovico de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

Sanctorale seu officia propria sanctorum dioecesis Vivariensis, recognita & edita jussu illustrissimi & reverendissimi in Christo patris ac domini d. Francisci Reginaldi de Villeneuve, episcopi & comitis Vivariensis. Burgi Sancti Andeoli, apud Caesarem Chappuis, illustrissimi ac reverendissimi d. d. episcopi typographum MDCCXXXVII, cum permissu.

In-12°, 8 f.-348 p. — Avignon, ville; Viviers, séminaire.

F. 3, mandatum Ludovici de Suze, episcopi Vivariensis, praescribentis usum huius sanctoralis, sub data: Vivarii, in synodo, die 19 octobris 1672.

F. 2, mandatum Francisci Reginaldi de Villeneuve, episcopi Vivariensis, de nova editione huius libri, sub data: Vivarii, in synodo, die 23 octobris 1737.

2) Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* (1891).

T. II, p. 242: „Synode du 18 septembre *(corrige:* octobris*)* 1672, dans lequel fut publié le Sanctorale ou propre des saints de l'église de Viviers.

1672 novembris 9-10. — SYNODUS DIOECESANA APPAMIENSIS.

Synodus dioecesana Appamiensis in Gallia, celebrata diebus 9 et 10 novembris 1672, sub Francisco Stephano de Caulet, episcopo Appamiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales povr le diocese de Pamies, faites ou renouvellées & publiées dans le

synode, le 9 & le 10 de novembre 1672, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime evêque & conseigneur de Pamies. A Tovlovze, par Raymond Bosc, imprimeur ordinaire du roy, M.DC.LXXIII.

In-12°, 10 f. (indictio, index) - 156 p. - 2 f. (festa dioecesis), cum fig. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 13872.

2) Ordonnances synodales imprimées par ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Jean-Baptiste de Verthamon, évêque & seigneur de Pamiers. *[Insigne.]* A Toulouse, chez la veuve de J. J. Boude, imprimeur de monseigneur l'évêque & des estats de Foix, M.D.CC.II.

(P. 173, titulus secundus:) Ordonnances sinodales faites par monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Jean-Baptiste de Verthamon, évêque et seigneur de Pamiers, publiées dans le sinode tenu les 8, 9 & 10 mars 1702. *[Insigne.]* A Toulouse, MDCCII.

In-12°, 224 p. (mendose 124). — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5586; Paris, Saint-Sulpice; Toulouse, séminaire; Toulouse, ville.

P. 15-168 et p. 182, statuta edita anno 1672, sub Francisco de Caulet.

P. 173-224, statuta edita a Ioanne Baptista de Verthamon, episcopo Appamiensi, anno 1702.

1672 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 15 novembris 1672, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 458-9.

1672. — SYNODUS DIOECESANA GUAMANGUENSIS.

Synodus dioecesana Guamanguensis in Peruvio, celebrata anno 1672, sub Christophoro Castillo de Zamora, episcopo Guamanguensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

1) Constitutiones sinodales del obispado de Ayacucho, celebradas en concilio diocesano por el iltmo. y rmo. monseñor Dr. D. Fidel Olivas Escudero, en el mes de noviembre de 1906. *[Insigne.]* Ayacucho, imprenta de la administración diocesana, 1907.

In-8°, 1 f. - 256 p. - 1 f. — Roma, collegio Spagnuolo.

P. 219, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, a die 20 ad diem 27 novembris 1906.

P. 131-251, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 209: „Que desde el sínodo celebrado por Cristóbal Castilla de Zamora, en 1672, non ha tenido lugar otro."

Hodie episcopatus Guamanguensis unitur sedi Ayacuquensi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 150, ubi mendose synodus tribuitur Vasconi de Contreras episcopo.

1672. — STATUTA DIOECESIS GEBENNENSIS.

Statuta dioecesis Gebennensis in Helvetia, edita anno 1672, sub Ioanne d'Aranthon d'Alex, episcopo Gebennensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitvtions et instrvctions synodales de saint François de Sales, evêque & prince de Genève, mises en ordre & augmentées par monseigneur Iean d'Aranton d'Alex, son successeur dans le même évêché. A Lyon, chez Iean Baptiste de Ville, ruë Mercière, à la Science, M.DC.LXXII, avec approbation & permission.

In-12°, 8 f. - 314 p. - 3 f. (index). — Annecy, séminaire; Grenoble, séminaire; Grenoble, ville; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Constitutions et instructions synodales de s. François de Sales, évêque & prince de Genève, mises en ordre & augmentées par monseigneur Jean d'Aranthon d'Alex, son successeur dans le mesme evesché; seconde edition. A Bruxelles, chez Lambert Marchant, libraire, au Marché aux herbes, au bon Pasteur, MDC.LXXV.

In-12°, 12 f. - 372 p. - 4 f. (index). — Reims, archevêché; Roma, Angelica; Toulouse, ville.

3) Constitutions et instructions synodales de saint François de Sales, evesque de Genève, mises en ordre et augmentées par Mgr Jean d'Aranton d'Alex, son successeur. Paris, André Cramoisy, 1675.

In-12°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

Cf. etiam supra col. 409, ad annum 1668.

1672. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1672, sub Innico Caracciolo, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1672. — SYNODUS DIOECESANA VAPINCENSIS.

Synodus dioecesana Vapincensis in Gallia, celebrata anno 1672, sub Petro Marion, episcopo Vapincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutions et instructions synodales du diocèse de Gap, publiées dans le synode célébré les 6, 7, 8, 9 et 10 juillet 1853, par Mgr Jean-Irénée Depéry, évêque de Gap, chevalier de l'ordre impérial de la Légion d'honneur, de celui de l'Eperon d'or et commandeur de celui des SS. Maurice et Lazare. *[Insigne.]* Gap, Delaplace p. et f., imprimeurs-libraires de l'évêché, rue de Provence, 1854.

In-12°, XXVII - 731 p. — Lyon, archevêché; Paris, Bibl. nat. B 21272.

P. 625-717: „Histoire du synode diocésain de Gap, célébré au mois de juillet 1853, par Mgr Jean-Irénée Depéry, précédée d'un précis historique des anciens synodes de Gap et d'Embrun, par les notaires du synode."

In hoc opere mentio habetur sequentium conciliorum et synodorum, scilicet:

P. 630, concilium Ebredunense, celebratum anno 588, sub Emerito, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 630-1, concilium Ebredunense, celebratum anno 1054 vel 1055 sub [Hugone], archiepiscopo Ebredunensi.

P. 631, concilium Ebredunense, celebratum anno 1159, sub Guillelmo de Champsaur, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 631-3, concilium Ebredunense, celebratum mense novembri 1267, sub Henrico de Suze, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 633, concilium Ebredunense, celebratum anno 1278, sub Iacobo de Serène, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 633, concilium Ebredunense, celebratum anno 1289, sub Raymundo de Mévillon, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 634, concilium Ebredunense, celebratum sabbato ante festum Assumptionis [id est die 12 augusti] anni 1290, sub Raymundo de Mevillon, archiepiscopo Ebredunensi.

P. 634, concilium Ebredunense, celebratum anno 1378, sub Petro de Sarcenas [vel d'Ameil], archiepiscopo Ebredunensi.

P. 634-6, concilium Ebredunense, celebratum anno 1583 vel 1584, sub Guillelmo d'Avançon [de Saint-Marcel], archiepiscopo Ebredunensi.

P. 636-48, concilium Ebredunense, celebratum, quinque sessionibus, a die 16 augusti ad diem 28 septembris 1727, [sub Petro de Guérin de Tencin], archiepiscopo Ebredunensi.

P. 649, synodus dioecesana Vapincensis, celebrata anno 1506, sub Gabriele de Sclaphanatis, episcopo Vapincensi.

P. 649-52, synodus dioecesana Vapincensis, celebrata in civitate la Baume, mense maio 1579, sub Petro Paparin de Chaumont, episcopo Vapincensi.

P. 652-3, synodus dioecesana Vapincensis, celebrata anno 1672, sub Petro Marion, episcopo Vapincensi.

P. 653-8, synodus dioecesana Vapincensis, celebrata anno 1712, sub Francisco Berger de Malissoles, episcopo Vapincensi.

1673 ianuarii 22. — SYNODUS DIOECESANA PHARAONENSIS.

Synodus dioecesana Pharaonensis (Farum) in Lusitania, celebrata die 22 ianuarii 1673, sub Francisco Barreto, episcopo Pharaonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 107.

1673 martii 14. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 14 martii 1673, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 38.

1673 aprilis 10-1. — SYNODUS DIOECESANA VERCELLENSIS III.

Synodus dioecesana Vercellensis III in Italia, celebrata diebus 10 et 11 aprilis 1673, sub Angelo Broglia, episcopo Vercellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Synodvs tertia dioecesana, quam illvstrissimvs et reverendissimvs d. d. Michael Angelvs Brolia, episcopvs Vercellensis comes &c., habuit IV & III idus aprilis 1673, episcopatus sui anno decimo, pontificatus vero s. d. n. Clementis papae X anno tertio. *[Insigne.]* Vercellis, apud Nicolaum Hyacintum Martam, impress. episc., 1673.

In-4°, 1 f.-190 p. — Nice, ville; Piacenza, civica; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, civica.

1673 aprilis 11-2. — SYNODUS DIOECESANA AGINNENSIS.

Synodus dioecesana Aginnensis in Gallia, celebrata diebus 11 et 12 aprilis 1673, sub Claudio Joly, episcopo Aginnensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1673, *titulus supra col.* 397).

1673 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA ADIACENSIS.

Synodus dioecesana Adiacensis in Corsica, celebrata die 12 aprilis 1673, sub Gregorio Ardizzoni, episcopo Adiacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Decreti synodali sotto il governo dell' illvstrissimo e reverendissimo monsignore Gio. Gregorio Ardizzoni, vescovo d' Aiaccio, l' anno 1673. In Genova, 1676, per Giuseppe Bottaro e Gio. Battista Tiboldi, con lic. de' sup.

In-8° minori, 124 p.-10 f. — Genova, università; Paris, Bibl. nat. B 5469; Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. 1, haec decreta edita sunt in synodo celebrata die 12 aprilis 1673.

1673 aprilis 13. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata die 13 aprilis 1673, sub Francisco de La Fayette, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:
1) Ordonnances synodales du diocèse de Limoges, revûes & confirmées par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Loüis de Lascaris d'Urfé, évêque de Limoges. *[Insigne.]* A Limoges, par Jean Chapoulaud, imprimeur & marchand libraire, vis à vis les pp. Jésuites, à S. Jean Baptiste, M.DC.LXXXIII.

In-12°, 3 partes, 6 f.-158 p., 1 f.-26 p., 1 f.-19 p.-4 f. (index). — Autun, séminaire; Le Mans, ville; Marseille, ville; Nevers, évêché; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Parte I, p. 1-158, statuta edita a Raymundo de La Marthonie, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata anno 1619.

Parte II, p. 1-26, statuta edita a Francisco de La Fayette, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata die 13 aprilis 1673.

Parte III, p. 1-7, statuta edita a Ludovico de Lascaris d'Urfé, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata die 21 aprilis 1678.

Parte III, p. 9-19, statuta edita ab eodem episcopo in synodo dioecesana celebrata die 20 octobris 1678.

2) Ordonnances synodales du diocèse de Limoges, revûës & imprimées de nouveau par l'ordre de monseigneur l'illustrissime et reverendissime François de Carbonnel de Canisy, evéque de Limoges. *[Insigne.]* A Limoges, chez Pierre Barbou, imprimeur de monseigneur l'évêque, proche S. Michel, 1703, avec privilège dv roy.

(P. 1, titulus secundus:) Statuts et reglemens synodaux du diocèse de Limoges, publiez en l'an 1619, par monseigneur Raymond de la Marthonie, revûs, corrigez & confirmez par monseigneur François de la Fayette en 1629, et par monseigneur Louis de Lascaris d'Urfé en 1683, revûs & imprimez de nouveau par l'ordre de monseigneur François de Carbonnel de Canisy, evêque de Limoges.

In-12°, 6 f.-259 p.-4 f. (index). — Paris, Saint-Sulpice; Reims, archevêché; Roma, Vaticana.

P. 3-160, statuta edita in synodo dioecesana celebrata anno 1619, a Raymundo de La Marthonie, episcopo Lemovicensi.

P. 161-88, statuta synodalia edita a Francisco de La Fayette, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata Lemovicis, die 13 aprilis 1673.

P. 189-96, statuta synodalia edita a Ludovico de Lascaris d'Urfé, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata die 21 aprilis 1678.

P. 196-206, statuta edita ab eodem episcopo, in synodo dioecesana celebrata die 20 octobris 1678.

P. 207-15, statuta edita ab eodem episcopo, in synodo dioecesana celebrata die 3 maii 1685.

P. 225-38, statuta edita ab eodem episcopo in synodo dioecesana celebrata die 10 aprilis 1687.

P. 245-9, statuta edita a Francisco de Carbonnel de Canisy, episcopo Lemovicensi, in synodo dioecesana celebrata die 10 aprilis 1698.

P. 250-4, statuta edita ab eodem episcopo in synodo dioecesana celebrata die 22 aprilis 1700.

P. 209, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum annis 1682, 1683 et 1684.

1673 aprilis 27. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS II.

Synodus dioecesana Albensis II in Italia, celebrata die 27 aprilis 1673, sub Victorio Della Chiesa, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodalia dioecesis Albensis, edita ab illmo et reverendissimo d.d. Victorio ab Ecclesia, episcopo Albensi et comite, et publicata in eiusdem secunda et tertia synodo, habitis die XXVII aprilis MDCLXXIII, et die XXV aprilis 1681. Salutiis, typis Nicolai Valaurii, 1681.

In-8°, 13-108 p. — Alba, vescovato. — Ipse non vidi.

1673 maii 16-7. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS II.

Synodus dioecesana Salutiensis II in Italia, celebrata diebus 16 et 17 maii 1673, sub Nicolao Lepori, episcopo Salutiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) *[Frontis titulus:]* Decreta synodalia, *[insigne]*, diaecesis Salvtiarvm.

[Titulus:] Decreta synodalia ab illmo et revmo d. d. Nicolao Lepori, ordinis Praedicatorum, Dei & apostolicae sedis gratia Salutiarum episcopo, eidemque sanctae sedi immediate subiecto, in eius secunda dioecesana synodo habita diebus 16 & 17 maij 1673, edita & promulgata, additis in fine nonnullis summorum pontificum bullis, sacrae congregationis decretis, & edictis ab eodem d. episcopo emanatis. *[Insigne.]* Salvtiis, typis Nicolai Valaurij, superiorum permissu, 1673.

In-12°, 317 p.-3 f. (index, errata). — Roma, Vaticana; Torino, seminario.

P. 84-317, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 168-9: „Nicolaus Lepori tres synodos congregavit et integravit: de prima nulla habetur memoriae ratio; secunda contigit anno 1673 die 17 maii; tertiam deinde cumulavit sub anno 1679, die 26 septembris."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones, (1885, *titulus supra col.* 391, n. 3), p. 288.

1673 maii 16. — SYNODUS DIOECESANA SENONENSIS.

Synodus dioecesana Senonensis in Gallia, celebrata die 16 maii 1673, sub Ludovico Henrico de Pardaillan de Gondrin, archiepiscopo Senonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Oratio habita in synodo Senonensi per f. J. F. Regnier, canonicum regularem, priorem curatum Sanctae Genovefae in Boscis, decimo septimo kalend. iunij anno M. DC. LXXIII. *[Insigne.]* Senonis, apud Ludovicum Prussurot, illustriss. & reverendiss. d. archiepisc. & cleri Senonensis typographum, sub signo Nominis Jesu, cum privilegio regis.

Sine anno, (1673), in-4°, 25 p. — Paris, Mazarine.

1673 maii 17. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis, celebrata die 17 maii 1673, sub Carolo de Bourbon, episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts synodavx d'illvstrissime et reverendissime messire Charles de Bovrbon, evesqve de Soissons, conseiller du roy ordinaire en tous ses conseils, pour le reglement de son diocèse. A Paris, chez Hélie Josset, ruë S. Jacques, à la fleur de Lys d'or, M. DC. LXXIII, avec permission.

In-8°, 4 f.-87 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5610; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 87, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata die 17 maii 1673.

2) Ordonnances synodales du diocèse de Soissons, publiées au synode tenu le 17 mai 1673, par monseigneur Charles de Bourbon, & au synode tenu le 27 mai 1700 par monseigneur Fabio Brulat

de Sillery, imprimées de nouveau par ordre de monseigneur Jean-Joseph Languet de Gergy, puis par ordre de monseigneur François de Fitz-James, évêque de Soissons. Nouvelle édition, faite par ordre de monseigneur Henry-Joseph-Claude de Bourdeilles, avec les avis donnés aux petits synodes par messeigneurs Jean-Joseph Languet de Gergy, Charles-François le Febvre de Laubrière & François de Fitz-James. A Soissons, chez Ponce Courtois, imprimeur de monseigneur l'évêque; Pierre Nicolas Waroquier, associé au privilège de mondit seigneur évêque, M. D. CC. LXIX.

In-12°, 370 p. — Paris, Bibl. nat. B 40490; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché.

P. 2: „Ces statuts synodaux de monseigneur de Sillery, qu'on imprime de nouveau, parce que les exemplaires manquent, ont été recueillis et tirés par monseigneur de Bourbon des anciens statuts, règlements et ordonnances qui furent faites et publiées par nosseigneurs les évêques de Soissons, Simon de Buci en l'année 1403, Symphorien Bullioud en l'année 1532, Charles de Rouci en l'année 1561, Jérôme Hennequin en l'année 1610, Simon Legras dans les synodes de 1626, 1629, 1642, 1654 et 1656."

In opere permixte habentur statuta sequentium synodorum:

P. 83, die 30 martii 1719.
P. 109-16 et 190-9, diebus 1 et 2 aprilis 1716.
P. 142-9, die 5 novembris 1716.
P. 150-6, die 20 martii 1717.
P. 156-65, die 7 aprilis (non vero 30) 1718.
P. 83 et 165-9, die 19 et 30 martii 1719 (forte 19 et 20 vel 29 et 30).
P. 169-72, die 21 martii 1720.
P. 200-8, die 27 martii 1722.
P. 209-18, die 18 martii 1723.
P. 219-25, die 6 aprilis 1724.
P. 225-31, die 22 martii 1725.
P. 232-40, die 10 aprilis 1726.
P. 240-7, die 2 aprilis 1727.
P. 247-53, die 19 martii 1728.
P. 254-61, die 6 aprilis 1729.
P. 262-73, die 29 martii 1730.
P. 274-7, die 15 aprilis 1733.
P. 277-83, die 5 maii 1734.
P. 283-90, die 20 aprilis 1735.
P. 290-7, die 6 vel 12 aprilis 1736.
P. 297-302, die 2 maii 1737.
P. 303-8, die 27 aprilis 1740.
P. 309-15, die 19 aprilis 1741.
P. 316-21, die 4 aprilis 1742.
P. 324-36, die 7 aprilis 1745.
P. 336-41, die 30 martii 1746.
P. 342-7, die 15 martii 1769.

1673, circa maii 21. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 21 maii 1673, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 726-9.

1673 iunii 11-3. — SYNODUS DIOECESANA OSTIENSIS.

Synodus dioecesana Ostiensis in Italia, celebrata diebus 11, 12 et 13 iunii 1673, sub Francisco Barberini, episcopo Ostiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales editae et promvlgatae ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Francisco, episc. Ostien. et Veliternen. cardinali Barberino, s. R. e. vicecancellario, sac. col. decano, in sva prima synodo habita Velitris, diebus XI, XII & XIII iunij MDCLXXIII. *[Insigne.]* Romae, typis Barberinis, MDCLXXIII, excudebat Michael Hercules, superiorum permissu.

In-4°, 6 f. - 117 - XC p. (appendix documentorum) - 2 f. (index). — Genova, università; Grenoble, ville; Lucca, governativa; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 2223; Roma, Alexandrina; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1673 iunii 13. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 13 iunii 1673, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Extractum ex actis generalis synodi dioecesis Tornacensis, habitae die ... mensis iunii, anni 1673.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 39-48.

1673 iunii 25-7. — SYNODUS DIOECESANA MARSORUM.

Synodus dioecesana Marsorum (Marsi) in Italia, celebrata in civitate Piscinae, diebus 25, 26 et 27 iunii 1673, sub Didaco Petra, episcopo Marsorum.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones synodales Marsicanae, aeditae ab ill^mo^ et rever^mo^ d. d. Didaco Petra, Marsorvm episcopo, diebus vigesima quinta, sexta & septima mensis iunij anni 1673, Piscinae. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Nicolai Angeli Tinassij, M. DC. LXXIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 108 p. — Paris, Bibl. nat. B 2099.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (1817, *titulus supra col.* 323, n. 2), p. 6, ubi corrigendum: die 25 iunii 1673, non vero iulii.

1673 iulii 6. — SYNODUS DIOECESANA PARISIENSIS.

Synodus dioecesana Parisiensis in Gallia, celebrata die 6 iulii 1673, sub Francisco de Harlay de Champvallon, archiepiscopo Parisiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Mandement de monseigneur l'archevesque de Paris, pour la convocation du synode; avec les statvts synodavx & les ceremonies qui doivent estre observées dans le synode de Paris. *[Insigne.]*

A Paris, chez François Muguet, imprimeur du roy & de monseigneur l'archevesque, rue de la Harpe, à l'adoration des trois Rois, MDCLXXIII, avec permission.

In-4°, 23 f. — Chartres, ville; Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 2298; Roma, Saint-Louis des Français.

Haec ordinatio edita est sub data: Parisiis, die 16 iunii 1673. Continet convocationem dioecesanae synodi ad diem 6 iulii 1673.

P. 9-16, statuta huius synodi.

2) Synodicon ecclesiae Parisiensis, (1674, *titulus apud* Mansi, t. XXXVIbis, col. 977, n. 2), p. 423-43 et 444-52.

3) Statuts publiez dans le synode tenu à Paris, le ieudy sixième jour de juillet 1673, par monseigneur l'archevesque de Paris, duc & pair de France, commandeur des ordres du roy, proviseur de la maison de Sorbonne, & supérieur de celle de Navarre. *[Insigne.]* A Paris, chez François Muguet, premier imprimeur du roy & de monseigneur l'archevesque, ruë de la Harpe, MDCLXXXVII, avec privilège de sa majesté.

In-4°, 28 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 2873 et 3174; Paris, Mazarine.

P. 17-28: „Statuts publiez dans le synode tenu à Paris le 5 jour de juillet 1674, par monseigneur l'archevesque de Paris, duc et pair de France, commandeur des ordres du roy, proviseur de la maison de Sorbonne et supérieur de celle de Navare."

4) Statuts synodaux publiez dans le synode général tenu à Paris le jeudy vingt-sixième jour de septembre 1697, par monseigneur Louis Antoine de Noailles, archevêque de Paris, duc de Saint Cloud, pair de France, et ceux des synodes tenus par feu monseigneur François de Harlay, ès années 1673 & 1674. *[Insigne.]* A Paris, chez Louis Josse, imprimeur de monseigneur l'archevêque, ruë Saint Jacques, M.DC.XCVII, avec privilège du roy.

In-4°, 29 p. — Le Mans, ville; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 2298; Paris, Mazarine.

5) Statuts synodaux ... *(ut in praecedenti editione cum insigni multo ampliori).* — Paris, Bibl. nat. B 2290.

6) Statuts synodaux, publiez dans le synode général tenu à Paris le jeudy vingt-sixième jour de septembre 1697, par monseigneur Louis-Antoine de Noailles, archevêque de Paris, duc de Saint Cloud, pair de France, et ceux des synodes tenus par feu monseigneur François de Harlay, ès années 1673 & 1674. *[In fine:]* A Paris, chez Pierre-Guillaume Simon, imprimeur de monseigneur l'archevêque, au bas de la ruë de la Harpe, à l'Hercule, 1743.

In-4°, 26 p. — Paris, Bibl. nat. B 2874.

7) Synodicon, (1777, *titulus supra col.* 77, n. 2), p. 278-93. Enumerationem documentorum in hoc opere contentorum vide apud Mansi, t. XXXVI^{A}, col. 44*-5*.

8) Actes, (1854, *titulus supra col.* 78, n. 3), p. 158-64. Enumerationem documentorum vide apud Mansi, t. XXXVI^{A}, col. 45*-6*.

1673 septembris 12-4. — SYNODUS DIOECESANA DERTONENSIS II.

Synodus dioecesana Dertonensis II in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 septembris 1673, sub Carolo Septala, episcopo Dertonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta edita et promvlgata in synodo dioecesan. s. Dertonen. ecclesiae, qvam illvstriss. et reverendiss. d. d. Carolvs Septala, Dei et apostolicae sedis gratia eiusdem eccles. episcopus, marchio & comes &c., secundo habuit, nempe 12, 13 & 14 septembris anni 1673, vna cum quibusdam apostolicis constitutionibus, decretis, declarationibus & literis ad synodales sanctiones accomodatis et cum appendice nonnullarum tabellarum ad ipsa decreta spectantium, quarum vltima describit modernum statum ecclesiarum ciuitatis & dioecesis, ac postremo cum sermone synodali eiusdem illustrissimi & reuerendissimi d. episcopi. *[Insigne.]* Dertonae, ex typographia Nicolai & fratrum de Violis.

(Pagina praecedenti, secundus titulus:) Secvnda synodvs dioecesana illvstriss. et reverendiss. d. d. Caroli Septalae, episcopi Dertonae &c., habita anno MDCLXXIII.

In-8°, 8 f.-275 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2048; Roma, Vaticana.

Fol. 3: „Cum vero primae nostrae synodi librum trifariam divisum publicaverimus ..."

P. 175-275, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1673 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA NOVIOMENSIS.

Synodus dioecesana Noviomensis in Gallia, celebrata die 3 octobris 1673, sub Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Extraits des statuts synodaux de l'église et diocèse de Noyon, qui ont été faits par monseigneur l'illustrissime & réverendissime père en Dieu François de Clermont, évêque comte de Noyon, pair de France, commandeur de l'ordre du S. Esprit, conseiller ordinaire du roy en son conseil d'etat, sur la matière importante de la necessité d'une permission canonique & expresse, ou exeat, que les prêtres doivent obtenir des evêques avant que de sortir de leurs diocèses, dans le synode de l'année 1673, art. VIII, au titre de l'ordre.

Sine loco nec anno, in-4°, 2 f. — Paris, Bibl. nat. B 3023 et 3184; Paris, Arsenal.

2) Statuts synodaux du diocèse de Noyon. *[Insigne.]* A S. Quentin, chez Claude Le Queux, imprimeur de monseigneur l'évêque de Noyon, M.DC.LXXVII.

In-4°, 1 f.-139 p.-8 f. (index). — Grenoble, ville; Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 5580; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 1 et 139, haec statuta edita sunt in synodo celebrata sub Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi, die 3 octobris 1673.

1673 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 14 novembris 1673, sub Lothario Frederico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 460-1.

1673. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1673, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1673. — BULLARIUM ROMANUM.

Magnvm bvllarivm Romanvm (1673, *titulus supra col.* 263, n. 3).

1673. — SYNODUS DIOECESANA CADURCENSIS.

Synodus dioecesana Cadurcensis in Gallia, celebrata anno 1673, sub Nicolao Sevin, episcopo Cadurcensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1674, *titulus supra col.* 226, n. 4).

1673. — CONCILIA PROVINCIAE LIMENSIS, EDITORE F. HAROLDO.

Lima limata conciliis, constitvtionibvs synodalibvs et aliis monvmentis quibvs venerab. servvs Dei Toribivs Alphonsvs Mogroveivs, archiepisc. Limanvs, prouinciam Limensem seu Peruanum imperium elimauit, & ad normam ss. canonum composuit; omnia fere ex hispanico sermone latina reddidit, apparatu historico, necessariis passim notis, scholijs ac opportunis indicibus illustrauit fr. Franciscvs Haroldvs Hibernus Limericensis, ord. Minor. strict. obseru., s. theologiae lector iubilatus & Franciscani ord. vniuersi chronographus, in collegio Romano S. Isidori fratrum Hibernorum eiusdem instituti. Romae, typis Iosephi Corvi, anno M.DC.LXXIII, svperiorvm permissv.

In-folio, 17 f.-xxxiv-379 p.-10 f. — Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Orléans, ville; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana.

1673. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata anno 1673, sub Georgio Szelepczényi, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 395-6.

1674 aprilis 8-10. — SYNODUS DIOECESANA LUNENSIS-SARZANENSIS.

Synodus dioecesana Lunensis-Sarzanensis in Italia, celebrata diebus 8, 9 et 10 aprilis 1674, sub Baptista Spinola, episcopo Lunensi-Sarzanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta synodalia ab illustrissimo ac reuerendissimo d. d. Io. Baptista Spinola, sanctae Lunen.-Sarzan. ecclesiae episcopo et comite, ss. domini nostri papae assistente, in dioecesana synodo habita in cathedrali ecclesia Sanctae Mariae, diebus octaua, nona & decima aprilis 1674. *[Insigne.]* Massae, typis Hieronymi Marini, 1674.

In-4°, 154-91 p. (appendix documentorum). — Genova, civica; Paris, Bibl. nat. B 2093; Paris, Sainte-Geneviève.

1674 aprilis 11. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambiensis in Gallia, celebrata die 11 aprilis 1674, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes de l'église d'Amiens, recueil de tous les documents relatifs à la discipline du diocèse, de l'an 811 à l'an 1849, avec une notice sur tous les évêques d'Amiens, publié par Mgr Jean-Marie Mioland, évêque d'Amiens. *[In fine:]* Amiens, typographie de Caron et Lambert, place du Grand-Marché, 1848, (t. II: 1849).

In-8°, 2 vol., CXX p. (praefatio, notitia episcoporum)-494 p., XX p. (praefatio)-825 p. — Amiens, ville; Lyon, abbé Martin; Orléans, séminaire; Toulouse, séminaire.

T. I, p. 422-4, synodus celebrata die 11 aprilis 1674.

1674 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata die 12 aprilis 1674, sub Philippo Soldanio, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi habitae Florentiae, in ecclesia parochiali prioria S. Mariae in Campo, Fesulanae dioecesis, pridie idus aprilis anno MDCLXXIV, ab illvstrissimo et reverendiss. domino d. Philippo Soldanio, episcopo Fesulano & comite Turichij. *[Insigne.]* Florentiae, typis Francisci Honuphrij, 1674, super. permissu.

In-4°, 59 p. — Firenze, Bibl. naz.

1674 aprilis 15. — SYNODUS DIOECESANA SQUILLACENSIS.

Synodus dioecesana Squillacensis in Italia, celebrata die 15 aprilis 1674, sub Francisco Terotti, episcopo Squillacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta diocesanae synodi Sqvillacen., celebratae in cathedrali dictae ciuitatis, per illustrissimum & reuerendissimum dominum Franciscum Terotti, Dei et apostolicae sedis gratia eiusdem ciuitatis episcopum, die decimaquinta mensis aprilis M.DC.LXXIV. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Nicolai Angeli Tinassij, M.DC.LXXV, svperiorvm [permissv?].

In-4°, 116 p. — Roma, Casanatense.

1674 aprilis 16-8. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS I.

Synodus dioecesana Niciensis I in Gallia, celebrata diebus 16, 17 et 18 aprilis 1674, sub Henrico Provana, episcopo Niciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs prima dioecesana Niciensis, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. fr. Henrico Provana, episcopo Nicien. & comite Drapi &c., habita in ecclesia cathedrali, diebus 16, 17, 18 aprilis 1674. *[Insigne].* Niceae, M.DC.LXXV, apud Ioan. Romervm, typograp. episcopalem.

In-4°, 4 f.-182 p.-2 f. (catalogus episcoporum ecclesiae Niciensis). — Nice, ville.

1674 aprilis 17-8. — SYNODUS DIOECESANA ALETENSIS.

Synodus dioecesana Aletensis in Gallia, celebrata diebus 17 et 18 aprilis 1674, sub Nicolao Pavillon, episcopo Aletensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1675, *titulus supra col.* 238, n. 3).

1674 aprilis 17-9. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS AEMILIAE II.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae II in Italia, celebrata diebus 17, 18 et 19 aprilis 1674, sub Augustino Marliano, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Secvndae synodi dioecesanae, qvam fel. record. illustrissimus & reuerendissimus d. d. Io. Avgvstinvs Marlianvs, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopus Regij & princeps, paucis ante obitum diebus habuit, anno Domini 1674, die 17, 18 & 19 aprilis, sub felicissimis auspicijs sanctissimi d. n. Clementis papae X et serenissimae celsitudinis Francisci II, Regij, Mutinae &c. ducis X, constitvtiones et decreta, qvae illnstrissimus *(sic)* & reuerendissimus d. d. Avgvstvs Co. Bellincinvs, patritius Mutinensis, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopus eiusdem ciuitatis & princeps, typis imprimi & ab omnibus seruari mandauit. *[Insigne.]* Regii, ex typographia Prosperi Vedroti, 1675, superior. permissu.

In-4°, 6 f.-138 p.-1 f. (errata). — Modena, Estense; Piacenza, civica.

P. 63-138, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1674 aprilis 18-20. — SYNODUS DIOECESANA NOVARIENSIS.

Synodus dioecesana Novariensis in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 aprilis 1674, sub Iosepho Maria Maraviglia, episcopo Novariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Iosepho Maria Maraviglia, episcopo Novariae et comite &c., edita in synodali conventv habito diebus 18, 19 & 20 aprilis anni 1674, et a sacra emin.^{rvm} & rever.^{rvm} dd. cardinalivm s. conc. Trid. interpretvm congregatione recognita & edi iussa. *[Insigne.]* Novariae, apud Caccias, impressores episcopales.

[Titulus partis II:] Appendix apostolicarvm constitvtionvm, decretorvm sacrarvm congregationvm, casvvm reservatorvm et edictorvm de qvibvs in hac synodo mentio habetvr, ad commodiorem vsvm cvm aliis scitv dignis adiecta. Novariae, apud impressores episc., M.DC.LXXIIII. *[Titulus partis III:]* Pro dioecesana synodo Novariensi.

In-4°, 3 partes, 2 f.-89 p.-1 f. (errata), 63 p., 16 p. — Milano, Ambrosiana; Novara, civica; Novara, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2136; Parma, Palatina.

1674 aprilis 26-7. — SYNODUS DIOECESANA PARMENSIS II.

Synodus dioecesana Parmensis II in Italia, celebrata diebus 26 et 27 aprilis 1674, sub Carolo Nembrino, episcopo Parmensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illvstriss.^{mo} et reverendiss.^{mo} d. Carolo Nembrino, nobili Anconitano, vtriusque signaturae sanctissimi d. n. d. referendario & capellae pontificiae assistente, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Parmae et comite, promvlgatae in secunda synodo dioecesana Parmensi, anno M.DC.LXXIV, die 26 & 27 aprilis. *[Insigne.]* Parmae, apud Petrum a Fratre & Galeatium Rosatum, impressores episcopales.

Sine anno, (1674), in-8°, 4 f.-165 p. — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2146; Parma, Palatina; Piacenza, civica.

1674 maii 9. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata die 9 maii 1674, sub Nicolao Colbert, episcopo Autissiodorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodalles *(sic)* du diocèse d'Auxerre, publiées dans le synode tenu par monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Nicolas Colbert, evesque d'Auxerre, conseiller du roy en tous ses conseils &c., le neufvième may 1674. A Auxerre, de l'imprimerie de François Garnier, imprimeur du roy, de monseigneur l'évesque d'Auxerre & de la ville, M.DC.LXXIV.

In-4°, 2 f.-30-72 p. (advis de saint Charles Borromée). — Paris, Bibl. nat. réserve B 553; Paris, Sainte-Geneviève.

1674, circa maii 13. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 13 maii 1674, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 729-31.

1674 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 15 maii 1674, sub Philippo de Urries, episcopo Barbastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones sinodales del obispado de Barbastro, mandadas pvblicar por don Iñigo Royo, arçobispo obispo de Barbastro, del consejo de sv magestad, en la sinodo qve celebro en su palacio episcopal, en los dias quinze, y diez y seis de mayo del año de 1674. Impressas en Zaragoça, por los herederos de Pedro Lanaja y Lamarca, impressores del reyno de Aragon y de la universidad.

Sino anno, (1674), in-4°, 4 f.-295 p. — Paris, Bibl. nat. B 2332.

Fol. 3: „Catalogo do los obispos que han governado la santa iglesia de Barbastro e del tiempo en que celebraron sus sinodos diocesanas.

„1. El señor don Felipe de Urries fue el primer prelado, tomò possession en 14 de agosto del año 1573, y celebrò synodo en 17 de abril del año 1575.

„2. El señor don Miguel Cercito, le sucedio en la dignitad episcopal, tomò possession en 29 de enero del año 1586 y tuvo synodo el mismo año en 18 de mayo.

„3. Siguiòse el señor don Carlos Muñoz, que tomò possession en 24 de octubre de 1596, y no ay memoria de que huviesse celebrado sinodo.

„4. El señor don Iuan Moriz, quarto prelado, tomò possession en 22 de deziembre de 1604, y tuvo sinodo en 8 de mayo de 1605.

„5. El señor don Geronimo Bautista de la Nuza presidiò en quinto lugar, tomò possession el primer dia de deziembre del anno 1616, y a nueue de abril de 1617 celebrò su sinodo.

„6. El señor don Pedro Paulaza fue el sexto prelado, tomò possession en 19 de noviembre de 1622, y tuvo sinodo el ano siguiente de 1623 en 29 de abril.

„7. El señor don Alonso Requesens entrò en el septimo lugar, tomò possession en 27 de deziembre de 1625, y celebrò sinodo en 12 de iulio del siguiente año.

„8. El señor don Bernardo la Cabra, octavo obispo de Barbastro, tomò possession en 10 de enero de 1640, presidio poco tiempo, y no celebrò sinodo por graves ocupaciones que tuvò.

„9. El señor don Diego Chueca entrò a presidir en 16 de deziembre del año de 1643, tuvo sinodo en 8 de mayo de 1645, y recopilò todas las constituciones sinodales de sus predecessores.

„10. El señor don Miguel de Escartin, dezimo obispo, tomò possession en 31 de agosto del año de 1647, y celebrò sinodo en 11 de mayo de 1648.

„11. El señor don Diego Antonio Frances de Urrutigoyti, undezimo prelado tomò possession en *(vacat)* de iunio de 1656, y tuvo sinodo en veinte de octubre del mismo año.

„12. Don Inigo Royo, arçobispo de Sacer, entro indignamente a governar en 16 de febrero de 1674, celebrò synodo en 15 de mayo de dicho año, y recopilo las constituciones contenidas en el presente volumen."

1674 maio. — SYNODUS DIOECESANA ILERDENSIS.

Synodus dioecesana Ilerdensis in Hispania, celebrata mense maio 1674, sub Iacobo Copons, episcopo Ilerdensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 44.

1674 iunii 3-6. — SYNODUS DIOECESANA SUBLACENSIS.

Synodus dioecesana Sublacensis in Italia, celebrata diebus 3, 4, 5 et 6 iunii 1674, sub Carolo Barberini, episcopo Sublacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana insignis abbatiae Svblacensis nvllivs dioeceseos, celebrata per eminentissimum et reuerendissimum dominum dominum Carolvm, miseratione divina Sancti Caesarii diaconum s. R. e. cardinalem Carolvm Barberinvm, sacrosanctae basilicae principis apostolorum archipresbyterum, & sacri monasterii Sanctae Scholasticae eiusdem abbatiae Sublacensis abbatem & perpetuum commendatarium, eiusque dioeceseos ac iurisdictionis ordinarium, dominica tertia post Pentecosten, ac tribus insequentibus feriis, diebus nempe tertia, quarta, quinta et sexta mensis iunij, anno Domini 1674. Romae, typis Barberinis, M.DC.LXXIV, excudebat Michael Hercules, superiorum permissu.

In-4°, 20 f.-CXXXVI p.-24 f.-338 p.-11 f. — Firenze, Bibl. naz.; Genova, urbana; Lucca, governativa; Lyon, ville; Marseille, ville; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Novara, seminario; Paris, Bibl. nat.; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Assomptionistes; Roma, Propaganda; Roma, Saint-Louis des Français; Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

1674 iulii 5. — SYNODUS DIOECESANA PARISIENSIS.

Synodus dioecesana Parisiensis in Gallia, celebrata die 5 iulii 1674, sub Francisco de Harlay de Champvallon, archiepiscopo Parisiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts pvbliez dans le synode tenu à Paris le 5 jour de iuillet 1674, par monseigneur l'archevesque de Paris, commandeur des ordres du roy, duc & pair de France. *[Insigne.]* A Paris, chez François Muguet, imprimeur ordinaire du roy & de M. l'archevesque, ruë de la Harpe, à l'adoration des trois Rois, M.DC.LXXIV, avec privilège de sa majesté.

In-4°, 11 p. — Firenze, Bibl. naz.; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 2872; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina.

2) Statvts *(ut in praecedenti editione, cum insigni multo ampliori).* — Paris, Bibl. nat. B 2298; Strasbourg, séminaire.

3) Statuts, (1687, *titulus supra col.* 439, n. 3), p. 17-28.

4) Statuts, (1697, *titulus supra col.* 440, n. 4).

5) Statuts, (1697, *titulus supra col.* 440, n. 5).

6) Statuts, (1743, *titulus supra col.* 440, n. 6).

7) Actes, (1854, *titulus supra col.* 78, n. 3), p. 164-8.

1674 septembris 3. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia, celebrata die 3 septembris 1674, sub Bartholomaeo Capra, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus, (1758, *titulus supra col.* 335, n. 1), fol. 5.

2) Synodus, (1900, *titulus supra col.* 338, n. 2), p. X.

1674 septembris 6. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 6 septembris 1674, sub Dominico de Ligny, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1675, *titulus supra col.* 333, n. 2), p. 62-70.

1674 septembris 11. — SYNODUS DIOECESANA VOLATERRANA.

Synodus dioecesana Volaterrana in Italia, celebrata die 11 septembris 1674, sub Horatio d'Albizi, episcopo Volaterrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta edita in synodo Volaterrana, die 11 mensis septembris 1674, illustriss. & reu^mo^ in Christo pat. & d. d. Horatio de Albizis, Dei & s. apostolicae sedis gratia episcopo Volaterrano, sacri Romani imperii principe in Etruria & comite. Senis, ex typographia Publici, MDCLXXV, superiorum permissu.

In-4°, 5 f. (praefatio, index) - 39 p., cum fig. — Firenze, Bibl. naz.

1674 septembris 12. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 12 septembris 1674, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habitae in metropolitana ecclesia pridie idus septembris MDCLXXIV. Florentiae, ex officina Francisci Honuphrij, typographi archiepiscopalis, 1674, superiorum permissu.

In-4°, 76 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

Synodus haec celebrata est tempore Francisci, Sancti Matthaei in Merulana presbyteri cardinalis Nerlii, archiepiscopi Florentini, praesidente Alexandro Puccio, vicario generali archiepiscopi absentis.

1674 octobris 16. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 16 octobris 1674, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1775, *titulus supra col.* 385), X, 48-50.

1674 octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA IX.

Synodus dioecesana Faventina IX in Italia, celebrata die 18 octobris 1674, sub Carolo Rossetti, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 283, n. 3), parte IX.

1674 novembris 7-9. — SYNODUS DIOECESANA CASTELLANETENSIS.

Synodus dioecesana Castellanetensis in Italia, celebrata diebus 7, 8 et 9 novembris 1674, sub Iosepho de Sancta Maria Sebastiani, episcopo Castellanetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. Iosepho a S. Maria de Sebastianis, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Ciuitatis Castelli, editae & promulgatae in cathedrali eius ecclesia S. Floridi, die 7, 8 & 9 nouembris anno Domini 1674. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Philippi M. Mancini, anno iubilaei 1675, svperiorvm permissv.

In-4°, 116 p.- 2 f. (index, errata). — Bologna, università.

P. 103-16, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1674 novembris 7. — SYNODUS DIOECESANA TURONENSIS I.

Synodus dioecesana Turonensis I in Gallia, celebrata die 7 novembris 1674, sub Michaele Amelot de Gournay, archiepiscopo Turonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, mandemens et lettres pastorales de monseigneur l'archevêque de Tours, pour le rétablissement de la discipline ecclesiastique & la réformation des mœurs dans son diocèse. *[Insigne.]* A Tours, chez Jacques Poinsot, imprimeur de monseigneur l'archevêque, 1681, avec privilege du roy.

In-8°, 1 f.- 247 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. B 13868; Paris, Saint-Sulpice.

P. 18-73, statuta edita a Michaele [Amelot de Gournay], archiepiscopo Turonensi, in synodo I celebrata die 7 novembris 1674.

P. 73-141, statuta edita ab eodem archiepiscopo, in synodo II celebrata die 1 octobris 1676.

1674 novembris 13. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 13 novembris 1674, sub Lothario Friderico von Metternich, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 462-4.

1674 decembris 17-9. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS.

Synodus dioecesana Ariminensis in Italia, celebrata diebus 17, 18 et 19 decembris 1674, sub Marco Galli, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi Ariminensis, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Marco Gallio, Dei et sedis apost. gratia s. Ariminensis ecclesiae episcopo, et sanctissimi d. n. papae praelato assistente, celebratae die decimo sexto, quinto & quarto kal. ianuar. anno D. M. DC. LXXIV. Arimini, ex typographia Symbenij, 1675.

In-8°, 6 f.-104 p.-2 f. — Piacenza, civica; Roma, Propaganda.

1674. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1674, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire*, (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1674. — SYNODUS DIOECESANA CIVITATIS NOVAE SIVE AEMONIENSIS.

Synodus dioecesana Civitatis Novae sive Aemoniensis in Italia, celebrata anno 1674, sub Iacobo Bruti, episcopo Civitatis Novae sive Aemoniensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1781, *titulus supra col.* 261, n. 2), p. 5.

1674. — SYNODUS DIOECESANA EGITANENSIS.

Synodus dioecesana Egitanensis (Guarda) in Lusitania, celebrata anno 1674, sub Martino Alphonso de Mello, episcopo Egitanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 101.

1674. — STATUTA DIOECESIS NERITONENSIS.

Statuta dioecesis Neritonensis (Nardo) in Italia, edita anno 1674, sub Thoma Brancacci, episcopo Neritonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Anacephaleosis constitvtionvm synodalium cathedralis ecclesiae Neritonen., abb. Petro Antonio ab Alexandro, s. th. & v. i. d., prothonotario *(sic)* apostolico, eiusdem cathedralis primo atque iterum illustriss. & reuerendiss. d. Thomae Brancatij, olim Abellinen. & Frequentinen., nunc episcopi Neritonen. vicario generali, authore digesta. *[Insigne.]* Lycii, apud Petrum Michaelem, 1674, superiorum permissu.

In-12°, 278 p.-5 f. (index, errata). — Roma, Vaticana.

P. 3-8, dicatio Thomae Brancatio, episcopo Neritonensi.

Mentio sequentium synodorum Neritonensium:

P. 31, syn. sub Ioanne Baptista Aquaviva, episcopo, 1536-69.

P. 21, syn. sub Fabio Fornari, episcopo, 1583-96.

P. 19, syn. I sub Hieronymo de Franchis, episcopo, anno 1619.

P. 20, syn. sub Calanio de Ciaia, annis 1652-5.

P. 220, syn. sub Thoma Brancacci, episcopo, 1669-77.

1674. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1674, sub Alphonso Salizanes, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1674. — SYNODUS DIOECESANA RUTHENENSIS.

Synodus dioecesana Ruthenensis in Gallia, celebrata anno 1674, sub Gabriele de Voyer de Paulmy, episcopo Ruthenensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodalles *(sic)* dv diocèze de Rodez, imprimées par ordre d'illustrissime & reverendissime père en Dieu messire Gabriel de Voyer de Pavlmy, évêque & seigneur dudit Rodez. *[Insigne.]* A Rodez, chez Nicolas le Roux, imprimeur du roy, de monseigneur l'évêque & du college, M. D. C. LXXIV.

In-12°, 292 p.-4 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5597; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché; Toulouse, ville.

1674. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis (Seez) in Gallia, celebrata anno 1674, sub Ioanne de Forcoal, episcopo Sagiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 445-53.

1675 ianuarii 12. — SYNODUS DIOECESANA BRUGNATENSIS IV.

Synodus dioecesana Brugnatensis IV in Italia, celebrata die 12 ianuarii 1675, sub Ioanne Baptista De Dece, episcopo Brugnatensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Brvgnatensis, ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Iohanne Baptista De Dece, Dei & apostolicae sedis gratia civitatis Brvgnati episcopo & comite, priore Sancti Petri Apuae ac rectore S. Laurentij Vericis C. R., qvarto celebrata, anno 1675, ianuarij 12, s. d. n. Clemente papa X.

Parmae, ex typographia Marij Vignae, 1678, superiorum auctoritate. *(In fine:)* Parmae, typis Marij Vignae, MDCLXXIX.

In-4°, 95 p. — Genova, Fransoniana; Genova, urbana; Piacenza, civica.

P. 74-94, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodi dioecesanae ab illustriss. et reverendiss. Joanne Baptista De-Dece habitae anno MDCLXXV confirmatio, celebrata ab illustriss. et reverendiss. d. d. Dominico Tatis, abbate congregationis Benedictino-Olivetanae, episcopo Brugnatensi et comite &c., anno MDCCLXII, die XXIII mensis maii, ss. d. n. Clemente papa XIII. *[Insigne.]* Genuae, ex typographia Gexiniana, in via vulgo Scurreria.

Sine anno, (1762), in-4°, 372 p. - 1 f. — Genova, civica; Genova, Fransoniana; Genova, università; Genova, urbana; Parma, Palatina.

P. 98-9, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 23, 24 et 25 maii 1762.

P. 101-368, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 351-68: „Index chronologicus episcoporum qui Brugnatensem sedem usque ad hodiernum diem occupavere."

P. 363: „Nicolaus Mascardus, nobilis Sarzanensis, [episcopus Brugnatensis], ... anno 1581, die 24 aprilis, synodum habuit, eamque typis edidit, cuius adhuc aliquod exemplar invisitur."

P. 364: „Fr. Ioannes Vincentius Spinula, Genuensis, ex dominis Campi, ordinis heremitarum S. Augustini, [episcopus Brugnatensis], synodum convocavit, illamque explevit anno 1625, die 10 septembris."

P. 365: „Franciscus Duratino, Ioannis Baptistae reipublicae Genuensis ducis filius, et cardinalis Duratii nepos [episcopus Brugnatensis], synodum dioecesanam coegit, in qua non pauca ad eiusdem ecclesiae nitorem constituit, sub 21 aprilis 1643."

P. 365: „Ioannes Baptista de Dece, Ianuensis, patritia familia natus, clericus regularis Theatinus, [episcopus Brugnatensis], ... dioecesanam synodum habuit die 12 ianuarii 1675."

P. 366: „Franciscus Maria Saccus, Savonensis, clericus regularis Theatinus, [episcopus Brugnatensis] ... bis synodum sui immediati praedecessoris publice confirmavit, aliquibusque decretis opportunioribus auxit," id est synodum I inter annos 1697 et 1720 et synodum II inter annos 1698 et 1721.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Synodus dioecesana Lunensis-Sarzanensis et Brugnatensis, quam habuit in ecclesia cathedrali Sarzanensi fr. Hyacinthus Rossi, ordinis Praedicatorum, sacrae theologiae magister, episcopus Lunen.-Sarzanensis ac Brugnatensis et comes, diebus XIV, XV, XVI septembris anno MDCCCLXXXVII. Bononiae, ex officina pont. Mareggianiana, MDCCCLXXXVII.

In-4°, 259 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 243: „Heribertus, episcopus Lunensis, in dioecesana synodo habita anno 1039, anathematizat eos qui castrum Tribiani audeant perdere vel usurpare."

P. 243: „Gottiffredus II, episcopus Lunensis, anno 1137, in ecclesia S. Andreae Burgi Sarzanae habet synodum dioecesanam, quae fuit prima Sarzanae celebrata."

P. 246: „Barnabas Griffi, episcopus Lunensis, anno 1365 habuit synodum dioecesanam, quae multas et perutiles constitutiones ad bonum regimen ecclesiae condidit."

P. 250: „Ambrosius Spinola, episcopus Lunensis et Sarzanensis, anno 1717 synodum dioecesanam celebravit."

P. 254: „Nicolaus Mascardus, episcopus Brugnatensis, 1579-82, synodum habuit," scilicet die 24 aprilis 1581. Cf. Mansi, *Concil.*, XXXVIbis, 803.

P. 255: „Fr. Ioannes Vincentius Spinula, ordinis eremitarum S. Augustini et episcopus Brugnatensis, 1623-39, synodum habuit."

P. 255: „Franciscus Duratius, episcopus Brugnatensis, synodum dioecesanam congregavit, die 21 aprilis 1643."

P. 255: „Ioannes Baptista de Dece, clericus regularis Theatinus et episcopus Brugnatensis, synodum dioecesanam habuit die 12 ianuarii 1675."

1675 martii 13. — STATUTA DIOECESIS CORTONENSIS.

Statuta dioecesis Cortonensis in Italia, edita die 13 martii 1675, sub Philippo Galilei, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1676, *titulus supra col.* 212, n. 2).

1675 martii 21. — SYNODUS DIOECESANA BITERRENSIS.

Synodus dioecesana Biterrensis in Gallia, celebrata die 21 martii 1675, sub Armando Ioanne de Rotondy de Biscaras, episcopo Biterrensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances de monseigneur l'evesqve et seignevr de Beziers, publiées en son synode diocesain tenu le 21 mars 1675, avec les advis de saint Charles Borromée aux confesseurs. *[Insigne.]* A Beziers, par Henry Martel, M.DC.LXXV.

In-12°, 2 partes, 10 f. (praefatio, festa, index) - 116 p. - 1 f., 1 f. - 76 p. (monita s. Caroli) - 1 f. (index). — Montpellier, séminaire; Narbonne, ville.

2) Ordonnances, (1738, *titulus supra col.* 424, n. 3).

1675 martii 26. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 26 martii 1675, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 50-3.

1675 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA FOROLIVIENSIS.

Synodus dioecesana Foroliviensis in Italia, celebrata die 22 aprilis 1675, sub Claudio Ciccolini, episcopo Foroliviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesanae synodi Forolivien. decreta, sub illustriss. ac reuerendiss. d. d. Clavdio Ciccolino, Dei

et apostolicae sedis gratia episcopo Forolivii, anno Domini MDCLXXV, X kal. maij. *[Insigne.]* Forolivii, typis Iosephi Dandi & Ioannis Saporetti, impressorum episcopalium, 1675, superiorum permissu.

In-4°, 109 p. — Modena, Estense.

1675 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS.

Synodus dioecesana Regiensis (Riez) in Gallia, celebrata die 23 aprilis 1675, sub Nicolao de Valavoire, episcopo Regiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Officia propria sanctorum ecclesiae Regiensis, a reverendissimo in Christo patre domino Ludovico Donio d'Attichi, episcopo Regiensi ac domino, ad formam breviarii Romani primo in lucem edita, nunc autem a reverendissimo in Christo patre domino Nicolao de Valavoire, ejusdem in eadem episcopatus sede immediato successore, revisa & emendata. Aquis-Sextiis, typis viduae Renati Adibert, typographi regis, cleri & universitatis, 1747.

In-8°, 96 p., 2 col. — Aix, ville.

P. 3-15, mandatum huius episcopi, sub data: in synodo Regiensi paschali, die 23 aprilis 1675.

1675 maii 25 - septembris 13. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri gallicani, habitus in civitate Sancti-Germani in Laya, a die 25 maii ad diem 13 septembris 1675.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Contract fait et passé entre le roy et le clergé de France pour le payement des rentes de l'hostel de ville de Paris, 9 août 1675.

Sine loco nec anno, in-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Remontrance du clergé de France faite au roi, à Versailles, le 14 septembre 1675, par Mgr François de Clermont, évêque-comte de Noyon... assisté de Mgrs les archevêques, évêques et autres députés de l'assemblée générale du clergé, en prenant congé de sa majesté. Paris, F. Léonard, 1675.

In-4°, 15 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5 277.

3) Relation des délibérations du clergé de France sur les constitutions de nos ss. peres les papes Innocent X & Alexandre VII, par lesquelles sont condamnées cinq propositions tirées du livre de Iansenius, intitulé Augustinus, avec les brefs & les lettres de sa sainteté au roy & aux archevesques & evesques de ce royaume, ensemble les declarations de sa majesté, arrests de son conseil & les lettres des cardinaux, archevesques & evesques dans les assemblées du clergé, au pape & aux evesques du royaume sur le mesme sujet; seconde edition. A Paris, chez George Josse, ruë Saint Iacques, à la Couronne d'epines, M.DC.LXXVII, avec privilege dv roy.

In-4°, 2 f.-245 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

In conventu cleri habito anno 1675.

4) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France tenue à St-Germain-en-Laye en l'année 1675. Paris, F. Léonard, 1678.

In-folio. — Le Mans, ville; Troyes, ville. — Ipse non vidi.

5) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. V, p. 167-286 et append. p. 105-65.

1675, circa iunii 2. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 2 iunii 1675, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 740-2.

1675 novembris 12. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 12 novembris 1675, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 467-9.

1675 novembris 14-6. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS II.

Synodus dioecesana Mutinensis II in Italia, celebrata diebus 14, 15 et 16 novembris 1675, sub Hectore Molza, episcopo Mutinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones in secvnda dioecesana synodo decretae, die 14, 15, 16 nouemb. 1675, ab illustriss.^{mo} & reuerendiss.^{mo} dd. Co. Hectore Molza, episcopo Mvtinen. *[Insigne.]* Mvtinae, ex typographia Andreae Cassiani, 1676, impressoris episcopalis.

In-4°, 4 f.-128 p.-1 f. (errata). — Modena, Estense; Parma, Palatina.

P. 59-128, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1675. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata anno 1675, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil des ordonnances, mandemens et censures de M. l'évêque d'Arras, où l'on trouve d'excellentes règles pour la conduite des âmes, des remèdes éprouvez pour déraciner les abus, des instructions solides pour l'usage des sacremens, des moyens efficaces pour rétablir la discipline

ecclésiastique. *[Insigne.]* A Arras, chez César Duchamp, imprimeur de monseigneur l'évêque d'Arras, 1710, avec approbation.

In-8°, cxlij p.-1 f.-219 p.-2 f. (index). — Grenoble, séminaire; Le Mans, ville.

P. v-xxiv, „Reglemens et ordonnances . . . faits en l'année 1675, publiés, lus et renouvellez dans son synode général assemblé le 21 juin 1678."

P. xxiv-xxxij: „Reglements faits par monseigneur l'illustrissime et reverendissime évêque d'Arras, en son synode tenu le 21 juin 1678."

P. xxxiij-xlj: „Ordonnances du synode tenu le 29 août 1681."

P. xlj-lij: „Ordonnances du synode tenu le 13 octobre 1684."

P. lij-ix: „Ordonnances du synode tenu le 14 novembre 1686."

P. lx-iv: „Ordonnances du synode tenu le 12 décembre 1687."

1675. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1675, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1675. — STATUTA DIOECESIS MELDENSIS.

Statuta dioecesis Meldensis in Gallia, edita anno 1675, sub Dominico de Ligny, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1675, *titulus supra col.* 333, n. 2).

1675. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata anno 1675, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 53-4.

1675. — STATUTA DIOECESIS MONTIS ALCINI.

Statuta dioecesis Montis Alcini in Italia, edita anno 1675, sub Fabio de' Vecchi, episcopo Montis Alcini.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Costitvzioni sinodali della chiesa di Mont' Alcino, promulgate da più vescoui, fino dall' anno 1613, 1618, 1638, 1675 & altri, adesso raccolte e date alle stampe per maggior commodo & vtilità del clero e popolo in quest' anno 1692. *[Insigne.]* In Siena, nella stamperia del Pubblico, 1693, con licenza de' superiori.

In-4°, 68 p.-2 f. (index). — Siena, civica.

Harum synodorum decreta permixte habentur.

1675. — STATUTA DIOECESIS VAURIENSIS.

Statuta dioecesis Vauriensis in Gallia, edita anno 1675, sub Renato Le Sauvage, episcopo Vauriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts synodaux du diocese de Lavaur, renouvellés & confirmés par monseigneur Charles le Govx de la Berchere, evesque de Lavaur, conseiller du roy en ses conseils. *[Insigne.]* A Toulouse, chez Jean Pech, jmprimeur des estats generaux du païs de Foix, prés le college des Jesuistes, 1679.

In-8°, 71 p. — Grenoble, ville.

P. 3-6, mandatum huius episcopi, sub data: Vauris (Lavaur), die 16 februarii 1679.

Haec editio est reimpressio statutorum promulgatorum anno 1675, a Renato le Sauvage, episcopo Vauriensi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Ordonnances synodales du diocèse de Lavaur, publiées par monseigneur l'illustrissime & révérendissime Nicolas de Malezieu, évêque de Lavaur, conseiller du roi en tous ses conseils, dans son synode tenu le vingt-unième de juin mil sept cens vingt-neuf. A Toulouse, chez Claude-Gilles Lecamus, seul imprimeur du roi & de monseigneur l'évêque de Lavaur, M.DCC.XXIX.

In-8° minori, 4 f.-286 p.-4 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 40491.

Fol. 3: „Plus d'un demi-siècle s'étant écoulé depuis la publication des statuts synodaux de M. le Sauvage, ausquels M. de la Berchere et M. de Mailly n'avoient ajoûté que quelques règlements particuliers . . ."

1675. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata anno 1675, sub Ludovico Francisco de La Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armonial du Viviers,* (1891).

T. II, p. 244: „Synode de 1675 où fut portée une ordonnance contre les prêtres qui négligeaient d'assister au synode."

1676 mense martio. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata mense martio 1676, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 53.

1676 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA GRATIANOPOLITANA.

Synodus dioecesana Gratianopolitana in Gallia, celebrata die 22 aprilis 1676, sub Stephano Le Camus, episcopo Gratianopolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts pvbliez dans le synode tenv à Grenoble, le 22 d'avril 1676, par monseigneur l'évesque & prince de Grenoble. *(P. 7:)* A Grenoble, chez François Provensal, marchand libraire & imprimeur de monseigneur l'illustrissime & reverendissime evesque & prince de Grenoble, en la ruë du Palais.

Sine anno, (1676), in-4°, 7 p. — Paris, Bibl. nat. B 3177.

1676 maii 19. — SYNODUS DIOECESANA CONSTANTIENSIS.

Synodus dioecesana Constantiensis in Normania, celebrata die 19 maii 1676, sub Carolo Francisco de Loménie de Brienne, episcopo Constantiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Bessin, *Concilia Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 575-99.

2) Statuts, (1718, *titulus supra col.* 222, n. 2).

1676, circa maii 24. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 24 maii 1676, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 742-50.

1676 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 5 iunii 1676, sub Iosepho de Montpezat de Carbon, archiepiscopo Tolosano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances synodales du diocèse de Toulouse, renouvellées et confirmées par monseigneur l'illustrissime & reverendissime pere en Dieu, Jean-Baptiste-Michel Colbert, archevêque de Toulouse, et réimprimées par son ordre. Seconde édition. A Toulouse, chez J. Boude, imprimeur ordinaire du roy, & de monseigneur l'archevêque, M.DC.XCVI.

In-12°, 6 f.-176 p.-2 f. — Avignon, ville.

Fol. 3, mentio synodorum celebratarum die 4 maii 1677 et die 5 iunii 1676.

1676 septembris 6-8. — SYNODUS DIOECESANA MONTISALTI I.

Synodus dioecesana Montisalti I in Italia, celebrata diebus 6, 7 et 8 septembris 1676, sub Ascanio Paganilli, episcopo Montisalti.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones (1676, *titulus supra col.* 409).

1676 septembris 21-1689 augusti 12. — INNOCENTIUS PAPA XI.

Innocentius papa XI (Benedictus Odescalchi), natus Comi 1611, electus papa die 21 septembris 1676, coronatus die 4 octobris, mortuus die 12 augusti 1689.

Vita et constitutiones Innocentii XI habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium S. Joannis de Deo, (1724, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 859 C, n. 12), p. 289 et seqq.

2) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 C, n. 15), p. 110-4.

3) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 860 C, n. 14), I, 1-79, IV, 212-6, XI, 189-612.

4) Ripoll, *Bullarium*, (1729-40), VI, 334-88, VII, 340-54 et 488-96.

5) Vecchi, *Collectio*, (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 D, n. 18), t. I passim.

6) Bullarium Romanum, (1733-44, *titulus supra col.* 417, n. 8), VIII, 1-571.

7) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 954 D, n. 14), p. 113-5.

8) Magnum bullarium Romanum, (Luxemburgi, 1742), VII, 1-74.

9) Collectionis bullarum Vatic., (1747-52, *titulus supra col.* 266, n. 10), III, 275-7.

10) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 995 A, n. 17), I, 231-3.

11) Bullarum ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 863 A, n. 18), XIX, 1-963.

1676 septembris 22-4. — SYNODUS DIOECESANA TURCELLANA.

Synodus dioecesana Turcellana in Italia, celebrata diebus 22, 23 et 24 septembris 1676, sub Iacobo Vianoli, episcopo Turcellano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana a Iacobo Vianolo, episcopo Tvrcellano, celebrata anno Domini M.DC.LXXVI. Venetiis, M.DC.LXXVI, typis Bartholomaei Tramontini, superiorum permissu.

In-4°, 67 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 9-10, haec synodus celebrata est Muriani, in ecclesia S. Mariae et S. Donati, diebus 22, 23 et 24 septembris 1676.

1676 octobris 1. — SYNODUS DIOECESANA TURONENSIS II.

Synodus dioecesana Turonensis II in Gallia, celebrata die 1 octobris 1676, sub Michaele Amelot de Gournay, archiepiscopo Turonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1681, *titulus supra col.* 447), p. 73-141.

1676 octobris 29. — SYNODUS DIOECESANA MONTIPESSULANIS.

Synodus dioecesana Montipessulanis in Gallia, celebrata die 29 octobris 1676, sub Carolo de Pradel, episcopo Montepessulano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Reglemens, (1676, *titulus supra col.* 353, n. 1).

2) Statuts, (1725, *titulus supra col.* 353, n. 2), p. III-XXX.

1676 mense octobri. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata mense octobri 1676, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 54.

1676 novembris 17. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 17 novembris 1676, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 469-71.

1676. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1676, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1676. — SYNODUS DIOECESANA IACENSIS.

Synodus dioecesana Iacensis in Hispania, celebrata anno 1676, sub Bernardo Matthaeo Sanchez del Castelar, episcopo Iacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de la diocesis de Jaca, hechas por el ilustrisimo don Matheo Sanchez, en el año 1676. Impresas en el año 1677.

Mecum communicavit don Matteo Alamo, Silos.

1676. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1676, sub Innico Caraccioli, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1677 mense martio. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata mense martio 1677, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 54.

1677 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA TOLOSANA.

Synodus dioecesana Tolosana in Gallia, celebrata die 4 maii 1677, sub Iosepho de Montpezat de Carbon, archiepiscopo Tolosano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseignevr l'illvstrissime & reverendissime pere en Dieu Ioseph de Montpezat de Carbon, archevêque de Toulouse, faites dans le synode tenu à Toulouse, le quatrième may 1677. *[Insigne.]* A Toulouse, chez Guillaume-Loüis Colomiez & Jérôme Posüel, imprimeur du roy & de monseigneur l'archevêque, M.DC.LXXVIII.

In-12°, 6 f.-149 p.-2 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5616; Paris, Sainte-Geneviève.

1677 maii 12-4. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA.

Synodus dioecesana Placentina in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 maii 1677, sub Iosepho Giandemaria, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Placentiae, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Iosepho marchione Zandemaria, Parmensi, s. ecclesiae Placent. episc. & com., die 12 mensis maij & duobus sequentibus anni 1677 habita, sedente s. d. n. Innocentio XI p. o. m. *[Insigne.]* Placentiae, in ducali typographia Io. Bazachij.

Sine anno, (1677), in-4°, XXXX-304 p. — Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2165; Parma, Palatina; Roma, Vaticana.

P. 221-304, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1677 maii 17-8. — SYNODUS DIOECESANA VERCELLENSIS IV.

Synodus dioecesana Vercellensis IV in Italia, celebrata diebus 17 et 18 maii 1677, sub Michaele Angelo Broglia, episcopo Vercellensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs Vercellensis qvarta, qvam illvstriss. et reverendiss. d. d. Michael Angelvs Brolia, episcopus Vercellensis, s. d. n. Innocentii papae XI praelatus domesticus eiusque capellae assistens, comes &c., habuit XVI & XV cal. iunij 1677, episcopatus sui anno decimoquarto, pontificatus vero eiusdem s. d. n. Innocentii papae XI, anno primo. *[Insigne.]* Vercellis, apud Nicolaum Hyacintum Martam, impress. episc., 1677.

In-4°, 67 p. — Paris, Bibl. nat. B 2237; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, civica.

P. 61-5, catalogus episcoporum Vercellensium.

1677 iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 1 iunii 1677, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 54-6.

1677, circa iunii 6. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 6 iunii 1677, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 750-6.

1677 septembris 6. — SYNODUS DIOECESANA AUXIMANA II.

Synodus dioecesana Auximana II in Italia, celebrata die 6 septembris 1677, sub Antonio Bichi, episcopo Auximano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in secvnda Avximana synodo, promulgata sexta septembris M.DC.LXXVII, eminentissimo et reuerendissimo domino d. Antonio, tit. S. Mariae Angelorum s. R. e. presbytero card. Bichio, episcopo Avximano, sedente Innocentio XI, pont. opt. max. Maceratae, ex typographia Caroli Zenobj, M. DC. LXXVIII, dd. svperiorvm permissv.

In-4°, 128 p.-1 f. (errata). — Roma, bibliop. Bocca.

1677 septembris 29. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata die 29 septembris 1677, sub Ludovico de La Vergne de Monténard de Tressan, episcopo Cenomanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et révérendissime evesque du Mans, faites et publiées le 29 septembre 1677. Au Mans, par Hiérôme Olivier, 1679.

In-4°, 32 p. — Le Mans, séminaire; Le Mans, ville.

Mihi communicavit r. Deshayes, vicarius generalis, Cenomani.

1677 octobris 6. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 6 octobris 1677, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes, (1848, *titulus supra col.* 441), I, 433-7.

1677, circa octobris 8. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata circa diem 8 octobris 1677, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 57.

1677 novembris 7-9. — SYNODUS DIOECESANA ASCULANA PICENI I.

Synodus dioecesana Asculana Piceni I in Italia, celebrata diebus 7, 8 et 9 novembris 1677, sub Philippo Monti, episcopo Asculano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones synodales ab illvstrissimo et reverendiss. d. d. Philippo Montio, episcopo et principe Ascvlano, in sua prima dioecesana synodo anno Domini 1677, partim recens editae & promulgatae partim ex veteribus synodis praedecessorum suorum Hieronymi Bernerij & Iulij Gabriellij, s. R. e. card., et Sigismundi Donati, episcopi, confirmatae. *[Insigne.]* Ascvli, M. DC. LXXVIII, typis impressorum episcopalium & s. officij.

(P. 173, titulus secundus:) Synodalis appendix in qva complvra in synodo dilata hvc delata et variae constitutiones apostolicae, responsa sacrarum congregationum, ordinationes episcopales & alia etiam diuersa ecclesiasticis personis secularibus, regularibus, monialibus immo & ipsis laïcis Asculanae dioeceseos necessaria, vtilia, iucunda ad proprium munus implendum & ad vitam cum tranquillitate animi traducendam, memoratis rebus grauissimis & scitu dignissimis continentur. *[Insigne.]* Ascvli, anno Domini M. DC. LXXVIII, typis impressorum episcopalium & s. officij.

In-4°, 4 f.-392 p. — Parma, Palatina; Piacenza, civica.

P. 2, mentio synodi dioecesanae celebratae anno 1649, sub Iulio Gabrielli, cardinali episcopo Asculano.

P. 165-6: „Futuram vero synodum iuxta Tridentinam sanctionem indicimus anno sequenti habendam, die 16 mensis aprilis, in secunda dominica post Pascha resurrectionis, in anno Domini 1679."

P. 167, haec synodus terminata est die 9 novembris 1677."

P. 351-86, episcoporum Asculanorum series.

P. 379, n. 70: „Petrus nonus, e Camaiana familia, nobilis Aretinus, episcopus Fesulanus, [deinde Asculanus], in dioecesi synodalia promulgavit decreta anno 1568 ..."

P. 380, n. 72: „F. Hieronymus Bernerius, Corregiensis ex Insubria, ordinis Praedicatorum, [episcopus Asculanus], synodales constitutiones semel atque iterum promulgavit," [id est I inter annos 1587 et 1602 et II inter annos 1588 et 1603].

P. 381, n. 73: „Sigismundus Donatus, Corregiensis, creatus primum Venusinus episcopus, translatus fuit ad Asculanam ecclesiam, ... constitutiones synodales promulgavit," [inter annos 1605 et 1641].

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Asculanae ecclesiae in Piceno synodus dioecesana, ab illustrissimo ac reverendissimo domino Bartholomaeo Ortolani, episcopo et principe Asculano, habita in cathedrali basilica, diebus XXVIII, XXIX, XXX octobris an. MCMII. *[Insigne.]*

Asculi-Piceni, ex typo-lytographia *(sic)* Cesari, 1903.

In-8°, 536 p.- 2 f. — Roma, Vaticana.

P. 255-432, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 432, synodi dioecesanae ab episcopis Asculanis habitae:

Anno 1004, sub Hugone.

Mense augusto 1142, sub Presbytero.

Anno 1388, sub Antonio Archeoni.

Die 6 augusti 1472, sub Prospero Caffarelli.

Mense maio 1565, sub Lactantio Roverella.

Die 22 aprilis 1568, sub Petro Camajani.

Anno 1591, sub Berneri.

Diebus 17, 18 et 19 septembris 1596, sub eodem.

Diebus 19, 20 et 21 novembris 1626, sub Donati.

Diebus 25, 26 et 27 octobris 1649, sub Gabrielli.

Diebus 7, 8 et 9 novembris 1677, sub Philippo Monti.

Diebus 12, 13 et 14 septembris 1688, sub Iosepho Fadulfi.

Diebus 15, 16 et 17 maii 1718, sub Ioanne Gambi.

Diebus 12, 13 et 14 maii 1737, sub Thoma Marana.

Diebus 24, 25 et 26 maii 1751, sub eodem.

Diebus 2, 3 et 4 iunii 1765, sub Petro Paulo Leonardi.

1677 novembris 16. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 16 novembris 1677, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 471-2.

1677. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1677, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I.

1677. — CONCILIUM PROVINCIALE EBORENSE I.

Concilium provinciale Eborense I in Lusitania, celebratum anno 1677, sub Didaco de Souza, episcopo Eborensi.

Bibliographia:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 100.

1677. — SYNODUS DIOECESANA OVETENSIS.

Synodus dioecesana Ovetensis in Hispania, celebrata anno 1677, sub Alphonso Antonio de San Martin, episcopo Ovetensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Sínodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1677. — CONCILIA PROVINCIAE ROTHOMAGENSIS, EDITORE F. POMMERAYE.

Sanctae Rotomagensis ecclesiae concilia ac synodalia decreta, quae hactenus aut nondum edita aut varijs locis dispersa in unum corpus collegit, ad manuscriptorum fidem & meliores editiones contulit, summorum pontificum, archiepiscoporum & episcoporum Normaniae tabulam exhibuit, ac eorumdem & regum, principum & aliorum diplomata, epistolas, conventiones &c. addidit, brevem item Rotomagensium praesulum notitiam dedit d. Franciscus Pommeraye, congregationis S. Mauri alumnus, notas praeterea & observationes subjunxit in eadem concilia per d. Angelum Godin, ejusdem congregationis monachum, concinnatas, opus clericis praesertim totius provinciae ac ceteris etiam ecclesiasticae disciplinae studiosis perutile. Rotomagi, impensis & typis Bonaventurae le Brun, typographi & bibliopolae, in area palatij, sub signo s. Bonaventurae, cum privilegio regis & superiorum permissu, M.DC.LXXVII.

In-4°, 17 f.- 540 p.- 7 f. (index). — Besançon, archevêché; Bologna, università; Evreux, ville; Lyon, ville; Marseille, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2300; Paris, Sainte-Geneviève; Paris, Saint-Sulpice.

1677. — SYNODUS DIOECESANA STRIGONIENSIS.

Synodus dioecesana Strigoniensis in Hungaria, celebrata anno 1677, sub episcopo Georgio Szelepcsényi, archiepiscopo Strigoniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Peterffy, *Concilia Hungariae,* (1742, *titulus supra col.* 7), II, 396-7.

1662-1678. — SYNODUS SIAMENSIS ORIENTALIS I.

Synodus Siamensis orientalis I in Asia, celebrata inter annos 1662 et 1678, sub Petro de La Mothe Lambert, episcopo Berytensi et vicario apostolico.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 122.

1678 februarii 12. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS TREVIRENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Trevirensis in Germania, edita die 12 februarii 1678, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, archiepiscopo Trevirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 57-83.

1678 martii 22. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 22 martii 1678, sub Christophoro Bernardo von Galen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 83-4.

1678 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 20 aprilis 1678, sub Iacobo de Fieux, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts publiés au synode general de Toul, le 20 avril 1678, par illvstrissime et reverendissime pere en Dieu monseigneur Iacqves de Fievx, par la grace de Dieu & du s. siege apostolique évêque & comte de Toul; seconde édition. *[Insigne.]* A Toul, par A. Laurent, imprimeur du roy & de monseigneur l'évêque, 1682.

In-8°, 80 p. — Grenoble, ville.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Acta et statuta synodi Nanceiensis, anno Domini MDCCCLVI habitae, ab illustrissimo et reverendissimo dd. Alexio-Basilio Menjaud, episcopo Nanceiensi et Tullensi. *[Insigne.]* Nanceii, typis Grimblot et v^ae^ Raybois, episcopatus typographorum et bibliopolarum, via Sancti Desiderii, 125, 1857.

In-8°, 90 p. — Metz, ville; Nancy, ville; Paris Bibl. nat. B 5756.

P. V, haec synodus dioecesana celebrata est diebus 7, 8 et 9 octobris 1856.

P. VI-VII, mentio quatuor synodorum dioecesis Tullensis, celebratarum annis 1678, 1729, 1740 et 1751.

1678 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata die 21 aprilis 1678, sub Ludovico de Lascaris d'Urfé, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1683, *titulus supra col.* 73, n. 2), parte III, p. 1-7.

1678 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 26 aprilis 1678, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Acta synodi dioecesanae Tornacensis, habitae Tornaci, die vigesima sexta mensis aprilis, anno Domini M. DC. LXXVIII. Insulis, Nicolaus de Rache.

Sine anno, (1678), in-8° minori, 20 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 85-8.

1678 aprilis 27-9. — SYNODUS DIOECESANA TUDERTINA.

Synodus dioecesana Tudertina in Italia, celebrata diebus 27, 28 et 29 aprilis 1678, sub Iosepho Pianetti, episcopo Tudertino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones promvlgatae per illvstriss. et reverendiss. dominvm d. Iosephvm Planectvm, episcopvm Tudertinvm, in eivs dioecesana synodo celebrata V, IV, III kal. maii MDCLXXVIII. Tvderti, MDCLXXIX, apud Vincentium Galassium, impress episcop., superiorum permissu.

In-8° maiori, 105 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

1678 maii 13-4. — SYNODUS DIOECESANA PISANA II.

Synodus dioecesana Pisana II in Italia, celebrata diebus 13 et 14 maii 1678, sub Francisco Pannocchieschi, archiepiscopo Pisano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana secvndo habita ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Francisco ex comitibvs Ilcii, archiepiscopo Pisano, insularum Corsicae & Sardiniae primate & in eis legato nato, anno salutis MDCLXXIIX. *[Insigne.]* Pisis, typis Io. Ferretti & Thomae de Pacis, impress. archiep. superiorum licentia, 1678.

In-4°, 72 p. — Genova, urbana; Pisa, università; Siena, civica.

P. 72, haec synodus celebrata est diebus 13 et 14 maii 1678.

1678, circa maii 29. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 29 maii 1678, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 762-73.

1678 maii 30-iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA SIPONTINA.

Synodus dioecesana Sipontina in Italia, celebrata diebus 30, 31 maii et 1 iunii 1678, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Sipontino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta synodi diaecesanae s. ecclesiae Sipontinae, a fr. Vincentio Maria Vsino *(sic)*, Romano, ord. Praed., miseratione diuina tituli Sancti Xysti s. R. e. presbytero cardinali, Sancti Xysti nuncupati, archiepiscopo, celebratae diebus 30, 31 maij & prima iunij 1678. *[Insigne.]* Maceratae, typis Iosephi Piccini, M. DC. LXXVIII, svperiorvm permissv.

In-8° minori, 8 p. (index) - 517 p. - 1 f. — Bologna, università; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 3359.

1678 iunii 21. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 21 iunii 1678, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453), p. xxiv-xxxij.

1678 augusti 31. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 31 augusti 1678, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodi dioecesanae Florentinae, habita *(sic)* in metropolitana ecclesia pridie kal. septembris 1678. Florentiae, ex officina Francisci Honuphrij, 1678, typographi archiepiscopalis, sup. permissu.

In-4°, 63 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

1678 septembris 13-4. — SYNODUS DIOECESANA NUCERINA.

Synodus dioecesana Nucerina in Italia, celebrata diebus 13 et 14 septembris 1678, sub Ioanne Baptista Amati, episcopo Nucerino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs diaecesana Nvcerina anni M.D.C.L.-XXVIII, presidente *(sic)* in ea illvstriss. et reverendiss. domino d. Ioanne Amato, episcopo Nvcerino. Fvlginei, typis Antonij Mariotti, superiorum permissu.

Sine anno, (1678), in-4°, 95 p. — Roma, bibliop. Bocca.

P. 9, decreta synodalia edita diebus 13 et 14 septembris 1678.

1678 septembris 27-9. — SYNODUS DIOECESANA FIRMANA.

Synodus dioecesana Firmana in Italia, celebrata diebus 27, 28 et 29 septembris 1678, sub Iannotto Gualtieri, archiepiscopo Firmano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodi Firmanae, (1680, *titulus supra col.* 366, n. 2).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana ab eminentissimo et reverendissimo domino Philippo, tituli S. Bernardi ad Thermas s. R. e. presbytero cardinali De-Angelis, archiepiscopo et principe Firmano; celebrata in ecclesia metropolitana, diebus VIII, IX, X septembris MDCCCXLV. Firmi, ex officina archiep. Caietani Paccasassi, cum privilegio.

Sine anno, (1845), in-4°, 622 p.-1 f. — Roma, bibliop. Bocca.

P. 12, mentio synodi habitae anno 1678, a Iannotto Gualteri, episcopo Firmano.

1678 septembris 27. — SYNODUS DIOECESANA REATINA.

Synodus dioecesana Reatina in Italia, celebrata die 27 septembris 1678, sub Hippolyto Vincentini, episcopo Reatino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs Reatina, ab ill.^{mo} ac r.^{mo} d. Hippolyto Vincentino, episcopo Reatino, celebrata anno MDCLXXVIII. Interamnae, typis Bernardini Arnazzini, 1679, svperiorvm permissv.

In-4°, 6 f.-214 p.-2 f. (index). — Carpentras, ville; Roma, Vallicelliana.

Fol. 4, haec synodus indicitur celebranda ad diem 27 septembris 1678.

P. 154-214, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1678 octobris 5. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 5 octobris 1678, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes, (1848-9, *titulus supra col.* 441), I, 438-9.

1678 octobris 11. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 11 octobris 1678, sub Ferdinando von Fürstenberg, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 88-9.

1678 octobris 19. — SYNODUS DIOECESANA DIENSIS.

Synodus dioecesana Diensis in Gallia, celebrata die 19 octobris 1678, sub Daniele de Cosnac, episcopo Valentino et Diensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de monseignevr l'eveque et comte de Valence et Die, verifiées av parlement, et publiées de nouveau dans les synodes tenus à Die le 19 d'octobre, & à Valence le neuviéme de novembre 1678; troisiéme édition. A Valence, chez Charles Barbier, imprimeur du roy & de monseigneur l'évêque & comte de Valence & Die, M.D.C.LXXIX, avec privilege.

In-8°, 1 f.-69 p. — Grenoble, ville.

1678 octobris 20. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata die 20 octobris 1678, sub Ludovico de Lascaris d'Urfé, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1683, *titulus supra col.* 73, n. 2), parte III, p. 9-19.

1678 octobris 23. — SYNODUS DIOECESANA PALENTINA.

Synodus dioecesana Palentina in Hispania, celebrata die 23 octobris 1678, sub Ioanne de Molina Navarrete, episcopo Palentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones añadidas a las synodales del obispado de Palencia, por el ilvstrissimo y reverendissimo señor d. fr. Iuan del Molino Nauarrete, obispo de dicho obispado, conde de Pernìa, del consejo de su magestad &c. *[Insigne.]* Con licencia, en Madrid, por Antonio Gonçalez de Reyes, año 1681.

In-4°, 8 f. - 108 p. - 2 f. — Bibl. del Escorial; Paris, Bibl. nat. B 410.

P. 1, haec synodus dioecesana celebrata est die 23 octobris 1678.

1678 novembris 9. — SYNODUS DIOECESANA VALENTINA.

Synodus dioecesana Valentina in Gallia, celebrata die 9 novembris 1678, sub Daniele de Cosnac, episcopo Valentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1679, *titulus supra col.* 467).

1678 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 15 novembris 1678, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 473-4.

1678 decembris 5. — SYNODUS DIOECESANA BURGI SANCTI DOMNINI SIVE FIDENTINA.

Synodus dioecesana Burgi Sancti Domnini sive Fidentina in Italia, celebrata die 5 decembris 1678, sub Caietano Garimberti, episcopo Burgensi sive Fidentino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1910, *titulus supra col.* 383, n. 2), p. 336.

1678. — SYNODUS DIOECESANA AESINA.

Synodus dioecesana Aesina in Italia, celebrata anno 1678, sub Laurentio Cybo, episcopo Aesino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Secvnda dioecesana Aesina synodvs, ab eminentiss. ac reverendiss. d. d. Petro Matthaeo, s. R. e. card. Petrvccio, episcopo Aesino, in sva cathedrali ecclesia celebrata, anno M.DC.XCV. *[Insigne.]* Maceratae, typis haeredum Pannelli & Angeli Antonij Monticelli, dd. superiorum permissu, 1695.

In-4°, 6 f. (convocatio, index, errata) - 143 p. — Marseille, ville; Roma, Vaticana.

P. 33, haec synodus celebrata est die 21 martii 1695.

P. 2, mentio synodi Aesinae celebratae a Laurentio Cybo, episcopo, anno 1678.

P. 35-143, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1678. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata anno 1678, sub Andrea Colbert, episcopo Autissiodorensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 503.

1678. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1678, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], *Dictionnaire,* (1846, *titulus supra col.* 39), I, 329.

1678. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS.

Synodus dioecesana Lucensis sive Lucana in Italia, celebrata anno 1678, sub Iulio Spinola, archiepiscopo Lucensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1818, *titulus supra col.* 51), p. 1.

1678. — SYNODUS DIOECESANA SCODRENSIS II.

Synodus dioecesana Scodrensis II (Scutari) in Albania, celebrata anno 1678, sub Dominico Babich, episcopo Scodrensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 418.

1678. — SYNODUS DIOECESANA SENECENSIS.

Synodus dioecesana Senecensis in Gallia, celebrata anno 1678, sub Ludovico Anna Auberto de Villeserin, episcopo Senecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Instrvctions et ordonnances pastorales de monseigneur l'evesque de Senez, povr son diocèse. *[Insigne.]* Au chasteav episcopal de Senez, par Claude Marchy, imprimeur de monseigneur l'évêque & du clergé, demeurant à Aix, à la place des Précheurs, M.DC.LXXVIII.

In-4°, xii-634 p. — Grenoble, ville; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 1727 et E 2445; Paris, Saint-Sulpice.

P. iii: „Nous vous avons exhorté de vous joindre à nous dans un si juste dessein lors de notre premier synode . . .“ Ergo hae instructiones datae sunt extra synodum sed post eam, a Ludovico Anna Aubert de Villeserin, episcopo Senecensi.

1678. — CONCILIUM PROVINCIALE SENONENSE.

Concilium provinciale Senonense in Gallia, celebratum anno 1678, sub Ioanne de Montpezat de Carbon, archiepiscopo Senonensi.

Bibliographia:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 630.

1678. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia, celebrata anno 1678, sub Armando de Mouchy, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts généraux du diocèse de Verdun, publiés au synode général tenu au palais épiscopal, le 8 avril 1750, par monseigneur l'illustrissime & excellentissime Charles François d'Hallencourt, évêque & comte de Verdun, prince du saint empire. *[Insigne.]* A Verdun, de l'imprimerie de Nicolas Hyacinthe Fanart, imprimeur du roi & de s. e. monseigneur l'évêque et comte de Verdun, prince du s. empire, M.DCC.L.

In-4°, vj-89 p. — Grenoble, ville; Paris, Saint-Sulpice.

In hoc opere mentio habetur synodorum vel constitutionum habitarum annis 1507, 1561, 1562, 1567, 1570, 1572, 1573, 1575, 1598, 1616, 1678, 1682, 1684, 1685, 1687, 1694, 1696, 1700, 1703, 1707, 1708, 1710, 1718, 1721, 1722 sede vacante, 1723, 1733, 1734, 1735, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1744, 1745, 1746 et die 8 aprilis 1750.

1663-1679. — SYNODUS SIAMENSIS ORIENTALIS II.

Synodus Siamensis orientalis II in Asia, celebrata inter annos 1663 et 1679, sub Petro de La Mothe Lambert, episcopo Berytensi et vicario apostolico Siamensis orientalis.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 122.

1679 februarii 16. — STATUTA DIOECESIS VAURIENSIS.

Statuta dioecesis Vauriensis in Gallia, edita die 16 februarii 1679, sub Carolo Le Goux de La Berchère, episcopo Vauriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts, (1679, *titulus supra col.* 455, n. 1).

De his statutis confer etiam opus cui titulus:

2) Ordonnances, (1729, *titulus supra col.* 456, n. 2), fol. 3.

1679 aprilis 12. — SYNODUS DIOECESANA NIVERNENSIS.

Synodus dioecesana Nivernensis in Gallia, celebrata die 12 aprilis 1679, sub Eduardo Vallot, episcopo Nivernensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts et ordonnances synodales de monseigneur l'evesque de Nevers, leus & publiez dans le synode tenu dans le palais episcopal de Nevers, le 12 du mois d'avril 1679. A Paris, de l'imprimerie d'Antoine Lambin, ruë S. Jacques, à l'image S. Antoine, M.DC.LXXIX, avec permission.

In-12°, 2 f.-137 p. — Paris, Bibl. nat. B 17170.

1679 aprilis 18. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 18 aprilis 1679, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Acta synodi dioecesanae Tornacensis, habitae 18ª mensis aprilis anni Domini 1679. Insulis, N. de Rache, 1679.

In-8° minori, 19 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.

2) Schannat & Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 91-4.

1679 aprilis 19. — SYNODUS DIOECESANA ALBIENSIS.

Synodus dioecesana Albiensis in Gallia, celebrata die 19 aprilis 1679, sub Hyacintho Serroni, archiepiscopo Albiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales dv diocese d'Alby, imprimées par l'ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime Hyacinthe Serroni, premier archevesque d'Alby, abbé de la Chaise-Dieu, publiées dans son synode, tenu en son palais archiepiscopal, le 19 avril 1679. *[Insigne.]* A Alby, chés François Patron, imprimeur de monseigneur l'archevesque & de la ville, 1679.

In-8° minori, 10 p. (praefatio) - 126 p. — Grenoble, ville; Toulouse, ville.

1679 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata die 26 aprilis 1679, sub Ludovico Francisco de La Baume de Suze, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Recueil des ordonnances du diocèse de Viviers, renouvellées & confirmées par monseigneur François Reynaud de Villeneuve, évêque & comte de Viviers, publiées au synode général tenu à Viviers, le 20 octobre de l'année 1734. A Bourg Saint-Andéol, chez Cesar Chappuis, imprimeur de monseigneur l'évêque de Viviers.

Sine anno, (1734), in-12°, 5 f.-337-CIX p.-6 f. — Avignon, séminaire; Marseille, ville; Paris, Saint-Sulpice.

Fol. 4: „Recueil lu dans le précedent synode.“

Fol. CIX, mentio synodi celebratae a Ludovico de Suze, episcopo Vivariensi, die 26 aprilis 1679.

2) Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* (1891). T. II, p. 244: „Synode du 26 avril 1679, où fut ordonné l'établissement et le règlement des confréries de charité dans le diocèse."

1679 maii 16. — SYNODUS DIOECESANA URBEVETANA.

Synodus dioecesana Urbevetana in Italia, celebrata die 16 maii 1679, sub Bernardino Rocci, episcopo Urbevetano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1729, *titulus supra col.* 257).

Passim, mentio synodi celebratae die 16 maii 1679.

1679, circa maii 21. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata circa festum Pentecostes, id est circa diem 21 maii 1679, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts, (1680, *titulus supra col.* 17), p. 773-8.

1679 iunii 5. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS.

Synodus dioecesana Bergomensis in Italia, celebrata die 5 iunii 1679, sub Daniele Giustiniani, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Monita, (1729, *titulus supra col.* 325).

2) Acta, (1737, *titulus supra col.* 405, n. 2), p. 273-80.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Bergomensis, (1910, *titulus supra col.* 367), p. CIX-X.

1679 iunii 20. — SYNODUS DIOECESANA CARPENSIS.

Synodus dioecesana Carpensis in Italia, celebrata die 20 iunii 1679, sub Alexandro Bellintano de Polenta, archipresbytero Carpensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs diaecesana Carpensis, anno MDCLXXIX, celebrata per illustriss. & reuerendiss. d. abbatem Alexandrvm Bellintanvm, de Polenta, Vuolmer & Volmae comitem, insignis collegiatae Carpensis archipresbyterum, necnon praefatae diaecesis ordinarium, s. sedi apostolicae a prima origine immediate subiectum &c. *[Insigne.]* Bononiae, typis haeredis Victorij Benatij, 1682, impressoris archiepisc.

In-4°, 71 p. — Modena, Estense; Parma, Palatina.

P. 35, haec synodus celebrata est die 20 iunii 1679.

P. 42-68, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1679 iunii 29-iulii 1. — SYNODUS DIOECESANA PANORMITANA IX.

Synodus dioecesana Panormitana IX in Sicilia, celebrata diebus 29, 30 iunii et 1 iulii 1679, sub Iacobo de Palafox y Cardona, archiepiscopo Panormitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones dioecesanae synodi don Jacobi de Palafox et Cardona, archiepiscopi Panormitani, a consiliis suae catholicae majestatis, celebratae anno Domini MDCLXXIX. Secunda impressio. Panormi, MDCCXLVII, ex typographia Francisci Valenza, regii sanctissimae cruciatae impressoris. Impr. Testa v. c. s. v.; imp. Loredano p.

In-4°, 2 f.-216 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 3367; Roma, Vaticana.

P. 206, haec synodus dioecesana celebrata est a die 29 iunii ad diem 1 iulii 1679.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutio, (1910, *titulus supra col.* 44, n. 3, et col. 321), p. 111.

1679 augusti 30-septembris 1. — SYNODUS DIOECESANA CREMONENSIS.

Synodus dioecesana Cremonensis in Italia, celebrata diebus 30, 31 augusti et 1 septembris 1679, sub Augustino Isimbardi, episcopo Cremonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Avgvstino Isimbardo, Dei & s. sedis apostolicae gratia episcopo Cremonae & comite &c., editae & promulgatae die 30 & 31 augusti & prima septembris M.DC.LXXIX, additis nonnullis constitutionibus & decretis apostolicis & edictis episcopalibus. *[Insigne.]* Cremonae, 1680, ex typographia Francisci de Zannis.

In-4°, 2 f.-280 p. — Genova, università; Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica.

P. 85-253, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1679 augusti 30. — SYNODUS DIOECESANA LINGONENSIS.

Synodus dioecesana Lingonensis in Gallia, celebrata die 30 augusti 1679, sub Ludovico Maria Armando de Simiane de Gordes, episcopo Lingonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts et ordonnances faites en l'assemblée synodale tenue le trentième aoust mil six cens soixante et dix neuf, par monseigneur Louis Marie Armand de Simiane de Gordes, évêque-duc de Langres, pair de France et premier aumônier de la reyne. A Langres, chez N. Sécard, imprimeur et libraire de monseign. l'illustrissime et révérend. évêque-duc de Lang., de messieurs du chapitre et de la ville.

Sine anno, (1679), in-8° minori, 36 p. — Langres, chanoine Marcel; Paris, bibl. Léon Téchener. — Cf. Marcel, *Livres liturg. de Langres,* (1892), p. 193-4, n. 36.

1679 septembris 5-7. — SYNODUS DIOECESANA ACQUENSIS.

Synodus dioecesana Acquensis in Italia, celebrata diebus 5, 6 et 7 septembris 1679, sub Carolo Antonio Gozani, episcopo Acquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Sinodo diocesano dall' ill.^{mo} e reu.^{mo} monsignore Carl' Antonio Gozani, per la gratia di Dio e della santa sede apostolica vescovo d' Acqvi, marchese e conte &c., prencipe *(sic)* del sacro Romano impero, celebrato nella sua cattedrale, ne' giorni 5, 6, 7 settembre 1679, composto per le letture pastorali al popolo in varie feste & in ogni domenica, così morali, catechistiche & euangeliche, e cosi ben prouedute di constitutioni, regole & ordini ch' ha necessita di saperlo & osseruarlo tanto ogni curato d' anime & ogni ecclesiastico che voglia viuere & operare secondo il suo carattere e ministero, quanto ogni secolare che desideri viuere da fedel christiano per saluarsi. In Milano, nella stampa di Carlo Federico Gagliardi, MDCCVIII, con licenza de superiori.

[Partis II titulus:] Sinodo diocesano dall' ill.^{mo} e reu.^{mo} monsignore Carl' Antonio Gozani, per la gratia di Dio e della santa sede apostolica vescovo d'Acqvi, marchese e conte &c., prencipe del sacro Romano impero, celebrato nella sua cattedrale a 22 e 23 aprile 1699. In Milano, nella stampa di Carlo Federico Gagliardi, MDCCVIII, con licenza de' superiori. *[Frontis titulus:]* Sinodi diocesani dell' ill.^{mo} e rev.^{mo} monsig. Carl' Antonio Gozani, vescouo d' Acqui &c. *[Insigne.]*

In-8°, 2 partes, 1 f.-263 p., 43 p. — Torino, Bibl. naz.

1679 septembris 9. — SYNODUS DIOECESANA CIVITATIS CASTELI II.

Synodus dioecesana Civitatis Castelli II (Città di Castello) in Italia, celebrata die 9 septembris 1679, sub Iosepho a Sancta Maria Sebastiani, episcopo Civitatis Castelli.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones secvndae synodi Civitatis Castelli, illvstriss. et reverendiss. d. d. f. Iosepho a S. Maria de Sebastianis, episcopo. *[Insigne.]* Pervsiae, M. DC. LXXIX, ex typ. episc. apud H. H. Laurentij, Ciani & Franciscum Desiderium, svperiorvm permissv.

In-4°, 37 p.-1 f. (index). — Bologna, università.

P. 35, haec synodus celebrata est die 5 septembris 1679.

1679 septembris 24-6. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS III.

Synodus dioecesana Salutiensis III in Italia, celebrata diebus 24, 25 et 26 septembris 1679, sub Nicolao Lepori, episcopo Salutiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Tertia diaecesana synodvs, habita ab illvstriss. & reverendiss. in Christo patre d. d. Nicolao Lepori, ordinis Praedicatovm *(sic)*, Dei & apostolicae sedis gratia Salutiarum episcopo, eidemque sanctae sedi immediate subiecto, diebus 24, 25, 26 septembris 1679, episcopatus sui anno X, additis in fine nonnullis summorum pontificum bullis, sacrae congregationis decretis, & edictis ab eodem d. episcopo emanatis. *[Insigne.]* Salvtiis, typis Nicolaij Valaurij, 1680.

In-4°, 128 p.-4 f. (index, errata). — Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 65-128, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 168-9: „Nicolaus Lepori, [episcopus Salutiensis], synodum tertiam cumulavit sub anno 1679, die 26 septembris."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Constitutiones, (1885, ***titulus supra col.*** 391, n. 3), p. 288.

1679 septembris 26-7. — SYNODUS DIOECESANA MANTUANA.

Synodus dioecesana Mantuana in Italia, celebrata diebus 26 et 27 septembris 1679, sub Ioanne Lucido Cataneo, episcopo Mantuano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Illvstriss.^{mi}, (1680, ***titulus supra col.*** 409.)

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Orioli, ***Mantova,*** (1892, ***titulus supra col.*** 271), p. 71 et 168-77.

1679 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 14 novembris 1679, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 474-6.

1679. — SYNODUS DIOECESANA BALNEOREGIENSIS.

Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia, celebrata anno 1679, sub Vincentio Candiotti, episcopo Balneoregiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima synodus, (1860, ***titulus supra col.*** 45), p. VII.

1679. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata anno 1679, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Peltier], ***Dictionnaire,*** (1846, ***titulus supra col.*** 39), I, 329.

1679. — SYNODUS DIOECESANA DUMIENSIS SIVE MINDONIENSIS.

Synodus dioecesana Dumiensis sive Mindoniensis (Mondonedo) in Hispania, celebrata anno 1679, sub Sebastiano de Arevalo, episcopo Dumiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 52.

1679. — SYNODUS DIOECESANA IAURINENSIS.

Synodus dioecesana Iaurinensis in Hungaria, celebrata anno 1679, sub Georgio Széchényi, episcopo Iaurinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Péterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 397-8.

1679. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata anno 1679, sub Georgio d'Aubusson de La Feuillade, episcopo Metensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Codex, (1699, *titulus supra col.* 51), passim.

1680 martii 2. — SYNODUS DIOECESANA ANTVERPIENSIS.

Synodus dioecesana Antverpiensis in Belgio, celebrata die 2 martii 1680, sub Ioanne Ferdinando de Beughen, episcopo Antverpiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 94-9.

1680 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA SAVONENSIS.

Synodus dioecesana Savonensis in Italia, celebrata die 5 maii 1680, sub Stephano Spinola, episcopo Savonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
1) Decreta, (1680, *titulus supra col.* 401), p. 21-52.
De hac synodo confer etiam opus cui titulus:
2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 822.

1680 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 7 maii 1680, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:
1) Acta synodi dioecesanae Tornacensis, habitae 7ª mensis maii anni Domini 1680.
Sine loco nec anno, in-8° minori, 20 p. — Gand, université. — Ipse non vidi.
2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 99-102.

1680 maii 25 - iulii 10. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus in civitate Sancti-Germani in Laya, a die 25 maii ad diem 10 iulii 1680.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:
1) Abrégé des actes, titres et mémoires concernant les affaires du clergé de France et tout ce qui s'est fait contre les hérétiques depuis le règne de saint Louis jusques à présent par Borjon. Paris, Fred. Léonard, 1680.
In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.
2) Contrat passé entre le roi et le clergé de France, pour le don de trois millions de livres. Paris, 1680.
In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.
3) Lettres d'un clerc tonsuré de l'archevêché de Paris à messeigneurs les archevêques et évêques et à messieurs les autres ecclésiastiques de l'assemblée du clergé de France qui ont signé la lettre au roy, dattée du 10 juillet 1680. Paris, Fréd. Léonard, 1680.
In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.
4) Lettre écrite au roy par nosseigneurs les archevesques, evesques & autres ecclesiastiques deputez du clergé de France, assemblez à S. Germain en Laye, sur le dernier bref du pape au sujet de la regale. A Paris, chez Federic *(sic)* Leonard, imprimeur du roy & du clergé de France, ruë S. Jaques, à l'écu de Venize, M.DC.LXXX, avec privilege de sa majesté.
In-4°, 7 p. — Roma, Vittorio Emmanuele.
Sub data: „S. Germain en Laye, 10 iuillet 1680."
5) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Saint-Germain-en-Laye, en 1680, par l'abbé de Grignan, secretaire. Paris, par Fréd. Léonard, 1684.
In-folio. — Douai, ville; Le Mans, ville. — Ipse non vidi.
6) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. V, p. 287-335 et append. p. 166-87.

1680 iunii 4. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata diebus 4 iunii 1680, sub Dionysio Francisco Bouthillier de Chavigny, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:
1) *[Titulus initii:]* Mandement de monseignevr l'evesqve de Troyes, pour le synode indiqué au mardy 4 juin mil six cens quatre-vingt.
Sine loco nec anno, (1680), in-4°, 4 p. — Troyes, ville.
2) Statvts, (circa 1688, *(titulus supra col.* 281, n. 1), p. 29-36.
3) Statuts, (1706, *titulus supra col.* 319, n. 2), p. 30-51.
4) Statuts, (1729, *titulus supra col.* 320, n. 3), p. 31-58.
De hac synodo confer etiam opus cui titulus:
5) Lalore, *Les synodes,* (1867, *titulus supra col.* 282, n. 2), p. 16.

1680 iunii 9. — SYNODUS DIOECESANA FUNCHALENSIS.

Synodus dioecesana Funchalensis (Funchal) in insula Madera, celebrata die 9 iunii 1680, sub Antonio Telles da Silva, episcopo Funchalensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 471.

1680 iunii 13. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata die 13 iunii 1680, sub Henrico Arnauld, episcopo Andegavensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvts dv diocese d'Angers. A Angers; et se vend à Paris, chez Antoine Dezallier, ruë Saint-Jacques, à la Couronne d'or, M.D.C.LXXX, avec privilege dv roy.

In-4°, 4 f.-778-160 p. (appendix et index). — Auch, ville; Autun, séminaire; Chambéry, séminaire; Carpentras, ville; Grenoble, séminaire; Lyon, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 2264; Paris, Sainte-Geneviève; Strasbourg, séminaire; Toulouse, ville.

Fol. 2-3, epistola gallice scripta Henrici (Arnauld), episcopi Andegavensis, lecta in synodo celebrata die 13 iunii 1680.

Hoc opus continet statuta episcoporum Andegavensium quorum nomina sequuntur:

P. 1-40, statuta forte Guillelmi de Bellomonte, annis 1202-40, vel Michaelis Avis, annis 1240-60, ex codice domini de Roye, episcopi Andegavensis.

P. 41, statuta Nicolai Gellant in synodo sancti Lucae anno 1261, ex codice Thuaneo, iam edita sed male a d'Achery, in Spicilegio, t. XI.

Et alia permulta, quae lector inveniet sub propria data.

1680 iunii 30-iulii 1. — SYNODUS DIOECESANA MELEVITANA I.

Synodus dioecesana Melevitana I (Malta), celebrata diebus 30 iunii et 1 iulii 1680, sub Michaele Hieronymo de Molina, episcopo Melevitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs Melevitana prima, per illvstriss. et reverendiss. d. fr. d. Michaelem Hieronymvm de Molina, episcopvm Melevitanvm, abbatem de Alcolea & regium consiliarium, in Melitensi cathedrali celebrata, dominica tertia post Pentecostem & die sequenti, videlicet xxx iunij & 1 iulij 1680. Romae, ex typographia Angeli Bernabo, M.DC.LXXXI, svperiorvm permissv.

In-4°, 6 f.-218 p.-1 f. (errata). — Milano, Ambrosiana.

P. 141-218, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1680 augusti 29. — SYNODUS DIOECESANA DINIENSIS II.

Synodus dioecesana Diniensis II in Gallia, celebrata die 29 augusti 1680, sub Francisco Le Tellier, episcopo Diniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et constitutions synodales pour le diocèse de Digne, faites par monseigneur l'illustr. & reverend. Mre François Le Tellier, evesque & seigneur de Digne, conseiller du roy en son conseil d'estat & baron de Lauziere; ensemble les instructions de saint Charles aux confesseurs. *[Insigne.]* A Aix, chez Charles David, impr. du roy, du clergé & de la ville, M.DC.LXXX.

In-4°, xliij-158 p. — Aix, ville; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 2743.

P. xliij, in fine statutorum: „Fait et publié dans nostre second synode général, tenu en nostre palais episcopal le 29 aoust 1680.“

P. 1-158, rituale dioecesis Diniensis.

1680 septembris 25. — SYNODUS DIOECESANA CENOMANENSIS.

Synodus dioecesana Cenomanensis in Gallia, celebrata die 25 septembris 1680, sub Ludovico de La Vergne de Montenard de Tressan, episcopo Cenomanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Ordonnances (circa 1680, *titulus supra col.* 429, n. 2).

1680 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 2 octobris 1680, sub Gerardo Gerardi, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Pistoriensis, habitae Pistorij, in ecclesia cathedrali, sexto non. octobris MDCLXXX, ab illvstriss. & reverendiss. d. d. Gherardio, episcopo Pistoriensi et Pratensi. Lvcae, apud Hyacinthum Pacium, MDCLXXX, de superiorum licentia.

In-4°, 72 p. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa; Roma, Vittorio Emanuele.

1680 octobris 8. — SYNODUS DIOECESANA NOVIOMENSIS.

Synodus dioecesana Noviomensis in Gallia, celebrata die 8 octobris 1680, sub Francisco de Clermont Tonnerre, episcopo Noviomensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'église et diocèse de Noyon, faites et publiées en l'année mil six cens quatre-vingt. *[Insigne.]* A Saint-Quentin, chez Claude Le Queux, imprimeur de monseigneur l'évêque de Noyon, M.DC.LXXX.

In-4°, 15 p. — Paris, Bibl. nat. B 2744.

P. 15, haec synodus celebrata est die 8 octobris 1680.

1680 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 15 octobris 1680, sub Ferdinando von Furstenberg, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 102-4.

1680 novembris 12. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 12 novembris 1680, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 476-8.

1680 decembris 2. — SYNODUS DIOECESANA CAVALLICENSIS.

Synodus dioecesana Cavallicensis in Gallia, celebrata die 2 decembris 1680, sub Ioanne Baptista de Sade de Mazan, episcopo Cavallicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Cavallicensis, ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Ioanne-Baptista de Sade de Mazan, episcopo et condomino Cavallicensi, celebratae quarto idus decembris M. DC. LXXX. *[Insigne.]* Avenione, apud Antonium Dupérier, illustrissimi archiepiscopi & cleri typographum, cum superiorum permissu, M. DC. LXXXI.

In-4°, 27 p. — Paris, Mazarine.

1680. — STATUTA DIOECESIS BISUNTINAE.

Statuta dioecesis Bisuntinae in Gallia, edita anno 1680, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

De his statutis confer opera quibus tituli:

1) Statuta seu decreta synodalia Bisuntinae dioecesis, publicata ab anno 1480 ad annum 1680, aucthoritate et jussu illustrissimi ac reverendissimi domini d. Antonii Petri de Grammont, archiepiscopi Bisuntini, s. R. i. principis, collecta et in lucem edita. Bisuntii, apud Ludovicum Rigoine, curiae necnon civitatis regiae typographum ac bibliopolam juratum, 1680, cum privilegio.

In-4°, 12 f. - 213 p. — Bourg, séminaire; Carpentras, ville; Lyon, ville; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat.; Paris, Sainte-Geneviève.

2) Statuta seu decreta synodalia Bisuntinae dioecesis publicata ab anno 1480 ad annum 1707, authoritate & jussu illustrissimi ac reverendissimi domini d. Francisci Iosephi de Grammont, archiepiscopi Bisuntini, s. R. i. principe, collecta & in lucem edita. Vesontione, typis Francisci Ludovici Rigoine & Antonii Alibert, illustrissimi ac reverend. archiep. typogr. necnon societatis, M. DCCVII, cum privilegio.

In-12°, 12 f. - 441 p. - 23 f. (index). — Autun, séminaire; Fribourg (Suisse), cantonale; Grenoble, séminaire; Nevers, évêché; Paris, Saint-Sulpice.

Fol. 9, haec statuta sunt eadem ac in editione anni 1680 (supra n. 1), cum quibusdam additionibus.

1680. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, habita anno 1680, sub Alphonso de Berghes, archiepiscopo Mechliniensi.

De hac congregatione confer opus cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 322, nota.

1680. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1680, sub Innico Caraccioli, archiepiscopo Neapolitano.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Prima synodus, (1882, *titulus supra col.* 75), passim.

2) Primo sinodo, (1883, *titulus supra col.* 21), p. XIX.

1680. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata anno 1680, sub Fabio Guinisio, archiepiscopo Ravennatensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1791, *titulus supra col.* 371), passim.

1681 martii 19-maii 8. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus extraordinarius cleri Gallicani, habitus Parisiis, a die 19 martii ad diem 8 maii 1681.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procez verbal de l'assemblée extraordinaire de messeigneurs les archevêques & évêques, tenue en l'archevêché de Paris, aux mois de mars & de may 1681, avec les brefs de n. s. pere le pape Innocent XI & quelques arrêts du parlement necessaires pour l'intelligence du present procez-verbal. A Paris, chez Federic *(sic)* Leonard, impr. ordin. du roy & du clergé de France, ruë S. Jâques, à l'écu de Venize, M. DC. LXXXI, avec privilege de sa majesté.

In-4°, 2 partes, 79-86 p. - 1 f. — Roma, Maristes; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

2) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2. et 271, n. 11), t. V, p. 336-61, et append. p. 188-204.

1681 aprilis 16-8. — SYNODUS DIOECESANA LUCANA.

Synodus dioecesana Lucana sive Lucensis in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 aprilis 1681, sub Iulio Spinola, archiepiscopo Lucano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus Lucana, ab eminentiss. et reverendiss. d. Ivlio, titvli S. Martini in Montibvs s. R. e. presb. card. Spinola, episcopo Lvcano et comite, celebrata in cathedrali ecclesia, die 16, 17 & 18

aprilis anni MDCLXXXI. Lvcae, apud Hiacynthum Pacium, M.DC.LXXXI.

In-8°, 4 f.-560 p. — Genova, civica; Genova, università; Lucca, governativa; Modena, Estense; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Piacenza, civica; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana.

2) Constitvtiones additionales ad synodvm Lvcanum celebratum de anno 1681, ab eminentiss. et reverendiss. d. Ivlio Spinola s. R. e. cardinali episcopo et comite. *[Insigne.]* Lvcae, apud Hyacinthum Pacium, 1688.

In-4°, 35 p. — Genova, urbana.

1681 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA MESSANENSIS.

Synodus dioecesana Messanensis in Sicilia, celebrata die 20 aprilis 1681, sub Iosepho Cigala, archiepiscopo Messanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Ioseph Cigala, archiepiscopo Messanensi, anno M.DC.LXXXI, die XX aprilis, Messanae, in sua protometropolitana ecclesia, celebrata. *[Insigne.]* Messanae, ex typographia Vincentij de Amico, apud Matthaeum la Rocca, 1681, superiorum permissu.

In-4°, 16 f. (indictio et oratio synodalis)-250 p.-6 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Strasbourg, université.

1681 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 22 aprilis 1681, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 105-7.

1681 aprilis 25. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS III.

Synodus dioecesana Albensis III in Italia, celebrata die 25 aprilis 1681, sub Victore Nicolino Della Chiesa, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1681, *titulus supra col.* 435), p. 6.

1681 augusti 12-4. — SYNODUS DIOECESANA AGATHENSIS III.

Synodus dioecesana Agathensis III (Sant'Agatha de' Goti) in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 augusti 1681, sub Iacobo Circio, episcopo Agathensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Agathensis, ab illvst.^{mo} et rev.^{mo} domino domino Iacobo Circio, a Monte Regali, episcopo Sanctae Agathae Gothorvm, habita in eius cathedrali ecclesia, sub diebus duodecima, decimatertia & decimaquarta augusti anni millesimi sexcentesimi octuagesimi primi, sedente Innocentio XI, pontifice optimo maximo. *[Insigne.]* Romae, ex typographia reuerendae camerae apostolicae, M.DC.LXXXII, svperiorvm permissv.

In-4°, 12 f.-515 p. — Bologna, università; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 1957; Roma, Vaticana.

Fol. 3: „Tertiam nostram dioecesanam synodum vobis exhibemus fratres carissimi . . .“

1681 augusti 15. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-SEVERI III.

Synodus dioecesana Sancti-Severi III in Italia, numero IX huius sedis et III huius episcopi, celebrata die 15 augusti 1681, sub Carolo Felice de Matta, episcopo Sancti-Severi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Nona synodvs ecclesiae Sancti Severi, quae est tertia illustrissimi & reverendissimi domini Caroli Felicis de Matta, eiusdem ciuitatis episcopi. Romae, typis Nicolai Angeli Tinassij, M.DC.LXXXII, svperiorvm permissv.

In-4°, 1 f.-63 p. — Roma, Vaticana.

P. 63, haec synodus celebrata est die 15 augusti 1681.

1681 augusti 27. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 27 augusti 1681, sub Francisco Nerli, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs Florentina, habita in ecclesia metropolitana die 27 augusti anno salut. incarnat. 1681, svb avspiciis emin. ac rever. d. d. Francisci cardin. Nerlii, Dei et apostolicae sedis gratia archiep. Florentini. Florentiae, apud Vincentium Vangelisti, archiepiscopalem typographum, 1681, svperiorvm permissv.

In-4°, 93 p.-9 f. (appendix). — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

Haec synodus celebrata est tempore Francisci, Sancti Matthaei in Merulana presbyteri cardinalis Nerlii, archiepiscopi Florentini, praesidente Alexandro Puccio, vicario generali archiepiscopi absentis.

1681 augusti 29. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 29 augusti 1681, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453), p. xxiij-xlj.

1681 octobris 1-1682 iunii 23. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani habitus Parisiis, a die 1 octobris 1681 ad diem 23 iunii 1682.

In hoc conventu, die 9 vel 19 martii 1682, edita est, urgente I. B. Bossuet, episcopo Meldensi,

celebris declaratio de ecclesiastica potestate, vulgo declaratio quatuor articulorum, postea condemnata a sede apostolica.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Listes des députés aux assemblées générales du clergé, tenues à Paris en 1681, 1682, 1685 et 1690. — Cherbourg, ville, codex ms. 12, saeculi XVIII, f. 7-8. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* X, 157.

2) Histoire de l'assemblée générale du clergé de France tenue à Paris, en 1682. — Grenoble ville, codex ms. 997, saeculi XVIII, 365/240 millim., 318 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 302.

3) Critique de l'assemblée du clergé de France tenue en 1682. — Grenoble, ville, codex ms. 998, saeculi XVIII, 366/246 millim., 307 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 302.

4) Procès-verbaux des assemblées du clergé tenues à Paris, en 1681 et 1682. — Grenoble, ville, codex ms. 1888, saeculi XVIII, 363/240 millim., 1099 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 602.

5) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé tenue à Paris, au couvent des Augustins, en 1682. — Grenoble, ville, codex ms. 1889, saeculi XVIII, 375/237 millim., 518 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 602.

6) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé tenu à Paris, au couvent des Augustins, en 1682. — Grenoble, ville, codex ms. 1890, saeculi XVIII, 372/240 millim., 2 vol., 444-339 f. — Cf. *Catal.* cit., VII, 602.

7) Extrait du procès-verbal de la séance du 27 octobre 1682 (forte 1681), de l'assemblée du clergé de France, concernant l'archevêque de Carthage, coadjuteur de Rouen. — Grenoble, ville, codex ms. 1895, saeculi XVIII, f. 15. — Cf. *Catal.* cit., VII, 603.

8) Procès-verbal de l'assemblée du clergé de France tenue aux Grands-Augustins, es années 1681 et 1682, au sujet du concordat et de la régale. — Le Mans, ville, codex ms. 438, saeculi XVIII, 430/282 millim., 363 p. — Cf. *Catal.* cit., XX, 226.

9) Assemblées du clergé de France, tenues en 1681 et 1682. — Orléans, ville, codices mss. 894-895, saeculi XVIII, 275/182 millim., 2 vol., 357-474 f. — Cf. *Catal.* cit., XII, 316,

10) Considérations sur les affaires de l'église qui doivent être proposées dans la prochaine assemblée générale du clergé de France l'an 1681, adressées à un évesque de cette mesme assemblée, le 10 aoust. — Orléans, ville, codex ms. 896, saeculi XVIII, 240/180 millim., 230 f. — Cf. *Catal.* cit., XII, 316.

11) Assemblée du clergé en 1682 et critique de cette assemblée. — Orléans, ville, codices mss. 897-898, saeculi XVIII, 240/180 millim., 2 vol., 445 et 270 f. — Cf. *Catal.* cit., XII, 317.

12 et 13) Ecrit où l'on examine s'il est plus à propos de laisser 50 évêchés de France sans évêques, que de donner des bulles à ceux que le roi a nommés et qui ont assistés à l'assemblée de 1682.

In-folio. — Strasbourg, ville, codex ms. — Cf. Haenel, *Catal. mss. bibl.,* (1830), p. 472.

14) Actes de l'assemblée generale du clergé de France de M.DC.LXXXII sur l'affaire de Toulouze et de Pamiez et sur celle de Charonne. A Paris, chez Fed. Leonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë S. Jâques, à l'écu de Venise, M.DC.LXXXII, avec privilege de sa majesté.

In-4°, 87 p. — Lucca, governativa; Roma, Angelica; Roma, Vittorio Emanuele.

15) Cleri gallicani de ecclesiastica potestate declaratio, die 9 martii 1682 (auctore J. B. Bossuet).

Sine loco, nec anno (Parisiis, apud F. Leonard, 1682), in-4°, 7 p. — Paris, Bibl. nat. Ld.^{5} 295 et Thoisy 274, fol. 44.

16) Edit du roy sur la declaration faite par le clergé de France, de ses sentiments touchant la puissance ecclésiastique, registrées en parlement le 23 mars 1682. A Paris, chez Fed. Leonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë Saint Jaques, à l'ecu de Venise, M.DC.LXXXII, avec privilege du roy.

In-4°, 10 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 3-6, regis edictum.

P. 6-10, cleri Gallicani de ecclesiastica potestate declaratio, continens quatuor articulos.

17) Epistola cleri gallicani, Parisiis congregati, ad sanctissimum dominum dominum nostrum Innocentium papam undecimum. Parisiis, apud Frederic. Leonard, regis, serenissimi delphini & cleri gallicani typographum, via Jacobaea, M.DC.LXXXII, cum privilegio regis.

In-4°, 32 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

Sub data: Parisiis, 3 februarii 1682.

18) Epistola conventus cleri gallicani ad universos ecclesiae gallicanae praesules. Parisiis, apud Frederic. Leonard, regis, serenissimi delphini & cleri gallicani typographum, via Jacobaea, M.DC.LXXXII, cum privilegio regis.

In-4°, 9 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

Sub data: Parisiis, 19 martii 1682.

De doctrina quatuor articulorum.

19) Lettre de l'assemblée du clergé de France à messeigneurs les prélats du royaume, pour leur addresser des formules différentes dressées en conséquence de l'édit du mois de janvier dernier, concernant l'usage de la regale, verifié le 24 du même mois. A Paris, chez Fed. Leonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë S. Jâques, à l'ecu de Venise, M.D.C.LXXXII, avec privilege de sa majesté.

In-4°, 6 partes, 1 f.-3-3-3-3-3-3 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

Sub data: Parisiis, 19 martii 1682.

20) Sermon presché à l'ouverture de l'assemblée générale du clergé de France, le 9 novembre 1681, à la messe solemnelle du Saint Esprit, dans l'église des Grands Augustins, par Mre Jacques Benigne Bossuet, evêque de Meaux, conseiller du roy en ses conseils, cy-devant precepteur de monseigneur le dauphin & premier aumônier de madame la dauphine. Imprimé par ordre de la même assemblée. A Paris, chez Federic *(sic)* Léonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë S. Jaques, à l'ecu de Venise, M.DC.LXXXII, avec privilege de sa majesté.

In-4°, 74 p. — Autun, séminaire; Paris, Bibl. nat. Ld^{15} 289; Roma, Vittorio Emanuele.

21) Sermon presché à l'ouverture de l'assemblée générale du clergé de France, le 9 novembre 1681, à la messe solemnelle du S. Esprit, dans l'église des Grands Augustins, par Mre Jacques Benigne Bossuet. A Paris, chez F. Léonard, 1682.

In-12°. — Ipse non vidi.

22) Actes de l'assemblée generale du clergé de France de M.DC.LXXXII, concernant la religion, avec la relation de ce qui s'est passé au consistoire de Charenton, à la signification desdits actes; et des considérations faites par un particulier, [a ministro Ioanne Claude], M.DC.LXXXIII.

Sine loco, (La Haye), in-12°. — Bern, Stadtbibl.; Carpentras, ville; Troyes, ville.

23) Remarques sur le livre d'un protestant intitulé: considerations sur les lettres circulaires de l'assemblée du clergé de France de l'année 1682, avec un examen de trois endroits importans du livre de M. Burnet protestant anglois, sur le même sujet. A Paris, chez Antoine Dezallier, ruë S. Jacques, à la Couronne d'or, M.DC.LXXXIII, avec privilège du roy. (F. 12:) Achevé d'imprimer pour la première fois le 20 septembre 1683.

In-12°, 12 f.-302 p. — Lyon, missionnaires diocésains.

F. 3-5, opus ab auctore dicatur archiepiscopo Parisiensi.

24) Tractatus de libertatibvs ecclesiae gallicanae, continens amplam discussionem declarationis factae ab illustrissimis archiepiscopis & episcopis Parisiis mandato regio congregatis, anno M.DC.LXXXII. „Vos in libertatem vocati estis fratres tantum ne libertatem in occasionem detis carnis. Gal. 5, 13."; avtore M. C., s. theol. doctore. Leodii, apud Matthiam Hovivm, M.DC.LXXXIV, superiorum permissu.

In-4°, 16 f. (praefatio, index) - 820 p. - 8 f. (index). — Amiens, ville; Lucca, Grande-Chartreuse; Paris, Bibl. nat. Ld 10 21.

Auctore Antonio Charlas.

25) Actes de l'assemblée générale du clergé de France de M.DC.LXXXII et de celle de M.DC.LXXXV, concernant la religion. A Paris, chez Fed. *(sic)* Leonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë S. Jacques, à l'écu de Venise, M.DC.LXXXV, avec privilege de sa majesté.

In-12°, 152 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

26) Actes de l'assemblée generale du clergé de France de M.DC.LXXXII et de celle de M.DC.LXXXV, concernant la religion. *[Insigne.]* A Paris, chez Fed. Leonard, imprimeur ordinaire du roy & du clergé de France, ruë S. Jacques, à l'escu de Venise, M.DC.LXXXVI, avec privilege de sa majesté.

In-12°, 152 p. — Siena, civica.

27) Oecvmenica cathedrae apostolicae avthoritas ex occasione quatuor cleri Gallicani propositionum, anno M.DC.XXCII in Parisiensi ecclesiastico conventu editarum, asserta et vindicata ab authore inextinctae sacri concilij Tridentini veritatis; in quo tractatu vindicantur insuper tum ea quae Emmanuel a Schelestrate adversus Maymbourgum reposuit de sensu & auctoritate decretorum Constantiensis concilij, sessione IV & V, circa s. potestatem ecclesiasticam, tum quae auctor regalis sacerdotij, ac Leodiensis ss. theologiae doctor M. C. in lucem ediderunt circa cleri Gallicani in praeinsinuatas propositiones, una cum resolutionibus de jurisdictionis episcopalis origine, ac erga jus divinum immediatione, nec non de axiomatibus variorum scriptorum Gallicanorum immunitati ecclesiasticae adversantibus: discutiuntur praeterea quae Ludovicus Ellies Du Pin, theologus Parisiensis, de antiqua ecclesiae disciplina disserens, molitur contra dictos Schelestratum atque authorem Leodiensem de libertatibus ecclesiae Gallicanae; expenditur denique causa regaliae speciatim contra Alexandrum Natalem. Cum facultate superiorum, anno M.DC.LXXXIX.

Sine loco, in-folio, 8 f.-790 p.-5 f. — Lyon, ville.

28) Traité de la puissance ecclésiastique et temporelle, MDCCVII.

Sine loco nec typ., in-8°, 8 f. (index) - viij p. (declaratio anni 1682) - 779 p. — Lucca, Grande-Chartreuse.

Opus de iustificatione declarationis factae a clero Gallicano, die 19 martii 1682.

29) Sermon sur l'unité de l'église prêché à l'ouverture de l'assemblée générale du clergé de France 1681, par messire Jacques Bénigne Bossuet, évêque de Meaux. Paris, Delusseux, 1726.

In-4°, 40 p. — Paris, Bibl. nat. Ld 5 290.

30) Sermon sur l'unité de l'eglise presché a l'ouverture de l'assemblée generale du clergé de France, 1681, par messire Jacques-Benigne Bossuet, eveque de Meaux &c. *[Insigne.]* A Paris, chez Delusseux, chevalier romain, & libraire-juré de l'université, ruë Saint Etienne d'Egrès *(sic)*, M.DCC.XXVI, avec privilege du roy.

In-12°, 1 f.-83 p., fig. — Paris, Bibl. nat. D 12439.

31) Defensio declarationis celeberrimae, quam de potestate ecclesiastica sanxit clerus gallicanus XIX martii MDCLXXXII, ab illustr. ac reverend. Jacobo Benigno, episcopo, ex speciali jussu Ludovici magni, christianissimi regis, scripta & elaborata, nunc primum in lucem edita, summoque studio ad fidem autographi codicis exarata. Tomus primus (secundus). *[Figura.]* Luxemburgi, sumptibus Andreae Chevalier, bibliopolae, MDCCXXX.

In-4°, 2 vol., 4 f.-XXVI p. (praefatio, epistola conventus cleri gallicani ad ecclesiae gallicanae praesules, Parisiis, 19 martii 1682, declaratio quatuor articulorum) - 359 p., 1 f.-433 p.-1 f. (errata). — Amiens, ville; Draguignan, ville; Paris, Bibl. nat. Ld 10 34.

32) Défense de la célèbre déclaration faite par le clergé de France sur la puissance ecclésiastique, le 9 mars 1682, composée par l'illustrissime et révérendissime Jacques Bénigne Bossuet... de l'ordre exprès de Louis le Grand, (traduite du latin avec le texte à côté par Gabr. Ch. Buffard), 1735.

Sine loco, (Parisiis), in-4°, 2 vol., XXVI-525 p. — Paris, Bibl. nat. Ld 10 36 A.

33) Sermon sur l'unité de l'église, prêché à l'ouverture de l'assemblée générale du clergé de France, 1681, par messire Jacques Bénigne Bossuet, évesque de Meaux. Paris, Delusseux, 1735.

In-12°, 82 p. — Paris, Bibl. nat. D 26710.

34) Défense de la déclaration de l'assemblée du clergé de France de 1682, touchant la puissance ecclesiastique; par messire Benigne Bossuet, évêque de Meaux, traduite en françois avec des notes. Tome premier (-troisième). A Amsterdam, aux dépens de la compagnie, M.DCC.XLV.

In-4°, 3 vol., 2 f.-xxxvij p. (praefatio) - 14 p. (textus declarationis et monitum Bossuetii) - 85 p. (declaratio facta huic conventui a Gilberto de Choiseul-du Plessis-Praslin, episcopo Tornacensi)-364 p.-1 f. (errata), 2 f.-491 p.-1 f., 2 f.-418 p.-1 f. — Amiens, ville; Lyon, archevêché; Narbonne, ville; Paris, Bibl. nat. D 11476.

35) Defensio declarationis conventus cleri gallicani an. 1682, de ecclesiastica potestate, autore illustrissimo ac reverendissimo d. Jacobo-Benigno Bossuet, episcopo Meldensi, cum nonnullis notis. Tomus primus (secundus). Amstelodami, sumptibus societatis, M.DCC.XLV.

In-4°, 2 vol., 2 f.-lvj p. (praefatio) - 531 p., 2 f.-323 - viij - 138 p. (appendix) - 1 f. — Amiens, ville; Narbonne, ville; Paris, Bibl. nat. Ld 10 35.

36) Defensio declarationis conventus cleri gallicani an. 1682 de ecclesiastica potestate; auctore illustrissimo ac reverendissimo d. Jacobo Benigno Bossuet, episcopo Meldensi, cum nonnullis notis. Tomus primus (secundus). *[Insigne.]* Lugani, MDCCLXVI, sumptibus Agmelli & soc.

In-4°, 2 vol., 1 f.-XLIV p. (praefatio historica) - 531 p., 1 f.-323 p.-VI - 120 p. (appendix, apologia defensionis). — Roma, St. Anselmo.

37) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2, et 271, n. 11), t. V, p. 362-555, et append., p. 205-80.

38) Défense de la déclaration de l'assemblée générale du clergé de France de 1682, touchant la puissance ecclésiastique, composée en latin par messire Jacques-Bénigne Bossuet, ... traduite en françois, avec des notes historiques, critiques, théologiques, et une dissertation réfutative des quatre tomes in-4° du cardinal Orsi contre ladite défense, par M*** (Ch.-Fr. Leroy). Nouvelle édition. Paris, L. Cellot, 1774.

In-4°, 2 vol. — Paris, Bibl. nat. Ld[10] 36.

39) Defensio declarationis conventus cleri gallicani, an. 1682, de ecclesiastica potestate; avctore illustrissimo ac reverendissimo d. Jacobo-Benigno Bossuet, episcopo Meldensi, cvm nonnvllis notis; editio novissima, ad exemplar Amstelodamense, an. M.DCC.XLV, tomvs primvs (secvndvs). Maguntiaci, MDCCLXXXVIII, sumptibus societatis typographicae et typis Andreae Crass. *[Initio:]* Collectio praestantiorvm opervm ivs canonicvm illvstrantivm, tomvs XI (XII).

In-4°, 2 vol., 4 f.-XL-548 p., 328-VI-143 p. (appendix). — Speyer, Priesterseminar.

40) Dissertation historique sur les libertés de l'église gallicane et l'assemblée du clergé de France de 1682, adressée à MM. les ecclésiastiques français.

Londres, Deboffe, 1799, in-8°. — Paris, Bibl. nat. rés. Ld[4] 4089.

Auctore abbate Lepointe.

41) Examen du quatrième article de la déclaration du clergé de France assemblé en 1682, auquel on a ajouté des rescrits des souverains pontifes et autres pièces relatives à cette matière et des notes. Paris, marchants de nouveautés, 1809.

In-12°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4238.

42) Annotationes ad secundam partem relationis lectae in conventu Gallicano anni 1682, per d. de Choiseuil Praslin, episcopum, et elucubratae per d. Bossuet, episcopum, iuxta novissimam editionem anni 1811.

Sine anno, in-8°, 1 f. (errata)-192 p. — Avignon, séminaire.

43) Commentaire abrégé sur les quatre articles de la déclaration du clergé de France dans l'assemblée de 1682; par P. B. L., ancien professeur de théologie. Paris, Brajeux, 1811.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4252.

44) Déclaration du clergé de France, faite dans l'assemblée de 1682, sur les libertés de l'église gallicane et l'autorité ecclésiastique; ouvrage contenant: 1° le texte du décret de l'assemblée du clergé de 1682, ou les quatre articles du clergé de l'église gallicane, avec l'édit de Louis XIV, confirmé et renouvelé par s. m. l'empereur Napoléon; 2° le rapport lu à cette assemblée sur les quatre articles, rapport composé par Bossuet dans le comité chargé de la discussion, et lu par M. de Choiseul-Praslin, évêque de Tournay; 3° la lettre des prélats de l'assemblée de 1682 à leurs collègues, en leur envoyant les quatre articles; 4° le discours de Fleury sur les libertés de l'église gallicane; 5° la déclaration du chapitre métropolitain de Paris à s. m. l'empereur et roi, et les adresses d'adhésion des églises d'Italie. Paris, Pillet, 1811.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4250.

45) Dichiarazione del clero di Francia, fatta dall'assemblea del 1682, intorno alle libertà della chiesa gallicana, e all'autorità ecclesiastica; opera che contiene: 1° il testo del decreto dell'assemblea del clero del 1682, ... traduzione dall'originale francese, di Niccolò delle Piane, prof. giubilato di filosofia all'università di Genova. Genova, Y. Gravier, 1811.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4251.

46) Des libertés de l'église gallicane, par Denis Baillot, avec la déclaration de l'assemblée du clergé de France de 1682. Paris, 1817.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4324.

47) Déclaration du clergé de France, faite dans l'assemblée de 1682, sur les libertés de l'église gallicane et l'autorité ecclésiastique, ouvrage contenant l'exposé des motifs et du projet de loi sur le concordat présenté, au nom de s. m., à la chambre des députés, le 22 novembre 1817, par s. exc. le ministre de l'intérieur; ... le concordat passé entre s. s. Pie VII et s. m. Louis XVIII, roi de France et de Navarre; la bulle de confirmation du 17 juillet 1817; la seconde bulle de la nouvelle circonscription des diocèses de France, du 27 juillet 1817. Nouvelle édition. Paris, Pillet etc., 1817.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4323.

48) Défense des libertés de l'église gallicane et de l'assemblée du clergé de France tenue en 1682, ou réfutation de plusieurs ouvrages publiés récemment en Angleterre, sur l'infaillibilité du pape, ouvrage posthume de M. Louis-Matthias de Baral. Précédée d'une notice sur sa vie publique et sur ses écrits, par l'abbé de Barral, son frère. Paris, A. Egron, 1817.

In-4°, 441 p. — Paris, Bibl. nat. Ld[10] 54.

49) Des libertés de l'église gallicane, ou la France orthodoxe; extrait raisonné des meilleurs écrits qui ont paru, sur cette matière, avant la révolution et jusqu'à ce jour, contenant: 1° la déclaration de l'assemblée du clergé de France, de 1682, dressée par M. Bénigne Bossuet; 2° les maximes et libertés, mises en ordre avec leurs preuves; 3° un résumé du grand ouvrage de Bossuet intitulé: Défense de la déclaration du clergé etc.; par M. l'abbé Fleury, avec des notes et éclaircissements puisés aux sources même; publié par D. Baillot; ouvrage nécessaire à toutes les personnes qui voudront suivre les travaux des chambres sur le nouveau concordat. Paris, Barrois, 1817.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4324.

50) Difficulté capitale proposée à M. l'abbé Frayssinous, au sujet de son livre intitulé: „Les vrais principes de l'église gallicane," etc., en ce qui concerne les quatre articles de la déclaration de l'assemblée du clergé de France en 1682: par M. Silvy, ancien magistrat; 6 mars 1818. Paris, A. Egron, 1818.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4339.

51) Lettre sur les quatre articles. Chambéry, 1824.

In-12°. — Torino, Bibl. naz.

52) Déclaration du clergé de France de 1682, rédigée par J. B. Bossuet et suivie des édits d'Henri IV, de Louis XV, de la bulle de Clément XIV etc. contre les Jésuites et de leur histoire abrégée, [auctore Diderot]. Paris, Ponthieu et Briere, 1826.

In-32°, 63 p. — Paris, Bibl. nat. Ld[10] 14.

53) Les libertés de l'église gallicane, depuis l'établissement du christianisme dans les Gaules, jusque vers la fin du XVIIIe siècle démontrées d'après les documens de l'histoire; par Boucher de Courson ... Paris, Petit, 1826.

In-8°, 426 p. — Paris, Bibl. nat. Ld[10] 65.

54) Libertades de la iglesia galicana, por Dionisio Baillot, y declaracion de la asamblea del clero de Francia de 1682. Paris, 1827.

In-12°. — Paris, Bibl. nat. Ld[4] 4325.

55) Dissertation historique sur les libertés de l'église gallicane et l'assemblée du clergé de France de 1682, adressée à MM. les ecclésiastiques français. Sur l'édition de Londres de 1799; Paris, chez l'éditeur, au bureau de l'association catholique du S. Cœur, 1829.

In-12°. — Paris, Bibl. nat. Ld⁴ 4089 A.

Auctore abbate Lepointe.

56) Sur la déclaration de l'assemblée du clergé de France en 1682; par le cardinal de La Luzerne, ancien évêque de Langres; nouvelle édition. A Paris, chez Méquignon junior, libraire de la faculté de théologie, rue des Grands-Augustins, 9, 1843. *(Initio:)* Soissons, imprimerie de Em. Fossé Darcosse, imprimeur de l'évêché, rue des Rats, 10.

In-12°, 406 p. — Lyon, abbé Martin.

57) Défense de l'église gallicane par Bossuet, publiée par M. de Genoude. Paris, de Perrodil, 1845.

In-18°, XX-424 p. — Paris, Bibl. nat. Ld¹⁰ 37.

58) Profession de foi de l'église gallicane, ou déclaration du clergé de France de 1682, rédigée par Bossuet, suivie de la bulle de Clément XIV, contre les Jésuites ... Paris, Mᵐᵉ G. Mailley, 1860.

In-12°, 12 p. — Paris, Bibl. nat. Ld¹⁰ 94.

59) Discours sur l'unité de l'église, par Bossuet. Tours, A. Mame, 1862.

In-4°, 113 p. — Paris, Bibl. nat. réserve Ld⁵ 290 A.

60) Bossuet et la déclaration de 1682, par M. L. Daubas. Agen, impr. de Noubel, 1865.

In-8°, 64 p. — Paris, Bibl. nat. Ld⁴ 5958.

61) La vérité sur l'assemblée de 1682; par M. l'abbé D. Bouix. Arras, impr. de Rousseau-Leroy, 1865. Extrait de la Revue des sciences ecclésiastiques.

In-8°, 72 p. — Paris, Bibl. nat. Ld⁵ 638.

62) Recherches historiques sur l'assemblée du clergé de France de 1682; par Charles Gérin, juge au tribunal civil de la Seine. Librairie Jacques Lecoffre, Lecoffre fils et Cⁱᵉ, successeurs, Paris-Lyon, 1869. *(In fine:)* Paris, imp. Simon Raçon et Cⁱᵉ.

In-8°, 2 f.-XVIII-571 p.-2 f. — Lyon, bibl. Picollet; Lucca, Grande-Chartreuse.

63) L'assemblée du clergé de France de 1682, d'après des documents dont un grand nombre inconnus jusqu'à ce jour; par l'abbé J. Th. Loyson. Paris, Didier, 1870, in-8°.

64) Nouveaux éclaircissements sur l'assemblée de 1682, d'après les mémoires inédits du marquis de Sourches, prévôt de l'hôtel du roi et grand prévôt de France et autres documents peu connus; par le p. M. Lauras, de la Compagnie de Jésus. Société générale de librairie catholique, ancienne maison Victor Palmé, éditeur des Bollandistes; Paris, Victor Palmé, directeur général, 25, rue de Grenelle, 25; Bruxelles, J. Albanel, direct. de la succur., 5, place de Louvain, 5, 1878. *[In fine:]* Paris, E. de Soye et fils, imp., pl. du Panthéon, 5.

In-18°, 2 f.-258 p.-1 f. (errata). — Lyon, Fourvière.

P. 163-252, documenta plurima.

1681 novembris 15. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata die 15 novembris 1681, sub Francisco Lopez de Urroca, episcopo Barbastrensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 12.

1682 aprilis 5-7. — SYNODUS DIOECESANA BITUNTINA.

Synodus dioecesana Bituntina in Italia, celebrata diebus 5, 6 et 7 aprilis 1682, sub Antonio Gallo de Austrimont, episcopo Bituntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales Bitvntinae ecclesiae, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Francisco Antonio Gallo de Avstrimont, barone sac. Rom. imperij, ac Leopoldi caesaris consiliario, episcopo Bitvntino, editae ac celebratae diebus 5, 6, 7 aprilis 1682, ex divinis litteris, patrum scriptis, sacris concilijs, pontificijs constitutionibus, ac sacris canonibus et sacrae cong. decretis exornatae, sedente Innocentio XI, pontifice optimo maximo. Romae, typis Christophori Dragondelli, M.DC.LXXXII, superiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-531 p.-2 f. (index). — Lucca, governativa; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat.; Paris, Sainte-Geneviève.

1682 aprilis 13-4. — SYNODUS DIOECESANA TIBURTINA.

Synodus dioecesana Tiburtina in Italia, celebrata diebus 13 et 14 aprilis 1682, sub Galeatio Marescotto, cardinali episcopo Tiburtino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Tibvrtinae, ab eminentiss. & reuerendiss. domino d. Galeatio, tit. Sanctorum Quirici & Iulittae s. R. e. presbytero cardinali Marescotto, episcopo Tibvrtino, celebratae anno Domini M.DC.LXXXII, die 13 aprilis. Romae, ex typographia Nicolai Angeli Tinassij, MDCLXXXII, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f. (praefatio, index)-91 p. — Roma, Vaticana.

P. 58, haec synodus celebrata est diebus 13 et 14 aprilis 1682.

P. 58-91, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1682 aprilis 22-4. — SYNODUS DIOECESANA TOLETANA.

Synodus dioecesana Toletana in Hispania, celebrata diebus 22, 23 et 24 aprilis 1682, sub Ludovico Emanuele Portocarrero, archiepiscopo Toletano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodo diocesana del arzobispado de Toledo, celebrada por el eminentis.ᵐᵒ y rever.ᵐᵒ señor d. Lvis Manvel, del titvlo de santa Sabina presbytero cardenal Portocarrero, protector de España, arzobispo de Toledo, primado de las Españas, chanciller mayor de Castilla, del consejo de estado de sv magestad &c., en la civdad de Toledo, los dias xxij, xxiij y xxiv del mes de abril del año de M.DC.LXXXII. Impressa en Madrid, por Atanasio Abad, impressor de su eminencia.

In-folio, 32 f.-413 p., 1 fig. — Bibl. del Escorial;

Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Silos, Santo Domingo.

2) Synodo *(ut in praecedenti editione)*. Reimpr. Madrid, 1849.

In-folio minori. — Mecum communicavit r. p. Matteo Alamo, Silos.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Primer sínodo diocesano de Madrid-Alcala, convocado y presidido por el excmo. y rvmo. Sr. D. José María Salvador y Barrera, y celebrado en la santa iglesia catedral basílica de esta corte, en los dias 10, 11 y 12 de febrero de 1909. Madrid, imprenta del asilo de huérfanos, calle de Juan Bravo, núm. 5, 1909.

In-8°, 781 p. — Roma, collegio Spagnuolo; Roma, Vaticana.

P. 5: „Segregada esta diócesis de la de Toledo, por el concordato de 1851."

P. 5, mentio synodi dioecesanae Toletanae, celebratae diebus 22, 23 et 24 aprilis 1682, sub cardinali Portocarrero, archiepiscopo Toletano.

P. 571-762, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1682 augusti 6. — SYNODUS DIOECESANA NANNETENSIS.

Synodus dioecesana Nannetensis in Gallia, celebrata die 6 augusti 1682, sub Aegidio Beauveau, episcopo Nannetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts et ordonnances de monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Gilles de Beauvau, evesque de Nantes, qu'il veut être gardées & observées en tout son diocese, publiées au synode tenu en son palais episcopal, le 6 jour d'aoust 1682. A Nantes, chez Michel Mareschal, seul imprimeur du roy, de monseigneur l'illustrissime & reverendissime eveque de Nantes, du clergé, de la ville & université, au petit Iesus, avec privilege du roy.

In-8°, 117 p.-1 f. (index). — Grenoble, ville.

P. 87-117, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Statuts et règlements du diocèse de Nantes, publiés par Mgr. de Guérines, évêque de Nantes, à la retraite ecclésiastique, le 29 *(sic)* août 1837. *[Insigne.]* Nantes, imprimerie de Camille Mellinet, imprimeur de l'évêché, 1837.

In-18°, 120 p. — Paris, Bibl. nat.

P. 12: „Nous avons pris pour base les statuts diocésains publiés en 1682 par monseigneur de Beauveau, et réimprimés en 1745 par ordre de monseigneur de Sanzay."

P. 20, haec statuta edita sunt extra synodum, sub data: „Au Bourgnon, 19 (mendose 29) août 1837."

1682 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia celebrata die 7 octobris 1682, sub Francisco Faure, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes, (1848-9, *titulus supra col.* 441), I, 452-3.

1682 octobris 13. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 13 octobris 1682, sub Ferdinando von Furstenberg, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 108.

1682 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS II.

Synodus dioecesana Pistoriensis II in Italia, celebrata die 15 octobris 1682, sub Gerardo Gherardio, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs secvnda dioecesana Pistoriensis, celebrata idibvs octobris M.DC.LXXXII, ab illustriss. ac reverendiss. d. d. Gherardo Gherardio, episcopo Pistoriensi et Pratensi. *(In fine:)* Lvcae, apud Hyacinthum Pacium, M.DC.LXXXII, de superiorum licentia.

In-4°, 60 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

1682 octobris 17. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 17 octobris 1682, sub Gabriele Philippo de Froullay, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotomag.,* (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 319-43.

1682. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS.

Synodus dioecesana Dertusensis in Hispania, celebrata anno 1682, sub Iosepho Fageda, episcopo Dertusensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, (1697, *titulus supra col.* 223).

1682. — SYNODUS DIOECESANA SCODRENSIS III.

Synodus dioecesana Scodrensis III (Scutari) in Albania, celebrata anno 1682, sub Dominico Babich, episcopo Scodrensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 418.

1682. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis, celebrata anno 1682, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471), passim.

1683 martii 23. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis in Belgio, celebrata Bruxellis, die 23 martii 1683, praeside Alphonso de Berghes, archiepiscopo Mechliniensi; assistentibus Reginaldo Cools, episcopo Ruraemundensi, Ioanne Ferdinando Van Beughem, episcopo Antverpiensi et Humberto Guil. a Precipiano, episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 563-9, ex minuta originali.

1683 aprilis 26-8. — SYNODUS DIOECESANA AESINA I.

Synodus dioecesana Aesina I in Italia, celebrata diebus 26, 27 et 28 aprilis 1683, sub Petro Matthaeo Petrucci, episcopo Aesino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima Aesina synodvs dioecesana, a d. Petro Matthaeo, episcopo Aesino, nvnc s. R. e. card. Petrvccio, in svа cathedrali ecclesia celebrata, anno M.DC.LXXXIII. *[Insigne.]* Maceratae, typis heredum Pannelli & Angeli Antonij Monticelli, dd. superiorum permissu, 1695.

In-4°, 8 f. (indictio, index, errata) - 256 p. — Marseille, ville; Piacenza, civica; Roma, Vaticana.

P. 168, haec synodus celebrata est diebus 26, 27 et 28 aprilis 1683.

P. 169-256, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1683 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 4 maii 1683, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin, episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 109-11.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Scriptum illustrissimo ac reverendissimo d. episcopo Tornacensi, jam jam decanalem in ecclesia Sancti Stephani Insulensis synodum habituro, oblatum die 12 maii 1683, [a Carolo Brias, dicto r. p. Carolo ab Assumptione]. Cameraci, 1683.

In-8°. — Paris, Bibl. nat. D 27877. — Ipse non vidi.

1683 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata die 5 maii 1683, sub Andrea Colbert, episcopo Autissiodorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales du diocèse d'Auxerre, publiées dans le synode tenu à Auxerre, le 5 may 1683, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire André Colbert, evêque d'Auxerre, conseiller du roy en tous ses conseils &c. *[Insigne.]* A Auxerre, chez François Garnier, imprimeur du roy, de monseigneur l'évêque et de la ville, M.DC.LXXXIII.

In-8°, 70 p. — Paris, Saint-Sulpice.

1683 maii 6-8. — SYNODUS DIOECESANA GENUENSIS.

Synodus dioecesana Genuensis in Italia, celebrata diebus 6, 7 et 8 maii 1683, sub Iulio Vincentino Gentili, archiepiscopo Genuensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Ianvensis, ab ill.^{mo} & reu.^{mo} domino f. Ivlio Vincentino Gentili, ord. Praed., archiepiscopo Ianvensi et sanct.^{mi} d. n. Innocentii pp. XI assistente, celebrata anno 1683, die 6 maij & duobus sequentibus. *[Insigne.]* Genvae, M.DC.L.XXXIII, ex typographia Iosephi Bottarij, superiorum permissu.

In-4°, 141 p. — Genova, civica; Genova, Fransoniana; Genova, università; Genova, urbana; Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Savona, civica.

P. 56-136, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodi, (1833, *titulus supra col.* 69, n. 2).

P. 789-900: „Fr. Julius Vincentius Gentilis, ordinis Praedicatorum, Dei et apostolicae sedis gratia archiepiscopus Genuensis et sanctissimi domini nostri papae Innocentii XI assistens, synodum dioecesanam celebrat, tribus sessionibus, diebus 6, 7 et 8 maii 1683.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

3) Synodus, (1909, *titulus supra col.* 70, n. 3).

P. 441: „Diebus 6, 7 et 8 maii 1683, synodus sub Iulio Vincentio Gentile.“

1683 iunii 8. — SYNODUS DIOECESANA FERENTINA I.

Synodus dioecesana Ferentina I in Italia, celebrata die 8 iunii 1683, sub Ioanne Carolo Antonelli, episcopo Ferentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales editae et promvlgatae ab illvstrissimo et reverendiss. d. d. Ioanne Carolo Antonello, nobili Veliterno, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Ferentino, in sua prima synodo habita Ferentini, die viij mensis iunij anno 1683. Velitris, typis Petri Cafassi, M.DC.LXXXIII, superiorum permissu.

In-4°, 70 p. — Marseille, ville; Parma, Palatina; Roma, Propaganda.

1683 iulii 5-6. — SYNODUS DIOECESANA VINTIMILIENSIS II.

Synodus dioecesana Vintimiliensis II in Italia, celebrata diebus 5 et 6 iulii 1683, sub Mauro Promontorio, episcopo Vintimiliensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Mavro Promontorio, episcopo Vintimiliensi, sancita in secunda synodo dioecesana, die 5 & 6 mensis iulij anno 1683. *[Insigne.]* Niciae, apud Ioannem Romervm, 1683.

In-4°, 3 f.-88 p. — Genova, civica; Genova, università; Genova, urbana; Nice, ville.

P. 55-88, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1683 novembris 16. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 16 novembris 1683, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 478-81.

1683. — CONCILIORUM NOVA COLLECTIO, EDITORE S. BALUZE.

Duplex adest editio:

1) Nova collectio conciliorvm, Stephanvs Balvzivs, Tutelensis, in unum collegit, multa notatu dignissima nunc primum edidit, notis illustravit, reliqua emendavit ad vetustissima exemplaria manuscripta. Tomvs primvs. *[Insigne.]* Parisiis, ex officina typographica Francisci Mvgvet, regis & illustrissimi archiepiscopi Parisiensis typographi, MDCLXXXIII, cvm privilegio regis.

In-folio, 10 f.-1594 col.-30 f. — Aix, ville; Heidelberg, Universität; Lyon, ville; Orléans, ville; Paris, Bibl. nat. B 445; Roma, Casanatense; Toulouse, séminaire; Toulouse, ville.

Tomus primus et unicus.

F. 2-3, dicatio „sanctissimis patribus ecclesiae Gallicanae..., Lutetiae Parisiorum, kal. octobr. MDCLXXXIII. Steph. Baluzius."

F. 10: „Primus hic tomus complectitur annos CCCCXXX, nimirum ab anno Christi CXXV, usque ad annum DLIV, imperii Iustiniani augusti XXVII."

2) Nova collectio conciliorum, seu supplementum ad collectionem Phil. Labbei. Veterum conciliorum reliquiae, tam graece quam latine; collatio Carthaginensis cum actis nonnullis ad eam spectantibus; concilium Diospolitanum in causa Pelagii; canones Africani in diversis conciliis habiti & commonitorium s. Cyrilli Alexandr. datum Possidonio Romam misso in causa Nestorii gr. lat.; commonitorium papae Caelestini datum legatis euntibus ad synodum Ephesinam, nunc primum in lucem editum; concilii Ephesini I antiqua versio nondum addita collectionibus conciliorum & ejusdem synodi actio sexta, ex versione hactenus nusquam emissa; Marii Mercatoris epistolae & tractatus varii ad causam Nestorianam pertinentes; synodicon adversus tragoediam Irenaei; concilii Chalcedonensis antiqua versio restituta, ex autoritate veterum exemplarium & acta ejusdem synodi e cod. Vaticano nunc primum edita; codex encyclius *(sic)* sive collectio epistolarum synodalium ad imp. Leonem scriptarum pro defensione concilii Chalcedonensis, collata & restituta ad cod. mss. pervetustos; acta concilii V Constantinopolitani, cum ejusdem canonibus graece & latine, nunc primum editis, & constitutum papae Vigilii pro damnatione trium capitulorum, e cod. Colbertino evulgatum; haec omnia vel nunc primum in lucem edita ex mss. codicibus, vel emendata & suppleta ad fidem vetustissimorum exemplarium, praefationibus, dissertationibus, variis lectionibus & notis ad historiam ecclesiasticam pernecessariis illustravit Stephanus Baluzius, Tutelensis. Parisiis, e typographia Franc. Muguet; prostat apud societatem bibliopolarum Parisiensium, M.DCC.VII, cum regis privilegio. *[Cetera ut in editione praecedenti.]*

Amiens, ville; Avignon, séminaire; Lyon, ville; Milano, Ambrosiana; Montpellier, ville; Orléans, ville; Strasbourg, séminaire.

1683. — SYNODUS DIOECESANA IACENSIS.

Synodus dioecesana Iacensis in Hispania, celebrata anno 1683, sub Michaele Laurentio Frias y Espintel, episcopo Iacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales del obispado de Jaca, hechas por el ilustrisimo don Miguel Frias, en el sinodo celebrado en la misma ciudad el año 1683. Huesca, 1684, in-4°. — Ipse non vidi.

1683. — STATUTA DIOECESIS LEMOVICENSIS.

Statuta dioecesis Lemovicensis in Gallia, edita anno 1683, sub Ludovico de Lascaris d'Urfé, episcopo Lemovicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances, (1683, *titulus supra col.* 73, n. 2).

1683. — SYNODUS DIOECESANA PATAVINA.

Synodus dioecesana Patavina in Italia, celebrata anno 1683, sub Gregorio Barbarigo, episcopo Patavino.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1891, *titulus supra col.* 112, n. 2), p. 3.

1683. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-DOMINICI SIVE DOMINICOPOLENSIS.

Synodus dioecesana Sancti-Dominici sive Dominicopolensis (San Domingo) in America, celebrata anno 1683, sub Dominico Ferdinando Navarrete, episcopo Sancti-Dominici sive Dominicopolensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodi dioecesanae Dominicopoleos, an. Dom. MDCCCLXXVIII celebratae, acta et statuta, illustrissimo ac reverendissimo d. d. Rocho Cocchia,

ordinis Capuccinorum, archiepiscopo Siracensi, ss. d. n. Leonis pp. XIII ad respublicas S. Dominici, Haiti et Venezuelae delegato apostolico, huiusque archidioecesis vicario apostolico. *[Insigne.]* S. Dominici, ex typis fratrum Garcia, 1878.

In-8°, XII p. (praefatio)-197 p.-1 f. (errata). — Roma, séminaire Canadien.

P. 7-23, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 12, 15 et 19 maii 1878.

P. 173-94, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 191-4, praesulum S. Dominici chronotaxis.

P. 2, mentio synodorum dioecesanarum celebratarum a praesulibus Dominico Fernando Navarrete, anno 1683, et Thoma de Portes é Infante, anno 1851.

1683. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1683, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts synodaux du diocèse de Sisteron, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Louis de Thomassin, évêque de Sisteron, prince de Lurs &c., conseiller du roy en ses conseils; faits, renouvellés et publiés aux synodes qu'il a tenu depuis l'année 1683, jusqu'à 1710. A Aix, chez Jean Adibert, imprimeur du roy & de monseigneur l'évêque de Sisteron, 1711.

In-8°, 12 f.-444 p. *(mendose* 144). — Avignon, séminaire; Grenoble, ville; Lyon, ville; Marseille, ville.

Fol. 2: „Depuis qu'il a plu à Dieu de nous appeler au gouvernement de ce diocèse, nous avons tenu regulièrement toutes les années nos synodes."

1683. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1683, sub Ioanne Baptista Desbach, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1684 aprilis 9. — SYNODUS DIOECESANA BOBIENSIS.

Synodus dioecesana Bobiensis in Italia, celebrata die 9 aprilis 1684, sub Bartholomaeo Capra, episcopo Bobiensi.

De hac synodo confer opera quibus tituli:

1) Synodus, (1758, *titulus supra col.* 335, n. 1), fol. 5.

2) Synodus, (1900, *titulus supra col.* 338, n. 2), p. X.

1684 iunii 14. — SYNODUS DIOECESANA CATALAUNENSIS.

Synodus dioecesana Catalaunensis in Gallia, celebrata die 14 iunii 1684, sub Ludovico Antonio de Noailles, episcopo Catalaunensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts publiés dans le synode tenu à Châlons, le 14 juin 1684.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Statuts, (1693, *titulus supra col.* 349), p. 299-322.

1684 iunii 14. — SYNODUS DIOECESANA LUCIONENSIS.

Synodus dioecesana Lucionensis in Gallia, celebrata die 14 iunii 1684, sub Henrico de Barillon, episcopo Lucionensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances synodales du dioceze de Luçon, par messire Henry de Barillon, évêque de Luçon. *[Insigne.]* A Paris, chez Antoine Dezallier, ruë S. Jacques, à la Couronne d'or, M.DC.LXXXV, avec privilège du roy.

In-8°, 2 f.-64 p. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5566.

P. 26, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 14 iunii 1684.

1684 iunii 14-5. — SYNODUS DIOECESANA VOLATERRANA.

Synodus dioecesana Volaterrana in Italia, celebrata diebus 14 et 15 iunii 1684, sub Octavio del Rosso, episcopo Volaterrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales et decreta condita ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Octavio del Rosso, Dei & apost. sedis gratia episcopo Volaterrano, sac. Rom. imperij principe in Hetruria & comite &c., in cathedrali ecclesia, dieb. 14 & 15 iunii anno Domini 1684. Senis, ex typographia Publici, M.DC.LXXXV, superiorum permissu.

In-4°, 4 f. (praefatio, index) - 257 p.-1 f. — Pisa, seminario; Siena, civica.

1684 septembris 30. — SYNODUS DIOECESANA LUCEORIENSIS.

Synodus dioecesana Luceoriensis in Polonia, celebrata die 30 septembris 1684, sub Stanislao Witwicki, episcopo Luceoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 6: „1684, synodus dioecesana Luceoriensis, sub Stanislao Witwicki, Brestae, die 30 septembris celebrata."

1684 octobris 13. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 13 octobris 1684, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453), p. xlj-lij.

1684 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 14 novembris 1684, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 481-5.

1684. — SYNODUS DIOECESANA ALEXANDRINA IX.

Synodus dioecesana Alexandrina IX in Italia, celebrata anno 1684, sub Alberto Mugiasca, episcopo Alexandrino.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 811.

1684. — SYNODUS DIOECESANA AREQUIPENSIS.

Synodus dioecesana Arequipensis in Peruvio, celebrata anno 1684, sub Antonio de Leon, episcopo Arequipensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 139.

1684. — SYNODUS DIOECESANA CLUSINA.

Synodus dioecesana Clusina (Chiusi) in Italia, celebrata anno 1684, sub Lucio Borghese, episcopo Clusino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Rvdentes synodalivm constitvtionvm intexti anno Dom. M.DC.LXXXIV, et fortius intorti anno Dom. M.DC.LXXXIIX, ab illustriss. & reuerendiss. Lvtio Bvrghesio episcopo, pro securitate Clusinae nauis, ne fluctuet. *[Insigne.]* Perusiae, ex typogr. episcopali, apud HH. Laur. Ciani, 1689, superiorum permissu.

In-4° minori, 4 f.-103 p. — Roma, Vaticana.

1684. — STATUTA DIOECESIS DE CUBA.

Statuta dioecesis de Cuba in America, edita anno 1684, post mortem Ioannis Garciae de Palacios, episcopi Sancti-Iacobi de Cuba, qui ea paraverat.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Constitutiones sinodales de Cuba, 1684, por el obispo D. Juan Garcia Palacios. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 375.

1684. — CONCILIA PROVINCIAE LIMANAE, EDITORE F. A. DE MONTALVO.

Concilia Limana, constitvtiones synodales et alia vtilia monumenta, qvibvs beatvs Toribivs, archiepisc. Limanvs, ecclesias Peruani imperij mirifice illustrauit, nunc denuo exarata studio & diligentia doctoris d. Francisci Antonii de Montalvo, Hispalensis, ordinis Sancti Antonij. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Iosephi Vannaccij, M.DC.LXXXIV, svperiorvm permissv.

In-4°, 20 f.-355 p., cum figg. — Roma, Casanatense.

1684 — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1684, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499).

1684. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia, celebrata anno 1684, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471), passim.

1685 maii 5. — SYNODUS DIOECESANA CADURCENSIS.

Synodus dioecesana Cadurcensis in Gallia, celebrata die 5 maii 1685, sub Henrico Guillelmo Le Jay, episcopo Cadurcensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statvts et reglemens dv diocese de Caors, renouvellés & publiés par monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Henri Gvillavme Le Jay, eveque, baron & comte de Caors, dans le synode tenu le 5 may 1685. *[Insigne.]* A Caors, chez François Bonnet, imprimeur ordinaire du roy, de monseigneur l'eveque, du college & de la ville, 1686.

In-12°, 6 f. (praefatio) - 274 p. *(mendose* 174). — Bayeux, chapitre; Grenoble, ville; Toulouse, ville.

1685 maii 9-11. — SYNODUS DIOECESANA BRIXIENSIS.

Synodus dioecesana Brixiensis (Brescia) in Italia, celebrata diebus 9, 10 et 11 maii 1685, sub Bartholomaeo Gradenigo, episcopo Brixiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Constitvtiones, (circa 1685, *titulus supra col.* 35, n. 2).

1685 maii 21-2. — SYNODUS DIOECESANA ANAGNINA I.

Synodus dioecesana Anagnina I in Italia, celebrata diebus 21 et 22 maii 1685, sub Bernardino Masseri, episcopo Anagnino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
1) Constitvtiones et decreta edita et promvlgata ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Bernardino

Masserio, nobili Pervsino, ecclesiae Anagninae episcopo, et Terrae Acuti d., in sva prima synodo, habita Anagniae, diebus XXI & XXII maij 1685. *[Insigne.]* Velitris, apud Paulum Piccinum, anno 1687, superiorum permissu.

In-4° minori, 2 partes, 10 p. (oratio synodalis) - 98 p. - 2 f. (index) - 33 p. - 1 f. — Roma, Vaticana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Dioecesana synodus ab illustriss. et reverendiss. d. d. Jo. Baptista Basso, Anagniae episcopo, et Terrae Acuti domino, celebrata in ecclesia cathedrali, diebus XXV, XXVI et XXVII junii anni MDCCXIII. Romae, MDCCXVI, typis Joannis Mariae Salvioni in archigymnasio Sapientiae, superiorum permissu.

In-4°, XX - 160 p. - 1 f. (errata). — Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 3411; Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, Bibl. naz.; Vercelli, Agnesiana.

P. III: „Synodum dioecesanam ab annis viginti octo non coactam, habituri . . .“

1685 maii 21. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS III.

Synodus dioecesana Pistoriensis III in Italia, celebrata die 21 maii 1685, sub Gerardo Gherardio, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Tertia synodvs dioecesana Pistoriensis celebrata dvodecimo kalendas ivnii, ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. Gherardo Gherardio, episcopo Pistoriensi et Pratensi. *[In fine:]* Pistorii, typis apud Portam veterem *(sic)*, sub signo Fortunae, an. 1685.

In-4°, 7 f. - 27 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 23, haec synodus celebrata est in ecclesia cathedrali Pistoriensi, die 21 maii 1685.

1685 maii 25 - iulii 23. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus a die 25 maii ad diem 23 iulii 1685.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Actes de l'assemblée générale du clergé de France de M.DC.LXXXV concernant la religion, avec des reflexions sur ces actes, par M. D. S. B. M.D.C.LXXXV.

[Pag. sequenti, titulus secundus:] Pleinte de l'assemblée générale du clergé de France contre les calomnies, injures & faussetez que les pretendus reformez ont répanduës & répandent tous les jours dans leurs livres & dans leurs prêches contre la doctrine de l'église, portée au roy, par le clergé en corps, le XIV juillet M.DC.LXXXV. Suivant la copie imprimée à Paris, chez Frederic Leonard, imprimeur ordinaire du roy &c., 1685, avec privilege de sa majesté.

[Titulus partis II:] Reflexions sur les actes de l'assemblée générale du clergé de France de M.DC.LXXXV, concernant la religion, contenües dans une lettre de M. D. S. B. à un de ses amis.

In-12°, 2 partes, 109 p., 1 f. - 222 p. — Le Mans, ville; Roma, Vittorio Emanuele.

2) Actes de l'assemblée generale du clergé de France de M.DC.LXXXV, concernant la religion, avec la relation de ce qui s'est passé au consistoire de Charenton à la signification desdits actes; et des considérations faites par un particulier [ministro Ioanne Claude]. Paris, Fed. Leonard, M.DC.LXXXV.

In-12°. — Troyes, ville.

3) Harangue faite au roy à Versailles, le quatorzième juillet 1685, par Mgr Daniel de Cosnac, assisté de messeigneurs les archevêques, évêques et autres députez de l'assemblée générale tenue à Saint-Germain en Laye, en ladite année 1685. Paris, F. Léonard, 1685.

In-4°, 10 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^5^ 302. — Ipse non vidi.

4) Lettre de quelques protestants pacifiques, au sujet de la réünion des religions, à l'assemblée de messieurs du clergé de France qui se doit tenir à St. Garmain *(sic)* en Laye, le . . . *(vacat)* du mois de may 1685. Imprimé l'an M.DC.LXXXV.

Sine loco nec typ., in-12°, 60 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

5) Reflexions sur la cruelle persecution que souffre l'église reformée de France et sur la conduite & les actes de la derniere assemblée du clergé de ce royaume, avec un examen des pretendues calomnies dont le clergé se plaint au roy dans sa profession de foy à deux colonnes, que les reformés ont répandues dans leurs ouvrages contre l'eglise romaine; le tout pour faire voir à ceux qui sont exposés à la tentation de revolte, quelle est la religion qu'on les force, ou qu'on les veut forcer d'embrasser; l'an M.DC.LXXXV.

Sine loco nec typ., in-12°, 12 f. - 166 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

6) Actes de l'assemblée du clergé de 1685. Paris, 1686.

In-8°. — Torino, Bibl. naz. — Ipse non vidi.

7) Procez verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Saint-Germain-en-Laye, en l'année mil six cens quatre-vingt-cinq, MM. les abbés de Besons, ancien agent, et Hennequin, secrétaires. Paris, impr. de F. Léonard, 1690.

In-folio, 268 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld^5^ 308.

8) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. V, p. 556-636, et append. p. 281-300.

1685 iunii 3-6. — SYNODUS DIOECESANA FARFENSIS.

Synodus dioecesana Farfensis in Italia, celebrata diebus 3, 4, 5 et 6 iunii 1685, sub Carolo Barberini, abbate Farfensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana insignivm abbatiarvm S. Mariae Farfensis et S. Salvatoris Maioris, ord. S. Benedicti, invicem perpetuo vnitarum, celebrata per eminentissimum et reuerendissimum dominum dominvm Carolvm Barberinvm, miseratione diuina tit. S. Laurentij in Lucina presbytervm s. R. e. cardinalem, sacrosanctae basilicae apostolorum archipresbyterum & sacrorum monasteriorum earundem abbatiarum abbatem & perpetuum commendatarium, necnon earundem dioeceseon ac iurisdictionum ordinarivm, dominica infra octauam Ascensionis Domini, ac tribus insequentibus ferijs, diebus nempe tertia, quarta, quinta et sexta mensis iunij, anno Domini 1685. Romae, typis Barberinis, M.DC.LXXXVI, excudebat Dominicus Antonius Hercules, superiorum permissu.

(Titulus partis II:) Lettera pastorale alli vicarii foranei delle diocesi dell' abbazie di Farfa e di

S. Saluatore Maggiore, scritta dall' eminentiss. e reverendiss. sig. card. Carlo Barberino, abbate commendatario, in occasione della distribuzione degl' esemplari stampati del sinodo diocesano delle medesime abbazie, da sua eminenza celebrato nelli 3, 4, 5 e 6 del mese di giugno 1685. In Roma, nella stamperia Barberina, MDCLXXXVIII, per Domenico Antonio Ercole.

In-4°, 2 partes, 20 f. - 1070 p. - 10 f. (index), 27 p. — Avignon, ville; Bologna, università; Carpentras, ville; Genova, Fransoniana; Genova, urbana; Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Novara, seminario; Paris, Bibl. nat. B 2886 et 3413; Paris, Mazarine; Paris, Saint-Sulpice; Parma, Palatina; Roma, Assomptionistes; Roma, collège Canadien; Roma, Vaticana; Siena, civica.

1685 iunii 19. — SYNODUS DIOECESANA MINIATENSIS.

Synodus dioecesana Miniatensis (San-Miniato) in Italia, celebrata die 19 iunii 1685, sub Michaele Carolo de Cortegiani, episcopo Miniatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et acta synodi dioecesanae Miniatensis, habitae in cathedrali ecclesia, xix mensis iunij MDCLXXXV. *[Insigne.]* Florentiae, apud haeredes Francisci Honuphrij, s. Miniat. episc. typogr., svperiorvm permissv.

Sine anno, (1685), in-4°, 112 p. — Firenze, Bibl. naz.

1685 septembris 1-3. — SYNODUS DIOECESANA VILNENSIS.

Synodus dioecesana Vilnensis in Polonia, celebrata diebus 1, 2 et 3 septembris 1685, sub Alexandro Kotowicz, episcopo Vilnensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 6: „1685, synodus dioecesana Vilnensis, sub Alexandro Kotowicz, Vilnae, diebus 1, 2 et 3 septembris celebrata."

1685 novembris 17. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 17 novembris 1685, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 485-8.

1685. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1685, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499).

1685. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia, celebrata anno 1685, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471), passim.

1686 aprilis 24. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 24 aprilis 1686, sub Iacobo de Fieux, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Mandement d'illustrissime et reverendissime pere en Dieu monseigneur Jacques de Fieux, eveque et comte de Toul, publié dans le sinode general, tenu en l'eglise cathedrale, par venerable sieur Me. Charles Claude de Laigle, prêtre, chanoine de l'insigne eglise collegialle de Saint Gengoul, official & vicaire general, le mecredy *(sic)* 24 avril de l'année 1686. A Toul, par A. Laurent & E. Rolin, imprimeurs de monseigneur l'evêque, M. DC. LXXXVI.

In-8° minori, 21 p. — Grenoble, ville.

1686 aprilis 25. — SYNODUS DIOECESANA MARSICANA.

Synodus dioecesana Marsicana in Italia, celebrata die 25 aprilis 1686, sub Francisco Bernardino Corradini, episcopo Marsicano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

„Constitutiones et decreta dioecesanae synodi celebratae ab illustr. et rever. domino d. Francisco Bernardino Corradino, anno Domini 1686, mense aprilis, die 25. Romae, 1715." Ipse non vidi. Hic titulus citatur, p. 7, in opere sequenti.

Synodus, (1817, *titulus supra col.* 323, n. 2).

1686 maii 6-8. — SYNODUS DIOECESANA VENETA.

Synodus dioecesana Veneta in Italia, celebrata diebus 6, 7 et 8 maii 1686, sub Aloysio Sagredo, patriarcha Veneto.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta et decreta synodalia Veneta ab illustriss. & reuerendiss. in Christo patre & d. d. Aloysio Sagredo, miseratione diuina patriarcha Venetiarum Dalmatiaeque primate &c., habita & promulgata in ecclesia patriarchali, diebus 6, 7, 8 mensis maij 1686. *[Insigne.]* Venetiis, M.DC.LXXXVI, ex typographia Pinelliana, svperiorvm permissv et privilegio.

In-4°, 1 f. - 67 p., cum fronte insculpta. — Marseille, ville.

1686 iulii 2. — SYNODUS DIOECESANA LEXOVIENSIS.

Synodus dioecesana Lexoviensis in Gallia, celebrata die 2 iulii 1686, sub Leonoro Francisco Goyon de Matignon, episcopo Lexoviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime Leonor de Matignon, evesque et comte de Lisieux, renouvelées & publiés en son synode tenu le mardy 2 de juillet 1686. *[Insigne.]* A Lisieux, chez Remy le Boullenger, seul imprimeur de l'évêché, M.DC.LXXXVI, avec privilege.

In-8° minori, 40 p. — Grenoble, ville.

1686 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA I.

Synodus dioecesana Beneventana I in Italia, celebrata die 24 augusti 1686, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Prima synodus, (1686, *titulus supra col.* 278, n. 2).

2) Synodus dioecesana Beneventana I anni 1686. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1695.

In-4°. — Roma, Vittorio Emanuele. — Ipse non vidi. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1686 septembris 10-2. — SYNODUS DIOECESANA COMENSIS VII.

Synodus dioecesana Comensis VII in Italia, celebrata diebus 10, 11 et 12 septembris 1686, sub Carolo Stephano Ciceri, episcopo Comensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana VII, celebrata in basilica cathedrali Comensi, diebus 10, 11, 12 men. septembris 1686, ab emin.^{mo} & reu.^{mo} d. d. s. R. e. presb. cardinali Carolo Cicero, episcopo Comen., svpremo pvrpvratorvm patrvm senatvi cooptato, in consistorio secreto habito sub die 2 eiusdem mensis & anni, a sanctissimo domino nostro Innocentio papa XI, ter optimo maximo. *[Insigne.]* Comi, ex typographia Pauli Antonij Caprani, impress. episc., M.DC.LXXXVII.

(P. 152, titulus:) Appendix nonnvllarvm constitutionvm apostolicarvm et episcopalivm, qvae vel in decretis synodalibvs recensentur, vel ecclesiastico gradui sunt scitu proficua. Novocomi, in typographia Pauli Antonij Caprani, impr. epis., M.DC.LXXXVII.

In-8°, 6 f.-240 p.-1 f. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica; Roma, Vaticana; St. Gallen, Stiftsbibliothek.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Acta synodi Comensis, quam, sub auspiciis b. M. virginis immaculatae, illustrissimus ac reverendissimus d. d. Theodorus ex comitibus Valfre de Bonzo, episcopus Comensis, diebus XIII, XIV, XV mensis septembris anni MCMIV, in cathedrali ecclesia celebravit. *[Insigne.]* Comi, MCMV, ex typis Unione tipografica, Rodulphi doct. Ferrari et soc.

In-8°, 367 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 7, mentio synodorum celebratarum: diebus 16, 17 et 18 septembris 1565 sub Ioanne Antonio Volpi episcopo Comensi; 3, 4 et 5 aprilis 1579 sub eodem; anno 1598 sub Philippo Archinti; diebus 16, 17 et 18 maii 1618 sub eodem; 18, 19 et 20 septembris 1633 sub Lazaro Carafino; 13, 14 et 15 septembris 1672 sub Ambrosio Torriani; 10, 11 et 12 septembris 1686 sub cardinali Carolo Ciceri.

1686 novembris 12. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 12 novembris 1686, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 488-93.

1686 novembris 14. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 14 novembris 1686, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453), p. lij-ix.

1686. — COLLECTIO CONCILIORUM HISPANIAE, AUCTORE I. SAENZ DE AGUIRRE.

Triplex adest editio, annis 1686, 1693 et 1753.

1) Notitia conciliorvm Hispaniae, atqve novi orbis, epistolarvm decretalivm, et aliorvm monvmentorvm sacrae antiquitatis, ad ipsam spectantium, magna ex parte hactenus ineditorum, qvorvm editio paratvr Salmanticae, cum notis & dissertationibus, svb avspiciis catholici monarchae Caroli secvndi, stvdio et vigiliis m. fr. Iosephi Saenz de Agvirre, Benedictini, in Salmanticensi academia, post quinque cathedras theologiae scholasticae & doctrinae morum, primarij s. scripturae interpretis, regij ac supremi s. inquisitionis Hispaniarum senatus iam a tredecim annis censoris & a secretioribus consilijs, insignis collegij S. Vincentio sacri semel & iterum abbatis. Salmanticae, apud Lvcam Perez, vniversitatis typographum, anno M.DC.LXXXVI, svperiorvm permissv.

(Titulus frontis:) Agvirre notitia compendiaria, sive epitome brevis ac dilvcida conciliorvm omnivm Hispaniae, epistolarum decretalivm, et aliorvm monvmentorvm vetervm ad illam spectantivm, quorvm integra editio paratur Salmanticae, quatuor iustis voluminibus, vt qvilibet possit facile ac breviter mediocrem illorum omnium cognitionem adipisci & in promptu habere.

In-8°, 495 p. — Amiens, ville; Bruxelles, bibl. royale; Lyon, ville; Roma, Maristes.

2) Collectio maxima conciliorum omnium Hispaniae et novi Orbis, epistolarumque decretalium celebriorum, necnon plurium monumentorum ad illam spectantium, cum notis et dissertationibus, quibus sacri canones, historia ac disciplina ecclesiastica et chronologia accurate illustrantur. Tomus

primus, cura & studio Josephi Saenz de Aguirre, Benedictinae congregationis Hispaniarum magistri generalis, regii ac supremi fidei senatus consultoris, in Salmanticensi academia doctoris theologi ac post plures alias cathedras, primarii sacrorum bibliorum interpretis, nunc s. R. e. presbyteri cardinalis tituli S. Balbinae, protectoris regni Siciliae. Romae, M. DC. XCIII, typis Joannis Komarek Bohemi, apud S. Angelum custodem, superiorum permissu.

... Tomus secundus ... Romae, M. DC. XCIV, typis Jo. Jacobi Komarek Bohemi, prope SS. Vincentium & Anastasium, in trivio, superiorum permissu.

... Tomus tertius (ut II).

... Tomus quartus (ut I).

In-folio, 4 vol., 8 f. (dicatio) - XVI p. (index) - 750 p. - 1 f., XXVIII p. (dicatio, index) - 764 p., XXVIII p. (approb., index) - 692 p., 14 f. (praefatio, index) - 767 p., cum fronte insculpta ab Arnoldo van Wersterhout Antverp.

In-folio, 4 vol. — Carpentras, ville; Genova, università; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Louvain, université; Lyon, ville; Milano, Ambrosiana; Montpellier, ville; Nîmes, ville; Paris, Bibl. nat. B 461; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Toulouse, ville.

3) Collectio maxima conciliorum omnium Hispaniae et novi orbis, epistolarumque decretalium celebriorum necnon plurium monumentorum veterum ad illam spectantium, cum notis & dissertationibus quibus sacri canones, historia ac disciplina ecclesiastica & chronologia accurate illustrantur, cura et studio Josephi Saenz de Aguirre, benedictinae congregationis Hispaniarum magistri generalis, regii ac supremi fidei senatus consultoris, in Salmanticensi academia doctoris theologi, ac, post plures alias cathedras, primarii sacrorum bibliorum interpretis, s. R. e. presbyteri cardinalis tituli S. Balbinae, protectoris regni Siciliae; editio altera, in sex tomos distributa, et novis additionibus aucta. Tomus primus (II, III, IV, V, VI) ad sanctissimum patrem Benedictum XIV, pontificem maximum, auctore Josepho Catalano, oratorii S. Hieronymi Charitatis presbytero. Romae, M. DCCLIII, ex typographia Antonii Fulgonii, apud Sanctum Eustachium, superiorum permissu. *Alii tomi annis* 1753, 1753, 1753, 1754, 1755, 1755.

In-folio, 6 tomi, XL-358 p., XXIV-495 p., XII-475 p., XII-476 p., XII-530 p., XVI-491 p. — Lucca, Grande-Chartreuse; Lyon, ville; Paris, Saint-Sulpice; Parma, Palatina; Roma, Alessandrina; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana; Toulouse, ville.

1686. — SYNODUS DIOECESANA ASSISIENSIS.

Synodus dioecesana Assisiensis in Italia, celebrata anno 1686, sub Francisco Nerli, episcopo Assisiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordinationes editae in synodo Assisiensi celebrata ab emin.^{mo} et rev.^{mo} d. d. Francisco, tit. S. Mathaei in Mervlana s. R. e. presbytero card. Nerlio, eivsdem ecclesiae episcopo, anno Domini MDCLXXXVI. *[Insigne.]* Romae, apud Ioannem Baptistam Bussottum, 1686.

In-4°, 134 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

2) Ordinationes editae in synodo Assisiensi, celebrata ab emo & rmo d. d. Francisco, tit. S. Matthaei in Merulana s. R. e. presb. card. Nerlio, ejusdem ecclesiae episcopo, cum anno Domini MDCLXXXVI, tum diebus XVIII & XIX octobris anno Domini MDCLXXXIX, una cum posterioribus decretis sac. congregationum & concilii Romani, restitutae, confirmatae & pro regula cleri sui propositae & decretae ab illustrissimo & reverendissimo domino d. Octavio, comite de Arrengheria, patritio Bonnoniae, nunc ejusdem ecclesiae episcopo sanctae apostolicae sedi immediate subjecto, in sua synodo celebrata in cathedrali ecclesia S. Rufini, epis. & martyris, diebus XI, XII & XIII septembris anno Domini M.DCC.XLI. *[Insigne.]* Romae, ex typographia Komarek, in via Cursus, 1744, superiorum facultate.

In-4° minori, 10 f. (indictio, oratio synodalis) - 132 p. — Roma, Vaticana.

P. 125-32, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1686. — STATUTA DIOECESIS BURDIGALENSIS.

Statuta dioecesis Burdigalensis in Gallia, edita anno 1686, sub Ludovico d'Anglure de Bourlemont, archiepiscopo Burdigalensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances et constitutions synodales, decrets et reglemens, donnés au dioceze de Bordeaux par feus nosseigneurs le cardinal de Sourdis, Henry Descoubleau de Sourdis, Henry de Béthune, archevêques de Bordeaux, reveus, confirmés & augmentés par monseigneur Lovis d'Anglvre de Bovrlemont, archevêque de Bordeaux, primat d'Aquitaine, et reimprimés par son ordre. *[Insigne.]* A Bordeaux, chés la veûve de G. de la Court et N. de la Court, imprimeur du roy & de monseigneur l'archevêque, 1686, avec approbation & permission.

In-8°, 4 f. - 512 p. - 7 f. (index). — Carcassonne, séminaire; Paris, Bibl. nat. ancien B 1490; Paris, Saint-Sulpice.

1686. — STATUTA DIOECESIS EGITANENSIS.

Statuta dioecesis Egitanensis (Guarda) in Lusitania, edita anno 1686, sub Ludovico da Silva, episcopo Egitanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitucioes synodaes do bispado da Guarda; segunda impressão f. Louis da Silva. Lisboa, 1686. — Opus citatum apud Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 102.

1686. — CONVENTUS CLERI HUNGARICI.

Conventus cleri Hungarici, habitus anno 1686, adversus declarationem quatuor propositionum ecclesiae Gallicanae.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 438.

1686. — SYNODUS DIOECESANA MIDENSIS.

Synodus dioecesana Midensis (Meath) in Hibernia, celebrata anno 1686, sub Iacobo Cusack, episcopo Midensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 230.

1686. — SYNODUS DIOECESANA MINDONIENSIS SIVE DUMIENSIS.

Synodus dioecesana Mindoniensis sive Dumiensis (Mondoñedo) in Hispania, celebrata anno 1686, sub Gabriele Ramirez de Arellano, episcopo Mindoniensi sive Dumiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 52.

1686. — SYNODUS DIOECESANA OLERONENSIS.

Synodus dioecesana Oleronensis in Gallia, celebrata anno 1686, sub Francisco Carolo de Salette, episcopo Oleronensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil des anciennes et nouvelles ordonnances du diocèse d'Oleron, imprimé par ordre de monseigneur l'illustrissime & reverendissime Joseph de Revol, évêque d'Oleron. *[Insigne.]* A Pau, chez Jérôme Dupoux, imprimeur de monseigneur l'évêque d'Oléron, M.DCCXII.

(P. 7 secundus titulus:) „Ordonnances et instructions synodales, faites par feu monseigneur l'illustrissime et reverendissime François Charles de Salette, évêque d'Oleron, pour le clergé de son diocèse, & publiées dans son synode de l'année 1686.

(Tertius titulus:) Recueil des mandemens et ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime Joseph de Revol, évêque d'Oleron.

In-12°, 2 partes, 93-249 p.-3 f. — Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 5584 et 16665; Reims, archevêché.

1686. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1686, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499).

1686. — SYNODUS DIOECESANA SOLSONENSIS.

Synodus dioecesana Solsonensis in Hispania, celebrata anno 1686, sub Emmanuele de Alba, episcopo Solsonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 75.

1687 aprilis 9. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 9 aprilis 1687, post mortem Iacobi de Fieux, episcopi Tullensis, sed praeparata ab ipso.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Mandement de feu illustrissime et reverendissime pere en Diev, monseigneur Jacques de Fieux, vivant evesque et comte de Toul, qu'il vouloit faire publier dans son premier synode general. A Toul, par Alexis Laurent & Estienne Rolin, imprimeurs de messieurs du chapitre, M.DC.LXXXVII.

In-8° minori, 59 p.

P. 3: „Mandement d'illustrissime et reverendissime père en Dieu monseigneur Jacques de Fieux, evesque et comte de Toul, pvblii *(sic)* dans le sinode general tenu en l'eglise cathedrale, par venerable sieur Me. Charles Claude de Laigle, prêtre chanoine de l'insigne collegialle de S. Gengoul, official et vicaire general, le mercredy 9 avril de l'année 1687."

Hoc mandatum est sub data: Parisiis, die 1 martii 1687.

1687 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA GRATIANOPOLITANA.

Synodus dioecesana Gratianopolitana in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1687, sub Stephano Le Camus, episcopo Gratianopolitano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales dv diocese de Grenoble par monseignevr l'eminentissime et reverendissime cardinal le Camus, evêque et prince de Grenoble. Et se vend à Grenoble, chés Alexandre Giroud, libraire de son eminence, à la salle du palais, 1690, et à Lyon, chés Claude Rey, ruë Mercière, à la Couronne d'épines, 1690, avec privilège.

In-12°, 23-522 p., cum effigie cardinalis Le Camus. — Autun, séminaire; Avignon, ville; Carpentras, ville; Chambéry, ville; Fribourg (Suisse), cantonale; Lyon, ville; Marseille, ville; Orléans, ville; Roma, Maristes.

2) Ordonnances synodales du diocèse de Grenoble, par monseigneur l'éminentissime et révérendissime cardinal le Camus, évêque et prince de Grenoble. A Paris, chez André Pralard, ruë Saint Jacques, à l'Occasion, M.DC.XC, avec privilège du roy.

In-12°, 6 f.-360 p. — Avignon, ville; Bayeux, chapitre; Douai, ville; Grenoble, séminaire; Grenoble, ville; Le Mans, ville; Lyon, missionnaires diocésains; Metz, séminaire; Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 5558; Paris, Saint-Sulpice.

3) Recueil des ordonnances synodales dv diocese de Grenoble, pvblié dans le synode tenu à Grenoble, par monseigneur l'eminentissime & reverendissime cardinal le Camus, evêque & prince de Grenoble, le 16 avril 1687. A Grenoble, chés Alexandre Giroud, libraire de son eminence monseig. le cardinal le Camus & du clergé, à la salle du palais, 1690, avec privilege.

In-12°, 1 f.-30 p. (avertissement, index, privilège)-522 p. — Annecy, séminaire; Bourg, séminaire.

1687 aprilis 28. — SYNODUS DIOECESANA BERGOMENSIS III.

Synodus dioecesana Bergomensis III in Italia, celebrata die 28 aprilis 1687, sub Daniele Giustiniani, episcopo Bergomensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Acta, (1737, *titulus supra col.* 405, n. 2), p. 281-8.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Bergomensis ecclesiae, (1910, *titulus supra col.* 367), p. CIX-X.

1687 maii 11-5. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA.

Synodus dioecesana Placentina in Hispania, celebrata diebus 11, 12, 13, 14 et 15 maii 1687, sub Iosepho Ximenes Samaniego, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus diocesana del obispado de Plasencia, celebrada por el ilvstrissimo y reverendissimo señor don fr. Joseph Ximenez Samaniego, obispo de Plasencia, del consejo de su magestad el rey nuestro señor, y sv theologo en la real junta de la inmacvlada concepcion de la madre de Dios &c., en la civdad de Plasencia, los dias XI, XII, XIII, XIV y XV del mes de mayo del año de M.DC.LXXXVII. Con licencia, en Madrid, en la oficina de Melchor Alvarez, año M.DC.LXXXXII.

In-8° maiori, 16 f.-464 p. — Bibl. del Escorial; Roma, Vittorio Emanuele.

1687 maii 13. — SYNODUS DIOECESANA DERTHONENSIS.

Synodus dioecesana Derthonensis in Italia, celebrata die 13 maii 1687, sub Carolo Francisco Ceva, episcopo Derthonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta edita et promvlgata in synodo dioecesana s. Dertonen. ecclesiae, qvam illvstriss. et reverendiss. d. d. Carolvs Franciscvs Ceva, Dei et apostolicae sedis gratia, eiusdem ecclesiae episcopus, marchio, comes &c., habuit anno MDCLXXXVII, adiectis insvper decretis concilij Mediolanen. prouincialis VII, nonnullis etiam summorum pontificum constitutionibus, declarationibus sacrarum congregationum, multisque alijs additis scitu necessarijs & ad ecclesiasticam disciplinam spectantibus. *[Insigne.]* Dertonae, ex typographia fratrum de Violis.

Sine anno (1687), in-8°, 8 f.-300 p. — Milano, Ambrosiana; Piacenza, civica; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 217, haec synodus celebrata est die 13 maii 1687. P. 157-216, concilium provinciale Mediolanense VII anni 1609. P. 217-300, appendix documentorum ad synodum Derthonensem attinentium.

1687 maii 14. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS IV.

Synodus dioecesana Pistoriensis IV in Italia, celebrata die 14 maii 1687, sub Gherardo Gherardio, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Qvarta synodus dioecesana Pistoriensis, celebrata ab illvstrissimo ac reverendissimo d. d. Gherardo Gherardio, episcopo Pistoriensi ac Pratensi, pridie idvs maii M.DC.LXXXVII. *[Insigne.]* Pistorii, apud Portam Veterem, sub signo Fortunae, 1687, svperiorvm permissv.

In-4°, 10 f.-20 p. — Lucca, governativa.

1687 maii 22. — SYNODUS DIOECESANA DIENSIS.

Synodus dioecesana Diensis in Gallia, celebrata die 22 maii 1687, sub Armando de Montmorin, episcopo Diensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Ordonnances synodales de monseigneur l'illustrissime & révérendissime Gabriel de Cosnac, par la grâce de Dieu & du saint siège apostolique, évêque & comte de Die, conseiller du roy en tous ses conseils, publiées dans le synode tenu à Die, le 15 du mois de juin 1706. A Valence, chez J. Gilibert, imprimeur ordinaire du roy, de messeigneurs les évêques de Valence & Die & de l'université, M.DCC.VI.

In-8°, 162 p.-3 f. (index). — Avignon, ville; Grenoble, ville.

P. 4, mentio synodi celebratae die 22 maii 1687.

1687 maii 25-7. — SYNODUS DIOECESANA ALBANENSIS.

Synodus dioecesana Albanensis in Italia, celebrata diebus 25, 26 et 27 maii 1687, sub Flavio Chigi, cardinali episcopo Albanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Albanensis, ab eminentis. ac reverendis. d. d. Flavio, s. R. e. card. Chisio, episcopo Albanensi, celebrata in ecclesia cathedrali, svb diebvs XXV, XXVI et XXVII mensis maii, anno a reparata salute M.DC.LXXXVII. Romae, typis Io. Iacobi Komarek Bohemi, MDCLXXXIX, svperiorvm permissv.

In-4°, 7 f.-424 p.-1 f. (errata). — Genova, università; Grenoble, ville; Lucca, governativa; Paris, Bibl. nat. B 1960 et 1961; Parma, Palatina; Roma, Alessandrina; Roma, Assomptionistes; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele; Siena, civica.

1687 iunii 18. — SYNODUS DIOECESANA ARGENTINENSIS.

Synodus dioecesana Argentinensis in Alsatia, celebrata die 18 iunii 1687, sub Guillelmo Egon von Fuerstenberg, episcopo Argentinensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Mandata promulgata in synodo habita Argentinae, die 18 junii anno 1687, nova editio. Argentinae, MDCCXXI, typis viduae Michaelis Storckii, eminentissimi ac serenissimi principis ac episcopi & universit. Argent. cathol. typogr.

In-8°, 3 partes, 29, 16, 14 p.-1 f. — Roma Angelica; Strasbourg, séminaire.

2) Lünig, *Spicileg. eccles.*, contin., parte II, p. 1007.

3) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 179-86.

1687 iulii 24. — STATUTA DIOECESIS LUGDUNENSIS.

Statuta dioecesis Lugdunensis in Gallia, edita die 24 iulii 1687, sub Camillo de Neuville, archiepiscopo Lugdunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Règlemens et ordonnances, faites par monseigneur l'illustrissime & reverendissime archevêque & comte de Lyon, primat de France, commandeur des ordres du roy & son lieutenant general au gouvernement de Lyon, pays de Lyonnois, Forests & Beaujollois, imprimez de nouveau selon l'ordre des matières, avec quelques arrests & déclarations concernant la iuridiction ecclesiastique. *[Insigne.]* A Lyon, chez Antoine Jullieron, seul imprimeur & libraire ordinaire du roy, du clergé & de la ville, en la place de Confort, aux deux Vipères, M.DC.LXXXVII, avec privilège de monseigneur l'archevêque.

In-8°, 213 p.-6 f. — Autun, séminaire; Lyon, facultés catholiques; Lyon, Jésuites; Lyon, missionnaires diocésains; Lyon, séminaire; Lyon, ville; Roma, Maristes.

P. 6, haec statuta edita sunt a Camillo de Neuville, archiepiscopo Lugdunensi, extra synodum, sub data: Lugduni, die 24 iulii 1687.

1687 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA II.

Synodus dioecesana Beneventana II in Italia, celebrata die 24 augusti 1687, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Beneventana II anni 1687. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1687.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

2) Secvnda dioecesana synodvs s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCLXXXVII. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M.DC.LXXXVII, superiorum permissu.

In-4°, 60 p.-1 f. — Roma, bibliop. Bocca.

3) Synodus dioecesana Beneventana II anni 1687. Editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1696.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif, l. c.

1687 novembris 18. — SYNODUS DIOECESANA SPIRENSIS.

Synodus dioecesana Spirensis in Germania, celebrata die 18 novembris 1687, sub Ioanne Hugone von Orsbeck, episcopo Spirensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Collectio processuum synodalium dioecesis Spirensis, (1786), p. 493-7.

1687 novembris 30-decembris 2. — SYNODUS DIOECESANA PACTENSIS.

Synodus dioecesana Pactensis in Sicilia, celebrata diebus 30 novembris, 1 et 2 decembris 1687, sub Matthaeo Fatio, episcopo Pactensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones dioecesanae synodi, quas illustriss. ac reuerendiss. dominus f. d. Matthaevs Fatio, ord. Praedicatorvm, s. t. magister, episcopus Pactensis, regius consiliarius &c., omnibus suae dioecesis ouibus, iuxta s. conc. Trid. sacrorumque can. normam seruandas decreuit, anno Domini 1687, die 30 novembris. *[Insigne.]* Panormi, ex typographia Iacobi Epiro, 1688. Impr. Vanni, v. g., impr. Ramundetta, r. p.

In-4°, 373 p. — Milano, Ambrosiana; Roma, Vaticana.

P. 367, haec synodus celebrata est diebus 30 novembris, 1 et 2 decembris 1687.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 952.

1687 decembris 12. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 12 decembris 1687, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453), p. lx-iv.

1687. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS.

Synodus dioecesana Dertusensis (Tortosa) in Hispania, celebrata anno 1687, sub Severo Thoma Auther, episcopo Dertusensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constituciones synodales de Tortosa, 1687, por el obispo d. fr. Severo Tomás Auter. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 378.

2) Constitvtiones, (1697, *titulus supra col.* 223).

1687. — STATUTA DIOECESIS MACERATENSIS.

Statuta dioecesis Maceratensis in Italia, edita anno 1687, sub Fabritio Paulucci, episcopo Maceratensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illustriss. & reuerendiss. d. d. Fabritio Pavlvcci, episcopo Maceraten. et Tolentinati, aeditae anno M.DC.LXXXVII. Maceratae, M.DC.LXXXVII, ex officina episcopali Muti & Sassi, svperiorvm permissv.

In-4°, 64 p. — Parma, Palatina; Roma, Propaganda.

Data synodi non indicatur.

1687. — SYNODUS DIOECESANA MUTINENSIS.

Synodus dioecesana Mutinensis in Italia, celebrata anno 1687, sub Carolo Molza, episcopo Mutinensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Actiones et constitutiones synodi dioecesanae, quam, anno sacro 1900, instituit atque peregit

Michael Napotnik, princeps episcopus Lavantinus, sanctitatis suae praelatus domesticus, pontificio solio assistens, caesarei-austriaci ordinis Francisci Iosephi magna cruce insignis, praepositus ecclesiae S. Mauritii et S. Magdalenae Frisaci in Carinthia, caes. et reg. capellanus aulicus, imperii austriaci senatus comitiorumque ducatus Styriae sodalis perpetuus, sacrae theologiae doctor, collegii doctorum theologicae facultatis in c. r. universitate scientiarum Vindobonensi membrum, litterariae societatis Leoninae austriacae sodalis honorarius, numismate bellico et numismate iubilaeo-memoriali pro armatis copiis condecoratus etc. etc. *[Insigne.]* Marburgi, 1901, sumptibus princ. episc. ordinariatus Lavantini, typis typographiae S. Cyrilli.

In-8°, 2 f.-601-VI p. — Roma, collegio Germanico; Roma, Vaticana.

P. 120, 134 et 147, haec synodus dioecesana celebrata est, tribus sessionibus, diebus 4, 5 et 7 septembris 1900.

Mentio habetur conciliorum et synodorum celebratorum locis et annis, ut infra:

P. 5, syn. dioec. Lavantina, 11 iunii 1381.

P. 6, syn. dioec. Lavantina, 1883.

P. 6, conc. Sydneiense I, 1885.

P. 6, conc. Sydneiense II, 1895.

P. 6, conc. prov. Mexicanum, 1898.

P. 6, syn. dioec. Melchitica in monte Libano, 1900.

P. 7, syn. dioec. Argentina, 1894, 1896 et 1899.

P. 7, syn. dioec. Stanislaopoliensis, 1897.

P. 7, syn. dioec. Premisliensis, 1898.

P. 7, syn. dioec. Veneta, 9 augusti 1898.

P. 8, syn. dioec. Leodiensis, celebrata anno 1898, sub Victore Iosepho Doutreloux.

P. 8, syn. dioec. Mutinensis et Nonantulae, 1900; ultima Mutinensis celebrata fuit anno 1687; ultima Nonantulae anno 1690.

P. 8, synodi dioecesanae Brixinenses annis 1606 et 1767.

P. 8, syn. dioec. Ragusina, diebus 17, 18 et 19 octobris 1900, sub Iosepho Marcelić, episcopo Ragusino.

P. 7, titulus: Constitutiones synodales seu statuta dioecesana ab illustr. ac reverend. dd. Leonardo, episcopo Basileensi et Luganensi, decretae in dioecesana synodo Lucernae rite celebrata, promulgatae. Solodori, 1899, in-8°, 43-162 p.

P. 17, mentio primae synodi dioecesanae Lavantinae celebratae anno 1896.

P. 17, titulus: Synodus dioecesana, quam novis temporum necessitatibus accomodatam scripsit, constituit et celebravit in sua cathedrali ecclesia, Fridericus Foschi, episcopus Cerviensium, die 15, 14 et 13 calendas novembris anno 1892. Pars prima: constitutiones, (pars altera: commentaria). Romae, typis Vaticanis, 1893.

1687. — SYNODUS DIOECESANA OSCENSIS.

Synodus dioecesana Oscensis (Huesca) in Hispania, celebrata anno 1687, sub Petro Gregorio y Antillon, episcopo Oscensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 37.

1687. — SYNODUS DIOECESANA PORTUENSIS.

Synodus dioecesana Portuensis in Lusitania, celebrata anno 1687, sub Ioanne de Sousa, episcopo Portuensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Portuensis in Lusitania, celebrata anno 1687, impressa eodem anno. — Cf. Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 110.

2) Synodus dioecesana Portuensis in Lusitania, celebrata anno 1687, impressa anno 1785. — Cf. Gams, l. c.

1687. — SYNODUS DIOECESANA SIBINICENSIS.

Synodus dioecesana Sibinicensis in Dalmatia, celebrata anno 1687, sub Ioanne Dominico Caligari, episcopo Sibinicensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 419.

1687. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1687, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), fol. 2.

1687. — SYNODUS DIOECESANA VALENTINA.

Synodus dioecesana Valentina in Hispania, celebrata anno 1687, sub Ioanne Thoma de Rocaberti, archiepiscopo Valentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constituciones sinodales de Valencia, en sínodo de 1687, por el obispo D. Fr. Tomás de Rocaberti. Valencia, ap. Bordazar, 1687.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 378.

1687. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia, celebrata 1687, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471).

1688 ianuarii 18-maii 2. — SYNODUS DIOECESANA SANCTI-IACOBI IN CHILE IV.

Synodus dioecesana Sancti-Iacobi in Chile IV, celebrata a die 18 ianuarii ad diem 2 maii 1688, sub Bernardo Carrasco Saavedra, episcopo Sancti-Iacobi in Chile.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Sinodos diocesanos del arzobispado de Santiago de Chile, celebrados por los ilustrisimos señores doctor don frai Bernardo Carrasco Saavedra,

i doctor don Manuel de Aldai i Aspee. Nueva-York, Eduardo Dunigan i hermano, nº 371, Broadway, 1858.

In-8°, 424 p. — Lyon, abbé Martin; Paris, Bibl. nat. B 23919.

P. 7-130; „Sinodo diocesano que celebro el ilustrisimo i reverendisimo señor doctor maestro don frai Bernardo Carrasco i Saavedra, obispo de Santiago de Chile," a die 18 ianuarii ad diem 2 maii 1688.

P. 131-293: „Sinodo diocesano que celebro el ilustrisimo señor doctor don Manuel del Aldai i Aspee, obispo de Santiago de Chile, a die 4 ianuarii ad diem 22 aprilis 1763.

P. 133: „Concluyo que habiendo pasado el dilatado tiempo de setenta y tres annos, desde la ultima synodo de esta diocesi." Ergo nulla synodus inter annos 1688 et 1763.

P. 245-50, series episcoporum Sancti-Iacobi de Chile. In hac serie mentio habetur sequentium synodorum:

P. 245, syn. I, anno 1586, sub Didaco de Medellin. P. 246, syn. II, anno 1612, sub Ioanne Perez de Espinosa. P. 247, syn. III, anno 1670, sub Didaco Humanzoro. P. 248, syn. IV, anno 1688, sub fratre Bernardo Carrasco. P. 250, syn. V, anno 1763, sub Manuele de Alday y Aspee.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 143.

1688 martii 9-11. — SYNODUS DIOECESANA SPALATENSIS I.

Synodus dioecesana Spalatensis I in Dalmatia, celebrata diebus 9, 10 et 11 martii 1688, Stephano Cosmo, episcopo Spalatensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constitutiones synodi dioecesanae Spalatensis, editae ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Stephano Cosmo, archiepiscopo Spalatensi, alias Salonitano, primate Dalmatiae ac totius Croatiae, in sua prima synodo habita Spalati, in ecclesia metropolitana, diebus 9, 10 & 11 martii 1688. Patavii, M.DC.XC, apud Jo. Franciscum Brigoncium, superiorum permissu.

In-8°, 2 f.-206 p.-7 f. — Lucca, governativa; Roma, Vallicelliana.

2) Synodus dioecesana Spalatensis anni 1688. Editio secunda, Spalati, 1875.

In-8°. — Ipse non vidi.

1688 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA TORNACENSIS.

Synodus dioecesana Tornacensis in Belgio, celebrata die 4 maii 1688, sub Gilberto de Choiseul du Plessis de Praslin. episcopo Tornacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1675, *titulus supra col.* 385), X, 111-4.

1688 maii 10. — SYNODUS DIOECESANA TUSCULANA.

Synodus dioecesana Tusculana in Italia, celebrata die 10 maii 1688, sub Iacobo Franzoni, cardinali episcopo Tusculano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs, (1690, *titulus supra col.* 414, n. 2).

1688 iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA TRECENSIS.

Synodus dioecesana Trecensis in Gallia, celebrata die 1 iunii 1688, sub Dionysio Francisco Bouthillier de Chavigny, episcopo Trecensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statvts, (circa 1688, *titulus supra col.* 281, n. 1).

2) Statuts, (1706, *titulus supra col.* 319, n. 2), p. 57-79.

3) Statuts, (1729, *titulus supra col.* 320, n. 3), p. 59-80.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

4) Lalore, *Les synodes,* (1867, *titulus supra col.* 282, n. 2), p. 16.

1688 iunii 10. — SYNODUS DIOECESANA PADERBORNENSIS.

Synodus dioecesana Paderbornensis in Germania, celebrata die 10 iunii 1688, sub Hermanno Werner von Wolf-Metternich, episcopo Paderbornensi.

Exstant constitutiones in opus cui titulus:

1) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 115-76.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Acta et decreta synodi dioecesanae Paderbornensis, praeside reverendissimo et illustrissimo domino Conrado Martin, episcopo Paderbornensi, praelato domestico et solio assistente Pii p. p. IX, ss. theologiae doctore etc. etc., diebus 8, 9 et 10 octobris anni MDCCCLXVII habitae. Paderbornae, sumptibus et typis Ferd. Schoeningh, MDCCCLXVII.

Iu-8°, XXXIV-175 p. — Fribourg (Suisse), séminaire; Roma, Vaticana.

P. XVI: „In dioecesi Paderbornensi postrema synodus dioecesana a praesule Hermanno Wernero anno 1688 habita est."

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 300.

4) Mansi, *Concil.,* (1910), XLIII, 320 D.

1688 septembris 8. — SYNODUS DIOECESANA ABBATIAE S. SILVESTRI DE NONANTULA.

Synodus dioecesana abbatiae Sancti Silvestri de Nonantula in Italia, celebrata die 8 septembris 1688, sub Iacobo de Angelis, abbate Sancti Silvestri de Nonantula.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana avgvstae abbatiae S. Sylvestri de Nonantvla, nullo medio s. sedi apostolicae subiecta, ab eminentiss. et reverendiss. domino Iacobo, tit. S. Mariae de Aracaeli s. R. e. presbyt. cardinali de Angelis, eiusdem abbatiae abbate ac perpetuo commendatario, celebrata in cathedrali ecclesia S. Sylvestri, die 8 septembris

M.DC.LXXXVIII. *[Insigne.]* Bononiae, M.DC.XCI, typis Petri Mariae de Montibus, superiorum permissu.

In-4°, 6 partes, 4 f.-106 p.-2 f.-79 p.-1 f.-26 p.-2 f.-58 p.-1 f.-46 p.-1 f.-59 p.-4 f. (index). — Bologna, università; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 369; Reims, archevêché; Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana; Roma, Vittorio Emanuele; Siena, civica.

Sequuntur quinque appendices.

1688 septembris 9-11. — SYNODUS DIOECESANA CREMENSIS.

Synodus dioecesana Cremensis in Italia, celebrata diebus 9, 10 et 11 septembris 1688, sub Mario Antonio Zollio, episcopo Cremensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Cremensis, habita ab illvstriss. & reverendiss. d. d. Marco Antonio Zollio, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Cremensi, die IX septembris & duobus sequentibus, in cathedrali Cremae, M.DC.LXXXVIII, cum nonnullis decretis & constitutionibus apostolicis additis ad regimen ecclesiarum & ministrationem sacramentorum praecipue spectantibus. Bergomi, apud fratres Rubeos, 1688, svperiorvm permissv.

In-4°, 86 p. — Lucca, governativa.

2) Synodus dioecesana Cremensis, habita ab illustriss. et reverendiss. d. d. Ludovico Callini, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Cremensi, in cathedrali Cremae, die 29 aprilis & duobus sequentibus, anno MDCCXXXVII, pontificatus sanctissimi in Christo patris et d. n. d. Clementis papae XII, anno VII. Brixiae, MDCCXXXVII, ex typographia Joannis-Mariae Rizzardi, superiorum facultate.

(Pars secunda:) Synodus dioecesana Cremensis, habita ab illustriss. et reverendiss. d. d. Marco Antonio Zollio, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Cremensi, die IX septembris & duobus sequentibus, in cathedrali Cremae, anno MDCLXXXVIII, cum nonnullis decretis & constitutionibus apostolicis additis ad regimen ecclesiarum & ministrationem sacramentorum praecipue spectantibus.

In-8° maiori, 2 partes, 168-60 p. — Milano, Ambrosiana; Paris, Saint-Sulpice; Piacenza, civica. Cf. Mansi, XXXVIII, 435.

Parte I, p. 123-66, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1688 septembris 12-4. — SYNODUS DIOECESANA ASCULANA.

Synodus dioecesana Asculana Piceni in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 septembris 1688, sub Iosepho Sallustio Fandolfi, episcopo Asculano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones synodales Ascvlanae, sanctiss. in Christo patri ac domino domino nostro Alexandro divina providentia papae VIII dicatae, a Josepho Salustio Fadulfo, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo & principe Asculano, habitae in sua prima dioecesana synodo, sub diebus 12, 13, 14 septembris anni 1688, in cathedrali ecclesia Asculana, et, sub inclyto sanctitatis suae auspicio, in dioecesanorum Asculanorum felicitatem typis cusae ac evulgatae in primo sui pontificatus optimi exordio. Romae, ex typographia Jo. Jacobi Komarek, MDCXC, svperiorvm facvltate.

In-4°, 11 f.-323-10 p. (catalogus episcoporum)-1 f. — Genova, università; Marseille, ville; Paris, Saint-Sulpice; Piacenza, civica.

F. 3: „Quas pro duarum ecclesiarum gregibus continendis sacrorum iurium constitutiones comparavi, et clero dum praefui Amerino, vel nuper Asculano, utrisque synodice congregatis, evulgare curaveram sub Innocentio XII, haustis laticibus ex fonte sanctionum praesulis Antonii Mariae Gratiani, Amerinorum episcopi, necnon plurium insignioris ecclesiae Asculanae praesulum, nempe ex Petri Camajani [annis 1566-79], cardinalis Hieronymi Bernerii [annis 1586-603], Sigismundi Donati [annis 1605-41] ac Iulii cardinalis Gabriellii [annis 1642-68] et Philippi de Montibus [annis 1670-80], meorum praedecessorum, legibus in lucem edi contingit."

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Asculanae ecclesiae, (1903, *titulus supra col.* 129), p. 432.

1688 septembris 14 vel 24. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 14 vel 24 septembris 1688, sub Iacobo Benigno Bossuet, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Oeuvres de Bossuet, évêque de Meaux, revues sur les manuscrits originaux et les éditions les plus correctes. Tome premier (-XLIII). A Versailles, de l'imprimerie de J. A. Lebel, imprimeur du roi, 1815 (-1819).

In-8°, 43 vol. — Speyer, Priesterseminar.

T. VII, p. 3-4, statuta edita a Iacobo Benigno Bossuet, episcopo Meldensi, in synodo dioecesana celebrata die 24 alias (p. 6) 14 septembris 1688.

P. 5-27, statuta synodalia, edita ab eodem in synodum celebrata Meldis, die 16 augusti 1691.

P. 28-34, statuta edita ab eodem in synodo celebrata Meldis, 16 octobris 1698.

T. XXXI-III, inest: Defensio declarationis conventus cleri gallicani anni 1682 de ecclesiastica potestate, VI-715 p., 2 f.-660 p., 2 f.-694 p.

1688 octobris 11. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 11 octobris 1688, sub Frederico Christiano von Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 176-8.

1688 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA III.

Synodus dioecesana Beneventana III in Italia, die 25 octobris 1688, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Tertia dioecesana synodvs Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo

patre & domino fr. Vincentio Maria ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 25 octobris anno Domini MDCLXXXVIII. *[Insigne.]* Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, MDCLXXXVIII, superiorum permissu.

In-4°, 68 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 1992.

P. 29-68, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodus dioecesana III Beneventana anni 1688. Editio II. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1696.

In-4°. — Citatur apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1688. — CONVENTUS EXTRAORDINARIUS CLERI GALLICANI.

Conventus extraordinarius cleri Gallicani, habitus anno 1688.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Actes des assemblées du clergé, 30 septembre 1688, 5 et 7 octobre 1688. Paris, 1688.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

2) Procès-verbal de l'assemblée de MM. les archevêques et évêques qui se sont trouvés à Paris, le 30 septembre 1688.

In-4°. — Le Mans ville. — Ipse non vidi.

3) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. V, append., p. 301-22.

1688. — SYNODUS DIOECESANA CLUSINA.

Synodus dioecesana Clusina (Chiusi) in Italia, celebrata anno 1688, sub Lucio Borghese, episcopo Clusino.

De hac synodo confer opus cui titulus: Rudentes, (1689, *titulus supra col.* 501).

1688. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1688, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1688. — SYNODUS DIOECESANA ZAGRABIENSIS.

Synodus dioecesana Zagrabiensis in Hungaria, celebrata anno 1688, sub Martino Borkovich, episcopo Zagrabiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 398-403.

Hunc autem episcopum mortuum fuisse die 31 octobris 1687 asserit Gams, *Series episcoporum,* p. 388.

1689 martii 7. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 7 martii 1689, sub Frederico Christiano von Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 186.

1689 martii 28-30. — SYNODUS DIOECESANA LAUDENSIS VI.

Synodus dioecesana Laudensis VI in Italia, celebrata diebus 28, 29 et 30 martii 1689, sub Bartholomaeo Menatti, episcopo Laudensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana Lavdensis sexta, ab ill.^{mo} et rev.^{mo} domino d. Bartholomaeo Menatto, Dei & sanctae sedis gratia episcopo Lauden. & comite &c., ac eiusdem s. sedis apud Heluetios & Rhaetos eorumque subditos & confoederatos, cum facultate legati de latere, nuntio apostolico, nec non s. s. d. n. papae praelato domestico & assistente, habita & celebrata, feria secunda, tertia & quarta post dominicam in passione, scilicet diebus 28, 29 & 30 mensis martij anni 1689, additis pluribus constitutionibus apostolicis & sacrarum congregationum declarationibus, quibus decreta illustrantur & confirmantur. Lavdae, MDCXC, typis Caroli Antonij Severi, impressoris episcopalis.

In-4°, 2 f.-272 p. (mendose 172). — Genova, urbano; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat. B 2083; Piacenza, civica.

P. 85-102, sermones habiti in synodo.

P. 103-270, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Synodus, (1756, *titulus supra col.* 349, n. 2), p. 290.

3) Synodus, (circa 1896, *titulus supra col.* 350, n. 3), p. VIII.

1689 maii 1. — SYNODUS DIOECESANA RIPANA.

Synodus dioecesana Ripana in Italia, celebrata die 1 maii 1689, sub Georgio Mainardi, episcopo Ripano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in dioecesana synodo ab illvstriss. et reverendiss. d. Io. Georgio Maynardo, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Ripano, promvlgata kalendis maii anno Domini M.DC.LXXXVIIII. Firmi, 1693, apud Io. Franciscum Bolis & fratres, dominorum superiorum permissu.

In-4° minori, 358 p. — Roma, Vaticana.

P. 146-350, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1689 maii 5-7. — SYNODUS DIOECESANA VICENTINA.

Synodus dioecesana Vicentina in Italia, celebrata diebus 5, 6 et 7 maii 1689, sub Ioanne Baptista Rubini, episcopo Vicentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta illustrissimi et reuerendissimi d. d. Ioannis Baptistae Rubini, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopi Vicentini, ducis, marchionis & comitis, promvlgata in synodo Vicentina habita die V, VI & VII mensis maij anni M.DC.LXXXIX. Vicentiae, apud haeredes Iacobi Amadei, impressores episcopales, 1689.

In-4°, 2 partes, 4 f.-99-74 p. — Piacenza, civica.

Pars II continet documenta ad hanc synodum attinentia.

1689 maii 31. — SYNODUS DIOECESANA ALATRINA.

Synodus dioecesana Alatrina in Italia, celebrata die 31 maii 1689, sub Stephano Ghirardelli de Castelfidardo, episcopo Alatrino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Alatrina, celebrata die 31 maii 1689, sub Stephano Ghirardelli, de Castelfidardo, episcopo Alatrino.

Codex ms. asservatus in cathedrali ecclesia Alatrina. — Mihi communicavit canonicus Marini.

1689 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA IV.

Synodus dioecesana Beneventana IV in Italia, celebrata die 24 augusti 1689, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Qvarta dioecesana synodvs s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCLXXXIX. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M.DC.LXXXIX, superiorum permissu.

In-4°, 118 p.-1 f. (index). — Roma, bibliop. Bocca.

P. 3, huius synodi praeses fuit Petrus Paulus Piani, iuris utriusque doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis archiepiscopi qui aderat conclavo.

P. 4, synodus celebrata est Beneventi, in ecclesia patrum societatis Iesu.

2) Idem opus, editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1697.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1689 septembri. — SYNODUS DIOECESANA POSNANIENSIS.

Synodus dioecesana Posnaniensis in Polonia, celebrata mense septembri 1689, sub Stanislao Witwicki, episcopo Posnaniensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 6: „1689, synodus dioecesana Posnaniensis, sub Stanislao Witwicki, Posnaniae, mense septembri celebrata."

1689 octobris 6-1691 februarii 1. — ALEXANDER PAPA VIII.

Alexander VIII (Petrus Vitus Ottoboni), natus Venetiis, die 16 aprilis 1610, electus papa die 6 octobris 1689, coronatus die 15, mortuus die 1 februarii 1691.

Alexandri VIII vita et constitutiones habentur in operibus quibus tituli:

1) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 861 C, n. 15), p. 114-6 et 129-31.

2) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 860 C, n. 14), I, 79-119; IV, 216-8; XII, 1-70.

3) Ripoll, *Bullarium*, (1729-40), VI, 389-95; VII, 354-5 et 496-7.

4) Bullarium Romanum, (1733-44, *titulus supra col.* 417, n. 8), IX, 1-101.

5) Magnum bullarium Romanum, (Luxemburgi, 1742), VII, 74-111.

6) Collectionis bullarum Vatic., (1747-52, *titulus supra col.* 266, n. 10), III, 278-9.

7) Bullarum ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 863 A, n. 18), XX, 1-167.

1689 octobris 18. — SYNODUS DIOECESANA ASSISIENSIS.

Synodus dioecesana Assisiensis in Italia, celebrata die 18 octobris 1689, sub Carolo Salvatori, episcopo Assisiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Assisiensis anni 1689. Romae, 1689.

In-4°. — Ipse non vidi.

2) Ordinationes, (1744, *titulus supra col.* 509, n. 2).

1689. — SYNODUS DIOECESANA NUCERINA.

Synodus dioecesana Nucerina in Italia, celebrata anno 1689, sub Emygdio Lenti, episcopo Nucerino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Nvceriae Paganorvm, celebrata & promulgata per illvstrissimvm et reverendissimvm dominvm d. Emygdivm Lenti, patritivm Ascvlanvm, iuris vtriusque doctorem, Dei & apostolicae sedis gratia episcopum Nucerinum, et contra vassalles dicti episcopatus tam in causis ciuilibus quam in mixtis dominum & baronem. Romae, apud Tynassum, M.DC.LXXXX, superiorum permissu.

In-4° minori, 2 partes, 32 f. (praefatio, oratio, index) - 200 - 117 p. (formularium). — Roma, Vaticana.

F. 2-4, dicatur synodus Ioanni Baptistae Spinulae, Ianuensi, archihospitali S. Spiritus de Urbe commendatori, sub data: Nuceriae Paganorum, die 10 decembris 1689. Ergo synodus habita est anno 1689.

1689. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1689, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1689. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata anno 1689, sub Iacobo de Fieux, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts sinodaux de feu illustrissime et reverendissime seigneur messire Jacques de Fieux, vivant evêque comte de Toul, avec les ordonnances sinodales faites par illustrissimes & reverendissimes seigneurs messires Henry de Thiard de Bissy & François Blovet de Camilly, ses successeurs. *[Insigne.]* A Toul, par Alexis Laurent, imprimeur du roi & de monseigneur l'évêque, MDCCXII.

In-8°, 3 f.-226 p. — Nancy, ville; Paris, Bibl. nat. B 17178; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Troyes, ville.

Contenta in opere:

P. 78-91, syn. celebrata die 24 aprilis 1686.
P. 91, syn. anno 1689.
P. 91-102, syn. anno 1690.
P. 128-34, syn. die 29 aprilis 1699.
P. 134-41, syn. die 21 aprilis 1700.
P. 141-2, syn. die 6 aprilis 1701.
P. 142-6, syn. anno 1702.
P. 147-53, syn. die 18 aprilis 1703.
P. 153-5, syn. die 2 aprilis 1704.
P. 155-61, syn. die 22 aprilis 1705.
P. 161-7, syn. die 14 aprilis 1706.
P. 167-78, syn. die 4 maii 1707.
P. 178-87, syn. die 18 aprilis 1708.
P. 187-94, syn. die 10 aprilis 1709.
P. 194-8, syn. die 30 aprilis 1710.
P. 198-213, syn. die 15 aprilis 1711.

1689 circa. — SYNODUS DIOECESANA BRIXIENSIS.

Synodus dioecesana Brixiensis in Italia, celebrata circa annum 1689, sub Bartholomaeo Gradenigo, episcopo Brixiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesana Brixiensis, ab illustrissimo ac reverendissimo d. d. Iacobo Maria Corna Pellegrini, Dei et apostolicae sedis gratia sanctae Brixianae ecclesiae episcopo, praelato dom. ss. pont. solio assist. ac comite, celebrata diebus III, IV et V septembris an. Dom. MDCCCLXXXIX, sui pontif. VII, praecon. XV. Brixiae, ex typographaeo Queriniano, MDCCCLXXXIX.

In-4° minori, XCIX-409 p. — Milano, Ambrosiana; Milano, seminario; Pisa, arcivescovato; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. XXIX: „Cum a ducentis iam annis et ultra, praedecessores nostri dioecesanam synodum rite convocare nequiverint ...“

1689 circa. — SYNODUS DIOECESANA ELNENSIS.

Synodus dioecesana Elnensis in Gallia, celebrata circa annum 1689, sub Ludovico Haberto de Montmort, episcopo Elnensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuta synodalia dioecesis Elnensis, ab illustrissimo et reverendissimo in Christo patre dd. Natali-Matthaeo-Victore-Maria Gaussail, episcopo Elnensi, promulgata in synodo habita diebus 28 et 29 septembris anno Domini 1893. Perpiniani, ex typis Caroli Latrobe, M.DCCCXCIV.

In-8°, 351 p. — Paris, Bibl. nat. B 40114.

P. 8: „Les constitutions synodales publiées en 1789 par monseigneur de Leyris-d'Esponchez reproduisent, à peu de choses près, celles qu'avaient publiées, cent ans auparavant, monseigneur Habert de Montmort.“

P. 297: „Ordinatio illustrissimi ac reverendissimi dd. Philippi Gerbet, episcopi Elnensis, in dioecesana synodo anni 1855 publicata, ad promulganda decreta concilii provinciae Albiensis anno 1850 celebrati.“

P. 337: „Jean V Térès, évêque de Perpignan (1579-1586), publia plusieurs livres de constitutions synodales.“

P. 342: „Philippe I Gerbet, évêque de Perpignan (1855-1864), tient un mémorable synode, 24-29 septembre 1855.“

1683-1690. — CONCILIUM PROVINCIALE DUBLINENSE I.

Concilium provinciale Dublinense I in Hibernia, celebratum inter annos 1683 et 1690, sub Patricio Russel, archiepiscopo Dublinensi.

Bibliographia:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1690 martii 29-31. — SYNODUS DIOECESANA THEANENSIS.

Synodus dioecesana Theanensis (Teano) in Italia, celebrata diebus 29, 30 et 31 martii 1690, sub Iosepho Nicolao Giberti, episcopo Theanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales dioecesis Theanensis, ab illvstriss. et reverendiss. domino d. Iosepho Nicolao Giberto, Dei & apost. sedis gratia episcopo Theani, editae in cathedrali ecclesia, die 29, 30 & 31 mensis martii anno 1690. *[Insigne.]* Maceratae, typis Hieronymi Saxij, 1694, svperiorvm permissv.

In-8°, 4 f.-324 p.-8 f.-792 p. (appendix)-1 f. — Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana.

1690 aprilis 26-7. — SYNODUS DIOECESANA VOLATERRANA II.

Synodus dioecesana Volaterrana II in Italia, celebrata diebus 26 et 27 aprilis 1690, sub Octavio del Rosso, episcopo Volaterrano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales et decreta condita ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Octavio

del Rosso, Dei et s. sedis apostolicae gratia episcopo Volaterrano, sacri Rom. imperii principe in Etrvria et comite palatino, promulgata in secunda synodo die 26 & 27 aprilis 1690, in cathedrali ecclesia Volaterrana. *[Insigne.]* Florentiae, apud Vincentinni Vangelisti, super. permissu, 1690.

In-4°, 136 p. — Firenze, Bibl. naz.; Pisa, seminario; Roma, Vaticana.

P. 121-36, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1690 maii 8. — SYNODUS TERRITORII SANCTI-GALLI.

Synodus territorrii Sancti-Galli in Helvetia, celebrata Rosaceni, die 8 maii 1690, sub Caelestino Gondrati, abbate Sancti-Galli.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Acta et decreta conventus generalis clericorum territorii Sancti Galli, in ecclesia Rosacena celebrati, ab illustrissimo & reverendissimo s. i. princìpe et abbate monasterii S. Galli, Coelestino Gondrati, anno 1690, die 8 maii, nunc denuo ad utilitatem eiusdem cleri, paucis innovatis, recusa, typis ejusdem monasterii S. Galli, M. D. CCLXIII.

In-4°, 43 p. — St.-Gallen, Stiftsbibliothek.

1690 maii 9. — SYNODUS DIOECESANA SUANENSIS I.

Synodus dioecesana Suanensis I in Italia, celebrata die 9 maii 1690, sub Dominico Maria della Ciaja, episcopo Suanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones synodales editae et promulgatae ab illustriss. & reverendiss. d. d. fr. Dominico Maria della Ciaia, patritio Senense & episcopo Suanense, in quinta sua dioecesana synodo habita Pitiliani, die quarta & quinta maii 1706; et in unum referuntur etiam ea quae sancita et promulgata fuere in aliis quatuor synodis habitis ab eodem illustriss. et reverendiss. d., nempe in prima habita Suanae, die 9 mensis maii 1690, in secunda habita Sconbriani, 20 aprilis 1693, in tertia habita Pitiliani, 15 maii 1696, et in quarta habita iterum Pitiliani, die 22 maii 1703. Montefalisco, MDCCVII, ex typographia seminarii, superiorum permiss.

(Partis II titulus:) Appendice delle bolle, decreti, dichiarazioni e lettere della sagra congregazione, editti, istruttioni & altri documenti, che vengono citati a suoi luoghi, nel sinodo presente. In Montefiascone, MDCCVI, nella stamperia del seminario, con licenza de' superiori.

In-4°, 2 partes, 1 f.-xxxxiv p. (dicatio, indictio, index) - 96 - 200 p. (appendix documentorum). — Siena, civica.

1690 maii 26 - iulii 17. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus a die 26 maii ad diem 17 iulii 1690.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Listes *(titulus supra col.* 481, n. 1).

1) Etat et département de la somme de 4000000 de livres que l'assemblée générale du clergé de France tenue à St. Germain en Laye, en l'année 1690, a résolu de donner et d'imposer et de lever sur tous les diocèses et les bénéfices du royaume.

Grenoble, ville, codex ms. 1912, saeculi XVIII, 360/235 millim., 129 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 606.

2) Délibération de l'assemblée générale du clergé de France pour l'emprunt de cinq millions cinq cens mil livres, faisant partie des douze millions de don gratuit accordé au roy, etc. Impr. de Fr. Léonard, 1690.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

3) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à St. Germain-en-Laye, en 1690. Paris, F. Muguet, 1693.

In-8°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

4) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. V, p. 637-94.

1690 maii 29 - 30. — SYNODUS DIOECESANA IUSTINOPOLITANA I.

Synodus dioecesana Iustinopolitana I (Capodistria) in Italia, celebrata diebus 29 et 30 maii 1690, sub Paulo Naldini, episcopo Iustinopolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ivstinopolitana synodvs prima, qvam illustriss. & reuerendiss. in Christo pater & dominus d. fr. Pavlvs Naldini, sanctae ecclesiae Iustinopolis episcopus &c., in sua cathedrali, diebus 29 et 30 maij anno Domini 1690, habuit & celebrauit. *[Insigne.]* Venetiis, M. DC. XC, apud Io. Franciscum Valuasensem, superiorum permissu.

In-4°, 62 p. - 1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 3388.

P. 5: „Dioecesanam synodum, quam post annum secundum supra quadragesimum coactam, ineffabili Dei ope, nuper celebravimus."

1690 iunii 19. — SYNODUS DIOECESANA AUXIMANA III.

Synodus dioecesana Auximana III in Italia, celebrata die 19 iunii 1690, sub Antonio Bichi, episcopo Praenestino, et ecclesiae Auximanae administratore.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta in tertia Avximana synodo promulgata, decima nona iunij M. DC. XC, coram eminentissimo et reuerendissimo domino d. Antonio cardinali Bichio, episcopo Praenestino, ecclesiam Auximanam administrante, sedente Alexandro VIII, pont. opt. max. Maceratae, ex typographia Caroli Zenobij, M. DC. XC, dd. svperiorvm permissv.

In-4°, 78 p. - 1 f. (errata). — Roma, bibliop. Bocca.

1690 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA V.

Synodus dioecesana Beneventana V in Italia, celebrata die 24 augusti 1690, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Quinta dioecesana synodus S. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo

patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCXC. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M.DC.XC, superiorum permissu.

In-4°, 58 p. - 1 f. — Roma, bibliop. Bocca.

1690 septembris 12-4. — SYNODUS DIOECESANA TARVISINA.

Synodus dioecesana Tarvisina in Italia, celebrata diebus 12, 13 et 14 septembris 1690, sub Ioanne Baptista Sanudo, episcopo Tarvisino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones illustrissimi et reverendissimi d. d. Ioannis Baptistae Sanvdo, Dei & apostolicae sedis gratia episcopi Taruisini, ss. d. n. d. Alexandri pp. VIII pontificij solij episcopi assistentis, promulgatae in synodo diaecesana, diebus 12, 13, 14 mensis septembris 1690. Tarvisii, typis Io. Baptistae de Blanchis, 1690, impress. episcopal., superiorum permissu ac priuileg.

In-8° maiori, 151 p. — Roma, Vaticana.

1690 septembris 13. — SYNODUS DIOECESANA FESULANA.

Synodus dioecesana Fesulana in Italia, celebrata die 13 septembris 1690, sub Philippo Nerio Altovita, episcopo Fesulano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Fesvlana synodvs dioecesana, Fesvlis celebrata, in ecclesia cathedrali, idibus septembris MDCLXXXX, ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Philippo Nerio Altovita, episcopo Fesvlano et comite Tvrichii. *[Insigne.]* Florentiae, apud Caesarem & Franciscum de Bindis, typograph. episcop. Fesul., superiorum permissu, 1690.

In-4°, 108 p. - 1 f. (index). — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

1690 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA MINIATENSIS.

Synodus dioecesana Miniatensis (San-Miniato) in Italia, celebrata die 3 octobris 1690, sub Michaele Carolo Cortigiani, episcopo Miniatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Miniatensis synodvs dioecesana, in cathedrali ecclesia celebrata die tertia octobris MDCLXXXX ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Michaele Carolo Cortigiani, episcopo Miniatensi. *[Insigne.]* Florentiae, apud Caesarem & Franciscum de Bindis, typograph. episcop. Miniat., superiorum permissu, 1691.

In-8° maiori, 47 p. — Firenze, Bibl. naz.; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Vaticana.

1690 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA NOVIOMENSIS.

Synodus dioecesana Noviomensis in Gallia, celebrata die 3 octobris 1690, sub Francisco de Clermont-Tonnerre, episcopo Noviomensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'église et diocèse de Noyon. *[Insigne.]* Noyon, chez Louïs Mauroy, imprimeur de monseigneur, proche l'église de Saint Pierre, MDCXC.

In-4°, 21 p. — Paris, Mazarine.

P. 3, haec statuta edita sunt a Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi, in synodo celebrata die 3 octobris 1690.

1690 novembris 9. — SYNODUS DIOECESANA QUEBECENSIS I.

Synodus dioecesana Quebecensis I in Canada, celebrata die 9 novembris 1690, sub Ioanne Baptista de la Croix Chevrière de Saint-Valier, episcopo Quebecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts, ordonnances et lettres pastorales de monseigneur de Saint-Valier, evêque de Quebec, pour le règlement de son diocèse. *[Insigne.]* A Paris, chez Simon Langlois, ruë Saint Etienne des Grès, au bon Pasteur, M.DCC.III, avec privilège du roy.

In-8°, 146 p. - 2 f. — Paris, Bibl. nat. B 5011.

P. 16-20, statuta synodi Quebecensis I, celebratae die 9 novembris 1690.

P. 43-53, statuta synodi Quebecensis II, celebratae in civitate dicta Ville-Marie, a die 8 ad diem 11 martii 1694.

P. 68-78, statuta synodi Quebecensis III, celebratae die 27 februarii 1698.

P. 79-88, statuta synodi Quebecensis IV, celebratae die 8 octobris 1700.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 176.

1690 novembris 16. — STATUTA ARCHIDIACONATUS BRABANTIAE IN ECCLESIA LEOD.

Statuta archidiaconatus Brabantiae in ecclesia Leodiensi in Belgio, edita die 16 novembris 1690, sub Ioanne Ludovico van Elderen, episcopo Leodiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Praxis pastoralis seu continuatio theologiae moralis, auctore Io. Henrico Manigart. Tomus tertius, in quo continentur bullae, constitutiones apostolicae et mandata episcopalia dioecesis Leodiensis, de quibus facta fuit mentio in duobus prioribus tomis, scitu necessaria rectoribus curae animarum, vicariis ac aliis ecclesiasticis. Accedunt decreta synodi dioecesanae Leodiensis anno 1618 celebratae, statuta generalia ecclesiarum collegiatarum cleri secundarii Leodiensis, necnon statuta archidiaconalia etiam novissima. Leodii, typis S. Bourguignon, inclytae civitatis typographi, via vulgo Neuvice, sub signo Libri aurei, cum privilegio s. eminentiae, necnon caesar. majest.

Sine anno (circa 1756), in-8°, 1 f.-30 p. (mandatum Ioannis Theodori, episcopi Leodiensis, 1 septembris 1756)-436 p. — Liège, séminaire.

Contenta in opere:

P. 189-90, extractum e statutis synodalibus Leodiensibus, de anno 1548.

P. 237-66, decreta synodi Leodiensis celebratae diebus 24, 25 et 26 aprilis 1618.

P. 317-23, statuta archidiaconatus Leodiensis, edita a Paulo Ioanne barone a Groisbeeck, praeposito et archidiacono Leodiensi, abbate saeculari Dinantensi, domino temporali de Francwarez etc., sub data: Leodii, die 16 septembris 1655.

P. 323-32, epitome statutorum archidiaconatus Campiniae maioris in ecclesia cathedrali Leodiensi, quae pro populi intelligentia fuerunt in lingua flandrica excusa, Leodii, apud Guillelmum Hovium, typographum serenissimi, de mandato reverendissimi domini Henrici a Ruyschembergh, canonici Leodiensis et archidiaconi Campiniae, anno 1612.

P. 332-58, statuta archidiaconatus Hasbaniae in ecclesia Leodiensi, edita per Arnoldum a Bocholtz, praepositum Hildeshemensem et Tungrensem, archidiaconum Hasbaniae in ecclesia Leodiensi, domino temporali de Bocholtz, Corteschem etc., sub data: Leodii, die 15 septembris 1612. Publicatae sunt hae ordinationes in concilio [id est in districtu] Trudonensi, die 24 septembris 1612, in concilio Hasselensi die 25, in concilio Tungrensi die 27, et in concilio Traiectensi die 1 octobris 1612.

P. 358-83, statuta archidiaconatus Hannoniae in ecclesia Leod., ex iure canonico doctrinaque s. Caroli cardinalis Borromaei collecta, in hac dioecesi sanctionibus consuetudinibusque potissimum recepta, authoritate reverendi admodum per-illustris et generosi domini d. Anthonii Hyeronimi *(sic)*, comitis de Duras, canonici et archidiaconi Hannoniae in ecclesia Leodiensi, collegiatae ecclesiae Beatae Mariae virginis oppidi Huensis praepositi, domini temporalis de Kerckum, Goë, Haslebrouck etc., renovata, et iuxta edicta serenissimi episcopi et principis Leodiensis ampliata, modificata, publicata et in lucem edita. Haec statuta pro parochis et clericis archidiaconatus Hannoniae, edita sunt sub data: Leodii, die 15 iunii 1702, et publicata sunt in concilio [id est in districtu] Stattensi, die 18 iulii, in concilio Florinensi die 27 iulii, in concilio Castiletensi die 28 iulii, in concilio Thudinensi die 7 augusti 1702.

P. 383-8, statuta archidiaconatus Brabantiae in ecclesia Leodiensi, edita ab Ioanne Hermanno de Stockhem, Leodiensis ecclesiae canonico, et in eadem Brabantiae archidiacono, sub data: Leodii, die 16 novembris 1690.

P. 388-410, statuta archidiaconatus Condrosii in ecclesia Leodiensi, edita ab Ioanne ab Elderen, canonico et archidiacono Condrosii in ecclesia Leodiensi, praeposito ecclesiae collegiatae S. Bartholomaei Leodiensis, domino temporali de Rechoven, Roest etc., pro parochis huius archidiaconatus, sub data: Leodii, die 2 septembris 1633. Hae constitutiones publicatae sunt in concilio [id est in districtu] Remacli ad pontem, die 26 aprilis 1634.

P. 411-4, statuta archidiaconatus Arduennae in ecclesia Leodiensi, edita a Ferdinando Alexandro Iosepho, comite de Liedekerke, ex baronibus d'Acre, ecclesiae Leodiensis canonico, et in eadem Arduennae archidiacono, necnon collegiatae Sancti Martini praeposito etc., pro parochis huius archidiaconatus, sub data: Leodii, die 8 ianuarii 1716.

P. 415-8, statuta eiusdem archidiaconatus, edita ab Aegidio Francisco de Surlet, ecclesiae Leodiensis canonico, ac in eadem Arduennae archidiacono, praeposito saeculari collegiatae ecclesiae Sancti Bartholomaei Leodiensis ac domino in temporali loci de Roost, pro parochis huius archidiaconatus, sub data: Leodii, die 5 iulii 1656.

P. 419-22, statuta et consuetudines concilii [id est districtus] Chimacensis, collecta anno 1622, auctoritate Christophori a Bloquerie, archidiaconi Famennae.

2) Bullae constitutiones apos. & mandata episcopalia dioec. Leodiensis; accedunt decreta synodi dioecesanae Leodiensis 1618, statuta generalia collegiarum *(sic)* nec non statuta archidiaconalia novissima. Leodii, typis S. Bourguignon, 1756.

In-8°, 30 p. (praefatio)-436 p. — Tournai, évêché.

Hoc opus idem est ac praecedens, cum novo titulo.

1690 novembris 29-decembris 1. — SYNODUS DIOECESANA SARNENSIS II.

Synodus dioecesana Sarnensis II in Italia, celebrata diebus 29 et 30 novembris et 1 decembris 1690, sub Nicolao Antonio de Tura, episcopo Sarnensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Secvnda synodvs dioecesana ecclesiae Sarnensis, celebrata ab illvstriss. & reverendiss. domino Nicolao Antonio de Tvra, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Sarnensi, dominica XXVII post Pentecosten, die XXIX nouembris, cum duobus diebus sequentibus, anno Domini MDCLXXXX, sedente Alexandro VIII pontifice optimo maximo. Beneventi, typis Francisci Benzi, MDCXCIII, svperiorvm permissv.

In-4° minori, 2 f. (indictio)-80 p. — Roma, Vaticana.

P. 43-80, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1690. — STATUTA DIOECESIS ALBARRACINENSIS.

Statuta dioecesis Albarracinensis in Hispania, edita anno 1690, sub Michaele Hieronymo Fuenbuena, episcopo Albarracinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constituciones sinodales de Albarracin, por el obispo D. Miguel Jerónimo Fuebuena, 1690.

In-4°. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 374.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 5.

1690. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI SILVESTRI DE NONANTULA.

Synodus abbatiae Sancti Silvestri de Nonantula in Italia, celebrata anno 1690.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Actiones, (1900, *titulus supra col.* 516), p. 18. Forte eadem synodus ac 1688 septembris 8.

1690. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioeccsana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1690, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1690. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata anno 1690, sub Henrico Pontio de Thyard de Bissy, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1712, *titulus supra col.* 527), p. 91-102.

1690. — SYNODUS DIOECESANA ZAGRABIENSIS.

Synodus dioecesana Zagrabiensis in Hungaria, celebrata anno 1690, sub Ignatio Alexandro Mikulich, episcopo Zagrabiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Peterffy, *Sacra concilia,* (1742, *titulus supra col.* 7, n. 2), II, 403-9.

1684-1691. — CONCILIUM PROVINCIALE DUBLINENSE II.

Concilium provinciale Dublinense II in Hibernia, celebratum inter annos 1684 et 1691, sub Patricio Russel, archiepiscopo Dublinensi.

Bibliographia:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1691 ianuarii 9. — CONGREGATIO EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Congregatio episcoporum provinciae Mechliniensis, celebrata Bruxellis, in palatio archiepiscopali, die 9 ianuarii 1691, praesidente Humberto Guillelmo a Precipiano, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Reginaldo Cools, episcopo Ruraemundensi, Ioanne Ferdinando de Beughem, episcopo Antverpiensi et Guilielmo Bassery, episcopo Brugensi.

De hoc conventu confer opus cui titulus:
Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.,* (1828, *titulus supra col.* 27), I, 570-7, ex copia authentica.

1691 martii 7. — SYNODUS DIOECESANA TUTELENSIS.

Synodus dioecesana Tutelensis (Tulle) in Gallia, celebrata die 7 martii 1691, sub Humberto Ancelin, episcopo Tutelensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts et règlemens du diocèse de Tulle, revus et augmentez par monseigneur l'illustrissime & reuerendissime evêque, seigneur & vicomte de Tulle, & publiez dans le synode tenu le 7 mars 1691. *[Insigne.]* A Tulle, chez Jean Seb. Dalvy, imprimeur de monseigneur l'illust. & reverend. evêque & du clergé, 1692.

In-8° minori, X-108 p.-2 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 21401; Paris, Saint-Sulpice.

1691 maii 7. — SYNODUS DIOECESANA PARMENSIS.

Synodus dioecesana Parmensis in Italia, celebrata die 7 maii 1691, sub Thoma Saladini, episcopo Parmensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Synodvs dioecesana ab episcopo Parmensi Thoma Saladino habita, anno Domini 1691, nonis maij, ineunte mense quarto interregni pontificij ab obitu Alexandri octavi, publicata vero 18 kal. septembris, elapso iam mense a die creationis sanctissimi d. n. Innocentii XII. *[Insigne.]* Parmae, apud Galeatium Rosatum, impressorem episcopalem.

Sine anno (1691), in-4°, 2 f.-371 p., cum fig. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa; Modena, Estense; Paris, Bibl. nat.; Paris, Mazarine; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, seminario.

1691 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA BISUNTINA.

Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia, celebrata die 29 maii 1691, sub Antonio Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuta seu decreta in synodo dioecesana Bisuntina edita et publicata, die 29 maii anno Domini 1691.

Sine loco nec anno, in-4°, 4 p. — Carpentras, ville.

1691 iulii 12-1700 septembris 27. — INNOCENTIUS PAPA XII.

Innocentius XII (Antonius Pignatelli), natus Neapoli, die 13 martii 1615, electus papa die 12 iulii 1691, coronatus die 15, mortuus die 27 septembris 1700.

Innocentii XII vita et constitutiones habentur in operibus quibus tituli:

1) Collectio bvllarvm, constitvtionvm, brevivm et ordinationvm hactenus ineditarum, sanctissimi domini nostri d. Innocentii divina providentia papae XII, dicata sanctitati eivsdem Innocentii XII, cum apostillis marginalibus & indice i. v. d. Georgij de Firmanis, patritij Hadriensis. *[Insigne.]* Romae, typis reu. camerae apost., M.DC.XCVII.

In-folio, 2 f.-322 p. — Genova, Fransoniana; Genova, urbana; Roma, Casanatense; Roma, Vaticana.

2) Bullarium S. Joannis de Deo, (1724, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 859 C, n. 12), p. 12 seq.

3) Bullarium Terrae sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 861 C, n. 15), p. 117-20.

4) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 860 C, n. 14), I, 119-320; IV, 218-26; XII, 71-350.

5) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 396-436; VII, 355-68 et 497-500; VIII, 494-5.

6) Vecchi, *Collectio,* (1732-43, *titulus apud* Mansi XXXVI[bis], 861 D, n. 18), t. I, passim.

7) Bullarium Romanum, (1733-44, *titulus supra col.* 417, n. 8), IX, 103-547.

8) Magnum bullarium Romanum, (Luxemburgi, 1742), VII, 111-298.

9) Collectionis bullarum Vatican., (1747-52,

titulus supra col. 266, n. 10), III, 279-82.

10) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 995 A, n. 17), I, 238-45.

11) Bullarum, ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 863 A, n. 18), XX, 168-947.

1691 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA VI.

Synodus dioecesana Beneventana VI in Italia, celebrata die 24 augusti 1691, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Sexta dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno MDCXCI. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M.DC.XCI, superiorum permissu.

In-4°, 51 p. — Roma, bibliop. Bocca.

2) Synodus dioecesana VI Beneventana, anni 1691. Editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1698.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1691 septembris 6. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 6 septembris 1691, sub Iacobo Benigno Bossuet, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts et ordonnances synodales pour le diocèse de Meaux, donnez à Meaux le 16 aoust 1691. *[Insigne.]* A Paris, 1691.

Sine typ., in-4°, 27 p. — Paris, Bibl. nat. B 2291, 2298 et E 2400; Paris, Sainte-Geneviève.

P. 3 et 27, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata a Iacobo Benigno (Bossuet), episcopo Meldensi, die 6 septembris 1691. Data 6 augusti 1691, indicat tempus quo statuta fuerunt confecta.

2) Œuvres de Bossuet, (1815-9, *titulus supra col.* 521), VII, 5-27.

1691 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 26 septembris 1691, sub Iacobo Antonio Morigia, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Florentinae, celebratae in ecclesia metropolitana, die XXVI mensis septembris anni MDCXCI. *[Insigne.]* Florentiae, MDCXCII, apud Vincentium Vangelisti, archiepiscopalem typographum, superiorum permissu.

In-4°, xvj p. (praefatio, oratio synodalis) - 99 p. — Firenze, Bibl. naz.; Pisa, università; Roma, Vaticana; Siena, civica.

1691 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA NOVIOMENSIS.

Synodus dioecesana Noviomensis in Gallia, celebrata die 2 octobris 1691, sub Francisco de Clermont-Tonnerre, episcopo Noviomensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales de l'eglise et diocese de Noyon. *[Insigne.]* A Noyon, chez Louïs Mauroy, imprimeur de monseigneur, proche l'eglise de Saint Pierre, MDCXCI.

In-8°, 14 p. — Chartres, ville.

P. 14: „Donné à Noyon, dans le synode général, 2 octobre 1691."

P. 1, sub Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi.

2) Statuts et ordonnances synodales de l'église et dioceze de Noyon. *[Insigne.]* A Noyon, chez Louïs Mauroy, imprimeur de monseigneur, MDCXCIV.

In-8° minori, 1 f. - 213 p. - 9 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5583; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché; Toulouse, ville.

P. 1 et 213, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata a Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi, die 2 octobris 1691.

1691 octobris 15. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 15 octobris 1691, sub Frederico Christiano von Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1775, *titulus supra col.* 385), X, 187.

1691 novembris 6. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata die 6 novembris 1691, sub Iacobo Nicolao Colbert, archiepiscopo Rothomagensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Bessin, *Concilia Rotomagensis provinciae*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 153.

1691. — SYNODUS DIOECESANA AEMONIENSIS.

Synodus dioecesana Aemoniensis in Italia, celebrata anno 1691, sub Nicolao Gabrieli, episcopo Aemoniensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus, (1781, *titulus supra col.* 261, n. 2), p. 5.

1691. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS GERUNDENSIS.

Statuta synodalia dioecesis Gerundensis (Gerona) in Hispania, edita anno 1691, sub Michaele Pontich, episcopo Gerundensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

1) Constitvtiones synodales dioecesis Gerunden., in unum collectae, renovatae & auctae sub illvstris-

simo et reverendissimo domino d. fr. Michaele Pontich, episcopo Gervndensi, regio consiliario &c., variis glossis communioribusque dd. maxime recentiorum opinionibus, ac declarationibus sacr. congr. cardinalium comprobatis exornatae, a Francisco Romagvera, i. c. civeqve honorato Gerundensi, a villa de la Bisbal orto, omnibus parochis, clericis ac aliis in foro versantibus perutiles ac necessariae, ac qvadrvplici indice, primo: argvmentorum, capitum synodalium, secundo: materiarum quae in textibus earum continentur, tertio: titulorum, quarto & ultimo: rerum notabilium quae in glossis reperiuntur, authoris labore compactae; inclyto martyri d. Narcisso, episcopo, patrono ac tvtelari Gervndensi dicatae. *[Figura.]* Gervndae, sumptibus Hieronymi Palol, MDCLXXXXI.

In-folio, 32 f.-470 p.-50 f. (index). — Bologna, università; Modena, Estense; Novara, seminario; Piacenza, civica.

F. 8-22, episcoporum Gerundensium series.

De his statutis confer etiam opera quibus tituli:

2) Disertacion histórica y canónica sobre los sínodos diocesanos de Gerona, publicada en la revista de Gerona, por su director, el excelentisimo señor doctor d. Manuel Viñas y Graugès. Gerona, imprenta del hospicio provincial, 1881.

In-8°, 10 p. — Paris, Bibl. nat. Oe 165.

P. 5, mentio synodi dioecesanae Gerundensis anni 977, ex España sagrada, t. 43, append. 23.

P. 5, mentio synodi anni 1015, ex l. c., append. 27.

P. 6, in anno 1238 synodus dioecesana celebratur, feria quarta post festum s. Lucae.

P. 6, Arnaldus de Monrondon, episcopus Gerundensis, transtulit anno 1337, dioecesanam synodum ex feria quarta post festum s. Lucae ad feriam quartam post dominicam in albis.

P. 6, anno 1344, idem episcopus edidit enumerationem eorum qui synodum adire tenentur.

P. 7, Iohannes Cassador, episcopus Gerundensis, edidit constitutiones synodales huius dioecesis, Barcinonae, typis Sebastiani de Cormellas, 1593, in-4°, 100 p.

P. 8, frater Michael Pontich, episcopus Gerundensis, edidit constitutiones synodales huius dioecesis, Geronae, apud Palol, 1691.

P. 8, mentio synodorum Gerundensis dioecesis, celebratarum annis 1859 et 1867.

3) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 33.

4) La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 375.

1691. — STATUTA DIOECESIS GRATIANOPOLITANAE.

Statuta dioecesis Gratianopolitanae in Gallia, edita anno 1691, sub Stephano Le Camus, episcopo Gratianopolitano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales du diocese de Grenoble, par monseigneur l'eminentissime et reverendissime cardinal Le Camus, evesque et prince de Grenoble. A Bruxelles, chez Eugene Henri Fricx, imprimeur de sa majesté, 1691, avec privilege du roy.

In-8° minori, 4 f.-340 p.-2 f., cum effigie Stephani Le Camus, episcopi Gratianopolitani: „Ioan. Lud. Roullet sculpsit." — Marseille, ville.

Haec statuta edita sunt forte in synodo celebrata die 16 aprilis 1687.

2) Ordonnances synodales du diocèse de Grenoble; seconde édition, augmentée & corrigée. A Grenoble, chez Alexandre Giroud, libraire de son éminence monseig. le cardinal Le Camus & du clergé, à la salle du palais, M.DC.LXXXXI, avec privilège.

In-12°, 18 p.-2 f.-549 p. — Annecy, séminaire; Autun, séminaire; Avignon, ville; Blois, ville; Chambéry, séminaire; Fribourg (Suisse), cantonale; Fribourg (Suisse), séminaire; Grenoble, séminaire; Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 3177; Strasbourg, séminaire.

1691. — SYNODUS DIOECESANA ILERDENSIS.

Synodus dioecesana Ilerdensis in Hispania, celebrata anno 1691, sub Michaele Hieronymo de Molina, episcopo Ilerdensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones sinodales Ilerden., in diuersis dioecessanis *(sic)* synodis stabilitae, & illustrissimi & reverendissimi d. fr. d. Michaelis Hieronymi de Molina, episcopi Ilerden., magnae crucis Sancti Ioannis Hierosolymitani & abbatis de Alcolea, iussu editae; qvas sanctissimo Licerio, Ilerden. praesuli, dicat & sacrat. Ilerdae, ex editione Iacobi Magallon, civit. & univers. typogr., anno 1691.

In-4°, 14 f. (index)-296 p.-13 f. (catalogus episcoporum). — Paris, Bibl. nat. B 2335.

1691 vel 1692. — SYNODUS DIOECESANA MAIORICENSIS.

Synodus dioecesana Maioricensis in Hispania, celebrata anno 1691 vel 1692, sub Petro Alagon, episcopo Maioricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones sinodales de Mallorca, en concilio de 1692, por el obispo D. Pedro Alagon. Palma, ap. Capó, 1692.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 376.

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 48, ait synodum celebratam et impressam fuisse anno 1691; La Fuente synodum celebratam et impressam anno 1692. Forte synodus celebrata fuit anno 1691 et impressa anno 1692.

1691. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1691, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1685-1692. — CONCILIUM PROVINCIALE DUBLINENSE III.

Concilium provinciale Dublinense III in Hibernia, celebrata inter annos 1685 et 1692, sub Patricio Russel, archiepiscopo Dublinensi.

Bibliographia:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 219.

1692 martio. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis, habitus Bruxellis, mense martio 1692, praesidente Humberto Gullielmo a Precipiano, archiepiscopo Mechliniensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 27), I, 578-89.

1692 aprilis 14-5. — SYNODUS DIOECESANA GROSSETANA.

Synodus dioecesana Grossetana (Grosseto) in Italia, celebrata diebus 14 et 15 aprilis 1692, sub Caesare Ugolini, episcopo Grossetano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Hortvs conclvsvs, nempe Crassetanae constitvtiones, in dioecesana synodo sancitae, Caesare Vgolini episcopo, anno Domini MDCXCII. Romae, ex typopraphia Io. Francisci de Buagnis, superiorum permissu.

In-4°, 82 p. — Roma, Casanatense.

P. 3, haec synodus celebrata est diebus 14 et 15 aprilis 1692.

1692 aprilis 14-6. — SYNODUS DIOECESANA MILETENSIS.

Synodus dioecesana Miletensis in Italia, celebrata diebus 14, 15 et 16 aprilis 1692, sub Octavio Pallavicini, episcopo Miletensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Prima dioecesana synodus Miletensis, ab illustriss. et reverendiss. domino d. Dominico Antonio Bernardini, patricio Lyciensi, Dei & sanctae apostolicae sedis gratia episcopo Miletensi, barone Galatri &c., eidemque sanctae sedi immediate subjecto, Monteleone celebrata, diebus VIII, IX et X novembris anno Domini MDCCV. Messanae, ex typographia Maffei, 1705, superiorum permissu.

In-4°, 316 p. - 2 f. (index). — Roma, Vittorio Emanuele.

P. 26: „Ordinationes nostrorum praedecessorum et signanter synodum habitam diebus 14, 15 et 16 mensis aprilis anno 1692, et per sacram congregationem concilii, sub die 27 novembris anno 1694 recognitam, confirmamus."

1692 aprilis 14-6. — SYNODUS DIOECESANA NAULENSIS.

Synodus dioecesana Naulensis (Noli) in Pedemontio, celebrata diebus 14, 15 et 16 aprilis 1692, sub Iacobo Porrata, episcopo Naulensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs diaecesana Navlen., celebrata diebus 21, 22 & 23 aprilis anni M.DC.XCII, ab illustriss. et reverendiss. d. d. Io. Iacobo Porrata, episcopo Naulensi, ac p. abbate S. Eugenij insulae Liguriae. *[Insigne.]* Monteregali, 1697, ex typographia fratrum de Rubeis, d. d. superiorum permissu.

In-4°, 72 p. — Genova, civica; Savona, civica; Torino, Bibl. naz.

P. 47-69, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 823.

1692 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA FANENSIS.

Synodus dioecesana Fanensis in Italia, celebrata die 29 maii 1692, sub Thaddaeo Ludovico a Verme, episcopo Fanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi ecclesiae Fanensis, celebratae die XXIX maij anno MDCLXXXXII, in eiusdem cathedrali templo, ab illvstrissimo et reverendissimo domino Thaddaeo a Verme, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Fanensi, pontificatus sanctissimi domini nostri Innocentii papae XII anno primo. *[Insigne.]* Pisavri, typis reu. cam. apost., sup. consensu, 1692.

In-4°, 54 p. - 1 f., cum fig. et insigni. — Parma, Palatina.

1692 iunii 1-3. — SYNODUS DIOECESANA MONTIS-FALISCI.

Synodus dioecesana Montis-Falisci in Italia, celebrata diebus 1, 2 et 3 iunii 1692, sub Marco Antonio Barbarigo, episcopo Montis-Falisci.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Montis Falisci & Corneti, qvam Marcvs Antonivs Barbadicvs, s. R. e. presbyter cardinalis tit. S. Susannae, supradictarum ciuitatum episcopus, habuit anno M. DC. XCII, Innocentio XII pont. Romae, typis reu. cam. apost. M.DC.XCIII, svperiorvm permissv.

In-4°, 5 f. - 150 p. - 20 f. (index) - 64 p. (appendix documentorum) - 4 f., cum fig. — Genova, urbana; Modena, Estense; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

F. 4, synodus celebrata est in ecclesia cathedrali Montis Falisci, diebus 1, 2 et 3 iunii 1692.

1692 iunii 18. — SYNODUS DIOECESANA MIRAPICENSIS.

Synodus dioecesana Mirapicensis in Gallia, celebrata die 18 iunii 1692, sub Petro de la Broue, episcopo Mirapicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnanccs synodales du diocèse de Mirepoix, publiées dans le synode general tenu à Mirepoix, le 18 jour de juin 1692, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime messire Pierre de la Broue, évêque de Mirepoix. *[Insigne.]* A Toulouse, chez la veuve de J. J. Boude, imprimeur de monseigneur l'évêque de Mirepoix, M.DC.XCVII.

In-12°, 247 p. — Narbonne, ville; Toulouse, séminaire; Toulouse, ville.

1692 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA VII.

Synodus dioecesana Beneventana VII in Italia, celebrata die 24 augusti 1692, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Septima dioecesana synodvs s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCXCII. Cesenae, typis Petri Pauli Ricceputi, M. DC. XCII, superiorum permissu.

In-4°, 39 p. — Roma, bibliop. Bocca.

2) Synodus dioecesana VII Beneventana anni 1692, editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1698.

In-8°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.,* (1721), II, 816.

1692 septembris 24. — SYNODUS DIOECESANA CATALAUNENSIS.

Synodus dioecesana Catalaunensis in Gallia, celebrata die 24 septembris 1692, sub Ludovico Antonio de Noailles, episcopo Catalaunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1693, *titulus supra col.* 349), p. 299-322.

1692 septembris 24. — SYNODUS DIOECESANA SENONENSIS.

Synodus dioecesana Senonensis in Gallia, celebrata die 24 septembris 1692, sub Harduino Fortin de La Hoguette, archiepiscopo Senonensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Recueil, (1693, *titulus supra col.* 358, n. 4).

2) Recueil des statuts synodaux du diocese de Sens, imprimé par ordre de monseigneur l'illustrissime & révérendissime Jean Joseph Languet, archevêque de Sens, primat des Gaules & de Germanie, supérieur de la maison, collége & société royale de Navarre &c. *[Insigne.]* A Sens, chez André Jannot, imprimeur de monseigneur l'archevêque, au nom de Jesus, M. DCC. XLVI, avec privilege du roy.

In-8°, 8 f. (praefatio) - 109 p. - 1 f. (privilegium). — Sens, ville.

P. 1, haec statuta edita sunt in synodo celebrata die 24 septembris 1692.

F. 2, mentio synodi celebratae die 4 septembris 1658.

1692-1697. — BULLARIUM ROMANUM, EDITORE A. M. CHERUBINO.

Magnum bullarium, (1692-7, *titulus apud* Mansi XXXVIbis, 858 C, n. 11).

1692. — SYNODUS DIOECESANA CHIAPPENSIS.

Synodus dioecesana Chiappensis in America, celebrata anno 1692, sub Francisco Nuñez de la Vega, episcopo Chiappensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones dioecesanas del obispado de Chiappa, hechas y ordenadas por su señoria illustriss. el señor maestro D. fr. Francisco Nvñez de La Vega, del orden de Predicadores, obispo de civdad real de Chiappa y Soconvsco, del consejo de sv magestad, año de MDCXCII. En Roma, año de MDCCII, en la nueua imprenta y formacion de caracteres de Caietano Zenobi, entallador de nuestro señor papa Clemente XI, en la gran curia Innocenciana, con licencia des los svperiores.

In-4°, 2 partes, 4 f. - 164 p., 142 p. - 15 f. (index). — Roma, Vittorio Emanuele; Siena, civica.

1692. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata anno 1692, sub Iacobo Cantelmi, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones, declarationes et decreta quaedam apostolicae sedis, vna cum casibus in dioecesana synodo Neapolitana archiepiscopo reseruatis, ad confessariorum huius ciuitatis & dioecesis Neap. promptiorem commoditatem collecta, et nunc denuo in lucem edita. *[Insigne.]* Neapoli, M. DC. XCII, apud de Bonis, typogr. archiep., superiorum permissu.

In-12°, 60 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

Synodi annus non indicatur.

1692. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1692, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1865, *titulus supra col.* 137).

In fine: „Spiritus Fléchier, celebravit synodum dioecesanam quocumque anno," id est annis 1692-709.

1692. — STATUTA DIOECESIS OSCENSIS.

Statuta dioecesis Oscensis (Huesca) in Hispania, celebrata anno 1692, sub Petro Gregorio y Antillon, episcopo Oscensi.

De his statutis confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 37.

1692. — SYNODUS DIOECESANA PREMISLIENSIS.

Synodus dioecesana Premisliensis in Polonia, ritus graeci unitorum, anno 1692, sub Innocentio (alias Ioanne) Winnicki, episcopo Premisliensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 364.

1692. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1692, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1693 martii 2. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 2 martii 1693, sub Frederico Christiano von Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775), *(titulus supra col.* 385), X, 187-8.

1693 martii 10. — STATUTA SYNODALIA DIOECESIS AUGUSTANAE.

Statuta synodalia dioecesis Augustanae in Germania, edita die 10 martii 1693, sub Alexandro Sigismundo de Bavaria, episcopo Augustano.

Exstant constitutiones synodales in operibus quibus tituli:

1) Lünig, *Spicil. eccles.*, contin., parte II, p. 433.

2) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 212-4.

1693 martii 29-31. — SYNODUS DIOECESANA IMOLENSIS.

Synodus dioecesana Imolensis in Italia, celebrata diebus 29, 30 et 31 martii 1693, sub Constantio Zani, episcopo Imolensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Imolensis, ab illvstrissimo et reverendiss. domino Constantio Dezanis, eivsdem civitatis episcopo, comite &c., celebrata in cathedrali ecclesia Sancti Cassiani, diebus 29, 39 & 31 martij anno 1693. Imolae, apud Carolum Ioseph Massam, impressorem episcopalem.

Sine anno (1693), in-folio minori, 5 f.-196 p. cum fronte insculpta. — Bologna, università; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 3397; Roma, Vaticana.

P. 132-47, catalogus episcoporum Imolensium.

P. 153-79, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1693 aprilis 5. — SYNODUS DIOECESANA GRAVINA.

Synodus dioecesana Gravina in Italia, celebrata die 5 aprilis 1693, sub Marcello Cavalieri, episcopo Gravino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Dioecesana synodvs sanctae ecclesiae Gravinensis, celebrata ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. Marcello de Cavaleriis, ordinis Praedicatorvm, totvm *(sic)*, episcopo Gravinensi, dominica secunda post Pascha, die V mensis aprilis anno Domini MDCXCIII. *[Insigne.]* Beneventi, ex typographia archiepiscopali, 1693, svperiorvm permissv.

In-4° minori, 2 partes, 4 f. (praefatio)-77-105 p. (appendix)-2 f. — Roma, Vaticana.

1693 aprilis 11-6. — CONCILIUM PROVINCIALE BENEVENTANUM.

Concilium provinciale Beneventanum in Italia, celebratum diebus 11, 13 et 16 aprilis 1693, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Bibliographia:

1) Concilivm provinciale Beneventanvm, qvod fr. Vincentivs Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presb. cardinalis Vrsinus, archiepiscopus metropolita, habuit anno a Christo nato MDCXCIII, diebus XI, XIII, XVI mensis aprilis. *[Insigne.]* Beneventi, MDCXCIII, e typographia archiepiscopali.

In-4°, 3 f.-180 p.-12 f. (index). — Milano, Ambrosiana; Paris, Bibl. nat. B 2485; Parma, Palatina; Roma, Alessandrina; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

2) Octava dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae ab eminentiss. et reverendiss. in Christo patre et domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 25 octobris anno Domini MDCXCIII. Beneventi, MDCXCIV, e typographia archiepiscopali.

In-4°. — Marseille, ville.

P. 4: „Decreta in provinciali synodo diebus XI, XIV et XVI aprilis decurrentis anni [1693] emanata [confirmamus]."

3) Synodicon Beneventanensis ecclesiae, (1695, *titulus supra col.* 345, n. 1), p. 605-718.

4) Synodicon, (1724, *titulus supra col.* 346, n. 2), p. 514-603.

5) Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus primus. Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXX, col. 21-126.

EDICTUM

indictionis provincialis synodi Beneventanae.

Fr. Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Ursinus, sanctae Beneventanae ecclesiae archiepiscopus metropolita.

Iniunctum metropoliticae servitutis officium a nobis postulat, ut, quae aeternus pontifex ad providum ecclesiae suae regimen sanctissimis patribus nostris in Spiritu sancto legitime congregatis inspirare dignatus est, ad eius laudem et gloriam pro viribus exequi studeamus. Cum itaque in sacro Tridentino concilio provincialem synodum pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis aliisque ex sacris canonibus permissis quolibet saltem triennio cogendam decretum fuerit: nos assidue in ea cogitatione versati sumus, ut tanto oneri humeris nostris im-

posito satis, quoad eius fieri posset, ac quamprimum licuisset, faceremus, ut tantum provinciae nostrae beneficium usque ab anno 1656 a praedecessoribus nostris variis de causis intermissum tandem aliquando exhiberetur. Quocirca metropolitanam ecclesiam instaurare et archiepiscopium nostrum augere in ipsis suscepti pastoralis muneris liminibus curae fuit; sed placuit inscrutabili divinae maiestatis consilio instaurata et erecta in ruinam et pulverem redigere. Quod nos a cogendae synodi ad eam convertit sollicitudinem, ut diruta et deiecta ab ipsis fundamentis restitueremus, prout, eo dante, qui mortificat et vivificat, pauperem facit et ditat, humiliat et sublevat, restituimus. Quapropter, ne tantum et tam enixe impositum onus diutius protraheretur, provincialem synodum hoc anno 1693 ineunte, in Epiphaniae festo, pro 11 aprilis mensis die evulgandam iussimus et evulgatam decrevimus, prout universae provinciae nostrae innotuisse agnovimus. Deinde reverendissimos ac sanctissimos fratres nostros comprovinciales episcopos per literas ad unumquemque eorum datas certiores fecimus de ea celebranda, eosque auctoritate, qua fungimur, in metropolitanam ecclesiam nostram ad diem 11 aprilis, festum sancti Leonis papae, convocavimus. Ut autem et reliquis omnibus, qui de iure vel consuetudine huiusmodi provinciali synodo interesse tenentur, eius celebratio plenius innotescat, neve eorum quis ignorantiae excusationem praetendere vel se neglectum dicere possit, praesenti nostro edicto, universis et singulis abbatibus, commendatariis, capitulis cathedralium et cuiuscunque dignitatis et gradus clericis, quorum quacunque de causa intererit, etiam exemptis nulliusque dioecesis, intra tamen fines provinciae nostrae positis, significamus, indicimus ac denunciamus provincialis nostri concilii celebrationem sub poenis et censuris ecclesiasticis a sacris canonibus adversus non accedentes latis atque decretis. Si qui vero (praeter eos, ad quos ex officio interesse spectaverit) sive ex reliquis clericis sive ex laicis quibuscunque pro iustitia consequenda, si forte quacunque de causa sese laesos existimaverint, accedere ad concilium vel procuratores mittere voluerint, id sibi licitum esse sciant. Quare his quoque, nec non civitatum et castrorum quorumcunque potissimum dominis, quocunque dignitatis et gradus titulo fulgeant, ac communitatibus caeterisque provinciae nostrae, qui sua quomodolibet interesse putaverint, praefati concilii celebrationem et insuper plenariam indulgentiam a sanctissimo patre nostro Innocentio pontifice optimo maximo omnibus christifidelibus tum temporis nostram metropolitanam visitantibus concessam significamus. Hortamurque, ut, donec indictus synodi dies advenerit, assiduis interim precibus aliisque christianae pietatis officiis a patre luminum, qui iis, qui postulant a se, sapientiam dat omnibus affluenter et non improperat eis, impetrent, ut eam mittat nobis de sede magnitudinis suae assistricem, qua consultationes nostras piosque conatus dirigente, optatos tantorum laborum fructus ad commune provinciae bonum percipere valeamus. Cuius rei gratia praesens edictum in cathedralium aliarumque ecclesiarum insigniorum, etiam exemptarum et nullius dioecesis, si quae sint, provinciae nostrae valvis affigendum promulgandumque mandavimus; cuius affixio et publicatio ita omnes et singulos, qui in eo comprehenduntur, adstringat, ac si nominatim illis intimaretur. In quorum fidem hoc ipsum edictum conficiendum, per nos et secretarium nostrum subscribendum et nostri sigilli impressione muniendum decrevimus.

Datum Beneventi, ex nostro archiepiscopio, die 10 ianuarii 1693.

Fr. Vincentius Maria, cardinalis
(Locus † sigilli.) archiepiscopus metropolita.
I. Foderus, secretarius.

Decreta: 1. de inchoanda synodo; 2. de ratione vivendi in synodo et aliis in eadem servandis; 3. de ministris synodalibus; 4. de praeiudicio non afferendo; 5. de non discedendo; 6. de patrum vocatione; 7. de professione fidei, et de caeteris huiusmodi habentur in actis, quae in archiepiscopali archivo servantur. Ordo autem singulorum dabitur brevi methodo, quae in calce huius synodi apponetur.

CONSTITUTIONES.

Fr. Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Ursinus, sanctae Beneventanae ecclesiae archiepiscopus metropolita, de consilio et assensu reverendissimorum dominorum coepiscoporum nostrorum, qui ad Dei gloriam et honorem in hanc provincialem synodum convenerunt, haec statuimus et sancimus.

TITULUS I.

De summa Trinitate et fide catholica.

1. Fidei professio dioecesanis synodis, cum primum habendis, ab omnibus, qui in vim Tridentini concilii tenentur, iuxta constitutionem Pii papae IV emittatur.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti.

Sacrosanctam catholicam fidem, solidum illud fundamentum, praeter quod nemo aliud ponere potest, et super quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino, integram inviolatamque in nostra provincia ab omnibus tenendam sollicito studio curantes, ut et iis, qui in ea firmi et stabiles sunt, confessio fiat ad salutem, omnes nostrae provinciae episcopi cuncta, quae de fidei professione praestanda sacri concilii Tridentini decreto [1] et Pii papae IV constitutione [2] statuta sunt, exsecutioni diligenter demandent, et dioecesanis synodis, primo quoque tempore habendis, eandem fidei professionem iuxta formam ab ipsomet Pio IV praescriptam, quam ante omnia nos quoque cum coepiscopis nostris praestitimus, emittant et ab aliis faciant emitti.

2. Ludimagistri, ni fidei professionem praestent, a docendi exercitio suspendantur; contumaces anathemate cohibeantur.

Cum non minus fidei et vitae quam doctrinae et scientiae laude ludimagistri pollere debeant: nemo id muneris publice vel private suscipiat, nisi prius ab episcopo examinatus et probatus, fidei professionem in eius manibus praestiterit. Si quis autem scholas exerceat, etiam si prima grammaticae rudimenta doceat, et fidem profiteri renuerit, ab scholae exercitio sit suspensus, et, si contumax fuerit, excommunicationis poena coerceatur.

3. Verbi Dei praedicatio, episcoporum propria, eisdem commendatur.

Episcopis, qui in apostolorum locum successerunt, haec sancta synodus in mentem revocat apostolicum illud effatum: *„Non est aequum, nos derelinquere verbum Dei et ministrare mensis;“* ex quo colligant, primam et maximam pastorum curam esse verbi Dei praedicationem, levi de

[1] Sess. XXV, cap. 2, *de ref.*
[2] Ann. 1564, constit. 88, *In sacrosancta.*

causa aut quodam animi languore non praetermittendam. Huius siquidem praecipui officii praetermissi ea ratio reddenda est, ut apostolus, tot tantisque pro Christo laboribus exantlatis, exclamarit: *„Vae mihi, si non evangelizavero."* Cuiusmodi reatu maxime adstringuntur, qui ante episcopatum concionatores iique illustres erant, illustrissimi in episcopatu ob dignitatem facti obmutuerunt, ita ut de eis dici valeat: *„Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus."*

4. Episcopi in solemnioribus concionantes, septem, si fieri potest, diaconibus stipentur.

In solemnioribus, in quibus episcopi pontificaliter celebrant et post decantatum evangelium populis suis concionantur, ex Evaristi papae constitutione, quae incipit: *Diaconi*[1], septem sint diaconibus, si fieri potest, stipati, ut dicendorum gravitas et dicentis maiestas eniteant, quemadmodum in hac metropolitana consuetum deprehendimus. Diaconi vero ad id muneris exsequendum praesto sint; ad hoc enim septem in unaquaque civitate esse debere, sanctorum patrum sanxit auctoritas.

5. Parochi doctrinae christianae rudimenta edoceant, adhibito cardinalis Bellarmini libello. Methodus rem agentibus, poena negligentibus proponitur.

Episcoporum exemplo animarum rectores admoniti, suas plebes erudient singulis dominicis festisque diebus, qui ecclesiae praecepto agi solent, in quibus populum quoque et maxime pueros christianae doctrinae imbuent rudimentis, una eademque docendi methodo servata, quam cardinalis Bellarminus edidit et sanctae memoriae Clemens papa VIII tenendam suis hortationibus exhibuit. Illis vero, qui oscitanter agunt, episcopi, ut serio incumbant, methodum a sancta synodo probatam et in calce constitutionum apponendam, servandam proponant; quos autem negligentes compererint, omnibus remediis opportunis, a sacro concilio Tridentino[2] signanter permissis, omnino compellant.

6. Doctrinae christianae confraternitatum institutio et aggregatio commendatur.

Et ut rem tanti momenti facilius et fructuosius expediant, hortatur sancta synodus episcopos omnes, ut in civitatibus et oppidis confraternitatem instituant, archiconfraternitati doctrinae christianae de urbe aggregandam, tum ut inde salubres constitutiones a sanctae memoriae Paulo papa V confirmatas et felicis recordationis Innocentii papae XI auctoritate rursus publicatas accipiant, tum ut indulgentiarum thesauro ab eodem eiusmodi confratribus concesso die 7 octobris 1607[3] perfruantur.

7. Sacrae scripturae lectio demandatur; eius materies, tempus et hora episcopis remittitur.

Animarum utilitati et saluti sancta synodus prospiciens mandat, sacrae scripturae expositionem et interpretationem, in civitatibus praesertim populosis, ad tenorem[4] sacri Tridentini concilii omnino habendam. Tempus vero, horam et materiem exponendam episcoporum remittit arbitrio.

8. Iis, qui sunt in quasi possessione concionatores quadragesimales praesentandi, dies sanctae Epiphaniae praescribitur, ultra quem, expensarum onere non praesentantibus relicto, ius ad episcopum devolvitur.

Ut quadragesimales concionatores possint ab episcopo ad optatum animarum profectum probari, universitatibus caeterisque existentibus in quasi possessione praesentandi concionatores, ob legitimum praescriptum tempus episcopus praefigat terminum ad praesentandum per totum diem sanctae Epiphaniae; quo elapso, et praesentatione non facta, ius nominandi pro illa vice ad ipsum episcopum devolvatur, et universitates caeterique praedicti nihilominus teneantur expensas subministrare iuxta solitum.

TITULUS II.

De constitutionibus.

1. Patrum decretis insistendum.

Imprudentiae in sacris eloquiis arguuntur, qui prudentiae suae innixi, relictis patrum decretis, ea agunt, quae sibi agenda videntur; quapropter et provincialium et dioecesanarum synodorum frequentia et, quod caput est, observantia commendantur.

2. Provinciale concilium post sex menses in synodo dioecesana evulgandum; evulgatum post tres menses universam arctat provinciam. Quidquid dubitationis exoritur, ad metropolitam deferendum.

Provincialis itaque concilii constitutiones et decreta, quae universam respective provinciam arctant et adstringunt, episcopi in suis dioecesibus infra sex menses[1] a die completae impressionis omnino evulgent. Omnes vero, qui in nostra provincia degunt, huiusmodi decreta post tres menses ab eorum in cathedralium valvis affixione sub poenis in eisdem contentis observare tenentur; et si quid dubitationis aut ambiguitatis circa ea exoriri contigerit, ad metropolitam interpretandum explicandumque ex auctoritate huius sanctae synodi deferetur; quam explicationem et interpretationem omnes sequi tenebuntur, donec aliud provinciale concilium habeatur.

3. Dioecesana synodus, ad Tridentini tenorem cogenda, capituli consilio, non consensu indiget. Simplicium beneficiatorum vox neque pro iudicibus et examinatoribus requiritur. Cum de morum reformatione agitur, clerici omnes accedere tenentur.

Quilibet episcopus dioecesanam synodum ad sacri Tridentini concilii[2] praescriptum cogat, ut omnes ac singuli, qui de iure vel consuetudine tenentur, ad eandem conveniant. Pro dioecesanis vero synodalibus constitutionibus edendis, capituli tantum consilium, non consensus debet exquiri. Simplices autem beneficiati nullam, neque pro confirmatione iudicum et examinatorum synodalium, vocem habent; qui tamen una cum reliquis clericis regulariter accedere debent, quoties vel de reformatione morum, vel de re ad clerum pertinente, vel de notificandis decretis in provinciali synodo factis tractatur.

4. Synodus pro rei maiestate methodice fiat; pro utilitate non vetera tantum, sed et nova de patrum thesauro proferantur.

Qui singulis annis, ut debent, et ut in nostra provincia consueverunt, dioecesanam synodum celebrant, serio monentur, ne huiusmodi actio, quae inter primarias pontificales functiones refulget, perperam agatur, neve ad solam alicuius antiquae synodi confirmationem et cathedraticum exigendum absque ulla methodo ulloque congregatorum profectu habeatur; sed libri pontificalis ordine servato, vel antiquae synodo aliquid de novo addatur, cum, quae pastorali animadversione indigeant, in dies emergant, vel, quae frequentiora sunt, ex ea legantur et ab episcopo explanentur.

[1] C. *Diaconi* XI, dist. 93.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, cap. 4.
[3] Constit. 36, *Ex credito nobis*, die 6 oct. 1607.
[4] Sess. V, *de ref.*, cap. 1.

[1] C. fin., dist. 18.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, cap. 2.

5. Capitula statutis carentia, infra sex menses condita episcopi iudicio submittant.

Capitula, quae statutis carent, ne ut naves fluctuantes quovis vento circumferantur, infra sex menses ea condant[1], et suis episcopis examinanda deferant et probanda.

TITULUS III.

De rescriptis.

Literarum apostolicarum abusio tollitur, rectus usus executoribus praescribitur.

Quia nonnulli diversis modis literis apostolicis abuti in provincia nostra comperti sunt, perniciosis huiusmodi abusibus sancta synodus occurrens praecipit, ut apostolica rescripta, praesertim in forma *Significavit*, ab executoribus non alterentur; sed iisdem prorsus verbis promulganda tradantur, tum sensu ipso et sermone religiose servatis, tum capitibus in ipsis rescriptis non expressis minime admissis, dummodo non adsit clausula: „Latius arbitrio tuo vel significantis." Si secus fecerint, cum lata excommunicatio pro non expressis nulla sit, revelationes non recipiantur; quod si illiteratorum et idiotarum captui consulendum sit, rescripta eadem ex latina in italicam sive maternam linguam convertere procul dubio licebit.

TITULUS IV.

De consuetudine.

1. Consuetudo ecclesiis ecclesiasticisque personis et bonis onerosa, corruptela censenda est.

Cum non tam consuetudo quam corruptela merito sit censenda, quae profecto sacris est canonibus inimica: huiusmodi esse consuetudinem omnem, non solum quae ecclesiis est onerosa, verum etiam quae ecclesiasticis personis earumque iuribus, bonis et fructibus praeiudicialis existit, corruptelam nempe ideoque nullam et irritam, omnibus liquido constat[2].

2. Cerei et cineres benedicti praesentibus distribuantur; absentibus, si ob tributum et fastum domum delatos velint, denegentur.

Illud denique impietati, nedum corruptelae proximum est, ut, quae ad Dei cultum instituta sunt, nonnulli in tributum velint, et, quae humilitatis insignia prae se ferunt, in fastum converterint. Ii sunt, qui cereos in die purificationis beatae Mariae virginis pro associanda processione sacerdotis precibus delibutos cineresque in capite ieiunii benedictos in ecclesia non recipiunt, sed domum delatos exposcunt. Idcirco rectores quicunque ab huiusmodi delatione prorsus abstinere, nec praefatos cereos nisi iis, qui processioni interfuerint, nec sacros cineres nisi iis, qui ad altare humiles accesserint, tribuere admonentur.

TITULUS V.

De temporibus ordinationum.

1. Statis temporibus et publice in ecclesia, praesentibus canonicis, necnon saltem aliquando solenniter sacrae ordinationes habeantur.

Ipsa rei dignitas exposcit, ut ordines tum non aliis quam statutis a iure temporibus et tunc publice in ecclesia cathedrali, vocatis et praesentibus canonicis[3], tum solenniter, saltem aliquando et, cum frequentior ordinandorum est numerus, conferantur.

2. Pontifex omnibus pontificalibus indutus sacros ordines conferat.

Advertant episcopi omnia pontificalia induere, cum sacros ordines conferunt: magnis enim referta sunt sacramentis ad huiusmodi functionem pertinentibus.

3. Super temporum interstitiis, causa cognita, dispensetur, praesertim a diaconatu ad presbyteratum. Quae autem sit utilitas, quaeve necessitas, ostenduntur.

Quia vero ii promovendi sunt, qui pie et fideliter in ministeriis anteactis se gesserant, ad hoc dignoscendum temporum interstitia sancita sunt. Caveant igitur episcopi, ne super huiusmodi interstitiis dispensare audeant, nisi causa, quae est ecclesiae necessitas vel utilitas, prius cognita et diligenter perpensa, praesertim si de interstitiis a diaconatu ad presbyteratum agatur, ad quae dispensanda necessitas simul et utilitas ecclesiae requiruntur[1]. Utilitas est, quando ministrorum exiguus numerus ad sufficientiam augetur; necessitas vero, quando non solum pauci habentur ministri, sed etiam quando idonei et non idonei deficiunt.

4. Primam tonsuram cum minoribus, et minores ordines cum subdiaconatu eadem die conferre illicitum est.

Advertant denique episcopi, quod eadem die nec primam tonsuram cum minoribus, nec minores ordines cum subdiaconatu conferre licet[2].

TITULUS VI.

De aetate, qualitate et ordine praeficiendorum.

1. Discretionis anno minores prima tonsura non initiandi.

Cum prima tonsura initiandi, fidei rudimenta edocti, legere et scribere scire debeant, de quibus probabilis coniectura sit, eos, ut Deo fidelem cultum praestent, hoc vitae genus elegisse: in ea aetate sint oportet, quam eiusmodi postulat eruditio, et in qua status clericalis obligationes et dignitatem probe norint. Idcirco sancta synodus discretionis anno inferiores non initiandos hortatur, cum in ea aetate ne celebranti quidem sacerdoti valeant inservire.

2. Vocatione ad clericalem statum sex mensium spatio explorata, alia requisita ad praescriptum serventur.

Praeterea, eorum propositum et vocatio per sex menses antecedentes exploranda sunt, ut dignosci possit, utrum in veritate ad fidelem Deo cultum praestandum, an vero temporalis commodi causa initiari desiderent; quod vero ad alia pertinet pro tonsurandis requisita, a decreto sacrae congregationis cardinalium negotiis iurisdictionalibus regni Neapolis praepositorum, de speciali ordine Gregorii papae XV emanato[3], ne latum quidem unguem discedatur.

3. Modus in clericorum numero adhibendus.

Quamvis ministrorum numerum augere ad divini cultus pertineat incrementum[4], sunt tamen non pauci, qui clericali militiae dant nomen praetextu quidem Deo inserviendi, sed re vera, ut seculare iudicium declinent[5]; unde et crebra inter utrumque forum oriuntur dissidia, et ecclesiastica libertas in dies magis violatur. Quocirca sancta synodus episcopos omnes enixe hortatur, ne numerosum gregem effraenata clericorum multitudine sibi parent, sed eos dumtaxat promoveant, quos

[1] Ex gloss. in cap. 1, de his quae fiunt a maiori parte capituli (III, 11).
[2] Ex constit. 270 Urbani VIII, *Romanus pontifex*, die 5 iunii 1641.
[3] Conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 8.

[1] Conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 14.
[2] C. *Cum.* h. 2, de eo, qui ordinem furtive suscepit (V, 30).
[3] Romae kal. iulii 1623.
[4] Cap. *Ex parte* 12, de constit. (I, 2).
[5] Conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 4.

utiles et necessarios suis ecclesiis agnoscunt[1], et illud Hieronymi effatum prae oculis habeant: „Diaconos paucitas honorabiles; presbyteros turba contemptibiles facit.“[2]

4. Filii unici, et ii qui focularia sustinent, extra ecclesiae necessitatem et exploratam vocationem ne initientur.

Ne vero communitatibus in damnum privatorum et praecipue pupillorum miserabiliumque personarum in solutionibus et oneribus universalibus subeundis praeiudicium inferatur, sancta synodus inhibet, ne filii unici, neve ii, quibus demptis foculariorum capita, ut vulgus appellat, extinguuntur, clericali tonsura initientur, nisi forte evidens ecclesiae necessitas aliter suadeat, iis quoque exceptis, qui divina moti vocatione in clericalem statum propensi dignoscuntur.

5. Ne patrimonia sive donationes fictitia sint, qua cautione admittenda; et qua poena, si qua irrepserit fraus coercenda.

Patrimonium, ad cuius titulum quis petierit in sacris ordinari, si fictitium sit, omnino reiiciatur. Et ut fraudi aditus praecludatur[3], tam bonorum patrimonialium quam donationum instrumenta inter missarum solennia tribus dominicis aut festis diebus populo denunciabuntur[4], et parochus edicet, ut dantes gloriam Deo super titulo denunciato veritatem in Domino proferant et revelent. Si nullum innotuerit impedimentum, parochus testificationem suam conficiet et obsignabit clausamque ad episcopum mittet. Deinde, tam qui patrimonium assignat, quam is cui assignatur, iureiurando affirment, bona quae assignantur, vere et realiter in ordinandi dominium et possessionem transferri. Quatenus vero, his non obstantibus, ordinandus fraudem aliquam commiserit, ab ordine suscepto sit suspensus et ad suscipiendos incapax reddatur.

6. Simulatae et dolosae donationes in publicorum vectigalium fraudes ne edantur, anathemate cavetur.

Mandat insuper sancta synodus laicis et omnibus aliis, cuiuscumque gradus et conditionis in nostra provincia existant, excommunicationis poena proposita, ne ad simulatas et dolosas donationes pro publicis vectigalibus defraudandis in favorem ecclesiasticorum deveniant; scriptum est enim: *„Reddite omnibus debita, cui tributum, tributum: cui vectigal, vectigal.“*

7. Episcopi in scholaribus ad clericatum initiandis barones, si se ingerant, canonum censura coerceant.

Nullus episcoporum quemvis in Domini sortem admittat auctoritate baronum (quibus Oziae regis poenam proponimus) vel suggestione cuiusvis; sed ipse, qui speculatoris munere fungitur, promovendi indolem et qualitatem diligenter agnoscat. Quodsi barones sacris thuribulis manus admovere deinceps tentaverint, cum Azaria pontifice resistat, admonens primo verbis illis: „non est tui officii“; deinde, cum in ecclesiasticam iurisdictionem et libertatem peccaverint, canonica via procedat, donec cum Ozia plagam Domini sentientes confundantur. Quod nos tam uti metropolita quam ex sacrae congregationis immunitatis ecclesiasticae delegatione (cuius tenorem post has constitutiones apponemus) sub poenis arbitrio nostro reservatis omnino servari mandamus.

8. Gregoriani cantus et sacrorum rituum peritia in promovendis ad sacros ordines requiratur.

Inter alia ad sacros ordines requisita, admonentur episcopi, ut illud quoque adnumeratum velint ecclesiasticis admodum necessarium, nempe sacrorum rituum et cantus Gregoriani peritiam, de qua examinentur, ut parochialibus ecclesiis seu aliis, quibus eorum iussu addicendi erunt, utilius inserviant.

TITULUS VII.

De sacra unctione.

1. Ex culpabili negligentia extremam unctionem ad aegrotos, donec animam agant, differre, gravissimo peccato parochos involvit.

Non est sine animadversione praetereundum, a parochorum quamplurimis, extremae unctionis sacramentum collaturis, ex culpabili negligentia illud differri, donec aegrotus, amissis sensibus, animam agere incipiat: quod, ut catechismo Romano admonentur, gravissimo peccato eos involvit, cum constet, ad huius sacramenti gratiam percipiendam plurimum valere, si aegrotus, cum in eo integra mens et ratio viget, fidemque et religiosam voluntatem afferre potest, sacro oleo liniatur.

2. Cum de mortis periculo timetur, aegroto sensibus integris extrema unctio conferatur.

Quare parochos omnes sancta synodus monet, ut, quoties aegritudo ea est, ut apta sit inducere mortem, et de periculo timetur, cum aegrotus sensibus est integris et rationis usu viget[1], coelestem hanc medicinam, cum eius pietate et religione maxime profuturam, adhibeant.

TITULUS VIII.

De clericis peregrinis.

1. Inconsultis episcopis vel eorum vicariis, clerici peregrini, sese presbyteros asserentes, ad divina persolvenda non admittantur.

Honestati contrarium et a sanctorum patrum institutionibus alienum semper fuit, ut, inconsultis episcopis vel eorum vicariis, clerici peregrini, qui se presbyteros asserunt, ad divina peragenda admittantur. Ex qua facilitate factum est, quod non ordinati infando sacrilegio sacrosanctum missae sacrificium et non raro poenitentiae sacramentum administrare per Italiam comperti sunt. Ut tantum scelus a nostra provincia procul omnino habeatur, encyclicas literas sacrae congregationis sancti officii, datas die 26 ianuarii 1692, sancta synodus post constitutiones apponendas mandat, et praecipit, ut ab omnibus, quorum interest, ad verbum serventur, sub poenis etiam corporalibus episcoporum arbitrio reservatis.

2. Dimissoriae peregrinorum literae, ni recentes sint, ordinarium, apud quos versati sunt, testimonio roborentur.

Exterorum autem dimissoriae literae certae, recentes et legitimae esse debent; quodsi ipsi aliis locis commoratos se asserant, nisi illorum locorum [ordinariorum], ad quos diverterunt, testimonium de moribus et vita probatis exhibuerint, ad celebrandum non admittantur.

3. Presbyteri exteri, dimissorialibus muniti, ultra duos menses ad divina peragenda non admittantur, nisi interim ordinarii, apud quos fuerant, de vitae et morum probitate testentur.

Quia sunt nonnulli presbyteri exteri, qui, licet literas habeant dimissoriales, e suis tamen locis tanquam dyscoli eiecti sunt et non raro, mutato coelo, animum non mutant, ad scandala evitanda

---

[1] Conc. Chalcedonen., cap. 13; conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 16.

[2] Can. *Legimus.* 24, dist. 93.

[3] Conc. Burdigal. anno 1624, cap. 6, de ord., n. 4.

[4] Conc. Mediol. V, part. 3, tit. 3, de init. ord. sacr. § *At vero.*

[1] D. Thom. in suppl. ad III part., q. 32, art. 2; conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 8, quae pertinent ad extr. unct. administ. et conc. III, part. I, tit. eodem 9.

sancta synodus mandat, ne huiusmodi presbyteris ultra duos menses, nisi ab ordinariis, ad quorum loca diverterint, probe eorum vita moribusque diligenti scrutinio perspectis, celebrare permittatur.

TITULUS IX.

De officio sacristae et custodis atque punctatorum.

1. Sacrista et custos quinam esse debeant.

Sacrista et custos, ubi haec munera distincta sunt, non solum clerici esse debent, sed et ii, qui meliores et sanctiores in eo ordine videantur, ut nulla negligentia in sancta Dei ecclesia deprehendatur, quique simul iuncti absque invidia et zelo provide peragant et perfecte.

2. Sacristae munera recensentur.

Sacrista igitur sollicitus esse debet de omni ecclesiae ornamento. Eius cura erit, ut altaria sint semper munda et pro temporum ratione exornata, utque sacra supellex ab omni immunditia immunis in suo nitore perseveret.

3. Sacrista librum, in quo missalium onerum satisfactiones satisfacientium manu adnotentur, paratum habeat. Huic uni tantum libro hac de re fides adhibeatur.

Idem sacrista curabit, ut in sacristia liber quotidiano usui paratus sit, in quo singuli sacerdotes, qui in ea ecclesia pro onerum satisfactione sacrificium obtulerint, missam a se tali die et talis oneris ratione celebratam, propriae manus scriptione testentur, prout Alexandri papae VII decreto sancitum est, in cuius exequutionem attestationes, etiam iuratae, de integra per annum oneris satisfactione tanquam nullius roboris et momenti reiiciantur [1].

4. Custodis officium, necnon cimeliarchae et thesaurarii munera referuntur.

Custos vero pallia et linteamina altaris cunctaque ecclesiae utensilia diligenter custodiet, exceptis vasis aureis et argenteis ac vestibus pretiosis, quorum custodia pertinet ad sacristam sive cimeliarcham sive thesaurarium, aut quocumque alio nomine nuncupetur, iuxta ecclesiarum consuetudinem [2].

5. Punctatores quinam et quot esse debeant; et quantum oneris subeant.

Punctatorum officium hic addere non omnino absonum est, quamvis rerum illos, hos personarum tangat custodia. Hi quoque integritate praediti esse debent, eorumque alter a capitulo, alter ab episcopo deligendi sunt, et uterque in manibus episcopi de fideli diligentia in suo munere praestanda iureiurando se adstringent. Ut vero solicitudinis suae partes impleant, ab ecclesiis, dum horae canonicae, officia et missae recitantur, abesse non valebunt, nisi ex necessitate et de licentia episcopi vel eius qui choro praesidet, altero subrogato, qui absentis vices subeat.

6. Quotidianae distributiones ita dividantur, ut singulis horis missae conventuali respondeant.

Ut divinus cultus et ecclesiastica munia, ad quorum incrementum beneficia sunt constituta, nulla ex parte minuantur, tam in cathedralibus quam collegiatis ecclesiis distributiones quotidianae ita sint distributae, ut singulis horis et missae conventuali respondeant, adeo ut nulla sit hora canonica, cui pars distributionis non sit assignata, quatenus, qui illam horam in choro non persolvit, distributionem horae illi respondentem non percipiat, quavis consuetudine in contrarium non obstante.

TITULUS X.

De officio et potestate iudicis delegati.

1. Clericorum caussae, sive spirituales sive criminales, si laicis delegentur iudicandae, acta, sententiae et decreta nulla sint.

Aegre admodum sancta synodus accepit, eum abusum, et statui clericali indecorum et sacris institutionibus contrarium, in provincia irrepsisse, ut sint episcopi, qui clericorum caussas spirituales et criminales iudicibus laicis, et quod deterius est, ipsis baronibus delegare non verentur, cum vita clericorum debeat esse secreta, ne ii, qui eiusdem conversationis non sunt et oppido eis infesti, de eorum confusione laetentur. Cum autem, quod illicite introductum est, nulla debeat stabilitate subsistere, praecipit, ne deinceps caussae spirituales et criminales clericorum a laicis, etiam per potestatem delegatam, tractentur [1], alias acta et sententiae sive decreta eorum nulla et irrita habeantur.

2. Episcopus simplici sacerdoti sacrarum vestium benedictionem delegare non potest; abbatibus et regularium superioribus nonnisi in suis et pro suis ecclesiis huiusmodi facultate uti licet.

Advertant episcopi, se delegare non posse simplici sacerdoti, ut vestes sacras et alia, quamvis in eis unctio non adhibeatur, benedicat. Ecclesiarum quoque rectores sciant, quod abbates et alii regularium superiores facultate benedicendi sacra ornamenta nisi in suis et pro suis ecclesiis uti non possunt.

3. Iudices synodales fiant, vel per secreta vel per aperta synodi vota.

Iudices synodales in qualibet dioecesana synodo deputentur, qui gravitate morum, integritate et literis polleant, in quorum deputatione synodi consensus, qui tam per vota secreta quam per aperta praestari poterit, postuletur.

TITULUS XI.

De maioritate et obedientia.

1. Episcopus pro sua dignitate, quae dignitatum omnium apex est, cum laicis potestatibus se gerat.

„Regum fulgor et principum diadema episcopatui comparata inferiora sunt, quam si plumbi metallum ad auri compares fulgorem," inquit Ambrosius; nam quanto coelum terra pretiosius, quantumque anima corpori, spiritus carni, divina humanis praestant, tantum episcoporum principatus omnia civilia regna et potestates antecellit [2], ideoque omnium dignitatum culmen iure merito appellatur. Quocirca sacrosancti concilii Tridentini ssmi patres sui status oblitos et pontificiam dignitatem non leviter dehonestantes, edixerunt, qui cum regum ministris, regulis et baronibus in ecclesia et extra indecenti quadam demissione se gerunt et veluti inferiores ministri altaris nimis indigne non solum loco cedunt, sed etiam personaliter illis inserviunt; quod, cum contra sacros canones omnes conciliaque generalia atque apostolicas sanctiones habeatur, ne in provincia nostra id fiat, sacra rituum congregatio suo decreto sancivit, ut nos non solum uti metropolita, sed uti congregationis eiusdem delegatus, suffraganeis nostris, ut ab huiusmodi in posterum se abstineant, praeciperemus, quemadmodum praecipimus, et dictum decretum in calce apponendum ad unguem observari mandamus sub poenis arbitrio nostro reservatis.

2. Episcopus consuetudine vilium personarum non utatur, neque eorum domos, nisi pietate impellente, frequentet.

Ut autem haec omnia facilius executioni demandentur, sancta synodus nonnullos episcopos, qui hac

[1] Alexandri VII const. [literae s. congr. conc. de mandato Alexandri VII, die 15 dec. 1663].

[2] Cap. unico de officio sacristae (I, 26).

[1] Cap. *Decernimus* 2, de iudiciis (II, 1).

[2] Cap. *Solitae* 6, de maiorit. et obed. (I, 33).

indigent admonitione, exhortatur, ut gradum suum et ordinem prae oculis habentes dignitatis episcopalis decorem et gravitatem, quae sine peccato demitti non possunt, in omnibus servent, caveantque, ne nimia familiaritate cum subditis et praecipue laicis, maxime autem vilis conditionis, utantur: quos tamen, sive pro iustitia sive pro gratia occurrentes, libenter et omni charitate audiant, immo nec eos (praesertim, qui e longinquo veniunt et pauperes sunt) diu exspectare permittant. Ad privatas autem domos easque vilium personarum nonnisi causa pietatis vel necessitatis accedant.

3. Per civitatem et dioecesim incedens clericalem habeat comitatum.

Per civitatem et dioecesim cum uno vel altero clericorum incedere culpabilem esse deiectionem, advertant. Quod et Magnus Gregorius, Anthemio subdiacono de Paschasio Neapolitano episcopo scribens, redarguit in haec verba: „Ita quotidie despectus cum uno aut duobus clericis dicitur ad mare descendere, ut et apud suos in fabula sit, et extraneis sic vilis ac despicabilis videatur, ut nihil habere episcopalis vel ingenii vel reverentiae videatur.“ [1]

4. Subditos, ut genuflexi benedictionem accipiant, episcopi moneant.

Cum filius recipiens benedictionem debeat prius patri facere obsequium, episcopi populum suum opportune moneant, ut sibi occurrentes genuflectant benedictionem accepturi [2]; protestantes, quod non genuflectentibus non benedicent, ut, qui elongatam a se viderint benedictionem, tandem aliquando morem gerant.

5. Humilitati modus, ne affectata videatur, neve in vilitatem degeneret, imponitur.

Humilitatis magister humilia etiam nobis officia proposuit, cum, lotis discipulorum pedibus, inquit: *„Quemadmodum ego feci, ita et vos faciatis.“* Sunt autem quaedam humilia, quae episcopo palam facere absque necessitate non expedit, ut ecclesiae pavimentum verrere, candelas accendere et similia: eius enim humilitas in animo esse debet, ut psalmographus innuit: *„Omnis gloria eius filiae regis ab intus.“* Quodsi clausis ianuis ea velit episcopus ad humilitatem exercendam persolvere, non solum licebit, sed etiam laude dignum et in aedificationem reputabitur.

6. In episcopi subscriptione ecclesiae suae nomen, non familiae cognomen effulgeat.

Imposito humilitati modo, ad supercilia demittenda sancta synodus convertitur, omnem fastus invidiam ab episcopis removendo, eosdem monens, ne familiae nobilitatem episcopali praeferant fastigio, eam in subscriptionibus ostentando, quod sacris est institutionibus inimicum, quibus ecclesiarum nomina, non familiarum cognomina subscribere ex antiquo et constanti patrum nostrorum more docemur.

7. Episcopalis thronus in alto ecclesiae loco sit. Tres fiant ad illum gradus.

Cum autem in tantae dignitatis gratiam patres sanciverint, ut episcopus in ecclesia in consessu presbyterorum sublimior sedeat, si qua episcopalis cathedra loco depresso est, eminentiori loco ponatur, et ad eam per tres omnino gradus ascendatur.

8. Cathedra pontificalis, non sedes cameralis adhibeatur.

Caveant episcopi cameralem sedem pro cathedra sibi collocare: hoc namque in eos, qui talia agunt, magna indiget animadversione; cum enim de Christo domino scriptum sit: [„*Ecce plus quam Salomon hic:*“ episcopis, eius vicariis, ut cum Ambrosio [1] loquamur, ipsam Salomonis sedem designavit, quae rotunda erat in parte posteriori, et duae manus hinc atque inde tenentes sedile, et duo leones stabant iuxta manus singulas. Nonne haec est episcopalis cathedrae figura? Hanc igitur omnes suis cathedris exprimant, e quibus non raro sedentes habeant concionem, ne pro Salomone eius statuam in throno sitam populi admirentur.

TITULUS XII.

De syndico.

Sede episcopali vacante, a capitulo deligatur oeconomus, qui stabilium curam gerat, ne pessum eant.

Considerans sancta synodus, in tantam incidere iacturam episcopia et bona stabilia ad eorum mensam pertinentia, cum proprio remanent viduata pastore, ut saepius audierit, ipsas domus corruisse, nemine suppetias ferente: idcirco mandat omnibus provinciae capitulis, ut, sede vacante, ad formam Tridentini concilii [2] oeconomum unum providum et diligentem decernant, qui, licet ei fructuum percipiendorum munus non incumbat, curam tamen stabilium, ne male pereant, gerat; et cum reparatione non in longum differenda opus fuerit, revm̃um dominum apostolicum nuntium in hoc regno de ea faciant certiorem, ut sua pietate imminenti damno occurrendum demandet.

TITULUS XIII.

De arbitris.

1. Ubi inter episcopos sive inter ipsos et metropolitam lis exoritur, arbitris ex utraque parte electis, dirimatur.

Quamvis episcopos, Domini servos, litigare non oportet, tamen, ut humana fert conditio, cum inter eos quoque non raro lites exoriantur, sancta synodus ad eas cito expediendas, ut apud arbitros ex utraque parte eligendos negotium audiatur, desiderat [3]; idque ipsi metropolitae insinuat, ut, si quando lis inter eum et suffraganeum episcopum oriri contigerit, electis ex utraque parte arbitris, dirimatur.

2. Quando episcopus allegatur suspectus, quomodo ad arbitros recurrendum.

Ad eosdem arbitros in vim constitutionis Innocentii III, quae incipit *Cum speciali* [4], in concilio generali Lateranensi promulgatae, recurrendum est, quando episcopus allegatur suspectus, caussis tamen suspicionis coram eodem episcopo propositis, quorum arbitrorum alter a parte quae recusat, alter ab episcopo deligatur [5]; hi [6] si caussae suspicionis

---

[1] Lib. XIII, indict. VI, ep. 26, [opp. s. Gregorii, ed. Migne, III, 1278].

[2] Caerem. episcop., lib. I, cap. 2; conc. Ravennat. III, de anno 1314, rubr. 6, de maiorit. et obed.

[1] C. *Mulier debet* 19, XXXIII, q. 5.

[2] Sess. XXIV, cap. 16, cum sacra synodus ssm̃um patrem nostrum Innoc. XII, synodalibus literis datis 16 aprilis anno 1693, supplicaverit pro episcopis nostrae provinciae a spolio eximendis, ssm̃us ex paterna benignitate omnes regni episcopos hoc onere levavit ad formam constitutionis *Inscrutabili*, die 28 ian. 1693, in appendicis calce apponendae.

[3] Ex. cap. *Sane* 1, de arbitris (I, 43).

[4] Cap. *Cum speciali* 61, de appellat. (II, 28).

[5] In prima editione Beneventana male: *deligantur*.

[6] In altera Romana editione hic signum interpunctionis (,) ponitur, at ne sic quidem anacoluthon evitaretur: *hi* (arbitri) ... *caussa principalis ad episcopum remittetur;* et praeterea contextus omnino exigeret, ut comma sequens, quod in utraque editione nullam negationem continet, negative efferretur: *Si caussae suspicionis non militent.* Denique locus cum textu ex decretalibus allato (cap. *Cum speciali*) non concordat, cum hoc capite verba: *vel illam episcopus alteri committet de consensu recusatoris*, referantur ad alteram conditionem, quae mox sequitur: *si vero per arbitros fuerit iudicatum, caussas suspicionis vel aliquam earum militare.* Coniicimus, post *hi* excidisse verbum *inquirant* vel aliud simile, atque haec fuisse scripta: *hi inquirant, si caussae suspicionis militent; et si*

militent, et si caussae praedictae non probentur aut illegitimae fuerint iudicatae, tunc lis seu caussa principalis vel ad episcopum remittetur, vel illam episcopus alteri committet de consensu recusatoris [1]. Si vero per arbitros fuerit iudicatum, caussas suspicionis vel aliquam earum militare, caussa principalis ad superiorem devolvitur. In casu autem, quo arbitri sint discordes, ipsimet arbitri tertium adhibeant intra competentem terminum ab episcopo praefigendum. Quamvis denique recusanti liceat arbitrum alibi quam in loco recusati iudicii, non ei tamen permissum est in loco valde remoto, nempe ultra legalem dietam, eligere.

TITULUS XIV.

De feriis et festorum dierum observantia.

1. In prima quaque dioecesana synodo feriae iudiciales indicantur, et earum tabella in cancellaria episcopali sit exposita.

Cum non raro contigerit, acta in episcopali curia nulla iudicata fuisse ob feriarum non observantiam, quibus usque adeo ab huiusmodi abstinendum, ut (nisi necessitas urgeat, vel pietas suadeat) consentientibus etiam partibus, nec processus habitus nec sententia teneat. Quocirca sancta synodus mandat, ut quilibet episcopus in sua dioecesana synodo, primo quoque tempore habenda, ferias iudiciales pro suo foro indicat, earumque tabella in cancellaria perpetuo prostet.

2. Episcopis reservare licet casum, quo domini ob avaritiam festis diebus opera subditis demandant. Si vero vi publica vel privata id fiat, cogentes censuris cohibeantur.

Avaritiam *„idolorum servitutem“* dixit apostolus, et iure merito; sunt namque non pauci domini, qui dies maiestati altissimae deputatos servilibus profanant operibus, idque avaritiae intuitu; nam data opera eos exspectant dies, ut commodius et sine mercede subditis operariis utantur. Quam impietatem sancta synodus detestans, omnibus provinciae mandat episcopis, ne quis ullo pacto ad violandum diem festum alios inducere praesumat, ultra alias poenas a iure inflictas hunc sibi casum possint reservare. Quodsi eo temeritatis quispiam feratur, ut vi publica vel privata ad festorum compellat inobservantiam, tunc episcopi ad censuras contra cogentes procedant.

3. Poenis festa temerantibus imponendis qui modus et quae cautio adhibenda.

Poenae pro transgressione festorum imponendae moderatae sint et locis piis distribuantur, tertia earum parte exequutori reservata. Caveant vero episcopi, ne eas cuipiam locent; avaris namque festorum temeratoribus dabitur ansa dicendi: *„Medice, cura te ipsum.“*

4. Ordinationis episcopalis dies quotannis celebrandus.

Quilibet episcoporum natalitium suum, hoc est ordinationis diem, singulis annis solemniter in sua celebret ecclesia, tum quia perpetuo ecclesiae ritu id habetur, tum praeterea ne primigenius episcopatus nostri fervor languescat; atque ut cum Augustino loquamur: „Quoties anniversarius dies nostrae ordinationis exoritur, tunc maxime honor huius officii, tanquam primo impositum [2], attendatur.“

5. Natali regis die recurrente, pro eius incolumitate preces habendae.

Pro anniversario quoque natali die serenissimi regis nostri catholici obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones in singulis provinciae ecclesiis instituantur: *„Hoc enim,* scripsit apostolus Timotheo episcopo, *bonum est et acceptum coram salvatore nostro Deo:“* tanti enim regis prosperitas ob eius eximiam in ecclesiasticum ordinem pietatem facit, ut quietam et tranquillam vitam in sancta religione vivamus.

TITULUS XV.

De fide instrumentorum.

1. Archiva ab episcopis instituantur. Capitula [archivum proprium] vel armarium in episcopali constituant.

Archivum, in quo acta omnia ecclesiarum recondantur, episcopi quamprimum instituendum curent, et scripturas omnes tam ad ipsos quam ad rationes et iura ecclesiarum spectantes, quoad fieri potest, collectas, in eo servent. Capitula vero cathedralium aliarumque insignium collegiatarum, nisi proprii archivi instituendi vires habeant, ne scripturae disperdantur, in episcopali suum speciale armarium constituant.

2. Episcopi intra sex menses inventaria bonorum ecclesiasticorum, nondum peracta, conficiant. Archivum metropoliticum commendatur.

Cum sanctae sedis decreto in Beneventana, die 19 maii 1597, nostrae provinciae episcopis demandatum fuerit, ut ante provinciale concilium omnium bonorum ecclesiarum et locorum piorum inventaria conficiant, idque superioribus provincialibus synodis sub clarae memoriae archiepiscopis Maximiliano de Palumbaria anno 1599 et Ioanne Baptista Foppa anno 1656 inculcatum reperiatur; haec sancta synodus mandat episcopis omnibus, ut Sixtinae quoque constitutioni, quae incipit: *Provida,* emanatae anno 1587 die 8 iunii, morem gerentes, inventaria bonorum ecclesiarum suarum piorumque locorum intra sex menses, si qui adhuc conficienda non curaverint, conficiant, in quibus annuos census ac reditus, bona mobilia, credita ac immobilia, locorum finibus appositis, ac caetera huiusmodi describant. Inventariorum autem duo erunt exempla, publici notarii manu roborata, quorum alterum penes se ii, quorum interest, retinebunt; alterum in episcopali reponendum archivo consignabunt. Currentibus addet calcaria exemplum metropolitae nostri praesidis, quo instante, eadem sancta synodus tres delegit commissarios, suos videlicet coepiscopos Carolum Felicem Matta Sancti Severi, Dominicum Morelli Lucerinum et fr. Ioannem Bonilla y Soria ordinis Carmelitarum Arianensem, ut, quod in archiepiscopio idem metropolita instituit archivum, visitarent, qui, visitatione peracta, sanctissimis patribus retulerunt, esse illud prope admirabile, cum in eo praeter vastae dioecesis et amplissimae provinciae scripturas, antea dispersas et ferme dissipatas, non solum collegerit, sed etiam miro ordine digesserit, et inter caetera inventarium omnium bonorum ecclesiarum locorumque piorum civitatis et dioecesis, in 22 ingentia volumina summo labore et sumptu distributum [1], pastoralem eius sollicitudinem mirifice commendet.

3. Eorum, quae in archivo servanda sunt, catalogus indicatur.

Cuncta vero, quae in episcopali servanda sunt archivo, sacra congregatio concilii, literis datis die 18 decembris 1626 ad episcopum Comensem, enumeravit, eorumque catalogus in fine appositus dabitur.

---

caussae praedictae non probentur aut illegitimae fuerint iudicatae: tunc lis seu caussa principalis ad episcopum remittetur. Praeterea suspicamur, in margine ut correctionem sequentis enuntiati (*Si vero per arbitros* etc.) posita fuisse, verba: *vel — vel illam episcopus alteri committet de consensu recusatoris,* quae tamen verba a librario ad priorem conditionem relata essent. Huiusmodi transmutationes verborum in aliis quoque locis synodici Beneventani reperiuntur. — *Nota editorum* collectionis Lacensis.

[1] Dict. cap. *Cum speciali,* de appellat.

[2] Alias *tamquam tunc primum imponatur.* Sermo 383, in die annivers. ordin. episc., opp. s. Aug., ed. Benedict., V, 1484 B.

[1] In I editione Beneventana male: *confectum.*

4. Episcopi inventarium authenticum omnium suae curiae actorum penes se habeant. Si vero longi itineris vel mortis casus occurrerit, quid agendum sit, praescribitur. Poenae in actorum temeratores recensentur.

Ut autem archivum perpetuo integrum custodiatur, sancta synodus in memoriam revocat constitutionem beati Pii papae V, quae incipit: *Muneris nostri.*[1] In qua nefarium facinus in plerisque episcopalibus regni Siciliae citra et ultra Pharum detestans, nempe quod, cathedralibus ecclesiis praesule viduatis, vicarii a capitulis constituti gratia, timore, odio vel sordibus, quas volunt, inquisitiones et testimonia rerum et causarum criminalium violant, subripiunt et lacerant, ne delictorum cognitio vel vindicta uspiam consequatur: praecipit archiepiscopis et episcopis dicti regni, ut deinceps inventarium authenticum omnium et quarumcumque suae curiae querelarum, accusationum, inquisitionum, denunciationum, testificationum, instrumentorum, processuum caeterorumque actorum, causarum et negotiorum criminalium, etiam mixtorum, quae apud curiae suae notarium fuerint, quotannis in perpetuum conficiant; confectum et dicti notarii manu subscriptum penes se custodiant, donec super iis fuerit iudicatum. Et si eos de vita decedere interim contigerit, illud universum sigillo suo obsignatum fideli sacerdoti, cui peccata confitentur, morte impendente, committant, qui, ea sequuta, praelato ac domui seu conventui digniori regularium illius civitatis debeat resignare, ut ab eis tute et fideliter asservetur, donec futurus advenerit praesul, cui illud itidem clausum et integrum tribuatur; quod ipsimet per se faciant, si quando necesse habuerint peregre proficisci. Quicumque autem testimonia, processus, scripturas et instrumenta huiusmodi violaverit, corruperit, subtraxerit, combusserit, suppresserit ac iusserit id fieri, seu auxilium, consilium vel favorem praestiterit, omni sit dignitate, officio, beneficio privatus et ad futura inhabilis eo ipso. Idem quoque et pariter notarius, cui quid praedictorum defuerit, aut [qui] alias deliquerit in praedictis, tanquam falsi reus declaretur poenasque omnes subeat, quae sunt in huiusmodi rerum falsarios per sanctiones canonicas et constitutiones legitimas irrogatae.

TITULUS XVI.

De iureiurando.

1. Episcopi, sanctis evangeliis coram positis, testimonium perhibeant.

Episcopi honorem et dignitatem maxime concernit, ut, si quando ad testimonium flagitatur, id non iureiurando, sed, sacrosanctis evangeliis tantum coram positis, fiat[2].

2. Si permittatur, ut clericus in quibusdam casibus coram seculari iudice testimonium ferat, iuramentum in episcopi tribunali, vel cui commiserit, praestabitur.

Clerici ad iurandum et deponendum coram seculari iudice tam in causa criminali quam civili cogi non possunt nisi in quibusdam casibus a iure permissis; tunc vero, praevia episcopi licentia, iuramentum in eiusdem episcopi tribunali, vel cui commiserit, praestari debet; alias violatur libertas et ecclesiastica iurisdictio usurpatur.

3. Error eorum, qui pro reo defensando posse iurare et deponere falsum censent, refellitur.

Decipiuntur ii, qui ad rei defensam posse iurare et deponere falsum autumant: quia, cum falsitas et mendacium sint intrinsece mala, nulla bona circumstantia possunt cohonestari, quod parochi plebibus insinuent, ut, qui sunt hac caligine mersi, veritatis radiis illuminentur.

4. Baptismi testimonium, nisi de libro desumatur, de libro desumptum dici non debet.

Parocho non licet de baptismo alicuius fidem facere, dicendo, se de baptizatorum libro descripsisse, quando librum vel penes se non habeat, vel noverit deperditum esse.

TITULUS XVII.

De vita et honestate clericorum.

1. Episcopi mores ostenduntur.

Episcopi, quos mundi lucem aeternus pontifex appellavit, ut caeteris praeluceant, perfectam illam ab apostolo descriptam imaginem sibi proponant: *„Oportet episcopum irreprehensibilem esse, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem; non vinolentum, non percussorem, sed modestum; non litigiosum, non cupidum, sed domui suae bene praepositum.“* Studeant itaque, ut ab interiori observantia non sit dissimilis habitus; sed in omni incessu, statu, gestu vultuque modestiam et gravitatem ostendant.

2. Episcopi habitus exterior describitur.

In usu vestium, caeremonialis episcoporum praescriptum[1] servetur. Lineam tunicam, quam rochetum appellant, ex constitutione Innocentii III, quae incipit: *Clerici officia*[2], in concilio generali promulgata, in ecclesia et in publico episcopi habeant, nisi monachi[3] fuerint, quos in sua dioecesi mozettam absque mantelletto ferre oportet. In itinere, etiamsi per dioecesim, mozetta violacea super nigra veste non est deferenda; sed nigra, si id tempus postulet, super nigra veste, et violacea super veste viatoria coloris eiusdem.

3. Episcopi, qui oppidula pro dirutis incolunt civitatibus, tanquam si in his degerent, se gerant.

Sunt episcoporum nonnulli, qui, dirutis eorum civitatibus, in exiguis resident oppidulis et in istis eo habitu utuntur, qui in vicis adhiberi consuevit, eam excusationem paratam habentes, se in vicis, non in civitatibus degere; quae si admittenda esset, nunquam prorsus episcopalem induerent decorem; sed semper squalidi, quasi civitatum ruinas deflentes, viderentur. Idcirco sancta synodus mandat, ut episcopi, qui in oppidis pro dirutis civitatibus resident, tanquam si in ipsis essent civitatibus, omnino se gerant.

4. Episcopi lites pro viribus componant. Si potentior non acquiescit, pauperiori sportulas condonet.

Patris nomen promeretur episcopus, qui compositor potius quam iudex videtur, et ideo caveat ne lites excitet, sed excitatas componere[4] procuret; quodsi litigantes adeo pervicaces sint, ut acquiescere noluerint, non desinat saltem litigantibus pauperibus sportulas condonare, praesertim si altera partium praepotens sit; tenetur enim episcopus pauperes et miserabiles personas atque ab aliis oppressas protegere.

5. Pauperum patres pauperes filios in circuitu mensae suae aliquando videant.

Recordentur episcopi, ut, cum patres pauperum sint, eosdem aliquando, et praecipue in festis solennioribus, ad suam ipsorum mensam admittant[5].

[1] Const. 121, die 1 martii 1571.

[2] Can. *testimonium*, 9, XI, q. 1; auth. *Sed iudex*, cod. de episcop. et clericis.

[1] Lib. I, cap. 3.

[2] Cap. *Clerici offic.* 15, de vita et honest. cleric. (III, 1).

[3] D. cap., § *Pontifices autem.*

[4] Conc. Carthag. de anno 398, cap. 26.

[5] Greg. Magn., in vita ipsius.

6. Clericorum corona et tonsura describitur.

Clerici inferiores, sive in sacris sive in minoribus ordinibus vel prima tonsura sint constituti, pro ratione ordinis coronam deferant et tonsuram [1]. Corona rasura est in parte superiori ad modum sphaerae. Tonsura vero ex parte inferiori capillos tondet usque ad revelationem sensuum, nempe visus et auditus, ne scilicet oculos vel aures impediant: quamvis corona proprie fiat ex capillorum circulo, qui inter rasuram et tonsuram reliqui sunt, ita ut non solum oculi et aures, sed et colli pars omnino pateant.

7. Clericorum habitus praescribitur.

Habitu non sordido nec exquisito, sed honesto [2], cum zona nigri coloris, imo habitu talari omnino in ecclesia, dum divina persolvuntur, utantur. Subcollaria non sint nisi nigri coloris et vesti consuta. Interiores vestes et tibialia rubeum ac ceruleum et viridem colorem excludant [3], ita ut omnia clericalis status gravitatem prae se ferant.

8. Clerici beneficiati, licet beneficia tenuia sint, habitum et tonsuram deferre debent.

Noverint beneficiati omnes, quod, nulla tenuitatis beneficii habita ratione, in habitu et tonsura decentibus incedere tenentur, prout in Melphicten. sacra congregatio concilii decrevit:

„Melphicten. clericatus, alias 13 septembris 1675. In una Bituntina sacra congregatio censuit, clericos possessores beneficiorum tenuium infra summam ducatorum sexaginta auri de camera teneri habitum et tonsuram clericalem deferre iuxta constitutionem Sixti V la 92. Et quia clerici Melphictenses adhuc opponunt, quod talis constitutio revocata fuit ab alia eiusdem pontificis incipiente: *Pastoralis,* anno 1589, licet illa non videatur loqui de beneficiatis, sed de his, qui pensiones, fructus, praedia vel bona ecclesiastica sibi reservata, concessa percipiunt etc., supplicat episcopus declarari: An possessores dictorum beneficiorum tenuium, ut supra, teneantur habitum et tonsuram clericalem deferre, non obstante dicta constitutione *Pastoralis.* Die 18 septembris 1677, sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum respondit: Affirmative. F. cardinalis Columna praefectus; Stephanus, archiepiscopus Brancatius episcopus Viterbien. secretarius.“ Adest sigillum eminentissimi cardinalis Columnae, praefecti. Quapropter huiusmodi beneficiati habitum et tonsuram decentes omnino deferent, alias in poenas constitutionis Sixti V, quae incipit: *Cum sacrosanctam* [4], anno 1589 editae, incurrent.

9. Sacrorum rituum et conscientiae casuum congregatio per provinciae civitates et vicarias instituenda demandatur.

Ne filii huius seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua reperiantur, mandat sancta synodus, ut in qualibet provinciae civitate et foranea vicaria, semel in hebdomada, sacrorum rituum et conscientiae casuum congregatio, iuxta methodum ab eadem approbatam, in appendice apponendam, habeatur.

10. A quibus clerici abstinere debent.

Nemo ex praefatis clericis larvatus incedat; in comoediis recitare non audeat, nisi forte repraesentationes piae fuerint, et tunc de expressa episcopi licentia; choreis non intersint [1], nec ipsas ducant praesertim cum mulieribus. Ab alearum et taxillorum ludis [2], a deambulationibus cum cantilenis et musicis instrumentis noctuque diuque abstineant, sub poenis suorum episcoporum arbitrio reservatis.

11. Illicitae venationes proscribuntur.

Illicitae venationes [3], praesertim tormento bellico, quod sclopum vocant, antiquis patribus ignoto, tum episcopis tum clericis inferioribus inhibentur: eisdemque mandatur, ne canes aut accipitres ad venandum nutriant [4].

12. Armorum delatio caute admodum concedenda.

Episcopi vero arma deferendi licentiam, nisi ob causas a iure permissas, nulli clericorum licite possunt impertiri.

13. Unusquisque parochus clericum habeat, qui ei sacra ministranti et in aliis hic expressis deserviat.

Non potest sancta synodus non graviter dolere, audiens, parochorum quamplurimos in sui muneris exercitio, praesertim in administrandis sacramentis, non clericos, sed pueros pannosos et sordidos non sine scandalo adhibere, cum prope quotidie clerici initientur, et nullus eorum sit, qui divinorum servitio assistat. Quare haec detestans sancta synodus concilii Matiscensis [5] constitutionem, quae incipit: *Ut quisque,* in memoriam revocans, mandat, ut quilibet presbyter, qui plebem regit, clericum habeat talari veste et superpelliceo decenter indutum, qui ei sacra ministranti deserviat, quique secum cantet et lectionem legat, et qui possit christianae doctrinae scholas tenere et admonere suos parochianos, ut filios suos ad fidem discendam mittant ad ecclesiam. Qui secus fecerint, ab episcopis suis graviter puniantur, ut huiusmodi abusus omnino eliminetur.

14. Cum celebratur, clerus a populo divisus esse debet.

Laici denique, quando sacra mysteria celebrantur, stare vel sedere inter clericos non praesumant, ut concilii Moguntini constitutione, quae incipit: *Ut laici* [6], sancitum; sed pars illa, quae cancellis ab altari dividitur (et ubi non est divisa, omnino discriminetur) tantum psallentibus pateat clericis, ut quamplurimis sanctae sedis decretis cuiusvis conditionis laicis hominibus, etiam in sublimitate constitutis, inhibitum est, quam inhibitionem sancta synodus praecipit ad amussim servandam.

TITULUS XVIII.

De cohabitatione clericorum et mulierum.

1. Episcopii septa etiam a canone permissas mulieres excludant.

Quamvis episcopi huius provinciae, benedicente Domino, in omnibus se ipsos praebent exempla bonorum operum, ut tamen in tanta religionis specie perseverent, sancta synodus eos hortatur, ut, quemadmodum regulares, qui ad perfectionem tendunt, claustris ab omni mulierum commercio alieni continentur, ita, quinimo et multo magis episcopi, qui in perfectionis statu esse censentur, omnem mulieribus aditum in episcopiis prae-

[1] Gloss. in Clement. II hoc. tit. verb. *Et tonsuram.* C. *Prohibete* 21, dist. 23, cap. *Clericus* 5 et cap. *Clerici* 15, de vita et honest. cleric. (III, 1), can. *Non liceat.* 2, dist. 23.

[2] Conc. Mediol. I, part. 2, tit. 23, de cleric. vestitu.

[3] Ex cap. *Clerici* 15, de vita et honest. cleric. (III, 1).

[4] Constit. XCII.

[1] Conc. Mediol. I, part. 2, tit. 25, de armis, ludis, spectaculis et eiusmodi a clericis vitandis.

[2] C. *Clerici.* 15, de vita et hon. cler. (III, 1).

[3] Sac. Trid. conc., sess. XXIV, *de ref.,* cap. 12.

[4] Can. 1, dist. 34, c. 1 et 2 de cler. venat.; conc. Mediol. I, part. 2, tit. 25, de armis, ludis, spectaculis, etc.; conc. Aquileiense an. 1596, rub. XI, § *Dixit canon.*

[5] Ita apud decretale Gregorianum citatur in cap. 3 de vita et honest. cleric. (III, 1), etsi revera concilium sit Nannetense.

[6] C. 1 de vita et honest. cleric. (III, 1).

cludere studeant, ita ut neque illas, quas canones concedunt, matrem, amitam et sororem admittant.

2. Episcopus mulieres ne solus alloquatur.

Episcopi quoque mulieres nunquam soli alloquantur, sed coram aliis, ut omnis nefanda suspicio excludatur [1].

3. Quae clericorum et mulierum habitatio licita, quae illicita.

Nemo ex clericis inferioribus mulieres quascumque praeter matrem, amitam et sororem [2] aliasque usque ad secundum consanguinitatis vel affinitatis gradum secum habitare permittat, idque episcopo annuente: debent enim non solum malum cavere, verum etiam omnem mali suspicionem fugere, ne in cuiusquam offensionem incurrant. Qui soli degunt, nullam domi mulierem, cuiuscumque aetatis et conditionis existat, sub famulatus praetextu [3], absque expressa episcopi licentia et hac, nonnisi ea quinquaginta annos nata sit, concedenda, prorsus detineant. Advertantque episcopi, quod apud Cyprianum legitur [4]: „Cum clerico femina nulla commaneat, non despecta, non vetula, sive affinitate peculiariter suscipienda ad domesticum obsequium: quia magis illic cito delinquitur, ubi sine suspicione securum potest esse delictum; maxime quia cupidini nulla deformitas, nulla despectio fastidii vel vilis existit, sed diabolus pingens pretiosum efficit, quicquid foedum et horridum fuerit."

TITULUS XIX.

De clericis coniugatis et diaconis sylvaticis.

1. Clerici coniugati nisi habitum et tonsuram deferant et ecclesiae inserviant, cum laicis computentur.

Graecanici ritus residuum in nostra provincia clerici sunt coniugati, non bigami, qui mixtumque genus prolesque biformis dici possunt: nam si eorum vestes aspicias, dempto colore, laicales forma, ornatu et incisuris invenies; tonsuram non deferunt, ecclesiae non deserviunt; sed in aliquibus interdum supplicationibus apparent, ad deformandum potius quam ad clericalem coetum complendum. Mandat itaque sancta synodus, ut episcopi eos moneant, ut in habitu et tonsura decenter incedant, si canonis privilegio frui velint, nec non ecclesiae ab eisdem episcopis deputandae inserviant, si fori quoque privilegio gaudere desiderant [5]: alias, renuentes inter laicos computari, omnino declarent.

2. Clericus coniugatus, non bigamus, mortua uxore ad clericorum ministeria rediens, omnibus fruitur caelibum privilegiis.

Si quispiam ex praefatis clericis coniugatis, non bigamus, mortua uxore, ad propria clericorum ministeria redit, omnia alia privilegia clericis non coniugatis competentia recuperat: haec enim suspensa, non extincta habebantur.

3. Diaconi sylvatici quinam sint, et quibus privilegiis gaudeant.

Sunt et alii ecclesiis inservientes, quos a graeco ministrandi verbo diaconos eosque sylvaticos vocant, nullo ordine praediti: sed solo ecclesiarum et episcoporum ministerio addicti, circa quorum numerum et privilegia sancta synodus servandum commemorat decretum sacrae congregationis de mandato sanctae memoriae Gregorii papae XV ematum 15 kalendas iunii 1623, scilicet quod in cathedralibus seu superioribus ecclesiis ad summum quatuor, in collegiatis vel parochialibus duo, in aliis vero ecclesiis, in quibus divina celebrantur, si episcopo videbitur, unus, et quod [1] non sint criminosi aut malae conditionis et famae, assumi possunt. Dicti vero diaconi silvatici non gaudent privilegio canonis; sed fori in criminalibus omnino, in civilibus quoad corporis districtionem tantum; ab oneribus denique personalibus immunitate fruuntur.

TITULUS XX.

De clericis non residentibus.

1. Episcopos in non residendo contumaces metropolita summo pontifici denunciet. Decreta sacri Tridentini concilii referuntur.

Agnoscens haec sancta synodus, quanto detrimento sit ovibus pastoris absentia, quanto pastori ovium sibi creditarum neglectus, suo metropolitae vigilantiam circa suffraganeorum suorum residentiam in Domino commendat, cupiens, ut vigore sacri Tridentini concilii, si qui non residentes contumaces fuerint, ssmo Romano pontifici denunciet. Tenor autem decreti, quod supradictum sacrum concilium sub Paulo III edidit, est, qui sequitur [2]:

„Omnes patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis et cathedralibus ecclesiis quibuscumque quovis nomine ac titulo praefectos monet ac monitos esse vult, ut attendentes sibi et universo gregi, in quo Spiritus sanctus posuit eos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo, vigilent, sicut apostolus praecipit, in omnibus laborent, ac ministerium suum impleant; implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant atque ovium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus a supremo iudice requirendus, custodiae minime incumbant, cum certissimum sit, non admitti pastoris excusationem, si lupus oves comedit, et pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehementer dolendum est) hoc tempore reperiuntur, qui propriae etiam salutis immemores, terrenaque coelestibus ac divinis humana praeferentes, in diversis curis vagantur aut in negotiorum temporalium sollicitudine, ovili derelicto, atque ovium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos, placuit sacrosanctae synodo antiquos canones, qui temporum atque hominum iniuria pene in desuetudinem abierunt, adversus non residentes promulgatos, innovare, quemadmodum virtute praesentis decreti innovat, ac ulterius pro firmiori eorundem residentia et reformandis in ecclesia moribus, in hunc, qui sequitur, modum statuere atque sancire. Si quis a patriarchiali, primatiali, metropolitana seu cathedrali ecclesia sibi quocumque titulo, caussa, nomine seu iure commissa, quacumque ille dignitate, gradu et praeeminentia praefulgeat, legitimo impedimento seu iustis et rationabilibus causis cessantibus, sex mensibus continuis extra suam dioecesim morando abfuerit: quartae partis fructuum unius anni, fabricae ecclesiae et pauperibus loci per superiorem ecclesiasticum applicandorum, poenam ipso iure incurrat. Quodsi per alios sex menses in huiusmodi absentia perseveraverit, aliam quartam partem fructuum, similiter applicandam, eo ipso amittat. Crescente vero contumacia, ut severiori sacrorum canonum censurae subiiciatur, metropolitanus suffraganeos episcopos absentes, metropolitanum vero absentem suffraganeus episcopus antiquior residens, sub poena interdicti ingressus ecclesiae eo ipso incurrenda, infra tres menses per literas seu nuncium Romano

[1] Ex c. *In omnibus* 27, dist. 81.

[2] C. *Volumus* 24 et c. *Cum omnibus* dist. 81; c. *Cum in iuventute* 15, § 1, de praesumpt. (II, 23).

[3] C. *A nobis* 9, de cohabit. cleric. et mulier. (III, 2); C. *Quidam clerici* 30, dist. 81.

[4] De singular. clericor., opp. s. Cypriani, ed. Baluz. in appendice col. CXCV.

[5] C. unico de cleric. coniugat. in VI; conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 6.

[1] Fortasse: *qui.*

[2] Sess. VI, *de ref.*, cap. 1.

pontifici renunciare teneatur, qui in ipsos absentes, prout cuiusque maior aut minor contumacia exegerit, suae supremae sedis auctoritate animadvertere et ecclesiis ipsis de pastoribus utilioribus providere poterit, sicut in Domino noverit salubriter expedire."

Extat et alterum eiusdem sacri concilii decretum sub Pio IV editum, tenoris subsequentis[1]:

„Cum praecepto divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbique divini praedicatione, sacramentorum administratione ac bonorum omnium operum exemplo pascere, pauperum aliarumque miserabilium personarum curam paternam gerere et in caetera munia pastoralia incumbere, quae omnia nequaquam ab iis praestari et impleri possunt, qui gregi suo non invigilant neque assistunt, sed mercenariorum more deserunt: sacrosancta synodus eos admonet et hortatur, ut divinorum praeceptorum memores factique forma gregis, in iudicio et veritate pascant et regant. Ne vero ea, quae de residentia sancte et utiliter iam antea sub felicis recordationis Paulo III sancita fuerunt, in sensus a sacrosanctae synodi mente alienos trahantur, ac si vigore illius decreti quinque mensibus continuis abesse liceat: illis inhaerendo, declarat sacrosancta synodus, omnes patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis ac cathedralibus ecclesiis quibuscumque quocumque nomine et titulo praefectos, etiam si sanctae Romanae ecclesiae cardinales sint, obligari ad personalem in sua ecclesia vel dioecesi residentiam, ubi iniuncto sibi officio defungi teneantur, neque abesse posse, nisi ex causis et modis infrascriptis. Nam cum christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia ac evidens ecclesiae vel reipublicae utilitas aliquos nonnunquam abesse postulent et exigant; decernit eadem sacrosancta synodus, has legitimae absentiae causas a beatissimo Romano pontifice aut a metropolitano vel, eo absente, suffraganeo episcopo antiquiori residente, qui idem metropolitani absentiam probare debebit, in scriptis esse approbandas, nisi cum absentia inciderit propter aliquod munus et reipublicae officium episcopatibus adiunctum, cuius quoniam causae sunt notoriae et interdum repentinae, ne eas quidem significari metropolitano necesse erit; ad eundem tamen cum concilio provinciali spectabit iudicare de licentiis a se vel a suffraganeo datis, et videre ne quis eo iure abutatur, et ut poenis canonicis errantes puniantur. Interea meminerint discessuri, ita ovibus suis providendum, ut, quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantisper tantum absunt ex veterum canonum sententia non videntur abesse, quia statim reversuri sunt, sacrosancta synodus vult, illud absentiae spatium singulis annis, sive continuum sive interruptum, extra praedictas causas, nullo pacto debere duos aut ad summum tres menses excedere, et haberi rationem ut id aequa ex causa fiat et absque ullo gregis detrimento, quod, an ita sit, abscedentium conscientiae relinquit, quam sperat religiosam et timoratam fore, cum Deo corda pateant, cuius opus non fraudulenter agere suo periculo tenentur. Eosdem interim admonet et in Domino hortatur, ne per illius temporis spatium dominici adventus, quadragesimae, Nativitatis, resurrectionis Domini, Pentecostes item et Corporis Christi diebus, quibus refici maxime et in Domino gaudere pastoris praesentia oves debeant, ipsi ab ecclesia sua cathedrali ullo pacto absint, nisi episcopalia munia in sua dioecesi eos alio vocent.

„Si quis autem (quod utinam nunquam eveniat) contra huius decreti dispositionem abfuerit, statuit sacrosancta synodus, praeter alias poenas adversus non residentes sub Paulo III impositas et innovatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis absentiae fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia etiam declaratione non sequuta, illos sibi detinere posse, sed teneri, aut ipso cessante, per superiorem ecclesiasticum illos fabricae ecclesiarum aut pauperibus loci erogare, prohibita quacumque conventione vel compositione, quae pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam praedicti fructus in totum aut pro parte ei remitterentur, non obstantibus quibuscumque privilegiis cuicumque collegio aut fabricae concessis.

„Eandem omnino, etiam quoad culpam, amissionem fructuum et poenas de curatis inferioribus et aliis quibuscumque, qui beneficium aliquod ecclesiasticum curam animarum habens obtinent, sacrosancta synodus declarat et decernit: ita tamen ut, quandocumque eos, causa prius per episcopum cognita et probata, abesse contigerit, vicarium idoneum ab ipso ordinario approbandum cum debita mercedis assignatione relinquant. Discedendi autem licentiam, in scriptis gratisque concedendam, ultra bimestre tempus nisi ex gravi causa non obtineant. Quodsi per edictum citati, etiam non personaliter, contumaces fuerint, liberum esse vult ordinariis per censuras ecclesiasticas et sequestrationem et subtractionem fructuum aliaque iuris remedia, etiam usque ad privationem, compellere; nec exequutionem hanc quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuscumque beneficii, pactione, statuto, etiam iuramento vel quacumque auctoritate confirmato, consuetudine etiam immemorabili, quae potius corruptela censenda est, sive appellatione aut inhibitione, etiam in Romana curia, vel vigore Eugenianae constitutionis suspendi posse. Postremo, tam decretum illud sub Paulo III quam hoc ipsum in conciliis provincialibus et episcopalibus publicari, sancta synodus praecipit. Cupit enim, quae adeo ex pastorum munere animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus mentibusque infigi, ut in posterum, Deo adiuvante, nulla temporum iniuria aut hominum oblivione aut desuetudine aboleantur."

2. Ordinarii subditos residentiae obnoxios ad residendum compellant, nec ulli nisi ex causis a iure permissis super residentia dispensent.

Inferiores vero, beneficia ecclesiastica personalem residentiam de iure vel consuetudine exigentia habentes, opportunis iuris remediis residere cogantur ab ordinariis[1], qui facultatem dispensandi in residentia nisi ex causis a iure permissis vel expressis non habent[2].

3. Quotidianas distributiones in absentia lucrandi nulla consuetudo admittenda.

Irrita et nulla est consuetudo, etiam immemorabilis, quotidianas distributiones in absentia seu vacantia, ut dicunt, percipiendi[3], quavis collusione aut remissione exclusa, iuxta Bonifacii VIII decretum, quod incipit: *Consuetudinem,* a sacro Tridentino concilio in usum revocatum.

4. Cessationes ultra tres menses, nisi in fundatione vel a sede apostolica permissae fuerint, irritae sunt et nullae.

Cessationes, quas vacantias vocant, in quibusdam cathedralibus vel collegiatis ecclesiis introductas, quarum gratia ultra tres menses a iure

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, cap. 1.

[1] Conc. Trid., sess. VI, *de ref.*, cap. 2.

[2] Ibidem.

[3] Ex cap. unico de cleric. non residentib. in VI, (III, 3); et conc. Trid., sess. XXIV, *de ref.*, cap. 12.

permissos (salvis earum ecclesiarum constitutionibus, quae longius servitii tempus requirunt,) certis quibusdam temporibus capitulares a chori servitio cessant, nisi in fundatione ipsius ecclesiae vel alias a sancta sede apostolica specialiter concessae fuerint, sancta synodus irritas nullasque declarat ut apostolicis constitutionibus sacrisque canonibus inimicas. A

5. Capitulum, absque licentia episcopi, absentiae facultatem ultra tempus, capitularium negotiorum praetextu, impertiri non potest. Huiusmodi absentes quibus poenis afficiantur.

Ad evitandas capitularium conniventias, quibus aliqui eorum a choro et civitate absunt et, simulato capituli negotio, fructus ac distributiones quotidianas recipiunt, declarat sancta synodus, non posse capitulum, absque licentia episcopi, negotiorum capitularium praetextu, capitularibus vel aliis chori servitio addictis facultatem absentiae ultra tempus a concilio permissum impertiri. Sic B vero abscedentes non solum distributiones quotidianas non lucrari, sed etiam fructibus, nisi resederint, esse privandos [1].

TITULUS XXI.

De praebendis, dignitatibus et canonicis.

1. Distributiones ordinum in cathedralibus habendae, et quomodo; capituli consilium exquirendum, non sequendum.

In omnibus ecclesiis cathedralibus, ut ecclesiasticae hierarchiae ordo in canonicis refulgeat, ordinum, nempe presbyterorum, diaconorum et subdiaconorum, distinctio habeatur [2]; ita tamen ut, si constet, omnes esse presbyteros, celebrante pontifice, fiat praefata distinctio per paramenta; si vero tantum assertive habeatur, episcopus cum consilio capituli designet ac distribuat, prout ipse viderit expedire, quibus et quot canonicatibus debeat in posterum esse annexus ordo presbyteralis, C diaconalis et subdiaconalis; dummodo tamen non solum dimidia pars, sed ex tribus saltem duae sint presbyterales, licet praesupponatur adesse consuetudinem, omnes canonicatus esse presbyterales. Episcopus vero in tali designatione ac distributione tenetur quidem exquirere consilium capituli, non autem sequi.

2. In solemnibus capitularibus missis canonici sibimetipsis assistere tenentur.

Canonici quoque, sive sint omnes ordinis presbyteralis sive ordinibus distincti, tenentur in missis solemnibus, quae ab ipsis ex obligatione capitulari cantantur, sibimetipsis assistere; ubi est distinctio ordinum, id praestabunt diaconi et subdiaconi; ubi vero nulla distinctio, gradatim in ministerio diaconi et subdiaconi sibimetipsis, assi- D stent, antiqua consuetudine in contrarium non obstante.

3. Quaenam assistentia a canonicis episcopo praestanda.

Duorum canonicorum assistentia semper convenit episcopo, cum divinis officiis sub throno cappa indutus assistit; si vero praebendae fuerint distinctae, hi duo ex numero diaconorum assumentur. Presbyter autem assistens, ubi nulla est praebendarum distinctio, debet esse dignior de capitulo; quodsi praebendae distinctae habebuntur, episcopo solemniter celebranti assistere debet pro presbytero dignior de capitulo, quocumque nomine nuncupetur, dummodo sit in sacerdotio constitutus, demptis diebus, qui in caeremoniali exprimuntur. Episcopo vero non celebranti, sed divinis tantum praesenti pro presbytero assistente inservire debet dignior canonicus post dignitatem.

[1] Conc. Trid., sess. XXIV, *de ref.*, cap. 12.

[2] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 12.

4. Assistentes episcopo dignioribus supervenientibus loco cedant.

Noverint vero dignitates et canonici, quod, qui assistunt episcopo, supervenienti dignitati sive canonico digniori locum cedere debent.

5. Canonici quo ordine thurificandi.

Tam dignitates quam canonici a latere chori digniore sedentes prius thurificandi sunt quam dignitates et canonici, qui sedent a latere chori minus digno.

6. Canonici per se divinis insistant officiis; quatenus sese invicem substituant, quo pacto id licite faciendum.

Canonici omnes divina officia per se et non per substitutos compellantur obire [1]; permittere tamen debent episcopi, ut canonici in functionibus tum ipsius ecclesiae tum chori, ad quas tenentur, sese invicem substituant, dummodo substituens a civitate vel a suburbiis non absit, et substitutus eodem tempore eiusdem ecclesiae servitio non sit obstrictus. Praecavendum nihilominus est, ne canonici, huiusmodi facultate abutentes, frequentius substituant, quod eiusdem episcopi erit arbitrium.

7. Capitulares et choro adscripti cantum addiscant gregorianum, alias distributionum subtractione multentur.

Episcopalis interest sollicitudinis, ut capitulares et qui choro sunt adscripti, cum praefixione competentis termini cantum addiscant gregorianum, et in contumaces poena amissionis distributionum quotidianarum animadvertatur.

8. Quo casu et quo ordine capitularibus e choro ad missam celebrandam exire licet.

Capitulares, non nisi canonicis horis et missa C conventuali expletis, nec etiam ad missas celebrandas exeant a choro; quodsi populi commoditas id postulet, tunc unus dumtaxat post alium, maior nempe minorem praecedens, exibit, dummodo ab eo, quem episcopus ad hoc deputarit, evocentur.

9. Quibus in locis episcopo pontificaliter celebranti canonici assistere tenentur. Et quid, si privatim celebret.

Episcopo pontificaliter celebranti sive alia pontificalia in civitate, licet extra cathedralem ecclesiam, exercenti, non autem in dioecesi, canonici tenentur assistere; et quamvis in ecclesia collegiata et parochiali sive in episcopii cappella, quae instar est parochialis, pontificaliter celebret, non canonici collegiatae, sed aliquot dignitates et canonici cathedralis assistentiam exhibebunt. Licet vero episcopus ipse pontificalia extra cathedralem exercens D simplices presbyteros velit adhibere: noverit tamen, a sacra rituum congregatione id declaratum esse inconveniens. Si vero missam private celebret, etiam in cathedrali, canonici non tenentur assistere, nisi obstet consuetudo, quae omnino est observanda.

10. Stata dies et hora cuiuslibet hebdomadae pro capitulis congregandis a canonicis designetur; poena contrafacientibus proponitur.

Mandat sancta synodus, ut pro capitulis congregandis stata dies et hora cuiuslibet hebdomadae a canonicis designetur ad hoc, ut episcopi, nisi fuerint impediti, cum debita excusatione ad illud accedere valeant; si vero contrarium praesumptum fuerit, nihil audeant pertractare aut capitulum vocare, exceptis casibus necessitatis, sub poena nullitatis actus, et contrafacientes episcopi arbitrio coercebuntur.

[1] Conc. Trid., sess. XXIV, *de ref.*, cap. 12.

TITULUS XXII.

Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur.

1. Patroni ecclesiasticorum beneficiorum a praesentatis et electis quidquam, etiam sponte datum, non accipiant; fructus locationis nomine non percipiant; titulo reservationis tertiae aut quartae partis beneficia non gravent; pensiones non imponant. Contrafacientes censuris irretiti ius patronatus amittant.

Nihil est, quod in sanctas leges impudentius irrumpat quam radix omnium malorum, cupiditas; ideoque cum decreto [1] provincialis nostrae synodi sub cardinali archiepiscopo Sabello celebratae anno 1567, iuxta antiquos canones et sacri Tridentini concilii sanctionem [2], statutum fuerit, ne praesentatores et electores quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum ab electis, praesentatis atque nominatis quidquam, etiam a sponte dantibus, accipiant, neque fructus dictorum beneficiorum locationis nomine percipiant. His non obstantibus, sunt adhuc qui in iura tam notissima enormiter peccant; quod sancta synodus detestans, mandat, ut tum praefata omnino serventur, tum ne patroni beneficiorum titulo reservationis tertiae aut quartae partis fructuum gravent beneficia, neve pensiones sub praetextu soliti, neque titulo paupertatis imponant contra praescriptum constitutionis Toletani concilii, quae incipit: *Quicunque fidelium* [3], perperam ab huiusmodi praetensis patronis intellectae. Ea enim innuitur, ut patrono ad inopiam redacto ab ecclesia, ut aliis pauperibus, licet largius, subveniatur, dummodo patronus in summam devenerit egestatem, et ecclesiae supersit quod eroget; non, ut ipsi patroni, paupertatis praetextu, ecclesiis pensionem imponant aut quid ex earum reditibus sibi reservent. Qui secus facere deinceps ausi fuerint, excommunicationis et interdicti poenis ad Tridentini concilii formam subiaceant, et dicto iure patronatus ipso iure privati existant.

2. Parochiales ecclesiae nullis pensionibus aut reservationibus gravandae.

Sanctissimi Romani pontificis Innocentii XII providentia parochiales ecclesias, multis oneribus obnoxias, reditibus augendas potius quam reservationibus gravandas, ex alta ecclesiae universalis specula prospiciens, evulgato edicto die 11 novembris 1692, mandat et praecipit, ut nullis deinceps pensionibus aut reservationibus afficiantur. Quod edictum, ut omnibus innotescat et ab omnibus, ut par est, observetur, in appendice exhibebitur.

TITULUS XXIII.

De rebus ecclesiae alienandis, vel non.

Extravagantis *Ambitiosae* observantia praecipitur.

Cum impium sit, ut, qui res suas ecclesiae non attulit, damnum inferat, sancta synodus mandat, ut in bonorum ecclesiae alienatione, inter caetera constitutionem Pauli II, quae incipit: *Ambitiosae* [4], omnes episcopi servent, ni velint ad condemnationem suam facere, poenas et censuras in ea contentas incurrendo.

TITULUS XXIV.

De deposito.

1. Locorum piorum depositarius idoneus et, si fieri potest, ecclesiasticus sit.

Officium depositarii cuiusvis ecclesiae locorumve piorum a persona tantum fida atque facultatibus idonea et, si fieri potest, ecclesiastica, non autem ab inope exerceatur; depraedari siquidem desiderat, qui thesaurum credit indigenti.

2. Clericus laico iure depositarius ecclesiastico iudici sistitur.

Clericus, qui coram iudice laico depositum recepit, coram iudice ecclesiastico, non autem coram iudice laico ad illud reddendum cogetur.

3. Clericus communitatis depositarius, non exactor existat.

Quod ecclesiasticus pecuniae publicae sive communitatis depositarius sit, aliquando tolerandum est; cavendum vero, ne exactoris officium pro dicta communitate idem exerceat.

4. In carcerem detrusi adnotata mobilia penes tutam personam deponantur.

Quando episcopus alicuius carcere detenti mobilia facit adnotare, non ea apud se retineat; sed apud fidam et tutam, eamque ecclesiasticam personam, deponere debet.

5. Locorum piorum deposita apud sacram aedem custodiantur.

Cum in civitatibus, nedum oppidis huius provinciae ea publica telonia, quos vulgus bancos appellat, nulla extent: sancta synodus mandat, ut deposita dotalium eleemosynarum monialium apud aedem sacram serventur, quod et de aliis piorum locorum depositis faciendum decernit.

TITULUS XXV.

De fideiussoribus.

Clericus absque episcopi permissu se fideiussorem in iudicio non obstringat.

Nullus clericus in quavis pecuniae summa intercedat et se fideiussorem in iudicio obliget, nisi ex causa a iure permissa, ab episcopo suo prius cognita [1]; qui secus fecerit, poenas arbitrio eiusdem reservatas incurrat.

TITULUS XXVI.

De peculio clericorum.

1. Clericus peculium suum quasi castrense immune habet. Si vivit in communi, gaudet pro virili.

Peculia adventitia clericorum, sive intuitu et ratione clericalis ordinis sive alio modo acquisita, licet sub potestate patris, quia tamen a patre non sunt, quasi castrensia declarantur [2]; ita ut privilegiis ecclesiasticorum bonis concessis fruantur. Si vero clericus vivat in communi cum patre vel aliis propinquis, tunc gaudeat pro virili.

2. Ad tollendas fraudes, quaenam sit clerici cum laicis in communi viventis portio, per episcopos declaretur.

Portio clericorum in communi cum laicis propinquis viventium declaretur per episcopos ad evitandas fraudes in praeiudicium communitatum, ut laicorum bona collectari possint. Debemus enim hanc solicitudinem serenissimi regis nostri pietati incomparabili, ex qua innumera in clericalis ordinis viros beneficiorum fluenta decurrunt.

TITULUS XXVII.

De testamentis.

1. In testamentis, quae dicuntur ad aures, quae cautio adhibenda.

Ne piae dispositiones, praecipue in testamentis, quae fieri solent ad aures, ex defectu parochorum elusoriae reddantur; monentur parochi aliique confessarii, ut ultimas dispositiones ad pias causas, duobus saltem testibus, ubi commode fieri potest, adhibitis, excipiant [3], et quatenus testator omnino

[1] Tit. de beneficior. collation. [sess. IV, t. 3].
[2] Sess. XXV, *de ref.*, cap. 9.
[3] C. 30, c. XVI, q. 7.
[4] De rebus eccl. non alienandis in extravag. (III, 4).

[1] C. *Te quidem* 29, XI, q. 1; c. *Clericus* 1 de fideiuss. (III, 22); conc. Mediol. I, part. 2, tit. 26, de negot. secular. a clericis fugiend.
[2] C. *Quia nos* 9, de testament. (III, 26); auth. *Presbyt.* cod. de episcop. et cler.
[3] Ex cap. *Cum esses* 10, et cap. *Relatum* 11, de testam. (III, 26).

ad aures testari voluerit, idem testator coram dictis testibus declaret, se velle quaedam ad pias causas, sicut confessario suo mandavit erogari; cuius dispositionis documentum in episcopali archivo asservandum illico deferatur.

2. Testamenta ad pias causas qua ratione per episcopos conficienda: confecta referantur in codicem.

Quia in provincia nostra laudabilis viget consuetudo, ut pro decedentibus intestatis testamenta ad pias causas per episcopos fiant, de bonis haereditariis aliquid disponendo pro animarum eorundem refrigerio, etiam si relinquant haeredes, eandem consuetudinem a sancta sede pluries confirmatam, signanter in Beneventana 19 aprilis 1641, inviolabiliter servandam mandamus. Circa modum prae oculis habeantur litterae sacrae congregationis episcoporum negotiis praepositae, datae die 19 augusti 1678. Et ut rei memoria perpetuo extet, instrumenta huiusmodi testamentorum in codicem ad hoc destinatum et in episcopali archivo asservandum referantur.

TITULUS XXVIII.

De sepulturis.

1. Sepulcra ne intra chorum, etiam pro clericis, fiant.

Sancta synodus maiorum patrum instituta considerans, statuendum censuit, ne intra chorum, etiam pro clericis, sepulcra deinceps constituantur [1].

2. Extra chorum pontifices et clerus sua habeant sepulcra.

Extra chorum vero quaevis cathedralis duo sepulcra habere debet, alterum pontificum proprium, alterum cleri.

3. Sepulcra ab altaris suppedaneo distent: sepulcris* subiecta altaria interdicto subiiciunt.

Si qua sunt sepulcra sub scabellis seu bradellis altarium, si vacua sint, obstruantur; alias interdicantur altaria [2], donec cadavera in alium deferantur locum; si vero sepulcrum non longe distet, ut os eius ab altaris scabello palmis quatuor cum dimidio procul absit, permittendum est.

4. Sepulcrorum situs et forma describuntur.

Decens sepulcrorum situs est ab utroque ecclesiae latere, ex quibus singula singulis respondeant; et solo ecclesiae nullo modo emineant. Opere fiant concamerato, et ne ullum foetorem emittant, duplici lapide, inferiore rudi, superiore expolito, obserentur [3].

5. Ecclesiae pavimentum pro defunctis sepeliendis non effodiatur.

Pro tumulandis cadaveribus ecclesiae pavimentum non effodiatur; sed defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram ad tenorem constitutionis beati Pii papae V, quae incipit: *Cum primum apostolatus* [4], collocentur.

6. Nisi concedat episcopus, novum non constituatur sepulcrum.

Ad novum construendum in ecclesiis nobis subiectis sepulcrum nulli locus detur, sine episcopi concessu scriptis expresso [5].

7. Nulla inscriptio, inconsulto episcopo, tumulis apponatur.

Epitaphia ab episcopo probentur [6], antequam incidantur; nonnulla enim leguntur, quae impietatem prae se ferunt, prorsus abolenda.

8. Foeminei plangores super defunctorum corpora ab ecclesia eliminentur.

Ne inter christianos sint, qui similes illis fiant qui spem non habent, episcopi abusum gentilitatis, quod foeminae in funere suorum liberorum, parentum et maritorum, capillos evellant, omni diligentia ac pastorali solicitudine impediant; parochisque praecipiant, ne clamores et eiulatus super defunctorum corpora in ecclesia ullo modo permittant.

9. In exterorum et civium funeribus eadem ratione agendum.

Pro funeralibus, caeteris paribus, non potest plus exigi ab exteris, quam a civibus. Miserabiles vero personae, sive exterae, sive cives, gratis sepeliantur.

10. In exequiis persolvendis stati ritus serventur.

Invigilent episcopi, ne parochi in exequiis persolvendis caeremoniis ad placitum introductis utantur: sed rituale Romanum, sub Paulo V editum, ad amussim servent. Nec thus, non sine mysterio praeceptum, adhibere praetermittant, neque cadaver absque cereis saltem quatuor efferatur.

11. Coemeteriorum usus restituatur; coemeterii necessitas in metropolitana ostenditur.

Ut antiquum ecclesiae morem, multis locis intermissum, mortuos in coemeteriis sepeliendi, restituendum curent [1], episcopos omnes sancta synodus monet, cui portentum christianis visceribus omnino detestandum visum est, in hac praesertim civitate ob coemeterii defectum, cum ecclesiarum sepulcra evacuantur, ossa et non raro carnes cum vestium laciniis in profluentem deiici, et, veluti olim posita fuerunt morticinia servorum Dei escae volatilibus coeli, nunc quoque piscibus fluminum ponuntur. Quocirca metropolitam sancta synodus enixe hortatur, ut, quemadmodum, antequam terra moveret, in eadem sua civitate nobile erexerat coemeterium, terrae motu deinde concussum et deiectum, ita idipsum nunc maxime, cum sepulcra exigua et pauca admodum reliqua sint, populi sumptu reficiendum curet, tum ne impietati, nedum inhumanitati de caetero sit locus, tum ut suffraganei eius episcopi omnis pastoralis solicitudinis absolutum imitentur exemplar.

12. Mutua episcoporum in extremis obsequia instituuntur. Poenae non advocantibus vocatisque accedere negligentibus statuuntur.

Ne pontifici viam universae carnis ingressuro ea desint pietatis officia, quae sibi quisque impensa desiderat, sancta synodus, sanctorum patrum revocans instituta, decernit, ut episcopo morti proximo tres primi de capitulo praesentes vicinum episcopum prout in sequenti tabella, invitent [2], qui statim veniat, quique si vivum episcopum deprehenderit, qua par est charitate, consoletur et pro opportunitate ssm̃ae eucharistiae et extremae unctionis conferat sacramenta eaque omnia praestet, quae ad animae salutem eo tempore requiruntur. Mortuum vero una cum seculari et regulari clero solemni ritu ad sepulcrum prosequatur: quodsi primi tres de capitulo hanc piam erga pastorem suum neglexerint solicitudinem, suspensionis poenam ad metropolitae arbitrium se noverint incursuros. Quoties vero huiusmodi casus occurrerit ordo infrascriptus, ab hac sancta synodo probatus, tenendus erit:

Archiepiscopus metropolita, revm̃is dominis episcopis Sanctagathensi et Arianensi; e converso, revm̃i domini episcopi Sanctagathensis et Arianensis metropolitae.

* *Editio mendose:* altaribus.

[1] Conc. provinc. Mediol. IV, part. 1, tit. 13 de sepulcris.
[2] Conc. provinc. Mediol. IV, part. 1, tit. 13 de sepulcr.
[3] Ibidem.
[4] Const. V, die 1 aprilis 1566.
[5] Conc. provinc. Mediol. IV, part. 1, tit. 13 de sepulcris.
[6] Ibidem.

[1] Conc. provinc. Mediol. IV, part. 1, tit. 13 de sepulturis.
[2] Conc. provinc. Mediol. I, part. 2, tit. 14 de funere episcopi.

Revmus dominus episcopus Monsmaranensis revmis dominis episcopis Abellinensi et Trivicano; et e converso.

Revmus dominus episcopus Troianus exemptus revmis dominis episcopis Bibinensi et Lucerino: et e converso.

Revmus dominus episcopus Alliphanus revmis dominis episcopis Telesino et Sanctagathensi: et e converso.

Revmus dominus episcopus Sancti Severi revmis dominis episcopis Troiano et Lucerino; et e converso.

Revmus dominus episcopus Asculanus revmis dominis episcopis Bibinensi et Troiano: et e converso.

Revmus dominus episcopus Bovianensis revmis dominis episcopis Larinensi, Termulano et Guardiensi; et e converso.

Revmus dominus episcopus Vulturariensis revmis dominis episcopis Arianensi et Lucerino: et e converso.

Revmus dominus episcopus Triventinus revmo domino episcopo Guardiensi; et e converso.

Hunc ordinem patres sua sponte digesserunt ut, aliquo vel defuncto vel legitime impedito, alius sit, qui tantum pietatis opus exerceat; et ne quando ut humana fert conditio, posthabeatur, ipsimet praesentes poena suspensionis a pontificalibus per annum sese obstrinxerunt, si vocati etiam per epistolam, nisi legitimo praepediti fuerint impedimento, accedere neglexerint; quoad successores vero exhortantur eos, ne in posterum vestigia huiusmodi premere dedignentur.

13. Defuncti episcopi sepultura ultra 40 horas ne differatur.

Caveant vero capitulares ne, huiusmodi comprovincialis exspectationis causa, corpus antistitis ultra quadraginta horas maneat insepultum.

14. Episcopi cadaver quomodo condiendum, antequam condatur.

Postquam episcopus spiritum creatori reddiderit, canonici, qui aderunt, caeremoniale episcoporum servandum ad amussim curent. Cubicularii vero et familiares ipsius episcopi defuncti, corpus eius aqua calida cum vino et herbis odoriferis lavabunt et mundabunt. Cadaver deinde aperietur, et intestina eius statim sepelientur in ecclesia. Apertum cadaver vel aromatibus condietur, vel, aliis opportunis remediis adhibitis, agetur, ut sine foetore usque ad praestitutum tempus sepulturae servari possit.

15. Metropolita et alii comprovinciales de suffraganei morte certiorentur, ut iusta eidem fiant; singuli pro eodem septies sacrum persolvent.

Cum primum comprovincialis episcopus obierit, eosdem tres primos de capitulo obsecramus et obtestamur in Domino, ut archiepiscopum metropolitam de episcopi morte omnino faciant certiorem; quam et aliis comprovincialibus episcopis significabunt. Archiepiscopus vero et episcopi in suis ecclesiis, prima die non impedita, officium et missam cum absolutione, prout in pontificali, solemni ritu pro eius anima celebrandum curabunt, convocato universo cuiuscunque ecclesiae clero, et, ut idem fiat in monasteriis regularium eiusdem civitatis et dioecesis, maxime hortamur. Singuli denique comprovinciales episcopi septies pro defuncti fratris anima, ut a peccatis solvatur, sacris operabuntur.

16. Pro defuncto episcopo die obitus recurrente, pro omnibus episcopis defunctis postridie commemorationis omnium fidelium defunctorum sacra solemniter facienda in cathedralibus indicantur.

Anniversarium pro praedefuncto episcopo in cathedrali ecclesia quotannis fiat. Postridie vero eius diei non impedito, quo omnium fidelium defunctorum commemoratio ex antiquo ecclesiae instituto celebratur, divinum officium, saltem missae cum absolutione, in ecclesiis cathedralibus nostrae provinciae pro episcopis omnibus defunctis ab episcopis eorumque capitulis ritu solemni persolvatur.

17. Pro defunctis canonicis et capitularibus anniversaria celebranda statuuntur.

Die proxime sequenti alterum anniversarium pro canonicis et aliis de capitulo defunctis a singulis capitulis et collegiis sub poenis arbitrio episcopi infligendis peragatur.

18. Ecclesiasticorum singulorum funera quo ritu peragenda.

In sepeliendis ecclesiasticorum cadaveribus rituale Romanum ad amussim servetur. Inferiorum ordinum clerici superpelliceo supra vestem talarem ornari debent; subdiaconi amictu, alba, cingulo, manipulo et tunicella violacea; diaconi amictu, alba, cingulo, manipulo, stola super humerum sinistrum, quae sub axilla dextera annectatur, et dalmatica violacea; sacerdos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola et casula seu planeta violacea. Singuli praedicti cum tonsura et birretis suis. Episcopus vero caligis et sandaliis, amictu, alba, cingulo, stola, manipulo, cruce pectorali, tunicella, dalmatica, chirothecis, planeta coloris violacei, annulo et mitra simplici et, si fuerit archiepiscopus, pallio cum spinulis, et super pectus eius crux aliqua, quam manibus teneat. Qui omnes cum eisdem ornamentis sepeliri debent, alias omnia et quaecumque indumenta suspensa eo ipso erunt ad tenorem constitutionis concilii Arvernensis, quae incipit: *Ne opertorio*[1], in qua ratio suspensionis adducitur, „quia nempe, sacro velamine usibus suis reddito, dum honorantur corpora, altaria polluuntur.“ Calix ergo in sacerdotum defunctorum manibus et alia sacra iuxta illos non apponantur, sed praescriptus ab ecclesia ritus exequutioni demandetur.

TITULUS XXIX.

De decimis et oblationibus.

1. Decimae saltem praediales de iure divino debentur, non agriculturae sumptibus, non seminibus deductis; renuentes censuris compelluntur.

Agnoscens sancta synodus, Augustino docente, maiores nostros ideo copiis omnibus abundasse, quia decimas Deo dabant et Caesari censum reddebant; modo autem nolentibus partiri cum Deo decimas totum tolli: hoc namque tollit fiscus, quod non accipit Christus; ut ipsis consulat populis, mandat, quatenus decimae, cum de iure divino saltem praediales debeantur[2], iuxta consuetudinem locorum integrae et absque ulla fraude persolvantur, neque sumptus, qui in agricultura fiunt, neque semina deducantur[3]. Renuentes vero, adhibito censurarum remedio, ad cor revertantur.

2. Omnimodae a decimis exemptionis nulla consuetudo absque apostolico privilegio laicis suffragatur.

Nulla consuetudine etiam immemorabili induci potest, ut laici a decimarum solutione ex toto sint exempti, nisi apostolicum exhibeatur privilegium.

3. Decimae ubi sunt arbitrariae, arbitrium non effraenatum, sed rationabile esse debet.

Ubi decimae dicuntur arbitrariae, arbitrium non debet esse effraenatum, sed rationabile. Quodsi

[1] De anno 535, can. 7, [Mansi, *Concilia*, VIII, 861 B.]

[2] C. *Cum non sit* 33; c. *Tua* 26 de decimis (III, 30).

[3] C. *Tua* 26 de decimis; c. *Non est* 22 eod. tit.; conc. Mediol. I, part. 2, tit. 62, quae pertinent ad bonor. et iurium ecclesiasticorum conservat.

avaritia suadente, rationis terminos praeteriri, interdum dignoscatur, episcopis incumbet effraenatum arbitrium, invocato etiam, si opus fuerit, brachio seculari, compescere.

4. In piis oblationibus, ni ecclesiastica id permittat auctoritas, laici sese non ingerant.

In oblationibus, quae locis piis fiunt, cum sint res spirituales, laici nullo pacto sese ingerant, contraria consuetudine non obstante [1]: quae tamen tolerari posset, si ab auctoritatem habente deputarentur, quatenus dictas oblationes eius nomine reciperent et custodirent atque episcopis de eisdem redderent rationem.

TITULUS XXX.

De regularibus.

1. Presbyteri exteri, ab episcopis non admissi, a regularibus ad divina peragenda non recipiantur.

Non ignorans sancta synodus, ecclesiasticae disciplinae recte pieque instituendae regularium accessionum maxime conducere, ideoque episcopos in plerisque uti sanctae sedis delegatos cum eis agere, eisdem regularibus mandat, ne sacerdotes exteros, nisi ab episcopis, visis litteris commendatitiis sive testimonialibus, fuerint admissi, in suis ipsorum ecclesiis celebrare permittant.

2. Secularis potestatis ingressus, campanarum sonitu neque annuente episcopo excipi potest.

Caveant regulares, caveant parochi vel alii ad quos spectat, ne in ingressu baronis sive alterius cuiusvis potestatis secularisve magistratus cuiuscumque ecclesiae campanas faciant pulsare. Episcopi vero huiusmodi campanarum sonitum permittere non posse advertant, cum hoc sit a sancta sede indistincte prohibitum.

3. Baldacchinum erigere in regularium ecclesiis suae dioecesis quando episcopus potest.

Ea est episcopi in sua dioecesi praeeminentia, ut in ecclesiis regularium, licet exemptorum, baldacchinum erigere possit, quando ibi functionem aliquam, etiam cum sola cappa, persoluturus est.

4. Regularibus mendicantibus exteris quomodo liceat quaestuare.

Regulares ex mendicantium ordinibus, ut quaestuare possint, ordinarii licentia non indigent; sed in loco, in quo conventum non habent, vel, si habeant, de illius familia non sunt, nec pro illo conventu quaestuant, loci ordinario suorum superiorum licentiam exhibere tenentur.

5. Monialium dotes non sisi in pecunia numerata excipiantur.

Monialium sive novitiarum dotes ante habitus susceptionem omnino in pecunia numerata, non autem in censibus vel stabilibus deponi debent, nec episcopi super his, sancta sede inconsulta, dispensent.

6. Pro novitia ante professionem ultra victum et vestitum nil exquiratur.

Ex sacri Tridentini concilii decreto, pro novitia ante professionem, praeter id quod victui et vestimento necessarium est, monasterio nihil detur ulterius: qui contravenire praesumpserit, constitutione Innocentii III, quae incipit: *Quoniam simoniaca labes* [2], [in] concilio Lateranensi promulgata, deterrebitur.

7. Quid monialibus circa esculenta aliis paranda inhibetur.

Cibum aliis parare aut esculenta vendere, cibis tamen parvi momenti pro infirmis ac parentibus et consanguineis dumtaxat exceptis, monialibus omnibus inhibemus.

8. Numerus monialium monasterii proventibus respondeat.

Bonifacii VIII constitutione, quae incipit: *Periculoso,* a sacro Tridentino concilio innovata [1], statutum est, ut, sanctimonialium monasteriorum facultatibus et expensis diligenter inspectis, tot de caetero recipiantur in sorores, quot poterunt de ipsorum monasteriorum bonis sive proventibus absque penuria sustentari. Quocirca sancta synodus mandat, ut quilibet episcopus statum oeconomicum monialium suarum formandum curet, quo inspecto, numerum non minorem quam duodecim, qui non praeiudicet ante receptis, praefigat.

9. Communis vita inter moniales inducenda suadetur.

Praefixo monialium numero (qui in posterum conservetur) sufficientibus propriis [2] monasteriorum reditibus respondente, sancta synodus episcopos hortatur, ut communi vitae inducendae pro viribus incumbant, ne tanta Dei benedictio, quae in primitiva ecclesia christianis omnibus erat communis, deinde in monasteriis residua, ab his quoque deploretur extorris.

TITULUS XXXI.

De religiosis domibus, ut episcopo sint subiectae.

1. Confraternitates ante annum 1604 erectae nullae sunt; ideoque rursus erigendae et aggregandae.

Sancta apostolica sedes, quae singulis episcopis iura sua inviolata conservat, ut deprehendit quamplurimas confraternitates absque episcoporum consensu erectas, anno 1604 omnes omnino societates abolevit constitutione sanctae memoriae Clementis papae VIII, quae incipit: *Quaecumque a sede apostolica* [3]; praecipiens, ut ab integro omnes erigerentur, servatis omnino, quae in eadem statuit constitutione, quam sancta synodus omnibus provinciae episcopis attente legendam et servandam demandat: ex qua advertent omnes, quascumque confraternitates ante praefatum annum 1604 institutas nullas esse nullisque privilegiis, gratiis et indulgentiis frui; ideoque illas rursus erigendas et almae urbis confraternitatibus aggregandas curabunt: ne, quod saepissime in nostra provincia hac de causa accidit, indulgentias falsas in imperitum vulgum disseminent.

2. Confraternitates ssmi Sacramenti, statim atque ordinaria auctoritate erectae sunt, aggregatae intelliguntur archiconfraternitati sacratissimi Corporis Christi de Urbe.

Quoad confraternitates vero sacratissimi Corporis Christi, si rursus instituendae et erigendae sunt, absque ulla alia aggregatione, statim atque ordinaria auctoritate erectae fuerint, gaudent omnibus gratiis et indulgentiis, quibus archiconfraternitas ssmi Corporis Christi in ecclesia Sanctae Mariae supra Minervam de Urbe, ex concessione Pauli papae V, gaudere solet et consuevit, prout ex brevi sanctae memoriae Innocentii papae XI sub datum Romae die 1 octobris 1678.

3. Circa confraternitates antiquas in regularium monasteriis confirmandas, necnon circa locorum distantiam, quae sit episcopi auctoritas, ostenditur.

Confraternitates illae, quae in regularium monasteriis antiquae confirmantur, si in eisdem monasteriis familia duodecim regularium non extet,

[1] C. *Quia sacerdotes* 13; can. *Hanc consuetudinem* 15, X, q. 1.

[2] C. 40 de simonia (V, 3).

[1] Cap. *Periculoso,* § *Sane,* de statu regul. in VI (III, 16); Trid., sess. XXV, cap. 5, *de regul.*; cap. *Auctorit.,* 4, de instit. (III, 7); cap. *Quoniam,* 9, de vita et honest. cler. (III, 1); conc. Aquileien. de anno 1596, rubr. XIX, [Mansi, XXXIV, 1420B].

[2] Trid., sess. XXV, cap. 3, *de regul.*

[3] Constit. CXV, die 7 decembris 1604.

ordinarii etiam consensu confirmandae sunt. Circa A vero locorum distantiam eiusdem ordinarii assensus omnino requiritur, prout latius in decreto sacrae congregationis indulgentiarum dato die 20 octobris 1607, quod integrum in appendice referetur.

4. Laicorum confraternitates aut nullae sunt, aut ordinariorum moderationi subiectae. Ne, inconsulto episcopo, quidquam de earum bonis disponatur, anathemate cavetur. Oblationes et eleemosynae arbitrio episcopi erogandae.

Omnes autem laicorum confraternitates, quae ordinariorum decretis, moderationi et correctioni non subiacent, nullius sunt roboris, ut ex eadem sanctae memoriae Clementis VIII constitutione liquide constat. Quocirca sancta synodus dictarum confraternitatum administratoribus mandat, ne, sub poena excommunicationis, animalia confraternitatum vendant, neve bonorum earundem census aut investituras absque expressa ordinarii licentia B faciant[1]; oblationes vero et eleemosynas pro reparatione et ornatu ecclesiae vel ad alios pios usus arbitrio episcopi erogandas, eadem Clementina constitutio praecipit; „ut omnes," inquiens, „intelligant, coelestes ecclesiae thesauros non quaestus aut alicuius lucri causa, sed pietatis et charitatis excitandae gratia ex apostolicae sedis benignitate Christi fidelibus aperiri."

5. Ex bonis piorum locorum commessationes et bravia fieri vetantur.

Commessationes[2] et bravia, vulgo *pallii,* quae ex fructibus ecclesiae locorumque piorum, in sanctorum festivitatibus, a confratribus praesertim, fieri solent, omnino tollenda, sancta synodus decernit.

6. Administratores piorum locorum a laicis electi ab episcopo probati confirmentur, cui de bene administrando iuramentum C praestabunt.

Piorum locorum administratores, si forte a laicis vel laicorum communitatibus nominentur, administrare non audeant, nisi prius ab episcopo confirmentur, et in eius curia de bene et fideliter administrando praestent iuramentum; dummodo ipsis piis locis debitores vel decocti vel nimio aere alieno gravati non sint.

7. Quid circa piorum locorum contractus servandum sit, praescribitur.

De locorum piorum pecuniis nulli ineantur contractus, nisi praevio episcopi speciali rescripto[3].

8. De administratione peracta rationes episcopo reddantur, nisi pia loca sub immediata regis protectione existant.

Dati et accepti rationes a locorum piorum administratoribus episcopo quotannis reddantur, D exceptis iis, quae in limine fundationis et non aliter „sub immediata regis protectione sunt"[4]; nemini siquidem dubitare fas est, quin pia loca, sub pientissimo nostro rege existentia, pie instituta et recte administrata habeantur.

9. Episcopus locorum piorum curator in aedificationem, non in destructionem.

Advertant episcopi, quod ipsorum est bonorum ecclesiarum locorumque piorum curam gerere, non autem ea dissipare vel sibi propria facere[5].

[1] Ex can. *Sic quidam,* 2; c. *Decretum,* 3; c. *Quaecunque,* 5; c. *Noverint,* 6, X, q. 1.

[2] Ex conc. prov. Mediol. I, part. III, tit. 1, de piorum locorum administrat., [Mansi, XXXIV, 77C]; conc. prov. Benevent. Sabell., eodem tit. [sess. VII, tit. 3].

[3] Ad c. *Videntes,* 16, § *Ipsae vero res;* et c. *Episc.,* 23, XII, q. 1; c. *Placuit,* 51, XII, q. 2; c. *In vendition.,* 40, ubi gloss. XVII, q. 4.

[4] Trid., sess. XXII, *de ref.,* cap. 8.

[5] Ex can. *Episc.,* 7, X, q. 2.

10. In publicis ecclesiae operibus alieno sumptu peragendis praeeminentialia episcopi serventur.

Quidquid episcopi in ecclesiis alieno sumptu faciendum curant, neque suae familiae insignibus, neque inscriptionibus, ex quibus colligi possit, quod proprio episcoporum sumptu factum sit, afficiant, exceptis iis, quae praeeminentialia indicant.

11. Hospitalium domorum cura episcopis demandatur.

Cum episcopum, apostolo docente, oporteat esse hospitalem, si episcopium ad hoc non habeatur sufficiens, publicorum saltem[1] hospitalium paterna cura geratur. Quodsi hospitalia praedicta ob redituum defectum peregrinis suscipiendis apta non sint, curent episcopi, ut ab aliis piorum locorum et confraternitatum administratoribus eleemosynae titulo, ex iis praesertim, quae per vicarii generalis schedulas, vulgo *bollettini* appellatas, pauperibus peregrinis tribui consuevit, aliquid praestetur.

12. Mansionum pro utroque sexu distinctio praescribitur.

Ut pietatis loca pie inhabitentur, quaevis hospitalia, licet exigua, in duas mansiunculas dividantur, altera maribus, altera foeminis destinata[2]: si vero locus amplior sit, pro clericis et religiosis quoque cubiculum deputetur.

13. Ne hospitales domus in cauponas vertantur, custodi indicitur.

Ut autem omne periculum ac mali suspicio penitus amoveatur, hospitalis custos invigilet, ne in ea domo ludis vel aliis dissolutionibus vacetur; et omnino mares cum foeminis, licet se coniugio copulatos dicant, minime cohabitent[3].

14. Piorum locorum bona usurpantes anathemate cohibentur.

Ut pia loca suis non destituantur obsequiis, sancta synodus mandat omnibus et singulis cuius- C cumque conditionis et dignitatis viris, ne ecclesiarum, ecclesiasticorum piorumque locorum, quocumque nomine censeantur, iurisdictiones, bona, census ac iura, fructus, emolumenta seu quascumque obventiones, quae in ministrorum et pauperum necessitates converti debent per se vel per alios, auctoritate publica sive privata, seu quacumque arte aut quocumque quaesito colore in proprios usus convertere illosque usurpare praesumant seu impedire, ne ab aliis ad quos iure pertinent, percipiantur; quodsi secus fecerint, anathemati tamdiu subiaceant, donec ecclesiis, ecclesiasticis piisque locis integre restituerint, et deinde, iuxta sacrosancti Tridentini concilii[4] decretum, a Romano pontifice absolutionem obtinere meruerint.

15. Pro reditibus non exactis exactores ab episcopo deligantur.

Episcoporum denique vigilantiae sancta synodus D iniungit, ut piorum locorum census aliosve reditus non exactos, ne proprietas quoque depereat, exigendos curent, quod, ut accuratius fiat, delectis assignato stipendio exactoribus, administratorum negligentiam suppleant.

TITULUS XXXII.

De iure patronatus.

1. Patroni, si infra congruum datum tempus cappellas suas, prout res postulat, non reparent, ius amittant.

Experientia magistra didicimus, cappellas, quae de iure patronatus existunt, reliquis minus decenter haberi; quocirca, ubi illae indigent reparatione, episcopus praecipiat patronis, ut infra con-

[1] Ex conc. Matisconen. de anno 585, can. XI, [Mansi, IX, 954C].

[2] Conc. prov. Mediol. I, part. III, tit. 1, de pior. locorum administrat., [Mansi, XXXIV, 76E].

[3] Ibidem.

[4] Sess. XXII, *de ref.,* cap. 11.

gruum terminum, sub poena amissionis iuris, eas reparent, alias, termino elapso, servatis servandis, easdem vel aliis concedat vel diruat. A

2. In patronos cappellis abutentes animadvertatur.

Cappellarum claves a patronis teneri episcopus non permittat, et cum illis qui huiusmodi ecclesias in promptuaria vertunt, severius agat.

TITULUS XXXIII.

De censibus et actionibus.

Cathedraticum ab omnibus ecclesiis et beneficiatis episcopo subiectis non ultra duos solidos exigatur.

Quia omnis anima sublimioribus potestatibus subdita esse debet: idcirco ad subiectionis et honoris argumentum, sine quibus nulla potestas consistere valet, tributa praestantur. Huius rei gratia Bracharensis II concilii constitutione[1], quae incipit: B *Placuit,* et altera Honorii papae III, quae incipit: *Conquerente*[2], sancitum est, ut in pontificalis cathedrae obedientiam, subiectionem et reverentiam, synodatici et cathedratici nomine episcopi duos solidos e singulis ecclesiis et beneficiatis sibi subiectis singulis exigant annis, ut sacra congregatio episcoporum et regularium in Massalubrensi[3] et nuperrime in Beneventana litteris, quae in appendice transscriptae dabuntur, decernit: Quoniam vero sancta synodus non praemium, sed honorem episcopis debitum considerat, ne ultra duos solidos excedant, sed, qua decet moderatione, mandat esse contentos.

TITULUS XXXIV.

De consecratione ecclesiae vel altaris.

1. Ecclesiae cathedrales, conventuales, parochiales, cumprimum C licuerit, consecrentur.

Optat sancta synodus, ut ad maius divini cultus incrementum ecclesiae omnes cathedrales, conventuales et parochiales, quae perfectis parietibus sunt constructae, per dioecesanos episcopos, ad quos spectat, infra biennium vel cumprimum licuerit, consecrentur[4]; nam si Salomonis templum in quo animalium mortuorum hostiae dumtaxat offerebantur, tanta solennitate dicatum fuit, quanto magis ecclesiae nostrae, in quibus coelestis hostia viva et vera, ipse scilicet unigenitus Dei filius, in altari offertur pro nobis, statis ab ecclesia solenniis consecrentur, oportet!

2. Amoto altari vel lapide continente sigillum, altare ab integro consecretur.

Alexander III pontifex maximus, constitutione, D quae incipit: *Ad haec*[5], statuit, quod, si altare motum fuerit (nempe quod fixum erat in ecclesia consecrata) aut lapis ille solummodo superpositus, qui sigillum continet, confractus aut diminutus fuerit, debeat denuo consecrari. Quam constitutionem sancta synodus evulgatam voluit, cum deprehenderit in multis provinciae ecclesiis minime observatam: ita ut altarium, praesertim portatilium, sigilla ad voluntatem nonnullorum rudium presbyterorum amoverentur, et rursus vel cera ipsa oblinirentur, et quamplurima, mobili sigillo obducta, sine reliquiis reperta sint.

[1] C. *Placuit* 1, X, q. 3, [Mansi, IX, 839 A].
[2] C. *Conquerente* 16, de offic. iudic. ordinar. (I, 31).
[3] 26 aprilis 1619.
[4] Conc. Londin. anno 1237 sub Greg. IX, cap. 1, [Mansi, XXIII, 447 E]; conc. prov. Mediol. IV, part. I, tit. 19, [Mansi, XXXIV, 206 C].
[5] *Ad haec* 1, de consecr. eccles. vel altar. (III, 40).

TITULUS XXXV.

De celebratione missarum et sacramento eucharistiae et divinis officiis.

1. Episcopis curae sit, ut presbyteri sacrosancti missae sacrificii caeremonias probe calleant.

Ut, quanto maximo fieri potest religionis cultu, tremendum mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, quotidie immolatur, a sacerdotibus tractetur, curent episcopi, ut caeremoniae et rubricae in missali traditae omni diligentia observentur; utque errores etiam levissimi absint, sancta synodus omnes et singulos provinciae presbyteros hortatur, ut librum, a coepiscopo nostro Pompeio Sarnellio Vigiliensi, sub titulo *Commentariorum,* semel et iterum typis evulgatum et ab eadem synodo probatum, prae manibus et oculis habeant.

2. Sanctissima eucharistia incomposite accedentibus, si moniti non se religiose componant, minime tradatur.

Parochi populum saepius admoneant, quanta animi religione ac pietate et humili etiam corporis habitu tam divinum sacramentum debeant adire: et si huiusmodi admonitionibus non profecerint, sanctissimam eucharistiam viris illis, qui comis adhuc alligatis, ut in vilioribus servitiis consueverunt, et mulieribus, quae aperto non solum capite, sed et pectore ac mammis, ut in theatris assolet, irreverenter accedunt, minime praebeant.

3. Presbyter, nisi nominatim ab episcopo facultatem habeat, in privato oratorio non celebret.

Eadem sancta synodus mandat sacerdotibus quibuscunque, ne in quocunque privato oratorio, in quibus ex privilegio apostolico celebrari potest, sacris operentur, nisi prius nominatim facultatem ibidem celebrandi ab episcopo obtinuerint.

4. Qui perpetua missarum onera, inconsulto episcopo, suscipiunt, interdicti poenam eo ipso incurrunt.

Perpetua, missarum onera, ad praescriptum decreti a sanctae memoriae Urbano papa VIII approbati die 20 iunii 1625, ne recipiantur absque licentia episcopi vel eius vicarii generalis, alioquin transgressores ab ecclesiae ingressu eo ipso se noverint interdictos.

5. Episcopo pontificaliter sacris operante vel solenniter celebranti assistente, nemo ante pontificalem benedictionem in eadem ecclesia privatim celebret.

Dum in cathedrali vel alia ecclesia missa pontificalis agitur, vel, pontifice assistente, ab alio solenniter celebratur, aliae missae privatae ante pontificalem benedictionem in eadem ecclesia nullo pacto permittantur[1].

6. Dum missa conventualis vel parochialis agitur, alii sacerdotes missam privatim non faciant.

Quando missa conventualis vel parochialis solenniter celebratur, sacerdotes a missis privatis se abstineant, ne populi conventus (unde missa conventualis dicitur) contra patrum instituta dissolvatur, neve a concione distractus verbi Dei pabulo destituatur.

7. Episcopus alterum episcopum advenientem fraterne suscipiat, et ad verbum faciendum et oblationem consecrandam invitet.

Ad mutuam inter fratres coepiscopos charitatem fovendam, concilii Carthaginensis IV constitutionem, quae incipit: *Episcopi*[2], sancta synodus proponit: Episcopi nempe si ad ecclesiam alterius episcopi venerint, in gradu suo suscipiantur, et tam ad ver-

[1] Ex c. *Et hoc attendendum* 52, de consecr. dist. 1; conc. provinc. Mediol. IV, part. II, tit. 10, [Mansi, XXXIV, 242 D].
[2] C. 38, VII, q. 1.

bum faciendum quam ad oblationem consecrandam invitentur, prout in nostra metropolitana religiosissime servatur.

8. Provinciales ecclesiae eundem in psallendo modum, quem metropolitana servat, tenere debent.

Quod Bracharensi[1], Gerundensi[2] et Toletano[3] conciliis sancte statutum est, „ut metropolitanae sedis auctoritate uniuscuiusque provinciae cives rectoresque ecclesiarum unum eundemque in psallendo teneant modum, quem a metropolitana sede cognoverint institutum, ut inde unusquisque sumat regulas magisterii, unde honoris consecrationem accepit, ut, iuxta maiorum decreta, sedes, quae uniuscuiusque sacerdotalis dignitatis est mater, ecclesiasticae dignitatis vel rationis sit magistra:" idipsum sancta synodus innovans infrascripta, quae in sancta metropolitana ecclesia religiosissime servantur, ab omnibus provinciae nostrae cathedralibus sive collegiatis ecclesiis circa psalmodiam tenenda demandat.

9. Horae cantandi missam pro vario divini officii ritu praescriptae serventur.

Horae in rubricis praescriptae pro missa conventuali et solenni omnino et uniformiter custodiantur[4]: in festis scilicet duplicibus, in dominicis et infra octavas, dicta in choro hora tertia; in festis simplicibus et feriis per annum, dicta sexta; in adventu, quadragesima, quatuor temporibus, etiam infra octavam Pentecostes, et vigiliis quae ieiunantur, quamvis dies sint solennes, missa de tempore debet cantari post nonam; missa autem defunctorum dici debet post primam diei.

10. Si plures missae cantari debent, varia horarum ratio teneatur.

Quando duae vel tres missae cantandae occurrunt in ecclesiis cathedralibus et collegiatis, omnino persolvi debent cum cantu[5], servato ordine praedicto, scilicet si cantandae sunt duae missae, una de festo, altera de feria, illa cantari debet post tertiam, ista post nonam.

11. Aegroto eucharistiam suscipere non valente, parochus, qui eam detulit, absque alia caeremonia revertatur.

Praxis illa ostendendi eucharistiae sacramentum infirmis communicare non valentibus aboleatur: ideoque si parochus ad infirmum accedens impedimentum compererit, ob quod sacrum viaticum praebere non valeat, absque alia caeremonia ad ecclesiam cum sacramento revertatur.

12. Iis, qui nunquam rationis usum habuerunt, eucharistia deneganda: iis vero, qui ad tempus caruerunt, si antea devotionem ostenderunt, dempto quovis periculo, potest exhiberi.

Noverint parochi, quod aliqui dicuntur non habere usum rationis dupliciter. Uno modo, quia habent debilem usum rationis: et quia tales possunt aliquam devotionem huius sacramenti, concipere, non est eis hoc sacramentum denegandum[6]. Alio modo dicuntur aliqui non habere totaliter usum rationis. Aut igitur nunquam habuerunt usum rationis; sed sic a nativitate permanserunt, et sic talibus non est hoc sacramentum exhibendum, quia in eis nullo modo praecessit huius sacramenti devotio. Aut non semper caruerunt usu rationis; et tunc, si prius, quando erant compotes suae mentis, apparuit in eis devotio huius sacramenti, debet eis in articulo mortis hoc sacramentum exhiberi, nisi forte timeatur periculum vomitus vel exspuitionis.

13. Ubi chori disciplina est remissa, in prima quaque synodo restituatur.

Ut divina officia, quantum Deus dederit, studiose pariter et devote celebrentur, quilibet episcopus circa disciplinam chori, in multis nostrae provinciae cathedralibus, nedum collegiatis labefactatam, regulas praescribat; easque servandas quam diligentissime curent et in dioecesana synodo, quam primo quoque tempore celebrabunt, evulgent.

14. Tabella horaria pro horis canonicis in choro persolvendis proponitur.

Cum omnia tempus habeant, illud praecipue statum esse convenit, quod regi saeculorum immortali ab iis, qui habitant in domo Domini, in hymnis, psalmis et canticis impendi debet. Episcopi igitur tabellam horariam a sacra episcoporum congregatione pro ecclesia Aretina probatam et in appendice apponendam, quaeque in sacristia perpetuo prostet, servandam curent.

TITULUS XXXVI.

De baptismo et confirmatione.

1. Baptismus sive per infusionem sive per immersionem, iuxta baptisterii formam, administretur.

Quemadmodum sacrum baptisma, ecclesiae tam militantis quam triumphantis ianua, inter alia novae legis sacramenta, a Christo domino instituta, primum tenet locum, ita ad illud rite recteque administrandum summa diligentia adhibenda est. Cumque aut per infusionem aquae aut per immersionem, qui modi magis sunt in usu, exhibeatur, sancta synodus baptizandi modum a baptisterii forma admonet desumendum.

2. Baptisterii forma, in quo per infusionem baptizatur, ostenditur.

Una baptisterii forma haec est[1]: in media cappella, ad cuius pavimentum descendatur tribus saltem gradibus, ut aliquam sepulcri similitudinem exhibeat, vas baptisterii, in quod aqua defluat, situm erit, cuius latitudo vacua per mediam rectam lineam sit cubitis tribus, altitudo duobus, et in medio foramen habeat sub columella (de qua mox dicemus), ex quo aqua derivetur in cisternam parvulam, quae erit effossa loco subterraneo sub eodem vase, in quam aqua ex infantis, qui baptizatur, capite dilapsa confluat. Super vasis praedicti foramine columella marmorea consurget, in cuius summa parte vas ipsum baptismale, inferiore vase contractius (in quo per totum annum baptismalis aqua servabitur) apte decenterque collocatum erit, ab inferioris labro altius unciis circiter sexdecim.

3. Modus per infusionem baptizandi describitur.

Si haec fuerit forma baptisterii, ex eo per infusionem baptismus fiet, baptizandi siquidem caput super inferiore vase inclinabitur, et super eo aqua ex altiore vase sumpta cum argenteo cochleari infundetur, quae per foramen inferioris vasis in subiectam defluat cisternam.

4. Solus episcopus sedens extra fontem baptismalem baptizat.

Caveant vero per infusionem baptizantes, ne extra praedictum vas id muneris expleant, nisi baptizans sit episcopus[2], qui tunc sedens aquam baptizandi capiti infundit.

---

[1] C. *Placuit* 14, dist. 12, [Mansi, IX, 777 C].
[2] C. *Institutio* 31, de consec. dist. 2, [Mansi, VIII, 549 A].
[3] C. *De iis, qui* 13, dist. 12, [Mansi, X, 616 C].
[4] Rubr. general. miss., tit. XV.
[5] C. *Cum creatura* 11, de celebr. miss. (III, 41).
[6] S. Thomas, III part., quaest. 80, art. 9, in corp.

[1] Acta eccles. Mediol., instruct. fabric. eccles., lib. I, cap. 19, de baptisterio, § *Situs baptisterii*, (edit. Lugdun. anno 1683, I, 480.)
[2] Ritual. Rom. in propr. rubr.

5. Baptisterii forma, in quo per immersionem baptizatur, describitur.

Altera baptisterii forma est [1]: in medio cappellae, pavimento ad descripti normam effosso, vas consurget altitudine, ab ima ad summam partem ducta, cubitorum duorum, latitudine, per vacuum extensa, tricubitali, foramine ab ima parte, quae ad orientem versus statuetur, triunciali, unde, cum aqua baptismalis renovatur, vetus in cisternam defluat, quae in plano, quod circum baptisterii vas est, a parte orientali pro sacrario suffodietur.

6. Modus baptizandi per immersionem ostenditur.

Haec altera baptisterii forma, quam nostrum in hac exhibet metropolitana, baptismum per immersionem requirit, quae fit ita: ut trina ablutione caput baptizandi immergatur in modum Crucis in uno et eodem tempore, quo verba proferuntur, ut Romanum admonet rituale.

7. Parochi, dempto necessitatis casu, non in aulis, cubiculis aut privatis oratoriis, sed in ecclesia baptizent.

Licet, urgente necessitate, ubique baptizare nihil impediat, tamen baptizandi locus est ecclesia, in qua sit fons baptismalis [2]. Caveant itaque parochi aliique huius sacramenti ministri, ne, ultra casum absolutae necessitatis, in aulis, cubiculis aut privatis oratoriis baptizent.

8. Ultra tertium diem baptismus non differatur. Duabus hebdomadibus ante sabbatum Paschae et Pentecostes (nisi vitae periculum adsit) ad sanctos praefatos dies protrahatur.

Baptismus ultra tertium diem non protrahatur [3], exceptis duabus hebdomadibus (nisi tamen baptizandis vitae periculum immineat), altera ante sabbatum Paschae, altera ante sabbatum Pentecostes, in quibus ex antiquissimo ecclesiae ritu [4] solenni caeremonia hoc sacramentum administrari maxime convenit; tum quia illis diebus baptismalis fontis aqua consecratur, tum praeterea quia ecclesiae orationes in missae sacrificio pro recens baptizatis per octavas persolvuntur.

9. In utroque sabbato Paschae et Pentecostes fons baptismalis sacretur. Episcopis utraque benedictio et solennis baptismi collatio commendatur.

Bis itaque in anno praedictis diebus fons baptismalis omnino consecretur, et episcopos omnes sancta synodus hortatur, ne huiusmodi benedictionem et successive baptismalis sacramenti ministrationem [5] praetermittant, ab ecclesia Romana, ecclesiarum omnium magistra, sumentes exemplum, in cuius Lateranensi basilica, Romano pontifice impedito, ab emo Urbis generali vicario sanctum baptisma quotannis solenniter ministratur.

10. Confirmandorum instructio ante sacramenti collationem habenda.

Quoniam, qui baptismi gratia in novam vitam gignuntur, confirmationis deinde sacramento viri evadunt, evacuatis quae erant parvuli: pastorum opus est fideles de huius sacramenti natura, vi, dignitate ita admonere, ut intelligant non solum negligendum non esse, sed summa cum pietate et religione suscipiendum, ne ipsorum culpa frustra in eos divinum hoc beneficium conferatur.

11. Ieiunos confirmationis sacramentum suscipere decet.

Laudabilem illam antiquae ecclesiae consuetudinem, ut nonnisi ieiuni confirmationis sacramentum suscipiant [1], sancta synodus tenendam hortatur.

12. Pueri ante septennium et christianae doctrinae rudimentis non imbuti ad confirmationis sacramentum non admittendi.

Cum confirmationis sacramentum non ad salutis necessitatem, sed ut eius virtute parati inveniamur, cum pro fide Christi pugnare oportet, institutum sit [2]: ad hoc pugnae genus pueros rationis usu adhuc carentes nemo aptos esse existimabit: idcirco pueri ante septimum aetatis annum [3] et antequam fidei rudimenta didicerint, non admittantur.

13. Parochi, ante confirmationis sacramenti collationem, confirmandos et eorum patrinos de christiana doctrina interrogent. Schedulam, ut hic expressam, confectam tradant.

Ut autem experientia cognoscatur, an et ipsi, qui confirmandi sunt, et patrini eorum, qui ut plurimum rudes reperiuntur, praefata fidei rudimenta recte norint, parocho inprimis [ea] memoriter reddent, a quo singuli accipient suscipiendae confirmationis schedulam, in qua nomina et cognomina confirmandi eiusque parentum et paroeciae, necnon et patrini seu matrinae describentur cum testimonio, quod constet de requisitis; quam schedulam, ubi acceperint, alium patrinum, quam in ea notatum, nemo sibi quisquam eligat. Si autem eum mutare contigerit, alteram schedulam sibi conficiendam statim curet, in qua is adnotetur.

14. Patrinus quinam esse debeat, et quot tenere confirmandos possit.

Patrinus in confirmatione non sit idem atque ille, qui de sacro fonte levavit, casu necessitatis excepto [4]; extra quem pariter ne unus ultra duos tenere permittatur.

15. Adulti confirmandi a peccatis sint expiati.

Adulta iam aetate confirmandi, ut huius sacramenti gratiam et dona consequantur, non solum fidem et pietatem afferant, sed poenitentiae sacramento a peccatis expientur, vel saltem actum contritionis eliciant.

16. Librorum parochialium recta ratio praescribitur. Eorum exempla quotannis mitti et in episcopali archivo servari, praecipitur.

Quilibet parochus libros baptizatorum et confirmatorum ac tres alios libros parochiales, iuxta formam Romani ritualis, conficiat; formulas namque illas ad placitum et inepte inventas sancta synodus detestatur; mandatque, ut parochi iidem praefatorum librorum omnium exempla singulis annis ad curiam episcopalem, in illius archivo servanda, transmittant [5]; si secus fecerint, arbitraria poena plectantur.

TITULUS XXXVII.

De custodia eucharistiae.

1. Ssma eucharistia fideli custodia, clavibus adhibitis, servetur.

Ssmae eucharistiae sacramentum, quo ipse sanctitatis auctor et fons continetur, non solum sancte et religiose a fidelibus tractari, sed fideli custodia, clavibus adhibitis, conservari debet.

[1] Ibidem § *Atque haec quidem.*
[2] Clem. unica de baptismo (III, 15); conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 2, [Mansi, XXXIV, 16C].
[3] Conc. prov. Avenion. de anno 1594, tit. XII, de sacram. baptismi, [Mansi, XXXIV, 1337E].
[4] Rit. Roman. de sacram. baptismi rite administr., tit. de temp. et loco.
[5] Caerem. episc., lib. II, cap. 27.

[1] C. *Ut ieiuni* 6, ex conc. Aurelian., c. 3 [Mansi, VIII, 364D]; c. *Ut episcopi* 7, de consec., dist. 5.
[2] Catech. Roman., part. II, cap. 3, de sacram. confirm., § 17.
[3] Conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 3, quae pertinent ad sacram. confirm. administrat., [Mansi, XXXIV, 16E].
[4] C. *In catechismo* 50, de consecrat., dist. 4.
[5] Conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 2, quae pertinent ad baptismi administr., [Mansi, XXXIV, 16D].

2. Pixis quaenam esse debeat, ostenditur.

Pixis, in qua sacra mysteria reconduntur, argentea sit et intus auro delinita.

3. Tabernaculi qualitas describitur. Vestis interior serica sit et alba.

Tabernaculum, in quo asservatur, decens sit et honorificum, scilicet ex ligno saltem deaurato cum veste serica interiore alba [1], in posterum saltem, non alterius coloris, bene firmum et ex omni parte clausum. In basi eius vacua, nedum in eo, nihil ulterius custodiatur, etiam si essent sacrorum oleorum vasa vel sanctorum reliquiae.

4. Lampas iugiter ardeat sumptibus confraternitatis.

Ante ipsum continuo una saltem lampas accensa colluceat, et in parochialibus confraternitatum ssm̃i Corporis Christi expensis oleum subministretur.

5. Renovatio particularum fragmentorumque discussio praecipitur.

Quolibet dominico die ssm̃a eucharistia renovetur, et, ne fragmenta remaneant, particulae consecrandae cribro ad hoc servato mundentur.

6. In cathedralibus propria sit pro tabernaculo cappella.

Tabernaculum ssm̃i sacramenti in cathedralibus non debet in ara maxima collocari pontificalium functionum gratia, quae renibus ad altare versis persolvuntur.

7. Eucharistia neque a secularibus neque a regularibus, inconsulto episcopo, publice exponatur. Ut privatim liceat, ostenditur.

Mandatur tam secularibus quam regularibus, ne ssm̃ae eucharistiae sacramentum publice adorandum exponant, nisi ex causa publica, ab ordinario omnino probanda. Quodsi ex causa privata fecerint, tunc e tabernaculo ssm̃a eucharistia non extrahetur, sed velata remanebit, ita ut ipsa hostia videri non possit.

TITULUS XXXVIII.

De reliquiis et veneratione sanctorum.

1. Quae antiquitus venerationi habitae sunt reliquiae, nova non indigent probatione.

Antiquae sanctorum reliquiae, licet earum documenta scriptis consignata non extent, habeantur in illa veneratione, qua hucusque fuerunt.

2. Imagines sacrae serio penicillo exprimantur.

Sacrae imagines nil turpe, nil profanum nihilque quod risum moveat aut intuentium oculos offendat, repraesentent [2].

3. Imagines non benedictae altaribus non apponantur.

Huiusmodi imagines altaribus et cappellis non apponantur, nisi prius ab episcopo vel de eius facultate stato ritu benedicantur.

4. Putres imagines igni absumantur. Cineres vergant in sacrarium.

Imagines vetustate corruptae, si reparari non possint, comburantur, et cineres in sacrarium proiiciantur [3].

TITULUS XXXIX.

De observatione ieiuniorum.

1. Quadragesimale ieiunium quotannis pro observantia indicatur: infirmis vero gratis consulatur.

Sicut bonarum mentium est ibi timere culpam, ubi culpa minime reperitur, ita, qui malae mentis sunt, bibunt iniquitatem velut aquam. Quocirca, ut consulatur utrisque, episcopi quolibet anno in suis dioecesibus, tempore sacrosanctae quadragesimae, edictum edant pro observatione ieiunii, et interim vicariis etiam foraneis et, his absentibus, archipresbyteris tribuant facultatem, ut, de consilio medicorum, licentiam vescendi cibis vetitis indigentibus valeant impertiri, quatenus debilibus et infirmis propter hoc periculum non emergat. Licentia vero omnibus omnino gratis concedatur.

2. Musica instrumenta quadragesimali tempore, maxime in maiori hebdomada, inhibentur.

Officiorum cum musicis instrumentis celebratio in quadragesima, et praesertim in maiori hebdomada, non permittatur.

TITULUS XL.

De ecclesiis aedificandis vel reparandis.

1. Nemo ecclesiam erigat vel altare inconsulto episcopo, et absque dote: hanc si episcopus neglexerit, ipse manutentioni succumbat.

Aurelianensis concilii constitutione, quae incipit: *Nemo ecclesiam* [1], sancte statutum est, ut nullus novam aedificet ecclesiam, antequam episcopus civitatis veniat et ibidem crucem figat, publice atrium designet; et ante praefiniat, qui aedificare vult, quae ad luminaria et ad custodiam et ad stipendia custodum sufficiant. Idipsum et in altaribus erigendis servandum, sancta synodus mandat, cum ob dotis defectum multa, etiam in cathedralibus, videantur altaria adeo omni necessario ornatu destituta, ut ecclesiam deforment: si quis autem episcoporum neglexerit, ipse de proprio huiusmodi altaris manutentioni succumbat [2].

2. Ecclesiis altaribusque rite statuendis methodus servanda praescribitur.

Ut in ecclesiis altaribusve construendis certa methodus habeatur, instructiones a coepiscopo nostro f. Marcello de Cavaleriis, ordinis Praedicatorum, Gravinensi, adinstar instructionum ecclesiae Mediolanensis, italico sermone exaratas typisque datas, sancta synodus probat omnibusque servandas proponit.

3. Cathedralis ecclesiae notabilis instauratio, si episcopus et canonici congruam vix habeant, universitati de more provinciae incumbit, huic confraternitates suppetias venient.

Si cathedralis ecclesiae notabilis sive necessaria instauratio agenda sit, et episcopus congruam alimentariam, nedum conciliarem, non habeat; canonicorum quoque praebendae eorum vix respondeant sustentationi: sancta synodus reparationem in nostra provincia de more ad universitates spectare, ad quarum levamen confraternitates etiam, dempta obligationum satisfactione, contribuere tenere, declarat.

4. In ecclesiis restituendis et in exstructis nihil reaedificetur vel innovetur, inconsulto episcopo.

Ecclesiae magna ex parte restituendae, inconsulto episcopo, non restituantur, nihilque, eodem inscio, in iam exstructis, et multo magis in cathedralibus, destruatur, reaedificetur vel innovetur [3].

5. Qui tenentur ad ecclesias reparandas, compellantur.

Quae dirutae sunt ecclesiae, per eos, qui de iure vel consuetudine compelli possunt, episcopo satagente, reparentur [4].

---

[1] Acta Mediol. eccles.; instruct. fabr. eccles., lib. I, cap. 13, de tabernaculo s. euchar., § *Panno serico*, (edit. Lugdun. I, 472.)

[2] Conc. prov. Mediol. I, part. I, tit. 7, quae servanda sunt in sacr. imagin., [Mansi, XXXIV, 11 A].

[3] Ex c. *Ligna* 38 et c. *Altaris* 30, de consecrat., dist. 1.

[1] C. *Nemo ecclesiam* 9, de consecrat., dist. 1.

[2] C. *Cum sicut* 8, iuncta gloss. de consecrat. eccles. (III, 40).

[3] C. *Quicumque* 44, XVI, q, 1; c. *Lator.* 3, XVI, q. 5; c. *Quidam* 10, XVIII, q. 2.

[4] Conc. Trid., sess. VII, *de ref.*, cap. 8, et sess. XXI, *de ref.*, cap. 7.

6. Decenti altarium collocationi consulitur.

Altaria, quae alicui ecclesiae columnae aut pilae inhaerent, sive organo vel concionatoris suggestui subiiciuntur, aut e regione principis arae sita sunt: vel amoveantur omnino, vel in decentiorem locum reducantur [1].

7. Profanae servitutes, nisi in fundatione vel ab immemorabili concessae fuerint, censuris etiam adhibitis removeantur.

Absint ab ecclesiis omnes profanae servitutes; et proinde, si in aliqua ecclesia adsint portae vel fenestrae, quae a domibus laicorum in eas promineant, curet episcopus ut omnino claudantur, et contra non parentes, servatis servandis, censuris ecclesiasticis procedat [2]. Si vero eadem in fundatione vel ex immemorabili consuetudine concessa fuerint, episcopi conniventia non desideretur.

8. Laicis personis usus baldacchini et assistentia in presbyterio necnon osculum evangelii inhibetur; ideoque hastae, gradus, suppedanea et alia quaecunque baldacchini signa removenda demandantur, sub poena interdicti ecclesiarum tam secularium quam regularium et censurarum contra inobedientes; sub eisdem censuris scamnorum et quorumcunque sedilium laicorum in presbyterio assistentiam prae se ferentium remotio praecipitur.

Quod sanctae sedis decreto generaliter sancitum est, ut secularibus personis usus baldacchini et assistentia in presbyterio necnon osculum evangelii minime permittantur, facta episcopis potestate, ut in casu transgressionis, etiam contra regulares, ad poenam interdicti procedant, ad amussim in universa nostra provincia servandum mandamus; hanc enim nobis solicitudinem, de ordine sanctissimi, sacra rituum congregatio iniunxit, datis litteris die 18 iunii 1689. Illud quoque animadvertendum tradimus, quod ad effectum, ut memoria pereat similis abusus, hastas, gradus, suppedanea et alia quaecunque signa baldacchini ab ecclesiis suarum dioecesum, tam secularium quam regularium, removere faciant, et, quoad ecclesias regularium, procedant ad interdicta et contra inobedientes ad censuras auctoritate sacrae rituum congregationis. Denique, ut secularium personarum cuiuscunque conditionis assistentia e presbyterio prorsus deleatur, earum scamna et quaecunque huiusmodi sedilia inde omnino removenda et non obtemperantes censuris compellendos edicimus.

9. Abusus sclopi in ecclesiam deferendi detinendique censuris compescatur.

Ne quis in ecclesiam cum bellicis tormentis, quos sclopos vocant, ingredi, neve in ea manere praesumat [3], censurarum poena proposita; „nam et nos, qui legitimi imperii armis circumdamur, (sunt verba Theodosii iunioris) quosque sine armatis et stipatoribus esse non convenit, Dei templum ingressuri foris arma relinquimus.“ [4]

10. Parlamenta aliaque negotia ab ecclesia eiusque coemeterio arceantur.

Nullus in ecclesia et eius coemeterio parlamenta convocare et aliis negotiis dare operam audeat [5]: ne, ubi peccatorum est venia postulanda, ibi peccandi detur occasio, aut deprehendantur peccata committi.

[1] Conc. prov. Mediol. IV, part. I, tit. 12, de cappel. et altaribus, [Mansi, XXXIV, 198 E].

[2] Conc. prov. Mediol. III, tit. 15, quae pertinent ad ornatum et cultum eccles., [Mansi, XXXIV, 164 D].

[3] Conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 57, de eccles. et earum cultu, [Mansi, XXXIV, 62 C].

[4] In act. conc. Ephes. [vel potius in constit. Theodosii (cod. Theod. IX, 45, edit. Lips. anno 1738, tom. III, 398), quae ad calcem graecorum exemplarium conc. Ephes. reperitur. Coleti, s. concilia III, 1758].

[5] C. *Decet* 2, de immun. eccles. in 6 (III, 23).

TITULUS XLI.

De immunitate ecclesiarum.

1. Ne quis auctoritate publica vel privata ecclesiasticis personis, suisque praesertim pastoribus, factis aut verbis convicietur, neque communia deneget obsequia, anathemate cavetur.

Regalis fulgor praeclarissimus, quo regis nostri fastigium caeteris praelucet, ille sane est, per quem ecclesiastica immunitas defenditur et augetur; sunt tamen dynastae nonnulli ita degeneres, ut quasi noctuae a tanto splendore extorres, in animarum suarum episcopos tamquam in medicum multa febre phrenetici insanientes, suis subditis, ne illis quicquam vendant aut emant aliquid ab eisdem aut alia obsequia exhibere praesumant, aliquando interdicant: sub quibus deterioris conditionis sacerdotium factum videtur, quam sub Pharaone fuerit [1], qui, licet legis divinae notitiam non habebat, omnibus aliis servitute subactis, sacerdotibus in libertate relictis, alimoniam de publico administravit. Et quod deterius est, perniciosissimum hoc dynastarum exemplum in privatas etiam personas surrepit. Quam impietatem sancta synodus detestans, mandat omnibus et (†in) singulis laicis, cuiuscunque conditionis sint, etiam privatae, ne personas ecclesiasticas, praesertim in summo sacerdotio constitutas, conviciis aut quibusvis factis aut verbis contumeliosis afficiant, neve comestibilium aliarumque rerum necessariarum venditionem aut equorum conductum neque communia obsequia denegare audeant, quoties ecclesiastici iustum praestant salarium, quod pro dictis obsequiis ab aliis persolvi solet; alias ecclesiasticis censuris se noverint subiiciendos.

2. Beneficia in oratoriis privatis non erigantur; erecta ad ecclesias transferantur.

Cum privata oratoria in domibus erecta, ecclesiae nullo pacto sint, neque ecclesiastica gaudeant immunitate, sancta synodus mandat, ut beneficia in eisdem perperam erecta ad ecclesias transferantur, et nulla deinceps in huiusmodi privatis oratoriis ecclesiastici beneficii institutio permittatur.

TITULUS XLII.

Ne clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant.

1. Clerici mercaturis et illicitis negotiationibus se implicantes iuris remediis coerceantur.

Contra doctrinam apostoli dicentis: „*Nemo militans Deo implicet se negotiis secularibus,*“ turpiter illi veniunt, qui, clericali militiae dato nomine, ad mercaturas et negotiationes illicitas se convertunt, status sui penitus obliti; huiusmodi negotiatores clerici poenis, sacris canonibus [2] et apostolicis constitutionibus contentis, omnino coerceantur.

2. Clerici laicalibus non se ingerant iurisdictionibus; non vectigalium conductores fiant; pro laicis dominis agentes seu vicesgerentes, factores vel negotiorum gestores ne sint; poena transgressores deterreat.

Ecclesiasticis quoque omnibus sancta synodus mandat, ne laicalibus se implicent iurisdictionibus [3], neve publicorum vectigalium conductores fiant; nam quanto dignior Matthaeus e telonio ad sacerdotium conversus, tanto indignior clericus ad telonium reversus reputatur. Ne, sub clericatus praetextu, non contenti franchitiis a iure concessis, quibus regia pietate ac religione pacifice fruuntur, vectigalia eadem, reipublicae nervos,

[1] C. *Non minus* 4, de immun. eccles. (III, 49).

[2] Ex c. *Sacerdotibus* 2, ne clerici vel monachi (III, 50); c. *Consequens* 2, dist. 88, cap. fin. de vita et honest. cleric. (III, 1).

[3] C. *Sed nec* 4, ne clerici vel monachi (III, 50).

defraudent. Pro laicis et dominis temporalibus agentes seu vicesgerentes, factores vel negotiorum gestores ne sint [1], neve eis inserviant, in iis praesertim muneribus, quae sine clericalis ordinis dedecore nequeunt exerceri [2]. Qui secus fecerint, condignis poenis, arbitrio episcopi, obnoxii reddantur.

TITULUS XLIII.

De sponsalibus et matrimoniis.

1. Conversationes inter sponsos de futuro, proposita poena, inhibeantur.

Cum vix bono peragantur exitu, quae malo sunt inchoata principio, magna animadversione compescendi sunt illi, qui, contractis pene sponsalibus de futuro, non secus inter se rem habent, atque matrimonio essent adiuncti, et ita puellae prius meretrices quam uxores evadunt. Quapropter, sancta synodus ad hoc grave scelus eliminandum, commercia et conversationem inter sponsos de futuro, antequam matrimonium per verba de praesenti contrahant, interdicit, mandatque, ut episcopi, poena per eos statuenda et locis piis applicanda, transgressores pro qualibet vice cohibeant.

2. Sponsorum consensus ante denunciationes explorandus, ut violentiae suspicio deleatur. Caeterum sancti officii instructiones serventur.

Ut omnis violentiae suspicio in matrimoniis tollatur, sancta synodus parochis iniungit, ut, antequam ad denunciationes deveniant, sponsorum consensum explorent; in reliquis vero sancti officii instructiones omnino serventur.

3. Sine causa ab episcopo probanda matrimonium domi ne celebretur. Huiusmodi facultas nonnisi ea die confessis et sacra communione refectis concedatur.

Etsi matrimonium domi celebratum coram parocho et testibus in facie ecclesiae contractum dicatur, decentius tamen est, ut in propria ecclesia celebretur. Idcirco sancta synodus mandat, ne domi huiusmodi celebratio permittatur, nisi causa legitima existente, examinanda et approbanda ab episcopo, qui absque causa praedicta et „nisi illa die confessi fuerint ac sacra communione refecti“ [3], ut id domi fiat, concedere non debet; nam quanta maxima fieri potest, reverentia sacramentis exhibeatur, oportet.

TITULUS XLIV.

De accusationibus, inquisitionibus et denunciationibus.

1. Libelli famosi reiiciantur. Contra non infamatum super veritate criminum inquiri non debet, etiam si libellus famosus contra eum oblatus fuerit in secreto.

Si detrahentem secreto proximo suo persequi debemus, propheta rege docente, quanto magis iniquis eorum scriptis nullam praestare fidem tenemur? Idcirco sancta synodus mandat, ut libelli infamationis, absque ulla subscriptione vel fictis nominibus subscripti, prorsus reiiciantur; nec ad petitionem eorum, qui libellum praedictum porrigunt in occulto, procedatur ad inquisitionem super contentis ibidem criminibus faciendam, nisi fama seu clamores delicti adversus eum, contra quem porrectus est libellus, praecesserint [4].

2. Casus, quo actuarii et notarii testium dicta non integre, sed pro parte ad fisci favorem recipiunt, episcopo adnexa censura reservandus.

Episcopi, pauperum patres et defensores, actuarios et notarios illos, qui, corrupta conscientia, testium ab ipsis examinatorum dicta non integre describunt, sed tantum pro parte, quae in fisci favorem facit; ex qua malitia et mutilatione infinita propemodum damna pauperibus irrogantur et in magnum inquisitorum, fortasse innocentium, praeiudicium vergunt, censuris ecclesiasticis compescant, et hunc sibi casum reservent, quem pientissimus quoque rex noster sibi suoque proregi plectendum reservavit [1].

TITULUS XLV.

De simonia.

Pii IV et V super confidentia simoniaca sanctiones saltem semel in anno evulgentur.

Innotuit sanctae synodo, nonnullos in hac provincia ignoranter simoniae labe foedari: quocirca tanto malo obviam ire peroptans, mandat animarum provinciae rectoribus, ut Pii IV [2] et V [3] summorum pontificum super confidentia simoniaca sanctiones emanatas saltem semel in anno publicare non praetermittant.

TITULUS XLVI.

De magistris.

1. Seminariorum institutio commendatur.

Cum proverbium sit: *Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea* [4]: necesse est, ut adolescentium aetas a teneris annis viam mandatorum Dei ingrediatur, ut usque in senectam et senium eandem dilatato corde percurrat. Cuius rei gratia sacrosancti Tridentini concilii decreto [5] sancitum est, ut singulae cathedrales et metropolitanae, pro modo facultatum et dioecesis amplitudine, collegia puerorum instituant, quae Dei ministrorum perpetua sint seminaria. Pro qua institutione nihil aptius, nihil uberius in nostra provincia decerni potest, quam quod, sub clarae memoriae cardinali archiepiscopo Iacobo Sabello, praedecessorum nostrorum sancta synodus sanxit anno 1567 decreto, quod subnectimus et innovandum censemus.

2. Decretum provincialis concilii de anno 1567 transscribitur, quo ratio seminarii instituendi exhibetur. Bonorum ecclesiasticorum taxatio conficienda proponitur.

„Ut vero, quae pro institutione seminarii clericorum a sacra Tridentina synodo statuta sunt, exequantur, ne hoc tam pium, sanctum et huic provinciae maxime necessarium opus omittatur aut aliquo pacto differatur, decernimus, ut, ubi id seminarium iam institutum non est, episcopi statim a fine huius provincialis synodi instituendum curent praescripta forma a dicto Tridentino concilio; ita tamen, ut ex fructibus cuiuscunque mensae episcopalis et capituli aliarumque ecclesiarum collegiatarum et quorumcunque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura et sine cura, abbatiarum, prioratuum et, quocunque alio nomine nuncupentur, etiam regularium et exemptorum, etiamsi nullius dioecesis fuerint (mendicantium ecclesiis et praeceptoriis militum Sancti Ioannis Hierosolymitani et aliis collegiis, in quibus seminaria discentium vel docentium ad commune ecclesiae bonum promovendum actu habentur, dumtaxat exceptis) et ex quibuscunque aliis ecclesiasticis reditibus, quocunque ii nomine vel causa percipiantur, etiamsi pensiones quantumlibet exemptae fuerint, quinque pro centenario annis singulis exigantur; quam summam imminui et augeri posse decernimus ab episcopis,

[1] C. *Sed nec* et c. *Sacerdotibus* 2, eodem tit. ne clerici vel monachi.

[2] Conc. prov. Mediol. I, part. II, tit. 26, de negot. secularibus, etc., [Mansi, XXXIV, 38 D].

[3] Ex rit. Rom. de sacram. matrim. in rubric. versic. *Admoneantur*.

[4] C. *Inquisit.* 21, § *Tertiae dubitationis*, de accusat. (V, 1).

[1] Pragm. 6, de actuar. et scribis.

[2] Constit. 85, *Romanum pontificem*, die 16 oct. 1564.

[3] Constit. 85, *Intolerabilis*, die 1 iunii 1569.

[4] Prov. XXII, 6.

[5] Sess. XXIII, *de ref.*, cap. 18.

communicato consilio cum iis, qui ad id munus delecti fuerint, prout accepti et expensi seminarii ratio postulabit."

3. Taxatio vel in totum vel in partem remittenda ad ratam beneficiorum simplicium, quae seminario erecto uniri contigerit.

„Hanc autem exactionem inchoandam et faciendam statuimus pro anno iam elapso 1566 in illis ecclesiis, in quibus episcopi ex decreto concilii Tridentini id seminarium iam instituendum denunciaverunt, in aliis vero pro praesenti anno, et ita deinceps unoquoque anno prosequendam, donec seminario aliquot beneficia simplicia, prout ea vacare contigerit ex auctoritate et praescripto concilii attributa et unita fuerint; quae si summam exigi mandatam confecerint, omnino exactio remittatur; sin minus, pro rata fructuum beneficiorum illi attributorum remittatur."

4. Ubi seminarium erigi non potest, taxatio tamen fiat, ad cuius rationem clerici in seminarium metropolitanum sive aliud in provincia institutum mittantur. Datur quoque ratio seminarii instituendi, ubi tenues sunt reditus. Alumnorum quae aetas et qualitas, convictorum quae ratio habenda, praescribuntur.

„Ubi vero id seminarium commode institui non potest propter tenuitatem redituum tam cathedralis ecclesiae quam aliorum beneficiorum civitatis et dioecesis, quae illi contribuere debent, seminario Beneventano aut in aliqua suffraganeorum commodiori et viciniori ecclesia instituto aut instituendo contribuant: et pro rata pecuniarum, quae a dictis ecclesiis exigentur, aliquot ipsarum clerici in dictae metropolitanae ecclesiae aut alterius, ut dictum est, seminario alantur et instruantur. Si vero episcopis videbitur commodius in suis ecclesiis, quocunque modo poterunt, huiusmodi seminaria instituere, quam seminario Beneventano aut in aliis vicinioribus ecclesiis instituendis contribuere: eo, quo meliori et commodiori fieri modo poterit, instituantur. Quodsi huiusmodi seminariorum facultates non suppetent in eis instituendorum victui vestituique et libris emendis et magistrorum salariis persolvendis: episcopi, deductis ex fructibus reditibusque seminariorum necessariis sumptibus librorum comparandorum et salariorum persolvendorum, quod reliquum erit, clericis in seminario recipiendis pro rata elargiri faciant, quod eorum vitae aliqua ex parte sustentandae et studiis prosequendis auxilio esse possit; ita tamen, ut servitiis etiam cathedralis aut aliarum ecclesiarum, prout episcopis videbitur, inhaereant. Praecipua vero episcoporum cura sit, ut in aetate duodecim saltem annorum constituti, et qui legere et scribere sciant, iuxta praescriptum concilii, in seminario recipiantur. Alii vero, etiamsi suo sumptu recipi velint, si primis elementis imbuendi sint, reiiciantur, ut a magistris, qui ab universitatibus conducentur, edoceantur."

5. Adulti sacris initiandi, si spes adsit profectus, et pauperes presbyteri in seminarium admittantur: hi, ut suo muneri satisfaciant, illi, ut parochialibus praefici possint.

„Quoniam vero in hac provincia pauci reperiuntur idonei presbyteri, quibus animarum cura recte committi possit; ne ecclesiae diu idoneis rectoribus destituantur, quod eveniret, si exspectandum esset, ut pueri solummodo huius rei causa in seminario instituerentur: hortamur episcopos, ut homines etiam adulti, quos sperandum sit in litteris ita profecturos, ut brevi ad sacros etiam presbyteratus ordines promoveri possint, atque pauperes presbyteri, qui absque beneficio iam promoti existunt, in seminario ab ipsis recipiantur et ibi edoceantur; ut sacerdotali ordini, quem iam susceperunt, satisfacere, et parochialibus ecclesiis praefici possint."

6. Seminarii metropolitani fundatio, consummatio, concinnatio necnon domus ab integro post terrae motum nobilis erectio recensentur.

Hactenus decretum praefati cardinalis archiepiscopi Sabelli, qui, exemplum omnibus praebens, seminarium in metropolitana fundavit eodem anno 1567, quod deinde Maximilianus archiepiscopus de Palumbaria consummavit anno 1591, et Ioannes Baptista Foppa archiepiscopus concinnavit anno 1653. Sed terrae motu anno 1688 integra seminarii domo collapsa, modernus archiepiscopus, huius sanctae synodi praeses, ne metropolitana tanto beneficio destitueretur, summa providentia a sanctae memoriae Alexandro papa VIII, die 28 februarii 1690 obtinuit, ut quatuor millia aureorum, quae felicis recordationis Innocentius papa XI dioecesanis ob domorum ruinas pauperibus per archiepiscopum distribuenda destinaverat, cum exigua singulos prae multitudine summa inutiliter tangeret, omnia in seminarium restituendum ad perpetuum huius civitatis et dioecesis auxilium impenderentur. Quamobrem, eodem metropolita instante, sancta synodus tres delegit commissarios, suos scilicet coepiscopos, Ioannem Baptistam de Bellis Telesinum, Franciscum Antonium Punzi Asculanum, Pompeium Sarnellium Vigiliensem, qui seminarium in metropolitana restitutum visitarent; qua visitatione peracta, sanctis patribus retulerunt, seminarium ipsum non solum restitutum, sed impensis praefatam quatuor millium aureorum summam longe exsuperantibus in ampliorem et nobiliorem formam evectum hoc anno 1693, adeo ut de eo affirmarint, maiorem esse gloriam domus istius novissimae plusquam primae.

7. Nonnullis commendatis episcopis, qui seminariis studium suum navarunt, reliquis id muneris pro eorum conscientia iniungitur: addito, quod confraternitatum quoque subsidio uti possint.

Tantum laudati cardinalis archiepiscopi Sabelli exemplum non omnes tunc imitati fuere, sive morte praeventi, sive redituum tenuitate deterriti. Temporibus tamen nostris suscitavit Deus Oniae filio consimiles, qui vel aedificarunt vel suffulserunt tantae pietatis domum, nempe coepiscopi et fratres nostri: Carolus Felix Matta, Sancti Severi, ac Ioseph de Lazara, Alliphanus, quorum alter anno 1680, alter anno 1692 ab integro erexerunt; Ioseph Catalanus, Larinensis, anno 1687 restituit; Franciscus Antonius Giannonus, Bovianensis, anno 1686 instituit. Quare sancta synodus mandat, ut ad tenorem relati synodalis decreti, ii quibus in sua dioecesi seminarium erigere possibile est, super quo eorum onerat conscientiam, instituant; et ut, ad formam Tridentinam, confraternitates quoque ad contributionem inducant, sacrae congregationis episcoporum decretum extat in Sypontina, die 10 novembris 1679, quod eos rem facili negotio expediendam admonebit.

8. In cathedralibus, in quibus nec seminarium institui, nec alumni ad institutum mitti possunt, sit grammaticae magister, ecclesiae vel universitatis stipendio conductus, sive competenti beneficio provisus.

Illi vero, qui tanta tum cathedralis ecclesiae tum aliorum beneficiorum civitatis et dioecesis necnon et confraternitatum redituum tenuitate laborant, ut nec seminarium instituere, nec in alio provinciae seminario clericos alere possint, in unaquaque cathedrali grammaticae magistros ecclesiae vel universitatum, ubi mos est, stipendio conducant, qui gratis clericos doceant, aut eis de aliquo competenti beneficio provideatur.

9. Clerici studiorum causa dimissi non privatos, sed publicos in collegiis et academiis audiant philosophiae magistros, et, nisi ea de re authenticum episcopo deferant testimonium, a docendi officio, a suscipiendis ordinibus et ab ecclesiasticis gradibus arceantur.

Adolescentium aetatem a primis annis sana doctrina imbutam velle, est per totum vitae cursum eosdem pietati et religioni addicere. Quapropter, cupiens sancta synodus provinciam ab omni errorum labe sartam tectam custodire, districte praecipit, ne clerici Neapolim seu alio studiorum causa sive missi sive mittendi, privatos philosophiae magistros audiant; sed eam vel a regularibus in collegiis, vel in publicis academiis addiscant, unde authenticum testimonium suis deferant episcopis; alias nec docere in sua patria neve ad superiores ordines et ecclesiasticos gradus assumi permittantur.

TITULUS XLVII.

De haereticis.

1. Omnes et singuli provinciae parochi quotannis dominica prima adventus et prima quadragesimae edictum sancti Officii promulgent.

Omnem haeresim extollentem se adversus sacrosanctam orthodoxam et catholicam fidem sancta synodus detestans et anathematizans, cum deprehenderit, aliquos ob malitiam, nonnullos ob inobedientiam, complures ob ignorantiam illi obligationi non satisfacere, qua delicta ad sanctum officium spectantia denunciare tenentur; ne quis alios, cum possit, ab errore non revocans, se ipsum errare demonstret: mandat omnibus et singulis provinciae parochis, ut quotannis dominica prima adventus et prima quadragesimae edictum sancti Officii in appendice inserendum evulgent, ut cognitis poenis, quibus negligentes se ipsos adstringunt, eidem edicto pareant, ne communicare operibus aliorum malignis videantur.

2. Episcopi attendant, ne nova dogmata alicubi suarum dioecesum radices figant; sed unusquisque oves suas in doctrina sana contineat.

Quae pastoralis solicitudo cumprimis requiritur hac nostra tempestate, qua, diaboli invidia, subintraverunt quidam homines, secundum desideria sua ambulantes in impietatibus, quorum quidam Michael de Molinos cum aliis perditae salutis sequacibus gregem inter dominicum zizania falsorum dogmatum, fidei puritati et bonis moribus adversantium, superseminavit; quae intuitus, ex apostolicae sedis specula, sanctae memoriae Innocentius papa XI, sua constitutione sub die 12 decembris 1687 reprobans, tanquam haereticalia damnavit. Alii segregant semetipsos animales, spiritum non habentes; unde et nesciunt sacramenta Dei, neque mercedem sperant iustitiae, nec iudicant honorem animarum sanctarum. Ad quos errores eliminandos sancta synodus episcopos pro debita cura ovium a Christo domino illis commissarum etiam atque etiam hortatur, quatenus depositum custodientes, devitent profanas vocum novitates et appositiones falsi nominis scientiae, quam quidam promittentes[1] circa fidem exciderunt; omnemque diligentiam adhibeant, ne falsa huiusmodi dogmata alicubi radices figant, et amplectentes eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, potentes sint exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt, arguere.

[1] I Tim. VI, 20-1.

TITULUS XLVIII.

De Graecis. Ne in schismaticorum errores incidant.

1. Parochi graeci baptizatorum infantium frontes ne consignent. Eorum notetur euchologium. Sic consignati, ab episcopo latino confirmentur sub conditione, [nisi[1]] forte ab episcopo graeco baptizati fuerint. Chrisma nonnisi ab episcopo accipere compellantur.

Cum in nonnullis provinciae nostrae dioecesibus Graeci, alii simul graecanico ritu viventes, alii inter Latinos, alii Latini inter Graecos mixti commorentur: ad eos in officio continendos sancta synodus, constitutionem sive instructionem Clementis papae VIII, quae incipit[2]: *Sanctissimus,* servandam exhibens, mandat, ne parochi graeci baptizatos infantes chrismate in fronte consignent. Ideo episcopi, eorum euchologium sive rituale visitantes, advertant eos, ut in ordine baptismi praetermittant, quae sequuntur post illa verba: „καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν: post orationem, etc.“ usque ibi: „εἶτα ποιεῖ ὁ ἱερεὺς σχῆμα κύκλου: postea facit sacerdos figuram circuli.“ Inter quae verba forma huius consignationis habetur. Si qui vero infantes seu alii baptizati a presbyteris graecis de facto chrismate in fronte consignati fuerint, ab episcopis latinis confirmentur sub conditione, praesertim cum verisimiliter dubitari potest, quod ab episcopis graecis fuerint baptizati[3]. Chrisma vero quod nisi ab episcopo, etiam iuxta eorum ritum, benedici non potest, ab episcopo latino cogantur accipere.

2. Eucharistia quindenis saltem diebus renovetur; nullo pacto servetur in annum. Abusus sacrarum specierum eliminentur. Parochi graeci in fermentato [Latinis] non ministrent, Latini a Latinis suscipiant.

Ssm̃um eucharistiae sacramentum toto anno pro infirmis minime deinceps asservetur, sed singulis octo diebus aut saltem quindecim renovetur. Caveantque, ne fundant vel misceant sacro oleo ac iterum coquant vel alias exsiccent species sacramenti sanctae eucharistiae feria V in coena Domini, ut deinde illud asservetur. Parochi vero graeci nullo tempore sanctam eucharistiam in fermentato confectam, latinis parochianis ministrare praesumant: sed hi Latinum oeconomum, ab episcopo approbatum, convocent, ut paschali praecepto satisfacere valeant.

3. Presbyteri graeci super communem vestem albam prius, deinde stolam et phelonium adhibeant.

Sacerdotes super communem vestem, ut alicubi fit, stolam et phelonium non adhibeant, nisi prius tunicam, quam σιχάριον sticharion vocant, induerint. Haec deberet esse candida, ut sanctus Germanus, Constantinopolitanus patriarcha, expressit, inquiens: „Ac primum tunica, quae alba est, divinitatis splendorem indicat et sacerdotis, splendidam conversationem;“ licet variorum colorum albam in usum deduxerint.

4. Absolutionis forma in generali concilio Florentino tradita utantur. In casu necessitatis tantum, presbyteri graeci catholici Latinos absolvere possunt.

Illa absolutionis forma, quae in generali concilio Florentino praescripta est, utantur, et postea, si voluerint, dicant orationem illam deprecativam,

[1] In synodico s. Benevent. eccles. male: *ne.*

[2] Const. XXXIV, die 31 augusti 1595.

[3] Synodus hic fere ea repetit, quae Clemens VIII supradicta constitutione § 1 praeceperat: „Episcopi latini infantes seu alios baptizatos a presbyteris graecis de facto chrismate in fronte consignatos confirment; et tutius videtur, ut cum cautela et sub conditione id faciant . . ., praesertim vero cum verisimiliter dubitari potest, quod ab episcopis graecis fuerint baptizati.“ Verumtamen Benedictus XIV infantes sic baptizatos, nisi verisimiliter dubitari possit, utrum ab episcopis graecis . . . fuerint baptizati, absolute ab episcopo latino confirmari iubet. Const. *Etsi pastoralis,* § 3, die 26 maii 1742.

quam pro forma huiusmodi absolutionis dicere tantum consueverunt. In casu tamen solius necessitatis, presbyteri graeci catholici possint Latinos absolvere.

5. Graeci episcopo latino subiecti, nisi ab eo ad ordines suscipiendos dimissi fuerint, in poenas et censuras, ut latini subditi, incurrunt.

Graeci sine litteris dimissorialibus episcopi latini, cui subsunt, ad sacros ordines promoti suspensi sunt; et si suspensi in suis ordinibus ministraverint, irregulares fiunt, quemadmodum et Latini; pro qua irregularitate dispensandi facultatem a sancta sede obtinere oportebit.

6. Presbyteri graeci latino et latini graeco ritu celebrantes a divinis perpetuo suspenduntur.

Graeci sacerdotes latino more non celebrent, neque latini graeco ritu sacra peragant mysteria, sub poena perpetuae suspensionis a divinis [1].

7. Decretum sacri concilii Tridentini de reformatione matrimonii graeca vulgari lingua graecis publicetur. Caeremoniae non approbatae in matrimonio contrahendo inhibeantur.

Locorum ordinariis curae sit, ut decretum sacri generalis concilii Tridentini *de reformatione matrimonii* [2] vertatur in linguam graecam vulgarem, et in locis et parochiis Graecorum et Albanensium publicetur; eisdemque iniungatur, ne in celebratione huius sacramenti caeremonias varias et ab ecclesia non approbatas et, quod deterius est, superstitiones adhibeant.

8. Simplicem fornicationem peccatum esse mortale, Graeci edoceantur.

Parochi graeci doceant, simplicem fornicationem, nempe soluti cum soluta, peccatum esse mortale; ait enim apostolus: *„Nolite errare, neque fornicarii regnum Dei possidebunt.“* [3]

9. Coniugati latini coniugum graecorum ritum non sequantur, sed coniugati graeci, si fieri potest, coniugum latinorum ritum amplectantur, alias quisque in suo ritu, catholico tamen, permaneat. Proles patris ritum sequatur, ni praevaleat mater latina, ad hoc tamen cogendi non sunt.

Maritus latinus uxoris graecae ritum non sequatur; latina uxor non sequatur ritum mariti graeci. Graeca vero uxor sequatur ritum mariti latini, si fieri potest, alias quisque coniugum in suo ritu, catholico tamen, manere permittatur. Proles autem patris ritum sequatur, nisi praevaluerit mater latina, quae cum in educatione puerorum videatur praevalere, deberent filii servare ritum latinum, licet cogendi non sint.

10. Graeci inter Latinos, dies festos latinorum servent. Usus carnium die sabbati in eorum locis permittitur. In quadragesima eo die teneantur tantum ad abstinentiam, excepto sabbato sancto. Cum triduanum indicitur ieiunium, dies sabbati pro Graecis in alium diem commutetur.

Graeci inter Latinos degentes, dies festos de praecepto eiusdem latinae ecclesiae servare tenentur. Tolerandus vero usus carnium die sabbati, ubi sine scandalo fieri potest; in locis tamen ipsorum et inter eos tantum, cum ipsi qualibet hebdomada et feria IV et feria VI ieiunent. Tolerandum quoque est, ut ad ieiunium eodem die sabbati in quadragesima, excepto uno sabbato sancto, ex antiqua traditione non teneantur, sed dumtaxat ad abstinentiam. In ieiuniis quoque biduanis vel triduanis, vel alias a dioecesanis vel in iubilaeis a summo Romano pontifice indictis, dies sabbati in eis comprehensus vel praescriptus in alium diem pro plebibus graecis ab ipsis dioecesanis auctoritate apostolica iam concessa permittitur commutari.

11. Status animarum alter Latinorum, alter Graecorum fiat, ne cuivis eorum de ritu in ritum cum scandalo transire contingat: quod si Latino evenerit, ad latinum ritum redire censuris compellatur.

Ne tandem, ob rituum promiscuitatem, Latini de facili ad Graecorum ritum transeant, et Graeci in latinum, et de latino deinde ad graecum revertantur, unde plurima scandala oriri solent: episcopi statum animarum distinctissime formandum praecipiant, alterum Graecorum, alterum Latinorum, et huius in cancellaria episcopali duplicatum servent: et si quando Latinum in graecorum ritum abire, aut Graecum, Latinum factum, in graecanicum ritum redire compererint, ecclesiasticis censuris ad latinum ritum redire compellant.

TITULUS XLIX.

De his, qui filios occiderunt.

Parentes sive nutrices infantem infra annum secum in lectulo non teneant.

Peremptores potius quam parentes dicendi sunt illi, qui infantes secum in lecto, nulla tenellae aetatis habita ratione, tenentes, dum stertunt, incaute opprimunt, et somno sepulti vix natos sepulcris addicunt [1]. Ad hoc periculum avertendum sancta synodus mandat parentibus sive nutricibus, ne infantem infra annum secum in lectulo teneant; sed in cunabulis aliisve locis adeo aptatis, ut cum infantis securitate mater vel nutrix, sive lac praestans, sive alia necessaria exhibens, commode agat.

TITULUS L.

De infantibus et languidis expositis.

Infantem expositum, cuius parentes ignorantur, ii, ad quos spectat, suscipiant et huiusmodi alere consuetis tradant.

Si, ob relegatum pietatis officium, infans aliquis expositus, cuius parentes ignorantur, occurrat, monentur omnes, ad quos spectat, ut, qua par est, charitate eum suscipiant, et vel in expositorum domum, si qua existat, vel ad locorum magistratus, qui pro sua pietate abiectos alere consueverunt, deferre non praetermittant.

TITULUS LI.

De usuris.

Confessarii tractatibus de usuris et restitutione studeant, ut poenitentibus recte consulentes eosdem a tanto crimine deterreant.

Qualiter usurarii utriusque testamenti pagina condemnentur, nequaquam attendunt confessarii illi, qui perniciosa indulgentia eos absolvunt et ad sacramenta admittunt, licet eosdem videant in huiusmodi persistere pravitate. Quapropter sancta synodus confessarios in Domino exhortatur, ut usurarios in confessionibus diligenter examinent, eorumque conscientiis recte consulant. Quod ut maturius exequantur, tractatus de usuris et restitutione probe calleant, ut poenitentes a tanto crimine valeant cohibere.

TITULUS LII.

De iniuriis et damno dato.

1. Super damnis datis iuris conductores, si cum pecudum iumentorumque possessoribus conveniant, ut, certa soluta pecunia, per annum ob quaevis illata damna a poena sint immunes, tamdiu sacramentalis absolutionis beneficio priventur,

[1] Pius V, const. XII *Providentia Romani pont.*, die 20 augusti 1566.

[2] Sess. XXIV, per totum usque ad c. 10.

[3] I Cor. VI, 9.

[1] Ad text. in c. *Quaesitum* 7, de poenit. et remission. (V, 38).

quamdiu damnum illorum causa illatum non refecerint. Confessarii vero huiusmodi non absolvant, alias, damni rei, per annum a confessionibus audiendis sint suspensi.

Divino iure decretum accipimus: „Si laeserit quispiam agrum vel vineam et dimiserit iumentum suum, ut depascatur aliena: quidquid optimum habuerit in agro suo vel in vinea, pro damni aestimatione restituet.“[1] Idcirco divino, nedum humano iuri rebelles sunt, qui ius super damnis datis in depopulationem agrorum conducentes, quatenus et conducti pretium et lucrum faciant cum iis, qui animalia cuiuscumque generis habent, conveniunt, ut, certa soluta pecunia, per annum ob quaevis damna, quae eorum animalia cuiusvis sive ecclesiasticae sive laicalis personae agris, vineis aliisque bonis dederint, ab omni poena sint immunes: cuius impiae conventionis causa contingit, ut neque ecclesiastici, quod contra immunitatem, neque laici, quod contra iustitiam est, a susceptis damnis releventur. Has itaque iniquas conventiones[2] sancta synodus detestans, mandat ut, si qui deinceps in tantum malum inciderint, quoniam, qui causam damni dat, damnum dedisse videtur, tamdiu sacramentalis absolutionis beneficio priventur, quamdiu damnum eorum causa illatum non refecerint. Si quis vero confessarius neglexerit, ipsum episcopi ad damnum reficiendum compellant[3], et per annum ab audiendis confessionibus reddant abstentum.

2. Ecclesiasticorum ecclesiarumque animalia si damnum dederint, ad damnum tantum, non ad statuti poenam tenentur. Si eorum culpa id evenerit, ab episcopis plectendi.

Si animalia ad ecclesiasticorum patrimonium ecclesiarumve bona spectantia damnum dederint, ecclesiastici ad emendationem et satisfactionem damni, non autem ad poenam statuti laicalis tenentur. Si vero eorum culpa datum sit damnum, a proprio episcopo pro culpae ratione plectentur.

TITULUS LIII.

De poenis.

1. Poenae pecuniariae non passim imponantur. Exacte piis locis applicentur. Deligatur depositarius, qui applicandas fideliter servet, nihil nisi de ordinarii mandato impendat, et in fine anni coram episcopo et duobus de capitulo reddat rationem.

Cum sobrie admodum et non sine magna circumspectione excommunicationis gladius sit exercendus, ne perniciem potius pariat quam salutem; ideoque ad continendos in officio, quos oportet, multis potius pecuniariis sit procedendum. Nihilominus sancta synodus episcopos omnes hortatur, ne in multis imponendis multi sint, et quatenus pecuniarias poenas pro qualitate delicti et delinquentium exigere velint, eas ad Tridentinum praescriptum[4] piis applicent locis, nec ullo modo multarum pecunia ab ordinario conservetur; sed multarum depositarius eligatur, qui et de fidelitate servanda cautionem exhibeat, et nihil nisi mandato ordinarii, subscriptione vallato, expendere audeat; et in fine anni coram episcopo et duobus capitularibus seu canonicis, quorum canonicorum alter ab episcopo, alter a capitulo deligentur, dati et accepti reddet rationem.

2. Multas piis locis patriae delinquentis applicari decet.

Convenit quoque, ut multae applicentur piis locis patriae delinquentis, ne quidquam de radice cupiditatis et avaritiae prodire videatur.

3. Si causa gravis non sit, compositiones admitti possunt; terminato tamen processu et defensionibus reo datis; alias compositiones nullae sint, et processus nondum conclusus habeatur.

Compositiones cum magna circumspectione admittantur, nempe si causa valde gravis non sit, et tunc, terminato processu, et defensionibus reo datis; alias factae compositiones nullae sint, et processus insopitus, ut aiunt, habeatur.

TITULUS LIV.

De poenitentiis et remissionibus.

1. Propositiones a sancta sede apostolica damnatae sub Alexandro papa VII et Innocentio papa XI in quibuscumque provinciae dioecesibus evulgentur.

Ut pastores oves sibi creditas per rectas semitas ducant, et a noxiis pascuis, quae a pravis doctrinis erumpunt, avertere satagant: mandat sancta synodus, ut propositiones a sancta sede apostolica damnatas in suis dioecesibus evulgent. Alexander siquidem papa VII, die 24 septembris 1665 et die 18 martii 1666, propositiones quinque et quadraginta damnavit; Innocentius quoque papa XI, die 2 martii 1679, quinque et sexaginta similiter damnatas publicavit. Alexander denique papa VIII primo decretum edidit tenoris, qui sequitur.

2. Decretum Alexandri papae VIII, quo extensio iuris regaliae et declaratio ecclesiasticae potestatis cum quatuor in ea contentis propositionibus nulla et irrita declarantur.

„Alexander papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam. Inter multiplices pastoralis officii nostri curas, quibus iugiter premimur, in illam peculiari studio incumbimus, ut apostolicae sedis ac universalis ecclesiae, necnon etiam singularum ecclesiarum locorumque piorum ac personarum ecclesiasticarum iura ubique sarta tecta ac illibata tueri et conservare, eaque adversus quaecumque, per quae illis aliquid detrimenti inferri posset, tradita nobis divinitus potestate vindicare satagamus, sicut, omnibus mature ac debite pensatis, iustitiae ac rationi consentaneum esse, in Domino arbitramur. Cum itaque, ex quo primum humilitatem nostram inscrutabili divinae suae providentiae arcano in suprema militantis ecclesiae specula collocavit altissimus, prae caeteris, quae pontificiae nostrae solicitudini sese obtulere, negotiis illa in primis gravissima ac nobis, qui charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum, Francorum regem christianissimum, ac florentissimum illius regnum in visceribus gerimus charitatis, permolesta et plane acerba acciderint, quae sive adversus dicti regni ecclesiarum iura, sive adversus Romani pontificis et ecclesiae universae auctoritatem nonnulli venerabiles fratres archiepiscopi, episcopi et alii eiusdem regni ecclesiastici viri, in comitiis cleri Gallicani Parisiis anno 1682 congregati, tum praestito inibi per eos extensioni illius iuris, quod vocant regaliae, ad omnes dicti regni ecclesias assensu, tum edita subinde de potestate ecclesiastica quatuor propositiones continente declaratione peregerunt, quaeque ipsa comitia subsecuta fuerunt mandata, arresta, confirmationes, declarationes, epistolae, edicta et decreta quaecumque a quibusvis personis, sive ecclesiasticis, sive laicis, quavis auctoritate et potestate fungentibus, edita seu publicata, necnon quae alias demum nonnullis abhinc annis in regno praefato eidem sedi apostolicae Romanaeque ecclesiae, seu quibuscumque aliis ecclesiis, monasteriis et locis piis, illorumque respective personis, rebus, bonis et iuribus, seu alias iurisdictioni vel immunitati, aut libertati ecclesiasticae quomodolibet praeiudicialia quovis

[1] Exod. XXII, 5.
[2] C. *Si laeserit* 4, de iniur. et damno dato (V, 36).
[3] C. *Pessimam* 32, XXIII, q. 8.
[4] Sess. XXV, *de ref.*, cap. 3.

modo peracta ac gesta fuerunt. Haec nos, qui iurium ecclesiasticorum assertores in terris a Domino constituti sumus, dies noctesque in amaritudine animae nostrae cogitantes, manus nostras cum lachrimis et suspiriis levavimus ad Dominum, eumque toto cordis affectu rogavimus, ut nobis potenti gratiae suae auxilio adesset, quo ardua hac in re commissi nobis apostolici muneris partes salubriter exequi valeremus; eaque consideratione adducti, ac ne supremo iudici rationem villicationis nostrae reddituri, negligentiae in credita nobis administratione argueremur (quantum divina bonitas dedit), nihil hucusque praetermisimus, quo praeiudicialia praefata ab iismet qui ea peregerant, ex animo retractarentur. Verum, quo efficacius ac uberius sedis praefatae, ecclesiae universae, iurisdictionisque et immunitatis ac libertatis ecclesiasticae, ecclesiarumque, monasteriorum et locorum piorum huiusmodi illorumque personarum praefatarum indemnitati perpetuis futuris temporibus consultum sit, auditis quamplurium ex venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae ecclesiae cardinalibus et nonnullorum in sacra theologia magistrorum ac etiam in decretis doctorum, ad examen negotii huiusmodi a nobis specialiter delectorum, qui illud mature discusserunt, remque totam nobis exposuerunt, sententiis, quantum nobis ex alto conceditur, providere volentes, ac felicis recordationis Innocentii papae XI, praedecessoris nostri, qui occasione rescribendi ad litteras, quibus archiepiscopi, episcopi et alii ecclesiastici viri supradicti de rebus ab ipsis gestis certiorem eum reddiderant, per quasdam suas in simili forma brevis die 11 aprilis 1682 expeditas litteras improbavit, rescidit et cassavit, quae in dictis comitiis acta fuerant in negotio regaliae cum omnibus inde secutis, et quae subinde attentari contigisset, eaque perpetuo irrita et inania declaravit, vestigiis inhaerentes; necnon in dictis comitiis anni 1682 tam circa extensionem iuris regaliae, quam circa declarationem de potestate ecclesiastica huiusmodi actorum ac etiam omnium et singulorum mandatorum, arrestorum, confirmationum, declarationum, epistolarum, edictorum, decretorum, quavis auctoritate, sive ecclesiastica, sive etiam laicali, editorum seu publicatorum, necnon aliorum quomodolibet praeiudicialium praefatorum, in regno supradicto quandocumque et a quibusvis ac ex quacumque causa et quovis modo factorum et gestorum ac inde secutorum quorumcumque, etiam specificam et individuam mentionem et expressionem de necessitate requirentium, tenores et datas etiam veriores praesentibus, pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis et exactissime specificatis habentes: motu proprio ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula, quae tam quoad extensionem iuris regaliae, quam quoad declarationem de potestate ecclesiastica ac quatuor in ea contentas propositiones in supradictis comitiis cleri Gallicani anno 1682 habitis acta et gesta fuerunt, cum omnibus et singulis mandatis, arrestis, confirmationibus, declarationibus, epistolis, edictis et decretis a quibusvis personis, sive ecclesiasticis, sive laicis, quomodolibet qualificatis, quavis auctoritate et potestate, etiam individuam expressionem requirente, fungentibus, editis seu publicatis, necnon reliqua omnia, quotcumque et qualiacumque eidem sedi apostolicae, Romanaeque ecclesiae, vel iurisdictioni, immunitati vel libertati ecclesiaticae, seu alias ecclesiis, monasteriis et locis piis praefatis, illorumque respective personis, rebus, bonis, privilegiis, praerogativis et iuribus quibuscumque quomodolibet praeiudicialia in dicto regno peracta et gesta, cum omnibus et singulis quandocumque et quomodocumque inde secutis et quocumque tempore secuturis, ipso iure nulla, irrita, invalida, inania, viribusque et effectu penitus et omnino vacua ab ipso initio fuisse et esse ac perpetuo fore, neminemque ad illorum seu cuiuslibet eorum, etiamsi iuramento vallata sint, observantiam teneri, neque ex illis cuiquam aliquod ius vel actionem aut titulum, etiam coloratum, vel possidendi aut praescribendi causam, etiamsi longissimi et immemorabilis temporis possessio, etiam citra ullam interpellationem vel interruptionem, subsecuta sit vel subsequatur, acquisitum fuisse nec esse, minusque ullo tempore acquiri et competere posse, neque illa ullum statum facere vel fecisse, sed perinde ac si nunquam emanassent vel facta fuissent, pro non exstantibus et non factis perpetuo haberi debere, tenore praesentium declaramus et decernimus. Et nihilominus ad abundantiorem cautelam, et quatenus opus sit, acta et gesta praefata aliaque praemissa omnia, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus improbamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, et contra illa deque eorum nullitate coram Deo protestamur. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo, quod quicumque in praemissis interesse habentes, etiam specifica et individua mentione digni, illis non consenserint nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas eaedem praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae aut ullo modo iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium vel habere praetendentium consensus, aliove quocumque, etiam quantumlibet magno ac inexcogitato inexcogitabilique defectu, aut ex alio quovis capite, a iure vel facto aut statuto, consuetudine vel privilegio resultante, notari, impugnari, invalidari, retractari, in controversiam vocari seu ad terminos iuris reduci ullatenus posse; sed ipsas praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari; sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem sanctae Romanae ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et sedis apostolicae praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, et quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, legibus quoque, etiam imperialibus et municipalibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus privilegiis

quoque, indultis, concessionibus et litteris apostolicis, quibuscumque locis et personis, etiam regali et alia quavis, sive ecclesiastica sive mundana dignitate fulgentibus, et alias quomodolibet qualificatis ac specialem expressionem requirentibus, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis, factis et pluries iteratis et quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus ac derogatum esse volumus, caeterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem praesentium litterarum transsumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium, in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, die 4 augusti 1690, pontificatus nostri anno I.“

J. F. cardinalis Albanus.

In nomine Domini, amen. Praesenti publico instrumento cunctis ubique pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate domini nostri Iesu Christi 1691, indictione 14, die vero 30 ianuarii, pontificatus autem ssmi in Christo patris et domini nostri domini Alexandri divina providentia papae VIII anno II, coram eodem ssmo domino nostro praesentibus beneque audientibus et intelligentibus emis et revmis dominis sanctae Romanae ecclesiae cardinalibus Chisio, de Alteriis, Carpineo, Columna, Nerlio, Casanate, Marescotto, Capisucco, de Laurea, Panciatico, Astallio et Albano, ad id specialiter iussu sanctitatis suae convocatis et congregatis, in nostrorum infrascriptorum, eiusdem sanctitatis suae et sanctae sedis apostolicae protonotariorum de numero participantium testiumque infrascriptorum praesentia, emus et revmus dominus cardinalis Albanus, brevium secretorum sanctitatis suae secretarius, alta et intelligibili voce per extensum ac de verbo ad verbum, prout iacet, legit et publicavit, mandante eodem ssmo domino nostro, supradictum breve. Post cuius lecturam idem ssmus dominus noster dixit et declaravit, se usque et sub die 4 augusti proxime praeteriti subsignasse minutam originalem dicti brevis, eiusque publicationem hodierna die ut supra fieri mandavit. Super quibus omnibus et singulis incontinenti ab eodem emo domino cardinale Albano, nomine sanctitatis suae, nobis fuit iniunctum, ut unum seu plura, publicum seu publica conficeremus atque traderemus instrumentum et instrumenta, prout opus fuerit, et requisiti erimus, non solum praemisso, sed et omni alio meliori modo. Actum Romae, in palatio apostolico Quirinali, in cubiculo sanctitatis suae, praesentibus ibidem illmis et revmis dominis Petro Dragho Bartolo, patriarcha Alexandrino, praefecto cubiculi eiusdem sanctitatis suae, et Marcello de Aste, utriusque signaturae referendario, ipsius ssmi domini nostri auditore, testibus ad praemissa omnia et singula vocatis, habitis specialiter atque rogatis.

Ego Camillus Cellesius, protonotarius apostolicus de numero participiantum, de praemissis rogatus praesens instrumentum subscripsi et publicavi. In fidem, etc.

Ego Prosper Costagutus, protonotarius apostolicus de numero participantium, de praemissis praesens instrumentum subscripsi et publicavi. In fidem, etc.

3. Aliae propositiones ab Alexandro papa VIII damnatae enunciantur.

Deinde idem Alexander papa VIII, die 24 augusti 1690, duas propositiones, et die 7 decembris 1690, unam supra triginta damnavit, quas omnes veluti obvias hic inserere supersedimus.

4. Casus sanctae sedi et ordinariis reservati nonnisi de eorundem respective licentia a confessariis, tam secularibus quam regularibus, absolvi possunt sub poenis in apostolicis decretis expressis.

Nullus confessariorum, sive secularis sive regularis existat, a censuris et casibus sanctae sedi et ordinariis reservatis absque licentia dictae sanctae sedis et ordinariorum respective, excepto mortis articulo absolvere praesumat, sub poenis in decreto sacrae congregationis de speciali mandato Clementis papae VIII emanato ac confirmato a Paulo V contra huiusmodi praesumentes inflictis.

5. Mulierum confessiones qua cautione audiendae.

Mulierum confessiones, casu necessitatis excepto, solum in ecclesiis et in sedibus confessionalibus ac per earundem sedium fenestellas, ferreis cratibus occlusas, quibus nulla ex dictis sedibus carebit, audiantur; idque ante ortum et post occasum solis ne fiat.

6. Poenitentes, an ecclesiarum debitores sint, interrogentur, et, si fuerint, ad satisfactionem exhortentur.

Poenitentium conscientiis consultum erit, si interrogentur, an ecclesiis sint debitores; nam, si tales fuerint, ne, cum salutis dispendio, satisfactionis compendium differant, commonebuntur.

7. Medici aegrotos in lecto iacentes tertio die non visitent, nisi confessos. Episcopi Pianam evulgent constitutionem, ut negligentes expressis poenis deterreantur.

Innocentii papae III constitutione, quae incipit: *Cum infirmitas* [1], Lateranensi concilio promulgata, et beati Pii papae V constitutione, quae incipit: *Supra gregem dominicum* [2], innovata, et ab Innocentio papa XI datis litteris encyclicis pro exequutione commendata, statutum est et medicis stricte praeceptum, ut, cum ipsi ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, eosdem ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua iuxta ritum sanctae Romanae ecclesiae confiteantur, neque tertio die ulterius eos visitent, nisi confessos. Alias medici ultra poenam interdicti, ab Innocentio III inflictam, perpetuo sint infames et gradu medicinae omnino priventur, et a collegio et universitate medicorum eiiciantur, ac poena

[1] Cap. 13, de poenitent. et remiss. (V, 38).
[2] Const. III, die 8 martii 1566.

etiam pecuniaria arbitrio ordinariorum, ubi deliquerint, multentur. Hanc pastoralem solicitudinem episcopis omnibus sancta synodus commendat, mandans, ut enunciatam Pianam constitutionem evulgent, quatenus et medici suo muneri satisfaciant, et in aegritudinis lecto iacentes, cum eis a medicis suadetur, ut de animarum salute disponant, in desperationis articulum non incidant, unde facilius mortis periculum incurrunt.

8. In altaribus, privilegiatis tam in perpetuum quam ad septennium, per celebrationem missarum de festo currenti satisfit iniunctis obligationibus et indulgentiis fidelium defunctorum animabus concessis; eadem privilegiata altaria anno iubilaei non cessant.

Cum indulgentiarum usus christiano populo maxime sit salutaris, circa easdem recte consequendas nonnulla advertantur, oportet. Noverint itaque, decretum illud, indultum altaris privilegiati non suffragari, nisi in eo missae de requiem celebrentur, licet hoc forte in indulto non exprimatur, declaratum fuisse ab Alexandro papa VII, scilicet per celebrationem missarum de festo currenti satisfieri iniunctis obligationibus et indulgentiis per huiusmodi privilegia apostolica concessis animabus fidelium defunctorum, quam declarationem sanctae memoriae Clemens papa IX pro privilegiatis altaribus tam in perpetuum quam ad septennium extendit. Eadem vero altaria privilegiata per suspensionem generalem anno iubilaei fieri consuetam non suspendi; suspensio enim illa est pro vivis.

9. Clausula illa: *Volumus autem etc.*, indulgentiarum brevibus apponi solita, sacrae congregationis indulgentiarum decreto explicatur.

Ut clausulae illius, quae hodie brevibus indulgentiarum apponi solet: „Volumus autem, ut, si alias christifidelibus dictam ecclesiam qualibet anni die visitantibus aliqua alia indulgentia, perpetua vel ad tempus nondum elapsum duratura, concessa fuerit, praesentes litterae nullae sint," vis et sententia intelligatur: sacra indulgentiarum congregatio declaravit[1], ea minime contineri altaria privilegiata pro defunctis, neque indulgentias aut certo personarum generi concessas, ut confraternitati, regularibus et capitulo, aut certum pium opus in ipsa ecclesia peragentibus, ut litanias aliasve huiusmodi preces recitantibus, ac iis quae christiana doctrina erudiuntur vel alios erudiunt, et qui sanctissimae eucharistiae sacramenti expositioni cum oratione quadraginta horarum intersunt, neque stationum urbis et septem altarium indulgentias instar septem altarium basilicae vaticanae concessas, neque demum, quae pro unica vice conceduntur. Caeterum, si alia indulgentia, sive plenaria sive non plenaria, in perpetuum vel ad tempus, tum ab eodem tum ab alio Romano pontifice generatim christifidelibus ecclesiam vel aliquod eius altare seu cappellam visitantibus eodem anni die vel diverso concessa fuerit, de qua non fiat in litteris apostolicis mentio, has litteras ob adiectam clausulam esse prorsus irritas et nullas.

10. Archiepiscopus per suam provinciam generales indulgentias, concilii statutum non excedentes, concedere potest. Ideo metropolita, cardinalis archiepiscopus centum indulgentiae dies concedit omnibus christifidelibus, qui singulis sabbatis usque ad aliud provinciale concilium, Lauretanas litanias in provinciae cathedralibus, collegiatis et parochialibus recitabunt, orantes pro salutari provincialis concilii executione.

Honorii III constitutione, quae incipit: *Nostro*[2], certificatum fuit, ab archiepiscopo per suam provinciam generales remissionis litteras posse concedi; ita tamen, ut generalis concilii[1] statutum non excedat. Quare metropolita[2], huius sanctae synodi praeses, dat et concedit centum dies de vera indulgentia, in forma ecclesiae consueta, omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus, qui Lauretanas litanias in cathedralibus, collegiatis et parochialibus eiusdem provinciae singulis sabbatis usque ad aliud provinciale concilium celebrabunt, ut Deus optimus maximus, beata Maria semper virgine Dei genitrice intercedente, quatenus provincialis huius synodi decreta salutari executioni, ex qua suscepti laboris operisque confecti fructus pendet, demandentur, benignissime concedat[3].

[1] In una Cameracensi, die 23 iunii 1676, approb. a ssmo die 18 martii 1677.

[2] Cap. penult. de poenit. et remis. (V, 38).

TITULUS LV.

De sententia excommunicationis.

1. Excommunicationis sententia, ab uno ex comprovincialibus canonice lata, ab aliis in provincia servetur.

Ad perversorum malitiam coercendam sacris [est] canonibus institutum, ut excommunicationis sententiam, quam unus episcopus duxerit in subditos suos canonice promulgandam, alii quoque episcopi servent et a suis subditis faciant inviolabiliter observari[4]. Hanc usque a primitiva ecclesia traditam disciplinam in provincia quoque nostra religiosissime tenendam sancta synodus mandat, ut in ea et concordia fratrum non desideretur, et perversi, sicut ethnici et publicani a cunctis reiecti, tandem aliquando resipiscant.

2. Communicantes cum excommunicatis publice denunciatis vel publicis clericorum percussoribus, si moniti non desistant, opportunis iuris remediis coerceantur.

Sanctorum apostolorum regula est, ne fideles cum excommunicatis communicent, ne cum eis communem excommunicationis contrahant poenam[5]. Quem ecclesiasticae nervum disciplinae sancta synodus in nostra provincia contemni magis quam formidari considerans, mandat ordinariis, quod, si compererint, subditos extra casus a iure permissos cum excommunicatis publice denunciatis vel publicis

[1] C. *Cum ex eo* 14, eod. tit.

[2] Caer. episc., lib. I, cap. 25, § *Reliquum est.*

[3] Licet in cap. *Cum ex eo. de poenit. et remiss.* decernatur, ut, cum ab episcopis dedicatur basilica, non extendatur indulgentia ultra annum, ac deinde in anniversario et pro quibuslibet aliis casibus quadraginta dies de iniunctis poenitentiis indulta remissio non excedat: tamen Stephano archiepiscopo XXVII, patriarchae Constantinopolitano, indultum est a Clemente papa VI anno 1347, ut, quoties solemniter celebraverit tam in civitate et dioecesi quam in provincia, centum indulgentiae dies valeat relaxare, prout ex indulto tenoris, qui sequitur:

Clemens episcopus, servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Venerabili fratri Stephano archiepiscopo Beneventano, salutem et apostolicam benedictionem.

Eximiae tuae devotionis sinceritas exigit, ut illa tibi liberaliter concedamus, per quae tuarum civitatis et dioecesis ac provinciae Beneventanae incolis in spiritualibus largitione munerum te reddere valeas gratiosum. Hinc est, quod tuis supplicationibus inclinati, ut, quotiescumque in tua Beneventana vel aliis tuarum civitatis et dioecesis ac provinciae praedictarum ecclesiis sacra missarum mysteria te contigerit solemniter celebrare, possis, auctoritate apostolica, omnibus vere poenitentibus et confessis ibidem praesentibus centum dies de iniunctis eis poenitentiis relaxare, fraternitati tuae tenore praesentium indulgemus. Nulli ergo, etc. nostrae concessionis infringere, etc. Datum Avinione, V kalendas novembris anno VI.

(Loco † sigilli.)

[4] C. *Si quis* 2, XI, q. 3; c. *Cum* 18; c. *Servetur* 73; ibid. c. *Ad reprimendam* 8, de offic. iudicis ordinar. (I, 31) pontific. Rom. de ord. excommunicandi rubr. *Quo facto* vers. deinde epistola.

[5] C. *Sicut apost.* 16, XI, q. 3.

clericorum percussoribus communicare, illos, ut a tali communione abstineant, canonice moneant. Qui si huiusmodi monitionibus non obtemperaverint, iuxta terminos constitutionis Innocentii IV, quae incipit: *Statuimus*[1], Lugdunensi concilio promulgatae, opportunis remediis compescantur.

3. Citandi ad dicendam causam, quare, etc. si delitescant vel cursores persequantur vel accessum reddant difficilem, ita ut personaliter citari nequeant, sufficit, ut citentur bis vel domi vel in ecclesiae valvis per edictum.

Quia nonnulli post patratum scelus, cuius causa excommunicationis sententia coercendi essent, delitescunt, vel ecclesiasticae curiae cursores persequuntur, ita ut illos personaliter citare difficillimum reddatur: statuit sancta synodus, iuxta laudabiles aliarum regni nostri curiarum constitutiones, ut, qui citari personaliter nequeunt, sufficiat, ut citentur bis vel domi vel in ecclesiae valvis per edictum[2], quatenus vel excommunicari vel excommunicati declarari valide possint.

SUBMISSIO

omnium sanctae apostolicae sedi.

Omnia et singula in hac sacra synodo statuta, decreta atque acta, qua decet obedientia et reverentia, auctoritati, correctioni et iudicio sacrae Romanae ecclesiae, omnium ecclesiarum matris et magistrae, semper emendanda ac corrigenda subiicimus.

Ego frater Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum, cardinalis archiepiscopus metropolita, de consensu et assensu reverendissimorum dominorum coepiscoporum meorum, definiens subscripsi.

Ego frater Coelestinus Labonia, ordinis eremitarum discalceatorum Sancti Augustini, episcopus Montis-Marani, consentiens subscripsi.

Ego Antonius de Sangro, clericus regularis, episcopus Troianus, eligens consentiens subscripsi.

Ego Ioseph de Lezara, clericorum regularium minorum, episcopus Alliphanus, consentiens subscripsi.

Ego Carolus Felix de Matta, episcopus Sancti-Severi, Civitatensis et Dragoniensis, consentiens subscripsi.

Ego Ioannes Baptista, episcopus Thelesinus, consentiens subscripsi.

Ego Angelus Ceraso, episcopus Bovinensis, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus Antonius Punzi, episcopus Asculanus et Herdoniensis, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus Antonius Giannonus, episcopus Buianensis, consentiens subscripsi.

Ego Ioseph Catalani, episcopus Larinensis, consentiens subscripsi.

Ego Dominicus Morellus, episcopus Lucerinus, consentiens subscripsi.

Ego frater Ioannes, episcopus Arianensis, ex ordine Carmelitarum, consentiens subscripsi.

Ego Michael, episcopus Thermulanus, consentiens subscripsi.

Ego Fabritius, episcopus Guardiensis, consentiens subscripsi.

Ego Pompejus, episcopus Vigiliensis, ad votum decisivum a sacro concilio admissus, et etiam vice metropolitani capituli abbatialis[3] oppidi Sancti Lupi nullius, consentiens subscripsi.

Ego dominus Tiberius Maiorinus, abbas generalis congregationis Montis Virginis, ordinis Sancti Benedicti, et ordinarius iurisdict. eiusdem sacri Montis nullius, provinciae Beneventanae, eligens consentiens subscripsi.

Ego dominus Donatus Antonius Clavelli, vicarius generalis et ordinarius Terrae Alberonae pro sacra religione Hierosolymitana, consentiens subscripsi.

Ego Iacobus Antonius de Antonellis, primicerius cathedralis ecclesiae Sanctae Agathae Gothorum, procurator specialis illmi et revmi domini Iacobi Circi, episcopi Sanctae-Agathae Gothorum, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sacra synodo acta, decreta, edita et promulgata eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Horatius Memolus, canonicus cathedralis Arianensis, procurator specialis illmi et revmi domini Lucae Tisbiae, clericorum regularium minorum, episcopi Trivicani, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sacra synodo acta, decreta, edita et promulgata eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Antonius Mariella, archipresbyter et prima dignitas ecclesiae Sancti Bartholomaei in Galdo, procurator specialis illmi et revmi domini Dominici Surrentini, episcopi Vulturariensis et Montis-Corbini, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sacra synodo acta, decreta, edita et promulgata eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Marcus, Canonico, presbyter Terrae Montisfortis, procurator specialis illmi et revmi domini Franscisci Scanegata, episcopi Abellinensis et Frequentini, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sacra synodo acta, decreta, edita et promulgata eius et ecclesiae suae nomine recipio.

In quorum fidem,

ego Iacobus Foderus, protonotarius apostolicus sacrae synodi secretarius, subscripsi.

(*Loco † signi.*)

ROGITUS NOTARIORUM.

In Dei nomine, amen. Praesenti hoc publico instrumento cunctis ubique pateat evidenter et notum sit, qualiter in prima sessione, habita in ecclesia metropolitana die sabbati 11 currentis mensis aprilis 1693 de mane, post missam pontificalem decantatam ab emo et revmo in Christo patre et domino domino fratre Vincentio Maria ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Ursino, sanctae Beneventanae ecclesiae archiepiscopo metropolita, et caeteras preces in libro pontificalis Romani praescriptas, sermonemque habitum in ambone ab eodem emo metropolita, fuerunt publicata per secretarium multum reverendum patrem Iacobum Foderum, protonotarium apostolicum, ex altero ambone, prima decreta usque ad illud: *De ratione vivendi in synodo,* inclusive. In secunda vero sessione, celebrata die lunae 13 eiusdem mensis aprilis 1693 pariter de mane, post sacrum pontificaliter ab illmo et revmo domino patre fratre Coelestino de Labonia, ordinis eremitarum Sancti Augustini, episcopo Montis-Marani, persolutum, aliasque preces in eodem libro pontificalis Romani descriptas ac sermonem habitum in ambone ab illmo et revmo domino Carolo Felice de Matta, Sancti-Severi episcopo, per praefatum dominum secretarium promulgatae fuerunt sacrae synodi provincialis constitutiones usque ad titulum XXII: *Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur,*

[1] C. *Statuimus* 3, de sentent. excommunic. in 6 (V, 11).

[2] Clem. I, de iudiciis (II, 1); Trid. sess. XXV, *de ref.*, cap. 3.

[3] Editio mendose *abbatis.*

etiam inclusive. In III vero sessione, habita die A iovis 16 eiusdem mensis aprilis 1693 itidem de mane, persolutis missa pontificali, de more celebrata ab illmo et revmo domino patre fratre Ioanne Bonilla y Soria ordinis Carmelitarum, episcopo Arianensi, caeterisque precibus statis in supradicto libro pontificalis Romani, habitoque pariter sermone in solito ambone ab illmo et revmo domino Iosepho Catalano, episcopo Larinensi, prosecutus est idem dominus secretarius promulgationem omnium reliquarum synodalium constitutionum subsequentium usque ad tit. LV. *De sententia excommunicationis* et decretum *Submissionis sanctae apostolicae sedi,* pariter inclusive; et in eadem III sessione, continuata eadem die 16 eiusdem mensis aprilis 1693 post vesperas, latum fuit decretum *de subscribendo;* et demum supradictae omnes et singulae constitutiones, in praesenti sancta synodo provinciali contentae, celebratae, promulgatae, lectae, latae et B gestae ac in nostrum praesentia subscriptae in cornu evangelii arae maximae fuere a praefato emo et revmo domino cardinali archiepiscopo metropolita, omnibusque illmis et revmis patribus coepiscopis caeterisque praelatis ordinariis assistentibus in sancta metropolitana ecclesia coram metropolitano capitulo, collegiis atque cleris urbano et foraneo, et deinde a procuratoribus quatuor dominorum episcoporum absentium. Clausa est sessio oratione gratulatoria, habita ab illmo et revmo domino Pompeio Sarnellio, episcopo Vigiliensi. Super quibus omnibus et singulis petitum fuit a nobis notariis publicis infrascriptis, ut unum vel plura, publicum seu publica conficere atque tradere deberemus instrumentum et instrumenta, prout opus fuerit, et requisiti erimus.

Actum, ut supra in civitatis Beneventanae ecclesia metropolitana praedicta, hac praesenti die C 16 mensis aprilis 1693, indictione prima, praesentibus, audientibus, intelligentibus et inspicientibus venerabilibus presbyteris Ianuario Colle, Dominico Trasente, Dominico de Augustino ac Ioanne Baptista Panella, Beneventanis testibus, ad haec specialiter vocatis, habitis atque rogatis.

Unde nos, in praemissorum fidem, de praedictis omnibus rogati et requisiti hic subscripsimus, et consuetis signis signavimus.

Ita est: Paduanus Sanctorius, insignis collegii Sancti Spiritus canonicus, publicus apostolica auctoritate notarius.

(Loco † signi.)

Ita est: Martius Lizza, sacrae basilicae divi Bartholomaei apostoli canonicus, publicus apostolica auctoritate notarius.

(Loco † signi.)

Ita est: Ioseph de Pompeio Beneventanus, D publicus apostolica auctoritate notarius.

(Loco † signi.)

CATALOGUS THEOLOGORUM

pro causis et materiis synodalibus destinatorum.

Admodum reverendi patres:

Pater dominus Iulius Lucenti, abbas ordinis Cisterciensis, sacrae theologiae professor.

Dominus Carolus Corradus, sacrae theologiae doctor, protonotarius apostolicus, canonicus Lucerinus.

Pater Nicolaus Squillante, congregationis Oratorii.

Pater frater Io. Michael de Cavaleriis, ordinis Praedicatorum, sacrae theologiae magister, visitator generalis.

Pater frater Elzearius ab Ariano, provincialis provinciae Sancti Angeli ordinis Minorum reformatorum Sancti Francisci de observantia.

Pater frater Anselmus Sabbatinus, sacrae theologiae magister, provincialis ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci.

Pater frater Albertus Annubba, sacrae theologiae magister, provincialis ordinis Carmelitarum.

Pater frater Chrysostomus Movizzus, sacrae theologiae lector iubilatus ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula, theologus illmi episcopi B Troiani.

Pater Michael Angelus Rogerius, societatis Iesu.

CATALOGUS DECRETALISTARUM

pro causis et materiis synodalibus destinatorum.

Multum reverendus dominus Ioannes Sabbatus Cecerus, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis.

Perillustris et admodum reverendus dominus Ioannes de Nicastro, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus sanctae metropolitanae ecclesiae primicerius, primus emi archiepiscopi auditor.

Multum reverendus dominus Thomas Antonius Cepolla, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, abbas collegiatae ecclesiae, oppidi Paduli Fisci patronus.

Admodum reverendus dominus Dominicus Brencola, iuris utriusque doctor, protonotarius apostolicus, archidiaconus et vicarius generalis Larinensis. C

Multum reverendus dominus Tiberius Prosperus, iuris utriusque doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis Alliphanus.

Multum reverendus dominus Ioseph Imperatrix, iuris utriusque doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis Telesinus.

Admodum reverendus dominus Ioannes Probus, iuris utriusque doctor, archidiaconus Troianus.

Multum reverendus dominus Vincentius Intonti, iuris utriusque doctor, primicerius Arianensis.

Multum reverendus dominus Michael Angelus Carrara, iuris utriusque doctor, cantor et vicarius generalis Asculanus.

Reverendus dominus Ioseph Morellus, iuris utriusque doctor, canonicus Lucerinus.

Reverendus dominus Franciscus Ciardi, iuris utriusque doctor, abbas Sancti Petri ecclesiae D collegiatae Arianensis.

Reverendus dominus Hieronymus Calvanesius, iuris utriusque doctor, primicerius ecclesiae collegiatae Fogiae Troianae dioecesis.

Clarus dominus Nicolaus Intonti, utriusque iuris doctor Arianensis.

Dominus Franciscus comes Schinosi, utriusque iuris doctor, coadvocatus fiscalis, patritius Beneventanus ac consultor in causis sancti Officii.

APPENDICES.

I. Editto sinodale.

Per facilitare il metodo di ben insegnare la dottrina cristiana in esecuzione del concilio provinciale.

Citato nel tit. I, cap. 5.

Frater Vincenzo Maria, dell' ordine de' Predicatori, per divina misericordia del titolo di Santo Sisto della santa Romana chiesa prete cardinale Orsini, della santa chiesa di Benevento arcivescovo metropolita.

Non basta dare il latte, quando il modo di porgerlo sia così disadatto, che non ne riceva il lattante il desiderato nutrimento. Tal difetto habbiamo scoverto con molto nostro rammarico nell' instruzione, che si fa della dottrina cristiana a fanciulli; imperocchè, se bene i nostri parrochi della

nostra provincia non mancano sostanzialmente di somministrare il latte della cristiana pietà, coll' ammaestrargli nella medesima dottrina, però alcuni lo fanno con modo così confuso ed inetto, che sono cagione a' figliuoli, che o non l' apprendano bene, o almeno indigestamente e con difficoltà. Onde, per ovviare a questo disordine di non poco momento, habbiamo stimato necessario di prescrivere in questo nostro editto il metodo facile e chiaro, col quale dovrassi in avvenire, nella medesima nostra provincia, insegnare la dottrina cristiana.

1. Ne' giorni di festa stabiliti dal nostro concilio il dopo pranzo, oltre al solito segno della campana della chiesa, subito si manderà uno o due figliuoli de' più diligenti e divoti, secondo la grandezza della parrocchia (ed in loro mancanza il cherico parrochiano) che col campanella vadano per le strade dicendo: „Padri e madri, mandate i vostri figliuoli alla dottrina cristiana, altrimenti ne renderete stretto conto a Dio.“

2. Si eleggeranno due persone adulte delle più zelanti e caritative, col titolo di pescatori, che, tenendo le bacchette in mano, vadano con piacevolezza ragunando i parrocchiani alla dottrina, a' quali concediamo 20 giorni d' indulgenza nella consueta forma della chiesa, ogni qualvolta faranno questa opera di pietà, esortando a questo esercizio così santo, le persone più nobili e cospicue de' luoghi, acciocche più facilmente s' inducano gli altri ad intervenirvi. Ed in mancanza de' laici, suppliranno i cherici e preti della parrocchia, e sarà uffizio di questi stessi il fare, che i figliuoli nel tempo dell' esercizio stiano colla dovuta modestia e senza strepito in chiesa.

3. Si divideranno più classi secondo il numero, e capacità de' parrochiani, che sono obbligati ad intervenire alla dottrina, facendo che per ogni classe siano otto o dieci al più, distribuiti in modo di circolo, ed ad ogni classe presederà col titolo di maestro un sacerdote o un cherico, o altra persona delle più intendenti e più pratiche nella dottrina cristiana, adoperandosi de' figliuoli medesimi; deputando per maestro quello della classe quarta alla classe terza, quello della terza alla seconda, e così delle altre.

4. Si procuri, che siano le classi almeno quattro per gli figliuoli, e quattro per le figliuole; nella I delle quali si assegneranno per iscolari i principianti, e s' insegnerà la dottrina piccola del Bellarmino dal § Sete voi cristiano? fino alla dichiarazione del Credo. Nella II classe, dalla dichiarazione del Credo, fino alli comandamenti di Dio. Nella III, dalli comandamenti di Dio fino alle virtù teologali e cardinali. Nella IV, dalle virtù teologali e cardinali fino al fine. Essendovi poi moltiplicità di parrocchiani da instruirsi, si moltiplicheranno le classi, suddividendole secondo il bisogno.

5. Si faranno tanti cartelloni, quante sono le classi, ne' quali scriverassi con lettere maiuscole, classe prima, classe seconda, classe terza, ecc., e distribuiti proporzionalmente i luoghi, si affiggeranno sopra i medesimi cartelloni, acciocche ogn' uno sappia la sua classe. Ed inoltre, in un libretto si noteranna tutti quelli, che si stimeranno atti per la tale e tale classe. Nè si faranno passare da una classe all' altra superiore, se non quelli, che col parere de' maestri, si saranno benissimo impratichiti delle cose, che s' insegnano nella classe inferiore.

6. Gli arcipreti, parrochi, rettori o vicarj curati rispettivamente dovranno assistere, diriggere, e regolare tutte queste disposizioni. Ed acciocche riescano co' l dovuto ordine, decoro e con frutto, dovranno con gran vigilanza essere tutti in tutto, e tutti in ciascheduna delle suddette classi; e procureranno havere chi loro coadiuvi; ed avviseranno i loro vescovi, se i cherici o i preti saranno negligenti; e se taceranno, la colpa si rovescierà a loro danno.

7. Gli obbligati ad intervenire alla dottrina cristiana saranno i maschi dalli sette anni sino alli quattordici, e le femmine dalli sette sino alli dodici; e se i parrochi saranno indulgenti, la colpa si rovescierà a loro proprio delitto.

8. Quando vi fossero però huomini adulti, che non sapessero bene le cose necessarie della dottrina cristiana, intendiamo, sotto pena dell' interdetto dall' ingresso della chiesa, che restino astretti ad intervenirvi, ed i rettori curati gli collocheranno in quella classe, nella quale parerà loro, che sia necessario. Se però vi fussero femmine adulte, si dovranno instruire da altre donne pratiche in un luogo appartato in chiesa. Anzi esortiamo tutti, tanto huomini quanto femmine, ad intervenire alla chiesa nel tempo di questo esercizio; con avvertenza però, che le donne adulte si facciano stare in un luogo distinto della chiesa, separate totalmente dagli huomini, concedendo 20 giorni d' indulgenza a quelli che interverranno, e 40 a quelli che insegneranno.

9. L' esercizio dell' insegnare dovrà durare mezza hora, e perciò ciascheduno parrocho dovrà provvedersi di un' horologio da polvere per suo regolamento; e terminata, che sarà la mezza hora d' instruzione, si porranno i figliuoli di ciascuna classe non più in circolo, ma una parte in faccia all' altra, e si farà per un' altra mezza hora la disputa, la quale consisterà in fare, che un figliuolo interroghi l' altro, e fallando sia corretto da' compagni più pratici della medesima classe.

10. Finita poi, che sarà eziandio la disputa, si farà la dottrina cristiana giusta il solito, cantandosi da due per *fa re* posatamente, rispondendo tutti i parrocchiani, che sono insieme in chiesa.

1. Il Credo.
2. L' orazione domenicale.
3. La salutazione angelica.
4. I precetti del decalogo.
5. I precetti della chiesa.
6. I sette sagramenti.
7. L' atto di contrizione.

} in volgare.

11. Per ultimo, si reciteranno le litanie della beata vergine coll' orazione posta in fine della dottrina del Bellarmino, siccome si dovranno recitare le solite orazioni prescritte dal medesimo, eziandio avanti di cominciare gli esercizj.

12. Ed acciocche questo nostro editto sia noto a tutti, ordiniamo a' parrochi, e curati della nostra provincia, che lo pubblichino tra la messa parrocchiale ne' primi tre dì festivi dopo la ricevuta di questo, e di più due volte l' anno nella prima domenica del mese di gennajo, e nella domenica *in albis*, e per ogni volta, che i parrochi ne trasgrediranno l'osservanza, o in tutto o in parte, saranno corretti e puniti ad arbitrio de' loro vescovi; ed altresì gli altri cherici, che destinati da' parrochi ricuseranno, o saranno mancanti nel far l' uffizio da maestro. Ed il presente affisso ne' luoghi soliti vaglia, come se a tutti ed a ciascheduno fosse stato personalmente intimato e notificato.

Dato in Benevento, nella nostra chiesa metropolitana, nella prima sessione sinodale, a gli 11 aprile 1693.

Fr. Vinc. Maria cardinale arcivescovo metropolita.

G. Fodero, segretario del sinodo.

II. Lettera della sagra congregazione dell' Immunità,

Con cui si commette all' eminentissimo arcivescovo di Benevento, che non solo come metropolita, ma anche come delegato della sagra congregazione invigili, che i baroni della provincia non s' intromettano nel doversi i sudditi chericare.

Citata nel tit. VI, cap. 7.

Foris. All' eminentissimo e reverendissimo signor mio osservandissimo il signor cardinal Orsini, arcivescovo di Benevento.

Intus. Eminentissimo e reverendissimo signor mio osservandissimo.

E' pervenuto alla notizia di questa sagra congregazione dell' Immunità ecclesiastica, come molti baroni di cotesta provincia di Benevento si sono avvanzati a proibire a' loro vassalli l' iniziarsi di prima tonsura, se prima non ottengono da essi un' espressa licenza, con darla poi a chi e quando loro piace; e se tal volta alcuno de' vassalli passa ad ordinarsi senza pigliarne la pretesa licenza, non lasciano li medesimi baroni di gastigare e perseguitare li parenti degli ordinati. Ma perche queste procediture de' baroni sono contrarie alla libertà e giurisdizione ecclesiastica, che viene violata direttamente tanto con la prohibizione suddetta, quanto con la pretesa licenza; ed indirettamente con la persecuzione, che si fa de' parenti: per tanto questi eminentissimi miei signori della medesima congregazione, conoscendo il zelo singolare dell'eminenza vostra, sono stati di sentimento di commettere, come fanno, alla medesima, acciocche non solo con l' autorità metropolitana, ma ancora con quella della stessa sagra congregazione, che se le comunica colla presente, si compiaccia ordinare a' vescovi suoi suffraganei il dover' invigilare ad ovviare questi pregiudizj nelle loro diocesi; e quando, ciò non ostante, non si desista da' suddetti procedimenti, debbano i vescovi valersi delle vie canoniche, per conservare illesa la libertà e giurisdizione ecclesiastica. Mentre io con partecipare a vostra eminenza questi sentimenti dell'eminenze loro, le bacio humilmente le mani.

Roma, 2 ottobre 1691.

Di vostra eminenza humilissimo ed affezionatissimo servitore G. cardinal di Carpegna. *Gratis etiam quoad scripturam,* N. Grimaldi secretario. Signor cardinale arcivescovo di Benevento.

III. Lettera circolare della sagra congregazione del sant' Officio.

Che non si lasci celebrare niun' estero, che si asserisce prete secolare o regolare, senza la licenza della corte vescovile, riconosciute prima le lettere testimoniali degli ordinarj o de' superiori.

Citata nel tit. VIII, cap. 1.

Foris. All' eminentissimo e reverendissimo signore mio osservandissimo il signore cardinal Orsini, arcivescovo di Benevento.

Intus. Eminentissimo e reverendissimo signore mio osservandissimo.

Se bene altre volte, sotto li 20 febbrajo 1649, da questa sagra congregazione del sant' Ufficio, volendosi al possibile ovviare al delitto di coloro, che vanno per Italia celebrando messe, e tal' hora confessando, ancorche non siano promossi al sacerdozio, fu con lettera simile di ordine del papa, ingiunto a tutti gli ordinarii l' invigilarvi con opportuni ordini a i loro vicarj generali e foranei. Nondimeno, perche ciò non ostante, hora spesso per la trascuraggine, come si è riconosciuto, de' medesimi vicarj, e particolarmente de' foranei delle terre e castelli fuor di mano, e penuriosi di sacerdoti, agevolmente si va commettendo si enorme sagrilegio, non usando essi le dovute diligenze di farsi mostrare ed esaminare le dimissorie di coloro, che pretendono di celebrare, che tal' hora non le hanno, o, se pure le hanno, son false; quindi è, che di nuovo, ad oggetto di ovviare a questo delitto, la medesima sagra congregazione ha stimato espediente di significarlo, come fa, con questa mia lettera a vostra eminenza, affinche fi degni dar' ordini precisi al suo vicario generale ed a' foranei che a' preti, e regolari forestieri, non concedano licenza di celebrare, se prima non presenteranno le lettere testimoniali del sacerdozio de' proprj ordinarj e superiori; e quelle siano tali, che non habbiano minima ombra di sospetto di essere false, con imporre a' medesimi vicarj, in caso di negligenza o trasgressioni, pene particolari, anche corporali, sopra di che la sagra congregazione attende da vostra eminenza l' avviso dell' esecuzione, e ricevuta della presente, e bacio a vostra eminenza humilissimamente le mani.

Roma, 26 gennajo 1692.

Di vostra eminenza humilissimo e divotissimo servitore A. cardinale Cybo.

Benevento, signore cardinale arcivescovo.

IV. Lettera della sagra congregazione de' riti,

Con cui si commette all' arcivescovo di Benevento, che invigili, e proceda anche come delegato appostolico, per lo mantenimento dell' honore e riverenza dovuta a' vescovi della sua provincia.

Citata nel tit. XI, cap. 1.

Foris. Emo et revmo domino observandissimo D. cardinali Ursino, archiepiscopo Beneventano.

Intus. Eme et revme domine observandissime.

Innotuit sacrorum rituum congregationi, quod nonnulli episcopi suffraganei ipsius Beneventanae metropolis, sui status obliti, et contra sacrorum canonum, apostolicarum sanctionum, et concilii praecipue Tridentini praecepta in sessione XXV, cap. 17, *de ref.,* tam indecenti submissione cum baronibus et regiis ministris se gerant, ut in subscriptionibus et reliqua forma litterarum, in mutuis visitationibus omnique alio commercio habeant se tanquam inferiores, et tam extra quam intra ecclesias cedant illis locum digniorem; haec, et alia his similia cum sacrosancto concilio Tridentino sacra congregatio detestans, et probe noscens ecclesiasticum zelum, quo flagrat eminentia vestra, ex praecepto etiam ssmi domini nostri Innocentii XII committit eidem, ut auctoritate non solum metropolitica, sed etiam delegata ab hac sancta sede, praecipiat suffraganeis suis, quod ab huiusmodi in posterum omnino se abstineant. Mandet eisdem ut, tam in ecclesia quam foris, suum gradum et ordinem prae oculis habentes, ubique patres, pastores et magistros se esse meminerint, et omnia, quae in canonicis sanctionibus et in sacrorum rituum congregationis decretis ad dignitatis episcopalis decorem et gravitatem pertinentia continentur, adamussim servent, et, si opus fuerit, tam barones quam omnes alios laicos, ut episcopos paterno honore ac debita reverentia prosequantur, serio admoneant. Ita exequi dignetur eminentia vestra, cui manus humillime exosculor.

Romae, 29 septembris 1691.

Eminentiae vestrae revmae humillimus ac addictissimus servus A. cardinalis Cybo. I. Vallemanus, sacrae rituum congregationis secretarius.

Emo et revmo domino cardinali archiepiscopo Beneventano.

V. Catalogo delle scritture, che si devono conservare nell' archivio della corte vescovile.

Citato nel tit. XV, cap. 3.

§ 1. Delle scritture in ordine alle persone ecclesiastiche.

1. Tutte le scritture, o atti intorno a' canonizazioni di persone così ecclesiastiche come secolari.

2. Tutte le scritture delle ordinazioni o collazioni degli ordini così maggiori come minori, a qualunque persona.

3. Tutte le scritture delle collazioni o instituzioni de' beneficj, delli concorsi fatti, delle rinunzie o permutazioni seguite, e di tutte le altre scritture beneficiali.

4. Le scritture della professione della santa fede.

5. Tutti gli strumenti delle possessioni date a' beneficiati di qualunque ordine o grado, ed in qualunque modo.

6. Tutte le scritture delle approvazioni de' confessori o curati.

7. Delle licenze date a' parrocchi, a' canonici, preti o cherici, di poter partire dalla diocesi con lettere testimoniali.

8. Delle dimissorie o lettere commendatizie.

9. Delle licenze date per andare a parlare o entrar ne' monasterj di monache.

10. Tutte le scritture dell' esplorazioni delle volontà per le novizie, gli strumenti delle doti delle monache, e delle licenze loro date per poter fare professione, e delle altre attenenti alle monache.

11. Tutti i decreti ed interposizioni di autorità per le rinunzie, che fanno i novizj.

12. I decreti interposti nelle cause di alienazioni, che si fanno de' beni ecclesiastici.

13. Tutti i precetti o decreti, di qualsivoglia maniera, fatti a persone ecclesiastiche o a persone secolari in cause spirituali, o spettanti al foro ecclesiastico.

§ 2. Delle scritture in ordine a' luoghi sagri o ecclesiastici.

1. Tutti gli statuti, regole, ed ordinazioni di qualunque chiesa nella città e diocesi.

2. Tutte le scritture concernenti fondazione di chiese, luoghi pii, altari, e gli strumenti di tali fondazioni.

3. Tutte le scritture delle consegrazioni delle medesime chiese, degli altari, de' cimiterj, e delle campane col registro in libro.

4. Tutti gli atti delle visite delle chiese, monasterj, o altri luoghi pii, insieme con tutti i decreti fatti in tali visite.

5. Tutte le scritture delle visite de' sagri limini.

§ 3. Delle scritture in ordine a cose sagre o ecclesiastiche.

1. Tutte le scritture dell' erezione del fonte battesimale, dell' erezione delle parochie, beneficj o cappellanie.

2. Tutte le scritture dell' erezione del seminario.

3. Gli atti di tutti i sinodi.

4. Tutte le scritture concernenti dinunzie matrimoniali, e gli atti degli stati liberi.

5. Tutte le scritture concernenti materie di divorzj o di altre cause matrimoniali.

6. Tutte le scritture concernenti l' esecuzioni delle dispense matrimoniali, ed altre lettere appostoliche.

7. Tutti i registri delle bolle appostoliche dirizzate alla corte vescovile.

8. Tutte le lettere monitoriali *ad finem revelationis.*

9. Tutte le scritture degl' inventarj de' beni stabili, mobili, semoventi ecc., di tutte le chiese, e di tutti i luoghi pii della città e della diocesi.

10. Tutti i mandati delle procure per gli negozj della mensa vescovile, e gli strumenti spettanti alla dote o alli beni della medesima mensa.

11. Tutte le scritture degli enfiteosi, locazioni e conduzioni de' beni della mensa vescovile.

12. Item di altri beneficj, chiese o luoghi pii.

13. Tutti gli editti fatti in qualunque modo, ed in qualsisia materia, co' l registro di essi in libro.

14. Tutti i processi, ed atti civili, criminali e misti del foro vescovile.

15. Tutte le sentenze fatte nelle suddette cause, e le composizioni seguite con i rei ed inquisiti nella corte vescovile.

16. Tutte le scritture delle multe e pene, co' l registro di essi in un libro.

17. Le scritture delle supplicazioni, ed assoluzioni.

VI. Metodo da tenersi nella congregazione de' casi.

Citato nel tit. XVII, cap. 9.

1. Chi si raccorda, che Iddio per Osea disse a' sacerdoti del vecchio testamento: *„Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi“:* rifletterà bene, quanta scienza si richiegga nel sacerdozio evangelico; non dovendosi negare alla verità quello, che richiedevasi all' ombra ed agli enigmi; e maggiore scienza certamente richiedesi in quelli, che non hanno già ad offerire vittime di animali, ma l' immacolato agnello di Dio, ed hanno a ministrare i sacramenti, che dal di lui aperto costato diramaronsi a beneficio dell' universo. Per non esser adunque i sacerdoti, come ignoranti rigettati dall' altare, frequenteranno la congregazione de' casi, e de' riti, la quale farassi nella maniera che soggiugneremo.

2. Una volta adunque per ciascheduna settimana, in ogni città e vicaria della diocesi, farassi la congregazione de' casi e de' riti. Vi sarà un prefetto, che presederà, e sarà il costituito dal vescovo; ed il vescovo parimente costituirà il segretario.

3. Il giorno ed ora prefissi, significheransi dal padre prefetto di ciaschedun luogo. Mezz' ora innanzi, il segretario di essa congregazione farà sonare alla distesa, per un mezzo quarto d' hora, la campana della chiesa matrice, e congregati che saranno nel luogo destinato quei, che debbono convenire, si darà principio alla conferenza, con recitarsi dal padre prefetto l' inno *Veni creator Spiritus;* aggiungendovi l' orazione dello Spirito santo e della beata vergine, e quell' altra: *Actiones nostras,* etc. Nel qual tempo tutti staranno inginocchiati. Finita l' orazione, si porranno a sedere con ordine la metà per parte, ed in mezzo in faccia sederà il padre prefetto, il quale terrà avanti di se un tavolino, con quei libri, che stimerà egli necessarj, come anche l' horologio da polve, per misurare il tempo che dovrà durare la congregazione, e sarà almeno di un' hora. Da un lato del medesimo tavolino sederà il segretario della conferenza, che dovrà tenere presso di se il ruolo di tutti quegli ecclesiastici, che saranno tenuti a convenire, con carta, penna e calamajo, ed un libro grosso, in cui dovranno registrarsi i casi che si discuteranno, colle loro decisioni in ciascheduna conferenza, come si dirà appresso, parlandosi dell' ufficio del segretario.

4. Posti, che saranno tutti a sedere, il padre prefetto, per un quarto d' hora leggerà e spiegherà un capo, o del proprio sinodo diocesano o del sinodo provinciale, acciocche in questa maniera ciascheduno sappia la legge, che dee osservare.

5. Terminata questa lezione e spiegazione, si passerà alla discussione d' un sol caso di coscienza, intorno al quale discorreranno almeno due, ma questi si caveranno a sorte dalla bussola, acciocche tutti vengano preparati; ed intorno a ciò si spenderà un' altro quarto d' hora o più, secondo parerà spediente. Avvertendo, che tale discussione siegua con sodezza di dottrina, con brevità e senza strepito di parole, ed in fine della discussione il padre prefetto brevemente determini quella conchiusione, che la di lui dottrina stimerà più vera. Ed acciocche possan tutti prepararsi, vogliamo, che ciascheduno tenga presso di se almeno i libri intitolati: *Medulla theologiae* Buxbaum, et *Compendium* Bonacinae.

6. Discusso il caso, per un' altro quarto d' hora si attenderà alla spiegazione delle rubbriche, leggendo prima il testo, poi il commento, e dando un piccolo spazio di tempo da proporre le difficoltà, che potessero occorrere, quali dovranno sciorsi dal prefetto. Ed acciocche anche a questo si preparino i congregati, vogliamo, che ogni prete habbia i *Commentarii* intorno al rito della sagra messa ordinati nel nostro sinodo provinciale, tit. XXXV, cap. 1, e i parrochi habbian di vantaggio il Corsetti.

7. Fatti questi esercizj s' intimerà la congregazione futura, leggendosi a tale effetto dal segretario un foglio, da darsegli dal padre prefetto, dove sarà prescritto il giorno e l' hora della medesima, e notato il caso da discutersi, e la rubbrica da spiegarsi. Ed il detto foglio dovrà affiggersi in luogo cospicuo della sagrestia, acciocche da tutti sia veduto, e possa ciascheduno opportunamente prevedere collo studio la risoluzione del dubbio che si discuterà.

8. L' ultimo quarto si spenderà in far la meditazione. I punti da meditarsi si leggeranno da qualche libro, facendosi pausa dopo ciaschedun punto, per dar agio al meditare.

9. Finalmente si terminerà tutto con qualche brieve orazione vocale, come l'*Agimus, Confirma hoc Deus,* ecc. e colle litanie della beata vergine.

10. L' ufficio adunque del segretario sarà, finita che sia la conferenza, di registrarla compendiosamente nel libro accennato, notando primieramente il giorno, l' hora ed il luogo, nel quale fu tenuta, co' nomi di tutti gli ecclesiastici, che vi saranno intervenuti, o per far brieve, con notarvi i soli assenti, acciocche siano corretti. Indi registrerà il caso esaminato, con trascriverne in brieve la decisione fatta dal padre prefetto, come anche i nomi di quelli, che a sorte usciti han discorso sopra i medesimi casi, ed in fine si sottoscriverà col suo nome e cognome.

11. Finito tutto ciò, dovrà lo stesso segretario in una notola, sottoscritta da lui, notare i nomi de' mancanti senza legittimo impedimento, e consegnarla al vicario del luogo, ad effetto di procedere contra i contumaci; e sarà obbligazione precisa de' vicarii medesimi d' invigilare, che il segretario non manchi al suo ufficio, ad effetto di avvisarne il vescovo medesimo per prenderne i rimedii opportuni.

12. E perche nel segretario somma fede si ricerca, mentre al libro tenuto da lui dovrà haversi piena credenza per le attestazioni, che d' ordine del vescovo si estraeranno intorno alla frequenza degli ecclesiastici in questo esercizio, egli dovrà giurare sopra il santo vangelo, o in mano del vescovo o de' vicarii de' luoghi, di amministrare fedelmente il suo ufficio, nè si tralascerà nel libro solito delle conferenze di registrare l' atto del giuramento dato; avverta però il segretario di non mancare nel suo ufficio alla dovuta fedeltà, per non incorrere nella indignazione divina, come spergiuro ed anche in quella del vescovo, quando gli costerà la di lui infedeltà o trascuraggine. Somministrerà in ciaschedun luogo al medesimo segretario il libro, la carta, il calamajo e penna il procuratore de' capitoli, cleri o ragunati.

13. Esortiamo tutti gli ecclesiastici ad intervenire a sì salutare esercizio, precisamente quelli, che saranno specificati negli editti particolari de' loro vescovi. Quei, che pretenderanno essere ammessi alla confessione, saranno esclusi, se non porteranno fede del segretario, sottoscrita dal padre prefetto, di havere almeno per sei mesi innanzi frequentato questo esercizio.

14. Finalmente, se alcuno degli obbligati mancherà senza legittima cagione, d' approvarsi dal padre prefetto, incorrerà nella pena prescritta dal suo vescovo; ma speriamo, che non per timore della pena, ma per amore della virtù converranno tutti, raccordando a' medesimi, che, siccome nelle occorrenze di premio saranno sempre anteposti i diligenti, così saranno affatto posposti i negligenti, perciocche, giusta l' apostolo: *Qui ignorat, ignorabitur.*

VII. Dichiarazioni della sagra congregazione del Concilio intorno a' dubbj sopra il concilio di Trento cap. 12, sess. XXIV, de ref.

Se il vescovo, col consiglio del capitolo possa disegnare e distribuire a' quali canonicati della cattedrale debba essere annesso ciascun' ordine; e se in questa distribuzione debba seguitare il consiglio del suo capitolo.

Citate nel tit. XXI, cap. 1 et 2.

Dubium distributionis ordinum.

In quadam cathedrali, illi canonici, qui constituti sunt in ordine presbyteratus, munia sacerdotalia in cantandis missis omnes exercent, ex quo videtur desumi posse, quod tales canonicatus annexum habeant ordinem presbyteratus. Verum nullum invenitur monumentum scriptum, num dicti canonicatus omnes annexum habeant ordinem presbyteratus, vel quales, et quot presbyteratum, diaconatum, vel subdiaconatum; immo in compluribus provisionibus, tum apostolicis, tum ordinariis collati fuerunt canonicatus clericis, qui neque actu erant presbyteri, neque in aetate intra annum ad subdiaconatum ascendendi, et quando erant minores ultra annum, obtinuerunt a sancta sede dispensationem, adiecto tamen onere, ut cum primum ad aetatem legitimam pervenissent, ad sacrum subdiaconatus ordinem ascenderent. His praesuppositis, quaeritur

An episcopus cum consilio capituli possit designare, ac distribuere, prout ipse viderit expedire, quibus et quot canonicatibus debeat in posterum esse annexus ordo presbyteralis, diaconalis, et subdiaconalis, dummodo tamen non solum dimidia pars, sed ex tribus saltem duae sint presbyterales; attento, quod praesupponitur adesse consuetudinem omnes canonicatus esse presbyterales?

Die 1 iunii 1680.

Sacra congregatio eñorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum respondit affirmative.

F. cardinalis Columna, praefectus.

(Loco † sigilli.)

S[tephanus] archiepiscopus Brancacius episcopus Viterbiensis, secretarius.

Gratis etiam quoad scripturam.

Dubium distributionis ordinum.

In casu proposito die 1 iunii 1680, sacra congregatio censuit, posse episcopum cum consilio

capituli designare, ac distribuere, quibus ex canonicatibus cathedralis quisque ordo annexus esse debeat. Quaeritur nunc

An episcopus, in tali designatione ac distributione, teneatur non solum exquirere consilium capituli, verum etiam sequi?

Die 23 novembris 1680, sacra congregatio eñorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum censuit, episcopum teneri quidem exquirere consilium capituli, non autem sequi.

(Loco † sigilli.) F. cardinali Columna, praefectus.

Stephanus archiepiscopus Brancacius episcopus Viterbiensis, secretarius.

Gratis etiam quoad scripturam.

VIII. Decreto della sagra congregazione de' riti intorno all' assistenza de' canonici nel ministerio di diacono e soddiacono fra di loro nelle messe solenni e conventuali.

Citato nel tit. XXI, cap. 2.

Quaesitum fuit in sacra rituum congregatione ab episcopo Sarnensi declarari: an dignitates, et canonici cathedralis Sarnensis teneantur in missis solemnibus, et conventualibus, quae ab ipsis cantantur per gyrum, praecipue in diebus festis ex obligatione capitulari assistere sibimetipsis gradatim in ministerio subdiaconi, et diaconi, non obstante antiqua consuetudine, quam praetendunt, sufficiendi alios simplices sacerdotes, non de gremio capituli, ad exercendum officium subdiaconi, et diaconi, in huiusmodi solemnium missarum celebrationibus, etiam assistente episcopo; an vero hoc munus obire teneantur, eodem episcopo dumtaxat pontificaliter celebrante?

Et sacra eadem congregatio, inhaerendo decretis alias pluries in similibus emanatis, referente eño et revño domino cardinali Ursino, respondit, ac declaravit: „Canonicos semper, et quandocumque teneri; et ita decrevit, et omnino in cathedrali praedicta servari mandavit; non obstantibus quibuscumque."

Die 15 septembris 1691.

(Loco † sigilli.) A. cardinalis Cybo.

I. Vallemanus, sacrae rituum congregationis secretarius.

A quo decreto cum ad eamdem sacram congregationem ipsimet canonici recursum habuissent, et audiri institissent, emanavit aliud decretum sequentis tenoris.

Sarnensis. — Iterum proposita in sacrum rituum congregatione caussa inter episcopum Sarnensem, et dignitates, et canonicos eiusdem cathedralis ecclesiae, in qua praetendebatur a praedictis dignitatibus, et canonicis recedendum esse a decisis sub die 15 septembris proxime praeteriti super assistentia ab ipsis gradatim praestari debita in munere diaconi, et subdiaconi, canonico celebranti; eadem sacra congregatio „stetit in decisis, et amplius non proponi mandavit".

Die 15 decembris 1691.

(Loco † sigilli.) A. cardinalis Cybo.

I. Vallemanus, sacrae rituum congregationis secretarius.

IX. Editto d' ordine del nostro santissimo padre Innocenzo XII intorno a non gravare le parrochiali di pensione.

Citato nel tit. XXII, cap. 2.

Bandino del titolo di San Pancratio prete cardinale Panciatichi, e della santità di nostro signore prodatario.

Volendo la santità di nostro signore con la sua paterna carità e zelo, eccitare i parrochi alla maggiore vigilanza delle anime alla di loro cura commesse, e facilitargli il modo di sovvenire alle necessità delle medesime con più abbondanti elemosine: quindi è, che, per ordine espresso datoci a bocca dalla santità sua, comandiamo ed ordiniamo, che per l' avvenire non si habbiano d' aggravare le parrochiali etiam di juspadronato laicale di pensioni, e che ciò debba osservarsi ancora dagli ordinarii nelle provviste, ch' essi saranno per farne. In oltre, che non si ammettano rassegne o permute di parrochiali con riserva di pensioni a favore di chi si sia, e sotto qualsivoglia titolo, etiam di prestazione d' alimenti, e che molto meno si riservino pensioni sopra le medesime parrochiali *sine caussa,* beneficio pleno di consenso de' possessori per qualsivoglia causa e titolo.

Dalla dataria, questo di 11 novembre 1692.

B. cardinal prodatario.

In Roma, nella stamperia della reverenda camera appostolica.

X. Forma da tenersi nel fare i testamenti ad pias caussas, prescritta dalla sagra congregazione de' vescovi e regolari, nella lettera seguente.

Citata nel tit. XXVII, cap. 2.

Molto illño e revño monsignore come fratello. Ancorche da questa sagra congregazione de' vescovi e regolari sia stata piu volte ammessa l' antica e pia consuetudine introdotta in alcune diocesi di fare il testamento ad pias caussas, volgarmente chiamato dell' anima, per quelli, che muojono intestati; ha però sempre la medesima in occasione di eccessività prescritte a gli ordinarj diverse forme e condizioni. Ma sentendosi di continuo nuove doglianze per diversi abusi, che seguono in tal materia, la santità di nostro signore in congiuntura di ricorso fatto alla medesima per la diocesi di Frigento, ha rescritto a questa sagra congregazione, che con particolare applicazione provveda sì in questa diocesi, come nelle altre. Onde, a relazione di monsignore mio eño Casanate, per rimediare ad ogni abuso, questi miei eñi signori riassumendo gli ordini altre volte dati, e le condizioni apposte in materia di detti testamenti ad pias caussas, ed aggiugnendovi l' infrascritta pena per l' osservanza più esatta di dette condizioni, mi hanno comandato di scrivere a vostra signoria che trasmetta copia autentica di questa lettera a tutti gli ordinarj di cotesta nunziatura, essendo anche tale la mente di sua beatitudine, con approvazione della quale si è venuto alle risoluzioni seguenti.

E primieramente, che per causa del pagamento di dette pie disposizioni o testamento dell' anima, non si ritardi da gli ordinarj e parrochi la sepoltura de' cadaveri, ancorche gli heredi del morto espressamente contradicessero; ma prontamente detti cadaveri si sepelliscano senza aspettarsi nè il pagamento, nè la promessa o sicurtà di pagare, e ciò sotto pena della sospensione a divinis da incorrersi ipso facto, riservatane a questa sagra congregazione l' assoluzione, senza altra sentenza o decreto.

2. Che sotto la medesima pena di sospensione, come sopra, gli ordinarj non prendano minima parte di dette pie disposizioni o testamenti dell' anima, nè per se, nè per le loro curie ed officiali, ancorche la pretendessero sotto il titolo di quarta canonica o della fabbrica della chiesa; ma tutto si spenda interamente per suffragio dell' anima del morto intestato, in tante messe ed opere pie, in conformità della divozione, che ha mostrata

in vita l' istesso defonto intestato. Anzi ne anche prendano emolumento alcuno per la sentenza o decreto condannatorio o assolutorio degli heredi, tanto per l' heredità de i morti intestati, quanto de i morti testati.

3. Che nel fare detti testamenti ad pias caussas, si habbia, riguardo dagli ordinarj, con paterna discrezione a disporre di poca quantità, che non ecceda la vigesima parte del valore di tutta l' heredità, detratti tutti i debiti hereditarj; anzi non ecceda mai la somma di cento scudi o ducati, ancorche l' heredità arrivasse al valore di ventimila scudi.

4. Che tutto ciò si faccia col consiglio degli heredi caritativamente, e con espressione di tante messe, e tali opere pie.

5. Che per gl' intestabili, che muojono senza proprio patrimonio, non si esigga cosa veruna.

6. Che s' intendano gli ordinarj esser quelli, nella diocesi de' quali muojono gl' intestati, non dove sono i beni hereditarj, o sono nati, o habitano gli heredi.

7. Che dovranno i medesimi ordinarj dar tutte queste notizie a' loro parrochi, acciò non sia mai luogo a scusa d' ignoranza, e resti puntualmente adempita la santa mente di nostro signore e dell' eminenze loro. Tanto dunque vostra signoria eseguirà con applicazione e diligenza; ed il signore Iddio la prosperi.

Roma, 19 agosto 1678.

Di vostra signoria come fratello affezionatissimo.

(Loco † sigilli.) Il cardinale G. di Carpegna.

Gio. Battista, arcivescovo di Genova, segretario.

Napoli, monsignore nunzio.

XI. Dichiarazione, e decreto della sagra congregazione delle indulgenze sopra la bolla di papa Clemente VIII intorno alla instituzione delle confraternite antiche fatte da' superiori delle religioni.

Citato nel tit. XXXI, cap. 3.

Molto illmo e revmo monsignore. Havendo risoluto questi miei illmi signori della congregazione delle indulgenze con autorità ed ordine particolare, havuto vivae vocis oraculo della santità di nostro signore, di levar' alcune difficoltà, che si trovano nell' eseguire la constituzione di Clemente VIII felice memoria, fatta già sopra le aggregazioni delle confraternite, e dichiarare ancora alcune cose concernenti le instituzioni antiche, fatte da' superiori delle religioni, fanno sapere a vostra signoria che si contentano, che i superiori regolari, a' quali è stata concessa nuova facoltà da sua beatitudine d' instituire confraternite secolari (secondo la forma della suddetta constituzione), possano confermare senza consenso dell' ordinario de' luoghi, quelle confraternite, quali si trovano canonicamente erette da' medesimi superiori regolari, avanti si pubblicasse l' istessa constituzione, nelle chiese proprie loro regolari collegiate, dove stiano almeno dodeci religiosi di famiglia ordinaria, non ostante, che, nella patente della confirmazione, si dica espressamente farsi ciò di consenso dell' ordinario medesimo. Dichiarando però, che nel fare nuova instituzione nelle chiese tanto regolari quanto secolari di qualunque sorte, e nel confermare eziandio le antiche erette in chiese secolari, e regolari ancora, nelle quali non stiano dodici religiosi, si debba necessariamente havere il testimonio e consenso dell' ordinario, ed osservare tutto il restante, che si prescrive nell' istessa constituzione.

Permettono similmente, che i medesimi regolari, a' quali è stata concessa la suddetta nuova facoltà d' instituire, possano confirmare le confraternite antiche, ed instituire di nuovo, ancorche non sia tutta quella distanza di luoghi, ove sono o saranno tali confraternite, che viene prescritta da' brevi appostolici, mentre però, oltra tutti gli altri requisiti, concorra anco a questo il consenso particolare dell' ordinario del luogo, il quale si dovrà esibire in iscritto, prima che si dispensi sopra tal distanza, e non altrimenti.

Permettono ancora, che ritrovandosi diverse confraternite de' secolari antiche, erette canonicamente, come sopra, in chiese regolari collegiate di dodici religiosi almeno, si possano confermare, servata però in tutto il resto la forma data dalla medesima constituzione; e parimente, ch' essendo in una città o terra, più d' una confraternita antica dell' istesso nome o instituto, eretta canonicamente da' superiori regolari, si possano confirmare secondo la suddetta forma, ma nell' instituzione di nuove confraternite, vogliono le signorie loro illme, che una sola se ne possa fare in qualunque città o terra, o luogo; eccettuando però la compagnia del santissimo sagramento, quale concedono, anzi desiderano, sia eretta in ogni chiesa parrochiale, non ostante, che si ci trovi eretta prima qualsivoglia altra confraternita.

E perche molti dubitano, se per la constituzione di sua beatitudine sopra le indulgenze concesse ultimamente alle persone religiose con rivocazioni delle antiche, vengano rivocate ancora le indulgenze concesse alle chiese regolari, ed a quelli che le visitano, ancorche la constituzione comprenda chiaramente solo le persone regolari, senza estendersi alle chiese loro: tuttavia la congregazione per levare ogni dubbio, dichiara, che le indulgenze concesse a quelli che visitano le chiese de' regolari, stanno nella loro forza e vigore, sino che la santità sua farà altra deliberazione, e però si possono lasciare pubblicare, quando non osti altra cosa.

Tutto questo è parso alla congregazione di scrivere a vostra signoria acciocche nelle occorrenze di cotesta chiesa sappia ciò, che passa in questo particolare, e lo faccia sapere ancora a' vescovi della sua provincia; ed io prego a vostra signoria dal Signore ogni vero bene.

Di Roma, 20 ottobre 1607.

Di vostra signoria per servirla.

P. cardinale Arigone.

Monsignore arcivescovo nuncio.

XII. Lettera della sagra congregazione de' vescovi intorno al dovuto pagamento del cattedratico.

Citata nel tit. XXXIII, cap. 1.

Foris. All' emo e revmo signor mio osservandissimo, il signor cardinale Orsini, arcivescovo di Benevento.

Intus. Emo e revmo signor mio osservandissimo.

Riferito da me in sagra congregazione quanto vostra eminenza si è compiacciuta di rappresentare in ordine al cattedratico, ch' ella intende esiggere dal clero e beneficiati di cotesta città e diocesi, questi emi miei signori, inerendo alle risoluzioni altre volte emanate in tal proposito, mi hanno comandato di significare all' eminenza vostra che potrà esiggere il detto cattedratico nella somma, non eccedente i due soldi, tassati dalla constituzione di papa Onorio III che comincia: *Conquerente* etc. e bacio per fine humilmente a vostra eminenza le mani.

Roma, 28 febbrajo 1687.

Di vostra eminenza humilissimo ed affezionatissimo servitore.

G. cardinale di Carpegna.
B. Panciatichi, segretario.

Benevento, al signor cardinal arcivescovo.

(Adest sigillum.)

XIII. Distribuzione delle hore, nelle quali dovranno cominciarsi i divini ufficj, e la messa conventuale nelle cattedrali, secondo il decreto della sagra congregazione de' vescovi in una Aretina, 30 martii 1599.

Citata nel tit. XXXV, cap. 14.

Dal 1 di gennajo fino a' 15. Il mattutino comincierà ad hore 15 e mezza, la messa cantata ad hore 17 e mezza. La predica comincierà tutto l' anno a sonarsi poco prima che cominci la messa cantata, e si dirà dopo, che sarà cantato il vangelo. La vigilia delle feste si sonerà la sera, e durerà a sonarsi almeno per un quarto d' hora, e gli tocchi si soneranno, mentre si canta l' epistola. La messa cantata, quando non vi sia predica, comincierà a tutto l' anno mezz' hora dopo le hore notate. I vesperi ne' giorni festivi ad hore 21. Ne' giorni feriali ad hore 20, e durerà all' istess' hora fino a' 5 marzo.

Da' 15 di gennajo fino a febbrajo. Il mattutino ad hore 15, la messa cantata ad hore 17 e mezza.

Febbrajo fino a' 15. Il mattutino ad hore 14 e mezza, la messa cantata ad hore 17.

Da' 15 febbrajo fino a marzo. Il mattutino ad hore 14, la messa cantata ad hore 16 e mezza.

Marzo fino a' 15. Il mattutino ad hore 13, la messa cantata ad hore 16.

Da' 15 di marzo fino ad aprile. Il mattutino ad hore 12 e mezza, la messa cantata ad hore 15 e mezza. Il vespero ne' giorni festivi ad hore 20. Ne' giorni feriali ad hore 19. E durerà il vespero a quest' hora fino a' 15 di novembre.

Aprile fino a' 15. Il mattutino ad hore 11, la messa cantata ad hore 14 e mezza.

Da' 15 aprile fino a maggio. Il mattutino ad hore 11, la messa cantata ad hore 14.

Maggio fino a' 15. Il mattutino ad hore 10, la messa cantata ad hore 13.

Da' 15 maggio fino a giugno. Il mattutino ad hore 9 e mezza, la messa cantata ad hore 12 e mezza.

Giugno fino a' 15. Il mattutino ad hore 9, la messa cantata ad hore 12.

Da' 15 giugno fino a luglio. Il mattutino ad hore 8 e mezza, la messa cantata ad hore 11 e mezza.

Luglio fino a' 15. Il mattutino ad hore 8 e mezza, la messa cantata ad hore 11 e mezza.

Da' 15 luglio fino ad agosto. Il mattutino ad hore 9, la messa cantata ad hore 12.

Agosto fino a' 15. Il mattutino ad hore 9 e mezza, la messa cantata ad hore 12 e mezza.

Da' 15 agosto fino a settembre. Il mattutino ad hore 10, la messa cantata ad hore 13.

Settembre fino a' 15. Il mattutino ad hore 11, la messa cantata ad hore 13 e mezza.

Da' 15 settembre fino ad ottobre. Il mattutino ad hore 11 e mezza, la messa cantata ad hore 14.

Ottobre fino a' 15. Il mattutino ad hore 12 e mezza, la messa cantata ad hore 14 e mezza.

Da' 15 ottobre fino a novembre. Il mattutino ad hore 13, la messa cantata ad hore 15.

Novembre fino a' 15. Il mattutino ad hore 14, la messa cantata ad hore 16.

Da' 15 novembre fino a dicembre. Il mattutino ad hore 14 e mezza, la messa cantata ad hore 16 e mezza.

Il vespero ne' giorni festivi ad hore 20 e mezza, ne' giorni feriali ad hore 20 e durerà a quest' hora fino a' 15 dicembre.

Dicembre fino a' 15. Il mattutino ad hore 15, la messa cantata ad hore 17.

Da' 15 dicembre fino a gennajo. Il mattutino ad hore 15 e mezza, la messa cantata ad hore 17 e mezza. Il vespero ne' giorni festivi ad hore 21, e ne' giorni feriali ad hore 20.

Avvertirà però il sagristano di far cominciare i divini ufficj all' hora determinata, e di far sonare i tre segni delle campane, così nella messa, come nelli vesperi tre quarti di hora in circa avanti la detta hora, di modo che da un segno all' altro vi sia distanza proporzionata di un quarto di hora; facendo, si soni dopo il terzo immediatamente la campana piccola alla distesa, acciocche il popolo intenda, che quello è l' ultimo segno, dopo il quale si starà un' altro quarto di hora a cominciare, nel quale tempo si pareranno in sagrestia quelli, che havranno da celebrare.

XIV. Decreto generale della sagra congregazione de' riti, che prohibisce alle persone secolari l' uso del baldacchino, il bacio del santo vangelo, e l' assistenza in presbiterio.

Lettera della medesima sagra congregazione, con cui si commette all' arcivescovo l' invigilare sopra i suoi suffraganei per l' esecuzione;

Altro decreto generale della sagra congregazione, con cui abolisce affatto sì l' uso, sì la ritenzione, come anche ogni segno di baldacchino e di soppedaneo, tanto nel presbiterio, quanto fuori, alle suddette persone secolari.

Citati nel tit. XL, cap. 8.

Decretum generale.

Cum pluries sacra rituum congregatio, inhaerendo decretis alias editis, et signanter in Lucerina die 22 novembris 1664, 28 septembris 1675 et 13 martii 1688 declaraverit nullo modo dandum esse evangelium ad osculandum saecularibus, etiam praesidi in celebratione missarum; nec non prohibuerit usum baldacchini, et praesertim in Acernina die 26 iunii 1666, Barensi 5 martii 1667 et 17 iunii 1684, Marsicensi, Polignanensi et Miletensi 5 martii 1667, Hieracensi, die 2 octobris 1683 et Bitectensi 23 septembris 1684. Ac insuper denegaverit assistentiam in presbyterio, et specialiter in Materanensi 24 ianuarii 1665, Melphitana 15 iunii 1665 et Barensi 20 novembris 1677 et 22 februarii 1687.

Emi et revmi domini cardinales eidem sacrae congregationi praepositi mandarunt, ut praedicta decreta prohibentia personis saecularibus osculum evangelii, usum baldacchini, et assistentiam in presbyterio renoventur, et copiae illorum transmittantur archiepiscopis et episcopis regni Neapolis, eisdem iniungendo, ut illa intimari faciant superioribus ecclesiarum suae dioecesis, tam saecularibus quam regularibus, et in casu transgressionis, procedant etiam contra regulares auctoritate eiusdem sacrae congregationis ad poenam interdicti; et ita decreverunt, et in ecclesiis regni Neapolis omnino servari iusserunt.

Die 13 martii 1688.

(Loco † sigilli.) A. cardinalis Cybo.

Bernardinus Casalius, sacrae rituum congregationis secretarius.

Foris. Emo et revmo domino observandissimo domino cardinali Ursino, archiepiscopo Beneventano.

Intus. Emo et revmo domino observandissimo.

Ex annexa epistola pastoralem ssmi Domini nostri sollicitudinem eminentia vestra perspiciet,

peraudito huius sacrae ritus congregationis sensu removendi ab ecclesiis et functionibus ecclesiasticis abusus perperam introductos. Equidem a sanctitate sua, et sacra rituum congregatione licet in propria eminentiae vestrae dioecesi forsan non irrepserint, aut a proprio zelo expulsi fuerint, non ambigatur; nihilominus eadem sacra congregatio censuit penitus super hoc ab ipsa informari: nam in eius zelo summopere confisa, certiorem facit, ut invigilet, an a suis suffraganeis adimpleta vel neglecta fuerit mandati huius executio. Quos enim animadverterit incitari oportere, ad illud fervide peragendum incumbat, ut partes ipsos spectantes, tanquam pastorali munere insignitos, huiusmodi abusus expellendo, adimpleant, eo magis vigente mox sanctitatis suae adamussim mandato. Dignetur itaque sacram congregationem de omnibus quibuscumque in hoc negotio ab ipsismet suis suffraganeis gestis et peractis certiorem reddere, praesertim ab episcopo Thelesino, cui scriptum fuit, et iterum scribitur eodem tenore, prout eminentia vestra ex annexis litterarum exemplaribus comperiet. Quoniam vero evidenter patet, praelatum hunc stimulis indigere, eidem eminentia vestra huiusmodi praestare non praetermittat, ut obstringatur sanctitatis suae sollicitudinem executioni demandare; ipsumque ab evidenti, cui subiacet, periculo, ne iuremerito redarguatur, eximere, dum interea eminentiae vestrae manus reverenter exosculor.

Romae, die 18 iunii 1689.

Eminentiae vestrae revmae humillimus et addictissimus servus A. cardinalis Cybo.

Bernardinus Casalius, sacrae ritum congregationis secretarius.

Emo et revmo domino cardinali Ursino, archiepiscopo Beneventano.

(Adest sigillum.)

Sacra rituum congregatio, die 22 aprilis, referente emo et revmo domino cardinale Columna ponente, stetit in decisis die 13 martii 1688, et quoad baldacchina, non tantum illorum usum, verum etiam retentionem, tam in presbyterio quam extra, in eodem decreto comprehendi declaravit, et ad effectum ut memoria pereat similis abusus, mandavit, ut iniungatur archiepiscopis et episcopis regni Neapolitani, quod hastas, gradus, suppedanea, et quaecumque alia signa baldacchini ab ecclesiis suarum dioecesum, tam saecularium quam regularium, removere faciant; et quoad ecclesias regularium procedant ad interdicta, et contra inobedientes ad censuras auctoritate sacrae congregationis eadem die 22 aprilis 1690. Et facto de praedictis verbo cum ssmo per me secretarium, sanctitas sua annuit, sensum congregationis approbavit et laudavit, ac praemissum decretum exequi omnino et publicari praecepit. Die 22 eiusdem mensis et anni 1690.

A., episcopus Ostiensis cardinalis Cybo.

Laurentius Fliscus, sacrae rituum congregationis secretarius.

(Loco † sigilli.)

Romae, ex typographia reverendae camerae apostolicae, 1690.

XV. Editto del santo ufficio, da pubblicarsi due volte l'anno, cioè la prima domenica dell'avvento, e la prima domenica di quaresima.

Citato nel tit. XLVII, cap. 1.

Noi ecc., per la misericordia di Dio della sagra riti congregazione cardinali in tutta la repubblica cristiana contra l'heretica pravità generali inquisitori, dalla santa sede specialmente deputati.

I. Essendo a noi per continua esperienza manifesto, che molti per malizia, altri per inobedienza, ed altri per ignoranza, non soddisfanno a gli obblighi che hanno di denunciare al santo ufficio i delitti spettanti ad esso, e che però succedono grandissimi inconvenienti ed errori, non solamente contra i buoni e cristiani costumi, ma ancora contra la fede cattolica: noi per tanto, a' quali specialmente debbono essere a cuore la gloria di Dio, la conservazione ed augumento della fede cattolica, e la salute delle anime, volendo provvedere a tanto disordine, con autorità appostolica a noi commessa, comandiamo in virtù di santa ubbidienza, e sotto pena di scomunica di lata sentenza, oltre alle altre pene prescritte da' sagri canoni, decreti, constituzioni e bolle de' sommi pontefici, per tenor del presente editto, a tutte ed a ciascuna persona di qualsivoglia stato, grado, condizione e dignità, così ecclesiastica come secolare, che, fra il termine di trenta giorni, dieci de' quali per lo primo, dieci per lo secondo e dieci per lo terzo termine perentorio, debbano rivelare e giuridicamente notificare al santo ufficio ovvero all'ordinario, tutti e ciascun di quelli de' quali sappiano, o habbiano havuto, o havranno notizia.

1. Che siano heretici, o sospetti, o diffamati di heresia, o credenti, o fautori, o ricettatori, o difensori loro, o habbiano aderito, o aderiscano a' riti de' Giudei, o Maomettani, o de' gentili, o habbiano apostatato dalla santa fede cattolica.

2. Che habbiano fatto o facciano atti, da' quali si possa argomentare patto espresso o tacito co' l demonio, esercitando incanti, magie, sortilegj, porgendoli suffumigj o incensi, per trovar tesori, ed altri intenti, chiedendo da lui risposte, ed invocandolo, ed a questo effetto promettendogli ubbidienza, e consegrandogli pentacoli, libri, spade e specchi, ed altre cose, nelle quali intervenga il nome ed opera sua.

3. Che si siano ingeriti o ingeriscano in far' esperimenti di negromanzia, o di qualsivoglia altra sorte di magia, con entrare ne' circoli, far esperimenti della caraffa o del crivello per trovare i medesimi tesori, cose nascoste, rubate e perdute, e far altre simili superstiziose azioni ad altri fini, massime con abuso de' sagramenti.

4. Che, senza la licenza dovuta, ritengano scritti che contengano heresie, o libri di heretici, che trattino ex professo di religione, o che l'habbiano letti, o tenuti, o stampati, o fatti stampare, o gli leggano, tengano, stampino, facciano stampare, introducano, o difendano sotto qualsivoglia pretesto e colore.

5. Che habbiano libri di negromanzia, magia, e continenti incantesmi, sortilegj e simili superstizioni, massime con abuso di cose sagre.

6. Che, contra il voto solenne, fatto nella professione in qualsivoglia religione approvata, o dopo di haver preso l'ordine sagro, habbiano contratto o contraggano matrimonio.

7. Che vivendo la prima moglie, piglino la seconda, o vivendo il primo marito, piglino il secondo.

8. Che contra i decreti e le constituzioni appostoliche, habbiano abusato o abusino il sagramento della penitenza, servendosi della confessione e confessionarj a' fini disonesti, sollecitando in essi i penitenti ad turpia, ed havendo con esso loro discorsi di cose illecite e non convenienti al fine per lo quale è stato istituito.

9. Che habbiano proferito o proferiscano bestemmie hereticali contra di Dio, la beata vergine e santi, o procedano a qualche atto di offesa e disprezzo contra le imagini e figure rappresentanti i medesimi.

10. Che habbiano tenuto o tengano occulte conventicole o ragunanze, in pregiudizio, disprezzo o contra la religione.

11. Che habbiano indotto qualche cristiano ad abracciare il giudaismo, o altra setta contraria alla fede cattolica, o impediti i Giudei o Turchi a battezzarsi.

12. Che non essendo ordinati sacerdoti, s' habbiano con sacrilego ardire usurpato, o si usurpino il celebrar messa, ancorche non habbiano proferite le parole della consegrazione; o habbiano presunto di amministrare il sagramento della penitenza a' fedeli di Cristo, ancorche non si sia venuto all' atto dell' assoluzione.

II. Inoltre si dichiara, che quelli, i quali non denuncieranno, come si ordina col presente editto, non possano essere da alcuno assoluti, se non dal santo ufficio, dopo che havranno in esso giuridicamente rivelato i delinquenti, al che non possano soddisfare con bollettini o lettere senza nome e cognome dell' autore, o altri modi incerti, de' quali non si tiene conto alcuno nel santo tribunale.

III. Si dichiara anche, che colla suddetta espressione de' casi di sopra da noi specificati da rivelarsi, non si escludano gli altri casi spettanti al santo ufficio, che per altro sono compresi ne' sacri canoni, nelle constituzioni e bolle de' sommi pontefici; nè meno col presente editto s' intenda derogato alle altre provvisioni canoniche appostoliche, ed agli altri editti degli ordinarj ed inquisitori.

IV. Ed affinche del presente editto non si possa pretendere ignoranza, comandiamo, che sia affisso per gli luoghi soliti di Roma, e si notifichi a' vescovi delle città vicine a Roma, nelle quali non sono inquisitori, acciocche lo pubblichino, ed ordinino che i parrochi delle loro diocesi lo leggano ogni anno la prima domenica dell' avvento, e la prima domenica di quaresima. Il che parimente vogliamo che si faccia da' parrochi e regolari di Roma nelle loro chiese, in tempo che si troverà in esse congregato maggior numero di popolo, e poi farne attaccare alle porte delle loro chiese e sagrestie di esse un' esemplare del medesimo, per osservare quanto in esso si ordina.

XVI. Edictum publicationis actorum concilii provincialis Beneventani.

Frater Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Ursinus, sanctae Beneventanae ecclesiae archiepiscopus metropolita.

Omnibus, et singulis nostrae provinciae fidelibus publico hoc praesenti authentico edicto, ad valvas nostrae metropolitanae ecclesiae, ceterarumque cathedralium ac insignium ecclesiarum, etiam exemptarum ac nullius dioecesis eiusdem nostrae provinciae affixo, publicantur omnia et singula acta et decreta emanata in synodo provinciali, per nos cum ssm̃is ac revm̃is coepiscopis nostris, aliisque praelatis inferioribus de more legitime ac canonice habita, et celebrata in praedicta nostra metropolitana ecclesia, diebus 11, 13 et 16 aprilis currentis anni, et a sacra congregatione concilii iuxta constitutionem felicis recordationis Sixti papae V la LXXIV, benigne recognita et expensa, nec in ulla prorsus sanctione immutata; ut ex auctographo decreto eiusdem sacrae congregationis lato die 26 septembris proxime elapsi, et ad nos transmisso. Inhaerendo autem constitutioni praefati nostri concilii provincialis in cap. 2, tit. II, *de constitutionibus,* volumus, quod post tres menses a praesentium in praedictarum ecclesiarum valvis affixione, ut praemissum est, omnes et singulos, ad quos respective spectat, eadem decreta synodalia afficiant, et ad observantiam adstringant, ac si personaliter eis exhibita, intimata, notificata et praesentata fuissent, sub poenis in eisdem synodalibus constitutionibus contentis. In quorum fidem hoc ipsum edictum conficiendum, per nos et secretarium nostrum subscribendum, et nostri sigilli impressione muniendum, decrevimus.

Datum in sancta visitatione oppidi Montis-Calvi nostrae archidioecesis, hac die sacra sancto Ludovico Bertrando, 10 mensis octobris 1693.

Frater Vinc. Maria cardinalis archiepiscopus metropolita.

I. Foderus, synodi secretarius.

XVII. Epistola synodica ad sanctissimum dominum papam Innocentium XII, cuius auctoritati hoc concilium submittitur.

Sanctissime pater.

Singulari Dei benignitate factum existimo, ut provincialis synodi convocationem, quam a primis ministerii mei in hac metropolitana ecclesia liminibus in votis habebam, sub felicissimis sanctitatis vestrae auspiciis tandem aliquando obtinerem. Dilatam siquidem hanc spem non rerum vicissitudini, non huic eversae civitati, sed inscrutabili divinae sapientiae consilio acceptam refero. Si namque in hac synodo is fuit divinae domus zelus, ea religionis tuendae atque ornandae conspiratio et consensus, ut multitudinis esset cor unum et anima una, non aliunde in nostrum omnium capita hic effusus spiritus, nisi de spiritu vestro. Ecquis sub tanto pontifice optimo maximo, cum quo lux orta est iustis, et rectis corde laetitia, sub quo pietas incrementum, impietas detrimentum nactae sunt, non sensit novae virtutis ignículos, qui, ut manu ferme tetigi, sanctae charitatis incendia in fratrum meorum coepiscoporum pectoribus excitantur? Exultavit sane haec rediviva civitas, in qua olim summi Romani pontifices praedecessores vestri sex concilia, quorum tertium ecclesiasticae historiae parens generale appellat, habuerunt; hic Nicolaus II ad monachorum controversiolas sedandas sese paterno affectu inclinavit; hic Victor III extento brachio in Guibertum antipapam eiusque schismaticos episcopos excommunicationis fulmen contorsit; hic Urbanus II ecclesiasticae nervum tendens disciplinae, idem in eosdem iaculatus est fulmen. Hic Paschalis II in suo primo concilio laicas manus ab ecclesiasticis rebus absterruit; in secundo ecclesias suis veris rectoribus restituit; in tertio Mauritium Burdinum, Bracharensem archiepiscopum, antipapam praevidens futurum, ab ecclesia reddidit excommunem. Laetata est haec metropolitana, quae, etsi olim duorum et triginta comprovincialium episcoporum conventum complectebatur, deinde quatuor et viginti venerabilem coetum aspexit; modo duo deviginti dumtaxat enumerat, omnes tamen latinas metropoles, quae unitatis vinculo sanctae vestrae sedi, ecclesiarum omnium matri et magistrae annectuntur, facile antecellit; qua fratrum corona praedecessores mei circumdati, ante Tridentinum concilium singulis annis provinciales synodos celebrabant; post concilium, cardinalis archiepiscopus Sabellus bis, archiepiscopus Foppa, non ita pridem eumdem provincialem conventum coegere, ita certe, ut veterum et recentium huiusmodi constitutionum duodecim hactenus codices collegerim. Cum itaque haec metropolitana, omnes inter Italicas, in provincialibus synodis successive persolvendis constantior extiterit, tantis maiorum nostrorum vestigiis ego, et comprovinciales mei religiose inhaerentes, provincialem synodum quatuordecim episcoporum,

aliorumque praelatorum ordinariorum frequentia, summa cleri populique laetitia die 6 aprilis Deo inspirante, inchoatam, et 16, eodem adiuvante, completam, unanimi omnium omnino assensu et consensu rite celebravimus. Quae vero pro imbecillitate nostra in ea constituta sunt decreta, ego et fratres mei, qua maiori possumus reverentia, humilitate et obedientia mittimus ad sanctitatem vestram, eiusque iudicio ac censurae emendanda subiicimus. Deo interim vota persolvimus, ut ad ecclesiae suae tutelam sanctitatem vestram diutissime servet incolumem, ad cuius apostolicum thronum provoluti, paternam benedictionem nobis, gregibus nostris et universae nostrae provinciae precamur.

Datum Beneventi, die 16 mensis aprilis 1693.

Humillimi, obsequentissimi ac devotissimi filii ac servi vestri, archiepiscopus, episcopi et alii praelati inferiores ordinarii in concilio Beneventano canonice congregati.

Frater Vincentius Maria cardinalis archiepiscopus praeses.

De mandato sacri concilii provincialis Samnitium provinciae.

Iacobus Foderus, presbyter a secretis.

Iulianus Bovicellus, lector a secretis.

XVIII. Breve eiusdem sanctissimi domini papae post recognitionem praefati concilii.

Foris. Dilecto filio nostro Vincentio Mariae, tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Ursino nuncupato.

Intus. Innocentius papa XII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Etsi de eximia pietate, deque incenso zelo, quo demandatam pastorali curae tuae Beneventanam ecclesiam gubernas et regis, praeclara nobis non deerant argumenta; gavisi nihilominus admodum sumus comprobatum idipsum agnoscere in provinciali synodo, quam convocasti; praeter meritum enim, quod exinde in te abunde redundat, iustam etiam in spem adducimur, fore ut alii, consimili in gradu constituti, ad idem sollicite praestandum vehementer excitentur. Uberes autem tibi, necnon episcopis, ceterisque praelatis, qui una tecum praedicta in synodo convenerunt, laudes tribuentes, non omittemus rogare illum, pro cuius gloria amplificanda sedulam operam impenderunt, ut apostolicam benedictionem, quam hac praesertim de caussa peramanter omnibus, ac singulis impertimur, effusa beneficentiae suae largitate cumulet atque confirmet.

Datum Romae, apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, die 16 ianuarii 1694, pontificatus nostri anno III.

Marius Spinula.

Nota. Cum a sacro hoc concilio sequentibus etiam litteris synodalibus postulatum humiliter fuisset a sanctissimo Innocentio papa XII, ut a spoliorum onere huius provinciae pontifices eximeret, sanctitas sua non solum pro nostra provincia, sed pro omnibus universi regni Neapolitani episcopis constitutione subsequenti clementer annuit. Quocirca grati animi ergo archiepiscopus et provinciales coepiscopi accepti beneficii pro anathemate in metropolitana Samnitium basilica lapidem infra exscribendum erexere.

XIX. Altera epistola synodica ad eumdem sanctissimum papam Innocentium XII.

Beatissime pater.

Concilium provinciale Beneventanum, post humillima pedum oscula, aeternam sanctitati vestrae precatur salutem. Postquam de his, quae ad ovium nobis commissarum regimen spirituale pertinent, pastorali sollicitudine actum pro viribus fuit, sanctitati vestrae humiliter exponere decrevimus pro omnium nostrum in generali consolatione, ea, quae in animarum nostrarum inevitabile et lacrimabile damnum cedere nedum experimur, sed etiam magna animi nostri aegritudine dolemus. Ea est commissariorum reverendae nuntiaturae in morte episcopi petulantia, ut vix infirmitas aggravetur, cum ad spolium taliter se indiscrete accingunt, quod nec remedia corporali saluti necessaria applicari decenter sinant, nec ea, quae ad animae procurationem pro religiosa morte agere debet praelatus, christiana libertate exerceri permittant; in tantum, ut episcopo morienti non confessarius, qui adiuvet, sed commissarius, qui expoliet, non sine populorum scandalo, assistere videatur: et hoc tam parvo reverendae camerae apostolicae proventu, ut omnia pretiosa, si quae sint, sibi reservari, et non in profectum eiusdem camerae cedere quotidiana experientia compertum sit. Qua de caussa, ipsi oratores ad hoc tam perniciosum animarum suarum damnum evitandum, ad sanctitatis vestrae paternam clementiam recurrere decreverunt, ut dignetur eosdem humiles oratores ad dicti spolii compositionem admittere eo modo et forma, quibus capitula cathedralium huius regni reperiuntur admissa, habita ratione redituum uniuscuiusque ecclesiae supplicantium; quae compositio cum certa deinde extiterit, omni fraude et dolo carebit, et in evidentem reverendae camerae apostolicae utilitatem redundabit, ipsique oratores, praecluso scandalo praedicto sic pernicioso, christiana et religiosa morte requiescent, et dum vivunt, pro gratiarum actione incessanter Deum optimum maximum pro sanctitatis vestrae incolumitate deprecabuntur.

Datum Beneventi, die 16 mensis aprilis anno 1693.

Humilissimi, obsequentissimi ac devotissimi filii ac servi vestri archiepiscopus, episcopi et alii praelati inferiores ordinarii in concilio Beneventano canonice congregati.

Frater Vincentius Maria cardinalis archiepiscopus praeses, etc.

De mandato sacri concilii provincialis Samnitium provinciae.

Iacobus Foderus, presbyter a secretis.

Iulianus Bovicellus, lector a secretis.

XX. Constitutio sanctissimi domini Innocentii papae XII super exemptione archiepiscoporum, episcoporum et praelatorum inferiorum regni Neapolis a spoliis et fructibus inconsumptis et incommixtis suarum ecclesiarum ad cameram apostolicam hactenus spectantibus, et deinceps in beneficium ecclesiarum applicandis et erogandis.

Innocentius episcopus, servus servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inscrutabili aeternae sapientiae arcano universi orbis ecclesiis, meritis licet imparibus, praesidentes, vigilis more pastoris, in omnes agri dominici partes mentis nostrae oculos circumferimus, ut quidquid earumdem ecclesiarum, illarumque antistitum statui, decori, commodis, tranquillitati et necessitati convenire censemus, ad maiorem Dei gloriam, sollicitis et beneficis studiis promoveamus, prout rerum, locorum et temporum circumstantiis attente pensatis, in Domino conspicimus salubriter expedire.

Hinc dum ad regni Neapolis metropolitanas et alias cathedrales ecclesias, ut plurimum inopes et exiguas, utpote inter se valde propinquas, et ad magnum numerum centum triginta quinque, comprehensis invicem unitis ascendentes, quot in pluri-

bus, ac etiam maioribus regnis et dominiis non existunt, convertimus nostrae considerationis intuitum, non sine gravi animi moerore perpendimus, plerasque earum archiepiscopales et episcopales, necnon aliquorum praesulum inferiorum seu dignitatum quasi episcopalem iurisdictionem seu ordinariorum iura habentium, mensas ob dioecesum angustias, incolarum et agricolarum deficientiam, terraemotuum frequentiam, aliasque temporum iniurias, dignitatis splendori necessariis seu congruis carere reditibus, istosque, respectu aliquarum mensarum huiusmodi, vix ad annuam summam scutorum ducentorum, vel aliam paulo maiorem ascendere; et propterea praefatas metropolitanas et alias cathedrales, ceterasque dictorum praelatorum inferiorum ecclesias illa, quam Dei domus exposceret, maiestate, et eleganti structura, necnon decenti supellectile sacra, necessariisque reparationibus indigere, ministrorum quoque ecclesiasticorum sufficientiam et idoneitatem ob huiusmodi vel inopiam vel non opulentiam desiderari, piaque opera inibi in dies decrescere et alicubi defecisse. Unde etiam aures benignius et attentius porreximus querimoniis nuper ad nos pro parte venerabilium fratrum nostrorum archiepiscoporum, et episcoporum eiusdem regni delatis de spoliorum subcollectoribus, quibus, tametsi per opportunas sedis apostolicae eiusque officialium provisiones satis mandatum fuisse noscatur, ut, viventibus praesulibus huiusmodi, a bonorum ex reditibus suarum ecclesiarum, et multo magis aliunde per eos acquisitorum sequestratione, possessione et occupatione prorsus abstinerent; nihilominus aliqui ex iisdem subcollectoribus, suis facultatibus abutentes, nec poenas quibus in transgressores, ut par est, iustitia mediante, animadverti non fuit praetermissum, reformidantes, quinimo ubi magis commiseranda fuisset inopia, vel angustia, molestias et rigorem lucri gratia multiplicantes, sub sequestrationis, assecurationis vel alio praetextu huiusmodi, archiepiscopos, episcopos et praelatos inferiores aegritudine pressos, et in extremis etiam laborantes, commodo, usu et possessione bonorum praefatorum, vel aliquorum ex illis privare, seu aliter ipsos ipsisque inservientes perturbare praesumpserunt.

Cupientes propterea eiusmodi malis opportunum adhibere remedium, ac decori, commodis et indigentiis respective ecclesiarum et antistitum huiusmodi, istorumque in extremis, et sic de summa rerum agentium, tremendumque Dei iudicium mox subiturorum, quantum fieri potest, quieti et tranquillitati in hac parte consulere: motu proprio, ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ab omni et quocumque iure, quod ad cameram nostram apostolicam ex antiquissima consuetudine et constitutionibus apostolicis hactenus spectasse dignoscitur, percipiendi, exigendi, habendi et assequendi omnes, singulas et quascumque pecunias, res, effectus, iura, semoventia, et bona, etiam stabilia, cuiuscumque pretii, valoris, speciei, qualitatis et quantitatis existant, per memoratos archiepiscopos, episcopos et praelatos inferiores dicti regni, etiam ex ordinibus regularibus assumptos, ex reditibus, fructibus et proventibus suarum ecclesiarum quomodocumque vere et proprie acquisita, spolia nuncupata, necnon fructus naturales a solo separatos, et civiles tempore mortis perceptos, seu exactos ex reditibus praefatarum ecclesiarum etiam inconsumptos et incommixtos, non tamen pendentes seu inexactos, specialis dono gratiae, perpetuis futuris temporibus dictos archiepiscopos, episcopos et praelatos inferiores regni praefati omnino eximimus, et liberamus, ac exemptos et liberatos esse, fore, et censeri volumus, et mandamus; ad effectum tamen, et non alias, aliter nec alio modo, ut praemissa omnia et singula ad praefatas metropolitanas aliasque cathedrales et reliquas quibus memorati archiepiscopi et episcopi seu praelati praesederint, illisque non indigentibus, ad parochiales ecclesias eorum regimini commissas spectare, ac ad earumdem favorem, et in beneficium seu utilitatem cedere, applicari, converti seu erogari debeant. Praefatis tamen archiepiscopis, episcopis et praelatis, ut congruos usus, applicationes et erogationes praemissorum in beneficium et utilitatem huiusmodi ecclesiarum, in quos seu quas eadem praemissa applicanda, eroganda seu expendenda esse censuerint, designare valeant, permittimus, indulgemus, et opportunam facultatem desuper concedimus et impartimur, ac super praemissis omnibus etiam conscientiam praefatorum archiepiscoporum, episcoporum et praelatorum oneramus.

Quod si archiepiscopi, episcopi et praelati praedicti ad huiusmodi designationem seu dispositionem devenire noluerint vel nequiverint, adhuc praemissa omnia et singula ad dictas ecclesias, ut praefertur, similiter spectare, et ad favorem seu in beneficium, usum et utilitatem earumdem ecclesiarum, prudenti archiepiscoporum, episcoporum et praelatorum huiusmodi successorum arbitrio, cum suorum capitulorum scientia et consilio convertenda, et applicanda, et eroganda esse et fore, omnino volumus et mandamus.

Ad haec capitulis et canonicis dictarum ecclesiarum, et aliis quibuscumque inhibemus, ne viventes etiam aegrotantes, et in extremis constitutos archiepiscopos, episcopos et praelatos praefatos commodo, usu et possessione omnium praemissorum, vel aliquorum ex illis sub sequestrationis, assecurationis vel alio praetextu privare, seu illos, illisque inservientes quoquo modo perturbare seu molestare praesumant, sed dumtaxat, postquam iidem archiepiscopi, episcopi et praelati fuerint viam universae carnis ingressi, memoratis capitulis, eorumque vicariis capitularibus respective praemissorum inventarium rite et fideliter conscribendi, illaque interim assecurandi, archiepiscopis vero, episcopis et praelatis praefatis successoribus super praemissis, prout de iure inquirendi, procedendi, iudicandi et exequendi, ac cum scientia et consilio suorum respective capitulorum, ut praefertur, convertendi, applicandi et erogandi, omnem et quamcumque facultatem, iurisdictionem et auctoritatem necessariam et opportunam respective concedimus et impartimur.

Propterea litteras apostolicas felicis recordationis Pauli III anno incarnationis dominicae 1542, 3 nonas ianuarii, et Pii IV die 20 maii 1560, aliorumque Romanorum pontificum praedecessorum nostrorum, si quae sunt, super praemissis editas, etiam speciali et individua nota dignas, necnon omnes et quascumque facultates, iurisdictiones et auctoritates tam in genere quam in specie, dilecto filio moderno, ac pro tempore existentibus in dicto regno sedis praefatae nunciis, et collectoribus generalibus, illorum subcollectoribus concessas in omnibus et singulis, quae praemissis adversantur, moderamur, reformamus, et ad limites ac formam praesentium reducimus, et pro moderatis, reformatis et reductis haberi volumus et decernimus, illis alias in suo robore permansuris; sicque et non aliter facultates, iurisdictiones et auctoritates huiusmodi in posterum quomodocumque concedendas, observari, attendi et exequi volumus et mandamus; districtius etiam inhibentes omnibus et singulis

nunc et pro tempore in dicto regno existentibus subcollectoribus, seu aliis officialibus et ministris, ne sub indignationis nostrae, privationis officiorum, aliisque gravibus arbitrariis poenis, audeant quoquo modo seu in aliqua parte praesentibus contravenire.

Per praesentes tamen non intendimus recolendae memoriae Romanorum pontificum pariter praedecessorum nostrorum Pii V super rebus sacris, vasibus, ornamentis et paramentis ecclesiasticis, ad ecclesias, quibus defuncti praesederant, spectantibus, 3 kalendas septembris anno eiusdem incarnationis 1567, Iulii III, die 26 iunii anno incarnationis praefatae 1550 cum illius declarationibus, Sixti V, die 1 ianuarii anni 1589, et Urbani VIII, die 5 aprilis anni 1628 super fructibus ecclesiarum tempore mortis archiepiscoporum, seu episcoporum vel aliorum pendentibus, vel inexactis, necnon praefatorum Pii IV, die 25 aprilis anni 1561, et Sixti V, kalendis februarii anno praedictae incarnationis 1590, super dictarum ecclesiarum fructibus pro tempore, quo illarum sedes vacaverint, aliasque si quae sint, super his editas litteras apostolicas, harum omnium et singularum tenores circa praemissa pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, in aliquo immutare, infringere seu revocare, sed eadem in suo robore et statu quoad haec salvas, illaesas et illibatas adhuc permanere declaramus, volumus atque sancimus.

Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod omnes et singuli supradicti, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes, seu habere praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae vel dignitatis, seu alias specifica et individua mentione et expressione digni existant, iisdem praemissis non consenserint, nec ad ea vocati seu auditi fuerint, tametsi suorum indultorum, vel privilegiorum vigore consentire, seu vocari et audiri semel vel pluries quoquo modo debuissent, aut ex alia quantumvis iuridica et privilegiata caussa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, ullo unquam tempore de surreptionis, vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel interesse habentium consensus, alioque quolibet etiam quantumvis magno, ac formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari nullatenus posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque et quomodocumque spectabit, inviolabiliter observari. Sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caussarum palatii apostolici auditores, sacrae Romanae ecclesiae. camerarium, et cardinales etiam de latere legatos, necnon camerae praefatae thesaurarium generalem et praesidentes clericos, praefatumque in dicto regno nuncium et collectorem, aliosque quoscumque qualibet auctoritate, praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicare et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus praemissis et quatenus opus sit de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis et piae memoriae Symmaci, Pauli II, Pauli IV, aliorumque Romanorum pontificum praedecessorum nostrorum de rebus ecclesiae non alienandis et alienatis recuperandis, ac praefati Pii IV de gratiis qualecumque interesse dictae camerae concernentibus, intra certum inibi expressum tempus exhibendis et registrandis, ita ut easdem praesentes litteras ibidem exhiberi et registrari nunquam necesse sit, aliisque quibuscumque apostolicis et in provincialibus et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum praefatarum ac nunciaturae Neapolis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis alia firmitate roboratis statutis, decretis, usibus, stilis et consuetudinibus, privilegiis quoque et indultis, ac litteris apostolicis sub quibusvis tenoribus et formis, cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et irritantibus, aliisque decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ac alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac etiam pluries confirmatis, innovatis et approbatis. Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus, pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum harum serie specialiter, expresse, plenissime et amplissime derogamus et derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum exemptionis, liberationis, voluntatum, mandatorum, permissionis, indulti, concessionum, onerationis, moderationis, reformationis, reductionis, decreti, inhibitionis, declarationis, sanctionis et derogationis infringere, seu ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud Sanctam Mariam Maiorem, anno incarnationis dominicae 1693, 3 kalendas februarii, pontificatus nostri anno III.

B. cardinalis prodatarius.
I. F. cardinalis Albanus.

Visa de curia, I. Sacripantes.

(Loco † plumbi.) D. Ciampinus.

Registrata in secretaria brevium.

Anno a nativitate domini nostri Iesu Christi 1694, indictione secunda, die vero ultima ianuarii, pontificatus autem ssmi in Christo patris et domini nostri domini Innocentii divina providentia papae XII anno III, supradicta constitutio affixa et publicata fuit ad valvas ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis, basilicae principis apostolorum et cancellariae apostolicae, in acie Campi Florae, ac in aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Marcum Aurelium Pellicciam, eiusdem ssmi domini nostri papae cursorem. Thomas Orlandus, cursorum magister.

A

XXI. Donarii exemplar Innocentio XII dicati pro ademptis spoliis.

Neapolitani regni sublimia templorum tecta aeternum quatiat alleluia. Ne deinceps nuda sint, pastorum spoliis ditavit Innocentius XII pontifex optimus maximus, instante provinciali Beneventano concilio celebrato mense aprili anno 1693. Divino certe consilio factum! Pseudo Clemens VII his adinventis spoliis Urbanum VI Neapolitanum pontificem maximum spoliare nisus est. Innocentius XII Neapolitanus, spoliorum abolitione concivis memoriam et nationalium ecclesiarum inopiam decore vestivit. Tanto hierarchae beneficentissimo hoc in marmore novum trophaei genus non ex ademptis, sed ex remissis spoliis fr. Vincemtius Maria, ordinis Praedicatorum, cardinalis Ursinus, metropolita, ac ceteri duodeviginti Samnitium provinciae pontifices erexerunt, anno ab orbe redempto 1694.

B

XXII. Catalogo de' padri del concilio provinciale Beneventano dell' anno 1693.

Chiama a concilio i padri il primo *Orsino,*
seguita *Labonia* Monte-marano,
Sangro eliggente vescovo Trojano
siede d' Alife a *Lazara* vicino.
Matta di San Severo ha' l Telesino
seco de' *Belli* e *Punzi* l' Ascolano,
il *Cerasi* Bovin, *Giannon* Bojano
lasciaro, e *Catalano* il suo Larino.
Morelli Lucerin, l' Arianense *Bonilla*,
e appresso il Termulan *Pitiro,*
el' ultimo fu *Cianci* Guardiense.
Di Vulturara, e di Trivico il giro,
d' Avvelin, Triventino, ed Agatense.
Gravina, Minervin, Biseglia Empiro.
Majorini seguiro di San Guglielmo
il general divoto, san *Lupo*
ed *Alberon* ch' ebbero il voto.

C

XXIII. Taxa fori metropolitani Beneventani, et curiarum episcopalium eiusdem provinciae.

Ad formam taxarum eiusdem curiae metropolitanae, editarum per clarae memoriae cardinalem Arigonium archiepiscopum, anno Domini 1610, et felicis recordationis Ioannem Baptistam Foppam, pariter archiepiscopum, praevia revisione, ac examine facto a particulari congregatione, deputata de ordine sanctissimi, confirmatarum et approbatarum a sacra congregatione episcoporum et regularium, sub die 13 martii 1653.

Plenius tamen et per ordinem digesta ab emo et revmo in Christo patre et domino domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Ursino, archiepiscopo metropolita.

D

De mandato concilii provincialis, et ab eodem confirmata, mediante decreto conciliari, lato in III sessione, sub die 16 aprilis 1693 [1].

XXIV. Methodus totius actionis.

Quae praecessit, comitata et subsequuta est concilium provinciale, celebratum diebus 11, 13 et 16 mensis aprilis 1693, in sancta metropolitana ecclesia Beneventana, emi et revmi in Christo patris ac domini domini fr. Vincentii Mariae, ordinis Praedicatorum, miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbyteri cardinalis Ursini, archiepiscopi metropolitae, iussu edita.

[1] Hanc taxam omittimus quatenus ad rem conciliariam nihil facientem.

CAPUT I.

De iis, quae celebrationem concilii antecedunt.

§ I. *De publicatione et indictione concilii.*

1. Concilii provincialis publicatio in die Epiphaniae inter cetera festa, tam in metropolitana quam in cathedralibus provinciae, et aliis ecclesiis subiectis.

2. Litterae indictionis ad 18 patres comprovinciales, cum edicto et litteris credentialibus ad eosdem.

3. Delatio dictarum litterarum per deputatos, eorumque instructiones.

4. Litterae invitatoriae ad cathedralium capitula per cursores concilii deferendae, eorumque instructiones.

5. Notificatio per edictum omnibus, qui de iure vel consuetudine accedere tenentur.

6. Publica documenta metropolitae transmitti debent de huiusmodi litteris et notificationibus acceptis.

7. Per duos vel saltem unum mensem ante diem concilii, affixio schedulae manu cancellarii subscriptae, ac diei eiusdem indictivae ad valvas ecclesiae metropolitanae.

8. Edicta per civitatem et dioecesim, quibus et concilii tempus significatur, et publicae instituuntur supplicationes ac preces.

9. Item collecta de Spiritu sancto quotidie in missa; et eiusdem missa solemnis in omnibus V feriis usque ad concilii consummationem.

10. Praemonitio cleri, et aliorum qui interesse debent per praefectos ecclesiasticae disciplinae.

11. Tribus proximis dominicis ante concilium, in metropolitana per concionatorem, et in parochialibus per parochos populus excitetur, ut pie oret et sacramenta frequentet.

12. Congregatio privata praeparationis concilii per metropolitam, ut infra § seq.

13. Processio conciliaris solemnis indicatur universo clero saeculari et regulari.

14. Festivus campanarum sonus praecipitur omnibus ecclesiis civitatis sub vespera ante celebrationem concilii, et in ipsa die usque ad ingressum metropolitae et patrum ad ecclesiam.

15. Pridie tandem diei concilii, prae foribus aulae conciliaris archiepiscopii et ecclesiae metropolitanae, duae affiguntur tabellae, quarum una publicas indicit congregationes; altera celebrationem concilii in crastinum notificat.

§ II. *De congregatione praeparationis concilii habenda per metropolitam.*

1. Metropolita cum aliis, quos voluerit, ad aulam congregationum.

2. Item caeremoniarius et notarii.

3. Oratio *Adsumus* per metropolitam stantem, genuflectentibus omnibus.

4. Deputantur sequentes concilii officiales et ministri; iudices excusationum; iudices querelarum et controversiarum; promotores concilii; magister caeremoniarum cum sociis; secretarii duo; notarii duo; ostiarii; cursores et nuncii concilii.

5. Exhibentur et considerantur methodus praesens, tabellae et dispositio congregationum conciliarium, et consessus.

6. Eliguntur duo ex canonicis subdiaconis pro associatione patrum advenientium ad publicas congregationes.

7. Familiae tandem et hospitia singulorum patrum distincte et nominatim describuntur cum eorum praefectis.

§ III. *De ordine, quo recipi debent patres comprovinciales ad concilium accedentes.*

1. Proximus comprovincialis patris adventus per nuncium significetur.

2. Vicarius generalis cum uno ex protonotariis de familia metropolitae obviam eat per duo vel tria milliaria.

3. Ad aliquem conventum extra moenia eum ducat.

4. Comprovincialis pater ibidem se componit et induit, scilicet mantello cum manicis pendentibus supra breviorem vestem et mozzetta.

5. Eodem comitatu procedit ad metropolitanam ecclesiam, populo interim per viam occurrenti benedicens, ex concessione metropolitae.

6. Capitulum et clerus dictae metropolitanae ecclesiae ei ad valvas occurrunt.

7. Quatuor vero canonici cum clericis haec agunt, quando in choro divinae persolvuntur preces.

8. Comprovincialis aspergit se et circumstantes.

9. Accedit ad altare ssm̃i sacramenti, et deinde ad altare maius, praecedentibus clericis, et canonicis subsequentibus.

10. Interim pulsantur campanae et etiam organa, nisi divina celebrentur.

11. Absolutis orationibus super genuflexorio ibidem parato cum tapete et pulvinaribus, ab iisdem comitatur usque ad aulam Sancti Barbati, ut ad metropolitam accedat.

12. In aditu aulae maioris archiepiscopii, et supradictae Sancti Barbati per metropolitae familiares ad archiepiscopium ducitur.

13. In fine aulae maioris humaniter excipitur a metropolita, et ad interiores aedes ducitur.

14. Ad suum tandem hospitium comitatur.

§ IV. *De congregatione, quae privatim a patribus haberi debet.*

1. Metropolita cum mozzetta ad aulam solitae congregationis.

2. Item patres cum rocchettis, et mozzettis eodem accedunt.

3. Oratio *Adsumus* per metropolitam, qua finita omnes sedent.

4. Primo distribuuntur materiae a patribus discutiendae, singulas singulis assignando cum suis theologis et canonistis.

5. Secundo proponitur ordo servandus in principio concilii, progressu et fine.

6. Caeremoniarius exhibet praesentem methodum et alias tabellas.

7. His a patribus approbatis, omnes genuflectunt.

8. Gratiarum actio in fine per metropolitam.

9. Omnium discessus.

§ V. *De prima congregatione publica a patribus habenda ante concilii sessionem, hora pomeridiana.*

1. Publicarum congregationum dispositio consessus.

2. Accessus metropolitae et patrum hoc ordine: familiarium et domesticorum patrum et metropolitae comitatus; procuratores capitulorum cathedralium provinciae cum eorum insignibus; procuratores patrum legitime absentium, habitus ecclesiasticos et chorales gerentes; promotores, secretarii et notarii; mazzerius; cruciferarius cum cruce; metropolita cum mozzetta et stola rubea; canonici diaconi cum habitu canonicali metropolitam hinc inde comitantes; patres ordine suarum promotionum, cum rocchetto et mozzetta, et caudatario, usque ad dissolutionem concilii; duo canonici subdiaconi dictos patres comitantes, et excipientes quando sigillatim veniunt.

3. Omnes in consessu sedebunt ordine quo infra: procuratores capitulorum cathedralium; procuratores patrum in sedilibus contra solium metropolitae, his vero primum occupantibus locum; promotores iuxta parietem solii, in sinistra parte; secretarii inter parietem dexterum solii et patrum sedilia, servato competenti recessu; notarii contra dictos secretarios; cruciferarius cum cruce in medio areae; metropolita cum suis diaconis in propria sede pontificali; patres in sedibus cameralibus hinc inde rectam lineam facientibus; duo canonici subdiaconi iuxta parietem solii in dextera parte.

4. Oratio *Adsumus* per metropolitam, patribus stantibus, ceteris genuflectentibus.

5. Concio ad patres ianuis clausis.

6. Promotores cum caeremoniario ad metropolitam et patres;

7. Exhibent instrumentum suae deputationis.

8. Item instant pro inchoatione concilii, et sua petunt loca.

9. Notarii et unus ex secretariis ad metropolitam et patres pro votorum rogatione.

10. Iterum ad metropolitam pro relatione.

11. Lectio decreti de initio concilii, et fores aperiuntur.

12. Secretarius statim, de mandato metropolitae, alta voce dicit reverendis dominis: Si quis vestrum, qui ad hanc sanctam synodum aliquid referre velit, datur ei libera facultas dicendi.

Eadem dicuntur vulgari idiomate per notarium.

13. Mora aliqua adhibita, vocantur omnes distincte et ordinatim pro audientia hoc ordine:

14. Procuratores episcoporum his verbis: Accedant procuratores revm̃orum episcoporum absentium, qui volunt audiri.

15. Per primum diaconum introducuntur hac formula adhibita: Em̃e et revm̃e pater et domine, adsunt procuratores revm̃orum episcoporum N. N. etc. absentium, qui habent quod ad hanc sanctam synodum referant.

16. Singuli accedunt ad metropolitam, et exhibent suae procurationis instrumenta.

17. Procuratores capitulorum deinde vocabuntur his verbis: Accedant procuratores capitulorum, qui volunt audiri.

18. Per eumdem diaconum introducuntur dicendo: Em̃e et revm̃e pater et domine, adsunt procuratoros capitulorum N. N. etc., qui volunt audiri.

19. Singuli accedunt et sua procuratoria exhibent.

20. Vocantur canonici sic: Accedant canonici, qui volunt audiri; et si qui adsunt, praesentantur et audiuntur.

21. Vocantur parochi iisdem verbis, mutatis mutandis.

22. Vocantur clerici, ut supra.

23. Vocantur laici his verbis: Accedant laici et alii quicumque volunt audiri.

24. His expeditis, iussu metropolitae omnes excluduntur, qui admitti non debent, per secretarium dicentem: reverendi domini, exeant omnes praeter procuratores revm̃orum episcoporum et capitulorum.

25. Ianuae iterum clauduntur.

26. Promotores cum caeremoniario ad metropolitam.

27. Protestatio eorumdem, ut non admittantur procuratores, nisi ex benignitate et gratia; et quin prius constet de sufficienti mandato.

28. Iidem ad propria loca.

29. Interim notarii cum secretario ad metropolitam et patres pro votorum rogatione.

30. Votum, si placeat, ut admittantur, et recognoscantur mandata per iudices deputatos.

31. Ad metropolitam pro relatione.

32. Interrogatio metropolitae patribus facienda, an sciant abesse aliquem, qui voti decisivi ius vel privilegium habeat?

33. Responsio patrum.

34. Secretarius, de mandato metropolitae, legit instantias et decreta primae sessionis una cum catalogo ministrorum concilii.

35. Rogantur vota patrum his verbis: Revm̃i patres, decreta et alia modo lecta placentne vobis?

36. Secretarius cum notariis ad patres pro responsione.

37. Metropolitano refertur.

38. Secretarius, de mandato eiusdem, dicit: Decreta modo lecta placuerunt patribus (si fuerunt approbata); de eorum ergo assensu illa statuimus, ut lecta sunt.

39. Gratiarum actio in fine per metropolitam.

40. Ianuae aperiuntur.

41. Omnes ordine, quo venerant, discedunt.

§ VI. *De aliis publicis congregationibus subsequentibus ad patrum arbitrium.*

1. Accessus, vocatio et admissio, ut supra § antecedenti.

2. Relatio caussarum, si adsint. Discussio earum et vota patrum.

3. Decreta metropolitae de consensu patrum, et publicatio eorum per secretarium.

4. Lectio instantiarum et decretorum secundae vel tertiae sessionis, respective per secretarium modo quo supra, § antecedenti.

CAPUT II.

De prima sessione concilii provincialis.

§ I. *De solemni ac generali processione usque ad missam pontificalem.*

1. Summo mane, patres ad ecclesiam pro missis celebrandis.

2. Communio familiarium eorumdem inter ipsas.

3. Campanarum sonus festivus metropolitanae et aliarum ecclesiarum civitatis.

4. Laicorum confraternitates, regulares civitatis, universus clerus saecularis in metropolitanam.

5. Interim in secretario recitantur horae diurnae cum missa post tertiam sine cantu per mansionarios.

6. Patres ad metropolitam.

7. Canonici item cum toto clero.

8. Metropolita cum patribus et canonicis, ut supra, ad cappellam sui archiepiscopii.

9. Post solitam aspersionem et orationem, ad faldistorium cum diaconis assistentibus.

10. Omnes sedent tectis capitibus.

11. Canonici ad aulam proximiorem pro paramentis, et diaconus et subdiaconus pro missa mox celebranda accipiunt paramenta missalia, manipulis exceptis.

12. Alii omnes parandi in aedibus deputatis.

13. Interim distribuuntur paramenta pro metropolita et patribus.

14. Processioni principium datur per confraternitates, ordine quo infra num. 21.

15. Metropolita, recedentibus diaconis assistentibus, qui eunt ad capienda sua paramenta convenientia, per manus diaconi et subdiaconi iam paratorum, accipit superpelliceum, amictum, albam, cingulum, crucem pectoralem, stolam et pluviale rubeum, pectorale, mitram pretiosam et pastorale.

16. Patres similiter per suos cappellanos, amictus supra rocchettum, pluvialia et mitras auriphrygiatas.

17. Abbates pariter eadem paramenta cum mitris, quae tamen erunt lineae.

18. His tandem paratis, diaconi assistentes de more (recedentibus diacono et subdiacono de missa), ad metropolitam.

19. Ministratur incensum, accedente archidiacono, qui statim recedit; et ultimus canonicus pro praeintonatione.

20. *Veni creator Spiritus,* per eumdem stantem ante medium altaris sine mitra, et genuflectentem ad reliquos primos versiculos; omnibus interim, detectis capitibus, genuflectentibus.

21. Processio conciliaris ad ecclesiam Sanctae Mariae Pacis, hoc ordine:

Duo mazzerii; confraternitates laicorum, singulae cum earum labaris, crucibus, cappellanis, clericis et mazzeriis, psalterium beatae Mariae virginis clara voce recitantes; regulares omnes civitatis sub eorum crucibus, singuli preces iuxta tabellam decantantes et quatuor eorumdem directores clerici; crux capituli metropolitani per subdiaconum paratum sine candelabris; clerici seminarii cum eorum directore et tabellis precum; clerici omnes dioecesis iuxta eorum gradum et ordines cum duobus directoribus et tabellis precum; clerici omnes civitatis eo modo, quo numero antecedenti; subdiaconi et diaconi dioecesis; subdiaconi et diaconi civitatis cum eorum directore et tabellis precum; presbyteri omnes dioecesis cum quatuor directoribus et tabellis, preces inter se per classes distributi, decantantes; presbyteri civitatis; oeconomi ecclesiarum parochialium dioecesis cum stolis rubeis et eorum directores cum tabellis; rectores ecclesiarum parochialium dioecesis modo quo supra, numero antecedenti. Subsequi deberent archipresbyteri dioecesis; quia vero parantur, incedunt post crucem, ut infra. Mansionarii ecclesiae metropolitanae cum eorum tabellis; notarii concilii; secretarii eiusdem; mazzerius metropolitae cum duobus scutiferis; thuriferarius cum thuribulo; crux archiepiscopalis per cruciferum paratum inter ceroferarios; archipresbyteri provinciae, si adsint, induti ut infra; archipresbyteri dioecesis cum pluvialibus, directoribus et tabellis, per varias classes decantantes; quinque collegia dioecesis cum tunicellis, dalmaticis, planetis et pluvialibus respective cum eorum directoribus et tabellis; duo collegia civitatis cum paramentis ut supra; promotores synodales cum pluvialibus; procuratores capitulorum cathedralium cum pluvialibus, directoribus et tabellis; procuratores abbatum cum pluvialibus; procuratores patrum comprovincialium absentium, ordine suorum principalium cum pluvialibus; abbates dioecesis usum mitrae habentes, cum pluvialibus et mitris lineis albis, directoribus et tabellis; abbates regulares parati ut supra; canonici metropolitanae ecclesiae parati, ordine eorum, cum directoribus mansionariis et tabellis; patres parati iuxta eorum ordinationem, cum duobus cappellanis, caudatario et directoribus cum tabellis; minister paratus cum pastorali; metropolita paratus ut supra, inter diaconos assistentes paratos; ministri eiusdem parati; vicarius generalis; protonotarii et alii praelati, si adsint; reliqui de populo psalterium beatae Mariae virginis decantantes cum eorum directoribus.

22. In ecclesia Sanctae Mariae Pacis cantantur antiphonae et versiculi, ut in tabella per cantores, et orationes per metropolitam, archidiacono librum sustinente.

23. Patres et canonici tantum stabunt post eum in varios semicirculos distributi.

24. Resumendi deinde psalmi, et iisdem proceditur ad ecclesiam metropolitanam.

25. In metropolitanam ingressis, confraternitates hinc inde se disponunt cum eorum labaris et crucibus.

26. Eorum prorsus modo regulares.

27. Clerici dioecesis et civitatis sua petunt loca in conciliari sessione, secundum eorum ordinem praescriptum a caeremoniario.

28. Subdiaconus, relicta cruce ad credentiam, archipresbyteri provinciae et dioecesis, collegia omnia et procuratores cathedralium, abbatum et episcoporum ad sacristias pro dimissione paramentorum et deinde in propriis locis in consessu.

29. Cruciferarius metropolitae, promotores, abbates saeculares et regulares, canonici, patres et metropolita cum suis ministris paratis ad presbyterium et chorum respective et in propriis locis sedent.

30. Dimissio regularium et confraternitatum, si placet, petita venia.

§ II. *De missa pontificali de Spiritu sancto per metropolitam celebranda.*

1. Sedentibus omnibus, subdiaconus missae cum acolythis et scutifero ad credentiam pro sandaliis, ac deinde cum debitis reverentiis ad metropolitam.

2. Archidiaconus cum ministris de libris et bugia ad eumdem.

3. Metropolita accipit sandalia de more; ministris tantum stantibus.

4. Subdiaconus cum aliis ad credentiam et deinde prope altare.

5. Absolutis consuetis psalmis metropolita surgens legit versiculos et orationes.

6. Interim distribuuntur paramenta missalia pontificalia.

7. Metropolita lavat manus; interim episcopi sedent cum mitris, ceteri vero stant, vel genuflectunt pro eorum gradu et dignitate.

8. Archidiaconus accedit inter canonicos.

9. Diaconus et subdiaconus et ministri cum paramentis ad metropolitam, non recedentibus diaconis assistentibus.

10. Stantibus omnibus, praeter patres, deponit pluviale etc. et accipit paramenta pro missa cum pallio.

11. Archidiaconus redit, recedentibus diacono et subdiacono, qui manipulos capiunt in propriis locis.

12. Ministratio incensi, omnibus interim sedentibus.

13. Metropolita procedit ad altare pro missa celebranda.

14. Cum mitra salutat patres, qui eidem cum mitris correspondent et postea eas deponunt.

15. Confessio fit per patres inter se de more, et eadem fit ab omnibus stantibus vel genuflexis, ut supra.

16. Incensato altari, metropolita accipit mitram et idem patres faciunt; et post salutationem sedent.

17. Dum deponit mitram apud sedem pro introitu missae, ipsi pariter deponunt.

18. *Kyrie* etc. et *Gloria* recitantur ab omnibus iuxta regulas chorales; sic etiam suo tempore *Credo, Sanctus* et *Agnus Dei.*

19. Capellani patrum sedent ad pedes eorum, vel post ipsos, iuxta capacitatem loci.

20. Unica dicitur oratio.

21. Diaconis et subdiaconis pro suis muneribus transeuntibus patres non assurgunt; abbates vero stantes cum mitris, ceteri detectis capitibus et stantes eos salutant.

22. Epistola cantatur de more, cum osculo manus in fine.

23. Ad versiculum *Veni sancte Spiritus,* post epistolam metropolita in propria sede, patres et abbates in locis suis cum mitris genuflectunt; reliqui detecto capite.

24. Evangelium in ambone, stantibus omnibus detecto capite, quousque metropolita recitaverit symbolum et ad versiculum *Incarnatus* etc. omnes genuflectunt unico genu.

25. Dum cantatur in choro dictus versiculus metropolita, patres et abbates cum mitris, canonici metropolitanae et cathedralium sine biretis profunde se inclinant, collegia et alii omnes detectis capitibus assurgunt et genuflectunt utroque genu.

26. Post offertorium et manuum lotionem, metropolita ad altare eo modo, quo dictum est supra num. 14, deinde patres, depositis mitris, stant vel genuflectunt respective usque ad finem missae.

27. Incensato altari et metropolita, omnes incensantur, ut sequitur.

Per diaconum: patres omnes triplici ductu; archidiaconus cum diaconis assistentibus duplici; canonici omnes parati; abbates mitrati; vicarius generalis et alii protonotarii. Per unum ex caeremoniariis: diaconus evangelii; procuratores patrum absentium, abbatum et capitulorum; promotores; mansionarii unico ductu; collegia urbana et foranea unico; reliqui sine mora.

28. Ad *Agnus Dei* etc. metropolita dat pacis osculum archidiacono et aliis assistentibus et ministris sacris.

29. Archidiaconus defert pacem omnibus, qui primum obtinent locum in incensatione iuxta regulas chorales.

30. Caeremoniarius vero omnibus secundi ordinis, ut supra a num. 7 usque ad finem, si fieri potest.

31. Communio generalis cleri, communicandis tantum genuflexis.

32. Non datur in fine benedictio, nec publicantur indulgentiae.

33. Metropolita apud altare deponit pallium et apud sedem planetam per diaconum et subdiaconum etc., et accipit pluviale cum mitra per diaconos assistentes, sedentibus interim patribus tantum cum mitris.

34. Deponit sandalia et non lavat manus, accedentibus solitis ministris.

35. Diaconi et subdiaconus inter canonicos et cum manipulis, quando sunt ministraturi.

§ III. *De primo accessu ad consessum, ac primae conciliaris sessionis celebratione.*

1. Proceditur ad consessum synodalem ordine sequenti: notarii concilii cum uno ex caeremoniarum magistris; secretarii; mazzerius; cruciferarius metropolitae cum cruce sine candelabris, cui dictus metropolita et patres stantes cum mitris se inclinant; promotores; abbates, mitras manibus gestantes; canonici metropolitanae omnes parati; patres cum mitris, facta prius altari et metropolitae reverentia, incipiendo a iunioribus; metropolita inter diaconos assistentes; vicarius generalis et alii protonotarii, si qui sunt.

2. Omnes petunt sua loca, metropolita excepto, qui sedet in faldistorio in plano ecclesiae, sedentibus omnibus.

3. Diaconus a dextris, *Orate,* et omnes, etiam metropolita, episcopi et abbates, cum mitris, orant genuflexi.

4. Ultimus canonicus subdiaconus ad metropolitam pro praeintonatione antiphonae sequentis.

5. Antiphona *Exaudi* genibus flexis, sine mitra.

6. Psalmus *Salvum me fac,* ut in tabella alternatim per clerum urbanum et foraneum, et interim omnes sedent tectis capitibus.

7. Dum repetitur antiphona in fine, omnes detecto capite surgunt.

8. Orationes *Adsumus* etc., *Omnipotens* etc., ministrante archidiacono.

9. Metropolita et episcopi sedent et mitras accipiunt; abbates pariter suas et genuflectunt; aliis etiam genuflectentibus.

10. Litaniae a cantoribus post metropolitanum versus cornu epistolae genuflexis.

11. Benedictio concilii per metropolitam tantum stantem.

12. Absolutis litaniis omnes surgunt, ac detectis capitibus manent.

13. *Oremus,* sine *Flectamus genua,* quia tempus paschale, et oratio *Da quaesumus* etc. per metropolitam.

14. Metropolita cum patribus sedens accipit mitram; deinde surgens, ac mutuis habitis salutationibus cum iisdem, ut alias, sedet in plano altaris.

15. Diaconus evangelii ad eumdem pro osculo manus, deinde ante altare pro *Munda cor meum* etc.

16. Archidiaconus cum thuriferario et ministratur incensum, et archidiaconus non recedit.

17. Item diaconus cum subdiacono, ceroferariis et thuriferario pro benedictione; stantibus tantum ministris cum assistentibus.

18. Evangelium in ambone cum osculo et thure in fine ad metropolitam, recedente deinde archidiacono.

19. Interim diaconus et subdiaconus depositis manipulis inter canonicos accedunt.

20. Ultimus canonicus, ut supra, pro praeintonatione sequenti.

21. *Veni creator Spiritus,* omnibus genuflectentibus et stantibus, ut supra § I, num. 20.

22. *Extra omnes* per ostiarios, et omnes sedent tectis capitibus.

23. Portae ecclesiae clauduntur.

24. Concio metropolitae ad patres in proprio ambone cum septem diaconibus paratis.

25. Secretarius cum caeremoniario ad metropolitam.

26. Idem cum decreto ad ambonem.

27. Decretum *De inchoanda synodo* per secretarium stantem sine bireto et statim recedentem.

28. Alter secretarius cum notariis ad patres et sigillatim ipsorum votum exquirunt.

29. Dicto ab omnibus *Placet,* si ipsis videbitur, secretarius cum notariis pro votorum relatione ad metropolitam.

30. Metropolita clara voce dicit: „Decretum placuit omnibus patribus. Itaque, decernimus primae provincialis nostrae synodi initium fieri et iam factum esse.“

31. Secretarius cum notariis ad propria loca.

32. Primus secretarius cum caeremoniario pro aliis decretis ad metropolitam et iterum accedit ad ambonem.

33. Stans nudo capite, legit introductionem, reliqua sedens et cooperto capite: *De ratione vivendi in synodo etc.; de ministris synodalibus; de praeiudicio non afferendo; de non discedendo.*

34. Deinde, bireto dimisso et stans, immediate subiungit: „Revm̃i patres, placent ne vobis haec decreta?“ et petit locum suum.

35. Alter secretarius et notarii ad singulos patres pro exquirendo consensu.

36. Dicto ab omnibus *Placet,* si ita videbitur, iidem ad metropolitam pro relatione, deinde ad propria loca.

37. Metropolita clara voce dicit: „Decreta placuerunt; ideo agendae sunt Deo gratiae.“

38. Patres respondebunt: *Deo gratias.*

39. Promotores et primus secretarius cum caeremoniario ad metropolitam.

40. Instant pro vocatione patrum et aliorum, qui huic concilio interesse debent.

41. Metropolita: „Ita decernimus et mandamus.“

42. Secretarius ad ambonem, promotores ad propria loca.

43. Decretum *De vocatione patrum* et aliorum ut supra.

44. Secretarius recedit.

45. Vocatio per notarios concilii.

46. Promotores cum caeremoniario ad metropolitam.

47. Instant contra absentes.

48. Metropolita: *Admittimus et committimus.*

49. Idem promotores cum secretario.

50. Instant pro indictione secundae sessionis.

51. Metropolita: „Habeatur revm̃orum patrum sententia.“

52. Secretarius ad ambonem, promotores ad propria loca.

53. Indicit secundam sessionem et patres rogat stans sine bireto.

54. Alter secretarius cum notariis ad patres pro exquirendo consensu.

55. Dicto per omnes *Placet,* iidem ad metropolitam pro relatione, deinde ad propria loca.

56. Primus secretarius ad metropolitam pro decreto, deinde ad ambonem.

57. Decretum indictionis sessionis, et recedit.

58. Promotores et notarii ante metropolitam et patres.

59. Instant pro rogitu actorum.

60. Primus ex notariis dicit: Conficiam, et publicat instrumentum.

61. Aperitio ecclesiae.

62. Diaconus dicit *Orate,* genuflectunt omnes et oratio mentalis.

63. Metropolita, patres et abbates genuflectunt cum mitris.

64. Benedictio solemnis in fine, stantibus patribus, abbatibus sine mitris, canonicis et protonotariis; reliqui genuflectunt.

65. Pulsantur organa.

66. Omnes parati, ut venerant, recedunt.

67. Metropolita deponit sacras vestes in sua sede et cappam reassumit.

68. Patres et canonici idem faciunt in propriis locis.

69. Omnes discedunt comitantes metropolitam.

70. Clerus totus modeste recedit e consessu, et ad sacristias deputatas accedit pro ecclesiasticarum vestium dimissione.

CAPUT III.

De secunda sessione concilii provincialis.

§ I. *De accessu ad ecclesiam metropolitanam usque ad missam inclusive.*

1. Festivus sonus campanarum in metropolitana.

2. Horae minores diurnae cum missa post tertiam sine cantu per mansionarios.

3. Patres missas persolvunt et deinde ad metropolitam.

4. Universus clerus in metropolitana.

5. Tres canonici ministraturi episcopo comprovinciali celebranti missam solemnem pro presbytero, diacono et subdiacono, ad sacristiam interiorem pro paramentis cum suis ministris.

6. Episcopus celebrans comitatur a quatuor canonicis et clericis ad dictum locum, et accipit paramenta de more.

7. Canonici et clerus metropolitanae ecclesiae ad archiepiscopum, ceteri ad congressum synodalem.

8. Metropolita cum cappa comitatus a patribus cum rocchettis et mozzettis, et canonicis, ut alias ad secretarium.

9. Patres ad dexteram metropolitae stabunt vel sedebunt, et canonici e regione.

10. Metropolita ad propriam sedem, et accipit paramenta, ut infra: amictum, albam, cingulum, crucem pectoralem, stolam et pluviale rubei coloris, pectorale et mitram pretiosam cum pastorali.

11. Processionali ritu procedit ad capellam ssm̃i sacramenti, deinde ad altare maius.

12. Interim episcopus celebrans, ministrato incenso, accedit ad altare maius cum ministris, praecedentibus thuriferario et ceroferariis, et sedet in faldistorio ibidem parato.

13. Ad metropolitam et ceteros patres ingredientes in presbyterium tantum assurgens cum mitra eos salutat, canonicos vero sedens.

14. Deposita deinde mitra, accedit ad sinistram metropolitae assurgentis ab oratione, et cum eo facit solitam confessionem; patres idem in suis locis.

15. Ascendit ad altare et metropolita ad sedem, ubi ministrat incensum.

16. Thurificato altari de more, episcopus cum mitra stans in cornu epistolae incensatur triplici ductu, deinde metropolita.

17. Ad faldistorium progrediens, prosequitur missam de more usque ad offertorium inclusive.

18. Subdiaconus post epistolam et diaconus ante evangelium osculatur manus metropolitae, a quo recipit benedictionem ad evangelium; et in fine osculatur librum et incensatur.

19. Episcopus, lotis manibus post offertorium, cum mitra, factis debitis reverentiis, procedit ad altare, ubi prosequitur missam. Incensatio, ut in superiori sessione.

20. Osculum pacis dat presbytero assistenti metropolitae, deinde suo (qui pacem defert patribus et choro) diacono et subdiacono.

21. Interim distribuuntur paramenta pro patribus, canonicis et abbatibus, promotores et ministri cum crucifero parantur in sacristia.

22. Diaconus et subdiaconus cantaturi evangelium, ut infra, pariter in sacristia.

23. In fine missae non datur benedictio, nec publicantur indulgentiae.

24. Episcopus celebrans cum debitis reverentiis redit in secretarium, ubi deponit paramenta missalia et accipiens pluviale, suo tempore accedit inter patres ad sessionem.

25. Patres omnes per capellanos parantur in propriis locis; sic etiam canonici et abbates.

26. Duo canonici diaconi parati ad metropolitam, recedentibus primis pro paramentis.

27. Promotores, ministri et cruciferarius iam parati in presbyterium et chorum respective.

28. Duo primi diaconi iterum ad metropolitam et alii inter canonicos.

29. Proceditur ad consessum, ut in prima sessione et sedent.

§ II. *De ipsa secunda sessione usque ad finem.*

1. *Orate,* per diaconum assistentem.

2. Omnes genuflectunt, etiam metropolita, in plano ecclesiae, patres et abbates cum mitris.

3. Ultimus canonicus subdiaconus ad metropolitam, ut in prima sessione.

4. Antiphona *Propitius,* per metropolitam genuflexum sine mitra.

5. Patres et abbates suas etiam deponunt.

6. Psalmus *Deus venerunt gentes* etc. per cantores, omnibus surgentibus et sedentibus cooperto capite.

7. Repetita antiphona, surgunt omnes et metropolita stans sine mitra, sicut et alii, versus altare dicit, ministrante archidiacono, *Oremus, Nostrorum tibi* etc., *Oremus, Mentibus nostris* etc., *Oremus,* sine Flectamus genua, *Deus qui nos* etc.

8. Metropolita in plano altaris, ut in sessione prima.

9. Proceditur ad evangelium de more.

10. Ultimus subdiaconus ad metropolitam pro praeintonatione, ut sequitur, omnibus interea genuflectentibus.

11. *Veni creator Spiritus* etc.

12. *Extra omnes* per ostiarios, et omnes sedent tectis capitibus.

13. Portae ecclesiae clauduntur.

14. Concio de ambone archiepiscopi per unum ex patribus.

15. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

16. Instant pro fidei professione.

17. Metropolita: *„Ita decernimus et mandamus."*

18. Secretarius ad ambonem, promotores ad propria loca.

19. Decretum *De fidei professione* a patribus facienda.

20. Secretarius iterum ad locum suum.

21. Interim metropolita deposita mitra et genuflexus versus altare clara voce, et tactis evangeliis professionem fidei emittit; omnibus, detectis capitibus, stantibus.

22. Metropolita deinde sedet, accepta mitra et librum evangeliorum tenens; omnes patres hac prima vice ad fidei professionem accedunt.

23. Depositis mitris eum salutant et genuflexi professionem emittunt, uno legente, audientibus aliis.

24. In fine singuli tangunt et deosculantur evangelia, brevissimam formulam recitantes et ad sua redeunt loca.

25. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

26. Instant pro lectione decretorum.

27. Metropolita: *„Ita decernimus et mandamus."*

28. Secretarius acceptis reverenter decretis ad ambonem; promotores ad propria loca.

29. Lectio decretorum in totum vel in partem, iuxta temporis opportunitatem.

30. Proponuntur patribus per haec verba: „Em̃e et revm̃e pater et domine, revm̃i patres placentne haec omnia vobis?" et recedit.

31. Alter secretarius cum notariis ad metropolitam et patres pro exquirendo eorum consensu.

32. Dicto per omnes *Placet,* si ita videbitur, iidem ad metropolitam pro votorum relatione et sua petunt loca.

33. Metropolita clara voce dicit haec, vel alia opportuna verba: „Decreta placuerunt omnibus; ideo agendae sunt Deo gratiae."

34. Patres respondebunt: *Deo gratias.*

35. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

36. Instant pro indictione III sessionis.

37. Metropolita: „Habeatur revm̃orum patrum sententia."

38. Secretarius ad ambonem, promotores ad propria loca.

39. Indicit tertiam sessionem et patres rogat sine bireto.

40. Alter secretarius cum notariis ad patres pro exquirendo consensu.

41. Dicto per omnes *Placet,* iidem ad metro- A politam pro relatione, deinde ad propria loca.

42. Primus secretarius ad metropolitam pro decreto, deinde ad ambonem.

43. Decretum indictionis futurae sessionis et recedit.

44. Promotores cum notariis ante metropolitam et patres.

45. Instant pro rogitu actorum.

46. Primus ex notariis dicit: *„Conficiam,"* et publicat instrumentum.

47. Aperitio ecclesiae.

48. Diaconus dicit: *Orate,* et omnibus orantibus, ut in praecedenti sessione, fit oratio mentalis.

49. Benedictio solemnis in fine.

50. Omnes parati, ut venerant, recedunt.

51. Metropolita deponit sacras vestes in sua sede et accipit cappam.

52. Patres, canonici et abbates idem faciunt in B suis locis.

53. Omnes discedunt comitantes metropolitam.

54. Clerus totus modeste recedit a consessu pro depositione vestium choralium.

CAPUT IV.

De tertia et ultima sessione in duabus sessionibus continuatis distributa.

§ 1. *De iis omnibus, quae facienda sunt de mane.*

1. Serventur omnia supra exposita cap. 3, § 1, per totum.

2. *Orate* per diaconum assistentem et omnes genuflectunt, ut in aliis sessionibus.

3. Ultimus canonicus subdiaconus ad metropolitam.

4. Ant. *Exaudi nos Domine* etc. per metropolitam genuflexum in plano ecclesiae sine mitra.

5. Patres et abbates suas etiam deponunt.

6. Psalmus *Salvum me fac Deus* etc. per cantores, C omnibus surgentibus et sedentibus tecto capite.

7. Repetita antiphona, surgunt omnes et metropolita stans sine mitra, sicut et alii, versus altare dicit, ministrante archidiacono, *Oremus, Ad te Domine* etc. *Oremus, Omnipotens* etc. *Oremus,* sine Flectamus genua, *Deus, qui populis tuis* etc.

8. Metropolita in plano altaris sedet, ut in praecedentibus sessionibus.

9. Proceditur ad evangelium de more.

10. Ultimus subdiaconus ad metropolitam pro praeintonatione, ut sequitur.

11. *Veni creator Spiritus* etc.

12. *Extra omnes* per ostiarios, et omnes sedent tectis capitibus.

13. Portae ecclesiae clauduntur.

14. Concio de ambone archiepiscopi per unum ex patribus.

15. Promotores cum secretario et caeremoniario D ad metropolitam.

16. Instant pro continuatione lectionis decretorum.

17. Metropolita: *„Ita decernimus et mandamus."*

18. Secretarius, acceptis reverenter decretis, ad ambonem, promotores ad propria loca.

19. Lectio decretorum.

20. Proponuntur patribus per haec verba: „Eme et revme pater et domine, revmi patres placent ne haec omnia vobis?" et recedit.

21. Alter secretarius cum notariis ad metropolitam et patres pro exquirendo consensu.

22. Dicto per omnes *Placet,* si ita videbitur, iidem ad metropolitam pro relatione et deinde in propriis locis.

23. Metropolita clara voce dicit haec, vel alia opportuna verba: „Decreta placuerunt omnibus; ideo agendae sunt Deo gratiae."

24. Patres respondebunt: *Deo gratias.*

25. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

26. Instant pro delectu testium synodalium.

27. Metropolita: *„Ita decernimus et eligimus."*

28. Secretarius ad ambonem; promotores ad propria loca.

29. Decretum promulgationis testium synodalium.

30. Nominatio et vocatio eorumdem, vel eius loco.

31. Ostensio schedulae sigillo obsignatae cum eorum nominibus.

32. Item secretarius dicit: „Testes synodales, qui modo nominati sunt, si qui adsunt, ordine ad emum et revmum metropolitam accedant, iuraturi se sincere expleturos muneris sui partes" et recedit.

33. Interim archidiaconus et ceroferarii cum sanctis reliquiis ad metropolitam, qui cum patribus, B abbatibus retenta mitra, et aliis de clero, detecto capite, stantibus debitam eis praebent reverentiam; deinde sedens eas accipit, sedentibus omnibus.

34. Accessus testium ad eumdem, qui genuflexi iurant iuxta formulam expositam.

35. Eo modo, quo venerant, reportantur reliquiae.

36. Omittuntur omnia in quinque signatis numeris adnotata, si nominatio fiat per ostensionem schedulae.

37. Secretarius deinde ad ambonem pro sequenti decreto.

38. Decretum *De iureiurando praestando ab absentibus.*

39. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

40. Instant pro continuatione sessionis eodem die post vesperas.

41. Metropolita: „Habeatur sententia revmorum patrum."

42. Secretarius ad ambonem; promotores ad propria loca.

43. Idem stans sine bireto dicit: „Revmi patres, cum omnia, quae in hac sessione rite peragenda sunt, prae temporis brevitate hodie mane absolvi non possint, placet ne vobis hanc ipsam sessionem continuari hodie post vesperas?"

44. Patres respondebunt, *Placet,* si ipsis videbitur.

45. Secretarius ad metropolitam pro decreto, deinde redit ad ambonem.

46. Decretum *continuationis sessionis.*

47. Secretarius recedit.

48. Promotores cum caeremoniario ad metropolitam.

49. Instant contra absentes.

50. Metropolita: „Admittimus, committimus et iubemus."

51. Item promotores et notarii.

52. Instant pro rogitu actorum.

53. Unus ex notariis dicit: *„Conficiam,"* et publicat instrumentum.

54. Secretarius de mandato metropolitae ad ambonem.

55. Decretum *de discessu,* et recedit.

56. Organa pulsantur.

57. Metropolita manu benedicit clerum.

58. Ad propriam sedem deponit paramenta cum aliis patribus et canonicis etc.

59. Cum solo clero metropolitano et patribus redit ad archiepiscopium.

60. Ceteri modeste recedunt.

§ II. *De iis omnibus, quae facienda sunt a prandio pro continuatione tertiae sessionis.*

1. Hora competenti a prandio, post sonum festivum campanarum in metropolitana.

2. Tres canonici, qui missae inservierunt, ad A sacristiam pro pluvialibus; deinde, praecedentibus acolythis, procedunt ad altare et in propriis locis sedent.

3. Canonici et clerici omnes metropolitanae ad archiepiscopium; reliqui in consessu synodali.

4. Interim unus ex patribus in faldistorio apud altare, et paramenta pro vesperis desumit.

5. Metropolita solito comitatu cum cantoribus et canonicis ad ecclesiam cum cappa et post solitas orationes ad sedem.

6. Cantantur vesperae alternatim a clero urbano et foraneo.

7. Antiphonae ante psalmos, praeter primam, intonantur a canonicis de more.

8. Capitulum dicitur per unum ex cantoribus.

9. Dum cantatur antiphona ad *Magnificat*, episcopus sedens ministrat incensum.

10. Ad *Magnificat* procedit cum debitis reve- B rentiis ad altare, quod thurificat.

11. In cornu epistolae, accepta mitra, thurificatur per suum presbyterum assistentem et denuo ad faldistorium, ubi stat sine mitra.

12. Metropolita per presbyterum assistentem thurificatur; deinde per canonicum subdiaconum patres canonici, et alii per caeremoniarium.

13. Interim distribuuntur paramenta pro metropolita, patribus, canonicis et abbatibus.

14. Promotores, ministri et cruciferarius ad sacristiam pro paramentis; deinde redeunt.

15. Absolutis vesperis non datur benedictio, et episcopus recedit in secretarium.

16. Metropolita, patres, canonici et abbates parantur, ut alias pro sessione.

17. Procedunt omnes ad consessum.

18. *Orate* per diaconum assistentem, omnibus genuflectentibus. C

19. Metropolita stans in plano ecclesiae sine mitra dicit, ministrante archidiacono, *Adsumus* etc.

20. Sedet in plano altaris.

21. *Extra omnes* per ostiarios.

22. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

23. Instant pro subscriptione concilii.

24. Metropolita: „Monemus, praecipimus et fieri mandamus."

25. Secretarius ad ambonem cum decretis; promotores ad propria loca.

26. Decretum *De subscribendo*, et secretarius recedit.

27. Notarii prope altare maius a parte evangelii.

28. Metropolita et aliii patres successive ad altare, et super eo in cornu evangelii decreta subscribunt, et ad propria loca redeunt.

29. Promotores cum secretario et caeremoniario D ad metropolitam.

30. Instant pro indictione futuri concilii.

31. Metropolita: „Ita decernimus et mandamus."

32. Secretarius accepto decreto ad ambonem, promotores ad propria loca.

33. Indictio concilii provincialis futuri.

34. Promotores cum secretario et caeremoniario ad metropolitam.

35. Instant pro fine concilio imponendo.

36. Metropolita: „Ita decernimus et mandamus, si ita revm̃is patribus placeat."

37. Secretarius ad ambonem; promotores ad propria loca.

38. Rogatio patrum his verbis: „Em̃e et revm̃e pater et domine et revm̃i patres, placet ne vobis ad Dei omnipotentis laudem huius provincialis synodi finem iam fieri?" et recedit.

39. Alter secretarius cum notariis ad metropolitam et patres pro exquirendo consensu.

40. Dicto ab omnibus *Placet*, si ipsis videbitur, iidem ad metropolitam pro relatione.

41. Metropolita clara voce dicit: „Placuit omnibus patribus; itaque decernimus huic provinciali synodo nostrae finem fieri et iam factum esse."

42. Primus secretarius cum caeremoniario, accepto decreto a metropolita, ad ambonem.

43. Publicat decretum *De fine synodo imponendo*, et recedit.

44. Promotores et notarii ad metropolitam et patres.

45. Instant ultimo pro rogitu actorum.

46. Unus ex notariis dicit: „*Conficiam*," et publicat instrumentum; et redeunt ad propria loca.

47. Affigitur edictum contra contumaces.

48. Oratio gratulatoria ad patres.

49. Aperitio ecclesiae.

50. Qui sunt parandi, ut in prima processione, parentur in sacristiis assignatis.

51. Processio, ut in prima sessione, cap. 2, § 1.

52. Subdiaconus ad metropolitam pro praeintonatione, ut sequitur.

53. Hymnus *Te Deum*, quem clerus item per classes distributus cantabit.

54. Pergit processio ad ecclesiam Sanctae Mariae Gratiarum: ibi cantatur antiphona et versiculus, ut in tabella, per cantores et oratio per metropolitam, archidiacono librum sustinente.

55. Patres et canonici tantum stabunt post eum in varios semicirculos distributi.

56. In regressu cantantur psalmi, ut in tabella.

57. In metropolitanam ingressi, in suis sacristiis relinquunt paramenta, qui acceperunt, ut in num. 50, et redeunt ad propria loca.

58. Omnibus in suis locis compositis, ac stantibus et patribus sine mitris, metropolita versus altare, ministrante archidiacono, dicit orationem *Nulla est Domine*.

59. Diaconus dicit: *Orate* et oratio mentalis.

60. Finita oratione mentali, acclamationes in ambone per unum ex patribus, qui omnes stabunt cum mitris facie versa ad synodum.

61. Expletis acclamationibus, omnes patres ordine eorum ad metropolitam pro osculo pacis, stantes cum mitris.

62. Benedictio solemnis in fine.

63. Archidiaconus publicat indulgentias plenarias concessas a ssm̃o domino papa Innocentio XII.

64. *Recedamus in pace* per primum diaconum assistentem.

65. Et omnes: *In nomine Christi, amen.*

66. Metropolita cum patribus, canonicis et aliis deponit sacras vestes.

67. A toto consessu comitatur ad archiepiscopium.

CAPUT V.

De missa pro defunctis pontificibus huius provinciae.

Die 15 aprilis, metropolita cantavit missam de requiem pro omnibus pontificibus provinciae defunctis, et quatuor ex patribus cum eodem metropolita fecerunt absolutionem, prout in pontificali Romano.

1693 aprilis 20. — SYNODUS DIOECESANA SUANENSIS.

Synodus dioecesana Suanensis (Soana) in Italia, celebrata in civitate Scantiani, die 20 aprilis 1693, sub Dominico Maria della Ciaja, episcopo Suanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Constitutiones 1707, titulus supra col. 529.

1693 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 23 aprilis 1693, sub Petro Daniele Huet, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux pour le diocèse d'Avranches, lus et publiés dans le synode tenu à Avranches, le 23 avril M.DC.XCIII, et imprimés par l'ordre de monseigneur l'évêque. *[Insigne.]* A Caen, chez Jean Chevalier, imprimeur de roy & de l'université

Sine anno (1693), in-8°, 4 f. - 119 p. — Paris, Saint-Sulpice; Rouen, M. Pelay.

2) Bessin, *Concilia Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 344-67.

1693 iunii 13-6. — SYNODUS DIOECESANA BRUGENSIS.

Synodus dioecesana Brugensis in Belgio, celebrata a die 13 ad diem 16 iunii 1693, sub Guillelmo Bassery, episcopo Brugensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuta dioecesis Brugensis, per illustrissimum ac reverendissimum dominum Guilielmum Bassery, ejusdem dioecesis XIII episcopum, perpetuum ac hereditarium Flandriae cancellarium, ordinata, et jussu illustrissimi ac reuerendissimi domini Joannis Roberti Caimo, XVI Brugensis episcopi, perpetui ac hereditarii Flandriae cancellarii, cum novis statutis distincto charactere exaratis, denuo edita. Brugis, typis viduae Francisci Beernaerts, typographi illustrissimi domini episcopi.

Sine anno (1765), in-8°, 72 p. — Gand, université.

2) Statvta dioecesis Brugensis, per reverendissimum dominum Guillelmum Bassery, ejusdem dioecesis episcopum, perpetuum ac haereditarium Flandriae cancellarium, ordinata, cum antiquis synodalibus statutis adjectis. Brugis, typis Gregorii Clouwet, 1693.

[Partis II titulus:] Decreta et statvta primae synodi dioecesanae Brugensis, praesidente reverendissimo in Christo patre ac domino d. Remigio Driutio, episcopo Brugensi secundo, celebratae, die xiii februarii & tribus diebus sequentibus, anno a nativitate redemptoris nostri Jesu Christi millesimo quingentesimo septuagesimo primo, quibus additae sunt litterae indictionis & convocationis ejusdem synodi dioecesanae, necnon summarium actorum in eadem synodo; denuo impressa. Brugis, typis Gregorii Clouwet, typographi iurati, 1693.

In-8° minori, 2 partes, 4 f. (praefatio) - 76 p. - 1 f. - 32 p. — Gand, université; Roma, Saint-Julien des Belges.

Parte I, p. 43-55, ecclesiae dioecesis Brugensis.

P. 62: „Lecta et publicata in congregatione decanorum christianitatis, praesidente Guilielmo Bassery, episcopo Brugensi, in palatio episcopali, 16 iunii 1693."

Parte II, p. 8-31, decreta synodi Brugensis, praesidente Remigio Driutio, episcopo Brugensi, celebratae 13 februarii et tribus diebus subsequentibus 1571.

3) Decreta et statuta primae synodi dioecesanae Brugensis, praesidente reverendissimo in Christo patre ac domino d. Remigio Driutio, episcopo Brugensi secundo, celebratae die xiij februarij & tribus diebus sequentibus, anno a nativitate redemptoris nostri Iesv Christi millesimo quingentesimo septuagesimo primo, quibus additae sunt litterae indictionis & convocationis ejusdem synodi dioecesanae, necnon summarium actorum in eadem synodo.

[Sequuntur duo opuscula cum peculiaribus titulis, quorum unum sic se habet:] Decreta primae synodi dioecesanae Brugensis necnon antiqua statuta ejusdem dioecesis cum novis statutis distincto charactere exaratis, denuo edita; iis adduntur instructiones pro confessariis & concionatoribus ac alia plurimum utilia. *[Insigne.]* Brugis, typis viduae Francisci Bernaerts, typographi illustrissimi domini episcopi.

[Titulus partis IV:] Statuta dioecesis Brugensis, per illustrissimum et reverendissimum dominum Guilielmum Bassery, ejusdem dioecesis XIII episcopum, perpetuum ac haereditarium Flandriae cancellarium, ordinata, et jussu illustrissimi ac reuerendissimi domini Joannis Roberti Caimo, XVI Brugensis episcopi, perpetui ac hereditarii Flandriae cancellarii, cum novis statutis distincto charactere exaratis, denuo edita. Brugis, typis viduae Francisci Bernaerts, typographi illustrissimi domini episcopi.

Sine anno (1765), in-8°, 4 partes, 72 p., 8 f. („reglement" id est ordinatio extra synodum), 32 p. („Placaert" id est ordinationes extra synodum), 55 p. — Paris, Bibl. nat. B 6896; Paris, Saint-Sulpice.

Parte I, pag. 71: „Lecta et publicata fuerunt haec statuta in congregatione decanorum christianitatis, praesidente reverendissimo domino d. Guilielmo Bassery, episcopo Brugensi ... Brugis, in palatio episcopali, die 16 iunii 1693."

Pag. 72: „Eadem statuta cum adiunctis novis ... lecta et publicata fuerunt coram illustrissimo ac reverendissimo domino d. Ioanne Roberto Caimo, praesentibus ... archidiacono et archipresbytero necnon christianitatis decanis specialiter ad hoc convocatis ... Brugis, in palatio, anno 1765."

4) Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1775, *titulus supra col.* 385), X, 188-212.

5) Statuta, (1854, *titulus supra col.* 150, n. 3), p. IV-VIII.

1693 iunii 30-iulii 2. — SYNODUS DIOECESANA CAESENATENSIS.

Synodus dioecesana Caesenatensis in Italia, celebrata diebus 30 iunii 1 et 2 iulii 1693, sub Ioanne Casimiro Denhoff, episcopo Caesenatensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodus dioecesana Caesenatensis, eminentiss. ac reverendiss. d. d. Jo. Casimiro s. R. e. card. Denhoff, episcopo Caesenaten., in ecclesia cathedrali, sub diebus XXX junii & I ac II julii celebrata anno a reparata salute MDCXCIII, Innocentio XII rem christianam feliciter moderante. Caesenae, M.DC.XCV, apud Petrum-Paulum Receputum, episc. typograph.

In-8°, 8 f. - 486 p. — Bologna, università; Chartres, ville; Le Mans, ville; Lucca, governativa; Nice, ville; Novara, seminario; Orvieto, civica; Paris, Bibl. nat. B 2011; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Piacenza, civica; Roma, Saint-Louis des Français; Roma, Vaticana.

2) Synodus dioecesana Caesenatensis, eminentiss. ac reverendiss. d. d. Jo. Casimiro s. R. e. card. Denhoff, episcopo Caesenaten., in ecclesia cathedrali, sub diebus XXX junii & I ac II julii celebrata, anno a reparata salute MDCXCIII, Inno-

centio XII rem christianam feliciter moderante; cum additionibus illustriss. et reverendiss. d. d. Francisco ex comitibus Aguselli, ss. d. n. Pii papae VI Caesen. p. o. m. feliciter regnantis, praelati domestici, ejusque solio assistentis, ibidem propositis in dioecesana synodo habita diebus XVI, XVII & XVIII junii anno Domini MDCCLXXVII. Caesenae, MDCCLXXIX, typis Gregorii Blasinii, sub signo Palladis.

In-4°, xij-312 p. — Roma, bibliop. Bocca.

1693 iulii 9. — SYNODUS DIOECESANA CROTONENSIS.

Synodus dioecesana Crotonensis in Italia, celebrata die 9 iulii 1693, sub Marco de Rama, episcopo Crotonensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodales constitutiones et decreta, ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Leonardo Todisco Grande, Vigiliarum patricio, sacrae theologiae doctore, episcopo Crotonen., nunc primum edita et emanata in dioecesana synodo celebrata prima die junii et duabus sequentibus anni 1845. *[Insigne.]* Neapoli, ex typographia Tramateriana, MDCCCXLVI.

In-8°, III-75 p.-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 23722.

In opere mentio habetur synodi Crotonensis celebratae die 9 iulii 1693.

1693 septembris 22. — SYNODUS DIOECESANA VENETENSIS.

Synodus dioecesana Venetensis in Gallia, celebrata die 22 septembris 1693, sub Francisco d'Argouges, episcopo Venetensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux dv diocese de Vennes, publiez dans le synode general tenu à Vennes le 22 septembre 1693, par monseigneur l'illustrissime et reverendissime François d'Argovges, eveque de Vennes. *[Insigne.]* A Vennes, chez la veuve de Pierre Doriou, imprimeur de mondit seigneur & du college, M.DC.XCIII.

In-8° maiori, 3 f. (praefatio)-244 p. — Tou-

louse, ville.

2) Ordonnances synodales du diocese de Vannes, publiées dans le synode général tenu à Vannes, le 22 septembre 1693, par monseigneur l'illustr.me et reverend.me Fr. d'Argouges, évêque de Vannes; seconde edition. *[Insigne.]* A Vannes, chez Jacques de Heuqueville, imprimeur & libraire de monseigneur l'évêque & du clergé, proche S. Pierre, vis-à-vis la porte du palais, à l'enseigne de la Trinité, 1695, avec privilege du roy.

In-12°, 4 f.-359 p.-12 f. (index). — Besançon, ville.

1693 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 7 octobris 1693, sub Henrico Feydeau de Brou, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes de l'église d'Amiens, (1848-9, *titulus supra col.* 441), II, 28-31.

1693 octobris 25. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA VIII.

Synodus dioecesana Beneventana VIII in Italia, celebrata diebus 25 octobris 1693, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Octava dioecesana synodvs s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentissimo & reverendiss. in Christo patre & domino f. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Xisti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 25 octobris anno Domini MDCXCIII. *[Insigne.]* Beneventi, M.DCXCIII, e typographia archiepiscopali.

In-4°, 4 fsn. — Paris, Bibl. nat. B 2485.

2) Synodus dioecesana Beneventana VIII anni 1693, editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1698.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedic.*, (1721), II, 816.

1693 novembris 1. — SYNODUS DIOECESANA CEPHALUDENSIS.

Synodus dioecesana Cephaludensis in Italia, celebrata die 1 novembris 1693, sub Matthaeo Orlandi, episcopo Cephaludensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab ill. ac rev. domino f. d. Matthaeo Orlando, praeclarissimi ordinis de Monte Carmelo magistro olim ac priore generali, nunc vero episcopo Cephaludensis *(sic)* regisque consiliario pro hac cathedrali totaque dioecesi componenda, ex selectioribus summorum pontificum decretis, concilijs generalibus alijsque sacrorum canonum institutis excerptae, ab incarnato Verbo anno M.DC.XCIII, die vero prima nouembris. *[Insigne.]* Panormi, typis Agostini Epiro, M.DC.XCIV, superiorum permissu.

In-4°, 1 f.-110 p. — Milano, Ambrosiana.

1693 decembris 13-1694 ianuarii 4. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus extraordinarius cleri Gallicani, habitus a die 13 decembris 1693 ad diem 4 ianuarii 1694.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) A nosseigneurs les archevêques et évêques et autres députés composant l'assemblée générale du clergé de France qui se tient a Paris, le 14 décembre 1693. *[Signatum:]* Horry.

Sine loco nec anno (1693), in-4°. — Paris, Bibl. nat. Ln^{27} 9871. — Ipse non vidi.

2) Procez verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue extraordinairement à Paris, au couvent des Augustins, en l'année mil six cent quatre-vingt-treize, monsieur l'abbé de Bourlemont, agent du clergé, secrétaire. A Paris, chez François Muguet, premier imprimeur du roy, du clergé de France & de M. l'archevêque, ruë de la Harpe, aux trois Rois, M.DCXCVI, avec privilege du roy.

In-folio, 79 p. — Le Mans, ville; Toulouse, ville.

3) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2, et 271, n. 11), t. VI, col. 1-74, et append. col. 1-30.

1693. — SYNODUS DIOECESANA CARNOTENSIS.

Synodus dioecesana Carnotensis in Gallia, celebrata anno 1693, sub Paulo Gaudet des Marais, episcopo Carnotensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Statuta, (1742, *titulus supra col.* 349).

1693. — STATUTA DIOECESIS LODOVENSIS SIVE LUTEVENSIS.

Statuta dioecesis Lodovensis sive Lutevensis in Gallia, edita anno 1693, sub Iacobo Antonio de Phelypeaux, episcopo Lodovensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime Jacques Antoine de Phelypeaux, evesque & seigneur de Lodeve, comte de Montbrun, conseiller du roy en ses conseils. *[Insigne.]* De l'imprimerie de Jean Martel, imprimeur ordinaire du roy, des estats généraux de la province de Languedoc & de monseigneur l'evesque de Lodeve, à Montpellier, M.DC.XCIII.

In-4°, 40 p. — Montpellier, séminaire.

Haec statuta edita sunt forte extra synodum.

1693. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1693, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Acta (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1693. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1693, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1694 martii 8-11. — SYNODUS DIOECESANA QUEBECENSIS.

Synodus dioecesana Quebecensis in Canada, celebrata in civitate Ville-Marie, a die 8 ad diem 11 martii 1694, sub Ioanne Baptista de La Croix Chevrière de Saint-Valier, episcopo Quebecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts, (1703, *titulus supra col.* 531, n. 1), col. 43-53.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:
2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 176.

1694 martii 22. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 22 martii 1694, sub Frederico Christiano de Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:
Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 214-5.

1694 aprilis 25-7. — SYNODUS PRAEPOSITURAE PISCIENSIS.

Synodus ecclesiae praepositurae Pisciensis in Italia, celebrata diebus 25, 26 et 27 aprilis 1694, sub Benedicto Falconcini, praeposito Pisciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et constitutiones synodales eccl. praepositvrae Piscien., habitae a reverendissimo domino d. Benedicto Falconcini, patritio Volaterrano, equite divi Stephani, j. u. c., & olim in alma Pisarum universitate juris canonici professore ordinario, ejusdem ecclesiae Pisciensis praeposito et loci ordinario, die xxv, xxvj & xxvij aprilis MDCXCIV. *[Insigne.]* Florentiae, apud Petrum Matini, praepositurae Piscien. typograph., superiorum permissu.

Sine anno, (1694), in-4°, viij-176 p. — Lucca, governativa; Firenze, Bibl. naz.

1694 aprilis 27. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI STEPHANI CADOMENSIS.

Synodus abbatiae Sancti Stephani Cadomensis in Gallia, celebrata die 27 aprilis 1694.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts et reglements faits & arrétez dans le synode tenu dans la grande abbaye de Caen, le 27 avril 1674 *(manu correctum: 1694),* pour les sieurs curez, prêtres & autres ecclesiastiques dependans de l'exemption de ladite abbaye.

Sine loco nec anno (Cadomi, 1694), in-4°, 2 fsn. — Caen, ville.

In fine, subsignatum: F. Mathieu Gilbert, grand vicaire-né; Mallouin official; Hardy secretaire.

1694 maii 10-2. — SYNODUS DIOECESANA CREMONENSIS.

Synodus dioecesana Cremonensis in Italia, celebrata diebus 10, 11 et 12 maii 1694, sub Ludovico Septala, episcopo Cremonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta et acta edita & promulgata in synodo dioecesana Cremonensi, quam illustrissimus & reuerendisssimus d. d. Lvdovicvs Septala, Dei & s, sedis apostolicae gratia episcopus Cremonensis & comes &c., habuit diebus 10, 11 & 12 maij anni 1694. *[Insigne.]* Cremonae, 1695, ex typographia fratrum de Zannis, prope ecclesiam S. Fatij.

In-4°, 2 f.-159 p. — Milano, Ambrosiana.

P. 43-159, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1694 maii 24-5. — SYNODUS DIOECESANA VITERBIENSIS.

Synodus dioecesana Viterbiensis in Italia, celebrata diebus 24 et 25 maii 1694, sub Urbano Sacchetti, episcopo Viterbiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones editae ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Vrbano card. Sacchetto, episcopo Viterbien. ac Tuscanen., in dioecesana synodo celebrata in ecclesia cathedrali Viterbien., dominica secunda post Pentecosten & feria sequenti, diebus nempe xxiv & xxv maij anno Domini M.DC.XCIV. *[Insigne.]* Romae, ex typographia reu. cam. apost., M.DC.XCIV, svperiorvm permissv.

In-4°, 14 f.-136 p.-1 f. — Lucca, governativa.

1694 maii 30-iunii 1. — SYNODUS DIOECESANA NEAPOLITANA.

Synodus dioecesana Neapolitana in Italia, celebrata diebus 30 et 31 maii et 1 iunii 1694, sub Iacobo Cantelmi, archiepiscopo Neapolitano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana ab eminentiss. et reverendiss. dom. d. Jacobo, tit. SS. Petri et Marcellini s. R. e. presbytero cardinali Cantelmo, archiepiscopo Neapolitano, in metropolitana ecclesia Neapolis celebrata, dominica Pentecostes ac duobus insequentibus festis, 30 & 31 maji & 1 iunii anno Domini M.DC.XCIV, Innocentio XII pontifice maximo. Romae, ex typographia rev. camerae apostolicae, 1694.

In-4°, 326 p.-2 f. (index). — Bologna, università; Firenze, Bibl. naz.; Paris, Bibl. nat. B 2129; Paris, Sainte-Geneviève; Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

1694 iunii 28. — STATUTA DIOECESIS PICTAVIENSIS.

Statuta dioecesis Pictaviensis in Gallia, edita die 28 iunii 1694, sub Francisco Ignatio de Baglion de Saillant, episcopo Pictaviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur François-Ignace de Baglion de Saillant, evesque de Poitiers. *[Insigne.]* A Poitiers, par Iean Fleuriau, imprimeur du roy & de monseigneur l'illustrissime & reverendissime evêque, avec privilege.

Sine anno, (1694), in-8°, 36 p. — Grenoble, ville.

P. 21, haec decreta edita sunt, extra synodum, sub data: Pictavis, die 28 iunii 1694.

1694 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA IX.

Synodus dioecesana Beneventana IX in Italia, celebrata die 24 augusti 1694, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Nona dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. et reverendiss. in Christo et domino p. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Vrsino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno Domini MDCXCIV. Beneventi, MDCXCIV, e typographia archiepiscopali.

In-4°, 49 p.-3 f. (index). — Roma, bibliopola Bocca.

2) Synodus dioecesana IX Beneventana anni 1694; editio secunda. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1698.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1694 augusti 30. — SYNODUS DIOECESANA FAVENTINA.

Synodus dioecesana Faventina in Italia, celebrata diebus 30 augusti et sequentibus 1694, sub Ioanne Francisco Nigroni, episcopo Faventino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Faventina synodus, celebrata ab eminentiss. ac reverendiss. S. Caesarei diacono card. Nigrono, episcopo Faventiae, atque oculis eminentissimi ac reverendiss. cardinalium Carpinei, Casanatae et Marescotti sac. congreg. concilii Tridentini luminum, illustrata, regnante sanctiss. d. n. Innocentio papa XII. Romae, MDCXCV, typis Joannis Jacobi Komarek Boëmi, prope SS. Vincentium & Anastasium in Trivio, superiorum permissu.

In-12°, 150 p.-1 f. (errata). — Bologna, università; Genova, urbana; Lucca, governativa; Roma, Vittorio Emanuele.

1694 septembris 15. — SYNODUS DIOECESANA CHELMENSIS.

Synodus dioecesana Chelmensis in Polonia, celebrata Crasnostaviae, die 15 septembris 1694, sub Stanislao Swięcicki, episcopo Chelmensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodynski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae,* (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 7: „1694, synodus dioecesana Chelmensis, sub Stanislao Swięcicki, Crasnostaviae, die 15 septembris celebrata."

1694 octobris 10. — SYNODUS DIOECESANA MONASTERIENSIS.

Synodus dioecesana Monasteriensis in Germania, celebrata die 10 octobris 1694, sub Frederico Christiano von Plettenberg-Lenhausen, episcopo Monasteriensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 215-6.

1694 octobris 13-4. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS I.

Synodus dioecesana Aquensis I in Gallia, celebrata diebus 13 et 14 octobris 1694, sub Daniele de Cosnac, archiepiscopo Aquensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales de monseigneur l'illustrissime Daniel de Cosnac, archevesque d'Aix, publiées dans son premier synode diocezain, le 13 octobre 1694. A Aix, par la veuve de Charles David et Antoine David, imprimeur du roy, du clergé et de la ville, 1694.

In-4°, 73 p. — Genova, università; Lyon, ville; Marseille, ville.

In fine: „Donné à Aix, dans notre palais archiepiscopal, le 14 octobre 1694."

2) Idem opus. — In-8°. — Aix, bibl. de M. Arbaud. — Ipse non vidi.

1694 octobris 19. — SYNODUS DIOECESANA PISTORIENSIS.

Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia, celebrata die 19 octobris 1694, sub Leone Strozza, episcopo Pistoriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi dioecesanae Pistoriensis, habitae in eccl. cath., XIV kal. nov. MDCXCIV, ab illustriss. et reverendiss. d. d. Leone Strozza, episcopo Pistoriensi et Pratensi. *[Insigne.]* Pistorii, ex nova officina Stephani Gatti, impress. episc., de sup. lic.

Sine anno, (1694), in-4°, 6 f. (praefatio, oratio synodalis, index) - 133 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

P. 63-133, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1694. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1694, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1694. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1694, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1694. — SYNODUS DIOECESANA TURRITANA.

Synodus dioecesana Turritana in Sardinia, celebrata anno 1694, sub Ioanne Morillo Velardo, archiepiscopo Turritano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones, (1877, *titulus supra col.* 208, n. 2).

P. 242, Ioannes Morillo Velarde, (archiepiscopus Turritanus), anno 1694, synodum dioecesanam coegit, quae inedita mansit, cuiusque fragmenta in Turritani capituli archivio asservantur.

1694. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia, celebrata anno 1694, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471).

1695 ianuarii 3. — STATUTA DIOECESIS SAGIENSIS.

Statuta dioecesis Sagiensis (Séez) in Gallia, edita die 3 ianuarii 1695, sub Mathurino Savary, episcopo Sagiensi.

Hae constitutiones collectae fuerunt ex diversis synodis celebratis sub hoc episcopo, inter annos 1682 et 1694, et exstant in opere cui titulus:

Bessin, *Concil. Rotom.*, (1717, *titulus supra col.* 251, n. 5), II, 454-60.

1695 martii 21. — SYNODUS DIOECESANA AESINA II.

Synodus dioecesana Aesina II in Italia, celebrata die 21 martii 1695, sub Petro Matthaeo Petrucci, episcopo Aesino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Secvnda dioocesana Aesina synodvs, ab eminentiss. ac reverendiss. d. d. Petro Matthaeo, s. R. e. card. Petrvccio, episcopo Aesino, in sva cathedrali ecclesia celebrata, anno M.DC.XCV. *[Insigne.]* Maceratae, typis haeredum Pannelli & Angeli Antonij Monticelli, dd. superiorum permissu, 1695.

In-4°, 6 f. (convocatio, index, errata) - 143 p. — Marseille, ville; Roma, Vaticana.

P. 33, haec synodus celebrata est die 21 martii 1695.

P. 2, mentio synodi Aesinae, celebratae a Laurentio Cybo, episcopo, anno 1678.

P. 35-143, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1695 aprilis 14. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 14 aprilis 1695, sub Petro Daniele Huet, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Supplément des statuts synodaux du diocèse d'Avranches, leu et publié dans le synode tenu à Avranches, le 14 avril M.DC.XCV et imprimés par l'ordre de monseigneur l'évêque. *[Insigne.]* A Caen, chez Jean Cavelier, imprimeur du roy & de l'université.

Sine anno (1695), in-8°, 2 f.-15 p. — Paris, Saint-Sulpice.

1695 aprilis 17-8. — SYNODUS DIOECESANA AMPURIENSIS.

Synodus dioecesana Ampuriensis in Sardinia, celebrata diebus 17 et 18 aprilis 1695, sub Michaele Villa, episcopo Ampuriensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones synodales del obispado de Ampvrias y Civita, ordenadas por el illustrissimo y reverendissimo señor don Migvel Villa, obispo de Ampurias y Civita, abbad de las abbadices de S. Maria de Tergo, S. Miguel de Plano, S. Pancracis, de Nursis, S. Nicolas de Silanos, prior de S. Bonifacio de Sasser, y del consejo de su magestad etc., publicadas en la iglesia cathedral de S. Antonio abbad de la ciudad de Castillo Aragones, à los 17 y 18 de abril del año 1695. En Roma, MDCXCVIII, por Iuan Iago Komarek, con facultad de los superiores.

In-4°, 4 f.-131 p. — Roma, Vaticana.

1695 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA AUTISSIODORENSIS.

Synodus dioecesana Autissiodorensis in Gallia, celebrata die 4 maii 1695, sub Andrea Colbert, episcopo Autissiodorensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Recüeil des ordonnances synodales de monseigneur l'illustrissime et reverendissime messire André Colbert, évêque d'Auxerre, conseiller du roy en ses conseils &c., publiées dans le synode tenu à Auxerre, le 4 may mil six cens quatre-vingt quinze. *[Insigne.]* A Auxerre, chez François Garnier, imprimeur du roy, de monseigneur l'évêque & de la ville, M.DC.XCIX.

In-8°, 256 p. — Grenoble, ville; Le Mans, ville; Nevers, évêché; Paris, Bibl. nat. B 5532.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Ordonnances synodales de monseigneur l'illustrissime et révérendissime évêque d'Auxerre, publiées dans le synode tenu au palais episcopal d'Auxerre, les 18 & 19 juin 1738, & homologuées au parlement par arrets de la cour des 3 mai & 5 septembre 1741. A Paris, de l'imprimerie de Philippe-Nicolas Lottin, imprimeur libraire, rue S. Jacques, à la Vérité, M.DCC.XLII.

In-4°, XXVIII-270 p. — Lyon, ville; Paris, Saint-Sulpice; Sens, séminaire.

Initio, adest epistola Caroli de Thubières de Caylus, episcopi Autissiodorensis, sub data: Autissiodori, 7 ianuarii 1742, in qua mentio exstat constitutionum ab Andrea Colbert, episcopo Autissiodorensi, conditarum in synodo celebrata die 4 maii 1695.

3) Ordonnances synodales de monseigneur l'illustrissime et révérendissime évêque d'Auxerre, publiées dans le synode tenu, au palais episcopal d'Auxerre, les 18 & 19 juin 1738, & homologuées au parlement par arrêts de la cour des 3 mai & 5 septembre 1741. Seconde édition. *[Insigne.]* A Auxerre, chez François Fournier, imprimeur-libraire de monseigneur l'évêque & du clergé, M.DCC.LIII.

In-12°, 448 p. — Paris, Saint-Sulpice.

P. 194-445, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 9: „Nous avions dans ce diocèse des ordonnances synodales ... ouvrage dû au zele de M. Nicolas Colbert; M. André Colbert qui lui succéda eut soin de les recueillir et d'en faire un corps auquel il ajouta divers reglemens, et il les publia dans son synode du 4 mai 1695."

1695 maii 21-augusti 13. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri Gallicani, habitus in civitate Sancti-Germani in Laya, a die 21 maii ad diem 13 augusti 1695.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Rapport de l'agent du clergé, en l'assemblée de Paris, 1695. — Grenoble, ville, codex ms. 1892, saeculi XVIII, 211/196 millim., 81 f. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 602.

2) Procès-verbaux des assemblées générales du clergé de France en 1645, 1646, 1695 et 1715. — Périgueux, ville, codex ms. 25, saeculi XVIII, f. 123-70. — Cf. *Catal.* cit. IX, 140.

3) *Lettre de convocation de l'assemblée générale du clergé de France, datée du 15 novembre 1694, et commençant par ces mots:* De par le roi. Très chers et bien-amés. La permission ...

Sine loco nec anno, (1694), in-folio. — Paris, Bibl. nat. Ld^{4} 564. — Ipse non vidi.

4) A nos seigneurs composant l'assemblée générale du clergé de France commencée le 25e mai 1695. *[Signatum:]* Horry.

Sine loco nec anno, (1695), in-folio. — Paris, Bibl. nat. Ln^{27} 9872. — Ipse non vidi.

5) Harangue du clergé de France assemblé à S. Germain-en-Laye, faite au roi à Trianon, le 26 juillet 1695 par Mgr. François de Clermont, évêque-comte de Noyon, en prenant congé de sa majesté. Paris, F. Muguet, 1695.

In-8°, 21 p. — Paris, Bibl. nat. Ld^{5} 325. — Ipse non vidi.

6) Procez verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Saint-Germain en Laye, au chasteau neuf, en l'année mil six cent quatre-vingt-quinze, messieurs les abbés de Bourlemont ancien agent, & de Broglie secretaires. A Paris, chez François Muguet, premier imprimeur du roy, du clergé de France & de M. l'archevesque, ruë de la Harpe, aux trois Rois, M.DCXCVI, avec privilege du roy.

[Pars II:] Procez verbal de l'assemblée tenue à Paris aux Augustins, par messeigneurs les deputez nommez par l'assemblée generale du clergé de France tenue a Saint-Germain en Laye, en l'année mil six cens quatre-vingt-quinze, messieurs ... *(ut supra, excepto anno:)* MDCXCVII.

In-folio, 2 partes, 328-47 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld^{5} 333; Toulouse, ville.

7) Collection (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. VI, col. 75-312 et append. col. 31-110.

1695 maii 25. — SYNODUS DIOECESANA ALBIENSIS.

Synodus dioecesana Albiensis in Gallia, celebrata die 26 maii 1695, sub Carolo Le Goux de La Berchère, archiepiscopo Albiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux du diocèse d'Alby, publiez au synode tenu le XXVI may M.DC.XCV, par illustrissime seigneur et reverendissime pere en Dieu monseigneur Charles le Goux de la Berchere,

archevesque et seigneur d'Alby. *[Insigne.]* A Alby, par Jean & G. Pech, imprimeurs & libraires de monseigneur l'archeuesque, du clergé, du diocese, de la ville & du college, M.DC.XCV.

In-8°, 194 p. — Carcassonne, séminaire; Narbonne, ville; Toulouse, séminaire.

P. 127-59: „Estat des eglises principales, annexes, dependances, monasteres, priorez et chapelles votives du diocese d'Alby."

2) Statuts synodaux du diocèse d'Alby, publiez au synode tenu le XXVI may M.DC.XCV, par illustrissime seigneur et reverendissime pere en Dieu monseigneur Charles Le Goux de la Berchere, archevesque et seigneur d'Alby. *[Insigne.]* A Paris, chez Antoine Dezallier, ruë Saint-Jacques, à la Couronne d'or, M.DC.XCV.

In-4° minori, 194 p. — Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Paris, Sorbonne; Toulouse, ville.

P. 161-91, catechismus dioecesis Albiensis.

1695 iunii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA CENETENSIS.

Synodus dioecesana Cenetensis in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 iunii 1695, sub Marco Agazzi, episcopo Cenetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodales constitvtiones Geneten. ecclesiae, in synodo dioecesana emanatae, habita die 20, 21 & 22 mensis iunij anni 1695, svb illvstriss. ac reverendiss. d. d. Marco Agazzi, episcopo Ceneten., com. Tartii &c. Tarvisii, typis Io. Baptistae de Blanchis, M.DC.XCV, svperiorvm permissv.

In-4°, 4 f.-206 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

1695 iulii 13. — SYNODUS DIOECESANA ATREBATENSIS.

Synodus dioecesana Atrebatensis in Gallia, celebrata die 13 iulii 1695, sub Guidone de Sève de Rochechouart, episcopo Atrebatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil, (1710, *titulus supra col.* 453).

P. 201-9, synodus celebrata die 13 iulii 1695.

1695 novembris 7-9. — SYNODUS DIOECESANA VERULANA.

Synodus dioecesana Verulana in Italia, celebrata diebus 7, 8 et 9 novembris 1695, sub Dominico de Zaulis, episcopo Verulano.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana Vervlarvm, ab illvstrissimo et reverendissimo domino d. Dominico de Zavlis, nob. Fauentino, episcopo Verulano, celebrata in ecclesia cathedrali, diebus VII, VIII & IX novembris anni M.DC.XCV. Romae, typis Jo. Jacobi Komarek, Bohemi, prope SS. Vincentium & Anastasium, in trivio, M.DC.XCVII, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-80 p.-lxij p. (appendix documentorum)-1 f. — Paris, Bibl. nat. B 2243; Roma, Propaganda; Trisulti (provincia di Roma), certosa.

2) Constitutiones synodales, a bonae memoriae Dominico de Zaulis, episcopo Verularum, editae in synodo celebrata diebus 7, 8 & 9 novembris anni 1695, novis appendicibus & titulis auctae ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Laurentio de Cartagnis, episcopo Verularum, in synodali conventu habita diebus 20 & 21 iunii anni 1723. *[Insigne.]* Romae, typis Bernabò, MDCCXXVII, *(vel* MDCCXXXVII), superiorum permissu.

In-4°, 6 f.-138 p.-LXVI p. (documenta). — Paris, Bibl. nat. B 2243; Roma, Vallicelliana.

1695. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA X.

Synodus dioecesana Beneventana X in Italia, celebrata anno 1695, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Beneventana X anni 1695. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1695, in-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1695. — STATUTA DIOECESIS GEBENNENSIS.

Statuta dioecesis Gebennensis in Helvetia, edita anno 1695, sub Ioanne d'Aranthon d'Alex, episcopo Gebennensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Résolutions pastorales du diocese de Genéve, divisées en quatre parties. Tome premier (second). *[Insigne.]*. A Anneci, chez Humbert Fonteine, imprimeur ordinaire de monseigneur l'évêque & prince de Genêve, M.DC.XCV.

In-8° minori, 2 partes, 6 f.-346 p., 2 f.-pag. 347 ad 838-22-4-12 p. (tres epistolae pastorales)-2 f. (index). — Chambéry, séminaire; Chambéry, ville.

Fol. 2-4, hae resolutiones non sunt proprie constitutiones sed potius argumenta collationum.

1695. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1695, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1695. — SYNODUS DIOECESANA NUCERINA.

Synodus dioecesana Nucerina (Nocera dei Pagani) in Italia, celebrata anno 1695, sub Sebastiano Perissi, episcopo Nucerino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta dioecesanae synodi Nvcerinae, quam Sebastianvs Perissivs, illius ecclesiae episcopus, habuit anno salutis M.DC.XCV, sedente sanctissimo papa Innocentio XII. *[Insigne.]* Venetiis, M.DC.XCV, apud Gasparum Storti.

In-12°, 132 p.-1 f. — Roma, Vallicelliana.

1695. — SYNODUS DIOECESANA ROTHOMAGENSIS.

Synodus dioecesana Rothomagensis in Gallia, celebrata anno 1695, sub Iacobo Nicolao Colbert, archiepiscopo Rothomagensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 615.

1695. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1695, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1674-1696. — SYNODUS SIAMENSIS ORIENTALIS.

Synodus Siamensis orientalis in Asia, celebrata inter annos 1674 et 1696, sub Ludovico Laneau, episcopo Metellopolensi et vicario apostolico Siamensis orientalis.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 122.

1696 maii 3. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 3 maii 1696, sub Petro Daniele Huet, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Second supplément des statuts synodaux du diocèse d'Avranches, leus et publiés dans les synodes tenus à Avranches, le jeudy 3 may M.DC.XCVI et le jeudy 26 septembre M.DC.XCVII. *[Insigne.]* A Avranches, chez la veuve Motays, impr. ord. de monseigneur l'évêque.

Sine anno, (1697), in-8°, 2 f. - 8 p. — Paris, Bibl. nat. B 5227.

1696 maii 15. — SYNODUS DIOECESANA SUANENSIS.

Synodus dioecesana Suanensis (Soana) in Italia, celebrata in civitate Pitiliani, die 15 maii 1696, sub Dominico Maria della Ciaja, episcopo Suanensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Constitutiones, (1707, *titulus supra col.* 529).

1696 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA PISAURENSIS.

Synodus dioecesana Pisaurensis (Pesaro) in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iunii 1696, sub Alexandro Avio, episcopo Pisaurensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales ab illustrissimo & reuerendissimo domino d. Alexandro Avio, patritio Camertino, episcopo Pisavrensi, editae in cathedrali templo, anno MDCXCVI, diebus IV, V & VI mensis iunii, tempore pontificatus sanctissimi d. n. d. Innocentii papae XII, anno V. Pisavri, MDCC, apud fratres de Gottis, typographos episcopales.

In-8°, 2 partes, 276-288 p. (appendix documentorum ad hanc synodum attinentium). — Carpentras, ville; Lucca, governativa; Piacenza, civica.

1696 iunii 4-6. — SYNODUS DIOECESANA PLACENTINA.

Synodus dioecesana Placentina in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 iunii 1696, sub Georgio Barni, episcopo Placentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana Placentiae, ab illvstriss. et reverendiss. d. d. Georgio Barno, s. ecclesiae Placentinae episcopo & comite, die 4 mensis iunij & duobus sequentibus anni 1696 habita, sedente s. d. n. Innocentio XII, p. o. m. *[Insigne.]* Placentiae, in episcopali typographia Zambelli.

Sine anno, (1696), in-4°, XXXII-452 p. — Bologna, università; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Vercelli, Eusebiana.

P. 287-440, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 426-37, descriptio dioecesis Placentinae.

P. 438-40, catalogus episcoporum Placentinorum.

1696 octobris 1. — SYNODUS DIOECESANA CASINENSIS.

Synodus dioecesana Casinensis in Italia, celebrata die 1 octobris 1696, sub Severino Pepe, abbate Casinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta, (1736, *titulus supra col.* 317, n. 2), p. 197-200.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (1847, *titulus supra col.* 318, n. 3), p. 6.

1696 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 3 octobris 1696, sub Henrico Feydeau de Brou, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux du diocèse d'Amiens. *[Insigne.]* A Amiens, chez Nicolas Caron Hubault, imprimeur de monseigneur l'évêque, ruë du Beau-Puy, proche S. Martin, M.DC.XCVI, avec privilège du roy.

In-8°, 47 p. — Amiens, ville; Chartres, ville; Paris, Bibl. nat. B 5521; Toulouse, ville.

P. 43: „Lus et publiez au synode général tenu dans l'église cathédrale d'Amiens, le 3e jour d'octobre 1696."

2) Statuts synodaux du diocese d'Amiens. *[Insigne.]* A Amiens, chez Charles Caron - Hubault, imprimeur de monseigneur l'eveque, vis-à-vis Saint-Martin, M.DCC.XXXVII, avec privilege du roy.

In-8°, 56 p. — Grenoble, ville.

P. 41, statuta edita in synodis celebratis diebus 3 octobris 1696 et 2 octobris 1697.

P. 42-3, statuta edita in synodo celebrata die 4 octobris 1713.

P. 43-7, statuta edita in synodo celebrata die 2 octobris 1715.

3) Statuts synodaux du diocèse d'Amiens. *[Insigne.]* A Amiens, chez Louis-Charles Caron, imprimeur de monseigneur l'évêque, vis-à-vis Saint Martin, M.DCC.LXXV, avec privilège du roi.

In-8°, 69 p. — Paris, Saint-Sulpice.

P. 44: „Lus et publiés au synode général, tenu dans l'église cathédrale d'Amiens, le troisième jour d'octobre 1696, et encore publiés au synode tenu le 2 d'octobre 1697."

P. 45-6, statutum editum in synodo dioecesana celebrata die 4 octobris 1713.

P. 47-51, statuta edita in synodo celebrata die 2 octobris 1715.

P. 47, mentio statutorum Ambianensis dioecesis, editorum annis 1655 et 1662.

4) Actes de l'église d'Amiens, (1848-9, *titulus supra col.* 441), II, 49-76.

1696 octobris 3. — SYNODUS DIOECESANA AUXIMANA.

Synodus dioecesana Auximana (Osimo) in Italia, celebrata die 3 octobris 1696, sub Opitio Pallavicini, episcopo Auximano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana ab eminentiss. & reuerendiss. d. d. Opitio, tit. Sancti Martini in Montibus s. R. e. presbytero card. Pallavicino, episcopo Avximano, celebrata in ecclesia cathedrali Auximi, die 3 octobris an. 1696, Innocentio XII pontifice maximo. Maceratae, M.DC.XCVI, apud haeredes Pannelli, superiorum permissu. *[Pars II:]* Epitome legvm synodalivm dioecesis Avximanae, vsque ad annum 1697, concinnata a Mario Gvadagno, ex canonico poenitentiario cathedralis Auximanae, nunc rectore & curato Sancti Eusebij in Terra Montis Filiorum Octrani. Maceratae, apud haeredes Pannelli, M.DC.XCVI, superiorum permissu.

In-4°, 2 partes, 109-42 p. — Genova, universitù; Lucca, governativa.

1696 octobris 8-10. — SYNODUS DIOECESANA ALBINGANENSIS.

Synodus dioecesana Albinganensis in Italia, celebrata diebus 8, 9 et 10 octobris 1696, sub Georgio Spinola, episcopo Albinganensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodvs dioecesana ab illustrissimo & reuerendissimo domino domino Georgio Spinvla, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Albiganensi *(sic)*, sanctiss^mi^ domini nostri Innocentii papae XII et cappellae pontificiae assistente, celebrata in cathedrali Albiganen., diebus VIII, IX & X octobris anno MDCXCVI. *[Insigne.]* Bononiae, MDCXCVIII, ex typographia Iulij de Borzaghis, superiorum permissu.

In-4°, 4 f.-270 p. — Bologna, università; Genova, Fransoniana; Genova, università; Roma, Vaticana.

P. 127-244, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana Albinganensis, ab excellentissimo ac reverendissimo d. d. Philippo Allegro, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Albinganensi, ss. d. n. Leonis papae XIII praelato domestico ac pontificio solio assistente, habita in cathedrali ecclesia diebus XVI, XVII, XVIII septembris anno Domini MCMII. *[Insigne.]* Albinganni *(sic)*, ex typ. vid. Craviotto, 1903.

In-8°, 213 p.-1 f. — Andora (Italia), canonici regolari.

P. 5: „Tres tantum sunt synodi quarum in hac antiqua dioecesi memoria extet et exemplar, nempe quae congregatae fuerunt a clarissimis episcopis fr. Vincentio Landinelli, anno 1613 *(sed corrige:* 1618), a. fr. Georgio Spinola, anno 1696, ultima a fr. Carmelio Cordiviola, anno 1824."

1696 novembris 8. — CONGREGATIO DECANORUM DIOECESIS LAUDUNENSIS.

Congregatio decanorum dioecesis Laudunensis in Gallia, habita die 8 novembris 1696, sub Ludovico Anna de Clermont de Chaste de Roussillon, episcopo Laudunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales du diocèse de Laon, par monseigneur l'évêque duc de Laon, pair de France & comte d'Anisy. *[Insigne.]* A Laon, chez A. Rennesson, imprimeur du roy & de mondit seigneur, proche la porte du cloître de Nôtre-Dame, M.DC.XCVI.

In-8°, 1 f.-100 p.-1 f. (index). — Paris, Bibl. nat. B 5560 et 5561; Paris, Sainte-Geneviève; Reims, archevêché.

P. 4, 10 et 100, haec statuta promulgata sunt in congregatione decanorum, celebrata, in expectatione synodi dioecesanae, anno 1696; approbata sunt deinde decreto episcopali dato die 8 novembris 1696.

1696. — SYNODUS DIOECESANA ARIMINENSIS.

Synodus dioecesana Ariminensis in Italia, celebrata anno 1696, sub Dominico Maria Corsi, episcopo Ariminensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana ab eñio & rñio d. d. Dominico Maria, S. Eustachii s. R. e. diacono cardinali Cursio, episcopo Ariminensi, in ecclesia cathedrali Arimini celebrata, anno Domini M.DC.XCVI. Arimini, apud impressores episcopales.

Sine anno, (1696), in-4°, 4 f.-251-71 p. (casus conscientiae discutiendi anno 1691). — Piacenza, civica; Roma, Propaganda; Vercelli, civica.

1696. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XI.

Synodus dioecesana Beneventana XI in Italia, celebrata anno 1696, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana Beneventana XI anni 1696. Beneventi, e typographia archiepiscopali, 1696, in-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

1696. — SYNODUS DIOECESANA DERTUSENSIS.

Synodus dioecesana Dertusensis (Tortosa) in Hispania, celebrata anno 1696, sub Severo Thoma Auther, episcopo Dertusensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones, (1697, *titulus supra col.* 223).

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 83.

1696. — STATUTA DIOECESIS LEXOVIENSIS.

Statuta dioecesis Lexoviensis in Gallia, edita anno 1696, sub Leonore Francisco Goyon de Matignon, episcopo Lexoviensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances de monseigneur l'illustrissime et reverendissime Leonor de Matignon, évesque et comte de Lisieux. *[Insigne.]* A Lisieux, chez Remy le Boullenger, seul imprimeur de l'évêché, 1696, avec privilège.

In-8°, 2 f.-60 p. — Paris, Saint-Sulpice.

Fol. 2, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata absque indicatione anni.

1696. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1696, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1865, *titulus supra col.* 137 *et* 544).

1696. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1696, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1696. — SYNODUS DIOECESANA URGELLITANA.

Synodus dioecesana Urgellitana in Hispania, celebrata anno 1696, sub Iuliano Cano, episcopo Urgellitano.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 87.

1696. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis, celebrata anno 1696, sub Hippolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471).

1697 aprilis 17. — SYNODUS DIOECESANA CASTRENSIS.

Synodus dioecesana Castrensis in Gallia, celebrata die 17 aprilis 1697, sub Augustino de Maupeou, episcopo Castrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts synodaux du diocese de Castres, publiez au synode tenu le XXII septembre 1699, par illustrissime seigneur et reverendissime pére en Dieu monseigneur Augustin de Maupeou, évêque de Castres. *[Insigne.]* A Castres, chez Raymond & J. P. Barcouda, imprimenr *(sic)* du roy, de monseigneur l'évêque, de la ville & diocese, 1699.

In-8°, 5 f. (mandatum, index)-209 p. — Toulouse, ville.

P. 179, haec statuta edita sunt in duobus synodis editis diebus 17 aprilis 1697 et 22 septembris 1699.

1697 aprilis 18-maii 23. — CONVENTUS EPISCOPORUM PROVINCIAE MECHLINIENSIS.

Conventus episcoporum provinciae Mechliniensis, habitus Bruxellis, a die 18 aprilis ad diem 23 maii 1697, praesidente Humberto Guillelmo a Precipiano, archiepiscopo Mechliniensi, assistentibus Reginaldo (Cools), episcopo Ruraemundensi; Ferdinando (de Beughen), episcopo Antverpiensi; Guillelmo (Bassery), episcopo Brugensi; Philippo Erardo (van der Noot), episcopo Gandavensi; et Martino Steyaert, vicario apostolico Sylvaeducensi.

De hoc conventu confer opus cui titulus:

Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1828, *titulus supra col.* 17), I, 590-650, ex archivo archiepiscopatus Mechliniensis.

1697 aprilis 23. — SYNODUS DIOECESANA APTENSIS.

Synodus dioecesana Aptensis in Gallia, celebrata die 23 aprilis 1697, sub Iosepho Ignatio de Foresta, episcopo Aptensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil de mandemens, lettres pastorales, ordonnances et statuts synodaux de monseigneur l'evesque d'Apt, povr son diocèse. *[Insigne.]* A Paris, chez Florentin et Pierre Delaulne, ruë S.

Jacques, à l'Empereur & au Lion d'or, M. DC. XCVIII, avec privilege dv roy.

In-12°, 4 f.-376 p. — Grenoble, séminaire; Grenoble, ville; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 5522; Roma, Maristes.

P. 92-147, synodus celebrata in ecclesia episcopatus, die 23 aprilis 1697.

P. 267-89, synodus celebrata in ecclesia cathedrali, die 22 aprilis 1698.

1697 maii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA BURGI-SANCTI-DOMNINI.

Synodus dioecesana Burgi-Sancti-Domnini in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1697, sub Nicolao Caranza, episcopo Burgi-Sancti-Domnini.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones synodales Bvrgi S. Donnini *(sic)*, ab illvstrissimo et reverendissimo d. d. Nicolao Caranza, episcopo, editae ac celebratae diebus 20, 21, 22 maij 1697, pontificijs constitutionibus, sacris canonibus & sacrae congregationis decretis exornatae, sedente Innocentio XII, pontifice optimo maximo. *[Insigne.]* Bvrgi Sancti Donnini, MDCXCVII, typis Iosephi Rossetti, impressoris episcopalis.

In-4°, 1 f.-391 p.-1 f. (errata). — Parma, Palatina.

P. 283-385, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (1910, *titulus supra col.* 383, n. 2), p. 334.

1697 maii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA CONCORDIENSIS.

Synodus dioecesana Concordiensis in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1697, sub Paulo Valaresso, episcopo Concordiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus dioecesis Concordiensis, ab illustriss. et reverendiss. episcopo fr. Dominico Pio Rossi, o. P., in auxiliari ecclesia S. Andreae ap., diebus XVI, XVII, XVIII aprilis anno MDCCCLXXXV, octavo pontificatus ss. d. n. Leonis papae XIII, celebrata. *[Insigne.]* Tarvisii, typis instit. Mander scholae apost., 1885.

In-8°, VIII p.-1 f.-311-131 p. (appendix)-1 f. (errata). — Lyon, abbé Martin; Roma, Vaticana.

P. 8: „Paulus Valaresso celebravit synodum in ecclesia Sancti Andreae Portusgruarii, diebus 20, 21, 22 maii 1697."

1697 maii 20-2. — SYNODUS DIOECESANA REGIENSIS AEMILIAE.

Synodus dioecesana Regiensis Aemiliae in Italia, celebrata diebus 20, 21 et 22 maii 1697, sub Augusto Bellincini, episcopo Regiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodus dioecesana Regiensis, quam habuit illustriss.mus & reverend.mus d. d. Augustus, comes Bellincinus, patritius Mutinensis, Dei & sanctae sedis apostolicae gratia episcopus Regii et princeps, anno Domini nostri Jesu Christi MDCXCVII, die 20, 21 & 22 maii, sub felicissimis auspiciis ss. d. n. Innocentii XII, pontificis maximi regnantis et serenissimae celsitudinis Raynaldi I, Regii, Mutinae &c. ducis XI. Excudebant Parmae, Albertus Pazzonus & Paulus Montius, MDCXCVIII, superiorum permissu.

In-4°, xvj-393 p. — Bologna, università; Lucca, governativa; Milano, Ambrosiana; Modena, Estense; Parma, Palatina; Piacenza, civica; Roma, Vaticana; Siena, civica.

P. 247-351, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana Regiensis, quam in maiori urbis templo habuit illustrissimus et reverendissimus d. d. Vincentius Manicardi, episcopus et princeps, diebus II, III et IV octobris MDCCCXCIV, pontificatus ss. d. n. Leonis p. p. XIII a. decimoseptimo. Regii in Aemilia, praelis vulgo degli Artigianelli, MDCCCXCV.

In-8°, VIII-470 p. — Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 2: „Neminem latet, in hac Regiensi ecclesia postremam synodum coactam fuisse a praedecessore nostro Augusto comite Bellincini anno 1697."

1697 maii 21. — SYNODUS DIOECESANA LAUDUNENSIS I.

Synodus dioecesana Laudunensis I in Gallia, celebrata die 21 maii 1697, sub Ludovico Anna de Clermont de Chaste de Roussillon, episcopo Laudunensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Mandatum huius episcopi sub data: die 20 aprilis 1697, nuntiantis celebrationem synodi ad diem 21 maii 1697, in ecclesia cathedrali. — Avignon, ville, codex ms., saeculi XVIII, in-4°, 2 f.

De hac synodo confer etiam opera quibus tituli:

2) Mandement de monseigneur l'eveque duc de Laon, pair de France, pour la tenuë du synode *[In fine:]* „Donné à Laon, en nôtre palais episcopal, le 23 jour d'avril 1703. Signé: Louis de Clermont, évêque duc de Laon; par monseigneur: Barbier.

In-4°, 2 fsn. — Avignon, ville.

F. 1: „Nous nous sommes contentez de tenir notre dit synode la seconde [1697] et la quatrième [1699] année de nôtre episcopat." F. 2: „Nous avons résolu de tenir nôtre synode en nôtre église cathedrale le mardi 22 may."

3) Ordonnances synodales du diocèse de Laon, par monseigneur l'évêque duc de Laon, pair de France et comte d'Anisy, renouvellées dans le synode tenu par mondit seigneur le 2 juin 1699. A Laon, chez F. Meunier, imprimeur du roy & de mondit seigneur, proche la porte du cloître de Nôtre-Dame, M. DCC. XIII.

In-4°, 4 f.-57 p. — Avignon, ville; Grenoble, ville.

F. 1: „Nous avons publié ces réglements dans le premier synode que nous avons tenu en l'année 1697."

1697 maii 26-8. — SYNODUS DIOECESANA NOLANA.

Synodus dioecesana Nolana in Italia, celebrata diebus 26, 27 et 28 maii 1697, sub Daniele Scoppa, episcopo Nolano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitvtiones et decreta edita ab illvstriss. et reverendiss. domino fr. Daniele Scoppa, ordinis Carmelitarum strictioris obseruantiae, s. t. m., episcopo Nolano, in synodo diaecesana celebrata in ecclesia cathedrali, dominica Pentecostes ac duobus insequentibus festis, 26, 27 & 28 mensis maij anno a Virginis partu 1697, Innocentio XII pontifice maximo. *[Insigne.]* Nolae, typis Ioannis Francisci Paci, 1697, svperiorvm facvltate.

[P. 1, alter titulus:] Constitvtiones *[ut supra]* . . . celebrata anno 1697. *[Insigne.]* Nolae, ex typographia Ioannis . . .

In-4° minori, 13 f. (dicatio Innocentio XII, convocatio, oratio synodalis) - 180 p. — Roma, Vaticana.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Remondini, *Nolana storia,* III, 454.

1697 maii 29. — SYNODUS DIOECESANA DIENSIS.

Synodus dioecesana Diensis in Gallia, celebrata die 29 maii 1697, sub Seraphino de Pajot Duplouy, episcopo Diensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales dv diocèse de Die, par monseigneur l'illvstrissime et reverendissime Séraphin de Pajot Duplouy, par la grâce de Dieu & du saint siège apostolique, évêque comte de Die, conseiller du roy en tous ses conseils d'etat & privé. A Grenoble, chez Alexandre Giroud, libraire de monseig. l'illustris. & reverend. Seraphin de Pajot Duplotiy *(sic),* évêque de Die, 1698, avec privilège.

In-8°, 4 f. - 368 p. — Carpentras, ville; Lyon, ville; Reims, archevêché.

P. 4, haec statuta promulgata sunt in synodo celebrata die 29 maii 1697.

1697 iulii 18. — SYNODUS DIOECESANA CORTONENSIS.

Synodus dioecesana Cortonensis in Italia, celebrata die 18 iulii 1697, sub Iosepho Cei, episcopo Cortonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones synodales editae ab illvstriss.mo et reverendiss.mo domino d. Joseph Cei, Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Cortonensi, eidem sanctae sedi immediate subjecto, quintodecimo kal. augusti M.DC.XCVII. Pervsiae, ex typographia Constantini, svperiorvm facultate, M.DC.IC.

In-4°, 119 p. — Roma, Propaganda; Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

P. 116: „Synodales constitutiones episcoporum Ioannis de Albertis [1585-96], Philippi Bardi [1603-22], Cosmi Minerbetti [1622-8], Laurentii Robbia [1628-34], Philippi Galilaei [1657-77] confirmanus."

1697 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XII.

Synodus dioecesana Beneventana XII in Italia, celebrata die 24 augusti 1697, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Duodecima dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli S. Sixti s. R. e. presbytero cardinali Ursino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti MDCXCVII. *[Insigne.]* Beneventi, ex typographia archiepiscopali, 1697.

In-4° minori, 32 p. — Roma, Vaticana.

P. 9-31, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1697 septembris 3. — SYNODUS DIOECESANA CARPENTORACTENSIS.

Synodus dioecesana Carpentoractensis in Gallia, celebrata die 3 septembris 1697, sub Laurentio Butio, episcopo Carpentoractensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta dioecesanae synodi Carpentoractensis, ab illvstrissimo et reverendissimo d. d. Laurentio Butio, patritio Romano, episcopo Carpentoractensi, in cathedrali ecclesia celebratae, die tertia septembris anno 1697. Carpentoracti, apud Claudium Touzet, illustrissimi episcopi, cleri & urbis typographum, 1698.

In-4°, 8 f. - 126 p. - 1 f. (index). — Avignon, séminaire; Avignon, ville; Carpentras, ville; Grenoble, ville; Reims, archevêché.

1697 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 26 septembris 1697, sub Petro Daniele Huet, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Second supplément, (circa 1697, *titulus supra col.* 665).

1697 septembris 26. — SYNODUS DIOECESANA PARISIENSIS.

Synodus dioecesana Parisiensis in Gallia, celebrata die 26 septembris 1697, sub Ludovico Antonio de Noailles, archiepiscopo Parisiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux du diocèse de Paris, renouvellés et confirmés par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Christophe de Beaumont, archevêque de Paris, duc de Saint Cloud, pair de France, commandeur de l'ordre du S. Esprit, proviseur de Sorbonne &c. *[Insigne.]* A Paris, chez Cl. Simon, imprimeur de ll. aa. ss. messeigneurs le prince de Condé, le duc Bourbon *(sic)* & de monseigneur l'archevêque, M.DCC.LXXVII.

In-8°, viij - 47 p. — Paris, Arsenal; Paris, Bibl. nat. B 21411; Paris, Saint-Sulpice.

P. 1-24, statuta synodi celebratae die 26 septembris 1697.

2) Synodicon, (1777, *titulus supra col.* 77, n. 2 et t. XXXVI A, col. 44*), p. 337-69.

3) Actes, (1854, *titulus supra col.* 78, n. 3 et t. XXXVI A, col. 45*), p. 174-9.

1697 octobris 2. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 2 octobris 1697, sub Henrico Feydeau de Brou, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts, (1737, *titulus supra col.* 667, n. 2), p. 41.

2) Actes de l'église d'Amiens, (1848-9), *titulus supra col.* 441), II, 49-76.

1697 octobris 20-7. — SYNODUS DIOECESANA CAESARAUGUSTANA.

Synodus dioecesana Caesaraugustana in Hispania, celebrata a die 20 ad diem 27 octobris 1697, sub Antonio Ybañes de la Riva Herrera, archiepiscopo Caesaraugustano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvciones, (1698, *titulus supra col.* 343, n. 2).

1697. — STATUTA DIOECESIS BRACARENSIS.

Statuta dioecesis Bracarensis in Lusitania, edita anno 1697, sub Ioanne de Souza, archiepiscopo Bracarensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constit. synodaes do arc. de Braga, orden. no año do 1639, por Sebastian da Matthos e Noronha, e mandados imprimir a primeira vez pelo Joâo de Souza. Lisboa, 1697.

In-folio. — Opus citatutum apud Gams, *Series episcoporum*, (1873), p. 95.

1697. — SYNODUS DIOECESANA CARNOTENSIS.

Synodus dioecesana Carnotensis in Gallia, celebrata anno 1697, sub Paulo Godet des Marais, episcopo Carnotensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Statuta, (1742, *titulus supra col.* 369).

1697. — SYNODUS ABBATIAE CORBEIENSIS.

Synodus abbatiae Corbeiensis in Gallia, celebrata anno 1697.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts synodaux publiés aux synodes tenus dans l'église abbatiale de Corbie jusqu'en l'année 1697, et cérémonies du synode et des visites. Amiens, 1697.

In-12°. — Abbeville, ville. — Opus citatum apud Actes de l'Eglise d'Amiens," (1848-9, *titulus supra col.* 441), I, 452, nota.

1697. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUNENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1697, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1869, *titulus supra col.* 137 et 544).

1697. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1697, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1697. — STATUTA DIOECESIS TARANTASIENSIS.

Statuta dioecesis Tarantasiensis in Gallia, edita anno 1697, sub Francisco Amedeo Millet de Chales, archiepiscopo Tarantasiensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Acta seu decreta Tarentasiensis ecclesiae, ab illustrissimis et reverendissimis archiepiscopis et patribus Anastasio Germonio, Benedicto Theophilo de Chevron et Francisco Amedeo Millet de Chales, comitibus Tarentasiae, ab anno Domini 1619 ad labentem annum 1696 promulgata. Lugduni, sumptibus Antonii Boudet, in vico Mercatorio, M.DC.XCVII, cum privilegio regis.

In-4°, 344 p. - 11 f. (index) - 14 p. - 1 f. — Annecy, séminaire; Bourg, séminaire; Chambéry, séminaire; Chambéry, ville; Le Mans, ville; Lyon, ville; Paris, Bibl. nat. B 2202; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève; Roma, Maristes; Toulouse, ville.

Pars prior continet: „Acta ab Anastasio Germonio, archiepiscopo et comite Tarantasiense, in dioecesana synodo Musterii habita III nonas maii an. sal. MDCIX promulgata." Haec data 1609 legitur p. 5, 49, 89, 195 et 225, scilicet initio quinque librorum. Unde error est in titulo ubi legitur: „ab anno Domini 1619."

Pars posterior constat 14 paginis et continet „acta ab archiepiscopis Benedicto Theophilo Decheveron et Francisco Amedeo Millet Dechales", absque anno.

1697. — CONCILIA PROVINCIAE TURONENSIS.

Concilia provinciae Turonensis.

Exstant in opere cui titulus:

Sancta et metropolitana ecclesia Tvronensis, sacrorvm pontificvm svorvm ornata virtvtibvs, et sanctissimis conciliorvm institvtis decorata, illv-

strissimi d. domini Victoris Le Bouthillier, archiepiscopi Tvronensis gratia, et studio ac opera M. Ioannis Maan, Cenomanensis, doctoris theologi in facultate Parisiensi & Turonensis ecclesiae canonici ac praecentoris. *[Epigraphe.]* Avgvstae Tvronvm, in aedibus authoris, intra septa ecclesiae, M. DC. LXVII, cvm privilegio regis christianissimi.

(Pars II:) Tvronensis ecclesiae pars altera, concilia complectens omnia, sev dioecesana, qvae Tvronenses archiepiscopi habuerunt in ciuitate aut prouincia, siue nationalia, quibus illi interfuerunt; addita sunt & generalia quaedam Turoni celebrata, praeside summo pontifice, M. DC. LXV.

In-folio, 2 partes, 12 f. (dicatio, praefatio, index) - 261 p. - 5 f. (index), 1 f. - 216 p. - 3 f. (index).

1698 februarii 27. — SYNODUS DIOECESANA QUEBECENSIS III

Synodus dioecesana Quebecensis III in Canada, celebrata die 27 februarii 1698, sub Ioanne Baptista de La Croix Chevrière de Saint-Valier, episcopo Quebecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Statuts, (1703, *titulus supra col.* 531, n. 1), p. 68-78.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 176.

1698 martii 26. — CONGREGATIO DECANORUM ARCHIDIACONATUS MAIORIS CAMPINIAE.

Congregatio decanorum archidiaconatus Maioris Campiniae in ecclesia Leodiensi, habita Namurci, feria IV maioris hebdomadae, id est die 26 martii 1698, praeside Ferdinando de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi, ecclesiae cathedralis Leodiensis canonico, in eadem Maioris Campiniae archidiacono.

Exstant statuta in opere cui titulus:

Decreta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4).

P. 387-421: „Acta selecta congregationum sub illustrissimo ac reverendissimo d. Ferdinando, comite de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi, ecclesiae cathedralis Leodiensis canonico, in eadem Maioris Campiniae archidiacono etc., in palatio episcopali Namurci habitarum, feria qnarta maioris hebdomadae annis 1698, 1699, 1700, 1701, assistentibus reverendis admodum dominis de vicariatu nostro et decanis ruralibus."

1698 aprilis 10. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata die 10 aprilis 1698, sub Francisco de Carbonnel de Canisy, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances, (1703, *titulus supra col.* 435, n. 2), p. 245-9.

1698 aprilis 16. — SYNODUS DIOECESANA MASSILIENSIS.

Synodus dioecesana Massiliensis in Gallia, celebrata die 16 aprilis 1698, sub Carolo Casparo Guillelmo de Vintimille du Luc, episcopo Massiliensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances de monseigneur l'evéque de Marseille, leuës & publiées dans son sinode, le 16 avril 1698. *[Insigne.]* A Marseille, chez Henry Brebion, imprimeur du roy, de monseigneur l'evéque, du clergé & de la ville, 1698, avec privilege du roy.

In-8°, 3 f. - 93 p. — Aix, ville; Grenoble, ville; Marseille, ville.

F. 2-3, mandatum Caroli Caspari Guillelmi de Vintimille, episcopi Massiliensis, absque data.

2) Statuts synodaux du diocèse de Marseille, lûs & publiés dans le synode tenu dans le palais episcopal, le 18 avril 1712; nouvelle édition, imprimée par ordre de Mgr. l'évêque de Marseille. A Marseille, chez François Brebion, imprimeur du roi, de Mgr. l'évêque &c., M. D. CC. LXXV, avec privilège.

In-8°, 254 p. — Avignon, séminaire; Avignon, ville; Paris, Saint-Sulpice; Paris, Sainte-Geneviève.

Pag. 1-137, statuta synodi celebratae die 18 aprilis 1712.

Pag. 138-43: „Statuts sinodaux, publiés au sinode tenu le 16 avril 1698, par Charles-Gaspard-Guillaume de Vintimille du Luc, alors évêque de Marseille, présentement archevêque d'Aix."

1698 aprilis 30. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata die 30 aprilis 1698, sub Ferdinando de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae,* (1775, *titulus supra col.* 385), X, 216-29.

1698 maii 9-30. — SYNODUS DIOECESANA CALAGURITANA.

Synodus dioecesana Calaguritana in Hispania, celebrata a die 9 ad diem 30 maii 1698, sub Petro de Lepe, episcopo Calaguritano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constituciones synodales antigvas y modernas del obispado de Calahorra y la Calzada, reconocidas, reformadas y avmentadas novissimamente por el ilustrissimo Sor D. Pedro de Lepe, obispo de este obispado, del consejo de sv magestad &c., en el synodo diocesano qve celebro en la civdad de Logroño, en el año de mil y sei scientos y noventa y ocho. Con privilegio, en Madrid, por Antonio Gonzalez de Reyes, año de 1700.

In-folio minori, 7 fsn. (approbatio, convocatio) - 25 fcn. (praefatio, oratio) - 790 p. - 43 fsn. (index), cum fronte insculpta. — Roma, Vaticana; Silos, monast. Santo Domingo.

Fcn. 22-4, haec synodus celebrata est a die 9 ad diem 30 maii 1698.

In praefatione, mentio statutorum impressorum circa annum 1550, sub Ioanne Bernal de Luco.

1698 maii 10-9. — CONCILIUM PROVINCIALE BENEVENTANUM II.

Concilium provinciale Beneventanum II in Italia, celebratum a die 10 ad diem 19 maii 1698, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Bibliographia:

1) Lettera scritta ad un amico in Napoli, ove si dà una brieve relazione dell' accaduto nella sollenne traslazione del corpo del glorioso apostolo s. Bartolomeo, in Benevento, mentre vi si celebrava il secondo sinodo provinciale dell' eminentiss. sig. cardinale Orsini arcivescovo. *[In fine:]* Benevento, 25 maggio 1698.

Sine anno, (1698), in-4°, 14 p. — Roma, Angelica; Roma, Vaticana.

2) Concilium provinciale secundum Beneventanum, quod fr. Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum, tituli Sancti Sixti, s. R. e. presbyter cardinalis Ursinus, archiepiscopus metropolita, habuit anno a Christo nato MDCXCVIII, diebus X, XIV, XIX mensis maii. *[Insigne.]* Beneventi, MDCXCVIII, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 4 f. (epistola ad Innocentium XII)-31 p.-2 f. (index). — Roma, Vaticana.

P. 19-31, appendix documentorum ad hoc concilium attinentium.

3) Concilium provinciale alterum a cardinali Ursino Beneventi celebratum anno MDCXCVIII. Beneventi, 1701.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Praedicat.*, (1721), II, 816.

4) Synodicon dioecesanum s. Beneventanae ecclesiae, complectens constitutiones et appendices editas in XXXVII synodos ab anno 1686 usque ad annum 1722, per eminentiss. et reverendiss. in Christo patrem et dominum fr. Vincentium Mariam, ord. Praed., miseratione divina episcopum Portuen. s. R. e. card. Ursinum archiepiscopum, celebratis, ac pro cleri commodo, sub propriis quasque titulis, juxta decretalium ordinem, nunc primo in unum redactas. Accesserunt additamenta ex XXXVIII synodo, die 24 augusti 1723 celebrata, cum hujusce operis impressio non modice processisset. Pars prima, synodales complectens constitutiones. (Pars secunda, complectens appendices.) Beneventi, anno MDCCXXIII, e typographia archiepiscopali.

In-4° maiori, 2 partes, 32 f.-219-56 p.-1 f., 2 f.-888 p.-1 f. — Besançon, ville; Bourges, ville; Roma, Casanatense; Roma, Propaganda; Roma, seminario Romano; Roma, Vallicelliana; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.

In fine prioris partis, paginae 56 continent: „Capitolari del capitolo metropolitano, formati, nel anno 1695, ed approvati nel II concilio provinciale celebrato nell' anno 1698."

5) Synodicon Benevent., (1724, *titulus supra col.* 346, n. 2), p. 604-20.

6) Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus primus . . . Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXX, col. 127-48.

EPISTOLA SYNODICA

ad sanctissimum dominum papam Innocentium XII, cuius auctoritati hoc concilium submittitur.

Ssm̃e pater.

Superna benedictionis fluenta, quibus sanctitas vestra superiorem nostram provincialem synodum anni 1693 paterno irrigavit affectu, perenni ferme decursu in secundam quoque derivata conspexi. Hanc siquidem, cum sacris canonibus, Tridentini concilii decretis et constanti huius metropolis consuetudini pro viribus inhaerens, tum praecipue benignissimis sanctitatis vestrae litteris, datis die 16 ianuarii sequentis anni 1694, quibus provincialium synodorum aliis metropolitis celebrationem nostrae humillimae provinciae exemplo insinuare non dedignabatur, ne segnior apparerem, vehementer excitatus, nuperrime coegi; et omnes eiusdem provinciae patres, quatuor exceptis, canonico impedimento praepeditis, una cum inferioribus praelatis hilari promptoque animo convenere, quorum coetu legitime congregato, secundam provincialem synodum diebus 10, 14 et 19 maii unanimi omnium assensu et consensu celebravimus. Multiplici decretorum editioni temperatum est, paucis dumtaxat pro novis emergentibus emanatis; omni contentione et studio in illud cumprimis incumbentes, ut tum ad faciliorem superioris synodi observantiam via planior sterneretur, tum, ut oecumenici Chalcedonensis concilii patres monuere, ne multae, quae correctione opus habent, ecclesiasticae res negligerentur, et controversiae, quae in dies, ut humana fert conditio, exoriuntur, componerentur. Quaecunque tamen pro nostro imbecilli modulo constituta sunt, ego et fratres mei, quanta maxima possumus reverentia, humilitate et obedientia, ad sanctitatem vestram, eius iudicio et censurae emendanda subiicientes mittimus. Deo interim vota persolvimus, ut sanctitatem vestram, cuius salute, magna ex parte, orbis terrarum tranquillitas continetur, diutissime servet incolumem. Ad cuius apostolicum thronum provoluti, paternam benedictionem, tantorum bonorum feracissimam, nobis, gregibus nostris et universae nostrae provinciae precamur.

Datum Beneventi, die 19 mensis maii 1698.

Humillimi, obsequentissimi ac devotissimi filii et servi vestri, archiepiscopus, episcopi et alii praelati inferiores ordinarii in concilio Beneventano canonice congregati.

Fr. Vincentius Maria, cardinalis archiepiscopus praeses.

De mandato sacri concilii provincialis Samnitium provinciae.

Franciscus Antonius canonicus Finy, a secretis.
Iulianus Bovicellus presbyter, a secretis.

Breve sanctissimi domini nostri Clementis papae XI.

Quo secundum hoc provinciale concilium, mense maii anno 1698 celebratum et ab em̃o domino cardinali Ursino archiepiscopo metropolita nuper sanctitati suae humiliter submissum, benignissime commendatur.

Foris: Venerabili fratri nostro Vincentio Mariae, episcopo Tusculano, sanctae Romanae ecclesiae cardinali Ursino nuncupato.

Intus vero: Clemens papa XI.

Venerabilis frater noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Eximiae illius ac vere pastoralis vigilantiae, qua, praeter egregias animi dotes, te Dei munere praeditum esse iampridem novimus, novum ac praeclarum specimen desumpsimus ex zelo, quo incumbis, ut provincialis ista synodus congruis statisque temporibus cogatur, in qua videlicet tum tuo ipsius, tum communi convenientium antistitum studio, quae

ad divini cultus incrementum animarumque salutem pertinent, provide statuantur. Compertum itaque tibi esse volumus, pontificiam nostram erga te benevolentiam hoc etiam nomine cumulari, quam tibi luculentis documentis explicare, ubi suppetent occasiones, non omittemus. Cupimus autem, ut perspecta sit episcopis caeterisque praelatis, qui tecum allaboraverunt in novissima synodo, cuius acta ad nos deferri curasti, praecipua charitas, qua eos omnes et singulos hac praesertim de causa prosequimur, quibus propterea tibique imprimis, venerabilis frater noster, apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die 19 ianuarii 1701, pontificatus nostri anno primo.

Ulysses Ios., archiepiscopus Theodosiensis.

CONSTITUTIONES.

TITULUS I.

De constitutionibus.

1. Superioris provincialis concilii observantia iniungitur.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti.

Haec sancta synodus probe cognoscens, omnium legum potissimam esse earundem legum observantiam, episcopos omnes cumprimis obtestatur, ut, quae in superiore provinciali concilio statuta sunt, et ipsi impensius exequantur, et subditis suis sedulo commendent, omneque studium et diligentiam adhibeant, ut illis omnibus sint obsequentes; frustra enim terrae semen illud commissum est, quod fructum suum non affert in tempore suo.

2. Pianae constitutionis contra episcopalis archivi, sede vacante, violatores observantia inculcatur.

Eiusmodi est, quod non sine acerbissimo doloris sensu sancta synodus accepit, nullam videlicet constitutionis beati Pii V, CXXI, quae incipit: *Muneris nostri,* quamque superiore concilio tit. XV, de fide instrumentorum, cap. 4, serio inculcavit, rationem habitam fuisse, sed in hoc quinquennii interstitio non defuisse, qui, cathedrali suo viduata pastore, in episcopale archivum, conniventibus, qui custodire tenebantur, manus iniecisse; et ne delictorum cognitio vel vindicta uspiam consequatur, processus surripuisse et occultasse. Proinde omnibus mandat episcopis, ut contra huiusmodi violatores eorumque fautores et notarium inquirant, et poenis in praefata constitutione inflictis pro exemplo coerceant, ut nefarium hoc facinus e nostra provincia omnimodis eliminetur.

3. De provincialis concilii publicatione, observantia et interpretationis reservatione, ad superius concilium remissive.

Infra sex menses a die completae impressionis provincialis concilii, decreta ab episcopis in suis dioecesibus evulganda; infra tres menses ab evulgatione servanda; ambiguitates ad metropolitae interpretationem sunt deferendae, prout in superiore concilio titulo eodem, capitulo 2, latius et plenius continetur.

4. Capitularia metropolitani capituli pro forma statutorum aliis capitulis proponuntur.

Quod in eodem superiore provinciali concilio decretum fuit, ut capitula, quae statutis carebant, ea conderent, et suis episcopis examinanda et probanda deferrent, cum nonnulla capitula, normam in eisdem condendis desiderantia nondum exequutioni demandarint: capitularia nostri metropolitani capituli, a nobis in vim praefati concilii edita, et in hoc secundo a patribus probata et confirmata, illis sancta synodus proponit, ut, aptatis aptandis, sua eisdem conforment, ne de caetero ullus excusationi sit locus.

TITULUS II.

De electione.

1. Ambitiosi a molestis fautoribus sibi comparandis avertuntur.

Nihil est, quod ecclesiae Dei magis officiat, quam quod beneficiorum collatores sua libertate ob importunas et molestas preces, quae deinde in gravamina desinunt, non utuntur: cui morbo Gregorius X in generali concilio Lugdunensi necessariam volens adhibere medelam, constitutione quae incipit: *Sciant cuncti,* sancivit, quatenus qui personas ecclesiasticas, ad quas spectat electio, pro eo quod rogatae, eum, pro quo rogabantur, eligere noluerint, vel consanguineos earum persequendo gravare praesumpserint, se ipso facto excommunicationis sententia noverint innodatos. Quia vero nemo cum suae animae iactura in tantam importunitatem dilaberetur, nisi, quia ambitiosa cupiditate inducti, molestos illos rogatores, postmodum gravatores, provocarent: sancta synodus, volens his incommodis ac praeiudiciis occurrere, necnon taliter sibi viam ad extorquenda potius quam obtinenda beneficia parantes tanquam indignos coercere, eadem censura deterrere decrevit.

2. Testimonia de idoneitate aut institutiones nonnisi examine probatis fiant.

Nulli pro canonicatu aliove beneficio, etiam simplici, obtinendo, attestationes de idoneitate fiant, nullusque praesentatus instituatur, nisi ab episcopo per examen, si alias idoneus non iudicetur, approbari meruerit.

TITULUS III.

De eremitis.

1. Eremitarum vitae et honestati consulitur. Sanctus Mennas et beatus Ioannes in Samnio solitarii proponuntur.

Ad floridum ecclesiae statum pertinet, ut et solitudo, quam eremitae incolunt, in nostra provincia efflorescat: prout olim eximiis sancti Mennae, beati Gregorii papae laudibus celebris, necnon beati Ioannis de Tufaria virtutibus laetata est. Quapropter sancta synodus sequentia circa eorundem vitam et honestatem praecipit observanda.

2. Solitariam vitam eligentium propositum exploretur.

Quicumque Deo inserviendi vel agendae poenitentiae studio eremiticam vitam elegerunt, episcopo se praesentent, a quo eorum propositum priusquam habitum induant, discutiatur.

3. Qui habitus eremitae conveniat.

Habitus quoad formam a regularium vestium forma discernatur, et caputium praesertim nullo pacto illorum caputiis assimiletur.

4. Ab episcopo habitus imponatur et oratorium assignetur, idque patentibus literis constet.

Episcopus ipse, sive alius de eius mandato, habitum imponat, et oratorium sive ecclesiam assignet, deque huiusmodi impositione et assignatione patentales literae expediantur.

5. Collectarum eleemosynarum ratio reddenda.

Ne solitarii, quorum conversatio in coelis est, ad terrae lucra convertantur, de eleemosynis, quas praesertim ecclesiarum intuitu colligunt, episcopis aut vicariis quolibet anno rationem reddere teneantur.

6. Plures quam duo in uno oratorio non sint.

Quae provincialibus conciliis sub praedecessoribus nostris fr. Hugone de Bruxeo, ordinis nostri,

et Hugone II Guidardio sancita sunt, haec sancta synodus repetens, mandat ne in quolibet oratorios duorum numerus excedatur.

7. Oratoriorum distantia praescribitur.

Loca ipsorum per unum saltem milliare inter se distent, alias pro uno loco habeantur.

8. Ter in anno episcopis, et remotiores vicariis foraneis se praesentent.

Quarto quoque mense, episcopis aut eorum vicariis se praesentent, de suis actibus rationem reddituri; quodsi longius a civitatibus distent, id coram vicariis foraneis praestabunt, qui curiam faciant certiorem.

9. Fidei rudimentis imbuantur.

Singulis saltem dominicis diebus ad proprias parochias accedant, ut christiana doctrina erudiantur.

10. Sacramentorum frequentia commendatur.

In eisdem parochiis poenitentiae et eucharistiae sacramenta frequentent, saltem semel in mense.

11. Hospitem ultra unum diem non admittant.

Nullum hospitem, nisi per unum diem, admittant absque episcopi sive eius vicarii facultate.

12. Foeminarum consortium inhibetur.

Cum eremitis foemina nulla convivat, ne uxor quidem. Uxorati coniugalibus obnoxii oneribus ad propria remittantur.

13. Instabilitas coercetur.

Nulli eremitarum liceat, postquam in uno loco habitare coeperit, alio se transferre, nisi episcopi aut eius vicarii facultate intercedente.

14. Voluntarius discessus et regressus eiectione multatur.

Si e dioecesi absque praedicta facultate quovis praetextu discesserint, non amplius in eamdem admittantur.

15. Poena in contumaces statuitur.

Contravenientes vel carcere vel eiectione pro contumaciae modo plectantur.

16. Acephali et vagi reiiciuntur.

Qui vero sua sponte habitum suscepere et ad sui libitum accedunt et recedunt, ac ut locustae sine rege vagantur, si post praesentium publicationem moniti, praemissis subiacere noluerint, tanquam meri laici reiiciantur, ne immunitatis praetextu in criminum immanitatem, ut non raro accidit, dilabantur.

17. Parochis et vicariis solitariorum cura demandatur.

Parochi et vicarii foranei huiusmodi solitudinis solicitudinem habeant, et contumacium nomina deferant ad episcopos, qui eosdem statis poenis coerceant.

18. Haec omnia vulgari idiomate traducantur, ut serventur.

Statuta haec in maternam linguam traducantur, et sic traducta in quolibet prostent eremitorio pro omnimoda eorundem observantia.

TITULUS IV.

De sepulturis.

Extrema inter comprovinciales obsequia pro iis, qui nuper defunctis successere, innovantur.

Ea est humanae ratio mortalitatis, ut quinque ex patribus nostrae provinciae, quorum quatuor superiori concilio, nempe Antonius de Sangro, clericus regularis, episcopus Troianus eligens, Ioannes Baptista de Bellis, episcopus Telesinus, frater Ioannes Bonilla y Soria, ordinis Carmelitani, episcopus Arianensis, Fabritius Cianci, episcopus Guardiensis, praesentes, et Lucas Tisbia, clericus regularis minor, episcopus Trivicanus, tunc aegrotans, per specialem procuratorem, interfuerunt, suaque doctrina et religione sacrum coetum exornarunt, e vivis discesserint, quorum memoria in benedictione est: idcirco hanc nostrae quotidie morientis vitae conditionem sancta synodus considerans, quae in praefato concilio, titulo eodem, cap. 12, de mutuo episcoporum in extremis obsequio instituta sunt, utpote pietati maxime consentanea, pro episcopis qui enunciatis successerunt, innovavit firmavitque, prout praesenti constitutione, sub poena ibidem expressa, innovat et confirmat.

TITULUS V.

De regularibus.

Praeter scientiam vitae, integritas in confessariis, etiam regularibus, requirenda.

Irrefragabili sacri Tridentini concilii decreto sancitum est, nullum, etiam regularem, posse confessiones saecularium audire nec ad id idoneum deputari, nisi ab episcopo per examen, si illi videbitur esse necessarium, aut alias idoneus esse iudicetur [et] approbationem obtineat. Cum autem, praeter scientiam, praecipua ministri sacramenti poenitentiae qualitas sit vitae integritas aut morum honestas, de hac quoque episcopus ab alio episcopo, in cuius dioecesi quis antea confessiones audierit, certior fieri poterit; quodsi commode fieri nequeat, et admissus et probatus in ea inciderit, per quae rationabili episcopi iudicio videatur a confessionibus suspendendus, potest episcopus regulares a se ipso probatos suspendere aut repellere a confessionibus audiendis, prout in constitutione sanctae memoriae Clementis papae X, quae incipit: ***Superna,*** plenius continetur.

TITULUS VI.

De religiosis domibus, ut episcopis sint subiectae.

1. Sanctiones pro recta locorum piorum moderatione indicantur.

Cum superiore provinciali concilio [1], quae ad salubre confraternitatum piorumque locorum regimen spectant, episcopis et ostensa et iniuncta sint; omnia siquidem et sacri Tridentini concilii decretis et constitutione sanctae memoriae Clementis papae VIII, quae incipit: ***Quaecumque,*** plenissime continentur: pastorali solicitudini nihil, nisi ut ea exequutioni demandentur, reliquum est.

2. De recta administratorum electione.

Novi confraternitatum administratores nonnisi ipsorum confratrum, quorum nomina in libro ad hoc destinato descripta fuerint, et qui spiritualia earundem confraternitatum exercitia frequentaverint, legitimis votis eligantur; secus facta electio irrita habeatur.

3. Administratores, expleto munere, novis administratoribus satisfaciant.

Locorum piorum oeconomi, administratione expleta, et a consuetis ratiocinatoribus, ab episcopo datis, significati, novis oeconomis, quod debent iuxta significatorias latas, omnino solvant; quodsi contumaces fuerint, servatis servandis, censuris coerceantur.

4. Licitatio fructuum ad pia loca spectantium quomodo facienda.

Quoniam vero in nonnullis provinciae locis, in vendendis bonorum ad pia loca spectantium fructibus fraudes non raro exoriuntur, ut scilicet, dum lana, coria et alia huiusmodi in ipsis locis licitationi exponuntur, inter vendentes et ementes collusiones fiunt: ad has evitandas, acta in dioecesi coram vicario foraneo, et in civitate coram vicario generali sive de eius mandato conficiantur.

[1] Eod. tit., c. 1.

TITULUS VII.

De celebratione missarum et divinis officiis.

Sacro novendio natale Christi praecedenti, pro rege nostro preces addantur.

Serenissimus rex noster Carolus, hoc nomine quidem, sed singulari in gloriosam Dei genitricem religione nulli secundus, devota considerationis indagine perscrutatus de illa dictum: „per me reges regnant,“ eidem se commendatum in omnibus regnorum suorum ecclesiis peroptans, datis per civitates literis, pios sui catholici pectoris hac de re sensus aperuit. Tantam itaque illius pietatem prosequendo, placuit sanctae synodo, ut singulis annis in novendiali sacro Iesu Christi domini nostri nativitatem praecedente, quod in omnibus provinciae ecclesiis fieri consuevit, pro felicibus praefati regis eiusque regiminis progressibus, praecipuae ad Deum preces in eius ssmae genitricis honorem sedula devotione B fundantur, et sacris operantes, collectam pro rege in missa decantent; nec desint episcopi sive eorum vice concionatores, qui morum reformationem in populo promoveant, ut oratio tanto sit efficacior, quanto de puriore corde promanarit, et veniens Dominus paratam sibi in omnibus comperiat mansionem.

TITULUS VIII.

De reliquiis et veneratione sanctorum.

1. Sanctarum reliquiarum cultui in praedecessorum provincialibus conciliis plenissime consultum, sed defuit executio.

In provincialibus conciliis sub Hugone II Guidardio, cardinali Sabello, Maximiliano de Palumbaria et Ioanne Baptista Foppa, archiepiscopis praedecessoribus nostris, ea circa sanctorum reliquiarum, quae Spiritus sancti templum et viva Christi membra, ab ipso ad aeternam vitam suscitanda, extitere, decentem conservationem piumque cultum sancita, ut, si executioni demandata fuissent, nihil reliquum esset desiderandum; sed tanta est vel temporum iniuria vel incuria hominum, ut multa provinciae loca variis de causis invisentes, non exiguam tanta in re negligentiam deprehenderimus. C

2. Circa sanctas reliquias decenter habendas, metropolitae in sua civitate et dioecesi refertur exemplum.

Quapropter hanc denuo provinciam sancta synodus assumens, excitata praesertim metropolitae exemplo, qui reliquias omnes, quibus metropolitana civitas sive in secularibus sive regularibus ecclesiis mirifice ditatur, postquam terrae motus ipse cum illis omnino innocens fuit, prius recognitas, diligentissime pariter atque elegantissime reaptavit, quasdam in antiquis, quamplurimas in novis capsulis, thecis, arculis, ostensoriis, vasculis componens, et sic compositas suo sigillo munivit, solemnique habita supplicatione, ad suas quasque ecclesias honorificentissime collocavit, et ut generalis huius reaptationis et compositionis perennis esset memoria, et fideles quoque singula sanctorum pignora, quibus proteguntur, intelligant, generalem catalogum tum reliquiarum, tum ecclesiarum quae illis gaudent, ordine digessit et in sua duodecima synodo de anno 1697 legendum exhibuit, quod pariter in dioecesi universa circa sanctas reliquias persolvit, quarum catalogum in decima tertia dioecesana synodo, Deo dante, evulgabit, sequentia circa praedicta sancivit. D

3. Extra capsam reliquiae non ostendantur, sed ipsae capsae, diligenter aptatae, sigillis muniantur.

Eadem sancta synodus, constitutioni Innocentii papae III in concilio generali, quae incipit: *Cum A ex eo*[1], firmiter inhaerens, mandat, ut quilibet episcopus, quas habet in civitate et dioecesi, sanctas reliquias prius recognitas, in suis deinde capsulis et vasculis, vel antiquis vel ab integro, si opus sit, construendis, diligenter aptet, et sic aptatas suo muniat sigillo, ita ut extra capsas nullatenus possint ostendi, nec ulli deinceps liceat eas immediate deosculari.

4. Datur aptationis instructio.

In aptandis autem reliquiis ea cautio adhibeatur, ut cineres ab ossibus secernantur; vasa item vitrea cum operculis, si bene in suis capsulis firmentur, ad easdem reliquias mundissime servandas optima sunt.

5. Locus quomodo honestandus.

Locus, in quo ipsae capsulae et thecae servantur, sit admodum decens et conspicuus, et si in pariete extet, tabulis serico vel linteo, vulgo *sangallo,* ornatis interius vestiatur, ne humiditate laboret et sensim sordescat.

6. Idem locus quo pacto muniendus, et a quibus claves custodiendae.

In quo loco sacrae asservantur reliquiae, nihil ultra apponatur; ideoque armarium ipsum vel crate ferrea vel ligneo ostiolo claudatur, duabus diversis clavibus adhibitis, quarum altera ab episcopo, si in cathedrali sit, altera a thesaurario, si haec dignitas extet, sin minus a prima dignitate servetur. Tertiam vel plures etiam laicis, si consuetudo id ferat, episcopus permittat. In dioecesi vero penes ecclesiae rectorem et alterum presbyterum, quem episcopus elegerit, dictae claves sint.

7. Lampas ardens non desit.

Ante armarium sic aptatum lampas, quantum fieri potest, continuo ardeat, sed longe a pariete, ne illum proxima suffumigatione denigret.

8. Reliquiarum inventaria praescribuntur.

Unaquaeque ecclesia suarum reliquiarum habeat inventarium, in quo, quaecumque extant documenta illarum certitudinem probantia, transscribantur, ipsorumque inventariorum duplicata ad episcopale archivum mittantur, ubi in unum collecta librum conficiant, totius dioecesis reliquiarum notitiam amplectentem. Tabella insuper eorum sanctorum nomina festosque dies, quorum reliquiae venerationi habentur, contineat et in unoquoque sacello publicae lectioni exponatur.

9. Quando et quo ritu publicae venerationi reliquiae exponendae.

Publicae venerationi non passim, sed in eorum festis, quorum sunt reliquiae, et in solemnioribus diebus exponantur; idque a presbytero, superpelliceo et stola induto, accensis duobus saltem luminibus, et praevio campanarum festivo sonitu necnon antiphonae et orationis cantu, thurificatione quoque adhibita, persolvatur.

10. Quaestus proscribitur. Quae reliquiae ad infirmos deferri valeant, declaratur.

Nullius quaestus gratia expositio fiat, neque ad infirmos, nisi causa ab episcopo cognita, reliquiae deferantur: quae si eiusmodi fuerint, ut hic biretum sancti Philippi Nerii et Luceriae galerus beati Augustini episcopi, si, qua utrobique consuevit veneratione, id fiat, permissum habeatur.

11. Sacras reliquias laici non tangant.

Laici meminerint, reges olim et principes cilicio indutos et cum timore quodam ac tremore ad sacra martyrum limina procubuisse, ut hinc colligant,

[1] Cap. 2, eod. tit. (III, 45).

sanctorum reliquias ab eis attrectari non debere nec A tangi; quod a sacrilegio seiunctum esse vix posse, Gregorius Magnus asseruit.

12. Novas reliquias, inconsulto episcopo, evulgantes, sive ab eo obsignatas resignantes, aut de ecclesia ad ecclesiam ad libitum transferentes, anathemate deterrentur.

Nemo, etiamsi regularis aut quantumvis exemtus existat, novas reliquias, nisi prius ab episcopo recognitas suoque sigillo munitas, evulgare, aut populo venerandas exhibere, neve ab eodem episcopo obsignatas solvere et resignare, sive uni ecclesiae assignatas ad aliam pro libito traducere praesumat; quod si attentarit, anathemate ferietur.

SUBMISSIO

omnium sanctae apostolicae sedi.

Omnia et singula in hac sancta synodo statuta, decreta atque acta, qua decet obedientia et reve- B rentia, auctoritati, correctioni sacrae Romanae ecclesiae, omnium ecclesiarum matris et magistrae, semper emendanda et corrigenda subiicimus.

Ego fr. Vincentius Maria, ordinis Praedicatorum cardinalis archiepiscopus metropolita, de consensu et assensu revm̃orum dominorum coepiscoporum meorum, definiens subscripsi.

Ego fr. Coelestinus Labonia, ordinis eremitarum discalceatorum Sancti Augustini, episcopus Montis-Marani, consentiens subscripsi.

Ego Ioseph, clericorum regularium minorum, episcopus Alliphanus, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus, episcopus Abbellinensis, Frequentinensis, Aquaeputridae seu Mirabellae et Quintodecimi, consentiens subscripsi.

Ego Angelus, episcopus Bovinensis, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus Antonius, episcopus Asculanus et C Herdoniensis, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus Antonius, episcopus Buianensis et Supinensis, consentiens subscripsi.

Ego Ioseph, episcopus Larinensis, consentiens subscripsi.

Ego Dominicus, episcopus Lucerinus, Florentinus et Turtibulensis, consentiens subscripsi.

Ego Michael, episcopus Termolanus, consentiens subscripsi.

Ego Pompeius, episcopus Vigiliensis, ad votum decisivum a sacro concilio admissus, et etiam vice metropolitani capituli abbatis Oppidi Sancti Lupi nullius, consentiens subscripsi.

Ego Franciscus, episcopus Trivicanus, consentiens subscripsi.

Ego Blasius, episcopus Telesinus, consentiens subscripsi.

Ego Aemilius Iacobus, sanctae Troianae ecclesiae D episcopus eligens, subscripsi consentiens.

Ego Hyacinthus, clericus regularis, episcopus Arianensis, consentiens subscripsi.

Ego d. Vitus Antonius Pastorale, abbas generalis congregationis Montis Virginis, ordinis Sancti Benedicti et ordinarius iurisdictionis eiusdem sacri Montis, nullius, provinciae Beneventanae eligens, consentiens subscripsi.

Ego d. Augustinus Fantetta, vicarius generalis et ordinarius terrae Alberonae, pro sacra religione Hierosolymitana, consentiens subscripsi.

Ego Iacobus Antonius de Antonellis, primicerius cathedralis ecclesiae Sanctae-Agathae Gothorum, procurator specialis illm̃i et revm̃i domini Iacobi Circi, episcopi Sanctae-Agathae Gothorum, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sancta synodo acta, decreta, edita et promulgata eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Antonius America, archipresbyter terrae Mottae Montis Corvini ac protonotarius apostolicus, procurator specialis illm̃i et revm̃i domini Dominici Sorrentini, episcopi Vulturariensis et Montis Corvini, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sancta synodo acta et decreta, edita et promulgata, eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Nicolaus Scorfa, presbyter oppidi Turris Maioris, procurator specialis illm̃i et revm̃i domini Caroli Felicis Matta, episcopi Sancti-Severi, Civitatensis et Dragonariensis, eius nomine interfui et subscripsi, et omnia et singula in hac sancta synodo acta, decreta, edita et promulgata, eius et ecclesiae suae nomine recipio.

Ego Iacobus Antonius Florentinus, canonicus cathedralis ecclesiae Guardiae Alferiae, procurator specialis illm̃i et revm̃i domini Philippi de Corduba, episcopi Guardiensis, eius nomine interfui et sub- B scripsi, et omnia et singula in hac sancta synodo acta, decreta, edita et promulgata, eius et ecclesiae suae nomine recipio.

In quorum fidem ego Franciscus Antonius canonicus Finy, protonotarius apostolicus, secretarius, subscripsi.

ROGITUS NOTARIORUM.

In Dei nomine, amen. Praesenti hoc publico instrumento, cunctis ubique pateat evidenter et notum sit, qualiter in prima sessione sacri concilii provincialis secundi, habita in ecclesia metropolitana, die sabbati 10 currentis maii 1698 de mane, post missam pontificalem decantatam ab em̃o et revm̃o in Christo patre et domino domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum miseratione divina tituli Sancti Sixti sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Ursino, sanctae Beneventanae ecclesiae C archiepiscopo metropolita, et caeteras preces in pontificali Romanum praescriptas, sermonemque habitum in ambone per eundem, fuerunt publicata per illustrem et admodum reverendum dominum Franciscum Antonium Finy, eiusdem ecclesiae metropolitanae canonicum, protonotarium apostolicum, sacri concilii supradicti secretarium, ex altero ambone, prima decreta, videlicet: „De inchoanda synodo, De ratione vivendi in synodo, De ministris synodalibus, De praeiudicio non afferendo, De non discedendo, De vocatione patrum.“ In secunda vero sessione, celebrata die mercurii 14 eiusdem mensis maii 1698, pariter de mane, post sacrum pontificaliter ab illm̃o et revm̃o domino Iosepho Lazara clericorum regularium minorum episcopo Alliphano, persolutum, aliasque preces in eodem pontificali Romano descriptas, ac sermonem habitum in ambone ab illm̃o et revm̃o domino Aemilio Iacobo Cavalieri, episcopo Troia- D nensi, per praefatum dominum secretarium fuit publicatum decretum: *„De lectione decretorum et constitutionum“*, quod incipit: „Bullas multas, etc.“ ut videre est ex actis eiusdem. Et successive publicatae et promulgatae fuerunt eiusdem sacri concilii provincialis constitutiones, usque ad titulum VI: *„De religiosis domibus, ut episcopis sint subiectae,“* inclusive. In tertia vero sessione, habita die lunae 19 eiusdem mensis maii 1698, itidem de mane, persolutis missa pontificali de more celebrata ab illm̃o et revm̃o domino Hyacintho de Calce Guevara, episcopo Arianensi caeterisque precibus statis in antecedenti pontificali Romano, habitoque pariter sermone in solito ambone ab illm̃o et revm̃o domino Pompeio Sarnellio, episcopo Vigiliensi, ad votum decisivum admisso et vice metropolitani capituli abbatis Oppidi Sancti Lupi nullius, idem deputatus secretarius prosecutus est promulgationem omnium reliquarum praedictarum constitutionum subsequen-

tium usque ad titulum VIII. „De reliquiis et venera- A
tione sanctorum“ et decretum submissionis sanctae apostolicae sedi, pariter inclusive. Et in eadem tertia sessione, continuata eadem die 19 supradicti mensis maii currentis 1698 post vesperas, latum fuit decretum: „De subscribendo,“ et demum omnes et singulae constitutiones praedictae, in praesenti sacro provinciali concilio contentae, celebratae et promulgatae, lectae, latae et gestae, ac in nostrum praesentia subscriptae in cornu evangelii arae maximae fuere, a praedicto emo et revmo domino cardinali, archiepiscopo metropolita, omnibusque illmis et revmis patribus, coepiscopis caeterisque praelatis ordinariis assistentibus in memorata sancta metropolitana ecclesia coram revmo metropolitano capitulo, collegiis atque cleris urbano et foraneo, et deinde a procuratoribus quatuor illmorum et revmorum episcoporum absentium. Clausa est sessio oratione gratulatoria, habita ab illmo et revmo domino fr. B
Coelestino Labonia, ordinis eremitarum discalceatorum Sancti Augustini, episcopo Montis Marani.

Super quibus omnibus et singulis petitum fuit a nobis notariis publicis infrascriptis, ut unum vel plura, publicum seu publica conficere atque tradere deberemus instrumentum vel instrumenta, prout opus fuerit, et requisiti erimus.

Actum Beneventi, in memorata ecclesia metropolitana, hac praesenti die 19 mensis maii 1698, indictione 6, praesentibus, audientibus, intelligentibus et inspicientibus venerabilibus presbyteris Dominico Trasente et Bartholomaeo Berlingieri ac clerico Dominico de Auria et Ignatio Bertucci Beneventanis, testibus ad haec specialiter vocatis, habitis atque rogatis.

Unde nos, in praemissorum fidem, de praedictis omnibus rogati et requisiti, hic subscripsimus et consuetis signis signavimus.

Ita est. Paduanus Sanctorius, insignis collegii C
Sancti Spiritus Beneventi canonicus, publicus apostolica auctoritate notarius et curiae archiepiscopalis cancellarius.

(Locus † signi.)

Ita est. Martius Lizza, sacrae basilicae divi Bartholomaei apostoli canonicus, publicus apostolica auctoritate et praesentis sacri provincialis concilii notarius, de praedictis rogatus signavi.

(Locus † signi.)

Ita est. Clericus Dominicus Fontanella, publicus apostolica auctoritate et praesentis sacri concilii notarius, rogatus et requisitus signavi.

(Locus † signi.)

CATALOGUS

illustrissimorum et reverendissimorum dominorum episcoporum, qui, praeter suffraganeos, concilio huic provinciali honoris causa interfuerunt, sacrasque functiones honestarunt.

Timotheus Agnellini, archiepiscopus Mardinensis in Mesopotamia.

Franciscus Vignola, episcopus Minerbinensis.

Nicolaus Antonius Thura, episcopus Sarnensis.

Alphonsus Pacelli, episcopus Muranus.

Ioannes Franciscus de Laurentiis, episcopus Venusinus.

Fr. Marcellus de Cavaleriis, ordinis Praedicatorum, episcopus Gravinensis.

Fr. Vincentius de Magistris, ordinis Praedicatorum, episcopus Cassanensis.

D. Carolus Cutillus, ordinis Sancti Benedicti congregationis Montis-Virginis, episcopus Minorensis.

Iosephus Schinosi, episcopus Casertanus.

CATALOGUS THEOLOGORUM

pro caussis et materiis synodalibus destinatorum.

Admodum reverendi patres:

Ioannes Iordanus, utriusque iuris et sacrae theologiae doctor, protonotarius apostolicus, canonicus Abellinensis.

Michael Ramamondi, sacrae theologiae doctor, protonotarius apostolicus, presbyter Lucerinus, theologus illmi domini episcopi Troiani.

Pater Nicolaus Squillante, presbyter congregationis Oratorii, sacrae theologiae professor.

Laurentius Pirone, sacrae theologiae doctor, presbyter oppidi Boneae, huius dioecesis.

Pater Io. Baptista Mongio, sacrae theologiae professor, ordinis Sancti Benedicti, congregationis Coelestinorum prior.

Pater fr. Io. Baptista Spada Ursinus, sacrae theologiae magister, exprovincialis ordinis Praedicatorum.

Pater fr. Gregorius Maria Smeriglio, sacrae theologiae magister, vicarius generalis congregationis Sanitatis, ordinis Praedicatorum.

Pater fr. Ioannes Michael de Cavaleriis, sacrae theologiae magister, ordinis Praedicatorum visitator generalis.

Pater fr. Petrus Antonius Caballus, sacrae theologiae magister, ordinis Praedicatorum, sancti officii vicarius.

Pater fr. Sebastianus Iascone, ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia, sacrae theologiae lector iubilatus et exminister provincialis.

Pater fr. Anselmus Sabbatinus, sacrae theologiae magister, exprovincialis ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci.

Pater fr. Albertus Annubba, sacrae theologiae magister et doctor, exprovincialis ordinis Carmelitarum, prior.

Pater Dominicus Viva, sacrae theologiae professor, societatis Iesu.

Pater Michael Angelus Rugerius, sacrae theologiae professor, societatis Iesu.

Pater fr. Hieronymus a Sancto Nicolao, exdiffinitor ordinis Carmelitarum discalceatorum, sacrae theologiae magister.

CATALOGUS DECRETALISTARUM

pro caussis et materiis synodalibus destinatorum.

Magister reverendus dominus Thomas Antonius Caepolla, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis, abbas collegiatae ecclesiae oppidi Paduli.

Perillustris et admodum reverendus dominus Ioannes de Nicastro, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, sanctae metropolitanae ecclesiae archipresbyter, emi archiepiscopi auditor.

Magister reverendus dominus Dominicus Ammirato, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis Montis-Marani. D

Magister reverendus dominus Dominicus la Ratta, utriusque iuris et sacrae theologiae doctor, protonotarius apostolicus, vicarius generalis Termulanus.

Magister reverendus dominus Ludovicus Foschino, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus, archipresbyter Telesinus.

Magister reverendus dominus Petrus Giamei, utriusque iuris doctor, archidiaconus Telesinus.

Magister reverendus dominus Michael Rossi, utriusque iuris doctor, primicerius Alliphanus.

Magister reverendus dominus Franciscus Morelli, utriusque iuris doctor, canonicus Lucerinus.

Magister reverendus dominus Stephanus Damiano, utriusque iuris doctor, canonicus Troianus.

Magister reverendus dominus Vitus Antonius Scenga, utriusque iuris ac sacrae theologiae doctor,

archipresbyter Sancti Thomae civitatis Foggiae, A dioecesis Troianae.

Clericus Carolus de Aureliis, utriusque iuris doctor, protonotarius apostolicus Arianensis.

Perillustris dominus utriusque iuris doctor Franciscus advocatus Schinosi.

Perillustris dominus utriusque iuris doctor Ioseph advocatus Ursolupus.

APPENDIX.

I. EDITTO SINODALE.

Per lo regolamento della celebrazione delle feste, osservanza della disciplina corale, ed altre funzioni ecclesiastiche, e della dottrina cristiana nelle chiese della provincia.

Fratre Vincenzo Maria, dell' ordine de' Predicatori, per divina misericordia del titulo di Santo Sisto della santa Romana chiesa prete cardinale Orsini, della santa chiesa di Benevento arcivescovo metropolita.

Essendo stato presentato nel nostro secondo concilio provinciale, un memoriale, che conteneva varii abusi e disordini intorno alla celebrazione delle B feste, disciplina corale, canto Gregoriano, funzioni della settimana santa, processioni, ed altri inconvenienti che praticansi in alcune chiese della nostra provincia; ed insieme le detestande trascurataggini di molti parrochi circa all' insegnamento della dottrina cristiana, raccomandazione dell' anima agl' infermi, ed esequie a defunti, le quali cose tutte ben considerate dal medesimo sinodo, concordemente si è determinato, che da noi si pubblichino, come facciamo in vigore del presente editto sinodale, gl' infrascritti ordini.

Capitolo I. Delle feste nelle chiese parrocchiali, confraternite ed altre capelle.

Perche non piace al Signore, che le feste istituite in suo honore, si solennizino co' trastulli e vanità mondane, al cui fine dichiarossi per bocca C d' Isaia: *„Festivitates vestras odivit anima mea, facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens“*; e ne minaccia castighi per mezzo di Amos, dicendo loro: *„Convertam festivitates vestras in luctum, et omnia cantica vestra in planctum“*: perciò si ordina dal sagro concilio espressamente:

1. Che le limosine o le rendite delle chiese, confraternite o cappelle, non si spendano, quando si celebra in esse qualche festa, in far sontuosi conviti, in dispensar figure di taffettà, o in altra vana ostentazione.

2. Che non s' impieghino in comprarne polvere per consumarla in fumosa apparenza di fuochi artificiali, o in tuoni strepitosi di mortaletti.

3. Che nè meno si spendano per correrne o lottar palii, dove sovente nasce qualche scandalo; mentre il popolo per assistere alla lotta o al corso del palio, lascia vuota la chiesa; e da ministri del D santuario trascuransi le funzioni prescritte dalla chiesa, o in esse non osservansi i riti convenienti, con isbrigar il tutto alla rinfusa.

4. Che, per celebrar, come dice l' appostolo, in Domino le sante feste, si procurino da parrochi, o da altri a chi spetta, per ciascuna chiesa, nelle solennità di maggior divozione del popolo, le indulgenze plenarie, che sogliono concedersi ad septennium dalla santa sede, tre alle cattedrali, due alle collegiate o parrocchiali, ed alle altre inferiori una sola all' anno.

5. Che, ottenuto il breve delle suddette indulgenze, si pubblichino le medesime con previa licenza degli ordinarii de' luoghi, nel giorno festivo antecedente alla festa da celebrarsi, e nella sera precedente alla stessa festa si mandi, per maggior notizia del popolo, un cherico sonando il campanello per le strade della terra.

6. Che si procuri un numero sufficiente di confessori, acciocche il popolo habbia l' opportuna comodità di confessarsi, ed indi divotamente comunicarsi; sopra di che dovrà cooperare la caritativa industria del parroco, o di altro sovraintendente delle stesse feste.

7. Che nella messa che si canterà, si osservino esattamente i riti prescritti dal ceremoniale e dalle rubriche generali del messale; e quando nelle medesime chiese non si recita tutto intero l' uffizio divino, si proibisce di cantar qualche hora canonica solamente, permettendosi bensì di cantare il vespro B nella maniera che costumano i padri dell' Oratorio di santo Filippo Neri, che nelle feste cantano i soli vespri colla messa.

8. Che nelle festività suddette non manchi per ogni conto l' assistenza del maestro delle cerimonie, il quale in ogni terra dovrà essere destinato dal vescovo col suo congruo stipendio, se sia possibile; o almeno, che nelle accennate funzioni egli habbia il doppio della porzione solita à darsi agli altri ministri, che in esse serviranno.

9. Che nelle chiese o cappelle, dove sono canonicamente erette confraternite, i confrati vadano nel dì della festa, che ivi si celebrerà, vestiti co' sacchi, à ricevere divotamente la sagra communione.

10. Che, per quanto si potrà, procurisi, che in detto giorno della festa si pasca il popolo col cibo della divina parola: il che dovrà farsi dal parroco onninamente nelle feste della sua chiesa par- C rochiale, quando non abbia invitato altro predicatore.

Capitolo II. Della disciplina corale.

1. Che il prefetto del coro ed il maestro delle cerimonie di ciascuna chiesa si ricordino bene di osservare e far osservare tutto ciò, che fù ordinato nell' antecedente concilio provinciale al titolo XXI „de praebendis, dignitatibus et canonicis“.

2. Che, mentre in coro recitansi i divini officii, non si odano ivi le confessioni sagramentali, nè meno degli ecclesiastici, sotto qualsivoglia pretesto.

3. Che ciascuno seda nel suo stallo, si genufletta quando dee genuflettersi, seda quando dee sedere, e stia in piedi quando dee starvi, in maniera che ivi le azioni vadano uniformi.

4. Che in coro non si ciarli, nè si rida, ma con tutta composizione e modestia, anche degli D occhi, si raccordi ogn' uno di *sapienter psallere*, come dice il sagro salmista.

Capitolo III. Del canto Gregoriano.

1. Che i vescovi si raccordino di far osservare il cap. 7 del sopracitato concilio provinciale, al suddetto titolo XXI, in cui fù ordinato, che a canonici ed a tutti gli altri ascritti al servigio del coro, si prescrivesse un termine competente ad istruirsi del canto Gregoriano.

2. Che i contumaci si multino da medesimi vescovi colla sottrazione delle distribuzioni cotidiane.

3. Che, crescendo la contumacia di essi, procedano contro di loro con pene maggiori, perche una volta si apprenda la necessaria scienza del suddetto canto, per lo quale sono stati ascritti al coro; non dovendosi sopportare che, con istrapazzo di esso e scandalo degli uditori, si habbia a di-

servire il Signore, e godere senza incomodo alcuno A dell' entrate ecclesiastiche.

4. Che si procuri onninamente da vescovi qualche maestro perito, che vaglia ad insegnare il suddetto canto, assegnandogli, anche dalle rendite medesime canonicali, una competente provvisione, alla quale potranno coadjuvare le pene stesse de' contumaci.

Capitolo IV. Delle funzioni delle settimana santa.

1. Essendosi da noi dato alle stampe un libretto pratico per le funzioni più principali nella eddomada maggiore, in servigio di quelle chiese parrocchiali, che solamente sono servite dal parroco e suo chierico parrocchiale, il qual libretto riveduto, per decreto del medesimo concilio provinciale, è stato approvato, ed insieme stabilito che si ristampasse d' ordine dello stesso sagro concilio; per tanto si ordina espressamente, per ovviare a B molti errori e negligenze nelle suddette sagre funzioni, che ciascun parroco e rettore di chiese della provincia debba provvedersi del medesimo libretto, ed osservare appuntino quanto in esso con chiarezza e facilità è stato prescritto, sotto le pene che si stabiliranno da proprii vescovi. Per provvedere poi individualmente agli errori più universali indicati nell' accennato memoriale, si ordina:

2. Che nella domenica delle palme si faccia la benedizione di esse onninamente nell' altare della chiesa, e non nelle croci erette fuori, o dentro le mura della città o delle terre.

3. Che, fatta la benedizione e la distribuzione delle palme dentro la chiesa, volendosi andare processionalmente alle suddette croci, forsi per la già introdotta consuetudine, si permetta; ma si proibisce il ricantarsi ivi il vangelo, già cantato in chiesa nella suddetta benedizione. C

4. Che, andandosi nella maniera suddetta alle accennate croci, ivi non si canti cosa alcuna; ma nell' andare e ritornare si cantino per istrada solamente le antifone assegnate nel messale e rituale Romano: proscrivendosi affatto, come superstizione, gli abusi di alcuni luoghi, in cui il clero ed il popolo, giunti alle suddette croci, prima s' inginocchiano unitamente, ed in piedi attaccano alcuni rami delle palme già benedette, alle croci stesse, donde non le disciolgono, se non nel venerdì del parasceve, mentre in chiesa si scuopre la croce, o nel sabato santo al primo suono delle campane.

5. In oltre si vieta l' altro abuso più superstizioso, di prendere le scorze delle vuova benedette nel dì di Pasqua, e con quelle mischiare le frondi de' suddetti rami per disseminarle intorno alle suddette croci: circa a quali inconvenienti sarà cura precisa de' parrochi de' luoghi, che il popolo igno- D rante si slontani da simili atti di abbominevole superstizione.

6. Che la processione medesima, precettata dalla rubrica (dove non fosse antica consuetudine di andar alle dette croci) non passi oltre che sino avanti la porta della chiesa, dove immediatamente, con ordine successivo, si anderà disponendo il clero in uno o piu circoli, giusta il numero del clero stesso; ed il suddiacono o il cherico, che porterà la croce, si fermerà nel grado esteriore della porta di essa chiesa.

7. Che nelle chiese cattedrali, collegiate e principali, il diacono e sottodiacono, che serviranno alla funzione, vestano le pianete piegate quando le habbiano, e non havendole, vestano, come nelle chiese inferiori, l' amitto, camice, cingolo, manipolo, ed il diacono la stola, proibendosi espressamente l' uso delle dalmatiche e tunicelle.

8. Che i cantori del vangelo della passione siano vestiti nelle suddette chiese coll' amitto, camice, cingolo, manipolo, e non mai con dalmatiche o tunicelle, nè con cotta solamente e stola.

9. Che il cereo pasquale, una volta benedetto nel sabato santo, non si ribenedica nell' anno seguente, per l' aggiunzione di nova cera; se non quando questa nova cera aggiunta fosse di maggior quantità della vecchia.

10. Che, quando il cereo vecchio non si possa accrescere con quantità maggiore di cera nova, il medesimo, o si consumi nell' associazione del santissimo viatico, o si venda per comprarne il novo; dovendosi rinnovare, per necessità della significazione del rito, onninamente ogni anno, la suddetta benedizione con cereo novo.

11. Che il suddetto cereo si accenda sempre nelle funzioni, in cui dalle rubriche vien ordinato che si debba accendere. B

12. Che le tre candele del triangolo non si facciano ardere, che nel dì del sabato santo, nelle sole funzioni della mattina; dopo le quali si smorzino le candele immediatamente, e si rimuova dall' altare il triangolo.

Capitolo V. Delle processioni.

1. Che, giusta il prescritto del cerimoniale de' vescovi e del rituale Romano, nelle processioni, in cui, oltre al clero della cattedrale, convengono le collegiate, le parrocchiali, i regolari e le confraternite, precedano prima queste con dovuto ordine co' loro stendardi, quando vi siano, o almeno colle loro croci.

2. Susseguano poi i regolari sotto la croce propria; osservandosi trà loro la precedenza fin hora praticata.

3. Indi, sotto la croce della cattedrale, vada tutto il clero a due, a due i cherici, soddiaconi, diaconi, preti, parrochi, appresso i canonici delle collegiate, in ultimo que' della cattedrale.

4. Che, dove fosse prescritta la consuetudine, che le collegiate e le parrocchiali portassero le proprie croci, gli ecclesiastici ascritti a quelle chiese collo stesso ordine seguano le croci loro medesime, ed all' ultimo il clero della cattedrale sotto la sua croce in mezzo a due acoliti co' ceroferarii.

5. Che nell' una o nell' altra maniera, che i suddetti del clero converranno alle processioni, si osservi tra loro la precedenza, secondo l' anzianità dell' ordine e del grado rispettivamente ne' canonici, curati ed altri.

6. Essendo in alcuni luoghi, certi cherici così piccioli, che non comprendendo il decoro, con cui dee convenirsi a somiglianti sagre funzioni, molte volte, oltre al non andar con ordine, sono stati veduti, nel passar per le piazze, fermarsi a comperar frutta, e mangiarle per la processione: perciò si ordina, che questa sorte di cherici non si faccia convenire nelle processioni suddette pubbliche e generali, ma precettargli che restino al servigio delle proprie parrocchie, o di altre chiese à cui sono stati ascritti.

7. Che sia cura de' maestri delle cerimonie, e de' prefetti della disciplina processionale (che à questo fine in ogni luogo debbano essere destinati da vescovi), che da tutti si vada salmeggiando per ala, cioè que' di man dritta, che facciano un coro, e quei di man manca un' altro coro; non riuscendo di concerto, per pratica sperienza, quell' uso di salmeggiare nelle processioni, che dalla metà del clero, che và avanti, si canti un versetto, e l' altro da quella che sussiegue, perche difficilmente l' una è udita dall' altra a cagione della distanza.

8. Che i canonici salmeggino co' canonici, i preti co' preti, ed i regolari di ciascuna religione da per se salmeggeranno fra loro.

9. Che ciascuna confraternita vada recitando il santissimo rosario, o le litanie della beata Vergine, secondo la direzione di un parroco, o di un sacerdote, o di qualche cherico pratico, che le sarà assegnato dal maestro delle cerimonie.

10. Che nelle litanie maggiori si cantino assolutamente quelle di tutti i santi; e, sè queste non basteranno fino che si giunga al luogo prefisso, si canteranno i salmi penitenziali, secondo che indicherà il maestro delle cerimonie.

11. Che nella processione del santissimo sagramento, si cantino quegl' inni e salmi, che sono prescritti dal rituale; replicandosi, quando sia necessario, le medesime cose.

12. Che nelle altre processioni, che si faranno, secondo il bisogno e la divozione de' luoghi, oltre alle litanie di tutti i santi, si cantino que' salmi, i quali sempre dovranno esser prima prescritti dal maestro delle cerimonie, affinche, col cantarsi à capriccio, non si cagioni confusione.

13. Ogni volta che, colla processione, o per ordine di rubrica, o per divozione del popolo, dee cantarsi la messa, espressamente si ordina che preceda sempre alla messa la processione; eccetto che in quelle, nelle quali portasi il santissimo sagramento, perche all' hora precede per necessità la messa, in cui si consagra la santissima eucaristia, che dee indi portarsi nella processione.

14. Che tutti gli ecclesiastici avvertano di non salutare alcuno, o dentro o fuori di chiesa, andando in processione.

15. Che finoche anderanno per dentro la chiesa, vadano col capo scoverto; ed usciti che saranno, lo cuoprano colla berretta, la quale non caveranno ad alcuno, ma procederanno con tutta divozione; ricordandosi di non girar gli occhi hor quà hor là per istrada.

16. Che i laici susseguano dopo il clero alla processione; avvertendo, che onninamente gli huomini non vadano confusi colle donne; sopra di che invigilerà quel parroco, prete o cherico, che sarà destinato per la recitazione del rosario col medesimo popolo; ed accioche questi possa adoperarsi, che si osservi la detta divisione di sesso, egli vada immediatamente dopo gli huomini e nel principio delle donne.

17. Sia cura finalmente de' vescovi, o, di lor ordine, de' maestri delle cerimonie, che si deputino i prefetti delle medesime processioni, (senza il cui ministero riuscirà impossibile il buon regolamento di esse), acciocche facciano osservare quanto qui si prescrive; rapportandone à vescovi i trasgressori, affinche ne siano castigati.

Capitolo VI. Della celebrazione delle messe e disciplina ecclesiastica nelle sagrestie.

1. Che, dovendosi celebrare la prima messa da novelli sacerdoti, non si facciano nelle chiese complimenti secolareschi; vietandosi anche espressamente lo spargere confetture ed altre cose dolci, che recano tumulto e sconcerto nella santa casa della orazione.

2. Che i vescovi riconoscano gli obblighi delle messe di ciascuna lor chiesa; e, secondo la loro approvazione, precettino che si facciano immediatamente le tabelle, che contengano i medesimi obblighi.

3. Che le suddette tabelle, dopo che, come sopra, saranno state approvate e sottoscritte, si tengano pubblicamente incorniciate affisse in sagrestia.

4. Che ivi non manchino i libri, dove onninamente ogni giorno si notino per mano del celebrante, in uno la soddisfazione delle messe basse, e nell' altro delle messe cantate; al che dovrà invigilare la cura del sagrista maggiore della chiesa o del rettore di essa.

5. Che nelle suddette sagrestie non si ascoltino le confessioni de' laici; non dovendosi permettere, che in alcun caso questi pratichino in detti luoghi, destinati solo per l' orazione e preparazione de' ministri dell' altare.

6. Che le confessioni de' laici si odano onninamente ne' confessionali della chiesa; ed in maggior bisogno di essa, quando vi fosse concorso di popolo, possano udirsi in qualche sedia di appoggio; inibendosi però affatto, che ivi si odano le confessioni delle donne.

7. Che avvertasi da sacerdoti, diaconi e soddiaconi di non confessarsi mai vestiti con gli habiti sagri, e quando bisognasse, che gli depongano prima.

Capitolo VII. Della dottrina cristiana.

1. Che i vescovi invigilino, che da parrochi si osservi esattamente l' editto sinodale, posto nell' appendice dell' antecedente concilio provinciale, circa al modo facile d' insegnare a figliuoli la dottrina cristiana.

2. Che a parrochi non sia lecito sustituire in loro mancanza laici ignoranti per insegnare, giusta il tenore del sopracitato editto, la dottrina cristiana; ammettendosi bensì per maestri delle classi idonei ed esperti nel presente ministero, ma che vi sia sempre qualche prete o cherico ben instruito, che presieda à tutto l' esercizio.

3. Che i vescovi procedano contra de' contumaci colle pene ivi rimesse, all' arbitrio loro.

4. Che, a fine che la gente adulta, ed ignorante della dottrina cristiana, che per lo più vergognansi di andarla ad apprendere insieme co' fanciulli, s' istruisca in ciocche ogn' uno per necessità è tenuto a sapere: i parrochi, ogni domenica ed altri giorni festivi dell' anno, nella loro messa parrocchiale, dopo il vangelo, insegnino al popolo in lingua volgare le cose seguenti.

1. Il segno della santa croce. 2. Il mistero della santissima Trinità ed incarnazione. 3. Il Credo 4. Il Pater. 5. L' Ave Maria. 6. I dieci comandamenti di Dio. 7. I cinque precetti della chiesa. 8. I sette sagramenti. 9. Un' atto di contrizione.

5. Che, celebrandosi altra messa oltre alla parrocchiale, nelle chiese curate, si adempia da quel sacerdote tutto ciò, che si ordina nel suddetto n. 4, à fine di occorrere alla malizia degl' ignoranti, che sfuggissero la messa del proprio parroco, per non trattenersi ivi ad apprendere la dottrina cristiana.

6. Che i vescovi procedano rigorosamente contra i trasgressori di questi ordini e contra i padri e le madri ed i padroni, che impedissero o che fessero trascurati à mandar alla dottrina cristiana i proprii figliuoli, o servidori, o altra persona rispettivamente à loro sottomessa, e bisognosa di tale esercizio.

Capitolo VIII. Della raccomandazione dell' anime de' moribondi.

1. Che i vescovi invigilino, che i parrochi, a quali han commessa la cura delle anime, sottoposte immediatamente al loro pastorale reggimento, habbiano cura delle anime medesime nel maggior punto pericoloso, e bisognevole di speciale ajuto, qual è quello, in cui elleno sono vicine a separarsi dal corpo.

2. Che, dopo che agl' infermi haveranno ministrato il sagramento della estrema unzione, non debbano abbandonargli; ma assistere a medesimi colla recitazione delle preci ed orazioni prescritte nel rituale, fino che il moribondo havrà spirata l' anima nel suo creatore.

3. Che, essendo già l' infermo in agonia, il parroco habbia la carità di far sonare la campana della sua chiesa, affinche il popolo faccia qualche orazione per lo medesimo agonizante.

4. Che si debba da parrochi, anche in caso di altra loro urgente applicazione, onninamente sustituire qualche sacerdote da bene, ed in mancanza di questi, qualche altra pia persona, che vaglia ad eseguire, come si dee, il suddetto ministero.

5. Che, trovandosi da vescovi qualche parroco ignorante, che pensi di non esser tenuto alla raccomandazione delle anime de' moribondi, procurino d' insegnargli la dottrina vera; procedendo anche contro de' contumaci colle pene, che stimeranno più giovevoli per eliminare una tale erronea e sciocca opinione.

Capitolo IX. Delle esequie per gli defonti.

1. Che circa al rito delle esequie per gli defonti si osservi esattissimamente da parrochi, quanto è prescritto nel rituale Romano.

2. Che i parrochi stessi habbiano ogni attenzione e carità, che le medesime esequie non si ommettano a cadaveri de' defunti poveri, a quali sovente non si usa di farle interamente, perche non hanno da contribuire la dovuta limosina; e precisamente si ordina, che non si tralasci di porre à quattro angoli del cataletto quattro candele.

3. Che per gli medesimi defonti poveri non si lasci di sonare la campana, nella maniera che praticasi con chi paga gli emolumenti.

4. Che non s' impediscano que' sacerdoti e cherici, i quali *gratis* vogliano usar la misericordia di accompagnare col parroco i cadaveri de' poveri alla sepoltura.

5. E finalmente si esortano i parrochi a voler celebrare *gratis* almeno una messa di requie, presente il cadavere, quando il defonto sia veramente miserabile.

Conclusione.

Sia cura dunque de' vescovi, invigilare colla lora pastorale sollecitudine, che questo editto sinodale si osservi non solo nelle città, ma in ciascuna terra della loro diocesi; e contra de' trasgressori procedano colle pene stabilite a misura della loro contumacia.

Ed acciocche il presente editto sia noto ad ognuno, si ordina a' parrochi ed a' curati della provincia, che lo pubblichino trà la messa parrocchiale nel primo dì festivo dopo la notizia di esso; ed in oltre due volte all' anno, cioè nella seconda domenica del mese di gennajo, e nella domenica della santissima Trinità; e per ogni volta che i parrochi e curati suddetti ne trasgrediranno l' accennata pubblicazione, siano puniti ad arbitrio de' proprii vescovi.

Dato dalla nostra chiesa metropolitana, nella terza sessione sinodale, à 19 maggio 1698.

Fr. Vinc. Maria, cardinal arcivescovo metropolita.

F. can. Finy, segretario del concilio.

II. Decreti della sagra congregazione del santo offizio a tre vescovi della provincia, co' quali si proibisce a' parrochi l' assistere a matrimonii de' proprii parrocchiani, senza la licenza del vescovo e la prova dello stato libero; il terzo de' quali decreti fù trasmesso all' emo arcivescovo dalla medesima sagra congregazione con lettera de' 6 luglio 1697, per la osservanza del prescritto.

Foris. All' illustre e revmo signore come fratello monsignor vescovo di Montemarano.

Intus vero. Illustre e revmo signor come fratello.

Essendo stato presentato à questi miei emi colleghi signori cardinali generali inquisitori, a nome del promotor fiscale di vostra Signoria, un memoriale sopra il concernente di alcuni abusi, che erano insorti in cotesta sua diocesi, circa il contrarre i matrimonii, hanno perciò l' eminenze loro approvato quello, che ella asserisce haver fatto, coll' incaricare in un suo edditto l' osservanza delle instruzioni di questa sagra congregazione sù tali emergenti; non essendovi per altro controversia, che a i vescovi spetti ammettere le prove e dare licenza a parrochi che assistano a i matrimonii de' loro diocesani, e che i parrochi suddetti non possano in ciò ingerirsi. Tanto dunque vostra Signoria insisterà che venga osservato, e le auguro dal cielo il colmo di ogni contento.

Roma, 9 marzo 1675.

Di vostra Signoria come fratello: F. cardinale Barberino.

Monsignor vescovo di Montemarano.

(Loco † sigilli.)

Foris. All' illustre e revmo signor come fratello monsignor vescovo d' Alife.

Intus verò. Illustre e revmo signor come fratello.

Su l' istanza fatta con memoriale del promotor fiscale di cotesta sua corte vescovile, per l' osservanza dell' instruzione del santo offizio ne' matrimonii, che si vogliono contrarre ne' luoghi della sua diocesi, questi miei emi colleghi signori cardinali generali inquisitori han detto, che in tutto e per tutto vostra Signoria la faccia indifferentemente osservare, sì colli forastieri, come colli nativi del luogo, dovendo à tali contratti precedere la licenza ottenutane dal vescovo secondo la medesima instruzione. E Dio la prosperi.

Roma, 29 gennajo 1695.

Di vostra Signoria come fratello, il cardinal Cybo.

Piedimonte monsignor vescovo di Alife.

(Loco † sigilli.)

Feria V, die 20 martii 1697. Relato dubio a sacra congregatione concilii ad hanc sacram congregationem sancti officii pro resolutione remisso: „Au liceat parochis dioecesis Thelesinae coniungere in matrimonium proprios parochianos et cives sine licentia episcopi, et absque probatione status liberi;“ emi dixerunt, quod instructio sancti officii, emanata de anno 1670 omnimode et punctualiter observetur.

Ioseph Bartolus, sanctae Romanae et universalis inquisitionis notarius.

(Loco † sigilli.) Reg. fol. 319.

III. Decretum sacrae congregationis episcoporum et regularium pro observantia taxae fori metropolitani.

Telese. La curia episcopale ed alcuni sudditi.

Servandam esse taxam Innocentianam, in quibus ipsa disponit, et in ceteris metropolitanam. Ita reperitur in parvo regesto sacrae congregationis negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, habitae die 19 aprilis 1697.

In quorum fidem etc. Hac die 11 mensis maii dicti anni.

M. archiepiscopus Athenarum, secretarius.

Adest sigillum.

IV. Lettera della maestà cattolica di Carlo II, rè di Spagna, risponsiva alla lettera sinodica del secondo concilio provinciale di Benevento.

Foris. Al muy reverendo en Xpto padre cardenal Ursino, mi muy caro y amado amigo.

Intus. El rey.

Muy reverendo en Xpto padre cardenal Ursino, arzobispo de Venabente. En carta de 19 mayo de este anno, days quenta de haver celebrado con otros obispos una segunda sinodo provincial en esa metropoli, para reformacion de costumbres, y confirmacion forzosa de las santas disciplinas y reglas; y que actuandose en el la solene elevacion y translazion del cuerpo de san Bartolome dela yglesia arruynada por el terremoto, à la nueba basilica, donde sus reliquias quedaron en deposito; mientras se le fabricase capilla nueba; pareciò al tiempo de colocar la urna y ponerla en otra mas segura, hacer reconocimiento de ellas, y se ballaron los huesos del sagrado cuerpo de este apostol, con la candidez y lustre que ponderays; añadiendo el comun alborozo, que ay' hà causado este caso. Y enterado de lo que decis, os manifiesto la gratitud, que me han devido estas noticias.

De Madrid, à 26 de octubre de 1698.

Yo el rey,

Pardinas Villar de Francos, secretario.

Vidit Guerrero reg.

Vidit Rubinus reg.

Vidit Araciel reg.

Vidit Jurado reg.

Vidit Marcianus reg.

1698 maii 19. — SYNODUS ABBATIAE MILETENSIS.

Synodus abbatiae Sanctae Trinitatis Miletensis, Neapoli in Italia, celebrata die 19 maii 1698, sub Didaco Calcaneo, abbate Miletensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs abbatiae Sanctissimae Trinitatis Miletensis, nullius dioecesis, a reuerendissimo patre Didaco Calcaneo, societatis Iesv, philosophiae ac sacrae theologiae professore, eiusdem abbatiae in spiritualibus & temporalibus vicario generali, celebrata, in ecclesia S. Michaelis archangeli pagi Piscopij, anno M.DC.XCVIII, feria secvnda pentecostes, XIX maii. Messanae, typis Dominici Costa, Imprimatur: Dini v. g.; impr. Cuascone pro ill. de Giusino.

Sine anno, (1698), in-4°, 2 f.-38 p. — Roma, Vittorio Emanuele.

1698 iunii 15-6. — SYNODUS DIOECESANA MAZARIENSIS.

Synodus dioecesana Mazariensis in Italia, celebrata diebus 15 et 16 iunii 1698, sub Ioanne Dominico Spinola, episcopo Mazariensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta, (1699, *titulus supra col.* 243, n. 2).

1698 iunii 17. — SYNODUS DIOECESANA ARETINA I.

Synodus dioecesana Aretina I in Italia, celebrata die 17 iunii 1698, sub Ioanne Matthaeo Marchetti, episcopo Aretino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima synodus dioecesana Aretina, ab ill.mo ac reverendissimo d. d. Joanne Matthaeo Marchetti, patritio Pistoriensi, Dei & apostolicae s. sedis gratia episcopo Aretino, sac. Rom. imp. principe in Aetruria & Cesae comite, celebrata decimoquinto kalendas julii anno Domini 1698. *[Insigne.]* Pistorii, ex officina Stephani Gatti, impressoris episcopalis Aretinae dioecesis, superiorum permissu.

In-4°, 44 p. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa.

1698 iunii 17-9. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS.

Synodus dioecesana Bononiensis in Italia, celebrata diebus 17, 18 et 19 iunii 1698, sub Iacobo Boncompagni, archiepiscopo Bononiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Synodvs dioecesana ab eminentissimo et reverendissimo d. d. Jacobo, tituli S. Mariae in Via s. R. e. presbytero cardinali Boncompagno, Bononiae archiepiscopo et sacri Romani imperii principe, celebrata in metropolitana Bononiensi, diebus decimaseptima, decimaoctava et decimanona junii anno Domini M.DC.IIC. *[Insigne.]* Bononiae, M.DC.IC, ex typographia archiepiscopali.

In-4°, 8 f.-231 p.-1 f. — Genova, Fransoniana; Genova, urbana; Paris, Bibl. nat. B 362; Paris, Sainte-Geneviève; Parma, Palatina; Roma, Vallicelliana.

P. 127-219, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodus dioecesana ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Jacobo, tituli S. Mariae in Via s. R. e. presbytero cardinali Boncompagno, Bononiae archiepiscopo et sacri Romani imperii principe, celebrata in metropolitana Bononiensi, diebus decimaseptima, decimaoctava et decimanona junii, anno Domini M.DC.IIC, ss. d. n. d. Innocentio papa XII rem christianam feliciter moderante. Bononiae, M.DC.IC, ex archiepiscopali typographia Manolessiana.

In-4°, 9 f.-231 p. cum fig. — Bologna, università; Genova, Fransoniana, Modena, Estense; Orléans, ville; Piacenza civica; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana; Roma, Vittorio Emanuele.

3) Synodus dioecesana ab eminentiss. et reverendiss. d. Iacobo, tituli S. Mariae in Via s. R. e. presbytero cardinali Boncompagno, Bononiae archiepiscopo et sacri Romani imperii principe, celebrata in metropolitana Bononiensi, diebus decimaseptima, decimaoctava et decimanona junii anno Domini M.DC.IIC, s. s. d. n. d. Innocentio papa XII rem christianam feliciter moderante. *[Insigne.]* Bononiae, MDCC.IX, typis Jo. Antonii Sassi, impressoris archiepisc.

In-8°, 12 f.-396 p. — Bologna, università.

P. 203-364, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

4) Synodus dioecesana ab eminentiss. et reverendiss. d. Jacobo, tituli S. Mariae [in] Via s. R. e. presbytero cardinali Boncompagno, Bononiae archi-

episcopo et sacri Romani imperii principe, celebrata, in metropolitana Bononiensi, diebus decimaseptima, decimaoctava, & decimanona junii anno Domini M.DC.IIC, ss. d. n. d. Innocentio papa XII rem christianam feliciter moderante. *[Insigne.]* Bononiae, M.DCC.XXI, typis Longi, impressoris archiepiscopalis.

In-8°, 12 f.-428 p. — Bologna, università; Genova, università.

P. 221-396, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1698 iunii 17. — SYNODUS DIOECESANA PLOCENSIS.

Synodus dioecesana Plocensis in Polonia, celebrata Pultoviae, die 17 iunii 1698, sub Andrea Christophoro Zaluski, episcopo Plocensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

[Chodinski et Likowski], *Decretales pro regno Poloniae*, (1883, *titulus supra col.* 20).

T. I, p. 7: „1698, synodus dioecesana Plocensis, sub Andrea Christophoro Zaluski, Pultoviae, diebus 17 iunii et sequentibus celebrata, in qua quoque invenitur instructio decanorum foraneorum ab eodem praesule anno 1693 edita."

1698 septembris 11. — SYNODUS DIOECESANA ABRINCENSIS.

Synodus dioecesana Abrincensis in Gallia, celebrata die 11 septembris 1698, sub Petro Daniele Huet, episcopo Abrincensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts synodaux pour le diocèse d'Avranches, lus et publiés dans le synode tenu à Avranches, l'onzième septembre M.DC.XCVIII, et imprimés par l'ordre de monseigneur l'évêque. *[Insigne.]* A Avranches, chez la veuve Motays, impr. ord. de monseigneur l'évêque.

Sine anno (1698), in-8°, 2 f.-9 p. — Paris, Bibl. nat. B 5227.

1698 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA NOVIOMENSIS.

Synodus dioecesana Noviomensis in Gallia, celebrata die 7 octobris 1698, sub Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales de l'église et diocèse de Noyon, luës & publiées en l'année mil six cent quatre-vint-dix-huit. *[Insigne.]* A Noyon, chez André Cabut, imprimeur de monseigneur, près l'eglise de Saint Martin.

Sine anno (1698), in-8° minori, 19 p. — Paris, Bibl. nat. B 5581 et 5582.

P. 3 et 18, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata a Francisco de Clermont, episcopo Noviomensi, die 7 octobris 1698.

1698 octobris 8. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 8 octobris 1698, sub Henrico Feydeau de Brou, episcopo Ambianensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Actes de l'église d'Amiens, (1848-9, *titulus supra col.* 441), II, 77.

1698 octobris 16. — SYNODUS DIOECESANA MELDENSIS.

Synodus dioecesana Meldensis in Gallia, celebrata die 16 octobris 1698, sub Iacobo Benigno Bossuet, episcopo Meldensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Oeuvres de Bossuet, (1815-9, *titulus supra col.* 521), t. VII, p. 28-34.

1698 octobris 26-30. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XIII.

Synodus dioecesana Beneventana XIII in Italia, celebrata a die 26 ad diem 30 octobris 1698, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decimatertia dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli Sancti Sixti s. R. e. presbytero cardinali Ursino, archiepiscopo, celebrata mense octobris anno Domini MDCXCVIII. *[Insigne.]* Beneventi, 1698, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 40 p.-1 f. (index). — Roma, Vaticana.

P. 5, haec synodus celebrata est diebus 26, 27, 28, 29 et 30 octobris 1698.

P. 7-40, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1698 octobri. — SYNODUS ALBAE-IULIAE.

Synodus Albae Iuliae in Transylvania, celebrata mense octobri 1698, praeside Athanasio, metropolita Valachorum, ad unionem cum ecclesia Romana proclamandam.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus . . . Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXXXII, col. 971-4, ex literis annuis soc. Iesu prov. Austr. ad hunc annum.

SYNODUS UNIONIS.

Nondum lubet e Dacia, regno olim tam inclyto, referre pedem, quem vel reluctantem sisteret portentosus ille Valachorum ecclesiae Romano-catholicae unitorum numerus, de quo anno superiore. Quam quidem unionem iam tunc, quemadmodum scripto conceperant, ita fidei contestatione firmassent, nisi obortae quaedam difficultates, sectariorum praecipue machinamenta, operi tam salutari moras iniecissent. His vero, operante plurimum purpurato

ecclesiae principe a Kollonicz, feliciter compositis, hoc demum anno executioni mandatum, quod priori haeserat in suspenso, emissaque per vices est publica fidei professio a bis mille ducentis septuaginta eorundem Valachorum parochis et curionibus. Placuit in rei tantae memoriam paradigma instrumenti publici, sua ex origine illibata fide transsumptum, hic adiicere.

Nos infrascripti, ecclesiae Valachicae in Transsylvania partibusque ei annexis episcopus, archidiaconi ac clerus universus memoriae commendamus tenore praesentium, quibus expedit universis, maxime vero inclytis regni Transsylvaniae statibus: considerata tum fluxa humanae vitae instabilitate, tum etiam animae (cuius in omnibus potior cura habenda) immortalitate, libere ac sponte, impulsuque divini numinis, cum ecclesia Romano-catholica unionem inivimus, eiusdem sanctae matris Romano-catholicae ecclesiae commembra nos tenore praesentium declaramus, omnia admittentes, profitentes ac credentes, quae illa admittit, profitetur ac credit, praesertim vero illa quatuor puncta, in quibus hactenus dissentire videbamur, quae etiam in clementissimo decreto ac diplomate suae sacratissimae maiestatis ac eñi archiepiscopi nobis insinuantur. Quapropter iisdem prorsus iuribus ac privilegiis, quibus eiusdem sanctae matris ecclesiae presbyteri ex indulto sacrorum canonum, necnon divorum quondam regni Hungariae regum utuntur, nos quoque, iuxta praenominatum suae sacratissimae caesareae regiaeque maiestatis decretum, necnon eñi archiepiscopi, amodo et deinceps, uti eiusdem commembra, frui ac gaudere volumus. In cuius maiorem fidem ac robur, praesens manifestum nostrum propriae manus syngrapha, necnon sigillis tam monasterii nostri Albensis, quam propriis usualibus communimus [1].

Albae Iuliae, 1700, die 5 septembris.

Confectum est hoc instrumentum editumque idiomate et charactere Valachis proprio, cui ex eadem paginae facie imminent subscriptio ac sigillum episcopi paribus literis linguaque signata. Alterum folii latus subiectam refert translationem latinam, quam illico sequuntur subscriptiones archidiaconorum et archipresbyterorum per trina foliorum latera, addito subscriptioni cuiuslibet e margine proprio eiusdem sigillo. Et quia subscriptiones nominum iuxta ac cognominum literas exhibent Valachicas peregrinas, cuilibet statim subiicitur ac interponitur manu personae publicae eadem subscriptio charactere latino efformata. Adeo per omnia hi nunc Romani, qui modo Graeci. Faxit supremus animarum rector, ut, quemadmodum olim non Graeci tantum, sed universus pene orbis Romano patebat imperio, ita et nunc, captivo in fidei obsequium intellectu, Romano-catholicae subiiciatur ecclesiae!

Literae synodales ad imperatorem.

Sacratissime caesar, domine, domine nobis clementissime.

Quanto nos replevit sua sacratissima maiestas solatio, in dato ad inclytum Transsylvaniae gubernium decreto, die 14 aprilis anni currentis, explicare nequimus; in quo sequentia suae maiestatis sacratissimae verba: „Qui ex sacerdotibus graeci ritus Valachus, edita professione, ad observantiam ritus graeci, apud catholicos, cum agnitione summi pontificis se declaraverit, gaudebit privilegiis sacerdotum catholicorum.“ Quod cum nos ab augusta cancellaria aulica in paribus per admodum reverendum patrem Ladislaum Baranyi, ecclesiae Romano-catholicae Albae Iuliae parochum, accepissemus, generalem synodum 24 mensis octobris indiximus, in qua, visis sacratissimae maiestatis vestrae favoribus ac gratiis, libere ac sponte unanimiter consensimus, ac cum ecclesia Romano-catholica unionem inivimus, omnia ea admittentes, profitentes, credentes, quae sancta mater ecclesia Romano-catholica admittit, profitetur ac credit, praecipue illa quatuor puncta, in quibus hactenus dissensimus, nimirum: 1. summum pontificem totius per orbem diffusae ecclesiae caput esse universale; 2. panem azymum sufficienterñ esse materiam coenae dominicae et sacrificii missae seu liturgiae; 3. praeter coelum, sedem beatorum, et infernum, carcerem damnatorum, tertium dari locum, qui vulgo purgatorium vocatur, in quo animae nondum plane expiatae detinentur ac purgantur, fideliumque suffragiis iuvantur; 4. Spiritum sanctum, tertiam in Trinitate personam, a Patre et Filio procedere. De quibus etiam professionem emisimus coram praememorato reverendo patre Ladislao Baranyi, ac proinde humillime obsecramus suam sacratissimam maiestatem, ut deinceps etiam sub suis benignissimis alis, pro suo zelo quem habet pro gloria Dei, incremento ecclesiae ac salute animarum, nos protegere dignetur, diplomaque nobis dare, prout ante aliquot annos dedit in Hungaria unitis graeci ritus circa Munkacsinum degentibus. Pro quo diu salvam ac incolumem, pro gloria sua, incremento religionis et salute animarum, suam sacratissimam maiestatem Deus ter optimus maximus conservet, in coelis immarescibilem tribuat coronam, ac augustissimam domum novis incrementis adaugeat, animitus vovemus.

Sacratissimae maiestatis servi et subditi humillimi,

Athanasius, episcopus professionis Valachicae, una cum archipresbyteris eiusdem in Transsylvania.

Literae synodales ad cardinalem primatem.

Eñe princeps ac cardinalis, domine, domine nobis gratiosissime.

Accepimus per admodum reverendum patrem Ladislaum Baranyi, zelo divinae gloriae ardentissimum, eminentiae vestrae diploma, in quo participes declaramur privilegiorum, quibus sacerdotes sanctae matris ecclesiae Romano-catholicae gaudent, pro quo immortales eminentiae vestrae agimus gratias, rogamusque ut dein-

[1] Haec fidei et unionis professio primum Rumenice conscripta est et continetur in Magazinulu istoricu Daci'a suptu, redacti'a lui A. Treb. Laurianu si Nic. Balcescu (Bucaresci, 1846, III, 307), unde eam hic edimus:

„Noi suptinsemnatii, episcopulu, protopopii si totu clerulu baserecei romanesci dein Transilvani'a si dein pàrtile unite cu dins'a, facemu cunoscutu prein acest'a toturoru celoru ce se cuvene, si mai alesu ordiniloru tierei Transilvaniei; cà considerandu nestatornici'a vietii omenesci si nemorirea sufletului (de care trebue se avemu cea mai mare grige dein tôte, amu inchiaiatu liberi si de buna voia dein indemnulu lui Ddieu unirea cu baserec'a romano-catolica, si ne declaràmu prein acést'a commembrii ai S. Matri basereci romano-catolice, primindu, marturisindu si crediendu tôte cele ce primesce) marturisesce si crede ace'a, mai vertosu acele patru punte, in care ne pareámu panà acumu a fi desbinati, care ni se propunu si prein gratiosulu decretu si prein diplom'a Maiestàtii sale imperiali, si prein a eminentissimului Archiepiscopu, dein care causa vremu cà si noi se ne bucuràmu de totu acele derepture si privilegia, de cari se bucura preutii acelei-asi sante Matri basereci dupa santele canone, si dupa legile fostiloru regi ai Ungariei, asiá si noi dupa prenumitulu decretu alu Maiestatii sale imperiali regali si a eminentissimului Archiepiscopu, se ne bucuràmu de acumu in a-ante cá commembri ai acelei-asi basereci. Intru mai mare credentia si taría a acestoru-a amu intaritu acestu manifestu alu nostru cu subscriptiunea manei nostre si cu sigilulu santului monasteriu dein Alb'a Julia si cu sigilele proprie usuali. Alb'a Julia in 5 septembre, anulu 1700.

ceps quoque hac gratia nos protegere dignetur, ac apud sacratissimam suam maiestatem diploma nobis procurare, prout sua sacratissima maiestas ante aliquot annos dedit unitis in Hungaria. Nos quoque in generali synodo professionem fidei coram praememorato reverendo patre Baranyi emisimus, cuius exemplar per manus admodum reverendi patris Hevenesi iam prius transmisimus, ac proinde humillime rogamus vestram eminentiam, ut dignetur pro suo zelo, quo erga gloriam Dei, nostri curam etiam deinceps habere, ac ab adversariis defendere; nam longe magis de facto, a quo unionem fecimus, ab iis impetimur, ut clarius reverendus pater Baranyi declarabit. Pro quo diu salvam et incolumem eminentiam vestram Deus ter optimus conservet, animitus vovemus. Dignetur eminentia vestra excellentissimo domino generali Rabutin scribere, ut nos ab adversariorum insultibus protegere dignetur.

Eminentiae vestrae servi humillimi

Athanasius, episcopus professionis Valachicae, una cum archipresbyteris eiusdem in Transsylvania.

Albae Iuliae, 26 novembris 1698.

Literae patris Baranyi ad cardinalem primatem.

Eme princeps, domine, domine ac patrone gratiosissime.

Nostri acatholici omnem moverunt lapidem, ut sacerdotes Valachos a bene coeptis dimoveant, sed per Dei gratiam omnis eorum conatus irritus. Nunc tentant aliud; nam expediverunt dominum Vas calvinistam, ad aulam, ut omnibus modis agat ac unionem impediat. Ac proinde dignetur eminentia vestra invigilare et iniquos eorum conatus praepedire.

Heri diu consultavimus cum episcopo et aliquot archidiaconis, iudicavimusque ad compescendos acatholicos optimum fore, si sua maiestas mandatum daret, ac ad aulam nominanter evocaret episcopum Athanasium cum Georgio Pap, archidiacono de Dallya, Ioanne Pap, parocho Albensi, item dominum Stephanum Rácz, provisorem Albensem, qui multum in hoc negotio collaboravit. Ego certe nihil hoc melius video: 1. ipsa sua maiestas videret ipsorum mentes et constantiam, animareturque ad assistendum illis et reprimendos heterodoxos; 2. Valachi magis confirmarentur in bene coeptis; 3. mendacii convincerentur haeretici, qui vociferantur, hoc negotium esse tantum a domino comite Apór et me cusum. Rogo igitur humillime eminentiam vestram, ut dignetur decretum a sua maiestate extrahere, quo illi evocentur Viennam quam citissime, et coram tota aula, etiam coram illis, qui favent haereticis, heterodoxi confundantur. Hodie iterum misimus duos sacerdotes Valachos ad dominum Keresztesi praesidentem, ut coram statibus perlegat manifestum; promisit se facturum; videbimus quid sit facturus. Alias protestati sunt nomine totius cleri, quod ab eo, quod in manifesto emiserunt, nolint recedere.

His divinae protectioni commendo eminentiam vestram.

Eminentiae vestrae servus humillimus et capellanus infimus:

Patre Ladislaus Baranyi.

Albae Iuliae, 1698, 21 novembris.

1698 novembris 24-5. — SYNODUS DIOECESANA OSTIENSIS.

Synodus dioecesana Ostiensis in Italia, celebrata diebus 24 et 25 novembris 1698, sub Alderano Cybo, cardinali episcopo Ostiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones synodales editae et promulgatae ab eminentiss. et reverendiss. d. d. Alderano, episcopo Ostiense et Veliterno, s. r. e. cardinale Cybo, sacri collegii decano, in dioecesana synodo habita Velitris, diebus XXIV & XXV novembris MDCXCVIII, praesidente in ea illustriss. et reverendiss. d. d. Odoardo Cybo, patriarcha Constantinopolitano. *[Insigne.]* Romae, MDCXCIX, ex officina Lucae Antonii Chracas, prope magnam curiam Innocentianam, permissu superiorum.

In-4°, 16 f. (indictio, oratio synodalis, officiales synodi, index) - 160 - cccxxxv p. (appendix) - 4 f. (index). — Bologna, università; Genova, urbana; Lucca, governativa; Roma, Assomptionistes; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana; Trisulti (provincia di Roma), certosa.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

De hac synodo confer opus cui titulus:

2) Synodus dioecesana, auspiciis sanctissimi d. n. Pii VII p. m., habita in cath. basilica Veliterna S. Clementis, VI, V et IV kal. jun. an. MDCCCXVII, ab eminent. et reverend. d. d. Alexandro, ep. Ostien. et Velit. s. R. e. card. Matthaejo, sacri collegii decano, ejusdem sanctitatis suae pro-datario et sacrosanct. basil. Vaticanae archipresbytero &c. &c. Romae, an. MDCCCXVIIII, typis Francisci Bourliaei, ad collegium urbanum, praesidum facultate.

In-4°, 2 partes, VII-XXXIV p.-2 f.-334 p., 365 p.-1 f. — Lyon, missionnaires diocésains; Paris, Bibl. nat. B 3399; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Angelica; Roma, Propaganda; Roma, S. Anselmo; Roma, Vaticana.

Pag. III: „Quam dioecesanam synodum centum viginti annorum spatio desideratam . . .“

Pag. II, mentio synodi Ferrariensis anno 1771 et synodi Praenestinae anno 1803 ab eodem Alexandro Matthaejo celebratarum.

Pag. X, mentio synodi Ostiensis habitae VIII et VII kal. decembris anni 1693 *(corrigendam* 1698), ab Alderano cardinali Cybo, episcopo Ostiensi.

Pars II continet appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1698. — SYNODUS DIOECESANA AUSCIENSIS.

Synodus dioecesana Ausciensis in Gallia, celebrata anno 1698, sub Armando Anna Tristan de La Baume de Suze, archiepiscopo Ausciensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Recueil des statuts synodaux du diocèse d'Auch, revus et publiez dans le dernier synode général tenu à Auch, par monseigneur l'illustrissime & reverendissime Anne Tristan de la Baume de Suze, archevêque d'Auch. *[Insigne.]* A Auch, chés Jacques Destadens, imprimeur & libraire de monseigneur l'archevêque, du clergé, de la ville & du collège, à l'image s. Jacques, M.DC.XCVIII.

In-4°, 143 p. — Paris, Sainte-Geneviève.

2) Recueil des statuts synodaux du diocese d'Auch, revus et publiés dans le synode général tenu à Auch, par monseigneur l'illustrissime et reverendissime Anne Tristan de Labaume de Suze, archevêque d'Auch, l'an 1698; nouvelle édition. *[Insigne.]* A Toulouse, chez Jean François Robert, libraire, près la place Royale, a la Couronne d'or,

M.DCC.LXX. *[In fine:]* A Toulouse, de l'imprimerie de la veuve J. P. Robert, rue Sainte Ursule.

(Pars II:) Instruction pastorale de monseigneur l'archevêque d'Auch, sur l'état sacerdotal. A Toulouse . . .

In-8°, 2 partes, xiv p. (mandatum)-135-406 p. — Auch, ville; Grenoble, ville; Roma, Maristes.

Parte I, p. 85-130, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

Partis II auctor est Ioannes Franciscus de Montillet, archiepiscopus Ausciensis, qui curavit hanc secundam editionem synodi celebratae anno 1698, et hoc opus adiunxit.

1698. — CONGREGATIO ARCHIPRESBYTERORUM DIOECESIS MECHLINIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Mechliniensis in Belgio, celebrata Lovanii, anno 1698, sub Humberto Guillelmo Precipiano, archiepiscopo Mechliniensi.

De hac congregatione confer opus cui titulus: Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1829, *titulus supra col.* 27), II, 322, nota.

1698. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1698, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Acta (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1698. — STATUTA DIOECESIS OVETENSIS.

Statuta dioecesis Ovetensis in Hispania, edita anno 1698, sub Thoma Relux, episcopo Ovetensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones sinodales de Oviedo, 1698. por el obispo D. Tomás Reluz. No se imprimieron. — Codex ms. citatus apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.*, (1875), VI, 376.

De his statutis confer etiam opus cui titulus:

2) Sinodo, (1887, *titulus supra col.* 145), p. 4.

1698. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1698, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1699 aprilis 15. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata feria IV maioris hebdomadae, id est die 15 aprilis 1699, sub Ferdinando de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Schannat et Hartzheim, *Concilia Germaniae*, (1775, *titulus supra col.* 385), X, 216-29.

1699 aprilis 19. — CONGREGATIO DECANORUM ARCHIDIACONATUS MAIORIS CAMPINIAE, IN ECCLESIA LEODIENSI.

Congregatio decanorum archidiaconatus Maioris Campiniae, in ecclesia Leodiensi, habita Namurci, feria IV maioris hebdomadae, id est die 19 aprilis 1699, praeside Ferdinando de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi, ecclesiae cathedralis Leodiensis canonico, in eodem Maioris Campiniae archidiacono.

Exstant statuta in opere cui titulus: Decreta, (1720, *titulus supra col.* 117, n. 4 et 678), p. 387-421.

1699 aprilis 22-3. — SYNODUS DIOECESANA ACQUENSIS.

Synodus dioecesana Acquensis in Italia, celebrata diebus 22 et 23 aprilis 1699, sub Carolo Antonio Gozzano, episcopo Acquensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Sinodo, (1708, *titulus supra col.* 475),

1699 aprilis 27-9. — SYNODUS DIOECESANA ASTENSIS I.

Synodus dioecesana Astensis I in Italia, celebrata diebus 27, 28 et 29 aprilis 1699, sub Innocentio Milliavacca, episcopo Astensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Prima synodvs diaecesana Astensis, svb illvstrissimo et reverendissimo domino d. Innocentio Milliavacca, ordinis Cisterciensis, episcopo Astensi et comite, celebrata anno Domini M.DC.XCIX, Innocentio XII svmmo pontifice. *[Insigne.]* Mediolani, M.DCC, ex typographia Ambrosij Ramellati.

In-4°, 5 f. (index)-368 p.-10 f. (index), cum fronte insculpta. — Nice, ville; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario; Vercelli, Eusebiana.

P. 14, 26 et 48, haec synodus celebrata est, tribus sessionibus, diebus 27, 28 et 29 aprilis 1699.

P. 359-61, series episcoporum Astensium.

P. 363-8, regula seminarii Astensis.

1699 aprilis 29. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 29 aprilis 1699, sub Henrico Pontio de Thyard de Bissy, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1712, *titulus supra col.* 527), p. 128-34.

1699 maii 5-7. — SYNODUS DIOECESANA NICIENSIS VIII.

Synodus dioecesana Niciensis VIII in Gallia, celebrata diebus 5, 6 et 7 maii 1699, sub Henrico Provana, episcopo Niciensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodus dioecesana octaua, qvam illustrissjmvs et reverendiss. dd. fr. Henricvs Provana, episcopvs Niciensis et comes Drapi &c., habuit 5 maij, episcopatus sui anno XXIX, 1699, pontificatus vero s. d. n. Innocentij papae XII anno IX. *[Insigne.]* Cvnei, typis Ioannis Baptistae Benentini, impres. illust. ciuit., superiorum auctoritate, 1699.

In-4°, 70 p. — Nice, ville.

P. 7 et 70, haec synodus celebrata est a die 5 ad diem 7 maii 1699.

1699 maii 18-20. — SYNODUS DIOECESANA DERTONENSIS II.

Synodus dioecesana Dertonensis II in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 maii 1699, sub Carolo Francisco Ceva, episcopo Dertonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Secvnda synodvs dioecesana Dertonensis, ab illustrissimo & reuerendissimo d. d. Carolo Francisco Ceva, episcopo, marchione, comite &c., celebrata in cathedrali ecclesia, diebus XVIII, XIX, XX maij anni MDCIC. *[Insigne.]*

(Titulus secundus:) Decreta edita et promvlgata in secvnda synodo dioeces. s. Dertonen. ecclesiae, qvam illvstriss. et reverendiss. d. d. Carolvs Franciscvs Ceva, Dei et apostolicae sedis gratia eiusdem ecclesiae episcopus, marchio, comes &c., habuit anno MDCIC, additis insvper sermone synodali eiusdem illustriss. & reuerendiss. d. d. episcopi ac nonnullis constitutionibus summorum pontificum, decretis sacrarum congregationum, edictis, pluribusque alijs ad ecclesiasticam & christianam disciplinam spectantibus. *[Insigne.]* Dertonae, ex typographia fratrum de Violis.

Sine anno (1699), in-8° maiori, 6 f. (praefatio, index)-191 p. — Roma, Vaticana.

P. 1-47, decreta synodi.

P. 49, ragionamento, sive oratio synodalis.

P. 49-191, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

P. 69: „Hoc anno, qui undecimus est quo primam synodum in ecclesia nostra cathedrali habuimus . . .“

Haec synodus I celebrata est die 13 maii 1687 *(supra col.* 513).

1699 maii 29. — SYNODUS ALBAE IULIAE.

Synodus Albae Iuliae in Transylvania, celebrata die 29 maii 1699, praeside Athanasio, metropolita Valachorum.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus . . . Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, M.DCCCLXXXIII, col. 973-6.

Athanasio sedente in cathedra archiepiscopali, sequenti anno 1699, ab augustissimo imperatore Leopoldo diploma primum ad regium Transsylvaniae gubernium transmissum est in haec verba:

Nos Leopoldus, Dei gratia electus Romanorum imperator semper augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae etc. rex, archidux Austriae, dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, marchio Moraviae, dux Lucenburgiae, ac superioris et inferioris Sylesiae, Vürtembergae et Thekae, princeps Sueviae, comes Habsburgi, Tyrolis, Ferren, Chyburgi et Goritiae etc.

Memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit universis († quod), cum immunitas ecclesiastica, qua ecclesiae ecclesiasticaeque personae ac res ipsarum gaudent, iure pariter divino ac humano singulariter in apostolico nostro regno Hungariae ac regnis provinciisque eidem iunctis ac annexis, gratiosis divorum regum praedecessorum videlicet nostrorum beatae recordationis, privilegiis regnique constitutionibus sancita sit, eamque a caesarea regiaque maiestate nostra (utpote quae specialem inter reges christianos praerogativam regis apostolici obtinemus) asseri defendique condeceat, iustum videri, ut quos eadem fides et charitas in eiusdem sanctae ecclesiae catholicae unitate coniunxit, eiusdemque sanctae matris obedientes filios eodem in gremio fovet, eodem denique sub capite, eiusdem corporis commembra vivificat, exindeque divini aeque ac humani favoris pariter reddit capaces, iure suo non destituantur. Cum autem nobis pro certo relatum sit, gentem Valachorum, Graecorum et Ruthenorum, quae hactenus schismatis labe laborabat, aspirante divino numine, in variis regnorum nostrorum Hungariae, Croatiae Sclavoniaeque partibus, ut et in Transsylvania partibusque eidem adiunctis, coepisse ad unionem et gremium sacrae Romanae ecclesiae redire, omniaque ea admittere, profiteri ac credere, quae sancta mater ecclesia Romano-catholica admittit, profitetur ac credit, et nominanter illa quatuor puncta, in quibus potissimum hactenus dissenserant:

Primo: Romanum pontificem esse caput universale totius per orbem diffusae ecclesiae.

Secundo: Panem azymum sufficientem esse materiam coenae dominicae, seu sacramenti eucharistiae.

Tertio: Praeter coelum, sedem beatorum, et infernum, carcerem damnatorum, tertium dari locum, in quo animae nondum expiatae detinentur ac purificantur.

Quarto: Spiritum sanctum, tertiam in Trinitate personam, a Patre et Filio procedere:

Nos igitur zelanti regis apostolici muneri respondere volentes, et auctoritatis nostrae regiae plenitudine, per praesentes benigne declarare volumus, quatenus graeci ritus sacrae Romanae ecclesiae unitorum tum ecclesiae ipsae, tum ecclesiasticae personae, tum earum res in praedictis Hungariae, Croatiae Sclavoniaeque regnis, uti et in Transsylvania partibusque eidem annexis, eadem prorsus immunitate ecclesiastica gaudere debeant, qua ecclesiae personaeque ecclesiasticae et res fidelium sacrae Romanae ecclesiae latini ritus ex sacrorum canonum praescripto et terrenorum principum consensu, indultis et privilegiis effective perfrui gaudereque dignoscuntur. Cuius intuitu nos etiam ulterius sub gravi indignatione nostra regia severe firmiterque mandamus, ut a praesentium infra declaranda publicatione, nullus cuiusque status, auctoritatis, dignitatis et praerogativae potentiaeque fuerit, praedeclaratae huic graeci ritus unitorum immunitati

ecclesiasticae aperte vel occulte ullo sub praetextu, vel etiam praetensi usus vel consuetudinis, antequam unirentur, sub velamine audeat contrariari, nec sacerdotes Romanae ecclesiae unitos Iobbágyionum more tractare, ad robotas laboresque et colonicales praestationes, etiam sub honorarii titulo, cogere aut incarcerare, minus ob dictam unionem persequi, loco, beneficio aut parochia amovere praesumat, iisdem prorsus sub poenis tum ab ecclesiastici, tum a saecularis fori iudicibus, tum etiam, si opus fuerit, a nostra maiestate infligendis, quas fidelium latini ritus immunitatem ecclesiasticam laedentes de iure et consuetudine incurrunt, et hoc quidem universis fidelibus nostris praelatis, magnatibus et nobilibus, tum ecclesiastici, tum saecularis fori iudicibus et iustitiariis, cunctis denique praedictorum regnorum, uti et Transsylvaniae statibus et ordinibus, aliisque quibuscunque subditis nostris praesentium notitiam habituris, modernis et futuris, maxime vero generalibus, locumtenentibus, aliisque quibuscunque officialibus bellicis ubicunque locorum existentibus et exstituris, hisce praecipimus et mandamus, ut si toties nominati graeci ritus uniti in praedeclarata immunitate se laesos apud vos questi fuerint, vestrumque auxilium aut opem imploraverint, iisdem assistere, ac eos contra quosvis huius privilegii impetitores tueri, protegere ac defendere debeatis, quae tandem praemissa omnia, ac iuxta illa praesens etiam caesareo-regium diploma mandatumque nostrum benignissime volumus et iubemus per supremos et vice-comites et iudices nobilium in universis comitatibus Hungariae, Croatiae et Sclavoniae, et etiam Transsylvaniae, sedibusque Siculicis, pariter et Saxonicis, per supremos capitaneos ac regios iudices, in quibus graeci ritus uniti degunt, tempore congregationum concilialium aut sedium publicari, ut ad omnium quorum oportet notitiam valeat pervenire.

Si vero quipiam ausu temerario his omnibus reluctantes apparerent, relationem nobis superinde facere debeatis, quatenus, si opus fuerit, tam evidenti malo severiori etiam manu medela tempestive adhibeatur, secus itaque nullus fidelium nostrorum facere praesumat. Iubemus praeterea, ut harum transsumptis, sive scriptis sive impressis, manu alicuius in auctoritate ecclesiastica constituta vel notarii publici subscripta, eadem prorsus fides tribuatur, ac si hae ipsae in originali exhibitae fuissent, quas perlectas reddi insuper volumus exhibenti; harum nostrarum duplici secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungariae utimur, impendentis communitarum vigore et testimonio litterarum.

Datum per manus fidelis nostri, nobis sincere dilecti revm̃i in Christo patris domini Leopoldi, sanctae Romanae ecclesiae tituli Sancti Hieronymi Illyricorum presbyteri cardinalis a Kolonics, ecclesiae metropolitanae Strigoniensis archiepiscopi, locique ac comitatus eiusdem supremi ac perpetui comitis, primatis Hungariae, legati nati summi et secretarii, necnon consiliarii nostri intimi, in civitate nostra Viennae Austriae, die 16 mensis februarii anno Domini 1699, regnorum nostrorum Romani XLII, Hungariae et reliquorum XLIV, Bohemiae vero XLIII.

Leopoldus.

Leopoldus cardinalis a Kolonics, episcopus Strigoniensis.

Comes Samuel Kálnoki.

Litterae synodales ad imperatorem.

Sacratissime caesar, domine, domine nobis clementissime, benignissime.

Accepimus sacratissimae maiestatis vestrae clementissimum diploma praesentatum 24 mensis currentis, in generali synodo ab illm̃o domino comite Stephano Apór et reverendo patre Ladislao Baranyi, ecclesiae Romano-catholicae Albae Iuliensis parocho, ex commissione em̃i principis cardinalis a Kollonics, in quo clerum nostrum benignissime iurium ecclesiasticorum participem fecit. Pro quo immortales gratias sacratissimae maiestati vestrae referimus, in ulterioresque caesareas gratias ac favores humillime recommendamus, manemusque sacratissimae maiestatis vestrae perpetuo adstricti, devinctissimi, fidelissimique subditi.

Athanasius, episcopus ecclesiae unitae graeci ritus in Transsylvania partibusque ei adiunctis, ac clerus universus.

Albae Iuliae, 29 mensis maii 1699.

Litterae synodales ad cardinalem primatem.

Em̃e princeps ac cardinalis, domine, domine nobis gratiosissime.

Accepimus clementissimum suae sacratissimae maiestatis diploma, labore ac industria eminentiae vestrae confectum, praesentatum 24 currentis in generali synodo ab illm̃o domino comite Stephano Apór ac reverendo patre Ladislao Baranyi, quo quanto nos affecerit solatio, explicare nequimus. Pro quo immortales gratias eminentiae vestrae referimus, in ulterioresque gratias ac favores humillime commendamus, manemusque servi eminentiae vestrae perpetuo devinctissimi.

Athanasius, episcopus ecclesiae unitae graeci ritus in Transsylvania partibusque ei adiunctis, ac clerus universus.

Albae Iuliae, 29 maii 1699.

1699 maio. — SYNODUS DIOECESANA VIVARIENSIS.

Synodus dioecesana Vivariensis in Gallia, celebrata mense maio 1699, sub Antonio de La Garde de Chambonas, episcopo Vivariensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Abbé Roche, *Armorial de Viviers,* (1891).

T. II, p. 262: „Synode de mai 1699 (sous Mgr de Chambonas), dans lequel fut porté un réglement sur l'honoraire des messes et droits casuels des curés, vicaires et autres ecclésiastiques du diocèse.“

1699 iunii 2. — SYNODUS DIOECESANA LAUDUNENSIS.

Synodus dioecesana Laudunensis in Gallia, celebrata die 2 iunii 1699, sub Ludovico Anna de Clermont de Chaste de Roussillon, episcopo Laudunensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances synodales du diocèse de Laon, par monseigneur l'évêque duc de Laon, pair de France & comte d'Anisy, renouvellées dans le synode tenu par mondit seigneur, le 2 juin 1699. *[Insigne.]* A Laon, chez A: Rennesson, imprimeur

du roy & de mondit seigneur, proche le cloître de Notre-Dame.

Sine anno (1699), in-4°, 5 f.-76 p. — Paris, Bibl. nat. B 2298.

2) Ordonnances (1713, *titulus supra col.* 672, n. 3).

1699 iunii 3. — SYNODUS DIOECESANA CABILONENSIS.

Synodus dioecesana Cabilonensis in Gallia, celebrata die 3 iunii 1699, sub Henrico Felice de Tassy, episcopo Cabilonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Recueil des ordonnances sinodales du diocèse de Chalon, par monseigneur Henry Felix, évêque & comte de Chalon. *[Insigne.]* A Lyon, chez Jean Certe, ruë Mercière, à la Trinité, M.DCCI, avec privilège du roy.

In-12°, 6 f.-328 p.-16 f. (catalogus). — Paris, Sainte-Geneviève.

Fol. anteriori 3, haec statuta edita sunt in synodo dioecesana celebrata die 3 iunii 1699.

1699 iunii 3. — SYNODUS ABBATIAE SANCTI MICHAELIS CLUSENSIS.

Synodus abbatiae Sancti Michaelis Clusensis in Italia, celebrata die 3 iunii 1699, sub Ignatio Carroci, abbate Sancti Michaelis Clusensis.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones qvas in synodo abbatiae S. Michaelis de Clvsa, nvllivs dioecesis illustrissimus & reuerendissimus dominus Ignativs Carrocivs, i. v. d., metrop. Taurin. praepos. & canonic., ac pro sereniss. & r^mo d. d. principe Evgenio a Sabavdia, avrei velleris eqvite, praedictae abbatiae abbate & perpetuo commendatario, vicarivs generalis, cum speciali facultate synodum congregandi, edidit & promulgauit Iauenni, 3 iunij 1699; additis nonnullis bullis & decretis in constitutionibus indicatis. Tavrini, typis Ioannis Baptistae Zappatae, impressoris abbatialis, 1699.

[Titulus II partis:] Sanctiones aliquae in commodvm parochorvm ac confessariorum appositae.

In-8°, 2 partes, 73 p.-3 f., 155 p.-2 f. (tabula). — Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

1699 iunii 7-9. — CONCILIUM PROVINCIALE NEAPOLITANUM.

Concilium provinciale Neapolitanum in Italia, celebratum diebus 7, 8 et 9 iunii 1699, sub Jacobo Cantelmi, archiepiscopo Neapolitano.

Bibliographia:

1) Concilium provinciale Neapolitanum ab eño ac rño dom. d. Iacobo s. R. e. cardinali Cantelmo, archiepiscopo Neapolitano, in sancta metropolitana ecclesia Neapoli celebratum, dominica pentecostes ac duobus insequentibus festis. Romae, typ. rev. camerae apostolicae, 1700.

In-4°, 298 p.-2 f. — Paris, Bibl. nat.; Roma, Vittorio Emanuele.

2) Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus primus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXX, col. 149-282.

SANCTISSIMO DOMINO INNOCENTIO XII PONTIFICI MAXIMO.

Cum primum, indicto seculari iubilaeo, beatissime pater, christianam pietatem vehementius excitare ecclesiamque unversam tibi commissam, quam summis consilii et charitatis argumentis ornaveras, divinae misericordiae ubertate foecundare statuisses: ad salutares huic provinciae labores nostram quoque sollicitudinem evocasti, ut tantae vigilantiae pro viribus obsequentes, provincialem synodum, Domino adiuvante, celebraremus. Cuius constitutiones tuae providentiae potissimum insistentes, nominis quoque tui patrocinio consecrandas existimamus, ut, quo duce conceptae sunt, eo quoque auspice ad virtutum omnium incrementum integerrima gregis nostri disciplina retineantur. Ita enim futurum rati sumus, ut, cum sese in omnia Christi membra apostolicus tuae sollicitudinis ardor infunderet, hanc provinciam non solum saluberrimis institutis, sed auspiciis etiam ssñis maxime tuereris, unde ad sacrum totius mundi regimen ascendisti, eaque cunctis virtutum exemplis cumulatius aucta splendesceret, quibus, te metropolitanam hanc sedem obtinente, iam latissime floruisset. Ad cuius utilitatem ac disciplinae clericalis augmentum, ut nihil tibi reliquum faceres, metropolitano seminario opulentissimam Sancti Ioannis maioris abbatiam, quo idoneis sacrorum ministris redundaret, munificentissime addixisti. Maximum igitur, beatissime pater, operae pretium fecerimus, si te, quem universalis ecclesia patrem et Petri cathedra magistrum veneratur, patronum etiam praesentissimum provincialis haec synodus nanciscatur; ut uberius manatura, ad locum, unde exeunt, flumina revertantur. Ac sanctitatis tuae pedibus provoluti, apostolicam benedictionem humiliter imploramus.

Neapoli, pri die kalendas augusti anno iubilaei secularis MDCC.

Sanctitatis tuae humillimi, addictissimi et obsequentissimi servi et filii:

Iacobus cardinalis Cantelmus, archiepiscopus Neapolitanus.

Fr. Daniel, episcopus Nolanus.

Innicus, episcopus Aversanus exemtus.

Lucas, episcopus Isclanus.

Fr. Ioseph, episcopus Puteolanus.

Fr. Benedictus, episcopus Acerranus.

Synopsis methodi synodalis.

Sacrorum canonum institutis ac metropolitici muneris partibus eminentissimus archiepiscopus facturus satis, post dioecesanam synodum anno 1694 celebratam obitamque iterum et saepius universae dioecesis visitationem ad cogendum etiam provinciale concilium, post alterum a Mario Carafa, archiepiscopo Neapolitano, habitum iam ab annis usque tribus ac viginti supra centum in hac metropolitana ecclesia intermissum, animum appulit. Ad saluberrimum opus suscipiendum potissimum ratus, instante anno magni iubilaei, atque urgentibus sacratissimis imminentis seculi auspiciis, datis literis aliquot ante mensibus, rem omnem provincialibus episcopis significavit; quibus alacri animo eius sollicitudini obsequentibus, stato die inter missarum solemnia de more ab hebdomadario metropolitanae

ecclesiae, pluviali induto, sacra synodus provincialis in sacrum proximae Pentecostes diem ex ambone denunciata est. Mox ad sacrorum canonum praescriptum, quicumque ad illam convenire atque interesse deberent, sequenti edicto advocati sunt.

EDICTUM

indictionis synodi provincialis.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti.

Iacobus miseratione divina tituli Sanctorum Marcellini et Petri sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Cantelmus, archiepiscopus Neapolitanus.

Etsi nihil antiquius in pastorali nostra sollicitudine habuimus, quam ut sacrosancti concilii Tridentini mandata faceremus, quibus saluberrimum provincialium conciliorum institutum restituendum promovendumque commendatur: optatissimo tamen iubilaei anno munere divinae pietatis appetente, velut oblata divinitus rei bene gerendae opportunitate, vehementius excitati sumus, ut ad provincialem synodum inchoandam comprovinciales nostros episcopos, datis ad singulos literis, ad metropolitanam nostram ecclesiam Neapolitanam in festum diem proximae Pentecostes evocaremus. In eo enim, qui vocavit nos in sortem ministerii huius, fore speravimus, ut, parata salutaribus praeceptis via Domini, in tempore accepto et die salutis ad tribunal misericordiae maiori cum fiducia accederemus, et largiorem populis divinae propitiationis abundantiam imploraremus.

Ne quis autem vel rei ignorantiam obtendat, vel se neglectum aut contemtum conqueratur, omnibus et singulis, qui de iure aut consuetudine ad idem concilium convenire tenentur ac debent, et universis, qui sua interesse quacumque ratione censuerint, id ipsum hoc publico edicto indicimus ac denunciamus, poenis contra non accedentes propositis, quae canonicis sanctionibus decretae sunt.

Qui vero aliquid in ipsa proxima provinciali synodo corrigendum vel decernendum pro suae conscientiae et prudentiae dictamine in Domino iudicaverint, mature ad nos et synodales congressus, ipsam synodum praecedentes, scripto deferre non omittant, ut pro rei gravitate, quod fuerit expediens, salubriter decernatur.

Fideles autem omnes obsecramus in Domino, ut assiduis precibus a luce ipsa et fonte luminis implorent, ut illuminet vultum suum super nos, ac de excelso mittat ignem in corda nostra, ut, quae aedificationem corporis Christi novit magis profutura, ad ea capessenda mentes nostras et sensus inflammet.

In quorum omnium et singulorum fidem hoc edictum iussimus promulgari, illudque, in nostrae metropolitanae ac cathedralium ecclesiarum valvis aliisque locis consuetis affixum, volumus omnes et singulos, quorum interest, afficere, perinde ac si foret ipsorum cuilibet personaliter intimatum.

Datum ex nostro archiepiscopali palatio Neapolitano, die 8 aprilis anno Domini 1699, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Innocentii divina providentia papae XII anno VIII.

J. cardinalis Cantelmus, archiepiscopus metropolitanus.

(Loco † sigilli.)

Antonius Bottone, pro curia act. mag.

Eo igitur in metropolitana ecclesia inter missarum solemnia promulgato, atque omnium cathedralium totius provinciae ecclesiarum valvis aliisque consuetis locis affixo, ad Spiritus sancti opem implorandam preces typis editae ad omnes ecclesias transmissae sunt.

Die autem 24 maii, convenientibus in archiepiscopalis palatii sacello provincialibus episcopis, a metropolitano honorificentissime acceptis, necnon procuratoribus capitulorum et sacrae synodi consultoribus, congregationes praeliminares haberi coeptae sunt. Quarum initio em̃us archiepiscopus gravi oratione patres ad animarum salutem concordi studio capessendam cohortatus est. Mox, quaecumque ad totius provinciae disciplinam conducerent, penitus discussa, controversiaeque nonnullae ad patres delatae partim diremtae, partim, quod diuturniorem excussionem flagitarent, quibusdam ex patribus componendae demandatae sunt.

Cum vero sacratissimus Pentecostes dies illuxisset, in archiepiscopale palatium clerus universus secularis, cum quatuor mendicantium ordinibus, ad supplicationem habendam edicto advocatus, frequens convenit. Hanc episcopi numero decem et octo, tum provinciales, tum qui honoris causa futuris quoque sessionibus interfuere, prosequebantur, em̃o metropolita ordinem claudente, et subsequentibus procuratoribus capitulorum et consultoribus synodalibus.

Ubi ad metropolitanam ecclesiam reditum est, in magno omnium ordinum ac frequentissimi populi concursu, concessa praesertim a ssm̃o domino plenaria indulgentia iis, qui aliquo ex tribus festis Pentecostes eam ecclesiam visitassent: em̃us archiepiscopus, solemne sacrum faciens, post evangelium concionem de episcopalis muneris partibus ad patres habuit. Sacris peractis, ac decretis praeliminaribus et ministris synodalibus renunciatis, editaque ad Tridentini normam fidei professione, synodales constitutiones per canonicum Neapolitanum, sacrae synodi secretarium, promulgari coeptae, nec sessio in pomeridianum († quoque) tempus continuata est. Tum indicta in posterum diem sessione altera, precibusque solemniter persolutis, patres et universus consessus dimissus est.

Postridie illius diei post missam a canonico Neapolitano solemniter celebratam, decretorum lectio mane et vesperi continuata, et futura in crastinum sessio indicta est. In qua servatis ut alias omnibus, em̃us archiepiscopus et provinciales episcopi, sacrae synodi constitutiones unanimi consensu probantes, in ara maxima easdem sua manu subscripserunt. Cumque em̃us metropolita episcopos omnes ad osculum pacis admisisset, gratiis omnipotenti Deo peractis, synodalis conventus magna cum animorum concordia sanctaque laetitia discessit.

ORATIO

habita ab eminentissimo ac reverendissimo domino cardinali archiepiscopo metropolita in primae sessionis initio.

Si diligitis me, mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem, et alium paraclitum dabit vobis; ut maneat vobiscum in aeternum, spiritum veritatis. (Ioan. XIV, 15-6.)

Coelesti patri luminum, qui seculum nostrum in illuminatione vultus sui adversus potestates tenebrarum benignissime propugnavit, intimo cordis affectu innumeras agamus gratias, amplissimi praesules; praesertim cum nos, dominici gregis pastores, vigilias noctis custodientes, in hac diu exoptata provinciali synodo sacrosancti concilii Tridentini monitis et exemplo congregaredig natus sit, sub ipso iam labentis et mox resurgentis seculi limine; ut pro saluberrimo mentium nostrarum documento, exuta seculi vetustate, spiritus novi-

tatem induti, ad vitam venturi seculi pro nostra et concreditarum animarum felicitate alacriter capessendam, impigro labore ferventique zelo incumbere satagamus. Idcirco operae pretium erit serio perpendere, quae sit voluntas Dei, omnia disponens fortiter et suaviter, in hoc gravissimi momenti negotio, cum convenientes in unum de summa rerum acturi, nempe de spirituali universae provinciae incolumitate nostris conatibus reparanda, spectaculum facti sumus Deo, angelis et hominibus.

Aemulamini igitur in hac auspicatissima Spiritus sancti paracliti festivitate charismata meliora, proferentes de divinae sapientiae thesauris nova et vetera, quae in reformandis capite et membris, in eliminandis abusibus, in evellendis vitiorum vepribus, in restauranda ecclesiasticae disciplinae observantia infirma confirment, disrupta consolident, depravata convertant, ad maiorem Dei gloriam, sub auspiciis ssmi domini nostri Innocentii XII, qui nuper in hac metropolitana ecclesia sancte feliciterque administrata luculentum praebuit exemplar pastoralis sollicitudinis, qua nunc totum terrarum orbem mirifice complectitur; quin etiam patrocinante eximia regis nostri pietate, qui avito augustissimi Austriaci sanguinis zelo regiam hanc et fidelissimam urbem, a primordiis legis evangelicae et praedicatione divi Petri apostoli, propria manu nobilissimos Neapolitanos cives sacro baptismate regenerantis, praeclaro religionis cultu praefulgentem, maiori in dies incremento inclarescere vehementer exoptat, ut ad eius normam reliquae regni provinciae mores componere discant.

Quapropter, cum maxime rationi consentaneum sit, *„ut iudicium incipiat a domo Dei,“* [1] cumque ex sapientissimo apostoli monitu habeamus, quod, *„si nosmetipsos iudicaremus, non utique iudicaremur, iudicamur autem, cum a Domino corripimur:“* [2] opus erit, ut, perlustratis praecipuis episcopalis muneris partibus, quid de implemento vel defectibus censendum sit, sacerdotali, qua par est, ingenuitate fateamur. Et quamvis *„omnis pontifex ex hominibus assumtus, humana circumdatus sit infirmitate“* [3], cui magnus ille pontifex *„sanctus, innocens, impollutus et excelsior coelis factus,* benigne *compatitur: pro hominibus* tamen *constituitur in iis, quae sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis“* [4], et tamquam mediator Dei et hominum, in omnibus seipsum praebeat exemplum bonorum operum; idcirco ab evangelista *„sal terrae* et *lux mundi“* [5] appellatur, ut, in specula praefulgens virtutum radiis vitaeque innocentia, *„luceat omnibus, qui in domo Dei sunt.“*

Porro cum domus Domini fundata sit supra verticem montium, ubi praesul, sicut *„fortis armatus custodiens atrium suum“* [6], diu noctuque pro muro Israel excubare tenetur, quam maxime absonum esset, si, derelicto concreditae arcis regimine, ad ima descenderet, ad temporalia scilicet, tamquam peregre proficiscens, extra suam dioecesim saepe saepius diverteret obtentu valetudinis, rei familiaris, charitatis erga consanguineos vel alterius inventi, quo ecclesiasticorum quoque corda de mundano pulvere sordescere non reformidant, imo praepostero et valde alieno a mente apostoli exemplo ex aberrantibus pedibus adversus incustoditum gregem pulverem excutiunt, merito monente divo Ambrosio [1] sacrum prodigentes patrimonium, quia recedunt ab ecclesia! Stantes igitur sint pedes nostri in atriis Ierusalem, in propria utique residentia, quam parum abfuit quin concilium Tridentinum [2] de iure divino esse definiret. Tunc enim *„quam speciosi erunt pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona“* [3], quamque inhaerentes vestigiis salvatoris nostri, qui, antequam coelum conscenderet, apostolis praecepit: *„Vos autem sedete in civitate, ut induamini virtute ex alto!“* [4]

Quandoquidem episcopus residentiae pertaesus, ecclesiasticas virtutes nancisci et in praxim redigere nequit. Virgane pastoralis vigilabit, si deficient oculi pastoris? De uberrimo messis proventu spes erit, si, aberrante villico, ex iactis bonae frugis seminibus aliud secus viam, aliud super spinas, aliud in petram cecidit? Nonne plaga tumens in morbido pecore contabescet, si, absente medico, non est circumligata neque fota oleo? Enim vero satis compertum est, quod evigilans praesulis praesentia cultum, nitorem sacrasque caeremonias in templis, erga egenos subsidia ex ecclesiae facultatibus, quae sunt vota fidelium, pretia peccatorum ac patrimonia pauperum, rectissimam causarum expeditionem tantum iustitiae numini dicatam, ecclesiasticae iurisdictionis viriliter propugnandae tutelam, suas et adiutrices ministrorum manus, numquam turpis lucri gratia vel munerum illecebris sordidandas, in excolenda vinea Domini atque praevalida divinae legis sepe munienda desiderari non patitur.

Quin etiam statutis sanctae visitationis temporibus impigra sedulitate peragendae vultum gregis singillatim agnoscere, spiritualibus aegrotantes morbis exemplo coelestis medici, qui „ad vulnera nostra descendit“ [5], indesinenti charitate curare, viros ecclesiae mancipatos atque in sortem Domini vocatos totis viribus ad ecclesiasticae disciplinae normam efformare non praetermittet. Hinc enim praecipuum, imo altissimum ministerii nostri munus aeternaeque vitae momentum pendere quis dubitet? Profecto si deficient lapides sanctuarii, angulares, electi, virtutum non minus fragrantia quam sacro chrismate delibuti, quis poterit de superextructa mole aedificii, ubi Deus inhabitare dignetur, bene augurari? Si luxit antemurale, et murus pariter dissipabitur, templumque Domini ruina dehiscens in offensionis lapides dissolvetur; super quo coeli obstupescent, et portae eius vehementer desolabuntur. Et quia ecclesiasticae militiae, quae veluti *„castrorum acies ordinata“* [6] militantem ecclesiam ad coelestem Ierusalem manu ducit, duces sunt, uti immediati animarum directores, parochi et confessarii, quisque nostrum serio recogitet, quanto studio incumbere oporteat ad eos eligendos, quos adeo doctrinae, probitatis, prudentiae caeterarumque virtutum dotibus excellere necesse est, ut, iuxta mentem sancti Gregorii, „quisquis ipsis iungitur, quasi ex salis tactu aeternae vitae sapore condiatur; sal enim terrae non sumus, si corda audientium non condimus“ [7]; idcirco repellendi sunt, qui, ecclesiasticae doctrinae expertes, terrena sapiunt

[1] I Petr. IV, 17.
[2] I Cor. XI, 31-2.
[3] Hebr. V, 1-2.
[4] Hebr. VII, 26; IV, 15; V, 1.
[5] Matth. V, 13-4.
[6] Luc. XI, 21.

[1] Lib. VII, n. 213, *in Luc.* XV, 12, opp. s. Ambros., ed. Migne, vol. II, col. 1757 A.
[2] Sess. XXIII, *de reform.*, cap. 1.
[3] Rom. X, 15.
[4] Luc. XXIV, 49.
[5] S. Ambros., lib. V, n. 46, *in Luc.* VI, 17, opp. s. Ambros., ed. Migne, vol. II, col. 1648 D.
[6] Cant. VI, 9.
[7] *Homil. 17, in X Luc. [Hom. in evang.,* lib. I, hom. 17, n. 9, opp. s. Greg., ed. Migne, t. II, col. 1143 B].

neque factores sunt legis, sed auditores tantum et, quod verbis dicunt, moribus contradicunt; quique infatuato sale moralis nimis laxae vel in speciem tantum severioris, sed reipsa per spiritualia nequitiae in conscientiarum perniciem vergentis, iuxta Ezechielis effatum, *„consuunt pulvillos sub omni cubito manus et faciunt cervicalia sub capite universae aetatis ad capiendas animas;“* [1] vel qui ambitu, potentium favore et temporalis lucri aucupio sacrum ministerium praeripientes, mox tamquam mercenarii iniuncti oneris immemores, in pastorali munere obeundo, praesertim in sacramentorum administratione, in consulendo pauperum ecclesiaeque necessitatibus, in rudimentis sanctae fidei explanandis, in frangendo parvulis evangelico pane, in publicis scandalis amovendis, in arcendis vulpibus, quae vineam Domini demoliuntur desides evadunt suaeque villicationis rationem reddere negligunt, quamvis de manibus eorum districtus iudex et animarum iacturae vindex in die irae sanguinem requiret.

Altera satis ampla et laboriosa episcoporum sollicitudo universi cleri mores, honestatem, scientiam, exercitationes et disciplinam, quibus potior et sanctior dominici gregis portio praestare debet, singillatim complectitur. Quae omnia praemium erga bonos, animadversio in malos atque exacta in sacris ordinationibus canonum observantia quam utilissime componere valent. Si igitur episcopus tamquam dispensator fidelis dignitates et beneficia ecclesiastica collaturus, prae oculis tantum habeat merita promovendi, quaerens, *„non quae sua sunt, sed quae Iesu Christi,“* [2] utique non accendet lucernam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, exemplumque praebeat rectae retributionis, immeritis numquam elargiendae; et praesertim eos, qui laude caeteris anteire student, ad fastigium arduae virtutis alliciet.

Si praesul induat pro thorace iustitiam et accipiat pro galea iudicium certum, cum crimina plectere cogitur, praeferatque media validiora nimis frequentibus pecuniariis poenis, quae servilem quandam et novis lapsibus obnoxiam socordiam potius pariunt quam timorem; eo quod saltem ambigitur, ne cum zizania evellatur et triticum: nemo inficias ibit, quin publicae indemnitati, iustitiae et ecclesiastici fori integritati optime consulatur; si demum omnes, qui clericali militiae nomen dare contendunt, manus episcopi ad instar Moysis in coelum erectas et numquam ob humanos respectus ad terram declinantes conspiciant; adeo ut nullus pateat aditus ad sacram manuum impositionem impetrandam, nisi in moralium virtutum tyrocinio satis clarum indolis ecclesiasticae specimen praebuerint; et primae tonsurae initiandi iuxta laudabilem huius metropolis morem, patrimonia, unde honeste vivant, certis documentis diligentissime discutiendis constituant; neque ad multiplicandam gentem, quae, non multiplicata spirituali laetitia, gens sancta et genus electum appellari nequeat; neque ad commodum familiarum, quod ut plurimum in onerosum reipublicae incommodum vertitur, sed ad necessitatem et utilitatem tantum ecclesiarum, iuxta apertissimam Tridentini [3] mentem, absque personarum acceptione assumantur: complures non habentes vestem nuptialem neque stolam primam induentes a limine absterrerentur; atque ecclesiasticus ordo, ob excedentem clericorum numerum, morum corruptela, reatibus, habitus vanitate aliisque notis seculum redolentibus labefactatus, decorem induens et virtute praecinctus, utique immunis esset a gravissima divi Bernardi censura, hisce verbis acriter conquerentis: „Quid sibi vult, quod clerici aliud esse, aliud videri volunt? nempe habitu milites, quaestu clericos, actu neutrum exhibent: nam neque pugnant ut milites, neque ut clerici evangelizant; cuius ordinis sunt? cum utriusque esse cupiunt, utrumque deserunt, utrumque confundunt. Vereor, subiungit sanctus doctor, istos non alibi ordinandos, quam ubi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.[1]“

Avertat Deus hanc labem ex hac religiosissima provincia, ubi praedecessores mei praestantissimo zelo flagrantes Neapolitano clero, optimis moribus et eximiis virtutibus praedito, metropolitanam ecclesiam exornare enixi sunt; sicut et vos, vigilantissimi praesules, pari conatu dioeceses vestras condecorare studetis; obsequentes praesertim saluberrimae regnantis summi pontificis nuper editae constitutioni [2], qua absolutissimus modus proprios subditos ad sacros ordines promovendi atque ab alienis abstinendi iuxta sacrorum canonum scita ad amussim praescribitur; quibus vel in minimo refragari enorme foret piaculum. Verum cum et nimiae clericorum redundantiae et ecclesiarum necessitati, ubi messis multa, operarii autem pauci, consulere oportet; maxime si desint, qui ab adolescentia morum candore et scientiarum lacte imbuti, uberrimos valeant fructus facere in tempore suo; cumque mystica turris ecclesiasticae disciplinae, unde mille virtutum clypei pendent, firmum, ne corruat, exigat fundamentum: ideo sapientissimi patres Tridentini [3], sancti Spiritus lumine afflati, monita et media suppeditantes pro firmissimis fulcris substernere studuerunt seminariorum fundationes; quae si in singulis provinciae nostrae cathedralibus, uti fas est, sedulo erigantur aut iam erecta ad perfectionis culmen perducantur, quisque nostrum, praecellenti divi Caroli, episcoporum prototypi, exemplo adhaerens, spirituali aedificio coronidem imponeret sub sacris secularis iubilaei auspiciis; in quo praestantiora episcopalis muneris opera edere tenemur, praesertim in charitatis officiis et peregrinorum hospitalitate, summi pontificis hortationibus et exemplo morem gerentes, ut, accedentibus quoque votis amplissimorum praesulum, quorum venerabili praesentia praeclarissima haec corona insignitur, eo libentius supremi huius provinciae sancti tutelares super acta et decreta praesentis synodi coelestem impetrent benedictionem, offerentes ante thronum agni librum sigillis septem, perpetua scilicet observantia, obsignatum et *„phialas plenas odoramentorum, quae sunt orationes sanctorum“*.[4]

Tu igitur sancte Ianuari, clementissime protector, *„sicut aquila provocans ad volandum pullos suos et super eos volitans,“* [5] sub umbra alarum tuarum protege nos, et provincialem hanc synodum tuo numini dicatam ante solem iustitiae sistere ne dedigneris, ut, implorato Spiritus sancti lumine feliciter absolvatur, et, qui de nostris laboribus proficere debent, abiicientes opera tenebrarum, arma lucis induant in universa hac provincia, ubi insignia pluribus in locis inclyti martyrii tui trophaea erexisti, cum, post edita in Beneventana ecclesia sanctissima episcopalis solli-

[1] Cap. XIII, 18.
[2] Phil. II, 21.
[3] Sess. XXI, *de reform.*, cap. 2.

[1] Lib. III, *De consid.*, cap. 6, [al. c. 5, opp. s. Bern., ed. Migne, t. I, col. 771 B].
[2] Innoc. XII, constit. 54, *Speculatores*, die 4 nov. 1694.
[3] Sess. XXIII, cap. 18, *de reform.*
[4] Apoc. V, 8.
[5] Deut. XXXII, 11.

citudinis argumenta ad coelestem et civicam coronam evocatus, e Nolanae fornacis flammis illaesus evadens, per totam fere Campaniam triumphantis christianae religionis currum, quamvis crudeliter devinctus, in Puteolani montis capitolium deduxisti, ubi, cicurata in leonibus ad pedes blandientibus ethnicae superstitionis perfidia, prope Phlaegram, dato capite, ipsasmet inferorum potestates strenue perdomuisti: sacrasque ampullas, licet vitreas, adamantis fortitudine praeditas in quibus fontem vivi sanguinis in vitam aeternam salientis fidelissimo cultu veneramur, ceu delapsa e coelo Ancilia adversus eructantis Vesuvii incendia aliasque calamitates benignissime opposuisti. Tu tanquam aurum obrizum, igne examinatum, ignito evangelicae veritatis calculo labia et corda nostra inflamma, ut, quia omnia possumus in eo, qui nos confortat, instruere et emundare valeamus clerum et populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. Nam quae utilitas in sanguine tuo, si labentis seculi corruptionem non evadimus? Quod tamen firmiter sperandum, quia vox sanguinis tui clamore valido pro nobis ad coelum quotidie clamans exaudita est pro sua reverentia.

CONSTITUTIONES.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti.

Ut vineae florentes[1], quae per universam hanc provinciam assiduis christianae virtutis exemplis dederunt odorem suum, uberiores parturiant fructus honoris et honestatis[2], nec eas singularis ferus diabolicae nequitiae depascatur[3]: sacrosancti concilii Tridentini mandatis obtemperans, provincialis haec synodus in Spiritu sancto congregata est; ubi tamquam cherubim ante paradisum voluptatis, flammeum apostolicae charitatis gladium arripientes episcopi custodiant vineam Domini; ac si quid „in agro Dei sui aut neglectu incultum aut fraude surreptum[4] invenerint, evellant et dissipent, aedificent et plantent[5]. Duo igitur haec sacra synodus ad Dei laudem animarumque salutem sibi obeunda constituit: primum, ut concilii Tridentini aliorumque sacrorum canonum decreta ac summorum pontificum constitutiones, sicubi forte neglecta fuerint, fortiter assereret et suaviter promoveret; deinde, ut, quae idem Tridentinum in provincialibus conciliis transigenda et componenda decrevit, in Domino fideliter exequeretur.

TITULUS I.

De fide catholica.

Praecipit sancta synodus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et omnibus aliis, qui de iure aut consuetudine in concilio provinciali interesse debent, ut in ipsa prima synodo provinciali, post finem praesentis concilii habenda, ea omnia et singula, quae ab hac sancta synodo definita et statuta sunt, palam recipiant; necnon veram obedientiam summo Romano pontifici spondeant et profiteantur; simulque haereses omnes, a sacris canonibus et generalibus conciliis, praesertimque ab hac eadem synodo damnatas, publice detestentur et anathematizent; idemque in posterum quicumque in patriarchas, primates, archiepiscopos episcoposque promovendi, in prima synodo provinciali, in qua ipsi interfuerint, omnino observent[6].

[1] Cantic. II, 13.
[2] Eccles. XXIV, 23.
[3] Psal. LXXIX, 14.
[4] S. Bernard., *De consid.*, lib. III, cap. 5, [opp., ed. Migne, I, 770 A].
[5] Ierem. I, 10.
[6] Conc. Trid., sess. XXV, cap. 2.

Caput I.

De fide profitenda.

1. Cum sacrosanctae catholicae fidei in hac metropolitana ecclesia regiaque urbe, fidelissimae cognomento praefulgente, prima iecisset fundamenta beatus Petrus apostolorum princeps, „dignus certe, qui aedificandis in domo Dei populis lapis esset ad fundamentum, columna ad sustentaculum, clavis ad regnum:“[1] super hanc firmissimam petram beatus Ianuarius, praesul et martyr inclytus, praesentissimo patrocinio ac divino sanguinis miraculo murum pro domo Israël fortiter opposuit, atque in caeteris huius provinciae ecclesiis viri, sanctitate ac evangelica doctrina insignes, turres Ierusalem tantarum virtutum gemmis aedificarunt, ut vere hac in provincia esse videatur ex lapide pretioso omnis circuitus muri eius. Par igitur aequumque est, ut episcopi tantum fidei depositum, ab iis per manus traditum, sartum tectumque satagant custodire. Quamobrem, de illorum fidei integritate decet cum maxime eos esse certiores, quos pascendis ovibus Christi in communionem gravissimi oneris advocarint. Episcopi igitur in prima synodo dioecesana[2] fidei professionem ad formam constitutionis Pii IV, iuxta quam in hac sancta synodo ediderunt, et ipsi emittant et ab aliis emitti faciant.

2. Provisi etiam de beneficiis quibuscumque curam animarum habentibus, coram episcopo vel eius vicario generali fidei professionem ad formam eiusdem bullae Pii IV intra duos menses a die adeptae possessionis emittant. Qui vero in cathedralibus canonicatus aut dignitates obtinuerint, eam intra idem tempus etiam in capitulo edere teneantur. Aliter hi omnes, nulla possessione suffragante, fructus suos non faciant, ut Tridentinum statuit[3].

3. Praedicatores verbi Dei, tam seculares quam regulares, et literarum ac liberalium artium professores, quique ad doctoralem aut alium quemcumque disciplinarum gradum ascendunt, eandem fidei professionem sine ulla mutilatione integram emittant; qua non semel pro singulis muneribus emissa, ad ea obeunda non aggrediantur[4].

Caput II.

De fidei rudimentis tradendis.

1. Quoniam sine scientia salutis nec viam vitae invenire nec semitam mandatorum currere quisquam potest, pastores animarum, quos in Christo Iesu genuerunt infantes, christianae doctrinae lacte enutrire non omittant[5].

2. Praecipit igitur sancta synodus, ut parochi et omnes curam animarum gerentes singulis dominicis festisque diebus, crebrius vero per adventum et quadragesimam, pueris rudibusque aliis, pomeridianis horis, campanulae signo collectis, christianae fidei rudimenta, ab iisdem memoriter ediscenda, tradant et explanent[6].

[1] S. Aug., *[serm. 29, de sanctis,* n. 4, opp. s. Aug., ed. Bened., V, append., col. 338 A].
[2] Conc. Trid., sess. XXV, *de ref.*, cap. 2.
[3] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 12; conc. Mediol. IV, part. I, tit. 1, de prof. fidei, [Mansi, XXXIV, 182]; Pii IV const. 89, *Iniunctum nobis,* die 13 nov. 1564; conc. Trid., cap. 2 cit.
[4] Ex decr. s. congr. conc.; s. Caroli instr. praed., p. 4, (acta eccl. Mediol.); conc. prov. Firmanum sub Sigismundo Giannettino archiep. anno 1591, hoc tit., [Mansi, XXXVIbis, 896].
[5] I Cor. IV, 15.
[6] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 4, *de ref.;* Pii V, const. 137, § 2, *Ex debito pastoralis,* 6 octob. 1571; conc. Neap. sub Mario Carafa archiep. 1576, cap. 4, [Mansi, XXXV, 810-1]; conc. Mediol. I, part. I, tit. 4, de fidei initiis, [Mansi, XXXIV, 7].

3. Quicumque ad ordines promoveri volunt, in hoc doctrinae christianae tradendae munere parochum assidue adiuvent, donec ad presbyteratum fuerint assumti, aliter ad ordines non promovebuntur. Ac pro eo rite obeundo certas clericis suis regulas episcopi in prima synodo dioecesana praescribant[1].

4. Cum ad huius saluberrimi operis frequentiam et assiduitatem promovendam indulgentias locupletissimas summorum pontificum benignitas largita sit iis, qui fidei rudimenta docuerint, praesertim si archiconfraternitatibus doctrinae christianae vel confraternitatibus archiconfraternitati aggregatis fuerint adscripti: idcirco parochi eas saepe populo proponant. Episcopi vero curabunt, ut ad eas lucrandas confraternitates eiusmodi, in suis dioecesibus erectae, archiconfraternitati Romanae, si nondum aggregatae fuerint, aggregentur[2].

5. Parentes et dominos eiusmodi erga liberos subditosque obligationi satisfacere negligentes tum concionatores in adventu et quadragesima gravissimis animadversionibus, tum confessarii, salutaribus poenitentiis iniunctis, pro virili deterrere curabunt[3].

6. Ludimagistri meminerint, sese etiam gravissimo Lateranensis concilii decreto obligari, ut singulis hebdomadis fidei rudimenta suos discipulos doceant[4].

7. Iis potissimum erudiendis accuratius parochi instabunt, quos rudiores aut alia quavis ope destitutos deprehenderint, nullius hebetudinem vel conditionem fastidientes aut aversantes, sed charitate omnia sufferente, illos ab aliis seorsum aut opportuniori alias condicto die instruant[5].

8. Ut autem crassioribus eiusmodi ingeniis amplius consulatur, parochi casalium, festis diebus, populo ante missae celebrationem conveniente, symbolum apostolorum, orationem dominicam, salutationem angelicam, praecepta decalogi et ecclesiae, vernacula lingua, populo singula repetente, clara voce recitent[6].

9. Ne qua in explicandis fidei mysteriis aut diversitas obrepat aut novitas, ea docendi ratio teneatur, quam in suo doctrinae christianae libello, Clementis VIII iussu edito, cardinalis Bellarminus persecutus est[7].

10. Praeterea eorum vitiorum horror inuratur, in quae conditio aut aetas pronior esse consuevit, periurii praesertim et blasphemiae[8].

11. Nemo unquam, nisi necessariis fidei mysteriis instructus, aut ad poenitentiae sacramentum, aut pro patrino in baptismo vel confirmatione admittatur. Turpe est enim, ut quae quis ignoraverit, alios docere profiteatur. Huiusmodi autem mysteriorum scientiam, nisi aliunde parochus et confessarius perspectam habuerit, ipse diligenter prudenterque secretis interrogationibus explorabit, eiusque defectui salubri remedio occurret[9].

12. Si qui infideles ad agnitionem veritatis et Christi fidem venire cupiunt, parochi, in quorum paroecia degunt, antequam baptizentur, rem ad ordinarium deferant, iuxta rituale Romanum; caeteraque serventur praescripta in decreto sacrae congregationis in appendice adscribendo[1].

Caput III.

De praedicatione verbi Dei.

1. Quia *„fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi“*, neque enim credent ei, quem non audierunt, neque audient sine praedicante: propterea et apostolos suos misit Dominus in mundum universum docere omnes gentes et praedicare evangelium omni creaturae; et episcopis, qui pro iis patribus ecclesiae nati sunt filii, coelestis seminis commisit dispensationem. Commendatas igitur sibi oves verbo Dei pascere per sese debent episcopi, aut per alios ad eam rem idoneos, si legitimo excludantur impedimento[2].

2. Ad praescriptum Tridentini praebenda theologalis in singulis ecclesiis, quas idem concilium expressit, pro sacrae scripturae lectione constituatur, servatis omnibus, quae ab eodem concilio tum de ratione constituendi tum de personae idoneitate aliisque remediis praecipiuntur. Eadem quoque lectio habeatur in monasteriis monachorum, ubi commode fieri potest; sicubi vero abbates negligentes fuerint, locorum episcopi, tamquam sedis apostolicae delegati, eos ad id opportunis remediis compellant. In caeteris regularium conventibus, in quibus studia commode vigere possunt, eadem lectio non omittatur[3].

3. Praedicationis officium parochi ex praecepto eiusdem sacrosancti concilii Tridentini singulis diebus dominicis et festis populo praestent, germanum evangelii sensum potissimum explanantes. Si quem autem id saepe omittere deprehenderit, oeconomum in eius paroecia constituat episcopus[4].

4. Sine ordinarii facultate nemo, quamvis regularis et exemtus, audeat in hac provincia praedicare: *„quomodo enim praedicabunt, nisi mittantur?“* Idque parochi et sacrorum locorum praepositi impune fieri non patiantur[5].

5. Regulares, qui in ecclesiis sui ordinis praedicare voluerint, ab episcopo dioecesano benedictionem petant; praedicare tamen possunt, quamvis illam non obtinuerint. Quodsi episcopus benedictionem nedum non concesserit, sed etiam contradixerit, nec in praedictis quidem ecclesiis liceat regularibus praedicare. Contravenientes vero ab episcopo, tamquam sedis apostolicae delegato, censuris aliisque poenis ecclesiasticis in vim constitutionum Gregorii XV et Clementis X coerceantur. Episcopus vero sine iusta et rationabili causa contradicere non debet. Et huiusmodi benedictionem teneantur etiam regulares petere, si in quibuscumque oratoriis sui ordinis sermonem coram populo

---

[1] Cap. *Ut quisque*, 3, de vita et honest. cler. (III, 1); conc. Mediol. IV, part. II, tit. 7, de sacris ordin., [Mansi, XXXIV, 230].

[2] Pii V, const. 137, § 2, *Ex debito pastoralis*, 6 octob. 1571.

[3] S. Carolus in conc. Mediol. V, part. I, tit. 2, de doctr. christ., [Mansi, XXXIV, 348 B]; et liter. circul. s. congr. conc., 19 ian. 1619.

[4] Conc. Later., sess. IX, can. 7, sub Leone X, et const. 21 *Supernae maiestatis*, 19 dec. 1516, [Mansi, XXXII, 945-6]; conc. Neap. ubi supra.

[5] S. Aug., *De catech. rudibus*, 13, [opp., ed. Bened., VI, 276].

[6] Decr. s. congr. episc., 11 ian. 1600, in Lesin. et iuxta litteras encycl. s. congr. conc., 19 ian. 1619; conc. Mediol. V, part. I, tit. 2, de doctr. christ., [Mansi, XXXIV, 345-9].

[7] Urbani VIII, const. 167, § 6, *Ex debito*, 22 febr. 1633.

[8] Conc. Trid., sess. V, *de ref.*, cap. 2, et sess. XXIV, cap. 4.

[9] Can. *Ita diligere*, 1, XXX, q. 3; can. *Vos ante omnia*, 105, dist. 4, de consecr.; conc. Aurel. IV, cap. 19.

[1] Cap. *Maiores*, 3, de baptismo (III, 42); conc. Neap., cap. 13, [Mansi, XXXV, 817]; rit. Rom. de bapt. adult., § 3; s. congr., 24 aug. 1688.

[2] Rom. X, 17; Marc. XVI, 15; Nicol. I, t. III conc. [ep. ad Michaelem imper. *Proposueramus*, Hardouin, V, 171 A, Mansi, can. fin. dist. 43].

[3] Conc. Trid., sess. V, cap. 1, *de ref.*; conc. Later. IV, can. 11, [Mansi, XXII, 999]; conc. Firman., cap. 4, anno 1591, [Mansi, XXXVIbis, 897].

[4] Conc. Trid., sess. V, *de ref.*, cap. 2, et sess. XXIV, *de ref*, cap. 4, et sess. XXII, de sacrif. missae, cap. 8.

[5] Leo X in conc. Later., sess. XI, const. 1 *Supernae maiestatis*, 19 dec. 1516, [Mansi, XXXII, 946]; conc. Trid., sess. V, *de ref.*, cap. 2, et sess. XXIV, cap. 4; Greg. XV, const. 8, alias 26 *Inscrutabili*, 22 iunii 1622; Clem. X, const. 7 *Superna*, 21 iunii 1670; Innoc. X, const. 32 *Cum sicut*, 14 maii 1648; conc. Neap., cap. 5, [Mansi, XXXV, 811].

vel in ecclesiis aut ad crates monasteriorum sanctimonialium eorum iurisdictioni subiectarum, licet clausis ianuis et nullus secularis ibi intersit, habere voluerint; ut in dicta constitutione Clementis X expresse praecipitur.

6. Pro facultate aut benedictione praedicandi largienda aut pro expeditione literarum patentium, nihil omnino exigatur[1].

7. Quisquis evangelicae doctrinae munus profitetur, inanes fabulas a veritate auditum avertentes, et profanum ambitiosae eloquentiae apparatum minime sectetur, sed in ostensione Spiritus et virtutis Christum praedicet et hunc crucifixum, qui dabit voci suae vocem virtutis[2].

8. Curiosas et supervacuas quaestiones, quae ad serenda potius dissidia quam ad charitatem fovendam conferre solent, penitus amputandas sancta synodus decernit; argumenta etiam vel in speciem tantum composita vel absurda et ridicula, B quibus Dei verbum et sanctorum laudes traducuntur potius quam celebrantur, et quidquid denique perniciosae vaniloquentiae in hanc aetatem erupit; cui sacra congregatio encyclicis literis, ex mandato felicis recordationis Innocentii XI, occurrere curavit, quas cuncti praedicatores ob oculos habeant. Ordinarii vero pro pastoralis sollicitudinis officio implere non negligant, quod in iisdem literis de compescenda detrectantium licentia praecipitur[3].

9. Quamobrem adversus praesentem praedicationis usum, ut iisdem literis praescribitur, antistites cum per se in cathedralibus, tum in aliis ecclesiis serio animadvertant et in dioecesi vicariis foraneis aliisque ministris probisque viris, a quibus ea super re relationes exigant, vigilantiam demandent, ac, si concionatores normam eiusmodi transgressos compererint, eos a praedicationis munere ad tempus bene visum suspendant, aliave ratione pro modo C culpae plectere curent ad aliorum exemplum[4].

10. Crescentem in dies concionatorum quorundam confidentiam inhibere cupiens, sancta synodus omnes hortatur in Domino, ut in commendandis sanctorum factis audaciores comparationes devitent, quibus temere aliorum sanctorum ac divinarum rerum dignitas in discrimen adducitur.

11. Porro cum se veritatis et evangelii praecones esse profiteantur, historias et miracula suspectae fidei populo non obtrudant, neque ad illum commovendum ludicra quaedam terricula adhibeant imaginibus signisque a tanti muneris dignitate prorsus alienis[5].

12. Ut autem uberrimum Deoque acceptissimum laborum suorum fructum capiant, praedicatores studeant non verbis tantum, sed moribus etiam id docere, quod praedicant; „non enim habet auctoritatem sermo, qui non iuvatur exemplo“: ne cum aliis praedicaverint, ipsi reprobi efficiantur, sed D potius, cum fecerint et docuerint, magni habeantur in regno coelorum[6].

13. Quare ad hoc apostolicum munus ii dumtaxat ab episcopis assumantur, qui non temporalibus commodis inhiantes, et evangelicae doctrinae et charitatis expertes assumunt testamentum Domini per os suum, sed qui ad lucrifaciendas animas loquuntur sermones Dei et in verbo veritatis annunciant populo suo scelera eorum[1].

14. Sacrae scripturae loci secundum vulgatam editionem producantur, nec iis contra sanctorum patrum mentem novi sensus affingantur; sed ad ecclesiae interpretationem exigantur et explicentur[2].

15. Quas corruptelas vel ex parochi vel ex alterius fide digni significatione gravius inolevisse et frequentiores in populo esse resciverint, in eas vehementius invehantur; caveant tamen, ne quemquam aperte notent neve ita circumscribant, ut denotasse videantur[3].

16. Quaecumque ordinariorum animadversione indigere iudicaverint, ad ipsos exacto praedicationis curriculo deferant, nisi praesentius remedium rei gravitas postulaverit[4].

17. Eleemosynas vel pro se vel pro sociis nemo petere in concionibus audeat, pro aliis vero, nonnisi venia ab ordinario impetrata[5].

18. Si quis autem quodvis ex praedictis decretis transgressus fuerit, ad praedicandi munus non amplius admittatur.

19. Atque ut omnia, quae praecepta sunt, rite observentur, parochi haec sanctae synodi mandata concionatoribus, antequam praedicare aggrediantur, legenda exhibeant.

Caput IV.

De blasphemiis et superstitionibus.

1. Ne venenum aspidum sub labiis eorum, qui ponunt in coelum os suum et acuunt linguas suas sicut serpentis, ut divinarum rerum sanctitatem maledictis appetant et proscindant, provinciae huius integritatem audeat attentare; atque ut pereat de terra nostra memoria eorum, qui superstitiosis artibus immolant daemoniis, in quibus habent fiduciam et non Deo: ecclesiasticis poenis tamquam camo et fraeno maxillas eorum constringendas sancta synodus decrevit[6].

2. Atrocissimum crimen blasphemantium Deum aut beatam Virginem, si id coram pluribus supra quatuor ex prava consuetudine perpetraverint, sit ordinariis reservatum.

3. Teterrimam huius facinoris gravitatem parochi subinde et concionatores populo detestandam proponant, identidem suggerentes tum parentibus dominisque, ut in filios ac subditos blasphemantes D graviter animadvertant, tum universis, ut proferentes haereticalem blasphemiam ex sacrorum canonum praescripto denuncient[7].

---

[1] Iuxta taxam Innoc. XI, const. 40 *Essendosi,* 8 oct. 1678, § 8, *Per la licenza ò patente di predicare.*

[2] Ex actis eccl. Mediol., part. IV, instr. praed. de materia concionum, ed. Lugdun. 1683, p. 398; conc. Colon., anno 1536, part. VI, c. 13, [Mansi, XXXII, 1252]; conc. Trevir., anno 1549, cap. 4, [Mansi, XXXII, 1442]; conc. Trid., ubi supra; I Cor. II, 12; Psal. LXVII, 35.

[3] Conc. Trid., sess. XXIV, *de ref.,* cap. 4; conc. Neap., cap. 5, [Mansi, XXXV, 811]; ex litteris s. congr. conc., de mand. Innoc. XI, 6 iulii 1680; Leo X in conc. Later. cit., sess. XI, [Mansi, XXXII, 945-6].

[4] Ex cit. literis de mand. Innoc. XI.

[5] Conc. Colon., anno 1536, part. VI, cap. 23, [Mansi, XXXII, 1255]; ex actis eccl. Mediol. ubi supra.

[6] Cap. *Inter* 15, de offic. iud. ord. (I, 31); s. Greg., *Moral.,* lib. IV, cap. 21 (?) et lib. VI, cap. 25, [alias 17 vel 37, opp., ed. Migne, I, 760]; Cassiod. *Variarum,* lib. XI, ep. 8, [opp. Cassiod., ed. Migne, I, 835 B]; I Cor. IX, 27; Matth. V, 19.

[1] Psal. XLIX, 16; Isa. LVIII, 1.

[2] Leo X in conc. Later., sess. XI, const. 1, [Mansi, XXXII, 946]; conc. Neap., cap. 5, [Mansi, XXXV, 811-2]; conc. Trid. sess. IV, in decr. de editione et usu sacr. lib.

[3] Conc. Later., sess. XI, [Mansi, l. c.]; conc. Trid., sess. V, *de ref.,* cap. 2, et sess. XXIV, cap. 4; conc. Mediol. I, part. I, tit. 6, de praed., [Mansi, XXXIV, 9 E]; conc. Firman., cap. 2, [Mansi, XXXVIbis, 896].

[4] Cap. *Inter* cit., de offic. iud. ord.

[5] Decr. s. congr. episc., 20 iulii 1619, in Placentina; conc. Neap. ubi supra; conc. Mediol. I, part. I, tit. 6, de praed., et conc. Mediol. VI, tit. 2, quae ad conc. pertinent., [Mansi, XXXIV, 10 et 500].

[6] Psal. XIII, 3; LXXII, 9 et CXXXIX, 4.

[7] Can. *Non putes,* 36, XXIII, q. 5; can. *Error,* 3, dist. 83; conc. Neap., c. 9, [Mansi, XXXV, 815]; Pii V, const. 5 *Cum primum,* 1 april. 1566.

4. Quae in bulla Pii V, gravissimis poenis propositis contra clericos blasphemantes, constituta sunt, ordinarii huius provinciae fideliter exequantur [1].

5. Quicumque ad superstitiosos aut ridiculos sensus sacrae scripturae verba detorserit, gravissimis poenis, contra violatores verbi Dei canonice praescriptis, aliisque arbitrariis coerceatur [2].

6. Qui signa aut verba etiam sacra ad medendi usum adhibuerint, et omnes universim remedii fiduciam collocantes in rebus naturali sanandi virtute destitutis, superstitiosi sunt et propterea denunciandi; sicut et ii, qui cabalisticam artem exercent, aut necromantiam, astrologiam iudiciariam, artem magicam profitentur, iuxta terminos bullae Xysti V [3].

7. Excommunicationis sententiae, ordinario reservatae, ipso facto subiaceant omnes utriusque sexus personae, quae daemoni spondent obsequium, thus et sacrificia offerunt, quamvis sine errore intellectus; insuper, quicumque sive suo sive alterius nomine condunt aut condere faciunt imagines, annulos aut quodvis aliud artefactum, in quo daemonem constringant.

8. In eandem excommunicationem, ordinario reservatam, ipso facto incidant, quicumque vel per se vel per alium († de) ssmo altaris sacramento, chrismate, oleo sancto sive quacumque alia re consecrata, ad veneficia, divinationes, sortilegia aut ad alium usum quam fuerint ordinata, quomodolibet abutantur, quique de praedictis ad praedictos fines aliquid alicui dederint aut datum acceperint, etiam abusu minime secuto [4].

9. Venefici etiam et veneficae omnes, necromantes, divinatores, sortilegi, lamiae, striges, sive quovis alio nomine nuncupentur ex utroque sexu, qui cum expressa daemonis invocatione ad captandam dilectionem vel odium concitandum, sive ad invenien-dos thesauros aut ad alium finem utuntur incantationibus aliisque maleficiis, sive etiam ligaturis a naturali et legitimo matrimonii usu coniuges avertunt; ac scienter in praefatis cooperantes aut quovis modo consentientes [5].

10. Circulatores, qui praestigiis quibusdam et fallaciis vulgus suspensum detinent, procul eiiciantur [6].

Caput V.

De editione librorum.

1. Populus Christi, ne unquam offendat ad lapidem pedem suum, aut in laqueum cadat, quem adversarii paraverunt pedibus eius: episcopis mandavit Dominus, ut custodiant illum in omnibus viis suis. Caveant igitur, ne in libris docentibus perversa diabolus insidietur in abscondito, quasi leo in spelunca sua, et simpliciores rapiat, dum perniciosae curiositatis lenocinio attrahit illos [7].

2. Noverint igitur universi, excommunicationis sententiae aliisque poenis, a Leone X in concilio Lateranensi statutis, obnoxios esse, quicumque librum aliquem impresserint sine ordinarii aut deputati facultate, scripto danda et in editione libri praefigenda [1].

3. Quaecumque Tridentinum sess. IV contra impressores aut retentores librorum de rebus sacris tractantium sine nomine auctoris, necnon contra eos, qui scripto illos communicant vel evulgant, antequam examinati fuerint et probati, sub anathematis aliisque poenis constituit; quaeque in bulla Coenae Domini contra legentes libros haereticorum aliosque ibi expressos praescripta sunt; necnon, quae Pii V et Gregorii XIII constitutionibus sancita sunt contra famosorum libellorum auctores: sancte et inviolabiliter observentur [2].

4. Libros vel de re divinatoria vel ex professo de rebus lascivis tractantes, aut ad lasciviam aditum aperientes vel alios quoscumque prohibitos, si quis legere ausus fuerit aut retinere, cum mortalis peccati labe sese constrictum noverit, tum gravissima episcopi animadversione corripiendum [3].

5. Qui facultatem retinendi legendique vetitos libros obtinuerint, eos, exacto tempore in concessa facultate definito, neque retinere neque legere audeant.

6. Qui facultatem eiusmodi a sacra congregatione postulant, caveant, ne in supplici libello quidquam falsum vel circa aetatem vel circa studia vel circa alias necessarias conditiones exponant; facultas enim eo pacto obtenta surreptitia est, et mentitur iniquitas sibi.

7. Biblia sacra vulgari lingua ne cum ordinarii quidem facultate retineri possunt; iis enim ex apostolico mandato ademta est potestas eiusmodi facultatem largiendi [4].

8. Omnes litanias praeter eas, quae in missali et breviario Romano continentur, et officia a sacra congregatione non approbata abolet et reiicit sancta synodus [5].

9. Ne in bibliothecis venalium librorum ullus habeatur liber quolibet pacto prohibitus, per viros ab episcopo deputandos crebro visitentur, et contra bibliopolas in eo delinquentes poenae sub X regula indicis contentae adhibeantur [6].

TITULUS II.

De divinis officiis.

„Caetera, quae ad debitum in divinis officiis regimen spectant, deque congrua in his canendi seu modulandi ratione . . . simulque de omnibus ecclesiae ministris, quae necessaria erunt, et si qua huiusmodi, synodus provincialis pro cuiusque

---

[1] Pii V, const. cit.

[2] Conc. Trid., sess. IV, de edit. et usu libr., in fine; conc. Neap., c. 2, [Mansi, XXXV, 810].

[3] Can. *Illud* 6, § 1, *Ad hoc genus*, XXVI, q. 2; can. *Non observetis* 16, XXVI, q. 7; cap. *Ex tuarum* 2, de sortil. (V, 21); Sixti V, const. 17 *Coeli et terrae*, 5 ian. 1585; Urbani VIII, const. 113 alias 144 *Inscrutabilis*, 1 april. 1631; Clem. VIII, const. 20 *Cum Hebraeorum*, 28 febr. 1593; conc. Later. V, sess. IX, in bulla de ref. curiae, cap. 3, [Mansi, XXXII, 881-5]; conc. Neap., cap. 17, [Mansi, XXXV, 822].

[4] Ioan. XXII, const. 13 *Super illius*, data Avenione.

[5] Conc. Carth. IV, cap. 89, [Mansi, III, 958]; conc. Roman. I sub Greg. II, cap. 12, [Mansi, XII, 264], et IV sub Damaso, cap. 4, [Mansi III, 642 A]; Innoc. VIII, const. 1 *Summis desiderantes*, 5 dec. 1484; Sixti V, const. 17 *Coeli et terrae*, 5 ian. 1585.

[6] Conc. Neap., cap. 41, [Mansi, XXXV, 845].

[7] Psal. XC, 12; LVI, 7; X, 9.

[1] Leo X in conc. Later., sess. X, et const. 12 *Inter sollicitudines*, 4 maii 1515, [Mansi, XXXII, 912-3]; conc. Trid., sess. IV, de edit. et usu libr.; regula X indicis libr. prohib.; conc. Neap., cap. 2, [Mansi, XXXV, 810]; conc. Senon. in decretis morum, cap. 33, [anno 1528, Mansi, XXXII, 1197].

[2] Conc. Trid., loc. cit., ex bulla Coenae Domini; Pii IV, const. 76 *Cum pro munere*, 24 martii 1564; Pii V, const. 147 *Romani pontificis;* Greg. XIII, const. 4 *Ea est rerum*, 1 sept. 1572; can. *Quidam maligni* 2, V, q. 1.

[3] Regul. IX indic. libr. prohib., ex bulla Pii IV; Sixti V, const. 17 *Coeli et terrae*, 5 ian. 1585; Urbani VIII, const. 144 alias 113 *Inscrutabilis*, 31 martii 1631, § de rebus lascivis, in regula VII indicis.

[4] Ex decreto s. Roman. et univers. inquisit. ad IV regul. indicis.

[5] Clem. VIII, const. 122 *Sanctissimus*, 6 sept. 1601; in indice libr. prohib. verbo *Litaniae;* ex decreto s. congr. 27 sept. 1659, n. 5.

[6] Regula X indicis; conc. Senonen. in decret. morum, cap. 34, [Mansi, XXXII, 1198]; Leonis X, const. 12 *Inter sollicitudines*, 4 maii 1515, [Mansi, XXXII, 912-3]; Pii IV, const. 76 *Cum pro munere*, 24 martii 1564.

provinciae utilitate et moribus certam cuique formulam praescribet." [1]

Caput I.

De horis canonicis.

1. Canticum novum, quo sedes coelitum iugi canore resultat, tunc feliciter aemulantur ecclesiae ministri, qui in atriis domus Dei nostri tota die et nocte non tacebunt laudare nomen Domini, cum non labiis tantum Deum honorant, sed, depulsis secularibus curis, ita laudant nomen eius in choro, ut psallentes spiritu psallant et mente, ac, servata rituum, coeremoniarum universaeque hierarchiae concordia, tamquam in cymbalis bene sonantibus, laus eius sit in ecclesia sanctorum [2].

2. Praecipit igitur sancta synodus, ut episcopi in prima dioecesana synodo horas pro diversis anni temporibus statuant, quibus in choro divina officia celebrentur, aut eas iam statutas nullo pacto inverti perturbarique patiantur. Quod autem in iis celebrandis institutum cathedrales servaverint, id quoque inferiores ecclesiae, quoad fieri potest, amplectantur [3].

3. Statis horis ad tertium campanulae signum, omnes, superpelliceo aut aliis pro dignitatum diversitate indumentis ornati, e capitulo vel sacristia decenter progredientes, paulisper ad altare flexis genibus orent, mox suum quisque locum in choro teneant, nec ab uno ad alium transeant [4].

4. Sub poenis in iure constitutis inter divinorum officiorum celebrationem nulla prorsus colloquia misceantur, nec ullus ab aliis seorsum recitet, vel privatim aliquid legat, nec aliud quidquam contra loci officiique dignitatem admittat [5].

5. Pro ea etiam, quae celebrandis officiis debetur attentio, par est, ut nemo horas canonicas, dum missa conventualis celebratur, privatim recitet [6].

6. Per vices sive per turnum, vel per eos ad quos pertinet, iuxta probatam cuiusque ecclesiae praxim divina officia celebrentur. Ordinem autem in iis persolvendis constitutum sicut et ritus in coeremoniali Romano praescriptos nemo audeat violare.

7. Episcopi iudicio unus aliquis in choro praefectus constituatur, qui eorum, quae ad chori disciplinam pertinent, observantiam tueatur, ac si quidquam indecenter fieri contigerit, aut ipse corrigendo emendet, aut pro rei gravitate ad ordinarium deferat [7].

8. Duo ad punctationes notandas assumantur, alter ab episcopo, alter a capitulo, vel unus a capitulo electus ab episcopo confirmetur. Qui si forte munus suscipere detrectaverint, ordinarii auctoritate cogantur. Horum partes erunt, ut eos, qui a divinis officiis eorumve partibus abfuerint, in peculiari libro adnotent, quem tamen, ab episcopo vel capitulo requisiti, statim exhibebunt. De munere autem fideliter administrando, ex decreto sacrae congregationis, huic synodo subiiciendo, coram ordinario iusiurandum praestent; praestetur autem iuxta formam sancti Caroli in appendice adscribendam. Cellararii vero, aut ii qui revisores eliguntur, nullo pacto de iusta vel iniusta punctatione sententiam ferre audeant, sed in distributionibus partiendis punctationes in libro adnotatas fideliter exequantur [1].

9. Iidem cellararii, elapso administrationis tempore, sub poena ineligibilitatis in posterum ipso facto incurrenda, rationem administrationis suae reddere non omittant [2].

10. Coeremoniarum magistri officia celebranda antea denuncient, atque unumquemque in obeundi muneris coeremoniis instruant; sedendi, standi genuque flectendi tempora edoceant, et, ne quid contra ecclesiasticam coeremoniarum normam admittatur, diligenter invigilent [3].

11. Scholae magistri libros ad divina officia canenda necessarios poni curent et reponi; ac studeant, ne in cantu aut vocum dissonantia aut praecipiti celeritate divinarum rerum maiestas et gravitas perturbetur.

12. Thesaurarii sive oeconomi, sive alio quovis nomine nuncupentur, ad quos bonorum aut ornamentorum ecclesiae custodia pertinet, curent, ut ea integra decentiaque serventur. Ac reliquiae praesertim sanctorum summa diligentia et religione custodiantur [4].

13. Sacristae aquam benedictam singulis saltem hebdomadibus renovent. Pauperes impediant ex bulla Pii V, ne mendicantes per ecclesiam vagentur, sub poena ducatorum sex in pios usus erogandorum. Colorum et ornamentorum varietatem pro festorum diversitate adhibere curent; neque eorum quidquam, quae ad missarum celebrationem et ecclesiarum reverentiam pertinent, negligant [5].

14. Divinorum autem officiorum dignitas postulat, ut non ecclesiastici modo, sed alii etiam quicumque ad eorum solemnitatem arcessiti fuerint, parem in iis peragendis Dei cultum exhibeant. Quapropter musici, qui in divinis laudibus celebrandis debitam religioso muneri modestiam servare neglexerint, ad canendum in ecclesiis in posterum non admittantur [6].

15. Si inter divinorum officiorum solemnia in aliqua huius provinciae ecclesia contigerit, sonos cantusque ab eorum religione abhorrentes admitti, aut profanas cantiunculas vel vulgari lingua compositas decantari: poenae, in singulis dioecesibus praescriptae aut ordinarii iudicio praescribendae, tum quoad cantores tum quoad ecclesiam adhibeantur. Si vero id temporis sacrosancta eucharistia exposita sit aut ita velata, ut in expositionibus per quaedam temporis intervalla fieri consuevit: etiam contra rectores ecclesiarum, id fieri per-

---

[1] Conc. Trid., sess. XXIV, cap. 12.

[2] Apoc. V, 9; Isai LXII, 6; Matth. XV, 8; Psal. XLIX, 3.

[3] Conc. Agath., c. 30, [Mansi, VIII, 329], cap. *Convenit* 13, dist. 5, de consecr.; conc. Mediol. I, part. II, tit. 50, communia de rat. offic. et tit. 53, quomodo versandum in choro, [Mansi, XXXIV, 56-8]; Clement, cap. *Gravi* 1, de celebr. miss. (III, 14); conc. Mediol. I, part. II, tit. 55, de matutino et prima, [Mansi, XXXIV, 59]; conc. Tolet. XI, cap. 3, [Mansi, XI, 138-9].

[4] Conc. Raven. I, sub Honor. IV, cap. 5, [Mansi, XXIV, 618-21]; conc. Mediol. I, part. II, ut supra, [Mansi, l. c.].

[5] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 53, quomodo versandum in choro, [Mansi, XXXIV, 59]; conc. Colon., anno 1536, part. III, cap. 6, [Mansi, XXXII, 1233]; conc. Mogunt., anno 1549, cap. 52, [Mansi, XXXII, 1419]; conc. Turon. I, cap. 7, et IV, cap. 4, [Mansi, XIV, 233?].

[6] Conc. Londin. I, cap. 1; conc. Mogunt. IV, cap. 53.

[7] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 37, de offic. eius, qui choro praesidet, et tit. 39, de offic. magistr. chori et caerem., [Mansi, XXXIV, 51].

[1] Pii V, const. *Susceptae* 10 maii 1567; s. congr. conc. 17 martii 1619; conc. Neap., cap. 29, [Mansi, XXXV, 834]; conc. Mediol. I, part. II, tit. 42, de offic. punct., [Mansi, XXXIV, 54.

[2] Conc. Neap., cap. 47, [Mansi, XXXV, 835?].

[3] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 37, de offic. eius qui choro praesidet, et tit. 39, de offic. magistr. chori et caerem., [Mansi, XXXIV, 51-2].

[4] Post conc. Tolet. VIII, can. *Perlectis* 1, dist. 25; conc. Mediol. I, part. I, tit. 9, de sanct. reliq. veneratione, [Mansi, XXXIV, 12].

[5] Conc. Tolet. I, cap. 9; conc. Mediol. I, part. II, tit. 40, de offic. sacristae, [Mansi, XXXIV, 52-3].

[6] Conc. Trid., sess. XXII, de observ. et vitand.; iuxta edictum de mand. Alex. VII pro Urbe in sanct. visit. apost. pro music., 30 iulii 1665.

mittentes, eadem poena adhibeatur; id quod regularibus signanter vetuit sacra rituum congregatio[1].

16. In hebdomade maiori, passio Domini, quoad personam Christi et evangelistae, a solis diaconis aut presbyteris sacris vestibus indutis cantetur; et quae invaluerat corruptela, ut a musicis etiam laicis cantaretur, penitus aboleatur. Cantetur igitur cantu dumtaxat Gregoriano et gravi, absque ulla levitate, nullatenus vero cantu figurato neque cum symphoniis musicorum instrumentorum.

17. Quoniam autem quidam, musicae dumtaxat suavitati studentes et spiritualis dulcedinis obliti, psalmos, hymnos atque alia sacra cantica mutilare et versiculum unum aut alterum, caeteris praetermissis, inter divina officia decantare non verentur: sancta synodus districte praecipit, ne quis posthac tantam divinis laudibus irreverentiam audeat irrogare, ut, quod ad animarum pabulum est salubriter institutum, ad aurium dumtaxat lenocinium adhibere non erubescant. Si quando igitur temporis angustiis non omnes possint psalmi musicos modos admittere, Gregoriano saltem cantu clare distincteque ab iisdem musicis decantentur. Contravenientes vero poenis arbitrariis ab episcopo coerceantur[2].

18. Poenas in sua dioecesi praescriptas aut ordinarii arbitrio praescribendas incurrant sacerdotes, qui ordinis sui insignibus induti, laicis ecclesiarum magistris aut locorum gubernatoribus inter divinorum officiorum celebritatem thus adhibuerint; quod officium ministris solo superpelliceo indutis relinquatur.

19. Arbitrio episcopi puniantur, qui sine apostolicae sedis privilegio divina officia cum solemni apparatu et sedibus cameralibus ausi fuerint celebrare.

Caput II.

De celebratione missarum.

1. Ut in odorem suavitatis ascendat sacrificium immaculatum, quod veteris olim piaculi cautionem, cum in ara crucis immolaretur, pio cruore detersit, et, soluta peccatorum captivitate, in admiranda nos commercia divinitatis admittit: stolam innocentiae et galeam salutis induant sacerdotes, ne facientes opus Dei negligenter induant maledictionem pro benedictione, et arguat eos Dominus in sacrificiis suis. Episcopi autem, quibus dedit Dominus fungi sacerdotio et habere laudem in nomine ipsius, ea omnia abolere conentur, quae forte in ministerium omnium maximum vel irreverentia vel avaritia invexit[3].

2. Ut sacerdotes, hostiam sanctam ac tremendum sacrificium immolaturi, quam maxima fieri potest, munditia praeparent animam suam, eamque decenti corporis habitu compositoque prae se ferant: mandat sancta synodus primum, ut in omnibus sacristiis locus idoneus sacra aliqua imagine et consuetarum precum tabella instructus praeparetur, ubi sacerdos, alienis curis sepositis, secum reputet peragendi mysterii dignitatem, sacrisque peractis, gratias agat Deo suo[4].

3. Deinde ne ullus audeat ad sacrum faciendum accedere sine veste talari, sub poena ducatorum sex, piis usibus applicandorum, in singulas transgressiones; quam etiam dabunt sacristae, qui sacerdotes contrafacientes ad rem divinam peragendam admiserint; denunciatores vero tertiam poenae partem consequantur. Si vero sacristae regulares fuerint aut quomodolibet exemti, ad formam decreti sacrae congregationis adstringantur[1].

4. Inhaerens sancta synodus edicto sanctissimi domini nostri Innocentii XII pro Urbe, eandem contra sacerdotes poenam constituit, si pallio vel palla succincti, quae vulgo dicitur faldiglia, sacrum facere praesumserint, necnon contra sacristas id in suis ecclesiis fieri permittentes; eandemque mercedem denunciatoribus proponit[2].

5. Ne quis sacrarum missae coeremoniarum ignarus ad celebrandum accedat, decernit sancta synodus, ut nemini liceat celebrare sine ordinarii facultate; sine qua si quis primam missam celebraverit, poenam carceris aliasque arbitrarias incurrat.

6. Si exteri sacerdotes, etiam regulares, contra decreta sacrae congregationis sine praedicta facultate ad celebrandum admittantur, sacrista arbitrariis poenis subiaceat[3].

7. Eiusmodi facultas rei divinae faciendae exteris non permittatur, nisi ordinariorum suorum testimoniales literas, duobus ante mensibus nec amplius datas, attulerint, et sacrarum coeremoniarum peritiam testimonio eius, qui ab ordinario deputabitur, probaverint. Si vero sacerdotes ultramontani fuerint, tempus eiusmodi ordinarii arbitrio relinquatur.

8. Qui vero latino ritu non utuntur, fidei etiam professionem ad normam constitutionis Gregorii XIII emittant, vel Romae emisisse per legitima documenta probent, et quaecumque in constitutione *Sanctissimus* Clementis VIII praecipiuntur, implevisse[4].

9. Qui a schismaticis episcopis ordinati sunt, ne in aliis quidem ordinibus, si quos a catholico episcopo rite susceperunt, ministrare permittantur, nisi abiuratis erroribus ordinantium, Romanae ecclesiae reconciliati, irregularitatis ea occasione contractae dispensationem obtinuerint, aliasque apostolicae sedis sanctiones observaverint[5].

10. Sacri concilii Tridentini auctoritate prohibet sancta synodus, ne quis sine apostolico privilegio, sive secularis sive regularis, ante auroram (solemni missa in nocte dominicae nativitatis excepta) vel post meridiem sacrum faciat, sub poenis ordinarii arbitrio infligendis[6].

11. Nullus in pagis huius provinciae celebrare audeat ante missam parochialem, vel dum concioni populus interest vel ad eam advocatur. Parochialis autem missa duabus post solis ortum horis, praeter quam vindemiae et messis temporibus, celebretur[7].

---

[1] Ad extravag. unic. de vita et honest. cler. (III, 1); conc. Trid., loc. cit.; caeremon. episc., lib. I, cap. 28; ex decr. s. rit. congr. anno 1603, et iuxta Alex. VII, const. 38 alias 36 *Piae sollicitudinis*, 23 aprilis 1657; conc. Mediol. I, part. II, tit. 51, de musica, [Mansi, XXXIV, 57].

[2] Conc. Mediol. I, loc. cit. (part. II, tit. 51), [Mansi, XXXIV, 57].

[3] Eph. VI, 17; Eccles. XLV, 19.

[4] Conc. Trid., sess. XIII, cap. 7; conc. Mediol. I, part. II, tit. 5, de sacrif. miss., [Mansi, XXXIV, 20 C]; conc. Neap., cap. 24, [Mansi, XXXV, 830].

[1] S. congr. conc. in Neap., 17 aug. 1630; in Bonon., 1 iunii 1620.

[2] Ex edict. de mand. Innoc. XII pro Urbe, 20 nov. 1691, in eius bullario.

[3] Conc. Trid., sess. XXIII, *de ref.*, cap. 16; literae circul. s. congr. univ. inquis., 26 ian. 1692; conc. Firman. anno 1591, tit. 16, de miss. celebr., cap. 8, § *Vagus*, [Mansi, XXXVIbis, 903].

[4] Gregor. XIII, const. 33 *Sanctissimus*, 3 febr. 1576; Clem. VIII, const. 37 alias 34 *Sanctissimus*, 31 aug. 1595.

[5] In const. supra cit.

[6] Conc. Trid., sess. XXII, ubi supra; Pii V, const. 4 *Sanctissimus*, 20 martii 1566; s. rit. congr. in Pisaur., 20 aprilis et 7 decembris 1641 etiam quoad commun. fidei; conc. Mediol. I, part. II, tit. 5, quae pertinent ad celebr. miss., [Mansi, XXXIV, 19 B].

[7] S. congr. episc., 14 maii 1581; conc. Colon. sub Paulo III, part. VII, cap. 24, [Mansi, XXXII, 1262]; conc. Senon., cap. 15, [Mansi, XXXII, 1189].

12. Sacerdotes sub poenis arbitrariis statim, sacris pro certo onere peractis, in libro, quem ad eam rem in omnibus sacristiis retinendum sancta synodus praecipit, missam a se pro dicto onere celebratam esse, suae manus subscriptione testentur. Hunc autem librum una cum indiculo missarum non celebratarum quotannis praepositi ecclesiarum exhibeant deputatis ab ordinario, sub poenis ad eiusdem arbitrium [1].

13. Si quis in eo libro missam non celebratam falso descripserit aut falsam fidem de missarum celebratione, etiam privatam, fecerit, praeter poenas iuris, ipso facto suspensionem ordinario reservatam incurrat.

14. In omnibus sacristiis affixa tabella retineatur, in qua descripta sint onera missarum celebrandarum aliorumque divinorum officiorum, expresso tempore, loco et beneficio, quibus ea annexa sunt. Nullus autem sacerdos, iuxta decretum sacrae congregationis concilii, aut altare aut diem, cui missarum onus addictum est, mutare audeat [2].

15. Qui missas conventuales per vices sive per turnum, etiam in cathedralibus, celebrare debent, illas pro ecclesia sua applicent, iuxta decretum eiusdem sacrae congregationis [3].

16. Perpetua missarum onera sine scripta ordinarii facultate non recipiantur, sub poena interdicti ab ingressu ecclesiae ipso facto incurrenda; neque recipiantur manuales eleemosynae pro missis celebrandis, nisi prioribus obligationibus ita persolutis, ut intra modicum tempus possint nova onera adimpleri, vel nisi aliud de benefactoris voluntate constiterit [4].

17. Sacerdotes, qui ratione beneficii, cappellaniae, legati aut stipendii, quotidie missas per se ipsos celebrare debent, in diebus licitae vacationis non possunt missam pro seipsis vel pro aliis praeterquam pro fundatoribus celebrare; neque pro aliis celebrando possunt pro huiusmodi celebratione stipendium accipere. Sacerdotes vero, ut supra, obligati ad quotidie celebrandum, si non habeant onus celebrandi per se ipsos, nunquam a celebratione vacare possunt, quae omnia per decretum sacrae congregationis in fine apponendum definita sunt [5].

18. In privata missa calicis abstersio et sequentes coeremoniae non fiant a ministro inserviente, sed ab ipso sacerdote celebrante; neque ulli liceat vel cum duobus ministris inservientibus vel cum quatuor candelis sine pontificia concessione privatam missam celebrare [6].

19. Sacerdos sacris operaturus, non in altari vel prope, sed in sacristia sacris se vestibus induat; vestes autem et vasa, praesertim vero corporalia, quae ad sacrosanctam eucharistiam conficiendam adhibentur, in qua est *„candor lucis aeternae et speculum sine macula Dei maiestatis“*, nec vetustate nec sordibus sint deformata, sed mundissima atque ad illius dignitatem quam decentissima [1].

20. Poenis episcopi arbitrio reservatis puniantur minores clerici, qui in ecclesiasticis ministeriis obeundis vestibus maiorum ordinum usi fuerint, quamvis sine stola et manipulo inservierint.

21. In sacristia ab omnibus quidem, sed maxime a sacerdotibus et sacris praesertim vestibus indutis silentium, in quo est cultus iustitiae, servetur. Hi autem, dum ad altare procedunt vel in eo consistunt, studeant, ut *„modestia* sua *nota sit omnibus hominibus, Dominus enim prope est“* [2].

22. Privata oratoria ab ordinariis locorum minime recognita et approbata sancta synodus ipso facto interdicta declarat, sacerdotem vero qui ibi sacrum facere ausus fuerit, ipso facto suspensum a divinis aliisque arbitrariis poenis obnoxium. Quas poenas apostolica auctoritate extendit tum ad oratoria ipsa, tum ad sacerdotes quolibet modo exemtos, cum in oratoriis privatis, etiam recognitis et approbatis, celebraverint, si eadem die per alium sacerdotem ibidem sacrificium fuerit oblatum. Quod ne ullus cuiusvis exemtionis praetextu violare audeat, sacrae congregationis decretum in fine apponendum diligenter observetur [3].

23. Si festis diebus solemnioribus quibusdam celebritatibus consignatis, Nativitatis atque Epiphaniae Domini, Paschatis, Pentecostes, Annunciationis et Assumtionis beatae Mariae virginis, sanctorum apostolorum Petri et Pauli, et commemorationis Omnium Sanctorum, ex decreto sacrae congregationis aliisque in synodali cuiusque dioecesis decreto expressis, in privatis oratoriis sacrum fiat: tum quoad sacerdotem celebrantem tum quoad oratoria ipsa eadem suspensionis et interdicti respective sententia vigeat [4].

24. Qui solemnem missam aut cum cantu quomodolibet in privatis oratoriis celebraverit, arbitrariis poenis coerceatur.

25. Ut autem nulla privilegia aut taciti ordinariorum consensus aut non expressae contradictionis obtentu sustineantur, sancta synodus, auctoritate Tridentini, praesenti decreto expresse contradicit, atque illa tamquam irrita non amplius sustineri posse declarat.

26. Plura sacrae congregationis decreta de missarum celebratione edita et in huius synodi appendice adiecta ab omnibus inviolabiliter observentur, et in omnibus sacristiis affixa retineantur ad formam earundem constitutionum.

Caput III.

De sacris processionibus.

1. Viscera misericordiae Dei nostri cum suppliciter deprecantes fideles Christi civitates circumeunt, seseque in via mandatorum Dei fideliter ambulare palam profitentur, caveant, ne cuius maiestatem in coeli terraeque conspectu veneraturi procedunt, irreverentia immodestiaque lacessant, ac spectantium animos, quos tanto religionis cultu ad pietatem accendere atque ad divina mysteria recolenda excitare deberent, turbis clamori-

---

[1] Ex literis s. congr. conc., de mand. Alex. VII, 15 dec. 1663; conc. Mediol. IV, part. II, c. 10.

[2] Ex literis s. congr. conc. ut supra; conc. Mediol. I, part. II, t. 40, de offic. sacristae c. unic., [Mansi, XXXXIV, 53]; s. congr. conc. in Romana, 4 aug. 1654.

[3] Urban. VIII, const. 43 *Cum saepe*, 21 iunii 1625 sive decr. gen. s. congr. conc. de celebr. miss., 21 iunii 1625, ad quod s. congr. conc. in Alexan., 26 aprilis 1653, in Fulgin., 7 febr. 1664, in Caesenat., 24 maii 1681.

[4] Ex decr. s. congr. conc. 21 iunii 1625, de celebr. miss. et ex declar. eiusdem s. congr. in respons. ad dub. 11, 12 et 15.

[5] Cap. *Significatum* 11 de praebend. (III, 5); conc. Mediol. IV, hoc tit., [part. II, c. 10, Mansi, XXXIV, 242-6]; s. congr. conc. in Collen., 18 sept. 1683.

[6] Ex decr. s. rit. congr., de mand. Alex. VII, 27 sept. 1659, 12 ian. et 20 iulii 1660.

[1] Cap. *Relinqui* 2, de custod. euch. (III, 44); can. *Altaris palla* 39; can. *Vestimenta* 42, dist. 1, de consecr.; conc. Mediol. I, part. II, tit. 40, de offic. sacrist., [Mansi, XXXIV, 52-3]; Sap. VII, 26.

[2] Conc. Mediol. I, loc. cit.; Isa. XXXII, 17; Philipp. IV, 5.

[3] Can. *Missarum* 12, dist. 1, de consecr.; conc. Trid., sess. XXII, decr. de observ. et evitand. in celebr. miss. s. congr. conc. de mand. Pauli V, 10 martii 1615; s. congr. conc. in Neap., 30 maii 1699.

[4] S. rit. congr. 17 nov. 1617; cap. *Si quis etiam* 35, dist. 1, de consecr.; conc. Agath., cap. 21, [Mansi, VIII, 328].

busque ad contemtum potius risumque commoveant. Quamobrem absint contentiones, quae aut de praecedendi dignitate aut alia de causa misceri solent. Ordinarii vero processiones, in quibus iurgia eiusmodi ac discordias exarsisse noverint, in posterum fieri minime permittant.

2. Publicis processionibus intersint cuiuscumque ordinis regulares, qui etiam per edictum vocari possunt, iis qui in arctiori clausura perpetuo vivunt, et aliis apostolica auctoritate exceptis; aliter iuxta decretum Tridentini compellantur ab ordinario [1].

3. Sine ordinarii facultate in scriptis concedenda nullae unquam processiones habeantur, sub poena, etiam quoad exemtos, interdicti ecclesiae a qua exierint, et ad quam perrexerint [2].

4. Sub eadem poena interdicti vetat sancta synodus, ne fiant extra ecclesias processiones, sive dum sacramentum in sepulchro reponitur, sive alia quacumque occasione, praeter eas, quae per octavam Corporis Christi ecclesiastica institutione fieri consueverunt [3].

5. Confusionis vitandae studio crucem quisque non in egressu solum, sed etiam in reditu ad ecclesiam usque sequantur, unde primum procedere coeperunt, nisi aliter in edicto cautum fuerit [4].

6. A sacris processionibus omnes ludicrae repraesentationes, praesertim choreae puerorum puellarumque varia mysteria exhibentium, amoveantur, sub poena interdicti ecclesiarum aut oratoriorum, a quibus vel ad quas eiusmodi supplicationes procedunt, aliisque arbitrariis [5].

7. Cum venerabile eucharistiae sacramentum processionaliter defertur, neque parochi fines suae paroeciae excedant, neque alii praeter deferentem ipsum duosque assistentes sacra indumenta nisi solum superpelliceum gestent, sub poenis ad arbitrium ordinarii [6].

8. Sclopi, radii aliaque ignea tormenta non nisi tanta post processionem distantia explodantur, ut nulla populo associanti perturbatio afferatur [7].

9. Crucem cum appenso velo omnes in processionibus praeferant, praeter capitulum et eos, ad quos de iure spectat [8].

Caput IV.

De funeribus et sepulturis.

1. Quorum animae in manu Dei sunt et mors pretiosa in conspectu Domini, etiam in pace corpora sepelienda sunt, ut, cum anima reversa fuerit in requiem suam, corruptibile quoque, quod induere debet incorruptionem, ad beatam spem et adventum gloriae magni Dei religiosa honorificentia recondatur, et iis, qui praecesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis, locum refrigerii supremis christianae charitatis officiis comprecemur. Quae quidem ita decet celebrari, ut, dum dormientibus conferuntur ad suffragium, etiam viventibus exhibeantur ad documentum [9].

2. In funeribus igitur prosequendis, clerici omnes et sacerdotes talarem habitum gestent cum mundis et decentibus superpelliceis et clericali bireto. Modestiam quoque et religionem incessu, oculis et ore prae se ferant, ac psalmos precesque consuetas devote decantent, ut spectantes ad spem vivam et resurrectionis memoriam excitentur [1].

3. Sine proprii parochi et crucis parochialis interventu neque seculares neque regulares exequias audeant celebrare, sub poena ducatorum centum ab associantibus presbyteris solvenda et piis usibus applicanda, interdicti vero ecclesiae, etiam regularium, in qua cadaver ita delatum fuerit receptum, nisi forte cathedralis ecclesiae capitulum ad eas accesserit [2].

4. Pauperum cadavera, parochi sumtibus decenter sepeliantur, aliter is poena suspensionis a divinis et centum librarum cerae elaboratae coerceatur. Poena vero arbitraria puniantur, qui pro eiusmodi personarum exequiis eleemosynas colligere vel de illis quoquo modo participare ausi fuerint, cum satis earum miseriae per parochorum pietatem consultum esse videatur; ne aliorum fidelium misericordia requiratur, ubi paterna parochi viscera debent potissimum commoveri [3].

5. Sub poenis pecuniariis, in unaquaque dioecesi decretis aut decernendis et piis locis applicandis, aliisque ad arbitrium, nullius controversiae praetextu, officium sepulturae fidelium cadaveribus retardetur. Si quae autem controversiae emerserint, id servetur, quod fuit saepe a sacra congregatione concilii definitum, iuxta decreta in appendice adiicienda [4].

6. Ante solis ortum vel post occasum, defunctorum corpora, etiam a capitulis cathedralium humanda, non deferantur nisi ex facultate ordinarii [5].

7. Iuxta formam ritualis Romani, nullum corpus sepeliatur, praesertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ita ut nullus omnino de morte relinquatur dubitandi locus. Itaque decernit sancta synodus, ut duodecim saltem horis, postquam spiritum exhalaverit, corpus sepulturae mandetur; si quem autem de improviso mors aut morbi repentina vis occupavit, is non ante vigesimam quartam a repentino eventu horam sepeliatur, nisi aliter episcopo videbitur.

8. Eleemosynas funerum neque in itinere neque in ecclesia cellararii distribuant, sub poena carceris formalis. Qui strepitum coram populo super distributione facienda excitaverit, poenam dabit ducatorum sex, piis locis applicandorum, in singulas vices; qui vero transgressorem denunciaverit, tertiam huius poenae partem feret.

9. Neque parochi, praetextu consensus praestiti pro humandis fidelium cadaveribus in sepultura ab illis electa, aliquid praeter iura parochialia exigant, sub poena centum librarum cerae aliisque ad arbitrium. Neque quidquam supra consuetum exigatur praetextu, quod defunctus sit exterus, iuxta decretum sacrae congregationis; neque praetextu Terrae

---

[1] Conc. Later. sub Leone X, sess. XI, et const. 17 alias 22 *Dum intra*, 19 dec. 1516, [Mansi, XXII, 970-4]; conc. Trid., sess. XXV, de regul., cap. 13; s. rit. congr. in Neap., 24 novemb. 1668.

[2] S. rit. congr. in Caballicen., 27 aug. 1615 et 18 febr. 1617, et in Camerinen., 24 aug. 1619.

[3] S. congr. episc., 6 aug. 1591.

[4] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 58, de process., [Mansi, XXXIV, 63].

[5] Conc. Mediol., loc. cit.

[6] Can. *ecclesias.* 1, XIII, q. 1.

[7] S. congr. episc. in Albintimil., 2 iul. 1613.

[8] S. rit. congr., 14 ian. 1617.

[9] Sap. III, 1; Psal. CXV, 15; I Cor. XV, 53; Tit. II, 13.

[1] Conc. Neap., cap. 47, [Mansi, XXXV, 850]; ex conc. Tolet. relato in can. *Qui divina*, 28, XIII, q. 2.

[2] Conc. Neap. ibid.; s. rit. congr. in Catanien., 18 oct. 1619, et in Vercell., 26 febr. 1611; s. congr. episc. in Montispel. anno 1581; conc. Lateran. III, tit. de sepult., [part. XLIII], cap. 4, [Mansi, XXII, 405]; s. congr. conc. 11 dec. 1615.

[3] S. congr. episc. in Cassan., 5 maii 1617; rit. Rom. in rubrica de exequiis, § *Pauperes;* conc. Neap. cit.; conc. Firman. anno 1591, hoc. tit., cap. 25, [Mansi, XXXVIbis, 908].

[4] Conc. Neap. loc. cit.; s. congr. conc. 3 febr. 1666 et 29 iunii 1682, inserta in brevi apost. Innoc. XI, 20 iunii 1682 et in Neap., 16 maii 1682; s. congr. episc. in Cotron., 18 sept. 1617 et in Cassan. cit.; taxa Innoc. XI, const. 40 *Essendosi*, 8 oct. 1678, § 7, *Come anche in modo alcuno.*

[5] Conc. Neap., loc. cit.; conc. Mediol. VI, tit. 17, quae ad funera pertinent, in fine, [Mansi, XXXIV, 514-6].

sanctae existentis in ecclesia, sub poena interdicti eiusdem ecclesiae quoad exemtos, librarum vero quinquaginta cerae quoad caeteros.

10. Contra parochos, qui cum turpissima sui muneris labe, etiam a viventibus, qui ad aliam paroeciam commigrare volunt, aliquid sepulturae nomine exigere ausi fuerint, gravissimas poenas suo arbitrio reservatas adhibeant episcopi [1].

11. Si regulares, in quorum ecclesia defuncti cadaver iure electionis inferendum est, summam exorbitantem exigere voluerint, tunc pro opportuno remedio ordinarius consulatur [2].

12. Sub poenis interdicti et excommunicationis respective, observetur constitutio Pii V *Cum primum*, ne cadaverum conditoria parietibus ecclesiarum aut cappellarum adhaereant. Poena vero ad arbitrium ordinarii puniantur, qui pro sepeliendis corporibus pavimenta ecclesiarum aut sacristiarum scindi permiserint sine facultate ordinarii gratis concedenda; qui si laici fuerint, ecclesia interdicto subiiciatur.

Caput V.

De sacrosanctis ecclesiis.

1. *„Ierusalem novam descendentem de coelo a Deo“* [3] ut paratam retineant custodes eius, sicut sponsam ornatam viro suo: sancta synodus universos hortatur, ut, quanta deceat sanctitudo, tabernaculum Dei cum hominibus, in quo habitabit cum eis, identidem sibi proponentes, ab ea studeant amovere quidquid oculos divinae maiestatis offendit.

2. Mandata literarum sacrae congregationis et poenas ibidem contentas exequantur ordinarii circa ingressum mulierum, praesertim occasione festivitatum, intra septa monasteriorum; necnon invitationes laicorum ad ecclesias regularium aut sanctimonialium, poenis constitutis in literis eiusdem congregationis in fine apponendis, etiam interdicto earundem ecclesiarum, omnino aboleri curent [4].

3. Sacristae et praefecti ecclesiarum, quibus domus Dei custodia commendata est, in eam rem omnem vigilantiam conferant, ut non modo tumultus rixaeque, ubique locorum a christiana professione abhorrentes, verum etiam clamores, deambulationes, iudiciorum strepitus aliaeque profanae actiones absint ab ecclesia. Contrafacientes igitur graviter commonere et, si resipiscere negligant, ad ordinarios deferre non praetermittant, ut sacrarum constitutionum poenis eorum temeritas coerceatur [5].

4. Qui intra ecclesias aut earum sacristias vel coemeteria caedes ediderint aut membrorum mutilationes, ipso facto excommunicationem ordinario reservatam incurrant.

5. Qui aliquem graviter percutere in supradictis locis aliisque adiacentibus immunitate gaudentibus ausi fuerint, excommunicationis sententiam subeant; arbitrio vero ordinarii puniantur, qui in ecclesiis vel oratoriis clamores aut rixas excitaverint, ibi enim domus orationis est, et vocabitur aula Dei [6].

6. Ne autem ulli irreverentiae et contemtui aditus pateat, iuxta decretum sacrae congregationis, neque ante auroram clare dilucescentem neque post horam vigesimam quartam apertae ecclesiae retineantur [1].

7. Sub poena excommunicationis, nemo in hac provincia sine praecedenti ordinarii facultate ecclesias vel altaria de novo erigere audeat; eaque sic erecta ipso facto interdicta sint, poenisque arbitrariis puniatur qui divina ibi officia celebraverit [2].

8. Superiores ecclesiarum regularium et exemtarum, cum nullam in populo iurisdictionem habeant, eas interdicere non praesumant, iuxta decreta sacrae congregationis in calce apponenda [3].

9. Supra ecclesias et oratoria non aedificentur cubicula aut deambulacra; neque ecclesiarum gubernatores aut rectores, ut fabricetur aut quidquam innovetur in ecclesiis aut adiacentibus partibus, ullo modo permittant, sub poenis et censuris ad arbitrium ordinarii [4].

10. Pluribus sacrae congregationis constitutionibus inhaerens, haec sancta synodus praecipit, ut fenestrae atque aditus in quibusvis ecclesiis pro missis et divinis officiis audiendis muro pleno protinus obstruantur [5].

Caput VI.

De festorum dierum cultu.

1. Laudabile nomen Domini et miserationes eius super omnia opera eius etsi grata recordatione iugiter commendare debeamus, festis tamen diebus, divinorum beneficiorum memoria consecratis atque ad Dei misericordiam uberius eliciendam salubriter institutis, impensius et religiosius benedicere et praedicare debemus. Itaque indignum est, eorum solemnitates ita celebrari, ut, grassante comessationum ludorumque licentia, in animarum potius perniciem Deique ultionem gravius ciendam evadant [6].

2. Parochi igitur, cum, iuxta Urbani VIII constitutionem, enunciabunt dies festos per hebdomadam ex praecepto servandos, populum edoceant, ita sabbata sanctificari, si divinis officiis et missae sacrificio devote intersint, piis operibus ferventius insistant, atque a profanis negotiis, contractibus, iudiciorum strepitu atque omnibus servilibus operibus abstineant; quae si quis exercere ausus fuerit, noverit, se secundum Pii V constitutionem esse multandum [7].

3. Theatrales ludos, larvarum ludicra aliasque publicas id genus nugas nec festis diebus ante vesperas, nec omnino tempore Quadragesimae, nec prope ecclesias ullus audeat exhibere. Circulatores vero sive histriones contrafacientes ab ordinariis excommunicentur [8].

---

[1] Cap. *Significavit* 5, de parochis et alienis parochianis (III, 29).

[2] S. rit. congr. in Neap., 16 ian. 1677.

[3] Apoc. XXI, 2-3.

[4] S. congr., 2 maii 1679; s. congr. episc., de mand. Innoc. XI, 21 iul. 1679; s. rit. congr. in Oriol., 30 sept. 1628, de mand. Innoc. XI; in Neap., 22 ian. 1677 et 20 sept. 1683.

[5] Conc. Trid., sess. XXII, de observ. et evitand.; can. *In oratorio* 7, dist. 42; can. *Mos antiquus* 6, dist. 65 et can. *Quoniam* 7, dist. 65; cap. *Decet* 2, de immunitate ecclesiar. (III, 23) in sexto; Pii V const. 5 *Cum primum*, 1 aprilis 1566.

[6] Can. *Nullus* 19, XVII, q. 4, ex conc. Ilerd.; Luc. XIX, 46.

[1] S. congr. episc. de mand. Innoc. XI, in Neap., 22 ian. 1677, 20 sept. 1683 et 1 oct. 1684; conc. Neap., cap. 10, [Mansi, XXXV, 815-6].

[2] Can. *Placuit* 26 et can. *Nemo* 9, dist. 1, de consecr.; conc. Lateran. in append. tit. *Ne clericus*, cap. 5; conc. Neap., cap. 6, [Mansi, XXXVI, 813].

[3] S. congr. episc. in Neap.

[4] Iuxta edict. Pii V, pro Urbe, 28 nov. 1596; s. congr. episc. in Ierem. (?) 26 iunii 1613, in Melfict. 2 oct. 1626, in Neap. 13 aprilis 1646.

[5] S. congr. episc. in Favent., 15 febr. 1619, in Hierac., 6 dec. 1612, in Veron., 15 iunii 1655; s. congr. conc. in Lusit., 16 martii 1652; iuxta edict. Pii V cit.; conc. Neap., cap. 24, et Firman., cap. 12, § *Fenestras*.

[6] Ps. CXII, 3; CXLIV, 9; can. *Comessationes*, 1, dist. 44; Trid. sess. XXV, de invoc. et venerat. sanct.; s. Ioan. Chrysost., *Hom. I, de Lazaro* (c. 7, opp. s. Chrysost., ed. Montfaucon, I, 717); s. Basil. in c. 1 Isai, n. 30 (opp. s. Basil., ed. Garnier, I, 403).

[7] Urban. VIII const. 52 (al. 291) *Universa*, 20 sept. 1642; Trid. sess. XXV, de dieb. festis; conc. Neap., cap. 10; can. *Omnes fideles*, 62, can. *Missas*, 64, dist. 1, de consecr.; Pii V const. 5 *Cum primum*, 1 april. 1566.

[8] Pii V const. cit.; conc. Neap. loc. cit.; can. *Irreligiosa*, 2, dist. 3 de consecr.; can. *Nullus episcoporum*, 1, XV, q. 4; cap. *Conquestus*, 5, de feriis (II, 9).

4. Vicarii foranei, et alii ad quos pertinet facultatem tribuere servilia aliaque vetita opera diebus festis exercendi, illam non nisi gravi instante necessitate concedant; quam tamen, ea vigente, gratis largiantur; non enim Dei obsequium pecunia redimendum est. Neque ullo sese praetextu tueantur, sive contributionis episcopo persolvendae, a qua is omnino abstinere debet, sive quaestus ad pios usus applicandi. Contrafacientes vero subiaceant poenae carceris formalis et privationis ad arbitrium [1].

5. Detestabilem illam consuetudinem, quae iamdiu inter mulieres potissimum invaluit, festis diebus ecclesiam non adeundi, quaesitis in speciem praetextibus, pastores animarum exhortationibus divinorumque suppliciorum comminationibus penitus aboleri curent [2].

Caput VII.
De ieiunio.

1. Tum castigatio corporis assumta ad vegetationem transit animarum, cum non solum „corpori esca subrahitur", sed „mens" etiam „ab iniquitate revocatur". Illud igitur erit in ieiunio sanctificando praecipuum, ut dissolvat homo colligationes impietatis; tale enim ieiunium elegit Dominus [3].

2. Parochi propterea, cum, pro muneris sui obligatione, fidelibus enunciabunt dies ieiunio consecrandos, illud potissimum doceant, quod „verum ieiunium" sit ab „omnibus esse vitiis alienum" [4].

3. Atque, ut frangant esurienti panem suum, inculcare non praetermittant, „in distributione eleemosynarum et cura pauperum pinguescere christiana ieiunia", ut „fiat abstinentia fidelium cibus pauperum" [5].

4. Quisquis vetitorum ciborum esum sine gravi necessitate praesumserit attentare, quadragesimalibus praesertim diebus, qui totius anni decimae censentur, reus est iuxta sacros canones Dominicae Resurrectionis. Illi vero, quos languor extenuat, aut aetas incurvat, aut necessitas arctat, non ante prohibita violare praesumant, quam ex medici testimonio et confessarii consilio ab ordinarii deputato permissum percipiant [6].

5. Medicos autem sancta synodus enixe hortatur, ne carnem et sanguinem respicientes, sese alienae laqueis pravitatis obstringant, necessitatem suo testimonio facile comprobantes, iisque animi remissione indulgentes, qui, cum charitate potius quam corpore languescant, ad praeceptorum observantiam valetudinem causantur, cum caeteroqui supervacuis pravisque curis non abstineant, quibus vires vehementius atteruntur [7].

6. Nemini liceat cibos prohibitos diebus ieiunii venales habere, nisi venia ab ordinario impetrata, gratis omnino concedenda. Caupones vero et quicumque hospitia exercentes nemini eos apparare audeant, nisi ipsis obtenta ab ordinario facultas constiterit [8].

[1] Iuxta Urban. VIII const. cit., § *Ut vero,* et ex cap. *Licet,* 3, de feriis (II, 9).

[2] Conc. Neap., cap. 10; conc. Mediol. III hoc tit. 1.

[3] S. Leo, *Serm. IV de quadr.,* cap. 2, (opp. s. Leon., ed. Ballerini I, 157); Is. LVIII, 6.

[4] S. Basil. *Hom. 1, de ieiunio* (cap. 10, opp. s. Basil., ed. Garnier, II, 9 B).

[5] S. Leo, *Serm. XI de quadr.,* cap. 6, idem *Serm. 9 de ieiunio decimi mensis,* cap. 3 (opp. s. Leon. I, 188, 63).

[6] Can. *Ieiunia* 17, dist. 5, de consecr.; conc. Tolet. VIII, can. 9; can. *Ieiunia* cit. et can. *Quadragesima* 16, loc. cit.

[7] Can. *Contraria* 21, dist. 5, de consecr.; conc. Neap., cap. 11.

[8] Conc. Tolet. VIII, loc. cit.; conc. Mediol. V; conc. Firman., cap. 8.

TITULUS III.
De sacramentis ecclesiae.

„Consentaneum visum est de sanctissimis ecclesiae sacramentis agere, per quae omnis vera iustitia vel incipit, vel coepta augetur, vel amissa reparatur." [1]

Caput I.
De sacramentorum administratione.

1. Ut crescat „in templum sanctum in Domino" fidelium aedificatio, extructa super „columnas septem", quas in orbe terrarum sapientia excidit; custodes domus Israel episcopi, quos „oportet sine crimine esse, sicut Dei dispensatores", ita ea, quae in sacramentis administrandis servanda sunt, studeant impleri, ut fideles servos atque prudentes se exhibeant, quos „constituit Dominus super familiam suam, ut" dent „illis cibum in tempore". Eorum igitur partes erunt, ut sitientibus aquam salutis „de fontibus Salvatoris" salubriter consulatur, nihil operae praetermittendo, ut idoneos ubique sacramentorum ministros constituant [2].

2. Nemo audeat sine ordinarii permissu extra necessitatem in aliena paroecia sacramenta ministrare [3].

3. Accersiti quocumque tempore parochi summa alacritate ad animarum subsidium accurrant, ne, si quemquam sua incuria sacramentorum praesidio destitui contingat, divinae sese indignationi et gravissimis ordinarii poenis obnoxios efficiant [4].

4. Paribus poenis afficiantur parochi, qui agonizantium animas commendare neglexerint; ad quod summae charitatis officium alios etiam sacerdotes, quos sancta synodus enixe hortatur, advocare curabunt [5].

5. Ut omnis quaestus species a sacramentorum administratione deleatur, vetat sancta synodus, ne pro iis administrandis quidquam ab ullo petatur, sed „qui sitit, veniat, et qui vult, accipiat aquam vitae gratis" [6].

6. Noverint sacramentorum ministri, sibi necessariam esse cumprimis tum conscientiae puritatem et morum sanctitatem, quanta decet „ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei", tum scientiam non solum earum rerum, quae ad sacramentorum substantiam pertinent, verum etiam rituum et coeremoniarum, quarum religiosam observantiam episcopalis cura promoveat [7].

7. Ut cuncta, quae sacramentis inserviunt, cultum munditiamque prae se ferant, vestium vasorumque sacrorum nitor necnon suscipientium habitus ornatusque totus sit ad religionem compositus. Idcirco viri positis armis, feminae velato capite accedant [8].

8. Quoniam ad uberiorem sacramentorum suscipiendorum cultum summopere confert nosse eorum institutionem, fructus et praecipuas rituum significationes: propterea parochi ea populo ex Romano catechismo vulgari sermone explanabunt [9].

[1] Conc. Trid., sess. VII, in princ.

[2] Ephes. II, 21; Tit. I, 7; Matth. XXIV, 45; Is. XII, 3.

[3] Conc. Later. V, sess. XI; Clement., cap. *Religiosi* 1, de privilegiis (V, 7); Greg. XV const. 8 (al. 18) *Inscrutabili,* 5 febr. 1622; Trid. sess. XXIV, de reform., cap. 13.

[4] Can. *Quicumque* 22, dist. 4, de consecr.; conc. Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 2; conc. Later. III, can. 13.

[5] S. congr. episc. 14 sept. 1579 in Tropien.

[6] Taxa Innoc. XI const. 40 *Essendosi,* 8 oct. 1678, § 6, *Parimente per una regola generale;* conc. Senon. in decr. mor., cap. 2; conc. Mediol. I, part. II, tit. 1; Apoc. XXII, 17.

[7] Can. *Ipsi sacerdotes* 91; can. *Neque* 95 et can. *Per Isaiam* 98, I, q. 1; I Cor. IV, 1.

[8] Can. *Licet* 15, VIII, q. 1; conc. Aurel. III, cap. 28; s. Carolus instr. pro administr. sacr.; ex lit. encycl. Innoc. XI anno 1685; Nicol. I, *Ad consulta,* Bulg., cap. 58.

[9] Decr. s. congr. conc. iussu Innoc. XI, 12 febr. 1679.

Caput II.

De sacramento baptismi.

1. „Per lavacrum regenerationis in verbo vitae renatos ex aqua et Spiritu sancto“ et consepultos cum Christo „per baptismum in mortem“ ita in novam parit gratia mater infantiam, ut non aliter „introire in regnum Dei“ atque in spem vivam resurgere quisquam possit. Quare sancta synodus summum in baptismi dilatione periculum atque aeternam in illius omissione iacturam subesse reputans, gravissimas poenas ordinarii arbitrio infligendas decernit contra parochos, quorum negligentia quispiam sine baptismo decesserit [1].

2. Parentes vero, qui ultra octavum ab ortu diem sine ordinarii facultate gratis concedenda infantis baptismum differunt, gravissimis poenis ab ordinario puniantur; eosque ita delinquentes parochi ad ordinarium deferant [2].

3. Nulla femina, sub poena excommunicationis, obstetricandi munus exerceat, nisi a proprio parocho ad baptismum in necessitate conferendum fuerit approbata. Parochi vero approbationis fidem gratis faciant, easque quotannis ad examen arcessant et instruant; aliter poenam dabunt ducatorum sex, piis usibus applicandorum.

4. Solum in parochiali ecclesia et interdiu baptisma conferatur, ita ut nemini liceat ante solis ortum vel post occasum, sub poena suspensionis aliisque arbitrariis, illud ministrare [3].

5. Plures patrini in baptismo non adhibeantur, sed unus vel una aut ad summum unus et una. Hi vero de contracta cognatione atque obligatione susceptum erudiendi a parocho admoneantur [4].

6. Sanctorum tantum nomina baptizatis imponantur; ac baptismus collatus statim a parocho, antequam baptizatus discedat ab ecclesia, in libro consueto, quem paratum prope baptisterium retineat, adscribatur, iis omnibus servatis, quae in rituali Romano praescribuntur [5].

7. Huiusmodi baptismorum liber, clave apud solum parochum diligenter servanda, custodiatur; qui in singulis paginis parochi manu subscriptus quotannis in sancta visitatione exhibeatur, ab ordinarii deputato recognoscendus [6].

8. Veteres libri praedecessorum a novo parocho diligenter conquirantur et fideli custodia serventur.

9. Ne ulla superstitionibus praebeatur occasio, servent etiam parochi gossypium, candelas atque id genus alia, quae in conferendo baptismo adhibuerunt [7].

Caput III.

De sacramento confirmationis.

1. Colluctantes non „adversus carnem et sanguinem, sed contra spiritualia nequitiae in coelestibus“, ut confirmaret nos Dominus, „unxit et signavit nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris“, ut rugientibus adversariis „fortes in fide“ resisteremus; Spiritus enim sanctus, „qui in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in confirmatione augmentum praestat ad gratiam, et, qui in baptismo regeneramur ad vitam, post baptismum confirmamur ad pugnam.“ Convenit propterea nosse fideles, quanta in nos munerum suorum charismata effundat Dominus unctione misericordiae suae, et quanta cum pietate et religionis ardore ad hoc sacramentum deceat accedere, „ut, dum caro ungitur, anima consecretur“; ne, quibus mysteriis initiamur ad vitam, iisdem per contemtum mancipemur ad mortem. Neque enim Spiritus sanctus intrabit in animam malevolam, nec habitabit in corpore subdito peccatis. „Quae omnia parochi populo sibi commisso diligenter proponant, ubi tempus huius sacramenti administrandi per edictum ordinarii resciverint.“ [1]

2. Ne sacramentorum sanctitas aut turpiter ignorari aut nefarie contemni videatur, damnat sancta synodus impudentem earum licentiam, quae seculi luxu et procaci corporis cultu ac satanae pompis affluentes, quibus in baptismo renunciarunt, ad confirmationem accedunt; easque repellendas esse decernit, sive confirmandae sint sive matrinae.

3. Nemo ad confirmationem admittatur, nisi a proprio parocho testimonium idoneitatis, gratis faciendum, attulerit, una cum schedula, in qua nomina confirmati eiusque parentum et patrini aut matrinae et patriae conscripta sint. Quas magister coeremoniarum aut is ad quem spectat, in peculiari libro digestas describat; eumque librum, exacto administrandae confirmationis tempore, deputatis ab ordinario exhibeat, sub poena ad arbitrium ordinarii imponenda [2].

4. Mares a solis maribus, feminae a solis feminis in confirmatione suscipiantur; neque ulli liceat plures, quam duos eadem die in confirmatione tenere sine ordinarii facultate [3].

5. Qui non sunt natu maiores confirmandis, aut nondum ipsi confirmati sunt, pro patrinis in hoc sacramento non admittantur [4].

Caput IV.

De sanctissimo eucharistiae sacramento.

1. Quoniam „non est alia natio tam grandis, quae habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest“ nobis, qui, aedificata sibi ecclesiae domo, „miscuit vinum et proposuit mensam suam, ut torrente voluptatis“ suae et „de petra melle“ satiatos esurientes pauperes repleret bonis: idcirco convenit fideles Christi, a fructu frumenti et vini multiplicatos, ita epulari „in azymis sinceritatis et veritatis“, ut „sicut novellae olivarum in circuitu mensae“ Domini, sacrificent hostiam laudis et, memoriam passionis eius recolentes, resonent in voce exultationis. Itaque, in pane Angelorum sumendo, aut deferendo, „aut asservando, in quo memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator Dominus“, atque esse nobiscum „usque ad consummationem seculi“ dignatus est, ut parem reverentiam charitatemque prae se ferant, haec servanda sancta synodus praecipit [5].

2. Ii, qui nondum manna absconditum gustaverunt, non prius ad sacrum convivium accedant,

---

[1] Tit. III, 5; Ephes. V, 26; Ioan. III, 5; Rom. VI, 4; Ioan., loc. cit.

[2] Rit. Rom., hoc tit., § *Opportune;* conc. Neap., cap. 13; conc. Mediol. I, part. I, tit. 2; Eugen. IV const. 23 *Cantate,* § 13, 4 febr. 1442; conc. Neap., loc. cit.; can. *Baptizari* 3, dist. 5.

[3] Conc. Neap., loc. cit.; Clement. un. de baptismo et eius eff. (III, 15); rit. Rom., loc. cit.; conc. Mediol. I, loc. cit.

[4] Trid., sess. XXIV, de ref. matr., c. 2; Pii V const. 24 *Cum illius,* 28 nov. 1566; conc. Neap., loc. cit.; can. *Non plures* 101, dist. 4, de consecr.

[5] Rit. Rom., conc. Neap. et conc. Mediol. I, loc. cit.; catech. Rom., cap. 2, hoc tit.; Trid., sess. XXIV, de ref. matr., cap. 2.

[6] Rit. Rom., loc. cit., § *Baptisterium;* conc. Mediol. IV, part. II, tit. 2; conc. Neap., loc. cit.

[7] Rit. Rom., de sacris oleis, § *Sal;* s. Carolus in instr. de servandis post baptism. (Acta eccl. Mediol., part. IV, ed. Lugdun., p. 417).

[1] Ephes. VI, 12; II Cor. I, 22; I Petr. V, 9; s. Hilar. Arelat. *Serm. de Pentecoste;* Tertull., *Lib. de resurr.,* cap. 8 (opp. Tertull., ed. Migne, II, 806A); Sap. I, 4.

[2] Conc. Mediol. I, part. II, t. 3, de his, quae pertinent ad sacr. conf.; conc. Rothom., anno 1581, hoc. tit.

[3] S. Carolus in instr. de confirm., de patrinis, § *Id denique* (Acta eccl. Mediol., part. IV, p. 421), et § *Nemo* (p. 599).

[4] Can. *In baptismate* 102, dist. 4, de consecr.; conc. Later. III, in append., cap. 144.

[5] Deut. IV, 7; Prov. IX, 2; Ps. XXXV, 9; LXXX, 17; I Cor. V, 8; Ps. CXXVII, 3; CX, 4.

quam a proprio parocho facultatem, praevio examine, A obtinuerint [1].

3. Cum panis filiorum non sit mittendus canibus, neque margaritae proiiciendae ante porcos: a coena Dei et agni foras canes, id est publici peccatores aut ecclesiasticis censuris constricti, arceantur; coniuges etiam sine causa cohabitare detrectantes, praevia tamen participatione ordinarii; atque ii, qui mente capti usu rationis destituuntur [2].

4. Ne ulla ignorantia idoneas suscipientium dispositiones impediat, parochi bis saltem in mense festis diebus, pomeridiano tempore, populum de iis, quae ad sacramenta poenitentiae et eucharistiae rite suscipienda necessaria sunt, accurate instruant [3].

5. Et quoniam indignum est, christianos, quibus „unus esse deberet dolor hac esca privari“, adeo seculi voluptatibus sese ingurgitare, ut ad coenam magnam invitati venire et futurae gloriae pignus accipere recusent: parochi ad frequentiorem huius B sacramenti usum eos suis adhortationibus accendant [4].

6. Maxima vero eorum cura et sollicitudo erit, ne quis in paschate saltem illud sumere omittat. Quare in libro ad eam rem comparato nomina aetatemque omnium, qui in sua paroecia degunt, describant; a quibus singulis, exacto praecepti tempore, schedulas exigant, quae communicantibus distribui solent; eos vero, quos praeceptum non servasse compererint, intra decem dies post tempus praecepti ad ordinarium deferant. Quos autem transgressores diligenter inquisitos rescire nequiverint, publice ab ordinariis declarari enuncient in poenas a concilio Lateranensi cap. *Omnis utriusque sexus* constitutas incurrisse. Qui vero parochi vel in catalogo conficiendo iuxta rituale Romanum fideliter exacteque vel in transgressoribus deferendis fuerint negligentiores, ordinarii arbitrio puniantur [5]. C

7. Ut nulla in schedulis distribuendis fraus subesse possit, mandat sancta synodus, ut solum a clericis in sacro ordine constitutis distribuantur [6].

8. Ab annuae communionis praecepto non excusantur neque carceribus detenti neque adversa valetudine decumbentes. Qui vero diuturno morbo conflictantur, a parocho saepius visitentur, atque ad hoc sacramentum singulis saltem mensibus percipiendum admoneantur, ut pervenire mereantur usque ad montem Dei in fortitudine cibi illius, quem „quicumque manducaverit, vivet in aeternum“ [7].

9. Ut in deferenda eucharistia debitus devotionis ardor effulgeat, praedicent parochi indulgentias concessas iis, qui hoc sacramentum, cum ad infirmos defertur, associaverint; ut sacram metropolitanae ecclesiae magnificentiam in eo cultu exhibendo, quam aliae ecclesiae in Domino commendant, etiam eo adiuvante suscipiant.

10. Inhaerens autem edicto sanctissimi domini nostri Innocentii XII pro Urbe proposito, sancta synodus ecclesiasticos universos, ad huius potissimum sacramenti religionem divinitus advocatos, etiam atque etiam hortatur, ut umbellae aut baldachino deferendo ipsi prae caeteris superpelliceo induti accurrant, ut, ubi „omnis plenitudo divinitatis corporaliter inhabitat“, propiores sint corpore, qui sunt etiam ministerio coniunctiores. Episcopi vero eos ad ordines et confessiones audiendas facilius et libentius assumant, quos ex parochi testimonio in eucharistiae associatione frequentiores et ferventiores fuisse cognoverint [1].

11. Feminae, dum sanctissimam eucharistiam comitantur, sacerdotem deferentem non praecedant, sed illarum sanctarum mulierum pietatem imitentur, quae a longe Dominum sequebantur. Noctu vero ne sequantur quidem, sed domi sese contineant, B ibique humi stratae, Dominum angelorum venerantes, charitatis potius quam corporis passibus comitentur [2].

12. Eucharistia in parochialibus dumtaxat, collegiatis et conventualibus ecclesiis, vel quibus concessum privilegium est, asservetur, et quidem argentea pyxide intrinsecus, una cum operculo inaurata et serico albi coloris conopaeo contecta; quae in tabernaculo decenter elaborato custodiatur, extrinsecus quidem vel auro vel aliis pretiosis ornamentis insignito cum conopaeis pio temporum varietate mutandis, intrinsecus vero sericis tegumentis ornato [3].

13. Stratum sit etiam tabernaculum corporali mundo, quolibet saltem bimestri mutando, super quo duae positae sint pyxides, quarum minor eucharistiae ad infirmos deferendae inserviat, maior vero particulas servet populo communicaturo ministrandas, ea quidem copia, ut nunquam deficiant, sub poenis ad arbitrium ordinarii. Particulae vero pro variis anni temporibus semel aut bis in hebdomada renoventur [4].

14. Clavicula inaurata tabernaculum sit perpetuo munitum; quae, iuxta Lateranense concilium, in parochialibus ecclesiis a solo parocho custodiatur, in aliis vero saltem a constituto in sacris; quod ut regulares etiam observare non negligant, eos sancta synodus enixe hortatur. Qui vero illud apertum reliquerint, poenis canonice constitutis puniantur [5].

15. Diu noctuque ante sacrosanctam eucharistiam lampas accensa colluceat; custos vero, cuius negligentia extingui contigerit, poenas dabit ordinarii arbitrio infligendas [6].

16. In nulla unquam ecclesia, nisi facultate ab D ordinario concessa, eucharistia exponatur, neque ex causa publica, nisi ab ordinario approbanda; quod etiam regularibus expresse sacrae congregationis decreto prohibetur; in expositionibus vero idoneus accensarum candelarum numerus resplendeat. Regularibus autem et confratribus vetitum sit in suis oratoriis aut congregationibus condere

---

[1]) S. Carolus in instr. de eucharist., tit. qui ad sacr. commun., § *Nec vero* (Acta eccl. Mediol., part. IV, p. 424).

[2] Marc. VII, 27; Matth. VII, 6; Can. *Qui scelerate* 24, dist. 2, de consecr.; s. Carolus, loc. cit.; can. *Per Isaiam* 98, I, q. 1.

[3] Catechism. Rom., part. II, cap. 1, de sacr. in genere.

[4] S. Ioan. Chrysost., *Hom.* 60, *ad popul. Antioch.* (al. *hom.* 82, *in Matth.*; opp. s. Chrysost., ed. Montfaucon, VII, 788 E); Trid., sess. XXIV, cap. 7; decr. de commun. quotid. 12 febr. 1679; conc. Neap., cap. 15.

[5] Trid., sess. XIII, can. 9; rit. Rom., tit. de comm. pasch.; conc. Neap., loc. cit.; conc. Later., cap. *Omnis utriusque sexus* 12, de poenit. et remiss. (V, 38); conc. Firman., cap. 15; rit. Rom., tit. de comm. pasch., § *Ut igitur*.

[6] Card. Palaeottus *Act. eccl. Bonon.*, part. III, de sacr. euch.

[7] S. Carolus in instr. de praefect. spirit. carcer. (Acta eccl. Mediol., part. IV, p. 568); cap. *Pervenit* 29, dist. 2, de consecr.; Ioan. VI, 59; Innoc. XI, 1 oct. 1688; Innoc. XII const. 55 *Debitum pastoralis*, 5 ian. 1695.

[1] Edictum de mand. Innoc. XII, 2 febr. 1695; conc. Neap., cap. 15; conc. Mediol. I, part. II, tit. 4, de iis quae pertinent ad sacr. euch.; Coloss. II, 9.

[2] Edict. de mand. Innoc. XII ut supra; Marc. XV, 42.

[3] Cap. 1, de custod. euch. (III, 44); s. congr. conc. in Urbinat., 22 martii 1594; s. congr. episc., 5 ian. 1619; s. rit. congr. in Ascul., 3 april. 1632.

[4] Cap. ult., de custod. euch. (III, 44); cap. *Tribus gradibus* 23, dist. 2, de consecr.; conc. Neap., cap. 15.

[5] Cap. *Sane* 10, de celebr. miss. (III, 41); cap. 1, de custod. euch. (III. 44); s. rit. congr. in Hispal., 29 martii 1637.

[6] Conc. Neap., loc. cit.; conc. Mediol. I ubi supra, part. II, tit. 4.

sepulchra feria V in coena Domini et sacrosanctam ibi eucharistiam adorandam reponere [1].

Caput V.

De sacramento poenitentiae.

1. „Custodes super muros Ierusalem“ episcopos constituit Dominus, ut stent super vias et interrogent „de semitis antiquis, quae sit via bona“; propterea, cum a christiana poenitentiae disciplina perniciosa quorundam indulgentia desciverit, sancta synodus obsecrat pastores animarum per viscera misericordiae Dei nostri, qui animam suam posuit pro ovibus suis, ut eas ad pascua salutis atque arctam viam, quae ducit ad vitam, non in latam inducant, „quae videtur homini recta, et novissima eius ducunt ad mortem“. Multi enim prophetae insipientes, „qui sequuntur spiritum suum et nihil vident, sanam doctrinam“ non sustinentes, „sed prurientes auribus“, relictis purioris disciplinae fontibus, „ad excusandas excusationes in peccatis, foderunt sibi cisternas dissipatas“, nec populo aperiunt iniquitatem eius, ut eum ad poenitentiam provocent [2].

2. Universi igitur huius provinciae confessarii, ne in tantam labantur laxitatis perniciem, ab instructione sancti Caroli, in calce huius synodi adscribenda, in qua specimen antiquae disciplinae effulget, quoad eius fieri potest, minime recedant [3].

3. Cum autem extinguendis aliorum putoribus minime idoneus sit, qui fuerit vitiis infatuatus, neque aliis dirigendis aptus, qui erraverit a via veritatis: propterea huius sacramenti ministri eligantur ii, qui cum sanae doctrinae tum probatae vitae testimonio commendantur. Et quoniam scientia et probitas temporis diuturnitate aut acquiritur aut probatur, provectae aetatis sacerdotes iuxta literas sacrae congregationis in calce apponendas ad hoc munus assumantur [4].

4. Atque, ut nullo scientiae comparandae adiumento destituantur, praecipit sancta synodus, ut in omnibus dioecesibus huius provinciae, singulis quibusque hebdomadibus, die et loco ab ordinariis designando, conferentiae casuum conscientiae habeantur; ad quas convenire teneantur tum confessarii, tum ii saltem per biennium, qui ad confessiones audiendas assumi volunt, alias non admittendi; ad quorum absentiam notandam, deputatus ab ordinario constituatur, qui absentes in peculiari libro describat, eiusque libri testimonio, qui eiusmodi conferentiis interesse neglexerunt, in confessionum facultate petenda repellantur; reliquos etiam sacerdotes, ut ibi frequentes intersint, sancta synodus hortatur [5].

5. Decretum felicis recordationis Innocentii XI contra eos, qui sine ordinarii facultate venialium confessiones excipere ausi fuerint, exequantur episcopi [6].

6. Pro sacramentalis sigilli secreto custodiendo caveant confessarii, ne quidquam enuncient aut gestu prodant, quod ex scientia sacramentali prodiisse censeri possit; imo etiam obtenta a poenitentibus venia, non nisi necessitate postulante, et magna cum cautione utantur. Concionatores quoque caveant, ne, cum in quaedam peccata invehuntur, confessionis notitia abuti populo videantur [1].

7. In peccati gravitate obiurganda et salutaribus poenitentiis iniungendis zelum aeque et prudentiam praestet confessarius, ut in virga ferrea nullius pravitati blandiatur, atque in spiritu lenitatis, omnibus omnia factus, omnes Christo lucrifaciat [2].

8. Abstineat ab alienis et supervacuis interrogationibus, praesertim in simplicibus rudibusque percontandis, ne, quae peccata inquirit, edoceat [3].

9. Ne, quando existiment laici, dona Dei pecunia possideri, omnis avaritiae et quaestus suspicio a sacro confessionum audiendarum munere amoveatur. Si quis autem confessarius intuitu confessionis quidquam pro se petierit, noverit, se ab audiendis confessionibus praeter eas poenas, quae in singulis dioecesibus constitutae sint, ipso facto esse suspensum, ut alias in synodo huius provinciae constitutum est [4].

10. Nemo audeat extra ecclesiam, seclusa necessitate, poenitentiae sacramentum ministrare nisi sacerdotibus, qui in ecclesia commode confiteri non possunt, sub poena inhabilitatis ad audiendas confessiones aliisque arbitrariis [5].

11. Mulierum confessiones audiantur in confessionalibus, quae crate ferrea angustis foraminibus terebrata eas a confessario dirimant, ita ut vocem tantum transmittant. Quare vimineas crates ac ligneas atque etiam ferreas ampliora foramina intercipientes, iuxta sacrae congregationis decreta, sancta synodus prohibet. Si quis vero, etiam regularis et quomodolibet exemtus, contra quamlibet huius decreti partem confessiones audierit, ab audiendis confessionibus suspendatur [6].

12. Mandat etiam sancta synodus, ut confessionalia in patentibus locis exposita sint, neque unquam in subobscura loca vel abditos sacellorum recessus coniiciantur, ad praescriptum sacrae congregationis. Ne ullum unquam subsit periculum violandi confessionale secretum, ferreae crates confessionalium ostiolo ligneo ab interiori parte, qua confessarius assidet, occludantur [7].

13. In excipiendis aegrotantium mulierum confessionibus cubiculi ostium apertum sit, ita ut conspici quidem, non autem audiri possint; aliter confessarius poena suspensionis ab audiendis confessionibus puniatur [8].

---

[1] S. congr. conc. in Neap., 17 aug. 1630; s. rit. congr. in Neap., 24 iul. 1659.

[2] Is. LXII, 6; Ierem. VI, 16; Alex. VII in congr. gen. s. inquis., 24 sept. 1665; Ioan. X, 15; Prov. XVI, 25; Ezech. XIII, 3; II Tim. IV, 3; Ps. CXL, 4; Ierem. II, 13; Thren. II, 14.

[3] S. Carolus de instr. confess. (Acta eccl. Mediol., part. IV, p. 644-68), quae novissime de mand. Innoc. XII intimata et publicata fuit in Urbe anno iubilaei 1700.

[4] S. congr. inquis. encyclica, de mand. Innoc. XII, 4 dec. 1694; conc. Neap., de sacra poenit., cap. 16; s. Greg. *Pastoralis curae*, part. 2, cap. 3 (opp. s. Greg., ed. Migne, III, 28); catech. Rom., part. II, de sacr. poen., § 73.

[5] S. congr. conc., 11 iulii 1620; s. congr. in Ferrarien., 13 oct. 1593; s. Carolus in conc. Mediol. I, part. II, tit. 29, de vicar. foran., pag. 21; card. Palaeott. *De Bononiae eccl. admin.*, part. 3, de sacr. poen. de congr. casuum conscient. habend., pag. 115.

[6] Innoc. XI in decr. s. congr. conc., de comm. quotid., 12 febr. 1679.

[1] Can. *Sacerdos* 2, de poenit., dist. 6; s. Carolus in instr. confess.; ex decr. s. congr. inquis., 18 nov. 1682.

[2] S. Greg. *Pastoralis curae*, part. 2, cap. 9, et part. 3, admon. 18 (opp. s. Greg., III, 44, 77); s. Aug., *Serm.* 45, *de temp.* [vel potius *Sermo* 54, *de verbis Dom.*; opp., ed. Bened. V, 685 D]; s. Carolus in instr. conf. (acta eccl. Mediol., p. 644-68).

[3] S. Carolus ubi supra; conc. Firman., hoc tit.

[4] S. Carolus in inst. confess.; s. congr. conc., 1 febr. 1593; conc. Neap., de sacra poen., cap. 16; conc. Mediol. III, hoc tit. 8.

[5] Conc. Neap., loc. cit.

[6] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 6, quae pertinent ad sacr. poen.; s. congr. episc. et reg., 21 iunii 1620, et ex literis eiusd. ad em. card. Caracciolum archiep. Neap.

[7] S. Carolus in instr. de fabr. eccl., lib. 1 (acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 486); s. congr. ubi supra; s. congr. inquis. in lit. encycl. de mand. Innoc. XII, 4 dec. 1694.

[8] S. congr., ibid.; s. congr. sanctae visitat. pro Urbe, de mand. Urban. VIII, 10 iulii 1625; in registro s. congr. episc., fol. 101; s. congr. episc., 29 aprilis 1611.

14. Qui hoc sacramentum infirmis contulerit, A parocho id per schedulam significet, quo is possit iisdem caetera sacramenta ministrare [1].

15. Medici, qui mandata Pii V et Innocentii XI de infirmis ad confitenda peccata inducendis vel alias destituendis servare neglexerint, a solis ordinariis absolvi possint. Parochi vero quotannis, tempore Quadragesimae, una cum praecepto annuae confessionis hoc etiam sanctae synodi decretum inter missarum solemnia promulgabunt [2].

16. Declarat sancta synodus, confessarios, etiam parochos, sive in confessione sive immediate ante vel post, quemcumque ad turpia sollicitantes, excommunicationis sententiam ordinario reservatae ipso facto incurrere [3].

Caput VI.

De sacramento extremae unctionis.

1. Cum callidus serpens, calcaneo fidelium in- B sidiaturus, veniet habens iram magnam, tunc maxime sacramentorum praesidio muniendi sunt milites Christi; ut, cum bonum certamen certaverint, cursumque consummaverint, ad coronam pervenire, quam reddet Dominus iustus iudex, et, detersis peccatorum vestigiis, in eam civitatem ingredi mereantur, in quam nihil intrabit coinquinatum. Quare constitutas a sacris canonibus poenas aliasque arbitrarias dabit parochus, cuius negligentia aegrotus sine sacro extremae unctionis antidoto decesserit [4].

2. Sub poenis arbitrio ordinarii reservatis solus parochus hoc sacramentum administret, vel, necessitate cogente, aut parocho mandante, alius sacerdos, nulla excommunicatione aut suspensione constrictus [5].

3. Regulares vero sub poena excommunicationis latae sententiae et sedi apostolicae reservatae non C audeant hoc sacramentum laicis aut clericis contra sacrorum canonum decreta ministrare [6].

4. Salutares sacrae unctionis fructus et necessariae suscipientis dispositiones explicentur infirmo, antequam sacramentum conferatur, ut, praemissa peccatorum confessione, quam dignissime illud suscipiat [7].

5. Caveat parochus, ne, iterati laboris vitandi studio, non in ea morbi gravitate sacram unctionem perficiat, in qua eius sacramenti subsidium conferendum est. Tunc enim usui erit, cum prudenti iudicio aegrotantis timetur interitus, ut oratio fidei alleviet infirmum. Illud etiam sedulo curabit parochus, ne adeo sacra extremae unctionis medicina, non solum animae, sed corpori etiam salutaris, differatur, ut aegrum sensibus omnino destitutum inveniat [8].

6. Iis qui, tametsi alia sacramenta non susceperint, usum tamen rationis et discretionis habent, et amentibus a nativitate, si lucida tamen habent intervalla, extrema unctio non denegetur [1].

7. Ne qua per diabolicas artes iniuria sacratissimis rebus afferatur, neve ulla in his custodiendis ministrorum incuria divini iudicii districtione coarguatur: mandat sancta synodus, ut sanctum oleum summa diligentia patenti in loco ac decenter ornato, a cornu evangelii prope aram maximam, clave muniatur, eaque a solo parocho servetur, sub poenis ad arbitrium ordinarii; ostiolo vero inscribatur: *sacra olea* [2].

8. Gossypium, quod abstergendis infirmi partibus sacro oleo inunctis usui fuit, diligenter servet parochus et statim comburat [3].

9. Sacrum oleum quotannis renovetur, neque pro eo quidquam episcopales ministri accipiant; B contrafacientes vero noverint, gravissimas poenas ordinarii arbitrio infligendas se subituros [4].

10. Solis parochis aut sacristis ecclesiarum, in quibus sacrum oleum asservatur, monialium vero aut sacristis aut confessariis tradatur; eorumque nomina una cum die, mense et anno diligenter in peculiari libello ordinariis exhibendo describant ii, qui in cathedralibus huius provinciae sacri olei distribuendi curam gerunt.

Caput VII.

De sacramento ordinis.

1. Christus dominus, qui non „seipsum clarificavit, ut pontifex fieret“, sed „a Deo appellatus est pontifex iuxta ordinem Melchisedech“, ne videret „gentes ingressas sanctuarium Dei, de quibus“ praeceperat, „ne intrarent in ecclesiam“ suam, „cum missurus apostolos prius oravit et solus oravit“, aperte docuit, praecipue episcopos esse debere in ordinatione C sollicitos. Et apostolus testatur „coram Deo et Iesu Christo et electis angelis“, ut „manus cito nemini“ imponant, neque communicent „peccatis alienis“, quippe electorum „crimina in illorum caput redundant, qui eos elegerunt“ [5].

2. Et quoniam „non quisquam sibi sumit honorem, sed qui vocatur a Deo tamquam Aaron“: diligenter primum episcopus inquirat, quo quisque spiritu ad petendos ordines rapiatur; atque ad primam tonsuram eos dumtaxat admittat, quos probabili coniectura constet hoc vitae genus elegisse, ut Deo fidelem cultum praestent. Quamobrem clericalem habitum per sex menses episcopi facultate gratis concedenda gestantes antea probentur; ii vero repellantur, qui vel secularis iudicii declinandi fraude, vel lucri cupiditate aut aliis temporalibus commodis inhiantes, nullo coelestis gratiae D instinctu supernaque vocatione adducti, ut disperdant et rapiant, non per ostium intrare, sed aliunde in ecclesiam irrumpere moliuntur. Illi etiam ab ordinibus arceantur, qui talarem habitum et tonsuram ad praescriptum sacrorum canonum deferre negligunt, sed in vestibus prope laicalibus laicalem animum prae se ferunt [6].

---

[1] S. congr. episc., 1 iul. 1606; decr. Urban. VIII cit.; Clem. X const. 7, 21 iunii 1670; s. congr. episc., 13 sept. 1641, in reg. fol. 162.

[2] Cap. *Cum infirmitas* 13, de poen. et remiss. (V, 38); conc. Later. sub Innoc. III; Pii V const. 3 *Super gregem*, 8 martii 1566; cuius executio commendata fuit ab Innoc. XI cum lit. s. congr. episc., 30 sept. 1682; ex cap. *Omnis utriusque sexus* 12, de poen. et remiss.; ex eisdem literis.

[3] Can. *Omnes* 8, cum duobus sequent. XXX, q. 1.

[4] II Tim. IV, 7; Apoc. XXI, 27; conc. Mediol. V, part. I, tit. 11, quae pert. ad sacr. extr. unct.

[5] Catech. Rom., part. 2, de sacr. extr. unct., § 27; conc. Mediol. V, hoc tit. 11; Eugen. IV in conc. Florent., in decr.

[6] Clement., cap. 1, de privil. (V, 7); Clement., cap. *Dudum* 2, de sepult. (III, 7).

[7] Innoc. I ad Decentium, c. 8, relatus in can. *Illud superfluum* 3, dist. 95; catech. Rom., part. 2, de extr. unct., § 28.

[8] Trid., sess. XIV, cap. 3; Eugen. IV in conc. Florent. decr.; s. Thom. in IV, dist. 23, quaest. 2, art. 2; Innoc. I ubi supra; Trid. ubi supra, cap. 2; conc. Mediol. V, hoc tit.; s. Carolus in instr. de extr. unct. (acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 448-54).

[1] Rit. Rom., de sacr. extr. unct.; s. Carolus in instr., hoc tit; s. Thom. in IV, dist. 23, quaest. 2, art. 2, quaestiun. 4.

[2] Conc. Parisiense anno 1557; cap. *Statuimus* 1, de custod. euch. (III, 44); rit. Rom., hoc tit.; conc. Arelat. VI, anno 813, can. 18.

[3] Rit. Rom., ubi supra et in ord. min., § *Deinde*.

[4] Conc. Carthag. IV, can. 36, relat. in can. *Presbyteri qui* 4, dist. 95; s. rit. congr., 7 sept. 1601; conc. Mediol. II, tit. 1, decr 9.

[5] Hebr. V, 5, 10; Thren. I, 10; s. Greg., lib. II, epist. 48, rel. in can. *Estote* 119, I, q. 1; I Tim. V, 21, s. Ioan. Chrysost. *Hom.* 3 *in acta apost.* (opp. s. Chrys., ed. Montfaucon., IX, 30A).

[6] Hebr. V, 4; s. Bernard. Declam. in evang. *Ecce nos reliquimus*, § 13 [vel potius Gaufridi *Declam.*, opp. s. Bernard.,

3. Cum „professio clericorum vita coelestis sit, et sacerdotes ac ministros, qui altari et sacrificiis deserviunt", oporteat „integros esse et immaculatos: eorum, qui in sacro sunt ordine collocandi, prius vitam moresque" discutiant episcopi, „et, ut dignos huic officio adhibere possint, non illis potentia aut supplicatio quarumlibet subrepat personarum. Ante omnia autem cautos esse oportet, ut nulla proveniat in ordinatione venalitas, ne, quod absit, et ordinatis et ordinantibus periculum maius immineat." [1]

4. Tituli praeterea ordinandorum accuratissime discutiantur; plerique enim inventi sunt, qui, fictis et emendicatis titulis ad sacerdotii dignitatem evecti, eandem turpiter prostituere coacti sunt. Qua in re sancta synodus, sacrosancti Tridentini concilii praeceptis inhaerens, mandat, ut nemo ad sacros ordines promoveatur, nisi ecclesiasticum beneficium ad sustentationem sufficiens iuxta taxam synodalem suae dioecesis pacifice possederit. Ad titulum vero patrimonii ii solum ordinentur, ad quos admittendos aut necessitas aut utilitas ecclesiae compulerit. Perniciosam enim illorum facilitatem detestatur sancta synodus, qui, „pompam multitudinis" quaerentes, cito manus imponunt, minime cogitantes „ex inordinata et indisciplinata multitudine sacerdotum hodie contemtui dari redemptoris nostri venerabile sacramentum" [2].

5. Ne quis clericatu initiatus et sufficienti deinde sustentationis titulo destitutus; aut ab ecclesiastico statu turpiter recedere, aut cum eiusdem dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quaestum exercere cogatur: mandat sancta synodus, ut inviolabilis observantia dioecesis Neapolitanae de non admittendo ad primam tonsuram quemquam, nisi de beneficio conferendo aut patrimonio constiterit, ad totam provinciam extendatur, iuxta tamen taxam synodalem cuiuscumque dioecesis [3].

6. Qui falsum, fictum aut fiduciarium patrimonium ad ordines suscipiendos subiecerit, ipso facto suspensionem a susceptis ordinibus ordinario reservatam incurrat, eius vinculo nunquam, nisi reali patrimonio constituto, relaxandus. Consulentes autem aut quomodolibet cooperantes gravissimis poenis, a summis pontificibus, sacris canonibus et in qualibet dioecesi constitutis aut constituendis, puniantur [4].

7. Qui patrimonium aut beneficium, cuius titulo ad ordines promotus fuit, aut alienaverit aut resignaverit, alio sufficienti patrimonio vel beneficio facultate ordinarii non subrogato, noverit, se in suspensionem ab ordinibus exercendis constitutam a sacris canonibus incidisse, atque actum esse ipso iure nullum [5].

8. Illi, quos episcopus discutiendis ordinandorum requisitis praefecerit, ea diligenter observent, quae in instructione in appendice adscribenda praecipiuntur, ac solius Dei gloriam spectantes, fidelem operam in exploranda eligendorum idoneitate ecclesiae praestent. Ordinandi autem ad hos deputatos duobus ante ordinationem mensibus omnium requisitorum legitima afferant documenta, quo maturius discutiantur.

9. Qui attestationes requisitas facientes aut gratificandi studio aut alia quacumque causa quidquam mentiti fuerint, arbitrio ordinarii puniantur.

10. Si vero huiusmodi deputati atque etiam examinatores quidpiam directe vel indirecte, ante vel post requisitorum discussionem vel examen acceperint, poenam suspensionis a divinis una cum ipsis tribuentibus incurrant [1].

11. Cum ad revocandam sacrorum canonum ac praesertim Tridentini disciplinam circa subditos tantum ordinandos et amputandas omnis fraudis et controversiae occasiones, eorumque temeritatem compescendam, qui alienis episcopis ad ordines obrepere moliebantur, inter praeclarissima summi pontificatus instituta sanctissimi domini nostri Innocentii XII saluberrima constitutio manaverit, in fine huius capitis apponenda: quaecumque in ea praescripta sunt, inviolabiliter observentur [2].

12. Sancta synodus ordinarios in Domino obsecrat, ut interstitiorum observantiam negligi non patiantur; neque, posthabito temporum munerumque exercendorum praescripto, praeproperae ordinandorum cupiditati facile indulgeant, ne „ii forte semper esse desinant, quod immature esse festinant". Cum igitur executio indultorum apostolicorum suscipiendi ordines extra tempora a iure statuta, iuxta decreta sanctissimi domini nostri Innocentii XII iussu edita, huic synodo subiicienda, eorum arbitrio permissa sit, onerata eorundem conscientia: ipsi, quod in Domino expedire censuerint, in illis admittendis decernant [3].

13. Iuxta decretum sacrae congregationis in fine apponendum, literae dimissoriales eorum, qui in regno Neapolitano ad primam tonsuram et minores ordines promovendi sunt, dirigantur uni tantum et certo ordinario ad electionem concedentis, et pluribus directae nullae sint. Si quis vero contra formam praesentis decreti ad primam tonsuram aut minores ordines fuerit promotus, ab executione collati et a susceptione superioris ordinis perpetuo suspensus sit, et ulterius condignis poenis puniatur. Ordinans vero vel dimissorias concedens, ultra divinam indignationem, quam incurret, a collatione ordinum per annum eo ipso suspensum se noverit, ex forma eiusdem decreti [4].

14. Ad maiores ordines nemo promoveatur, nisi prius in religiosa aliqua domo ab ordinario designanda per decem dies spiritualibus exercitiis vacaverit, iuxta encyclicas literas datas die 9 octobris 1682, mandato felicis recordationis Innocentii XI, ac in eadem domo diu noctuque commoratus fuerit [5].

Sanctissimi domini nostri Innocentii papae XII
constitutio, qua plura declarantur ac praescribuntur pro tollendis abusibus et fraudibus circa ordinationes alienorum subditorum.

Innocentius, episcopus servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Speculatores domus Israel, quae est sancta Dei ecclesia, per ineffabilem divinae bonitatis abundan-

ed. Migne, III, 445]; Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 4; conc. Mediol. V, part. III, tit. 2, de examinand. rat., fol. 212.

[1] Cassiod., lib. VIII, epist. 24 (opp. Cassiod., ed. Migne, I, 758 A); s. Cyprian., lib. II, epist. 1 (al. ep. 72 ad Stephanum, ed. Baluz., p. 128); s. Greg., lib. II, epist. 48 (al. lib. II, epist. 49; opp. s. Greg., ed. Migne, III, 644 C).

[2] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 2; ex lit. encycl. s. congr. conc., de mand. Innoc. XI, 13 maii 1679; s. congr. conc. 6 febr. 1597; s. congr. episc. in Ugenti. 6 oct. 1617; Trid., sess. XXI, de reform., cap. 2; cap. *Tuis quaestionibus* 23 et cap. *Episcopus* 4, de praebendis (III, 5); s. Ambros. in quodam serm. [quem, frustra in opp. s. Ambros. quaesitum, in libro a Caillau edito: s. Aug. serm. ined., append., p. 234, inveni. — *Nota editorum* Coll. Lacensis].

[3] Can. *Sanctorum* 2 et can. *Neminem* 1, dist. 70.

[4] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 3; s. congr. conc. 27 nov. 1610; Urban. VIII const. 35 *Secretis* pro Ultramont., 11 dec. 1624; Pii V const. 75 *Romanus Pontifex,* 14 oct. 1568; conc. Neap., cap. 19.

[5] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 2; cap. *Per tuas* 37, de simonia (V, 3).

[1] Conc. Neap. supra cit., cap. 19, p. 32-3.

[2] Innoc. XII const. 54 *Speculatores,* 4 nov. 1694.

[3] Trid., sess. XXIII, cap. 12; can. 1, 2, 3 et 8, dist. 77; Coelestinus papa *Ad episc. Galliae, epist. II,* cap. 3 *[epist. ad episc. Vienn.,* c. 4; Constant, *Epist. Rom. pont.,* col. 1069 A]; s. congr. de mand. Innoc. XII, 14 dec. 1693.

[4] S. congr. 22 iunii 1623.

[5] S. congr. lit. encycl., de mand. Innoc. XI, 9 oct. 1682.

tiam constituti, eo potissimum ab ipsis pontificatus nostri primordiis pastoralis vigilantiae nostrae studia convertenda esse duximus, ut, qui in sortem Domini vocantur, sacrisque addicuntur ministeriis, quippe quos irreprehensibiles esse convenit, ut praeesse valeant corrigendis, ac in quos tanquam in speculum reliqui oculos coniiciunt, ex iisque sumunt quod imitentur, tales sint, qui digne possint dominica sacramenta tractare, ac aedificent cunctos tam fidei scientia quam operum disciplina.

1. Sane hoc inito consilio, non alios, quantum fieri potest, quam qui in sanctitate et iustitia per ordinatissimos ecclesiasticae militiae gradus statis intervallis ambulaverint, ac pie et fideliter in ministeriis anteactis se gesserint, ad sacerdotium assumi, sacrasque ordinationes iuxta priscum ecclesiae morem praescriptis a iure temporibus orationi et ieiunio consecratis haberi cupientes, severiorem quamdam in concedendis indultis suscipiendi sacros ordines extra tempora huiusmodi, et interstitiis ad id designatis minime servatis, ultro nobis proposuimus adhibendam rationem; qua videlicet servata, ante meritum laboris, ante tempus examinis, ante experientiam disciplinae sacerdotalis honor non probatis minime tribuatur, nec unquam heri sacrilegi, hodie sacerdotes, heri profani, hodie sacrorum antistites, veteres vitio, virtute rudes et recentes, discipuli simul ac magistri pietatis creentur; sed ii tantum, iuxta constituta a maioribus leges, ab humili gradu fidelis populi ad sacrarum administrationum sublimitatem promoveantur, qui post mutatum habitum secularem, diuturna conversatione inter clericos fuerint comprobati, ac multo tempore didicerint, quae postmodum alios docere tenentur. Caeterum per ea ipsa indulta, quae super praemissis parcius quidem ac ex certis tantum et magis rationabilibus causis concedere decrevimus, contraria quavis illorum interpretatione penitus improbata, salutarem illam, quam sacri generalis Tridentini concilii decreta de non ordinandis ad patrimonii titulum nisi illis, quos episcopi pro necessitate vel commoditate suarum ecclesiarum assumendos iudicaverint, praescribunt disciplinam, nequaquam relaxatam intelligi. Quinimo nec unquam ad indulta huiusmodi exequenda episcopos ipsos arctare, sed illorum executionem arbitrio semper eorundem episcoporum, quorum conscientias hac in re strictissime oneratas voluimus, prorsus relinquere declaravimus; sperantes in Domino, eos, qui, iuxta apostoli monitum nemini cito manus imponendas esse, probe norunt, sibi et universo gregi attendentes, in quo eos posuit Spiritus sanctus regere ecclesiam Dei, reverenda ipsis spiritibus angelicis ministeria ab hominibus sine consideratione apprehendi nunquam permissuros, nec temere praeripi passuros, quae vita probata dumtaxat accipere promeretur.

2. Omnes insuper et singulos, cuiuscumque tandem gradus, ordinis et dignitatis fuerint, quibus ex huius sanctae sedis gratia sacros ordines praefatos extra eadem tempora conferendi, vel aliis, ut illos sic conferre valeant, indulgendi potestas fieri consuevit, cum divinos ordines largiri districti semper esse iudicii oporteat: serio monitos voluimus, ut praescriptos sibi desuper in suis quique facultatibus terminos religiose custodiant, nec eos, cuiusvis consuetudinis aut exempli praetextu, nullatenus transgrediantur.

3. Verum, quo impensius apostolicae gubernationis curam et cogitationes in haec intendimus, eo maiori cum animi nostri dolore, ex quamplurium venerabilium fratrum nostrorum archiepiscoporum et episcoporum, in diversis regionibus existentium, delatis ad nos querelis accepimus, graviora quotidie malignari inimicum in sancto, sacrilega scilicet illorum impudentia in dies crescente, qui, propriae salutis immemores, clericales ordines sibi forsan a propriis praesulibus denegatos, seu quos, aliquibus canonicis sibi obstantibus impedimentis, denegari merito verentur, ab alienis episcopis, non quae Iesu Christi, sed eas, quae ad ipsos non pertinent, oves, in animorum suarum perniciem, quaerentibus nec tot canonicas damnationes contra usurpantes alienae plebis hominem latas perhorrescentibus, absque suorum praelatorum commeatu, hoc est dimissoriis commendatitiisve eorum literis destituti, quinimmo eis insciis et saepe etiam invitis, sub minus legitimis beneficii ecclesiastici, originis, domicilii seu etiam familiaritatis ac continuae ordinantium episcoporum commensalitatis quaesitis titulis in sacrarum legum fraudem et contemtum illegitime suscipiunt, atque ita non intrantes per ostium et nihilominus tabernaculum Domini eum macula inhabitare non dubitantes, sacrificium in sacrilegium convertunt, iudicium absque misericordia sibi consciscunt, Deoque minime placentes et tamen placare velle praesumentes, non modo eum non placant, sed magis irritant, dum videntur in cordibus suis dicere: Non requiret.

4. Hinc est, quod nos ex commissae nobis divinitus apostolicae servitutis munere abusus, fraudes ac scandala huiusmodi penitus et omnino e medio tollere, ac irreligiosam contrafacientium audaciam, quantum nobis ex alto conceditur, compescere et reprimere volentes, nec non felicis recordationis Urbani VIII contra male ordinantes et male ordinatos, quae incipit *Secretis,* aliorumque Romanorum pontificum praedecessorum nostrorum ac etiam conciliaribus hac in re editis constitutionibus et ordinationibus inhaerentes, illasque, quoad ea, quae praesentibus non adversantur, quatenus opus sit, innovantes: de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium eiusdem concilii Tridentini interpretum, qui, quaecumque antehac super praemissis ab ipsorum cardinalium congregatione in particularibus casibus edita decreta, declarationes seu responsa ad earumdem praesentium limites reducenda esse censuerunt, consilio ac etiam motu proprio et ex certa scientia et matura deliberatione nostris deque apostolicae potestatis plenitudine, ad omnipotentis Dei gloriam, ecclesiae utilitatem, veteris disciplinae instaurationem totiusque christiani populi aedificationem, hac generali nostra et perpetuo valitura constitutione decernimus et declaramus:

5. Nulli episcopo seu cuiusvis loci ordinario, tametsi cardinalatus honore fulgeat, licere exterum quempiam ac sibi ratione originis seu domicilii, iuxta modum inferius declarandum legitime contracti, non subditum ad clericalem tonsuram promovere, cuiusvis beneficii ecclesiastici ei statim ac tonsura huiusmodi insignitus fuerit, conferendi, seu ad quod is a patronis iam praesentatus seu nominatus fuerit, praetextu, etiamsi beneficium praedictum de novo ea expresse adiecta lege fundatum fuisse constiterit, ut quis immediate post clericalem characterem susceptum ad illud instituatur.

6. Praeterea clericum, qui legitime iam a proprio episcopo ad eamdem clericalem tonsuram seu etiam ad minores ordines promotus fuerit, non posse ab alio episcopo ratione ac titulo cuiuscumque beneficii in illius dioecesi obtenti ad ulteriores ordines promoveri, nisi ante eorumdem susceptionem testimoniales literas proprii episcopi tam originis quam domicilii super suis natalibus, aetate, moribus et vita sibi concedi obtinuerit, easque episcopo

ordinanti in actis illius curiae conservandas exhibuerit. Licet vero clericus ratione cuiusvis beneficii in aliena dioecesi obtenti subiici dicatur iurisdictioni illius episcopi, in cuius dioecesi beneficium huiusmodi situm est, eam tamen de caetero hac in re inconcusse servari volumus regulam, ut nemo eiusmodi subiectionem ad effectum suscipiendi ordines acquirere censeatur, nisi beneficium praedictum eius sit reditus, ut ad congruam vitae sustentationem sive iuxta taxam synodalem sive, ea deficiente, iuxta morem regionis pro promovendis ad sacros ordines, detractis oneribus, per se sufficiat, illudque ab ordinando pacifice possideatur, sublata quacumque facultate supplendi, quod deficeret, fructibus eiusdem beneficii cum adiectione patrimonii, etiam pinguis, quod ipse ordinandus in eadem seu alia quavis dioecesi obtineret; ac episcopus sic ordinans tam de praedictis testimonialibus literis quam de reditu beneficii huiusmodi expressam in consueta collatorum ordinum attestatione mentionem facere debebit.

7. Caeterum subditus ratione originis is tantum sit ac esse intelligatur, qui naturaliter ortus est in ea dioecesi, in qua ad ordines promoveri desiderat, dummodo tamen ibi natus non fuerit ex accidenti, occasione nimirum itineris, officii, legationis, mercaturae vel cuiusvis alterius temporalis morae seu permanentiae eius patris in illo loco, quo casu nullatenus eiusmodi fortuita nativitas, sed vera tantum et naturalis patris origo erit attendenda. Quodsi quis tanto temporis spatio in eo loco, in quo ex accidenti, sicut praemittitur, natus est, moram traxerit, ut potuerit ibidem canonico aliquo impedimento irretiri, tunc etiam ab ordinario eius loci literas testimoniales, ut supra, obtinere illasque episcopo ordinanti, per eum in collatorum ordinum testimonio similiter recensendas, praesentare teneatur. At si pater in alieno loco, ubi eius filius natus est, tamdiu ac animo permanserit, ut inibi vere domicilium de iure contraxerit, tunc non origo patris, sed domicilium per patrem legitime, ut praefertur, contractum pro ordinatione eiusdem filii attendi debeat.

8. Subditus autem ratione domicilii ad effectum suscipiendi ordines is dumtaxat censeatur, qui, licet alibi natus fuerit, illud tamen adeo stabiliter constituerit in aliquo loco, ut, vel per decennium saltem in eo habitando, vel maiorem rerum ac bonorum suorum partem cum instructis aedibus in locum huiusmodi transferendo ibique insuper per aliquod considerabile tempus commorando, satis superque suum perpetuo ibidem permanendi animum demonstraverit, et nihilominus ulterius utroque casu se vere et realiter animum huiusmodi habere iureiurando affirmet. Si quis tamen a propriae originis loco in ea aetate discesserit, qua potuerit alicui canonico impedimento obnoxius effici, etiam ordinarii suae originis testimoniales literas, ut supra, afferre debebit, ac de illis expressa similiter mentio in susceptorum ordinum literis facienda erit.

9. Ad haec nullus episcopus alienae dioecesis subditum familiarem suum ad aliquos sacros seu minores ordines vel etiam primam tonsuram promovere seu ordinare praesumat absque eius proprii, originis scilicet seu domicilii, praelati testimonialibus literis, ut supra, et nisi ad praescriptum concilii Tridentini praefati sess. XXIII, cap. IX de reform., familiarem praedictum per integrum et completum triennium in suo actuali servitio secum retinuerit ac suis sumtibus aluerit; beneficium insuper, quod ei ad vitam sustentandam iuxta modum superius praefinitum sufficiat, quacumque fraude cessante, statim, hoc est saltem intra terminum unius mensis a die factae ordinationis, re ipsa illi conferat, ac in ordinationis huiusmodi testimonio expressam itidem familiaritatis ac literarum praedictarum mentionem facere teneatur.

10. Porro, ut quicumque fraudibus aditus omnino praecludatur, volumus et apostolica auctoritate statuimus atque decernimus, ut episcopus quilibet suos ratione originis sive domicilii subditos clericos quoscumque ab alienis episcopis quavis auctoritate, etiam cum suis commendatitiis literis, promotos, nedum ad formam concilii Tridentini supradicti sess. XIV, cap. III de reform., quoad scientiam examinare valeat, verum etiam ordinum eis collatorum testimoniales literas, gratis tamen, recognoscere ac diligenter perquirere, an quoad illos praesentis constitutionis forma et dispositio adimpleta fuerit, assignato sic promotis termino competenti ei magis beneviso ad docendum de eiusmodi adimplemento, ita ut, quos, eo termino elapso, id minime praestitisse compererit, a susceptorum ordinum exercitio, si ita et quamdiu ei expedire videbitur, suspendere illisque, ne in altari aut in aliquo ordine ministrent, interdicere possit.

11. Ita vero praemissa omnia et singula perpetuo ac inviolabiliter observari atque adimpleri volumus, ut, si quid in iisdem praemissis seu eorum aliquo secus fiat, ordinans quidem a collatione ordinum per annum, ordinatus vero a susceptorum ordinum executione, quamdiu proprio ordinario videbitur expedire, eo ipso suspensus sit, aliisque insuper gravioribus poenis, pro modo culpae nostro et pro tempore existensis Romani pontificis arbitrio infligendis, uterque subiaceat.

12. Decernentes pariter, easdem praesentes literas semper firmas, validas et efficaces existere et fore suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac eiusdem sanctae Romanae ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos ac sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

13. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica aut quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis sub quibuscumque verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus in genere vel in specie seu alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur et insererentur, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, eisdem praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore per-

mansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus caeterisque contrariis quibuscumque.

14. Volumus autem, ut praesentes literae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae principis apostolorum necnon cancellariae apostolicae ac in acie campi florae de Urbe, ut moris est publicentur et affigantur, sicque publicatae et affixae, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctent et afficiant, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent; quodque earumdem praesentium transsumtis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decretorum, declarationis, voluntatis, statuti et derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae, apud Sanctam Mariam Maiorem, anno incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo nonagesimo quarto pridie nonas novembris, pontificatus nostri anno quarto.

B. card. Prodat.
I. F. card. Albanus.

Visa de curia I. Sacripantes.
(Loco † plumbi.) D. Ciampinus.
Registrata in secretaria brevium.

Caput VIII.

De officio exorcistae.

1. Quicumque in digito Dei daemonia eiicere atque eos, qui a spiritibus immundis vexantur, in Christi nomine curare aggreditur, oratione et ieiunio instructus, scutum fidei assumat, ut tela nequissimi hostis ignea extinguat, et portae inferi sacrae vocis imperio contremiscant. Episcopi igitur iis tantum id muneris commendent, quos morum sanctitas et vitae integritas effecerit diabolo terribiles [1].

2. Si quis autem sine ordinarii facultate illud susceperit, suspensione a divinis ipso facto aliisque arbitrariis poenis coerceatur, si quidem secularis fuerit; si vero regularis, tum arbitrio ordinarii puniatur, tum facultatem audiendarum confessionum, si obtinuerit, ipso facto amittat, neque ad illam in posterum admittatur [2].

3. Arbitrio quoque ordinarii puniatur, qui vel exorcismis usus fuerit in rituali Romano minime praescriptis vel extra ecclesiam vel summotis arbitris contra eiusdem ritualis formam, vel horis nocturnis exorcismos adhibuerit.

4. At si quis ministerii sanctitate abusus, aliquem ad turpia illius occasione induxerit, sit ipso facto excummunicatus, aliisque in eum corporalibus poenis graviter animadvertatur [3].

Caput IX.

De sacramento matrimonii.

1. Indignum est, sanctorum filios more gentium, quae Deum ignorant et errant, sacramentum magnum celebrare, quo charitas eximia, qua Christus dominus dilexit ecclesiam, sponsam non habentem maculam neque rugam, mystice significatur. Quare pastoribus animarum curae erit, ut fideles matrimonii sanctitatem intelligant serventque inviolatam. Quandoquidem „habet potestatem daemonium“, sicut angelico docemur hortatu, „super eos, qui ita coniugium suscipiunt, ut Deum a se et a sua mente excludant“. Igitur fideles ad illud celebrandum puri mundique accedant, ac per sacramenta poenitentiae et eucharistiae nuptiali divinae gratiae veste ornent animas suas, ut sit „honorabile connubium in omnibus“, secundum apostolum, „et thorus immaculatus“ [1].

2. Ante denunciationes in ecclesia faciendas parochi, in quorum paroecia degunt, sponsorum voluntatem et libere praestandum contrahendi matrimonii consensum explorent; simulque eos de fidei rudimentis percontentur; quos si minus instructos deprehenderint, sedulo erudire non negligant, sub poenis arbitrio ordinarii imponendis [2].

3. Cognita utriusque sponsi voluntate, ac, si concubinarii fuerint, etiam thori et domicilii separatione comperta, tribus festis diebus, quoad fieri potest, inter se distantibus, in populi conventu ab ipsis parochis clara voce matrimonium contrahendum proclametur, et nomina denunciatorum in valvis ecclesiae affigantur [3].

4. Si impedimentum aliquod sive certum sive dubium subesse parochus, aliquo deferente, resciverit, ulterius progredi aut ad denunciationes peragendas aut ad assistendum matrimonio non audeat; sed rem ad ordinarium primo quoque tempore deferat. Sponsis vero in diversis paroeciis degentibus, in utraque paroecia tribus statutis denunciationibus matrimonium publicetur [4].

5. Ut dubitationibus, quae ex domicilii mutatione suboriri solent, consulatur, in nulla paroecia tres eiusmodi proclamationes fiant, nisi uterque vel alter sponsus saltem quatuor ante mensibus ibi domicilium collocarit; breviori autem elapso tempore, una quidem in ea, ad quam recens commigrarunt, duae reliquae, unde discesserunt, peragantur [5].

6. Ne quis fortasse impedimentum aliquod delaturus temporis angustiis excludatur, hortatur sancta synodus, ut eadem die, qua suprema denunciatio facta est, matrimonium non celebretur [6].

7. Poenas in sua dioecesi constitutas aut constituendas incurrat, quisquis aut falsum impedimentum imposuerit aut verum sibi compertum reticuerit [7].

8. Si matrimonium intra duos menses a peractis denunciationibus non contrahatur, iterum denunciationes instituantur, nisi aliter ordinarius censuerit [8].

---

[1] Luc. XI, 20; Marc. IX, 28; Ephes. VI, 16; conc. Mediol. IV, part. II, tit. 1, quae ad sacramentalia.

[2] S. congr. conc., 1 iulii 1606; s. congr. episc. in Florentina, 22 febr. 1625; conc. Mediol., ubi supra; conc. Mediol. IV, part. II, tit. 1, quae ad sacramentalia ... pertinent; can. *Tabernaculum* 2, dist. 1, de consecr.

[3] Rit. Rom. in rubr. de exorcizan., § *Mulierem.*

[1] Ephes. V, 32; Trid., sess. XXIV, de reform. matr., cap. 1; catech. Rom., part. II, cap. 8, et cap. 1, § 1; Tob. VI, 17; Trid., loc. cit.; conc. Neap., cap. 40; rit. Rom. in rubr. de sacr. matr., § *Admoneantur;* Hebr. XIII, 4.

[2] Conc. Mediol., loc. cit.; rit. Rom. in rubr. de sacr. matr., § *Has autem;* conc. Mediol. V, part. III, hoc tit. 17; s. Carolus in instr. matr., tit. de parochi diligent., in fine (Acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 457).

[3] Trid., sess. XXIV, cit.; conc. Londin., sub Paschali II et sub Innoc. III, annis 1102 et 1200; conc. Colon., sub Paulo III, part. VII, cap. 43-5.

[4] Rit. Rom., ubi supra; conc. Mediol. III, hoc tit. 17; conc. Aquen., anno 1585, tit. de matr.; conc. Narbon., anno 1609; conc. Ravennat. II, sub Clem. V, rubr. 19.

[5] Rit. Rom., loc. cit.

[6] Conc. Mediol. III, loc. cit.; conc. Neap., cap. 40.

[7] Conc. Later. IV, rel. in cap. *Cum inhibitio* 3, de cland. despons. (IV, 3); conc. Mediol. III, loc. cit., tit. 17.

[8] Conc. Mediol. V, tit. 17, quae ad matr. pertinent.

9. Observetur ad amussim instructio sacrae congregationis pro examine testium, qui inducuntur ad probandum statum liberum contrahere volentium matrimonia, ac etiam pro ipsorum sponsorum depositionibus recipiendis, in calce synodi apponenda.

10. Cum indignissimum sit matrimonii sanctitatem in obtentum et occasionem admittendae turpitudinis cedere, poenis in sua cuiusque dioecesi decretis aut decernendis afficiantur sponsi et sponsae, post inita sponsalium foedera, sed ante matrimonium legitime contractum carnalem inter se copulam habentes; paribusque poenis coerceantur parentes, consanguinei aut affines, eorum copulam, cohabitationem aut pernoctationem permittentes [1].

11. Parochi accurate exequantur, quae in rituali Romano praescribuntur, praesertim de nominibus contrahentium et testium in peculiari libro describendis; idemque servetur circa librum custodiendum, quod de baptizatorum libro servando est [2].

12. Cum polygamiae interdum, discordiarum aliorumque malorum occasiones emersisse compertum sit ex eorum intoleranda temeritate, qui, canonicas sanctiones et statutas a sacro Tridentino concilio solemnitates parvipendentes, matrimonium contrahunt, etiam parocho per vim aut dolum adducto: propterea ad illam compescandam ultra ea, quae statuta sunt in cap. I. de matrimonio contra interdictum ecclesiae celebrato, excommunicationis sententiam ipso facto incurrendam decernit sancta synodus tum adversus ita contrahentes, tum adversus eos, qui ad tam nefarium ausum consilium opemque contulerint; parochus vero, cuius supina in ea re negligentia constiterit, poenam dabit aureorum centum, piis usibus addicendorum, aliasque arbitrarias [3].

13. Excommunicationis sententia, cedulonibus publicanda et ordinariis reservata, ad mentem Tridentini coercendos mandat sancta synodus eos, qui concubinas retinuerint, atque ipsas etiam concubinas, si admonitionibus iuris ordine praemissis, a nefaria consuetudine minime recesserint; si autem excommunicatio promulgata non fuerit, iidem a confessariis non possint absolvi, nisi, facta reali separatione et thori et domus, per duos se menses continuerint, vel nisi certo aut valde probabiliter constet, factos physice aut moraliter impotentes ad recidendum, vel paulo post esse inter se matrimonium contracturos, modo realiter sint separati [4].

TITULUS IV.

De sanctorum invocatione et veneratione.

„Mandat sanctus synodus omnibus episcopis et caeteris docendi munus curamque sustinentibus, etc. ut in primis de sanctorum intercessione, invocatione, reliquiarum honore et legitimo imaginum usu fideles diligenter instruant, etc. Quodsi aliquis dubius aut difficilis abusus sit extirpandus, vel omnino aliqua de iis rebus gravior quaestio incidat: episcopus, antequam controversiam dirimat, metropolitani et comprovinciali episcoporum in concilio provinciali sententiam expectet.“ [5]

[1] Conc. Mediol. VI, tit. 27, quae ad matr. pertinent, et II, tit. 1, decr. 27; s. Carolus in instr. de sacr. matr. (Acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 457 seqq.); conc. Aquen., anno 1585; Trid., sess. XXIV, de reform. matr., cap. 1.

[2] Trid., sess. cit., cap. 1; rit. Rom. in ritu celebr. matr., in fine; conc. Neap., cap. 40.

[3] Trid., sess. XXIV, cit.; conc. Remen., anno 1583.

[4] Trid.. sess. XXIV, de reform. matr., cap. 8; conc. Neap., cap. 40; s. Carolus in instr. confess. (Acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 644-68); conc. Rom. V, sub Greg. VII, can. 7; conc. Later. II, sub Innoc. II, can. 22.

[5] Trid., sess. XXV, in decreto de invocatione sanctorum.

Caput I.

De reliquiis sanctorum.

1. Sanctorum exuvias, qui *per fidem vicerunt regna* et coronas triumphales meruerunt, velut christianae fortitudinis monumenta, ita decet venerari, ut et viva Christi membra et templum Spiritus sancti fuisse agnoscamus et militantis ecclesiae incitamenta ad victoriam, quae mundum, atque ad evertendos principes tenebrarum et seculi potestates. Iis propterea ut debitus honor quam sanctissime deferatur, vetat sancta synodus, ne ullae exponantur reliquiae, nisi ordinarii iudicio vel antiquissimo populi cultu fuerint approbatae [1].

2. In earum autem expositione tum omnem lucri cupiditatem praecipit esse fugiendam, tum decentiam religionemque in omnes partes observandam. Itaque nunquam, nisi idonea causa suadente, et cereis hinc inde ardentibus, exponantur, nec, nisi iisdem praelucentibus, gestentur [2].

3. Eas autem solus sacerdos gestet, superpelliceo et stola indutus, qui post expositionem antiphonam, versiculum et orationem congruentem recitabit [3].

4. Nova miracula per sanctorum reliquias edita non promulgentur, sed a parochis vel ecclesiarum rectoribus ad ordinarium deferantur, legitimis documentis ab eodem comprobanda et publicanda, si visum fuerit expedire [4].

5. Thecis quam ornatissimis et sigillo ordinarii obsignatis sanctorum reliquiae custodiantur; thecae vero in armariis tuto decentique loco muniantur clave ab ecclesiae praefecto vel thesaurario servanda; quibus inscribatur epigraphe „reliquiae sanctorum“. Tabella etiam cum reliquarum nominibus in conspicua templi parte affixa retineatur [5].

6. Intra tres menses ab huius synodi promulgatione omnes ecclesiarum praepositi, etiam exemti, ad ordinarium deferant indicem reliquiarum in eius archivio reponendum; ut curam, sibi tamquam sedis apostolicae delegato a Tridentino commendatam, diligenter exequatur [6].

7. Quoniam sancta sancte tractanda sunt, nemo nisi in sacris constitutus reliquias attrectare audeat.

8. Episcopi in sancta visitatione sanctorum reliquias accurate recognoscant et, quae ad decentem earum custodiam cultumque pertinent, diligenter constituant [7].

Caput II.

De sacrarum imaginum cultu.

1. Ut visibilium aspectu animus ad invisibilia raperetur, et mysteriorum exemplis in oculos incurrentibus ex his, quae novit, surgeret ad incognita, quae non novit: sacras imagines retinendas et colendas a primaevis christianae religionis temporibus constituit ecclesia. Pastores igitur sedulo curabunt, ne ullae falsi dogmatis

[1] Hebr. XI, 33; Trid., sess. XXV.

[2] Trid., sess. XXV, de reliq. et vener. sanctor.

[3] S. Carolus in conc. Mediol. I, part. I, tit. 9; s. Greg., lib. IV, epist. 30; opp. ed. Migne III, 701 seqq.; Sixt. V const. 88, *Dominus,* 13 nov. 1588.

[4] Urban. VIII const. 37 (al. 41) *Sanctissimus,* 4 aprilis 1625; s. rit. congr. de mand. Urban. VIII, 12 martii 1631, quod decretum confirmatum fuit ab Innoc. XI, anno 1678.

[5] Cap. *Cum ex eo* 2, de reliq. et vener. sanctor. (III, 45); conc. Mediol. I, part. I, tit. 9 cit.; card. Paleott., part. 6, de visitat., 495; acta eccl. Mediol., part. IV, lib. 1, cap. 16, § *Tabella,* pag. 477.

[6] Trid., sess. XXV, cit.; conc. Mediol. IV, part. I, tit. 2, § *Qua omni.*

[7] Conc. Mediol. I, part. II, tit. 30, b. de visit., § *An sanctorum;* conc. Bonon. I, part. IV, de reliquiis certis et incertis [card. Paleott. *De Bonon. eccl. admin.,* pag. 229].

imagines et rudibus periculosi erroris occasionem praebentes statuantur, neve procaci venustate ornatuque depingantur. Quare nullae unquam in quavis ecclesia, etiam exemta, insolitae collocentur imagines, nisi ab episcopo fuerint approbatae ex decreto Tridentini; omnes vero ad formam ritualis Romani benedicantur, quae in altaribus collocandae sunt[1].

2. Nemini liceat sacras imagines alia forma habituque efformare, contra quam ecclesia consuevit, ut Urbani VIII constitutione praescribitur; neque typis impressas sine ordinarii facultate evulgare, si novi miraculi historiola aut oratiuncula subiecta sit[2].

3. Quae altaribus aut imaginibus offeruntur votivae tabellae, cuiuscumque materiae sint, ibi perpetuo fixae dependeant.

4. Parochi et quicumque ecclesiarum praepositi, ubi resciverint, populum frequentiorem ex increbrescente novi miraculi rumore ad sacram aliquam imaginem confluere, sine mora ad ordinarium deferant[3].

5. Agnos cereos nemo nisi sacris ordinibus initiatus attrectet. Si quis autem eos vel pinxerit vel inaurarit, noverit, se iuxta Gregorii XIII constitutionem, excommunicationis sententiae subiacere[4].

TITULUS V.

De indulgentis et eleemosynis.

„Sacrosancta synodus indulgentiarum usum, christiano populo maxime salutarem, et sacrorum conciliorum auctoritate probatum, in ecclesia retinendum esse docet et praecipit, etc. Abusus vero, qui in his irrepserunt, etc. Mandat omnibus episcopis, ut diligenter quisque huiusmodi abusus ecclesiae suae colligat, eosque in prima synodo provinciali deferat, ut, aliorum quoque episcoporum sententia cognita, statim ad summum Romanum deferantur.“[5]

Caput I.

De indulgentiarum evulgatione.

1. Qui charitate iungente membra sunt Christi, ut de plenitudine eius accipiant, atque ad eluendas peccatorum reliquias sanctorum meritis adiuventur: locupletissimum indulgentiarum thesaurum ecclesiae suae potestate distribuendum largitus est Dominus, ut temporalis etiam poenae vincula solveret captiva filia Sion[6].

2. Praecipit autem sancta synodus, ut apostolicae constitutiones, praesertim de amovenda ab evulgatione atque usu indulgentiarum lucri cupiditate, ad amussim observantur. Itaque mandat, ut non solum nulla mercedis spe promulgentur, verum etiam ut earum diplomata aut summaria a locis, ubi capsulae ad eleemosynas colligendas collocatae sunt, removeantur[7].

3. Tridentini sanctionem, ne ullis liceat, quacumque exemtione fruentibus, indulgentias sine ordinarii facultate promulgare, pro virili tueantur ac servari studeant episcopi; neque in ecclesiis quomodolibet exemtis indulgentias aut earum summaria exponi patiantur, nisi, iis antea recognitis, exponendi facultatem ipsi concesserint[1].

4. Mulieres intra regularium claustra ingredi non audeant occasione indulgentiarum, etiam pro utriusque sextus christifidelibus oratorium visitantibus, aut cappellam intra eorum claustra existentem, ut decreto sacrae congregationis in fine adscribendo cautum est, sub poena violatae clausurae[2].

Caput II.

De anno magni iubilaei.

Ad relaxanda facinora plebi Israel et convertendam peccatorum captivitatem de cunctis locis, appropinquat dies redemtionis novae; cum monitis sacrae congregationis specialiter deputatae propositis pro imminente anno iubilaei pontificia sanctissimi domini nostri Innocentii XII charitas cunctos, qui christiana professione censentur, paratos exoptat, ut „ad thronum gratiae“ adeuntes „misericordiam“ consequantur et „gratiam“ inveniant „in auxilio opportuno“. Igitur ad montem Domini „in vertice montium“, ad quem „fluent omnes gentes“, ut huius provinciae christifideles quam frequentissimi ascendant, inhaerens eiusdem sacrae congregationis mandatis, haec sancta synodus universos hortatur et obsecrat, ut quaerant Dominum, dum inveniri potest, et, generali anteactae vitae confessione praemissa, emundentur ab omnibus inquinamentis suis[3].

2. Episcopos autem cumprimis admonet sancta synodus, ut, quae futare sint id temporis, sollicitudinis suae munera intelligant; atque impigra sedulitate omnia praesta satagant, quae reliquorum fidelium charitatem opera et exemplo promoveant; largius itaque opes suas in peregrinantium subsidium erogent; et suae dioecesis hospitia pro peregrinis liberaliter excipiendis diligentissime visitent; omniaque in iis composita et instructa esse curent; ut hospitalitas inter christianas et episcopales virtutes praecipua idoneis argumentis eluceat[4].

3. Illud etiam curabunt, ut parochi et concionatores populo accurate explanent, quam sancta sit et salubris iubilaei institutio, et quantas in eo Dominus misericordiae suae divitias benignus effundat.

4. Quanta praeterea in itinere instituendo pietas, quantum christianae humilitatis propositum vigere debeat; „mites“ enim „docebit“ dominus „vias suas“, et ambulabunt in semitis eius. Nullus igitur luxus in vestibus, nullum in cultu corporis seculi studium appareat. Procul ab iis, „qui ambulant in lege Domini“, omnis scurrilitas, iurgia, convicia, sed in ore eorum dulcis resonet divinarum laudum sonus; ut, angelo Dei comite, ad salutis portum pervenire feliciter mereantur[5].

5. In confraternitatum itinere dirigendo praefectisque deputandis, qui ad mentem sacrae congregationis aetate et consilio praestent, animum sedulo intendant; ac studeant, ut in xenodochiis feminae a viris segregatae hospitentur; et ibidem per ecclesiasticos viros instructio habeatur ad

[1] S. Greg. *Hom. 11, in evang.* (opp. s. Greg., ed. Migne, II, 1115); Trid., sess. XXV, de invoc. sanct.; Urban. VIII const. 51 (al. 288) *Sacrosancta,* 15 martii 1642; rit. Rom., de bened. imag.

[2] Urban. VIII const. 32 (al. 132 vel 180) *Coelestis Ierusalem,* 5 iulii 1634; Trid., sess. XXV, cit.

[3] Can. *Placuit* 26, dist. 1, de consecr.; conc. IV, can. 42.

[4] Greg. XIII const. 2 *Omni certe,* 25 maii 1572.

[5] Trid., sess. XXV, in decreto de indulgentiis.

[6] Ioan. I, 16; Is. LII, 2.

[7] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 9, et sess. XXV; Pii V const. 30 *Etsi dominici,* 8 febr. 1567, et const. 99 *Quam plenum,* 2 ian. 1570; conc. Mediol. V, part. I, tit. 5, b. de indulg., § *Ne indulgentiae.*

[1] Trid., ubi supra, sess. XXI, de reform., cap. 9; conc. Neap., cap. 5.

[2] Pii V const. 20 *Regularium,* 24 oct. 1566; Greg. XIII const. 28 *Ubi gratiae,* 13 iunii 1575; s. rit. congr. in Oriol., 30 sept. 1628; s. congr. super indulgentiis, 2 maii 1679.

[3] Ierem. XXIX, 14; ad formam const. Innoc. XII (const. 118 *Regi saeculorum,* 17 maii 1699); Hebr. IV, 16; Is. II, 2; s. congr. particularis de mand. Innoc. XII, anno 1699; Is. LV, 6.

[4] Can. *Mos est* 30, XII, q. 2; conc. Turon., anno 1588, tit. 12, de episc.; card. Paleott. *De Bonon. eccl. admin.,* part. VI, fol. 467.

[5] Ps. XXIV, 9.

peregrinos, qua per Dei verbum in sancto proposito confirmentur, et dirigantur viae eorum ad custodiendas iustificationes suas. Nihil denique praetermittatur, quo sanctissimi pontificis de ovium suarum salute solliciti, desiderium adimpleatur, quod in eiusdem bulla disertissime proponitur [1].

Caput III.

De Quaestuariis.

1. „Ut non vituperetur ministerium nostrum", nec avaritiae labes, „quae est idolorum servitus", vineam Domini demoliatur, Tridentinum concilium, affiante Spiritu sancto, omnem diligentiam adhibendam censuit, ut quaestuantium immoderata cupiditas coerceretur. Eius igitur exemplis et mandatis inhaerens, haec provincialis synodus spiritualibus poenis in unaquaque diocesi constitutis afficiendos decernit laicos, qui pro ecclesiis aut missarum celebratione aut aliis pietatis operibus, etiam in die commemorationis omnium defunctorum, sine ordinarii permissu eleemosynas quacumque ratione corrogare ausi fuerint [2].

2. Eremitae, qui in aliqua huius provinciae ecclesia vel cappella sine ordinarii venia commorari vel eremiticam vestem deferre ausi fuerint, poena carceris formalis aliisque arbitrariis coerceantur [3].

3. Vicariis foraneis et parochis sancta synodus iniungit, ut intra mensem a promulgatione harum constitutionum deferant ad ordinarium quisque suum nomina moresque omnium eremitarum intra vicariatus aut paroeciae suae fines degentium.

4. Quicumque eleemosynarii sine ordinarii sui facultate, gratis concedenda, aut sedis apostolicae, quae ab ordinariis recognoscatur, quaestuare non audeant; aliter poenis ad arbitrium ordinarii puniantur aut constitutis in unaquaque dioecesi. Ne vero ea facultate obtenta ullo modo abutantur, poenam carceris formalis aliasque arbitrarias sancta synodus constituit contra eos, qui praescriptos in ea limites excesserint; omnemque potestatem iisdem interdicit indulgentias aut oratiunculas venditandi, ne apocryphas, ut saepe usuvenit, simplicibus obtrudant [4].

Caput IV.

De confraternitatibus laicorum.

1. Convenientes fratres in unum dominicam coenam manducare, in oratione unanimiter perseverare, indulgentias lucrari, aliisque piis operibus iugiter instare tunc rite poterunt, cum mutuam inter se charitatem et vinculum dilectionis servare studebunt, nullum spirituale aedificium in Domino coalescere posse reputantes, nisi in praefecta charitate solidetur [5].

2. Atque ut omnes dissidiorum occasiones praecidantur, vetat sancta synodus, ne administratoribus, oeconomis aliisque officialibus confraternitatum, sine facultate ordinarii, ultra annum administratio vel officium prorogetur aut confirmetur; cunctasque eiusmodi prorogationes aut confirmationes nullas irritasque esse decernit [6].

3. Prohibet etiam sancta synodus, ne confraternitates sine ordinarii permissu a confratribus aut eorum cognatis bona emere praesumant, neve bona confraternitatis, sive mobilia sive immobilia venditionis vel locationis vel emphyteusis titulo aut confratribus eorumve consanguineis usque ad secundum gradum inclusive concedantur ullo pacto, neque aliis quibuscumque sine praemissis proclamationibus aliisque de iure servandis, ita ut plus offerenti tradantur [1].

4. Bona confraternitatum eorumque reditus in eos usus, quibus fuerint addicta, vel in quos testatores aut benefactores contulerint, expendantur; quorum voluntas ut summa fide impleatur, tum in oratorio in conspicua tabella tum in peculiari libro satisfactiones consignentur; earum autem et universae quoque administrationis ratio quotannis reddatur deputatis ab ordinario, quorum recognitio gratis fiat iuxta taxam Innocentianam [2].

5. Confraternitates omnes sacerdotis alicuius ab ordinario approbandi consilio in dubiis rebus cunctisque confratrum actibus dirigantur; huiusmodi vero directores confratrum processiones non audeant comitari cum stola aut pluviali, sub poena suspensionis ab audiendis confessionibus aliisque arbitrariis. Nullus autem laicus huiusmodi directoris in spiritualibus munus audeat exercere [3].

6. Poenam interdicti ipsis oratoriis, praefectis vero et oeconomis privationis officii ipso facto incurrendam decernit sancta synodus, si, absque apostolico indulto, almutias sive mozzettas nisi laneas deferre praesumserint, vel habitum eiusve formam, ordinario inconsulto, propria auctoritate mutare [4].

7. Quoniam ad christianae humilitatis exemplum saccis talaribus induti confratres incedere consueverunt, caveant, ne illos ita forma incompositos aut vetustate detritos gestent, ut contemtum et irrisionem commoveant; neque processionaliter incedant, qui saccum non gestant; neque unquam saccis induantur, qui non sunt inter confratres conscripti.

8. Confraternitatis sacra vasa numquam apud laicos domi retineantur. Comessationes sumtibus confraternitatis penitus aboleantur, in ipsis autem oratoriis, etiam privatis sumtibus alicuius confratris aut aliorum [5].

9. Nullae in hac provincia confraternitates erigantur, etiam in monasteriis regularium, sine approbatione ordinarii. Quaecumque autem iam erectae non utantur regulis nisi ab eodem recognitis et probatis. Contravenientes vero ad eius arbitrium puniantur. Universi autem voverint, confraternitates ab ordinario non erectas et approbatas, et quae regulas approbatas non habent, nullis indulgentiis aut privilegiis posse gaudere [6].

TITULUS VI.

De episcopis.

„Optandum est, ut ii, qui episcopale ministerium suscipiunt, quae suae sint partes agnoscant, ac se

---

[1] Card. Paleott. *De Bonon. eccl. admin.*, pag. 4, de ord. servando a confrat., fol. 331; ad formam instruct. s. congr. partic. ut supra; Ps. CXVIII, 5.

[2] II Cor. VI, 3; Gal. V, 20; Trid., sess. XXI, de reform., cap. 9; conc. Later., sub Innoc. III, cap. 62, relat. in cap. *Cum ex eo* 14, de poen. et remiss. (V, 38).

[3] Can. *Quidam* 17, XVI, q. 1; s. congr. episc. in Catanien., 22 ian. 1588, et Fundana, 17 ian. 1594.

[4] Clement. *Abusionibus* 2, de poenit. et remiss. (V, 9); Trid., loc. cit.

[5] I Cor. XI, 20.

[6] S. congr. episc., 18 iulii 1594; conc. Neap., cap. 37.

[1] Iuxta decr. s. congr. de mand. Innoc. XII pro Urbe, 1 sept. 1699.

[2] Ex lit. s. congr. conc. de mand. Alex. VII, 15 dec. 1663; Trid., sess. XXII, de reform., cap. 8; conc. Neap., loc. cit.; Trid., sess. XXII, cap. 9; Clement. *Quia contingit* 2, de religiosis domibus (III, 11); conc. Neap., loc. cit.

[3] Conc. Neap., loc. cit.; conc. Mediol. V, part. III, tit. 17, quae ad confratres etc., et conc. Mediol. VI, tit. 29.

[4] S. congr. episc., 6 dec. 1616.

[5] Conc. Neap., loc. cit.; conc. Mediol. I, part. III, tit. 1, de pior. loc. administr.

[6] Conc. Later. III, can. 9; Clem. VIII const. 115 *Quaecunque*, 7 dec. 1604; s. rit. congr., 7 oct. 1617; conc. Neap., loc. cit.

non ad propria commoda, non ad divitias aut luxum, A sed ad labores et sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant; nec enim dubitandum est, et fideles reliquos ad religionem innocentiamque facilius inflammandos, si praepositos suos viderint, non ea, quae mundi sunt, sed animarum salutem et coelestem patriam cogitantes.“ [1]

„Minores causae episcoporum in concilio tantum provinciali cognoscantur et terminentur vel a deputandis per concilium provinciale.“ [2]

Caput I.

De vita et munere episcopali.

1. Quos dedit Dominus in lucem gentium, ut praecincti lumbos suos lucernas ardentes gestent in manibus, tanta decet gloria virtutis excellere, ut, qui bona eorum opera viderint, glorificent patrem, qui in coelis est; ut, cum ipsi facti fuerint „forma gregis ex animo, integritas praesidentium B salus sit subditorum“: eos igitur hortatur sancta synodus, ut non, „quae sua sunt“, quaerentes, sed „quae Iesu Christi“, vitam moresque suos ad apostoli et sacrorum canonum ac praesertim Tridentini normam componant, ut sint irreprehensibiles, ne, „quod requiritur in corpore, non inveniatur in capite“ [3].

2. Et quoniam „domus et conversatio“ eorum, „tamquam in specula posita, magistra est publicae disciplinae“, studeant primum familiam suam rite componere, ut inde christiane vivendi normam omnes addiscant; curent igitur, ut verbo Dei frequentes intersint, poenitentiae et eucharistiae sacramenta crebro percipiant, atque omnibus honestatis exemplis effulgeant; „si quis“ enim „domui suae praeesse nescit, quomodo ecclesiae Dei diligentiam habebit“ [4].

3. Recolentes, sese „esse firmissimas ecclesiae columnas, quibus in Christo fundatis tota nititur C multitudo credentium“, episcopalem dignitatem ubique retinere ac summo studio tueri satagant, „ne, dum nimia servatur humilitas, regendi frangatur auctoritas“ [5].

4. Ecclesiae iura sarta tecta custodiant, usurpata praedia et reditus aliaque eiusdem bona vindicent, ut gloriam a Domino tamquam fideles administratores et villici utiles consequantur [6].

5. Eiusdem etiam, cum sponsa sit, studeant ornatui, tum ut sacrorum vasorum vestiumque nitore caeterisque ornamentis resplendeat, tum ut sacrarum coeremoniarum rituumque ecclesiasticorum observatione religiosaque magnificentia coelestem Ierusalem imitetur; ipsi vero pro ecclesiae suae more divinis officiis interesse vel ea solemniter celebrare non omittant [7].

6. In asserenda evangelica disciplina apostolicam assumant fortitudinem, ut valeant „virtute irrumpere iniquitates, ne forte“ extimescant „faciem potentis“ et ponant „scandalum in aequitate“ sua. Neque fugiant a rectitudine iustitiae aut animadversione perditorum, tamquam mercenarii „vel amore blandientis vel timore persequentis“ [8].

7. Atque „ut is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere“ de ipsis, meminerint verborum Domini, quoniam „munera excaecant prudentes, et subvertunt verba iustorum“; et, „qui odit munera, vivet“ [1].

8. Obedientia episcopis statis iuxta locorum consuetudinem temporibus inviolabiliter praestetur, ita tamen, ut a legitime absentibus nihil prorsus eo nomine exigatur [2].

9. „Pastoralis se regimines necessitate“ compulsos norint, „ut orphanorum, viduarum“ pauperumque „causis sollertius quam caeteris“ insistant. Atque in tanto pietatis officio Dei causam sese acturos arbitrentur, „cui derelictus est pauper“, quique „orphano“ erit „adiutor“; aliter contra eorum negligentiam ipse „facit Dominus iudicium inopis et vindictam pauperum“ [3].

10. Et quoniam „nullus omnino cultus perinde B gratus est Deo ut misericordia“, pascant quidem spiritualiter gregem suum, sed ea negligere non debent, „quae corporis videntur substantiam continere; nam sicut homo“ anima constat et corpore, „ita boni patris est utraque refovere; hoc“ enim „plane decet episcopum, hoc sacerdotium commendat, ornat coronam, nobilitat dignitatem, si, quem ministerium prohibet esse pauperem, administratio probet pauperum amatorem“. Declinent igitur pauperi aures suas, et faciles cunctis ad sese esse patiantur accessus; atque ipsum imitentur „pontificem magnum, qui penetravit coelos, Iesum filium Dei, et discipulis pedes lavantem et pueris manus imponentem“ [4].

11. Cum „altissima“ sint „animarum negotia, quae si infirmi et imperiti suscipiunt, ipsa rerum magnitudine deprimuntur“, propterea „viros“ provideant „de omni plebe timentes Deum, in quibus sit veritas, et qui oderint avaritiam“, quos ad curam animarum assumant; „necesse est“ enim, „ut omnes culpae et negligentiae sibi imputentur, qui ministerium virtuti infirmae scienter committit“. Quare in parochorum et confessariorum delectu omnem omnino diligentiam adhibeant, ne ruina animarum sit sub manu sua [5].

12. In beneficiorum distributione exuant perniciosissimum erga propinquos suos carnis affectum, neque ea „quasi terrenae militiae officia“ largiantur vel iis tribuant, „quorum sunt obsequiis deliniti“; sed qui sunt „propter disciplinae dona commendati; nescit“ enim „religio nostra personas accipere nec conditiones hominum, sed animos inspicit singulorum“ [6].

Caput II.

De funere episcopi.

1. Sicut duces Israel, qui pro testamento Dei D bonum certamen certaverunt, laxo sinu de praelio revertentes civitas coelestis excipiet, ita convenit, ut terrestris Ierusalem eosdem ad praemia regni et coronam immarcescibilem conservatam in coelis debita pietate et religione dimittat. Paternam igitur sanctissimi domini nostri Innocentii XII erga Neapolitani regni ecclesias et ecclesiarum pastores

[1] Trid., sess. XXV, cap. 1, de reform.

[2] Item, sess. XXIV, cap. 5.

[3] Luc. XII, 35; Matth. V, 16; I Petr. V, 3; can. *Praecipue* 3, XI, q. 3; Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 1.

[4] *Hieron. ad Heliod.* (ep. 60; opp. s. Hieron., ed. Migne, I, 599); conc. Mediol. VI, tit. 21, de episcopo; conc. Neap., de vita episc., cap. 20; I Tim. III, 5.

[5] S. Prosper, *De vit. cont.*, cap. 2; Trid., sess. XXV, de reform., cap. 17.

[6] Conc. Milevit., cap. 24.

[7] Clement. 1 de celebr. miss. (III, 14); iuxta can. *Altaris* 39, dist. 1, de consecr.; conc. Mediol. VI, tit. 16.

[8] Innoc. I epist. 25 (al. 30, ad conc. Milevit.; Coustant, *Epist. Rom. pont.*, 895); Eccl. VII, 6; s. Bernard. *Ad pastores in synod. congr.*

[1] Tit. II, 8; Exod. XXIII, 8; Prov. XV, 27.

[2] Cap. *Cum non liceat* 12, de praescript. (II, 26); can. *Nulli episcoporum* 62, XVI, q. 1.

[3] S. Greg., lib. I, epist. 62 (al. 64, opp. s. Greg., ed. Migne, III, 521 C); Ps. X, 14; CXXXIX, 13.

[4] S. Greg. Naz. orat. 10 (al. 14, n. 5; ed. Bened., I, 260); Cassiod., lib. XI, epist. 2 (opp. Cassiod., ed. Migne, I, 828 B); s. Bernard., epist. 100 (opp. s. Bernard., ed. Migne, I, 235 D); Hebr. IV, 14; *Orig. tract. 12 in Matth.*

[5] Conc. Tolos., anno 1590, in fine; s. Greg., lib. 1, in Is. III?

[6] S. Hieron., *Adv. Iovinian.*, lib. I (n. 34; opp., ed. Migne, II, 258 A); Sap. VII, 14; s. Hieron., epist. 34 (al. 118, n. 4; opp. I, 963).

charitatem, sempiterno laudum praeconio celebrandam, debita cum grati animi significatione venerabunda complectens, haec sancta synodus praecipit episcopis et capitulis huius provinciae, ut sedulo tueantur observantiam saluberrimae constitutionis, quae incipit „*Inscrutabili*“, huic synodo subiiciendae [1].

2. Episcopi pontificia liberalitate ab onere spoliorum exemti, facultate sibi concessa designandi applicandique sua bona in favorem atque utilitatem ecclesiarum cathedralium, aut, illis non indigentibus, parochialium, diligenter inquirant, quanam potissimum egestate praedictae ecclesiae laborent, ut in usus maxime opportunos atque ad Dei cultum necessarios illa erogentur. Id ipsum successoribus iniungit, si praedecessores ad huiusmodi applicandorum bonorum designationem devenire noluerint aut nequiverint. Si vero illi eiusmodi usus designaverint, successores cum capituli scientia et consilio eorum voluntatem ad amussim exequantur [2].

3. Quoniam autem pastorum in extremis agentium quieti et tranquillitati consulere sanctissimus dominus noster praefata constitutione summopere studuit: idcirco capitula et canonici non audeant sive assecurationis sive sequestrationis praetextu, ullam iisdem molestiam exhibere, aut [eos] bonorum quorumvis usu et possessione privare; itaque sub poenis ad arbitrium successorum irrogandis, bonorum inventarium non conficiant, nisi postquam iidem praelati fuerint viam universae carnis ingressi, ut eadem constitutione provide cavetur [3].

4. Meminerint successores, sibi curam datam esse, ut de inventarii spoliique fidelitate sedulo inquirant; contra eos igitur, quos ea in re deliquisse deprehenderint, graviter animadvertant [4].

5. Episcopo lethali morbo aegrotante, tres primi praesentes de capitulo viciniorem episcopum aut eum, qui commodius haberi possit, arcessant, ut illi animam agenti assistat, opemque salutarem verbis et precibus afferat, eiusque funus, morte obita, una cum seculari et regulari clero solemni more prosequatur, ut superioris synodi provincialis Neapolitanae et Mediolanensis ecclesiae actis sub sancto Carolo praescribitur [5].

6. Curet capitulum, ut defuncti episcopi corpus frequentes ex clero circumstent precesque ad Deum pro illius anima fundant; comprovinciales vero episcopos, statim atque episcopus ex hac vita migraverit, de illius morte certiores faciat, qui in suis cathedralibus solemne sacrum pro illius anima faciant. Anniversaria vero quotannis in cathedrali ecclesia defuncti episcopi, quoad proximus eius successor in episcopatu vixerit, celebrentur [6].

TITULUS VII.

De residentia.

„Tam decretum de residentia sub Paulo III quam hoc ipsum sub Pio IV in conciliis provincialibus et episcopalibus publicari, sancta synodus praecipit; cupit enim, quae adeo ex pastorum munere animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus mentibusque infigi, ut in posterum, Deo adiuvante, nulla temporum iniuria aut hominum oblivione aut desuetudine aboleantur.“ [1]

Mandato igitur sacrosancti concilii obtemperans haec synodus provincialis supradicta decreta hic publicari et exscribi decernit, ut tanti oneris gravitas, Spiritu sancto docente, luculentius appareat.

DECRETUM TRIDENTINI

sub Paulo III, sess. VI de reform. cap. 1, editum.

[V. conc. Benevent. anno 1693, tit. XX, cap. 1, col. 566 B.]

DECRETUM EIUSDEM TRIDENTINI

sub Pio IV, sess. XXIII de reform. cap. 1, editum.

[V. conc. Benevent. anno 1693, tit. XX, cap. 1, col. 567-568.]

Constitutio Urbani VIII

super residentia episcoporum, archiepiscoporum, metropolitanorum et aliorum ecclesiis cathedralibus praefectorum, etiam sanctae Romanae ecclesiae cardinalium, cum praefixione termini ad proficiscendum ad eorum residentias et determinatione poenarum ac prohibitione ab ipsis non discedendi absque sedis apostolicae licentia ex quibusvis etiam urgentissimis causis.

Urbanus papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

1. Sancta synodus Tridentina sub recolendae memoriae Paulo papa III praedecessore nostro, ad disciplinam ecclesiasticam restaurandam provide statuit, ut omnes quacumque dignitate, gradu et praeeminentia fulgentes, patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis et cathedralibus ecclesiis quibuscumque, quovis nomine et titulo praefecti, apud eas personaliter residere deberent; alias, si per sex menses continuos abessent, amissionis quartae partis fructuum unius anni poenam ipso iure incurrerent; quod si per alios sex menses in absentia perseverarent, tunc aliam quartam partem fructuum huiusmodi eo ipso amitterent; crescente vero contumacia, Romanus pontifex suprema eius auctoritate in ipsos absentes animadvertere et ecclesiis ipsis de pastoribus utilioribus providere posset.

2. Deinde sub felicis recordationis Pio IV etiam praedecessore nostro, eadem synodus declaravit, omnes eisdem patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis et cathedralibus ecclesiis praefectos, etiamsi sanctae Romanae ecclesiae cardinales forent, obligari ad personalem residentiam in sua ecclesia vel dioecesi faciendam; nec abesse posse, nisi ob legitimas causas in scriptis approbandas. Et in eorundem concilii decretorum executionem idem Pius IV praedecessor, per suas sub plumbo sub datas VII kalendas decembris 1564 expeditas literas, monuit eosdem praefatis ecclesiis praefectos in virtute sanctae obedientiae, ac ultra poenas in eodem concilio contentas sub privationis eorum a regimine et administratione ipsarum ecclesiarum ac amissionis facultatum testandi et disponendi, aliisque poenis suo et Romani pontificis arbitrio imponendis, mandavit eisdem, ut in ecclesiis praefatis omnino personaliter residere deberent. Denique certior factus, quod multi eorundem praefectorum erant inobedientes, motu suo proprio commisit camerae apostolicae auditori generali, ut contra illos usque ad sententiam procederet, et sibi deinde referret, ad effectum in eos privationis et depositionis sententiam in suo consistorio secreto pronuntiandi.

3. Successive alii etiam Romani pontifices contra non residentes diversa edicta publicari fecerunt; ac piae memoriae Gregorius XIII etiam prae-

[1] Beda, *Serm. 18, de sanctis;* I Petr. V, 4; Innoc. XII const. 33 *Inscrutabili,* 28 ian. 1693 (vel potius 30 ian. 1694).

[2] Innoc. XII const. cit. § 2 *Cupientes* et § 5 *Quod si archiepiscopi.*

[3] Innoc. XII const. cit. § 1 *Hinc dum* et § 6 *Ad haec capitulis.*

[4] Innoc. XII, loc. cit., can. *Non liceat,* 43, 48, XII, q. 2.

[5] Conc. Neap., de funere episc., cap. 46; conc. Mediol. I, part. II, tit. 59, e. de funere episc., § *Ut episcopo;* conc. Mediol. VI, tit. 21, b. de episc. et episc. iurisd. et foro, § *Metropoli.*

[6] Conc. Neap., loc. cit.; conc. Mediol. I, ibid., § *Interea* et in § *Eidem;* conc. Mediol. VI, loc. cit., § *Si vero;* conc. Neap., loc. cit.

[1] Trid., sess. XXIII, cap. 1.

decessor noster per suum decretum consistoriale declaravit, decreta eiusdem concilii de personali residentia in ecclesiis praedictis facienda, etiam in sanctae Romanae ecclesiae cardinalibus locum habere, quocumque titulo illis praeessent, ita ut a reatu et poenis in dicto concilio statutis non excusarentur, nisi absentiae causa in scriptis approbata foret; scientiaque vel tolerantia non excusaret eosdem cardinales nec alios episcopos.

4. Similis quoque memoriae Clemens papa VIII etiam praedecessor noster, per simile consistoriale decretum pro observantia residentiae personalis ab eodem concilio ordinatae, addidit poenam inhabilitatis ad maiores dignitates et ecclesias obtinendas; prout in praefatis conciliis ac literis apostolicis consistorialibusque decretis latius continetur.

5. Cumque etiam nos edicta contra non residentes saepius publicari fecerimus, et tamen praeteritis mensibus aliqui, etiam sanctae Romanae ecclesiae cardinales, metropolitanis seu cathedralibus ecclesiis ex concessione apostolica praefecti, suae obligationis ad personalem residentiam in eis faciendam immemores, in grave animarum suarum detrimentum ac ovium sibi creditarum praeiudicium ab eisdem ecclesiis abesse continuarent, etiam sub praetextu suorum titulorum cardinalatus, praesertim episcopalium prope Urbem seu in Urbis districtu respective consistentium, et quod in eadem Urbe in conspectu et praesentia nostra moram traherent: nos, pro nostro pastorali debito, nedum animarum praefatarum, sed etiam ecclesiarum indemnitati providere volentes, in consistorio nostro secreto declaravimus, eosdem sanctae Romanae ecclesiae cardinales, qui aliis ecclesiis metropolitanis et cathedralibus praeerant et apud eas non resederant nec residebant, non fecisse nec facere illarum fructus suos, etiam sub praetextu, quod alicui ex dictis ecclesiis episcopalibus, quibus cardinales in ordine priores esse solent, praesideant, et ibi vel in Urbe commorentur, aut cuiusvis tolerantiae vel facultatis, praeterquam per breve speciale nostrum vel Romani pontificis pro tempore existentis sibi concessae; ideoque eosdem cardinales monuimus pro prima vice, ut ad residentiam huiusmodi statim se conferrent, sub amissionis fructuum eo ipso incurrenda et aliis canonicis poenis, animo etiam procedendi ad ulteriora, si non paruissent, et prout in decreto nostro consistoriali plenius habetur.

6. Quia vero ab inde citra non omnes, prout tenebantur, nostra mandata executi sunt: nos, ut omnino debitum suum agnoscant, et animabus subiectis, quantum nobis ex alto conceditur, magis consultum sit, ulterius providere volentes, concilii Tridentini decretis et literis apostolicis motuique proprio ac consistorialibus decretis praefatis inhaerentes, illorumque tenore, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene insertis et expressis habentes, motu simili et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris deque apostolicae potestatis plenitudine, praefata concilii decreta literasque apostolicas ac primo dictum motum proprium decretaque consistorialia praefata et in eis contenta quaecumque, hac nostra constitutione perpetua confirmamus et approbamus, et, quatenus foret opus, adversus quemcumque praetensum non usum vel contrarium usum innovamus et plenissime restituimus.

7. Insuperque omnes et singulos ecclesiis patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis, archiepiscopalibus et episcopalibus quocumque nomine seu titulo praefectos, etiam sanctae Romanae ecclesiae cardinales, a praefatis suis ecclesiis absentes, in virtute sanctae obedientiae ac sub interdicto ingressus ecclesiae amissionisque tam fructuum earundem ecclesiarum pro tempore quo absentia duraverit, quam facultatum testandi et disponendi de bonis suis a sede apostolica sibi alias concessarum, eo ipso absque alia declaratione incurrendis, necnon privationis a regimine et administratione suarum ecclesiarum huiusmodi, aliisque poenis nostro et Romani pontificis pro tempore existentis arbitrio infligendis, districte praecipiendo monemus: ut, omnibus postpositis, quanto citius, in Romana curia videlicet moram trahentes intra unum, extra eam vero in Italia intra duos, extra vero Italiam existentes intra quatuor menses a die publicationis praesentium in locis infrascriptis faciendae computandos, quos pro tribus canonicis monitionibus peremptoriisque dilationibus et terminis respective eis assignamus et assignatos esse volumus, se itineri committere et legitimis itineribus ad ecclesias seu dioeceses suas proficisci et se personaliter conferre, ac ibidem, ut tenentur, residere debeant.

8. Eisdemque praefectis, postquam personaliter ad residendum se contulerint, necon quibuscumque aliis apud suas ecclesias quandocumque personaliter residentibus, sub eisdem poenis etiam eo ipso respective incurrendis iniungimus, ne ab eorum ecclesiis discedant, nisi prius obtenta nostra et Romani pontificis pro tempore existentis per breve seu literas massivas licentia.

9. Illos etiam, qui in posterum per nos seu Romanos pontifices successores nostros alicui praefatarum ecclesiarum patriarchalium, primatialium, metropolitanarum, archiepiscopalium et episcopalium quovis nomine vel titulo praefecti fuerint, etiamsi sanctae Romanae ecclesiae cardinales quandocumque fuerint vel sint, sub eisdem poenis, etiam eo ipso respective incurrendis, [monemus, ut] debeant et quilibet ipsorum debeat infra praefatum tempus, a die eorum promotionis ad aliquam ecclesiarum praefatarum inchoandum, quod eis pro tribus monitionibus et dilationibus, ut praefertur, ex nunc assignamus, pariter se itineri committere, et ad ecclesias sive dioeceses sibi commissas ad personaliter in eis residendum conferre, et respective postquam residere inceperint, ab illis non discedere, nisi obtenta prius a nobis et Romano pontifice pro tempore existente licentia praefata.

10. A quarum poenarum incursu nolumus posse aliquem se excusare praetextu et ratione cuiuscumque servitii quomodolibet praestiti et praestandi pro gerendis et tractandis negotiis quorumcumque principum, etiam imperatoris et regum, aut rerumpublicarum, regnorum ac provinciarum; nec ratione cuiuslibet iussionis vel mandati eorum vel earum, quandocumque facti vel faciendi; nec etiam ratione prosecutionis seu defensionis quarumcumque litium seu controversiarum etiam ecclesiasticarum; vel ineundi foederis aut cuiuscumque alterius negotii etiam gravissimi et speciali mentione digni tractandi; vel distantiae locorum aut brevitatis temporis, ob quam non videatur exspectanda sedis apostolicae licentia praefata, antequam a suis ecclesiis et dioecesibus discedant; aut ratione cuiuscumque alterius causae vel occasionis, etiam publicae vel alias favorabilis et aeque piae, etiam cuislibet utilitatis sive necessitatis ecclesiarum et personarum. Praeterquam personalis interessentiae in synodis provincialibus vel congregationibus seu assembleis generalibus in quibus ecclesiastici intervenire solent; vel ratione muneris aut reipublicae officii, episcopatibus vel ecclesiis maioribus praefatis adiuncti, cuius ratione ad certum tempus occupari solent. Et tunc pro tempore, quo illae synodi, congregationes et assembleae exercitiumque muneris

seu officii publici ipsis ecclesiis adiuncti actu duraverint; quibus finitis, recto tramite ad ecclesias praefatas sibi commissas se conferre debeant. Nec etiam a praedicta residentia et poenarum praefatarum incursu volumus excusari sanctae Romanae ecclesiae cardinales nunc et pro tempore existentes, alicui praefatarum ecclesiarum praefectos seu praeficiendos, etiamsi tanquam in ordine priores aliquem ex dictis titulis episcopalibus prope Urbem vel in eius districtu consistentibus obtineant et in posterum obtinuerint, et in praedictis episcopatibus titularibus Urbi proximis resederint, vel in Romana curia in suis titulis respective, etiam nobis ac Romanis pontificibus successoribus nostris scientibus, videntibus et quomodolibet tolerantibus, moram traxerint, ita ut nulla nostra ac Romanorum pontificum, successorum nostrorum, conniventia, taciturnitate et ad quarumcumque functionum et actuum pontificalium, etiam publicorum et solemnium, celebrationem receptione et admissione unquam tueri se possint.

11. Et pro praemissorum et infrascriptorum inviolabili observatione committimus et mandamus dilecto filio camerae apostolicae generali auditori, nunc et pro tempore existenti, quatenus contra omnes et singulos praedictos tam in Urbe quam alibi et ubique locorum nunc et pro tempore commorantes et in suis ecclesiis seu dioecesibus non residentes per affixionem ad valvas basilicae Sancti Petri ac in acie Campi Florae, et quoad praesentes in Romana curia, ad abundantiorem cautelam, etiam domi dimissa copia, procedat; et constito sibi, quantum sufficere videbitur, summarie, simpliciter et de plano, sola veritate inspecta, et manu regia, de contraventione et inobedientia praefatis usque ad sententiam exclusive procedat; et deinde nobis et Romano pontifici pro tempore existenti referat, ut nos ac Romanus pontifex pro tempore existens in consistorio ad sententiam declarationis incursus poenarum ac respective privationis seu depositionis aliarumque punitionum praefatorum inobedientium valeamus, et ipse pontifex Romanus pro tempore existens valeat procedere.

12. Volumus tamen, episcopos, archiepiscopos, metropolitanos, primates et patriarchas, etiam sanctae Romanae ecclesiae cardinales citra montes vel mare existentes per quatuor, alios vero ultra montes vel mare degentes per septem menses continuos a residentia in praefatis ecclesiis facienda ad effectum visitandi limina sanctorum apostolorum Petri et Pauli, iuxta sacros canones ac apostolicas constitutiones, pro qualibet visitatione excusari: ita tamen, ut tunc illis durantibus visitationis huiusmodi munus explere teneantur, nec ad alios actus se divertant.

13. Cardinalibus vero nunc et pro tempore existentibus, qui in casu vacationis sedis apostolicae ad electionem Romani pontificis faciendam accedere solent ad locum conclavis ad hoc designati, concedimus licentiam discedendi ab ecclesiis praefatis sibi commissis, habita tamen prius certa notitia vacationis ipsius sedis apostolicae, et extra residentiam in loco, in quo electionem huiusmodi celebrari continget, commorandi et permanendi usque ad peractam electionem ac etiam postea per duos menses, postquam Romanus pontifex coronationis sua insignia susceperit: quo tempore elapso, praefati cardinales, nisi illico, ut praefertur, ad ecclesias praefatas, quibus praesidere eos contigerit, se contulerint, subiaceant poenis supradictis.

14. Praesentes quoque literas omniaque et singula in eis contenta de subreptionis, obreptionis ac cuiuscumque nullitatis aut invaliditatis vitio intentionisque nostrae ac quocumque alio defectu quantumlibet substantiali: etiam ex eo, quod in praemissis quomodolibet interesse habentes vel praetendentes, et praesertim iidem ecclesiis praedictis nunc et pro tempore praefecti, etiam eiusdem sanctae Romanae ecclesiae cardinales, praemissis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi; solemnitatesque et quaevis alia servanda et adimplenda nullatenus servata et adimpleta; et causae, propter quas praesentes emanaverint, adductae, verificatae seu alias sufficienter aut etiam in aliquo iustificatae non fuerint; ac quocunque alio colore, praetextu, occasione et causa, etiam in corpore iuris clausis, et alia quacumque quantumvis rationabili iusta et privilegiata; etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret: a quoquam notari, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci non posse; nec sub quibuslibet similium vel dissimilium constitutionum sive dispositionum etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus etiam consistorialiter aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos pontifices praedecessores et successores nostros ac etiam per nos factarum et faciendarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet factis, comprehendi, sed semper ab illis excepta perpetuoque valida firmaque et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari.

15. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, nuntios et praedictae sanctae Romanae ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ac quoscumque alios quavis auctoritate e potestate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, declarandi, interpretandi et definiendi facultate, ubique iudicari, interpretari, declarari et definiri debere: ita ut, si unquam aliquod dubium seu haesitatio super praemissis seu eorum aliquo oriri vel suscitari contingat, nullus praeter nos ac Romanos pontifices, successores nostros, possit praesentes literas quovis modo interpretari et declarare; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

16. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus, generalibus, provincialibus et synodalibus editis et edendis, ac cancellariae apostolicae regulis etiam primae et cuiuslibet secundae editionis, et quatenus foret opus, de non tollendo iure quaesito; statutis quoque etiam iuratis et consuetudinibus etiam diuturnis et immemorabilibus ecclesiarum praefatarum et cuiuslibet earum et licentiis, alias quam, ut praefertur, impetratis, ac privilegiis et indultis etiam apostolicis eisdem ecclesiis earumque praesulibus quomodolibet et ex quacumque causa hic forsan de necessitate exprimenda concessis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter ac alias quomodolibet emanatis, ac quocumque iuramento, per eosdem ecclesiis huiusmodi praefectos sub quovis praetextu vel causa praestito et praestando; quod fuisse et fore nullum ac irritum, et minimi obstare neminique suffragari, quominus ab integra observatione praesentium in aliquo excusari possit, declaramus et, quatenus opus sit, decernimus; necnon omnibus

et singulis, quae praedecessores nostri praefati in suis literis et decretis praefatis voluerunt non obstare. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ad effectum praesentium plenissime specialiterque et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

17. Volumus etiam, quod ii, qui duabus vel pluribus ecclesiis praefatis ex earum unione vel alias ex concessione seu dispensatione apostolica quocumque nomine vel titulo praefecti sunt vel pro tempore erunt, a residentia et poenis huiusmodi excusentur, dummodo in earum altera, in qua de iure residere debent, vere et personaliter resideant; exceptis tamen, ut praefertur, ecclesiis episcopalibus Urbi proximis, quibus cardinales in ordine priores praeesse solent: residentia enim, si quae apud praefatas ecclesias titulorum cardinalium fieret, aliquam excusationem eisdem cardinalibus, ut praefertur, non praestaret, quominus ipsi in alia vel aliis ecclesiis praefatis, quibus eos etiam pro tempore praefici contigerit, residere omnino teneantur.

18. Quodque, ut praesentes et in eis contenta quaecumque ad omnium notitiam amplius deducantur, et ne aliquis de eis ignorantiam praetendere possit, eaedem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris, ut praefertur, in valvis basilicae Sancti Petri, in acie Campi Florae affigantur et publicentur; quae sic affixae et publicatae omnes et singulos, quos concernunt, afficiant et arctent, ut praemittitur, perinde ac si unicuique eorum personaliter intimatae et notificatae fuissent.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die 12 decembris 1634, pontificatus nostri anno 12.

1. Haec autem omnia, quae in hisce constitutionibus praecepta sunt, ut rite observentur, et poenae ibidem statutae executioni mandari possint: haec provincialis sancta synodus, superioris synodi provincialis Neapolitanae et Mediolanensis ecclesiae sub sancto Carolo, catholicae ecclesiae lumine, vestigiis inhaerens, mandat, ut capitula cathedralium ecclesiarum bis quotannis metropolitanum vel, eo absente, antiquiorem huius provinciae episcopum certiorem faciant de pastoris sui residentia vel absentia [1].

2. Episcopis vero iniungit, ut ex vi praedictorum decretorum, poenis in iis contentis aliarumque apostolicarum constitutionum vigore, beneficiarios universos, qui vel ex animarum cura vel ex chori obligatione ad residendum tenentur, ad eius oneris satisfactionem omnino compellant; quod ut sedulo perficiant, parochi et vicarii foranei significent episcopis, quinam in paroeciis aut vicariatibus suis de iure aut consuetudine ad residendum obligati, residere detrectent [2].

3. Canonicis cathedralium aut collegiatarum ecclesiarum, hebdomadariis, numerariis aut in his ecclesiis portiones habentibus, non ultra tres menses abesse liceat, alioquin privatione fructuum iuxta formam Tridentinam aliisque poenis puniantur; crescente vero contumacia, suis beneficiis, servata eiusdem concilii forma, priventur, eaque digniori-

[1] Conc. prov. Neap., cap. 35, pag. 58; s. Carolus in conc. Mediol. I, part. II, tit. 27, de resident., § *Statuimus etiam.*

[2] Trid., sess. VI, de reform., cap. 2, ad mentem const. Pii IV 91 *In suprema,* 25 nov. 1564, et const. Pii V 65 *Cupientes,* 13 iulii 1568; conc. Mediol. V, part. III, tit. 8, de resident.

bus et in suo munere obeundo diligentioribus conferantur [1].

4. Perquisitis beneficiorum erectionibus et oneribus, eos etiam beneficiarios ad residendum opportunis remediis compellant, quibus hoc residendi onus, licet non ex cura animarum aut chori obligatione, tamen ex ipsa erectione aut alio iure iniunctum est [2].

TITULUS VIII.

De sancta visitatione.

„A metropolitanis etiam post plene visitatam propriam dioecesim, non visitentur cathedrales ecclesiae, neque dioeceses suorum comprovincialium, nisi causa cognita et probata in concilio provinciali . . . Item si visitator, quod absit, aliquid amplius accipere praesumserit, is praeter dupli restitutionem intra mensem faciendam, aliis etiam poenis iuxta constitutionem concilii generalis Lugdunensis, quae incipit: ‚Exigit', necnon et aliis poenis in synodo provinciali arbitrio synodi, absque ulla spe veniae, mulctetur." [3]

Caput I.

De visitatione personali.

1. Ne fiant „greges in rapinam et oves in devorationem", eo quod non quaesierint pastores gregem Domini, episcopi, legatione pro Christo fungentes, eumque episcopum et pastorem animarum imitantes, qui circuibat castella in circuitu docens, quotannis visitent gregem suum, ne visitet Dominus super eos, vel, si legitime impediti fuerint, per idoneos visitatores; totamque dioecesim sedula inquisitione perlustrent, „et mala germina acuta succidere falce non cessent". Indignum est enim, pastorem, cuius sunt oves propriae, quique vigilare debet, tamquam rationem redditurus, ad eas visitandas torpescere, cum „adversarius" noster „diabolus tamquam leo rugiens" circumeat „quaerens, quem devoret". Studeant igitur cor suum terrenorum pastorum imitatione succendere, qui hiemales noctes, nivibus geluque constricti, ducunt saepe pervigiles, ne vel una ovis et non forte utilis pereat. Atque agnoscant haereditatem suam in cruce Christi, ut, si labor terret, merces invitet, et, „cum apparuerit princeps pastorum, immarcescibilem gloriae coronam" percipiant [4].

2. Antequam sanctam visitationem ineat, episcopus mittat operarios ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo fuerit ipse venturus, qui apostolicis missionibus parent viam Domini et rectas faciant semitas Dei nostri. „Praedicatores enim suos Dominus sequitur, et cum praedicatio praevenit, tunc ad mentis habitaculum Dominus venit." [5]

3. „Visitatores," ut monet Bernardus, „post aurum non abeant, sed Christum sequantur, nec requirant datum, sed fructum; ut redeant fatigati quidem, sed non suffarcinati." Igitur modesto contenti equitatu famulatuque, studebunt episcopi quam celerrime, debita tamen cum diligentia, visitationem absolvere; et interim caveant, ne inutilibus sumtibus cuiquam graves onerosique sint; neve

[1] Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 12; cap. *Ad audientiam* 15, de cleric. non resident. (III, 4).

[2] Iuxta conc. Agath., cap. 64, relat. in can. *Si quis in clero* 29, VII, quaest. 1; conc. Paris., anno 1528, cap. 11.

[3] Trid., sess. XXIV, cap. 3.

[4] Ezech. XXXIV, 8; II Cor. V, 20; Matth. IV et Luc. VIII; Trid., sess. VII, de reform., cap. 8, et sess. XXI, de reform., cap. 8, et sess. XXIV, de reform., cap. 9; Hieron., ep. 71 (al. LXXXVIII; opp. s. Hieron., ed. Migne I, 755); s. Greg., l. II, ep. 33 (al. II, 48; opp. s. Greg., ed. Migne III, 590 A); I Petr. V, 4.

[5] Matth. III, 3; s. Greg. *Hom. 17 in evang.* (opp. s. Greg., ed. Migne II, 1139 B).

ipsi aut quisquam suorum aliquid, procurationis causa, accipiant contra decretum Tridentini, exceptis victualibus, quae sibi ac suis frugaliter moderateque pro temporis tantum necessitate et non ultra erunt ministranda. Sit tamen in optione eorum, qui visitantur, si malint solvere id, quod erat ab ipsis antea solvi certa pecunia taxata consuetum, an vero praedicta victualia subministrare; ita ut, ubi laudabilis consuetudo, qualis in hac metropolitana viget, ne victualia quidem accipiendi, firma remaneat [1].

4. Cum, episcopo legitime impedito, visitatores pro eo visitaverint, victualia pro ratione personarum, nec aliter tribuantur. Cum vero ecclesiae non visitantur, nulla prorsus procurationis pecunia exigatur, iuxta concilii provincialis superioris dispositionem. Taxa etiam Innocentiana fideliter observetur circa ea, quae ibi de actis sanctae visitationis et decretis gratis faciendis praescribuntur [2].

5. Diligenter igitur suos greges considerans inquirat episcopus, qui mores sint ministrorum ecclesiae, an eius servitio frequentes intersint, an cum clericali habitu et talari incedant, atque omnia observent, quae ad vitam honestatemque clericorum pertinent; praesertim, quae cohabitationem eorum cum mulieribus spectant, in quibus nullam sibi supervacuam esse diligentiam existimet [3].

6. Ab universis sacerdotibus susceptorum ordinum literas et celebrandi facultatem, an sint legitime promoti, bullas beneficiorum eorundem et, an fidei professionem emiserint, qui de iure tenentur, a vicariis vero et confessariis approbationes sibi curet exhiberi, et tempus in illis definitum agnoscat.

7. Inquirat praeterea, quae sit populi vita, qui mores, quae scandala extirpanda aut odia abolenda, quae divinorum mysteriorum christianaeque doctrinae scientia, quae festorum dierum observatio, sacramentorum divinique verbi frequentia; et salutaribus monitis confortare manus dissolutas, opportunis praeceptis genua debilia roborare, et pusillanimes spiritus novitate et christiana fortitudine confirmare non omittat; ne ante tribunal Christi audiantur querelae populorum, quorum vixit stipendiis, et quorum peccata non diluit [4].

8. Coelesti eucharistiae pane sua manu populum pascat, et confirmationis sacramentum illis in locis conferat, unde non est facilis ad cathedralem ecclesiam accessus [5].

Caput II.

De visitatione locali.

1. Illud erit praecipuum episcoporum in sancta visitatione propositum, ut in loco sancto suo gloria Domini decenti cultu resplendeat, atque atria Ierusalem, quam ipse fundavit altissimus, et tabernacula Domini virtutum sacro ornatu digna sint, quae Domini maiestas inhabitet et mansionis suae claritate nobilitet [6].

2. Visitent igitur universas suae dioecesis ecclesias, cappellas et oratoria, ad formam Tridentini; ac, si quid in iis vel a ruina restituendum vel a labe reparandum vel indecorum inornatumque reformandum est, opportunis remediis consulant [1].

3. Ad collapsas ecclesias instaurandas, si earum proventus et fructus non sufficiant, propositis in Tridentino remediis utantur, eos compellendo, qui fructus ab iisdem ecclesiis percipiunt [2].

4. Privata oratoria quoad loci decentiam et alia ad eamdem pertinentia perlustrent, et praesertim caveant, ne quis iis ad profana abutatur [3].

5. Sacrarum reliquiarum inquisitionem recognitionemque diligenter perficiant, earum custodiam et sacrarum imaginum formam cultumque ad sacros canones et has provinciales constitutiones exigant et agnoscant [4].

6. Parem observantiam in coemeteriis et sepulchris exquirant, in quorum titulis sive inscriptionibus, si quid christianae pietati absonum aut a loci religione alienum invenerint, statim delendum curent [5].

7. Sacra vasa, vestes, libros et alia id genus divinis officiis et ministeriis necessaria inspiciant; ac ne eiusmodi rerum defectus, episcopi potissimum visitatione corrigendus, ulla ratione comprimatur, vetat sancta synodus, ne tempore visitationis alienis vestibus, ornamentis aliisque supradictis aliunde arcessitis instruantur ecclesiae [6].

8. Iuxta formam Tridentini regularium monasteria, ubi regularis observantia non viget, ubi vero viget, tamquam sedis apostolicae delegati iuxta terminos ab eodem Tridentino statutos in superiorum defectum negligentiamque visitent [7].

9. In beneficiis visitandis collationis literas et onerum satisfactiones explorent; ne autem patrimonium pauperum dilapidetur, et haereditas Domini vertatur ad alienos, omnes ecclesiastica beneficia possidentes, intra sex menses ab huius synodi promulgatione, repertorium sive inventarium omnium bonorum mobilium et immobilium, iurium, actionum et quorumcumque redituum ad sua beneficia pertinentium, conficiant iuxta formam in peculiari instructione praescribendam; detrectantes vero opportunis remediis ab episcopo compellantur; confectumque in episcopali archivio reponendum exhibeant; quod inventarium tempore visitationis consulatur, ut pateat, num quid ex iis, quae ibi descripta sunt, desit [8].

TITULUS IX.

De ecclesiasticis beneficiis et dignitatibus.

„Mandat sancta synodus, ut in provinciali synodo per metropolitanum habenda, praescribatur quibusque locis et provinciis propria examinis seu inquisitionis aut instructionis faciendae forma, sanctissimi Romani pontificis arbitrio approbanda, etc.,

---

[1] S. Bernard., *De considerat. ad Eugen.*, l. IV, cap. 4 (opp., ed. Migne I, 781-2); Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 3; conc. Tolet., can. 4, cap. *Cum apostolus* 6, de censibus (III, 39).

[2] Cap. *Si episcopus* 6, de offic. ordinarii in VI (I, 16).

[3] Prov. XXVII, 23; s. Greg., l. II, *epist. 29, ad Felicem epist.* (al. epist. 43, opp. s. Greg. III, 581); cap. *Romana* 1, § *Sane*, de censibus in VI (III, 20).

[4] Conc. Tolos., can. 4; s. Greg., loc. supra cit.; cap. *Romana*, supra cit.

[5] Conc. Tolos., supra cit.

[6] Clement. 1 de celebr. miss. (III, 14); dict., cap. *Romana*.

[1] Can. *Decrevimus* 10, X, quaest. 1; Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 3.

[2] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 8.

[3] Card. Paleottus, *De administr. Bonon. eccl.*, part. VI, de visit., pag. 489 seqq.; conc. prov. Neap., cap. 36.

[4] Conc. Mediol. I. part. II, tit. 30, de visitat., § *An sanctorum.*

[5] Conc. Mediol. I, loc. cit.; s. Carol. in instruct. (Acta eccl. Mediol., part. IV, pag. 488); conc. Neap., cap. 47.

[6] Cap. *Relinqui* 2, de custod. euch. (III, 44); can. *Vestimenta* 42, de consecr., dist. 1.

[7] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 8; conc. Neap., cap. 8; Urbani VIII const. 45 *Cum saepe*, 21 iunii 1625; card. Paleottus, *De Bonon. eccl. administr.*, part. IV, pag. 243; conc. Mediol. I, tit. quae ad visitat. loc. pertinent (part. II, tit. 30).

[8] Const. Xysti V *Provida*, 8 iunii 1587 (in bullario non reperitur, videtur tamen ea intelligi, quam Bened. XIII, append. conc. Rom. inseruit); conc. Neap., cap. 36 et 61; card. Paleottus, *De eccl. Bonon administr.*, part. VI, de visit., pag. 493.

quae magis eisdem locis utilis atque opportuna esse videbitur, etc.“ [1]

„Cum beneficia ad divinum cultum atque ecclesiastica munia obeunda sint constituta, ne qua in parte minuatur divinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus praestetur obsequium, statuit sancta synodus in ecclesiis cathedralibus, etc.“ [2]

Caput I.

De beneficiorum collatione.

1. Merito „hic quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur“, cum non viris beneficia et dignitates, sed dignitatibus et beneficiis dari viros oporteat. In his igitur conferendis episcopi non carnis et sanguinis sequantur affectum, sed iudicium rationis. „Grave“ enim „nimis est et absurdum, quod quidam ecclesiarum praelati, cum possint viros idoneos ad ecclesiastica beneficia promovere, assumere non verentur indignos, quibus nec morum honestas nec literarum scientia suffragatur“ [3].

2. Nulla igitur prece aut pretio interveniente, nec ullius muneris, etiam sponte oblati, intuitu ecclesiastica beneficia distribuantur, sed electio, praesentatio, institutio et, quidquid ad eorundem collationem, resignationem, cessionem pertinet, iuxta sacros canones gratis fiat, exceptis ministrorum emolumentis iuxta taxam Innocentianam et non amplius tribuendis [4].

3. Rationabili aequitati et sacrorum canonum institutis consentaneum est, ut cives exteris et indigenae alienigenis in beneficiorum collatione praeferantur. Curent igitur episcopi, ut, quoad vitae testimonium et meritorum ratio patitur, semper ad beneficia eiusdem civitatis aut dioecesis respective clerici assumantur [5].

4. Ecclesiastico proventu gaudentes meminerint ex Tridentino, ut non solum beneficii sui munera exequantur, sed ecclesiam etiam quoad omnes partes sartam tectamque et ornamentis ad divinum cultum necessariis instructam habeant [6].

5. Ad vacantes parochiales aut, quocumque vocentur nomine, curatas ecclesias per edictum publice propositum vocentur ad concursum, quicumque accedere velint, et alia omnia serventur per sacros canones constituta, ut dignior ab episcopo eligatur. Collationes autem et quaevis dispositiones parochialium ecclesiarum contra formam Tridentini, praesertim de examine per concursum instituendo factae, nullae et irritae sunt, ut in sua constitutione *In conferendis* declaravit Pius V, neque per eas ullum ius aut titulus saltem coloratus possidendi truibuitur, sed omnino vacant ut prius [7].

6. In beneficiis iurispatronatus, sive ecclesiastici sive laici, nihil praetermittatur eorum, quae ab eodem Tridentino sancita sunt [8].

[1] Trid., sess. XXIV, cap. 1.

[2] Item, sess. XXI, cap. 3.

[3] I Cor. IV, 2; Trid., sess. VII, de reform., cap. 3; cap. *Licet* 16, VIII, quaest. 1; s. August. epist. 29 (?); cap. *Grave nimis* 29, de praebend. (III, 5).

[4] Cap. *Cum essent* 12, de simonia (V, 3); s. Gregor., lib. VIII, epist. 40, clero et ordini Neap. (al. lib. X, epist. 42; opp. s. Greg., ed. Migne III, 1114); taxa Innoc., § *Nulla materia de beneficii*, cum 3 seqq.

[5] Coelest. I epist. 4 ad episc. Galliae relat. in can. *Nec emeritis* 12, dist. 61; Leo I epist. 84 et 100, al. 14 et 170; opp., ed. Baller. I, 688, 1434; can. *Fundamenta* 17, § *Digne*, de elect. in VI (I, 6); cap. *Te nobis* 4, de cler. peregr. (I, 22); conc. Neap., cap. 34.

[6] Trid., sess. XXI, de reform., cap. 7.

[7] Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 18 et 1; conc. Neap., ubi supra; Siric. pap. epist. 3; s. Leo epist. 1 ad episcop. African. (al. epist. 12; opp. s. Leon., ed. Baller. I, 657); Pii V const. 33 *In conferendis*, 18 martii 1567.

[8] Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 12, et sess. XXV, de reform., cap. 9.

Caput II.

De capitulis et canonicis.

1. Praeventa in benedictionibus multis provincia nostra gloriatur in Domina, quod in florentissimis canonicorum collegiis ita multiformis gratiae suae munera effudit, ut in honore dignitatis honestas vitae splendesceret, ac latius sese disciplinae integritas funderet, quae in sublimiori ordine coruscaret; aequum est igitur, ut studentes servare unitatem spiritus in vinculo pacis, praebeant, canonici se ipsos exemplum bonorum operum, ac „scientia et sanctitate praecellant, qui sunt honore praestantiores“ [1].

2. Quae ad vitam honestatemque clericalem spectant, et quae universo clero praescripta sunt, ipsi prae caeteris observent canonici, necnon quae de chori disciplina divinorumque officiorum religione deque residentia haec sancta synodus constituit.

3. Statuta capitulorum ab episcopis diligenter recognoscantur; ubi vero nulla fuerint, prout loci conditio patitur, constituantur ad formam capituli metropolitanae ecclesiae, cuius statuta ab hac sancta synodo recognita, confirmata et approbata fuere.

4. Pro ecclesiae et capituli negotiis pertractandis singulis saltem mensibus capitulum convocetur, eiusque habendi dies et hora, quae nullum officiis celebrandis afferat detrimentum, edicatur tabella in sacristria proposita dominica praecedenti, nisi tamen alias etiam pro re nata convenire in capitulum canonicos necessitas suaserit et casibus emergentibus provide consulere [2].

5. In ferenda vero quisque sententia utilitatem tantum ecclesiae sibi constituat; contentiones et animum in partium studiis obfirmatum abiiciat, et quidquid mutuam possit charitatem violare [3].

6. Illi, quorum res agitur, a capitulo recedant nec, nisi re peracta, revocentur; suffragia vero secreta ferantur; quae nisi ultra dimidium in rem propositam convenerint, nihil actum ea de re in capitulo censeatur [4].

7. Canonici cathedralium aut collegiatarum insignium, quocumque nomine nuncupentur, non audeant munus exercere procuratoris, vulgo „fattore“, pro monasteriis monialium aut conservatoriis.

Caput III.

De vicariis foraneis.

1. Quae ecclesiarum sollicitudo ad indefessam vigilantiae curam episcopos adhortatur, eadem postulat, ne, villico longe agente, pereat messis agri, et comedat hostis vineam et segetes eius: ut in opus ministerii viros idoneos probatae vitae et maturae aetatis assumant, qui tamquam vigiles, qui custodiunt civitatem, regiones sibi commissas obire et perlustrare non desinant; atque ut id maiori cum diligentia et alacritate praestare possint, praecipit sancta synodus, ut a cunctis ecclesiasticis honor ipsis et reverentia exhibeatur [5].

2. Festorum dierum cultum sedulo tueantur, nec facultatem servilia opera per eos dies exercendi ex qualibet levi causa, sed gravi tantum cogente necessitate largiantur; caveant tamen, ne pro ea

[1] Cap. *Nisi cum pridem* 10, de renunc. (I, 9).

[2] Cap. *His quae* 11, de maiorit. et obedient. (I, 34); conc. Mediol. III, tit. 14, de his quae ad capitulum pertinent.

[3] S. Carol. in cit. conc.

[4] Sacr. congr. episc., 14 martii 1615; cap. *Cum in cunctis* 1, de his, quae fiunt a maiore parte capituli (III, 11) et cap. ult., eod. tit.

[5] Ioël I, 11; Cant. III, 3; conc. Mediol. I, part. II, tit. 29, de vicariis foraneis constituendis; sacr. congr. episc., 9 iunii 1592; sacr. rit. congr., 3 iunii 1629.

facultate quidquam ulla ratione vel colore accipiant, A sub poena privationis officii aliisque ad arbitrium ordinarii infligendis. Si vero aliquid eo nomine fuerit persolutum vel traditum, is, qui persolverit vel tradiderit, recurrat statim ad ordinarium, eoque animadversionem adhibere negligente, ad metropolitanum appellet [1].

3. Nedum de delictis, si quae ab ecclesiasticis patrari contigerit, certiorem faciant ordinarium intra biduum vel citius, si rei gravitas vel alia circumstantia id postulaverit, sed etiam mores eorundem ecclesiasticorum crebro referant [2].

4. Inquirant accurate, quae sit diligentia in conferentiis casuum conscientiae, in edocendis fidei rudimentis, in explanatione evangelii parochis iniuncta ac in cultu divino et ecclesiarum, potissimum vero sacrosanctae eucharistiae, conservando; et quos defectus in his compererint, ad ordinarium deferre non omittant [3].

5. Parochorum assiduitatem et vigilantiam in administratione sacramentorum et asststentia agonizantibus summa diligentia exquirant. Ac, si quis parochorum culpa vel desidia non munitus sacramentis obierit, ordinario significent [4].

6. Cohabitationem tum clericorum cum mulieribus, tum sponsorum cum sponsis ante matrimonium in faciem ecclesiae celebratum, ex quo multa scandala in dies oboriuntur, ordinario denuncient, aliter poena privationis officii aliisque arbitrariis puniantur [5].

7. Praeter emolumenta, quae ipsis vicariis foraneis praescripta sunt in taxa his constitutionibus subiicienda, nihil prorsus accipiant sub eadem poena priationis officii aliisque arbitrariis; utque omnis transgressionis ablegetur occasio, prohibet sancta synodus, ne eiusmodi vicariatus ulli unquam vendantur aut locentur sive pecunia aut alio oneroso C titulo conferantur [6].

8. Ubi viget consuetudo, ut ad vicarios foraneos spectet portio aliqua legati relicti pro missis in suffragium defunctorum celebrandis, missas pro dicta portione teneantur ipsi celebrare vel per se vel per alios pro illorum animabus, pro quibus legatum est relictum; neque sibi portionem praedictam retinere praesumant, missis non celebratis. Ordinarii autem ad extirpandum abusum recipiendi dictam portionem sine celebratione missarum, sicubi fuerit, serio invigilent; salvis omnibus iuris remediis ipsis competentibus, ad formam superioris synodi provincialis [7].

9. Prohibet etiam districte sancta synodus, ne defunctorum exequiae et sepulturae quoquomodo retardentur, sive a vicariis ipsis sive ab aliis praetextu praefatae portionis illusque exactionem assecurandi, extorquendo obligationem consanguineorum vel haeredum, cum debeant iuridice exercere praetensam actionem contra bona haereditaria. Nec ideo parochi exspectent facultatem vicariorum pro funeribus ducendis et cadaveribus defunctorum sepeliendis, sed omnimoda libertate exerceant munus suum [8].

[1] Ex const. 291 Urbani VIII *Universa,* 20 sept. 1642, § 3 (in med.) *Ut vero;* cap. fin., de feriis (II, 9); const. 5 Pii V *Cum primum,* 1 aprilis 1566; taxa Innoc., § *Per la licenza di lavorare.*

[2] Cap. *Ut singulae* 4, de offic. archipresb. (I, 24); conc. Aquil. 1596, rubr. 18.

[3] Conc. Aquil. cit., num. 3; conc. Aquen. 1585, hoc tit.

[4] Conc. Mediol. IV, part. II, tit. 6, de his, quae pertinent ad extr. unct.

[5] Conc. Aquil., loc. cit.; conc. Mediol. I, loc. cit.

[6] Conc. Aquil., loc. cit.

[7] Conc. Neap., cap. 45, § *Ut autem.*

[8] Taxa Innoc., § *Come anche in modo alcuno.*

Caput IV.

De parochis.

1. „Presbyteri in populo Dei, ex quibus pendet anima illorum", recolentes serio, artem artium, regimen animarum, summis difficultatibus esse districtam, et maximum esse periculum, „hominem de factis alterius rationem reddere, qui non sufficit pro suis", assidua vigilantia et charitate christifideles sibi commissos portent in sinu suo, „sicut portare solet nutrix infantulum", ne, si venerit gladius et tulerit quemquam eorum, sanguinem eius de manu sua requirat Dominus; itaque ut verus pastor, qui, cum emiserit oves suas, ante eas vadit, parochus pascat eas verbo, pascat exemplo [1].

2. Episcopi vero paroeciarum gubernacula non permittant iis, „qui nullis virtutibus fulti" neque „divinitus vocati, sed" sua „cupidine incensi", regimen animarum rapere potius quam consequi nituntur, B sed iis, qui longa vitam suam probatione monstrarint; ecclesiasticos vero sancta synodus hortatur, ne vel humilitatis obtentu vel, blandiente desidia, eiusmodi animarum curam respuant, si hanc „operam" eorum „mater ecclesia desideravit" [2].

3. Quoniam, „ubi populus pastoris sui incuria spiritualem famem coelestis doctrinae patitur, ibi est omnis pietatis et religionis exterminium": parochi fideliter exequantur sacri concilii Tridentini atque huius sanctae synodi praescriptum in verbi Dei praedicatione, fidei rudimentis tradendis et germano praesertim evangelii sensu explanando [3].

4. Quod „si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, huiusmodi" instruant „in spiritu lenitatis"; aut si pro sceleris gravitate acrior animadversio desideretur, „foris terribiliter personet increpatio, intus charitatis teneatur dilectio; consentire" enim „videtur erranti, qui ad resecanda, C quae corrigi debent, non occurrit"; et, „cum increpare delinquentes noluerit, procul dubio tacendo pastor occidit [4].

5. Avaritiae suspicionem tanto muneri gravissime infestam satagant amoliri, cum lucra animarum sint thesauri sacerdotum, qui „non pascunt, ut comedant, sed comedunt, ut pascant"; neque enim, ut divitiis affluant, vel necessarios suos locupletent, „tradidit illis Deus regiones gentium", et „labores populorum" possident, sed ut custodiant iustificationes eius et legem eius requirant. Quare nihil amplius exigant eo, quod in taxa Innocentiana definitur, et quoad casus in ea omissos, in taxa huic synodo subiicienda [5].

6. Ac ne ullo quaesito praetextu ad quaestum avidius ceptandum adducantur, et largiora pauperibus erogare possint subsidia, sanctissimi domini nostri Innocentii XII decreto inhaerentes epis- D copi, a paroeciis ulla pensione gravandis abstineant; ne, cum operarius dignus mercede sua portaverit pondus diei et aestus, capiant alieni labores eius; id quod in omnibus beneficiis conferendis dignissimum est observari [6].

[1] Iudith VIII, 21; s. Greg. *Pastor.,* I, 1; s. Thom. *In epist ad Hebr.,* cap. 13; Ezech. XXXIII, 6; Ioan. X, 4.

[2] S. Greg. *Pastor.,* lib. I, cap. 1 (opp. s. Greg., ed. Migne III, 13 A); can. *Vos autem* 30, XVI, quaest. 1; s. August. epist. 81 (al. 48; opp., ed. Bened. II, 113 F).

[3] S. Ioan. Chrys. *Hom. 45 in Genes.* (?, fortasse hom. 54 vel 57; opp., ed. Montfaucon IV, 523 A, 558 D); Trid., sess. V, de reform., cap. 2, et sess. XXIV, cap. 4.

[4] S. August. *Serm. 18, de verb. Dom.* (opp., ed. Bened. V, 479 D); can. *Consentire* 3, dist. 85; can. *Ephesiis* 4, dist. 43.

[5] S. Bern. in evang. *Ecce nos* (Gaufr. declam., § 13; opp. s. Bern., ed. Migne III, 445); Ps. CIV, 44; taxa Innoc., § *Parimente per una regola generale.*

[6] Conc. Neap., cap. 33; edict. de gener. mand. s. d. n. Innoc. XII, 11 nov. 1692.

7. Qui decimas, ecclesiis aut personis legitime debitas, aut suntrahunt aut impediunt, excommunicentur, neque absolvantur, nisi plena restitutione secuta, iuxta decretum Tridentini [1].

8. Ut oves pastoris sui vigilantia praesentiaque ab omnibus semper invisibilium hostium incursibus custodiantur, praecipit sancta synodus sub poenis ad arbitrium ordinarii, ut in aedibus parochialibus parochi inhabitent vel intra paroeciae suae fines, si parochiales aedes nullae fuerint.

9. Si quando eos processionum aliorumve officiorum necessitas evocaverit, coadiutori vel alio sacerdoti idoneo et approbato animarum curam relinquant, iisque deficientibus, ubi repentina necessitas emerserit, parochus vicinior sacramentorum subsidia citra proprii parochi praeiudicium extreme laborantibus ministret; quemadmodum etiam parocho aegrotante vel vita functo, et substituto eidem nondum subrogato.

10. Excommunicationem latae sententiae subeant haeredes, consanguinei et affines parochi defuncti, qui ex aedibus illius quicquam ad ecclesiam pertinens vel exportaverint vel exportandum mandaverint [2].

11. Cum, impedimento aliquo quoquomodo detentus, coadiutorem parochus obtinuerit, non existimet, se sacramentorum administrandorum aliorumque onerum obligatione solutum, sed ea per se perficere, cum licuerit vel impedimentum cessaverit, non praetermittat [3].

12. Cum praecepto divino mandatum sit iis, quibus animarum cura commissa est, pro ovibus suis sacrificium offerre, saepe censuit sacra congregatio concilii, parochos teneri pro parochianis sacrificium applicare, atque ea cum distinctione, ut, si reditus pingues sint, singulis diebus, si vero tenues, saltem diebus festis, iuxta decretum in fine adscribendum [4].

Caput V.

De vita et honestate clericorum.

1. Clerici, „quorum vita ornari debet ecclesia“, praebeant sese oportet moribus atque honestate vitae gentem sanctam et genus electum et lucernas positas super candelabrum, ut luceant omnibus, qui in domo sunt; quare, abiicientes secularia desideria et christianum populum moribus suis viam vitae in veritate docentes, sint „Christi bonus odor in omni loco“, ne a Domino in die furoris sui districto iudicio puniantur, si perditae vitae exemplis oves eius mactaverint, qui omnes Christo lucrifacere debuissent [5].

2. Ne autem, ut conqueritur Bernardus, „insolentia clericorum, cuius mater est negligentia episcoporum“, turbet et molestet ecclesiam: singuli huius provinciae episcopi edictum de vita et honestate clericorum proponant, atque omni studio eos in officio continere laborent; „merito“ enim „debet superni iudicis subire vindictam, qui neglexit in subditos exercere disciplinam“ [1].

3. „Ignorantia, mater cunctorum vitiorum“ maxime in sacerdotibus Dei vitanda est, quorum labia custodire debent scientiam. Sacras igitur scripturas legant, et ecclesiasticos canones sciant, praesertim in iis, quae ad munera sua recte praestanda necessaria sunt, et Gregorianum cantum ad divina officia rite persolvenda; ut „aedificent cunctos tam fidei scientia quam operum disciplina“ [2].

4. Ut per decentiam habitus extrinseci morum gravitatem intrinsecam ostendant, in clericorum vestibus gravitas ecclesiastico viro digna praefulgeat; neque ulla exquisiti cultus studiosaeque elegantiae suspicio praebeatur; atque eadem ecclesiastica simplicitas in tibialibus atque interioribus vestibus eluceat, ita tamen ut neque sordes neque negligentia decentem munditiam excludant [3].

5. Contra eos, qui pedem in diversis ponentes, alterum in divinis, alterum in carnalibus, exoticas vestes, a clericali instituto abhorrentes, gestaverint, canonicis poenis animadvertant episcopi. An minores clerici mandata Tridentini observent, diligenter inquirant; et adversus non observantes ex literis mandato sanctissimi domini nostri Innocentii XII novissime emanatis, servatis servandis, procedant ad declaratoriam, qua ex albo clericorum expungantur. Beneficiis ecclesiasticis gaudentes, si talarem habitum ad formam constitutionis Xysti V deferre neglexerint, poenis in concilio Tridentino atque eadem constitutione statutis coerceant, praesertim privatione beneficiorum [4].

6. Tonsuram conspicuam suo congruentem ordini omnes deferant; qui vero adscitium capillamentum gestaverit, praeter illius amissionem, poenam carceris formalis incurrat.

7. Qui clericus quovis tempore, sed nocturno praecipue, per plateas aut publice quomodolibet citharas aliave musica instrumenta pulsare, profanas cantiunculas modulari, vel alios canentes aut choreas ducentes comitari, vel larvas bacchanalibus induere, vel data opera larvatos sectari non erubuerit, poena carceris formalis aliisque ad arbitrium puniatur [5].

8. Eadem carceris formalis poena contra eum adhibeatur, qui ludere in publico ludo vel publice ausus fuerit; gravius vero, si ipse domi suae vel ab se conductae publicum eiusmodi ludentium conventiculum aperuerit, vel cum conductore participaverit, aut eo alios ad ludendum adduxerit. Imo caveant clerici divino ministerio addicti, ne aut in eiusmodi vitiorum officinis aut in hisce actibus, a clericali dignitate abhorrentibus, unquam versentur [6].

9. Sub poena statuta vel statuenda in quacumque dioecesi, clerici neque per se neque per alios arma laicis prohibita deferre audeant, ne occasione quidem itineris. A quo enim trepidabunt, quos Dominus tamquam pupillam oculi sui [se] servaturum pollicetur? Si quis vero clericus, etiam aetate minor,

---

[1] Trid., sess. XXV, de reform., cap. 12; cap. *Pervenit* 5; cap. *Nuntios* 6, de decimis (III, 30); s. congr. conc., 13 nov. 1627; conc. Mediol. IV, part. II, tit. 15, de paroch.; cap. *Licet* 14, § *Is etiam*, de elect. in VI (I, 6); conc. Mediol. II, tit. 3, decr. 15, et conc. Mediol. VI, part. III, tit. 6, de paroch.

[2] Can. *Qui Christi* 1; can. *Augustino* 2 et can. *Haec huius* 38, XII, quaest. 2.

[3] Conc. Later. IV, can. 32; cap. *Extirpandae* 30, § *Qui vero*, de praebend. (III, 5); s. congr. episc. in Tarent., 28 febr. 1614.

[4] Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 1; s. congr. conc., 1 sept. 1629; item in Civ. Castell., 26 aug. 1628, et Hydrun., 13 febr. 1639, Roman., 17 iulii 1649, Clusin., 20 iulii 1670, Lucan., 10 maii 1681.

[5] Hieron. *Epist. ad Ocean. de vita cleric.* (epist. 69; opp. s. Hieron., ed. Migne I, 662, n. 8); toto tit. de vita et honest. cleric.; conc. Neap., cap. 22.

[1] S. Bernard. epist. 15 (al. 152; opp., ed. Migne I, 311 B); s. Petr. Dam., lib. 1, epist. 5 (?, fortasse lib. 4, epist. 15; opp. s. Petr. Dam., ed. Migne I, 329 D).

[2] Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 11; Malach. II, 7; can. *Ignorantia* 1 et per totam, dist. 38; Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 13 et 14; s. Greg. *Pastor.*, part. I, cap. 1.

[3] Trid., sess. XXII, de reform., cap. 1; conc. Neap., cap. 22.

[4] Trid., sess. XIV, de reform., cap. 6; Clement. *Quoniam* 2, de vit. et honest. cleric. (III, 1); ex lit. encycl. de mand. s. n. d. Innoc. XII, 14 iunii 1698; Xyst. V constit. 92 *Cum sacrosancta;* Trid., ubi supra et sess. XXIII, de reform., cap. 6.

[5] Can. *Clericum* 6, dist. 46; cap. *Cum decorem* 12, de vit. et honest. cleric. (III, 1); conc. Neap., cap. 22.

[6] Cap. I ne clerici vel monachi (III, 50); cap. *Clerici officia* 15, de vit. et honest. cleric. (IV, 1).

arma quaecumque domi retinuerit, poena amissionis eorum aliisque ad arbitrium puniatur[1].

10. Memores sacrorum canonum, cohabitationem ecclesiasticorum cum mulieribus interdicentium, nemo ex clericis audeat ancillas domi retinere, ex quibus ulla possit adversa suspicio suboriri; de huius autem suspicionis periculo, ne quis sibi temere blandiatur, episcopus diligenti examine inquirat prudentique consilio iudicet. Neque docere audeant puellas aut mulieres legere, scribere, canere et alia huiusmodi, nisi venia ab ordinario impetrata, sub poena carceris formalis[2].

11. Quoniam „nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus“, abstineant clerici tum a mercimoniis aliisque illicitis negotiationibus, tum ab alienis praediis, etiam per interpositam personam, conducendis; neque aliis se negotiorum gestores sive factores praebeant. Contrafacientes vero sacrorum canonum poenas aliasque ordinarii arbitrio infligendas incurrant[3].

12. Sine ordinarii facultate tutelas curasque aliorum non suscipiant, sub poenis ad arbitrium ordinarii; neque in tribunalibus laicis advocatum aut procuratorem agant, sub iisdem poenis; quibus etiam praeter eas, quae in iure constitutae sunt, plectantur hi, qui, sine speciali indulto, medicinae aut chirurgiae artem, etiam citra carnis incisionem, profiteri praesumserint[4].

13. Cum clericorum conversatio in coelis esse debeat, a prava improborum hominum consuetudine abstineant, et loca, quo laici ad negotiationes aut confabulationes convenire solent, sedulo vitent[5].

14. Pro suae etiam professionis dignitate a nugis et scurrilibus, a detractionibus, assentationibus atque omni laicali licentia sese contineant, recolentes, quanta in se gravitate iudicii eiusmodi peccata sint punienda, cum etiam „id plerumque, quod in laicis culpa non est, crimen in sacro sit ordine constitutis“.

TITULUS X.

De seminario.

„Si cathedralium et aliarum maiorum ecclesiarum praelati in seminarii erectione eiusque conservatione negligentes fuerint, ac suam portionem solvere detrectaverint, episcopum archiepiscopus, archiepiscopum et superiores synodus provincialis acriter corripere, eosque ad omnia supradicta cogere debeat, et ut quamprimum hoc sanctum et pium opus, ubicumque fieri poterit, promoveatur, studiose curabit, etc. Si vero in aliqua provincia ecclesiae tanta paupertate laborent, ut collegium in aliquibus erigi non possit, synodus provincialis curabit pro regionis more, quae necessaria videbuntur, etc.“[6]

Caput unicum.

De seminarii erectione et disciplina.

1. Ut vinea Dei Sabaoth, ecclesia, quam acquisivit sanguine suo, et fructuum ubertate redundaret, et operarios multos haberet in messem multam: A seminariorum institutionem Tridentina synodus ecclesiarum pastoribus summopere commendavit et iniunxit; ut adolescentes plantati in domo Domini ac in atriis domus Dei nostri florentes, cum portaverint iugum evangelicae disciplinae ab adolescentia sua, aliquando ecclesiasticis ministeriis, episcopo demandante, pascant gregem populi sui. Reputans igitur haec provincialis sancta synodus, quanta hinc ecclesiarum praesidia sint proditura, et Tridentini mandatis obtemperans, praecipit, ut episcopi, qui seminarium nondum habent, ad mentem eiusdem Tridentini illi erigendo instituendoque operam omnem quamprimum adhibeant, et suscepti operis rationem intra annum metropolitano reddant[1].

2. Cum autem ad hanc sanctam synodum delatus fuerit status omnium huius provinciae seminariorum; in Neapolitano quidem et Aversano nihil habuit eadem sancta synodus optandum, nisi B ut, Domino adiuvante, ecclesiastica in iis disciplina et adolescentium progressus magis in dies promoveatur.

3. Quo vero ad seminarium Nolanum, eadem sancta synodus, habita matura discussione super statu spirituali et temporali illius, providet atque decernit, ut in posterum reditus et proventus ad illud spectantes et quomodolibet pertinentes, ullo modo applicentur aut expendantur nisi tantum in utilitatem et necessitatem eiusdem seminarii et puerorum ibidem degentium, sublatis omnino oneribus, quibus hucusque gravabatur, etiam ad favorem ecclesiae cathedralis; et praecipit, ut augeatur numerus alumnorum pro ratione redituum, qui in grammatica et superioribus scientiis instruantur, non autem in cantu figurato, sed tantum in Gregoriano; et de executione certior fiat metropolitanus intra annum.

4. In dioecesi Acerrana quamprimum reducatur C fabrica seminarii pro commoda habitatione puerorum et ministrorum, ut possint simul cohabitare ibidemque educari. Quamobrem statuit provincialis sancta synodus, ut in posterum reditus et proventus loci praedicti per deputatos aliosque, ad quos pertinet ad formam Tridentini, consulto episcopo, applicentur in usum dictae fabricae perficiendae.

5. In civitate aut dioeeesi Isclana pro seminario ibi erigendo curet loci episcopus omni conatu et diligentia, ut erectio praedicta per opportuna remedia a sacro Tridentino concilio praescripta perficiatur, et interim, eadem erectione pendente, curet educari in aliquo seminario intra provinciam tot pueros, quot vires patiuntur, etiam ad formam Tridentini.

6. Ut mens eiusdem concilii suum sortiatur D effectum, decernit sancta synodus, ut omnia beneficia ecclesiastica et omnia alia bona assignata seminario ecclesiae Puteolanae, in eius erectione anno 1625, denuo vindicentur in beneficium eiusdem seminarii in pristinum statum, et habitationes dicto seminario assignatae denuo restituantur.

7. Universim autem praecipit sancta synodus, ut reditus cuiuscumque seminarii non in alios usus, etsi pios, praeterquam eiusdem seminarii ullo pacto expendantur; si autem alias expensi fuerint contra formam praesentis decreti, a deputatis ad formam Tridentini non recipiantur tamquam expensi.

8. De regimine atque administratione seminarii servent diligenter et observari faciant episcopi, quaecumque ab eadem sancta Tridentina synodo

---

[1] S. Ioan. Chrys., *Hom. 15 ad pop. Antioch.*; cap. *Clerici* 2, de vit. et honest. cleric. (III, 1); conc. Neap., cap. 22.

[2] Cap. 1 de cohabit. cleric. et mul. (III, 2); conc. Nicaen. relat. in can. *Interdixit* 16, dist. 32.

[3] II Tim. II, 4; conc. Later. III, can. 12; can. *Pervenit* 1, cum seqq. XXI, quaest. 3.

[4] Can. *Duo sunt* 7, XII, quaest. 1; cap. *Sed nec procurationes* 4 et cap. *Sacerdotibus* 2, ne clerici vel monachi (III, 50); conc. Neap., loc. cit., cap. 22.

[5] Can. *Non oportet* 37 et can. *Nullus presbyt* 35, de consecr., dist. 5; conc. Carthag. IV, cap. 7; s. Greg., lib. VII, epist. 14 (al. lib. X, epist. 4; opp. s. Greg., ed. Migne III, 1069 A).

[6] Trid., sess. XXXIII, cap. 18.

[1] Act. XX, 28; Trid., sess. XXIII, de reform., cap. 18; conc. Neap., cap. 19.

praescribuntur, ac certas ipsa regulas proponant A ad literarum et christianae pietatis incrementum; maximam autem sollicitudinem conferant ad idoneos ministros et praeceptores deligendos [1].

9. In alumnis et convictoribus admittendis, praeter ea, quae in Tridentino praecepta sunt, indoles quoque admittendorum instituto examine exploretur, ne in crassioribus et nullius spei ingeniis erudiendis opera et impensa depereat [2].

10. Alumni cum eorum parentibus, antequam in seminario recipiantur, non solum de ecclesiastico habitu numquam dimittendo idoneam cautionem praestabunt, verum etiam de parochialibus ecclesiis non recusandis aliisque ecclesiasticis muneribus ab episcopo sibi demandandis; alias expensas alimentorum reficere teneantur iuxta synodalem taxam cuiusque dioecesis [3].

11. Meminerint seminaristae, sese ad aliorum institutionem erudiri atque educari; propterea dili- B genter addiscant ea, quae alios deinde idoneo tempore docere possint; atque ad ea studia, quae Tridentinum postulat et episcopi iudicium praescripserit, alacres incumbant, ne, si scientiam ipsi repulerint, repellat eos Dominus, ne sacerdotio fungantur sibi [4].

12. Episcopus vero, ut seminarii disciplinam rite constituat, unoquoque saltem bimestri seminarium visitet, atque, ut diligentiam vehementius exacuat, adolescentium progressiones saepe exploret, et spe praemiorum aut metu animadversionis correptos, ferventiores et desides foveat et incendat; pro cuiusque autem merito atque in ecclesiastica disciplina progressu, beneficiorum iisdem subsidia largiatur; „ne, quos suae pietatis humor ad tempus servat, aestus postmodum veniens nimiae paupertatis adurat“ [5].

13. Ne ulla macula animi candor et morum C innocentia, quibus christiano populo debent maxime praelucere, violetur, nulla seminaristis communicatio cum exteris permittatur, neque ulli domum suam sine rectoris permissu adire liceat; ea autem facultate obtenta, eorum extra seminarium conversatio ex parochi praesertim significatione et testimonio, secundum formulam sancti Caroli, diligenter observetur. Bacchanalibus vero diebus eiusmodi facultas nemini tribuatur, ne, commixti inter gentes, discant opera eorum, et fiat ipsis in scandalum [6].

TITULUS XI.

De sanctimonialibus et regularibus.

„Si quid executioni mandatum non sit circa decreta monialium et regularium, episcoporum negligentiam concilia provincialia suppleant et coerceant; regularium vero capitula provincialia et generalia, et in defectum capitulorum generalium D concilia provincialia per deputationem aliquorum eiusdem ordinis provideant.“ [7]

[1] Trid., loc. cit.; Paleott. *De Bonon. eccles. admin.*, part. V, de semin., cap. 1, de condit. quae requiruntur in iis, qui ad semin. admitt., pag. 348.

[2] Trid., loc. cit.; s. Carol. in institut. sem., part. I, cap. 3 (?, fortasse c. 8 vel 9; acta eccl. Mediol., pag. 865-6); Paleott., loc. cit.

[3] Trid., loc. cit.; s. Carol. in institut. sem. act., part. V, cap. 10, pag. 867.

[4] Trid., loc. cit.; s. Carol. in institut. sem. act., part. V, cap. 2 et 3, et part. II, pag. 861, 867 seqq.; Os. IV, 6.

[5] S. Carol., loc. cit., part. I, cap. 8 (in princip.); conc. Burdigal., anno 1583, tit. de instit. et regim. sem., cap. 9, § 36 *In examinationibus*; s. Petr. Dam. epist. 13 (al. lib. IV, epist. 13; opp., ed. Migne I, 325 A).

[6] Conc. Aurel. II, can. 9; Paleott. *De Bonon. eccles. admin.*, part. V, cap. 6, pag. 350; s. Carol. in instit. sem. act., part. V, cap. 7, pag. 864; Ps. CV, 36.

[7] Trid., sess. XXV, cap. 22.

Caput I.

De sanctimonialibus.

1. Virgines Deo dicatae, „flos ecclesiastici germinis et pretiosa Christi monilia“, merito castitatis et eximiae professione virtutis, ut sequantur agnum, quocumque ierit, solum cogitent oportet, quae Domini sunt, quomodo placeant Deo; ita enim in odorem suavitatis eius currentes, et sexum ac seculum ausu validiore vincentes, spectabilem victoriam ab antiqui hostis feritate reportabunt, et, innixae super dilectum suum, ascendent de deserto, divinorum charismatum et sanctitatis deliciis affluentes [1].

2. Meminerint igitur, sese veterem hominem cum actibus suis spoliasse, et novum, qui secundum Deum creatus est, induisse; propterea vestis talis sit sacrae virginis, quae testis sit intimae casti- B tatis. Capitis igitur et corporis cultu talem sese componat, qualem religiosae simplicitatis ornatam monilibus Dominus concupiscat; „omnis“ enim „gloria eius filiae regis ab intus“ [2].

3. Puellae etiam, quae monasterium educationis causa ingrediuntur, facultate tamen a sacra congregatione et ordinario in scriptis concessa, studeant ut cum sanctis sanctae sint, et cum religiosis religiose conversentur. A monialibus, etiam novitiis, in loco peculiari et separato seorsum habitent iuxta decretum sacrae congregationis [3].

4. Quoniam „intentioni animae, cui sacratae Deo virgines vacare debent, si exterior evagatio clauditur, interior accessus aperitur“: praecipit proinde sancta synodus, ut sine ordinarii facultate nemo ad monasteria monialium, licet exemta, accedere audeat ad colloquendum cum aliqua vel aliquibus earum, etiamsi novitia aut conversa aut C quae educationis sive alterius rei causa ibidem commoretur (coniunctis in primo vel secundo consanguinitatis gradu dumtaxat exceptis) sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda, declarans, quod, qui facultatem obtinuerit colloquendi cum aliqua praedictarum, non possit data opera et ex professo cum aliis colloqui [4].

5. Ut immanis eorum temeritas coerceatur, qui Christi virgines pestifero afflatu inficere non verentur, excommunicationis sententiam ipso facto incurrant, qui cum aliqua ex praedictis aut coram ipsis ausi fuerint de rebus obscaenis per verba aut actus impudicos praesentes agere, absentes vero per literas aut internuncios; necnon viri et mulieres, sive intra sive extra monasterii claustra degentes, qui dictas literas aut mandata detulerint; quorum absolutio ita ordinariis reservata sit, ut, si cui facultas concessa fuerit absolvendi ab omni- D bus casibus ordinario reservatis, a collocutione cum monialibus sive aliis, ut supra, in monasterio degentibus de rebus obscaenis aliisque, ut dictum est, actibus impudicis numquam concessa intelligatur, nisi facta fuerit expressa mentio de ea [5].

[1] S. Ignat. episc. 13; I Cor. VII, 34; s. Petr. Dam., *Serm. 30, de dedicat. eccl.* (al. serm. 59; opp. s. Petr. Dam., ed. Migne I, 902 A).

[2] Clement. *Attendentes* 2, de statu monach. (III, 10); s. congr. episc. in Neap., 13 aprilis 1582, et Mediol., 26 nov. 1619; conc. Neap., cap. 53, pag. 96; conc. Mediol. I, part. III, tit. 9, de clausura.

[3] S. congr. episc., 28 martii 1588 et 27 martii 1603, et in Neap., 11 dec. 1648, 1 febr. 1647 et 1 iulii 1690.

[4] Conc. Neap., cap. 54; cap. *Monasteria* 8, de vita et honest. cleric. (III, 1); s. congr. conc. in Mediol., 8 aug. 1621 et 15 ian. 1616, et in Ianuen., 15 martii 1616; conc. Hispal. II, anno 619 can. 2, relat. in can. *In decima* 24, XVIII, quaest. 2; s. congr. episc. in Camerin., 21 febr. 1617.

[5] S. Cypr. *Epist. ad Pompon., de virgin.* relat. in can. *Nec aliqua* 4, XXVII, quaest. 1.

6. Clausae monialium ecclesiae retineantur, laicis universis exclusis, dum sacrae conciones habentur, tempore praesertim Adventus et Quadragesimae, iuxta decretum sacrae congregationis [1].

7. Sive in suscipiendo religionis habitu sive in professione emittenda sive cuiusvis alterius festivitatis occasione non audeant sanctimoniales quomodolibet exemtae per se aut per alios ad suas ecclesias invitare seculares, sive mares sive feminas, sub poena interdicti ecclesiae iuxta literas sacrae congregationis; imo ecclesiae in eiusmodi festivitatibus ante signum salutationis angelicae claudantur [2].

8. Ex decreto sacrae congregationis non permittatur monialibus cantus figuratus, sed tantum Gregorianus. Etiam sacrae congregationis decreto inhaerens haec sancta synodus sub poena violatae clausurae et excommunicationis latae sententiae prohibet omnibus in monasterio degentibus, ne sub quovis praetextu introducant in monasterium pueros vel puellas, etiam septennio minores, sive per rotas sive per alias partes, etiamsi non extrahantur a rota, sed in ipsa maneant ex parte clausurae [3].

9. Ex fenestellis distribuendae eucharistiae addictis nihil quicquam, etiam ad usum ecclesiae, extrahatur, ac proinde praeter sacrae communionis tempus semper earum ostiola clausa sint; earum autem altitudo semipalmarem, latitudo palmarem magnitudinem non excedat [4].

10. Confessarius, qui secundum apostolicas constitutiones, sive regularis sive secularis fuerit, toties, quoties casus contigerit, ab ordinario ante approbatus et deputatus esse debet ad sanctimonialium confessiones audiendas pro quolibet monasterio aut conservatorio, non censeatur approbatus ad eas excipiendas in aliis locis eiusdem monasterii praeterquam in confessionalibus in exteriori ecclesia constitutis [5].

11. Cum, cogente infirmitatis necessitate, ad earum confessiones audiendas vel alia sacramenta ministranda facultas confessario concessa fuerit in clausuram ingrediendi, tunc duabus monasterii senioribus associantibus via breviori ad cellam infirmae se conferat, neque per alias monasterii partes quocumque praetextu sive in ingressu sive in exitu divagetur; confessionem vero ita excipiat, ut apertis ianuis comitatrices videre quidem, non autem audire possint. Confessarius vero, qui in qualibet huius decreti parte deliquerit, poenis in sua dioecesi constitutis aut ordinarii sui iudicio constituendis coerceatur [6].

12. Cum religiosae debeant per intentionem animae soli Deo placere, a quo accipiant coronam, quam praeparavit in aeternum: propterea a divinae legis meditatione non cessabunt die ac nocte, et in divinarum contemplatione rerum sicut aquilae volabunt et non deficient; et iuxta literas sacrae congregationis mandato felicis recordationis Innocentii XI editas, huic synodo subiiciendas, spiritualia exercitia quotannis per decem dies peragant; sicut etiam novitiae tum in habitu suscipiendo tum in religione profitenda, ut tamquam prudentes virgines ornent lampades suas, paratae occurrere coelesti sponso, quando revertatur a nuptiis [1].

Caput II.

De regularibus.

1. Quemadmodum religiosorum ordinum splendore et frequentia provincia nostra velut laetata filiorum mater exultat: ita haec sancta synodus nihil expetit vehementius quam, ut hi, qui ex mundana conversatione ad regnum filiorum Dei translati sunt, in omni opere bono et virtute crescentes, ad animarum salutem magis magisque promovendam, operam ac diligentiam suam alacri animo exhibeant; quod ut feliciter in Domino exequantur has synodales constitutiones, quoad ipsos spectant et praesertim, quae de verbi Dei praedicatione ac sacramento poenitentiae apostolicis et canonicis sanctionibus decreta sunt, diligenter observent [2].

2. Qui in parvis conventibus degunt, in quibus ob exiguum numerum religiosorum perfecta claustralium institutionum observantia vigere non potest, ex decreto sacrae congregationis iussu Innocentii X edito visitationi, correctioni et omnimodae iurisdictioni ordinarii loci, tamquam super hoc a sede apostolica delegati, subiecti sunt; meminerint autem pro eiusdem decreti observatione, sex saltem religiosos probatae vitae ibi reipsa et permanenter esse alendos, ex quibus quatuor saltem sint sacerdotes maturae aetatis [3].

3. Si regulares extra monasterii claustra degentes deliquerint, ex sacrae concilii Tridentino decreto, quocumque sui ordinis privilegio non suffragante, ab ordinariis locorum secundum canonicas sanctiones puniantur. In claustris vero degentes, si extra ita notorie delinquant, ut populo scandalo sint, a suis superioribus intra certum tempus ab ordinario designandum pro modo et gravitate delicti coerceantur, ac de poenae qualitate eundem ordinarium certiorem faciant; sin minus, delinquentes pro delicti qualitate ab ordinario puniantur [4].

4. Ex decreto sacrae congregationis concilii iussu Clementis VII edito superiores regulariam dimissorias. concedendas subditis suis ad ordines promovendis, dirigant episcopo illius dioecesis, ubi extat monasterium, in cuius familia is regularis, qui ordinandus est, fuerit collocatus; eorumque conscientiam in huius decreti exequutione sancta synodus graviter onerat [5].

[1] Clem. X const. 7 *Superna*, § *Decernimus et declaramus*, 21 iunii 1670.

[2] Ex lit. s. congr. episc. de mand. Innoc. XI, 20 sept. 1683; s. congr. episc., 23 martii 1646.

[3] Conc. Mediol. I, part. III, tit. 9, de clausura; § *Nemini omnino* (in fine); s. congr. episc., 30 iunii 1627, in Neap., et 8 nov. 1604 et 20 aprilis 1609, et in Mutin., 25 aprilis 1608, et in Parmens., 25 aprilis 1653; decr. conc. s. visit. apost. de Urbe, 29 ian. 1665; s. congr. episc., 2 iunii 1589, § 24; s. congr. episc. in Cremon., 12 febr. 1585, et in Neap., 22 martii 1580; edict. card. vicarii pro Urbe de mand. Innoc. XI pro monial., 19 nov. 1676, § *Che nella clausura;* confirmatum a ss. d. n. Innoc. XII etiam pro Urbe, 10 martii 1692.

[4] S. congr. episc. in Bonon., 15 dec. 1617; Alexand. VII in const. *Sacrosancti apostolatus*, 10 febr. 1657, pro Urbe, § 7; s. congr. episc. in Neap., 12 iulii 1592.

[5] Greg. XV in const. 18 *Inscrutabili*, 5 febr. 1622; Clem. X const. 7 *Superna*, 21 iunii 1670; s. congr. conc. in Ianuens., 9 iunii 1657.

[6] S. congr. episc., 13 sept. 1583; s. congr. in lit. encycl. 21 martii 1682.

[1] Ex lit. encycl. s. congr. episc. de mand. Innoc. XI, 9 oct. 1682.

[2] Gregor. XV const. 18 *Inscrutabili*, die 5 febr. 1622; s. congr. cardin. de mand. Innoc. X in Mexicana, die 14 maii 1648 et altero brevi die 27 maii 1653. Clement. X, const. 7 *Superna*, die 21 iunii 1670. Urban. VIII in brevi die 3 aug. 1629. Pii V, const. 128 *Rom. Pontificis*, die 6 aug. 1571.

[3] Decret. s. congr. iussu Urban. VIII, die 21 iulii 1625. Innoc. X, const. 32 (al. 55), *Ut in parvis*, die 10 febr. 1654; et ex declar. s. congr. sub Alex. VII, die 27 iulii 1655.

[4] Innoc. IV in cap. *Volentes* 1 *De privilegiis in sexto* (V, 7). Trid., sess. VI, de reform., cap. 3, et sess. XV, de regul., c. 14. Clem. VIII const. 36 *Suscepti numeris*, die 25 febr. 1596. S. congr. conc. 24 maii 1568. Cap. *Quanto* 7, *De offic. iud. ordin.* (I, 31).

[5] S. congr. conc. de mand. Clem. VIII, 15 martii 1596. Declaratio Greg. XIII et Xyst. V, s. congr. conc. 28 febr. 1594, Greg. XV const. 5 *In tanta rerum* [verius: Greg. XIII, const. 9 *In tanta rerum*, die 1 martii 1578].

5. Nullus regularis cuiuscumque ordinis, societatis et instituti, ad monasteria monialium, quamvis exemta aut ipsis etiam regularibus subiecta, sine legitima facultate accedere audeat ad colloquendum cum monialibus aut aliis intra monasterii septa degentibus, etiam quodcumque modicum temporis spatium, sub poena excommunicationis, privationis vocis activae et passivae aliisque statutis, quae iuxta decreta sacrae congregationis in fine apponenda, ab ordinario tamquam sedis apostolicae delegato infligi possunt [1].

6. Superiores regulares, ad quos regimen monasteriorum sanctimonialium quovis modo pertinet, ex constitutione Alexandri VII, in fine apponenda, non possunt ingredi septa eorundem monasteriorum nisi ex causa visitationis localis; ita tamen semel tantum in anno, ita ut eodem anno, visitatione peracta ab uno superiore, alteri non liceat idem monasterium visitationis causa ingredi. Si vero clausura vel alia causa necessaria eodem anno iterum vel saepius ingressum postulaverit, tunc non fiat, nisi episcopo praesente vel alia persona ecclesiastica seculari boni exempli et maturae aetatis ab episcopo deputanda [2].

7. Eiusdem constitutionis praescriptum in peragendae visitationis ratione observent iidem superiores, praesertim ut visitatio personalis fiat ad crates ac omnino extra clausuram; et generali quidem in ciusmodi visitatione duos habere secum socios permittitur; alius a generali unum tantum socium, aliis omnibus exclusis, secum habere potest [3].

8. Ingredi septa monasterii nisi ex causa ministrandi sacramenta poenitentiae, eucharistiae et extremae unctionis monialibus vel aliis ibidem aegrotantibus vel assistendi agonizantibus interdictum est eadem constitutione; quam si quis regularis in quavis parte transgressus fuerit, ipso facto poenam excommunicationis, privationis vocis activae et passivae et omnium officiorum, quae obtinet, et perpetuae inhabilitatis ad ea et alia obtinenda sine alia praevia declaratione incurrit; et nihilominus nullis privilegiis et exemtionibus tueri se potest, quominus ab episcopo loci tamquam ad hoc sedis apostolicae delegato, quoties et quando opus fuerit, corrigi et puniri possit [4].

9. Cum ordinarius visitat monasterium sanctimonialium, cuius cura aut regimen regularibus quomodocumque incumbit, non tenetur secum admittere superiorem regularem eiusdem monasterii. Si vero superior contraire nitatur vel visitationem quoquomodo impedire, poterit ab episcopo etiam censuris coerceri, ut ex decreto in calce apponendo [5].

10. Si quis Regularis se ingerere praesumserit sacramentorum administrationibus aliisque ecclesiasticis functionibus ad parochiale officium de iure pertinentibus, poenis et censuris ab episcopo, attenta facultate ei tradita per canones et sacrae congregationis decreta, coerceatur [6].

11. Sine ordinarii facultate nullus regularis exorcizandi munus exerceat sub poena suspensionis ab audiendis confessionibus, ipso facto incurrenda, aliisque gravissimis ad arbitrium ordinarii infligendis [1].

12. Ex Tridentini et apostolicarum constitutionum sanctionibus, nova regularium cuiuscumque ordinis et sexus monasteria, conventus aut domus non extruantur in hac provincia, nisi obtenta ab episcopo facultate, et verificatis omnibus, quae in iisdem sanctionibus praescribuntur [2].

13. Nullus laicus, qui septennium excesserit, neque praetextu devotionis aut voti, religiosum habitum cuiuscumque ordinis assumat aut gestet [3].

14. Si quis regularem aut monachalem habitum aut alias quascumque sacras vestes aut ad earum similitudinem efformatas ad spectacula, irrisiones, theatra aut larvas, atque alia huiusmodi profana adhibere ausus fuerit: praeter alias poenas a iure statutas sit ipso facto excommunicatus.

15. Regulares, etiam sedis apostolicae facultate praemuniti, non admittant ad habitum religionis mulieres degentes in privatis domibus, nisi habuerint qualitates in pluribus decretis sacrae congregationis praescriptas; nimirum ut sint probatae vitae, in aetate saltem quadraginta annorum constitutae, quae de proprio habeant, unde honeste vivere possint, cum aliis viris quam cum consanguineis vel affinibus in primo tantum gradu sibi coniunctis non habitent, praevia tamen episcopi facultate, postquam de praedictis omnibus per diligens examen constiterit [5].

TITULUS XII.

De iudiciis ecclesiasticis.

Text. Trid., sess. XXV, cap. 10.

„Statuit sancta synodus in singulis conciliis provincialibus aut dioecesanis aliquot personas, quae qualitates habeant iuxta constitutionem Bonifacii VIII, quae incipit *Statutum* et alioquin ad id aptas designari, ut praeter ordinarios locorum iis etiam posthac causae ecclesiasticae et spirituales et ad forum ecclesiasticum pertinentes in partibus delegandae committantur.

Caput I.

De immunitate ecclesiastica.

1. Zelus domus Dei et populi sancti sui, quem sub umbra alarum suarum protegit Dominus, episcopalem sollicitudinem in ecclesiarum et ecclesiasticorum immunitate tuenda, Dei ordinatione et canonicis sanctionibus constituta, indormire non patitur. Gravissimae igitur summorum pontificum sanctiones, studeant ordinarii, ut ad amussim impleantur, ubi sacrorum locorum immunitas excommunicationis sententia proposita contra violatores asseritur [6].

2. Quod ad personarum ecclesiasticarum immunitatem pertinet, cum huic rei consultum sit

---

[1] Alex. VII, const. pro Urbe *Sacrosanct. Apost.* 1657. § 6. Ex decr. s. congr. episc. de mand. Sixt. V, 5 maii 1590 et in Neap. 20 martii 1621. Iuxta moderat. Urbani VIII per eand. s. congr. 20 nov. 1623. S. congr. conc. de mand. Clem. IX, 7 iunii 1666 et alia eiusd. decreti declarat. per eand. s. congr. 21 maii 1678, conc. Neap. cap. 54.

[2] Alex. VII, const. 156 (al. 153) *Felici sacrarum,* die 20 oct. 1664. Ead. const. § *Quodsi ob clausuram.*

[3] Ex const. Alex. VII cit.; s. congr. conc. 25 iulii 1666.

[4] Ex const. Alex. VII cit.; Greg. XIII, const. *Dubiis,* a 1 75 [vel potius: 23 dec. 1581].

[5] S. congr. conc. in Vercell. 22 aprilis 1617 et in Neap. 25 febr. 1695.

[6] Greg. XV const. 18, *Inscrutabili,* die 5 febr. 1622.

[1] Conc. Mediol. IV, part. 2, t. 1, quae ad sacram. S. congr. conc. 1 iulii 1606; s. congr. episc. in Florent. 22 febr. 1625.

[2] Trid., sess. XXV, cap. 3, de regular; can. *Quidam,* 10, XVIII, q. 2; cap. *Cum olim.* 14, de privileg. (V, 33); cap. fin. de religiosis domibus (III, 36); Clem. VIII, const. 99, *Quoniam,* die 23 julii 1603; Greg. XV, const. 31, *Cum alias,* die 17 aug. 1622; Urban. VIII, const. 26 *Romanus,* die 28 aug. 1624; Innoc. X, const. 27 (al. 50) *Instaurandae,* die 15 oct. 1652.

[3] Ex lit. s. congr. de mand. Urban. VIII ad Card. Boncompagnum archiepisc. Neap. 10 ian. 1627.

[5] S. congr. episc. 20 dec. 1616; conc. Later. sub Leone X, sess. XXI in fine; Leo X, const. die 1 martii 1518; s. congr. episc. in Hydrun. 4 aug. 1625.

[6] Ps. XVI, 8, cap. *Inter alia,* 6, de imm. eccl. (III, 49); can. *Miror.* 8; can. *Reum.* 9, XVII, q. 4; Trid., sess. XXV, de reform., cap. 20; Greg. XIV, const. 7, *Cum alias,* die 24 maii 1591.

per bullam quotannis in die coenae Domini legi solitam, qua excommunicationis sententia soli Romano pontifici reservatae feriuntur ii omnes, qui, publica auctoritate et praetextu officii, directe vel indirecte personas ecclesiasticas ad forum seculare trahere praesumserint: sancta haec synodus etiam sub poena excommunicationis latae sententiae ordinario reservatae prohibet, ne ullus unquam personas ecclesiasticas ad forum seculare directe vel indirecte, etiam consentiente reo, contra sacrorum canonum praescriptum provocare seu trahere praesumat, seu contra ecclesiasticam immunitatem aliquid attentare[1].

3. Saluberrima constitutio Martini V *Ad reprimendas,* ubi plura contra ecclesiasticos, qui alium ecclesiasticum ad forum laicale provocaverint, sub excommunicationis latae sententiae summo pontifici reservatae aliisque poenis sancita sunt, fideliter observetur, constitutionibus etiam synodalibus cuiusque dioecesis in suo robore permansuris[2].

Caput II.

De foro episcopali.

1. Ut audiret gemitus compeditorum, iustus Dominus, qui iustitiam dilexit, non solum a summo coelo egressus ad terrae ima descendit, sed episcopos etiam in ecclesia suo iudices constituit, qui non secundum visionem oculorum et auditum aurium arguerent, sed in iustitia et aequitate populos iudicarent, neque ab inope averterent oculos suos. Ut igitur episcopale forum, qua decet integritate, regatur, eiusque ministris non dominetur omnis iniustitia, cavendum cumprimis, ne dextera eorum plena muneribus fiat dextera iniquitatis. Mandat proptera sancta synodus, ut non solum taxa Innocentiana quoad mercedes ministrorum ad amussim observetur, verum etiam taxa provincialis de unanimi patrum consensu confecta, pro universa provincia perpetuo valitura tam pro causis civilibus et criminalibus quam pro aliis quibuscumque, quae ibi taxata sunt; cuius taxae inviolabilem observantiam summo studio in dioecesibus suis exigant episcopi. Utraque autem tam Innocentiana quam haec provincialis in aula publicae audientiae affixa retineatur necnon in cancellariis, ut omnibus pateat[3].

2. Atque ut earum observantia et ministrorum integritas certis argumentis appareat, praecipit sancta synodus, ut cancellarii sive actuarii aut actorum magistri aliique, ad quos pertinet, in calce cuiuslibet expeditionis sive scripturae adnotent fideliter, quid pro illis fuerit persolutum. Si quis autem ex ministris fori episcopalis praescriptum praedictarum taxarum ullo pacto violaverit, privatione officii aliisque arbitrariis poenis indispensabiliter puniatur[4].

3. Acta in causis pauperum gratis fiant, eaeque maxima, qua fieri potest, celeritate expediantur. Pauperum igitur advocatus eos gratis defendat, ac, si eorum causis expediendis aliquod inciderit impedimentum, sive ab artibus collitigantis sive aliunde proveniens, illud statim ad ordinarium deferat, ut opportuno remedio ab eo summoveatur[1].

4. Generales episcoporum vicarii, quorum primae sunt partes in episcopali administratione adiuvanda, studeant causas breviter, quoad fieri potest, debita tamen discussione adhibita, terminare, dilationes frustratorias amputando et litigantium cavillationibus occurrendo; a quibus abstineant omnino advocati et procuratores, munus suum, qua decet integritate, obeuntes[2].

5. Assidua carcerum visitatio non omittatur, atque eorum indigentiae, qui ibi intrusi sunt, explorentur, et cura praesertim spiritualis eorum salutis habeatur; quamobrem confessariorum copia iisdem praebeatur, et quotannis missiones in carceribus fiant. Inquiratur etiam custodum fidelitas, ne ab his aut a cursoribus curiae aliquid ultra taxam ipsis praescriptam exigatur[3].

6. Ut perpetuis monumentis, quaecumque ad ecclesias pertinent documenta, tuto fideliterque custodiantur, in episcopali palatio aut, ubi magis expedire censuerit episcopus, locus aliquis archivii titulo, ubi non fuerit, constituatur, eiusque custodia certo fidelique viro committatur, qui singula suis locis digesta et debito ordine destincta retineat[4].

7. In huiusmodi archivio reponantur omnes processus, tam civiles quam criminales, matrimoniales, beneficiales, spirituales et, cuiuscumque generis sint; catalogus indulgentiarum et reliquiarum, quae in universis dioecesis ecclesiis asservantur; inventarium omnium bonorum, mobilium et immobilium, ad ecclesias et ecclesiastica beneficia pertinentium; legata quoque pia eorumque documenta; necnon bullae abbatiarum, dignitatum, canonicatuum atque omnium quorumcumque beneficiorum ac demum iura omnia ad forum ecclesiasticum spectantia et potissimum, quae ad mensas cathedralium pertinent aut pertinere possunt.[5].

8. Omnium et singulorum processuum, scripturarum et iurium praedictorum, quae nunc reperiuntur in archiviis, ubi archivia sunt, fiat intra annum diligens atque absolutissimum inventarium, rite distinctum ordinatumque, ut, necessitate occurrente, cuiusque rei notitia in promtu habeatur; ac eiusmodi inventarium in dies continuetur cum pari descriptione processuum et aliarum scripturarum, quas in archivio reponi continget; ubi vero nondum fuerit archivium, conficiatur eiusmodi inventarium omnium scripturarum, quae in archivio construendo collocandae sunt, et modo praefato continuetur in posterum[6].

9. Inventarium huiusmodi in ipso archivio asservetur, eius vero exemplum penes episcopum retineatur, qui morti proximus vel ad longinqua profecturus illud suo sigillo obsignatum certo et probatae fidei viro tradat, sibi aut successori suo integro sigillo restituendum[7].

[1] Bull. Coenae domini, can. XV; Trid., sess. XXV cit.; ad text. in cap. *Quoniam,* 4, de immun. eccl. in sexto (III, 23); Leo X, in conc. Later. V, sess. IX, in bulla reform.; conc. Carthag. III, anno 297 relat. in can. *Placuit,* 11, XI, q. 1.

[2] Martin. V, const. 10, *Ad reprimendas,* die 1 febr. 1428.

[3] Psal. CI, 21, X, 8; Is. XI, 3; Eccles. IV, 3; Trid., sess. XXIV, de reform., cap. 20, et sess. XXV, de reform., cap. 10; s. congr. conc. in Neap. 21 iulii 1640.

[4] Card. Paleott. in conc. Bononiens., tit. 13, de causis in foro episcopali, § *De expensis litium* (De Bonon. eccl. admin. pag. 269).

[1] Conc. Neap., c. 21, pag. 106.

[2] Cap. *Finem litibus,* 5, et cap. fin. de dolo et contumacia (II, 14); cap. 2, de re iudic. (II, 27); cap. *Constitutis,* 12, de procurat. (I, 38).

[3] Conc. Mediol. I, p. 2, t. 34, de carceris custod., et III, t. 18, de iis, quae ad episc. forum pertineet, § *Episcopus non solum,* conc. Neap. cap. 57.

[4] Alex. VII, const. 36 (al. 34) *Pro commissa nobis,* die 3 apr. 1657, § 1; Urban. VIII, const. 68 (al. 63); *Pastoralis officii,* die 16 nov. 1625; Sixt. V, const. de archiviis Urbis; *Provida,* die 8 iunii 1587, conc. Neap. cap. 36.

[5] S. congr. conc. in civit. castel. 19 sept. 1625, in Viterb. 21 maii 1644; Urban. VIII, const. *Pastoralis,* cit. § 5.

[6] Conc. Aven. can. 58; conc. Bonon., loc. cit.; conc. Mediol. ubi supra.

[7] Conc. Neap., cap. 36; conc. Mediol. II, t. 3, cap. 14.

10. Custos archivii illud seris occlusum perpetuo retineat, neque claves ulli tradat; neque scripta cuiuscumque generis, nisi sua manu ac, se spectante, legenda exhibeat; exempla vero sive copias cuiuscumque scripturae nemini tradat, nisi obtenta facultate a vicario generali: ac multo minus scripturas seu processus originales in archivio repositos audeat alicui commodare sine praedicta facultate in scriptis concessa gratis, numquam concedenda nisi personis ecclesiasticis illius civitatis vel dioecesis, ex cuius archivio extrahuntur, sub poena carceris formalis aliisque ad arbitrium. Processus etiam causarum non expeditarum non commodentur nisi personis ecclesiasticis [1].

11. Archivii praefectus, qui cum praedicta facultate commodaverit ex archivio aliquem processum sive scripturam originalem, sicut etiam actuarii causarum, qui commodaverint processus pendentes, exigant documentum acceptae scripturae in consueto libello, et intra quindecim dies curent illas ad se reportari [2].

12. Nullus audeat processus, instrumenta et quascumque alias scripturas ad curiam et forum aut mensam episcopalem spectantes delere, comburere, supprimere seu alia quavis ratione occultare, sub poena excommunicationis latae sententiae, quam etiam ipso facto incurrent, qui nunc retinent aliquam seu aliquas ex praedictis scripturis originalibus seu processibus, quae etiam ad se fortasse non illegitima via seu modo pervenerunt, nisi illa restituerint intra duorum mensium spatium, quod sancta synodus pro huiusmodi restitutione facienda retinenti seu retinentibus statuit [3].

TITULUS XIII.

De rebus ecclesiae non alienandis.

Textus Trid., sess. XXV, cap. 11.

„Locationes rerum ecclesiasticarum, etiam auctoritate apostolica confirmatas, sancta synodus irritas decernit, quas a triginta annis citra ad longum tempus seu, ut in nonnullis partibus, ad viginti novem seu bis viginti novem annos vocant, factas, synodus provincialis vel deputandi ab ea, in damnum ecclesiae et contra canonicas sanctiones contractas fuisse iudicabunt."

Caput unicum.

De administratione bonorum ecclesiae.

1. Episcopus, quem praepositum possessionis suae constituit Dominus, haereditatem Domini et facultates ecclesiae, curae et fidei suae commissas intelligens, ita in earum administratione debet invigilare, ut in redenda ratione villicationis suae, cum super pauca fidelis inventus fuerit, supra multa constitui atque in gaudium domini sui intrare mereatur. [4]

2. Summorum igitur pontificum sanctionibus inhaerens, haec sancta synodus prohibet, ne rectores atque administratores beneficiorum piorumque locorum eorundem bona immobilia et mobilia pretiosa vendere, alienare vel quovis modo contra constitutiones apostolicas obligare audeant, sub poena et censuris per easdem constitutiones sancitis. Contractus vero contra forman Pauli II aliorumque pontificum constitutiones celebratos ipso iure nullos esse et irritos declarat [1].

3. Bona exigui valoris per sacros canones praescripti, quae ex iuris dispositione auctoritate ordinarii alienarie possunt, nullus alienare sine illius facultate praesumat, sub poena excommunicationis, praeter nullitatem contractus [2].

4. Ne bona ecclesiae repraesentata pecunia in praeiudicium successorum locentur, inhaerens concilii Tridentini decreto haec sancta synodus, omnes eiusmodi locationes, anticipatis solutionibus in successorum praeiudicium factas, ita invalidas declarat, ut tractu temporis convalidari nequeant; nisi tamen, notoria ecclesiae necessitate cogente, id ab episcopo permissum fuerit [3].

5. Absque apostolica auctoritate locationes bonorum ecclesiasticorum ultra triennium utile non fiant iuxta constitutionem Pauli II, nec validae censeantur locationes et alienationes eiusmodi factae cum clausula, reservato sedis apostolicae beneplacito, si ante impetratam confirmationem possessio rei ecclesiae tradita fuerit, imo rectores ipsi et possessores tamquam intrusi ad poenas in pontificiis sanctionibus constitutas teneantur [4].

6. Qui ecclesiastica bona aut fructus usurpare, vel, ne ab iis, ad quos spectant, percipiantur, impedire praesumserit, noverit, se poenam excommunicationis sanctae sedi reservatam incurrere, indictam in bulla *coenae Domini* et concilio Tridentino, quae particula dictae bullae quotannis feria V coenae Domini a parochis vulgari sermone publicetur [5].

7. Clerici ecclesiasticorum bonorum administratores assentientes alienationibus atque usurpationibus contra formam decreti Tridentini, praeter excommunicationis sententiam, poenam privationis beneficiorum et inhabilitatis ad alia obtinenda incurrant [6].

8. Domini, qui propria auctoritate sacella aut sepulchra alienare aut possessionem alteri tradere praesumserint, poenis statutis in sacris canonibus et synodalibus constitutionibus cuiuscumque dioecesis puniantur. Contractus vero huiusmodi nullos ipso facto esse sancta synodus decernit; sicubi autem id fieri contingat, rectores aut sacristae ecclesiastici earum ecclesiarum sub poena centum librarum cerae ad curiam episcopalem deferant [7].

9. Bona quae perpetuum onus annui census vel quodcumque aliud emolumentum piis locis solvendum habent annexum, permutari aut subrogari in alia stabilia non possint nisi cum specifica eiusdem oneris expressione; venditores vero, emtores, notarii aliique ad hanc rem consilium dantes vel quomodolibet cooperantes poenas in sua dioecesi constitutas subeant.

---

[1] S. Carol. actor. eccl. Mediol., p. 4, t. de archiviis constituendis (pag. 554); Urban. VIII, const. cit. § 6.

[2] Urban. VIII, const. cit.

[3] Conc. Agathen. anno 506, temp. Sommachi papae, 8, can. 26, relat. in can. *Si quis de clericis*, 40, XII, q. 2; conc. Aurelian. IV, anno 541, can. 18.

[4] Matth. XXV, 23.

[1] Cap. *Nulli* 5, cap. *Si quis* 6, de rebus eccl. alien. vel. non (III, 13); cap. *Is cui*, 42, de elect. in sexto (I, 6); Paul. II, in Extravag. *Ambitiosae*, de rebus eccl. non alien. (III, 4); Paul. IV, const. 2, *Iniunctum*, die 12 iulii 1555.

[2] Can. *Terrulas*, 53, XII, q. 2.

[3] Trid., sess. XIV, de reform., cap. 11; cap. 2, de precariis (III, 14).

[4] Paul. II, extravag. cit., Clem. I, eod. tit. (III, 4); Trid., sess. XXV, cap. 11; Clem. VIII, decret. ad archiep. Neap., die 17 dec. 1599.

[5] Bulla Coenae domini, can. 17; Trid., sess. XXII, de reform., cap. 11.

[6] Trid, sess. XXII, de reform., cap. 11.

[7] Iuxta text. in cap. *Non meis*, de simon. (V, 3). [Caput hoc non exstat, mendum igitur irrepsit; fortasse scribendum est cap. *Non satis*, eiusdem tituli, ubi *pro sepultura nullam cuiusquam pretii exactionem attentari* vetatur, vel cap. *Quaerelam*, 15, secundum quod, sicut *emi non potuit, ita nec redimi ecclesia.]* Cap. *Plerique*, 7, de pactis (I, 35); cap. *Abolendae*, 13, de sepult. (III, 28); cap. *Non satis*, 8; cap. *Cum in eccl.* 9, de simon. (V, 3).

10. Quaecumque pecuniarum summae, beneficiis aut piis locis ex quocumque titulo provenientes, cum onere reinvestiendi, non solvantur beneficiatis aut rectoribus aut cappellanis sub poena excommunicationis in subsidium contra eos, qui dictam pecuniam eo modo receperint; sed reponantur conservandae in publico banco, ut in metropolitana, vel in aliis locis iuxta praxim cuiuscumque dioecesis cum onere reinvestimenti faciendi; quod non fiat, nisi consulta curia episcopali, et necessariis cautionibus adhibitis.

11. Parocho vel rectore defuncto, vel eius morte imminente, nemo audeat supellectilem ecclesiae, bona, iura aut scripturas quomodocumque surripere, occultare, occuparre aut fraudulenter asportare, sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda. Si quis autem scripturas eiusmodi apud se retineat, intra mensem a die obitus parochi vel rectoris restituat, aliter eandem excommunicationis sententiam incurrat ipso facto [1].

12. Ut piae testatorum voluntates exequutioni demandari possint, sancta synodus sub poena excommunicationis praecipit omnibus notariis, ut infra duorum mensium spatium a morte testatoris vel post apertas tabulas respective, curiae episcopali denuncient omnia legata pia pro celebratione missarum aut ecclesiis locisque piis relicta; eiusmodi vero notariorum denunciationes in peculiari libro in curia episcopali describantur gratis [2].

TITULUS ULTIMUS.

De constitutionibus synodalibus.

1. Quia non auditores tantum, sed factores legis iustificabuntur apud Deum: omnes huius provinciae christifideles sanctae synodi constitutiones, tamquam praecepta matris suae, in tabulis cordis descripta retineant, et inclinent cor suum ad faciendum ea, quae ad suarum salutem animarum, Deo adiuvante, praescripta sunt. Pastores autem illas nullo pacto violari aut violatores inultos relinqui patiantur [3].

2. Et quoniam legum observantia in publica potissimum felicitate continetur, enixe hortatur sancta ynodus, ut in omni oratione et obsecratione fideles universae provinciae ac praesertim sacerdotes in sacrificiis suis illius misericordiam obsecrent, per quem reges regnant, et legum conditores iusta decernunt, ut sanctissimum dominum Innocentium divina providentia papam XII, cuius patricio sanguine et dignissimo praesulatu Neapolis gloriatur, ad totius ecclesiae tranquillitatem quam diutissime servet incolumem, et serenissimum Carolum II catholicum regem nostrum salvum faciat in brachio suo, eique prolem concedere dignetur, ut ad totius christianae rei utilitatem potens sit in terra semen eius, pro universae quoque provinciae incolumitate rogantes, quae ad pacem sunt Ierusalem, ut in hac praecipue fidelissima urbe perpetua sit felicitas et abundantia in turribus suis [4].

3. Noverint omnes, praeter poenas his constitutionibus praescriptas, etiam aliis, quae a sacris canonibus, conciliis et constitutionibus apostolicis decretae sunt, transgressores esse puniendos.

4. Statuit autem sancta synodus, ut poenae pecuniariae nullo praetextu aut quaesito colore ecclesiarum cathedralium commodum, sed in alios pios usus ita erogentur, ut episcopalem in iis distribuendis et applicandis debitam integritatem omnes intelligant [1].

5. Ipsarum constitutionum codicem, postquam fuerit typis impressus, praecipit sancta synodus, ut habeant apud se omnes et singuli parochialium et collegiatarum rectores caeterique curam animarum gerentes, canonici, hebdomadarii, cappellani perpetui, beneficiarii omnesque alii ecclesiastici, ad quos pertinet; et crebro illas perlegant, ut a vetitis se abstineant, et praecepta religiose exequantur; nec regulares, praesertim confessarii et concionatores et ipsorum regularium superiores deberent esse eodem codice destituti; sed par aequumque foret, etiam ab ipsis retineri et versari pro suis muneribus rite obeundis in materia earundem constitutionum ipsos respiciente.

6. Constitutiones cuiuslibet dioecesis huius provinciae, quatenus praesentibus adversentur, ad harum terminos sancta synodus reducit in partibus, quibus adversantur.

7. Has denique provinciales constitutiones sancta synodus humiliter subiicit iudicio et auctoritati sanctae Romanae ecclesiae, quam columnam et firmamentum veritatis atque aliarum ecclesiarum matrem et magistram agnoscit et veneratur. Post duos autem menses a die edicto metropolitani notificanda, mandat ipsas constitutiones ab omnibus et singulis observari, perinde ac si forent unicuique personaliter intimatae.

Nos Iacobus cardinalis Cantelmus, archiepiscopus Neapolitanus metropolita, de consilio et assensu reverendissimorum coepiscoporum nostrorum definientes subscribimus.

Ego F. Daniel, episcopus Nolanus, consentiens subscribo.

Ego Innicus, episcopus Aversanus, exemtus electus consentiens subscribo.

Ego Ioseph, episcopus Acerrarum, consentiens subscribo.

Ego Lucas, episcopus Isclanus, consentiens subscribo.

Ego F. Ioseph, episcopus Puteolanus, consentiens subscribo.

Antonius canonicus Sanfelicius sanctae synodi secretarius.

ROGITUS ACTORUM.

In Dei nomine, amen. Praesenti publico instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum, qualiter anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo nonagesimo nono, indictione septima, die vero septima mensis iunii, dominica Pentecostes, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Innocentii divina providentia papae XII anno eius octavo feliciter, etc. Neapoli, in ecclesia metropolitana, praesidente eminentissimo et reverendissimo domino d. Iacobo tituli sanctorum Marcellini et Preti sacrae reverendissimo ecclesiae presbytero cardinali Cantelmo, archiepiscopo Neapolitano metropolita, ac intervenientibus illustrissimis et reverendissimis dominis episcopis comprovincialibus, nempe Nolano, Aversano exemto, Acerrano, Isclano et Puteolano, una cum reverendissimo capitulo et canonicis eiusdem ecclesiae Neapolitanae ac procuratoribus capitulorum cathedralium totius provinciae universoque clero

[1] Conc. Agathen. a. 506, can. 26, relat. in can. *Si quis de cleric.*, 33, XII, q. 2.

[2] Conc. Avenion. a. 1326, can. 20; conc. Colon. a. 1300; can. 7; conc. Mediol. I, p. 2, t. 6, quae pertinent a sacr. poen. admin. § *Notarios*, et p. 3, t. 1, de pior. locor. admin. § *Poenam.*

[3] Rom. II, 13; iuxta Trid., sess. XXV, de reform., cap. 18; Prov. 3, 3; cap. 1, de constitut. (I, 2).

[4] Prov. VIII, 15; Psal. CXXI, 6.

[1] Trid., sess. XXV, de reform., cap. 3; s. congr. episc. 21 nov. 1600 et episcopo Urbinat. 11 sept. 1583, in Ianuen. 5 iunii 1532 et in firmana; 16 aprilis 1633; s. Carolus in conc. Mediol. VI, tit. et mul. et poenis.

convertantur ab ordinariis in propium sive in suarum A tam civitatis quam dioecesis, ibidem ad synodum provincialem celebrandam per edictum respective vocato ac legitime congregato, post processionem a capella palatii archiepiscopalis ad ecclesiam metropolitanam cum interventu illustrissimorum et reverendissimorum episcoporum interessentium et post missam pontificalem ac sermonem ab eodem eminentissimo domino cardinali archiepiscopo habitum, omnia et singula ante synodalium decretorum promulgationem in actis redacta, fideliter enarrata, gesta atque peracta fuere, nec non per dominum d. Antonium Sanfelicium, canonicum presbyterum praebendatum, eiusdem ecclesiae ac synodi secretarium, alta et intelligibili voce e suggesto lecta et publicata fuere, primum decreta synodi praeliminaria, utpote de synodi inchoatione ac reliquis prout in eisdem actis, emissaque fidei professio ab omnibus et singulis qui eam emittere tenebantur, indictaque fuit B sessio pro mane diei sequentis, quae fuit octava eiusdem mensis iunii, per eumdem dominum synodi secretarium promulgata. Die vero sequenti, octava eiusdem mensis iunii, ac secunda sessione synodali, missa per praefatum dominum d. Antonium Sanfelicium celebrata, aliisque sacris precibus ac caeremoniis persolutis, idem dominus secretarius suscepit lectionem decretorum usque ad titulum tertium *De sacramentis ecclesiae* exclusive; post vesperas continuata fuit lectio usque ad titulum sextum *De episcopis* exlusive. Die sequenti, nono eiusdem mensis, de mane post missam celebratam a domino d. Emmanuele Cicatelli, eiusdem metropolitanae ecclesiae canonico presbytero praebendato, idem dominus secretarius tertia sessione continuavit lectionem decretorum usque ad titulum decimum *De iudiciis ecclesiasticis* exclusive, et post vesperas eiusdem diei prosequutus fuit lectionem decretorum C usque ad finem, quae ab eminentissimo metropolita et praefatis illustrissimis comprovincialibus episcopis supscripta fuerunt, ac praedictis omnibus, prout pariter in aciis praescriptis exprimuntur, celebratis, gestis, publicatis atque peractis, per eumdem dominum secretarium publicatum fuit decretum de synodi dimissione, factaque cleri vocatione, ac obedientia exhibita eminentissimo domino, cum eiusdem benedictione, synodus dimissa fuit cum gratiarum actione per hymnum *Te Deum laudamus* caeterasque preces ac caeremonias praescriptas. Suber quibus omnibus ac eorum singulis, instante praefato domino domino Emanuele Cicatelli, sanctae synodi promotore, petitum fuit, ut nos tamquam synodi notarii, unum vel plura, publicum seu publica conficere atque tradere deberemus instrumentum seu instrumenta, prout opus fuerit, et rogati erimus. Actum ibidem anno, indictione, diebus D et pontificatu quibus supra, praesentibus atque audientibus et intelligentibus reverendissimis dominis Iosepho de Conciliis, Francisco Valle, Matthia Ciccarelli aliisque testibus ad praedicta omnia vocatis, habitis atque rogatis.

Et in fidem nos v. i. dominus Antonius Bottone, cancellarius curiae archiepiscopalis Neapolitanae, dominus Francisco Diotaiuti et clericus Carolus Rubinus, Neapolitani, per totum orbem apostolica auctoritate notarii, et curiae archiepiscopalis Neapolitanae praedictae notarii ordinarii et notarii pro synodo deputati, de praedictis rogati, praesens publicum instrumentum confecimus, subscripsimus, publicavimus ac nostris solitis signis signavimus, etc.

Antonius Bottone, publicus apostolica auctoritate notarius, curiaeque archiepiscopalis Neapolitanae cancellarius et synodi notarius deputatus.

(Loco † sigilli.)

Dominus Franciscus Diotaiuti, sacerdos Neapolitanus, publicus apostolica auctoritate notarius, curiaeque archiepiscopalis Neapolitanae notarius ordinarius et synodi notarius deputatus.

(Loco † sigilli.)

Clericus Carolus Rubino Neapolitanus, publicus apostolica auctoritate notarius, in archivio romanae curiae descriptus, et memoratae curiae archiepiscopalis Neapolitanae ordinarius notarius et synodi notarius deputatus.

(Loco † sigilli.)

TASSA UNIVERSALE

ordinata nel concilio provinciale

da osservarsi nelle curie ecclesiastiche della provincia di Napoli nell'esazzione degl'emolumenti, cosi nelle cause, e materie ecclesiastiche, e spirituali, come nelle cause profane.

Havendosi la tassa Innocenziana per le materie ecclesiastiche e spirituali, se ne ordina la precisa osservanza, e per rimovere ogni interpretazione la quale non fusse uniforme alla medesima tassa, si prescrivono individualmente le seguenti ordinazioni.

Cause del Santo Officio.

Nelle cause appartenentino al Santo Officio non si paghi, ne si esigga cosa alcuna, ma il tutto si faccia gratis, anco per causa ò fatiga per la scrittura, tanto per gl'atti e processi offensivi contro i rei, quanto per le deposizioni de' testimonii fiscali sopra gl'interrrogatorii presentati per parte de' medesimi rei, come ne meno per gl'atti, e processi difensivi, citazioni d'essi, e de' loro avvocati, e procuratori, e similmente de' testimonii, che s'inducono ad defensam, essecuzione di dette C citazioni, presentate di scritture, sentenze, anche assolutorie, lettere testimoniali, oblighi penes acta, pleggerie, e generalmente per ogni altra cosa tanto a favore, quanto contro i Rei.

Cause della Santa Visita.

Si facciano parimente gratis tutti gl'atti appartenentino alla Santa Visita, nè si paghi, ò si essigga cosa alcuna per qualsivoglia decreto, precetto, presentata di scritture, sequestri, monizioni, notificazioni, ed altro atto da farsi, così per le visite personali, come per le reali, e locali, diligenze, visure di processi, ò scritture, e solamente si permette, che quando le parti vogliono per loro cautela copia delli decreti, ò scritture, possa il cancelliere esiggere la mercede per la scrittura, ed autentica alla ragione di quello, che in appresso si dirà potersi esiggere per simili atti nelle cause D profane, e non altrimente.

Quanto alle visite, s'osservi il decreto del sacro concilio di Trento, e le dichiarazioni della sacro congregazione nella forma, che si prescrive nella stessa Tassa Innocenziana.

Materie concernentino le monache.

Si stabilisce, che per tutti li requisiti di Educande, decreto, o licenza dell' ingresso, deposito degl'alimenti, e liberazione di quelli, licenza di poter l'Educanda tornar a casa sua doppo entrata, e decreti di restituzione di depositi fatti anticipatamente, non si riceva cosa alcuna.

Per la licenza di poter uscire l'educanda dal monastero affine di monacarsi, per tutte le scritture da presentarsi concernenti li requisiti del monacato, per l' atto dell'esplorazione di volontà, e rogito di quello (anco che vi sia accesso fuori della chiesa catedrale) per la licenza, ò decreto della

monacazione, per l' intervento all'atto della monacazione, ed attestazione, seù rogito che deve farsene, e per ogni altro atto, scrittura, licenza, seù decreto, accesso, ed ogni altra cosa spettante direttamente, ò indirettamente alla monacazione, il cancelliere, seù mastro d'Atti, non esigga, nè riceva più, che carlini dodici in tutto della moneta di regno.

Per il deposito della dote, e tutte l' altre scritture, e decreto, ò licenza per la professione, per l'accesso della rinuncia da farsi, e per l'atto, che se ne deve stipulare, per l'intervento all'atto della professione, e fede, ò rogito, che ne deve fare, per le liberazioni delle doti a beneficio de' monasteri, e mandato alli banchi, e generalmente per ogni altro atto, scrittura, licenza, seù decreto, accesso, ed ogni altra cosa spettante direttamente, ò indirettamente alla professione di Monache, il medesimo cancelliere non esigga, ne riceva più, che carlini dodici, come di sopra per tutti gl' atti sudetti.

Per gl' ordini, ed imbasciate, che si mandassero à monasteri dagl' ordinarii de' luoghi, ò loro vicarii, non si esigga, ne riceva cosa alcuna.

Per qualunque licenza di feste, sepolcri, confessori estraordinarii, medici, ò altra cosa simile, non si esigga, nè riceva cosa alcuna.

Per l' esecuzione delle lettere, ò decreti della sacra congregazione, dove non vi và esame di testimonii, accesso, ò sentenza, non si esigga, nè riceva cosa alcuna; ma quando vi voglia esame, si paghi un carlino per testimonio, trè carlini per presentata di tutte le scritture essendo più di trè, ed essendo meno, un carlino per ciascheduna, e cinque carlini per la sentenza, ed essecuzione d'essa, in modo, che tutto il dritto non ecceda carlini diece, e mezzo.

Per gl' accessi anche nelle cause apostoliche, e rogito di essi, il cancelliere non esigga, nè riceve più, che cinque carlini, e cosi si debba pratticare nella verificazione, ed essecuzione de' brevi apostolici.

Per l'accesso di ricognizione di fabriche, quando il cancelliere và ex officio per ordine della corte, non possa esiggere cosa alcuna, mà quando và giudicialmente ad istanza delle parti, esigga carlini cinque con obligo di stipularne rogito.

Per gl' oblighi, che occorressero fari dall' abbadessa, ò priora in nome de' monasteri, tanto nelle cause apostoliche, quanto ordinarie, si esiggano due carlini, ed in quanto alla pleggeria resti in arbitrio dell' ordinario del luogo, ò suo vicario generale tassare i dritti.

Per l' accesso del vicario, che occorresse dal medesimo farsi, purche non sia ex officio, si esigano carlini diece.

Per l' elezzione dell' abbadessa, priora, ò altre superiore, non si paghi, ne si riceva cosa alcuna, nè anco à titolo d' accesso.

Circa il di più potesse occerrere, si osservi la tassa innocenziana, la quale si debba rigorosamente pratticare da tutti.

Materie d'ordini così minori, come sacri.

Per l' esibizione de' requisiti necessarii per la prima tonsura chiericale non si paghi, nè si esigga cosa alcuna, eccetto che se bisognasse per la giustificazione della verità, e sufficienza del patrimonio esaminare due testimonii, nell qual caso possa il cancelliere esiggere due soli carlini per la fatiga dell' esame.

Per l'esibizio e de' requisiti nelle collazioni d' ordini minori non si esigga, nè si riceva cosa alcuna, e dovendosi esibire la perquisizione delle banche per vedere, se il promovendo si trovasse inquisito, si esigga per detta perquisizione un solo carlino.

Dal promovendo al suddiaconato, per l'esame di due testimonii per la giustificazione della verità, e sufficienza del partimonio, ò vero del beneficio, à titolo del quale deve esser promosso, per l' istrumento della supposizione da stipularsi dal cancelliere, per il registro di detto istrumento, e per la copia autentica d' esso, per la perquisizione delle banche, per la copia delle lettere testimoniali, ò bolla dell' ultimo ordine minore ricevuto, e per qualunque altro atto da farsi, registrarsi, ò da darsi all' ordinando, non si esiggano più di carlini cinque, ancorchè nella tassa innocenziana si stendano sino ad uno scudo d' oro. Con dichiarazione, che quando fusse riconosciuta la verità, e sufficienza del patrimonio nella collazione della prima tonsura, si sgravino dalli sudetti cinque carlini, li due all' hora esatti.

Per li requisiti da esibirsi dal promovendo al diaconato, ed al presbiterato non s'esigga, nè riceva cosa alcuna, e solo per la perquisizione delle banche per vedere, che non sia inquisito, s' esigga un carlino.

Per le lettere testimoniali degl' ordini conferiti cosi minori, come sacri, non si paghi cosa alcuna, eccetto, che al cancelliere un carlino, ancorchè contenessero più ordini, conferiti però nell' istesso giorno, come succede alli minori.

Per le lettere dimissoriali non si esigga cosa alcuna, e solamente il cancelliere possa esiggere due carlini per la perquisizione delle banche, e sua fatiga, mà quando le dette lettere dimissoriali si richiedessero da alcun chierico per esser promosso ad sacro ordine del suddiaconato, dovendosi all' ora fare la giustificazione del patrimonio, ò del beneficio, e l'istrumento della supposizione, si paghino altri carlini trè al cancelliere.

Per le lettere testimoniali sopra la vita, e costumi, di non essere inquisito, e dell' idoneità, si esiggano dal cancelliere cinque carlini per l'esame delli testimonii, per la perquisizione delle banche, e per ogni altra scrittura, che si producesse, e per la spedizione delle medesime lettere.

Per la dimissoria di poter il sacerdote partire, e celebrare, ovunque vada, non si paghi, nè s'esigga cosa alcuna.

Da religiosi, i quali non hanno l'uso del denaro, secondo la detta tassa innocenziana, non si esigga cosa alcuna anco per le bolle, e lettere testimoniali degl' ordini, mà il tutto si faccia gratis.

Li vicarii foranei, parochi, rettori, sagrestani, prefetti, confessori, ò altri non esiggano cosa alcuna per le fedi della vita, e costumi degl' ordinandi, della frequenza de' sacramenti, e di congregazione, del servizio in divinis, e dello studio, ò scuola, d' haver'insegnato, ò ajutato ad insegnare la dottrina Christiana, ò altro: riservati solamente à i parochi li dritti stabiliti per le fedi de' matrimonii de' genitori degl' ordinandi, del battesimo, e delle publicazioni, come anco al cancelliere, ò altro à chi spetta per la fede della confirmazione, per le quali fedi, cioè per ciascheduna d'esse si permette l'esazzione d'un carlino, ed un altro carlino per ragione di cercatura, quando fussero passati li dieci anni.

Per la licenza d'assumere l'habito chiericale, e di continuarlo, non s' esigga cosa alcuna.

Cause matrimoniali.

Per l'esame, così de' principali contrahenti, come

de' testimonii, e per l'approvazione non si paghi, nè s'esigga più d'un carlino per ciascheduna deposizione, e ciò s'intende anco per li vicarii foranei, e parochi, quando per legitima causa si dasse à medesimi licenza d' esaminare qualcheduno delli sposi, con che debba scemarsi da quello, che poi si paga nella curia; permettendosi in olttre l'esazzione d' un' altro carlino, quando fussero richiesti per l'accesso à prendere detta deposizione, e ciò s'intenda nel proprio paese, mà occorrendo d'andare in altro paese del medesimo terziere si possano esiggere carlini due. Dichiarandosi, che per il decreto, seù licenza di contrahere non si deve pagare, né esigere cosa alcuna.

Per la licenza di contrahere in ecclesia viciniori, ò in tempi prohibiti, ò altre simili, non si paghi cosa alcuna.

Per la dispenza di una, ò più publicazioni ne' casi permessi de' sacro canoni non s' esigga cosa alcuna.

Domandandosi da alcuno de' sposi l'accesso del vicario, ò altro giudice destinato per ricevere la loro deposizione, in tal caso non si esiggano più, che carlini diece per detto vicario, à giudice, e carlini cinque al cancelliere, e ciò s'intende per la città, e borghi, mà facendosi accesso in qualche luogo delle diocesi si possa esiggere il doppio, che sono carlini trenta.

Nelle dispenze sapra gl' impedimenti de' matrimonii in virtù di lettere apostoliche per il decreto, ò sentenza d'esecuzione non si paghi al vicario cosa alcuna, e solamente il cancelliere per tutti gl' atti, che occorrono farsi, possa esiggere carlini diece, e mezzo à tenore della tassa innocenziana.

Per le lettere testimoniali dello stato libero, ò che non vi sia canonica impedimento, ò altro simile, non s' esigga più che carlini diece, e mezzo per l' esame de' testimonii, e per qualsivoglia altro atto, che occorrerà farsi, de' quali, carlini due al vicario, altri carlini due per l'intervento al fiscale nell' esame de' testimonii, ed il di più al cancelliere.

Le cause contenziose trà conjugi sopra la validità del matrimonio, ò vero sopra la separazione del toro, come anco sopra la validità, ò invalidità de' sponsali, si devono trattare come cause mere civili, e profane.

Per posticipazione di penitenza ingionta nelle dispenze apostoliche matrimoniali, quando vi è lettera dell' eminentissimo signor cardinal prodatario, non si esiggano più che carlini tredici, de' quali, otto al vicario per il decreto, ed esame de' due testimonii, ed il di più al cancelliere.

Cause beneficiali.

Per la collazione di qualsivoglia beneficio ecclesiastico, ancorche fusse canonicato di catedrale, non si esigga, nè si riceva emolumento alcuno da qualsivoglia persona così direttamente, come indirettamente, e solo il cancelliere secondo la tassa innocenziana per la bolla, ed ogni altro atto possa essigere la mercede proporzionate alla fatiga, e scrittura, purche non ecceda giulii diece di moneta Romana, ò l'equivalente di moneta di regno.

Per li beneficii di patronato si osservi similmente la tassa innocenziana per la sentenza d' istituzione, e parimente quando per detti beneficii di patronato vi fusse qualche dubbio per l'esistenza del Beneficio col fisco, ò col provisto, non si esigga, se non che la somma, che non eccede uno scudo d' oro, ed essendovi contradizzione, sichè convenga far processo giudiziale, la mercede del cancelliere si possa estendere à due scudi d'oro, e non più. Ma se la controversia sarà frà padroni, e presentati, in tal caso la causa si tratti come civile, e profana secondo la tassa stabilita per le cause profane in conformità della tassa innocenziana, la quale si debba in omnibus osservare circa ogni altra cosa in essa espressa in questa materia.

Monitorii generali, assoluzioni di giuramenti ad finem agendi, assoluzioni di scomuniche, ed altre materie spirituali.

Per le lettere monitoriale super revelationibus auctoritate ordinaria, non si debba esiggere, nè pagare cosa alcuna, se non che un giulio, ò l'equivalente di moneta di regno à forma della tassa innocenziana.

Per la deposizione, seù esame di qualsivoglia testimonio, che viene à rivelare, si esiggano solamente grana diece, e per la copia di detta rivelazione, seù deposizioni si essiggano grana cinque, e per l' estratta, seù autentica della copia di tutte le deposizioni, seù rivelazioni à qualsivoglia numero si esiggano solamente grana diece.

Per il decreto, quando si concede la copia delle rivelazioni sudette con il precetto, quod non utatur in criminalibus, etc. si paghino carlini sei, cioè quattro al vicario, e due al cancelliere.

Per l'assoluzione, ò habilitazione à qualsivoglia giuramento, benchè si domandasse da più persone in una medesima supplica, e più facessero l' istrumento, purche concernino un' istessa causa, non si esiggano più di carlini sei, e mezzo, inclusovi tutto quello, che ci và per le dette spedizioni, de' quali due al vicario e gl' altri carlini quattro, e mezzo al cancelliere.

Per apertura di cassette autèntiche, e collocazione di reliqui de' santi in luogo più decoroso, non si esigga nè si paghi cosa alcuna, permettendosi solamente al notaro per il rogito dell' istrumento dell' apertura, collocazione, e copia autentica di quello, l' esazione di carlini cinque, oltre de' quali in caso, che occorresse esaminare testimonii, si permette l' esazzione d' un carlino per ciascheduno esame.

Per la licenza d' accettare i legati, ed altre pie disposizione per tutti gl' atti, che occorrono farsi, non si esiggano più, che carlini quindici, nelli quali vadano compresi tutti gl' atti, cioè esame di testimonii, decreto, ed anco la copia autentica di detta licenza, praeter le presentate di scritture, de' quali carlini quindici, quattro al vicario per il decreto, altri quattro al fiscale per l' intervento nell' esame de' testimonii, ed il di più al cancelliere.

Per le lettere patentali d' economato, ò coadjutoria in qualsivoglia chiesa, anche che fusse parocchiale, non si esigga, nè si paghi cosa alcuna, eccetto che al solo cancelliere carlini due per le sue fatighe.

Per il decreto di confirma di cellarario di qualche communità si esiggano per il vicario carlini quattro, e carlini due al cancelliere, e la medesima somma anco si esigga, e ripartisca, come di sopra, per la licenza, ò decreto d' approvazione di capitoli, ò regole di qualche confraternità.

Per l'esecuzione de' brevi apostolici concedentino gl' oratorii privati, non si preterisca nell' esazzioni ciò, che stà espresso nella tassa innocenziana.

Per l' esecuzione di rescritti, ò vero licenze della sacra congregazione, similmente nessuno esigga, nè riceva cosa alcuna, e solamente al cancelliere per le sue fatiche si permette l' esazzione di qualche somma, purchè non ecceda giulii dieci

di moneta romana, ò pure l' equivalente di moneta A di regno.

Per la licenza di rompere il pavimento della chiesa per sepellirsi il cadavere di qualche fedele defonto, in caso, che per legitima causa si concedesse, e per qualsivoglia altra licenza di sepellirsi ante prandium di festa, ò di notte (dove si trovasse con speciale lege prohibito) non si paghi, nè si esigga cosa alcuna.

Per la licenza d' impegnarsi beni di chiesa, quando per causa urgentissima, et de jure fusse permesso, e per la revisione de' conti dell' amministrazione di qualsivoglia luogo pio, non si paghi, nè s' esigga cosa alcuna.

Per l' assoluzione di scommunica, à tenore della tassa innocenziana non si paghi cosa alcuna, permettendosi solo al cancelliere per le sue fatighe l' esazzione di carlini due.

Per il decreto, che sia ammesso al concorso B di qualche parochiale, non si esigga cosa alcuna, solamente si permette al cancelliere d'esiggere carlini trè per la perquisizione delle banche, carlini due per l' esame dei due testimonii super vita, et moribus, ed un carlino per la presentata della copia della bolla del sacerdozio.

Per le lettere testimoniali di battesimo, matrimonio, morte, che non si trovassero scritti à libri parochiali, si esiggano carlini diecedotto, de' quali, cinque al vicario per il decreto, e testimoniale, quattro al fiscale per l' intervento all' esame di due testimonii, e l' altri carlini nove al cancelliere.

Per il decreto d' impiegarsi denaro di chiesa, e luoghi pii, oltre la presentata delle scritture nella forma tassata nella cause civili, e criminali, si esiggano altri carlini quindici, de' quali quattro al vicario per il decreto, quattro al fiscale per l' intervento all' esame de' testimonii, ed altri carlini sette C al cancelliere.

Per sentenza, ò sia decreto diffinitivo concedente la licenza di censuazione, ò altra sorte d' alienazione di beni di chiesa, ò luoghi pii in virtù di facoltà apostolica, non si esiggano più che carlini diecedotto, e mezzo, de' quali, otto se ne paghino al vicario per l' intervento all' esame di due testimonii, ed il di più al cancelliere, oltre dell' emolumento dell' accesso, quando fà di bisogno andare super faciem loci.

Per la licenza di maledire gl' animali immondi, ò pure quelli, che fanno danno alle campagne, nihil.

Per la benedizione delle case, ove sia sospetto di spiriti immondi, nihil.

Per l' assoluzione di qualche persona scommunicata per l' inosservanza de' giorni festivi, nihil.

E similmente per qualsivoglia altra licenza di D confessare, predicare, questuare, per la facoltà d'esercitar pontificali, d' essorcizare, esponere il santissimo sacramento, di fatigare ne' giorni festivi in caso legitimo, ed altri simili compresi nella tassa innocenziana, si osservi ad unguem la medesima tassa con non pagarsi, nè riceversi cosa alcuna, anco a sponte dantibus.

Per le cause così criminali, come civili, tanto ordinarie, quanto delegate. Per le cause criminali.

Per qualsivoglia inibitoria, ò citazione con inserta forma della comparsa tanto ordinaria, quanto apostolica auctoritate, anche con inserirsi il breve apostolico, non si esiggano più, che carlini cinque, delli quali due al vicario, e trè al cancelliere.

Per qualsivoglia mandato di procura, che si fà penes acta, ò per la sostituzione, si paghino grana diece al cancelliere, ed occorrendo, che il detto cancelliere debba andare in casa di qualche persona per il detto mandato di procura, ò sostituzione, in tal caso si debba anco l' accesso, per il quale così per dentro la città, come per li borghi, si possano esiggere carlini due per ciascheduna volta.

Per presentata di mandato di procura, ò fede di quella, ò sostituzione, si paghino grana diece al cancelliere.

Per presentate d' ogni scrittura, si paghi un carlino, sino alli trè carlini, et eccedendo detto numero, purche si presentino unitamente, non si paghino più, che detti trè carlini al cancelliere.

Per la citazione ad testes, e per la ripetizione de' testimonii, nihil.

Per la citazione ad testes ad defensam, e requisizioni, si paghi un carlino al cancelliere.

Per qualsivoglia presentata d' istanza, che si fà per parte del reo, si paghi un carlino al can- B celliere.

Per qualsivoglia presentata d' interrogatorii, pro repetitione testium, si paghi un carlino al cancelliere.

Per le lettere commissionali per l' esame de' testimonii in partibus ad defensam, si paghino trè carlini, uno de' quali al vicario, e due al cancelliere.

Per la deposizione di ciascun testimonio, seù repetitione super interrogatoriis, si paghi un grano per interrogatorio al cancelliere.

Per la deposizione di ciascun testimonio ad defensam, si paghi un carlino per ogni deposizione essendo cinque gl' articoli, ed essendo più, vi si aggiunga un altro grano per qualsisia articolo; con dichiarazione, che per la copia, se ne darà al reo per potere dedurre le sue ragioni, non si possa esiggere cosa alcuna.

Per la presentata d' interrogatorii, e deposizioni de' medesimi testimonii ad defensam sopra gl' inter- C rogatorii del fisco, non si paghi cosa alcuna.

Per qualsisia dieta, seù giornata, nella quale dovrà vacare il cancelliere per esaminare li testimonii fuori la città, e borghi ad instanza del fisco, non si paghi cosa alcuna; mà facendosi ad istanza delle parti, si paghino ad arbitrio delle medesime parti, ò carlini otto, con farli le spese del viaggio, e cibarii, ò pure carlini dodici, senza altra spesa, e l' istessa summa ad arbitrio, ut supra, della parte si paghi al cancelliere, ò notaro, che dovesse andare à far sequestri, ò altro fuori la città, e borghi.

Per la publicazione, monizione, e citazione ad sententiam, od ogni altro atto ordinatorio ad istanza del fisco, non si paghi cosa alcuna.

Per presentata di qualsivoglia processo, anco voluminoso, non si paghi più d' un carlino, e per l' atto dell' apertura di detto processo d' appellazione, si paghino altri carlini due al cancelliere.

Per gl' atti, seù atto del giuramento di calunnia, D ed assignazione del termine al reo pro faciendis defensionibus, non si paghi cosa alcuna, e dovendosi adempire dalla parte aderente al fisco, si paghino carlini trè per la pleggeria delle spese, e per il giuramento di calunnia.

Per la copia de' costituti, e de' reperti, non si esiggano più, che grana cinque per ciascuno foglio, seù carta scritta dall' una, e dall' altra parte, ed ogni facciata non habbia meno di venti versi, e che ogni verso non sia meno di cinque parole, non dovendosi pagare cosa alcuna per il costituto del reo, mà solamente per la copia, come di sopra.

Per la perquisizione delle banche ad istanza del reo, si paghino trè carlini al cancelliere.

Per remissione, o escolpazione penes acta, si paghino carlini due, ed occorrendo accesso, si paghino altri carlini due al cancelliere.

Per qualsivoglia decreto d' abilitazione, anche

dalle carceri, pendente il processo, si paghino carlini A
otto, cioè quattro al vicario, e quattro al cancelliere, inclusovi l' obligo, che fà il reo per l' osservanza del decreto.

Per qualsivoglia decreto di composizione, si paghino carlini quattro al vicario, e due al cancelliere, oltre la mercede del processo, da pagarsi alla ragione di cinque grana per carta, come si è detto di sopra.

Per decreto, ò sentenza assolutoria in qualsivoglia causa, che si fà auctoritate ordinaria, si paghino carlini quattordici, de' quali quattro al vicario, e diece al cancelliere; con dichiarazione, che in quelle curie, nelle quali è stato fin' hora solito di pagarsi la visura del processo al giudice, non possa esiggersi più, che carlini venti, ancorche il processo fusse molto voluminoso, e non eccedendo carte cinquanta, non possano esiggersi più, che carlini cinque; mà dove fin' ora non è stato B
solito, non s' esigga cosa alcuna per detta visura.

Nelle cause delegate auctoritate apostolica per il decreto, ò sentenza assolutoria, si paghino docati dodici da dividersi, docati otto al giudice, e quattro al cancelliere.

Quando gl' inquisiti per un' istessa causa in un processo fussero due, e fussero assoluti nell' istesso tempo, paghi ogn' uno di loro per il decreto, ò sentenza assolutoria, come si è detto di sopra al giudice, e cancelliere, ed essendo trè, ò più, ed unitamente assoluti nel medesimo tempo, non si paghi più, che per due decreti nella forma detta di sopra; e non essendo assoluti nel medesimo tempo, ogni uno paghi il suo decreto, ed à rispetto degl' emolumenti del processo informativo non si possa mai esiggere più, che per due, ancorche gl' inquisiti fussero più, e non fussero assoluti nell' istesso tempo, mà in qualsivoglia altro, ed à C
rispetto del processo difensivo, ogni reo, se siano due, ò più, paghi gl' emolumenti per le difese, che facesse, distinti uno dall' altro.

Per tutti gl' accessi, che si fanno ex officio, et pro fisco, non si paghi cosa alcuna.

Per l' accesso del vicario, ò altro ministro, quando quello si fà ad istanza di parte nelle cause, così criminali, come civili, si paghino carlini quindici, cioè diece al vicario, ò ministro, e cinque al cancelliere, il che s' intende quando l' accesso è dentro la città; mà quando è nelli borghi, si paghino carlini ventidue, e mezzo da ripartirsi, cioè quindici al giudice, ed il di più al cancelliere, ed occorrendo farsi l' accesso per le diocesi, si paghi il doppio della città, cioè carlini trenta da ripartirsi, come di sopra; nelle cause però delegate s' esigga il doppio respettivamente.

Per qualsivoglia decreto, ò sentenza di con- D
danna, nihil.

Per tutte le cause de' poveri, così criminali, come civili, che pigliano il pane di corte, non si esigga cosa alcuna, mà il tutto si faccia gratis, dovendo quelli anco gratis da speciale avvocato da essi medesimi deputato, essere patrocinati.

Per le cause civili.

Per presentata di qualsivoglia istanza, si paghi un carlino al cancelliere.

Per l' intimetur parti, un carlino al cancelliere.

Per qualsivoglia replica, ancorche fusse in prima petizione, non si paghi cosa alcuna.

Per presentata di scrittura s' osservi quanto stà stabilito nella tassa delle cause criminali.

Per presentata di procura, ò sostituzione, ò procura [che] si facesse penes acta, si paghi come la medesima tassa.

Per qualsivoglia inibizione vigore appellationis, ancorche fusse causa delegata, s' esiggano carlini cinque, cioè due al vicario, e trè al cancelliere.

Per le lettere compulsoriali, s' esiggano carlini cinque da ripartirsi come sopra.

Per presentata, ed atto d' apertura di processo, s' esigga come nella tassa delle cause criminali.

Per qualsivoglia atto ordinatorio, cioè termine, dent listam, elezione d' esaminatore, publicazione, e conclusione in causa, non si paghi cosa alcuna.

Per la pleggeria delle spese, e giuramento di calunnia, si paghino carlini trè al cancelliere.

Per la citazione ad testes, e requisitoria, un carlino al cancelliere.

Per le lettere commissoriali pro examinandis testibus, si paghino carlini trè, cioè uno al vicario, e due al cancelliere.

Per l' esame di qualsivoglia testimonio sopra
gl' articoli, et interrogatorii, oltre di grana diece B
per la presentata de' medesimi, si paghi lo che stà stabilito nelle cause criminali.

Per l' intervento del vicario, ò sia altro ministro all' esame de' testimonii, si paghino carlini due per ciascheduna deposizione, quando però le parti facessero istanza per tal' intervento.

Per l' accesso del cancelliere pro examinandis testibus per la città, e borghi, si paghino solamente carlini due, oltre del solito emolumento stabilito per l' esame in curia, e fuori la città, e borghi, lo che stà stabilito nella tassa delle cause criminali.

Per la monizione, si paghi un carlino al cancelliere.

Per qualsivoglia decreto interlocutorio, che non habbia forza di diffinitivo, non si paghi cosa alcuna.

Per qualsivoglia decreto diffinitivo, ò che habbia vim definitivi, si paghino carlini sei, cioè quattro
al vicario, e due al cancelliere. " C

Per visure di processo non si paghi cosa alcuna.

Per qualsivoglia decreto, ò sentenza diffinitiva *compilato processu* sino alla summa di docati dodici, si paghino quattordici carlini, cioè quattro al vicario, e diece al cancelliere, et eccedendo la detta summa sino à qualsivoglia altra summa, si paghino carlini ventiquattro, cioè quattro al vicario, e venti al cancelliere.

Nelle cause delegate per il decreto, seù sentenza diffinitiva, si paghi la propina, secondo la tassa della corte Romana, cioè il trè per cento della moneta di regno, da dividersi detta summa per trè parti al vicario, e la quarta parte al cancelliere.

Per estratta di qualsivoglia scrittura, si paghino grana diece al cancelliere, e per la copia di detta scrittura, grana cinque per foglio, seù carta, come si è detto di sopra.

Per qualsivoglia citazione per edictum ad in- D
stantiam partis nelle cause beneficiali, si paghino carlini due, uno al vicario, e l' altro al cancelliere.

Per l' incusazione delle contumacie, un carlino al cancelliere.

Per presentata di procura, un carlino al cancelliere.

Per l' atto della presentazione, si paghino carlini due al cancelliere.

Per l' editto, e copia contra interesse praetendentes, si paghino trè carlini al cancelliere.

Per l' esame di due testimonii, due carlini al cancelliere.

Per presentata di bulla del clericato, un carlino al cancelliere.

Per presentata dell' attestazione super idoneitate, quoad doctrinam, un carlino al cancelliere.

Per la perquisizione delle banche, si paghino trè carlini al cancelliere.

Per la monizione ad dicendum, un carlino al cancelliere.

Per la citazione ad sententiam, un carlino al cancelliere.

Per la sentenza dell' istituzione, si paghino carlini sei, cioè quattro al vicario, e due al cancelliere.

Per il mandato de immittendo vigore sententiae, volgarmente detto bolla, quando il valore del beneficio eccede la summa di docati diece, si paghino carlini diece, e mezzo al cancelliere, e non arrivando à detta summa, si paghi la metà.

Per la dissoluzione de' sponsali, se li sposi vengono in curia à dare il loro consenso per la detta dissoluzione, si paghino carlini due al cancelliere per il rogito; mà non potendo venire, e volendo ciascun di loro l' accesso, si paghino altri carlini due al cancelliere.

Per il decreto della detta dissoluzione, se vi è stato apposto solamente l' impedimento, senza essersi proceduto ad altro atto, non si paghi cosa alcuna, mà se si è proceduto à qualche atto, cioè à prefiggersi il termine, ò altro, si paghino per il decreto, quod tollatur impedimentum, carlini quattro al vicario, e due al cancelliere.

Per il decreto, ò sentenza diffinitiva della nullità di professione, procedendosi auctoritate ordinaria, con la quale si dichiara la professione essere nulla, si paghino carlini venti otto, cioè quattro al vicario, e quattro al superiore del religioso congiudice, e venti al cancelliere, e dichiarandosi valida non si paghi cosa alcuna.

Nelle cause matrimoniali, per la sentenza, con la quale si dichiara nullo il matrimonio, si paghino carlini ventiquattro, cioè quattro al vicario, e venti al cancelliere, e dichiarandosi valido, non si paghi cosa alcuna.

E procedendosi auctoritate delegata nelle cause di nullità di professione, per la sentenza declaratoria professionem esse nullam, si paghino docati dodici, cioè quattro al vicario, quattro al congiudice religioso, e quattro al cancelliere, e dichiarandosi valida, nihil.

E similmente nelle cause matrimoniali, nelle quali si procedesse auctoritate apostolica delegata, dichiarandosi valido il matrimonio, non si paghi cosa alcuna; e dichiarandosi nullo, si paghino docati dodici, cioè otto al vicario, e quattro al cancelliere.

Per gl' atti, ed attestato di sopravivenza, si paghino carlini tredici, cioè al vicario carlini nove, cinque per il decreto, ed attestato, e quattro per l' intervento all' esame di due testimonii, e gl' altri carlini quattro al cancelliere, cioè per l' istanza, e capiatur informatio un carlino, per l' esame di due testimonii, carlini due, e per l' istesso attestato, un carlino.

Per qualsivoglia obligo penes acta, si paghino al cancelliere carlini due.

Per l'incusazione dell' obliganza penes acta, si paghino carlini diece, cioè al cancelliere per il precetto, quod solvat vigore obligationis, un carlino, per il decreto, con lettere esecutoriali carlini nove, de' quali cinque al vicario, e quattro al cancelliere.

Per la liquidazione di polise bancali per tutti gl' atti occorrentivi, incluso il mandato esecutivo, si paghino solamente carlini tredici, de'quali cinque al vicario, e gl' altri al cancelliere, mà se la summa fusse di ducati sei, et infra, si paghi la metà, e non essendosi spedito mandato esecutivo, si paghino solamente gl' atti fatti.

Per le lettere esecutoriali spedite in virtù d' istrumento liquidato ad formam ritus curiae ecclesiasticae, si paghino carlini trè, cioè uno al vicario, e due al cancelliere, e ciò sino alla summa di docati cinquanta; mà eccedendo sino alla summa di docati cento, si paghino carlini sei, due de'quali al vicario, e quattro al cancelliere, ed eccedendo sino à qualsivoglia altra summa, si paghino carlini dodici, de' quali quattro al vicario, et otto al cancelliere.

Per qualsivoglia decreto in virtù d' istrumento liquidato, col quale, ò resti licenziato, ò condannato il debitore, si paghino carlini quattro al vicario, e due al cancelliere.

Per qualsivoglia mandato de parendo per sentenza ascendente à qualsisia summa, si paghino carlini cinque, cioè due al vicario, e trè al cancelliere.

Per il decreto nihil transeat, se si spedisce ex officio, non si paghi cosa alcuna, mà se ad istanza di parte, si paghino carlini trè, cioè uno al vicario, e due al cancelliere.

Per la licenza à chierici di agere in cause civili, ò criminali citra poenam sanguinis, nihil.

Per la licenza di far' esaminare chierici nelle cause civili, un carlino al cancelliere, e nelle cause criminali ad defensam, si paghino carlini due, cioè uno al vicario, e l' altro al cancelliere.

Per il primo decreto, seù precetto, quod sub poena excommunicationis deponat testimonium veritatis, deposito omni odio, etc., si paghino carlini trè, cioè uno al vicario, e due al cancelliere, e bisognando replicare altri precetti per l' istessa causa, non si paghi altro.

Per la licenza d' aprire scuola, inclusivi tutti gl' atti, cioè per il decreto capiatur informatio, esame di testimonii, perquisizione di banche, decreto, ed altri adempimenti, si paghino carlini tredici, e mezzo, de' quali quattro al vicario, e gl' altri al cancelliere, e facendosi ad tempus, per le prorogazioni non si paghi altro.

Per la licenza à chierici d' andare à caccia, nihil.

Quando alcun debitore carcerato esibirà il consenso in scriptis del suo, ò suoi creditori, ad istanza de' quali si trova carcerato, non si paghi cosa alcuna nè al vicario, nè al cancelliere.

Per legalità di qualsivoglia processo, ò scrittura, si paghino carlini trè, de' quali uno al vicario, e due al cancelliere.

Per li monitorii super bonis de' sacerdoti, ò chierici, per tutto quello vi occorre, cioè presentate di scritture, deposizioni de' testimonii, decreto, e copia con inserta forma per affiggersi, si paghino carlini diecedotto de' quali cinque al vicario per il decreto, e firma del monitorio, quattro al fiscale per l' intervento all' esame di due testimonii, e li restanti nove al cancelliere.

Per le prestazioni di braccio, si paghino carlini due, uno al cancelliere, e l' altro al vicario.

Tassa per li cursori.

Per la publicazione de' monitorii ad effectum revelandi, si paghi per ogni luogo un carlino per ciascheduna volta, che si publica, et altri carlini trè per ciascheduna volta, che s' aggrava.

Per la notificazione di qualsisia scrittura, che si fà nella corte, si paghino grana due, e mezzo, e nella città, e borghi, il doppio; mà per la diocesi s' attenda secondo si concorderanno le parti, attenta la distanza delli luoghi, ed in caso di discordia si rimette la determinazione ad arbitrio del cancelliere.

Per citazione di testimonii, per la città, e borghi

nelle cause così civili, come criminali ad defensam, non si esiggano più, che grana due per ciaschedun testimonio, che averà da notificarsi, e per la diocesi, come si è detto di sopra.

Per la cattura giustificata degl' inquisiti per causa criminale nella città, e borghi, s' esiggano carlini diece, e nella diocesi, il doppio.

Per la cattura per causa civile nella città, e borghi, si paghino carlini due, e per la diocesi il doppio.

Si dichiara, che in quella curia della provincia, nella quale gli emolumenti sono tassati, ò sogliono esiggersi di minor summa di quella ch' è prescritta nella presente tassa, si osservi in avvenire l' istessa tassa, ò solito minore, e non più, ancorche si costituisse maggior emolumento nella presente tassa.

In oltre, che se in questa tassa vi sono particolarità ripugnanti alla tassa Innocenziana, si dichiara, che onninamente debba osservarsi l' Innocenziana, e non la presente.

Testor ego, dominus Antonius Sanfelicius, sanctae metropolitanae ecclesiae Neapolitanae canonicus, cardinalis ac provincialis synodi secretarius, etc. praescriptam taxam in pluribus congressibus formatam et examinatam, postremo lectam de verbo ad verbum, ut extat, ab illustrissimo ac reverendissimo domino domino Iosepho Rodoërio episcopo Acerrarum in congregatione synodali, praesidente in ea eminentissimo ac reverendissimo domino meo domino Iacobo, tituli sanctorum Marcellini et Petri presbytero cardinali Cantelmo, archiepiscopo Neapolitano, intervenientibus et audientibus illustrissimis ac reverendissimis dominis fratre Daniele, episcopo Nolano, domino Innico, episcopo Aversano exemto et eligente, domino Luca, episcopo Isclano, fratre Iosepho, episcopo Puteolano, qui synodo provinciali vocati de more interfuere, fuisse in omnibus laudatam, approbatam ac receptam ab ipsis, etiam nomine suarum ecclesiarum, nemine discrepante, statuendo, fore usui demandandam, prout speciali decreto statutum fuit titulo XII capite 2 *de foro episcopali.* In quorum fidem, etc. praesentem scripsi ac subscripsi et proprio sigillo muniri feci.

Antonius canonicus Sanfelicius, sanctae synodi provincialis secretarius.

(Loco † sigilli.)

Eñe ac revñe domine observandissime!

Decreta nuper edita unanimi patrum consensu in provinciali synodo Neapolitana sapientissimae istius sacrae congregationis censurae reverenter subiicio una cum taxa a cunctis episcopalibus provinciae curiis recepta. Et ut in meo ad sacra apostolorum limina accessu iniuncti muneris partes adimpleam, peculiarem de praesenti Neapolitanae ecclesiae statu relationem adiungo, morem gerens supremae eiusdem sacrae congregationis auctoritati, et eminentiae vestrae manus humillime deosculor.

Romae, 20 ianuarii 1700.

Eminentiae vestrae humillimus et devotissimus servus I. cardinalis Cantelmus.

Eño domino cardinali Sacripanti praefecto sacrae congregationis Concilii.

Eñi et revñi domini observandissimi!

Mandatum suscepimus ab eminentiis vestris, ut decreta provincialis synodi, habitae per eñum ac revñum dominum Iacobum cardinalem Cantelmum archiepiscopum Neapolitanum una cum revñis suffraganeis suis diebus septima, octava et nona iunii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi noni, perlustraremus, quid in eis esset, huic sacrae congregationi relaturi; taxam quoque mercedum omnibus curiis ecclesiasticis totius provinciae praescriptarum examini subiiciendo, ne quid praeter ius et aequitatem exigi possit. Id sane praestitum a nobis fuit distincte, sigillatim et accurate.

Provincialis synodus incipit a verbis „ut vineae florentes" et desinit „unicuique personaliter intimatae", cum subscriptionibus eñi metropolitani, episcoporum suffraganeorum et canonici secretarii; divisa in titulos quatuordecim, continet unusquisque titulus plura capita, et tota absolvitur paginis 137; taxa vero a pagina 139 usque ad 167.

Nihil in ea reperimus, quod ecclesiastica sacrorumque canonum scita non probent; nihilque correctione dignum offendimus; sed omnia dictavit aequitas, prudentia et zelus domus Dei ac sacrae politiae.

In taxa praescribitur, ut constituta a sanctae memoriae Innocentio XI omnino serventur; in quibus vero nihil ab eo praescriptum sit, certa merces assignatur. Visumque nobis est, id moderate actum esse, propterea quod maiores in aliis Neapolitani regni provinciis exigi fertur.

Haec a nobis referenda fuerunt, deferendo eminentiarum vestrarum humillimum cum manuum osculis obsequium nostrum.

Romae die 3 augusti 1700.

Eminentiarum vestrarum humillimi atque addictissimi servi

(Loco † sigilli.) Balthassar cardinalis Cincius.

(Loco † sigilli.) Sperellus cardinalis de Sperellis.

Nos Ioseph, tituli sanctae Mariae Transpontinae sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Sacripantes, sacrae congregationis Concilii praefectus, fidem facimus et attestamur, qualiter a sacra congregatione prædicta praesentis synodi provincialis et taxae mercedum, ab eño domino cardinali Cantelmo archiepiscopo metropolitano Neapolitano coactae diebus 7, 8 et 9 mensis iunii superioris anni 1699, revisio sub die 16 ianuarii proxime praeteriti commissa fuit eñis et revñis dominis Cincio et Sperellio, in albo eiusdem sacrae congregationis descriptis, a quibus cum praefata synodus et taxa revisae fuerint, iidem eñi patres nihil correctione dignum contineri, sed cuncta in ipsis praescripta ab aequitate, prudentia et zelo domus Dei ac sacrae politiae dictata extitisse retulerunt. In quorum fidem et testimonium has praesentes fieri et per infrascriptum reverendum patrem dominum sacrae congregationis Concilii secretarium subscribi nostrique consueti sigilli fecimus impressione muniri; hac die 14 augusti 1700.

(Loco † sigilli.) I. cardinalis Sacripantes.

I. D. Thomatus, episcopus Cyrenensis, sacrae congregationis Concilii secretarius.

RELATIO

status ecclesiae Neapolitanae, ab eminentissimo ac reverendissimo domino cardinali Cantelmo archiepiscopo sacrae congregationi Concilii exhibita in visitatione sacrorum liminum.

Eñi et revñi domini!

Ut primum suscepi ecclesiae Neapolitanae regimen, imbecillitati meae delatum benignitate sanctissimi domini nostri, in eam potissimum curam incubui, ut ea dumtaxat, quae a praedecessoribus meis et praesertim ab eodem sanctissimo domino in hac ipsa ecclesia gerenda fuerunt saluberrime constituta, retinerem aut promoverem; peractaque totius dioecesis visitatione, dioecesanam synodum celebravi, qua ipsorum praedecessorum leges eas-

que praecipue, quas sanctissimus dominus iam compilatas in synodo promulgare statuerat, edidi et confirmavi; quaeque deinde post alias dioecesis visitationes, in synodo provinciali nuper convenientibus omnibus episcopis comprovincialibus, post lapsum 123 annorum ab ultima coacta, magna ex parte, prout locorum conditio vel necessitas postulare videbatur, ad totam provinciam fuerunt extensae.

Ecclesiae cathedralis, quam sacris vasis et supellectilibus satis instructam inveni et auxi, multis in partibus terrae motu laesis reparata est, in multis vero a vetustate vindicata; eiusque absidem marmoreo opere exornandam suscepi. Divinorum autem officiorum ratio ab eisdem meis praedecessoribus constituta rite observatur; et a plurimis annis fundata est in ea congregatio sacerdotum, probitate et doctrina praecellentium, qui exercentur in sacris missionibus, tam in civitate quam in dioecesi et extra, cum magno animarum fructu. Sunt etiam in cathedrali plures tituli beneficiorum simplicium; cumque a beneficiatis praetermissa reperirentur in notabili parte onera missarum, sedulo studui, ut adimplerentur, etiam per sequestrationem fructuum.

Parochiales ecclesiae nonnullae tum in civitate tum in dioecesi partim amplificatae, partim a fundamentis reaedificatae, partim novis ornamentis instructae sunt; quaeque in visitationibus inventae sunt egere supellectilibus, nunc satis provisae sunt; et id ipsum in aliis ecclesiis et cappellis curavi; ad quarum decentiam retinendam et conservandam assidua vigilantia confertur, praesertim ne a magna criminosorum frequentia turbetur, qui ad illas confugiunt, prout ad earum ecclesiarum immunitatem tuendam nulla opera praetermittitur.

Ut parochi satisfaciant muniis suis tum in administratione sacramentorum tum in caeteris sibi iniunctis a sacro concilio Tridentino, praesertim explanationis evangelii et praedicationis verbi Dei in missis festivorum dierum ac erudiendi pueros aliosque indigentes in rudimentis fidei, quam maxima adhibetur vigilantia, et quotannis ad me advocantur, deque partibus sui muneris admonentur, a quibus paroeciarum status et necessitates inquiruntur, ut illis salubri remedio consulatur.

Pro subsidio agonizantium, cum paroeciae civitatis Neapolitanae sint amplae et animarum numerosae, destinati sunt in adiutorium parochorum alii sacerdotes, tam seculares quam regulares, pro singulis paroeciis, quarum cuilibet praesunt praecipui deputati, convenientes saltem semel in mense in congregatione coram me et referentes progressum in statu huius pii operis. In dioecesi autem moniti etiam sunt sacerdotes singulorum locorum ad praestandum idem adiutorium parochis.

Ipsae parochiales ecclesiae conferuntur per concursum ad formam Tridentini et constitutionis beati Pii V, et qualemqualem repugnantiam, quam reperi in clero Neapolitano ad concurrendum, submotam esse gaudeo; cum eas recipiant probatissimi viri ex ipso clero; maximeque ad eas expeditus est aditus saluberrima constitutione sanctissimi domini de paroeciis nulla pensione gravandis.

In casali Marani longe dissito, constituente animarum ultra quinque millia, erexi duas paroecias filiales cum consensu parochi matricis ecclesiae, cui reservata sunt matrimonia et fons baptismatis nonnullaeque aliae praerogativae; ipsisque novis paroeciis filialibus assignati sunt sui confines prout et congruum stipendium pro parochis.

In casali Portici pro uberiori animarum subsidio nova ecclesia et conventus patrum reformatorum sancti Petri de Alcantara fundatus est, quem vicinorum etiam pagorum necessitas postulabat.

Ad compescendos concubinarios deputata est congregatio piorum sacerdotum vigilantium in paroeciis unicuique ipsorum assignatis, et habetur coram me singulis quibusque hebdomadis, in qua referuntur casus contingentes diligentiae adhibitae, ac providetur opportune; et aliquando, ubi gladius censurarum minus efficax dignoscitur, includuntur, etiam implorato auxilio brachii secularis, mulieres in aliquo ex iis conservatoriis, ubi solent se recipere mulieres resipiscentes a peccato ut etiam puellae periclitantes, et hisce mediis plusquam septingenti concubinatus dissoluti sunt vel per separationem vel per matrimonia contracta; ad quem effectum pro exteris, qui in hoc peccato versabantur, curatae sunt ab ipsorum ordinariis literae testimoniales eorum status liberi.

Summa in populo erga sanctissimam Eucharistiam viget religio, tum in illius associatione, dum defertur ad infirmos, pro quo specialis indulgentia concessa est a sanctissimo domino nostro, tum assidue conveniendo in circularibus expositionibus, quae ad romanae pietatis imitationem fiunt continue in ecclesiis destinatis. Utque pietas magis augeatur, habentur quotannis sacrae missiones generales in civitate cum magno concursu, particulares vero in aliis partibus dioecesis, ubi magis expedire visum fuerit; neque visitatio dioecesis suscipitur, nisi praemissis sacris missionibus ad loca visitanda, quod ex constitutione ultimi concilii provincialis per totam provinciam servandum est.

Observatur religiose quoad ordinationes constitutio sanctissimi domini nostri *Speculatores;* nec ullus assumitur, nisi ad formam Tridentini aut necessitas aut utilitas ecclesiae postulaverit; ac ex laudabili huius ecclesiae antiqua consuetudine patrimonium in prima tonsura suscipienda constituendum est, ne ob illius defectum vel beneficii remaneant initiati inhabiles, ut promoveantur ad sacros ordines, et cogantur sibi victum parare vilibus exercitiis cum dedecore status clericalis, idque in concilio provinciali ad universam provinciam extensum est.

Discutiendis vero ordinandorum requisitis specialis congregatio probatissimorum virorum invigilat, illaque mihi cuncta refert ante tempora ordinationum ad determinandum, an quis promovendus sit necne.

Quicumque aut primae tonsurae initiari aut ad alios ordines ascendere volunt, semel in hebdomada ad ecclesiam cohaerentem congregationi patrum Missionis conveniunt, ubi omnes solemni sacro cum superpelliceis intersunt atque in sui quisque ordinis functionibus ac caeremoniis per vices exercentur; sacramenta poenitentiae et eucharistiae percipiunt, semihoram sacrae meditationi impendunt, ac pio demum sermone ad clericalem disciplinam excitantur. Festis vero diebus suis parochialibus ecclesiis, quibus adscripti sunt, inservire debent; qui vero ex promovendis degunt in dioecesi, ne frequenti accessu atque itinere nimium graventur, semel tantum in mense ad patres Missionis se conferunt, cum alias supradicta ministeria in parochialibus suis ecclesiis praestare teneantur.

Dominicis itidem diebus a prandio iidem omnes promovendi parochum adiuvare debent in doctrina christiana parvulis et rudibus explicanda; pro quo ministerio rite obeundo regulae quaedam edicto propositae sunt, quarum observantiam peculiaris congregatio, ad eam rem instituta, exigit et promovet.

Et haec omnia supradicta tum parochorum tum aliorum deputatorum testimonio constare debet re ipsa praestita et ab ordinandis servata fuisse; in quibus adimplendis si quis negligentior fuerit, tantisper ab ulterioribus ordinibus arcetur, dum assiduitate negligentiam emendaverit.

Promovendi ad sacros ordines vacant per decem dies ante ordinationem exercitiis spiritualibus in domo patrum Missionis, ibique impensis meis, ne ulla graventur ratione, diu noctuque morantur, prout eadem exercitia fiunt ab omnibus, qui in confessarios, parochos et coadiutores assumuntur.

Quo facilius clerici sacris caeremoniis et ecclesiasticis studiis erudiantur, libelli sacrarum caeremoniarum per totam dioecesim evulgati sunt; lectio vero theologiae moralis in celebrioribus locis est constituta.

Ad normam cathedralis ecclesiae, in qua singulis hebdomadis habentur conferentiae casuum conscientiae, idem servatur in universa dioecesi, in qua ecclesiastici diversorum pagorum in unum aliquem commodiorem locum conveniunt; utque eiusmodi conferentiarum fructus constet, earum decisiones ad praefectum in civitate huic rei praepositum transmittuntur; qui vero eis interesse neglexerint, ad confessiones audiendas non admittuntur.

In confessariis legendis praeter integerrimam morum probitatem maturitas etiam aetatis exquiritur iuxta literas sacrae congregationis; cumque ingens sit concursus ad cathedralem, praesertim tempore adimplendi praeceptum paschale, quod cum magno huius ecclesiae fructu, ita exigente numero animarum, prorogatum est ex facultate sacrae congregationis usque ad diem Ascensionis, debent omnes confessarii per vices singulis diebus assistere in ipsa cathedrali ad audiendas confessiones.

Tum ad retinendam honestatem habitus clericalis tum ad exigendam a clericis observantiam requisitorum sacri concilii Tridentini aliqui clerici parere detrectantes privati sunt privilegio clericali pro executione literarum novissime editarum a sacra congregatione Immunitatis.

Exteri sacerdotes ad sacrum faciendum non admittuntur, nisi ordinariorum suorum dimissoriales literas attulerint a duobus deputatis recognoscendas et sacrarum caeremoniarum peritiam testimonio patrum Missionis probaverint. Praedicatores etiam ante Adventum et Quadragesimam ad animarum salutem serio curandam et servandas sacrae congregationis literas circa sacram et apostolicam concionandi rationem excitantur, ac, Deo adiuvante, obsolevit magna ex parte illud corruptissimum praedicandi genus, quod cum magno verbi Dei detrimento invaluerat.

In seminario huius cathedralis adolescentes quinque supra centum in christiana pietate ac literis erudiuntur; ex his alumni, quorum numerus etiam expensis meis auctus est, per concursum coram me institutum admittuntur, et sine personarum acceptione, qui praestantioris indolis sunt, eliguntur.

Hi, antequam in seminarium recipiantur, idoneam cautionem cum suis parentibus aut consanguineis praestant de reficiendis seminario expensis, si forte ab ecclesiastico statu recesserint, vel paroecias vel alia ecclesiastica munera a me vel a successoribus meis ipsis demandanda recusaverint; ut semper in Domino ecclesiasticis ministris ecclesia magis abundet. Praeterea ex iis locis dioecesis, quae sacrorum ministrorum inopia laborant, diligenter, quoad fieri potest, puer aliquis quaeritur, qui in seminario ad suae paroeciae spem erudiatur. Exercentur autem in literis tum graecis tum hebraicis pro planiori scripturae sacrae et sanctorum Patrum intelligentia, rhetorica, philosophia, theologia, sacris canonibus, cantu Gregoriano, ecclesiasticis caeremoniis et aliis, quae a Tridentino praescribuntur. Qui vero in pietatis et literarum studio magis proficiunt, praesertim qui patrimonio carent, in praemium et subsidium adipiscuntur ut plurimum ecclesiastica beneficia, quae, numero et reditibus exigua multum infra exigentiam tam numerosi cleri, tantum dioecesanis, etiam sine onere pensionum, conferuntur, exclusis quoque meis familiaribus.

Edicto sanctissimi domini nostri in huius ecclesiae regimine promulgato sanctimonialium expensae tum quoad confessariorum mercedes tum quoad ministrorum emolumenta taxatae sunt.

In tribunali pro ministrorum emolumentis taxa Innocentiana religiose observatur, et pro iis, quae in ea non comprehenduntur, alia huius curiae peculiaris cum Innocentiana apprime conveniens, quae unanimi patrum in concilio provinciali consensu per totam provinciam recepta est; utque ministrorum integritas omnibus pateat, in calce cuiuslibet expeditionis ab eisdem adscribitur, quantum fuerit persolutum; pro pauperibus autem fiunt omnia acta gratis, et pro pauperum causis et negotiis destinatus est specialis advocatus.

Carceres visitantur frequenter, ne in eis detenti aliquali indebita vexatione afficiantur; nec solum spiritualia auxilia ipsis praestantur, sed pauperibus etiam temporalia. Poenae pecuniariae, quae ad criminum medelam parum efficaces et aptae videntur, raro adhibentur; quae autem imponuntur, recta et immediata manu solvuntur locis piis.

Distinctum habetur tribunal pro sacra visitatione, et in eo omnia gratis expediuntur, quemadmodum ex laudabili huius ecclesiae consuetudine nihil prorsus ullo nomine a visitatoribus accipitur in dioecesis visitatione.

Pro causis civilibus et criminalibus expediendis rebusque ad sacram visitationem pertinentibus et et aliis negotiis dirimendis et componendis habentur saepe congregationes coram me.

Mensae archiepiscopalis bona et reditus, quorum platea magna cum sedulitate confecta est, partim vindicata partim aucta sunt non sine notabili sumtu.

Pro christiana hospitalitate erga peregrinos ad limina apostolorum confluentes exercenda imminente iubilaei anno ad praescriptum literarum specialis sacrae congregationis, a sanctissimo deputatae, tria hospitia in hac civitate rebus omnibus et copiis instructa et parata sunt, scilicet Hospitium Sanctissimae Trinitatis, alterum Divinae Misericordiae, ubi sacerdotes tantum excipiuntur, et tertium sancti Antonii abbatis mea impensa in abbatia dicti tituli, mihi commendata; in quibus non victu modo et corporalibus subsidiis peregrini reficiuntur, sed pabulo etiam verbi Dei et salutaribus monitis instruuntur.

Eminentiae vestrae humillimus et addictissimus servus

I. cardinalis Cantelmus, archiepiscopus Neapolitanus.

Nos Ioseph, tituli Sanctae Mariae Transpontinae, sanctae Romanae ecclesiae presbyter cardinalis Sacripantes, sacrae congregationis Concilii praefectus, fidem facimus et attestamur, eum dominum cardinalem Cantelmum, archiepiscopum Neapolitanum, sacra limina pro nuper elapso trigesimo octavo et inchoato trigesimo nono respective trienniis, annuente sanctissimo domino nostro, humiliter visitasse; sacratissimas quidem principum apostolorum basilicas veneratus, luculentam non minus quam elegantem numerisque omnibus absolutam hodierni status Neapolitanae ecclesiae relationem scripto dimisit in sacra congregatione Concilii. In quorum fidem etc.

Datum Romae hac die 24 aprilis 1700.

I. cardinalis Sacripantes, praefectus.

I. D., episcopus Cyrenensis, sacrae congregationis Concilii secretarius.

APPENDIX.

I. Decretum sacrae congregationis Concilii circa baptismum infidelium adultorum.

Ad tit. 1. synod. constitut. cap. 2.

Neapolitana iuris baptizandi.

Prior generalis archiconfraternitatis doctrinae christianae et vicarius curatus ecclesiae metropolitanae, oblatis vicario generali eñi archiepiscopi suis precibus, sequens rescriptum seu decretum ab eodem obtinuerunt: Revñi parochi civitatis et dioecesis Neapolitanae non audeant in futurum baptizare infideles, nisi prius obtenta attestatione a revño domino canonico priore generali doctrinae christianae et catechumenorum nostrae cathedralis, an sufficienter sint instructi catechismo catholico, et an sint capaces dicti sacramenti; quae attestatio super utraque qualitate fiat iurata et in scriptis, etc.

An supradictum rescriptum seu decretum vicarii generalis Neapolitani sit servandum?

Sacra congregatio sub die 24 augusti 1688 respondit affirmative.

I. cardinalis Columna, praefectus.

(Loco † sigilli.) A. Altovitus, secretarius.

II. Clementis papae X constitutio, in qua regularium privilegia quoad praedicationem verbi Dei et sacramenti poenitentiae administrationem declarantur.

Ad tit. 1. synod. const. cap. 3.

Superna. Const. 7 d. 21 iunii 1670.

III. Innocentii XI admonitio ad verbi Dei concionatores per literas sacrae congregationis Concilii.

Ad idem cap. 3.

Foris. Eño et revño domino observandissimo domino cardinali Caracciolo archiepiscopo Neapolitano.

Intus. Eñe et revñe domine observandissime.

A pluribus christiani orbis provinciis graves frequentesque Romam atque ad ipsam Sanctam Sedem adventant seu delationes seu querelae adversus praesentem praedicationis usum, tanquam a primaevo apostolorum instituto prorsus aberrantem. Ac quidem cum verbum Dei, quod, apostolo teste, omnino esse debet sanum ac salutare, multiplici lue per plures ex ipsis evangelii praeconibus reddatur infectum; merito sanctissimus dominus noster decrevit contagionem, universo gregi tam exitiosam longeque patentem, omni apostolicae auctoritatis conatu prorsus exscindere. Nam quae pestis esse aut excogitari violentior ea potest, quae cibos ipsos, ad vitae praesidium institutos, ipsasque medicinas, pro morbis depellendis inventas, in mortis instrumenta et praesentissima venena converteret? Verbum profecto Dei panis est ille vitae et intellectus, quo cibari, et aqua simul salutaris, qua potari fidelium animas ab ipsis religionis christianae incunabulis Redemtor noster edocuit. At vero si sal, quod pro Dei verbo a sanctis accipitur, per futiles conciones evanuerit, in quo putrescentia mortalium vitia condientur? Quinimo si sal idem, quod praedicatores aperte significat, per eloquentiam plane stultam infatuatum fuerit, revera non ultra valebit, nisi ut conculcetur, et utinam iam non conculcaretur ab hominibus. Quae enim ministerio tam sacro maiestas, qui decor, quae sanctitas, quae utilitas inest, quando plurimi, ut Paulus clamat, verbum Dei adulterantes, aut iocis, tanquam histriones, aut conversi ad fabulas, uti poetae, auditores sibi prurientes auribus coacervant, aut inanis facundiae lenocinio et calamistrato ac meretricio plane stylo praedicationem foede corrumpunt? Mandat ergo Sanctitas Sua, zelo vere apostolico accensa, ut omnes primates, archiepiscopi, episcopi caeterarumque ecclesiarum praesides, quorum praecipuum munus est verbum Dei administrare gregemque pascere, tantis corruptelis occurrant easque concionatoribus opportune ob oculos ponant, et fugiant a facie tot pestium potius quam colubrorum. Et praesertim universi intelligant, quod per Hieremiam Deus illis indixit: „Propheta, qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum vere; quid palea ad triticum? Numquid verba mea non sunt ignis, dicit Dominus, et quasi malleus conterens petras?“ Videlicet oportere, conciones non paleis refertas esse ad vanitatem, sed igne veritatis succensas. Porro sciant, non levem esse culpam, sed grande piaculum gravissimaque poena mulctandum, ubi per scurrilitatem verbum Dei velut in scenam adducunt atque auditoribus deridendum traduxerint. Praeterea neque per quaestiones curiosas ac paradoxa vana ita supra captum populorum assurgant, ut vere querantur: Parvuli petierunt panem, et non erat, qui frangeret eis. Similiter neque per illecebras inanium verborum res non minus vanas obtrudant, et per ostentationem memoriae atque pronunciationis praecipitantiam quasi praestigiis auditorum animos auresque ludificent. Quamobrem antistites per se, si tempus vacaverit, tum in cathedralibus tum in aliis ecclesiis serio animadvertant et in dioecesi vicariis foraneis aliisque ministris probisque viris, a quibus ea super re relationes exigant, vigilantiam demandent. Ac si concionatores normam huiusmodi transgressos compererint, eos a praedicationis munere ad tempus benevisum suspendant aliave ratione pro modo culpae plectere curent, subrogando interim alios, qui salutari modo populo ostendant vitia, quae eos declinare, et virtutes, quas sectari oporteat, ut poenam aeternam evadere et caelestem gloriam valeant consequi. Eminentia igitur vestra in civitate ac dioecesi eius curae credita sanctissimi domini nostri iussibus proprioque muneri satisfacere non gravabitur, idemque suis suffraganeis, vel qui synodo provinciali interesse consueverunt, significare. Et eminentiae vestrae manus humillime deosculor.

Romae 6 iulii 1680.

Humillimus et addictissimus servus.

F. cardinalis Columna.

Stephanus archiepiscopus Brancacius, episcopus Viterbiensis, secretarius.

IV. Formula iuramenti a punctatoribus praestandi.

Ex concil. prov. Mediol. II, tit. 5 cap. 3.

Ad tit. 2. synod. const. cap. 1.

Ego N . . . punctatoris officium, quod suscepi, per haec sancta Dei evangelia iuratus sancte promitto ac spondeo me fideliter et sincere, quantum in me est, executurum. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia.

V. Declaratio sacrae congregationis super eleemosyna missarum.

Cum auctores nonnulli scriptis suis typis editis asseruerint, sacerdoti, pro alio missam, recepta eleemosyna, celebranti, licitum esse aliam eleemosynam quoque accipere ab altero, cui partem illam fructus seu valoris eiusdem sacrificii ipsimet celebranti debitam (specialem nuncupatam) applicet, ac proinde hunc casum sub decreto sacrae congregationis Concilii, prohibente duplex pro unica missa stipendium seu eleemosynam recipi, non esse comprehensum: propterea sacra congregatio, etc. sub die 25 Ianuarii 1659 censuit, nulli sacerdoti

licitum esse praefata ratione sive praetextu aliam A eleemosynam accipere praeter illam, quam accipit ab eo, pro quo missam offerre tenetur, ac proinde casum hunc esse comprehensum in decretis alias per eandem sacram congregationem Concilii editis, quibus prohibetur, ne duplex stipendium pro una missa recipiatur.

VI. Decretum sacrae congregationis Concilii de diebus licitae vacationis a celebratione missae.

Ad tit. 2. synod. const. cap. 2.

Collensis celebrationis missarum.

Modernus episcopus Collensis dioecesim visitando comperit, non sine maximo conscientiarum periculo plures irrepsisse abusus in adimplendo mentem eorum, qui missas celebrari mandarunt. Ad eos ergo tollendos, discutiendum atque resolvendum videtur:

1. An sacerdotes, obligati ratione beneficii, B cappellaniae, legati aut stipendii celebrare quotidie missam per seipsos, possint aliquando a celebratione vacare? et quatenus affirmative:

2. Quando et quoties a dicta celebratione vacare possint?

3. An diebus licitae vacationis possint missam pro seipsis vel aliis praeterquam pro fundatoribus celebrare? et quatenus affirmative:

4. An pro aliis celebrando possint stipendium pro huiusmodi celebratione percipere?

5. An illis diebus, quibus licite vacant a celebratione, teneantur missam ab aliis celebrari facere iuxta intentionem fundatorum?

6. An sacerdotes, ut supra obligati celebrare missam quotidie, absque tamen onere celebrandi per seipsos, possint aliquando a celebratione vacare?

Die 18 septembris 1683. Sacra congregatio C eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum ad primum et secundum respondit *affirmative,* concurrente aliqua rationabili causa. Ad tertium, quartum et sextum *negative.* Ad quintum distulit resolutionem.

Ita reperitur in regesto autographo decretorum eiusdem sacrae congregationis lib. 33, fol. 311. In fidem, etc. Hac die 30 maii 1699.

F. Nuptius, sacrae congregationis Con-
(Loco † sigilli.) cilii secretarius.

VII. Decretum sacrae congregationis Concilii de oratoriis privatis.

Ad tit. 2. synod. const. cap. 2.

Neapolitana.

Eminentissimus archiepiscopus, ut in concernentibus divinum cultum scandala et abusus omnes D arceantur, supplicat a sacra congregatione declarari:

1. An liceat episcopis in aliena dioecesi erigere altare extra domum propriae habitationis in domibus laicis ibique sacrosanctum missae sacrificium non ad propriam devotionem, sed pro ipsarum domorum inhabitantium commodo celebrari facere per unum vel plures ex suis cappellanis, ipso episcopo ad quandam formam praesente, etiam quoad missam solemnem?

2. An ipsismet episcopis liceat ad placitum et pro commodo amicorum erigere altare et celebrare in eorundem amicorum domibus?

3. An in oratoriis, quibus ex indulto apostolico fruuntur domus privatae, liceat regularibus celebrare diebus exceptis in indulto seu prohibitis a sacra congregatione vel synodali constitutione dioecesana, et an in hoc et sequenti casu missam ibi audientes satisfaciant praecepto ecclesiae?

4. An celebrata in praefatis oratoriis unica missa in apostolico indulto concessa, liceat regularibus eadem die aliam missam ibidem celebrare?

5. An episcopis liceat in dictorum oratoriis privatis celebrare vel celebrari facere, ipsis praesentibus, pro commodo dominorum fruentium ipsis oratoriis, celebrata iam unica missa concessa in indulto, et an in diebus exceptis in indulto vel prohibitis a sacra congregatione vel constitutione dioecesana, ut dictum est de regularibus in tertio et quarto dubio?

6. Quid iuris dictus archiepiscopus habeat (quatenus negative ad suprascripta dubia) contra eiusmodi transgressores?

Die 30 maii 1699. Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum ad primum, secundum et quartum, respondit *negative.* Ad tertium *negative* pro diebus exceptis in indulto. Ad quintum [1] itidem *negative* respondit, prout in tertio et quarto. Ad sextum, quoad regulares censuit posse procedere ad formam sacri concilii; quo vero ad episcopos iniungendum censuit, prout praesentis decreti tenore iniungit eminentissimo archiepiscopo, quatenus moneat eosdem episcopos, et, si moniti non abstineant, certioret sacram congregationem.

Cardinalis Sacripantes, praefectus.

F. Nuptius, sacrae congregationis Con-
(Loco † sigilli.) cilii secretarius.

VIII. Confirmatio decretorum congregationis sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum super celebratione missarum, etiam cum declarationibus et innovatione decretorum ab eadem congregatione auctoritate fel. rec. Urbani papae VIII desuper alias factorum.

Ad idem cap. 2. synod. const.

Innocentii XII const. 120. *Nuper a congregatione* die 23 decembris 1697.

IX. Decreta circa validitatem electionis sepulturae.

Ad tit. 2. synod. const. cap. 4.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

Dudum a congregatione tunc existentium sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum ad supplicationem tunc existentis commendatarii abbatiae et parochialis ecclesiae sancti Ioannis Maioris nuncupatae civitatis Neapolitanae emanavit decretum tenoris, qui sequitur, videlicet:

Neapolitana electionis sepulturae.

Libellus infrascripto verborum tenore conceptus eminentissimi commendatarii abbatiae et parochialis ecclesiae sancti Ioannis Maioris nomine huic sacrae congregationi Concilii porrectus fuit.

[2] * Eminentissimi et reverendissimi domini. Ad evitandas controversias, quae propter sepulchri et funeris electionem cum magno fidelium scandalo oriri solent, eminentiis vestris supplicat commendatarius abbatiae et parochialis ecclesiae sancti Ioannis Maioris nuncupatae civitatis Neapolitanae, ut dubia solvere dignentur haec:

Primo, num sepulchri electio, a quocunque sive sano sive infirmo fiat praesente parocho, sit valida?

Secundo, utrum, ut sepulchri electio valida sit, necessario testamentum ultimae, quae dicitur, voluntatis requiratur, an sufficiat alio publico instrumento, etsi non sit testamentum, antea eligi?

Tertio, num nulla sit sepulchri electio, cum testamento quidem, non tamen a moribundo, sed a valente confecto, eligatur.

[1] * In appendice ad conc. prov. male scribitur: *primum.*

[2] * Epistolam, quae sequitur, ex italico vertimus.

Quarto, num, qui sacellum gentilicium cum proprio sepulchro habet vel sacellum cum proprio sepulchro emit, si, sepulchro non electo, moriatur, in cathedrali sit sepeliendus?

Quinto, num electio sepulchri, praesentibus duobus vel pluribus testibus facta, sit valida?

Sexto, num sepulchri electio, cum quis loqui nequeat, nutibus vel signis facta, sit valida?

Septimo, num confraternitatum sodales in ecclesiae suae sepulchro, si aliud non elegerint, sepeliri possint?

Octavo, num sepulchri electiones, quae de iure praesumuntur, uti uxor mariti, filii patris maiorumque, servi dominorum sepulchra eligere praesumuntur, et similes sint validae?

Quae ut eminentiae vestrae benigne declarare dignentur, supplicamus etc.

Quaeritur, quid ad singulas praedictas dubitationes respondendum.

Die 13 februarii 1666. Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum

Ad primam: censuit, esse validam, dummodo parochus non attestetur ad proprium commodum.

Ad secundam: censuit, non requiri necessario testamentum.

Ad tertiam: censuit, non esse nullam.

Ad quartam: non esse sepeliendum in cathedrali.

Ad quintam: esse validam.

Ad sextam: esse validam, dummodo sufficienter constet de voluntate eligentis.

Ad septimam: negative.

Ad octavam: censuit, quatenus electa non fuerit sepultura, uxorem in sepultura ultimi viri sepeliendam, filios vero in sepulchro maiorum, servos autem in parochia. Ita reperitur in Regesto decretorum, lib. 25, fol. 29, eiusdem sacrae congregationis. In quorum fidem, etc. Datum hac die 29 iunii 1682. Ita est. A. Altovitus, sacrae congregationis secretarius. Loco † sigilli.

Cum autem, sicut dilecti filii electi[1] dictae civitatis Neapolitanae nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque sententiis, censuris et poenis a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: decretum praeinsertum auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium: decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas et efficaces existere et foro suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 12 iulii 1682, pontificatus nostri anno sexto.

J. G. Slusius.

Aliud decretum sive declaratio eiusdem circa electionem sepulturae collective factam a confratribus.

Neapolitana iuris funerandi.

Sumta occasione decreti editi ab hac sacra congregatione in alia causa Neapolitana sub die 13 februarii 1666, quae ad secundum ex pluribus dubiis propositis super materia funerum respondit: Ad validam sepulturae electionem non requiri necessario testamentum, confratres et consorores paucis abhinc annis consueverunt collective et collegialiter per publicum instrumentum eligere sepulturae suae locum in aliis ecclesiis et signanter regularium, in quibus eaedem sodalitates erectae reperiuntur, absque tamen voto, iuramento aut promissione de non revocando electionem, et nuper confratres artifices congregationis Assumtae erectae in ecclesia presbyterorum Oratorii sancti Philippi Nerii per libellum a sanctissimo domino nostro remissum supplicarunt, huiusmodi electionis sepulturae modum validum declarari.

Super his confecto processu per eminentissimum archiepiscopum, dataque relatione, quae in seorsivo folio per manus eminentissimorum patrum transmittitur, hodie informante tantum capitulo ecclesiae archiepiscopalis Neapolitanae, quaeritur:

An huiusmodi electio sepulturae collective et collegialiter facta substineatur in casu, de quo agitur?

Die 16 maii 1682. Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum respondit, substineri electionem sepulturae collective factam per confratres individualiter consentientes, et die 19 decembris eiusdem anni 1682 reproposita huiusmodi causa, utraque parte ore et scriptis informante, stetit in decisis, addita clausula *revocabiliter* tamen.

F. cardinalis Columna, praefectus.

A. Altovitus, sacrae congregationis Concilii secretarius.

X. *Decreta pro funeribus, ad quae accedit capitulum ecclesiae metropolitanae Neapolitanae.*

Clemens papa IX.

Ad futuram rei memoriam.

Emanavit nuper ad favorem dilectorum filiorum capituli et canonicorum metropolitanae ecclesiae Neapolitanae a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris, qui sequitur, videlicet: Sacra Rituum congregatio referente eminentissimo Brancacio, declaravit, decretum eiusdem sacrae congregationis editum die 26 ianuarii 1641, quo declaratum fuit, capitulum et canonicos metropolitanae civitatis Neapolis vocatos ad funus non posse a regularibus et signanter a monachis Benedictinis, Caelestinis et Olivetanis impediri, quin ingrediantur cum propria cruce in ecclesias ipsorum regularium, esse servandum, etiam quoad Carmelitas sanctae Mariae de Vita eiusdem civitatis. Hac die 8 iunii 1669. M. episcopus Portuensis cardinalis Ginnettus. Cum autem, sicut pro parte capituli et canonicorum praedictorum nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi pro firmiori illius subsistentia apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gra-

[1] * Forte: *ecclesiae.*

tiam facere volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: decretum praeinsertum auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus et confirmamus illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium: decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas et efficaces existere et fore suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, et irritum et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari; non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 29 iunii 1669, pontificatus nostri anno tertio.

J. G. Slusius.

XI. Aliud decretum.

Neapolitana.

Pro parte capituli metropolitanae Neapolis expositum fuit apud sacram Rituum congregationem in supplici libello, cuius tenor est, ut infra, videlicet[1]: Capitulum insignis ecclesiae metropolitanae eminentiis vestris humiliter proponit: Cum in lite coram hac sacra congregatione cum regularibus habita decretum obtinuerit, licere capitulo in funeribus comitandis cum cruce in ecclesias regularium intrare, eminentias vestras nunc permittere non debere, ut decreta sua debita exsecutione careant. Regulares enim illi, cum audiant, aliquem testamento statuisse, ut corpus suum in ipsorum ecclesiis, comitante tamen funus capitulo, sepeliretur, repugnant ipsumque recipere et sepelire recusant. Qua de re eminentiae vestrae a domino cardinali Caracciolo, eorum archiepiscopo, certiores fieri facile poterunt. Ideo capitulum supradictum eminentiis vestris supplicat, huic archiepiscopo mandent, ut regulares ad funera in ecclesias suas recipienda cogat, quandoquidem ea recipere assueverunt; et cum fieri possit, ut nimiam pecuniae summam exigant, pariter supplicat, ut eidem archiepiscopo eam definire et regulares illos ad funera, comitante capitulo, in ecclesias suas recipienda iis poenis cogere liceat, quibus summae eminentiarum vestrarum prudentiae visum fuerit.

Et eadem sacra congregatio, audito etiam eminentissimo domino cardinali archiepiscopo Neapolitano in eadem praesenti, respondit: Praefatus eminentissimus archiepiscopus Neapolitanus compellat praedictos regulares sub censuris, etiam per interdictum, quatenus in casibus expositis. Et ita decrevit, die 16 ianuarii 1677.

V. cardinalis Carpineus.

Bernardinus Casalius sac. Rit. cong. secretarius.

Loco † sigilli.

[1] Quae sequuntur, ex italico vertimus.

XII. Literae S. Congregationis [Episcop. et Regular.] de invitationibus [laicorum] ad Ecclesias regularium et monialium.

* *Versio Latina ex Italico.*

Foris. Eminentissimo et reverendissimo domino observandissimo, domino cardinali Caracciolo archiepisopo Neapolitano.

Intus vero. Eminentissime et reverendissime domine observandissime!

Sanctitas domini nostri iam die 22 ianuarii 1677 eminentiae vestrae praecepit, ut suo nomine et auctoritate, cum eadem ad hunc effectum communicata, non solum non permitteret, sed diserte vetaret, invitationes ad ecclesias et sacras functiones regularium et monialium fieri, quocumque genere fruerentur exemptionis, quantumvis amplae, specialis et privilegiatae, nemine excepto cuiuscumque status, gradus et dignitatis, etiamsi eius specialis mentio facienda esset; et ut eaedem ecclesiae, quando signum [vespere] daretur ad salutationem angelicam recitandam, clauderentur vel etiam paulo ante, ita ut, signo illo dato, nemo eo ingrederetur vel ibi commoraretur, sub poena excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae, suae sanctitati et eminentiae vestrae solis reservatae, ita ut nullum privilegium vel facultas, quantumvis ampla et amplissima et speciali mentione digna, suffragari posset, superioribus vero regularibus utriusque sexus poena privationis officii vocisque activae et passivae proposita; immo eminentiae vestrae facultatem dedit, ut easdem ecclesias interdiceret vel alia, quae censeret opportuna, provideret. Et quia regulares quidam, frivolis rationibus interpositis, se supra dicta prohibitione comprehendi negant, sanctitas sua, invitatione saecularium ad illas functiones iterum prohibita, omnique indulto, cuicumque ordini quomodolibet exempto fuerit concessum, revocato, mihi mandatum eminentiae vestrae scribendi dedit, ut delinquentes poenis supra dictis literis datis die 22 ianuarii anni 1677 contentis afficeret. Quibus eminentiae vestrae significatis, eius manus humiliter deosculor. Romae die 20 septembris 1683.

Eminentiae vestrae servus humillimus et addictissimus

G. card. Carpegna.

B. Pianciatichi secretarius.

XIII. Decretum S. Congregationis de interdicto ecclesiarum sanctimonialium regularibus subiectarum.

Ad idem Cap. 5.

In causa Neapolitana interdicti et censurarum vertente inter curiam archiepiscopalem ex una, et moniales Reginae Caeli et patrem abbatem S. Petri ad Aram partibus ex altera de et super infrascriptis dubiis, nempe:

Primo, an eminentissimus archiepiscopus possit subiicere interdicto ecclesiam monialium praelato regulari subiectarum.

Secundo, an praelatus regularis possit apponere interdictum ecclesiae monialium sibi subiectarum; et quatenus negative:

Tertio, an praelatus regularis dicatur usurpasse iurisdictionem episcopalem.

Quarto, an possit per Ordinarium declarari incursum in censuras.

Quinto, an et quomodo sit puniendus praelatus regularis et caeteri complices pro excessibus.

Sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, partibus ipsis auditis, referente

eminentissimo Cavallerino, censuit ut infra respondendum, videlicet:

Ad primum: *affirmative* in casu, de quo agitur.

Ad secundum: interdictum appositum ab abbate S. Petri ad Aram non substineri. Ad reliqua vero dubia iuxta mentem. Romae 21 iunii 1697.

Ita reperitur in Regesto autographo eiusdem sacrae congregationis. In quorum fidem, etc. Romae hac die 29 maii 1699.

Nicolaus archiepiscopus Theatinus, secretarius.

XIV. Avvertimenti di san Carlo per li confessori.

Ad tit. 3. synod. const. cap. 5.

Hunc libellum, cum saepius typis sit mandatus, hic omittendum censemus.

XV. Literae S. congregationis ex mandato D. N. Innocentii XII papae conscriptae, ne ad confessiones audiendas confessarii admittantur, quin aetate sint provecti bonisque moribus ornati: et qua ratione feminarum confessiones sint audiendae.

* *Versio Latina ex Italico.*

Foris. Eminentissimo et reverendissimo domino observandissimo, domino cardinali Cantelmo archiepiscopo Neapolitano.

Intus vero. Eminentissime et reverendissime domine observandissime!

Da casi etc. Sanctitas domini nostri, cum perspexerit, quanta diligentia, ut his malis occurratur, episcopis sit attendendum, ut homines ministerio tam gravi pares eligant: secundum sententiam horum eminentissimorum collegarum meorum, dominorum cardinalium generalium inquisitorum, censuit, a me his literis encyclicis eminentiam vestram valde esse impellendam, ut deinceps maiore, qua fieri potest, studio et diligentia prospiciat, ut huiusmodi (confessarii) minime sint iuvenes, sed aetate et intelligentia provecti et bonis moribus ornati; utque eos confessiones, feminarum praesertim, non in parte antica, sed ad latera confessionalis et in loco aperto et propatulo audire iubeat. Neque dubitat sanctitas sua, quin eminentia vestra, quae est eius bonitas zelusque singularis, hac in re sententiam suam perfecte exsecutura sit, et eminentiae vestrae manus humillime deosculor. Romae die 4 decembris anni 1694.

Eminentiae vestrae servus humillimus et devotissimus

A. card. Cybo.

Neapolim domino card. archiepiscopo.

XVI. Literae s. congregationis de mandato Clementis VIII ad cardinalem Gesualdum archiepiscopum Neapolitanum.

De casibus reservatis.

Illustrissime ac reverendissime domine.

Accipiet illustrissima amplitudo vestra una cum hisce literis exemplum declarationis, quam sacra congregatio sanctae Romanae ecclesiae cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, de expresso sanctissimi domini nostri mandato nuper edidit super decreto de prohibita absolutione a casibus reservatis die 9 ianuarii 1601 promulgato, quod in suis dioecesibus Ostiensi et Neapolitana publicandum ac studiose observandum diligenter curabit. Cum autem locorum ordinarii magna ex parte indicem seu notam singulorum casuum a se reservatorum huc miserint, compertum est, in hoc genere varie quid a variis admissum fuisse, quod aliqua emendatione indigeret: quosdam nimirum quaedam reservasse, quae iam apostolica sedes sibi reservaret, alios alia, quae minime A expediebat, nonnullos vero in ea re modum excessisse, ut nullum fere superesset peccatum, quod non sibi vendicaret indifferens illa servandi ratio, quae (ut necesse erat) res plerasque levis momenti et alioquin concilii Tridentini aliorumque sacrorum canonum sententiae parum congruentes complectebatur. Verum quia nondum satis hic explorata erat cuiusque loci conditio ac necessitas, non potuit unicuique reservationum huiusmodi singillatim modus ac temperamentum, quod res poscebat, adhiberi. Nec sane debuit una eademque regula omnibus ecclesiis praescribi, quandoquidem alia alibi magis convenire certum est, et fieri vix potest, ut omnia omnibus in locis aeque probentur et prosint. Quae cum ita sint, visum est eidem sac. congregationi praeter illam declarationem privatas quoque literas ad singulos ordinarios mittere, quibus moneant[ur], ut, simul ac eas acceperint, omnes B casus sibi iam olim reservatos, adhibitis aliquibus pietate et doctrina praestantibus viris, de integro discutiant diligenterque examinent et ad ipsius decreti iam declarati normam accommodent, eorum multitudinem sic resecantes, ut ad quam paucissimos eosque maxime necessarios redigantur iidem casus, unde salutaris ille sequatur effectus, cuius causa haec reservandi atrociores quosdam casus episcopis in sua cuique dioecesi tributa est auctoritas.

Praecipue vero haec monenda censet sacra congregatio, ut videant ipsi ordinarii, ne illos casus promiscue reservent, quibus annexa est excommunicatio maior a iure imposita, cuius absolutio nemini reservata sit, nisi forte propter frequentiam, scandalum aut aliam necessariam causam aliqui huiusmodi casus nominatim reservandi viderentur, neque casus, in quibus absolutio nisi cum restitutione vel C executione eorum, ad quae poenitentes tenentur, non confertur, neque illos, qui, etsi mortale peccatum inducant, circa res tamen parvi momenti versantur et frequenter inter idiotas evenire solent, uti damni dati, et similium. In peccatis etiam carnalibus reservandis multa utantur circumspectione propter periculum scandalorum, in iis maxime personis, in quas ob accessum ad confessarios extraordinarios vel frequentem reditum ad ordinarios suspicionis aliquid cadere potest. Postremo eam potissimum ineant ac sequantur rationem, quae, consideratis diligenter cuiusque provinciae ac populorum moribus, natura ac propensione, magis in Domino expedire videbitur. Postquam autem ab iis peracta descriptaque fuerit haec moderatio, unusquisque eam primo quoque tempore ad me perferendam curet, addita insuper causa, quae cuiusque casus reservationem potissimum suaserit. Hoc enim D sanctissimo domino nostro deliberatum est, ut postmodum singulae huiusmodi reservationes distinctius examinentur, quo perfecte tandem, adiutrice Dei gratia, opportunum iis incommodis remedium adhibeatur. Interim de ipsius sanctitatis suae mandato iidem ordinarii monentur, ut per totam suam dioecesim ac praesertim in iis locis, qui a civitate et cathedrali sede longius remoti sunt, poenitentiarios aliosque sacerdotes constituant ac delegent, quibus facultatem absolvendi a casibus sibi reservatis concedant, idque maxime in solemnioribus et praecipuis anni festivitatibus, ut peccatores, quibus obvia et facilis fuerit huiusmodi sacerdotum copia, ad peragendam confessionem alliciantur, quia alioquin plerique vel ob idipsum omittere possent, si necesse haberent poenitentiae ministros, quibus indigent, longius quaerere. In eam igitur curam, quantum in se erit, sedulo incumbet illustrissima amplitudo vestra, ut haec om-

nia ex sanctitatis suae et sacrae congregationis A mente debitae executioni mandentur ea diligentia eoque zelo ubique adhibito, quem optimus quisque pastor erga animarum sibi creditarum salutem prae se ferre debet. Ut autem apud se successoresque suos perpetuum extet monumentum, quid hic circa totam hanc reservandi rationem deliberatum sit, dabit operam, ut hae literae una cum ipso decreto ac declaratione in publicis suarum curiarum episcopalium actis integre describant[ur]. Eas vero cum primum acceperit, dignabitur facere nos ea de re certiores, missura postea, quantocius fieri poterit, expetitum novae reservationis indicem, ex praescripto huiusce mandati confectum. Quae omnia, mandante ipsa sacra congregatione, ego illustrissimae dominationi vestrae scripsi, Deum precatus, ut eandem quam diutissime incolumem tueatur. Romae die 26 novemb. 1602. Dignabitur etiam amplitudo vestra illustrissima operam dare, ut praelatis B inferioris ordinis exemptis seu nullius dioecesis, si qui sint in sua provincia, innotescat decretum hisce literis inclusum, tum etiam haec reliqua, quae ei scribuntur super casuum reservatione.

Illustrissimae et reverendissimae dominationis vestrae humillimus servus

Alexander card. Florentinus.

XVII. Instructio pro ordinandis in civitate et dioecesi Neapolitana, in concilio vero provinciali unanimi patrum consensu per universam provinciam recepta.

Ad tit. 3. synod. const. cap. 7.

§ I. *De vita et moribus ordinandorum.*

1. Sic decet omnino, clericos, in sortem Domini vocatos, vitam moresque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus C rebus nil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant: ut eorum actiones cunctis afferant venerationem. *Trident. sess. 22 cap. 1 de ref.* Ut autem clericis ad ea, quae hic traduntur, media suggerantur, praefatis omnibus insinuatur sodalitium aliquod frequentare ex iis, quae uti perfectionis gymnasia ecclesiastico spiritui atque sacramentorum usui magis idonea reputantur. Quare minores clerici post decimum quintum diem, post octavum vero in sacris constituti eucharistico pabulo reficiantur.

2. Praefecti congregationum praedictarum, quae in dioecesi pro clericis hactenus habentur, sive quae hac de causa imposterum erigentur, a trimestri saltem distinctam eminentissimo domino archiepiscopo in scriptis notitiam perferant super ordinandorum ac etiam presbyterorum praefatis congregationibus assistentia.

3. In locis vero, in quibus congregationes praefatas erigi impervium fuerit, ordinandi, aliorum locorum congregationibus non adscripti, sacram communionem ordine praemisso frequentent, quod pariformiter parochi referre non deerunt.

§ II. *De munere parochorum aliorumque, quibus commissum fuerit ordinandorum vitam ac mores inquirere.*

1. Sac. Trident. synodus *sess. 23 de reform. cap. 5* praecepit, ut ad ordines assumendi episcopum adeant, qui parocho aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut, nominibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, aetate, moribus et vita a fide dignis diligenter inquirat, et literas testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum episcopum quamprimum transmittat.

2. Hinc singuli sciant, eos dumtaxat, qui laudabilis vitae testimonio digni fuerint, ad ordines evocandos, adeo ut Pontificalis ritum, quo praesul populum interpellat dicens: *Si quis aliquid habet contra illos, pro Deo et propter Deum cum fiducia exeat et dicat,* praeveniendo, fideles omnes in Domino commoneantur, ut, si quid promovendorum vitae dedecens quisque cognoverit, eminentissimo archiepiscopo aut consultorum suorum, congregationis nimirum pro ordinandis, cuipiam referre minime gravetur, sciatque, referentes huiusmodi sub arctissimo secreti sigillo retinendos. Anonymis epistolis nulla prorsus tribuetur fides. Parochi tandem, vicarii foranei aliive, quibus de ordinandorum vita secreto perquirere commissum fuerit, ne sint nuda relatione contenti, quod nimirum ordinandus bonis moribus exornetur, verum ea, quae infrascribuntur, quo diligentius observent, inter B missarum solemnia festis diebus non continuis ter populo denuncient (quod circa tonsurandos et ad subdiaconatum promovendos in parochiali respective ac simul in cathedrali ecclesia fiat) tenore, ut sequitur, videlicet:

„Si notifica, che, desiderando N. figlio di N. essere promosso nella prima ordinazione di N., se alcuno conoscesse imperfezioni notabili nella sua vita ò ne' suoi costumi contrarii alla purità ed honestà, dovuta allo stato ecclesiastico, ò vero sapesse, che lui fusse colpevole di qualche delitto ò havesse qualch' altro impedimento canonico ò fosse caricato di grandi debiti ò fosse obligato di render conto di qualche grande amministrazione, debba rivelarlo, ma che lo faccia non per altro fine, che per la gloria di Dio e per honore della sua Chiesa, senza odio ò malizia, e ricordarsi della condizione humana, nella quale tutti viviamo.“ Post quae subdet: C „Questa è la prima publicazione, ò la seconda, ò la terza.“ [1]

3. Denuntiatio praemissa earundem ecclesiarum valvis affigatur, et si quid obstans relatum fuerit, parochi epistola signata testentur, ut infra peculiarius indicabitur. Quinimmo vicarii foranei, parochi aliive commissarii diligenter ac distincte referant requisiti super capitibus infrascriptis.

4. An ordinandus ab ordine postremum suscepto habitum clericalem ac tonsuram congruentem absque fuco vanitatis gestarit.

5. An erga maioribus ordinibus insignitos reverenter se gesserit.

6. An laudabili vita an potius improba pareat: an in plateis aut officinis vagari solitus, et an cum laxioris vitae hominibus conversetur.

7. An cum mulieribus cohabitet; et cuius aetatis illae sint, an consanguineae, et quo gradu, et an D mulieres legere, scribere aut canere doceat.

8. An et qualiter ecclesiae, cui fuit adscriptus, inserviat, et quatenus exerceatur.

9. An ecclesias frequentet, maxime cum sanctissimum expositum fuerit sive ad infirmos defertur, aut processiones sive conciones habentur.

10. An et quatenus parochos adiuvet in doctrina christiana aliisve sacris functionibus.

---

[1] Addimus hic Latinam huius edicti versionem: „Palam facimus cum N., filius N., in proxima ordinatione N. promoveri cupiat, si quis graves in eius vita imperfectiones vel, quod in eius moribus puritati et honestati status ecclesiastici adversetur, cognoverit, vel eundem delictum aliquod patravisse vel magnopere aere alieno laborare vel ad rationem magnae alicuius administrationis reddendam obligari: sciat, se haec revelare debere; caveat vero, id alio consilio faciat quam divinae gloriae et ecclesiastici honoris causa, sine odio vel malitia. Meminerit etiam humanae, in qua omnes sumus, conditionis.“

Post quae subdet: „Haec est prima publicatio, vel secunda, vel tertia.

11. An sacramentorum usum frequentet, et quoties in mense.

12. An solitus sit arma deferre aut secularibus se immiscere, et quatenus: an ludis illicitis aut comoediis vacet sive intersit, et an licitis publice.

13. An laicorum servitio sit addictus, et an officio status clericalis indigno.

14. Exaratae autem a parocho aliove commissario testimoniales eiusmodi literae, quae secretam et extraiudicialem informationem deferent super singulis ut supra quaesitis, eorumque propria manu subscriptae, clausae ac obsignatae ad eminentissimum archiepiscopum, ipsorum vel alterius personae fidelis, non autem ipsius ordinandi opera dirigantur, ea desuper inscriptione: *Pro sacra ordinatione.*

15. Parocho aliive commissario sub poena excommunicationis eidem eminentissimo domino reservatae interdicitur commissiones praedictas sive quid eas concernens alicui revelare: iique in Domino commonentur, ut in re tam gravi, quavis negligentia, fraude aut respectu posthabitis, munus commissum, qua opus est, charitate ac zelo perficere studeant, ne indignorum ordinationi ullatenus ad propriae salutis perniciem assentiri patiantur.

16. Satagent etiam parochi super ordinandorum in parochia commorantium vita ac moribus vigilare: eos igitur moneant, obsecrent, increpent, ut ab evitandis declinent, hasque monitiones diligenter observent, ne deinceps ab ordinibus retardentur, ni potius repellantur.

§ III. *De scientia ordinandorum.*

1. Nec moribus dumtaxat laudabilem, verum scientia praeditum esse clericum oportet, ut proficue sui muneris partes explere valeat. Quare licet accurato prius examine initiandorum scientia perquiratur, attamen proderit media praecedenter apponere priusque scrutari, num ordinandi comparandae doctrinae diligenter incumbant.

2. Ad ordines ergo promovendi scholas ac studia eorum professioni congrua sedulo frequentent, nec in dioecesi potissimum grave sit parochis de ordinandorum profectu eundem eminentissimum archiepiscopum tertio quoque mense et quo fuerit opportunius, certiorare.

3. Clerici civitatis, qui intra annum ad sacros ordines promoveri poterunt, aliive subdiaconi ac diaconi omnes, legitime non impediti, moralis theologia conferentiis, quae in cathedrali ecclesia certis diebus habentur, assistere procurent, ut, dum de tali assistentia testimonium afferent, utpote ad scientiam necessaria media eos elegisse constiterit, ad ordines libentius assumantur.

4. Priusquam examen subeant ordinandi, praemonuisse proderit, in quibus ii passim interrogari debeant, ut rectius desuper instruantur, et peculiariter forsan examinati promte respondeant.

5. Tonsurandi ac ad minores ordines promovendi legere ac scribere atque doctrinam christianam probe sciant, quinimmo et linguam latinam intelligant, ut catechismum grammaticali sensu explanare valeant, ex quibus idoneitatis ad superiores ordines indicium praebeant.

6. Ad subdiaconatum promovendos, divi Caroli exemplo, interrogari conveniet:

De ordinum minorum et maiorum differentia.

De voto continentiae, quod subdiaconatus ordini coniunctum est.

De sacramentorum etiam doctrina, saltem generatim.

De rubricis et modo recitandi officii divini.

7. Ad diaconatum promovendus ea, quae ad praefatum ordinem spectant, optime calleat, necnon, eiusdem divi Caroli exemplo, examini subiicietur:

De sacramentorum doctrina et de aliqua idoneitate in concionibus habendis.

8. Grave profecto scandalum foret, subdiaconos, diaconos ac presbyteros doctrinae christianae ignorantia laborare, ut eam alios edocere nequirent; qui haec ergo ignoraverint in examine, sive generali sive peculiari, quae apprime sciri a tonsurandis decretum est, prorsus a maioribus ordinibus excludentur.

9. Ad presbyteratum promovendos diligentius perscrutari opus erit, num ea scientia polleant, qua satis erunt ad populum edocendum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac sacramenta ministranda, iuxta Tridentini decretum *sess. 23, cap. 14,* ac etiam praecise ex iis quaerendum, iuxta eiusdem divi Caroli instructionem:

Quid sit missae sacrificium?

Qui illius sacrificii effectus?

Quae eiusdem partes?

Quae necessaria in eo sint?

Quae sacrarum vestium significationes?

Quae in eo sacrificio offerendo requirantur?

Ubi et quando illud fieri non liceat?

De defectibus in missa occurrentibus?

An sacrae confessionis aliquam peritiam habeant?

An doctrinam item teneant, qua verbum Dei recte tractare concionemque habere possint?

An quae de re sacra, de christianarum virtutum officio atque de omni re ad salutem necessaria apte populum instruere atque docere possint.

10. Hinc etiam inquirendum, num sanctorum scientia referti sint, ex qua vera idoneitas in excipiendis sacris ministeriis exploretur; Gregorio admonente, qui ait *(Epist. 26, lib. 3): Provideri debet, quales ordinentur, ut prius aspiciantur, si studium orationis*[1] *habuerunt.*

§ IV. *De servitio ecclesiarum.*

1. Ni clericus ecclesiae inserviat, nedum ad sacros ordines ascendere, quin, si beneficium habeat, clericalibus franchitiis gaudere minime potest. Fraudibus tamen occurrendum est, quae hac in parte potissimum agnoscuntur: exinde

2. Minorum sive maiorum ordinum clerici huius Neapolitanae civitatis ecclesiis, quibus respective fuerunt adscripti, tum pro missarum solemnium celebratione tum quibuscumque sacris actionibus frequenter inserviant, tunc praecipue, cum sanctissimum sacramentum exponitur vel ad infirmos defertur, ac pueri divinaeque legis expertes in fidei mysteriis instruuntur.

3. Qui vero dioecesis fuerint, dominicis ac festivis diebus parochialibus aliisque, ut praefertur, inserviant, caeteraque singillatim perficiant, quae de iis, qui in civitate morantur, nuper edicta sunt.

4. Si quis autem ecclesiae servitio deputabitur, cui non fuerat adscriptus, servitium praefatum, si laudabile fuerit, ei suffragetur, praecedente tamen generalis vicarii licentia.

5. Negligentes itidem nedum ab ordinibus excludentur, verum etiam iuxta sacrorum canonum ac Tridentini rescriptum clericalibus franchitiis privandi erunt; eos enim fraudulenter extorquet, qui clericalem habitum deferens ecclesiae servitium aspernatur.

6. Parochi aut ecclesiarum rectores, de praefati servitii testimonio requisiti, haud generalibus verbis

[1] * Al. *lectionis* (ep. 26 l. 4. Opp. ed. Migne III, 696 A).

testentur, ordinandum ecclesiae servitio vacasse, A quin protinus exprimere debeant, quoties et quid in suis ecclesiis egerint, et an laudabiliter ac modeste. Unde librum haec desuper conscribant, ex quo dumtaxat testificationes huiusmodi desumantur, nec omnino praefati graventur clericorum hac in parte negligentiam eminentissimo domino interdum enunciare.

7. Quoniam vero praestitum ecclesiis ministerium valde proficiet, ut ordinandis quandoque interstitia relaxentur: id igitur singulis innotescat, nullam unquam spem dispensationis eiusmodi iis, qui minus frequenter suis ecclesiis inservient, suppetere: ex eo enim ecclesiarum obsequio patebit, num pro eisdem quis utilis aut necessarius fuerit, ut ex lege Tridentini praescribitur. Nec unquam super praefatis interstitiis dispensabitur, ni Parochus aut rector ecclesiae, cui ordinandus inserviet, iureiurando testetur causam necessitatis ac utilitatis B ecclesiae, propter quam ordinationem suam quispiam praestolatur.

8. Sed quoniam ecclesiae servitium idcirco clericis per ecclesiasticas leges iniungitur, ut potissimum ii sacris muneribus addicti clericalis vitae virtutibus ac sacrarum caeremoniarum peritia decorentur, ut se idoneos altioribus officiis assumendis exhibeant: idcirco non solum simplex eiusmodi servitium a clericis requiretur, quinimo, prout fuit eis in edicto a die 21 ianuarii 1692 iniunctum, singuli tam ad primam tonsuram sive minores aut sacros ordines assumendi sive potius, ex quo vestem induerint clericalem, singulis dominicis domum sacerdotum Missionis frequentare studeant, ut et missarum solemniis intersint, sacram communionem recipiant, ecclesiasticarum functionum ac caeremoniarum usum addiscant, ac spirituales instructiones audiant, quod sub nullo praetextu intermittere C audeant, usquedum fuerint ad ordinem ipsum presbyteratus evecti. Alias id minime aut saltem parum continuate prosequentes penitus ab suscipiendis ordinibus excludentur. Idque constare debeat ex attestatione superioris dictorum sacerdotum quolibet semestri, nimirum decembris ac iunii mensibus, (etiam si quis eo tempore ordinari non petat) per singulos ex praefatis ordinandis afferenda secretario congregationis pro ordinandis, qui eas in libro peculiariter ad haec nuncupato distincte referat ac describat, ut ordinationum tempore frequentium aut infrequentium notitia promtius habeatur.

§ V. *De titulo sive beneficii sive patrimonii ordinandorum.*

1. Sunt, qui variis artibus ac fallaciis ordinationum suarum titulos sive beneficii sive patrimonii simulare audent. Quod etsi diligentissime D per curiam archiepiscopalem fuerit hactenus perquisitum, imposterum autem haec erunt peculiarius observanda.

2. Primo quidem frequenter parochi et praecipue prope ordinationum tempora promulgent synodale decretum, quo moneantur omnes et singuli sive ad primam tonsuram sive ad minores aut sacros ordines promovendi, ne ullo pacto falsum, fictum aut fiduciarium patrimonium exhibeant, alias ultra falsi criminis poenam ex eo tunc ipso facto exercitium eis in susceptis ordinibus interdicitur, suspensione eminentissimo domino reservata, quae nunquam relaxabitur, nisi constituto reali patrimonio. Constituentes vero et cooperantes sive consulentes et quomodolibet in his concurrentes in sententiam excommunicationis, latam ipso iure pariterque eidem eminentissimo domino reservatam, incurrent.

3. Dum titulus erit beneficii, constet authentice: primo, de pacifica possessione; secundo, de quantitate annui reditus saltem aureorum triginta sex; tertio, de eorumdem perceptione; quarto, de oneribus annexis necne.

4. Ad titulum patrimonii constet pariformiter bonorum qualitas, cuius generis, et unde ad ordinandum pervenerint. Stabilia vel emtiones super arrendamenta, ut vulgo dicitur, et similia, si quae ordinandis donata fuerint, regulariter non admittentur, nisi quae a patre, matre, fratribus, sororibus ac patruis, qui filiis careant, provenire videantur. Quoad vero extraneorum donationes donatorum qualitas ac occurrentes circumstantiae in casibus peculiaribus attendentur.

5. Circa bona ordinandis vendita sive donata constare debeat, an et quomodo donantis sive vendentis fuerint, idque per authenticam declarationem, et appareat, venditiones aut donationes sic B antecedenter factas fuisse liberas ac perpetuas, nec reservato regressu aut iure quolibet super bonis eiusmodi venditis aut donatis, necnon sub alio quovis pacto; et insuper, ne aliud instrumentum sive scriptura venditioni aut donationi praedictis contraria penitus intercesserit.

6. Pro reditibus ex emtionibus super arrendamentis praefatis aut cum bancis huius civitatis aut censibus et emtionibus annuorum redituum cum particularibus personis adducantur prius emtionum praefatarum instrumenta, necnon fides ministrorum et officialium ea administrantium, ac respective declarationes in forma probante ipsarum particularium personarum declarantium, tales emtiones patrimonio ordinandi addictas iamdiu fore, atque quod nullatenus reemtiones fient sive pecuniarum restitutiones, nisi praecedente curiae archiepiscopalis assensu ad approbandam patrimonii subrogationem.

7. Titulus ex emolumentis ecclesiae receptitiae, cum ordinandus ad presbyteratum ascenderit, nullatenus admittatur, nisi iuxta sacrae congregationis concilii decretum eo interim tempore, a subdiaconatu nimirum ad presbyteratum, alius titulus sustentationis sufficiens assignatus fuerit.

8. In ecclesiis parochialibus ac pro iis, qui in civitate sunt, etiam in cathredali, tribus dominicis diebus sive alias festivis de praecepto, non continuis, cuiuslibet ordinandi titulus materna lingua populo denuncietur, modo ut sequitur, videlicet:

„Si notifica, che NN. figlio di N. desiderando d' esser promosso à' sacri ordini, pretende di far approvare per suo patrimonio v. g. una masseria, etc.“

Explicetur qualitas bonorum, et quomodo ad ordinandum pervenerint.

„Se alcuno sapesse, che i frutti, le proprietà ò vero l' heredità quì contenute non appartenessero D à dett' ordinando ò à quelli, che gliele donano, ò vero che questi terreni, heredità ò questi frutti siano hipotecati ò in altro modo obligati, in modo tale, che il detto patrimonio non possa essere sicuro e non arrivi alla somma di trentasei docati di rendita annua, ò vero che in questo patrimonio vi sia qualche supposizione ò falsità, sia obligato in coscienza di darne avviso sotto pena di scommunica. E si notifica, che quelli, che si rogano ò scrivono instrumenti, albarani ò altre scritture publiche ò private de patrimonii, che eglino sappiano essere fittizii, ed altri, che con consigli, con l' opere, con le vendite, e con le donazioni cooperano à patrimonii fittizii, incorrano ipso facto nella scommunica riservata al signor cardinale arcivescovo, conforme alla riservazione contenuta nelle costituzioni sinodali.“ [1]

[1] Addimus hic latinam huius edicti versionem: „Palam facimus, N. N., filium N., qui ad sacros ordines promoveri cupit,

9. Ultra denunciationes praefatas earum notulae in ecclesiis praedictis affigantur, ex quo si quid parochi sciverint, praefatis consultoribus deferatur.

10. Bona itidem aestimentur, et quinam reditus ex eis percipi valeant, deductis oneribus: haec autem aestimatio fiat coram parocho, qui eam subscribat, ac simul quatuor presbyteri civitatis aut dioecesis respective aut alias viciniores dioecesani, iis deficientibus.

11. Registrum titulorum apud actorum magistrum curiae archiepiscopalis retineatur, ad quod ea omnia nuper ordinata referantur: necnon ipse actorum magister in testimonialibus literis subdiaconatus expresse declaret titulum sive beneficii sive patrimonii: archivarius vero instrumenta ac scripturas eiusmodi titulos concernentia peculiariter inscripta et volumine colligata conservet.

§ VI. *Monita ordinandis, dum ad ordines instabunt promoveri.*

1. Quicumque ad ordines promoveri desiderat, suum prius adeat confessarium, a quo id consulendum erit, quod assumendi muneris gravitati suique poenitentis profectui magis in Domino visum fuerit expediens: enixe autem confessarii omnes monentur, ut de consilio requisiti ea, qua decet licetque, officii sinceritate ordinandi prius idoneitatem, vitam ac mores inspiciant, et anne iuxta Pontificalis monitum caelistis sapientia, probi mores et diuturna iustitiae observatio ipsum commendent, cum potissimum a subdiaconatus ordine amplius non liceat a proposito resilire. Quinimmo, quos clericatus honorem humano affectu perquirere atque tantis oneribus impares noverint, optime sciant a meditato proposito revocare, ne propter indignae promotionis consilium et ipsi de ordinatorum flagitio participes fiant.

2. Statu clericali, sicut praefertur, electo, cum decentibus habitu ac tonsura ad eminentissimum archiepiscopum personaliter ordinandus accedat duobus saltem mensibus, priusquam ordinationis tempus adveniat. Supplicem exponat libellum, ubi suum conscribat nomen, cognomen, parentem, locum, parochiam, domum ac parochias, quas prius incoluerit.

3. Clericus ecclesiam, cui fuerit adscriptus, explicet, sua studia et studiorum loca ac magistros. Quodsi super interstitiis dispensationem exquiret, tempus ab ordine demum suscepto ac causas, necnon parochi sive rectoris, ut praescriptum est, eas desuper testimonium omnino producat.

4. Cum rescriptum exceperit ad secretam congregationem directum, consultores adeat, ut iuxta gravissimum divi Caroli monitum, *eius vultus, habitus corporis et vestitus et incessus et gestus et sermo diligenter inspiciatur.*

5. Monuit itidem ordinantes Gregorius *(lib. 4, epist. 55)* oportere, ut neque per commodum neque per gratiam aut quorundam supplicationem aliqui ad sacros ordines permittantur adduci; nam et peccatum grave est, inquit, et sine correctione hoc non patitur remanere. Quare congregationis praefatae consultores omnes eiusmodi commendationes abrumpant, ut in re tanti momenti haec humanitatis officia penitus absint. Quinimmo ordinandi eas aucupantes ab ordinibus ea sola de causa, veluti meritis inopes, retardentur. Nec profecto sincera fide dignorum testimonia de ordinandorum qualitatibus respuere debent, dum ea ex domus Dei zelo noverint processisse.

§ VII. *Requisita ad primam tonsuram, minores ac maiores ordines ab ordinandis exhibenda in forma probante.*

Ad primam tonsuram.

1. Fides baptismi, ut constet de legitima aetate.
2. Confirmationis.
3. Matrimonii parentum, ut legitimi natales appareant.
4. Perquisitionis curiae laicalis, dum ordinandus annum decimum quartum attigerit.
5. Bonae vitae ac morum et frequentiae exercitiorum in domo Missionis.
6. Frequentiae scholae aut studii.
7. Fratrum viventium, et quis eorum sit maior.
8. Publicationum in propria parochia et cathedrali.
9. Titulus beneficii aut patrimonii aureorum triginta sex.
10. Ecclesiae servitium, cui fuit adscriptus, postquam cum debita licentia vestes clericales assumserit, ut sic suum quodammodo ad ecclesiasticam vitam tyrocinium expleat, quod servitium parochi sive rectores, ut alias fuit indictum, accurate testentur, quorum erit etiam super tyronum eiusmodi vita et moribus vigilare.

Ad ordines minores.

1. Perquisitio curiae archiepiscopalis.
2. Literae testimoniales collationis primae tonsurae.
3. Fides servitii ecclesiae.
4. Studii, ut supra.
5. Publicationum in propria parochia.
6. Frequentiae sacramentorum et domus Missionis.
7. Bonae vitae ac morum.
8. Doctrinae christianae vacasse, parochos in rudium instructione coadiuvando.

Ad subdiaconatus ordinem.

1. Perquisitio curae archiepiscopalis.
2. Fides baptismi, ut constet de anno 22 incepto.
3. Servitii in divinis.
4. Studii.
5. Frequentiae sacramentorum et domus Missionis.
6. Bonae vitae ac morum.
7. Publicationum in cathedrali et propria parochia.
8. Titulus beneficii aut patrimonii.
9. Literae collationis acolytatus.
10. Doctrinae christianae, ut supra.

Ad diaconatus ordinem.

1. Fides baptismi, ut constet de anno 23 incepto.
2. Literae collationis subdiaconatus.
3. Fides publicationum in propria parochia et cathedrali.
4. Perquisitionis curiae archiepiscopalis.
5. Servitii in divinis.
6. Frequentiae sacramentorum et ut supra.

---

velle, ut sibi veluti patrimonium approbetur v. g. praedium etc. (Explicetur qualitas bonorum, et quomodo ad ordinandum pervenerint.) Si quis sciat, emolumenta, res vel haereditatem huiusmodi non esse ordinandi vel eorum, qui ipsi ea donent, vel haec praedia, haereditatem vel res esse oppignerata vel alio nomine ita obligata, ut patrimonium illud sit incertum, aut eius reditus annuus ad summam triginta sex ducatorum non ascendat; vel etiam in hoc patrimonio constituendo subesse falsitatem aliquam dolumve: is ad haec indicanda sub excommunicationis poena obligatus sit. Praeterea palam facimus, eos, qui conficiunt vel scribunt instrumenta, apochas aut alia scripta, sive publica sive privata, de patrimoniis, quae falsa esse sciunt, et alios, qui consilio vel opere vel venditionibus vel donationibus ad patrimonia fingenda cooperantur, excommunicationem, domino cardinali archiepiscopo reservatam secundum reservationem, quae in constitutionibus synodalibus continetur, ipso facto incurrere."

7. Perceptio fructuum patrimonii.
8. Doctrinae christianae, ut supra.

Ad presbyteratus ordinem.

1. Fides baptismi, ut constet de anno 25 incepto.
2. Literae collationis diaconatus.

Caetera requisita, prout supra ad ordinem diaconatus.

1. Ad sacros ordines promovendi et iam per examen approbati domum patrum Missionis in suburbio Virginum adeant, ut ibi spiritualibus exercitiis vacent per decem dies, ab externorum colloquiis alieni, nisi de licentia superioris domus praedictae, necessitate urgente, cum aliquo loqui permissum fuerit. Inibi sacris functionibus, qua decet animi promtitudine ac modestia, alacrius incumbant. Quinimmo superioris praefati alteriusve praesidentis conscientiae iniunctum sit, de ordinandorum actionibus exercitiorum tempore eminentissimum dominum certiorare, ut inobservantes aut immodesti nedum corrigantur, verum et ab ordinibus repellantur.

2. Praesens igitur instructio in ecclesia cathedrali sive parochialibus aut, quibus tradita fuerit, affixa patenti decentique loco remaneat, et a vicariis foraneis ac patribus Missionis praedictae publice pro ordinandis sive exercitantibus habeatur.

3. Haec tandem sunt, quae ad ordinandos diriguntur, ut munerum, ad quae festinare contendunt, optime memores, sacerdotalibus etiam virtutibus exornentur, ut super ipsos episcopalibus precibus ac ministerio Spiritus sanctus de caelo descendat, nec praesul de eorum provectione nec ipsi de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereantur. Quod ipse Dominus concedat per gratiam suam.

Quae pertinent ad ordinatos ab alienis episcopis sub emendicato titulo, provide declarata et disposita sunt in constitutione sanctissimi domini relata post cap. 7, tit. 3.

Regulae congregationis pro ordinandis.

Licet pro ordinandis ab anno 1680 plenior emanaverit instructio, attamen, ut eadem alacrius recolatur, necessarium apprime erit, cooperatores hinc praesularibus operibus adiungere, cum id praecipue Tridentina synodus ordinarit, quae sess. 23, cap. 7, de reform., sic habuit: *Episcopus autem, sacerdotibus et aliis prudentibus viris, peritis divinae legis ac in ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi adscitis, ordinandorum genus, personam, aetatem, institutionem, mores et fidem diligenter investiget et examinet.* Unde his adhaerendo ad hanc discretionis arduitatem eminentissimus dominus felicis recordationis Innicus card. Caracciolus archiepiscopus presbyteros nonnullos in doctrina, prudentia ac sacrarum functionum peritia confirmatos in unum collegit sub nomine Congregationis secretae ordinandorum, eisque, quorum potissimum foret instructionum praemissarum observantiam promovere, velut coadiutoribus eaque in re specialibus consultoribus, opus fuit regulas ordinare.

De officio canonici secretarii sacrae ordinationis.

1. Ad congregationis canonicum secretarium peculiariter designatum pertineat, memorialia, quae fuerint eidem directa in congregatione proponenda, inter consultores aequa serie partiri, ponentem cuique deputando, parte tamen sibi retenta. Is igitur in libello ponentes distributos notabit, et quot quosve cuiquam ex consultoribus ordinandos in congregatione proponendos dimiserit, et quinam ad inquirendum, ut infra, consultores deputentur.

2. Praeterea ordinandis insinuet, ut suum quisque ponentem adeat duosque consultores, deputatos ad ordinandi mores ac vitam caeteris indicandam.

3. Exhibitis secretario memorialibus in congregatione proponendis, valeat ipse, forma iam typis tradita, parochis respective committere, consuetas publicationes fieri, quarum testimoniales epistolas, dum acceperit, ponentibus respective tradere debeat.

4. Postquam sufficienti numero memorialia distributa fuerint, post tempus aliquod, requisitorum receptioni concessum, ipse praeparatoriam congregationem recolligat statae horae, diei ac loci opportunitate, idque repetat, quousque necessarium fuerit. Congressus eiusmodi per octiduum saltem ante examen generale terminentur, ut requisitum aliquod forte deficiens suppleri aut refici valeat. Quae vero memorialia posthaec perlata fuerint, cum eis recognoscendis tempus ultra non suppetat, proximae sequentis ordinationis congressibus reserventur.

5. Discussis ac bene probatis in congregatione praeparatoria ordinandorum requisitis, secretarius in peculiari libro, cui titulus: *Resolutiones secretae congregationis ordinandorum,* nomina promovendorum notabit, quorum requisita iam in congregatione praefata recognita, examinata et admissa fuerint, ita ut in alia, coram eminentissimo domino (cum a secretario de discussionibus eiusmodi peractis certioratus fuerit) demum habenda, ea omnia referri valeant. Quod ergo pro singulis decernetur, iuxta distinctas ponentium classes praefatis nominibus secretarius item adscribet.

De officio consultorum.

1. Consultores electi atque ordinandorum congregationi praepositi sedulo recolant, quale ministerium eorum discretioni tradatur; nil enim praesulatui ecclesiastico gravius vel magis intimum quam libram sanctuarii commendare eorumque examen committere, qui tandem, virtute ex alto tributa, divinis muneribus decorentur. Caveant ergo, ne unquam humanitate aut saltem negligentia traducti, suis minime conscientiis consulentes, viros tot charismatibus impares aut indignos in duces populorum, medicos animarum, nec sanguinis hircorum aut vitulorum aut veterum hostiarum, sed Agni immaculati sacrificos ac mysteriorum Dei dispensatores inaugurandos exponant.

2. Ponentes advertant, num supplices libelli ad formam instructionis eiusmodi fuerint exhibiti, alias eos corrigi mandent: ex adiiciendis enim notitiis circa secreto pervestigandam ordinandorum vitam ac patrimonium aliasve qualitates lumen habebunt.

3. Pro dispensationibus interstitiorum, si quando petuntur, causas exprimi faciant ac testificationes adduci, de quibus in instructione latius.

4. Ordinandis iniungant, ut duos consultores collegas adeant, ut agnoscantur modo, quo supra.

5. Diligenter advertant, ut fides expositae contineant accurate tempus ac vices, prout in instructione peculiarius traditur, eamque semper prae oculis habeant, et praecipue monita de vita et moribus observentur.

6. Si ex perquisitione laicalis sive curiae archiepiscopalis constabit, ordinandum fuisse alias inquisitum, etsi ab iudicio absolutum, id ponentes sive consultores peculiariter enunciare debeant cum nota temporis ac facti, ut ordinandi vita ex praeteritis actionibus elucescat.

7. Consultores praefatos haud contentos esse sufficiat patentibus, quae adducuntur, testificationibus, verum ut secreto ac extraiudicialiter super omnibus ac singulis prudenter a fide dignis nec de veritate aut affectione sive fraude suspectis inqui-

rant, ab eis nimirum, qui ordinandi educationem et mores optime noverint.

8. Tempus insuper agnoscant, ex quo ordinandus, qui se prius laxiori vitae tradiderat, a malo declinans emendationem vitae resumserit, et in ea quatenus et quantum perseveranter se gesserit, num, secularis vitae maculis obliteratis, novum hominem induerit ac virtutibus imbui coeperit.

9. Passim ordinandos, praecipue tonsurandos, interrogent, num sufficienti doctrina ac scientiae sanctorum exercitio confirmentur, ut, si quos insipientes aut ignorantes manifeste cognoverint, eos, eminentissimo domino certiorato, antequam fiat examen generale, a suscipiendis ordinibus valeant reprobare.

10. Secreto ac fideliter informatus consultor sibi commissos ordinandos distribuat ac distincte accurateque referre studeat requisita ab ordinandis praesentata, necnon ea, quae per industriam suam consultor ipse quaesierit, et a quibusnam ea sciverit, cum circumstantiis omnibus, quae ad rem facere ad formam instructionis ac praesentium regularum atque referenda putaverit; etsi relatorum nomina contra ordinandum, quae poterunt oretenus enunciari, in ea exarata relatione reticeri quandoque congruum erit. Quae autem in praeparatoria congregatione retulerit, sic efformatis relationibus, congregationi coram eminentissimo domino habendae modo, quo sequitur, denuo referet, ac etiam ex eo, quod caeteri consultores addiderint, confirmentur.

De congregatione praeparatoria.

1. Receptis ac examinatis requisitis, ac relationibus, ut supra, formatis, congregatio praeparatoria convocabitur, in qua singuli ponentes referent ordinandorum qualitates ad instructionis tenorem et iuxta partitionem eis ante tributam. Quodsi requisitum aliquod ex patentibus desit, iuxta congregationis iudicium suppleatur, in quo ponentes suos admoneant ordinandos. Si autem secretae informationes deficient, plenius adhibeantur, ut eminentissimus dominus in congregatione postrema de singulis uberius certioretur.

2. Si requisitum aliquod ex causa deerit, specialiter adnotetur, ut in eo vel, si opus erit, dispensetur, vel instructionem servandam rescribatur, et is ea vice a promovendis secernatur, prout magis in Domino visum fuerit expediens.

3. In praeparatoriis congregationibus consultor quisque ea, quae prudenti zelo proponenda censebit, omnino referat ac proponat eaque maxime, quae instructionis ac regularum praesentium executionem plenius valeant promovere.

De congregatione coram eminentissimo domino habenda.

1. Postquam requisita discussa riteque probata in praeparatoria fuerint, ac votum congregationis accesserit ea eminentissimo domino referendi: congregatio habebitur, in qua ponens quisque suas relationes, mature digestas propriaque manu subscriptas, deferat in congregatione legendas. Methodus erit: Incipiet quis ex ponentibus primo referre de subdiaconis, secundo de diaconis, tertio de presbyteris: ac subsequetur alter ac caeteri, eodem pariter ordine. Hisque peractis, idem, qui primus fuit, subsequetur de tonsurandis sibi commissis referre, itidemque caeteri subsequentur, sicque postremo de minoribus ordinibus fiet.

2. Praefatis relationibus habitis, auditisque consultorum omnium votis eorumque praesertim, qui peculiariter ad informandum de singulis designati fuerint, attentisque omnibus, quae a caeteris consultoribus pro quolibet subdere visum fuerit, matura consideratione praemissa, quos magis idoneos ipse eminentissimus dominus noverit, ea vice, reservato tamen super doctrinam examine, ad ecclesiasticos ordines eligere valeat.

3. Resolutiones tamen sic, ut praefertur, emanatas idem, qui supra, secretarius registrabit atque eorum, qui admissi fuerint, notam perficiet, qua examini dirigantur. Memorialia tamen et requisita omnia ad archivium deferantur de more. Relationes vero secretae quaecumque per secretarium conserventur, ut, opportunitate cogente, perlegi valeat, quid iam fuerit alias discussum, tunc maxime, cum iidem ordinandi ad superiores ordines ascendere postulabunt.

Formula iuramenti consultorum congregationis secretae pro ordinandis civitatis et dioecesis Neapolitanae.

„Ego NN., constitutus coram eminentissimo et reverendissimo patre ac domino domino Iacobo sanctae Romanae ecclesiae cardinali Cantelmo archiepiscopo Neapolitano, tactis per me sacrosanctis Dei evangeliis, iuro et promitto, me fideliter gesturum munus et officium consultoris in congregatione secreta pro ordinandis huius civitatis et dioecesis Neapolitanae et non revelaturum verbo, scripto aut alio quovis modo suffragia vel suffragium ab aliis consultoribus lata, nec mea a me lata vel ferenda, sive sint inclusiva sive exclusiva sive alterius cuiuslibet generis, nec etiam suppressis nominibus illorum, qui ea tulerint, nec loquuturum nisi cum eiusdem congregationis consultoribus de iis, quae tam in congregatione praeparatoria quam in habenda coram praefato eminentissimo domino acta, dicta seu relata, mediate vel immediate, quocunque modo fuerint, exceptis resolutionibus captis, quas eminentissimus dominus iusserit vel congregatio praeparatoria censuerit ad notitiam ordinandorum esse ducendas, nec nomina eorum revelaturum, a quibus relationes vel aliae notitiae quaecumque ore vel scriptis aut alio quocumque modo acceptae fuerint. Et omnia et singula praemissa iuro et promitto sub periurii et excommunicationis latae sententiae poenis, a quibus non nisi a dicto eminentissimo domino absolvi possim. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia."

Secretarius sacrae ordinationis addit.

„Insuper ego NN., secretarius sacrae ordinationis, iuro et promitto, me fideliter distributurum memorialia ordinandorum, mihi a praefato eminentissimo domino directa et per me ad formam regularum eiusdem congregationis inter praefatos consultores distribuenda, et nunquam ad libitum sive petitionem tacitam vel expressam ordinandorum sive ad aliorum intercessionem ea transmissurum ad illos consultores, quos iidem ordinandi per se sive per alios, voce seu scripto, directe vel indirecte petierint, sed ut magis in Domino expedire censuero, illa distributurum. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia."

Quae in hac instructione pro metropolitana ecclesia praescribuntur, in tota etiam provincia observanda esse, servata tamen uniuscuiusque loci ratione, censuerunt patres: prout habetur tit. 3 synod. const., cap. 7.

XVIII. Decreta congregationis a sanctissimo domino nostro specialiter deputatae super moderatione indultorum suscipiendi ordines extra tempora a iure statuta.

Innocentii XII const. 103, *Sanctissimus dominus noster,* die 14 decembris 1693.

XIX. Decretum circa promovendos ad primam tonsuram vel ad minores ordines in regno Neapolitano.

Sacra congregatio cardinalium negotiis iurisdictionalibus regni Neapolitani praeposita, iustis gravibusque adducta causis, de sanctissimi domini nostri Gregorii XV speciali ordine vivae vocis oraculo desuper habito expresse praecipit et mandat omnibus et singulis eiusdem regni archiepiscopis et episcopis et aliis inferioribus legitimam facultatem habentibus, ut, antequam ad primam tonsuram sive ad minores ordines aliquem promoveant, parocho seu alteri, cui magis expedire videbitur, committant, ut, nominibus et desiderio eorum, qui volunt promoveri, publice in ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, aetate, moribus et vita a fide dignis diligenter inquirant, et literas testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum committentem quam primum transmittant, ut tam ex his quam ex aliis ex sacri concilii Tridentini praescripto in cap. 8, sess. 23, de Reform., adhibendis diligentiis sibi constet, promovendos illis qualitatibus esse praeditos, quae per sacros canones idemque concilium requiruntur. Quod et observent in literis dimissoriis concedendis, in quibus exprimatur, praefatas diligentias praecessisse. Dictae autem literae dimissoriae uni tantum et certo ordinario ad electionem concedentis in posterum dirigantur et, pluribus directae, nullae sint. Praedictaque vult inviolabiliter observari, donec aliud fuerit ordinatum. Si quis vero contra formam praesentis decreti fuerit ad primam tonsuram sive ad minores ordines promotus, ab executione collati et a susceptione superioris ordinis perpetuo suspensus sit, et ulterius condignis poenis puniatur. Ordinans vero vel dimissorias concedens ultra divinam ultionem, quam incurret, a collatione ordinum per annum suspensus sit eo ipso. Praeterea iisdem ordinariis enixe iniungit, ut decreta per sacros canones sacrumque concilium Tridentinum et apostolicas constitutiones quoad delationem habitus clericalis et tonsurae servitiumque ecclesiae praestandum ita curent per huiusmodi clericos observari et in eos, qui contrafecerint, statutis per ea poenis animadvertere, ut ipsi nequeant de damnabili circa haec negligentia redargui. Romae decimo kalendas iulii 1623.

Octavius card. Bandinus.
Laurentius Campegius, secretarius.

XX. Instructio pro examine illorum testium, qui inducuntur pro contrahendis matrimoniis, tam in curia eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Urbis vicarii, quam in aliis curiis caeterorum ordinariorum.

Ad tit. 3 synod. const. cap. 9.

Feria V, die 21 augusti 1670.

Cum alias. Const. 13, die 30 augusti 1670.

XXI. Decretum sacrae congregationis super indulgentiis, quoad ingressum mulierum in claustra regularium.

Ad tit. 5 synod. const. cap. 1.

Proposito dubio: *An verba pontificii brevis concedentis indulgentiam omnibus utriusque sexus christifidelibus, cappellam intra claustra regularium sitam visitantibus, sic accipi possint, ut comprehendant cappellam in ipso dormitorio constructam,* sacra congregatio respondit: Minime illam comprehendere, nullamque tribui facultatem mulieribus ingrediendi claustra.

Datum Romae die 2 maii 1679.
Aloisius card. Homodeus.
Michael Angelus Riccius, sac. congr. secret.

XXII. Decretum sacrae congregationis circa indulgentiarum validitatem.

Cum a sacra congregatione indulgentiis sacrisque reliquiis praeposita Cameracensis archiepiscopus quaesivisset, quae vis et sententia clausulae, quae hodie brevibus indulgentiarum apponi solet: *Volumus autem, ut, si alias christifidelibus, dictam ecclesiam qualibet anni die visitantibus, aliqua alia indulgentia, perpetua vel ad tempus nondum elapsum duratura, concessa fuerit, praesentes literae nullae sint:* sacra congregatio, re diligentius examinata, clausulam sic explicandam censuit, si videbitur sanctissimo domino nostro: ea minime contineri altaria privilegiata pro defunctis, neque indulgentias aut certo personarum generi concessas, ut confraternitati, regularibus et capitulo, aut certum pium opus in ipsa ecclesia peragentibus, ut litanias aliasve huiusmodi preces recitantibus ac iis, qui christiana doctrina erudiuntur vel alios erudiunt, et qui sanctissimi eucharistiae sacramenti expositioni cum oratione quadraginta horarum intersunt, neque stationum Urbis et septem altarium indulgentias instar septem altarium basilicae Vaticanae concessas, neque demum, quae pro unica vice conceduntur. Caeterum si alia indulgentia, sive plenaria, sive non plenaria, in perpetuum vel ad tempus, tum ab eodem tum ab alio Romano pontifice generatim christifidelibus, ecclesiam vel aliquod eius altare seu cappellam visitantibus eodem anni die vel diverso, concessa fuerit, de qua non fiat in literis apostolicis mentio, has literas ob adiectam clausulam esse prorsus irritas ac nullas. Datum die 23 iunii 1676.

De his autem facta relatione ad sanctissimum dominum nostrum die 18 martii 1677, sententiam congregationis approbavit.

Camillus cardinalis Maximus.
Michael Angelus Riccius, secret.

XXIII. Constitutio sanctissimi domini Innocentii XII super exemtione archiepiscoporum, episcoporum et praelatorum inferiorum regni Neapolis a spoliis et fructibus inconsumtis et incommixtis suarum ecclesiarum, ad cameram apostolicam hactenus spectantibus et deinceps in beneficium ecclesiarum applicandis et erogandis.

Ad tit. 6 synod. constit. cap. 2.

Inscrutabili. Const. 33, die 1 februarii 1693 [vel potius 30 ianuarii 1694].

XXIV. Decretum sacrae congregationis Concilii super applicatione sacrificii a parochis.

Ad tit. 6 synod. constit. cap. 4.

IN LUCANA.

Cum praecepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis sacrificium offerre, saepe alias sacra congregatio concilii censuit, parochos teneri pro parochianis sacrificium applicare, atque ea cum distinctione, ut, si reditus pingues sint, singulis diebus, si vero tenues, saltem diebus festis. Idem nunc censet quoad parochos istius civitatis et dioecesis, hoc insuper addens, ut detrectantes eminentia vestra pro suo pastorali zelo compellere non gravetur. Hanc sacrae congrega-

tionis sententiam eminentiae vestrae significo, eique manus humillime deosculor. Romae 10 maii 1681.

Humillimus et addictissimus servus
Fridericus card. Columna.
Stephanus archiep. Brancacius, s. c. sec.

XXV. Literae sacrae congregationis de habitu clericali.

** Versio Latina ex Italico.*

Foris. Eminentissimo et reverendissimo domino observandissimo, domino cardinali Cantelmo, archiepiscopo Neapolitano.

Intus vero. Eminentissime et reverendissime domine osservandissime!

Il zelo apostolico etc. Vult praeterea sanctitas sua, ut eminentia vestra prospiciat, ut, quaecumque ab eodem sacro concilio (sess. 23, c. 4. 5. 12. 16, de reform.) requiruntur et praescribuntur, ordinandis insint, neque ii, quibus illa desunt, ad ordinationem admittantur; item, ut, quicumque ad primam tonsuram vel ordines minores sunt promoti, accurate, ut oportet, habitum et tonsuram deferant atque ecclesiae, cui adscripti sunt, inserviant. Huic officio si qui desint, sanctitas sua eminentiae vestrae mandat, ut, *servatis servandis,* conveniens tempus ad id exsequendum praestituat, poena privationis privilegiorum clericalium proposita; hoc vero tempore praeterito, si non obediverint, ut, pariter *servatis servandis,* eos iisdem privilegiis privatos declaret. Quodsi dein habitus aliquantulum resumatur, secundum ipsa legum canonicarum verba, nulla alia ratione habita, iudicetur, num et quibus conditionibus id eis suffragetur. Et ne eminentia vestra unquam impediatur, quominus, quaecumque hic praecipiuntur, exsequatur, beatitudo sua vult, ut de illis fraudibus et simulationibus in prima instantia secundum normam eiusdem sacri concilii (cap. *Causae omnes,* de reform., sess. 24) iudicet, non obstantibus inhibitionibus sibi factis vel a tribunali auditoris camerae praesentatis, quae censeantur oportet *effectum devolutivum* tantummodo, non *suspensivum* habere. Velit igitur eminentia vestra, ut ad sanctam mentem domini nostri se conformet, haec omnia diligentia consueta exsequi etc. Et eminentiae vestrae humiliter manus deosculor.

Romae die 14 iunii anni 1698.

Eminentiae vestrae servus humillimus et addictissimus
Galeatius card. Mariscotti.
Iosephus Vallemani, secretarius.

XXVI. Literae sacrae congregationis episcoporum et regularium ex mandato Innocentii XI de exercitiis spiritualibus peragendis conscriptae.

** Versio Latina ex Italico.*

Foris. Eminentissimo et reverendissimo domino observandissimo, domino cardinali Caracciolo archiepiscopo Neapolitano.

Intus vero. Eminentissime et reverendissime domine observandissime!

Sanctitas domini nostri, quae paterna sollicitudine omnibus, quae ad certiorem animarum salutem conferre possunt, continuo intendit, et pro sancto zelo suo cognovit, quantopere praevia ac devota spiritus recollectio sit necessaria, ut tam ordinandi ad ordines suscipiendos, quam Christi sponsae ad habitum (monialium) induendum et statum religiosum profitendum se digne praeparent: vult et praecipit, ut, quicumque ad ordines quum minores tum sacros promoveantur, per decem dies continuos ante ordinationem ad exercitia spiritualia peragenda se recipiant, prouti ordinandis Romae praescriptum est constitutione 126. Alexandri VII, sanctae memoriae, quae incipit: *Apostolica sollicitudo;* et ut pariter, quaecumque in quocumque monasterio, etiam regularibus subiecto, moniales fieri velint, per decem dies, antequam habitum suscipiant vel ad novitiatum admittantur, ad exercitia illa spiritualia peragenda teneantur eademque, antequam ad professionem admittantur, per idem decem dierum spatium denuo instituant; easque, nisi sanctam hanc praeparationem adhibuerint, recipi sanctitas sua vetat. Cupit praeterea beatitudo sua, ut omni, qua fieri potest, diligentia, ratione vero suavi et prudenti prospiciat, ut moniales professae eadem exercitia, ad efficiendam spiritus renovationem ei, quae in sacris claustris inclusa perfectionis statum profiteri debet, tam necessariam, quotannis semel saltem per aliquod tempus, quamdiu opportunum videbitur, peragant. Velit eminentia vestra mandatum tam sanctum beatitudinis suae diligenter exsequi; interea eius manus humiliter deosculor. Romae 9 octobris anni 1682.

Eminentiae vestrae servus humillimus et devotissimus
Caesar card. Facchinetti.
Bandinus Panciatichi, secretarius.

XXVII. Declaratio sacrae congregationis concilii Tridentini a Clemente papa IX approbata super accessu regularium ad monasteria monialium.

Ad tit. 2 synod. const. cap. 1.

Die 11 maii 1669. Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum, habita notitia, quod nonnulli regulares absque licentia crates monasteriorum monialium adire et frequentare non dubitent, praetendentes, non esse interdictum per breve tempus, etiam usque ad quadrantem horae cum dimidio, quod horologio arenario aliquando metiuntur, moniales aliasque personas intra clausuram existentes alloqui, et hanc opinionem tanquam tutam affirment, disseminent et forsan etiam scriptis evulgent, proprias graviter illaqueantes conscientias et scandala confoventes: ad huiusmodi perniciosos errores eliminandos opinionem praedictam improbans, reiiciens ac damnans declaravit, regulares cuiuscumque ordinis, militiae, societatis, congregationis et instituti, etiam de quibus specialis mentio foret habenda, qui ad monasteria monialium, quamvis ab ordinarii iurisdictione quomodolibet exemta et etiam ipsis regularibus subiecta vel alias speciali mentione digna, absque legitima facultate accedunt, colloquendo etiam per quodcumque modicum temporis spatium cum monialibus aut aliis intra clausuram degentibus, peccare mortaliter, eosque sub excommunicationis, privationis vocis activae et passivae, aliisque contra regulares accedentes sine licentia ad monasteria monialium statutis poenis posse ab ordinario tanquam sedis apostolicae delegato coerceri. Et die 7 iunii eiusdem anni, facta relatione sanctissimo domino nostro, sanctitas sua praesentem declarationem approbavit ac typis dari servarique iussit.

Angelus card. Celsus, praefectus.
Stephanus Brancacius, archiepiscopus
(Loco † sigilli.) Adrianopolitanus, secretarius.

XXVIII. Spoletana accessus ad monasteria.

Etsi sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum sub die 11 maii 1669 aperte declaraverit, regulares, qui ad monasteria monialium absque legitima facultate accedunt colloquendo etiam per quodcumque modicum temporis spatium cum monialibus aut aliis intra clausuram degentibus,

peccare mortaliter, hancque declarationem sanctissimus dominus approbaverit ac typis dari servarique iusserit; quia tamen nonnulli sunt, qui declarationem huiusmodi perperam interpretantes verumque sensum subvertentes, varia confingendo sophismata, asserunt, accedentes ad bonum finem non peccare mortaliter, et declarationem praefatam non obligare sub mortali contendunt: ad omnem tollendam dubietatem resolvendum:

Primo, An regulares accedentes ad colloquendum cum monialibus sine licentia episcopi peccent mortaliter?

Secundo, An peccent mortaliter, saltem stante dicta declaratione sacrae congregationis Concilii cum approbatione sanctissimi?

Die 26 novembris 1672 eadem sacra congregatio ad utrumque respondit: *Affirmative, etiam si ex rationabili causa, quando non adest licentia,* etc.

Palutius card. de Alteriis, praef.

(Loco † sigilli.) Stephanus arch. Brancacius, ep. Viterbiensis, secr.

XXIX. Dubia super collocutione regularium cum monialibus ad praedictum decretum sacrae congregationis a Clemente IX approbatum.

Edita vix lege, statim illam eludere malitia excogitat. Non ita pridem emanavit generale decretum arctissime prohibens colloquia regularium cum monialibus, quando iam super eo variae interpretationes confingi coeperunt, aliaeque nunc Bergomi suboriuntur: pro quarum resolutione supplicant confessarii monialium quaerendo:

1. An regularibus, missis ad crates monialium pro munere praedicationis obeundo, prohibitum sit sub peccato mortali, censuris et poenis, etc. immediate post cum ipsis monialibus absque expressa licentia ad colloquendum immiscere sermones cum quaestionibus vel dubiis spiritualibus aut materiis ipsius concionis?

2. An talis prohibitio intelligatur tam de collocutione cum aliquibus monialibus quam cum una tantum (omnibus tamen aliis audientibus) immediate post concionem?

Die 21 maii 1678. Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium concilii Tridentini interpretum ad utrumque respondit: *Affirmative.*

XXX. Alexandri papae VII constitutio determinans, quomodo et quando liceat superioribus regularibus monialium earumque confessoribus ingredi septa monasterii et prope illud commorari.

Felici sacrarum. Const. 153, die 20 octobris 1664.

XXXI. Decretum pro regularibus ordinandis.

(Videatur conc. Roman., a. 1725, tit. 25, c. 2.

XXXII. Decretum sacrae congregationis circa monasteria sanctimonialium regularibus subiecta, ab ordinario visitando.

In causa Neapolitana visitationis monasterii monialium Sanctae Clarae sub cura et gubernio fratrum Minorum strictioris observantiae sancti Francisci.

Sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, censuit, quod, quatenus moniales humiliter supplicent eminentissimo archiepiscopo, eminentia sua dignetur suspendere interdictum in honorem proximarum festivitatum sanctissimi paschatis per duos menses cum reincidentia, et interim deducantur hinc inde iura super meritis in eadem sacra congregatione. Fratres vero Vincentius a Montinosio, guardianus monasterii Sanctae Clarae Neapolis, Ioannes a Petra Sancta et Octavianus a Tridento, confessarii dicti monasterii, qui ingressi sunt idem monasterium, ibidem supplicent eminentissimo archiepiscopo, qui dignetur eos absolvere per duos menses in honorem festivitatum cum reincidentia, ut supra. Quo vero ad alios religiosos ob resistentiam factam cursori eminentia sua prosequatur processum. Romae 18 martii 1694.

Et die 18 martii 1694 facta per reverendum patrem dominum secretarium de praemissis relatione sanctissimo domino nostro, sanctitas sua praedictam resolutionem benigne approbavit et ulterius mandavit, supradictos fratres, scilicet guardianum et confessarios, detineri loco carceris in conventibus vel Sancti Petri in Monte Aureo vel Sancti Francisci ad Ripas Urbis, cum praecepto exinde non discedendi sine licentia sanctitatis suae, sub poenis privationis officii ac vocis activae et passivae.

Ita reperitur in regesto autographo eiusdem sacrae congregationis. In quorum fidem, etc. Romae 20 maii 1699.

(Loco † sigilli.)

Nicolaus, archiepiscopus Theat., secretarius.

XXXIII. Aliud decretum.

In causa Neapolitana, vertente inter promotorem fiscalem curiae archiepiscopalis ex una et moniales monasterii Sanctae Clarae eiusdem civitatis partibus ex altera de et super infrascripto dubio, nempe: *An eminentissimus archiepiscopus in visitatione dicti monasterii exemti et curae regularium strictioris observantiae Sancti Francisci subiecti, teneatur admittere guardianum et confessarios regulares;* sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster eiusmodi causam benigne remisit, partibus auditis, referente eminentissimo de Abdua, censuit ac declaravit, dominum eminentissimum archiepiscopum in visitatione clausurae praedicti monasterii Sanctae Clarae non teneri admittere guardianum vel alios regulares. Romae 21 februarii 1695.

Ita reperitur in regesto autographo eiusdem sacrae congregationis. In quorum fidem, etc. Romae hac die 20 maii 1699.

Nicolaus, archiepiscopus Theat., secretarius.

1699 iulii 1. — SYNODUS DIOECESANA METENSIS.

Synodus dioecesana Metensis in Lotharingia, celebrata die 1 iulii 1699, sub Henrico Carolo du Cambout de Coislin, episcopo Metensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Codex (1699, *titulus supra col.* 51).

2) Codex ... *(ut in praecedenti editione, his exceptis:)* A Paris, rue S. Jacques, chez Jean Guignard, devant la ruë du Plâtre, à l'image S. Jean.

Eadem paginatio.

1699 iulii 8. — SYNODUS DIOECESANA BELLOVACENSIS.

Synodus dioecesana Bellovacensis in Gallia, celebrata die 8 iulii 1699, sub Toussaint de Janson-Forbin, episcopo Bellovacensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts de monseigneur le cardinal de Janson-Forbin, évêque-comte de Beauvais, vidame de Gerberoy, pair de France, commandeur de l'ordre du S. Esprit &c., publiez dans son synode tenu le 8e juillet 1699. *[Insigne.]* A Beauvais, chez Michel Courtois, imprimeur de son éminence, M.DCC, avec privilege du roy.

In-4°, 4 f.-82 p.-1 f. — Amiens, ville; Grenoble, ville; Paris, Bibl. nat. B 2268; Paris, Mazarine; Roma, St-Louis des Français; Tours, ville.

1699 augusti 18-20. — SYNODUS DIOECESANA CIVITATIS-CASTELLI.

Synodus dioecesana Civitatis Castelli (Città di Castello) in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 augusti 1699, sub Luca Antonio Eustachi, episcopo Civitatis Castelli.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones synodales habitae in ecclesia cathedrali S. Floridi, diebus decimaoctava, decimanona & vigesima augusti anno Dom. MDCXCIX ab illvstriss. et reverendiss. dom. Lvca Antonio Evstachio, patritio Romano, Dei & apostolicae sedis gratia episcopo Civitatis Castelli. *[Insigne.]* Pervsiae, apvd Franciscum Desiderium, superiorum auctoritate, 1702.

In-4°, 96 p.-2 f. (index, errata). — Roma, Assomptionnistes.

1699 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XIV.

Synodus dioecesana Beneventana XIV in Italia, celebrata die 24 augusti 1699, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decimaquarta dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli Sancti Sixti s. R. e. presbytero cardinali Ursino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti MDCXCIX. *[Insigne.]* Beneventi, 1699, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 39 p. — Roma, Vaticana.

P. 8-39, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1699 septembris 22. — SYNODUS DIOECESANA CASTRENSIS.

Synodus dioecesana Castrensis in Gallia, celebrata die 22 septembris 1699, sub Augustino de Maupeou, episcopo Castrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuto (1699, *titulus supra* an. 1697 avr. 17).

1699 septembris 24. — SYNODUS DIOECESANA FLORENTINA.

Synodus dioecesana Florentina in Italia, celebrata die 24 septembris 1699, sub Iacobo Antonio Morigia, archiepiscopo Florentino.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta synodi diœcesanæ Florentinæ, celebratæ in ecclesia metropolitana die 24 mensis septembris anni 1699. Florentiæ, MDCXCIX, ex archiepiscopali typographia, apud Vincentium Vangelisti, superiorum permissu.

In-8°, xvj-74 p. — Firenze, Bibl. naz.; Roma, Vaticana.

1699 septembris 30. — SYNODUS ALBAE IULIAE.

Synodus Albae Iuliae in Transsylvania, celebrata die 30 septembris 1699.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXXXII, col. 977-80.

Regium Gubernium anno 1699, die 26 septembris Albae Iuliae cum pleno consensu etiam catholicae religioni addictorum de negotio unionis Valachorum ita resolvit.

1° Hogy Erdélyben a legnagyobb Oláh faluban is két oláh pap, az apróbbakban pedig csak egyik elégséges a templombeli szolgálatra. Szükséges azért, hogy több számukat ne tartsanak.

2° Ne legyen szabad a püspöknek arra alkalmatlan subjectumokat pappá tenni per abusum, sőt pénzért ne is legyen szabad senkit tenni; hanem a ki rendes examen által arra az hivatalra alkalmatosnak tanáltatik, csak az olyant szentelje fel, az examen pedig légyen ne csak az oláh Püspök előtt, hanem a melyik Religioval uniálják magukat, az oláh Püspök azon Religion levő becsületes papok közül is vegyen ki azon examenre, a kiket azon a valláson levő Ecclesia vagy Püspök fog denominálni és exmittálni, de ugyis a papok számát supra necessitatem ne sokasitsa.

3° Erre nézve azért valaki Oláh pappá akar lenni, mivel hogy ő nekiek most semmi valóságos jó Iskolájuk nincsen, tanuljon azon Religion való Iskolában, a melylyel uniálja magát, különben ne assumáltassék papságra.

4° Valakik pedig Ecclesiában nem szolgálnak, az olyan papok, ha szabadsággal élő személyek, és ha magoknak olyan öregségek nincsen, a melyen absque Dominorum terrestrium et aliorum injuria lakhassanak, valamig Parochia fog vacálni, a Klastromban lakjanak, nem a faluban.

5° In universum, valamint hogy a más vallásokon való papok is a parochialis házhoz tartozó földeken kivül, ha mi földeket tartanak, azokból Dezsmával tartoznak a Dominus terrestrisnek, ha azok jó akaratjukból nem engedik nekik; ugy ha mi földeket, vagy akármi névvel nevezendő öregségeket birnak is a parochialis házhoz valókon kivül, az olyanokról szokott adót vagy akármi onusokat supportálni tartoznak: ugy azért az oláh papoknak sincs feljebb való szabadságok nékiek mint a Dézma, mint az egyéb féle állapotokban, mint az egyéb

vallásokon levő Ecclesiaji rendeknek vagyon az A hazának törvénye szerint, az kiknek akármelyikével fogják magukat uniálni.

6° Mivel a külső világi embereknek is a verekedés nem szabad, és vagyon kinek-kinek pro qualitate et quantitate delicti poenája, foruma és processusa az haza törvényeiben és rendtartásiban, az Ecclesiaji rendek excessusiról is ki magát uniálja, a mint és hol azon Religion levő és valami excessust patraló pap ellen procedálnak, ő ellenek is a szerint procedáljanak uti videtur Approb. Part. 1. Tit. 5. Art. 5. A kik pedig az oláh papok közül egyik Religioval sem uniálják magukat, hanem a régi állapotjokban maradnak, a régi processus observáltassék irántuk.

7° Az excomunicatiorul is megintetik az oláh Püspök, hogy afféle excessust ne kövessen, sem a papoknak ne engedje, hanem a melyik Religioval uniálja magát, a mint az excomunicatioban az B Religio praedicalni szokott, ők is az szerint procedáljanak [1].

Datum Albae Iuliae ex regio Transsylvaniae gubernio et sacerdotibus Valachis ibidem oblatum die 26 septembris anni 1699: hac ad ipsos data informatione, ut cum auditoribus suis maturo tandem consilio se resolvant et deputatis in hunc finem propediem ad singulos districtus mittendis resolutionem in scripto authentico deponant, per gubernium suae maiestati *Caesareo-Regiae* etiam referendam.

[1] **Decreti versionem Latinam hic addimus.**

1. Cum etiam in maximis pagis Valachicis Transsylvaniae bini sacerdotes Valachici, in minoribus vero etiam singuli sufficiant ministerio templi, ideo necesse est majorem eorum numerum non admitti.

2. Non licebit Episcopo homines non idoneos per abusum C ad sacerdotium promovere; pro pecunia vero neminem ordinare licebit; talesque solum ordinet, quos facto examine ad hoc officium aptos invenerit. Examen autem fiat non solum coram Episcopo Valachico; sed is ad hoc examen assumat etiam ex illa religione, cui se uniunt Valachi, probos sacerdotes, quos eiusdem religionis Ecclesia vel Episcopus designabit et mittet. Verum ne sic quidem sacerdotum numerum supra necessitatem augeat.

3. Si quis igitur velit fieri sacerdos Valachicus, cum haec natio nunc nullam vere bonam scholam habeat, studiis operam det in schola illius religionis, cui se uniit; alioqui ne ad sacerdotium admittatur.

4. Ii vero sacerdotes, qui nulli ecclesiae deserviunt, si sint liberae conditionis, neque eiusmodi bona habeant, in quibus sine dominorum terrestrium aliorumque iniuria habitare possint, quamdiu nulla parochia vacabit, in aliquo claustro, non in pago, domicilium sibi sumant.

5. In universum, sicut sacerdotes aliarum religionum, si, praeter agros ad domum parochialem pertinentes, alios possideant, ex his decimas dare debent domino terrestri, nisi hic eas sponte illis remittat; ita ipsi, si quos agros vel bona cuius- D cumque nominis possident praeter ea, quae ad domum parochialem pertinent, pro eis solitum vectigal vel alia quaecumque onera supportare teneantur. Itaque sacerdotibus Valachicis non erit maior immunitas, exempli gratia a decimis, quam habetur in aliis conditionibus, aut competit, secundum leges patrias, ordinibus ecclesiasticis aliarum religionum, quaecumque demum illa sit, cui se quisque uniit.

6. Cum etiam laicis rixa sit illicita, et quivis, pro qualitate et quantitate delicti, patriae legibus et decretis statutam habeat poenam, forum et iudicium: etiam quoad delicta eorum, qui ad ordinem ecclesiasticum pertinent, observetur mos illius religionis, cui se quisque adiunxerit, et procedatur contra huiusmodi delinquentes, quemadmodum contra eiusdem religionis sacerdotem delicti reum procedi solet, sicut habetur Approb. Part. 1, Tit. 5, Art. 5. Si qui vero ex sacerdotibus Valachicis se nulli religioni uniant, sed in pristino statu remaneant, contra hos pristinus procedendi modus observetur.

7. Etiam quoad excommunicationem monetur Episcopus Valachorum, ne excessum ipse admittat aut sacerdotibus permittat, sed ipsi quoque in ferenda excommunicatione ita procedant, ut procedere solet illa Ecclesia, cui sese uniunt.

Datum Albae Iuliae ex regio Transsylvaniae gubernio etc.

Archiepiscopus, intellecta hac gubernii ordinatione, perspiciensque eam futuram sacrae unionis impedimento, congregata primariorum, et quos citius habere poterat, archidiaconorum et sacerdotum synodo, hanc protestationem fecit:

Nos infrascripti Ecclesiae romano-catholicae uniti ritus graeci episcopus et archidiaconi memoriae commendamus tenore praesentium quibus expedit universis, praecipue vero inclyto Transsylvaniae gubernio statibusque eiusdem regni nunc existentibus et post exstituris, quod nos sponte, libere ac sincere amplexati simus suae sacratissimae maiestatis clementissimum decretum anno 1698 die 14 aprilis emanatum, necnon eiusdem sacratissimae maiestatis benignissimum diploma anno currenti die 16 mensis februarii expeditum, pariter alterum eiusdem caesareae ac regiae maiestatis novum decretum hoc eodem anno dieque 26 mensis B augusti inclyto gubernio transmissum; quia vero nomine regii gubernii ac inclytorum statuum eiusdem suae maiestatis decreti anatomia ac articuli ad nos missi sunt, qui non tantum [diploma] suae maiestatis feriunt, sed etiam libertatem religionis catholicae eiusdemque commembrorum prostituunt ac conculcant, nos in omnibus iisdem solemniter contradicimus, nec ullos inquisitores ac exploratores agnoscimus ac admittimus, nisi a sua maiestate tanquam rege apostolico et eminentissimo cardinali archiepiscopo Strigoniensi, primate Hungariae ac summo in ditionibus Hungariae subiectis pastore, exmittantur, quos summa cum reverentia ac sinceritate non tantum agnoscemus, sed admittemus et amplectemur. Protestamur insuper iuramento de hoc emisso nos nolle ab unione romano-catholicae Ecclesiae recedere, nec ulli religioni romano-catholicae adversanti adhaerere. In cuius maius C robur ac firmamentum sigillum synodi generalis apprimimus.

Albae Iuliae 1699. Die 30 mensis septembris,
Nos cum tota synodo Valachorum
(L. S.) in Transsylvania.

Ordinaverat quoque regium gubernium, ut ex utraque religione, catholica scilicet et acatholica, commissarii exmitterentur, qui per pagos investigarent, an plebs rudisque populus universus cui religioni vellet se unire, et num sponte sua recipere unionem cum romano-catholica Ecclesia, vel vero tantum clerus ad hanc unionem amplectendam paratus sit. Volebant etenim haeretici per hoc terrefacere et ab unione avertere Valachos et tumultus excitare in plebe ritus sui tenaci, quasi per hanc sacram unionem ritus Ecclesiae valachicae aliunde sanctus et approbatus, utpote a sanctis D patribus et oecumenicis conciliis traditus [damnaretur. Praeterea] imperatori Leopoldo detulerunt, quod unio haec tumultus excitet. Imperator vero novum misit decretum sequenti tenore:

Leopoldus divina favente clementia electus Romanorum imperator semper augustus etc. etc.

Illustres, spectabiles ac magnifici, generosi, egregii, prudentes, circumspecti, fideles, dilecti! Memineritis procul dubio clementissimae nostrae resolutionis sub 14 aprilis anni 1698 expeditae et 6 augusti anni 1699 repetitae, qua serio decrevimus, ut Valachis graeci ritus integra libertas sit uni ex quatuor in Transsylvania receptis religionibus se uniendi, et etiam in suae religionis statu, quo nunc sunt, manendi, ita quidem, ut iisdem privilegiis gaudeant, quibus illa religio, cui se Valachi univerint, gaudet. Cum autem cum displicentia intelligamus, quod contra praefatas nostras clementissimas resolutiones non solum agatur, verum etiam quidam

seditionis et turbationis quietis publicae amantes A spargere audeant, quod intentio nostra esset, ut praefati Valachi ad unionem cum religione catholica cogerentur, proinde vobis hisce constantem nostram Caesareo-Regiam voluntatem, mentem et intentionem clementissime declarare volumus, quod dictis Valachis integra libertas sit se uni ex quatuor receptis in Transsylvania religionibus uniendi, aut in suo moderno statu manendi: gaudeantque illis privilegiis, quibus religio, cui se univerint, gaudet aut ipsi Valachi in moderno suo statu manentes fruuntur, ita quidem, ut nemo sub poena gravis nostrae indignationis praesumat saepedictos Valachos in hac libertate turbare aut minimum gravare. Immo contrafacientes ad instantiam gravatorum bono ordine factam debite puniantur, et laesis congrua satisfactio ac iustitia fiat; volumus enim, ut quilibet iuxta regium nostrum diploma vitam in religione sua quiete degere possit ac valeat: vobis denuo clementissime ac serio demandantes, ut praefatam nostram regiam declarationem per totam provinciam sine minima mora non solum publicari faciatis, verum etiam in observantiam huiusce nostrae clementissimae resolutionis omne studium ac diligentiam, uti zelosos et fideles consiliarios decet, impendatis, cui etiam debitum morem gerere noveritis. Ceterum vobis gratiam nostram Caesareo-Regiam benignissime confirmamus. Datum in civitate nostra Viennae Austriae die duodecima decembris, anno millesimo septingentesimo, regnorum nostrorum Romani quadragesimo, Hungariae quadragesimo septimo, Bohemiae vero quadragesimo sexto.

Leopoldus.

Iulius Fridericus C. a. Bucelleus.

Ad mandatum suae caesareae maiestatis proprium.

Ioannes Theodorus a Visenberg.

1699 octobris 7. — SYNODUS DIOECESANA AMBIANENSIS.

Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia, celebrata die 7 octobris 1699, sub Henrico Feydeau de Brou, episcopo Ambianensi. B

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Actes de l'église d'Amiens (1848-9. *titulus supra col.* 441), II, 686.

1699 octobris 9 - decembris 9. — CONCILIUM PROVINCIALE TARRACONENSE.

Concilium provinciale Tarraconense in Hispania, celebratum a die 9 octobris ad diem 9 decembris 1699, sub Iosepho Llinás, archiepiscopo Tarraconensi.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXXXII, col. 903-8, et tomus primus MDCCCLXX, col. 751-4.

* Hoc concilium convocavit idem, qui ei praefuit, illm̃us dominus archiepiscopus D. Fr. Iosephus Llinás; affuerunt vero illm̃i domini D. Antonius C Pascual, ep. Vicen.; D. Iulianus Cano, ep. Urgell.; D. Fr. Benedictus Sala, ep. Barcin.; D. Michael Ioannes de Taverner, ep. Gerund., aliique multi abbates, priores et procuratores monasteriorum, capitulorum et conventuum provinciae ecclesiasticae.

Habitae sunt, a die 9 octobris ad 9 decembris, sessiones viginti tres; constitutiones decretae octo, quarum postrema, ut paulo infra dicetur, promulgata non est.

I sessio. Concilii praeses congregatos patres gravi oratione hunc in modum allocutus est.

Allocutio.

Christiani populi, rm̃i patres, nobis cura coelitus commissa, in unum convenire nos cogit, ut mature discutientes nostrarum ovium languores, occurramus remedio in tempore opportuno. Hac enim de causa D primitus in exordio nascentis ecclesiae apostoli pluries concilia sacra facientes pro pascendo dominico grege insudarunt. Nos quidem, qui eorum successores sumus, illorum vestigia sectantes, pervigiles debemus esse, ne omnino somno deditos[1] navicula ecclesiae operiatur fluctibus, et inimicus homo in vinea Domini Sabahot superseminet zizania, ut bonum triticum perdat. Idcirco, concilium Tarraconense a tempore circiter apostolorum continuo sine intermissione in morem surrexit, prout testantur patres concilii Tarraconensis habiti sub Theodorici regis imperio, sedente Hormisda in apostolica sede, anno quingentesimo decimo septimo, in cuius initio liquide constat, iampridem Tarracone celebrari concilia, per haec quae proferuntur verba: *Antiqui patres statuta de his censuisse videntur,* etc.

[1] Videtur scribendum: *ne nobis somno deditis.*

Postea vero, regnante Constantino Magno[1], ad annum quingentesimum sexagesimum septimum, et apud Hispaniam moram trahente, in sex provincias partitur ecclesiasticus ordo; prima Narbo, secunda Tarraco, tertia Bracchara, quarta Hispalis, quinta Emerita, sexta Toletum, metropoles constitutae sunt.

Hoc venerandum huius sacri concilii antiquitatis monumentum sollicite considerare nos admonet vestigia priorum patrum, ut memores simus petrae a qua exscissi sumus. Hoc enim prae oculis habendum censeo, quod antiquissimus veternosus hostis populum Domini conturbare non desinit, et ad eius perditionem suum iniquum congerit concilium, vel potius conciliabulum, iuxta illud prophetae: *Concilium malignantium obsedit me.*

Hinc errores et vitia tamquam zizania in segete Domini disseminantur. Nos autem Deus cultores et messores suae haereditatis constituit, ut dissolventes opera diaboli, colligamus zizania ad comburendum, vitia et errores exstirpantes, ut triticum in horrea Domini congregemus. Hic scopus noster, hoc opus, hic labor. Serpit paulisper vitiorum contagio, et frigescente caritate, virtus in dissuetudinem labitur, et nisi reparentur collapsa, ruet penitus catholica ecclesia. Nos praeposuit Dominus domus suae ministros; nobiscum loquitur Paulus dicens: *Praedica, argue, obsecra, increpa, ministerium tuum imple; pro lege Dei et apostolicis sanctionibus decertandum est;* sumentes cum apostolo *scutum fidei* ad catholicae veritatis propugnationem et doctrinae

[1] * Hic locus mendosus est. Constantinus Magnus enim Hispaniam anno 330 vel 332 in quinque provincias divisit: 1) Baeticam, cuius metropolis Hispalis, 2) Carthaginiensem, 3) Tarraconensem, 4) Gallaeciam, cuius metropolis Asturica, 5) Lusitaniam, cuius metropolis Emerita. Postea pro Carthagine Toletum et pro Asturica Bracara metropolis facta est. Narbo, metropolis Galliae Narbonensis, aliquamdiu regibus Gothicis, qui etiam Hispaniam expugnarunt, subiecta fuit.

christianae firmitatem: idcirco in rationali summi sacerdotis praecipit Deus inscribi *doctrinam* et *veritatem* tamquam ad christiani populi eruditionem.

Praelatis ecclesiasticis nihil potius et strictius incumbit, quam doctrina et veritas; hanc unusquisque vestrum in hoc concilio, prout experientia docuit, absque timore prodat, illud prophetae prae oculis habentes: *Non abscondi veritatem tuam a concilio multo.* Certe quidem perpensum habemus, quid reformatione dignum appareat in hac nostra provincia, nostrae sollicitudini commendata, pro tuenda Dei lege, pro cultus divini augmento, pro cleri gubernatione et reformatione, pro sedis apostolicae sanctionibus et observantiis; et quoniam ex sancti Spiritus illustratione omnis cognitio pendet veritatis, in eodem spiritu congregati, in lumine suo videbimus lumen, si propriis affectionibus exspoliati, nec humanis rationibus aut personis attendentes, solius Dei gloriam in ecclesiarum et fidelium optima directione quaeramus; ut Deus, qui glorificatur in concilio iustorum, nostrum introitum et exitum [custodiat, eum] imploremus: *Quia omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a Patre luminum.* Et quoniam oportet episcopum irreprehensibilem esse, sobrium, castum, domui suae bene praepositum, hortamur, ut familiares uniuscuiusque instruamus et erudiamus, ut non sint rixosi, vinosi, impudici, elati, voluptatum amatores, ut vitia fugiant et virtutem amplectantur, ut omnibus concivibus Tarraconensibus bonum exemplum praebeamus.

Discutienda sunt dubia, quae in nostro emergunt concilio, per sacrae scripturae et sanctorum patrum placita, quae non solum per libros nobis sunt exquirenda, sed per humilem, frequentem affectuosissimamque orationem, qua Deus illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum: et ut meliora statuentes, possimus cum apostolorum concilio dicere: *Ita visum est Spiritui sancto et nobis,* quo constanter monemur, ne nobis aliquid subrepat videri, quod Spiritui sancto sit invisum. Faxit Deus, ut qui in nomine Domini congregamur, ipsius praesentiam in medio nostri mereamur, secundum eius promissa qui ait: *Quando duo vel tres in nomine meo congregati fuerint, in medio eorum sum,* dicit Dominus; et ut mentibus nostris illabi dignetur, gratiam Spiritus sancti incessanter gemitibus inenarrabilibus exoremus. Amen.

IX sessio. * Concilii advocati commentarium patribus obtulerunt de quibusdam libellis, qui publicis in locis affigebantur eo consilio, ut censurae ecclesiasticae eluderentur; itaque concilium censuit, ad sanctam sedem recurrendum esse et remedium tam gravis mali petendum.

XVII sessio. * Illm̃us dominus archiepiscopus decernendum proposuit, ut quivis clericus immunitatem ecclesiasticam contra tributorum exactiones et saecularium magistratuum vexationes per se vel per alium suis impensis defendere deberet; idque synodus hoc decreto confirmavit.

Decretum.

Et fuit per dictum illm̃um et rm̃um dominum Tarraconensem archiepiscopum, sacro approbante concilio, decretum: († quod) in qualibet forsan suscitanda lite pro parte cuiuslibet saecularis magistratus in posterum contra dictam ecclesiasticam immunitatem, seu quemlibet huius Tarraconensis provinciae ecclesiasticum (supposita dictae litis notitia et approbatione rm̃i domini episcopi dioecesis, qua forsan dicta lis suscitabitur ad punctum dictae immunitatis tangens et pertinens), ecclesiasticos quoslibet strictos et obligatos esse ad dictam litem defendendam et prosequendam; et eo in casu Tarraconensis provincia eius nomine et eiusdem expensis talem litem defendere valeat et teneatur.

CONSTITUTIONES.

I. *De institutionibus.*

Cum saepius in sacris conciliis Tarraconensis provinciae nostrae circa veram intelligentiam, legitimum sanumque usum beneficiorum personalium optimae satis leges conditae fuerint, quas omnino a cunctis prae oculis haberi enixe cupimus: idcirco, sacro approbante concilio, innovamus et denuo confirmamus editas super hac re constitutiones a bonae memoriae illm̃is archiepiscopis, praedecessoribus nostris; maxime nimirum et nominatim constitutionem editam ab illm̃o Ferdinando de Loazes in concilio Barcinonae celebrato, quae incipit, *Licet personatus,* et habetur lib. 5 constitutionum provincialium Tarraconensium, tit. 4, *de Institutionibus,* cap. 5; item constitutionem editam ab illustrissimo Iosepho Sanchiz sess. 19 in concilio celebrato anno 1685, quae incipit: *Ea est hominum versutia;* denique constitutionem ab eodem factam sess. 19 concilii habiti anno 1691, insuper, sacro eodem approbante concilio, statuentes sub poena excommunicationis maioris latae sententiae, quod capitale dotis beneficiorum personalium nullo titulo nulloque praetextu etiam applicationis in pios usus faciendae, extinguatur.

II.

Item, sacro approbante concilio, decernimus et praecipimus, ut deinceps in limine fundationis personatuum adnotetur et transcribatur constitutio anno 1691 edita (de qua proxim̃e mentionem fecimus) videlicet: „Quod cum redditus personatus in pios usus convertendi sunt, illorum dispositio intra triginta dies, computandos a die quo pia opera ita instituta currere incipiant, notificetur ordinario, ut suum interponat decretum; aliter enim si fieri contingat, ordinarius idem ipso facto possit et debeat ad arbitrium suum pia opera disponere."

III. *De sententia excommunicationis.*

Ignorat nemo ex his, qui in nostra degunt provincia, quantum in ea irrepserit usus, seu potius deplorandus maxime abusus libellorum, vulgo *memoriales,* quibus saepe quidam se protegunt ad censurarum ecclesiasticarum districtissimum gladium eludendum et iurisdictionem ecclesiasticam enervandam; in idque ideo cum pro muneris nostri ratione animum intenderimus, ut gravi adeo damno occurreretur, post longam et accuratam hac de re in sacro concilio habitam consultationem, tandem decrevimus, sacro eodem approbante concilio, consulendam exorandamque esse sanctam sedem apostolicam, ut tanto restinguendo malo atque in futurum praecavendo de efficaci nobis providere dignetur et medio et remedio.

IV. *De vita et honestate clericorum.*

Clerici in sortem Domini ad ecclesiae decus et ornamentum vocati et in eius altiori gradu constituti, quique censu ecclesiastico vivunt, singulari aliquo signo a reliquo populo distingui debent, ne cui eorum iure dici possit: Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? Vitam moresque suos componere ac reformare debent, ut habitu, gestu, incessu ceterisque aliis rebus et actionibus nihil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant, fideliumque instructioni, exemplo

et venerationi deserviant; et quo magis haec omnia in ecclesiae Dei ministris desiderantur, ita etiam diligentius sunt observanda. Quapropter sacrosancti concilii Tridentini decretis constitutionibusque apostolicis et provincialibus praedecessorum nostrorum inhaerentes, sacro approbante concilio statuimus et ordinamus, quod clerici omnes, non solum in sacris, sed etiam in minoribus ordinibus constituti et clericali tantum tonsura cum beneficio ecclesiastico insigniti, vestibus laicalibus aliisque rebus saecularia sive militaria redolentibus, necnon et capillis oblongis prorsus se abstineant; immo et aliis talaribus, sotana cum collari lineo, mantello sive cappa nigri coloris, longioribus vel brevioribus pro temporum, itineris et [. . . .] [1] opportunitate, et tonsura, ordinis tamen clericalis dignitati semper congruis, utantur; poenis etiam privationis dignitatum, canonicatuum, beneficiorum, iuxta constitutionem Sixti V incip.: *Cum sacrosancta Dei ecclesia,* et a sacris canonibus, conciliis generalibus et provincialibus apostolicisque constitutionibus contra inobedientes in habitu et tonsura statutis, vel aliis pro excessu minus notabili arbitrio ordinarii imponendis.

V. *De eodem.*

Cum clerici milites Christi dicantur, et horum arma sint dolor, fletus, orationes et lacrimae, simul Deo et saeculo militare nequeunt. Idcirco, ne candor disciplinae ecclesiasticae denigretur, et delictorum occasio tolerari videatur, immo potius penitus eradicetur, constitutionibus etiam provincialibus adhaerentes, sacro approbante concilio sancimus et ordinamus, quod clericus, fori ecclesiastici privilegio gaudens, cum armis iure prohibitis incedere [minime] audeat, poena decem librarum Barchinonensium et aliis pro casuum gravitate arbitrio ordinarii iniungendis.

VI. *De eucharistia.*

Eximii amoris beneficium, quo Dominus noster Iesus Christus ad infirmos deferri dignatur, ut hi sacro viatico alti, refecti ac confortati, ex huius miserae peregrinationis itinere ad coelestem patriam pervenire valeant, licet a fidelibus istius provinciae prae oculis habeatur, cultus et veneraciones huic salutari hostiae angelorum et viatorum pari [2] intus et extra ecclesiam de more praestando; tamen ne iniuria temporum tantae gratitudinis memoria decrescat, immo in dies augeatur, sacro approbante concilio in Domino hortamur omnes Christi fideles, ut tam piam ac religiosam devotionem erga sacrosanctum eucharistiae sacramentum, nunquam satis veneratum, prosequantur; et ne inadvertentia, quando ad infirmos defertur, alicui excusationem praebeat, statuimus et ordinamus, quod in illis locis, oppidis, villis vel civitatibus, in quibus laudabilis consuetudo campanulam pulsandi ante corpus Domini nostri Iesu Christi per vias et loca publica incedens, non viget, de novo statuatur et observetur, ut reliquus populus pro tanto sacramento adorando et associando iterum atque iterum moneatur. Et si super his omissio sive negligentia inveniatur, arbitrio episcopi puniatur.

[VII. *De die festo sanctae Theclae.*]

Cum inclyta virgo et feminarum protomartyr, beatissima Thecla, patrona sit nostrae Tarraconensis ecclesiae totius provinciae metropolis, nosque propterea, aliis et etiam exigentibus causis, singularibus venerationis officiis illam prosequi debeamus, praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes atque ab ipsis constitutiones antiquitus editas, quod [1] possumus, innovantes, denuo instituimus et strictissime mandamus sacro approbante concilio, ut dies 23 septembris, tantae Christi virgini et protomartyri dicatus, omnino festus sit et de praecepto colendus ab omnibus nostrae Tarraconensis provinciae Christi fidelibus utriusque sexus, tam saecularibus quam regularibus. Simul tamen cavere cupientes ingentia, quae ulteriore festorum indictione irreperent, damna, atque ut ea retineatur sobrietas, quam super hac re in ordinariis desiderat sanctissimus dominus noster Urbanus felicis recordationis papa VIII sua de observatione festorum edita constit. anno 1642, ne, ut ibidem dicitur, dies festos a locorum ordinariis nimia aliquorum facilitate aut populorum importunitate deinceps iterum multiplicari contingat: eodem sacro approbante concilio praeclusum penitus aditum volumus cuiusvis alterius festi institutioni pro nostra provincia, decernentes, ut deinceps supplices in oppositum rogationes, cuiuscunque nominis fieri contingat, nullatenus admittantur aut ad sacrum concilium deferantur; siquidem satis prorsus est hoc, quod modo statuimus, festum et sancti Narcissi martyris iam pridem constitutum pro nostra provincia indixisse.

VIII. *De parochiis et alienis parochianis.*

Pastoralis sacri concilii vigilantia et sollicitudo cum pro sui muneris officio in animarum salute procuranda assidue versetur, ne fideles Christi sint parvuli fluctuantes, neque circumferantur omni vento doctrinae, immo tamquam unius corporis membra sub Christo capite eius in terris vicarii Romani pontificis, bñi Petri successoris, voces audiant et sequantur: idcirco, cum exortis aliquibus dubiis super intelligentia iurisdictionis capellani maioris, vicarii generalis nuncupati, regii exercitus in his Hispaniae regnis, a felicis recordationis Innocentio papa X in suo brevi anni millesimi sexcentesimi quadragesimi quarti, pro sacramentis ecclesiasticis militibus et aliis omnibus castra sequentibus, quoad bella duraverint, ministrandis concessae, ad sanctam sedem apostolicam recursum fuerit, sacra congregatio Concilii, apostolicae auctoritatis praesidio munita, die vigesima secunda septembris anni elapsi millesimi sexcentesimi nonagesimi primi, in una Celsonensi visitatione ad sacra limina, censuit danda esse decreta in *Mechliniensis delegationis apostolicae* relata in congregatione particulari sub die X iulii millesimo sexcentesimo nonagesimo cum infrascriptis dubiis: *Primo, an breve sit concedendum? et quatenus [affirmative], secundo, an, et in qua parte sit reformandum?* Et ipsa congregatio particularis ad primum respondet *affirmative;* ad secundum itidem *affirmative,* et reformandum breve in § finali „Volumus autem apposita in brevi sanctae memoriae Innocentii X, et capellanis concedendam facultatem administrandi militibus aliisque omnibus, qui castra sequuntur, ea tantum sacramenta per parochos ordinarios administrari consueta, et haec quidem eo dumtaxat tempore, quo exercitus reperiatur in actuali expeditione; secus vero, quando milites degunt in praesidiis et stationibus. Quae decreta capellano regio notificet amplitudo sua, et iuxta formam praescriptam exequatur. Haec sunt quae respondenda duxerunt eminentissimi patres, et apostolicae auctoritatis praesidio ad unguem servanda. Haec ibi." [2] = Cui apostolicae responsioni ac declarationi

1 * Excidit verbum. Omnia haec concilia Tarrac., prouti edita sunt, mendis scatent.

2 * Videtur scribendum *pariter* vel, quod magis arridet, *pani.*

1 * Forte *quoad.*

2 Controversiae huius monumenta praecipua habentur typis edita in diario *Analecta iuris pontificii,* Nona serie (1867), p. 236 sq.

mentis pontificiae Innocentii papae X super dicto A suo brevi inhaerentes, sacro approbante concilio statuimus et ordinamus omnia et singula in praefatis decretis contenta, tum a locorum ordinariis, tum a Christi fidelibus, in hoc Cataloniae principatu degentibus, ad unguem ac inviolabiliter observari. Et ut haec ad publicam notitiam facilius deducantur, [neve] super his ignorantia vel excusatio ullo tempore praetendi possit, omnibus quibus animarum cura subest, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus ut per se, per alium, vel alios, praesentem constitutionem, postquam eam receperint, in die prima dominica vel festiva, inter missarum solemnia publicent, totique populo legant; et inde semel in anno in die sive festo Circumcisionis domini nostri Iesu et pluries in ecclessiis suis (si id expedire viderint) ad Christi fidelium mentes reducant, nuntient et declarent. B

* Ne haec postrema constitutio promulgaretur, uno mense post absolutum concilium, intercessit rex Carolus II, datis ad archiepiscopum huiusmodi literis:

Carta del rey d. Cárlos II para que no se publique la anterior constitucion.

Muy reverendo en Cristo padre arzobispo de Tarragona, de mi consejo. Habiendome dado cuenta el principe Darmestat Virey de ese principado, de lo que se ha resuelto en el concilio provincial celebrado en esa ciudad de Tarragona, tocante á que d. Geronimo Nadal y Ripoll vicario general de aquel ejercito no use de la omnimoda jurisdiccion eclesiastica que habia ejercido siempre en los militares y demas personas que componen el ejercito, en fuerza de apostolicos indultos y otros C justisimos titulos: Y considerando los graves daños y escandolos que pueden resultar de publicarse dicha resolucion del concilio, amas de ser muy perjudicial á mi regalia, he querido deciros y encargaros (como lo hago) que siendo esta materia de tanto peso, suspendais la publicacion de la referida resolucion del concilio provincial por los inconvenientes que pueden seguirse, y ser en menoscabo de mis regalias reales, hasta que brevemente se determine, y de la providencia que mas conviniere al servicio de Dios y mio, en que le recibiré de vos muy particular.

Dadas en Madrid á 23 de enero de 1700.

Yo el Rey.

* Propter has literas archiepiscopus decreti promulgationem suspendendam esse censuit, sic tamen, ut gravia huius rei incommoda regi significaret. Interea mortuo rege Carolo II, eius consobrinus et successor Philippus V, consideratis rationibus, quas illm̃us antistes allegarat, haec ad illum scripsit:

Carta del rey d. Felipe V.

El Rey.

Muy reverendo en Christo padre arzobispo de Tarragona, de mi consejo: con real despacho de veinte y seis de enero del año proximo pasado os encargó el Rey mi tio (que santa gloria haya) suspendieseis el publicar lo resuelto en el concilio ultimo de Tarragona, acerca de que el vicario general del ejercito de ese principado no usase de la omnimoda jurisdiccion en los militares y demas personas que le componen, hasta que se diese providencia en la materia, y se os avisase de ella; y respecto de que se han considerado algunos inconvenientes en la suspension de lo deliberado en el concilio Tarraconense, he resuelto encargaros, como lo hago, dispongais se publique conforme alli se hubiere determinado; que asi es mi voluntad. Dadas en Fraga á veinte y tres de setiembre C de mil setecientos uno.

Yo el Rey.

* Ceterum, ut conciliorum libertati consuleretur, illam constitutionem, ne facta quidem a rege potestate, promulgari placuit.

1699 novembris 11-3. — SYNODUS DIOECESANA SAVONENSIS.

Synodus dioecesana Savonensis in Italia, celebrata diebus 11, 12 et 13 novembris 1699, sub Vincentio Maria Durazzo, episcopo Savonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Constitutiones et decreta in dicœcesana synodo condita, anno 1699, diebus 11, 12, 13 nouembris, ab illvstriss. ac reverendiss. d. d. Vincentio Maria Dvratio, Dei & apostolicæ sedis gratia episcopo Savonen., additis propositionibvs damnatis ab Innocentio X, ab Alexandro VII & ab Innocentio XI, ac nouissime ab Alexandro VIII & Innocentio XII; adiecta etiam svmma bvllæ Cœnæ et instrvctione parochorvm et aliorvm confessariorvm pro casibvs, &c. *[Insigne.]* Monteregali, typis Io. Antonij Vegliæ, 1701. D. d. superiorum permissu.

In-4°, 215 p. (mendose 115). — Genova, civica; Genova, università; Genova, urbana; Piacenza, civica; Savona, civica; Torino, Bibl. naz.

P. 158-212, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 822.

1699. — SYNODUS DIOECESANA MASSILIENSIS.

Synodus dioecesana Massiliensis in Gallia, cele- D brata anno 1699, sub Carolo Casparo de Vintimille du Luc, episcopo Massiliensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 574.

1699. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1699, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Acta (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1699. — SYNODUS DIOECESANA OPPIDENSIS I.

Synodus dioecesana Oppidensis I in Italia, celebrata anno 1699, sub Iosepho Maria Perrimezzi, episcopo Oppidensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:
Prima dicœcesana synodus Oppidensis ab illustrissimo et reverendis. domino d. fr. Josepho-Maria

Perrimezzi, ordinis Minimorum S. Francisci de Paula A ss. d. n. Benedicti papæ XIII. prælato domestico ac pontificio solio episcopo assistente, Dei & apostolicæ sedis gratia, sanctæ Oppidensis ecclesiæ episcopo, celebrata anno MDCCXXVI. die XVIII. XIX. et XX. mensis augusti. Neapoli, typ. de Mosca, 1728, superiorum permissu.

In-4°, 2 partes, 73 - 68 p. — Roma, bibliop. Bocca.

P. III: „Synodum, quam per viginti et septem annorum spatium, coactam non fuisse sciebamus, celebraremus."

1699. — SYNODUS DIOECESANA RIPANA.

Synodus dioecesana Ripana (Ripatransone) in Italia, celebrata anno 1699, sub Francisco Andrea Correa, episcopo Ripano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodus dioecesana Ripana anni 1699. Firmi, 1699.

In-8°. — Roma, bibliop. Bocca. — Ipse non vidi.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus diœcesana ecclesiæ Ripanæ, per illustrissimum et reverendissimum patrem et dominum d. Franciscum Andream Correa, clericum regularem scholarum piarum, Dei et apostolicæ sedis gratia episcopum Ripanum, sanctissimi domini nostri prælatum domesticum, soliique pontificii assistentem, die XVIII mensis septembris anno Domini MDCCXXIX. *(Reliquum tituli deest, sed impressum Romae, apud Komarek.)*

In-4°, 6 f. - 232 p. — Piacenza, civica.

Fol. 3: „Cum post viginti novem annorum curriculum, laeta nobis offeratur occasio videndi filios sponsae nostrae, iterum convenientes in unum."

Fol. 5 imprimatur sub data: 8 februarii 1730.

1699. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, cele- B brata anno 1699, sub Ludovico d'Acquin, episcopo Sagiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 626.

1699. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1699, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1700 martii 15-7. — SYNODUS DIOECESANA TURCELLANA.

Synodus dioecesana Turcellana in Italia, celebrata diebus 15, 16 et 17 martii 1700, sub Marco Giustiniani, episcopo Turcellano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dioecesana, a Marco Ivstiniano, episcopo Tvrcellano, celebrata anno Domini M.DCC. *[Insigne.]* Venetiis, M.DCCIII, apud Ioannem Franciscum Valuasensem, superiorum permissu.

In-8° maiori, 60 p. — Roma, Vaticana.

P. 10, haec synodus celebrata est diebus 15, 16 et 17 martii 1700.

1700 martii 17. — SYNODUS DIOECESANA MONTISPESSULANI.

Synodus dioecesana Montispessulani in Gallia, C celebrata die 17 martii 1700, sub Carolo Ioachimo Colbert, episcopo Montispessulani.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1725, *titulus supra col.* 353, n. 2), p. 1-29.

1700 aprilis 7. — SYNODUS DIOECESANA NAMURCENSIS.

Synodus dioecesana Namurcensis in Belgio, celebrata feria IV maioris hebdomadae, id est die 7 aprilis 1700, sub Ferdinando de Berlo de Brus, episcopo Namurcensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Schannat et Hatzheim, *Concilia Germaniae,* (1775) *titulus supra col.* 385), X, 216-29.

1700 aprilis 21. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, cele- D brata die 21 aprilis 1700, sub Henrico de Thyard de Bissy, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1712, *titulus supra col.* 527), p. 134-41.

1700 aprilis 22. — SYNODUS DIOECESANA LEMOVICENSIS.

Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia, celebrata die 22 aprilis 1700, sub Francisco de Carbonnet de Canisy, episcopo Lemovicensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Ordonnances, (1703, *titulus supra col.* 435, n. 2), p. 250-4.

2) Statuts, (1838, *titulus supra col.* 74, n. 4).

1700 aprilis 28-30. — SYNODUS DIOECESANA LUCANA.

Synodus dioecesana Lucana in Italia, celebrata diebus 28, 29 et 30 aprilis 1700, sub Francisco Bonvisi, archiepiscopo Lucano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs Lvcana, ab eminentiss. et reverendiss. d. Francisco, tit. S. Stephani in Monte Coelio s. R. e. presb. card. Bonvisio, episcopo Lvcano et comite, celebrata in cathedrali ecclesia die 28, 29 & 30 aprilis anni MDCC. Lvcæ, typis Marescandoli, MDCC.

In-4°, 4 f. - 207 p. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa; Roma, Vittorio Emanuele.

1700 maii 4. — SYNODUS DIOECESANA VERCELLENSIS I.

Synodus dioecesana Vercellensis I in Italia, A celebrata die 4 maii 1700, sub Antonio Bertodano, episcopo Vercellensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta synodi diœcesanæ Vercellensis primæ, quam illustrissimus et reverendissimus d. d. Johannes Petrus Solarius, Dei et apostolicæ sedis gratia episcopus sanctæ Vercellensis ecclesiæ et comes, habuit anno a Christo nato 1749, diebus 15, 16, 17 & 18 julii, pontificatus s. d. n. Benedicti papæ XIV, anno nono. *[Insigne.]* Augustæ Taurinorum, ex typographia regia.

Sine anno (1749), in-4°, 6 f. - 279 p. - 2 f. (index). — Chambéry, séminaire; Milano, Ambrosiana; Novara, seminario; Piacenza, civica; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

P. 205-79, appendix documentum ad hanc synodum attinentium. P. 245-79: „de antiquitate et dignitate ecclesiæ Vercellensis, deque ejus episcopis, dissertatio Francisci Innocentii, prioris Fileppi, canonici theologi ecclesiæ cathedralis Eusebianæ.“ P. 262-79, catalogus episcoporum Vercellensium.

P. 276: „Iohannes Franciscus Bonhomius, [episcopus Vercellensis], ... synodus 11 habuit, plerumque absens.“

P. 277: „Iohannes Stephanus Ferrerius, [episcopus Vercellensis], ... synodum habuit anno 1600.“

P. 278: „Ioseph Antonius Bertodanus, [episcopus Vercellensis], ... quum ad restaurandam disciplinam synodum diœcesanam haberet, in ea apoplexiæ ictu percussus, subito extinguitur 4 maii 1700.“

1700 maii 25 - septembris 21. — CONVENTUS CLERI GALLICANI.

Conventus cleri gallicani habitus a die 25 maii B ad diem 21 septembris 1700.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Relation de l'assemblée du clergé à Saint-Germain en 1700, journal dressé par M. Le Dieu, chanoine de Meaux, attaché à Bossuet.

Grenoble, ville, codex ms. 999, saeculi XVIII, 395/275 mill., 88 p. — Cf. *Catal. des mss. des départements,* VII, 302.

2) Epistola convocationis, sub die 16 novembris 1699, incipiens his verbis: De par le roi. Très chers et très amés.

Sine loco nec anno (1699), in-folio. — Paris, Bibl. nat. Ld.^{4} 590.

3) Cardinales, archiepiscopi, episcopi, aliique ecclesiastici viri in regio palatio San Germano congregati, cardinalibus, archiepiscopis, episcopis C salutem in Christo, 15 octobre 1700.

In-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

4) Censure et declaration de l'assemblée generale du clergé de France, tenue dans le château de S. Germain, l'an 1700, sur la foy et sur la morale.

Sine loco nec anno (1700), in-12°, 110 p., 2 col., latine et gallice.

P. 101, censura edita est a Benigno Bossuet, sub die 4 septembris 1700, et subscripta a sexdecim episcopis.

P. 103-10: „Mandement de monseigneur l'éminentissime cardinal de Noailles, archevesque de Paris, pour publier à Paris la censure portée depuis peu par le clergé de France dans son assemblée,“ sub data: Parisiis, die 5 octobris 1700.

5) Contract fait et passé entre le roy et le clergé de France, assemblé par permission de sa majesté D à Saint-Germain-en-Laye, le 24 août 1700, pour le payement de différentes sommes de don gratuit accordé à sa majesté par ledit clergé.

In-folio. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

6) Extrait du procez-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, 1700, le 18 septembre.

Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

7) Propositiones examinandae in comitiis generalibus cleri gallicani congregati in Palatio regio San Germano anno 1700 [auctore I. B. Bossuet].

Sine loco nec anno (1700), in-4°, 27 p. — Paris, Bibl. nat. Ld.^{5} 635.

8) Censura et declaratio conventus generalis cleri gallicani congregati in palatio San-Germano, anno millesimo septingentesimo, in materia fidei & morum, eiusdem generalis conventus jussu publicata & typis edita, cum censuris Lovaniensibus in ea citatis. Lovanii, apud Franciscum van de Velde, juxta exemplar impressum Parisiis, M.DCC, cum privilegio regis.

(Pars II:) Decretum rectoris et universitatis Lovaniensis, pro executione brevis apostolici ad episcopos Belgii, dati 24 novembris 1696, juxta mandatum regium cum antecedentibus decretis episcoporum pro eadem executione.

(Pars III:) Censura et declaratio conventus generalis cleri gallicani congregati in palatio regio San-Germano, anno millesimo septingentesimo, in materia fidei & morum.

In-8° minori, 3 partes, 2 f. - 80 p., 20 f., 50 p. — Tournai, ville.

Parte I, f. 2, hoc opus editum est cura Martini Steyaert, decani Sancti Petri Lovaniensis, vicarii apostolici Silvaeducensis dioecesis.

9) Censura et declaratio conventus generalis cleri gallicani congregati in palatio regio San-Germano, anno millesimo septingentesimo, in materia fidei et morum [a I. B. Bossuet conscripta] eiusdem generalis conventus jussu publicata et typis edita. Parisiis, excudebat F. Muguet, 1700.

In-4°, 52 p. — Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld.^{5} 350.

9) Harangue faite au roy, le 11 juin 1700, par monseigneur l'archevêque de Reims. Paris, Fr. Muguet, 1700.

Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

10) Harangue faite à la reine d'Angleterre, à Saint-Germain-en-Laye, le 15 juin 1700, par Mgr l'évêque de Troyes [Denis-François Bouthillier de Chavigny], au nom de l'assemblée générale du clergé de France. Paris, F. Muguet, 1700.

In-4°, 7 p. — Paris, Bibl. nat. F 21053.

11) Harangue faite au roy, à Versailles, le 20 septembre 1700, par monseigneur l'évêque de Montauban, pour la clôture de l'assemblée generale du clergé de France. *[Insigne.]* A Lyon, chez François Barbier, impr. & libraire ord. du roy, ruë Confort, près de la place des Jacobins, au chef de S. Jean, MDCC, avec permission.

In-4°, 16 p. — Lyon, Terret.

12) Instructions de s. Charles Borromée aux confesseurs de sa ville et de son diocèse, traduites d'italien en françois, ensemble la manière d'administrer le sacrement de pénitence avec les canons pénitentiaux, imprimées par le commandement de l'assemblée du clergé de France. 7e édition. Paris, Du Puis, 1700.

In-16°, 263 p. — Paris, Bibl. nat. D 26586.

13) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Saint-Germain-en-Laye, en 1700. Paris, F.-H. Muguet, 1703.

In-folio. — Oullins (Rhône), séminaire; Le Mans, A guet, 1703.
ville. — Ipse non vidi.

14) Procès-verbal de l'assemblée générale du clergé de France, tenue à Saint-Germain-en-Laye, au château neuf, en l'année 1700. Paris, F. H. Mu-
In-folio, 827 p. — Paris, Bibl. nat. Fol. Ld.[5] 355.

15) Collection, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2, et 271, n. 11), t. VI, col. 313-600 et append. col. 111-332.

1700 maii 27. — SYNODUS DIOECESANA SUESSIONENSIS.

Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia, celebrata die 27 maii 1700, sub episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones synodales in opere cui titulus:

Ordonnances, (1769, *titulus supra col.* 436, n. 2).

1700 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XV.

Synodus dioecesana Beneventana XV in Italia, celebrata die 24 augusti 1700, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decimaquinta dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in B Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ordinis Praedicatorum, tituli Sancti Sixti s. R. e. presbytero cardinali Ursino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno jubilaei MDCC. *[Insigne.]* Beneventi, anno jubilaei MDCC, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 34 p. - 1 f. — Roma, Vaticana.

P. 9-34, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

2) Synodus dioecesana Beneventana XV anni 1700. Beneventi, e typ. archiep. 1700.

In-4°. — Opus citatum apud Quétif et Echard, *Scriptor. ord. Prædicat.*, (1721), II, 816.

1700 septembris 4-5. — SYNODUS ALBAE IULIAE.

Synodus Albae Iuliae in Transylvania, celebrata diebus 4 et 5 septembris 1700, praeside Athanasio, metropolita Valachorum.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXXXII, col. 979-88.

Archiepiscopus Athanasius post emanatum hoc regium decretum[1] sequenti anno 1700 synodum generalem totius Ecclesiae Transsylvano-Valachicae et partium eidem annexarum Albae Iuliae in monasterio Sanctae Trinitatis pro die 4 mensis septem- C bris indicit, in qua primo et ante omnia rem unionis Ecclesiae suae denuo proponit eiusdemque utilitatem multis argumentis probat. Cleri maior pars faciles praebet aures, saeculares vero terrae Fogaras barones seu nobiles promptum suum animum ad suscipiendam s. unionem declarant, idcirco episcopatus denominationem [accipit] tam propterea, quam quod nobiliores Valachicae familiae ibi plures reperiantur. Ex comitatu vero Hunyad et sedibus Coronensi et Cibinensi, utpote inter reformatos et lutheranos habitantes, ad amplectendam s. unionem difficilius persuasi sunt; et tandem cuncti subscripserunt s. unioni cum Romana ecclesia: Archiepiscopus et quilibet archidiaconus cum iurato suo et duobus commissariis presbyteris districtualibus et tribus de omni pago deputatis saecularibus, nomine totius districtus, ita ut 200 hominum millia fuerint, qui unionem amplexi sunt; et haec primo die synodi D acta sunt; die altero universi, qui aderant, archiepiscopus et archidiaconi nomine suo, totius cleri et populi s. unioni cum Romana ecclesia nomine totius ecclesiae et nationis Valachicae subscribunt, quatuor illa puncta recipiunt, ita tamen, ut in ritu et disciplina graecae orientalis ecclesiae quoad cetera maneant, exceptis iis dumtaxat, quae orthodoxae ac catholicae fidei bonisque moribus contraria reperirentur.

Instrumentum unionis Valachicae cum Romana ecclesia ita habet:

Nos infrascripti ecclesiae Valachicae in Transylvania partibusque ei annexis episcopus, archidiaconi ac clerus universus memoriae commendamus tenore praesentium quibus expedit universis, maxime vero inclytis regni Transsylvaniae statibus: considerata tum fluxa humanae vitae instabilitate, tum etiam animae (cuius in omnibus potior cura habenda) immortalitate, libere ac sponte, impulsuque divini numinis cum Ecclesia romano-catholica unionem inivimus, eiusdem s. matris romano-catholicae Ecclesiae commembra nos tenore praesentium declaramus, omnia admittentes, profitentes ac credentes, quae illa admittit, profitetur ac credit, praesertim vero illa quatuor puncta, in quibus hactenus dissentire videbamur, quae etiam in clementissimo decreto ac diplomate suae sacratissimae maiestatis ac eminentissimi archiepiscopi nobis insinuantur. Quapropter iisdem prorsus iuribus ac privilegiis, quibus eiusdem s. matris Ecclesiae presbyteri ex indulto sacrorum canonum, necnon divorum quondam regni Hungariae regum utuntur, nos quoque iuxta praenominatum suae sacratissimae caesareae regiaeque maiestatis decretum, necnon eminentissimi archiepiscopi amodo et deinceps uti eiusdem commembra frui ac gaudere volumus. In cuius maiorem fidem ac robur praesens manifestum nostrum propriae manus syngrapha, necnon sigillis tam monasterii nostri Albensis, quam propriis usualibus communimus[1].

Albae Iuliae 1700 die 5 septembris.

Archiepiscopus *Athanasius.*

Archidiaconus	Daniel ex Ilia	cum 20	sacerdotibus.
„	Theodorus ex Koros	cum 20	„
„	Gabriel ex Bistra	cum 15	„
„	Thomas ex Vincz	cum 24	„

[1] * Hic videtur intelligendum decretum imperatoris Leopoldi a. 1699 editum, v. supra col. 844-846.

[1] * Haec fidei et unionis professio primum rumenice conscripta est et continetur in Magazinulu istoricu Daci'a suptu redacti'a lui A. Treb. Laurianu sî Nic. Balcescu (Bucaresci 1846, III, 807), unde eam hic edimus:

„Noi suptinsemnatii, episcopulu, protopopii sî totu clerulu baserecei romanesci dein Transilvani' a sî dein pàrtile unite cu dins'a facemu cunoscutu prein acest'a toturoru celoru ce se cuvene, sî mai alesu ordiniloru tierei Transilvaniei: Cà considerandu nestatornici'a vietii omenesci sî nemorirea sufletului (de care trebue se avemu cea mai mare grige dei tóte,) amu inchiaiatu liberi sî de buna voia dein indemnulu lui Ddieu

Archidiaconus	Ioannes ex Hunyad	cum 50	sacerdotibus.
„	Georgius ex Háczeg	cum 35	„
„	Nicolaus ex Szászsebes	cum 35	„
„	Petrus ex Dalya	cum 30	„
„	Basilius ex Örményszéke	cum 39	„
„	Sabbas ex Szelistye	cum 15	„
„	Petrus ex Cibinio	cum 33	„
„	Maximus ex Frek	cum 21	„
„	Stanil ex Vistye	cum 46	„
„	Rádul ex Berivoj	cum 56	„
„	Kristye ex Háromszék	cum 13	„
„	Basilius ex Kálbor	cum 35	„
„	Idomir ex Bargis	cum 9	„
„	Basilius ex Brassov	cum 25	„
„	Georgius ex Ohaba	cum 40	„
„	Basilius ex Szupedure	cum 26	„
„	Ioannes ex Kopánd	cum 16	„
„	Constantinus ex Vidraszék	cum 9	„
„	Petrus ex Gyógis	cum 27	„
„	Adam ex Szászváros	cum 25	„
„	Ioannes ex Kalian	cum 30	„
„	Rádul ex Kolun	cum 40	„
„	Constantinus ex Szokucz	cum 28	„
„	Machabeus ex Nimicza	cum 25	„
„	Ioannes ex Kinesd	cum 40	„
„	Matthaeus ex Lápos	cum 27	„
„	Theodorus ex Lemény	cum 36	„
„	Theodorus ex Riusor	cum 45	„
„	Simeon ex J. Szarvad	cum 10	„
„	Andreas ex Somlyó	cum 24	„
„	Simeon ex Ilyésfalva	cum 40	„
„	Demetrius ex Bakai	cum 37	„
„	Michael ex Kalota	cum 30	„
„	Páscul ex Thorda	cum 28	„
„	Ioannes ex Diomal	cum 45	„
„	Constantinus ex Haporta	cum 24	„
„	Ioannes ex Szengyel	cum 45	„
„	Ioannes ex Szakál	cum 26	„
„	Simeon ex Szîlvás	cum 26	„
„	David ex Ujfalva	cum 46	„
„	Stephanus ex Szent Mihály	cum 25	„
„	Basilius ex Szintul	cum 7	„
„	Iván ex Lázár	cum 15	„
„	Petrus ex Alba Iulia	cum 22	„
„	Gabriel ex Szaváros	cum 40	„
„	Adam ex Kudsir	cum 24	„
„	Gregorius ex Bity	cum 35	„

Archidiaconi ex Máramoros.

Archidiaconus	Ilias ex Szoldobis	cum 9	sacerdotibus.
„	Lukás ex Szelis	cum 9	„
„	Basilius ex Komlis	cum 41	„

Hi sunt, qui concilio ratione unionis cum Romana ecclesia archidiaconi interfuerunt cum tribus de omni pago senioribus saecularibus, pariter de omni districtu iurato, duobusque deputatis sacerdotibus, multique alii adfuere, ita ut in admirationem raperentur aliae nationes Albae habitantes, dicerentque universos Valachos illuc concurrisse. Convenerant autem vel ideo maxime, ut viderent, num per hanc unionem ipsorum lex, seu ritus aliqua ex parte mutetur, quod ubi archiepiscopus declaravit, ipsis nulla in re ritus mutationem fieri, cuncti acquievere.

Ita anno 1700 unio ecclesiae Transsylvano-Valachicae cum Romana ecclesia confirmata pleneque stabilita est. In ultima sessione 28 articuli conditi sunt disciplinam ecclesiae concernentes, uti originale hodiedum prae se fert, hunc in modum:

Anno Domini 1700, septembris 4, hoc tempore celebrata est synodus generalis in metropoli Albae Iuliae praesentibus omnibus archidiaconis regni Transsylvaniae, qui sunt Valachi.

Nos archiepiscopus Athanasius coram sancta synodo manifestam facimus voluntatem nostram, et stricte praecipimus ubique in comitatibus et sedibus in partibus, sacerdotibus, saecularibus, Valachis, Graecis, Rascianis in regno Transsylvaniae existentibus, ut sequentia puncta observent.

1° Quando archiepiscopus cum curatoribus iuratis archiepiscopo adsistentibus indicerent diem pro synodo, cui intersint cuncti regni archidiaconi, tunc quilibet archidiaconus cum duobus sacerdotibus senioribus die derminata pro synodo adsit; archidiacono vero in ratione sumtuum et expensarum quilibet sacerdos contribuat xf. 12; qui vero nollet hoc praestare, archidiaconus una cum his duobus senioribus eum exequatur; quod si archidiaconus die determinata non adfuerit, dignitate privetur et 66 fl. mulctetur.

2° Qui in clerum assumi vellet, primo adeat archidiaconum, et litteras sibi expetat, et cum littera etiam a suo spirituali ad nos veniat, et sciat ad intelligentiam psalterium et tonos, seu cantum ecclesiasticum, et omnia sacramenta ecclesiae, et donec in metropoli 40 dies expleverit, archiepiscopus eum non ordinet. Parochiam autem ipsi archidiaconus quaeret, et teneatur archidiacono unam pellem vulpinam dare.

3° Sacerdotes ex aliis dioecesibus venientes non suscipiantur, antequam tulerint ab archiepiscopo litteras de sui receptione ac benedictione; non absimiliter etiam sacerdotes, qui in alterius archidiaconi districtum migrant, non suscipiantur, antequam a suo archidiacono habebunt litteras, quod sit homo bonus et contributionem persolverit; qui autem archidiaconus non sic fecerit, archiepiscopus ab eo 24 fl. mulctam desumat.

4° Archidiaconi foris in regno vel districtibus divortia non faciant, nisi in synodo generali Albae-Iuliae; qui autem deprehensus fuerit hoc facere, omni honore privetur, eandemque mulctam praestet.

5° Sacerdotes, qui copulabunt profugos per alios pagos, vel parochianum alterius sacerdotis, vel cognatos, sacerdotali functione amoveantur.

6° Saeculares potentiose domum parochi, vel familiam eius, vel pecora eius sine scitu archiepiscopi vel archidiaconi adeuntes sint excommunicati, donec rationem reddant, et reus inventus solvet mulctam synodi generalis 66 florenor.

7° Sacerdotes, qui non habent coronam vel capucium, vel cauponas frequentabunt, vel ebrii per forum ambulabunt, vel non incedent in longis vestibus, priventur sacerdotio.

8° Qui fuerunt fornicatores vel fures, non ordinentur.

9° Cum habuerit sacerdos causam cum saeculari, si sacerdos egerit contra saecularem, quaerat eum in foro suo coram iudice vel officialibus comitatensibus. Cum autem saecularis contra sacerdotem

---

unirea cu baserec'a romano-catolica, sî ne declaràmu prein acést'a commembrii ai sante matri basereci romano-catolice, primindu, marturisindu sî crediendu tôte cele ce primesce, marturisesce sî crede ace'a, mai vertosu acele patru punte, in care ne pareámu panà acumu a fi desbinati, care ni se propunu sî prein gratiosulu decretu sî prein diplom'a maiestàtii sale imperiali, sî prein a eminentissimului archiepiscopu, dein care causa vremu cà sî noi se ne bucuràmu de totu acele derepture sî privilegia, de cari se bucura preutii acelei-asi sante matri basereci dupa santele canone, sî dupa legile fostiloru regi ai Ungariei, asiá sî noi dupa prenumitulu decretu alu maiestatii sale imperiali regali sî a eminentissimului archiepiscopu, se ne bucuràmu de acumu in a-ante cá commembri ai acelei-asi basereci. Intru mai mare credentia sî taría a acestoru-a amu intaritu acestu manifestu alu nostru cu subscriptiunea manei nostre sî cu sigilulu santului monasteriu dein Alb'a Julia sî cu sigilele proprie usuali. Alb'a Julia in 5 septembre, anulu 1700.

egerit, quaerat eum in foro suo coram archidiacono vel archiepiscopo.

10° Sacerdos, qui adibit parochiam alterius sacerdotis, vel faciet deficere eiusdem proventum, vel in foro externo, hoc est: coram saecularibus, ipsum accusabit, tondeatur, id est: degradetur.

11° Pagus, qui non indulgebit aedituo immunitatem robotarum, vel non habebit aedituum, sit excommunicatus, donec aedituum constituerit, et immunitatem ipsi ab omnibus expensis et robotis pagensibus praestiterit.

12° Pagus, qui parocho a qualibet domo unam gelinam tritici, et unam metretam avenae et duos laboris dies non praestabit, careat sacerdote, et sacerdos, qui talibus fungi praesumpserit, tondeatur.

13° Sacerdos, qui diebus dominicis et festis tribus vicibus, diebus vero Mercurii et Veneris bis, et in ieiunio omni die officium divinum non absolverit, privetur sacerdotio.

14° Sacerdotes quantum poterunt divina officia valachica lingua celebrent, evangelium et concionem, ut intelligant fideles; qui autem non dixerit omnibus diebus dominicis et festis, mulctetur 12 florenis; si vero hanc mulctam parvifecerint, eiiciantur de sacerdotio.

15° Homines sani domi existentes, qui diebus dominicis et festis non ibunt ad templum et liturgiam, eos sacerdos cum iudice et iuratis primo mulctet unum florenum et, si secundo non venerint ad templum, tunc tres florenos et, si tertio non venerint ad templum, tunc eiiciantur ab ecclesia tanquam ethnici, ita ut nec funus eorum comitetur sacerdos; similiter qui non confitentur et non communicant, et qui non sciunt Pater noster et Credo et decalogum, sive senex, sive iuvenis, eodem modo puniantur.

16° Sacerdotes bigami nullo modo celebrent liturgiam; si autem deprehensi fuerint, tondeantur, et totaliter tradantur statui saeculari.

17° Sacerdos, qui baptizabit et non chrismabit, privetur sacerdotio.

18° Festa teneantur, quae sunt in horologio notata rubris litteris et habent polyeleon et evangelium, illa observentur; qui vero aliter tenebunt, 12 fl. mulctentur.

19° Sacerdos, qui determinata die ab archidiacono pro congregatione districtuali ad congregationem non comparuerit, archidiaconus cum duobus senioribus sacerdotibus et cum congregatione sex florenorum mulctam ab eo desumat, nisi fors infirmus fuerit.

20° Qui absque sacerdote sponsalia contrahent, non copulentur, antequam id archidiacono vel archiepiscopo significabunt.

21° Homines, qui non observabunt quatuor ieiunia, vel non ieiunabunt pro debito feria 4ª et 6ª in ieiunio a pisce, ecclesiae consortio priventur, donec a parocho vel parochianis petierint condonationem

22° Qui sunt veri sacerdotes et utuntur tabaco quomodocunque, florenorum 12 mulctam subeant.

23° Qui animam vel legem increpabit, sacerdos privetur munere sacerdotali, laicus vero excommunicetur.

24° Ubi in templo non erit imago Christi et beatae virginis Mariae atque sancti Nicolai, sacerdos 12, pagus vero 24 florenorum mulctae subiiciatur.

25° Sacerdos, apud quem reperirentur vestes ecclesiasticae immundae, aut breviores, quam ad talos, vel calices et reliqua impurgata, 24 flor. mulctetur.

26° Sacerdotes, qui non commemorabunt in divino officio augustissimum I. Leopoldum imperatorem, et coronatum regem nostrum Iosephum Leopoldum, atque etiam archiepiscopum Transsylvaniae, de gradu sacerdotii deponantur.

27° In quo districtu aut pago inventi fuerint mali homines, latrones, fornicatores aut aliorum scelerum perpetrantes, quamvis ab officialibus saecularibus puniti fuerint, tamen antequam ecclesiae reconciliati fuerint, non recipiantur, sed maneant excommunicati.

28° Pagus, in quo diebus dominicis aut festis choreae per plateas aut alio modo fient, 12 flor. mulctetur.

His ita perfectis archiepiscopus Athanasius Viennam ad imperatorem ascendit, a quo honorifice habitus et condecoratus est, uti ex eiusdem collationibus perspicitur, quae ita habent:

NOS *LEOPOLDUS,* DEI GRATIA ELECTUS Romanorum imperator semper Augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniaeque rex, archidux Austriae, dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Lucemburgi, ac superioris et inferioris Sylesiae, Wirtembergae et Teckae, princeps Sueviae, marchio sacri Romani imperii, Burgoviae, Maroviae, superioris et inferioris Lusatiae, comes Habsburgi, Tyrolis, Ferretis, Chyburgi et Goritiae, landgravius Alsatiae, dominus Marchiae, Slavoniae, portus Naonis et Salinarum etc. etc.

Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis, quod nos pro ea qua in procurandis fidelium animarum subditorum nostrorum pastoribus cura et sollicitudine [tenemur] perpensis singularibus iisque eximiis fidelis nostri Athanasii per Transsylvaniam partesque eidem annexas ritus graeci episcopi meritis animique dotibus, doctrina item et eruditione ac omnibus grata exemplarique ipsius vita, moribus et aliis virtutibus, quibus ipsum ab Altissimo insignitum esse ex singulari magnorum ministrorum nostrorum relatione cognovimus, eundem ita episcopum veluti personam idoneam, bene meritam nobisque gratam in episcopum nationis Valachicae in Transsylvania partibusque eidem annexis summumque praelatum ac pastorem antelati populi Valachici nunc per mortem et decessum olim Theophili, eiusdem episcopatus ultimi possessoris, de iure et de facto vacantem, iure patronatus nostri regii, quod generaliter in conferendis universis provinciae nostrae Transsylvaniae partiumque eidem annexarum ecclesiis et beneficiis divorum quondam Hungariae regum praedecessorum videlicet nostrorum felicissimae reminiscentiae optimo iure habere et exercere dignoscimur, assumendum, nominandum, eligendum ac insuper etiam in nostrum consiliarium declarandum, eundemque episcopatum cum cunctis iuribus, emolumentis et fructuositatibus, quocunque nomine vocitatis ad eundem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, praefato episcopo dandum et conferendum, deinde ad capessendam eiusdem episcopatus possessionem per thesaurariatum nostrum in principatu Transsylvaniae provinciae constitutum installandum esse duximus, immo assumimus, nominamus et eligimus, praesentamus damusque et conferimus, quinimmo pro peculiari nostro caesareo regio quo erga antelatum episcopum ducimur affectu pro sui ac nationis suae honore ac existimatione torque aureo cruceque in eodem pendente effigieque nostra caesareo-regia adornata, et de uno in alterum condescendenda et devolvenda, condecorandum et honorandum esse voluimus, ita tamen, ut idem summo sanctae Ro-

manae ecclesiae pontifici, nobis, ac moderno ac pariter futuris archiepiscopis Strigoniensibus obediens ac in omnibus iustis et licitis rebus et negotiis fidelis esse debeat, ac teneatur fidei professionem [facere] amodo in posterum tam idem episcopus, quam successores eiusdem, quinimmo et alii eiusdem ritus sacerdotes, qui nimirum episcopatu ac aliis beneficiis uti, frui ac gaudere voluerint, litteras donationales ac collationales a nemine alio nisi a nobis tanquam rege apostolico per cancellariam nostram aulico-transsylvanicam expediendas implorabunt et impetrabunt; harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante.

Datum in civitate nostra Viennae Austriae, die decima nona mensis martii, anno Domini millesimo septingentesimo primo, regnorum nostrorum Romani quadragesimo tertio, Hungarici quadragesimo sexto, Bohemici vero quadragesimo quinto.

Leopoldus m. p.

Comes Samuel Kálnoki m. p.

(L. S.) Ioannes Fiáth m. p.

Sequitur diploma secundum Leopoldinum.

Nos Leopoldus etc. etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit universis, quod considerantibus nobis, quibus potissimum adminiculis religio catholica a tot retroactis annorum saeculis ad haec usque tempora inter genus humanum non solum propagata, sed et confirmata exstiterit, verum etiam per universa orbis totius etiam inter infideles regna in tantum et tam late patentem sui splendorem excreverit, inter alia divinae providentiae subsidia ex eo factum esse animadvertimus, quod nimirum principes pii ipsiusque religionis studiosi et amantes, in cultu divini numinis propagando ecclesiasticaque disciplina conservanda, ornanda et ad seram aetatem transmittenda, plurimum semper momenti attulissent proficueque et salutari opere impendissent. Hinc est, quod nos quoque [qui] divina benignitate reipublicae christianae praesidentes eosdem sicut in aliis optimo principe dignissimus virtutibus, ita etiam hac in parte libenter imitamur, nihil magis in votis habemus, quam ut cultus divinus religioque catholica augeatur, foveatur et conservetur; per cultus namque divini promotionem regna stabiliri, felicesque rerum progressus impetrari, victoriasque et triumphos reportari, manifesta etiam propria experientia nostra sufficienter advertimus, dum numerosas Deo propitio de naturali christiani nominis hoste Turca his retroactis annis reportatas victorias, gloriosis ac victricibus armis nostris recuperata et Turcis erepta praesidia, ipsamque regni nostri Hungariae metropolim et sedem regalem Budam, saepius licet antehac irrito tamen conatu oppugnatam, per nos tamen cum adiutorio divino feliciter expugnatam propulsatamque foedam Ottomanicam perfidiam, et totum ferme Hungariae regnum, prout et Transsylvaniae provinciam, a iugo Turcico eliberatum et postlimino quasi avitae libertati assertum esse experti sumus. Quae omnia soli divinae benedictioni piisque religiosorum ecclesiasticorum iram divinae maiestatis placantium suffragiis et precibus adscribimus et annumeramus, ac proinde tum ex eo, tum vero pro solita nostra in Deum pietate ac continuo rerum omnium, quaecumque in maiorem antelati cultus divini propagationem atque boni publici conservationem et augmentum cedere possunt, pro viribus promovendarum studio ac zelo, ut etiam pro peculiari nostro caesareo regio quo erga nationem Valachicam ducimur affectu, insuper benigno etiam animo sumere volentes, quod cum immunitas ecclesiastica, qua ecclesiae, ecclesiasticae personae ac res ipsarum gaudent, iure pariter divino ac humano singulariter in Apostolico regno Hungariae, regnis provinciisque eidem adiunctis et annexis gratiosis divorum regum praedecessorum videlicet nostrorum beatae recordationis privilegiis regnique constitutionibus sancita sit, eamque a caesarea regia maiestate nostra, utpote qui specialem inter reges christianos praerogativam obtinemus regis apostolici, asseri defendique condeceat, iustum videri [ducimus], ut quos eadem fides et caritas in eiusdem sanctae ecclesiae unitate coniunxit, eiusdem sanctae matris obedientes filios eodem in gremio fovet, eodem denique sub capite, eiusdem quoque corporis commembra vivificat, exindeque divini atque humani favoris pariter reddit capaces, iure suo non destituantur; cum autem nobis pro certo relatum sit, gentem Valachorum Graecorumque et Ruthenorum, quae hactenus schismatis labe laborabat, aspirante divino numine, cooperante potissimum fidelis nostri nobis sincere atque intime dilecti reverendissimi in Christo patris ac domini Leopoldi sanctae Romanae ecclesiae cardinalis et sancti Romani imperii comitis, a Kolonics, archiepiscopi Strigoniensis, aliorumque virorum apostolicorum zelo, in variis regnorum nostrorum et signanter in Transsylvania partibusque eidem adiunctis copiose ad unionem et gremium sanctae Romanae ecclesiae redire omniaque ea admittere, quae santa mater ecclesia romano-catholica admittit, profitetur, credit, ac nominanter quidem puncta subsequentia, in quibus potissimum hactenus dissenserat: Primo: Romanum pontificem esse caput totius per orbem diffusae ecclesiae. Secundo: Panem azymum sufficientem esse materiam coenae dominicae. Tertio: Praeter coelum, sedem beatorum, et infernum, carcerem damnatorum, tertium dari locum, in quo animae nondum expiatae detinentur et purificantur. Quarto: Spiritum sanctum, tertiam in Trinitate personam, a Patre Filioque procedere; — nos igitur zelanti regis apostolici muneri respondere volentes ex auctoritatis nostrae regiae plenitudine per praesentes declarare volumus, quatenus graeci ritus sanctae Romanae ecclesiae unitorum tum ecclesiae ipsae, tum ecclesiasticae personae, tum earum res in praedicta Transsylvaniae provinciae partibusque eidem annexis eadem prorsus immunitate ecclesiastica gaudere debeant, qua ecclesiae ecclesiasticaeque personae ac res Romanae ecclesiae latini ritus ex sacrorum canonum praescripto et terrenorum principium consensu, indultis et privilegiis effective perfrui gaudereque dignoscuntur, universa etiam et singula privilegia, immunitates et praerogativas a divis quondam Hungariae et Transsylvaniae regibus et principibus felicis nimirum recordationis antecessoribus nostris clementer iisdem concessa et elargita in omnibus eorundem punctis, clausis et articulis acceptamus, approbamus et ratificamus, consensumque nostrum regium pariter et assensum praebemus et impertimur. Ac nihilominus pro ulteriori nostra erga eosdem declaranda benignitate ac clementia ab omni personalis contributionis respectu duntaxat canonum ad ecclesias spectantium onere, et praeterea cuiusvis nauli aut telonii pensione, vel uti alios nobilitari praerogativa gaudentes a quarumcunque decimarum a terris ecclesiasticis, qua talibus, praestationibus eximendos et immunitandos esse decrevimus, quinimmo clementer annuimus, ut quicunque etiam saeculares et plebeiae conditionis homines toties mentionatae sanctae ecclesiae sese univerint, immediate statui catholico annumerentur, sicque inter status computentur, capacesque legum patriarum et universorum beneficiorum, non ut

hactenus solum tolerati, sed ad instar reliquorum A patriae filiorum reddantur, cuius intuitu nos etiam sub gravi indignatione nostra regia clementer, serio firmiterque mandamus, quatenus amodo in posterum nullus cuiusque status, auctoritatis, dignitatis et praerogativae praeeminentiaeque fuerit, praedeclaratae huic graeci ritus unionis immunitati ecclesiasticae aperte vel occulte ullo sub praetextu vel etiam praeteriti usus vel consuetudinis sub velamine audeat contraire, nec sacerdotes Romanae ecclesiae unitos Jobbágyìonum more tractare, ad robotas, labores et colonicales praestationes etiam sub honorarii titulo cogere, honoraria ab iisdem, ut hactenus factum fuisset, exigere, eosdem incarcerare, multo minus ob dictam unionem persequi, loco, beneficio, terrarum possessione aut parochia amovere praesumat: ita tamen ut catechismi eorundem veluti in fundamentalibus et essentialibus vitiati ab omnibus, prae quorum manibus existerent, B repetantur et alii praemissae unioni conformes imprimantur et per omnes distribuantur. Deinde siquidem ob ignorantiam iurium canonicorum plurimos errores et ingentia scandala per ipsum fors episcopum et popas fuisse patrata et commissa novimus, ad praecavendas similes disconvenientias, certus quidam, animi dotibus ornatus iurisque canonici prudentia praeditus rerumque gerendarum dexteritate clarus, per nos aut dilectum nostrum modernum scilicet archiepiscopum Strigoniensem, et successores eiusdem, quo citius declarabitur et demandabitur theologus, qui velut causarum generalis auditor similibus inconvenientiis serio invigilabit, nec patietur ipsam synodum, cui semper interesse debebit, episcopum aut popas iurisdictioni eorundum concreditos, a tramite iuris canonici praeceptisque ecclesiae deviare, deinde idem episcopus ritus graeci directe ab antelato archiepiscopo C Strigoniensi tamquam singulari patrono eorundem cum toto clero principalem habebit dependentiam.

Porro pro avertenda suspicione nullam cum principe Valachiae, vel vero patriarcha ullo, aut catholicis habere praesumat correspondentiam; sic ferente tamen necessitate, in particularibus suis, et non nationis aut religionis negotiis, literis prius theologo exhibitis, scribere possit.

Tandem numerus poparum supra necessarium in praeiudicium dominorum terrestrium non augeatur. Bigami et qui necdum vigesimum quintum attigerunt annum, non ordinentur. Episcopus a popis nonnisi unum florenum annuum eidem privilegialiter concessum accipiat, in visitationibus cum popis despotice non agat, sine scitu theologi non mulctet, et si quospiam, sic ferente demerito, mulctaverit, eiusdem mulctae medietas episcopo cedat, ultra vero in necessitates ecclesiarum convertatur, nec D licebit eidem episcopo sine scitu theologi aliquem excommunicare, multo minus divortiare, praeterea nullum in suo obsequio intertenebit, nisi unitum Valachum aut catholicum, ipsiusque cognati, praesentes et futuri, in popas nihil iurisdictionis exercere praesumant, libri antequam imprimantur per theologum revideantur consequenterque unitae professioni contrarii tollantur.

Et ut unitorum filii maius incrementum scientiae valeant haurire, desideramus, ut Albae, Háczeg et Fogaras, oppidis scilicet in praetacta Transsylvania existentibus, scholas instituant, et ut templa, ubi plures fuerint Valachi, valeant erigere annuimus. Cum autem graeci ritus Valachi nec liturgiam, nec ieiunia, nec signum sanctae crucis, nec Deiparae virginis et sanctorum cultum, nec fidem in sanctissimam Trinitatem deserturi sint, certum est, nec reformatae, nec lutheranae, nec unitariae religioni se unire possunt[1], siquidem aliud est, se cum religione unire aliqua, et aliud religionis protectionem assumere.

Siquidem maiestati nostrae, tanquam regi apostolico summoque ecclesiarum patrono, collatio universorum beneficiorum tam in Transsylvaniae provincia, quam et partibus eidem annexis ex vi praerogativae regis apostolici optimo iure competit: proinde modernis et futuris temporibus in futura quoque vacantia tres personas pro dignitate episcopali aptas et idoneas nostrae maiestati regiae proponant, et quem eligere et denominare dignabimur, ille si episcopali dignitate graeci ritus, prout et alii ecclesiastici maioribus officiis, gaudere voluerit, collationales seu donationales per cancellariam nostram aulico-transsylvanicam expediendas a nemine, sed a nobis impetrabit, ab

[1] * De vana schismaticorum cum Calvinistis unione agunt hae literae quoque, quas *Athanasius* archiepiscopus die 26 octobris 1700 ad cardinalem primatem dedit:

Eminentissime princeps ac Domine, Domine gratiosissime! Longe foret enarrare adversitates ac molestias, quibus ecclesia nostra impetita est ab eo tempore, quo sanctae Romano-Catholicae ecclesiae nos unitos declaravimus. Alii sacerdotum ex parochia pulsi, alii verberibus affecti, alii incarcerati, aliis pecora adempta, et — quod longe maximum — templa et campanilia disiecta et funditus eversa, quod nunquam ante unionem factum. Querelas plurimis vicibus inclyto gubernio deposuimus, sed nullum adhibitum remedium. Alterum est quod maxime ecclesiam nostram infestat, disturbat ac discindit, quod quidam sacerdos, nomine Circa, ante aliquot annos ex templo Albensi aliquot libros furto sustulerit ac formata recommendatione fictisque sigillis ac subscriptis aliquot archidiaconorum nominibus in Valachiam profectus fuerit, ibidemque episcopatum sollicitaverit, quo intellecto ad generalem synodum huc Albam-Iuliam citavi ipsum, ut rationem facti daret seque expurgaret. Verum is male sibi conscius, neglecto imperio, venire renuit. Quare unanimi consensu in synodo decrevimus, ut tanquam refractarius capiatur ac huc adducatur; missis igitur propriis famulis curavi ipsum capi ac huc Albam-Iuliam adduci. Interea non bene vigilantibus famulis fuga elapsus ad collegium Calvinistarum se recepit, nec redditus ad requisitiones plurimas (asserentibusque Calvinistis, quod ille sit ecclesiae suae unitus), sed etiam ad collegium Emiediense promotus, voluntque ipsi domini Calvinistae episcopatum procurare, et (ut spargitur) iam in aula sollicitant. Quare humillime instamus apud eminentiam vestram, ut pro gloria Dei incrementoque ecclesiae et avertendis plurimis in ecclesia turbationibus et scissionibns, dignetur invigilare conatumque eorum praepedire; si enim illi id obtinuerint, omnes sacerdotes, quotquot in bonis illorum sunt, ad partes illius compellent ecclesiamque disturbabunt. Promiserunt domini Calvinistae non tantum sacerdotibus, si praenominato Circa adhaeserint, omnem libertatem, sed etiam ipsorum prolibus, iamque, ut audimus. aliquot ad se Circa praefatus traxit.

Sunt in comitatu Hunyadiensi decem sacerdotes, qui se a gremio ecclesiae subtraxerunt Calvinistisque unitos mentiuntur; nam liturgiam ut ante celebrant, sanctos colunt, festa celebrant, ieiunant, aliaque omnia, ut prius, practicant, quae tamen Calvinistae detestantur. Proinde humillime obsecramus eminentiam vestram, ut dignetur decretum a sua maiestate procurare, in quo determinet quid sit illa unio; nimirum qui se Calvinistis unitos profitentur vel aliis, illa omnia admittant, profiteantur ac credant, quae Calvinistae admittunt, profitentur ac credunt, sicut est in diplomate nobis dato, quoad unionem cum religione catholica, ita ut illi Valachi sacerdotes nec liturgias celebrent, nec ieiunent etc. ut Calvinistae, et tunc poterunt gaudere privilegiis Calvinistarum, ut nos catholicorum. Nam illi sacerdotes et Deum et ecclesiam et suam maiestatem decipiunt: Deum, quia in utramque partem claudicant; ecclesiam, quia a nostra se subduxerunt et cum alia non consentiunt; suam maiestatem, quia utuntur gratia diplomatis suae maiestatis concessa unitis, cum tamen non sint uniti. De quibus plura referet oretenus eminentiae vestrae nuntius noster brevi ad suam maiestatem expediendus.

Praeterea non obesset, si eminentia vestra scriberet domino gubernatori, domino Nicolao Bethlen (illi enim agunt causam praementionati Circa), ut desistant a simili infestatione ecclesiae alias incursuri indignationem caesareo-regiam. His divinae protectioni commendamus eminentiam vestram — eminentiae vestrae servi humillimi manebimus episcopus Valachorum ritus graeci Athanasius unitus cum totius Transsylvaniae [clero]. Albae Iuliae 1700, die 26 octobris.

aliis vero impetratae praesentium per vigorem nullius tenebuntur esse vigoris.

Et ut haec universa et singula deducantur in effectum, toties mentionatus episcopus non solum omnem diligentiam et sedulitatem adhibebit, sed ipse etiam veluti reliquis praesidens aedificationi omnimode studeat, iurisdictioni eiusdem concreditos in bonis et honestis moribus uti personas decet ecclesiasticas conservet, ut exemplo ipsorum ipsa quoque plebs ad bonos mores amplectandos quodammodo provocetur.

Quod quidem universis fidelibus nostris praelatis, magnatibus et nobilibus tam ecclesiastici, quam saecularis fori iudicibus et iustitiariis, cunctis denique praedictorum, ut et Transsylvaniae statibus et ordinibus, gubernioque nostro regio, supremis comitibus, capitaneis, iudicibus regiis civitatum et sedium saxonicalium, magistris civium, aliisque quibuscunque subditis nostris praesentium notitiam habituris modernis et futuris, maxime vero generalibus locumtenentibus aliisque quibuscunque officialibus bellicis ubicunque locorum existentibus et exstituris hisce praecipimus et mandamus, ut si toties nominati graeci ritus uniti in praedeclarata immunitate sese laesos questi fuerint, vestrumque auxilium et opem imploraverint, eisdem assistere ac eosdem contra huius privilegii impetitores tueri, protegere ac defendere debeatis.

Quae tandem praemissa omnia et singula, iuxta illa praesens etiam caesareo-regium diploma mandatumque nostrum benignissime volumus per supremos et v. comites ac iudices nobilium in universis comitatibus Transsylvaniae sedibusque siculicalibus pariter et saxonicis per supremos capitaneos et regios iudices, in quibus graeci ritus uniti degunt, tempore congregationis comitatuum aut sedium publicari, ut ad omnium, quorum oportet, notitiam valeat pervenire; si vero quipiam ausu temerario his omnibus in toto vel in parte reluctantes apparerent, relationem nobis superinde facere debeatis, quatenus si opus fuerit tam evidenti malo severiori etiam manu medela tempestive adhibeatur; secus itaque nullus fidelium nostrorum facere praesumat. Iubemus praeterea, ut harum transumptis sive scriptis, sive impressis manu alicuius in auctoritate ecclesiastica constituti subscriptis, eadem prorsus fides tribuatur, ac si haec ipsa in originali exhibita fuissent. In cuius rei memoriam, firmitatem perpetuam praesens diploma iurium antelatorum episcopi, sacerdotum aut Valachicae nationis futura pro cautela necessarium sub sigillo nostro pendenti aulico et authentico extradandum duximus et concedendum. Datum in archiducali civitate nostra Viennae Austriae decima nona mensis martii anno Domini millesimo septingentesimo primo, regnorum nostrorum Romani quadragesimo tertio, Hungarici quadragesimo sexto, Bohemici vero quadragesimo quinto.

Leopoldus mp.

Comes Samuel Kálnoki mp.

(L. S.) Ioannes Fiáth mp.

1700 septembris 15. — SYNODUS DIOECESANA MINIATENSIS.

Synodus dioecesana Miniatensis in Italia, celebrata die 15 septembris 1700, sub Michaele Carolo Cortigiani, episcopo Miniatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decreta diœcesanæ synodi Miniatensis, habitæ in ecclesia cathedrali, die XV septembr. MDCIC, ab illustriss. et reverendiss. d. d. Michaele Carolo Cortigiani, episcopo Miniatensi. *[Insigne.]* Florentiæ, MDCC, ex typograph. nunciat. apostol. apud Vincentium Vangelisti, superiorum permissu.

In-4°, xvj-63 p. — Firenze, Bibl. naz.; Lucca, governativa.

1700 octobris 1. — SYNODUS DIOECESANA CASINENSIS.

Synodus dioecesana Casinensis in Italia, celebrata die 1 octobris 1700, sub Hippolyto a Neapoli, abbate Casinensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Decreta, (1736, *titulus supra col.* 317, n. 2), p. 201-4.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:

2) Synodus, (1847, *titulus supra col.* 318, n. 2), p. 6.

1700 octobris 8. — SYNODUS DIOECESANA QUEBECENSIS IV.

Synodus dioecesana Quebecensis IV in Canada, celebrata die 8 octobris 1700, sub episcopo Quebecensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1703, *titulus supra col.* 531, n. 1), p. 79-88.

1700 novembris 23 - 1721 martii 19. — CLEMENS XI.

Clemens XI (Ioannes Franciscus Albani) natus Pisauri vel Urbini, die 21 iulii 1649, electus papa die 23 novembris 1700; consecratus die 30; coronatus die 8 decembris; mortuus die 19 martii 1721.

Clementis XI vita et constitutiones exstant in operibus quibus tituli:

1) Clementis undecimi, pontificis maximi, orationes consistoriales. *[Figura.]* Romæ, M.DCC.XXII, apud Jo. Mariam Salvioni, typographum Vaticanum, in archigymnasio Sapientiæ, superiorum permissu. *[Pars II:]* Clementis undecimi, pontificis maximi, homiliae in euangelia. Romae.

In-folio, 2 partes, 6 f. - 353 p., 2 f. - x p. - 1 f. - 144 p. - fig. — Paris, Bibl. nat. D 1440; Strasbourg, séminaire.

2) Clementis undecimi, pont. max., bullarium. Romae, MDCCXXIII, ex typographia reverendae camerae apostolicae, superiorum permissu et privilegio.

In-folio, 12 f. (vita Clementis XI) - 616 p. - 8 f. (index). — Genova, seminario; Genova, università; Roma, Saint-Louis des Français; Siena, civica.

3) Clementis undecimi pont. max. epistolæ et brevia selectiora. *[Figura.]* Romæ, MDCCXXIV, ex typographia reverendæ cameræ apostolicæ, superiorum permissu et privilegio.

Tomus secundus inest duobus partibus absque speciali titulo.

In-folio, 2 t. in 3 vol., 8 f. (dicatio) - 653 p. - 26 f. (index), 456 p., 2 f. - pag. 459 ad 790 - 36 f. (index), fig. — Genova, seminario; Paris, Bibl. nat. E 134; Strasbourg, séminaire.

4) Bullarium s. Joannis de Deo (1724, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 859 C, n. 12), p. 67 sqq.

5) Bullarium Terrae Sanctae, (1727, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 C, n. 15), p. 132-33.

6) Magnum bullarium seu continuatio, (1727-52, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 860 C, n. 14), II, 1-466; XII, 351-614.

7) Clementis undecimi epistolae et brevia selectiora [editae ab Annibale Albano]. Romae, 1729.

In-folio, 2424 col. - index. — Paris, Bibl. nat. E 135. — Ipse non vidi.

8) Clementis XI, pont. max., opera omnia, in qvibvs continentvr: I. eivs orationes consistoriales; II. homiliæ; III. epistolæ et brevia selectiora; IV. bvllarivm, secvndvm exempla Romana fideliter repetita; accedit vita Clementis XI, a præsvle qvodam Romano perscripta. *[Figura.]* Francofurti, svmptibvs Weidmannianis, MDCCXXIX.

[Pars II:] Clementis undecimi, pontificis maximi, orationes consistoriales. *[Figura.]* Juxta exemplar quod prodiit Romæ, MDCCXXIX, superiorum permissu.

[Pars III:] Clementis undecimi homiliæ in evangelia. *[Figura.]* Juxta exemplar Romanum, MDCCXXIX, superiorum permissu.

In-folio, 3 partes, 16 f. (vita) - 1284 col. - 8 f. (index), 5 f. (index) - 184 col., 4 f. (index) - 76 col. — Paris, Bibl. nat. E 136; Strasbourg, séminaire.

9) Ripoll, *Bullarium,* (1729-40), VI, 437-521; VII, 369-82 et 500-3.

10) Vecchi, *Collectio,* (1732-43, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 861 D, n. 18), t. I - passim.

11) Bullarium Romanum, (1735-6), X, 1-368; XI, 1-182.

12) Bullae, (1742, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 954 D, n. 14), p. 116-22.

13) Collectionis bullarum Vatican., (1747-52, *titulus supra col.* 266, n. 10), III, 283-91 et append. p. 48-52.

14) Bullarium de Propaganda, (1839-58, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 995 A, n. 17), I, 245-313, 316-25; II, 1-46.

15) Bullarum ed. Tomassetti, (1857-85, *titulus apud* Mansi, XXXVIbis, 863 A, n. 18), XXI, 1-866.

1700. — SYNODUS DIOECESANA BARBASTRENSIS.

Synodus dioecesana Barbastrensis in Hispania, celebrata anno 1700, sub Francisco de Paula Garcès, episcopo Barbastrensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Constituciones synodales de Barbastro, en sínodo de 1700, por el obispo D. Francisco de Paula Garcès. Zaragoza, ap. Roman.

In-folio. — Opus citatum apud La Fuente, *Hist. eccl. Esp.,* (1875), VI, 374.

1700. — SYNODUS DIOECESANA BONONIENSIS.

Synodus dioecesana Bononiensis in Gallia celebrata anno 1700, sub Petro de L'Angle, episcopo Bononiensi.

Exstant constitutionus in opere cui titulus: Statvts synodavx dv diocese de Boulogne, par monseigneur l'evéque de Boulogne. *[Insigne.]* A Boulogne, chez P. Battut, imprimeur de monseigneur l'evéque, 1701.

In-4° minori, 6 p. (mandatum episcopale) - 67 p.

P. 3, haec statuta edita sunt in synodo celebrata anno 1700.

1700. — SYNODUS DIOECESANA CABILONENSIS.

Synodus dioecesana Cabilonensis in Gallia, celebrata anno 1700, sub Henrico Felice de Tassy, episcopo Cabilonensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Recueil des ordonnances sinodales du diocèse de Châlon, par monseigneur Henry Félix, évêque & comte de Châlon. A Lyon, chez Jean Certa, rue Mercière, à la Trinité, M.DCC, avec privilège dv roy.

In-12°, 6 f. - 328 - 16 p. — Autun, séminaire; Carpentras, ville; Marseille, ville; Paris, Bibl. nat. B 5549.

1700. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1700, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Acta (1869, *titulus supra col.* 137 et 544).

1700. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, celebrata anno 1700, sub Ludovico d'Acquin, episcopo Sagiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 626.

1700. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1700, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1700. — SYNODUS DIOECESANA VIRDUNENSIS.

Synodus dioecesana Virdunensis, celebrata anno 1700, sub Hyppolyto de Béthune, episcopo Virdunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Statuts, (1750, *titulus supra col.* 471).

1701 aprilis 6. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata die 6 aprilis 1701, sub Henrico de Thyârd de Bissy, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1712, *titulus supra col.* 527), p. 141-2.

1701 maii 18-20. — SYNODUS DIOECESANA SALUTIENSIS I.

Synodus dioecesana Salutiensis I in Italia, celebrata diebus 18, 19 et 20 maii 1701, sub Carolo Iosepho Morotio, episcopo Salutiensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:
Decreta, (1723, *titulus supra col.* 389, n. 2).

1701 iunii 5-7. — SYNODUS DIOECESANA RAVENNATENSIS.

Synodus dioecesana Ravennatensis in Italia, celebrata diebus 5, 6 et 7 iunii 1701, sub Raymundo Ferretti, archiepiscopo Ravennatensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

1) Synodus dioecesana ab illustriss. et reverendiss. d. Raymvndo Ferretto, archiepiscopo, et principe, celebrata in metropolitana ecclesia Ravennæ, diebus quinta, sexta & septima junii, anno Domini M.DCCI. Cæsenæ, M.DCCII., apud Petrum-Paulum Receputum, episc. typograph. Sup. lic.

In-8°, 6 f. - 275 p., cum figura. — Paris, Bibl. nat. B 3363; Piacenza, civica.

P. 189-272, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus:
2) Synodus, (1791, *titulus supra col.* 371), passim.

1701 iunii 15 - iulii 20. — CONVENTUS EXTRAORDINARIUS CLERI GALLICANI.

Conventus extraordinarius cleri gallicani, habitus a die 15 iunii ad diem 20 iulii 1701.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Procez verbal de l'assemblée generale du clergé de France, tenue extraordinairement à Paris, au couvent des Augustins, en l'année mil sept cent un, monsieur l'abbé de Cosnac, nommé à l'évêché de Die, agent du clergé, secretaire. A Paris, chez la veuve François Muguet, premier imprimeur du roy, du clergé de France & de son eminence M. le cardinal de Noailles, archevêque de Paris, rue de la Harpe, MDCCII, avec privilege du roy.

In-folio, 83 p. — Carpentras, ville; Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld.^{5} 362.

Hic conventus habitus est a die 18 iunii ad diem 20 iulii 1701.

2) Collectio, (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. VI, col. 601-64 et append. col. 333-8.

1701 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XVI.

Synodus dioecesana Beneventana XVI in Italia, celebrata die 24 augusti 1701, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Bxstant constitutiones in opere cui titulus:

Decima sexta dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ord. Praed., miserat. divina episcopo Tusculano, s. R. e. cardinali Ursino, archiepiscopo, celebrata die 24 augusti anno MDCCI. *[Insigne.]* Beneventi, anno MDCCI, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 31 p. — Roma, Vaticana.

P. 12-31, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1701 septembris 8. — SYNODUS ALBAE IULIAE.

Synodus Albae Iuliae in Transsylvania, celebrata die 8 septembris 1701, praeside Athanasio, metropolita Valachorum.

Bibliographia:

Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus sextus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXXXII, col. 987-90.

Sanctissime pater!

Octavus ium volvitur annus, quod opera ac solertia patrum societatis Iesu, Albae Iuliae degentium (qui hactenus fere a saeculo, ob ferociam haereticorum mutato habitu, vineam Domini excoluerunt), de unione cum sancta Romano-Catholica ecclesia agere coepimus; ac tandem anno 1697. Albae Iuliae synodo generali celebrata, toti clero visum est (cum a variis haeresibus ecclesiam nostram dilacerari cum lacrymis conspiceremus), ut in gremium sanctae Romano-Catholicae ecclesiae nos reciperemus: qua etiam ratione unum ex iisdem societatis Iesu patribus ad augustissimum imperatorem ac eminentissimum dominum cardinalem a Kollonics communi voto expedivimus, per quem ab augustissimo caesare ac eminentissimo cardinale, archiepiscopo Strigoniensi ac primate Hungariae, in gremium ecclesiae Romano-Catholicae recipi postulavimus. Annuit votis pientissimus caesar, annuit desideriis eminentissimus praesul, cuius industria sacratissima caesarea maiestas clerum nostrum novis privilegiis ac iuribus ecclesiasticis recreavit. Anno tandem labente ipse reverendissimus dominus episcopus noster, cum uno itidem eiusdem societatis Iesu patre, aulam augustam ac praefatum eminentissimum cardinalem adiit, totamque ecclesiam nostram, per Transsylvaniam diffusam, quae ad minimum 200,000 animarum numerat, recommendavit, quem zelantissimus imprimis praesul ut parens filium suscepit, totique clero ac ecclesiae nostrae graeci ritus unitae denuo privilegia ecclesiastica a praenominata sacra caesarea maiestate procuravit; cum quibus ubi reverendissimus dominus episcopus noster rediisset, fere bis mille sacerdotes (qui congregati eramus) in praesentia reverendissimi domini episcopi ac patrum societatis Iesu professionem fidei amisimus. Quia vero sanctitatam vestram omnium per orbem diffusarum ecclesiarum caput esse agnoscimus ac venerамur, ad pedes sanctitatis vestrae adgeniculantes provolvimur, nosque ac ecclesiam nostram Transsylvanicam unitam in curam paternam ac protectionem quam humillime recommendamus, apostolicamque benedictionem impertiri quam ardentissime efflagitamus: quod eo facilius nos obtenturos confidimus, quo ardentiori zelo sanctitatem vestram in divini numinis cultum, in omnium Christi fidelium salutem ferri non dubitamus.

His quam diutissime Deus ter optimus maximus sanctitatem vestram pro sui nominis gloria, imprimis ecclesiae nostrae graeci ritus unitae incremento ac totius orbis christiani solatio, salvam ac incolumem conservet, ac tueatur.

Sanctitatis vestrae filii obedientissimi.

Athanasius ecclesiae Valachicae per Transsylvaniam graeci ritus unitae episcopus ac synodus generalis cum toto clero.

Albae Iuliae 8 septembris anno 1701.

1701 novembris 25. — CONGREGATIO ARCHIPRSBYTERORUM DIOECESIS ANTVERPIENSIS.

Congregatio archipresbyterorum dioecesis Antverpiensis in Belgio, celebrata die 25 novembris 1701, sub Reginaldo Cools, episcopo Antverpiensi. Acta desiderantur. A

De hac congregatione confer opus cui titulus: Van de Velde et de Ram, *Nova collectio synod.*, (1858, *titulus supra col.* 27), III, 187.

1701. — SYNODUS DIOECESANA LUCENSIS.

Synodus dioecesana Lucensis sive Lucana in Italia, celebrata anno 1701, sub Fabio de Colloredo, archiepiscopo Lucensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Synodus Lucana ab illustriss. et reverendiss. d. Fabio de Colloredo, archiepiscopo Lucano et comite, celebrata in ecclesia archiepiscopali die XV. XVI. & XVII. maii MDCCXXXVI. Lucæ, MDCCXXXVI. typis Dominici Ciuffetti.

In-4°, XXIV - 388 p. — Novara, seminario; Roma, Vittorio Emanuele; Torino, seminario.

P. IX: „Cum ab ultima celebrata synodo trigesimus quintus annus iam fluxerit.“

1701. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1701, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemausensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Acta (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1701. — STATUTA CLERI ROMANI.

Statuta cleri Romani in Italia, edita anno 1701, sub Casparo de Carpineo, cardinali vicario urbis Romae. B

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statvta antiqva Romani cleri et declarationes sev decreta noviter ivssv eminentissimi & reverendissimi d. cardinalis Gasparis de Carpineo, episcopi Sabinensis et ss. d. n. papæ vicarij, ædita promulgata atque ab eodem eminentissimo & reverendissimo d. cardinali vicario in congregatione præfectorum & præuio ejus voto, confirmata atque approbata, vna cum taxa emolumentorum funeralium ad publicam commoditatem in maternum sermonem conuersa. Romæ, typis reu. cam. apost. MDCCI, superiorum permissu.

In-4°, 4 f. - 64 p. — Roma, Casanatense.

Fol. 3: „Cleri Romani statuta, Paulo quinto regnante (1605-21), iterum in lucem ædita, seu a cardinali Millino, urbis vicario novimus fuisse instaurata.“

1701. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, celebrata anno 1701, sub Ludovico d'Acquin, episcopo Sagiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 626.

1701. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1701, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistariensi. C

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1701. — STATUTA DIOECESIS SUESSIONENSIS.

Statuta dioecesis Suessionensis in Gallia, edita anno 1701, sub episcopo Suessionensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus: Ordonnances synodales du diocèse de Soissons.

[Insigne.] A Soissons, chez la veuve de N. Hanisset, imprimeur de monseigneur l'évêque, ruë S. Nicolas, 1701.

In-12°, 6 f. - 126 p. - 1 f. — Paris, Bibl. nat. B 5611.

1702 aprilis 26. — SYNODUS DIOECESANA AQUENSIS.

Synodus dioecesana Aquensis in Gallia, celebrata die 26 aprilis 1702, sub de Cosnac, archiepiscopo Aquensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances ... de Mgr. de Cosnac, archev. d'Aix conseiller du roy en tous ses conseils ... publiés, pour la 2me fois, dans son synode diocézain, le 26 avril 1702. Aix, veuve de Ch. David, 1702.

In-12°, 130 p. — Aix, bibl. de M. Arbaud. — Opus citatum apud: Marbot, *Liturgie aixoise,* (1883), p. 118.

1702 maii 2. — SYNODUS DIOECESANA GRASSENSIS.

Synodus dioecesana Grassensis in Gallia, celebrata die 2 maii 1702, sub episcopo Grassensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Ordonnances synodales du diocese de Grasse, les cas reservez à n. s. p. le pape et à monseigneur l'evêque, avec le formulaire pour faire le prône, ensemble les instructions de saint Charles aux confesseurs. A Aix, chez la veuve de Guillaume Le Grand, imprimeur de monseigneur l'évêque de Grasse, M. DCC. II.

In-4°, 2 f. - 143 p. — Marseille, ville.

P. 53: „Fait et publié dans le synode tenu le 2 may 1702.“

P. 54-143, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1702 maii 3. — SYNODUS DIOECESANA VIENNENSIS.

Synodus dioecesana Viennensis in Gallia, celebrata die 3 maii 1702, sub Armand de Monmorin, archiepiscopo Viennensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Statuts synodaux publiez dans le synode general tenu a Vienne, par monseigneur Armand de Monmorin, archevêque et comte de Vienne. *[Insigne.]* Au mois de may de l'année 1702.

Sine loco nec anno (1702), in-12°, 2 f. - 204 p. - 24 p. - 1 f. — Bourges, ville; Grenoble, séminaire; Lyon, ville; Paris, Saint-Sulpice; Roma, Maristes.

P. 204, haec synodus dioecesana celebrata est die 3 mensis maii anni 1702.

2) Statuts synodaux publiés dans le synode de 1702 et les suivants, tenus par M. Armand de Montmorin, renouvellés et confirmés par son altesse monseigneur le prime Henri d'Auvergne, archevêque de Vienne, publiés au synode general tenu à Vienne le 25 avril 1730. Imprimés à Vienne chés Ant. Mazinier, imprimeur de s. a. & du clergé, 1730.

In-4°, 234-19 p. — Grenoble, séminaire; Lyon, missionaires diocésains; Lyon, ville.

Initio: „Mandement d'Henri Oswald de la Tour d'Auvergne, archevèque et comte de Vienne, primat des primats des Gaules, vicegérent du souverain pontife dans la province Viennoise et dans sept autres provinces, abbé-chef, supérieur général et administrateur perpétuel de la sacrée abbaye et de tout l'ordre de Cluny, chanoine et grand prévôt de l'église cathédrale de Strasbourg", sub data: „A Vienne, dans notre synode général tenu le 25 avril 1730." Enumerantur synodi annorum 1702 (mense maio), 1710, 1711 et 1712. Inferius, p. 221-2, citantur synodi annorum 1706 et 1708.

1702 maii 16-18. — SYNODUS DIOECESANA ALBENSIS.

Synodus dioecesana Albensis in Italia, celebrata diebus 16, 17 et 18 maii 1702, sub Iosepho Rotario, episcopo Albensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Epitome constitvtionvm quæ in synodo diœcesana sub illustriss. & reverendiss. d. d. Joseph Rotario, episcopo Albensi & comite, diebus 16, 17 & 18 maij 1702, s. d. n. Clemente XI fæliciter regnante, celebrata emanarunt. Pars prima. *[Insigne.]* Salutiis, MDCCV, Jo. Dominicus Bodonus, r. c. apost. impressor, excudit.

In-8° minori, 8 f. - 171 p. - 2 f. (index) - 5 f. (*additio:* casus reservati). — Parma, Palatina; Roma, Vaticana; Torino, Bibl. naz.; Torino, seminario.

1702 maii 26 - iulii 1. — CONVENTUS EXTRAORDINARIUS CLERI GALLICANI.

Conventus extraordinarius cleri gallicani, habitus a die 26 maii ad diem 1 iulii 1702.

De hoc conventu confer opera quibus tituli:

1) Epistola convocationis huius conventus, sub data 8 martii 1402, incipiens his verbis:

De par le roi. Très chers et bien-amés, il nous a été fait . . .

Sine loco nec anno (1702), in-folio. — Paris, Bibl. nat. Ld.[4] 594.

2) Harangue faite au roy à Versailles, le 28 juin de 1702, par monseigneur l'évesque de Toulon [Armando Ludovico Bonnin de Chalucet] pour la clôture de l'assemblée, générale extraordinaire du clergé de France. Paris, v^ve^ F. Muguet, 1702.

In-4°, 10 p. — Paris, Bibl. nat. Ld.[5] 364.

3) Procez verbal de l'assemblée generale du clergé de France, tenue extraordinairement à Paris, au convent des Augustins, en l'année mil sept cent deux, monsieur l'abbé de Cosnac, nommé à l'évêché de Die, agent du clergé, secretaire. A Paris, chez la veuve François Muguet, premier imprimeur du roy, du clergé de France & de son éminence M. le cardinal de Noailles, archevêque de Paris, rue de la Harpe, MDCCII, avec privilege du roy.

In-folio, 56 p. — Carpentras, ville; Le Mans, ville; Paris, Bibl. nat. Ld.[5] 362.

4) Collectio (1767-80, *titulus supra col.* 37, n. 2 et 271, n. 11), t. VI, col. 665-710 et append. col. 339-44.

1702 iunii 15. — STATUTA ARCHIDIACONATUS HANNOVIAE IN ECCLESIA LEODIENSI.

Statuta archidiaconatus Hannoviae in ecclesia Leodiensi in Belgio, edita die 15 iunii 1702, sub Iosepho Clemente von Bayern, episcopo Leodiensi.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Leodii, ex typographia Petri Danthez, ad insigne S. Augustini, prope S. Dyonisii (*sic*), anno M. D. CC. II.

In-4°, 55 p. — Liège, séminaire.

2) Praxis, (circa 1756, *titulus supra col.* 531, n. 1), p. 358-83.

3) Bullae, (1756, *titulus supra col.* 534, n. 2), p. 358-83.

1702 augusti 24. — SYNODUS DIOECESANA BENEVENTANA XVII.

Synodus diocesana Beneventana XVII, celebrata die 24 augusti 1702, sub Vincentio Maria Orsini, archiepiscopo Beneventano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Decimaseptima dioecesana synodus s. Beneventanae ecclesiae, ab eminentiss. & reverendiss. in Christo patre & domino fr. Vincentio Maria, ord. Praed., miser. divina episcopo Tusculano, s. R. e. cardinali Ursino, archiepiscopo celebrata die 24 augusti anno MDCCII. *[Insigne.]* Beneventi, anno MDCCII, e typographia archiepiscopali.

In-4° minori, 54 p. - 1 f. — Roma, Vaticana.

P. 16-54, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1702 septembris 24-6. — SYNODUS DIOECESANA LUNENSIS-SARZANENSIS.

Synodus dioecesana Lunensis-Sarzanensis in Italia, celebrata diebus 24, 25 et 26 septembris 1702, sub Hieronymo Nasello, episcopo Lunensi-Sarzanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitutiones synodales ab illustrissimo & reverendissimo d. d. Jo. Hieronymo Nasello, sanctae Lunensis Sarzanensis ecclesiae episcopo et comite, editae ac celebratae diebus 24, 25, 26 septembris 1702, in cathedrali ecclesia Sanctae Mariae. *[In-*

signe.] Parmae, typis Josephi Rossetti, superiorum permissu.

(Titulus partis II:) Appendix eorum omnium qvae citantvr in constitvtionibvs synodalibvs. *[Insigne.]* Parmae, typis Josephi Rossetti, M.DCC.IV, superiorum permissu.

Sine anno et 1704, in-4°, 2 partes, 168-141 p. — Genova, civica; Genova, Fransoniana; Genova, Urbana.

1702 novembris 4-6. — SYNODUS DIOECESANA AVERSANA.

Synodus dioecesana Aversana in Italia, celebrata diebus 4, 5 et 6 novembris 1702, sub Innico Caracciolo, episcopo Aversano.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Synodvs dicœcesana ab illustriss. et reverendiss. domino d. Innico Caracciolo, episcopo Aversano soliique pontificii assistente, celebrata, sub auspiciis d. Caroli Borromæi, in cathedrali ecclesia Aversana die 4, 5 et 6 novembris anno Domini 1702. Romæ, ex typographia rever. cameræ apost., 1703.

In-4°, 32 f. - 356 p. - 3 f. — Genova, università; Lucca, governativa.

1702 novembris 5. — SYNODUS DIOECESANA FANENSIS I.

Synodus dioecesana Fanensis I in Italia, celebrata die 5 novembris 1702, sub Ioanne Baptista Giberto, episcopo Fanensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Constitvtiones et decreta synodalia ædita ab illustrissimo et reverendissimo domino d. Ioanne Baptista Giberto, episcopo Fanensi, in prima synodo celebrata die V novembris MDCCII, in ejusdem civitatis cathedrali templo, sedente sanctissimo domino nostro d. Clemente papa XI, pontificatvs svi anno secvndo. *[Insigne.]* Fani, typis episcop. Francisci de Gaudentijs, sup. lic., MDCCII.

In-4°, 148 p. - 2 f. (errata). — Modena, Estense.

P. 69-145, appendix documentorum ad hanc synodum attinentium.

1702. — SYNODUS DIOECESANA ANDEGAVENSIS.

Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia, celebrata anno 1702, sub episcopo Andegavensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Discours sur l'établissement des conférences, pronencé par monseigneur l'évêque d'Angers, dans le synode de 1702. Angers, Ve Olivier Avril.

Sans date, in-4°. — Le Mans, ville. — Ipse non vidi.

1702. — SYNODUS DIOECESANA NEMAUSENSIS.

Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia, celebrata anno 1702, sub Spiritu Fléchier, episcopo Nemaunensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Acta, (1865, *titulus supra col.* 137 et 544).

1702. — SYNODUS DIOECESANA SAGIENSIS.

Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia, celebrata anno 1702, sub Ludovico d'Acquin, episcopo Sagiensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 626.

1702. — SYNODUS DIOECESANA SISTARICENSIS.

Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia, celebrata anno 1702, sub Ludovico de Thomassin, episcopo Sistaricensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1711, *titulus supra col.* 499), f. 2.

1702. — SYNNDUS DIOECESANA TROPEAENSIS.

Synodus dioecesana Tropeaensis in Italia, celebrata anno 1702, sub episcopo Tropeaensi.

De hac synodo confer opus cui titulus:

Constitutiones synodales pro dioecesibus Nicoterae et Tropeae. Neapoli, ex typis Andreae et Salvatoris Festa, S. Biagio dei Librai, 102, 1883.

In-4° minori, 388 p. — Roma, Casanatense; Roma, Propaganda; Roma, Vaticana.

Synodi istae, praeside Aloisio Vaccari, ordinis sancti Benedicti, congregationis Casinensis, episcopo titulari Synopensi et coadiutore cum futura successione Philippi de Simone, episcopi Nicoterae et Tropeae, celebratae sunt Nicoterae, diebus 2, 3, 4 et 5 aprilis 1883 et Tropeae, diebus 23, 24, 25 et 26 eiusdem mensis.

P. 12: „In dioecesi Tropeae ab anno 1702 synodus desideratur, et novissima Nicoterae celebrata pertingit ad annum 1771.“

1702. — SYNODUS DIOECESANA TULLENSIS.

Synodus dioecesana Tullensis in Gallia, celebrata anno 1702, sub Henrico de Thyard de Bissy, episcopo Tullensi.

Exstant constitutiones in opere cui titulus:

Statuts, (1712, *titulus supra col.* 527), p. 142-6.

AD LECTOREM.

L'intention des Éditeurs était de réunir dans ce tome 36ter les synodes occidentaux de 1610 à 1719. Malheureusement l'abbé Martin est mort avant d'avoir pu terminer le volume. Malgré tous nos efforts, nous n'avons pas encore réussi, hélas!, à nous assurer la possession et la propriété des fiches préparées et des documents réunis et laissés dans ses papiers par notre collaborateur défunt.

C'est pourquoi nous avons dû arrêter le volume, provisoirement, à l'an 1702, nous bornant à publier succinctement les années 1702 à 1719 dans les pages complémentaires que les souscripteurs trouveront à la fin du présent tome.

Dans la table topographique les synodes des années 1703 à 1719 ont été insérés à leur date respective, car le Conspectus (tome 36A, pars secunda, pages 284-288 et 337-338) en a donné la liste non définitive dès l'année 1911. De même nous avons compris dans la table quelques synodes des années 1610 à 1702 que le **Conspectus** indiquait bien en 1911 déjà, mais dont nous avons constaté l'absence dans le présent volume. Nous n'avons pas le moyen de nous assurer si l'abbé Martin les a éliminés à bon escient — ce qui est le cas p. ex. pour les synodes grecs qui ne devaient point trouver place dans ce volume, — ou si ses investigations lui ont permis de leur assigner une autre date.

L'addition du nom moderne au nom latin des évêchés est une innovation qui nous a paru présenter quelque utilité pour la consultation des tables par les laïques, e. a. par les libraires.

Une table chronologique nous a paru, cette fois-ci, superflue, tout le volume étant presqu'exclusivement composé de notices bibliographiques classées par années et par dates. On pourra d'ailleurs consulter à ce sujet notre tome 36A, qui a donné par anticipation la table chronologique rudimentaire des années 1610 à 1719 aux pages 250 à 288 et 337-38 de la pars IIa.

In animo habebant Editores colligere in hunc tomum 36ter synodos occidentales ab anno 1610 ad annum 1719. Sed, proh dolor! rev. dominus Martin e vivis sublatus est antequam huic volumini finem imponere potuit. Quamquam omnes conatus adhibuimus, nondum licuit nobis acquirere possessionem et proprietatem annotationum et documentorum quae defunctus collaborator noster collegerat atque inter sua scripta reliquerat, quod utique valde dolemus.

Qua de causa hoc volumen interim ad annum 1702 interrumpere debuimus, nos continentes in edendo fasciculo complementario succincte complectente synodos ab anno 1703 ad annum 1719, quem subscriptores ad finem huius tomi invenient.

In tabula topographica synodi annorum 1703 ad 1719 insertae inveniuntur, in quantum scilicet Conspectus (tom. 36A, parte secunda, pag. 284-288 et 337-338) elenchum non definitivum iam anno 1911 dederat. Item addidimus huic elencho quasdam synodos annorum 1610 ad 1702, quae in **Conspectu** quidem iam anno 1911 indicabantur, sed quas in hoc volumine non inveniri repperimus. Discernere porro non potuimus utrum rev. dominus Martin consulto eas eliminaverit — quod quidem accidit v. gr. de quibusdam synodis graecis quae in hoc tomo locum invenire non debebant — an potius investigationibus suis inductus sit ut in aliud eas tempus remitteret.

Additio nominis moderni ad nomen latinum innovatio quidem est, quae aliquid utilitatis afferre videbatur illis praesertim qui latini sermonis ignari tabulas consultare debebunt, uti sunt ipsi librarii.

Tabula chronologica heic superflua nobis visa est, cum integrum fere volumen componatur notis bibliographicis, per annos et data ordinatis. Consuli de caetero potest tomus noster 36A, in quo elementa tabulae chronologicae annorum 1610-1719 per quandam anticipationem iam inveniuntur pag. 250-288 et 337-38 partis IIae.

SUPPLEMENTUM.

1685 februarii 7. — Concilium Tarraconense in Hispania, celebratum sub Iosepho Sanchiz, archiepiscopo Tarraconensi.. [De hac synodo confer opus cui titulus: Coll. Lacensis I, 743. VI, 895. Vide infra, col. 893 sq.

1690 ianuarii 18. — Synodus Quinque Ecclesiarum in Hungaria. [Coll. Lacensis VI, 966. Vide infra col. 907.

1691 februarii 7 - aprilis 2. — Concilium Tarraconense in Hispania sub Iosepho Sanchiz. [Coll. Lacensis VI, 901. Vide infra, col. 911.

1697 februario. — Synodus generalis Albae Iuliensis in Transsylvania. [Coll. Lacensis VI, 969. — Mansi 36[A] (= Conspectus), col. 282.

1698 octobri. — Albae Iuliensis. [Vide supra col. 701, et Nilles, Symbolae, p. 200-15, 226-32.

1698. — Synodus dioecesana Moguntina in Germania. [Paris, Bibl. Mazarine, 17756.

1699 maii 29. — Albae Iuliensis. [Vide supra col. 709, et Nilles, p. 270.

1699 maii 7 - iunii 30. — Congregatio Episcoporum Galliae. Provinciae:

1° Albiensis. Procès-verbal de l'assemblée de messeigneurs les évêques de la province d'Alby, tenue par l'ordre du roi, à Alby, au palais archiépiscopal, le 1er juin 1699. Paris, F. Muguet, 1699, in-4°. (Paris, Bibl. nat. Ld.[4] 578.)

2° Arelatensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale des évêques de la province d'Arles, tenue ... le 16 juin 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 582.)

3° Auxitana vel Ausciensis. Résultat sommaire du procès verbal de l'assemblée de la province d'Auch, tenue ... le 2 juin 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 581.)

4° Burdigalensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale de messeigneurs les évêques de la province de Bordeaux, tenue ... le 1er juin 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 579.)

5° Cameracensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale des évêques de la province de Chambray, tenue ... le 24 mai 1699. S. l., n. d., in-4°. (P., B. N. Ld. 576.)

6° Ebrodunensis. Résultat de l'assemblée provinciale, tenue ... le 30 juin 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4], Polygraphie, recueil Thoisy, matières ecclesiastiq., in-4°, t. 22, fol. 376.)

7° Lugdunensis. Procès-verbal de l'assemblée de messeigneurs les évêques de la province de Lyon, tenue ... le 30 juin 1699. Paris, J. Anisson, 1699, in-4°. (P., B. N., [2 ex.] Polygraphie, rec. Thoisy, matières ecclesiastiq., in-4°, t. 15, fol. 255, et t. 22, fol. 370.)

8° Narbonensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale extraordinaire de messeigneurs les évêques suffragants de la métropole de Narbonne, tenue ... le 22 mai 1699, son éminence monseigneur le cardinal de Bonzy, archevêque et primat de Narbonne, président. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 575.)

9° Parisiensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale des évêques de la province de Paris, tenue ... le 13 mai 1699. Paris, L. Josse, 1699, in-4°. P., B. N. Ld.[4] 574.

10° Remensis. Procès-verbal de l'assemblée de messeigneurs les évêques de la province de Reims, tenue ... le cinquième dimanche d'après Paques, 1699. Reims, N. Pottier, 1699, in-4°. (Au sujet de „l'explication des maximes des saints".) (P., B. N. Ld.[4] 572.)

11° Rothomagensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale das évêques de la province de Normandie, tenue à Gaillon le 30 juin 1699. Paris, G. Valleyre, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 583.) [Gams, (1873), p. 619 cite (par erreur?) *concilium* Rothomagense.

12° Senonensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale de Sens, tenue ... le 1er juin 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 580.) [Gams, (1873), p. 630.

13° Tolosanae. Procès-verbal de l'assemblée de messeigneurs les évêques de la province de Toulouse, tenue ... le 7 mai 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 573.)

14° Viennensis. Procès-verbal de l'assemblée provinciale de messeigneurs les évêques de la province de Vienne, tenue ... le 30 mai 1699. P., Muguet, 1699, in-4°. (P., B. N. Ld.[4] 577.)

1699 iunii 2. — Synodus dioecesana Laudunensis in Gallia. [Ordonnances ... (Avignon, Bibl. de la ville.)

1699 iunii 7-9. — Vestana in Italia. [Constitutiones ... Romae, 1700. (Firenze, Bibl. Marucelliana.)

1699 iulii 8. — Audomarensis in Gallia [(scheda abbé Martin.)

Saec. XVIII. — Synodus dioecesana Albiensis in Gallia. [Auriol (1889), Paris, Bibl. nat. L[k]3, 1415.

1700 aprilis 11. — Congr. decanorum Maioris Campinae in eccl. Leodiensi in Belgio sub F. de Berlode Brus, episcopo Namurcensi. [Decreta (supra col. 117 n° 4), p. 387-421.

1700 maii 26. — Synodus dioecesana Audomarensis in Gallia. [Gand, univ.

1700 novembris 10. — Synodus dioecesana Eistettensis in Germania. [Conspectus (= Mansi 36[A]), p. 283.

1701 martii 27. — Congr. decanorum Maioris Campinae in eccl. Leodiensi in Belgio. [Decreta (supra col. 117).

1701 novembri. — Synodus de Rumenorum unionis negotio Albae Iuliensis in Transsylvania. [Nilles, Symbolae, p. 323-30.

Inter annos 1667-1702. — Synodus dioecesana Anglonensis-Tursiensis in Italia. [ms. abbé Martin, scheda n° 107.

1702 maii 16. — Synodus dioecesana Alexandrina in Italia. [Conspectus, p. 284.

1702. — Synodus dioecesana Alexandrina in Italia. [Conspectus, p. 284.

1702 maii 31. — Synodus dioecesana Audomarensis in Gallia. [Gand, univ.

1702 maio. — Synodus Constantinopolitana, in qua Athanasius, Albae-Iuliae episcopus catholicus, excomunicatione plectitur. [Nilles, Symbolae, p. 344-51.

1702 iunio. — Syn. generalis Albae Iuliensis in Transsylvania sub Athanasio. [Nilles, p. 351-54.

1703 ianuarii 14-15. — Concilium provinciale Albanum. [Mansi, XXXV, col. 1375-1436.

1703 aprilis 17. — Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia. [Ordonnances (vide infra, anno 1704, aprilis 8).

1703 aprilis 18. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub H. de Thyard de Bissy. [Statuts (supra col. 527), p. 147-53.

1703 aprilis 22-24. — Synodus dioecesana Melitensis insulae sub Davide Cocco Palmerino. [Constitutiones impressae sunt Romae, 1709. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 2107.)

1703 maii 21-22. — Synodus dioecesana Fulginatensis in Italia sub Iulio Troilo. [Impr. Fulginiae, 1703. (Paris, St. Sulpice.)

1703 maii 22. — Synodus dioecesana Andegavensis in Gallia. [Impr. Angers, 1703. (Autun, sém.)

1703 maii 22-24. — Synodus dioecesana Aquileiensis I in Italia sub Dionysio Delphino. [Constitutiones impr. sunt Utini, 1703. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 3361.)

1703 maii 22. — Synodus dioecesana Laudunensis in Gallia sub Lud. de Clermont. [Nouv. Ordonnances, s. l. n. a. (Avignon, ville.)

1703 maii 22. — Synodus dioecesana Soanensis in Italia. [scheda abbé Martin n° 175.

1703 maii 23. — Synodus dioecesana Audomarensis in Gallia. [Gand, univ.

1703 iulii 5. — Sancti-Benigni Fructuariensis in Italia, sub Ioa. Franc. a S. Thoma. [Augustae Taurinorum, 1706. (Torino, Bibl. naz.)

1703 iulii 9-11. — Synodus dioecesana Bellunensis in Italia sub Ioa. Franc. Bembo. [Impr. Venetiis, 1704. (Roma, Vaticana.)

1703 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XVIII in Italia sub Vinc. Maria Ursino archiepiscopo Beneventano. [Impr. Beneventi, 1703. (Roma, Vaticana.)

1703 septembris 29. — Synodus dioecesana Trivicana vel Trevicensis in Italia sub Sim. Viglino. [Impr. Romae, 1704. (Roma, Propaganda.)

1703 novembris 4-8. — Synodus dioecesana Agrigentina in Italia sub Franc. Ramirez. [Constitutiones, Agrigenti, 1704. (Milano, Ambrosiana.)

1703 novembris 18-20. — Tusculana in Italia, sub Vinc. Maria Ursino. [Impr. Romae, 1704. (Roma, Vaticana.)

1703. — Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia sub Ulderico Nardi. [Conspectus, p. 285.

1703. — Statuta syn. dioec. Convennarum in Gallia. [Toulouse, 1703. (Toulouse, ville.)

1703. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865), supra col. 137 et 543.

1703. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 626.

1703. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711), supra col. 499.

1703. — Statuta synod. dioeces. Venciensis in Gallia. [Marbot, Liturgie aixoise, p. 183.

1703. — Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia sub Hippolyto de Béthune. [Statuts (1750), supra col. 471.

Inter annos 1700-1704. — Synodus dioecesana Arbensis I in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1704 aprilis 2. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Henrico de Thyard de Bissy. [Statuts (1712), supra col. 527.

1704 aprilis 8. — Synodus dioecesana Burdigalensis in Gallia sub Armando Bazin de Besons. [Ordonnances, p. 153-55, Bordeaux, 1728. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 5542.)

1704 maii 4. — Synodus dioecesana Tarraconensis in Hispania sub Iosepho Linas. [Constitutiones, Barcinone, 1704. (Bibl. de Mahón.)

1704 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XIX in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Beneventi, 1704. (Roma, Vallicelliana. — Roma, Vaticana. — Quétif et Echard, II. 816.)

1704 octobris 29. — Synodus dioecesana Tolonensis in Gallia sub Armando Ludovico Bonnin de Chalucet. [Ordonnances, Toulon, 1704. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 20752.)

1704. — Synodus dioecesana Mantuana in Italia. [Statuta, Mantua, Pazzoni, 1704. — Orioli (1892, supra col. 271), p. 71 et 178-79.

1704. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865), supra col. 137 et 543.

1704. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 626.

1704. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711), supra col. 499.

Inter annos 1701-1705. — Synodus dioecesana Arbensis II in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1705 aprilis 21-22. — Synodus dioecesana Grossetana in Italia sub Iacobo de Falconettis. [Constitutiones, Florentiae, s. a. (Firenze, Bibl. naz.)

1705 aprilis 22. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Henrico de Thyard de Bissy. [Statuts (1712), supra col. 527.

1705 maii 25 - septembris 22. — Conventus cleri gallicani. [Recueil des Actes (12 vol. in-fol., Paris 1716-50). — Toulouse, séminaire. — Procèz verbal de l'Assemblée générale du clergé de France, tenue à Paris, au convent des Grands-Augustins, en l'année 1705. In-folio. Paris, 1706. (Amiens, ville.)

1705 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XX in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Beneventi, 1705. (Roma, Vaticana.)

1705 novembris 8-10. — Synodus dioecesana Miletensis I in Italia sub Antonio Bernardini. [Messanae, 1705, in-4°, 316 p. (Roma, Bibl. V.-Em.)

1705 augusto. — Synodi Constantinopolitanae sententia sigillata, qua modus definitur, quo res Sinaitarum regi debeant. [Neocles, p. 119-28.

1705. — Synodus dioecesana Casinensis in Italia. [Conspectus, p. 285.

1705 octobris 21. — Synodus generalis Lugdunensis in Gallia sub Claude de Saint George, archiepiscopo Lugdunensi. [Lyon, 1705, in-8°, 118 p. - 1 f. (Lyon, ville.)

1705. — Synodus dioecesana Carnutensis in Gallia sub Paulo Godet des Marais. [Conspectus, p. 285.

1705. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1665), supra col. 137 et 543.

1705. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 636.

1705. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711), supra col. 499.

1705. — Synodus dioecesana Tarbiensis in Gallia sub Bertrand-Sévère Laurence [Statuts et Règlements du diocèse de Tarbes. Bagnères-de-Bigorre, 1855. (Chambéry, séminaire.)

1705 (?). — Synodus dioecesana Aeduensis in Gallia (= Autun). [scheda abbé Martin n° 881.

Inter annos 1702-1706. — Synodus dioecesana Arbensis III in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1706 aprilis 14. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Henrico de Thyard de Bissy. [Statuts (1712), supra col. 527.

1706 maii 4-6. — Synodus dioecesana Soanensis (= Suanum) in Italia sub Domenico Maria della Ciaia. [Constitutiones, Montisfalisci 1707. (Siena, civica.)

1706 maii 6. — Synodus dioecesana Aeduensis in Gallia sub Bernardo de Senaux. [Ordonnances, Autun (1705, sic! pro 1706). (Autun, séminaire.)

1706 maii 18. — Synodus dioecesana Trecensis in Gallia sub Fr. Bouthilliez de Chavigny. [Statuts. Troyes, 1706, in-8°.

1706 iunii 15. — Synodus dioecesana Diensis in Gallia sub Gabriel de Cosnac. [Ordonnances. Valence, 1706. (Grenoble, ville.)

1706 iunii 16-17. — Synodus dioecesana Narbonensis in Gallia sub Carolo Le Goux. [Statuts, 2 part., Narbonne, chez G. Besse (1706). (Marseille, ville.)

1706 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXI in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Beneventi, 1706. (Roma, Vaticana.)

1706 septembris 13-15. — Synodus dioecesana Spoletana in Italia sub Petro Gaddo. [Constitutiones, in-4°, s. l. et a. (1706). (Roma, Vitt.-Em.)

1706 septembris 22. — Synodus dioecesana Castrensis in Gallia. [Articles ajoutés aux Statuts syn. de Castres, (1706), in-8°, 7 p. (Toulouse, ville.)

1706 novembris 2, vel 23. — Synodus dioecesana Agathensis in Italia. [Conspectus, p. 285.

1706 novembris 30 - decembris 5. — Synodus dioecesana Cephaludensis in Italia sub Matthaeo a Sancto Stephano. [Constitutiones ... Panormi (1707), in-4°, 124 - 24 p. (Roma, Vaticana.)

1706. — Synodus dioecesana Albensis in Italia sub I. Rotario. [App. ad Syn. d., Salutiis (1706), in-4°, 296 p.

1706. — Synodus dioecesana Diakovarensis vel Bosnensis in Slavonia sub Georgio Patachich. [Peterffy (1742), supra col. 7, n° 2, II. 409-412.

1706. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 17), p. 62.

1706. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865), supra col. 137 et 543.

1706. — Synodus dioecesana Oleronensis in Gallia sub Iosepho Revol. [Conspectus, p. 285.

1706. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 626.

1706. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711, supra col. 499).

1706. — Synodus dioecesana Viennensis in Gallia. [Vide supra col. 875.

Inter annos 1707-1713. — Synodus dioecesana Arbensis IV in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1707 februarii 15-17. — Synodus dioecesana Consentina I in Italia sub Andrea Brancacio. [I^a dioec. synodus ... Albrizi, 1707. (Genova, Urbana.)

1707 martii 18 - aprilis 14. — Conventus cleri gallicani. [Procez verbal ... In-fol. Paris, Muguet, 1707. (Amiens, ville, relig. 351.)

1707 aprilis 28. — Synodus dioecesana Pistoriensis in Italia sub Michaele Carolo. [Constitutiones ... Pistorii, s. a. (Paris, St. Sulpice.)

1707 maii 4. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Henrico Thyard de Bissy. [Statuts (1712, supra col. 527), p. 167-78.

1707 maii 12. — Synodus dioecesana Aedunensis in Gallia. [Statuts. Autun 1715. (Autun, séminaire.)

1707 iunii 6-8. — Synodus dioecesana Novariensis in Italia sub Ioanne Baptista. [Synodus ... Novariae, 1707. (Novara, civica.)

1707 iunii 12. — Synodus dioecesana Bahiensis. [Vide infra col. 913.

1707 iunii 20-21 vel iulii 11-12. — Synodus dioecesana Sancti Miniati in Italia. [Synodus ... Lucae, 1708-11. (Firenze, Bibl. naz.)

1707. — Synodus Rumenorum Albae Iuliensis in Transsylvania. [Nilles, p. 372-75.

1707. — Synodus dioecesana Beneventana XXII in Italia. [Quétif et Echard, II, 816.

1707. — Synodus dioecesana Bisuntina in Gallia sub Ant. Petro de Grammont, archiepiscopo Bisuntino. [Peltier (1846, supra col. 39), I, 333.

1707. — Synodus dioecesana Carnutensis in Gallia sub Paulo Godet des Marais. [Conspectus, p. 286.

1707. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 95.

1707. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865), supra col. 137 et 543.

1707. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin [Gams, p. 626.

1707. — Synodus dioecesana Salutiensis in Italia. [ms. abbé Martin, scheda n. 563.

1707. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711, supra col. 499).

1707. — Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia sub Hippolyto de Béthune. [Statuts (1750, supra col. 471).

Inter annos 1704-1708. — Synodus dioecesana Arbensis V in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1708 aprilis 18-19. — Synodus dioecesana Aginnensis in Gallia. [Lettre pastorale ... In-4°, 55 p., s. a. (Bibl. abbé Martin, n° 8001.)

1708 aprilis 18. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Francisco Blouet de Camilly. [Statuts (1712, supra col. 527), p. 178-87.

1708 iunii 11-13. — Synodus dioecesana Calliensis in Italia sub Benedicto Luperto. [Constitutiones ... Urbini, 1709. (Bologna, università.)

1708 iunii 18-20. — Synodus dioecesana Sarsinatensis in Italia sub Ioanne Baptista Braschio. [Sacra Synodus ... Forolivii 1710. (Siena, civica.)

1708 iulii 6-8. — Synodus dioecesana Pisana I in Italia sub Francisco Frosini, archiepiscopo Pisano. [Syn. d., Pisis, 1708 (Pisa, università). Acta eccl. Pisanae. Pisis, 1718 (Pisa, seminario).

1708. — Synodus dioecesana Asina in Italia sub Antonio Fonseca [Syn., Asii, 1713 (Piacenza, Bibl. munic.).

1708. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 93-95.

1708. — Synodus dioecesana Anconitana in Italia sub Marcello de Aste. [Syn.... Ancona, 1738 (Mansi, XXXVIII, 465).

1708. — Synodus dioecesana Beneventana XXIII in Italia sub Vincentio Maria Ursino. [Syn. ... Beneventi, 1708. Quétif et Echard (1721), II, 816.

1708. — Synodus dioecesana Caesenatensis in Italia. [Syn.... Caesena, 1709. (Reims, Archives, 962.)

1708. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 61.

1708. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865), supra col. 137 et 543.

1708. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 616.

1708. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711, supra col. 499).

1708. — Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia sub Hippolyto de Béthune. [Statuts (1701, supra col. 571).

1708. — Synodus dioecesana Viennensis in Gallia. [Vide supra col. 875.

Inter anno 1705-1709. — Synodus dioecesana Arbensis VI in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1709 aprilis 10. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Francisco Blouet de Camilly. [Statuts (1712, supra col. 527), p. 178-87.

1709 aprilis 11. — Synodus dioecesana Lemovicensis in Gallia sub Antonio de Charpin de Gennetines. [Ordonnances de Mgr. l'Evêque de Limoges. S. l. n. a. (1709), p. 12. (Paris, St. Sulpice.)

1709 aprilis 16-17. — Synodus dioecesana Aretina in Italia sub Benedicto Falconcini. [Synodus ... Aretii, 1709, et Pistorii, 1709. (Firenze, Bibl. naz.)

1709 aprili. — Synodus Hierosolymitana. [Conspectus, p. 286.

1709 maii 11. — Synodus dioecesana Chiemensis in Germania sub Ioa. Sigism. de Kuenberg. [Gams, p. 267.

1709 septembris 24. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 40.

1709. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens, II, 96-99.

1709. — Synodus dioecesana Beneventana XXIV in Italia sub Vinc. Maria Ursino. [Synodus ..., Beneventi, 1709. — Quétif et Echard (1721), II, 916.

1709. — Synodus dioecesana Diakovarensis in Slavonia sub Georgio Patachich. [Gams, p. 369.

1709. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865, supra col. 137 et 543).

1709. — Synodus dioecesana Sagiensis in Gallia sub Ludovico d'Acquin. [Gams, p. 626.

1709. — Synodus dioecesana Sistaricensis in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711, supra col. 499).

1709 (?). — Synodus dioecesana Aesina in Italia. [Conspectus, p. 286.

Inter annos 1706-1710. — Synodus dioecesana Arbensis VI in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 305.

1710 martii 10 - iulii 17. — Conventus cleri gallicani. [Procès verbal, Paris 1711, in-fol.

1710 aprilis 29 - maii 1. — Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia sub Onuphrio Alisei. [Constitutiones ..., Viterbii, 1711. (Romo, Bibl. Angelica.)

1710 aprilis 30. — Corisopitensis in Gallia sub Francisco Hyacintho de Ploeuc. [Statuts ... Quimper, 1717. (Paris, Mazarine 47035.)

1710 aprilis 30. — Synodus dioecesana Tullensis in Gallia sub Francisco Blouet de Camilly. [Statuts (1712, supra col. 527), p. 194-98.

1710 iunii 16-18. — Synodus dioecesana Faliscodunensis in Italia sub Seb. Pompilio Bonaventura. [Synodus ..., Montisfalisci, 1714. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 2114.)

1710. — Synodus dioecesana Beneventana XXV in Italia sub Vinc. Maria Ursino. [Synodus ..., Beneventi, 1710. (Roma, Vallicelliana.)

1710 septembris 10. — Synodus dioecesana Florentina in Italia sub Thoma Bonaventura, archiepiscopo Florentino. [Decreta..., Florentiae, 1711. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 3407.)

1710 novembris 4-5. — Synodus dioecesana Signina in Italia sub Philippo Michaele Ellis O. S. B. [Synodus ..., Romae, 1713. (Milano, Ambrosiana.)

1710. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 119-21.

1710. — Synodus dioecesana Brixinensis in Italia. [Conspectus, p. 286.

1710. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 140.

1710. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865, supra col. 137).

1710. — Synodus dioecesana RUPELLENSIS in Gallia. [Ordonnances, La Rochelle, 1711.

1710. — Syn. d. VIRDUNENSIS in Gallia sub Hippolyto de Béthune [Statuts (1701, supra col. 471).

1710. — Synodus dioecesana VIENNENSIS in Gallia. [Vide supra col. 875.

1710. — Synodus dioecesana SISTARICENSIS in Gallia sub Ludovico de Thomassin. [Statuts (1711, supra col. 471).

Inter annos 1707-1711. — Synodus dioecesana ARBENSIS VIII in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1711 aprilis 15. — Synodus dioecesana TULLENSIS in Gallia sub Francisco Blouet de Camilly. [Statuts (1712, supra col. 527), p. 198-213.

1711 aprilis 16. — Synodus dioecesana LEMOVICENSIS in Gallia sub Antonio de Charpin de Genetines. [Ordonnances ... S. l. n. a., 1711. (Paris, St. Sulpice.)

1711 maii 19-21. — Synodus dioecesana ARIMINENSIS in Italia sub Ioanne Antonio Devia. [Synodus ... Arimini (1711). (Parma, Palatina.)

1711 iunii 12-iulii 18. — CONVENTUS CLERI GALLICANI. [Procès verbal ... Paris, 1712, in-fol. (Paris, Bibl. nat. Ld.[4] 402.)

1711. — Synodus dioecesana BENEVENTANA XXVI in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... Beneventi, 1711. (Roma, Vallicelliana.)

1711 septembris 15-18. — Synodus dioecesana FERRARIENSIS in Italia. [Synodus ... Ferrariae, 1711. (Modena, Estense.)

1711. — Synodus autumnalis ALBAE IULIENSIS in Transsylvania. [Coll. Lacensis VI, 989-990. — Nilles, p. 386-87.

1711 octobris 6-8. — Synodus dioecesana CRACOVIENSIS in Polonia sub Casimiro Lubienski. [Synodus ... Cracoviae, 1711. (Lucca, Governativa.)

1711 octobri. — Synodus dioecesana ALEXANDRINA in Italia. [Conspectus, p. 287. (Torino, sem.)

1711. — Synodus dioecesana AMBIANENSIS in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 122-24.

1711. — Synodus dioecesana MACLOVIENSIS in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 61.

1711. — Synodus dioecesana NEMAUSENSIS in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865, supra col. 137).

1711. — Synodus dioecesana SISTARICENSIS in Gallia. [Statuts ..., Aix 1711. — Marbot, Liturgie aixoise.

1711. — VALACHORUM graeci ritus synodus schismatica, in quo unio cum ecclesia Romana denuntiatur. [Coll. Lacensis VI, col. 989-90.

1711. — Synodus dioecesana VIENNENSIS in Gallia. [Supra col 875.

Inter annos 1708-1712. — Synodus dioecesana ARBENSIS IX in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1712 aprilis 1. — Concil. prov. TARRACONENSIS, BARCINONE celebratum. [infra col. 929 et Coll. Lacensis I, 753-54, et VI, 907-12.

1712 aprilis 14. — Synodus dioecesana AEDUENSIS in Gallia. [Statuts ... Autun 1715. (Autun, sém.)

1712 aprilis 18. — Synodus dioecesana MASSILIENSIS in Gallia. [Statuts ... S. l. n. a. (1712). (Avignon, ville.)

1712 aprilis 24. — Synodus dioecesana MILETENSIS in Italia. [Synodus abbatiae ..., anno 1712. (Roma, Vitt.-Em.)

1712 maii 1. — Synodus dioecesana VAPINCENSIS in Gallia sub Fr. Berger de Malissoles. [Constitutiones ... (Gap 1854), supra col. 431-34.

1712 maii 18-20. — Synodus dioecesana AVENIONENSIS in Gallia sub Francisco Mauritio de Gonteriis, archiepiscopo Avenionensi [Ms. 1939 in-folio. (Avignon, ville.)

1712 octobris 28-31. — Concilium provinciale AVENIONENSE in Gallia. [Decreta ... Avignon 1712. (Avignon, séminaire.)

1712 iunii 20. — Synodus dioecesana PICTAVIENSIS in Gallia sub Mgr. de Saillant. [Ordonnances ... Poitiers, s. d. (Grenoble, séminaire.)

1712 augusti 24. — Synodus dioecesana BENEVENTANA XXVII in Italia sub Vincentio Maria Ursino. [Synodus ... Beneventi, 1712. (Roma, Vallicelliana.)

1712 decembri. — Synodus RUTHENORUM. [Vide infra col. 927 et Coll. Lacensis VI, 965-66.

1712. — Synodus dioecesana ARBORENSIS in Sardinia. [I[a] dioecesana synodus (1756), fol. 2. (Torino, seminario.)

1712. — Syn. LEODIENSIS in Belgio. [In hoc anno publicata Acta et decreta Synodalia eccl. Leodiensis 1548 et 1618, et Statuta archidiaconatus Hasbaniae. (Bruxelles, Bibl. roy.)

1712. — Synodus dioecesana MACLOVIENSIS in Gallia sub Vincentio Francisco Desmaretz. [Ordonnances (1782, supra col. 19), p. 61.

1712. — Synodus dioecesana NEMAUSENSIS in Gallia sub Spiritu Fléchier. [Acta (1865, supra col. 137).

1712. — Synodus dioecesana VIENNENSIS in Gallia. [Supra col. 875.

1712 (?). — CONVENTUS CLERI GALLICANI. [Conspectus, p. 287.

Inter annos 1709-1713. — Synodus dioecesana ARBENSIS X in Istria sub Antonio Rosignoli. [Gams, p. 395.

1713 martii 7. — Synodus dioecesana CARCASSONENSIS in Gallia sub Lud. Ios. Adhémar de Monteil de Grignan. [Ordonnances ... Toulouse, 1713. (Toulouse, ville.)

1713 maii 4. — Synodus dioecesana AEDUENSIS in Gallia. [Conspectus, p. 287.

1713 maii 9-11. — Synodus dioecesana URBINATENSIS I in Italia sub Ant. Francisco card. Sanvitali, archiepiscopo Urbinatensi. [Synodus ... Urbini, 1713. (Modena, Estense.)

1713 maii 30. — Synodus dioecosana CHIEMENSIS in Germania sub Francisco Adolpho de Wagensberg [Gams, p. 268.

1713 iunii 25-27. — Synodus dioecesana ANAGNINA in Italia sub Io. Bapt. Basso. [Dioecesana Synodus ... Romae, 1716. (Milano, Ambrosiana.)

1713 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXVIII in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ..., Beneventi, 1713. (Roma, Vaticana.)

1713 septembris 4 aut octobris 4. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 127-28, 129-34.

1713 septembris 9. — Valachorum graeci ritus synodus [Coll. Lacensis VI, 989-92.

1713 octobris 6. — Synodus dioecesana Burgi Sancti Sepulchri in Italia sub Io. Laurentio Tilli. [Constitutiones ... Picentia, 1715. (Pisa, archivescovato.)

1713 octobris 16 - 1714 februarii 5. — Conventus cleri gallicani. [Procès-verbal ... Paris, 1714, in-4°. (Amiens, ville, relig. 353.

1713. — Synodus dioecesana et Synodus dioec. universa Alexandrina in Italia. [Conspectus, p. 287.

1713. — Synodus dioecesana Eistettensis in Germania sub Ioa. Ant. de Knebel de Katzenelenbogen. [Peltier (1846), I, 38.

1713 (?). — Synodus dioecesana Burgi Sancti Domnini in Italia. [ms. abbé Martin, scheda n° 892.

1713. — Synodus dioecesana Nemausensis in Gallia sub Caesare Rousseau de la Parisière. [Acta (1865), supra col. 137.

1713. — Synodus dioecesana Sorana in Italia. [Synodus ... Romae, 1713. (Roma, Vaticana.)

1713. — Synodus dioecesana Stagnensis seu Zachlumensis in Dalmatia sub Francisco Volanti. [Gams (1873), p. 422.

1713. — Synodus dioecesana Umbriaticensis in Italia. [Conspectus, p. 287.

1713. — Synodus dioecesana Urbevetana in Italia sub Vincentio Atti. [Conspectus, p. 287.

1714 aprilis 19. — Synodus dioecesana Aeduensis in Gallia. [Conspectus, p. 287.

1714 maii 20-22. — Synodus dioecesana Portalegrensis in Lusitania sub Alvaro Pizes de Castro Noronha. [Prima Syn. dioec. ... Roma, 1719, in-4°. (Bologna, università.)

1714 maii 20-21. — Synodus dioecesana Sorana in Italia sub Matthaeo Gagliano. [Syn. d. ... Romae 1715. (Roma, Vaticana.)

1714 maii 28-30. — Synodus dioecesana Veneta in Italia sub Petro Barbadico, patriarcha Venet. [Acta ... Venetiis, 1714. (Milano, Ambrosiana.)

1714 augusti 22. — Synodus Hierosolymitana. [Conspectus, p. 288.

1714 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXIX in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... Beneventi, 1714. (Roma, Vaticana.)

1714 octobris (?). — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 135-40.

1714. — Synodus dioec. Ilerdensis in Hispania sub Francisco de Olaso Hypenza. [Constitutiones impressae sunt 1715. — Gams, p. 44.

1714. — Synodus dioecesana Quinque Ecclesiarum in Hungaria sub Wilhelmo a Nesselrode. [Péterffy, supra col. 11, p. 412-23.

1715 maii 2. — Synodus dioecesana Sancti-Pontii-Thomeriarum in Gallia sub Ludovico des Bertons de Crillon. [Statuts ... impr. Beziers, 1715. (Montpellier, ville.)

1715 maii 12. — Barbastrensis in Hispania sub Petro Theodoro Granel. [Gams, p. 12.

1715 maii 25 - novembris 2. — Conventus cleri gallicani. [Procès-verbal ... en 1715. (Orléans, ville, mss. 899-900, XVIIIe s.)

1715 iunii 9-11. — Synodus dioecesana Valvensis et Sulmonensis in Italia sub Bonaventura Martinello. [Synodus ... impr. Romae, 1715. (Siena, civica.)

1715 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXX in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... impr. Beneventi, 1715. (Roma, Vaticana.)

1715 septembris 10-12. — Synodus dioecesana Dertonensis in Italia sub Iulio Resta. [Decreta ... impr. Dertonae, 1715. (Torino, Bibl. naz.)

1715 octobris 1. — Synodus dioecesana Casinensis in Italia sub Gregorio Galisio [Vide supra col. 318.)

1715 octobris 2. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 163-68.

1715. — Syn. Calaritana in Sardinia: Constituciones synodales del arzobispado de Caller, hechas y ordenadas por D. Fr. Bern. de Cariñena e Ypenza, Primado de Cerdeña y Corcega &c. [Caller, Imprenta de Santo Domingo (1715).

1715. — Synodus dioecesana Hortana I in Italia [Conspectus, p. 288.

1716 ianuarii 8. — Syn. (?) Leodiensis archidiac. Arduennae in Belgio. [ms. abbé Martin scheda n° 1020.

1716 aprilis 1-2 et novembris 5. — Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia sub Ios. Languet de Gergy. [Ordonnances ... (1769), supra col. 439, 109-116, 142-49 et 190-99.

1716 aprilis 28. — Synodus dioecesana Firmana in Italia. [Conspectus, p. 288.

1716 aprilis 29. — Synodus dioecesana Foroiuliensis in Gallia sub Petro Ios. de Castellane. [Ordonnanees ... impr. Aix, 1716.

1716 aprilis 30. — Synodus dioecesana Aeduensis in Gallia. [Conspectus, p. 288.

1716 maii 3-4. — Synodus dioecesana Pisaurensis in Italia sub Philippo Spado. [Constitutiones ... Pisauri, 1720. (Spoleto, seminario.)

1716 maii 31 - iunii 2. — Synodus dioecesana Isclana in Italia sub Luc. Trapani. [Synodus ... impr. Romae, 1716. (Roma, Vaticana.)

1716 iunii 2-4. — Synodus dioecesana Oscensis in Hispania sub Petro Greg. de Padilla. [Constituciones ... impr. Zaragoza, 1739. (Lafuente, Hist. ecl. de España [1875], VI, 375.)

1716 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXXI in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano [Synodus ... impr. Beneventi, 1716. (Roma, Vallicelliana.)

1716 septembris 13. — Synodus dioecesana Reatina in Italia sub Bern. Grinisio. [Synodus ... impr. Reati, 1717. (Lucca, governativa.)

1716 decembris 7. — Synodus dioecesana Emeritensis novae in Yucatan (Mexico) sub Ioanne Gomez de Parada. [Gams, p. 167.

1716. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia sub Petro de Sabatier. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 180-86.

1716. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia sub Vincentio de Desmaretz. [Ordonnances (1782), supra col. 19.

1716. — Conventus cleri gallicani: Recueil des actes, titres et mémoires concernant les affaires du clergé de France, ..., divisé en 12 tomes et mis en nouvel ordre suivant la délibération de l'Assemblée générale du clergé du 29 août 1705. Paris, 1716-50. 12 t. in-folio. (Toulouse, séminaire.)

1717 februarii 3-5. — Synodus dioecesana Vilnensis in Polonia sub Const. Brzostowski. [Chodynski & Likowski, Decretales pro regno Poloniae, (1883), I, 7.

1717 martii 20. — Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia sub Ios. Languet de Gergy. [Ordonnances (1769), supra col. 437.

1717 iunii 6-8. — Synodus dioecesana Lunensis et Sarzanensis III in Italia sub Ambrosio Spinola. [Constitutiones ... impr. Massae, 1717. (Genova, civica.)

1717 iunii 21 - octobris 11. — Tarraconense concilium Gerundae habitum sub Mich. Ioanne de Taverner y Rubi. [Vide infra col. 935.

1717 iulii 18-20. — Synodus dioecesana Chelmensis in Polonia sub Christophoro Szembek. [Chodynski & Likowski, Decretales (1883), I, 3.

1717 iulii 30-31. — Synodus dioecesana Pisana II in Italia sub Francisco Frosini, archiepiscopo Pisano. [Synodus ... impr. Pisis, 1717. (Pisa, arcivescovato.)

1717 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXXII in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... impr. Beneventi, 1717. (Roma, Vallicelliana.)

1717 septembris 26-28. — Synodus dioecesana Pisciensis in Italia sub Paulo Antonio Pesenti. [Decreta ... impr. Lucae, 1719. (Lucca, governativa.)

1717. — Synodus dioecesana Ambianensis in Gallia. [Actes de l'Église d'Amiens (1849), II, 198-204.

1718 aprilis 7. — Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia sub Iosepho Languet de Gergy. [Ordonnances (1769), supra col. 437.

1718 maii 15-17. — Synodus dioecesana Asculana in Italia sub Ioanne de Gambis. [Constitutiones ... impr. Asculi, 1719. (Bologna, università.)

1718 maii 29-30. — Synodus dioecesana Mantuana in Italia. [Orioli (1892, supra col. 271), p. 71 et 180-87.

1718 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXXIII in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... Beneventi, 1718. Quétif & Echard (1721), II, 816.

1718 augusti 31. — Synodus Constantinopolitana. [Coll. compl. des lois de l'empire russe, t. V n° 3225.

1718. — Synodus dioecesana Balneoregiensis in Italia sub Onuphrio Alisei. [Conspectus, p. 288.

1718. — Synodus dioecesana Imolensis in Italia sub Ulysse Iosepho Gozzadini. [Synodus ... impr. Imolae, 1720. (Paris, Bibl. nat., inv. B, 3396).

1718. — Mechliniensis in Belgio ecclesiae Acta anni MDCCXVIII circa bullam Unigenitus. [Bruxelles, 1719.

1718. — Synodus dioecesana Sancti Angeli in Vado sive Urbanensis et Vadensis in Italia. [Synodus ... impr. Pisauri, 1723. (Piacenza, municipale.)

1718. — Synodus dioecesana Virdunensis in Gallia sub Hippolyto de Béthune. [Conspectus, p. 288.

1719 martii 29-30. — Synodus dioecesana Suessionensis in Gallia sub Iosepho Languet de Gergy. [Ordonnances (1769), supra col. 437.

1719 aprilis 18. — Synodus dioecesana Spirensis in Germania sub Dam. Hug. Phil. de Schoenborn. [Coll. processuum synodalium dioec. Spirensis (1786), p. 523-532.

1719 aprilis 30. — Namurcensis in Belgio: Decreta et statuta omnium synodorum dioecesanarum Namurcensium ... usque ad hunc annum 1720. Namurci, sub signo typographiae 1720.

1719 augusti 24. — Synodus dioecesana Beneventana XXXIV in Italia sub Vincentio Maria Ursino, archiepiscopo Beneventano. [Synodus ... impr. Beneventi, 1719. (Roma, Vallicelliana.)

1719 novembris 8 - 1720 augusti 7. — Conventus cleri gallicani. [Procès-verbal. (Paris, Bibl. nat., ms. fr. 20 918.)

1719 decembris 11-13. — Synodus dioecesana Pharaonensis in Lusitania sub Ios. Pereira de Lacerda. [Gams, p. 107.

1719. — Synodus dioecesana Adiacensis in Corsica. [mentio infra, ann. 1885, iulii 2.

1719. — Synodus dioecesana Macloviensis in Gallia. [Extr. des Ordonnances syn. de Mgr. l'évêque de St. Malo. In-4°. 1719.

Inter annos 1673-1719. — Synodus dioecesana Auxerensis in Istria sub Simone Gaudentio. [Gams, p. 392.

Inter annos 1697-1720. — Synodus dioecesana Brugnatensis in Italia sub Sacco. [Vide supra col. 451-52.

1685 februarii 7. — CONCILIUM PROVINCIALE TARRACONENSE.

Concilium provinciale Tarraconense in Hispania, celebratum diebus 7 februarii - 5 maii 1685, sub Iosepho Sanchiz, ordinis beatae Mariae Virginis de Mercede redemptionis captivorum, archiepiscopo Tarraconensi, Hispaniarum primate.

Bibliographia:

1) J. Tejada y Ramiro, Colección de Cánones de la Iglesia de España. Tom. VI. Madrid 1859.

2) Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis. Tomus I, col. 743-52, et tomus VI, col. 891-902.

Hoc concilium, a 7 februarii ad 5 maii, sessionibus triginta una, celebratum est.

I sess. Illustrissimus dominus archiepiscopus frater Iosephus Sanchiz concilii patres hunc in modum allocutus est:

Allocutio.

Magnam provinciam suscipimus, perillustres et reverendi patres, celebrationem scilicet sacri concilii provincialis. Magnam, inquam, provinciam; sed maiorem ego aggredior, dicturus hodie coram tam gravi congressu.

Magnus ille eloquentiae parens solebat dicere, nihil difficilius, quam ceteris tacentibus *unum loqui.* Sed quid foret ipse dicturus, si in hoc amplissimo consessu suggestum ascendere cogeretur? Reor quod et Tulliani fluvius siccaretur ingenii, et contortae vibrataeque Demosthenis sententiae tardius languidiusque ferrentur.

Divino tamen (qui nobis adstat) adiutus spiritu, pauca ex evangelio (iuxta morem meum) dominicae currentis seligam, quae ad nostrum propositum facere videntur.

Sacer evangelista Matthaeus, qui anteactis diebus ecclesiam militantem, sub typo naviculae, quae in medio mari ventis agitata operiebatur fluctibus, depinxerat, modo in evangelio dominicae currentis eamdem sub parabola hominis, qui bonum semen seminavit in agro suo, delineat. *Simile est,* inquit, *regnum coelorum,* seu gubernatio ecclesiae, (iuxta divum Albertum) *homini* (homo iste Christus est) *qui seminavit* (praedicatione scilicet et exemplis) *bonum semen* (doctrinam et bonos mores) *in agro suo* (ecclesia scilicet militante). Cum *autem dormirent homines* (nempe servi patrisfamilias, seu praelati); cum dormirent, (ait divus Augustinus: *cum negligentius agerent praepositi ecclesiae) venit inimicus homo* (id est, diabolus, vel haeretici, vel perversi filii), *et superseminavit zizania* (ad hoc, ut bonum triticum perderet). Quid autem per haec zizania, perbelle explicat divus Chrysologus: *Superseminavit haereses inter fideles; inter sanctos, peccata; inter pacificos, lites; inter simplices, dolos; inter innocentes, nequitiam.*

Haec itaque mala, in ecclesiae sanctae agro, inimicus homo, qui semper circuit quaerens, quem devoret, superseminavit. *Venit,* ergo, *inimicus homo,* et qui mille nocendi artes noverat, venit nocte, ut celantibus tenebris in agrum haberet ingressum, utque adulteratae messis noxa redundaret in servos, seu ecclesiae praelatos. Vere inimicus et infensus, non solum domino agri, sed ipsi ecclesiae agro ipsisque ministris seu praelatis. Unde et malum fecit, et nocte fecit.

Vidistis iam, patres, deploranda ecclesiae militantis damna, a daemone et perversis filiis illata. Audistis iam superseminata zizania; nempe, *haereses inter fideles; inter sanctos peccata,* etc. Videte nunc, quaenam his malis adhibenda remedia; quove modo haec perversa zizania ab ecclesiae agro exterminanda. *Accedentes,* inquit, *servi ad patremfamilias.* Praenotate verbum illud, *servi.* Nam iidem ministri patrisfamiliarum, qui modo cum evigilant et de remedio curant, vocantur *servi,* id est, ministri, seu praelati, primum cum dormiebant, vocati fuerunt *homines: Cum autem dormirent homines.* Nam ita alienum esse debet a praelato ecclesiae ignaviter dormire, quod eo nomine indignus iudicetur dormiens. Sic Christus Dominus dormientem Petrum, non sub nomine Petri, sed Simonis arguebat: *Simon, dormis?* Reticuit nomen Petri, quod erat officii et praelaturae, *Tu es Petrus,* etc., indignum iudicans, dormientem hominem praelati nomine decorare. *Quia non dormitabit, neque dormiet, qui custodit Israel.* Merito servi isti, dum evigilant et ad Dominum pro remedio accurrunt, digno *servorum* donantur nomine.

Notandum etiam, quod statim perspecto damno accurrunt ad patremfamilias, ad dominum agri. *Accedentes servi.* Nonne viderant illatum damnum? Nonne oculorum luminibus lustraverant zizania nata? Cur ergo non illico accinguntur ad ea eradicanda? Cur tempus insumunt in consulendo dominum agri?

Optime tamen ad patremfamilias prius accurrunt, quasi nihil ex propria auctoritate, sed solum ex eius consilio et sententia librare volentes; in exemplum praelatorum, qui nihil, inconsulto Domino huius agri ecclesiae militantis, nihil sine eius auxilio moliri debent. Ideo *manus* illius sponsi ecclesiae et summi praelati *tornatiles,* expeditae ad operandum; sed plenae hyacinthis. Quia, ut inquit Solinus, hyacinthus cum coelo facit mutationem: non immutatur, nisi ad coeli conspectum. Tales in ecclesia desiderantur manus, tales operationes, quae non nisi ad coeli nutum moveantur.

Quomodo autem huiusmodi servi seu praelati ad patremfamilias accurrant, animadvertere oportet. *Accedentes servi:* non utique unus aut alter singillatim, sed acervatim, omnes simul et quasi habito concilio a patrefamilias remedium expostulant, sicque unanimiter accedentes, protinus invenerunt ipsum dominum; quia ubi fuerint duo vel tres in nomine Domini congregati, ipse in medio eorum adest.

Audiamus vero quid dicant: *Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania?* Verba haec prae magno timore et pavore ab his servis fuisse prolata, volunt Paschasius et Chrysologus. Sed quid timent? Sed quid expavescunt? Timent, et merito, ne hanc eamdem interrogationem, paterfamilias in eos retorqueat, dicens: Servi mei, nonne bonum semen seminavi in agro meo? Unde ergo habet zizania? Hinc pavor illorum. Sciebant enim, quia ipsis dormientibus seu negligentius agentibus, pullularant zizania in ecclesiae agro. O quam metuenda a nobis deberet esse tanta ecclesiae plaga, quae in nostram potest insurgere offensam! Agrum istum ecclesiae zizaniis redundantem cernimus. *Serpit hodie* (verba sunt divi Bernardi), *serpit hodie putida tabes per omne corpus ecclesiae. Omnes amici, omnes inimici; omnes necessarii, omnes adversarii; omnes domestici, et nulli pacifici; omnes proximi, et omnes, quae sua sunt, quaerunt*[1].

Verba sunt illa ecclesiae militantis: *Ecce in pace amaritudo mea amarissima.* Sed valde mirum, quod in pace ecclesiae sit amaritudo, et amaritudo amarissima. Bene tamen inquit Bernardus: *In pace amaritudo amarissima: nam prius ecclesia amara fuit in nece sanctorum martyrum; postea amarior fuit in conflictu haereticorum, sed nunc amarissima in moribus domesticorum.* Recte ergo dicitur in pace amaritudo eius amarissima; nempe in pace a paganis et gentilibus; in pace etiam ab haereticis; sed non in pace a perversis filiis.

Plangat igitur ecclesia amaro corde, et dicat: *Filios enutrivi et exaltavi; ipsi autem spreverunt me.*

Haec de superseminatis in ecclesiae agro zizaniis dicta sufficiant. Nunc de ipsorum exstirpatione pauca perstringamus. Ad hoc hodie, perillustres et reverendi patres, accessimus. Ad hoc hic convenimus. Totum negotium huius sacri concilii est hanc pessimam radicem evellere. Nunc tempus messis, in quod opus hoc reservatum est.

[1] In cantica, sermo XXXIII, n. 15. [Opp. s. Bern. ed. Mabillon, Paris, 1839, vol. I, pars II, pag. 2886.]

Sed primitus inspicere oportet attente et discernere, quidnam sit triticum, quidnam vero zizania. Intendant in hoc oculi nostri: Deus enim oculatissimos vult praelatos ecclesiae suae, *quia super unum lapidem septem oculi.* Ad hoc curam ovium suarum nobis commisit. *Ecce Rachel,* inquit scriptura sacra, *ecce Rachel veniebat cum ovibus patris sui; nam et gregem ipsa pascebat.* Non caret mysterio animadversio haec, *nam et gregem ipsa pascebat.* Certe iam dictum fuerat, *quod Rachel veniebat cum ovibus patris sui:* ut quid reduplicatio haec, *nam et gregem ipsa pascebat?* Egregie Antonius Honcala, secundus Abulensis merito dictus, *ipsa pascebat,* ipsa videlicet Rachel; non autem soror eius Lia: nec enim Lia pascendo gregi erat idonea, quae teneris lippisque oculis et ad videndum infirmis impedita, luporum incursus in gregem videre non posset. Simus ergo pleni oculis, ante et retro. *Ante,* ad praevidendum futura; *retro,* ad memorandum praeterita. Sciamus dignoscere inter triticum et zizania.

Sed quid de zizaniis nobis praecipit bonus paterfamilias? *Colligite, et alligate ea in fasciculos ad comburendum.* Colligite, id est, optimis legibus constringite, inquit Theophylactus. Colligite ad comburendum, praeceptis, poenis, censuris, anathematis igne. Ad comburendum, ut tam malae radicis memoria non supersit. Hoc a vestra summa prudentia et religione spero. Ut dominus agri dicere possit: *Ecce odor filiorum meorum, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.* Igitur Deus et Dominus noster Iesus Christus, ad tantum opus perficiendum, nobis suam benedictionem impertiri dignetur. Amen.

IX sess. Archiepiscopus sanctae Theclae protomartyris officium proprium cum octava, a se concinnatum, patribus obtulit.

XII sess. Comparuit delegatus regius (is erat fiscalis regii tribunalis Barcinonensis), qui, a concilio cum honoribus consuetis exceptus, literas suas reddidit, et regis nomine legationis suae consilium his verbis exposuit[1]:

Iltim. y Rdm. Molt Illes. y Rds. Srs.

Tenint noticia lo Exm. Sr. D. Diego Felipez de Guzman Duch de S. Lucar, Marqués de Leganés y de Morata, Llochtinent y Capitá General de S. M. (que Deu guarde) en lo Principat de Catalunya y Comtats de Roselló y Sardanya de que estava convocat y congregat en esta Ciutat lo Sagrat Concili Provincial de la Sta. Iglesia Tarragonense, y de que per los Pares de tan santa Congregació se havia de tractar y concordar la paga de las gracias del subsidi y excusado, que la Santedad de Inocencio XI Pontifice Maximo que tan santa, feliz y gloriosament governa la Sta. Iglesia Catolica, exalta y amplia la santa Fe, que N. Sr. guarde y prospere anys inumerables, ha prorogat y de nou concedit á S. M. per un quinqueni, que es lo vint y tres del Excusado y vint y cuatre del subsidi, que comensaren á correr al primer del mes de Janer del any 1683, y finirán lo dia ultim de Decembre dels anys 1687 y 1688 respectivament; se servi Sa Exma. manarme quem conferís á esta ciutat, y que presentás al S. C. la carta de creensa de S. Exa., las lletras del Ilm. Sr. D. Antonio de Benavides y Basan Arquebisbe de Tyro, Patriarca de las Indias, Comissari General de la Sta. Crusada y Jutje Executor y Colector general de ditas gracias, en la deguda forma despachadas en Madrit als 23 de Decembre de 1683, en las cuals lletres están continuats los Breus de S. Santedat de las prorogacions y concesions del present quinquenni del subsidi y escusado; y també los poders de S. M. otorgats a S. Exa. pera acceptar y firmar las Concordias fahedoras sobre la paga de aquellas, los quals despachs, obehint los mandatos de S. Exa. presento al S. C.

Sempre fou feliz la obediencia á mandatos justos, per medi de la qual se conserva la consonancia y explendor del Orbe y de las Monarquias; y molt ditxosa la mia als de S. Exa., que dolsament me ha portat á la presencia del S. C., motivat principalment del amor de Jesuchrist, inflamat de la gracia del Sperit Sant y auxiliat de multitut de sperits celestials. Corona bellissima no de perlas ni de diamants; si dels mes caros subjectes de Catalunya, que cridats de diferents parts, han vingut á esta ciutat com las abellas, portant la mel en las bocas y la cera en las mans, consumats en la Sta. Theologia, en los drets y en la Elocuencia, que obrint las bocas apar que se obran las portas de un temple ple de admiracions y bellesas. Ditxosa Chatalunya, que té tant bons Pastors, que ni la edat, nis los atxaques retardan son cuidado de llimpiarla de las malas semillas que los mals sperits poden haver sembrat en ella, pervertint la puresa dels bons costums y rectas formulas de viurer necessarias, mes proporcionadas per alcanzar lo premi de la eterna gloria.

També me ha ordenat S. Exa., que representás al S. C. la gran necesitat en ques troba la Monarquia en lo temps present, del subsidi y socorro del estat eclesiastich, per major evidencia de las causas justas que han obligat lo Real animo de S. M. á demanarlos.

Y encara que tenia per superfluo parlar en esta materia per la certesa de que lo S. C. té bastans noticias de ellas, y per las repetidas experiencias de que sobra zel y amor en los animos del S. C. per la conservació de la Monarquia, columna limpia de la Sta. Iglesia; no obstant, per cumplir ab los mandatos de S. Exa. (sens empero locar en la potestat de S. Santedat de concedir estas gracias als Princeps Chatolichs, que lo S. C. ab sa gran comprehensió entén perfectament) representaré ab brevedat, que concorren las causas necessarias pera demanar y alcansar estas gracias, que expresan los Sagrats Canons y autors clasichs quels interpretan. La Real hacienda de S. M. per los gastos excesios y continuos de las guerras, está atrassada y disminuida. Los patrimonis y caudals dels subdits, exhaustos é impossibilitats de poder per si sols asistir á S. M. per sustentar las armadas de Mar y Exercits de las Fronteras.

Per haver los enemichs implacables de la Monarquia, sens tenir altre causa que sa insaciable ambició, ab tres exercits invadit, destruit y inhumanament saqueixat los paisos de Flandes fins á las portas de Bruselas; ocupat tiranicament gran part del Comptat de Flandes, tot lo Cambray y Cambresi, tota la Artesia, tot lo ducat de Lucemburch, gran part de la Hannonia, tot lo Comtat de Borgonya y altres terras de aquellas parts. Amenassada la Lombardia y tota la Italia, ab lo

[1] * Idem in omnibus huius provinciae conciliis fieri consueverat, ut delegatus regius, petita admissione, brevia et indulta, quibus summus pontifex subsidii ecclesiastici prorogationem (verbi gratia in quinquennium) concesserat, concilio exhiberet; tum discederet, quo liberius patres inter se consultare possent; synodus vero viros deligeret, qui *concordiam,* quam vocabant, seu pactionem cum procuratoribus regiis ineundam proponerent. Re composita, delegatus, denuo aulam conciliarem ingressus, patribus gratias agebat, tum solemni more dimittebatur. Summa subsidii, quotannis a tota ecclesia Hispaniensi pendi solita, erat 420 000 ducatorum, a provincia Tarraconensi, 90 000.

finxit pretexto de que Genova, que ya casi destruida, A deu donarli satisfacció de haber faltat á la paraula que diu li havia donada; que arrima á aquellas fronteras los Exercits de terra, que los anys pasats destruiren á Flandes; y ab gran diligencia reforsa y aumenta las armadas de mar ab que confia conquistar tota Italia, y tenir libre la navegació del Mediterraneo al Orient, pera poder ab mes facilitat comunicarse ab los enemichs de la Sta. Fé Chatolica: designes que no han pogut divertir las instancias y repetidas mediacions de S. Santedad, ni las de altres Princeps.

En Chatalunya destruidas las Fronteras del Empurdá fins mes ensá de Gerona, las de Camrodon y de Cerdanya per haverlas ocupadas y acampat en ellas lo exercit enemich; y lo restant de la Provincia pobre, per los continuos gastos de llevar assemilas, bagatjes y alojaments. Axi que es cert, que los vassalls de S. M. de las Fronteras, B quedan exhaustos é impossibilitats de poder assistir á S. M. pera els gastos de las armadas, y casi igualment los de tota Espanya, per las excesivas summas de diner que van consumidas per los gastos de las guerras pasadas.

Per demostració de que la Real hacienda de S. M. se troba empeñada y disminuida de manera, que es impossible baste peral gasto de las armadas, encaraque seria suficient la consideració de las grandissimas summas que se son consumidas en sustentar los Exercits en Flandes, Italia y Chatalunya sens poder abastar á la precisa defensa; representaré al S. C., que en lo any 1683 per dar calor als Princeps de Italia á efecte de que se armassen pera la defensa, y de que poguesen los confederats del Augustissim Sr. Emperador (que Deu guarde) que tan gloriosament goberna, assistirli; formá Sa Magestat una armada de navios, C en que se gastaren mols milions de diner. Y si bé en las costas de Italia no obraren los bons efectes que se esperaban, per las cautelosas navegacions del enemich, y tornats á Espanya naufragaren alguns; foren de gran conveniencia en las costas de Espanya los que pogueren armarse en lo any pasat 1684, per las presas que feren de naus del Enemich, y per haverli impedit la comunicació de las embarcacions del Occéano ab las armadas que tenia en las costas de Catalunya; operacions quel obligaren á retirarse en Setembre antes de temps.

Aumentá S. M. en lo any 1684 la armada de las Galeras al numero de 30 y mes, en que y en sustentarlas se consumiren grans summas de diner; y per las superbas amenasas del enemich contra Italia, se están actualment reforsant y aumentant las armadas de navíos y de galeras pera la pre- D sisa y natural defensa.

Las flotas y galeons de la India portan tan pochs diners y géneros per S. M., que casi se consummen tots en sustentarlos y mantenirlos, y es certissim que resultant la major part de las rendas reals dels vassalls, é sent estos pobres, han de ser aquellas pocas, de que resulta que S. M ni de son Real patrimoni ni ab las assistencias dels vassalls, pot sustentar las armadas que basten á la precisa defensa de la Monarquia.

Señor, distins son los dominis espiritual y temporal, pero fundats y establerts ab tal correspondencia entre sí, que lo temporal se adorna y llueyx ab la autoritat del espiritual, y este se manté y conserva ab lo poder y assistencia temporal: y segons las disposicions dels sagrats canons y doctrinas dels autors quels interpretan, en las necesitats la Iglesia y lo Princep dehuen ajudarse ab mutuos y reciprocos auxilis y socorros, y mes en Espanya, que segons refereixen las historias, desde el principi de la lley de gracia é introducció dichosa del Evangeli, han fundat y dotat los catholics Reys de ella mes de setanta mil iglesias.

Per lo que se promet y confia S. M. y en son nom Sa Exa., que lo S. C. no dilatará lo ajustarse y firmar las concordias de las dos gracias, ab los pactes y condicions mes favorables al real servey de S. M., de que se donará per servit, y pot prométrerse de sa real grandeza que asistirá y fará mercé al estat ecclesiastich en comú y en particular, per haver facilitat la util y breu expedició de esta materia, en que tant interesa lo mateix estat ecclesiastich, habent de servir per la conservació y exaltació de la Iglesia y fé catholica, de la cual es S. M. gloriós protector é incansable defensor, que en totas ocasions com sos gloriosos progenitors anteposará la puresa y conservació de ella á la de sos reynes y dominis.

XXI sess. * Syndicus capituli Barcinonensis synodo libellum obtulit, in quo, adductis rationibus, gravia ecclesiasticae disciplinae damna exponebat, quae ex confraternitatum institutionibus et beneficiatorum ob eumdem finem habitis conventibus in cathedrali ecclesia Barcinonensi orirentur, quandoquidem res usque eo processissent, ut beneficiati illi in huiusmodi conventibus iurisdictionem vicariorum capitularium, sede vacante, non agnoscerent. Quam syndici querelam illustrissimus dominus archiepiscopus multis verbis confirmavit; itaque synodus ea de re hoc decretum faciendum esse censuit.

Decretum.

Quod nomine totius sacri concilii, et in defen- C sionem praeeminentiarum ecclesiarum cathedralium, scribatur ad sanctissimum dominum pro moderandis et reformandis praedictis rebusque ad proprium statum reducendis.

XXIII sess. * Declaratum est, sancti Narcissi festum ex praecepto in tota provincia observandum esse die 29 octobris.

„Decretum fuit per suam illustrissimam dominationem sacro approbante concilio quod observetur in tota hac provincia Tarraconensi festum de praecepto sancti Narcissi episcopi et martyris, die scilicet vigesima nona mensis octobris, cum adsint graves et rationabiles causae, quae in supplicatione proposita per reverendum syndicum reverendi capituli Gerundensis ex parte reverendissimi domini episcopi, capituli et civitatis Gerundensis continentur, et notoriae sunt in toto principatu Cataloniae; praeser- D tim in oppugnatione civitatis Gerundensis, anno praeterito per exercitum Gallorum, a cuius eventu tota spes huius principatus pendebat; a qua quidem in omnium opinione non sine miraculo per intercessionem sancti Narcissi Deus civitatem et provinciam a Gallorum furore liberavit. Et quod sua illustrissima dominatio super observatione dicti festi edictum, prout expedierit, publicari mandet.“

XXVI sess. * Relatum est ad synodum de literis cardinalis Savi Mellini, nuntii apostolici, ad archiepiscopum Tarraconensem, quibus commendabat observationem decreti sacrae congregationis Rituum, quo mandatur, ut sanctissimum sacramentum in solemnitate Corporis Christi aliasque per annum in manibus gestetur, non ferculis impositum in humeris deferatur. Concilium vero decrevit, supplicandum esse regi, ut suam gratiam apud summum pontificem interponeret, quo liceret ecclesiis totius provinciae Tarraconensis retinere pristinum morem suum,

ut sanctissimum sacramentum deferretur humeris sacerdotum sacris vestibus ornatorum; hunc enim in usum ecclesias, praesertim cathedrales et collegiatas, quaedam tabernacula ornatissima et pretiosissima habere, in quibus cum Corpus Domini magna cum maiestate elevatum portaretur, populos illud maiore religione adorare ac venerari solere, quam cum in manibus sacerdotis ferretur.

XXXII sess. * Illustrissimus dominus archiepiscopus, approbante concilio, decrevit, ut constitutiones provinciae Tarraconensis denuo ordinarentur et ederentur[1].

Postmodum illustrissimus et reverendissimus Tarraconensis archiepiscopus sacro approbante concilio deliberavit: que se ponga en ejecucion la deliberacion del S. C. antecedente en la sesion 25 y sesion 32 acerca de la nueva formacion é impresion de Constituciones Tarraconenses, *prout in ipsis continetur,* acomodando *sub iisdem titulis* las Constituciones que en este S. C. y los antecedentes se han hecho, y para esta obra nombró S. S. Ilma. Sacro approbante Concilio al Sr. Obispo D. José de Mora con los Sres. Dr. Bernardo Miró Canonigo y Dr. Francisco Girona Vicario General y que la gratificacion y remuneracion sea á arbitrio de S. S. Ilma., como ya se deliberó en el S. C. P. antecedente.

[1] * Non solum in hoc concilio et in tribus superioribus, sed etiam in plerisque eorum quae consecuta sunt, itidem actum est de provinciae Tarraconensis constitutionibus inde ab anno 1598 colligendis evulgandisque; nec tamen id concilium ad effectum pervenit, ita ut maxima pars illarum constitutionum usque ad nostram aetatem publica luce caruerit. Haud vana igitur coniectura est, magnas difficultates obstitisse, quominus res omnibus adeo exoptata perfici posset; quarum non minima illa fuit (de qua ad concilium anni 1664 relatum est), quod complura volumina actorum conciliarium in tabulario provinciae desiderarentur, neque tum omnino, ubi laterent, resciri potuerit. Eadem vero postea, imprimis opera reverendissimi domini archiepiscopi Ios. Dom. Costa y Borrás, reperta sunt, praeter acta concilii anno 1630 celebrati. (Ex annot. Raym. de Ezenarro.)

D. Fr. Iosephus Sanchiz,
archiepiscopus Tarraconensis, Hispaniarum primas.

Ad futuram rei memoriam.

Cum tota vis legis ex illius promulgatione consurgat, parumque momenti sit statuta condere, nisi earundem communis sequatur notitia, idcirco constitutiones in sacro concilio provinciali, nuper per nos, anno scilicet 1685, in nostra civitate Tarraconae celebrato, quae ad commune bonum huius nostrae provinciae maxime conducunt, exemplo praedecessorum nostrorum, praelo dare mandavimus, dum volumen integrum constitutionum Tarraconensium, additis, quae currenti seculo emanarunt, recuditur. Quod etsi omnium sit in votis, tamen et temporum iniuria et tanti operis mole in dies protrahitur.

CONSTITUTIONES SACRI CONCILII PROVINCIALIS TARRACONENSIS.

1. Cum concilia provincialia iuxta antiquissimam ecclesiae consuetudinem, in hac etiam nostra provincia Tarraconensi perpetuo observatam, ac etiam iuxta sacri concilii Tridentini praescriptum celebranda sint pro moderandis moribus, corrigendis excessibus et controversiis componendis, operae pretium est decreta aliqua in hunc finem pro temporum exigentia in hac aliisque sessionibus concinnare.

2. Igitur cum sacrum concilium Tridentinum, sess. 24, c. 4 et 7, sanctissime disposuerit, parochos in suis parochiis per se vel per alios, eorum expensis ab ordinariis deputandos, saltem dominicis et aliis festivis diebus pueros in fidei rudimentis erudire, atque in singulis diebus festivis vel solemnibus inter divinorum celebrationem sacra eloquia et salutis monita lingua vernacula populo explanare: sacro approbante concilio, hortamur in visceribus Iesu Christi omnes rectores et alios animarum curam habentes, ut haec sacri concilii Tridentini decreta ob oculos habeant et executioni mandent per se vel per alios, a suis ordinariis in hoc ministerium approbandos. Sin autem aliqui (quod Deus avertat) negligentes fuerint, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus, ut, [qui] per quindecim dies, sive continuos sive interpolatos, in uno anno defecerint, poena quinquaginta vel centum regalium Barchinonensium (arbitrio episcopi) pro eiusdem ecclesiae reficiendis ornamentis puniantur. Si vero anno sequenti vel alio similiter eidem defuerint, maiori poena arbitrio episcopi puniantur. Super quo ordinarii et eorum visitatores in suis visitationibus diligenter inquirant; parochi autem, qui praeter ecclesiam principalem aliam habent suffraganeam, in unaquaque illarum alternis vicibus (prout eis melius videbitur expedire) praedicta munia adimplere poterunt et debebunt.

3. Item, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus, inviolabiliter observari in tota nostra provincia decretum seu dispositionem sanctissimi domini nostri Innocentii papae undecimi: quod nullus ad sacrum aliquem ordinem ascendat, nisi prius se praeparet et disponat per exercitia spiritualia; taliter quod per octo ad minus dies in conventu aliquo aut collegio aut alia pia domo ab ordinario designanda reclusus, in sanctis meditationibus aliisque piis operibus se exerceat ac per accuratam peccatorum suorum confessionem ad sacrum ordinem suscipiendum († se) praeveniat. Nullus itaque in posterum sacris ordinibus initietur, nisi fidele testimonium super praedictis ordinario praesentaverit.

4. Item, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus sub poena suspensionis, quod nullus, qui ad sacrum presbyteratus ordinem ascenderit, primam missam celebrare audeat sine expressa licentia in scriptis a suo proprio ordinario; quam quidem nullatenus ei concedat, nisi praevio rigoroso examine super missae sacris caeremoniis, et nisi constito prius de eius sufficientia ex relatione examinatoris a proprio ordinario designati.

5. Cum decreto sacri concilii Tridentini, sess. 21, de ref., c. 2, cautum sit, ne clericus saecularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia et aetate, ad sacros ordines promoveatur, nisi prius legitime constet, eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere vel patrimonium (si episcopus iudicaverit aliquos assumendos pro necessitate vel commoditate suarum ecclesiarum), perspecto tamen prius, patrimonium illud vere ab eis obtineri, sufficiensque esse ad eorum vitam sustentandam; cum autem multoties contigerit, aliquos ordinatos fuisse non interveniente necessitate vel commoditate ecclesiarum, neque habentes patrimonium verum super rebus et redditibus certis, in forma legitima examinatum et probatum, sed per solam assecurationem victus cum cautione super alienis bonis, quod omnia ut plurimum fictitia et cautelosa fore experientia docuit, ex quo passim videmus, plures clericos pauperrimos cum dedecore status quasi mendicantes vel sordida ministeria exercentes per

provinciam divagari: idcirco, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus sub poena in sacris canonibus constituta, quod deinceps similia patrimonia per solam fideiussionem alendi clericum, tanquam insufficientia et contra mentem sacri concilii Tridentini, nullatenus admittantur, sed solum ea, quae super rebus fructiferis et redditibus certis, de quibus clericus ipse per se disponere valeat, condita fuerint.

6. Item, cum ex eodem sacri concilii Tridentini canone 9, sess. 13, omnes Christi fideles utriusque sexus, cum ad annos discretionis pervenerint, teneantur singulis annis, saltem in paschate, ad communicandum iuxta praeceptum sanctae matris ecclesiae; quam quidem regulam et discretionis annos in aliquibus locis perperam interpretantes, pueris non ita celeriter, ut par erat (iuxta cuiusque capacitatem), sacram praebent communionem, sed scimus, multos in duodecimo aut etiam decimo quarto aetatis anno constitutos (qui procul dubio anni discretionis sunt) adhuc non communicare: sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus, omnes utriusque sexus, qui duodecimum compleverint annum, (dum alias capaces fuerint) sacram communionem in Paschate accipere debere; praecipientes etiam omnibus rectoribus sub poena quinquaginta regalium barchinonensium, quod praedictos duodenarios in quaterno seu libro communicantium describant. Sin autem aliquis ex praedictis praeceptum annuae communionis adimplere recusaverit, illum ordinario suo denuntient, ut de remedio opportuno provideat.

7. Item, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus, quod in nocte Nativitatis Domini aliisque festivis diebus vel in die Corporis Christi Domini vel in maiori hebdomada neutiquam fiant in ecclesiis more histrionum repraesentationes Nativitatis Christi Domini vel alterius mysterii, nec processiones, in quibus passio Domini ad vivum per personas repraesentetur; quamvis alioquin similes repraesentationes piae et laudabiles appareant, cum frequenter indecorae sint nec sine indecentia fiant. Rectores autem et alios curam animarum habentes, qui huiusmodi repraesentationes in suis ecclesiis fieri permiserint, poena suspensionis per duos menses praesenti constitutione damnamus.

8. Ecclesiarum nitori ac sacrorum ministrorum munditiei et decori intendentes pravosque abusus a templo Domini relegare solliciti, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus, ut ii, qui sacris aliquibus ministeriis sive in choro sive in alteri inserviunt, nullatenus (etiam secreto) tabachum in pulvere sumant, sub poena et mulcta quatuor regalium pro qualibet vice. Reliquos autem choro interessentes, dum recitantur horae aut divina celebrantur, monemus et hortamur in Domino, ut, quantum fieri possit, a sumptione tabachi abstineant; siquidem pravus iste abusus ratione irreverentiae in aliquibus particularibus ecclesiis per decreta apostolica iam interdictus est. Cum autem putida illa et sordida consuetudo sumendi tabachum in fumo et in folio ita inoleverit, ut multi (praetextu sanitatis tuendae) etiam ante missae celebrationem aut sacram communionem maxima cum irreverentia in fumo per os attrahant aut in folio dentibus conterant: sacro approbante concilio, pravum hunc et execrabilem abusum ante missam et sacram communionem et hora integra post illam peractam, sub poena excommunicationis minoris, prohibemus et interdicimus.

9. Totius status ecclesiastici utilitati prospicientes, cum compertum habeamus, redditus sive dotes beneficiorum in dies diminui incuria aut ignorantia ipsorum beneficiatorum, vel quia instrumenta et cappibrevia reddituum pereunt morte antecessoris et aliquando malitia illorum, qui emphyteusi aut censualibus solvendis astringuntur: sacro approbante concilio, districte praecipimus et mandamus, quod ordinarii in suis visitationibus etiam beneficia quaecunque visitent, reponendo in processu visitationis cuiuslibet ecclesiae post memoriam invocationis beneficii et altaris, in quo fundatum est, et onerum ipsis annexorum, nomen etiam possidentis illud, et ad cuius vacationem et quo titulo illud obtinuerit, et, quod praecipuum est, redditus omnes (solerti diligentia conquisitos) ad tale beneficium pertinentes notent, memorando et praekalendariando instrumenta et personas, a quibus tunc temporis redditus exiguntur. Quae omnia, etsi modo difficilia factu appareant, bene exequi poterunt, si in edicto praevio ad generalem visitationem denuntietur rectoribus et communitatibus clericorum, quod convocent omnes beneficiatos suae ecclesiae absentes, ut per se vel per procuratores bene instructos suorum beneficiorum rationem reddant. Secretario autem visitationis pro maiori labore designetur a visitatore modicum aliquod stipendii, quod a beneficiato ipso ex redditibus sui beneficii solvatur, deducendo (si oportuerit) ex oneribus beneficii pro illa vice aliquid quantitati solvendae correspondens, cum hoc ipsum cedat in utilitatem ipsius beneficii. Similiter, sacro approbante concilio, praecipimus et mandamus sub poena carceris per tres menses et aliis arbitrio ordinarii, omnibus beneficiatis praesentibus et futuris, quod nullus, cuiuscumque qualitatis et conditionis fuerit, unquam audeat firmare luitiones seu quitamenta censualium ad propria beneficia pertinentium, nisi quantitas capitalis, de facto deposita aut depositata fuerit in thecasio ecclesiae cathedralis vel in bancho publico, ad communia deposita auctoritate regia designato, aut in aliis depositis ab ordinariis secundum districta suarum dioecesum designandis; et sub eadem poena praecipimus, quod quantitates depositae non nisi cum licentia et decreto ordinarii extrahantur ad effectum illas iterum imponendi, et quod in omnibus instrumentis inarricationum noviter conficiendis imponatur clausula: quod in casu luitionis et quitamenti sub nullitatis decreto debeat quantitas reponi in aliquo ex praedictis depositis vel tabulis.

10. Ea est hominum versutia, etiam in sacrarum legum intelligentia et usu, ut non satis sit optimas leges condere, sed oporteat illas decursu temporis innovare et ad verum sensum reducere atque authentice interpretari. Cum igitur in hoc aliisque sacris conciliis saepius tractatum fuerit de beneficiis personalibus (quae ab immemorabili in hac nostra provincia Tarraconensi institui solent), ne in eorum fundatione, collatione aut permutatione dolus, fraus, illicita pactio aut aliqua simoniaca labes (quod semper veremur) contingat: sacro approbante concilio et praevio voto dominorum consultorum in theologia eiusdem, firmiter decernimus, quod constitutio Tarraconensis, quae est lib. 3, tit. 5, de institut., c. 5, incipiens: *Licet personatus,* litteraliter et ad unguem observetur; iniungentes, quod in posterum huiusmodi beneficia nullatenus fundari possint in pecunia numerata, etiam in theca seu bancho securo deposita, sed semper assignata dos sit in censualibus vel aliis redditibus perpetuis et rebus fructiferis; siquidem hic est et debet esse verus et genuinus sensus praedictae constitutionis. Similiter, sacro approbante concilio, innovamus et confirmamus constitutionem[1] sacri concilii provincialis anno mille-

[1] Constitutio haec non iam extat, immo ex omnibus cum aliarum post annum 1637 usque ad annum 1685 Tarracone

simo sexcentesimo septuagesimo celebrati, quod praedicta beneficia nullatenus permutentur, nisi elapso mense et dimidio a die fundationis et possessionis eorundem.

11. Cupientes modum ponere super abusu censurarum et excommunicationum, tum ut illae magis timeantur, tum etiam ut fideles propter leves causas excommunicationibus neutiquam graventur, adhaerentes dispositioni sacri concilii Tridentini, sess. 25, cap. 3, de reformat., praecipimus et mandamus, sacro approbante concilio, quod clandestinae seu revelatoriae ob vulgares causas minime concedantur, nec absque cognitione et examine causae, ob quam extrahuntur. Similiterque mandata cum censuris minime concedantur propter debita minoris quantitatis decem librarum Barchinonensium, nisi quantitas debiti oriatur ex pensionibus censuum vel censualium aut aliarum rerum, quae tractum habent successivum. Quoad censuras vero, quae expediri solent pro executione alicuius sententiae, praecipimus et mandamus, sacro approbante concilio, quod ad unguem et litteraliter observetur dispositio sacri concilii Tridentini, citati (ibi: *In causis vero iudicialibus,* etc.), taliter quod nullus iudex ecclesiasticus uti possit censuris, quin prius procedat vel processerit per realem aut personalem executionem, vel in casu quo haec foret impossibilis aut difficilis.

12. Pariformiter praecipimus et mandamus, sacro approbante concilio, quod litterae publicatoriae, antequam populo denuncientur, notae fiant extrajudicialiter per rectores et curam gerentes seu nuntios, scientibus rectoribus, ipsis, contra quos feruntur; ut timore publicitatis et infamiae perculsi accedere possint ad actores et cum illis convenire: sin autem, transacto uno mense a die notificationis litterarum, id non fecerint, nec cum actoribus convenerint, rector seu curam gerens ipso facto praedictas litteras populo denuntiet. Si vero reus ante vel post denuntiationem dictarum litterarum cessionem bonorum fecerit in tribunali more solito et prout de iure, allegans, se pauperem esse, et actor contrarium minime probaverit, reus a censuris absolvatur. Similiter si reus dicto tempore coram iudice oblationem et designationem realem fecerit certorum bonorum debito aequivalentium, et cum effectu, realiter numerando, sumptus exsolverit, a censuris absolvi debeat; siquidem in casibus praedictis actor non censetur rationabiliter invitus.

13. Cum ad hoc sacrum concilium delatum fuisset, aliquibus in locis huius provinciae adesse pravum abusum quorundam iuramentorum, quae vulgo dicuntur *iuraments de suspita,* quibus deferentes fructus ex campis astringuntur per populi magistratus in ipso aditu villae ad iurandum, ex quanam haereditate seu fundo illos acceperint, ut, si furtivi sint, poenas luant contra raptores impositas; nec non in eisdem aut aliis populis in more esse accipere iuramentum per magistratus ab omnibus incolis utriusque sexus, in annis discretionis constitutis, revelandi sive denuntiandi depraedatores agrorum vel fructuum, quos quoquomodo sciverint, nullo excepto; adeo quod etiam filius patrem, pater filium et uxor maritum suum denuntiare sub iuramento promittant: attendentes igitur has pravas consuetudines atque praedicta iuramenta multis ex causis illicita et temeraria esse, nec ad aliquid nisi ad illaqueandas fidelium conscientias prodesse, sacro approbante concilio, stricte praecipimus et mandamus, ne deinceps huiusmodi iuramenta in hac nostra provincia a fidelibus exigantur.

14. In gratiam et obsequium domini nostri Caroli secundi regis catholici, cuius regia epistola in hoc sacro concilio omni cum reverentia perlecta fuit, praecipimus et mandamus, eodem sacro concilio approbante, quod in omnibus ecclesiis parochialibus huius provinciae (prout iam in cathedralibus ad instantiam eiusdem domini nostri regis stabilitum fuit) perpetuo designetur anno quolibet specialis quaedam dies (quae reverendissimis dominis episcopis vel animarum rectoribus videbitur opportunior), in qua fiat generale quoddam suffragium solemne pro animabus purgatorii, promovendo fideles in tam pium opus, et ut dicta die in suffragium animarum purgatorii confiteantur et communicent; eosque praemonendo, sacrum concilium fidelibus sic confessis octuaginta dies verae indulgentiae concessisse. Tantundem communibus votis totius concilii electae sunt patronae et advocatae pro negotiis concilii benedictae animae purgatorii, ut suis precibus feliciter succedant, et ne redditus ecclesiarum in earundem suffragium derelicti tot temporum calamitatibus minuantur aut depereant, sed magis firmentur.

Nomina eorum, qui huic sacro concilio provinciali interfuerunt:

Illustriss. ac reverendiss. d. d. Fr. Iosephus Sanchiz archiepiscopus Tarraconen., Hispaniarum primas.

Reverendissimus d. d. F. Iosephus de Faxeda episcopus Dertusen.

Reverendissimus d. d. Fr. Michael de Molina episcopus Illerden.

Reverendissimus d. d. Fr. Severus Thomas Auther episcopus Gerunden.

Reverendissimus d. d. Ioannes Baptista de Bach episcopus Urgellen.

Reverendissimus d. d. Fr. Benedictus Ignatius de Zalazar episcopus Barchinonen.

Reverendissimus d. d. Antonius Pascual episcopus Vicen.

Admodum r. d. d. Fr. Iacobus Magarola abbas Sancti Petri de Galligans.

---

habitarum, tum huius ab archiepiscopo Emman. de Espinosa celebratae synodi actis et decretis J. Tejada y Ramiro unam tantummodo constitutionem reperire potuit, quam hic quoque dare volumus, ne ex illo tempore, quo rarissime concilia cogebantur, *particula boni doni* lectorem *praetereat:*

„Pravus et intolerabilis abusus multis in parochiis inolevit, ut corpora seu cadavera defunctorum non ad ecclesias parochiales, in quibus decesserunt et sacramenta susceperunt, et ubi sepeliri par et rationi consonum erat, sed ad alias ecclesias, insciis et inconsultis parochis, et absque eorum facultate per modum depositi (ut vulgo dicitur) sepelienda deferantur, et hoc praetextu pecuniae exactae ex bonis decedentium et expensae, ex quibus funeralia pro ipsis agenda fieri debebant, in usus et utilitatem aliarum ecclesiarum, ubi haec deposita fiunt, in maximum parochialium praeiudicium et damnum convertantur et penes eas retineantur. Ex quo iniusto abusu oritur, quod in libris parochorum, ubi nomina et cognomina horum defunctorum describenda erant, necnon eorum obitus annus, mensis et dies, ut notata inveniantur, [ea desunt] et ex iis litigia, contentiones, rixas et odia letalia suboriri experti sumus. Ut iis malis et scandalis, quae facile in dies evenire possent, salubriter obviemus, et huiusmodi fraudes penitus evellamus et eradicemus, hac constitutione sacro approbante concilio sancimus, districte praecipimus et inhibemus omnibus manumissoribus, haeredibus et aliis quibuscumque, ad quos talium mortuorum cura spectabit, utpote ratione manumissoriae vel cuiuslibet alterius piae causae, et praecipue ratione executionis et electionis sepulturae, vel eam eligendi, quando a defunctis electa non fuerit, ecclesiasticae iurisdictioni obnoxiis, ne in posterum temerario ausu huiusmodi iniusta deposita directe vel per se vel per alios, publice et occulte, quovis quaesito colore vel praetextu fieri permittant, nec cadavera talium defunctorum († cum) in aliis ecclesiis inconsultis parochis humari vel per modum depositi asservari, nisi ex iusta causa ab ordinariis approbanda, ullatenus audeant vel praesumant. Qui huiusmodi nostrae constitutioni non paruerint, gravi poena, arbitrio ordinariorum pro qualitate delicti iniungenda, severissime plectantur."

Admodum r. d. d. Fr. Franciscus de Soler abbas Sancti Petri de Roda.
Admodum r. d. d. Fr. Ioannes Antonius Climent abbas de Amer. et Rosas.
Admodum r. d. d. Fr. Antonius de Planella et Cruilles abbas de Bañolas.
Admodum r. d. d. Fr. Ioannes Baptista Montagut abbas Sanctarum Crucum.
Admodum r. d. d. Fr. Iosephus Tressanchez et Morell abbas Beatae Mariae Populeti.
Admodum r. d. d. Fr. Augustinus Llorens abbas de Benifessa.
Admodum r. d. Nicolaus Barrera praepositus Minorissae.
Admodum r. d. Bernardus Enveja prior Sanctae Annae Barchinone.
Admodum r. d. Franciscus de Ciscar et Gravalosa archipresbyter Ageren.
Reverendus d. Iosephus Antonius Valls u. i. d. canonicus sanctae metropolitanae ecclesiae Tarraconen., syndicus r. capituli eiusdem ecclesiae.
R. d. Thomas Pi s. t. d. praecentor et canonicus sanctae Barchinonen. ecclesiae, syndicus r. capituli eiusdem ecclesiae.
R. d. Iacobus Andreu s. t. d. canonicus sanctae Urgellen. ecclesiae, syndicus r. capituli eiusdem.
R. d. Ioannes Paulus Molner et Ferran u. i. d. canonicus sanctae Illerden. ecclesiae, syndicus r. capituli eiusdem.
R. d. Ioannes Raphael Holiart s. t. d. canonicus sanctae Gerunden. ecclesiae, syndicus r. capituli eiusdem.
R. d. Franciscus Torelles canonicus sanctae ecclesiae Dertusen., syndicus reverendi capituli eiusdem.
R. d. Salvator Riera u. i. d. canonicus sanctae ecclesiae Vicen., syndicus r. capituli eiusdem.
R. d. Ioannes Camps canonicus sanctae ecclesiae Caelsonen., syndicus r. capituli eiusdem.
R. d. Ioannes Macip s. t. d. canonicus sanctae ecclesiae Tarraconen, procurator et vicarius gen. r. capituli Caelsonen. sede episcopali vacante.
R. d. d. Ioannes Torres et Coll praecentor sanctae Tarraconen. ecclesiae, procurator a. r. d. d. Iosephi Estornell de Soriano, abbatis de Cardona.
R. d. Iosephus Fita s. t. d. canonicus sanctae Tarraconen. ecclesiae, procurator a. r. d. d. Iosephi Bover abbatis de Gerri.
R. d. Bernardus Miró u. i. d. canonicus poenitentiarius sanctae ecclesiae Tarraconen., procurator a. r. d. d. Francisci Bernardi de Pons abbatis Sancti Cucuphatis Vallen.
R. d. Laurentius Palau s. t. d. canonicus sanctae ecclesiae Tarraconen., procurator a. r. d. d. Fr. Gasparis Casamitjana et de Eril abbatis de Ripoll.
R. d. Raymundus Ferrer et Moller u. i. d. infirmarius et canonicus sanctae ecclesiae Tarraconen., procurator a. r. d. d. Fr. Michaelis de Guanter abbatis de Serrateix.
R. Fr. Vincentius Prada monachus regalis conventus Beatae Mariae Populeti, procurator a. r. d. d. Fr. Hieronymi Blanco abbatis Beatae Mariae de la O.
R. Fr. Ioannes Reguer monachus regii monasterii Beatae Mariae Montis Serrati, procurator a. r. d. d. Fr. Michaelis Pujol abbatis dicti monasterii.
R. Fr. Franciscus Brossa prior maior et vicarius monasterii Villae Sancti Felicis Guixolen., procurator a. r. d. d. Fr. Benedicti Romaguera abbatis dicti monasterii.
R. Fr. Iosephus Sagarra s. t. professor, monachus regalis conventus Beatae Mariae de Benifessa, procurator a. r. d. d. Ios. Ferran abbatis monasterii Sancti Benedicti de Bagiis.
R. Fr. Iosephus Amoros s. t. professor, monachus regalis conventus Beatae Mariae Populeti, procurator a. r. d. Fr. Bernardi Llop administratoris regalis conventus Beatae Mariae de Escarp.
R. d. Ioannes Camps monachus regalis conventus Scalae Dei, syndicus eiusdem conventus propter absentiam a. r. d. d. Gasparis Gil, prioris dicti conventus.
R. Fr. Paulus Miracle s. t. d. monachus regalis conventus Sanctarum Crucum, procurator a. r. d. Michaelis Sylvestre de Setina, prioris ecclesiae Roten.

De dicti illustriss. et reverend. d. mei Tarraconen. archiepiscopi mandato.

Gaspar de Cosals not. et s. c. p. Tarrac. secretarius.

1690 ianuarii 18. — DE UNIONIS SYNODO QUINQUE ECCLESIIS CELEBRATA*.

In nomine Domini. Amen.

Actum Quinque Ecclesiis anno a Partu Virgineo 1690, indictione 13, die vero 18 mensis ianuarii, qua cathedrae sancti Petri, in qua Romae primum sedit, solennis memoria recolitur.

Quod cedat ad Dei ter optimi maximi gloriam, sacrosanctae Romanae apostolicae et universalis ecclesiae incrementum, augustissimi gloriosissimi Imperatoris Leopoldi primi auctoritate ac pietate duce, excelsae camerae aulicae benignitate invitante, medio illustrissimi domini D. Tullii Miglio liberi baronis de Prumberg, antefatae excelsae camerae aulicae consiliarii, nec non in partibus inferioris Hungariae et Slavoniae exmissi commissarii, ad amicam eiusdem citationem prompte libenterque stiterunt se praenominato illustrissimo domino domino commissario primarii Rascianorum schismaticorum sacerdotes, superioresque calugerorum, nec non deputati communitatum nominatim Albae-Regalis, Simontornyae, Szigethi, Ozorae, Mohach, Siklos, Kaposuar, Dobroköz, Dombo, Sasd et reliquorum praesidiorum aliorumque locorum intra Danubium et Drauum degentium praeeunte Iobo Raich, principalis itidem calugerorum monasterii Sancti Nicolai, ad Orehoviczam in Slavonia superiore, qui praeterlapso novembri 1689, praefato illustrissimo domino commissario inibi tunc existenti declaravit non modo se et sibi subiectas sedecim parochias, una cum monialibus Sancti Basilii in Claustro dicto, Sancto Nicolao propinquo, existentibus, sacrocanctae Romanae ecclesiae omnem debitam submissionem obedientiamque praestiturum; verum etiam solenne iuramentum desuper depositurum effecturumque, ut tam sibi subiecti, quam alii quoque per universam Slavoniam dispersi schismatici saeculares et ecclesiastici sub episcopatu Sirmiensi, cum videlicet dictus illustrissimus dominus commissarius ad eas partes descenderit, prompte eandem cum Romana catholica ecclesia unionem ineant et sacramento roborent.

Nos itaque omnes praevia suavi et amica allocutione illustrissimus dominus commissarius reverendis patribus missionariis societatis Iesu, Quinque Ecclesiis residentibus, instruendos in fide catholica tradidit, qui muneris sui apostolici partes probe adimplentes, plene in orthodoxae Romanae fidei

* Acta haec a D. *Josepho Fiedler* edita sunt (l. c. vol. XXXVIII, p. 289 ss.).

dogmatibus instructos induxerunt ad agnitionem confessionemque unis eiusdemque aeternae veritatis catholicae et apostolicae, sub uno visibili eodemque supremo ac universali omnium per orbem fidelium capite Romano pontifice, cui se identidem in omnibus et per omnia humillime parituros professi sunt; et id ipsum postliminio coram illustrissimo domino commissario denuo renovantes et confirmantes, donec tandem die 18 mensis ianuarii anni 1690, facto in ecclesia patrum societatis Iesu publico et solenni actu, magna status ecclesiastici et saecularis dignioris praesentia populique concursu, pontificante ad aras illustrissimo et reverendissimo domino Francisco Iany, episcopo Sirmiensi, praeposito Chornensi, abbate Pechuaradiensi, nec non sacrae caesareae maiestatis consiliario, in eius manibus solennem catholicae Romanae fidei professionem clara voce ediderunt, firmiter irrevocabiliterque credendo ac tenendo quicquid credit et tenet sancta mater ecclesia Romana, romanoque pontifici, tanquam vero Christi vicario, divique Petri successori, omnem submissionem, observantiam, obedientiamque debitam perpetuo inviolabiliterque se praestituros iureiurando sanxerunt, declarantibus per praefatos deputatos communitatum nomine submissos comprehendi se et re ipsa hoc eodem iuramento ligari, ac si personaliter adessent, omnibus omnino ac singulis (qui copiosissimi sunt) intra Danubium et Dravum degentibus schismaticis ecclesiasticis et saecularibus, adeo ut effective omnes penitus per praesentes, qui et se subscripserunt, Romanae ecclesiae uniti iam sint, in sequentia quoque puncta initae stabiliterque permansurae unionis signa pariter consentientes: 1° Ut annis singulis ter ad minimum sacerdos eorum aliquis in nostra, et noster in eorundem ecclesia quilibet iuxta suum ritum graecam aut latinam missam celebret. 2° Ut patres societatis Iesu, cum in eorundem ecclesiis concionari aut catecheticam doctrinam explanare voluerint, eosdem benevole semper admittant. 3^tio^ Ut suos filios praesertim sacerdotandos ad scholas patrum societatis Iesu, quoad fieri poterit, mittant. 4to Ut in iis saltem locis, ubi mixti cum ecclesiae latinae filiis degunt, diebus quibus latina ecclesia sua celebrat festa, ipsi quoque ab omni exteriori opere, diebus ferialibus alias concesso, publice abstineant. His ita peractis et conclusis supremo bonorum omnium largitori Deo actae gratiae hymno Ambrosiano solenniter decantato. In quorum omnium maiorem fidem primarii calugerorum et sacerdotum, tam pro se, quam pro caeteris scripturam non callentibus propria manu subscripserunt et obsignarunt.

Nomina sacerdotum.

Iob Reich prior Sancti Nicolai ad Horovizam.

Ephtimi Niegomeroviz prior Sancti Michaelis Archangeli ad Grabozam.

Vuka Prodanovicz parochus Albae Regalensis.

Stoiz Milleseloviz parochus in Dobrökös.

Vuka Adamoviz parochus in Simontornia.

Radoschab Oribaz parochus in Ozora.

Theodorus Sardelez parochus Quinque Ecclesiensis.

Sava Villakoviz parochus in Dombo.

Millos Kules parochus in Solek.

Nomina deputatorum.

Pusagia Millos. Atschim Tomaniz. Pantalia Mihaloviz. Simon Milloschoviz. Marcus Batschkalia. Vuk Tomin. Demitar Poppoviz. Marchieta Alexiz. Reda Raicossaviz. Bucman Saritsch. Trumo Bogdanoviz. Vuc Radovitschin. German Covatsch. Illia Nicolin. Marcus Dulgerin. Stanoy Niegomeroviz. Stöphan Batschkali. Juan Grubasiz. Vuca Vucoviz.

Nos infrascripti fidem facimus et attestamur ubique locorum sigilli nostri appressione haec omnia supramemorata in praesentia nostra ita peracta fuisse.

(L. S.) Franciscus Ianj episcopus Sirmiensis et supremus comes, sacrae caesareae regiaeque maiestatis consiliarius m. p.

(L. S.) Gabriel comes Vecchy eques ordinis Sancti Mauritii et Lazzari supremus campi vigiliarum praefectus colonellus et commandans in Siget Quinque Ecclesiis Ciclos Caposvar Moaz Dombo aliisque locis inter Drauum et Danubium.

(L. S.) Ioannes Theodorus de Melmek, excelsae camerae aulicae secretarius et ad partes inferioris Ungariae et Sclavoniae neoacquisitas concommissarius m. p.

Formula iuramenti a Graecis depositi.

Ego N. N. firma fidè credo et profiteor omnia et singula, quae continentur in symbolo fidei, quo sancta Romana ecclesia utitur, firmiter cum eadem tenendo, Spiritum sanctum a Patre Filioque procedere; sanctam quoque catholicam et apostolicam Romanam ecclesiam, omnium ecclesiarum matrem et magistram agnosco, romanoque pontifici beati Petri apostolorum principis successori ac Iesu Christi vicario veram obedientiam spondeo, voveo ac iuro pro me meisque. Sic me Deus adiuvet, et haec sancta Dei evangelia.

Literae Tullii Miglionis de Prumberg ad imperatorem Leopoldum I.

Sacra cesarea maestà signor mio clementissimo.

Ho stimato debbito del mio humilissimo vassalaggio di reccare alla sacra cesarea maestà vostra l' auiso come tutti li Greci sismatici habitanti in grandissima copia trà il Danubio et la Draua illuminati dal Spirito santo et stimolati dalla pietà di V. M. C. si sono sottomessi all' obbedienza della santa sede, conforme la sacra cesarea maestà vostra resterà clementissimamente seruita di vedere dall' annesso originale, et dalla patente sopra di cio fatta dalla mia humiltà. Ha contribuito molto a questa santa opera la prudenza et la dottrina de reuerendi padri Gesuiti, l' assistenza fedele del conte Vecchi dattaci nel tempo che con ordini replicati il conte Taun haveva commesso a tutti li commandanti di negarla in ogni caso, et la condota sincera de Job Reich prior di San Ricolo di Horoviza. L' intoppi maggiori sono stati l' ostinatione et l' ignoranza de proprij Greci imbevuti dall' opinione che facendosi cattolici dovevano rebatizarsi, et il scandaloso procedere die questo vescovo Radanay che veramente da in eccesi. Si è stimato per bene di farne festa publica col sbarro del canone perche contiene in se un gran paese, et per dar animo alla Schiavonia che è tutta piena di segguitar l' essempio. Ha piacciuto ad essi molto il modo con che furno trattati, poiche sendo avari di natura, ho fatto mantenere con la mia propria povertà tutti li sacerdoti, deputati et loro serventi tutto il tempo che furno qui. Mi son anco essibito a Job Reich di condurlo con alcuni de suoi caloieri meco nel Sirmio a mie spese, et sicome egli è huomo di grandissimo credito tra quelli popoli, quindi prendo l' ardire di supplicar humilissimamente le sacra cesarea maestà vostra di volerlo gratiare del titolo di vescovo come lo fu Longino suo fratello et humilissimamente m' inchino. 5 Chiese 30 genaro 1690.

Della sacra cesarea maestà vostra

ubbidientissimo vassallo

T. Miglio B^ne.

1691. — CONCILIUM TARRACONENSE.

Convocavit concilium eique praefuit illustrissimus dominus Fr. Iosephus Sanchiz, archiepiscopus; adfuerunt vero illustrissimi domini dominus Fr. Thomas Severus Auther, episcopus Dertus.; dominus Fr. Michael Pontich, episcopus Gerund.; dominus Antonius Pascual, episcopus Vicen.; dominus Ollegarius Monserrat, episcopus Urgell.; dominus Fr. Michael de Molina, episcopus Illerd.; dominus Emmanuel de Alba, episcopus Celson., et procurator domini Fr. Benedicti Ignatii de Salazar, episcopi Barcin., qui illustrissimo domino archiepiscopo facultates suas tradidit, aliique multi abbates, priores, syndici et procuratores monasteriorum, capitulorum et conventuum provinciae. Sessiones habitae sunt, a die 7 februarii ad 2 aprilis, viginti quatuor.

XV sess. Concilium tres constitutiones sanxit: 1. de testamentorum et causarum piarum exsecutione; 2. de dierum festorum observatione; 3. de personatibus seu beneficiis personalibus.

Constitucion sobre el cumplimiento de los testamentos y causas pias.

El daño grande que se esperimenta en la provincia de dilatarse por largo tiempo y á veces por muchos años el cumplimiento de los testamentos de los difuntos, en gravisimo perjuicio y daño de las almas, así de los difuntos, como de los vivos á cuyo cargo quedan las obras pias, de modo que son casi innumerables los testamentos que hallan por definir y cumplir, así los prelados como sus visitadores, sin que lo puedan remediar cabalmente, por tocar á veces en la mayor y mejor parte de los vecinos de los pueblos, y haberse consumido y gastado los bienes de los difuntos; y como sea materia tan grave y tan propria de los ordinarios, que son los principales albaceas que deben cuidar de ello, sacro approbante concilio ordena y manda su sria. ilma., que este negocio se gobierne en la forma siguiente. Primeramente, que en la curia eclesiastica principal de cada diocesis haya un juez de testamentos y obras pias, ó sea el mismo vicario general, ú otra persona de autoridad á quien los sres. obispos lo cometieren, que cuide de la execucion y cumplimiento de los testamentos.

Lo segundo, que en virtud de santa obediencia y so pena de excomunion mayor, *latae sententiae,* se mande como se manda á los curas y vicarios de cualquiera parroquia, *etiam* de las ciudades donde residen los señores obispos, que luego que hubiera algun difunto, avise dentro quince ó veinte dias declarando el dia de su muerte, y juntamente procuren con gran cuidado saber las obras pias que el difunto deja ordenadas, y los albaceas que quedan nombrados, y de todo den aviso por escrito al juez de testamentos, el cual ha de tener un libro mayor *racional,* donde asi que reciba los avisos de los curas los note y escriba, paraque cumplido el año desde el dia de la muerte, les obligue con penas y censuras, despachando mandatos, á cumplir y definir los testamentos y obras pias. Y si fuere menester dar á los albaceas alguna dilacion, no sean fáciles en concederla, sin grave causa, y que sea muy limitada; pues todo esto pide la necesidad gravísima que de sufragios suelen tener las benditas almas. Y asi mismo se exhorta á los rectores, desengañen repetidas veces á sus feligreses del error comun, de que les es lícito dilatar los sufragios por espacio de un año, que aunque se les concede esta dilacion en cuanto ha definir los testamentos, pero que en conciencia deben cumplir las obras pias sin esperar la dilacion del año, sino luego que puedan.

Constitucion sobre la observancia de los dias festivos.

Siendo tan universal el abuso y relajacion contra la debida observancia de las fiestas, trabajando en ellas sin temor ni respeto del precepto divino, que se tiene por cierto es causa de las malas cosechas y otros trabajos y calamidades que en estos tiempos se experimentan. Deseando el sacro concilio atender, en primer lugar al honor y culto divino debido á Dios ntro. sr. y ocurrir á los daños referidos, y por el mayor bien asi temporal como espiritual de los fieles: manda y ordena s. reverencia iltma. sacro approbante concilio:

Primero, que los curas en sus iglesias repetidas veces exhorten á sus feligreses á la observancia de este precepto, valiendose para ello de la sagrada escritura, doctrinas de santos, y raros ejemplos que sobre esto han sucedido; encargando tambien á los magistrados el cuidado particular que deben tener de que no se traspase con tanta facilidad y escándalo, como se experimenta, este precepto.

Segundo, asimismo exhorta el sacro concilio á los señores prelados, in *visceribus Iesu-Christi,* que cada uno en su diócesis dé particular y eficaz providencia paraque se ejecuten las leyes penales impuestas por los sínodos diocesanos y constituciones Tarraconenses, ó que de nuevo las impongan, dejando al celo y solicitud de cada uno de los sres. prelados el modo de ejecutarlas y distribuirlas, para que este abuso tan pernicioso tenga el debido remedio; y asi mismo ordenen aun con mayor apremio, que no se permitan juegos ni bailes antes de haberse celebrado los divinos oficios.

Constitucion sobre personados.

Habiendo reconocido que los beneficios personados, que por disposicion de los obtentores pasan á obras pias perpetuas, segun las constituciones Tarraconenses, se pierden y desvanecen facilmente por no quedar noticias en las curias eclesiasticas de las fundaciones de las obras pias en que se convierten los dichos personados, ó reditos de ellos; por lo cual se experimenta, que habiendo sido innumerables los beneficios personados convertidos en obras pias, apenas hay noticia de ellas, y que no solo las rentas y réditos, sino el capital se consume y pierde; por tanto, sacro approbante concilio, *stricte praecipimus et ordinamus:* que *de cetero* no valgan ni sean bien hechas las fundaciones y disposiciones de obras pias á que se aplican los réditos de los personados, sino se hicieren con autoridad y decreto de los ordinarios, dentro de treinta dias despues que comenzaren á correr las obras pias así instituidas; y que haciendo lo contrario, los sres. ordinarios puedan y deban, *ipso facto,* instituir y fundar las obras pias à su voluntad: y que en las curias eclesiasticas haya libro aparte donde queden originales los decretos, la noticia de las obras pias, y rentas con que fueren dotadas; para que de este modo se conserven, sean visitadas, y contribuyan como es razon, proporcionalmente en la tasa del subsidio y cuarta décima.

XX sess. Regi gratiae aguntur, quod personatorum hominum ludos in feriis antequadragesimalibus prohibuisset.

XXIII sess. Cum ab illustrissimo domino archiepiscopo ad concilium relatum esset, viris gravissimis et magnae auctoritatis non probari, quod,

pendente lite cum archiepiscopis Toletanis de primatu, archiepiscopi Tarraconenses non solerent, quemadmodum Toletani, assumere titulum primatis Hispaniae, cum haec praeeminentia tam altis radicibus tamque firmis historiarum, privilegiorum, antiquissimarum constitutionum Tarraconensium aliorumque monumentorum adminiculis niteretur: his auditis, A concilium unanimi consensu decrevit, ut illustrissimus antistes in suis publicis literis constanter illo titulo uti pergeret, utque in tota provincia ab omnibus idem ei titulus daretur, atque etiam supplicaretur regi, ut in regiis literis et diplomatibus archiepiscopos Tarraconenses, pari modo ac Toletanos soleret, hac primatis appellatione ornaret.

1707 iunii 12-4. — SYNODUS DIOECESANA BAHIENSIS.

Synodus dioecesana Bahiensis in Brasilia, celebrata diebus 12, 13 et 14 iunii 1707, sub Sebastiano Monteira da Vide, archiepiscopo Sancti-Salvatoris.

Huius synodi constitutiones impressae sunt Lisboae, 1709. In-4°.

Exstant constitutiones in operibus quibus tituli:

1) Constituições primeiras do arcebispado da B Bahia, feitas e ordenadas pelo illustrissimo e reverendissimo senhor D. Sebastião Monteiro da Vide. S. Paulo, 1853. *(Pars II:)* Relação da procissão e sessões do synodo diocesano, que se celebrou na santa sé metropolitana da cidade da Bahia.

Ipse non vidi.

2) Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, collectio Lacensis, auctoribus presbyteris s. J., e domo b. v. M. sine labe conceptae ad Lacum. Tomus primus ... Friburgi Brisgoviae, sumtibus Herder, MDCCCLXX, col. 847-60.

De hac synodo confer etiam opus cui titulus: Gams, *Series episcoporum,* (1873), p. 133.

* COMMENTARIUS

quo breviter describitur synodus dioecesana Bahiensis et praecipua eiusdem constitutionum capita exponuntur.

Innocentii XI constitutione, die 16 novembris 1676 scripta in haec verba: „Inter pastoralis officii curas", civitas Sancti Salvatoris in Bahia omnium Sanctorum, tunc totius Brasiliae princeps, ad archiepiscopatus sedisque metropolitanae dignitatem est evecta. Eius ab institutione quintus archiepiscopus et metropolita fuit Sebastianus Monteiro da Vide, vir et iuris canonici peritia et arte gubernandi reique catholicae studio conspicuus [1]. Qui cum die 22 maii 1702 dioecesim regendam suscepisset, statim coepit animo volvere, quomodo mederetur iis, quae et in iudiciis C et in animarum gubernatione a multis perperam fieri non sine magno animi dolore animadverterat [2]. Occurrebat imprimis constitutionum et ordinationum cogitatio, quae ad illas rerum conditiones quam maxime accommodatae omnibus certam quandam ac tutam agendi vivendique normam praeberent. Quas enim Constantius Barradas, quartus eius regionis episcopus, anno 1605, confecerat, cum typis non essent descriptae, prorsus in desuetudinem venerant. Quare novas condere constitutiones statuit Sebastianus metropolita, easque ab anno 1702 ad 1707 summa cura elaboravit; quibus quo maior conciliaretur vis et auctoritas, quaeque pravo usu invaluisse in visitationibus cognoverat, efficacius corrigeret, optimum duxit, remedium illud adhibere synodorum provincialium, quas concilium Tridentinum tantopere commendat; nondum enim illis in regionibus ulla fuerat celebrata. Quare opportunis- D simam occasionem sibi oblatam ratus illustrissimus praesul, ut tam salubre institutum in morem induceret, datis ad episcopos suffraganeos [3] literis encyclicis, concilium provinciale in diem sacrum Pentecostes, 12 iunii anno 1707 indixit. Verum cum e quatuor sedibus suffraganeis duae tum vacarent, San-Thomensis et Pernambucensis, neque episcopus Ianuariensis advenisset, metropolita concilium provinciale in tempus opportunius differre coactus, dioecesanam saltem synodum eodem festo die celebrare decrevit. Quare omnes dignitates, canonicos totiusque archiepiscopatus parochos statuto die ad synodum convenire iussit. Ut vero Dei opem et singulare sancti Spiritus subsidium impetraret, iam diu multa pietatis religionisque exercitia et ipse instituit et ab aliis obeunda curavit. Et primum quidem initio quadragesimalis ieiunii omnes religiosorum coetuum praesides in urbe literis est adhortatus, ut rem tanti momenti precationibus et sacrificiis Deo etiam atque etiam commendarent. Deinde cum in urbe tum in singulis extra illam ecclesiis parochialibus sollemnes supplicationes tribus dominicis diebus ante synodum celebrandas indixit. Denique praecepit, ut ultimo ante eandem triduo in aede cathedrali caeterisque urbis parochiis et in omnibus coenobiis, augustissimo altaris sacramento exposito, preces et supplicationes peragerentur. Ita demum synodum est exorsus, quam ad pontificalis Romani normam per tres dies in ecclesia cathedrali celebravit. Ac primo quidem die sacro missae sacrificio sollemniter facto, caeterisque secundum pontificale Romanum absolutis, ex conc. Trid. sess. 24 de reform. caput secundum recitatum fuit, quo describitur, quando et a quibus et quem in finem convocandae sint synodi. Eique subiunctum est metropolitae decretum, quo provincialem quidem synodum differri, sed, ut sacri concilii Tridentini lex, quantum fieri posset, servaretur, synodum dioecesanam in ea regione primam haberi et constitutiones editum iri declarabat. Tum, lecto ex Trid. sess. 25 de reform. capite secundo, omnes admonuit: „ut ea omnia et singula, quae ab hac sancta synodo definita et statuta essent, palam reciperent, nec non veram obedientiam summo pontifici sponderent etc."

Secutumque alterum ipsius decretum in hanc sententiam, ut statutis omnibus concilii Tridentini promptissima voluntate obtemperarent. Denique omnes ad eam, quam Pius IV in synodis fieri voluit, fidei professionem invitavit. Qua ex ordine facta, ac sollemni precatione peracta, primus solutus est consessus. Huic interfuerunt Ludovicus Simon Brandão, episcopus Angolanus et Ludovicus Caesar de Menezes, reipublicae gubernator.

Altera sessio die postero, qui erat 13 iunii, est habita. Caerimoniis de more peractis, et oratione

[1] Iuvenis Societati Iesu nomen dare cogitavit, sed mox militiam in bello quod vocant restaurationis amplexus est. Postea, abdicato centurionis munere, ad academiam Conimbricensem se contulit, rebus theologicis et imprimis iuri canonico operam daturus: quibus studiis peractis, sacerdotio est initiatus. Obiit die 7 oct. 1722. Cf. Constituições primeiras do arcebispado da Bahia feitas e ordenadas pelo illustrissimo e reverendissimo senhor d. Sebastião Monteiro da Vide. S. Paulo 1853. Prologo XVI.

[2] Cf. ex opere citato append.: Relação da procissão e sessões do synodo diocesana, que se celebrou na santa sé metropolitana da cidade da Bahia ... ex qua narratione etiam caetera de ipsa synodo deprompsimus.

[3] Erant ii Angolanus, San-Thomensis, Ianuariensis et Pernambucensis.

praemissa, proposita sunt concilii Tridentini decreta duo de residentia (sess. 6 de reform. cap. 1 — sess. 23 de reform. cap. 1), additumque archiepiscopi decretum, quo omnes, ut eadem diligenter observarent, hortabatur. Inde, recitatis Tridentini decretis de examinatoribus in dioecesana synodo proponendis (sess. 24 de reform. cap. 18) et de iudicibus a synodo designandis (sess. 25 de reform. cap. 10), continuo iudices et examinatores nominati approbatique sunt, ab iisque iusiurandum de more praestitum. Quo facto, aliud promulgatum est archiepiscopi decretum, ut, si quis in quempiam iure agere vellet, causam deferret ad designatos iudices, qui omnes audituri essent amore paterno atque rem ex aequo et bono ad maius Dei obsequium diiudicaturi. Et cum nulla cuiquam actio intenderetur, aliud archiepiscopi in medium prolatum est decretum, iam id proxime spectans, cuius causa synodus erat coacta: „habendas esse congregationes, in quibus ea disceptarentur, quae sive ad mores corrigendos salubria viderentur, sive omnino ad rationem disciplinamque ecclesiasticam instaurandam ac promovendam, et ad maius Dei obsequium in omnibus procurandum usui esse possent; quamobrem diligenter perpendendas esse in iis archiepiscopi constitutiones: quibus tamen consultationibus, cum fieri non posset, ut, quicumque convenissent, omnes interessent — eorum enim absentiam adeo diuturnam damno fore et detrimento parochianis — ex synodorum more universi cleri suffragiis eligendos esse procuratores, quibus quasi interpretibus ea commendarent, quaecunque nomine ipsorum agi vellent et decerni.“ Simul praescripta est eius electionis forma et suffragiorum arbitri designati; quo facto, eius diei sessioni de more finis est impositus. Tempore autem pomeridiano procuratores electi sunt, duo quidem a capitulo, totidem a clero civitatis Bahiensis et vicorum adiacentium, quatuor vero a reliquis archiepiscopatus clericis.

In tertia denique synodi sessione, die 14 iunii habita, sacris ritibus de more peractis, renuntiati sunt procuratores electi; tum ex praescripto pontificalis Romani nominibus eorum, qui synodo interesse deberent, recitatis notatisque absentibus, tempus est constitutum, quo procuratores ad constitutiones examinandas convenirent. Atque ita synodus dioecesana consuetis caerimoniis rite conclusa est.

Tum a die 20 iunii usque ad 8 iulii eiusdem anni 1707 procuratoribus in palatio archiepiscopali congregatis constitutiones archiepiscopi propositae sunt, atque omnia „diligentissima deliberatione“ agitata atque transacta, adhibitis complurium theologorum et iuris utriusque peritorum consiliis, quos disceptationibus interesse voluit illustrissimus praesul. Constitutiones vero cum ad normam iuris exactas esse et gravissimorum auctorum doctrinis niti ac fulciri cognovissent procuratores, eas consentientibus suffragiis comprobarunt et in usum recipiendas censuerunt.

Quae cum ita essent, archiepiscopus literis pastoralibus die 21 iulii datis „auctoritate ordinaria et in virtute sanctae obedientiae“ praecepit, ut omnes pro suo quisque munere et officio eas executioni mandarent et in sententiis ferendis litibusque dirimendis sequerentur; decessorum vero placita, quae in iis non invenirentur approbata et recepta, abrogata et abolita declaravit, dubia autem, si qua in iis interpretandis orirentur, ad sedem archiepiscopalem referenda esse edixit.

Ita demum in publicum prodiere lingua Lusitana scriptae archiepiscopi Bahiensis constitutiones, quibus ecclesia Brasiliensis annos iam centum et quinquaginta regitur. (Cf. Constituições ... Prologo V et elementos de direito ecclesiastico publico e particular pelo bispo do Rio de Janeiro d. Manoel do Monte Rodrigues d'Araujo, tom. I, p. 270, et alibi.) Magna autem omnium et approbatione exceptae sunt et admiratione, tum ob genus earum ad omnes ecclesiasticae vitae usus apprime accommodatum, tum ob eruditionis saluberrimaeque doctrinae copiam. Quaecumque enim ecclesiasticae institutionis pars tractanda suscipitur, plurimis et insignibus sacrarum literarum, sanctorum patrum et theologorum sententiis ac testimoniis confirmatur; utque exempli causa unum proferam, e theologorum numero frequentissime laudatos reperies sanctum Thomam, Suarez, Azor, Gonet, Bonacinam, Busembaum, Ledesmam, Henriquez, Navarez, Gregorium a Valencia, Paludanum, Layman, Castro-Palaum, Reginaldum, Sanchez, Emm. Sa, etc. Porro ipsum constitutionum corpus exactum conformatumque est ad normam iuris canonici, constitutionum apostolicarum, conciliorum generalium et provincialium, imprimis Tridentini, et synodorum Ulyssiponensis, Aegitaniensis, Portuensis, Lamecensis etc., et quidem ex hisce iuris ecclesiastici et catholicae doctrinae fontibus quam plurima in ipsas constitutiones fluxerunt: ut ex toto opere luculenter appareat, quanta non modo pietate ac religione, sed etiam sacrarum disciplinarum scientia ornatus instructusque fuerit eius auctor Sebastianus Monteiro da Vide. Itaque operae pretium me facturum puto, si egregii operis summam et praecipuas quasdam partes paulo accuratius descripsero.

Constitutiones quinque libris continentur; libri titulis, tituli numeris tamquam articulis distinguuntur.

Liber I.

Primus liber, titulis 74, numeris 324 constans, credendi normam, Deum sanctosque colendi praecepta, doctrinam de sacramentis complectitur. Expositis enim ab initio summatim breviterque fidei fundamentis, augustissimis sanctissimae Trinitatis et Incarnationis mysteriis, parochi, patres familias, heri graviter admonentur, ut suam quisque familiam doctrinis moribusque christianis instituendam summopere curent. Et cum tantum intersit, ut tenera statim aetas vera doctrina morumque honestate et pietate imbuatur, iis potissimum commendatur educandae et informandae iuventutis officium. Neque minus memoria et laude dignum est, quanta sollicitudine et hoc loco et alias saepius misero illi provisum fuerit hominum generi, qui in servitutem perpetuam redacti erant. „Cum enim omnium maxime servi indigeant institutione christiana, nihil omnino negligendum nobis est, quod illis adiumento ac subsidio esse possit. Inter caetera autem id praecipue profuturum videtur, ut peculiaris quaedam doctrinae christianae formula habeatur, quae ad eorum ingenium et sentiendi ac loquendi consuetudinem sit, quantum fieri possit, accommodata.“ Eiusmodi autem formula, qua ad modum colloquii familiaris praecipua fidei morumque doctrinae capita continentur, ipsis constitutionibus inserta (lib. 3, tit. 32, n. 579) habetur, cuius exempla transscripta parochi distribuere fidelibus iubentur, quo facilius suos quisque servos in fide vitaque christiana erudiant (cf. infra col. 924). Quae quomodo exsecutioni mandentur, visitatores sedulo inquirant et archiepiscopo renuntient (tit. 1-4). Tribus sequentibus titulis quaedam iuris canonici et conciliorum (Lateranensium et Tridentini) praescripta in memoriam revocantur, velut a quibus et quando professio fidei publice sit et sollemni ritu facienda; evitandas esse laicis de rebus divinis disputationes;

denuntiandos haereticos eorumque fautores, neque legendos retinendosve eos libros, qui indicibus vel summorum pontificum vel inquisitionis regiae vel archiepiscopi prohibeantur. Iis autem, qui non obtemperaverint, poenae et censurae iure statutae irrogantur (tit. 4-7). Duobus proximis titulis exponitur, qui sit et cui debeatur cultus latriae, hyperduliae, duliae, et qua veneratione reliquiae et imagines sanctorum sint colendae (tit. 7-9). Exinde, facto gradu ad exponendam sacramentorum doctrinam, breviter primo dicitur de eorum gratia, materia, forma, de intentione ministri (cui poenis simoniacorum propositis gratuita sacramentorum administratio iniungitur), de caerimoniis, de iis, qui capaces sint cuiusque sacramenti suscipiendi. Tum singula sacramenta accurate sic explicantur, ut variis hominum locorumque conditionibus aptentur ea, quae ad cuiusque sacramenti doctrinam, effectus, necessitatem, usum, administrationem spectant. Ita fit, ut constitutiones (magno sane utentium commodo) vices theologiae dogmaticae, moralis, pastoralis supplere videantur (tit. 9-74).

Sed interest ex hac rerum copia pauca quaedam notabiliora decerpere. Mulcta proposita interdicitur, ne infantium baptismus ultra diem octavum differatur (tit. 11); baptismi autem modus ordinarius praescribitur immersio (tit. 12), nisi forte ob aquae penuriam vel ob morbi periculum aspersio praeferenda videatur (tit. 13); quare etiam praecipitur, ut omnia templa et sacella instruantur fontibus baptismalibus adeo amplis, ut commode fieri possit immersio (tit. 19). Etiam atque etiam commendatur, ut magna cura, sollicitudine, patientia tractentur rudes servi, ii praesertim, qui e longinquo advenerint; proponitur modus eos docendi et ad baptismum praeparandi; omnesque iubentur diligentissime dare operam, ut captivi infideles ad veritatis notitiam et aeternam salutem perveniant, quibus ut opem ferant, ii cumprimis, additis precibus, monentur, qui scientia et opibus caeteros antecellunt. Caeterum parochorum maxime et vicariorum esse id munus, simulque advigilare, ne quid heri hac in parte vel negligant vel impedimenti afferant. Servorum filios, qui nondum septimum aetatis annum attigerint, baptizandos patre etiam invito, baptizatosque a patris consuetudine seiungendos, ne eius infidelitate et pravis moribus corrumpantur; qui vero ratione iam utantur, nullo pacto ad baptismum esse cogendos, sed suaviter alliciendos, ut ipsi sponte tantum bonum expetant (tit. 14). Sacerdotibus iniungitur, ut omnibus modum baptismi rite administrandi tradant, ne quis infans baptismatis expers decedat. Quod si parochi culpa negligentiave acciderit, is poena carceris et per complures annos interdictione muneris et beneficii multetur (tit. 16, 17). Sedulo doceant parochi eos, ad quos spectat, quae sint patrinorum officia et quam cognationem contrahant (tit. 18). Accurate traditur forma librorum baptismalium (tit. 20, uti postea tit. 22, confirmationis, tit. 56, sacrorum ordinum, tit. 73, matrimonii), in quibus si quid parochus subdole mutaverit vel eraserit aut falso addiderit, excommunicationem maiorem ipso facto incurrat aliasque poenas det legibus contra falsarios statutas, neque, si baptismi percepti testimonia conscribenda fuerint (quod tamen sine superiorum venia ne fiat) pecuniam accipiat, nisi forte minimum quid usus et consuetudo permittat. Commendatur, ut pueri, dummodo sanctissimae eucharistiae dignitatem reverentiamque ei debitam rite intelligere iudicentur, iam ante 14 aetatis annum ad sacram mensam admittantur. Heri vero et patres familias, mulcta proposita, iubentur servos mittere ad recipienda sacramenta paschalia legitimo tempore, quod in maius eorum commodum, prisca consuetudine approbata, initio ieiunii quadragesimalis et die Pentecostes definitur. Parochorum item esse ad eucharistiae participationem efficaciter exhortari eos, qui in aliqua necessitate versentur, ut mulieres praegnantes, vel qui gravi morbo laborent aut longas navigationes suscepturi sint vel in bellum profecturi. Et sicuti frequens eucharistiae usus summopere laudatur[1], ita ne publicis peccatoribus concedatur, stricte interdicitur (tit. 24).

Ipsis autem sacerdotibus, quo maiore animi puritate ad tam tremenda mysteria accedant, confessio sacramentalis octavo quoque die peragenda praescribitur (tit. 26, et denuo tit. 35). Deinde (tit. 27-33) varia praecipiuntur, ut eucharistia decenter et digne in sacris aedibus asservetur, distribuatur, ad infirmos deferatur; — quod si noctu fieri necesse sit, mulieres ne intersint, sub excommunicationis poena interdicitur. — Exponere autem in templis sanctissimum sacramentum non conceditur sine superiorum venia. Admonentur porro parochi, ut et suos ad frequentem peccatorum confessionem alliciant, et ipsi in excipiendis eorum confessionibus sint assidui. Illos vero, qui ne paschali quidem tempore praecepto communionis satisfecerint, excommunicatos parochus publice pronuntiet, idque tabulis publicis consignet; quare eorum, qui satisfecerint, catalogum forma praescripta conficiat (tit. 36, 37), idemque prospiciat, ne captivi, aegroti, vagi, peregrini officio suo desint (tit. 38). Quodsi quis parochi culpa sine confessionis sacramentalis copia e vivis excesserit, ille poenam suspensionis ab officio et beneficio aliasque subibit pro delicti gravitate infligendas. Qua in re parochos nec pestilentia nec alia quavis morbi contagione excusari, quin etiam severius in eos esse animadvertendum, qui in tali calamitate pastores timidi gregem deseruerint (tit. 39). De confessionis instituendae necessitate ipsi quoque medici aegrotos commonefaciant; qui nisi confessi fuerint, constitutione sancti Pii V (anno 1566 edita) eos ultra adire vetantur; neque ullo pacto audeant, ut corpora sanentur, remedia suadere animabus nociva et periculosa, alioquin excommunicationem maiorem et mulctam incursuri (tit. 40). Iam ipsos confessarios, cum ad munus rite obeundum praediti esse debeant virtute, scientia, prudentia, a viris doctis, praesente, si fieri possit, archiepiscopo, examinandos esse, neque approbandos, nisi theologiae, sacrorum canonum casuumque conscientiae se praebuerint peritos: approbationem vero ut plurimum in unum annum concedendam, quo praeterito ad examen eos redire debere; ad mulierum autem confessiones excipiendas non esse admittendos, nisi qui 40 vitae annos compleverint. Neque minus, antequam approbentur, in eorum vitam et mores esse inquirendum (tit. 41). Praebeant se confessarii affabiles et benignos, neque pecuniam pro eo munere postulent (tit. 42, 43). Inter casus archiepiscopo reservatos (praeter homicidium, periurium in iudicio commissum, incendium, abortus procurationem etc.) refertur emtio vel venditio Indianorum, si qui ex libertate in servitutem redigantur aut ad alia quaevis iniusta cogantur (tit. 44). Si quis confessarius quolibet modo sacrum confessionis sigillum violarit, excommunicationem maiorem eum ipso facto incursurum, insuper carcere perpetuo et amissione officii et beneficii esse plectendum (tit. 46). Cavendum esse quam maxime, ne indigni aut imperiti

[1] Hoc visum est commemorare, ut intelligatur, quantum a Ianseniſtis dissentiant catholici transmarini — id quod pluribus aliis harum constitutionum locis observari poterit.

ad sacros ordines unquam admittantur. Quare diligentissimam inquisitionem faciendam de vita, moribus, scientia eorum, qui ad sacros ordines aspirent; vixerintne caste, sintne studiosi gloriae et servitii Dei, alieni ab omni avaritia, soleantne ad poenitentiae et eucharistiae sacramenta frequenter accedere; et antequam aliquem ordinem suscipiant, de sufficienti latinae linguae cognitione, de scientia rerum theologicarum et moralium, de casuum conscientiae peritia, de officiorum ecclesiasticorum ratione, ex formula praescripta accurate examinentur; pariter prospiciendum, ne quis sine certo titulo beneficii, pensionis vel patrimonii, paupertatis religiosae, cuius votum sollemne ex ordinatione sancti Pii V requiratur (religiosis tamen societatis Iesu a sollemnitate voti exemtis) sacris ordinibus initietur, utque in celebranda missa caerimoniae missali Romano praescriptae serventur (tit. 49-58). Clerici quoque in minoribus ordinibus constituti, quos servitio alicuius ecclesiae addicere et parochorum adiutores designare ex Tridentini praescripto convenit, ut morum honestate, pietate colendique Dei studio se omnibus probent, admonentur. Cavendumque, ne ullo pacto haec munia adeant ea mente, ut clericorum privilegiis innixi liberius vivant (tit. 59).

Ultima huius libri parte de matrimonii sacramento agitur, ut in reliquis, ita maxime hac in re servata Tridentini norma. Ministros sacramenti esse ipsos contrahentes. Ut sponsalia de futuro (quibus ne intersit parochus) valide fiant, requiri aetatem annorum minimum septem. Si quis, sponsalibus de futuro initis, iisque obligatus, alia contraxerit, aut copulam perfecerit, eum mulcta et carcere esse coercendum; neque ulla ratione permittendum, ut sponsi de futuro eadem in domo habitent soli, vel liberius inter se agant; qua in re et parentes et visitatores episcopales recto ordini, ut par est, prospiciant (tit. 63). Ad matrimonium contrahendum maritus saltem 14 annos, femina vero 12 compleverit. Fiant autem sponsorum proclamationes a Tridentino praescriptae (tit. 64), eaeque repetantur, si matrimonii celebratio ultra duos menses fuerit dilata (tit. 65). Vetantur parochi, proposita poena excommunicationis maioris ipso facto incurrendae, aliquod impedimentum dissimulare vel occultare; eadem poena plectendos, si qui, proclamationibus non praemissis, matrimonium celebraverint; parochum vero et testes mulctis, suspensione, aliis poenis afficiendos (tit. 66, cf. tit. 69). Poenae quoque a Tridentino statutae pronuntiantur in eos, qui sine venia proprii parochi dant benedictionem nuptialem, et qui intra gradus prohibitos contrahunt (tit. 69). Ut vero impedimenta tam dirimentia quam impedientia possint cognosci et indicari, accurate in constitutionibus describuntur; (inter impedimenta dirimentia secundum Tridentinum recensetur 14° et ultimo loco absentia parochi et duorum testium in contractu matrimonii; unde patet, legem Tridentinam illis in regionibus promulgatam esse); eadem parochi et capellani iubentur bis singulis annis populo legere et explicare (tit. 67). Si quis religiosus aut clericus in sacris constitutus matrimonium attentarit, praeter excommunicationem maiorem, etiam haeresis suspectum esse habendum, eoque nomine tribunali sacri officii tradendum; idemque statuitur de eo, qui stante primo matrimonio alterum attentaverit (tit. 69). Matrimonium servorum iure divino et humano validum esse declaratur, neque heros aut illud aut eius usum impedire ullo modo posse; quod si fecerint vel iniqua tractatione vel coniugum separatione, peccare mortaliter, suasque conscientias peccatis servorum onerare: quare, ne tale quid audeant, precibus obsecrantur. Sacerdotes autem admonentur, ut servos matrimonium inire cupientes diligenter et sollicite instituant in doctrina et vita christiana et in huius conditionis officiis. Servos porro recenter ad fidem conversos, quamvis suspicio sit, eos in patria iam matrimonio ligatos fuisse, secundum bullam Gregorii XIII (datam 25 ianuarii 1585) a prioris matrimonii vinculo solvi posse (tit. 71). Causae demum matrimoniales omnes foro ecclesiastico et iudicio episcopali reservantur (tit. 74), magnaque cura, diligentia, prudentia in iis expediendis vicario generali ex Tridentini praecepto commendatur. — Atque haec fere sunt, quae primo constitutionum libro comprehenduntur.

Liber II.

Alter constitutionum liber, a numero 325 ad 437, titulos 27 complectitur. Tractatur in eo de sacrosancto missae sacrificio, de eius celebratione et auditione, de observatione dierum festorum et ieiunii ecclesiastici, denique de officio solvendi decimas, primitias aliasque oblationes.

Ac primum, explicata missae institutione, fructibus et effectibus (tit. 1), quam maxima commendatur sacerdotibus diligentia et cura, ut magna animi puritate, pietate, devotione haec mysteria tractent; ante sacrificium recitare iubentur matutinum; praeterea suadetur, ut reliquas orationes in missali descriptas persolvant (tit. 2), in toto vero celebrandi modo accurate servent ritus et caerimonias missalis Romani (tit. 3) et quae de tempore, hora locoque praecepta sunt, salvis tamen privilegiis bulla cruciata concessis aliisque, quae religiosis societatis Iesu sunt impertita (tit. 4). Proposita poena suspensionis ab ordine et exilii in Angola vel in insula Sancti Thomae subeundi, prohibetur, ne quis bis in uno die sacrificet, excepto die nativitatis Domini nostri (tit. 5). Sequuntur dein (tit. 6-10) conciliorum, theologorum, sacrae congregationis concilii Tridentini praescripta de eleemosynis pro missa accipiendis, de modo applicationis, de missis in perpetuum fundandis, de obligatione missarum conventualium. Si quis non sacerdos missam celebrare temeraria simulatione praesumpserit, tribunali Sancti Officii iudicandus et puniendus tradatur (tit. 10).

Parochi et verbi divini praedicatores diligenter doceant fideles, quando debeant, et quo modo possint cum fructu interesse sacro missae sacrificio; patres familias quoque dent operam, ut filii, servi totaque familia ecclesiae praecepto satisfaciant, et quantum fieri possit, omnes missae parochiali intersint, quod quo alacrius faciant, 40 dierum indulgentiae conceduntur et fidelibus missae parochiali assistentibus et sacerdotibus eam celebrantibus. Qui vero praeceptum missae audiendae neglexerint, eos parochus pecunia mulctet; negligentissimorum vero nomina ad visitatores et vicarios transmittat, ut debitis poenis ad officium adigantur; denique cum tanta sint missae emolumenta, omnes etiam atque etiam invitantur, ut ei quam saepissime intersint (tit. 11). Dierum festorum catalogus exhibetur (tit. 12) secundum constitutionem Urbani VIII *Universa* diei 13 septembris 1642, addito pro urbe de Bahia die festo sancti Francisci Xaverii, urbis patroni. Qui hisce diebus (venia a superioribus ecclesiasticis non accepta) opera servilia fecerint, mulctis a parocho plectantur; quodsi non resipuerint, ad vicarium generalem deferantur. Hoc loco gravissimis verbis increpatur illorum inhumanitas atque impietas, qui, cum servos suos tota hebdomada laboribus obruant, iis tamen ad victum vestitumque necessaria non praebent; quo fit, ut

miseri servi ipsis diebus festis haec sibi proprio labore comparare cogantur, nec proinde sacris interesse ac Dei praeceptum implere possint. „Quare ut pravam hanc consuetudinem, Deo hominibusque tam iniuriosam, funditus exstirpemus, omnes curae nostrae commissos exhortamur et per vulnera Domini nostri et salvatoris rogamus et obsecramus, ut servis suis necessaria ad vitam deinceps provideant, quo ipsi quoque divinis praeceptis obtemperare possint et christiano more vivere. Parochis vero mandamus, ut omni cura et attentione invigilent, sicubi forte tam detestabilis mos remaneat, et si quos hac in re deliquisse invenerint, poenis statutis eos coerceant“ (tit. 13). Porro „ut deprehendi et puniri possint ii, qui vetita opera diebus festis exercent, singulis annis (in quavis parochia, ubi non aliter fuerit provisum) unus vel duo ‚iudices vel procuratores ecclesiae‘ eligantur, quorum sit, inquirere in eos, qui diebus festis laborant aut ab aliis laborem exigunt eosque ad vicarium generalem vel archiepiscopum deferre. Et quamvis minime sit penes principes saeculares praecipere, ut dies quidam festivi habeantur, eos tamen, qui ab ecclesia statutos operibus servilibus violant, punire possunt; id quod cum sit crimen mixti fori, iisdem a sancto Pio V (anno 1566) fuit iniunctum. Quare nos quoque ministros regios hac in re monitos volumus, ut in transgressores huius mandati animadvertant“ (tit. 14). Pariter mulcta in iudices decernenda prohibentur diebus festis actiones iudiciales, quae strepitu et contentione peragantur; si fiant, actus eo ipso irritari (tit. 15).

Expositis dein (tit. 16, 17) ieiunii et abstinentiae (tit. 19) institutione, utilitate et causis excusantibus, texitur catalogus dierum esurialium; iubentur parochi singulis dominicis populo indicare, si qui dies septimanae subsequentis abstinentia vel ieiunio sint observandi (tit. 18). Poena excommunicationis maioris iis infligitur (tit. 20), qui tempore quadragesimae publice carnes praeparant ipsi aut vendunt aut, ut hoc fiat, consentiunt vel permittunt (nisi in aegrogantium levamen id faciant). Sequuntur praescripta de decimis solvendis, quarum triplex genus distinguitur, realium vel praedialium, personalium, mixtarum, eorum scilicet fructuum, qui partim natura partim hominum industria comparantur, velut quae venatione et piscatione acquiruntur; eas vero solvendas esse quaestoribus regiis, cum rex, utpote magister et administrator ordinis militiae Christi (grao mestre e administrador da orden, e cavallaria de nosso Senhor), pontificis concessione hoc iure fruatur. Omnes, ne quid defraudent, excommunicatione maiore proposita prohibentur; si fecerint, eos furti peccatum committere archiepiscopo reservatum neque absolvi posse, nisi iis integre solutis, quae de decimis legitimis retinuerint (tit. 21, cf. tit. 26). Quod ut omnibus innotescat, parochi hanc constitutionem tit. 21 legant publice in ecclesia prima quaque dominica mensium aprilis, augusti, decembris (cf. l. V, tit. 74), et concionatores idem saepius per annum in memoriam auditorum redigant (tit. 22). Porro antiqua iuris statuta de decimis omnium fructuum, margaritarum, metallorum persolvendis innovantur (tit. 23) nec non de decimis mixtis (tit. 24), de personalibus (tit. 25), de primis fructibus (tit. 27). Ipsi etiam clerici solvant decimas ex bonis patrimonialibus vel haereditate acceptis, intacta autem remaneant privilegia aliquibus ordinibus religiosis concessa; ordines vero militares, hospitalia, confraternitates hoc onere minime liberantur (tit. 26). Ultimo denique titulo fideles admonentur, ut sponte offerant, quibus ecclesiarum ornamenta augeantur, parochisque praescribitur, quos in usus haec pia dona sint insumenda (tit. 27).

Atque his secundus constitutionum liber absolvitur.

Liber III.

In tertio libro, qui titulis 39 a numero 438 ad 638 continetur, varia praescribuntur, quae ad piam et honestam clericorum vitam et ad munia ecclesiastica rite obeunda spectant.

Primo universim gravissimis verbis et rationibus commendatur clericis vitae integritas et perfectio (tit. 1); abstineant ab omni pompa et fastu in vestimentis, quae sint nigro colore et usque ad pedum articulos defluant; quod qui non servaverint, praeter poenas in iure statutas mulctis aliisque afficiantur (tit. 2); idem de iis statuitur, qui tonsuram clericalem gerere neglexerint (tit. 3), vel qui sine superiorum venia (quae solum in vera defensionis necessitate, eaque scripto et in tempus definitum erit danda), arma gerunt (tit. 4), vel noctu extra domum vagantur. Clerici autem, qui noctu cum armis vel sine vestitu clericali deprehenduntur, ab ipsis apparitoribus teneri possunt et ad vicarium generalem duci (tit. 5). Neque decet clericos cauponas frequentare; quod si in itinere necesse erit, minime tamen una cum mulieribus cibum capiant. Clerici in ebrietate saepius deprehensi mulctis et suspensione ab officio et beneficio pro culpae gravitate puniantur (tit. 6); prohibentur saltationibus et comoediis interesse (tit. 7), vel chartis aleave ludere, aut, quod peius est, aleatorium quoddam instituere; quodsi forte animi relaxandi causa ludere velint, ludant domi ludos licitos et honestos (tit. 8). Tum inculcantur antiqua iuris statuta, ne clerici ullo fungantur munere publico aut officio medicorum vel testium in iudicio etc.; neve opificia vel opera vilia aut negotiationem aut fenus exerceant (tit. 9, 10, 11). Iubentur quam maxime vitare mulierum consuetudinem. Si quas habeant rei familiaris administras, eae sint annorum minimum 50 (nisi fuerint primo vel secundo gradu consanguineae), et integrae vitae ac famae. Feminas sine archiepiscopi venia ne doceant legere, scribere, cantare, neve monialium coenobia adeant nisi rarissime et iusta de causa (tit. 12). Hactenus de clericorum vita.

Iam de officiis divinis disseritur, ac primo de sollemnibus supplicationibus. Quae licet plurimum commendentur (tit. 13), prohibetur tamen, ne novae inducantur inconsulto archiepiscopo (tit. 14), quae autem usu receptae sint et approbatae, retineantur, nunquam tamen noctu celebrentur praeter eam, quae feria V maioris hebdomadis fieri solet, cui quidem (constituta poena excommunicationis ipso facto) mulieres interesse vetantur (tit. 15). Die festo Corporis Christi supplicatio omni, qua fieri possit, sollemnitate et pompa instituatur, quam clerici omnes (sub poena excommunicationis maioris ipso facto incurrendae) obeant, cives autem vias publicas domosque festive exornent (tit. 16). Et quo alacrius hunc diem festum agant fideles, parochi publice exponant indulgentias a summis pontificibus Urbano IV, Clemente V, Martino V, Eugenio IV huius diei celebritati annexas, omnesque ad confessionem et communionem adhortentur. Iis autem, qui sacram pompam comitantur, 40 dierum indulgentiae ab archiepiscopo impertiuntur (tit. 17). Tum iuris canonici et conciliorum statuta proponuntur de horis canonicis tum privatim tum in choro persolvendis, et solitae poenae: privationes fructuum et beneficiorum negligentibus infliguntur. „Et cum ecclesiae inferiores conformare se debeant ad ecclesiam Romanam, totius christiani orbis caput, cumque hac in re consensio peculiarem quendam afferat ecclesiae catholicae decorem simulque multis

occurrat incommodis, quae ex dispari divini officii ratione nascuntur: praecipimus, ut in omnibus locis nostrae iurisdictioni subiectis officium divinum recitetur ex breviario Romano, restituto a sancto papa Pio V et auctoritate Clementis VIII recognito, ita ut alia omnia breviaria aboleantur. Qui secus fecerint, tamquam delinquentes in nostris visitationibus tractabimus" (tit. 18, 19). Ostenditur dein (tit. 20, 21), qua ratione Tridentini praescripta de verbi divini praedicatione sint exsequenda. Orationes funebres sine archiepiscopi permissu ne habeantur. Titulis subsequentibus (22-29) Tridentini praecepta de electione ad beneficia ecclesiastica eorumque collatione et de vicariorum vel coadiutorum institutione exponuntur et regionis conditionibus accommodantur. „Cum enim omnes archiepiscopatus ecclesiae iure patronatus pertineant ad ordinem militiae Christi, cuius magister et administrator perpetuus est ipse rex (ex bulla Leonis X), ordinariis proprio iure non relinquitur nisi institutio collativa et confirmatio eorum, quos regia maiestas praesentaverit. Sed cum rex pro sua pietate summoque religionis studio nobis huius regii iuris usum concedere soleat ... et, sicut in omnibus Tridentini statuta observari cupit, ita ad episcopos facultatem remittat providendi ecclesiis ...: nos ad Tridentini normam, quam rex inviolabiliter custodiri vult, praecipimus et mandamus, ut, quamprimum ecclesia parochialis vacaverit, edicto publico vocentur, qui volent examinari, ut ex eorum numero parochi fiat electio, iique intra 30 dies se examinatoribus synodalibus sistant ... Ex approbatorum numero dignissimum seligemus, cuius tamen dignitas non ex sola doctrina metienda est, verum etiam ex aliis, quae ad eiusmodi munus obeundum necessario requiruntur, eumque regi proponemus" etc. Sequuntur mox praecepta de inquisitione facienda in mores vitamque clericorum ad beneficia eligendorum et de possessione beneficii rite ineunda; describitur, quales esse vicarii et coadiutores, et quale examen subire debeant: semper enim eos de rebus moralibus iisque, quae sive ad sacramentorum administrationem sive ad officium parochi recte implendum spectant, esse examinandos; idque examen tertio quoque anno iterandum; et si quis minus aptum se in eo probaverit, ei tantum ad certum tempus officium committendum, quo praeterito, denuo ad respondendum revocetur. Hinc venitur ad officia parochorum; ac primo, contrariis omnibus abrogatis, residentia graviter praecipitur, ita ut parochus singulis annis non diutius possit abesse quam 30 dies, sacerdote tamen ad animarum curam idoneo relicto; quod si quis non observaverit, mulcta puniatur; tempore vero ieiunii quadragesimalis usque ad dominicam Boni Pastoris in sua quisque parochia adsit. Iam, grassante pestilentia, cum vel maxime requirantur ministeria sacerdotum, qui debeant, quando opus fuerit, ponere vitam pro ovium salute (quanto enim cum scandalo et damno tunc abessent): severe prohibetur, ne quis parochus audeat in tali tempore, vel ad paucos dies, a sua parochia discedere, sub poena suspensionis ad archiepiscopi arbitrium incurrenda (tit. 29, 30). Secundo loco parochis obligatio incumbere dicitur dicendi et applicandi missam parochialem (tit. 31) et exponendi fidelibus doctrinam christianam diebus dominicis et festis; quod quo commodius praestent, in ipsis constitutionibus formula doctrinae christianae, symbolum, orationes consuetae, decalogus, ecclesiae praecepta, virtutes, vitia, sacramenta, octo beatitudines, opera misericordiae, modus contritionis eliciendae, breviter indicantur; accedit in modum colloquii familiaris institutio ad servorum ingenium et indolem magis accommodata (tit. 32), quam ad verbum latine expressam quasi specimen adiiciendam duximus:

Quaeritur:	Respondetur:
Quis fecit hunc mundum?	Deus.
Quis fecit nos ipsos?	Deus.
Ubi est Deus?	In coelo, in terra et in toto mundo.
Habemusne unum tantum Deum an multos?	Habemus unum tantum Deum.
Quot personas?	Tres.
Dic earum nomina?	Pater, Filius et Spiritus sanctus.
Quae ex his personis assumpsit nostram carnem?	Filius.
Quae ex his personis mortua est pro nobis?	Filius.
Quomodo vocatur hic Filius?	Iesus Christus.
Quomodo vocatur eius Mater?	Virgo Maria.
Ubi mortuus est hic Filius?	In cruce.
Postquam mortuus est, quo ivit?	Ivit infra terram, ut quaereret animas bonas.
Et postea, quo ivit?	In coelum.
Venietne iterum?	Utique.
Quid quaeret, quando venerit?	Animas boni cordis.
Quonam eas ducet?	In coelum.
Et animae mali cordis quonam sunt iturae?	In infernum.
Quis est in inferno?	Est ibi diabolus.
Et quis praeterea?	Animae mali cordis.
Et quid faciunt ibi?	Sunt in igne, qui non extinguetur.
Aliquandone inde evadent?	Nunquam.
Cum morimur, num etiam anima moritur?	Non; moritur solum corpus.
Anima autem, quo vadit?	Si anima est bona, vadit in coelum; si anima non est bona, vadit in infernum.
Corpus autem, quo vadit?	Vadit in terram.
Redibitne vivum ex terra?	Utique.
Quonam vadet corpus, quod habuit anima mali cordis?	In infernum.
Et quo vadet corpus, quod habuit anima boni cordis?	In coelum.
Quis est in coelo cum Deo?	Omnes, qui habuerunt bonas animas.
Redibuntne ex coelo, an erunt ibi semper?	Erunt ibi semper.

Institutio ad confessionem peragendam.

Ad quid est confessio?	Ad lavandam animam a peccatis.
Qui facit confessionem, num abscondit peccata?	Non.
Qui abscondit peccata, quo vadit?	In infernum.
Qui facit peccata, num denuo plura faciet?	Non.
Quid facit peccatum?	Occidit animam.
Reditne anima post confessionem ad vitam?	Utique.

Num cor tuum redibit ad peccata facienda?	Non.
Ex cuius amore?	Ex amore Dei.

Institutio ad sacram communionem.

Tune optas communionem?	Utique.
Ad quid?	Ut ponam in anima Dominum nostrum Iesum Christum.
Et quando adest Dominus noster Iesus Christus in communione?	Quando pater dicit verba.
Ubi dicit pater verba?	In missa.
Et quando dicit verba?	Quando sumit in manum suam hostiam.
Antequam pater dicat verba, num iam adest in hostia Dominus noster Iesus Christus?	Non; adest solum panis.
Et quis posuit Dominum nostrum Iesum Christum in hostia?	Ipse, postquam pater dixit verba.
Et in calice quid adest, cum pater eum sumit in manum?	Adest vinum, antequam pater dicat verba.
Et postquam dixit verba, quae res adest in calice?	Adest sanguis Domini nostri Iesu Christi.

Actus contritionis in usum servorum et rudium.

Deus meus, Dominus meus; cor meum te solum vult et amat. Feci peccata multa; et cor meum dolet multum de omnibus, quae feci. Ignosce mihi, mi Domine: in posterum non faciam peccata; omnia eiicio ex corde meo et ex anima mea propter amorem Dei.

Pro moribundo.

Creditne cor tuum omnia, quae Deus dixit?	Utique.
Amatne cor tuum solum Deum?	Utique.
Vultne te Deus in coelum ducere?	Utique.
Visne ire eo, ubi Deus est?	Utique.
Visne mori, quia Deus ita vult?	Utique.

Placet adiungere expositionem mysterii sanctissimae Trinitatis, quae ibidem traditur, quo maiore facilitate parochi fideles doceant:

„Vera cognitio huius altissimi mysterii in eo consistit, ut credatur, quod unaquaeque ex tribus personis divinis est Deus, et omnes tres idem Deus: et quod sunt tres personae distinctae, ita ut una persona non sit altera, quia sunt tres distinctae, in quantum personae; quamquam, in quantum Deus, omnes tres sunt idem Deus. Et quod persona Patris non fuit prius quam persona Filii; neque persona Filii fuit prius quam persona Spiritus sancti, sed omnes sunt ab aeterno et sine initio; et quod omnes tres personae divinae sunt aequales, ita ut Pater non sit maior quam Filius, neque Filius maior quam Spiritus sanctus; sed ita sunt aequales, ut eadem potentia, scientia, idem amor, et quidquid adest in una persona, sit idem, quod adest in omnibus tribus, hoc excepto, quod una persona non sit altera."

„Ex tribus personis persona Filii se fecit hominem, et hic Filius Dei homo factus est Christus, cuius legem profitemur. Christus est Deus et verus A homo: in quantum Deus, est Filius Patris aeterni; in quantum homo, filius virginis Mariae, in cuius purissimis visceribus assumpsit carnem humanam. Christus, in quantum Deus, est idem Deus ac Pater et Spiritus sanctus: in quantum persona divina, est aequalis Patri et Spiritui sancto: et in quantum homo, est minor Patre et Spiritu sancto."

Cum porro parochi efficaciter promovere debeant bonum spirituale parochianorum, ne reprehensionibus quidem et poenis, ubi opus fuerit, parcant cum amore paterno atque prudentia. Animadvertant in eos, qui dies festos non observant vel missam omittunt vel in ecclesiis officia divina turbant vel quavis ratione debitam parocho obedientiam denegant. Contumacioribus, qui mulctis non emendantur, etiam excommunicationem infligere possunt [1], brachio quoque saeculari adhibito. B Parochianis tamen semper pateat ad archiepiscopum recursus, quem parochi nullo modo impedire praesumant (tit. 34). Nullo pacto sinant nominatim excommunicatos et interdictos sacris interesse, sed etiam brachio saeculari adhibito ex ecclesia eiiciant: qui si non potuerint removeri, officia divina intermittant, causamque ad vicarium generalem deferant (tit. 35). Commemoratis deinde officiis canonicorum, thesaurariorum, iudicum procuratorumque ecclesiarum (tit. 36, 37), eremitis quoque vivendi forma praescribitur: seligantur homines probi, habeant veniam archiepiscopi per literas datam, bene custodiant loca pia suae curae commissa, neque unquam permittant, ut, qui peregrinationis causa ea visitant, ibidem pernoctent vel edant, bibant, ludant (tit. 38). Ultimo huius libri titulo continentur archiepiscopi iura in Bahiense monasterium religiosarum, utpote eius iurisdictioni subiectum: ad ipsum enim dici- C tur pertinere, visitationem monasterii instituere, ipsas novicias approbare et examinare (idque testibus omnibus remotis, ne earum libertati praeiudicetur), invigilare, ut clausura stricte servetur. Religiosis non permittendum ante votorum nuncupationem bonis suis renuntiare; si qua vero paupertatis votum semel nuncupatum violaverit, poenis et censuris iure canonico et ordinis instituto praescriptis subiaceat. Denique additur ex decreto sacrae congregationis ab Urbano VIII approbato, superiores religiosorum posse quater in anno suis permittere, ut religiosas adeant, si quas habeant primo vel secundo gradu sibi cognatas, vel si negotiorum necessitas id postulet (tit. 39).

Liber IV.

Initio quarti constitutionum libri, qui titulis 65 a num. 639 885 absolvitur, clericis et ecclesiis D vindicatur immunitas, ut in iure divino fundata et sacris canonibus conciliisque generalibus ac nuperrime Tridentino sancita. Quapropter nemo, quacunque tandem in dignitate sit constitutus, nisi poenam excommunicationis ipso facto incurrere velit, ecclesiasticam immunitatem, exemtionem, iurisdictionem impediat aut leges contra eam ferat; parique cura clericis suum „fori privilegium" et capitis „Odoardus" privilegium ab omnibus sartum tectumque servetur modis lege ecclesiastica praescriptis. Bona quoque ecclesiastica intacta relinquantur nec vectigalibus onerentur. Clericis debita ab omnibus reverentia praestetur. His accurate et distincte expositis (tit. 1-16), varia utilissime praecipiuntur de aedificandis exornandisque ecclesiis, de

[1] Textui constitutionum subiungitur nota haec: „Possunt enim ordinarii hanc facultatem ferendi censuras delegare, tot. tit. de offfcio ordinar. c. Cum episcop. 7, de offic. ordinar. in 6. Pal., p. 6, tract. 29, de censur. d. 1, punct. 4, num. 3."

fundandis monasteriis, de reverentia et pietate, qua tractanda sint, quaecunque ad Dei cultum pertineant (tit. 16-32). Dein explicatur, quando et quanam ratione ius asyli locis sacris proprium valeat (tit. 32-37). Ex more universali regni totiusque Hispaniae et Galliae, scientibus et consentientibus summis pontificibus, conceditur clericis, ut testamento etiam de iis bonis statuant, quae ratione beneficii ecclesiastici acquisierint (tit. 37). Ipsi autem clerici sub poena excommunicationis maioris aliisque vetantur quemquam vi aut fraudibus in conscribendo testamento circumvenire (tit. 38). Iis porro declaratis, quae ad testamenta rite facienda, exsequenda, commutanda spectant (tit. 39-45), de exsequiis et funeris pompa, de officiis suffragiisque pro defunctis disseritur (tit. 46-51), et peculiari cura intestato mortuis, pupillis, servis providetur (tit. 51). Sepultura ecclesiastica, quae quidem in terra benedicta facienda est, et, consentiente parocho, etiam in ecclesiis earumque atriis fieri potest (tit. 52-57), iis denegatur, quos sacri canones ab ea excludunt (tit. 57, 58). Denique mandatur, ut in aede cathedrali et in ecclesiis parochialibus solitae fiant feriis secundis vel diebus dominicis supplicationes precesque pro defunctis (tit. 59). De piis sodalitatibus, nosocomiis, eleemosynis petendis multa statuuntur eaque utilia ad varia praecavenda tollendave incommoda. Plectuntur excommunicatione maiore, quicunque audent falsas indulgentias, dispensationes, absolutiones vendere, ac ne quis literis apostolicis et facultatibus falso praetentis quemquam decipiat, eiusmodi testimoniis nullatenus fides adhibeatur, nisi sigillo archiepiscopi eorum auctoritas confirmetur (tit. 60-65).

LIBER V.

Quinto constitutionum libro, qui a num. 866-1318 titulos complectitur 74, suae cuique crimini poenae describuntur. Qua in re, sicut in caeteris statutis, sacrorum canonum et bullarum pontificum vestigiis quam maxime insistitur. Declarata cuiusque criminis gravitate, variae variis hominum generibus poenae decernuntur: excommunicatio, degradatio, suspensio ab officio et beneficio, vincula, deportatio vel exilium in Africa aliisve locis tolerandum, triremes, poenae pecuniariae: neque parcitur poenis corporis aliisque, quae infamiam pudoremque incutere solent, quo efficacius absterreantur homines rudiores a delictis apud eos frequentioribus, cuiusmodi sunt superstitio, vana observantia, divinatio, magia, maleficium. Tum ordine pertractantur crimina contra fidem, superstitiones, simoniae species, sacrilegium, periurium, crimen falsi, usura, peccata carnis, homicidium, iniuriae, duellum, furtum, contumacia adversus legitimam potestatem, aleatoria conventicula. Denique etiam „ministris auditorii archiepiscopalis“ poenae constituuntur, si quid in administratione muneris deliquerint (tit. 1-34). Sequentes tituli (34-45) versantur circa accusationes, delationes, inquisitiones iudiciales, poenarum remissiones aut commutationes, quomodo et a quibus sint faciendae. His subiungitur fusior explicatio poenarum spiritualium. Atque excommunicatio quidem, utpote omnium gravissima, solum in causis vere magnis irrogari iubetur: qui sint excommunicati vitandi, exponitur; et „cum excommunicationes bullae Coenae contentae praecipuae sint earum, quae a iure decernuntur, cumque referat, imo necesse sit, eas sciri ab omnibus Christi fidelibus, et parochi in iis probe versati esse debeant, ut animas sibi commissas bene dirigant“, idcirco eas excommunicationes lingua Lusitana ad verbum expressas et 20 paragraphis comprehensas reverendus praesul suis constitutionibus inseruit. Quo loco illud commemorare liceat, quam acriter praesul ecclesiae libertatem et immunitatem vindicet. Iam initio libri IV idem vidimus; hoc vero loco tantum abest, ut „placetum“ quod vocant regium anno 1707 agnoscere videatur vel appellationem ullam a decisionibus summorum pontificum tolerari posse existimet, ut cum eadem bulla excommunicet et anathematizet „omnes et singulos ab ordinationibus et mandatis Romanorum pontificum pro tempore existentium ad universale futurum concilium appellantes, nec non eos, quorum auxilio, consilio vel favore appellatum fuerit“, et pariter „omnes, tam ecclesiasticos quam saeculares ... qui praetexentes frivolam quandam appellationem a gravamine vel futura executione literarum apost. etc. ad curias saeculares et laicam potestatem recurrunt et ab ea ... appellationes huiusmodi admitti ac literas etc. capi et retineri faciunt, quive illa simpliciter vel sine eorum beneplacito et consensu vel examine exsecutioni demandari ... impediunt vel prohibent ... vel qui alios ... ne gratias ipsas vel literas a Romana sede impetrent seu impetratis utantur, directe vel indirecte prohibere ... praesumunt; nec non, statuta, ordinationes ... quomodolibet fecerint, ordinaverint et publicaverint, vel factis et ordinatis usi fuerint, unde libertas ecclesiae tollitur seu in aliquo laeditur vel deprimitur aut alias quovis modo restringitur, seu nostris et dictae sedis Romanae iuribus quomodolibet praeiudicatur.“ Praeclarum sane libertatis ecclesiasticae tuendae exemplum, idque eo fere tempore editum, quo falsae quaedam libertates ecclesiam verae subiiciebant servituti et gallicanismus longe lateque serpens illud „placeti“ ius vel potius iniuriam contra Romani pontificis potestatem sibi arrogabat.

Exponitur (tit. 50) ex eadem bulla, qua ratione possint absolvi excommunicati, adiecto catalogo excommunicationum, quae ex iure communi reservantur summo pontifici, et earum, quae sine tali reservatione infliguntur, et quae hisce constitutionibus decernuntur (tit. 51-54). Agitur deinceps de reliquis poenis spiritualibus, id est, de suspensione, eiusque variis generibus, effectibus, causis; de depositione et degradatione, de interdicto, de cessatione a divinis, cui ob similes effectus subnectitur ecclesiae violatio, et quibus modis committatur (tit. 54-69). Ad extremum quatuor titulis (69-73) irregularitates explicantur. Atque ita ipsis constitutionibus finis imponitur; quo tamen facilius ab omnibus et cognoscantur et observentur, duobus titulis adiectis (tit. 73, 74) praecipitur, ut in quavis archidioecesis ecclesia parochiali et curata asservetur exemplum constitutionum, necnon ut illi, qui in officio publico constituti sunt, uti provisor, vicarius generalis, promotor, advocati etc., earundem exemplum habeant. Denique praescribitur, quid et quibus diebus festis et dominicis a parochis populo publice ex constitutionibus sit praelegendum.

Atque haec fere sunt summa capita eorum, quae constitutionibus Sebastiani Monteiro da Vide, archiepiscopi Bahiensis, comprehenduntur.

1712 decembri. — DE SYNODO RUTHENORUM.

Beatissime pater!

Sanctitatis vestrae humillimi exoratores Graeci ritus uniti in tota superiori Hungaria et partibus Transsylvaniae degentes archidiaconi, archipresbyteri ac sacerdotes in unum diversis in locis hoc mense decembri generaliter congregati, cum admiratione

intelleximus, episcopatum Munkacsiensem non esse canonizatum et per consequens a nobis electum et a sacra caesareo-regia maiestate praesentatum episcopum Ioannem Iosephum Hodermarsky vestram sanctitatem ad hunc titulum confirmare non velle. Cum autem et schismatici episcopi sesquialtero saeculo ad hunc titulum fuissent consecrati, et nostri antecessores anno 1652, die 15 ianuarii unionem cum sancta Romana ecclesia suscipiendo, in literis ad Innocentium X papam exaratis, hanc expressam conditionem posuerint, ut episcopum a nobis electum et a sua sanctitate confirmatum liceat habere: idcirco deosculando pedes sanctitatis vestrae humillime generaliter totus clerus unitorum instat, quatenus hunc titulum sufficienti mensa provisum semel pro semper acceptare, ac a nobis electum modernum episcopum Ioannem Iosephum Hodermarsky, ac vestrae sanctitati per suam maiestatem caesareo-regiam praesentatum ad hunc titulum in eximium orthodoxae fidei emolumentum et ad firmandam unionem nec non ad evitandum in populo et clero scandalum confirmare dignetur: de episcopi etenim vitae integritate morumque probitate totus clerus testis est, qui adhuc vivente defuncto episcopo de Camillis munus vicariale laudabiliter administrando, multorum comitatuum sacerdotes et plebem unioni ad sanctam Romanam ecclesiam adscivit, ac immunitates ecclesiasticas manu tenebat, ob quod et plebs et clerus magno in illum fertur amore, sperando, quod multum labefactata unio per ipsum roborabitur ac schismatici reunientur. His sanctitati vestrae humillime repraesentatis optatam episcopi a nobis electi confirmationem unanimiter et humillime petimus.

Sanctitatis vestrae

humillimi exoratores.

Iacobus Staurovsky archidiaconus Varanoviensis L. S.

Demianus Rokovitsch Desjatonatschalnik Voronovski archiprezviter Jo: Batschiski Sropkovski L. S.

Bazily Gulovics presbyter Brusnicki.

Alexei naměsnik Rovnjanski ruka vlasna L. S.

Theodor Desjatonatschalnik prezviter Svidnicki.

Daniel archipresbyter Makovicky y nizno poljansky.

Joan prezviter Alexeievitsch Svacnicki L. S.

Petr Buchovecki namestnik Star. L. S.

Ioannes Blasovsky archidiaconus cottus Zemplinensis et plebanus Homonnensis cum archipresbyteris eiusdem comitatus L. S.

Stephanus prezviter Pasynsky.

Basili Dripakovitsch naměsnik Ungvarsky s vsěm bratstvom duchovnym L. S.

Luka prezviter Koritnjanski Desjatonatschalnik Soboru Ungvarskogo.

Grigori naměstnik Krainje Ungvarskoi s vsěm bratstvom duchovnim.

Grigori Bistrjanski prezviter Turjanski.

Jerej Michail Bělecki protupop Berezavski i ógotscha Barmedski s vseju bratneju svoeju jaze õ Chrtje L. S.

Jerej Daniel Beletniski namisnik ógotscha Barmedi s vsem soboróm.

Joan Koropecki naměsnik Mukatschovski L. S.

Joan Tschertiski namisnik L. S.

Palup din Tscherkl protupop din varmete sakmarun L. S.

Protupop Pontě Degroschtsch varmtete sakmaralun L. S.

Nikola Dorogobratovski naměsnik Dorogobratovski L. S.

Theodor Stroěnski naměk serednjago jaraschtscha L. S.

Basili Veretschanski naměk Berchovinski L. S.

Alexei Vyznicki naměk Vyznickogo vědoku[1] L. S.

A tergo: Copia literarum cleri ad summum pontificem.

[1] Omnia haec nomina Slavonicis literis conscripta hic latinis literis transcripsimus.

1712 aprilis 1. — CONCILIUM PROVINCIAE TARRACONENSIS BARCINONE CELEBRATUM.

Bibliographia:

1° J. Tejado y Ramiro, Colección de Canones de la Iglesia de España, tomus VI.

2° Collectio Lacensis, tomus I, col. 753-54, VI col. 907-12.

* Anno 1712[1], cum tota fere Catalaunia Carolo III Austriaco pareret, dominus Franciscus Dorda, Caelsonensis episcopus et Sanctae Cruciatae commissarius generalis, omnium suffraganeorum, qui Caroli partes sequebantur, antiquior, Barcinonem concilium suo nomine convocavit et in diem 1 aprilis indixit. Literae vero indictionis die 3 februarii datae sunt. In sermone, quem primum ad patres convocatos habuit, significavit, archiepiscopum Tarraconensem, dum viveret, bello civili impeditum fuisse, quominus synodum haberet, eo vero mortuo, se a superioribus impulsum eandem coegisse. Addiditque, nihil hac in re praeter morem legemque fieri; sed intercessit capitulum Tarraconense, cum sede vacante sibi concilii convocandi ius competere affirmaret.

Secundae sessioni regius orator, dominus Iosephus del Puig adfuit.

In 8 sessione urbs, militum duces et Barcinonense capitulum petiverunt, ut, cum non obstaret VII constitutio ultimi concilii provincialis, quae postulationem numeri festorum augendi recipi vetuerat, synodus permitteret, ut sanctae Theclae dies aliis festis in toto principatu celebrandis adiiceretur. Responsum in proximam sessionem die 25 aprilis habendam dilatum est. Cui petitioni, cum ipsa regina faveret, synodus quoque annuit. Praeterea in eadem sessione haec constitutio sancita fuit:

Catholica ecclesia, cui semper cordi fuit, res perverse constitutas in ordinem ad statum decorum restituere, in sacra Tridentina synodo ordinariis locorum iniunxit, ea omnia prohibere et e medio tollere, quae in missarum celebratione sive temporum vitio sive hominum incuria et improbitate irrepserint a tanti sacrificii dignitate aliena. Nos igitur eius concilii decretum exsequentes, conscii irreverentiae, qua aliqui in celebranda missa uti pileolo capillis cooperto ausi sunt, ne prava adeo et irreligiosa consuetudo sensim serpat et invalescat, sacro approbante concilio praecipimus et mandamus, quod deinceps nullus sacerdos capillitium adscititium deferens in ecclesiis saecularium aut regularium admittatur ad celebrandum, nisi, antequam vestes sacras induat, illud deponat; stricte iniungentes sacristis omnibus saecularibus et regularibus (aut aliis quibuscunque, quorum interest), quod recusantibus capillitium praedictum deponere et coronam inter capillos naturales

[1] * Quae hic de convocatione et celebratione huius concilii narrantur, ex Hispanico vertimus.

non ostendentibus sacra vasa et indumenta denegent. A Super quo ordinarii sedulo invigilent et inobedientes arbitrio suo puniant pro data sibi a sacra Tridentina synodo potestate sess. XXII decreto: De observandis et vitandis in celebratione missarum.

* Sequitur aliud decretum, quo 40 dies indulgentiarum iis conceduntur, qui eleemosynas dederint hospitali Sanctae Crucis Barcinonensi, *in quo nedum totius principatus aegroti, sed etiam exteri curantur, infantes omnes expositi aluntur, peregrini hospitantur.*

Decimam sessionem synodus usque in 5 diem novembris distulit, quo dominus Isidorus Bertran iam sedem metropolitanam obtinuerat; quem, etsi nondum erat consecratus neque pallium acceperat, tamen synodus literis invitavit.

Undecima sessio 8 die novembris habita est, quo tempore metropolita electus Barcinone quidem fuit, synodum vero diutius celebrari noluit. Quae nihilominus usque ad finem (XXI sessionem) sibi pergendum esse existimavit.

---

* De hoc concilio, quod in medio belli tumultu habitum est, praeter ea quae modo relata sunt, nonnulla, quae ad rem pertinent, hoc loco videntur addenda. Duo aemuli, Carolus archidux Austriacus et Philippus dux Andegavensis, de regno Hispaniae eo tempore certabant, hic in Castella, ille in Catalaunia rex agnitus. Carolus autem, qui Barcinone sedem suam fixerat, a summo pon- B tifice Clemente XI subsidii ecclesiastici prorogationem impetravit, et, vacante tum sede metropolitana, episcopo Celsonensi, suffraganeorum antiquissimo, ut eam ob rem concilium cogeret, persuasit. Itaque illustrissimus dominus Fr. Franciscus Dorda, episcopus Celsonensis, concilium convocavit; cui interfuit procurator illustrissimi domini Emmanuelis Senjust, episcopi Vicensis, cum nonnullis abbatibus, syndicis et procuratoribus. Episcopus autem Gerundensis, dominus Mich. Ioannes Taverner, in sua civitate, a militibus Caroli Austriaci obsessa, remanserat; episcopus Barcinonensis, dominus Benedictus Sala, a Philippo Andegavensi Madritum accersitus, inde a summo pontifice Romam vocatus erat; episcopus vero Illerdensis, dominus Franciscus Solis, in aulam eiusdem principis confugerat. Ceteri neutram partem in eo civili bello sequi voluerant.

* V sess. Concilii promotores sententiam suis C rationibus fultam in medium attulerunt de abusibus, qui invaluissent in quibusdam beneficiis instituendis, et de difficultatibus, quae huiusmodi beneficiorum exstinctioni obstarent; quamobrem proposuerunt, ut constitutiones superiorum conciliorum de beneficiis personalibus colligerentur et „ad unguem“ omni cum rigore observarentur, et simul a summo pontifice indultum impetraretur, quo omnia huius generis beneficia, quae vacarent, exstinguerentur, dummodo aerarium regium pensionem solveret, ne sacra onera illis beneficiis adnexa cum ecclesiae et christianae misericordiae damno interciderent. Quae quidem omnia, ita ut erant proposita, concilium approbavit.

Praeter constitutionem a nobis iam superius altera pagina editam, concilium duas alias promulgavit, quas hic adiiciemus una cum intercessione episcopi Gerundensis.

Constitutio, quae praecipit, ut dies festus sanctae Eulaliae sit de praecepto in universa provincia.

Licet nimia festorum multitudo non levia pariat fideli populo nocumenta, propter quae vitanda in sacro Tarraconensi provinciali concilio anno 1699 celebrato statutum est[1], quod nullus deinceps pro tota hac provincia festus dies instituatur; immo sanctissimus dominus noster Urbanus felicis recordationis papa VIII sua de *observatione festorum* edita constitutione anno 1642, *locorum ordinarios monet, ut ab indictione sub praecepto novorum festorum studeant abstinere;* tamen, cum triplex festivus dies in una provincia nimietatem, quae sola damnosa est, non inducat; et nova superveniente gravi causa, interdum editis decretis expediat derogare; qua urgente novum festum indicere, iuxta mentem Urbanae constitutionis esse ducimus: attendentes ad immensa inclytae virginis ac Hispaniae Tarraconensis protomartyris beatissimae Eulaliae, civitatis Barchinonae naturalis et patronae; ad innumera populo huic universaeque nationi in urgentissimis publicisque necessitatibus eius intercessione a Deo collata beneficia; ad enixas preces dictae civitatis, deputatorum totius principatus nobilium ac capituli B sanctae ecclesiae cathedralis Barchinonensis; et denique, ad petitionem augustissimae Romanorum imperatricis, dominae ac reginae nostrae: memoratam constitutionem a bonae memoriae archiepiscopo et episcopis praedecessoribus nostris editam sano modo interpretantes et temperantes, eique (si necesse fuerit) in hac parte derogantes, diem duodecimam februarii sanctae virgini et martyri Eulaliae dicatam pro tota hac provincia festivam de praecepto et ab omnibus fidelibus utriusque sexus, tam saecularibus quam regularibus, colendam, quoad possumus, sacro approbante concilio, indicimus et instituimus. Ne tamen praesens haec nostra constitutio exemplo sit futuris temporibus ad nova festa cum pauperum gravamine et querelis indicenda, statuimus et ordinamus: quod de cetero festivus alius novus dies pro tota provincia non C instituatur; nam ultra tria iam statuta festa, sancti Narcissi et sanctarum Theclae et Eulaliae martyrum, aliud novum indicere, procul dubio esset fideli populo damnosum et menti sanctissimi papae Urbani contrarium.

Constitutio, quae exhortatur clerum, ut eleemosynas hospitali Sanctae Crucis Barcinonensi largiatur.

Urgentem inopiam pauperum hospitalis Sanctae Crucis civitatis Barchinonae, in quo nedum totius principatus aegroti, sed etiam exteri curantur, infantes omnes expositi aluntur, peregrini hospitantur, aliaque piissima caritatis opera exercentur, pro munere et viribus nostris sublevare summopere cupientes, copiosos et locupletes viros admonere duximus, ad eum finem bonorum copiam a Domino, *qui pauperem facit et ditat,* illis esse attributam, ut ea, non in supervacaneos sumptus et inanes D delicias, sed in eleemosynas et egentium subsidia expendant, *faciantque sibi amicos, a quibus, cum defecerint, in aeterna recipiantur tabernacula.* Si enim habentes substantiam huius mundi videntesque fratres suos necessitatem habere, clauserint viscera sua ab eis, convincuntur plane Ioannis apostoli testimonio, *quod caritas Dei in ipsis non manet.* Ecclesiasticos autem omnes, cuiuslibet gradus et conditionis sint, per viscera misericordiae Iesu Christi obtestamur, ut meminerint fructus beneficiorum suorum non esse sibi creditos ad luxum neque ad augendos consanguineos, sed ad vitam honeste, ut fideles Dei ministros et pietatis christianae magistros decet, traducendam; ex eo vero quod supererit, si necessaria pauperibus alimenta denegarint, intelligant se, *quos non paverint, occidisse,* atque ob violatam sanctissimae caritatis legem, mortale peccatum commisisse, quo sibi *iram in die irae thesaurizaverunt.* Proinde enixe hortamur omnes clericos et laicos, ut Christi pauperum in prae-

[1] Supra col. 850 A.

dicto hospitali egentium miseriam prae oculis et cordibus habeant ad eamque sublevandam divitias sibi a Domino concessas misericorditer effundant; et in ultimis voluntatibus pium aliquod pro uniuscuiusque devotione et facultatibus legatum egenis praefatis relinquant, ab eo pauperum patre in immortali vita mercedem largissimam recepturi. Parochis autem omnibus, sacro approbante concilio, speciatim iniungimus haec omnia populis praedicare, exponere, urgere et collectas eleemosynarum dicti hospitalis pro viribus fovere.

Et ut ad piissimum istud opus cunctorum devotio excitetur et augeatur, universis et singulis Christi fidelibus in Tarraconensi provincia constitutis, qui legatum aliquod, vel eleemosynam dicto hospitali Sanctae Crucis fecerint, et notariis quibuscumque, qui testamenta recipientes ad id faciendum testatores hortati fuerint; aliisque, qui dicti hospitalis eleemosynas collegerint vel collectas receperint, et fideliter dicto hospitali asservaverint, quadraginta dies de iniunctis eis poenitentiis pro quolibet actu huiusmodi praedictorum misericorditer in Domino, quoad possumus, relaxamus.

Protesta del ilmo. sr. D. Miguel Juan Taverner, obispo de Gerona.

Nos Don Miguel Juan Taverner y de Rubí, por la gracia de Dios y de la santa sede apostolica obispo de Gerona, del consejo de S. M., á todos los curas, rectores, sacerdotes, asi seculares como regulares, y á todos los demás fieles de nuestra diocesis de cualquier grado y condicion que fueren, salud y bendicion en el Señor.

Aunque la Iglesia nuestra madre, enseñada del mismo Jesu Cristo, é iluminada del Espiritu Santo, haya en todos tiempos, y particularmente en el santo y ecumenico concilio Tridentino, promovido la celebracion de los concilios provinciales legitimamente congregados, considerandoles como el medio mas efectivo para la reformacion de las costumbres, que por la miseria de los tiempos tan estragadas se hallan entre los fieles; con todo al mismo paso dispone que nos apartemos y huyamos de aquellas congregaciones que, siendo solo la politica ó razon de Estado quien las promueve, para autorizarlas se las dá el especioso nombre de concilios; viniendo asi á hacer servir á los intereses humanos, aquello que solo debia tener por principal fin la reformacion de las costumbres: y como sea uno de los principales encargos de nuestro oficio pastoral, á que el Señor se ha dignado llarmarnos, el velar sobre materia tan importante, disponiendo y ordenando que solo se admitan y reconozcan por concilios aquellos que se hubieran celebrado conforme á las disposiciones canonicas, y espiritu y doctrina de la Iglesia; nos hallamos precisados á amonestaros y advertiros, como habiendo llegado nuevamente á nuestra noticia, que durante el largo bloqueo de esta ciudad se habia en la ciudad de Barcelona celebrado un aserto concilio provincial Tarraconense, que ha sido convocado y presidido por el obispo de Solsona, que de ninguna manera debeis obedecer á lo estatuido y dispuesto en él, por ser notoriamente ilegitimo y de ninguna fuerza y valor, asi por defecto de potestad en quien lo ha indecido, como por razon del tiempo y lugar en que se ha celebrado.

Es constante disposicion del derecho canónico, que la indiccion de los concilios provinciales pertenece á los metropolitanos, y en defecto de estos al sufraganeo residente mas antiguo: con que á primera vista se descubre la ilegitimidad de este aserto concilio Tarraconense, que ha sido convocado y presidido por uno de los obispos mas modernos de la provincia; y si bien el hallarse la silla arzobispal de Tarragona vacante, podia autorizar al mas antiguo sufraganeo para la indiccion de un concilio cuando la necesidad y oportunidad del tiempo lo pidiese, pero esta nunca podia residir en dicho obispo, que es de los mas modernos de ella, sino en todo caso en nos, que nos hallabamos en dicho tiempo el obispo mas antiguo residente de la provincia, donde debia acudir dicho obispo de Solsona cuando una urgentisima necesidad lo pidiese, requiriendonos que convocasemos dicho concilio, para dar por lo menos asi color justificativo á la suya en caso de repugnarlo nos indebidamente; lo que no solo no ha practicado el obispo de Solsona, pero ha pasado á indecirle y celebrarle sin darnos razon alguna, ni esponernos la causa que podia motivar á ello en tiempos tan trabojosos, habiendose en consecuencia abrogado la potestad que unicamente competia á nos, como al mas antiguo obispo residente de la provincia, siguiendose de aquí la ilegitimidad de este aserto concilio provincial Tarraconense, por defecto de potestad en quien lo ha indecido.

No menos debe considerarse por ilegitima la celebracion de este concilio, considerando el tiempo en que se ha celebrado. Los Romanos pontifices han siempre juzgado por importuno el de la guerra para la congregacion de concilios generales, pareciendo que dificultosamente se puede conseguir el aunar los espiritus de los fieles, cuando los soberanos tienen al mundo encendido y dividido en continuas y sangrientas guerras; y aun por esto no obstante los estragos del Luteranismo, ni las santidades de Paulo III, ni Julio III, ni Pio IV celebraron el concilio Tridentino, hasta que hallandose ya pacificados los principes cristianos, se les abrió el camino á la celebracion de tan importante concilio. ¿Quien duda la dificultad de los caminos, que de presente ocurre en este principado, en que se halla tan encendida y enfurecida la guerra, que á cada paso se ve violado el derecho de las gentes, con las atrocidades que se cometen aun con aquellos que, teniendo pasaportes de ambos dominios, estan precisados á haber de transitar por ella? Y si la seguridad de los caminos, y los salvos conductos, es uno de los mas importantes puntos preliminares que deben ajustarse para la indiccion de un concilio, ¿como so puede considerar por legitimamente convocado este aserto concilio, en que no solo no se ha asegurado este punto tan esencial, pero y aun se han reconocido los caminos tan llenos de peligros, que habrian justificado la recusacion de cualquier subdito al llamamiento que se le habria hecho para asistir à este aserto concilio provincial? Asi que, su convocacion hecha en tal circunstancia de tiempo, debe tenerse por importuna y totalmente opuesta al espiritu y disciplina de la Iglesia.

Debese finalmente considerar por ilegitimo, si se atiende al lugar en que se ha celebrado. La eleccion del lugar en que se debe considerar un concilio, es uno de los mas esenciales puntos que deben premeditarse para su indiccion; mayormente cuando en él deben concurrir obispos de ciudades sujetas á diferentes principes, pues interesando regularmente estos en semejantes convocaciones, la eleccion de un lugar que sea de la satisfaccion de todos, viene á ser uno de los articulos mas dificiles de convenir; y si se atiende en esto la disposicion de los sagrados cánones, facilmente se conocerá, que una de las cosas mas esenciales que se atienden en una ciudad ó villa para la celebracion de un concilio, es que la constitucion de ella la ponga

en términos de no ser sospechosa á los padres que A deben concurrir á él, y que puedan vivir y votar con libertad cristiana cuanto entiendan ser conveniente pare la reformacion del clero y restablecimiento de la disciplina, sin prudente temor de violencia y opresion: y si se vuelven los ojos á Barcelona, donde se ha convocado y celebrado dicho aserto concilio, no se encontrará en ella ninguna de las circunstancias que el derecho prescribe, y se acaban de referir. Ser Barcelona corte de un principe que actualmente se halla en guerra contra el rey nuestro señor, y tener junto á ella un ejercito considerable, hace bien evidente cuan poco segura se puede considerar para la habitacion de los obispos que viven y residen en los dominios del rey nuestro señor; y cuan poca libertad podrian tener en ella para promover lo que se necesita para la reformacion del clero y de las costumbres, de que tanto necesita esta provincia, pudiendose B aun muy prudentemente temer, que serian violentados á haber de condescender con todo aquello que el ministerio Barcelonés pretendiera; viniendo asi á autorizar cualesquier subsidio, ú otra gracia que se pretendiese exigir del clero con la autoridad de los obispos, que hallandose sin libertad estarian reducidos á conformarse con los dictámenes que se les inspirarian; asi que, con facilidad se descubre esta tercera nulidad del aserto concilio Tarraconense, por razon del lugar en que se ha celebrado.

Todas estas razones nos han precisado, luego que habemos tenido legitima noticia de este concilio, á contradecirle y á oponernos á él como notariamente ilegitimo, habiendose indecido y celebrado contra todas las disposiciones de la Iglesia, y lo que es mas, sin ninguna autoridad legitima, mayormente no habiendo en él intervenido otros tres obispos de la provincia de los mas antiguos, que asimismo le han protestado, y otros muchos vocales que deberian tener interesencia en él. Por todo lo cual, en virtud de las presentes nos oponemos, contradecimos y protestamos á dicho aserto concilio provincial Tarraconense, y á todos actos de aquel; y en consecuencia mandamos y ordenamos á todos los curas y demás personas eclesiásticas asi seculares como regulares de la diocesis, y no menos á todos los demás fieles de ella, que no obedezcan á las disposiciones de dicho aserto concilio, por ser nulas y de ninguna fuerza, habiendose hecho por personas que no tenian poder ni autoridad de estatuir: y á fin de que esta nuestra declaracion y protesta llegue á noticia de todos, hemos mandado publicarse en nuestra iglesia catedral, y en las demás de nuestra diocesis; y no menos que sea continuada en los registros de nuestra curia episcopal. Dado en Gerona á ocho dias del mes de marzo año del nacimiento del Señor mil setecientos trece.

Miguel Juan obispo de Gerona.

Por mandado de dicho ilmo. y rmo. sr. obispo

Dr. Narciso Nadal pbro., notario de la curia del vicariato eclico. de Gerona.

1717 iunii 21 - octobris 7. — CONCILIUM PROVINCIALE TARRACONENSE.

Concilium provinciale Tarraconense in Hispania, C Gerundae habitum a die 21 iunii ad diem 7 octobris 1717 sub Michaele Joanne de Taverner et Rubi, episcopo Gerundensi, regio consiliario.

Bibliographia:

1° España sagrada, vol. XLIV, pag. 345 seqq.

2° Acta et decreta sacrorum conciliorum recentiorum, Collectio Lacensis. Tomus I col. 755—84.

Nos Don Michael Ioannes de Taverner et Rubi, Dei et sanctae sedis apostolicae gratia episcopus Gerundensis, regius consiliarius, antiquior episcopus et eo nomine praeses provinciae Tarraconensis, illustrissimis ac reverendissimis fratribus nostris huius provinciae episcopis et omnibus aliis personis ecclesiasticis et laicis, quavis dignitate et honore fulgentibus, salutem in Domino.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum pro reformandis moribus, corrigendis excessibus et litibus componendis iuxta sacri concilii Tridentini praescriptum superiore anno in hac Gerundensi civitate, antiquissimam ac laudabilem huiusce provinciae consuetudinem insequendo, sacrum pro- D vinciale celebraverimus concilium, in ipsoque, vobis omnibus illustrissimis ac venerabilibus ibidem concurrentibus patribus approbantibus et acclamantibus, Spiritu sancto duce, pro ecclesiastica disciplina restituenda corruptisque populi componendis moribus varias constitutiones ediderimus, quae ut legis vim obtinere et ab omnibus, quorum interest, observari valeant, necesse est, ut quantocius publicentur (parum enim profuisset salubriter leges pro omnium utilitate constituere, si ipsarum communis non sequeretur notitia simul ac observantia): ideo tributa nobis sess. 43 et ult. a sacro provinciali concilio utendo facultate, constitutiones omnes in ipso dispositas, quamprimum potuimus, in lucem emitti curavimus.

Damus igitur vobis, quae in provinciali concilio decreta sunt, quae et praesentium malorum remedia esse confidimus et futuri temporis cautionem fore speramus, rogantes vos omnes et per viscera misericordiae Iesu Christi Domini obsecrantes, ut has constitutiones, quam maximo possitis amore et pietate, amplectamini, legatis et sequamini. Si enim eas, uti quo par est pietatis studio, suscipitis atque debito obedientiae spiritu ita servatis, ut iis pastorum vestrorum vocibus excitati, ad omne christianae pietatis officium in dies, adiutrice Dei gratia, progrediamini: bonorum omnium largitor maximus Deus, qui regeneravit vos in spem vivam et incorruptibilem aeternae vitae gloriam, per Iesum Christum Dominum nostrum abundare faciet vos in omni gratia et pietate, quibus repleti [si estis,] et disciplina ecclesiastica his nostris miseris temporibus restituta florebit, et corrupti populi mores ad veram et perfectam christianae vitae rationem maximo cum cordis nostri gaudio reducentur.

Quod enim in sequentibus decretis vobis proponitur observandum, totum id tum a sanctis canonibus et pontificum Romanorum constitutionibus, tum et praecipue a sacra Tridentina synodo et a sacra congregatione ipsius concilii interprete statutum iam antea invenietis. Ea etenim fuit provincialis concilii mens novis et particularibus sanctionibus vos de novo non stringere; sed tantum quae vel corruptela vel dissuetudine aut alias temporum iniuria inobservata reperiebantur, secundum sanctorum canonum praescriptum iterum restituere atque ad debitam observantiam revocare.

Quis itaque legibus ac statutis, tali auctoritate innixis ac tanto cum studio dispositis, ultro et sponte non se praebebit obediturus, quin pro eorum debita executione iuris remedia, quibus provin-

cialium conciliorum stabilitur auctoritas, debeant adiri, praemaxime cum tanti habiti fuere a nostro serenissimo et potentissimo principe Philippo quinto, Hispaniarum rege, nostri canones, ut ipsos sub suo voluerit patrocinio recipere et regia protectione firmare?

Studeamus ergo, illustrissimi ac venerabiles patres, nos omnes, qui in tam sancto ac salubri opere, Dei gratia auxiliante, elaboravimus, ut decreta ista in nostris dioecesibus ea, quae debita est, religione observentur, ne tot vigiliae, curae et labores, in ipso perficiendo impensi, frustra et in vanum videantur suscepti. Quod quidem nobis, quos domus suae praepositos ac rectores constituit Deus, et probro et crimini daretur in die Domini, cui laus, potestas et gloria. Amen.

Allocutio habita ab illustrissimo episcopo Gerundensi, sacri concilii praeside, in prima concilii sessione.

Provincialia concilia, reverendissimi patres, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus et controversiis componendis celebranda esse, nedum antiqua, verum et novissima docet ecclesiae disciplina; hoc enim salubri remedio in ipsomet ecclesiae nascentis exordio usum fuisse apostolum, vocatis maioribus natu sive presbyteris Ephesinae provinciae, pro ipsis in bono ecclesiae regimine in sua absentia hortandis, auctor est sanctus Lucas. Oecumenica quoque et generalia concilia tanti has provinciales fecere synodos, ut bis ipsarum celebrationem annis singulis commendarent. Praedecessores quoque nostri doctissimi illi et sanctissimi viri, summis elogiis a sede apostolica commendati, Tarraconenses patres tanta religione canonicam hanc servavere sanctionem, ut nedum a primis ecclesiae saeculis maxima cum laude absque ulla ferme intermissione haec provincialia celebraverint concilia, verum et novis specialibusque editis legibus antiquissimam consuetudinem firmare studuerint.

Si tantam in his celebrandis conciliis praedecessores nostri utilitatem agnovere, quantam et quam magnam necessitatem in hoc celebrando difficilibus hisce temporibus agnoscere nos oportet? Nostis enim, qua in perturbatione fuerit his superioribus annis provinciae nostrae status, quam funestae bellorum faces accensae, quam turbulenti motus, quam multae strages, quot pugnae in ea editae. Quid? Quot templa vel augustissima fere diruta, delubra, religiosissimis imaginibus, signis et ornamentis referta, spoliata? Quanta demum tum disciplinae tum etiam morum corruptio ex tot gentium exterarum consortio, quas absque dubio tanto cum impetu Dominus de longinquo deque extremis terrae finibus hanc in nostram immisit provinciam, ut a pristino tandem erecti somno, memores, quam iuste populum istum in furore suo visitaverit Deus, continuo ad antiquam restituendam disciplinam, componendos mores ac extirpanda vitia accingeremur.

Aggrediamur ergo, patres, opus magnum, ad quod perficiendum in unum, Spiritu sancto duce, convenimus; et ut opportuna tam magnis malis adhibere possimus remedia, iudicium a domo Dei incipiamus. Mementote ergo, sacerdotalis status quam alta sit dignitas! Qualis necessaria perfectio in his, qui in sortem Domini ad tam sacrum ministerium sunt vocati! Hoc enim est genus illud electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, cum quo ipsemet salvator alloquens ait: Sancti estote, quia ego sanctus sum. Sed heu! Proh dolor! Et quantum ab hac sanctitate defecit sacrosancta haec et regalis dignitas! Ignorantia, avaritia, luxuria, stultiloquium, contentiones, aemulationes, comessationes et his similia Dei domum ita deformiter invaserunt, ut iamiam his nostris miseris temporibus adimpletum videatur illud prophetae dicentis: Sacerdotes Dei contaminant sancta et reprobant legem.

Convertite nunc, quaeso, oculos ad corruptos saeculi mores. Ea est horum temporum conditio, ut homines, mundi potius quam Dei amatores, animum solum rebus illis adiiciant, quae ad divitiarum et carnis solicitudinem spectant, quos talibus illecebris ac fallaciis quasi vinculis quibusdam irretitos ita tenet perpetuus humani generis hostis, ut, si universam lustremus provinciam, omnia ad carnis occasionem esse traducta cernamus, manente solum umbratili quadam et ficta, non solida et vera christianae pietatis specie.

Studeamus igitur, reverendissimi patres, nos, qui in excelsa episcopalis dignitatis sede collocati sumus, tantis occurrere malis et periculis. Dominus enim noster, qui Deus misericordiarum et pater totius consolationis est, ipse et nobis tum fortitudinem tum etiam charitatem praestabit, qua insurgentes inque dies novas excrescentes vepres ab ipsius area eradicemus. Quae ergo a sanctis patribus, oecumenicis conciliis, nostris provincialibus sanctionibus, sancta Tridentina synodo ac apostolicis constitutionibus salubriter sunt constituta, taliter adimpleri curemus, ut non adumbratam tantum, sed solidam illam disciplinae christianae formam, afflante Spiritu sancto, decretis nostris restituamus, quam vivus sermo Dei et efficax in ipso nascentis ecclesiae instituerat exordio.

Exhibeamus propterea nos ipsos populo huic exemplum bonorum operum, ut videntes opera nostra bona, glorificent Deum, qui est benedictus in saecula. Quare agite patres! Munus nostrum expleamus, et quam debemus solicitudinem in hoc opere perficiendo, quantum in Domino est, praestemus, ut Spiritus Dei habitet in nobis; is, inquam, Spiritus veritatis, quem se missurum esse promisit Dominus, qui mentibus nostris tale praeferat lumen, quo omnes muneris nostri pastoralis partes dirigamus in perfectionem et finem, quem spectamus, Christum Iesum, cui est gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.

CONSTITUTIONES.

I.

Iudices ecclesiastici clericos in carceribus saecularium non includant.

Indecorum nimis videtur, quod personae ecclesiasticae laicorum seu saecularium carceribus mancipentur. Quapropter statuimus et declaramus, non licere iudicibus ordinariis ecclesiasticis clericos privilegio fori gaudentes in huiusmodi carceribus includere, nisi carcere satis tuto ad custodiam caruerint, vel delicta talia fuerint, ut poena mortis iuxta iuris communis dispositionem venerint punienda.

II.

Iudices saeculares propria auctoritate clericos, tam saeculares quam regulares, neque in suis detrudant carceribus, nec ad ipsorum punitionem pro quovis delicto audeant procedere.

Dissonum quidem a sacris canonibus agnoscitur, quod iudices saeculares propria auctoritate clericos gaudentes privilegio fori, sive saeculares sint sive cuiusvis ordinis regulares, in suis carceribus detrudant et contra eos ad punitionem procedant. Ideo praecipimus et ordinamus, quod saeculares iudices omnino ab iis abstineant, sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda, nec aliqua consuetudine, etiam immemorabili, iuvari valeant,

cum per bullam Coenae ac constitutionem bonae memoriae Urbani Octavi, incipientem: *Romanus pontifex,* illi expresse derogetur.

III.

Nullus machinetur circa intrusionem illegitimi principis.

Cum pene nihil excogitari possit, quod iram Dei magis provocet moresque bonos in pessimos convertat, quam subditorum contra regem legitimum machinatio ac alieni principis acclamatio, ipso Christo Domino per apostoli vocem nos edocente, quantum oporteat christianum hominem suo regi ac legitimo principi obedire: ideo ecclesiae Hispaniae antiquissimae inhaerentes disciplinae statuimus atque stricte praecipimus, quod nullus clericus vel laicus, quacumque dignitate praefulgeat, audeat circa intrusionem illegitimi principis machinari, nec in publicis vel privatis colloquiis id suadere: declarantes insuper, supradictos omnes et praecipue parochos et confessarios teneri, quotiescumque opportunitas aut necessitas exegerit, subditos et poenitentes de fidelitate servanda serenissimo et potentissimo domino nostro Philippo Quinto, Hispaniarum regi, suisque descendentibus in regno legitimis successoribus monere, ipsis, si opus fuerit, explicando iuxta eiusdem apostoli sententiam, quam grave et enorme sit peccatum in iis deficere, sub poena in contrafacientes excommunicationis maioris latae sententiae ipso facto incurrendae.

IV.

Ecclesiae et personae ecclesiasticae non emant censualia ab universitatibus.

Ad obviandum calliditati vendentium censualia ecclesiis, beneficiis ac aliis piis locis, qui tradendo post venditionem illorum pretium universitatibus seu communitatibus saecularibus, intendunt, istas fieri debitrices eorundem censualium, ipsosque vendentes ab obligatione liberari, et hac via ecclesias, beneficia et alia pia loca, illa ementes et ementia ad firmandum concordias cum ipsis universitatibus fraudulenter inducunt: statuimus, quod ecclesiae, beneficia, et alia pia loca, quoties censualia huiusmodi emere proponant, nullatenus has emptiones ad effectum perducant, nisi praevio ordinarii decreto: et postquam venditores iuraverint et promiserint, quod pro suis subveniendo necessitatibus, et non alienis, ipsa censualia vendant, quodque pretia eorum non in universitatum subventionem nec utilitatem convertent, et quod in casu contrafactionis tantundem, quantum pretium censualis et pensiones decursae et non solutae important, eisdem ecclesiis, beneficiis et aliis piis locis vendentibus [1] in poenam exsolvent; quod quidem pretium pro luitione talis censualis debeat applicari: ecclesiarum vero praelati et beneficiati necnon locorum piorum administratores, qui sine praefatis decreto et promissione censualia ement, tantundem statim in poenam ecclesiis, beneficiis ac aliis locis piis, quae pretium exbursarunt, solvere teneantur.

V.

Clerici vestes non induant nisi nigri coloris; nec celebrent absque veste talari.

Exteriori clericalis status honestati prospicientes, statuimus, quod clerici beneficia obtinentes tam in populis quam ad iter faciendum vestes, licet contractiores, induant nigri, non autem alterius coloris, quae cum propriae esse debeant clericalis ordinis, omnino a laicorum vanis ornatibus atque usibus abesse oportet; et quod sacerdotes ad missam celebrandam et alias ecclesiasticas functiones peragendas veste talari, *vulgo sotana,* longa usque ad pedes, necnon pileo clericali a sacristia usque ad altare et ab eodem usque ad sacristiam iuxta rubricas semper utantur; sicuti et quod clerici in sacris ordinati in civitatibus, villis et aliis similibus huius provinciae populis continuo dictam talarem vestem gestare teneantur.

VI.

De appellationibus.

Licet ad tollendas ambiguitates et controversias iurisdictionales, quae inter appellationum et prioris instantiae iudices, non sine partium dispendio cursusque iustitiae impedimento, et saepe cum scandalo oriuntur, a sacra congregatione, causis episcoporum praeposita, sanctae memoriae Urbano papa octavo annuente, et de ipsius mandato, vivae vocis oraculo desuper habito, canonica, apostolica et saluberrima decreta ab omnibus, ad quos spectat, imposterum observanda prodierint, et licet huiusmodi decreta apostolicae auctoritatis munimine per breve eiusdem sanctae memoriae Urbani papae octavi, decima quarta iunii millesimo sexcentesimo trigesimo primo expeditum et venerabili episcopo Urgellensi directum in forma specifica, roborata et confirmata extiterint: nihilominus ordinarii dioecesani et alii iudices ecclesiastici huiusce Tarraconensis provinciae de appellationibus, in casibus et effectibus non admittendis admissis, de inhibitionibus poenalibus, in causis inhibitioni non subiectis sine delectu expeditis, et de aliis abusibus, in praeiudicium suffraganeorum a metropolitana curia ex recensitorum decretorum neglectu seu potius contraventione et inobservantia multoties emergentibus, conqueruntur. Quamobrem desiderantes, ut par est, huiusmodi ingravescenti morbo salubrem adhibere medelam, ne quis [de] caetero falcem in alienam messem mittere nec ius alterius vulnerare praesumat, sacro approbante concilio, praecalendatum breve felicis recordationis Urbani papae octavi, ut omnibus, ad quos spectat, innotescat, ab ipsisque inviolabiliter observetur, sub nullitatis et refectionis damnorum, sumptuum et expensarum decreto, hoc loco ad litteram inserendum, transcribendum et incorporandum fore statuimus, praecipimus et sub inmediate sequenti tenore ordinamus: *„Urbanus papa octavus. Ad futuram rei memoriam:* Nuper pro parte venerabilis fratris episcopi Urgellensis nobis expositum fuit, quod a venerabilibus fratribus nostris sacrae Romanae ecclesiae cardinalibus negotiis episcoporum praepositis emanarunt super diversis controversiis inter metropolitanos et suffraganeos infrascripta decreta: Quod venerabiles metropolitani, archiepiscopi, primates etc. [v. Appendix Conc. Rom. p. 427.]

„Sacra congregatio cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita censuit, petitas litteras in forma brevis, si sanctissimus dominus noster annuat, expediendas. Romae die undecima maii anni millesimi sexcentesimi trigesimi primi. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus episcopus decreta praeinserta, ut exactius observentur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret: nos illum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis et poenis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes,

[1] * Scribendum videtur *ementibus* vel *vendentes.*

supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eorundem cardinalium concilio decreta praeinserta apostolica auctoritate praesentium approbamus et confirmamus illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, decernentes, illa nec non praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices, ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et inane, si quid secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die decima quarta iunii anni millesimi sexcentesimi trigesimi primi, pontificatus nostri anno octavo"[1].

VII.

Sententia excommunicationis contra usurpantes bona ecclesiastica singulis annis publicetur.

Licet usurpantes bona, census, iura, iurisdictiones et alia emolumenta ecclesiarum, beneficiorum et aliorum piorum locorum per sacrum concilium Tridentinum sessione vigesima secunda de reformatione, capite undecimo, et per bullam Coenae, capite decimo septimo, excommunicentur et, si clerici sint, beneficiis priventur ipso facto et ad alia inhabiles efficiantur; nihilominus cum scelera huiusmodi committantur frequenter: idcirco statuimus et ordinamus, quod praecitata iura diebus seu festis ordinariis locorum bene visis singulis annis in cathedralibus ecclesiis inter missarum solemnia publicentur; et ordinarii curent [in] delinquentes ad declarationem censurarum et poenarum exequutionem procedere.

VIII.

Circa erectiones seminariorum.

Sacrum concilium Tridentinum sessione vigesima tertia de reformatione, capite decimo octavo, erectionem seminariorum in ecclesiis cathedralibus, metropolitanis et aliis maioribus iuxta formam ibidem praescriptam omnibus praelatis provide iniunxit; et quia in aliqua vel aliquibus huius provinciae dioecesibus adhuc non est erectum, et in aliis forsan regulae per idem concilium praescriptae non observantur: ideo statuimus et ordinamus, quod episcopi curent in suis ecclesiis, ubi erecta non sint, statim erigi, et ubi iam constitutae sunt, easdem regulas ad unguem observari. Praecipit quoque sacrum concilium Tridentinum ibidem, quod, si in aliqua provincia ecclesiae tanta paupertate laborent, ut seminarium in aliquibus erigi non possit, synodus provincialis cum duobus antiquioribus suffraganeis in ecclesia metropolitana vel in alia provinciae ecclesia commodiori unum aut plura seminaria, prout opportunum iudicabit, ex fructibus duarum aut plurium ecclesiarum, in quibus singulis seminarium institui non potest, curet erigenda. Ideo volumus, quod nomine et vice concilii provincialis in hoc casu metropolitanus vel eius vicarius et duo antiquiores suffraganei hanc seminariorum erectionem exequantur; quod, si in aliqua vel aliquibus dioecesibus praedicta omnia non fuerint ad effectum perducta, causas ineffectuationis metropolitano aut episcopo antiquiori intra trimestre referre teneantur, cuius iudicio committetur eas approbare vel reprobare, necnon contumaces et renitentes compellere ad implementum.

IX.

Conferentia moralis theologiae stabilitur.

Cum litterarum studia, a sanctis patribus ardentissime commendata, presbyteri omnes, praesertim parochi et confessarii, diligenter colere sint obstricti, ne in tenebris ambulent, qui a Deo lux mundi vocati sunt, ut coram omnibus hominibus eorum luceat disciplina: igitur ad conservandam, immo et ad augendam in parochis et confessoribus caeterisque presbyteris theologiae moralis peritiam, sanctorum patrum insequendo vestigia sacrorumque conciliorum inhaerendo decretis: statuimus, quod omnes parochi et confessarii in loco et diebus ordinariorum arbitrio designandis ad interessendum casuum conscientiae conferentiis sub poenis, prout ipsis ordinariis placuerit, infligendis compellantur; clerici vero aliique sacerdotes saeculares, ut in ipsis conferentiis intersint, hortentur et moneantur; in quibus, ut de rubricis breviarii et de missae caeremoniis disseratur, speciales indici dies debebunt.

X.

Super usu oratoriorum privatorum.

Oratoria in domibus privatis existentia expedit ab ordinariis locorum saepe visitari et eorum examinari privilegia, cum alia tantum, infirmitate durante, et fere omnia (solemnioribus diebus exceptis) pro unica missa ante meridiem celebranda et pro familia consanguinea, commensali, cum famulis necessariis, ac in eius praesentia dumtaxat, nec pro aliis ad effectum implendi praeceptum audiendi missam, soleant indulgeri. Ideo statuimus, quod ordinarii super iis invigilent et attendant, ne indecenter, sed cum debitis paramentis et ornamentis sacrificium missae celebretur, nec sani in lecto iacentes per fenestrellam vel alias missam audire queant; altare vero portatile regularibus nullatenus permittatur, et adversus transgressores locorum ordinarii, tanquam sedis apostolicae delegati, ad poenas praescriptas per Tridentinum et iuxta decretum sanctissimi domini nostri papae Clementis undecimi, datum Romae decima quinta decembris millesimo septingentesimo tertio, iuris ordine servato, procedant; quoties vero pro huiusmodi oratoriis habendis indulta noviter impetrentur, non, nisi praecedente visitatione ac licentia ordinarii, exequutioni mandentur.

Sequitur decretum sanctissimi domini nostri papae Clementis undecimi de celebratione in oratoriis privatis.

Quoniam sancta sancte tractanda sunt ac praesertim tremendum incruenti sacrificii mysterium, quod omni religionis cultu et veneratione peragendum est, propterea super observandis et evitandis in celebratione missarum in sacrosanctis oecumenicis conciliis ac praesertim Tridentino (sub capite unico sessione

[1] Praeinsertum in hac constitutione breve apostolicum sanctae memoriae Urbani papae VIII, Urgellensi episcopo directum, fuit a sacrae Rotae reverendissimo auditorio canonizatum in lite inter illustrissimos episcopos suffraganeos Tarraconen. provinciae cum illustrissimo metropolitano archiepiscopo Tarraconensi tribus conformibus sententiis rotalibus latis diebus 5 iulii 1673, 5 maii 1674 et 28 iunii 1675, in quibus iniunctum fuit illustrissimo metropolitano Tarraconensi, ne de caetero auderet inhibitiones concedere vel expedire, nisi servata forma dicti brevis felicis recordationis Urbani papae VIII, praeviis duabus decisionibus latis 19 iunii 1672, coram Emerix, et 6 aprilis 1674 coram Faya, quae sunt decisiones 139 et 430 partis 18 recentiorum, tom. 1 et 2. In quarum sententiarum executionem expeditae fuere litterae executoriales apostolicae die 28 iunii 1675, notificatae postea, instantibus illustrissimis episcopis suffraganeis Tarraconensis provinciae, illustrissimo et reverendissimo fr. domino Ioanni Emmanueli de Espinosa, Tarraconensi archiepiscopo et metropolitano, die 1 octobris 1675.

vigesima secunda) inter caetera statutum est, ut tantum sacrificium solummodo in ecclesiis aut oratoriis divino tantum cultui dicatis celebraretur, praecipiendo episcopis et locorum ordinariis, ne privatis in domibus atque omnino extra ecclesiam peragi paterentur; ac subinde sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum sanctae Romanae ecclesiae cardinalium, ipsius concilii Tridentini exequutioni et interpretationi praepositorum, saepesaepius per opportuna decreta obrepentes abusus eliminavit.

Modernis tamen temporibus innotuit sanctissimo domino nostro, quod nonnulli episcopi sub praetextu privilegiorum, etc. [v. appendic. Conc. Rom. p. 434.]

Romae hac die decima quinta decembris millesimo septingentesimo tertio.

B. cardinalis Panciaticus praefectus.

XI.

De examine ad presbyteratum.

Etsi per sacrum concilium Tridentinum sessione vigesima tertia de reformatione, capite decimo quarto, inter alias qualitates promovendorum ad presbyteratus ordinem requiratur expresse, quod ad docendum populum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ministranda sacramenta, diligenti examine praecedente, comprobentur; nihilominus plures sacerdotes scientiae huius videmus expertes: idcirco statuimus, quod omnes episcopi comprovinciales hoc salutare decretum, in quantum fieri possit, satagant observare.

XII.

In communitatibus praefigatur numerus residentium.

Ecclesiarum redditus ob bellorum strages ac alias valde diminutos et impares cum numero in eis residentium necnon et ad ipsorum sustentationem valde incongruos esse deprehendimus. Volentes igitur eisdem ecclesiis ac earum ministris de competenti remedio providere, statuimus, quod episcopi vel praelati, quoties expedire iudicaverint, in unaquaque ecclesia iuxta earum facultates certum residentium numerum assignent, cum praecepto, quod nullus imposterum ultra eundem numerum ad residentiam admittatur, nisi tempore procedente ita excreverint redditus vel recuperati fuerint, ut plures ex istis valeant sustentari.

XIII.

Processiones extra parochiam non fiant sine licentia.

Ea est saeculi corruptio, ut in iis ipsis rebus, quae potissime ad divinum cultum augendum sunt institutae, perniciosi in dies nascantur abusus. Quapropter licet publicae sacraeque processiones seu supplicationes, quibus ex antiquissimo sanctorum patrum instituto catholica ecclesia vel ad excitandam fidelium pietatem, vel ad divina commemoranda beneficia Deoque gratias peragendas, vel ad divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua par est reverentia, celebrari deberent: nihilominus tamen quotidiana nos edocet experientia, processiones istas, quae extra parochiam ad alias vel ad eremetica sive quaecumque alia religiosa loca fiunt, quamplurimum ab ipsarum primaeva deviare institutione, cum in locum modestiae, gravitatis, devotionis et pietatis, quas in ipsis adhiberi oporteret, risus, ioci, confabulationes, comessationes et alia similia in magnum divini servitii detrimentum substituantur; quod magno cum animi nostri dolore in ruralibus processionibus experimur. Ideo hac nostra provinciali sanctione, quam sacro approbante concilio ferimus, dicimus et declaramus et stricte in posterum inhibemus, ne extra parochiam processiones sive supplicationes ullae fiant quocunque titulo sive causa, nisi de ordinariorum licentia, qui ea, qua par est diligentia, tum causam tum ordinem et modum in processione seu supplicatione habenda inquirent et non aliter licentiam decernant, nisi prius instructionem et directorium parocho et aliis quibuscumque dictas processiones seu supplicationes petentibus de ritu in ipsis adhibendo praestabunt. In iis autem, quae intra parochiam fieri est consuetum, dummodo infra unius vel ad plurimum duarum horarum tempus ad ecclesiam, nullis in illa factis comessationibus, redire queant, nihil detrahere intendimus, sicuti neque in omnibus processionibus ordinariis, quae ex generali ecclesiae praescripto certis anni festivitatibus fieri debent, aut extraordinariis illis, quas pro aliqua gravi necessitate vel gratiarum actione ordinarii pro tempore indicent: omnem propterea consuetudinem improbantes edendi et bibendi secumque esculenta et poculenta deferendi in omnibus processionibus, quae tam intra quam extra parochiam fient, nisi habita ad id (ut dictum est) ordinarii loci licentia; insuper parochis omnibus in virtute sanctae obedientiae praecipientes, ut in iis summopere invigilent ac ordinarios suos certiores reddant de abusibus, qui in omnibus dictis processionibus contingant, ut, quae salutaris videbitur, suo tempore congruo ab ipsis adhiberi valeat medicina.

XIV.

Prohibentur choreae et tripudia in festis, quae in capellis ruralibus seu eremitoriis celebrari solent.

Antiquam et irreligiosam consuetudinem, quam vulgus hucusque per sanctorum solemnitates agere consuevit, saltationes, tripudia et choreas adhibendo in festis, quae in honorem sanctorum in capellis ruralibus et eremitoriis magno cum populi concursu celebrari solent, omnino tollere cupientes: idco sanctorum patrum inhaerendo decretis, sacro approbante concilio, statuimus et decernimus, ne a caetero in dictis diebus, qui propitiationis dies esse deberent, choreae, tripudia aut saltationes quocumque titulo sive causa valeant adhiberi; interdicendo omnibus et quibuscumque personis, tam ecclesiasticis quam laicis, cuiuscumque sexus, dignitatis vel ordinis fuerint, ne in dictis festivitatibus similibus choreis, tripudiis aut saltationibus operam dare praesumant, sub poenis in dictis decretis contentis et aliis ordinariorum arbitrio imponendis; inhibendo stricte sub poena excommunicationis praepositis aut allis dictarum cappellarum rectoribus, musicos pro dictis festivitatibus ad alios usus quam pro ecclesiae servitio conducere, qui minime, neque sponte possint dictis choreis, tripudiis et saltationibus, etiam divinis officiis expletis, inservire, si poenas ab ordinariis locorum infligendas velint evitare.

XV.

Sacramentum extremae unctionis publice ministretur.

Extremae unctionis sacramentum, sacro approbante concilio, praecipimus reverenter, devote ac secundum ecclesiae catholicae ritum ubique ministrari. Quare parochis iniungimus oleum infirmorum capsula decenti in sacristia cuiuslibet ecclesiae et in aliquo thecasio clavi obserato retinere, et, quoties ministrandum erit, quod parochus rocheto aut superpellicio et stola indutus, sacrum oleum secum ferens, cum suo ministro, lumine accenso illum comitante, ab ipsa ecclesia proficisci debeat et illud iuxta rituale Romanum ministrare. Nec idem oleum in domibus privatis infirmorum nisi in posse alicuius sacerdotis in casu necessitatis relinquat, sub poena pecuniaria arbitrio ordinarii infligenda et ad pios usus applicanda.

XVI.

Sanctissimum eucharistiae sacramentum non deferatur ad inundationes aquarum et incendia.

Constitutionem bonae memoriae Antonii Augustini archiepiscopi Tarraconensis, quae prohibet, sanctissimum eucharistiae sacramentum ad inundationes aquarum, incendia, rixas et aerum tempestates deferri, cum hac innovantes et ad similia extendentes, sacro approbante concilio, prohibemus stricte, ne idem sacramentum in altari seu sacrario reservatum ad alia loca extra idem altare nisi pro communicandis infirmis vel in casu urgentissimae necessitatis deferatur; qui vero contrafecerint, poenam suspensionis ipso facto incurrant arbitrio suorum superiorum moderandam vel relaxandam.

XVII.

Administratores causarum piarum singulis annis reddant computa et residua computorum deponant in thecasio.

Rectae administrationi causarum piarum, praesertim ei, quae particularibus personis est commissa vel imposterum committetur, providere volentes, sacro approbante concilio, statuimus, quod illarum administratores, quicumque sint, singulis annis rationes ipsarum proprio ordinario ecclesiastico reddere teneantur; nec non reliquatum in aliqua theca ecclesiae cathedralis vel in alio aerario seu bancho publico principatus Cathaloniae deponere debeant, retenta tantum portione illa, quae iudicio ordinarii necessaria videbitur pro sumptibus administrationis. Quod si ex aliqua iusta causa, arbitrio ordinarii approbanda, rationes huiusmodi concludere vel definire nequibunt, nihilominus pecunias, quas sibi noverint remansuras, in aliqua ex dictis thecis vel aerariis fideliter deponant; si autem in iis negligentes fuerint, nullum salarium sive praemium ex administratione consequantur, et aliis poenis ordinariorum arbitrio infligendis subiaceant; salva tamen regia iurisdictione suis in casibus.

XVIII.

Parochi missam pro populo et cathedrales ac collegiatae conventualem pro benefactoribus celebrare teneantur.

Cum omnibus, quibus animarum cura incumbit, iuxta dispositionem sacri concilii Tridentini sessione vigesima tertia de reformatione, capite primo, divino praecepto sit iniunctum, quod sacrificium pro ovibus suis offerant, iurique consentaneum sit, quod pro fundatoribus et benefactoribus ecclesiarum cathedralium et collegiatarum sacrificia Deo pariter offerantur: ideo, sacro approbante concilio, statuimus, quod omnes parochi curam animarum habentes missam pro populo, necnon capitula collegiatarum ecclesiarum, tam saecularium quam regularium, pro fundatoribus et benefactoribus missam conventualem aut aliam cantatam vel singulis vel festis dumtaxat vel paucioribus respective diebus, per ordinarium loci designandis iuxta earum redditus, capitula vero cathedralium ecclesiarum missam conventualem quotidie pro fundatoribus debeant applicare.

XIX.

Praescribitur modus in fulminandis censuris.

Excommunicationis spiritualem gladium, uti nervum ecclesiasticae disciplinae et ad continendos in officio populos valde salutarem, sobrie magnaque circumspectione exercendum fore, nuper statuit sacrosancta Tridentina synodus; quia tunc temporis iam experientia docuerat, huiusmodi terribilem gladium, temere aut levibus ex causis exemptum, A perniciem potius parere quam salutem magisque a contumacibus contemni quam a resipiscentibus formidari. Quamobrem conciliarem dispositionem excitare cupientes et omnia iuxta ipsius directivam formam et mentem regulare peroptantes, ut irrepentibus abusibus in excommunicationibus ferendis et scandalosis contemptibus in illis observandis, in quantum fieri valeat, via praecludatur, sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, quod excommunicationes illae, quae, monitionibus praemissis, ad finem revelationis pro deperditis seu subtractis rebus ferri solent, a nemine prorsus praeterquam ab episcopo seu eius generali vicario decernantur, et tunc non alias quam ad instantiam partis interesse habentis in subsidium, quando detentores deperditarum vel subtractarum rerum penitus ignorantur, istaeque non erunt vulgares et modicae, sed ad summam decem librarum Barcinonensium ad B minus ascendant, exceptis pauperibus et miserabilibus personis, ad quarum instantiam monitoriales litterae expediri valebunt, dummodo res deperditae vel subtractae quinque librarum eiusdem monetae valorem excedant, quae omnia diligenter ac magna maturitate, exacto partis instantiae iuramento, episcopi seu eorum vicarii per se ipsos examinare curabunt; necnon etiam praecavere debebunt, quod monitoria praedicta (quae cum clausula iustificativa expedienda erunt) alicuius particularis personae infamiam vel criminalitatem neutiquam sapiant vel involvant, adiecto in illis ad hunc effectum salutari et praeservativo moderamine, quod ex revelatione forsan facienda pro civili interesse et civiliter dumtaxat agi possit, alias quod revelationi ipsi tam in iudicio quam extra nulla fides sub excommunicationis latae sententiae poena adhiberi valeat.

In causis vero et negotiis iudicialibus, tam C civilibus quam criminalibus, ad forum ecclesiasticum pertinentibus et contra clericos seu ecclesiasticas personas civiliter seu criminaliter intentandis, cum iudices ecclesiastici potestatem utriusque gladii spiritualis et temporalis in suos subditos liberam, facilem et expeditam habeant: sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, ut, quandocumque exequutio realis vel personalis in qualibet parte iudicii propria auctoritate ab ipsis fieri poterit, abstineant se tam in procedendo et definiendo quam in exequendo a censuris ecclesiasticis seu interdicto: sed liceat eis, si expedire videbitur, per mulctas pecuniarias, quae locis piis, ibi existentibus, eo ipso, quod exactae fuerint, assignentur, seu per captionem pignorum personarumque districtionem, sive etiam per privationem beneficiorum aliaque iuris remedia procedere et causas definire. Quod si exequutio realis vel personalis adversus reos hac ratione fieri D non poterit, sitque erga iudices contumacia, vel alias pro difficilis probationis praecavendis futuris delictis opportunum videbitur; tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio suo praeter alias [poenas] iuxta Tridentini dispositionem et mentem ferire valebunt; hoc tamen superaddito et intellecto, quod, si sunt duo in solidum obligati, etiam in forma camerae pro eodem debito, et contra unum tantum ad exequutionem realem vel personalem deveniri potest, non debet contra alterum, circa quem exequutio realis vel personalis non est practicabilis (etiam ad instantiam creditoris), iuxta expressam sacrae congregationis Concilii sententiam laxari censura.

Praeterea in causis iudicialibus civilibus ad forum ecclesiasticum pertinentibus, contra laicos civiliter intentandis, sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, ut, quandocumque exequutio realis vel personalis in qualibet parte iudicii propria auctori-

tate ab ipsis iudicibus ecclesiasticis fieri poterit, a censuris ecclesiasticis tam in procedendo et definiendo quam in exequendo abstinere debebunt: sed licebit eis, si expedire videbitur, in causis civilibus per mulctas pecuniarias, locis piis ibi existentibus statim applicandas, seu per captionem pignorum personarumque districtionem, per suos proprios aut alienos executores faciendam, aliaque iuris remedia procedere et causas definire. Si autem exequutio realis et personalis propter extrinseca impedimenta et difficultatum involucra adversus reos fieri et practicari non poterit, ergaque ecclesiasticos iudices detecta fuerit contumacia, tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio suo iuxta eiusdem Tridentini dispositionem et mentem ferire valebunt.

In causis quoque criminalibus ad forum ecclesiasticum pertinentibus, contra eosdem laicos intentandis, Tridentini dispositionem et litteram insequentes et excitantes, sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, quod, ubi exequutio realis vel personalis, ut supra, fieri poterit, a censuris abstinendum erit; sed si dictae exequutioni propter recensita extrinseca impedimenta aut difficultatum involucra facile locus esse non valeat, licebit iudici hoc spiritali gladio in delinquentes uti; dummodo delicti qualitas, bina saltem praecedente monitione, etiam per edictum id postulet.

Ut autem excommunicatio, quae inter spirituales poenas censetur gravissima, tanquam ex levibus causis et sine delectu fulminata, laicorum frequentem contemptum declinare et timorem debitum incutere valeat, constitutionem provincialem Tarraconensem, sub illustrissimo domino Don Iosepho Sanchis, capite seu numero undecimo, vers. *Similiterque mandata,* de anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto editam, innovantes et excitantes, sacro approbante concilio, statuimus, ordinamus et districte praecipimus, ut a caetero non liceat mandata excommunicationis poenam comminantia contra laicos expedire propter debita minoris quantitatis decem librarum Barcinonensium in mandato exprimendarum, nisi quantitas debiti oriatur ex pensionibus censuum, censualium aut aliarum rerum, quae tractum habent successivum, sub poena, quod creditor contrafaciens teneatur debitori laico per illum pulsato omnes expensas factas, necnon damna occasione talium procedimentorum illata, clausula *salvo iure* et quacumque appellatione non obstante, irremissibiliter reficere et emendare.

Quia tamen valde expedit, omnes ecclesiasticas curias huiusce Tarraconensis provinciae in excommunicationibus pro civilibus et pecuniariis debitis contra laicos fulminandis uniformem practicare stylum et univocum servare procedendi modum, desuper sancita, stabilita et decreta ad praxim reducere satagentes, sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, quod ordinarii et iudices ecclesiastici cum magna maturitate censurarum causas iuxta gravitatis exigentiam examinent semperque dispositionem sacrosancti Tridentini concilii, sessione vigesima quinta de reformatione, capite tertio, regulasque directivas ab illo praescriptas prae oculis habeant; quando autem, pensatis pensandis, censuras seu excommunicationes pro suo arbitrio et conscientia in debitis casibus valide et licite decernendas esse iudicaverint, expedietur primum mandatum clausula iustificativa vallatum, praecipiendo laico debitori, ut infra terminum decem dierum, a die intimationis personalis in antea computandum, solvat quantitatem debitam et postulatam, aut cum creditore suo interim se amicabiliter componat, vel iustas causas et rationes, si quas habet, in curia alleget, cur postulata et praecepta facere non debeat, sub poena decem librarum Barcinonensium et in subsidium excommunicationis cum comminatione, quod in casu non comparitionis infra praefixum terminum, isto elapso, procedetur ad exequutionem realem pecuniariae poenae vel ad declarationem excommunicationis incursae. Quo quidem primo mandato expedito, nuntius iuratus ecclesiasticae curiae parocho vel eius locum tenenti quantocitius tradet, isteque infra dies decem, a die traditionis in antea numerandos, parochiano debitori tenebitur personaliter praesentare; ad hoc autem, ut primum et alia imposterum expedienda mandata facilius ab omnibus intelligantur, ignorantiamque allegare nequeant, in lingua materna et vulgari concipienda et efformanda erunt. Si autem parochus vel eius locum tenens infra praefixum decem dierum terminum praesentationem seu notificationem dicti primi mandati propter latitationem seu affectatam parochiani debitoris absentiam personaliter exequi non valebit, vel non tutum accessum prudenter iudicabit, in festo immediate sequenti praelibatum primum mandatum in hora offertorii missae matutinalis vel maioris coram populo alta et intelligibili voce leget, cum expressione, quod talis lectura et notificatio vim citationis per edictum publicum habebit, qua diligentia peracta, mandatum publicatum valvis ecclesiae affiget, curiamque praecipientem de implemento iuxta praescriptam formam certiorem reddet.

Debitore autem intra praefixum terminum non solvente vel ad iustas allegandas causas et rationes non comparente, ordinarii seu iudicis ecclesiastici cura esse debebit mature perpendere, an exequutio realis vel personalis, pro poena pecuniaria imposita, fieri et practicari valeat iuxta regulam Tridentini; qua impracticabili existente, constitoque de rei contumacia erga iudicem, ad declaratoriam anathematis arbitrio suo procedet, quod declaratorium mandatum parochus seu eius locum tenens infra dies decem, a traditione numerandos, parochiano debitori excommunicatione irretito notificare tenebitur, sed non personaliter, cum sufficiat in domo debitoris iam moniti excommunicationis incursae declaratoriam relinquere. Crescente autem debitoris contumacia et insordescentia, ipsoque infra dies decem post declaratoriae intimationem ad solvendum vel respondendum non comparente, expedietur mandatum parocho directum, praecipiendo ei in virtute sanctae obedientiae, ut excommunicatum debitorem moneat, quod solvat vel respondeat, a damnabilique statu, in quo reperitur, exeat; monitione autem effectum debitum non producente, illum nominatim ut excommunicatum vitandum inter missarum solemnia in die festo infra terminum praecisum et peremptorium viginti dierum, a die notificationis seu intimationis parocho factae continuo numerandorum, publicabit; quo termino viginti dierum elapso, si parochus mandato publicandi suum parochianum non paruerit, ipsi parocho iterum in eodem mandato praecipiatur, ut intra dies decem immediate sequentes parochianum excommunicatum in die festo et inter missarum solemnia publice ut vitandum denuntiet, sub poena quinque librarum Barcinonensium locis piis applicandarum, tam in hoc quam in aliis casibus in hac praxi praescriptis a parocho contrafaciente seu culpabiliter omittente toties quoties irremissibiliter exigendarum.

XX.

Clerici et presbyteri rubricas missalis et breviarii frequenter perlegant.

Caeremonias sacras, in rubricis missalis praescriptas iuxta constitutionem bonae memoriae Pii

Quinti et reformationem Urbani Octavi, certum est observari debere; et quia facile a memoria decidunt nisi frequenter perlegantur: ideo monemus et hortamur in Domino presbyteros omnes, quatenus praefatas rubricas, una cum adnotationibus super defectibus corporis et animae ac aliis in principio missalis descriptis pro uniuscuiusque indigentia saepe relegere non postponant.

XXI.

Fundationes onerum anniversariorum et missarum perpetuae sine decreto seu licentia ordinarii non admittantur.

Ne imparibus missarum oneribus graventur ecclesiae, et voluntates testantium minime fraudentur, districte praecipimus capitulis, collegiis, societatibus et congregationibus, necnon singulis ecclesiarum praepositis, ne imposterum onera perpetua missarum celebrandarum aut anniversariorum suscipiant, nisi praecedente decreto ordinarii seu superioris, qui prius diligenter inquirat, an illarum sacerdotes novo oneri suscipiendo et aliis iam susceptis satisfacere possint, paremque rationem habeant, ut redditus admittendorum eis secundum morem cuiusque civitatis vel provinciae omnino respondeant. Et ut constitutio bonae memoriae Innocentii Duodecimi super iis edita, data Romae decimo kalendas ianuarii millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo, necnon poenae interdicti et privationis ac inhabilitatis respective in contrafacientes ibidem appositae omnibus innotescant, paragraphos octavum et decimum eiusdem constitutionis in calce istius transcribi mandamus.

Sequuntur mentionata duo capitula constitutionis bonae memoriae Innocentii Duodecimi super celebratione missarum.

§ 8. Ad haec sacra congregatio quibusvis capitulis, collegiis, societatibus et congregationibus, necnon omnibus et singulis ecclesiarum ac piorum locorum, tam saecularium quam regularium, superioribus vel aliis, ad quos pertinet, districte prohibet, ne in posterum onera perpetua suscipiant missarum celebrandarum; saeculares quidem sine episcopi vel eius generalis vicarii, regulares vero sine generalis vel provincialis consensu et licentia in scriptis et gratis concedenda. Alioquin saecularis, qui huius prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu ecclesiae interdictus sit eo ipso; regularis vero poenam privationis omnium officiorum, quae tunc obtinebit, ac perpetuae inhabilitatis ad alia de caetero obtinenda vocisque activae ac passivae absque alia declaratione incurrat.

§ 10. Episcopus vero seu eius vicarius aut generalis vel provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirant de singulis missarum celebrandarum obligationibus cuique ecclesiae, monasterio aut loco pio incumbentibus; nec antea assensum huiusmodi aut licentiam praebeant, quam eis legitime constiterit, illius sacerdotes tam novo oneri suscipiendo quam antiquis iam susceptis satisfacere posse; praecipuamque rationem habeant, ut redditus, qui ecclesiis et locis piis relinquuntur, omnino respondeant oneribus adiunctis secundum morem cuiusque civitatis vel provinciae; intelligantque, si in re tanti momenti desides aut negligentes fuerint, in novissimo die se huius praetermissi muneris rationem esse reddituros.

XXII.

Super praestatione decimae lanae.

Ad fraudandum decimam lanae pecorum domini ea tondendi tempore ad alias parochias vel terminos transferunt et, cum istorum parochis vel decimatoribus certo convento pretio pro lanae decima, greges ibidem tondent, et hac via iis, quibus de iure vel consuetudine debetur, inique fraudatur. Quapropter, huic malo mederi cupientes, decernimus et declaramus, talia facere non licere, sed teneri gregum dominos parocho vel decimatori, ad quos spectet, ex lana decimam integre solvere. Praecipimus quoque parochis et decimatoribus, ad quos non pertinet, sub excommunicationis maioris poena ipso facto incurrenda, ne decimam lanae aliis debitam percipiant, ne cum pecorum dominis super his paciscantur.

XXIII.

Conventiones de reservandis pensionibus vitalitiis fundatoribus vel aliis, quae in acceptandis oneribus missarum vel anniversariorum adhiberi solent, absque ordinarii decreto fieri prohibentur.

Evenit aliquoties, quod nonnullae personae capitulis ecclesiarum et communitatibus clericorum suas tradunt pecunias cum pacto, quod eis, dum vivant, pensionem annuam ad forum censualis vel alium persolvant, et post ipsorum obitum onera celebrandi missas, anniversaria vel alia eisdem capitulis et 'communitatibus iniungant. Cum autem ex iis contractibus ecclesiae graviter laesae remanere possint, ac alias ad similes praestationes annuas sine assensu apostolico nequeant obligari: propterea tales conventiones, nisi consulto ordinario, et servatis servandis, sub nullitatis poena fieri prohibemus.

XXIV.

Dignitates, canonici et portionarii non fruantur praesentia trium mensium vel alterius maioris aut minoris temporis, si per reliquos novem menses non resident [et servitium chori persolvunt].

Quamvis obtinentibus dignitates, canonicatus, praebendas aut portiones in metropolitanis, cathedralibus et collegiatis iuxta sacrum concilium Tridentinum (sessione 24, de reformatione, cap. 12) non liceat ultra tres menses praetextu cuiuslibet statuti aut consuetudinis singulis annis ab eisdem ecclesiis abesse nisi ex iusta causa ordinariorum iudicio probanda: nihilominus plures ex illis semetipsos fallentes putant hoc indulto gaudere, si per alios novem menses in loco resideant, licet ecclesiae personaliter non inserviant, unde cultus divinus non modicum in choro patitur detrimentum. Quare statuimus, neminem ex supradictis trium mensium absentia huiusmodi frui posse, nisi per reliquos novem servitium chori iuxta mentem eiusdem sacri concilii debite persolverit; alioquin sciant, in poenas contra ipsos ab eodem concilio et sacris canonibus statutas se esse incursuros, salvis tamen constitutionibus earum ecclesiarum, quae longius servitii tempus requirunt, necnon privilegiis apostolicis habilibus maiorem absentiam indulgentibus. Nec omnes simul, nec ultra quartam partem eodem tempore abesse possint. Hortamur tanden praefatos omnes, quatenus in solemnioribus festis propriis ecclesiis interesse non desinant.

XXV.

Innovatur constitutio illustrissimi domini Antonii Augustini circa debitam in choro interessentiam.

Constitutionem bonae memoriae Antonii Augustini incipientem: *Cum illi,* de clericis non residentibus, circa debitam in choro ad lucrandas distributiones interessentiam innovantes eique adiicientes, statuimus, ut, qui in matutinis ante finem psalmi: *Venite exultemus,* in aliis horis ante finem primi psalmi,

in missa conventuali vel anniversario ante ultimum *Kyrie eleyson* dictum non venerit, et usque in finem tam in missa conventuali quam in omnibus horis canonicis non interfuerit, vel in maiori saltem parte cuiuscumque horae canonicae confabulationibus vel deambulationibus aut somno vel lectioni rerum extra officium vel recitationi horarum privatim operam dederit, illius horae distributione privetur, nec eam tuta conscientia percipiat, nisi pro celebranda missa de licentia praesidis, sine legitima causa non concedenda, vel propter ecclesiae utilitatem, infirmitatem vel necessitatem abfuerit; non obstantibus consuetudinibus, etiam immemorabilibus quibuscumque; salvis nihilominus laudabilibus ecclesiarum constitutionibus, ordinationibus vel consuetudinibus arctius circa haec disponentibus. Et quia in solutione distributionum per bursarios variae solent committi fraudes, quae per punctaturas possunt deviari: ideo decernimus, quod in singulis ecclesiis, ubi id ordinariorum iudicio commode fieri poterit, unus vel plures punctatores deputentur, qui residentium defectus in choro describant, praestito per eos in ingressu officii iuramento de fideliter se habendo.

XXVI.

Colloquia, deambulationes, strepitus, vociferationes, actiones profanae, scenae et contractus in ecclesiis fieri prohibentur.

Colloquia, deambulationes, strepitus, vociferationes, actiones profanas, scenas et contractus, necnon pauperes mendicantes seu eleemosynas petentes per ecclesias tempore missarum, praedicationum et divinorum officiorum per earum capitula, praepositos seu rectores vitari et arceri debere praecipimus, constitutioni sancti Pii Quinti incipienti: *Cum primum,* et capiti: *Quia ad honestatem*, IV nostrarum constitutionum provincialium sub titulo: De clericis non residentibus, super iis inhaerentes.

XXVII.

Dignitates, canonici et beneficiati tempore divinorum officiorum per ecclesiam, sacristiam, coemeteria, claustra et fores earum divagari prohibentur.

Obtinentes dignitates, canonicatus, portiones ac alia beneficia, quae in ecclesiis habent residentiam praecisam vel voluntariam, dedecet tempore divinorum officiorum per ipsas ecclesias, sacristias, coemeteria, claustra et fores earum vel alibi prope illas otiose divagari. Ideo, ne id fiat, districte prohibemus, poenam transgressoribus imponentes, quod pro singulis vicibus sex solidos ecclesiae fabricae, in quae circa haec deliquerint, statim persolvant, cuius incursum silentiarius, bursarius et praepositus ac eorum alter, ad cuius notitiam venerit, ordinario seu illis, ad quos spectet, nuntiare sub eadem poena teneantur.

XXVIII.

Praescribitur forma servanda in erectionibus, resignationibus, permutationibus et applicationibus personalium beneficiorum.

Quamvis personalium beneficiorum Tarraconensis provinciae institutiones et permutationes optimis et saluberrimis legibus a bonae memoriae don Ferdinando de Loaces, don Iosepho Sanchis et don Iosepho Llinas, Tarraconensibus archiepiscopis, fuerint stabilitae: tamen cupidorum hominum machinante fallacia, nonnunquam simoniaca labe suspicantur et reperiuntur infectae. Quapropter, ut emergentibus abusibus via praecludatur, et per rectas semitas inoffenso pede tam in illorum institutione quam permutatione incedi queat, constitutiones provinciales a dictis praesulibus editas excitantes et earum litteralem observantiam iniungentes: sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, quod personatus huiusmodi non aliter erigantur nisi cum expressione specierum piorum operum, in quae illorum redditus in casu extinctionis distribuendi et applicandi erunt, cum auctoritate et decreto ordinarii, qui istorum permutationem permittere non valeat, nisi elapsis sine dispensatione aliqua quadraginta quinque diebus, ab institutionis die in antea numerandis, et postquam legitime constiterit, tam capitale dotis quam istius augmentum in censualibus vel aliis redditibus fructiferis, perpetuis, tutis et firmis investitum et smertiatum existere; adeo ut pecuniae in tabula, banco, deposito vel thecasio, licet tuto et securo, reconditae nunquam valeant pro dote nec augmento dotis valide et licite deservire; sed praecise requiratur, quod in redditibus vel praediis fructiferis, non super bonis dotantis, nec eius, qui patronus efficitur, sed super aliis recte collocatae remaneant et investitae, sub poena nullitatis tam institutionis quam permutationis dictorum personatuum, casu quo conditiones omnes supra expressae non fuerint fideliter observatae vel culpabiliter omissae; iniungentes locorum ordinariis, ut redditus personatuum, quorum institutiones seu permutationes contra formam praescriptam exequutae fuerint, in pia opera sibi benevisa pro suo arbitrio et conscientia irremissibiliter convertant.

Praeterea, quia in constitutione prima de anno millesimo sexcentesimo nonagesimo nono a bonae memoriae don Iosepho Llinas edita, expresse praecipitur sub excommunicationis maioris latae sententiae poena, quod capitale dotis beneficiorum personalium nullo titulo vel praetextu, etiam applicationis in pios usus faciendae, extingui valeat: sacro approbante concilio, statuimus, ordinamus et superaddimus, quod, si obtentor personatus doli vel fraudis pro extinctione memorati capitalis particeps fuerit inventus, ultra poenam in constitutione inflictam teneatur personatus dotem de bonis propriis, iterum quacumque excusatione, exceptione vel appellatione reiecta, investire, privatusque ipso facto remaneat tali personali beneficio, de quo vel de eius redditibus loci ordinarius in causas pias sibi benevisas sine mora iuxta tenorem institutionis disponat; et quod notariis sub eadem excommunicationis poena non liceat instrumenta, in quibus talia capitalia extingui cognoverint, nec obligationes indemnitatis sub quocumque praetextu conficere; immo talia instrumenta et obligationes, de quibus fraudem vel collusionem quomodolibet suspicaverint, ordinario denuntiare teneantur.

Rursus, quia in constitutione secunda: *Item sacro,* de anno millesimo sexcentesimo nonagesimo nono edita, provide cavetur, quod extinctiones personatuum ad effectum obtinendi decretum infra triginta dies locorum ordinariis notae fiant; alias, quod isti possint et debeant redditus extinctorum personatuum in pia opera sibi benevisa convertere: sacro approbante concilio, dictam constitutionem expresse et specifice innovantes, constituimus, ordinamus et superaddimus, quod haeredes et manumissores obtentorum personatuum, qui istorum extinctionis notitiam habuerint, necnon notarii, in quorum posse personatuum extinctio sive inter vivos sive in ultima voluntate confecta fuerit, infra terminum triginta dierum praecisum et peremptorium ordinario notam facere sub eadem excommunicationis poena sint obnoxii.

Deinde, quia in constitutione don Ferdinandi de Loaces saluberrime mandatur, quod in erectione seu fundatione personatuum declarentur species piorum operum, in quae illorum redditus in casu extinctionis converti debeant, attendentes, frequentissime

accidere, personatus pro erigendis piis causis pro puellis maritandis et studentibus in litteris erudiendis extingui; quo in casu iuxta iuris regulas [et] probabiliorem, tutiorem magisque receptam doctorum sententiam non est pia causa in vero sensu accepta, illis pro dote, nec istis pro alimentis aliquid erogare, nisi iuxta personarum qualitatem, conditionem et statum vere pauperes sint et dici valeant: ideo, sacro approbante concilio, statuimus, ordinamus et superaddimus, quod a caetero locorum ordinarii institutiones vel extinctiones personatuum pro pia causa maritandis vel in matrimonio carnali collocandis puellis seu studentibus in litteris erudiendis erectas non admittant, nisi exprimatur, tam puellas quam studentes vere pauperes iuxta suum statum esse debere; eveniente autem piorum reddituum distributionis casu, curae erit ordinariorum pro tempore indagare et prudenter iudicare, an puellae vel studentes, pios redditus postulantes, vere pauperes iuxta suum statum sint et dici valeant; super quo gravissimo articulo ordinariorum conscientiae gravatae remanebunt.

Tandem, quia experientia docente liquet, quod administratores piarum causarum, licet redditus suarum administrationum exigant, nihilominus rationes reddere et pecunias exactas deponere variis fallacibus excogitatis praetextibus saepissime detrectant et recusant, ex qua callida et cupida recusatione nedum vocati ad piorum reddituum participationem, sed etiam ipsaemet piae causae notabile detrimentum patiuntur et multoties deperduntur et evacuantur: idcirco, sacro approbante concilio, constitutionem incipientem: *Rectae administrationi causarum piarum,* a nobis sess. 28 desuper editam explicantes ipsique adhaerentes, statuimus et ordinamus, quod a caetero administratores omnium piarum causarum quotannis rationes ordinario vel auditori testamentorum et piarum causarum reddant, quibus rationibus redditis, et computis dispunctis, infra terminum triginta dierum praecisum et peremptorium quantitates, in quibus, deductis deducendis, inventi fuerint debitores, in thecasio ecclesiae vel alio deposito publico et securo, a fundatore designato vel ab ordinario seu auditore designando, teneantur deponere; remanente dumtaxat quantitate quinquaginta librarum penes administratores ad effectum expendendi necessaria pro exactione reddituum, quae omnia sub poena excommunicationis maioris latae sententiae et privationis administrationis inviolabiliter et ad litteram observari iubemus, nisi piae causae ita tenues fuerint et earum redditus exigui, ut non videatur practicabile rationes quotannis ab administratoribus exigere sine illarum notabili detrimento, quo in casu ordinariorum arbitrio et conscientiae relinquimus, ut, attentis attendendis, et pensatis pensandis, administratores ad rationes reddendas in tempore opportuno vel necessario efficaciter et prout de iure cogere et compellere non omittant; salva tamen regia iurisdictione suis in casibus.

Ad hoc autem, ut huiusmodi constitutio ad omnium notitiam deveniat, a nemineque ignorantia allegari possit, statuimus et districte praecipimus, ut in lingua materna et vulgari traducta, ab omnibus parochis provinciae Tarraconensis saltem semel in anno in die a locorum ordinariis praefigendo sub eadem excommunicationis maioris poena inter missarum solemnia coram populo congregato publicetur et evulgetur.

XXIX.

Sponsi et sponsae in eadem domo simul non morentur sub gravi poena pecuniaria arbitrio ordinarii.

Expedit quidem animarum saluti poenis pecuniariis prohibere, ne sponsus et sponsa ante contractum matrimonii in eadem domo vivant, nec aliquo modo etiam per minimum tempus commorentur: nullatenus tamen videtur expedire ipsos sponsos compellere ad iurandum, nisi in casibus diffamationis, semiplenae probationis aut aliis a iure permissis, quod post sponsalia sub eodem tecto non sunt commorati, ad probandum, an poenas impositas incurrerint, cum ad eas vitandas plures in periurium labi posse timeatur. Ideo statuimus, quod sponsi et sponsae in eadem domo nec per minimum temporis spatium immorentur, neve certa poena pro qualibet vice in curiis ecclesiasticis decernatur, sed pro modo culpae iuxta personarum qualitatem gravi poena pecuniaria locis piis applicanda vel alia afflictiva multentur et puniantur, quin ad iuramenti exigentiam deveniri queat, nisi in subsidium in casibus a iure permissis, quando aliter veritas haberi non possit.

XXX.

Super intelligentia iurisdictionis vicarii generalis et capellanorum regii exercitus.

Pastoralis sacri concilii vigilantia et solicitudo cum pro iniuncto munere animarum salutem totis viribus satagere debeat, ne fideles Christi sint parvuli fluctuantes neque circumferantur omni vento doctrinae, immo tanquam unius corporis membra sub Christi capite eius in terris vicarii, Romani pontificis, beatissimi Petri successoris, voces audire et sequi valeant: idcirco cum, exortis aliquibus dubiis super intelligentia iurisdictionis capellani maioris, vicarii generalis nuncupati regii exercitus, in iis Hispaniae regnis a felicis recordationis Innocentio papa decimo in suo brevi de anno millesimo sexcentesimo quadragesimo quarto pro sacramentis ecclesiasticis militibus et aliis omnibus castra sequentibus, quoad bella duraverint, ministrandis concessae, ad oraculum sanctae sedis recursum fuerit, sacra congregatio Concilii, apostolicae auctoritatis praesidio munita, undecima decembris millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo in una Barcinonensi censuit ibi: „Domino nuncio apostolico Hispaniarum. Perillustris et reverendissime domine uti frater. In quodam casu nuper ad hanc sacram congregationem concilii Tridentini delato innotuit eminentissimis patribus, qui sanctissimi domini nostri auctoritate ipsius concilii decreta interpretantur, nonnullos milites coram suae legionis aut etiam maiori exercitus capellano matrimonia contrahere, non autem coram parocho, ut eiusdem Tridentini decreto (capite primo, sessione vigesima quarta de reformatione matrimonii) diserte cavetur. Quare ad trutinam revocari oportuit, num id valide fieret. Ac re saepius considerata, differendo ad maturius examen inspectionem quoad matrimonia iam contracta, pro futuris censuit sacra congregatio, militum matrimonia quaecumque contrahenda coram capellanis exercituum, in quocumque loco existentium, fore nulla, nisi doceatur de sufficienti facultate aut privilegio. Atque hanc sacrae congregationis sententiam ad se relatam sanctissimus dominus noster approbavit, idemque ad amplitudinem tuam scribi voluit, quatenus decretum huiusmodi pro sua prudentia iis, ad quos spectet, communicet, ut ita animarum saluti ac tanti contractus legitimae validati consulatur; ipsa igitur ita efficiet ac de eo, quod egerit, certiorabit, dum amplitudini tuae omnia prospera precamur. Romae, undecima decembris millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo.“ Deinde eadem sacra congregatio 22 septembris 1691 in una Caelsonensi visitationis sacrorum liminum censuit ibi: „Octavo sacra congregatio censuit, danda esse decreta in Mechliniensi delegationis apostolicae, relata in congregatione particulari sub

die decima iulii millesimo sexcentesimo nonagesimo A cum infrascriptis dubiis. Primo, an breve sit concedendum? Et quatenus affirmative, secundo, an et in qua parte sit reformandum? Et ipsa congregatio particularis ad primum respondet *affirmative.* Ad secundum itidem *affirmative,* et reformandum breve in paragrapho finali: *Volumus autem,* apposito in brevi sanctae memoriae Innocentii undecimi, et capellanis concedendam facultatem administrandi militibus aliisque omnibus, qui castra sequuntur, ea tantum sacramenta per parochos ordinarios administrari consueta, et haec quidem eo dumtaxat tempore, quo exercitus reperiatur in actuali expeditione, secus vero, quando milites degunt in praesidiis. Quae decreta capellano regio notificet amplitudo tua, et iuxta formam praescriptam exequatur. Haec sunt, quae respondenda duxerunt eminentissimi patres et apostolicae auctoritatis praesidio ad unguem servanda." Tandem eadem sacra congregatio Concilii B respondendo dubiis propositis a sacra congregatione Inquisitionis sexta martii millesimo sexcentesimo nonagesimo quarto dixit et censuit ibi: „Quia capellani exercitus sine indulto apostolico huiusmodi matrimoniis assistere non possunt. Et quanquam hoc indultum aliquando principibus et regibus catholicis concedatur, illud tamen expediri solet cum clausula, quod capellani exercitus matrimonia faciant et sacramenta ministrent et conferant tempore dumtaxat, quo exercitus in actuali expeditione reperitur; secus vero, quando milites in stationibus et praesidiis degunt, et ita expediri debere, resolutum fuit a congregatione deputata Concilii vigesima nona septembris millesimo sexcentesimo nonagesimo." Haec ibi. Quae quidem apostolicae sacrae congregationis decreta, et signanter illa Caelsonensis visitationis sacrorum liminum, reverenter observanda pariter censuit religiosissima pietas sacrae catholicae et regiae C maiestatis domini nostri Philippi quinti Hispaniarum regis (quem Deus incolumem servet), quando, mature discusso negotio, regia epistola vigesima tertia septembris millesimo septingentesimo primo in villa de Fraga expedita, archiepiscopo Tarraconensi iniunxit, ut constitutionem provincialem de anno millesimo sexcentesimo nonagesimo nono editam, in qua decreta Caelsonensis visitationis inveniuntur transcripta, sine mora publicari curaret. Unde resultat, capellanos exercitus vigore brevis Innocentiani dumtaxat habere facultatem administrandi militibus aliisque omnibus, qui castra sequuntur, ea tantum sacramenta per parochos ordinarios administrari consueta, et haec quidem eo dumtaxat tempore, quo exercitus in actuali expeditione reperitur, secus vero, quando milites in praesidiis et stationibus degunt. Quibus quidem apostolicis responsionibus ac declarationibus mentis pontificiae Innocentii papae D decimi super dicto brevi firmiter inhaerentes, sacro approbante concilio, statuimus et ordinamus, omnia et singula in praefatis decretis contenta tum a locorum ordinariis tum a christifidelibus, in hoc Cataloniae principatu degentibus, ad unguem ac inviolabiliter observari. Et ut haec ad publicam notitiam facilius deducantur, et [ne] super iis ignorantia vel excusatio ullo tempore praetendi possit, omnibus, quibus animarum cura subest, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus, ut per se, alium vel alios praesentem constitutionem, postquam eam receperint, in die prima dominica vel festiva inter missarum solemnia publicent totique populo legant; et inde semel in anno in die sive festo Circumcisionis Domini nostri Iesu Christi, et pluries in ecclesiis suis (si id expedire viderint), ad Christi fidelium mentes reducant, nuntient et declarent.

XXXI.

De vita et honestate clericorum.

Decet omnino clericos in sortem Domini vocatos vitam moresque suos ita componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus nihil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant, levia etiam delicta, quae in ipsis maxima viderentur, effugiant. Et quoniam plura, quae de vita, honestate et cohabitatione clericorum per sacros canones constituta sunt, a nonnullorum memoria excidisse noscuntur, praecipua commemorando praecipimus, ne clerici beneficiati aut sacris ordinibus insigniti commessationibus, ebrietatibus, impudicitiis, tabernis, histrionibus, spectaculis, scenis profanis, choreis, aleis, taxillis, lusibus, nisi moderatis recreationis causa et intra privatos parietes, laicis seclusis, aut negotiis secularibus se immisceant, intortis crinibus B pulvere ad id composito conspersis non incedant, commercium quoque et cohabitationem mulierum pariter declinent, nec soli ipsarum domos frequentent: illas autem, quas ad servitium, licet suspectae non fuerint et aetatem ad minus quinquaginta annorum habuerint, vel ob sanguinis coniunctionem, si extra gradum consanguinitatis a sacris canonibus praescriptum extiterint et suspectae non fuerint, aut ex alia iusta causa in propriis domibus retinere oportebit, loci ordinario prius denuntiare teneantur; alioquin contrafacientes singulis superius expressis per suos superiores, prout delicti qualitas exegerit, congruenti poena corripiantur.

XXXII.

Missae defunctorum sive de requiem in diebus duplicibus, dominicis et festivis de praecepto, vigilia nativitatis Domini, in octava Epiphaniae, die cinerum, in C maiori hebdomada, in octavis Paschae et Pentecostes ac in octava Corporis Christi non celebrentur.

Novimus, irrepere abusum missas defunctorum, de requiem dictas, in diebus prohibitis celebrandi. Quare sanctorum rituum congregationis decretis et rubricis missalis inhaerendo, praecipimus, ut eaedem missae, tam privatae quam cantatae, in diebus duplicibus, dominicis et festivis de praecepto, in vigilia nativitatis Domini, in octava Epiphaniae, in die cinerum, in maiori hebdomada, in octava Paschae, in vigilia et octava Pentecostes et sanctissimi Corporis Christi sub poena a iure statuta minime celebrentur. Anniversaria vero et missae cantatae de requiem relictae per testatores quotannis in die obitus ipsorum occurrentes in diebus duplicibus, etiam maioribus, possunt utique in eisdem diebus celebrari, dummodo non sint primae vel secundae D classis festivi de praecepto, aut diebus et hebdomadis privilegiatis, quoniam in iis incidentes ad dies non impeditos transferri debent.

XXXIII.

Armorum usus clericis prohibetur.

Cordis gemitus ad Deum humilesque preces unica debet esse armatura clericorum. Quapropter clericis omnibus saecularibus et regularibus (militaribus exceptis) quorumlibet armorum usum omnino, etiam venationis praetextu, prohibemus sub poena suspensionis, si saeculares fuerint, contra ipsos ferendae; si vero fuerint regulares, a suis superioribus per annum stricte recludantur.

XXXIV.

In fundationibus anniversariorum et missarum, quae proveniunt ex contractu vel quasi, quoties capitale

dotis deperditur, vel contractus aliis de causis effectus est iniquus, adeatur ordinarius pro rescissione contractus vel reductione illius ad aequitatem.

Quia temporum iniuria, quae nihil aeternum fieri permittit, et occasione bellorum et alias plures redditus ecclesiarum aliorumque piorum locorum vel in totum vel in partem periisse noscuntur, qui celebrationi plurimorum onerum missarum et anniversariorum ex contractu vel quasi inter ecclesias et fundatores celebratis et acceptatis erant obnoxii; cum et etiam plures aliae fundationes missarum et anniversariorum ex dotis incongruentia laesivae sunt effectae, et frequenter ambigitur, an pro huiusmodi redditibus deperditis vel alias propter eleemosynae incongruitatem munia eisdem respondentia celebrari debeant: ideo ad conscientiarum quietem et dubia tollenda, sacrae congregationis Concilii super his editis decretis adhaerentes, decernimus et declaramus, in dictis casibus adeundos esse ordinarios pro rescissione sive moderatione contractuum ad aequitatem; qui dictos contractus ad naturalem iustitiam, facti circumstantiis attentis, reducent. Pro aliis autem missarum et anniversariorum oneribus ex legato provenientibus, si redditus fuerint deperditi vel inculpabiliter inexigibiles effecti, ordinarii sive visitatores adeantur, qui, constito prius de praedictis per informationem, decernent, dicta onera non esse adimplenda; hoc tamen intellecto, quod, donec dicta moderatio, rescissio sive declaratio in suis respective casibus fuerint effecta, dictorum onerum celebratio praetermitti nequeat.

XXXV.

Mulieribus cuiusvis qualitatis prohibetur, ne incedant pectore, scapulis ac brachiis seminudatis.

Pessimum nimis ac detestabilem usum, quem mulieres in praeterito saeculo gestandi nudum collum usque ad humeros assumpserant, bonae memoriae Alexander septimus sua constitutione damnavit; et nihilominus hisce miseris temporibus nedum collum, sed etiam ubera, tanquam lamiae catulos lactantes veneris, cunctis patere student, nec erubescunt. Quare scandalum istud a christianis populis avertere debentes dicti Alexandri septimi et Innocentii undecimi constitutionibus innixi, stricte prohibemus omnibus et quibuscumque mulieribus, etiam saeculari nobilitate praefulgentibus, ne incedant per vias, et multo minus ecclesias introgrediantur pectore, scapulis ac brachiis seminudatis, sicuti et omnem vanum apparatum ac immodestum ornatum, sub poena, quod alias ad sacra poenitentiae et eucharistiae sacramenta non admittentur; iniungendo parochis et confessariis, quatenus in re tanti momenti magnopere invigilent et, si opus fuerit, mulieres contravenientes non absolvant, neque divino eucharistiae sacramento pascant; reservatis ordinariorum arbitrio aliis poenis pro casuum exigentia imponendis.

XXXVI.

[Nec] pro administratione sacramentorum nec pro distribuendis sacris oleis quidquam exigatur vel sponte oblatum recipiatur.

Memores sint sacrorum ministri, se gratis daturos, quod gratis acceperunt, nec licere eis sub quolibet praetextu pro administratione sacramentorum quidquam exigere, sed ea charitative et sine spe mercedis libenter exhibere: sed nec pro sacris oleis ad sacramenta baptismi et extremae unctionis aut pro illorum distributione, quae a dignitatibus ecclesiarum fieri debet, aliquid petere aut sponte oblatum accipere praesumant. Curent praeterea parochi personas idoneas rocheto indutas, licet saeculares sint, ad portandum oleo sacra ad cathedrales ecclesias post consecrationem novorum cito transmittere, nec veteribus sine necessitate utantur. Qui autem in his defecerint, poenis pecuniariis ordinariorum arbitrio coerceantur.

Illustrissimus et reverendissimus dominus Don Michael Ioannes de Taverner et Rubi episcopus Gerundensis antiquior provinciae Tarraconensis et sacri concilii provincialis praesidens.

Reverendissimus dominus Don Simeon de Guinda et Apestegui episcopus Urgellensis.

Reverendissimus dominus Don Ioannes Miguelez de Mendanya Osorio episcopus Dertusensis.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Ioannes Baptista Descallar abbas Sancti Stephani de Banyoles.

Admodum reverendus dominus Don Felix de Vilaplana abbas Beatae Mariae de Ripoll.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Emmanuel Mir et Cadena abbas Sancti Petri de Galligans.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Franciscus de Pastor et Descallar abbas Sancti Petri de Besalu.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Franciscus de Guanter et Pi abbas Sanctae Mariae de Amer et Rosas.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Felix de Taverner et de Ardena abbas Sancti Salvatoris de Breda.

Admodum reverendus dominus Don Iacobus Portell abbas ecclesiae saecularis et collegiatae Sancti Vincentii Castri de Cardona.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Balthazar Sayol abbas de Poblet.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Isidorus Covarem abbas monasterii Sancti Felicis Guixolens.

Admodum reverendus dominus Don Antonius Bru utriusque iuris doctor, prior ecclesiae Sanctae Annae Barcin.

Admodum reverendus dominus Iosephus Porta prior ecclesiae Beatae Mariae de Ulla.

Admodum reverendus dominus Antonius Vaquer prior ecclesiae Sancti Thomae de Fluvia.

Reverendus dominus Don Franciscus Camps archidiaconus Sylven. sanctae ecclesiae Gerund., procurator reverendissimi domini Don Fr. Francisci de Olasso Hipenza episcopi Illerden.

Reverendus dominus Pius Fontdevila sacrae theologiae doctor, canonicus dictae sanctae ecclesiae Gerund. et sanctae theologiae interpres, procurator reverendissimi domini Don Didaci Astorga et Cespedes episcopi Barchinon.

Reverendus dominus Iosephus Vilabella sacrae theologiae doctor, canonicus dictae sedis Gerunden., procurator reverendissimi domini Don Fr. Petri de Maganya episcopi Caelsonen.

Reverendus dominus Don Bonaventura de Lanuza decanus, canonicus ac syndicus reverendi capituli sanctae metropolitanae ecclesiae Tarraconen.

Reverendus dominus Don Iosephus de Taverner et de Ardena utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Barcinonen., syndicus reverendi capituli eiusdem ecclesiae, vic. gen. et offi. illustrissimi domini Gerunden. episc.

Reverendus dominus Franciscus Camps sacrae theologiae doctor, canonicus sanctae ecclesiae Gerund. capellanus honoris sacrae caesareae et regiae maiestatis domini nostri Philippi quinti (quem Deus protegat), syndicus reverendi capituli dictae ecclesiae, vic. gen. et offi. eiusdem illustrissimi domini Gerund. episc.

Reverendus dominus Ivo Cassanyes utriusque iuris doctor, sacrista maior et canonicus sanctae ecclesiae Vicen., syndicus reverendi capituli eiusdem ecclesiae, vic. gen. et offi. Vicen. dioeces.

Reverendus dominus Antonius Cortes utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Dertusens., syndicus reverendi capituli eiusdem ecclesiae.

Reverendus dominus Iosephus Casanovas utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Illerden., syndicus reverendi capituli dictae ecclesiae.

Reverendus dominus Franciscus Montaner utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Urgellen., syndicus reverendi capituli eiusdem ecclesiae.

Reverendus dominus Marianus Tella utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Caelsonen., syndicus reverendi capituli eiusdem ecclesiae, vic. gen. et offi. Caelsonensis dioecec., sede episcopali in concilii principio vacante.

Reverendus dominus Fr. Iosephus Descallar monachus monasterii et praepositus Sancti Petri de Galligans, procurator admodum reverendi domini Fr. Ioannis Soler abbatis monasterii Sancti Pauli de Campo.

Reverendus dominus Don Fr. Iosephus Roger monachus eleemosynarius monasterii de Galligans, procurator admodum reverendi domini Fr. Francisci Cordellas abbatis de Gerri.

Reverendus dominus Don Fr. Marianus Gallart monachus monasterii de Banyoles, procurator admodum reverendi domini Don Fr. Iosephi Cabrero abbatis Beatae Mariae de la O.

Reverendus dominus Fr. Iacobus Capmany monachus et sacrista monasterii de Galligans, procurator admodum reverendi domini Fr. Anselmi Soler abbatis Sanctarum Crucum.

Reverendus Fr. Laurentius Faget monachus monasterii Beatae Mariae de Monserrat, procurator admodum reverendi Fr. Iosephi Benito abbatis dicti monasterii.

Reverendus dominus Petrus Albareda canonicus ecclesiae collegiatae Sancti Felicis Gerundae, procurator admodum reverendi domini Fr. Isidori Turmo abbatis Beatae Mariae de la Baix.

Reverendus Fr. dominus Iosephus Ugo Mascarella monachus ordinis Carthusiensis, procurator reverendi Fr. Francisci Vidal prioris monasterii Scalae Dei.

Reverendus dominus Paschalis Fontdevila sacrista maior collegiatae ecclesiae Sancti Felicis Gerundae, procurator admodum reverendi domini Mariani Lledo et Dalmasas praepositi de Manresa.

Reverendus dominus Sixtus Alemany capellanus maior collegiatae ecclesiae Sancti Felicis Gerundae, procurator admodum reverendi domini Francisci Servos et Soldevila prioris de Calaf.

Reverendus dominus Paulinus Sala sacrista secundus collegiatae ecclesiae Sancti Felicis Gerundae, procurator admodum reverendi domini Bartholomaei de Escartin prioris maioris ecclesiae Roten.

Reverendus dominus Petrus Ioannes Ros canonicus collegiatae ecclesiae Sancti Felicis Gerundae, procurator admodum reverendi domini Iosephi Moxi prioris de Besalu.

Reverendus dominus Iosephus Font canonicus collegiatae ecclesiae Sancti Felicis Gerundae, syndicus reverendi capituli collegiatae ecclesiae Sancti Petri Ageren.

Theologi sacri concilii provincialis.

Admodum reverendus dominus Don Fr. Emmanuel de Mir et Cadena abbas Sancti Petri de Galligans.

Admodum reverendus d. d. Fr. Isidorus Covarem abbas monasterii Sancti Felicis Guixolen.

Reverendus dominus Franciscus Camps sacrae theologiae doctor, canonicus et syndicus sanctae ecclesiae Gerund., cappell. honor. sacrae caesareae et regiae maiestatis domini nostri regis Philippi quinti, sacrae theologiae primarius interpres emeritus in universitate Gerundae, vic. gen. et offi. illustrissimi domini Gerunden. episc.

Reverendus pater Fr. Narcissus Vilar sacrae theologiae magister, prior conventus sancti Dominici ordinis Praedicatorum civitatis Gerundae.

Reverendus pater Iacobus Gari rector collegii Sancti Martini de Costa societatis Iesu civitatis Gerundae.

Advocati sacri concilii provincialis.

Reverendus dominus Ivo Cassanyas utriusque iuris doctor, sacrista maior, canonicus et syndicus sanctae ecclesiae Vicen., vic. gen. et offi. Vicen. dioeces.

Reverendus dominus Don Iosephus Rius et de Falguera utriusque iuris doctor, canonicus sanctae ecclesiae Barcinonen.

Reverendus dominus Ferdinandus Diern utriusque iuris doctor, vic. gen. et offi. illustrissimi domini Gerunden. episc.

Magnificus Hieronymus Fontdevila utriusque iuris doctor, civis honoratus Gerundae, advocatus fiscalis curiae ecclesiasticae et mensae episcopalis Gerundae.

Et ego T *Narcissus Nadal presbyter sacrae theologiae doctor, auctoritatibus apostolica ac illustrissimi et reverendissimi domini mei, domini episcopi Gerunden., notarius publicus eiusque episcopalem scribaniam Gerunden. regens ac sacri concilii provincialis scriba et secretarius, quia dictarum constitutionum novae ordinationi de mandato suae illustrissimae et reverendissimae dominationis dicti concilii praesidentis interfui: ideo hic me subscribo et solitum dictae provinciae appono signum.*

Arnemii in Batavia, apud Hubertum Welter, Bibliopolam, MCMXXIV.
Typographie de la Société d'Édition Mansi à Arnhem (Pays-Bas).
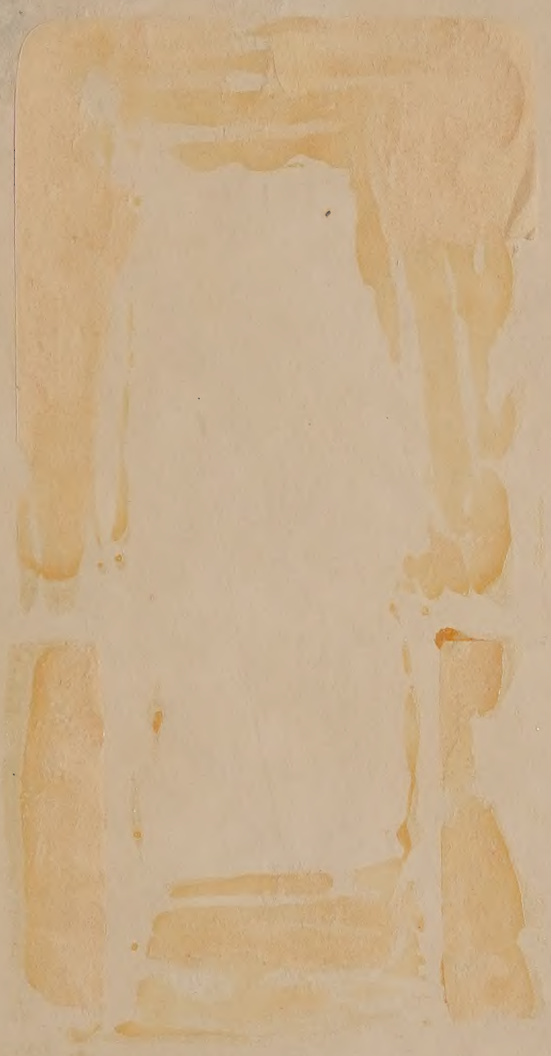
GTU LIBRARY
3 2400 00639 9335